

Tabula siue directorium sermonũ Dormi secure ẜm alphabeti ordinem que tangit materias in singulis sermonibus contentas. Incipit feliciter.

Sequitur de A.

Tabula Alphabetica

Explicit tabula ſmonum.

qualis quisque est talia operatur Arist. et sic ducit plato quod nobilis quem sua nobilitat ...

Sermones dn̄icales cū expositiōib⁹ euā
geliorꝫ ꝑ annū satis notabiles ⁊ vtiles om
nib⁹ sacerdotib⁹ pastorib⁹ ⁊ capellanis qui
dormi secure vel dormi sine cura sūt nūcu-
pati eo ꝙ absqꝫ magno studio faciliter pos
sīt icorporari ⁊ ꝑplo ꝑdicari Incipiūt feliciť.

Dn̄ica prima aduent⁹.sermo primus.

Dicite filie syon
Ecce rex tu⁹ venit tibi
mansuetus. Mat.xxi.
Uerba ista scripta sunt
originaliter Zacha.ix.
vbi dr̄.Exulta satis filia hierusalē.iubila fi
lia syon.Ecce rex ⁊c̄. Et legiť ῤba istius
euāgelij duabus dn̄icis.s. in pria dn̄ica ad
uentus.⁊ in dn̄ica palmarꝫ. In dn̄ica pal-
marū legiť.quia cōuenit illi dn̄ice quantuꝫ
ad sensum ⁊ factū historicū. Sed in dn̄ica
prima aduentus ꝯuenit q̄tū ad sensum et
factū allegoricū.qr allegorice ꝑ aduētum
xp̄i in hierlm signať aduētus xp̄i in carnē.
Appropinquauit enī dn̄s spūaliter hiero-
solimis qn̄ ꝑ carnis assumptiōeꝫ in qua est
pacis visio visitauit illā ⁊ recōciliauit sibi.
Dicit ergo.Dicite filie syon ⁊c̄. In ῤbis istis
tria sunt cōsideranda. Primū est q̄d signa-
tur ꝑ filiam syon ⁊c̄. Secūdū est q̄s ē rex
iste ⁊ quō appellať. Tertiū est quō rex iste
venit.⁊ ad q̄d venire dr̄. Primū notať cuꝫ
dr̄.Dicite filie syon. Secūdū cū dicit. Ecce
rex tuus.Tertium cū dicit.venit. Primo ꝙ
ꝑ istam filiam syon quelibet aīa fidelis si-
gnať.quia syon interꝑtať speculū ⁊ quelibꝫ
anima fidelis est filia xp̄i.qui est speculum
sine macula.⁊ cādor lucis eterne. Sap.vij.
Uel filia syon diciť anima fidelis quia in ip
sa tanq̄ in speculo luceꝫ ⁊ resultat imago dei
ad cui⁹ imaginē facta est.Gen̄.ij. Creauit
deus hoīem ⁊c̄. Uere in qualibet anima fi-
deli relucet imago dei tanq̄ in speculo.maxi
me qn̄ est mūda ab omni peccato mortali.
sed quando est in aliquo pctō mortali:deni
grata est sup carbones.Tren̄.iiij.de pctōri
bus.denigrata est facies eorꝫ sup carbones
Et alibi.Egressus est a filia syon ois decor
eius.Uel ꝑ filiam syon signatur anima fide
lis que debet speculari ⁊ cōtēplari celestia.
quia sicut diciť Job.v. Homo nasciť ad la-
borem.scꝫ q̄tum ad corpus.⁊ auis ad vo-
landum.i.anima ad cōtemplādū celestia.

Secūdū est videre quis est iste rex ⁊ quō
appellať. Iste rex xp̄s ē.⁊ appellať Jesus
id est saluator mundi. Luce.i.dixit angel⁹
beate Marie. Ecce concipies ⁊ paries fili
um ⁊ vocabis nomen eius Jesum.i. salua-
torem mundi. Rex iste xp̄s est.ipe rex est q̄
habet in vestimento ⁊ in femore suo scriptū
Rex regum ⁊ dn̄s dominantiū. Apocal.xix.
Ecce omnes filij regum istius seculi nō sūt
nisi reguli respectu illius . De illo rege diciť
Es.xxxiij.Dominus iudex noster.legifer no
ster.rex noster ⁊c̄. Judex noster dicitur.qr
nos omnes iudicabit . Legifer noster.quia
quando venit in mundum nouam legem.
id est legem euangelicam nobis dedit ⁊ re-
liquit. Hec enī est lex ꝑciosa gloriosa ⁊ im-
maculata ⁊c̄. Rex noster dicitur.quia nos
regit.p̄s.Dominus regit me.⁊c̄. Iste rex
quinqꝫ conditiones habuit quas habere de
bet quilibet rex bonus ⁊ quilibꝫ bonus xp̄i-
anus qui est rex suipsius ⁊ sensuum suorꝫ
scꝫ iusticiā.sapientiā.potentiā.māsuetudi-
nem.⁊ humilitatem.Māsuetudo istius re-
gis nr̄i ōndiť in tribus ad p̄ns fuisse. Pri-
mū est i benigna pctōꝝ ad penitentiā voca
tione.⁊ in eorꝫ dulci receptōe.vt pꝫ i Ma-
theo ap̄lo ⁊ Maria Magdalena. Itē mā
suetus ⁊ benignus est in peccatorꝫ dulci re-
ceptiōe. Johelis.ij. Conuertimini ad dn̄m
deū vr̄m qm̄ benignus ⁊ misericors ē. Se
cundum est in auscultatione ⁊ exauditione
orationū penitentium ⁊ clamorū pauperū
clamantiū ad eum. quia dulciť exaudit e-
os.p̄s. Clamorem pauperꝫ exaudiuit dn̄s.
Tertiū fuit in dulci r̄nsiōe. Joh.xviij. Dixit
iesus ꝓditori ⁊ querentib⁹ eū. Quē q̄ritis?
Qui dixerūt. Jesum nazarenum. Qui dixit
ego sum. Istā mansuetudineꝫ habere debe
mus.quia ꝓuerbi.xiij.diciť. R̄nsio mollis
frangit iram. sermo dur⁹ suscitat furorem.
sic certe māsueti hēditabūt t̄rā.p̄s. māsue-
ti hereditabunt terram ⁊c̄. Dicite ergo filie
syon. Ecce rex tuus xp̄s venit tibi.id est ad
vtilitatem tuam.iustus.sapiens.potēs.mā
suetus.⁊ humilis. O filia syon tuus dr̄ rex
iste.quia pro te natus.pro te pauper effect⁹
pro te famē ⁊ sitim passus.ꝑ te flagellis ces⁹.
pro te vulneratus.pro te mortuus ⁊ cruci-
fixus. Vñ diciť Esa.ix. Paruul⁹ nat⁹ ē nob ⁊
pro nobis filius datus ē nobis ⁊ pro nobis
ad mortē datus. Tertium restat considera
re quō rex noster venit ⁊ ad q̄d venire diciť
Sciendū aūt ꝙ tripliciť venit.s.i carnē.

uinētē. ⁊ ad iudiciū manifestatōez. Prim⁹ adnētus fuit multū desiderabilis. Secūd⁹ dulcis ⁊ delectabilis. Terti⁹ ē crudelis ⁊ terribilis. De pⁱo aduētu dr Aggei. ii. Ueniet desiderat⁹ cūctis gētib⁹. Certe aduētū istū desiderabāt pres dicētes. Esa. lxiiii. Utinā dirumperes celos ⁊c. Circa istū aduētū noui regis facere debem⁹ q̄ttuor q̄ fieri solent circa alicu⁹ noui regis aduentū. Pⁱo ḡ de eius aduentu multuz debem⁹ gaudere. Ad Phili. iii. Gaudete in dn̄o sp. Uere gaudere debem⁹ de aduentu xp̄i in carnē sicut serui de sua libertate. ⁊ captiui de sua liberatione ⁊ egroti de sua sanitate. ⁊ ceci de sui luminis recupatōe: quia exortū est i tenebris lumē rectis corde. ⁊ sicut pditi de sua saluatiōe. ⁊ mortui de sua suscitatiōe. ad omīs ista uenit xp̄s in mūdū ⁊c. Scōm est q circa istū aduentū debemus oēs sordes pctōꝝ a cordibus nr̄is remouere ⁊ abiicere. Ro. xiii. Abiiciam⁹ opa tenebraꝝ ⁊c. Tertiū est q debemus nos pparare ⁊ bonis opib⁹ adornare vt digne possim⁹ aduētū ei⁹ celebrare. Et sicut dr. Eccle. ii. Qui timēt dn̄m pparabunt corda sua. Quartū est q debem⁹ ei munera pciosa mittere ⁊ offerre sicut fecerūt tres reges. Secūd⁹ aduēt⁹ ē in mentē. De isto dr Jo. xiiii. Ad eū veniemus ⁊ māsionē apud eū faciemus. Uere aū aduētū xp̄i in mētez p grām fuim⁹ faciles ad seducēdū ⁊ debiles ad bn̄ opandū. Terti⁹ aduēt⁹ erit ad iudicii manifestatōez. De quo ps. De⁹ noster manifeste ueniet ⁊c. ignis aū ipm pcedet dn̄s ad iudiciū veniet ad iudicādū bonos ⁊ malos. ⁊ ad reddēdū ei de oībus ⁊ singulis factis rōnē ⁊ cōpotū. Uñ debem⁹ eē parati ꝯ istū aduētū ad creddēdū ei rōnē ⁊ cōpotū⁹ de tribus. Primū est de vbis ociosis. quia sicut ipe dicit Math. xii. Dico vob q̄m de oī vbo ocioso qd locuti fuerīt hoīes reddent rōnē in die iudicii. q̄nto magis de mēdaciis ꝯ detractōib⁹ pessimis ⁊ iuramētis. ⁊c. Sa. p. i. Qui loquit̄ iniqua nō pōt latere Secūdū est de propriis factis. Uñ athanasius in symbolo. ad cui⁹ aduentū oēs homines resurgere hn̄t cū corporibus suis ⁊ reddituri sūt ⁊c. Tertiū est de bonis collatis. Mathei. xxv. Post multū vo tēpis venit dn̄s serui illius ⁊ posuit rōnē cū eo de bonis sibi collatis quō illa custodiret. Et primo de bonis nature. scilicet de anima ⁊ corpe. ⁊ de bonis gratie. vt de virtutibus. et bonis fortune. vt de diuitiis ⁊ etiā de tpe cōmisso nobis ad agendū pniam. Uñ dicit̄ cuilibet Redde rōnē villicatiōis tue Luce. xvi. Jō debemus esse parati ad reddēdū ei rōnem de istis oībus. q2 nescimus qn̄ veniet Luce. xii. Uos estote parati. q2 qua hora nō putatis filius hominis veniet. ⁊ sicut dr ibidem Beatus ille seruus quē cū venerit dn̄s inuenerit ita facientē. i. paratū ꝯtra aduētū xp̄i ad iudiciū oia super oīa bona ꝯtinet enim scz glorie. que nobis cōcedat Jes⁹ xp̄s dominus noster.

Dn̄ica secūda aduentus. sermo. ii.

E Runt signa in sole

⁊ luna ⁊ stellis. Luc. xxi. Quāuis enī vnusq̄sq3 hō iudicat̄ i morte fm merita ⁊ illud iudiciū est vno ad hoīes. iō necesse ē vt fiat iudiciū gn̄ale vbi hoīes iudicant̄ ⁊ demones ⁊ angeli. In isto iudicio faciet dn̄s q̄ttuor q̄ dn̄t fieri in iudicio tpali qn̄ re⁹ est capt⁹ ⁊ ad mortē iudicādus. Pⁱo iudex iubet ministros tuba clangētes. vt oēs veniāt ⁊ sniām audiāt. vt patet Amos. ii. Morie̅t moab in clangore tube. Scdo scripta legunt̄ corā omni pplo pp̄e ꝯfessiōis qd ille reus fecit. vt p3 Hester. viii Duos suos ꝯfessos iussit rex duci ad mortē eo q ꝯfessi fuerūt q voluerūt occidere regem. Tertio notificat snia iudicis ab ore plata qualē mortē sustinere debēt. Exo. xxii. Non patiaris maleficos viuere sup terram Quarto obedientia ministroꝝ trahētiū reū ad suppliciū. vñ dr. ii. Mach. vi. Hiis dictis trahebant reū ad suppliciū. Ista quattuor vult facere dn̄s n̄r iudex viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ. Hec quattuor pbant̄ in hoc euāgelio. Nouitates signoꝝ tanq̄ tube clāgentes. potestates celoꝝ tanq̄ serui cōmēdabiles. iudices eminentes tanq̄ reges venerabiles. nationes euidentes tanq̄ cōfessiōes demonstrabiles. Et hec patēt in euāgelio vbi dn̄s dixit discipulis suis de iudicio vltimo q̄rentibus. Erūt signa in sole ⁊ luna ⁊ stellis ⁊ in terris pressura gentiū p ꝯfusiōe sonit⁹ maris. q2 belue marine magnū sonitū facient. qui audiet̄ p vniuersū mūdū. ⁊ fluctuū qui excedent contra naturalem vsum cursū suum vltra terminū. arescentibus hoībus. id est homines erūt macri ppter timorez qui superueniet vniuerso orbi. Nam virtutes celoꝝ. i. angeli mouebunt̄ ad cōpatiendū hominib⁹ ⁊ tūc videbūt filiū hoīs venientem

ad iudiciũ in nubibus celi cũ potestate ma-
gna ⁊ maiestate. His aũt fieri incipiẽtibus
id est cũ hec fiant supradicta respicite ⁊ le-
uate capita vr̃a. Et dixit eis similitudinem
vt illud melius possent intelligere. Uidete fi-
culneã ⁊ oẽs arbores cũ ꝓducũt iam ex se
fructũ. scitis quia iam ꝓpe est estas. nominat
ibi ficulneã quia ẽ prima arbor q̃ estatem
nũciat suis floribus. Ita ⁊ vos cũ hec vide
ritis fieri scitote qm̃ ꝓpe est regnũ dei. amẽ
dico vobis q2 nõ ꝑteribit generatio hec. q2
homines nascent̃ ⁊ morient̃ donec h̃ omia
fiãt. Celũ ⁊ terra transibũt. i. potius celũ et
terra ꝑirent q̃ v̈ba mea vera nõ fierent. ⁊
sic pz euangeliũ. Quo ad thema redeũdo.
Erũt signa i sole ⁊ luna. Nota quadruplex
signũ factũ est ⁊ fiet in sole. primũ signũ fa
ctũ est sub iosue. secũdũ signũ tpe Esaie. ter
tiũ signũ tpe passionis. quartũ signũ fiet in
iudicio. Et ista quattuor signa debent bene
notari ꝓpter doctrinã singularẽ ⁊ spũalem
Primũ signũ factũ est sub Josue. de quo le-
git̃ Josue. x. ꝑ figurã. i. doctrinã spũalẽ. Uñ
qñ Josue debebat filios isrl̃ ducere ad ter-
ram ꝓmissiõis venerũt quinq3 reges pagano
rũ cũ exercitibus eorũ vt impedirẽt eos. sed
Josue pugnabat ꝯtra eos adiutorio dei. ⁊
sol iam declinauit ad occasum. ⁊ clamauit
Josue cũ tota fide. Sol ne mouearis donec
habuerimus victoriã cõtra inimicos nr̃os
Sol obediuit ei ⁊ stetit ad spaciũ vni⁹ diei
donec oẽs inimicos vinceret. Ita moralit̃
ẽm apl̃m ad Ro. xv. Quecũq3 scripta sũt ad
nostram doctrinã scripta sũt in antiqua le-
ge. Et facta sũt ad nostrã doctrinã in lege
noua. Filij isrl̃ sunt fideles q̃ intẽdũt ire p⁹
hanc vitam ad terrã ꝓmissiõis eterne. sed
quinq3 reges cũ suis exercitibus impugnãt
nos. i. quinq3 sensus corpis. sc3 visus. auditus.
gustus. tact⁹. ⁊ odorat⁹. Exercitus eorũ est
mund⁹ dyabolus ⁊ caro ꝓpria. Sed Josue
id est quilibet fidelis debet cũ tota fide deũ
in tẽptatiõe orare. sol ne mouearis. sed stes
tamdiu donec habuerim⁹ victoriã. Sol iste
est iesus xp̃s q̃ dicit̃ sol iusticie ne mouearis
sed stes mihi in adiutoriũ. Et qñ xp̃s sol iu
sticie ita deuote inuocat̃. tunc paratus erit
semꝑ hoiem iuuare. ꝓpterea ad clamorem
Josue stare fecit solem. Et hoc pz de sancto
Anthonio q̃ fuit multiplicit̃ temptatus ⁊ a
dyabolo in corpe lacerat⁹. sed stetit xp̃s ve
rus sol sup eum. ⁊ dixit Anthonius. Ubi e-
ras bone Jesu. Rñdit ego sum hic ⁊ steti

supra te. sed volui ꝓbare fidem tuã. Adeo
qñ ipm̃ oram⁹ semꝑ stat vt grãm nobis in
fundat. Secundum signũ legimus. iiij. Re
gum. xx. Factũ est v̈bum dñi ad Esaiaz ꝓ-
phetam. Uade ⁊ dic Ezechie regi vt dispo-
nat domui sue. quia morief̃. qui fecit ẽm p̃-
ceptũ dñi ⁊ dixit Ezechie. Dispone domui
tue quia morieris. ⁊ ille v̈tebat se ad parie
tez ⁊ fleuit fletu magno. ⁊ dñs vidit lachry
mas suas ⁊ dixit. Uade ⁊ dic Ezechie. Ec-
ce vidi lachrymas tuas addã tibi. xv. ãnos
ad vitam tuã. Et cũ ꝓpheta hec sibi diceret
petijt signũ in sole. ita q̃ sol ꝑ decẽ gradus
iuit retrorsum. Ita moraliter Ezechias in
firmus corpaliter figurat genus humanuz
spũaliter infirmatũ in aĩa. ⁊ sicut Ezechias
fleuit fletu magno ꝓ vita ⁊ rogabat deuo-
tissime ita patriarche ⁊ ꝓphete ꝓ vita ⁊ li-
beratõe totius mundi generis humani cla
mantes erant illud Esa. lxiiij. Utinam di-
rumperes celos ⁊ descen. ⁊ dominus exau.
voces eorum. Unde ait illud ps̃. Propter
gemitũ pau. nũc exur. di. do. Et cũ nos vo-
luit de eterna morte liberare fecit signum ĩ
sole diuinitatis. ita q̃ ꝑ decẽ gradus iuit re
trorsum. Primus fuit primus chorus ãge-
loꝝ ⁊ suprem⁹. s. seraphin. q̃ tam ardent̃ in
diuino amore adherent deo laudãdo ipsum
Secũdus gradus cherubin. q̃ ꝑ sublimita-
tem sciencie secreta diuina cõteplant̃. Ter-
tius gradus throni in q̃bus deus sedet vt iu
dicio suo discernat. Quartus grad⁹ domi-
natiões. q̃ tante dignitatis sũt vt alijs pre
sint. ⁊ ꝓ diuersis causis mittantur ad nos.
Quintus grad⁹ est potestates. q̃ tante potẽ
tie sunt vt malis angelis resistant ⁊ puniãt
in hoc mũdo. q̃ ecclesiam dei impugnant. Se
xtus est virtutes. q̃ habẽt magnã potestatẽ
a deo miracula faciendi. Septimus grad⁹
est principatus q̃ ad hoc mittunt̃ vt princi
pes mũdi custodiant ⁊ informẽt. & ben eos
audire noluit. Octauus est archangelorum
q̃ mittunt̃ vt prouincias regãt ⁊ magna no-
bis reuelẽt. Nonus ẽ angeloꝝ quoꝝ offici-
um est hoies custodire. vt pz in psal. Ange-
lis suis mandauit de te. vt custo. ⁊c̃. Decim⁹
gradus est homines ꝓpter quos misit pro
priũ filiũ suũ qui se humiliauit formaz sui
accipiens. ⁊ hoc fuit signum q̃ nos deberz
redimere a morte eterna. ⁊ iste sol oriebat̃
in natiuitate ei⁹. occidit in passiõe. ⁊ reuer-
sus est in locũ suũ in ascensione. ⁊ hoc est se-
cundũ signũ solis. Tertiũ signũ solis factuz

est tpe passiōis xpi de quo legit in euāgelio Luce.xxiij. Ab hora sexta vsq ad nonā tenebre facte sunt p vniuersam terrā ꝛ sol obscuratus ē. ꝛ ista obscuratio nō fuit eclipsis sed miraculose. Hoc signū fecit dn̄s propter tres cās. Primo vt se verū deū ostēderet qui solem creauit. nam tāta fuit in quorundam iudeoꝝ corde duricia vt de signo non curabant. ꝛ iō ceci fuerunt ꝛ ceci manent in itellectu vsq in diem iudicij. Secūdo vt fideles suos ad cōpatiendū incitaret. Nam sol naturalis luxit cum suo dn̄o. quanto magis nos xpiani qui redempti sum⁹ sua sanctissima passiōe. Tertio xp̄s solem obscurauit i passiōe vt impios ad pniām reuocaret. sic multi fecerūt. vt pz in euāgelio. vbi dr̄ q̄ illi qui venerūt ad spectaculū illud visis signis pcutiebāt pectora sua ꝛ reuertebant. quare pcutiebant pectora. certe hoc est signum pnie. Ita etiā ꝛ nos pniām p peccatis faciamus. s; duriora sūt corda saxis q̄ se q̄ ad penitendū noluīt. Quartū signū solis fiet i iudicio extremo. qn̄ celi mouēdi sunt ꝛ terra de quo signo dic̄ Math. Statim post tribulationē dieꝝ illoꝝ sol obscurabitur. Ista obscuratio solis nō erit p interpositionē lune vt eclipsis. s; virtute diuina ꝛ propter peccatores dānandos ꝛ nō lucebit amplius sup terram. Hui⁹ figurā legim⁹ Ezech. xxxij. dixit dn̄s ad Ezechielē. Fili vade ad regem pharaonē ꝛ sume sup eū lamentū ꝛ dic ad eū. Ecce hec dicit dn̄s. Ex quo tu assimilatus es leoni ꝛ draconi q̄ ē in mari: expādam sup te rethe meū ꝛ extraham te, pyciam te in terrā ꝛ irrigabo terram fetore sanguinis tui et opiam sup te cū extinct⁹ fueris celos ne pluāt. ꝛ solē nube tegā ꝛ luna nō dabit lumē suū. ꝛ gladi⁹ regis babilonis veniet tibi ꝛ plāgēt te oīs tribus terre. Ita moralr p hūc regē egypti notat pctōr. q tenebrosus est in peccatis ad quē dicūt p̄dicatores. assimilatus es leoni ppr pctā manifesta. ꝛ assimulatus es draconi ppter pctā occulta. Vn̄ ait Greg. Leo aperte irascitur. draco occulte insidiat. expādam rethe in iudicio eterno. ꝛ extraham te de mari huius seculi ꝛ irrigabo terram cum fetore peccatorum tuorum. cum extinctus fueris. id est expulsus a facie mea. nec sol. scilicet naturalis nec sol diuinitatis dabit tibi amplius lumen suū. Ideo quo ad thema. Erunt signa quattuor. saluationis. incarnatiōis. redemptionis. ꝛ eterne damnationis.

Dominica tertia aduētus. sermo. iij.

Cum audisset Johānes in vinculis opera Christi mittēs duos discipulos. Mathei. xi. Videmus q̄ quādo homo est in vinculis ꝛ in loco obscuro tunc non potest esse letus. Juxta illud psal. Posuerunt me in lacu inferiori in tenebris ꝛ in vmbra mortis. tunc hominis illius desiderium est ab isto vinculo absolui ꝛ ad lucem venire. ita fuit Johannes baptista qui fuit quadruplici vinculo ligatus de quibus desiderabat absolui. Fuit enim in vinculis sui proprij corporis vbi anima sedebat in carcere. Unde Romanoꝝ. vij. Quis me liberabit de carcere mortis huius. Secundo in vinculis huius mundi. Tertio fuit in vinculis deserti vbi corpus suum velut in vinculis castigauit ne macularet suam sanctam vitam. Quarto fuit i vinculis Herodis. ideo misit duos discipulos de discipulis suis ad xp̄m vt ipm interrogarent vtrum Johānes deberet annūciare Christi aduentum ad lymbum sāctis patribus. sicut prenunciauit aduentum christi in mundum. ꝛ de hoc dicit in euangelio hoc. Johannes enim exiuit desertum et predicauit peccatoribus penitentiam ꝛ increpauit herodem dicens. Non licet tibi habere vxorem fratris tui penitentiā age. propter hoc posuit eum in carcerem. et Joh. habuit aliquos discipulos qui ipm sequebant ppter sanctitatem vite ꝛ doctrie eius. vt pz in euāgelio. In illo tpe. Cum audisset Johannes in vinculis opa xpi mittēs duos d̄ discipulis suis. vt dicerent. Tu es qui venturus es an alium expectamus. q.d. debeo existentibus in lymbo dicere tuum aduentum: qui mori debeo in carcere ppt̄ veritatem. Et r̄ndens Jesus ait illis. Euntes renunciate Jobi q̄ audistis ꝛ vidistis. ceci vident. claudi ambulāt. leprosi mūdant. mortui resurgūt. paupes euāgelizant. i. pctōres conuersi sunt ꝛ p̄dicāt sanctū euāgeliū ꝛ ait iesus. Beat⁹ q̄ nō fuerit in me scādalizatus. i. q̄ nō recedit de fide s; pmanebit vsq ad finē. Et tunc illis abeuntibus cepit Jesus dicē ad turbas de iohāne. Quid existis in desertū videre arundinē vēto agitatā. q.d. Joh. nō ē quasi arūdo q̄ a vēto moueat. qd existis videre hoiem mollibus vestitū: certe nō. quia iohes vestitū hz de pilis cameloꝝ. q̄ mollibus vestiūt in domib⁹ regū sūt. s; qd existis videre pphā: certe iohes ē plus q̄ pphā

q2 qð pphete pdicebāt h̄ Johēs digito demōstrabat. hic eñ est de quo scptū est. Ecce mitto angelū meū añ faciē tuā q̄ preparabit viā tuā ante te. ecce euangeliū. Quo ad thema. Cū audisset Johes in vincul' opa xp̄i. In speciali est notādū q̄ quadruplex ē vinculum in q̄bus oēs hoies ligant. Primū vinculū est amoris. Secūdū pudoris. Tertiū honoris. Quartū horroris ꝛ eterne dānatiōis. Primū est vinculū amoris quo oīa ligant ad diuinū amorē vt deū super oīa diligāt. De h̄ vinculo d̄r Col. iij. Habeat dilectiōem que est vinculū pacꝭ. Isto vinculo fuit ligatus apl's Paul⁹. Roꝝ. viij. cū dicet. Neqꝫ mors: neqꝫ vita. neqꝫ gladi⁹. neqꝫ timor. poterit me separare a charitate xp̄i. De quo vinculo amoris legim⁹ figuraꝫ i. Reg. vbi legim⁹ q̄ Dauid vicit Goliaꝫ in qnqꝫ lapidib⁹. ꝛ liberauit populū israeliticū de ptāte Golie ꝛ inimicoꝝ. ppterea Jonathas fili⁹ regꝭ Saul iniit pactū cū Dauid: ꝛ quasi vinculo amoris inter se colligabātur. q̄ erāt ambo tāti amici q̄si haberēt vnam aīam. ꝛ Jonathas exuit se tunicā suā ꝛ induit eā Dauid. Ita moral'r Golias ē dyabol⁹ q̄ obsedit ciuitatē n̄ri corpis vndiqꝫ ꝛ nitit aīam n̄ram cape. s̄ Dauid manu fortꝭ. i. iustus hō deū diligēs vicit Goliā. i. dyaboluꝫ in qnqꝫ ptib⁹ pnie. videlicet in ꝯfessiōe. cōtritiōe. ꝛ satisfactiōe. ieiunio. ꝛ orōne. ꝛ liberauit aīam suā de ptāte dyaboli. ꝛ iō Jonathas. i. xp̄s fili⁹ altissimi regꝭ ipm intimi diligit q̄ colligat se cū eo q̄si vincl'o dilectiōis. ꝛ induit eū vestimēto salutꝭ vt i die iudicij honeste valeat āmbulare. vt pꝫ s̄m aplm vt ꝓus dictū ē. Secūdū ē vinculū pudorꝭ peccatoꝝ. De isto vinculo dic̄ Dauid in ps. Dirupisti dn̄e vincula mea ꝛc̄. Istud vinculū soluit p bonā opatiōeꝫ. Vn̄ Esa. lij. Captiua filia syon solue vincula colli tui. Syon d̄r speculū ꝛ significat aīaꝫ deuotā q̄ ē speculuꝫ scē trinitatꝭ. iō ꝯsulit ppħa dicens. Solue vincl'a colli tui. Act. xij. Petr⁹ sedebat i vincul' cathenis duab⁹ ꝯstrict⁹. s̄ venit āgelus ꝛ excitauit eū dicens. Surge ꝛ seq̄re me: ꝛ secut⁹ ē eū. ꝛ cū venisset ex portā ait. Nunc scio vere q2 misit dn̄s āgelū suū ꝛ liberauit me de manu herodis: ꝛ de oī expectatione pleb̄ iudeoꝝ. Ita moral'r pctōr cū in tenebris pctōꝝ ē cathenis ferreis vel vinculis cōstrict⁹ venit angel⁹ dn̄i. i. gratia dei sibi inspirās ꝛ dicēs. Surge velociter a peccatis tuis ꝛ seq̄re me p ꝯtinētiā ꝛ p viā innocētie. Accipe vestimentuꝫ salutis qð amisisti per culpam. ꝛ sic educitur de vinculis ad vitam rectam que tendit ad eternā salutem ꝛ nūc pctōr cogitās p̄terita pctā ait. Nunc scio vere quia misit dn̄s angelū suū. ꝛ liberauit me de manu herodis. id ē dyaboli. ꝛ d̄ oī expectatiōe plebis iudeoꝝ. i. dānatoꝝ. Vn̄ dicit btūs Aug⁹. Educ⁹ p grām diuinā de vinculis pctōꝝ meoꝝ ꝯuersus vidi abyssum in q̄ iacuerā. ꝛ sic pꝫ secūdū vinculum. Tertiū vinculū est honoris. ꝛ istud est triplex. vt pꝫ Eccs. iiij. Funicul⁹ triplex difficile rūpit. Hui⁹ figurā legimus q̄ romani depingebāt amorē mūdi ad modū pulchre mulieris stantem in circulo aureo in q̄ erat sciptum litteris aureis. qd sum discerne. cū scieris fuge. ꝛ desideria sperne. sic multi sancti fecerūt ꝛ deo adheserūt. vn̄ ps. Mihi adherē deo bonū est. Itē scribebat̄ iuxta. Recedo. s. a deo cum amor me trahit p vinculum supbie. Itē scribebat̄ in alia pte. Sū charus dū viuo: q2 mūd⁹ diligit qð suū ē: s̄ p⁹ mortē valde amar⁹ est. Itē scribebat̄ in tertia pte imaginis. Ludo. illudit eñ hoiem ꝛ intm̄ decipit q̄ discerne verū nescit. vt pꝫ de duob⁹ viris q̄ꝝ vnus vocauit aliuꝫ: ꝛ dixit ad eū. Aue mi frater. ꝛ cultello ipm occidit. Ita heu multos iam occidit ꝛ decipit amor hui⁹ mūdi. Itē scribebat̄ in q̄rta pte imaginis. Excedo mentē. ꝛ h̄ pꝫ d̄ Salomone cuius mētem excessit amor mūdi. ꝛ sic ipm ligauit q̄ deós alienos adorauit ppt amorē mūdi. Et sic bn̄ pt q̄libet dicē quem ligauit vinculum amoris hui⁹ mūdi. Funes pctōꝝ circūplexi sunt me. Quartū vinculū est horroris ꝛ eterne dānatiōis. de quo vinculo ait dn̄s. Math. xxij. Ligat̄ manib⁹ ꝛ pedibus ꝓicite eū in tene. exte. ibi erit fletus. ꝛc̄. De isto vinculo legim⁹ figurā Dan̄. iiij. Videbā ꝛ ecce arbor in medio terre alta nimis: cui⁹ summitates ei⁹ celos tāgebāt. aspect⁹ eius ad terminos orbis terraꝝ. ꝛ folia ei⁹ pulchra. ꝛ fruct⁹ ei⁹ nimis suaues. sub vmbra eius aīalia ꝛ bestie. ꝛ in ramis ei⁹ volucres celi. ꝛ ex ea vescit̄ oīs caro. ꝛ vigil scūs descendit de celo ꝛ fortit̄ clamauit. Succidite arborē: p̄scidite ramos ei⁹. dissipate fruct⁹ ei⁹ ꝛ fugient bestie ꝛ volucres de ramis: s̄ ꝛ germē radicis eius vinculo ferreo ligate ꝛ cor fere det̄ ei. Ita moraliter arbor i medio terre ē pctōr in pctīs hui⁹ mūdi: q2 alt⁹ est q2 peccare nō desinit. magn⁹: q2 magna committit. fortꝭ: q2 fortiter in ips vicijs laborat

aspectus ei⁹ vsqꝫ ad terminos vniuerse terre: qꝛ de pctō suo nō erubescit. folia ei⁹ pulchra. i. laus hūana. fructus eius nimis delectabiles bona tpalia subter bestiā requiescūt id est carnales delectationes in qbus viuit vt bestia. volucres celi in ramis. i. bōa spiritualia vt est intellectus. volūtas. memoria ꝛ septē dona spūssctī ꝛ ex ea oīs caro vescitur: qꝛ nutrit suā carnē. ꝛ multos pctōres carnaliter viuētes. huic sic viuēti cōminatꝛ duplex pena. videlicet morꝭ tpalis. i. naturalis. ꝛ morꝭ eternalꝭ. Vñ seqtur. Vigil ð celo. i. de⁹ q vigilat sup nos clamat ad āgelos suos. Succidite arborē istā. Mat. vij. Omnis arbor q nō facit fructū bonū excidetur. Luc. iij. Securis est iā ad radicē posita. rami pscindunꝛ. i. qnqꝫ sensus corpis. folia. id est leticia mūdi ꝛ laus hūana sancꝭ dispergunꝛ. i. bona sua tpalia. vt patet in ps. Relinquēt alienis diuitias suas. volucres que sunt dona spūalia recedūt. videlicet sapientia. itellect⁹. volūtas. ꝛ memoria ꝛc. Radix id est aīal ligatꝛ vinculo ferreo in etna dānatiōe. iō frange vinculū culpe. liga te vinculo amoris. ꝛ fuge vinculum horrorꝭ ꝛc.

Dominica quarta. Sermo. iiij.

i **Ipse ē qui post me** vētur⁹ ē. Joh. i. Nota ꝙ videmus ad oculū in istis naturalib⁹ qñ aliqs pinceps magn⁹ vult nouā terram intrare vbi diu nō fuit: nūcios solēnes solet pdestinare vt qsqꝫ valeat se pparare vt cū honore tali pncipi valeat obuiare. ita dñs noster rex celi ꝛ terre q vt ait Johannes in Apoc. xix. in vestimēto suo scptū habet. Rex regū ꝛ dñs dñantiū. ꝛ voluit ī hūc mūdum intrare. ꝛ dyabolū de suo regno extirpare. voluit solēnem nūciū. scꝫ sctm̄ Johannē baptistā velut angelū premittere q suū aduētum mūdo intimaret. Ait g. Ipse est q post me vēturus est. Quō aute iudeis aduētum xpi insinuauit pꝫ in euāgelio hodierno. qꝛ Johes baptista erat ī deserto circa iordanē: ꝛ ppter scītatem vite sue noluit cōuersari in mūdo. tunc iudei credebant ipm esse xpm vt patet in euāgelio. In illo tpe mi-erunt iudei sacerdotes aliquos ꝛ leuitas in hierlm ꝛ dixerūt. Ite ꝛ iterrogate Johez. Tu qs es: xps es. Et iohes ꝯfessus est vitatem dicendo. Ego non sum christ⁹. Iterū interrogauerunt eum. Quis ergo es helyas es tu: ꝛ dixit. nō sum helyas. ꝛ iterū dixerunt. ppheta es tu: respondit. Nō. dixerunt ergo ei. Quis es: vt responsum demus hijs qui miserunt nos. quid dicis de teipso: ait Johānes. Ego sum vox clamantis ī deserto dirigite. i. preparate viam domini sicut ait Esa. Et qui missi fuerant erant ex pharisieis. ꝛ interrogauerunt eum ꝛ dixerunt. Quid ergo baptizas si nō es christus neqꝫ helyas: neqꝫ ppha. Rñdit eis Johes. Ego baptizo vos in aqua. medius aūt vrm stetit quem vos nescitis. i. xpus q mediator ē inter hoīem ꝛ deū quē vos non vultꝭ cognoscere. ipe est qui vēturus est cuius nō sum dignus vt soluā corrigiā calciamenti ei⁹. et hoc dixit in figurā hūilitatis. hec facta sunt in bethania regione deserti trās iordanem vbi Johānes erat baptizās. ꝛ sic pꝫ euāgeliū ꝙ Johānes precursor erat ꝛ nūcius ad aduētū dñi pclamādum. vt pꝫ in themate. Ipse est q vēturus ē. Nota ꝙ quadruplex est aduētus dñi. qꝛ pmo venit in vterū virginis velut rex in ortū. secūdo venit in mūdum sicut medicus ad egrotum. tertio venit in mentem sicut amicus ad amicū. quarto venit ad iudicium sicut iudex ad sententiā. Primo dico ꝙ xps venit in vterū virginis sicut rex in ortū delitiosum. Naꝫ videmus ꝙ isti magni reges habēt circa castra sua ortos delitiosos ad quos intrant ad spaciandū. ita vterus Marie virginis fuit ort⁹ delitiosus regis eterni preparatus. Unde Cañ. v. Ueniat dilectus meus in ortū suū. Ortus delitiosus debet esse bene conclusus ne bestie intrent. Iste fuit ortus Marie bene clausus. Unde Cant. iiij. Ortus conclusus soror mea sponsa ortus conclusus. dicit bis conclusus ppter duplicem castitatem. Fuit enī extra quo ad qnqꝫ sensus corporis videlicet visum. gustum. odoratū. tactum. ꝛ auditū. custodia angeloꝝ vallatus iste ort⁹ ita ꝙ nec leo superbie. nec vrsus auaricie. nec vulpes dolositatis intrare potuit. Item fuit conclusus ab ira ita ꝙ mēs eius nulla mala cogitatiōe potuit maculari. In isto orto fuerunt tres flores. scꝫ viola. rosa. ꝛ liliū. Uiola significat humilitatem. q est primus flos āmicias estatē. Hūc florē inuenit Gabriel cum ad eaꝫ intrauit dicēs. Aue gratia plena ꝛc. Respondit humiliter. Ecce ancilla dñi: fiat mihi sm vbum tuū. Secūd⁹ flos est liliū: ꝛ significat castitatē que fuit ī vtero virginis. Vñ ait de ea Cañ. ij. Sicut liliū

inter spinas. sic amica mea ⁊c̄. Tertius flos
in hoc orto fuit rosa charitatis. Vn̄ dr̄ Sap̄.
xxiiij. Quasi plantatio rose in hiericho. ⁊ sic
pȝ p̄mū. Secūdo venit in mūdū sicut medi
cus ad egrotū. Nā videmus ꝙ qn̄ aliq̄s hō
esset infirmus vsq̄ȝ ad morte. ⁊ si q̄s nuncia
ret sibi medicū venire q̄ posset eū bene sana
re de hoc multū gauderet: ita hūanitas fuit
infirmata vsq̄ȝ ad morte eternā. sicut dauid
dicit i ps. Multiplicate sunt infir. ⁊c̄. Sed
ipse medicus xp̄s in hūc mūdum venit cura
re genus humanū. Jō dicit Greg⁹. in ſmo
ne de aduentu. Magnus iacebat infirm⁹. iō
magn⁹ venit medic⁹ qui est christ⁹. i. Thi. i.
Fidelis ſmo ⁊ om̄i acceptiōe dignus. Venit
enī xp̄s in hūc mūdum pctōres saluos facē.
Ad Tytum. iij. Nō ex opibus iusticie q̄ feci
mus nos. ſ; ſm magnā mi̇ſcd̄iam suam sal
uos nos fecit. O in quāta miseria dampnati
omīs eramus. deum offendebamus ⁊ ipse in
nullo nobis fuit obligat⁹. in nullo nos indi
guit. ⁊ tn̄ ppter nos venit in mūdū vbi tot
incōmoda ⁊ tantā morte sustinuit. Ecce ꝙ
ta misc̄dia venit de⁹ ad hoīes. dn̄s ad ſuos.
diues ad egenos. potēs ad infirmos. sapiēs
ad stultos. bonus ad impios. medicus ad
egrotos. Et ex Ezech. xviij. pȝ hoc vbi dicit
In quacūq̄ȝ hora pctōr ingemuerit ei⁹ pec
cata nūq̄ȝ recordabor. Job. Deus verax est
implere que p̄misit. Sequitur correlarium
ꝙ deus nos nūq̄ȝ dampnabit. Sed timeo ꝙ
nosmetipsi per peccata nostra dampnabim⁹
nosmetipos. si nō cōuertimur ad veniā per
veram ⁊ integrā ꝯfessionē. Et iō xp̄s venit
in hunc mūdū vt nos sanet sicut medic⁹. vt
pȝ in euāgelio Luce. Homo q̄dam descende
bat ab hierl̄m in hiericho ⁊ incidit in latro
nes q̄ ipm̄ spoliauerūt ⁊ vulnerauerūt vsq̄ȝ
ad mortem ⁊ semiuiuū reliq̄rūt eum. venit
autē ⁊c̄. Postea venit samaritan⁹ q̄ mīa mo
tus est sup illū infirmū ⁊ lauit cū vino vul
nera ei⁹ ⁊ infudit oleū ipm̄ sanādo ⁊c̄. Itē
moraliter hō iste q̄ descendit ȝ hierl̄m ī hie
richo ē hūanitas descēdēs ppt̄ pctm̄ de sta
tu innocētie i statu miserie. ⁊ īcidit in latro
nes. i. sp̄us malignos q̄ ipm̄ velut latrones
ꝟtutib⁹ spoliauerūt ⁊ vsq̄ȝ ad mortē aīe vul
nerauerūt. qđ conquerit Esa. dicens. Vul
nerati eram⁹ ppt̄ pctā nr̄a. ſ; sacerdos. i. sa
cerdotes antique legis ipm̄ curare nō potu
erūt. nec leuita. i. patres legis nature. ſ; veit
samaritanus. i. medicus noster iesus christ⁹
qui misc̄dia motus infudit vinū sue huma

nitatis mixte cum deitate. ⁊ cum oleo misc̄die
in vulnera nostra ⁊ sanauit nos medic⁹. Jō
ait Esa. Vulnerati eram⁹ ⁊ ei⁹ liuore sanati
sumus. Et sic pȝ secūdum ꝙ xp̄s in hūc mū
dum vt medic⁹ ad infirmum venit. Tertio
dixi ꝙ xp̄s venit in mentē hoīs velut ami
cus ad amicū. Videm⁹ ad oculum qn̄ aliq̄s
hȝ amicū ad ipm̄ venire volentē ⁊ in omīb⁹
ditare cupientē solet se p̄parare: suūȝ hospi
tium quātū videlicet pt̄ ornare. Ita spiritu
aliter xp̄s verus amicus noster q̄ magnā
amiciciam circa nos ondit. q2 p nobis i ve
ra amicicia mortem sustinuit. Vn̄ dr̄ Eccl̄.
vi. Amico fideli nulla est cōparatio. Et ille
amicus libenter q̄tidie veniret ad nos gra
tiam suam nobis infundendo si nos essem⁹
parati. vt ipse ait Apoc. iij. Ego sto ad ostiū
⁊ pulso. si quis mihi aperuerit intrabo ⁊ ce
nabo cum illo. O quantum excitat aīa deuo
ta in aduētu illius amici. Unde Zach. ix. dr̄
Gaude ⁊ letare filia syon: q2 ecce venio ait
dn̄s. Filia syon est anima deuota que dȝ deū
diligere corde puro. Cor enī ſm ph̄m. est in
medio corporis positum. O quantuȝ anima
gaudere pt̄ de aduentu tam nobilis domini
tam vtilis hospitis sicut solet gaudere spōsus
de sponsa sibi amicabili. eger de aduētu fide
lis medici. amicus de aduentu fidelis amici
Ipse christus est sponsus quo nullus dicitur
speciosior. Unde Dauid. Speciosus forma
pre filijs hominū. Medicus quo nullus pe
ritior ad sanādum. q2 solo ꝟbo sanat. Mat.
viij. Dn̄e dic vnū ꝟbū ⁊ sanabit puer meus
Eccl̄. vi. Amico fideli in xp̄o nulla est cōpa
ratio dignior auro ⁊ argēto. Vn̄. iiij. Regū.
quedam dn̄a ait ad virū suū. O dn̄e volu
mus pph̄am dn̄i Helyseū inuitare. Rn̄dit.
Placet mihi. tūc purgauit domuȝ. prepara
uit cubiculum. mensam ⁊ candelabrū posuit
⁊ tunc inuitauit pphetam Heliseū. ⁊ ipse ce
nauit cum ea ⁊ hospitauit. ⁊ magnam grāȝ
ex parte dei dedit mulieri. Ita anima deuo
ta dicat ad corpus. O dn̄e volum⁹ xp̄m inui
tare vt veniat ad nos. ⁊ tūc dȝ rn̄dere. Pla
cet mihi. ⁊ dn̄a domus. i. aīa dȝ domū pur
gare scopa confessionis. ⁊ cubiculum cordis
preparare ornamētis ꝟtutū. mēsaȝ misc̄die
pene paupes recreādo. ⁊ cādelabꝝ cū lumi
ne accendere boni exempli. de quo candela
bro ait dn̄s in euāgelio. Vos estis lux mū
di. nō accēdūt cādelabꝝ ⁊ ponūt sub modio
ſ; vt luceat omn̄ibus q̄ in domo sūt. tunc venit
xp̄s in mentem sic amic⁹ ad amicū ipm̄ cō

folãdo τ grãm diuinã tribuẽdo. τ sic pꝫ tertiũ. Quarto dico ꝙ veniet ad iudiciuꝫ sicut iudex strictissim⁹. Apoca. i. Ecce veniet ĩ nubib⁹ celi τ videbit eũ oĩs caro. τ tũc plãgẽt se sup eũ oẽs trib⁹ t̃re. Itẽ Apoc. vi. Reges t̃re τ oẽs ꝑncipes tribuni τ diuites fortes τ oĩs infidel' s̃u⁹ τ liber abscõdẽt se in spelũcis τ in petris mõtiũ τ dicẽt mõtib⁹. Cadite sup nos τ absc̃õdite nos a facie sedentis sup thronum τ ab ira agni. q̃m veniet dies magnus τ scruissctõ2. τ tunc q̃s poterit stare. Veniet em̃ ad sententiãdũ vt ip̃e ait in euãgelio. P̃r em̃ oẽ iudiciũ dedit in manus filij. Et tũc veniet valde horribilis. vt pꝫ in ꝑs. Tu terribilis es: τ q̃s resistet tibi. Vnt⁹ legimus figurã in Apoca. Ecce ego iohẽs vidi thronũ magnũ τ cãdidũ τ sedentẽ super eũ q̃ erat horribilis aspectu a cui⁹ ꝯspectu fugit celũ τ terra. τ erat vestit⁹ veste asꝑsa sãguie. τ vocabat̃ nom̃ ei⁹ nomẽ p̃ris dei τ exercit⁹ celi seq̃bat̃ eũ in eq̃s alb' vestit⁹ bysso albo τ mũdo. τ d̃ ore ei⁹ ꝑcede bat gladi⁹ ex vtraq̃ꝫ ꝑte acutus vt ꝑcutiat gentes. Moralr̃ thron⁹ iste quẽ Iohẽs vidit est thronus iudicialis quẽ dñs ponit in nubibus celi. τ sedens sup eũ iudex xp̃us a cuius ꝯspectu fugit celũ τ terra. quia tunc trement angeli τ homines. Vñ ait ꝑpheta. Si tũc tremet cedrus in alto monte quid faciet cardo in agro? Item si iustus tũc vix saluabitur impi⁹ τ peccator vbi parebũt. Vestitus veste sãguinea: quia fixuras clauo2ũ ibi in corpe oñdet τ sue passiõis vulnerum circũstãtes vt videãt impij in quẽ trãsfixerũt. τ mali xp̃iani q̃ pniam neglexert̃. Et de ore eius ꝑcedet gladi⁹ acutus ex vtraq̃ꝫ ꝑte. i. sñia scindẽs in corpe τ aĩa dicens. Ite maledicti in ignẽ eternũ. In his q̃nq̃ꝫ v̾bis facit q̃nq̃ꝫ ict⁹. Ite scꝫ a societate oĩꝫ electorũ τ a facie mea quã nũq̃ꝫ visuri estis amplius. Maledicti. quia noluistis bñdictiõꝫ. In ignẽ qui nũq̃ꝫ extinguet̃. Eternũ. quia sine fine durabit. tũc pctõ2 bñ põt dicere ꝑmo ad solẽ. O sol vsq̃ꝫ huc mihi illumĩasti. mõ vado ad exteriore a tenebras. Secũdo ad aerem. Vsq̃ꝫ huc habui odorẽ bonũ: mõ vado ad eternũ fetorẽ. Tertio ad terrã. O terra vsq̃ꝫ huc habui diuersa cibaria arbo2ꝫ τ fructuũ: mõ vado ad eternã famẽ. Quarto ad aquã. O aqua vsq̃ꝫ huc me potasti et lauisti: mõ vado ad eternã sitiꝫ. Quinto ad v̾ginem mariã. O maria hucusq̃ꝫ ꝑ me orasti: modo vado ad te nũq̃ꝫ te visur⁹. Sexto ad angelos. O vos angeli hucusq̃ꝫ me custodistis. mõ vado a vr̃a societate ad societatẽ demonum. Septĩo ad electos. O vos electi hucusq̃ꝫ vestras habui intercessiões. mõ vado ad societatẽ damnato2ꝫ. Octauo ad xp̃m. O pie deus q̃ latronẽ in cruce suscepisti penitẽtẽ. hodie recedo a te. q2 pniãꝫ agere nolui: amplius tp̃ua penitẽdi non habebo. iã nullam gratiaꝫ merui. vñ ait Iob ĩ ꝑsona damnato2ꝫ. Clamabis in illo die τ ñ exaudieris. Ideo deus nos ante aduentuꝫ eius ꝑparare admonet vt tũc possimus securi stare cũ electis ante thronũ. Quõ nobis prestare dignetur pater τ filius τ spiritus sanctus.

Sabbato quattuo2 tempo2ꝫ. sermo. v.

Ab principibus sacerdotũ factũ ꝛc. Luc. iij. Nos videmus ĩ naturalibus. ꝙ q̃ñ aliqua res nõ habet in se ĩ quo potest cõtetari recurrit ad aliaꝫ q̃ põt sibi ꝯuenire. sic luna recipit suũ lumẽ a sole. τ sic filius fameslicus ad p̃rem. sicut disci pulus ad suũ magistrũ. Ita beatus iohẽs baptista suã doctrinã recepit a xp̃o sicut luna lumẽ suum a sole. τ sicut filius cibũ a p̃re. τ sicut discipulus doctrinã a suo mgr̃o. iõ sua doctrĩa fuit q̃ pꝫ in hoc euãgelio sequti. Cũ em̃ resgnũ iudeo2ꝫ stabat sub vno rege. tũc stabat in magna pace. s̃ cũ diuideret̃ tũc icepit destrui. q2 oẽ regnũ ĩ se diuisũ desolabit̃. Quõ tñ hoc factũ ẽ describit̃ ꝑ hoc euãgelium. Anno q̃ndecimo imperij Tyberij cesaris romano2ꝫ ꝑcurante pontio pylato iudeam. τ herode tetrarcha q̃ ꝑcurauit τ rexit galileam. τ philippo tetrarcha iturree τ drachonis tidis regiõis. τ lizanis qui fuit ꝑcurator impatoris abilune regiõis. Isti treavicꝫ herodes Philippus Lizanias fuerũt ꝑcuratores istaꝝ triũ regionũ τ oẽs tres vocabantur tetrarche. quia vnusquisq̃ꝫ habebat q̃rtam partem regni. Sed pylatus hierl'm et duo summi sacerdotes: videlicet Annas et Cayphas. Cũ igit̃ isti quattuor principes regnabant. tũc factum est v̾bum dñi super Iohannem filiũ Zacharie in deserto iuxta regionem iordanis per baptismũ penitẽtie in remissionem peccatorum. sicut scriptum est in libro Esaie. xl. Vox clamantis in deserto parate viam domini rectas facite se

mitas eius. Om̄is vallis implebit̄.i.om̄is
humilis exaltabit̄.⁊ om̄is mons ⁊ collis hu
miliabit̄.i.om̄is superbus presumptuosus
humiliabit̄.⁊ erūt praua.i.opera mala ī di=
recta.⁊ aspera penitētie in vias planas di=
uine gratie.⁊ videbit om̄is caro.i.om̄is ho
mo salutare dei nostri.i.aduētū saluatoris.
⁊ sic patet euangeliuȝ. Ad thema. Sub ꝓn
cipibus ⁊c̄. Circa qd̄ verbum est sciendum
ꝙ sicut quatuoꝛ ꝓncipes regebant regnuȝ
filioꝝ israel. ita quatuoꝛ sunt ꝟtutes q̄ de=
bent regere regimē ꝯsciētie nostre. vbi ani
ma est tanꝙ̄ imperatoꝛ. Prima virtus est
iusticia. Secunda est tēperātia. Tertia foꝛ=
titudo. Quarta est prudētia. Prima ꝟtus
in regione nostre consciētie velut princeps
est iusticia: que hoīem habet coꝛrigere quo
ad preterita que sunt cōmissa mala. Opus
iusticie est malefactoꝛē de suis malis coꝛri=
gere. ideo iudices sunt constituti. Cuius fi=
guram legimus Exo.xvij. Cum Amalech
ꝓnceps malus aggressus est filios israel.
Moyses ascendit in montē habens in ma=
nu sua ꝟgam quā cū eleuatā teneret ppl's
israel vincebat. ⁊ quia cum manus Moysi
erāt fesse sustētabant̄ per Aaron. ⁊ sic vince
bat Amalech. Ita moralit̄ ꝑ Amalech ma=
lum ꝓncipeȝ notā dyabolū qui aggreditur
filios israel tam in ꝯsciētia ꝙ̄ in ciuitatibꝰ
cum malis moribus vt soluatur vnitas pa
cis. ꝙ nisi hec genus mala per ꝓncipem coꝛri
gatur plurimos perdit. Unde Cassiodorus
super ps̄. Iniq̄tas moꝛtaliū multos in soci=
etate perturbaret si eā iudicialis coꝛrectio
nō resecaret. Debet igitur Moyses.i.iusti=
cia vel prelatus in montē.i. tribunal iudicꝗ
ascēdere. ꝟgam correctiōis tenere. vt quā=
do culpa exegerit delinquentiū nō doꝛmiat
iusticie disciplina. Igitur iudices vel ꝑla=
ti viri ⁊ prelati debent coꝛrigē mala. Simi=
liter etiam cum homo peccat debet ipa iusti
cia quasi ꝓnceps impatoris aīe coꝛpꝰ coꝛri
gere ne in eternū damnet̄. Un̄ ait apostolꝰ.
i. Coꝝ.xi. Si si nosmetipsos diiudicaremꝰ
vtiq; non iudicaremur a dn̄o. Et sic iusticie
ꝟtus est ꝓmus ꝓnceps in regione anime.
Secundus ꝓnceps est temperantia in cibꝰ
⁊ potibus coꝛpus bene regere ⁊ in diuitijs
nō nimiū excedere. ps̄. Diuitie si affluāt no
lite coꝛ apponere. Nam sex sunt superfluita
tes in quibus temperātia est necessaria. scȝ
honoꝛes. dignitates. diuitiarū copia. delitie
ciboꝝ ⁊ potus. vestimentoꝝ oꝛnatus. sani=
tas coꝛpoꝛis. ⁊ foꝛtitudo viriū. Cuiꝰ figurā
legimꝰ Ezech.ix. vbi dixit dn̄s ad senioꝛes
Accipite arma vestra ⁊ currite per totā ci=
uitateȝ hierl'm ⁊ interficite om̄es a minoꝛi
vsq; ad maioꝛem quos inuenietis. tunc ve=
nit quidam vir lineā veste indutus ⁊ dixit.
Nō percutietꝭ donec ꝯsignē signum thau in
frontibꝰ hoīm gemētiū q̄s nec ledere nec ꝑ
cutere debetꝭ. ⁊ post ꝙ̄ signauit accesserunt
sex viri ⁊ percusserūt oēs ꝓter illos in q̄bus
signū thau inueneꝛt q̄s nō leserūt. Ita moꝛa
liter signū thau ē signū sancte crucꝭ: ⁊ signi=
ficat ꝟtutem tēperātie. Sꝫ viri armati sꝫ isti
sex prenoīati. s. diuitie. honoꝛes. ciboꝝ abū=
dātia. ⁊ potus. crapula. ⁊ vestimētoꝝ oꝛna=
tus q̄ multos ledunt in sancta ecclesia. Sꝫ di=
cit dn̄s indutus veste alba. i. hūana natura
nō occidas eos in q̄ꝝ frontibꝰ inueneꝛis hāc
ꝟtutē tēperātie. ꝟtus tēperātie domat coꝛ
pus. sicut videmus. qꝛ nulla est auicula vel
animal ita indomitū q̄n domesticet̄ ꝑ tem
perantiā. vt patet de accipitre. de niso. ⁊ sic d̄
alijs. que sunt naturaliter indomita. sed vo
lant de hominibꝰ ⁊ capiunt ⁊ reuolāt. ⁊ hoc
facit tꝑantia: ꝙ modicuȝ datur eis de cibo.
ita est de coꝛpoꝛe humano. Nullum enī ani=
mal est ita indomitū sicut homo cum fuerit
iuuenis. sanus. pulcher. ⁊ diues. qui nō pōt
habere temperātiam vt seipm̄ ꝯgnoscat: et
coꝛpus subijciat̄ anime nisi qū hō suo coꝛpo
ri subtrahit cibaria. ⁊ honoꝛes mūdi calcat
⁊ accipit humilitatem. ⁊ vinum modice su=
mit. ⁊ vestimētis temperate vtatur. ⁊ quan
do coꝛpus subijcitur anime. Sic enim prin
ceps temperantia regit in regno conscietie
⁊ sic patet secūduȝ. Tertia virtus qua sꝫ ter=
tius rex in regno conscietie ē foꝛtitudo mē=
tis. De qua virtute dicit Tullius. Immobi
litas est anime contra aduersa huiꝰ mundi
sicut fuerūt sancti. De q̄bus dr̄ Hebreo.xi.
Foꝛtes facti sunt in bello. ⁊ hoc idē Tob.v
dicitur. Foꝛti esto animo in aduersis ne in
ipsis nimium conturberis. Virtus foꝛtitu=
dinis assimilatur leoni. aquile: ⁊ stelle ma=
tutine. Un̄ legimus in quadā hystoꝛia. s. ꝙ
quedam pulchra ꝟgo sedebat in sole ⁊ ceci
dit ante eā pennū habēs aureū splendoꝛem
vel coloꝛem albū ⁊ rubeū ⁊ ipa cōcepit in=
de. que vadēs ad deos querēs quō suū par
tum deberet vocare. Primus dixit leonem
Secūdus dixit vocā aquilam. Tertiꝰ dixit
vocā stellaȝ. Quia leo foꝛtis ē ⁊ om̄ia aia
lia vincit ⁊c̄. ⁊ sic vocabatur filius eius leo

Moraliter ista pulchra puella est aīa deuo-
ta vadēs a tenebris peccōꝝ ad lucē solis iu-
sticie. ⁊ cadit aureū pomū .i. gratia diuina i
eam. ⁊ inde efficitur anima illius hominis
grām dei recipiētis aquila. q2 sicut aqla vo-
lat alte ad solem. sic aīa talis volat alte ad
diuina ɔtemplāda. Etiā efficitur talis aīa
stella matutina. Vñ dicebaꝛ de iusto ꝑncipe
iuda machabeo. Quasi stella matutina in
medio nebule: ita refulsit iste in tēplo dei .i.
in sancta ecclesia. Item talis aīa efficiꝛ for-
tis velut leo q̄ ad nullius pauebit occursum
iō dauid cōmēdat illos duos ꝑncipes .s. saul
et ionathā leonib⁹ fortiores ⁊ aquilis velo-
ciores. ⁊ sic patet tertius ꝑnceps. Quarta ē
prudentia ⁊ hec est quartus ꝑnceps in reg
anime. Nam prudentia est virtus que ha-
bet hominem regere de futuris. Unde Ala-
nus. Preteriti memorem presens dispone
futurum. Prospice: stat tribus sapia fixa co
lumnis. Vñ Sapiēs ꝑmonet nos. O piger
hō vade ad formicā ⁊ disce ab ea prudetiā
nā colligit in estate vñ viuat in hyeme. Si
enī istud paruū aīal cogitat de hyeme adue
niēte. q̄tomagis hō in hac vita dʒ cogitare
vt laboret in bonis opibus vñ viuat in hye
me .i. in futura vita. Hoc monet dñs i euā-
gelio Matth. xxiiij. Orate ne fuga vestra fi
at in hyeme .i. in futura vita. Hanc virtutē
prudentie debemus addiscere a secū do aīa-
li paruo qd est serpens vt ait christ⁹ Mat.
x. Estote prudētes sicut serpētes. Nam ser-
pens ē magne prudētie. Dicit enī Isido. q
qn serpēs q̄ dr coluber sentit se grauatū a ve-
neno ⁊ pellē vult deponere tūc ꝑmo plurib⁹
dieb⁹ se abstinet. Scdo quādā amarā her-
bam comedit. Tertio i aq̄ se balneat. Quar
to foramen petre intrat violenter. ⁊ ibi ve-
terem pellem deponit. Quinto se ad calorem
solis ponit. vt pellem nouam fortificet ⁊ in-
duret. Hūc modū debet peccōr tenere qui se
in peccatis sentit grauatū ⁊ cupit ɔsciētiam
renouare. Iuxta illud aplī Eph. iiij. Reno-
uamini spū mētis vre. Primo dʒ corp⁹ suū
ieiuniis ⁊ disciplinis domare sicut fecit illa
sancta dña iudith. de qua legiꝛ Iudith. viij
Erat iudith ciliciū hñs ad carnem ⁊ ieiu-
nans. Scdo vt serpens dʒ herbā amarā ac
cipere .i. ɔtritionem. Vñ Threñ. ij. velut ma
re ɔtritio tua. Tertio debet ore venenū pec-
catoꝝ pricere p ɔfessionē. vñ ps. Dixi confi
tebor aduersum me iniusticiā meā dño. ⁊ tu re-
misisti impietatē pcti mei. Quarto debet in
aqs lachrymarū aīam suā balneare. Unde
ps. Lauabo p singulas noctes lectū meū.
⁊c. Quinto foramē petre intrare. petra autē
erat christ⁹. q̄ hʒ quinqꝫ foramina in suo cor-
pore suoꝝ quinqꝫ vulnerū. illa debet peccator
penitēs intra .i. in mēte hr̄e. ⁊ ibi antiquam
pellē suoꝝ pctōꝝ relinqre. ad Col. iij. Exui-
te veterē hominē cū actibus suis ⁊ induite
nouū q̄ sm deū creat⁹ est in iusticia ⁊ veri-
tate ⁊ sanctitate. ⁊ tūc pctōr debet se ponere
ad verū solē iusticie vt in illa pelle noua in-
durescat ⁊ in bonis opibus assuescat. sic pa
tet quo ad thema vbi dr. Sub ꝑncipib⁹ ⁊c.
vbi ergo q̄ttuor ꝑncipes in regno ɔsciētie
et anime imperatricis habēt regimē .s. iusti-
cia. temperātia. fortitudo. ⁊ prudētia. Iusti
cia p herode. temperātia p pylato. fortitu-
do p philippo. prudentia p lizania. tunc re-
gnum stat in pace.

Sermonē de natiuitate reqre in fine.

Dñica infra octa. natiuitatis. smo. vi.

Erant āmirantes su
per doctrina ⁊ responsis ei⁹. Luc.
ij. Nos videmus ad oculū q qn
aliqua videntur ⁊ narranꝛ que nunq̄ am-
plius sunt audita vel visa. tunc homines so
lent āmirari sm verbum sapientis. Uidet
oculus. audit auris. āmiratur intellectus.
sed q2 nō oib⁹ credi pōt. Iuxta illud .i. Ioh.
iiij. Nolite oī spiritui credere. Item si perso-
ne digne sunt tunc eo verius credi pōt. Un-
de apls. ij. Timoth. i. Certus sum ⁊ scio cui
credidi. Item si ista postea ꝓprijs ocul' in-
tueri pnt ⁊ manib⁹ tractari. tūc pnt hn̄ dicē
istud qd scriptū est. Manifestū est h negā-
re nō possum⁹. ⁊ hec patēt i euāgelio d puē-
ro iesu videlicet nouitas. magna iā rare.
testimonio approbare. p spm̄ sanctū reuela-
re. ⁊ illa p ꝓphetā annūciare. Erant ioseph
et maria mater iesu mirātes super his que
dicebanꝛ de illo. ⁊ benedixit illis symeon. Ec
ce positus est hic ⁊ datus in ruinam maloꝝ
et non credentiū. ⁊ in resurrectionē multo-
rum in israel. Et erit signū ad qd oēs ɔgre-
gari debent. de q̄ ꝓpheta Esaias. Leuabit
dñs signū ⁊ ɔgregabit dispersos. sed in illo
signo christo quē posuit pater in h mūdo cō
tradiceꝛ per malos iudeos ⁊ malos christia
nos. Et tuā ipsius aīam ptransibit gladius
scʒ doloris. vt reueleꝛ ex multis cordib⁹ co
gitatiōes. q2 multi ꝓphete ꝑdicabāt christū
venturū ⁊ passurū. qd in cordib⁹ eoꝝ p spi-

ritūsctm̄ fuit infusum. Et hec tūc reuelabūtur. a. manifesta erūt. Et erat Anna pphetissa filia Phanuel detribu Azer. Hec processerat in dieb⁹ multꝭ qꝛ fuit annosa ⁊ vixerat cū viro suo in m̄rimonio annis octo. Virginitate sua tradita sibi: ⁊ h̄ eāt vidua vsqꝫ ad annos. lxxxiiij. q̄ nō discedebat de tēplo ieiuniis ⁊ orōnib⁹ seruiēs deo die ac nocte. Et hec ipsa hora supueniēs cū Symeone h̄ pdixit vt supra dictū ē. Loq̄baꝛ de illo om̄ibus q̄ expectabāt redēptiōez israel. Et cum pfecerūt om̄ia s̄m legē dn̄i reuſi sunt in galileā in ciuitatē nazareth. qꝛ uenerūt cito ī tēplū hierusalē. puer aūt crescebat ⁊ pfortabaꝛ s̄m hūanā naturā. plen⁹ sapiētia. ⁊ grā dei erat cū illo s̄m diuinā naturā. ⁊ sic patz euāgeliū. Redeundo ad thema. Ammirati sunt ⁊c. Et hys v̄bis est notādū ꝙ q̄ttuor sunt āmirāda om̄i mūdo. scꝫ incarnatio xp̄i pctōꝝ ꝯtritio. mūdi mutatio. ⁊ electoꝝ glorificatio. Primū qd̄ om̄es āmiranꝛ est xp̄i icarnatio. Vñ q̄s nō āmiraꝛ ꝙ talis potēs q̄ v̄bo om̄ia creauit voluit hō fieri ppt nos. Ita se humiliare ꝙ portaret crucē vel lignū vt pꝫ in euāgelio Iohis. Itē q̄s non āmiraꝛ ꝙ talis q̄ sua sapiētia om̄ia ordinauit: voluit p nob̄ vt fatu⁹ reputari. vt pꝫ de herode q̄ spreuit eū ⁊ induit eūz veste alba q̄si stultū. Itē q̄s nō āmiraꝛ qui sua clemētia ob claritatē vult⁹ sui celos illūinat ꝙ celū nō indiget sole neqꝫ luna. s̄ facie sancte trinitatis illuminauit. ꝙ ille voluit faciē suiam velari p nob̄ ⁊ ꝯspui. illud est ita mirabile ꝙ ammiranꝛ etiā angeli. vnde angeli inferiores xp̄i incarnatiōez vidētes ⁊ eius ascēsionē āmirātes dixerūt. Quis est iste q̄ venit de edom tinctꝭ vestib⁹ ⁊c. i. de mundo. Et alij supiores rn̄derūt. iste formosus in stola claritatis sue. Itē illud ē mirabile qd̄ hoīes āmiranꝛ ꝙ ita multi iudei. gētilea. ⁊ mali xp̄iani illud cogitare nō psūt: nec capē intellectu q̄ credē noluūt. Isti antē cogitare debēt qd̄ dicit Iohēs in suo euāgelio. Non erit ipossibile apud deū om̄e v̄bū. Si enī deus oēm mūdū celū ⁊ mare ⁊ oīa q̄ s̄t in eis creauit solo vno v̄bo. Gen̄. i. vbi dicit. Fiat ⁊ facta s̄t om̄ia. Iō possibile ē credē h̄ oīa fieri ꝙ v̄bo ꝯcepit v̄go: ⁊ v̄go pepit: ⁊ v̄go pmāsit. Item istud ē mirabile ꝙ demones āmirātur incarnatiōem dn̄i nr̄i iesu christi. Unde demones videbāt ipm̄ esurire. sitire. ⁊ frigus hr̄e. dormire. tristari. lassari. ⁊ omnia hec patēt p euāgeliū. Xp̄us fessus fuit ex itinere ⁊ sedebat sup fontē. Cū hoc videbāt credebāt ipm̄ hoiem esse. s̄ cū viderūt ipm̄ mirabilia facē q̄ ver⁹ hō facē nō pōt. scꝫ mortuos suscitare. sup aq̄s siccis pedib⁹ ambulare. in nullo peccare. demones de hoibus solo v̄bo fugare. leprosos mūdare. credebāt ipm̄ eē xp̄m: s̄ nesciebāt p certo vtrū esset de⁹ an hō vsqꝫ ad passionē. Tūc manifeste videbāt q̄n in cruce spm̄ emisit ⁊ ī lymbū descēdit ⁊ illos sanctos pr̄es liberauit. Iō xp̄i incarnatio est p̄mū mirabile qd̄ angeli. homies. ⁊ demones āmirātur. Secundū mirabile est peccatoris ꝯuersio. Vñ ait Bern̄. Istud est mirabile qd̄ om̄es homies miranꝛ. s. ꝙ deus mūdum de nihilo creauit. s̄ illud est mirabilius ꝙ deus q̄ pctōrē vilissimū q̄ in multꝭ peccaꝭ mortalib⁹ deū offendit reuocat ⁊ illū vult in p̄stinā grām recipere ꝙ nouū mūdū creare. Hoc pbaꝛ trib⁹ rōnib⁹. Prima rō est illa: deus creauit mūdū ⁊ celū ⁊ posuit solem. stellas. ⁊ lunam. s̄ stelle caderēt nō eas ad p̄stinū locū collocaret. qꝛ suū opus pfectū annihilaret. ⁊ cum hō hꝫ liberū arbitriū sciēs bonū ⁊ malūz. ⁊ tn̄ cadit millesies de suo statu recto ad statū pctōꝝ. ⁊ tn̄ deus recipit ipm̄ ad grāz tanꝙ filiū. vt patet in illa parabola de perdito filio. Secūda rō est illa ꝙ mai⁹ miraculum est pctōrem recipe ad grām q̄ mundū nouū creare. deus creauit mūdū sine om̄i adiutorio ⁊ resistētia. vt pꝫ in Gen̄. s̄ hominē pctōrem s̄m suā iusticiā nō pōt accipe ad grām sine adiutorio pctōris. ⁊ adiutorium pctōris est solū dicē q̄tuor v̄ba cū cordia ꝯtritiōe. s. Peccaui dn̄e miserere mei. vt pꝫ in ps. Tertia rō est ꝙ deus q̄n creauit celū ⁊ terrā angeli inter nō fuerūt gauisi sicut d̄ ꝯuersiōe pctōꝝ. vt ipe dn̄s testat⁹ ē ī euangelio Luc. xv: Gaudiū est angelis dei super vno peccatore pniām agēte ꝙ sup nonagitanoue iustis q̄ nō indigēt penitentia. ⁊ sic pꝫ secūdū āmirabile. Tertiū āmirabile qd̄ om̄es hoīes āmiranꝛ est stat⁹ mūdi. mutatio dextre excelsi. ⁊ iō comparaꝛ rote fortūe in qua q̄tuor sedēt. Vñ legimus ꝙ romani depinxerūt mutatiōem mūdi quasi rotā in qua q̄tuor sedebāt. vn⁹ in medio rote ascendendo. ⁊ iuxta illum scribebant regnabo. ⁊ vnū in summitate rote. regno. ⁊ vnū in medio descēdendo regnaui. ⁊ vnū infra rotaꝫ iacētem. sum sine regno. Ad ppositū. ista rota signat statū hui⁹ mūdi: qꝛ sicut rota voluiꝛ ita stat⁹ mūdi. Unde videm⁹ ꝙ nūc est

homo diues. nūc pauper. nūc est letus. nūc tristis. nunc fortis. nunc infirmus ⁊c. Et q̄tuor in rota significāt quatuor status huius mūdi. Nam primus dixit in rota ascendendo regnabo. quo ad futurum. quia qui nascitur intendit regnare in mundo. sed sepe multi de rota cadunt anteq̄ veniant ad regimen. hoc est ꝙ moriuntur in iuuentute. Secundus dixit regno. ⁊ ille sedebat superius. hoc est in p̄senti qui viuūt. bibunt. comedunt. ⁊ induūt. ⁊ hij dominātur. sed sepe cadunt de rota ip̄rosꝑitate moriuntur. Tertius dixit descendēdo de rota regnaui. ⁊ hij sunt septuaginta ānorum vel octuaginta. q2 in hijs perijt mūdus. Quartus infra rotam iacendo dixit sum sine regno. hij sunt mortui eiecti. Ideo hoc miratur omnis homo. Ideo ait. mirabilia sunt opera illius hominibus abscōsa. quia nescit homo quādo cadit de rota. Quartum ammirabile qd̄ ammiratur homines est electorum glorificatio q̄ erit in die iudicij. cum suos electos vocabit ⁊ glorificabit. Unde ps. Mirabilis deus in sanctis suis. Unde dominus ad gloriam futurorum electorum tria vult facere. Primo omnes āgelos. omnes demones. omnes creaturas rationales. iudeos. paganos. ad eorum gl'iam in electis dei vult cōtemplari. vt patet in ps. aduocauit celū desursum. i. angelos. ⁊ terram deorsum. i. inferiores creaturas discernere populum suū. Secundo vult mūdum totū ad talem diem festum innouare. vt dr Apoc. xxi. Ecce noua facio omnia. Tertio vult omnes sanctos suos de bonis operibus suis cōmendare. vt patz in euangelio. Mat. xxv. Esuriui ⁊ dedistis mihi mādu care ⁊c. Ideo venite benedicti. ⁊c. ite maledicti ⁊c.

Sermonē de epiphania q̄re in fine.
Dñica infra octauā epihie. sermo. vij.

In hijs que patris

mei sunt oportet me eē. Luce ij. Nota ꝙ tria sunt magne vtilitatis apud quēcunq̄ hominē. Primū est ꝙ hō scit omnia bñ custodire q̄ ꝑ magnū laborē acq̄siuit. Unde Iosue. xxiij. Estote solliciti. vt custodiatis cūcta. q2 q̄ acq̄sita nō sunt fructū nō capiet ex eis. Secūdū ꝑdita diligēter req̄rēda. Luc. xv. Mulier si ꝑdiderit dragmā vnā nōne accēdit lucernā ⁊ querit ⁊c. Tertiū de reptis ꝑditis acq̄sitis ꝯsolatio recipiēda. q2 naturale est ꝙ si hō aliquā rem ꝑdiderit ⁊ inuenerit gaudet. vt pz de filio perdito. ⁊ de oue centesima. Luc. xv. Congratulamini mihi omnes q2 inueni dragmā quā ꝑdideram. De hijs trib9 legit euangelium de iesu. Cum esset iesus ānorum duodecim ascēdentib9 Ioseph ⁊ Maria ꝓpter festū in tēplum in hierusalem puer iesus ibat cū illis. Consummatiq̄ diebus septē sm̄ ꝯsuetudinē diei festi. cū redirēt remāsit puer iesus in hierl'm ⁊ nō cognouerūt Maria ⁊ Ioseph estimātes illum esse in comitatu. q2 mulieres ibāt in vna turba viri in alia turba. ⁊ sic Ioseph putabat puerū esse i comitatu mulierū. ⁊ Maria putabat ip̄m esse in comitatu virorum cū Ioseph. ⁊ sic remāsit volūtarie in hierl'm. venerūt iter diei. i. vnā dietam. ⁊ req̄rebāt eū inter cognatos ⁊ notos. ⁊ non inueniētes regressi sunt in hierl'm req̄rentes eū. Et factū est post triduū inuenerūt eū in tēplo sedētē in medio doctorum audiētem illos ⁊ interrogātē de q̄ oēs mirabant ⁊ stupebant sup prudētia ⁊ r̄nsis eius. Et omnes vidētes ꝙ puer duodecim annorum tāta subtilia loq̄batur que nunq̄ didicit āmirati sūt vnde talem sapiām haberet. dixit autē mr̄ eius ad puerū cū eū inuenit ibi. Fili q̄d fecisti nobis sic. pater tuus putatiu9 Ioseph ⁊ ego dolentes q̄rebamus te. Et ait ad illos q̄d est ꝙ me querebatis. nesciebatis eñ q̄ in hijs que patris mei sunt oportet me esse. ⁊ ipi hoc v̄bum nō intellexerūt qd̄ locutus est ad illos. q2 loquebat de redēptiōe hūani generis. Et descendit cum eis de ciuitate hierl'm que fuit in mōte ⁊ venit i nazareth que fuit in valle. ⁊ erat subditus illis vt oībus pueris exēplū daret obediētie. Et mr̄ eius Maria ꝯseruabat omnia v̄ba hec cōferēs in corde suo velut in libro sicut Lucas scr̄psit suū euāgelium de ore ⁊ corde v̄ginis. ⁊ puer iesus ꝓficiebat sapiētia ⁊ etate apd̄ deū ⁊ hoīes sm̄ qd̄ fuit deus ⁊ hō. q̄uis fuit ita sapiēs q̄n nascebat sicut q̄n moriebatur tñ loq̄tur euāgeliū sm̄ hūanitatē ⁊ pueriam. Et sic pz euāgeliū. Quo ad thema. In hijs q̄ p̄ris mei sunt oportet me esse. Quatuor sūt in q̄bus oportebat xp̄m esse. Primo fuit in hijs q̄si legat9 expeditissim9. Secundo fuit in hijs q̄si doctor sapiētissim9. Tertio fuit in hijs q̄si ꝓpugnator fortissimus. Quarto fuit in hijs q̄si doctor subtilissim9. Primo dico ꝙ xp̄um oportebat esse in hijs q̄ ad redēptōem hūani gener̄ erāt ꝓpt̄ qd̄ fuit missus a p̄re tāq̄ legat9 expeditissim9.

Ubi videm⁹ q̄ isti magni reges ĩpatores. ꝛ papa in arduis negocijs mittẽtes suos legatos dãt eis plenã ptãtẽ ꝑ pace reformãda. Sic de⁹ pr̃ misit ipsm̃ xp̃m cũ plenitudie sue ptãtis. vñ ait q̇dã. Auditũ audiuim⁹ a dño ꝛ legatũ ad gẽtes misit. videm⁹ mḡ q̄n papa mittit vnũ de suis cardialib⁹ vl̃ maiorẽ in legatoꝝ. ille portat insignia papalia ꝛ ille hꝫ auctoritatẽ absoluẽdi excõicatos vñ cũq̧ veniãt ad eũ ꝛ hꝫ ptãtẽ cõferẽdi bñficia. Ita xp̃s a pr̃e ẽ missus q̄ ẽ pr̃ p̃rũ a q̄ oĩs p̃rnitas siue ĩ celo siue ĩ t̃ra nomiat̃ vt ait aplũs ad Eph. iij. Iste igit̃ legat⁹ xp̃s portauit multa ĩsignia ꝑ mare hui⁹ secli missus q̄ñ habuit ptãtẽ demões fugare. nã demones dixerũt. Tu es fili⁹ dei viui. vñ dixit discipulis suis ĩ euãgelio Iohis. Nõ creditis q̄ ego a pr̃e sũ missus. pr̃ ꝛ ego vnũ sumus credite opib⁹. de hac missiõe tanq̄ legat⁹ hr̃ figura Apoc. vij. Ecce ego Iohes vidi alterũ angelũ ascẽdentẽ ab ortu solis hñtẽ signũ dei viui. ꝛ clamauit voce magna q̄ttuor angelis q̄bus datũ ẽ nocere terre ꝛ mari di. Nolite nocere terre ꝛ mari neq̧ arboribus quoadusq̧ signem⁹ s̃uos dei nr̃i ĩ frõtibus eoꝝ. Ita moralit̃ iste ãgel⁹ alt̃ erat xp̃s. q̄ Iohes bap. p̃mus. vt saluator cõmẽdat ipsũ in euãgelio Luc. vij. Hic ẽ eñi de q̄ scriptũ ẽ. Ecce ego mitto ãgelũ meũ. quia sicut ãgelus a deo in t̃rã mittit̃. ita ãgel⁹ p̃m⁹ Iohes fuit missus s̄ alt̃ angelus ẽ xp̃s. q̄ hꝫ signũ dei viui scꝫ p̃ris. vt possit de oib⁹ ĩperare. Iõ clamauit ad illos q̄ttuor ãgelos. Nolite nocere terre ꝛ mari. i. penitentibus q̄ ꝑ mare significãt̃. ꝛ t̃re. i. pctõribus frigidis velut terra. quoadusq̧ signem⁹ seruos dei nr̃i. q̄ credũt in deũ. in frõtib⁹ eoꝝ. et hoc signũ ĩ p̃mit̃ nob̃ in baptismo. Iste ḡ legat⁹ hꝫ ptãtẽ excõicatos absoluere. i. pctõres penitentes vt ait Lu. Ut aũt sciat̃ q̄ fili⁹ hois hꝫ ptãtẽ dimittẽdi pctã. ex p̃te p̃ris dico tibi. surge tolle lectũ tuũ. iste legat⁹ hꝫ ptãtẽ pacẽ reformãdi int̃ deum ꝛ hoĩeꝫ. Iõ ait aplũs ad Eph. ij. Ipe ẽ pax nr̃a. iõ bñ p̃t dicere in his q̄ p̃ris mei sunt oꝫ me eẽ. Scdõ fuit in his quasi doctor sapientissimus. vel magister ad hoĩeꝫ ĩformandũ. Uñ ipe ait Uos vocatis me magister ꝛ dñe ꝛ bñ dicitis. sũ eteñi. Uñ iudei ꝑ magistro cognoscẽtes dixerũt illud Mat. xxij. Magister scimus q̄ verax es. ꝛ viã dei in veritate doces. De isto mgr̃o legimus figurã ĩ Apoca. vbi legim⁹ q̄ Iohã. vidit thronũ. ꝛ in throno sedens habuit librũ in dextera signatum sigillis septẽ. ꝛ dat⁹ ẽ liber clericis q̄ legere nesciebãt. Ita spũaliter sedens in throno ẽ doctor sapientissimus. Uñ greg. Sedẽs ille ꝑtinet ad dignitatẽ mgr̃i hñs librũ ĩ manu signũ sue sapĩe docẽs nos opa mĩe. iõ septẽ sigillis fuit liber signat⁹. Qui ḡ hospitat ꝑegrinũ ꝑpt̃ deũ soluit p̃mũ sigillum. qui cibat esurientẽ soluit secũdũ. q̄ potat sitientẽ tertiũ. q̄ vestit nudũ quartũ. q̄ visitat ĩfirmũ q̇ntũ. q̄ sepelit mortuũ sextũ. q̄ liberat captiuũ septimũ. Iõ idẽ mgr̃ dicit. qd̃ vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. venite bñdicti p̃ris mei ꝑcipite regnũ. s̄ heu pauci sunt. iõ librũ istum laici ꝛ clerici legere nesciũt. Ergo mgr̃ sapiẽtissimus ait. In his que patris mei sũt oꝫ me esse. Tertio dico q̄ xp̃s fuit in his quasi ꝑpugnator strenuissimus ad liberandum aĩam humanaꝫ a ptãte dyaboli. Huius legimus figuram vel picturam in gestis grecoꝝ q̄ erat magnus ĩꝑator q̄ habuit filiã pulcherrimã quam tenerrime dilexit. Uenit q̇dam pugil fortissimus pro ea ad campũ cum raptore q̄ eam prius rapuit ꝛ ipm̃ supauit: ꝛ virginem patri restituit. tũc recõciliata p̃ri varia dona accepit. pater dedit ei tunicã pulchram vndiq̧ cõtextã aureis lr̃is. s. Dimisi tibi ne adijcias vltra peccare. a mr̃e accepit coronam habentẽ scriptum. Ex me est tua dignitas. quia pro te rogaui. A pugnatore anulum scriptũ vel insculptum. Dilexi te ideo disce diligere me. ꝛ nihil aliud desidero a te. Ita spũaliter. iste rex vel domin⁹ est deus pater. qui est rex regũ ꝛ dominus dominantium. sicut ait btũs Ioh. in apocali. Iste rex habuit pulchrã filiam. s. aĩam hũanam. sed rapuit eam raptor pessimus. i. dyabolus q̄ñ eã ad pctm̃ duxit. ꝛ ad lymbũ inclusit. sed venit ꝑpugnator strenuissim⁹. i. xp̃s vt ipe eam liberaret. Uñ Esa. lxiij. ego ꝑpugnator sum ad saluãdũ. iste cũ dyabolo raptore campũ huius mundi intrauit. vbi eum per mortem ꝛ cruceꝫ quasi ꝑ hastã supauit. et eaꝫ patri celesti recõciliauit. tũc pat̃ dedit ei tunicã. i. vestẽ innocẽtie quã amisit. in qua scripsit. dimisi tibi. Iõ vade et noli ãpli⁹ peccare. Mat̃ dedit ei coronã glorie. ꝛ hec est mater mĩe. Propugnator anulũ fidei dedit in quo erat scriptum. Dilexi te iõ diligas me. Uñ Io. in Apoca. Qui dilexit nos ꝛ lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. Ideo bene poterat dicere

quo ad thema. In his q̃ p̃ris mei sũt oz me esse. q̄si ꝓpugnatoꝛ ad saluãdũ. ⁊ sic pꝫ tertiũ. Quarto oportebat xp̃m eẽ in his q̃ p̃ris sunt. sicut ductoꝛ fidelissim⁹. viã nobis oñ-dendo ⁊ ꝓfugos reuocãdo. Un̄ videm⁹ q̄n milites pugnant. ⁊ ppl's dispgiẗ leuãt vexillũ regis ꝓ quo pugnauerũt vt dispsi videant ⁊ cõfluãt ⁊ viã ciuitatꝫ inueniãt. Ita fecit xp̃s quẽ p̃r misit vt dispsos ꝯgregarꝫ. Huiꝰ legim⁹ figurã in lib. Josue. ꝙ deberet ducere filios isrl' ꝑ viã rectã ad terrã ꝓmissionis venitq; rex hay q̃ fuit rex gẽtil' vt pugnaret ꝯ Josue ⁊ filios isrl'. posuitq; insidias ⁊ fugerũt filij isrl'. et dispsi sũt. Tũc Josue ascendit in mõtẽ ⁊ eleuauit clipeũ aureũ. qḋ signũ viderũt filij isrl'. ⁊ oẽs cõfugerũt ad signũ ⁊ duxit eos Josue ad terrã ꝓmissiõis. Ita moraliẗ hoies erãt an̄ aduẽtũ xp̄i in h̄ mũdo sine ductoꝛe viã eterne vite nõ inueniẽtes. sed p̃r misit filiũ xp̃m velut ductorẽ. ꝗ venit Hay rex paganoꝝ. i. dyabol⁹ vt pugnet ꝯ hoies. ⁊ dispsit eos in oi terra. ꝗ Josue. i. xp̃s erexit signũ sancte crucis in monte oliueti ad quã ascẽdit vbi corp⁹ ei⁹ resplẽduit velut clipe⁹ aure⁹. ⁊ sic dispsi ꝯgregati sunt in vnũ. Ergo ip̃e est noster ductoꝛ. qḋ etiã pꝫ in themate. In his que p̃ris mei sũt oportet me eẽ. q̃ me misit tanq̃ legatũ expeditissimũ. tanq̃ ductorẽ sapientissimũ. tanq̃ pro pugnatorem strenuissimũ. ⁊ tanq̃ ductorem fidelissimũ.

Dñica p̃ma post oc. epi. sermo. viij.

Nuptie facte sunt in

chana galilee. Joh. ij. Nulla dotus est hoi ita necessoria sicut fides. Nam sine fide ĩpossibile ẽ placere deo vt ait ap̄lus. Est vera fides de xp̄o habens tres articulos. Primus vt ip̄m verũ deũ et hoiem de ꝟgine Maria natũ ex aia rõnali ⁊ humana carne subsistentẽ credam⁹. Gal'. iiij. xp̃m factũ sub lege natũ de ꝟgine. Secũdus articulus credere xp̃m verũ deũ eẽ a patre genitũ. sicut lumẽ de lumĩe. Un̄ ait ap̄ls Petr⁹. Tu es xp̃s fili⁹ dei viui. Math. xvi. Terti⁹ articul⁹. vt credam⁹ xp̃ꝫ humani generis redẽptorẽ. Un̄ ps. Misit dñs redẽptiõꝫ pp̄lo suo. Et qꝛ ap̄li in p̄cipio sue cõuersiõis dubitabãt. Jo xp̃s voluit h̄ tria ĩ euãgelio oñdere: quia mutare aquã ĩ vinũ ĩ ictu oculi fuit diuinitatis sue opatio. Comedere in nuptijs hũanitatꝫ ostẽsio, redẽptõ humani gñis fuit discipuloꝝ vocatio. vt pꝫ in euãgelio. Nuptie facte sũt in chana galilee. Chana fuit magna villa in regiõe galilee. ⁊ erat mr̃ Jesu ibi. Quia oliq̃ dicũt ꝙ ioh̄es euãgelista fuit spõsus. ꝗ xp̃s vocauit ip̄ꝫ de nuptijs. qꝛ hoi meli⁹ est relinq̃re mũdana ꝙ eterna. hoiem ꝙ deũ. ⁊ Jo. fuit auũcul⁹ xp̄i filius sororis Marie ꝟgis. vocat⁹ ẽ iesus cũ discipul' suis ad nuptias. ⁊ voluit illuc ire ꝓpẗ miraculũ ⁊ cõfirmatiõeꝫ miraculi. Et deficiente vino. forte ex ordinatione diuina. dicit maria ad ih̄m. Vinũ nõ habent. Et dicit ei ih̄s. Quid mihi ⁊ tibi ẽ mulier. i. q̃d habeo de te vt possim aquã in vinũ mutare. certe nihil. qꝛ hoc spectat ad diuinã naturã. nõdũ venit hora mea. i. nõdũ venit hora passiõis mee. vt oñdam illã humanã naturã qua habeo mori ꝓ pp̄lo. dicit mr̃ ei⁹ ministris. qḋcũq; dixerit vobis facite qꝛ sciuit ꝙ xp̃s nõ negaret petitiõeꝫ matri. Erãt aũt ibi sex ydrie posite ꝗm cõsuetudinẽ purificatõis iudeoꝝ. qꝛ iudei solebãt sp̄ ĩ cõniuijs ydrias sex plenas aq̃ hr̃e ad lotoꝫ ⁊ ad alia necessaria. sed in istis sex ydrijs ñ fuit aqua ꝓpter negligentiã seruientiũ. Et iste ydrie capiebãt singule metretas binas vel ternos. metrete fuerũt mẽsure vt vrna vel amphora. dixit iesus ministris. Implete ydrias aq̃. ⁊ impleuerũt vsq; ad sũmuꝫ. qḋ oẽs videbant. Et dixit eis Jesus. Haurite nũc ⁊ afferte architriclino. i. seruitori cui cõmissum fuit respicere tres mensas. Ut autẽ gustauit architriclinus aquã vinũ factum ⁊ nõ sciebat vñ eẽt. ꝗ ministri sciebãt q̃ hauserãt aquã. vocauit spõsũ dicẽs. ꝗuasti vinuꝫ bonũ vsq; ad huc. Ois hõ p̄io dat vinũ bonum. ⁊ cũ hoies inebriati sunt tũc dat id qḋ deterius est. Hoc fecit initium signoꝝ iesus in illa magna villa quasi ciuitas. s. chana. ⁊ sic manifestauit gloriã deitatis sue ⁊ credebant in eũ discipuli eius. ⁊ sic pꝫ euãgeliuꝫ in gn̄ali. In sp̃ali ad n̄raꝫ doctrinã ẽ sciendũ ꝙ quadruplex ẽ vinũ. Primũ ẽ naturale Secũdũ sp̃uale. Tertiũ ĩfernale. Quartum eternale. Primũ ẽ vinũ naturale q̃ď de⁹ dedit hoi ad hoĩs vtilitatẽ ⁊ ad dei honorẽ ⁊ laudem. Sꝫ multi sũt q̃ vtũẗ hoc vino sup̄flue ⁊ inde inebriãẗ. vñ multa mala cõmittũt. vñ legim⁹ figurã in Geñ. ꝙ Noe p⁹ diluuiũ inuenit vitẽ q̃ habuit quattuoꝛ propogines ⁊ diuisit in quattuoꝛ partes ⁊ plantauit i q̃ttuoꝛ vites. ⁊ h̄ dicit iosephus in scholastica hystoria. ⁊ fudit Noe sanguinem leonis in-

xta vinū seu vnā vitē. iuxta. secūdā sanguinē ouis. iuxta tertiā sanguinē porcoꝝ. iuxta quartā sanguinē symee. Bibit vinū postq̄ maturum fuit ⁊ inebriatus ē ⁊ dormiuit. ⁊ Cham q̄ fuit filius eiꝰ irrisit prēm suū. ppt̄ qđ ait pr̄ Cham filiꝰ meꝰ erit seruꝰ fratruꝫ suoꝝ. Et alij fratres scꝫ Sem ⁊ Japhet erūt dñi sui. Postq̄ fuit ieiunꝰ vocauit filios suos iuxta vites ⁊ dixit eis. ecce iuxta p̄mam vitē fudi sanguinē leonis. vt q̄ biberit vinū vsq3 ad ebrietatē erit velut leo oppmēs. de struēs. ⁊ pauiēs. iō modice bibo. Qui inebriatꝰ fuerit iuxta quā fudi sanguinē ouis dormit. māsuescit. vel vult orare vel ꝯfiteri qđ tn̄ nō fit cū deuotiōe s̄ cū ebrietate. ideo modice vtimini. Qui vero biberit de vite iuxta quā fudi sanguinē porci. vult luxuriari ⁊ se velut porcꝰ maculare. iō modice vtimini. Qui em̄ inebriatꝰ fuerit de vino iuxta qđ effudi sanguinē simee facit sicut symea: q3 q̄cq̄d viderit symea h̄ etiā vult facē. Vn̄ dicūt q natura symearū est q̄ vult cape symeā siluestrē accipit bitumē molle ⁊ vadit infra arborē vbi symea sedet ⁊ tāgit manū in bitumine ⁊ facit q̄si se lauaret ī facie ⁊ recedit. ⁊ cū descēdit symea ⁊ vult se etiā lauare cū bitumine. bitumē eiꝰ oculos claudit. ⁊ sic arborē ascēdē nō pt̄. ⁊ sic capitur. Jta multi cū inebriati sunt a vino faciunt sic symea. si viderit aliquē clamare clamāt. si viderunt ludere aliquē ludūt. ⁊ si viderint aliquē currē currūt ad pctm̄. ⁊ sic cū bitumine pctōꝝ claudūt oculos scꝫ aīe sue ne valeant ascēdere ad arborē sctē cruc̄ in mente cogitādo de xp̄o. ⁊ ideo capiunt̄ a venatore. i. diabolo. Jō ait Boetiꝰ. Vinū modice sumptū acuit ingeniū. Jtē Catho. Vino te tempera q3 vinū valet ad medelā corpoꝝ ⁊ laudem. q3 de vino ꝯsecrat̄ sanguis xp̄i sic̄ p nobis effudit in cruce. ⁊ sic p3 p̄mū. Secūduꝫ est sp̄uale vinū. De isto vino d̄r in p̄s. Potasti nos vino cōpūctiōis. i. ꝯtritiōis p pec cā. istud vinū letificat hoīem q̄ ad animā. Vn̄ p̄s. Vinū letificet coꝛ hoīs. Jstud vinū interne deuotionis sanat vulnera mentis ⁊ aīe. vt p3 Luc. x. Quidā vulneratus iacuit iuxta viā a latronibus spoliatus. s̄z venit samaritanꝰ ⁊ infudit vinū ⁊ sanauit eū. Jste vulneratꝰ est pctōꝛ qui iacet extra viā iusticie. ⁊ venit samaritanus. i. xp̄s vl̄ sacerdos infudit vulnerib' suis vinū deuotiōis ⁊ cōtritiōis ⁊ sanat̄ in anima. Jstud vinuꝫ mutat sniam regꝫ. Vn̄ q̄n peccatoꝛ est iudicatꝰ ad mortē eternā ppter pctā sua: ⁊ offert illud vinū deo. deus mutat sniam in miscdiā. Vn̄ legimus figurā in Genesi vbi scp̄tum ē q pincerna regis pharaonis fuerat incarceratꝰ ⁊ debebat mori. ⁊ dum sedebat ī carcere videbat per somniū q creuit circa ipm̄ ad pedes suos vitꝭ h̄ns tres ramos siue ꝓpagines. ⁊ in quolibet ramo vuas. ⁊ accepit vuas ⁊ exp̄ssit inde vinū in calicē ⁊ dedit regi. ⁊ rex accepit calicē de manu eius ⁊ bibit. ⁊ restituit ipm̄ ī p̄stinū statū seu gradum. Jta sp̄ualiter pctōꝛ existēs in peccatis mortalibus est in carcere regis pharaonis egypti. i. dyaboli. Vn̄ p̄s. Funes pctōꝝ circūplexi sunt me. Vitis que crescit ad pedes eiꝰ est pnīa crescens in affectu cordis. h̄ns tres ramos. s. ꝯtritōem. ꝯfessionē. ⁊ satisfactiōem. Jsti tres h̄nt vuas scꝫ orōnē. ieiuniū. ⁊ elemosynā. q̄s si peccatoꝛ exp̄mit ī calicem cordis ⁊ offert regi. certe gratant̄ accipit de manu peccatoris ⁊ restituit eum in p̄stinū gradum grē ⁊ miscdie. ⁊ sic liberat̄ peccatoꝛ. ⁊ snia eterne mortꝭ mutat̄. Tertiū vinū est infernale. qđ ppinat̄ damnatꝭ. De isto vino ait Moyses in p̄s. Vua eoꝝ vua fellis ⁊ botrꝰ amarissimꝰ. Jtē fel draconū vinū eoꝝ. ⁊ venenū aspidū insanabile. Huius figurā legimus Apoc. xvij. vbi ait Johānes. Vidi mulierē sedentē sup bestiā coccineā plenā noībus blasphemie habentem capita septem. ⁊ cornua decē. ⁊ vestes rubeas deauratas ⁊ lapidibꝰ preciosis ornatas. habēs poculū vel cyphū in manu sua plenū vino fornicatiōis ⁊ immūdicie. ⁊ propinauit mūdo. ⁊ q̄ bibit de cypho eius: bibit venenū eterne mortis. Jta sp̄ualiter p istā bestiam accipit̄ dyabolꝰ qui est bestia crudelis hoīes libēter occidit si possit. habet septem capita que sꝫ septē pctā mortalia. Hec mulier est mūdana delectatio h̄ns poculum in manu in cypho aureo. vinū delectatiōis carnalis. ęq̄ tot p oēs plateas mūdi. ⁊ p plateas clericorum ⁊ laicoꝝ. ⁊ qui bibit de vino fornicatiōis eius bibit venenū omne de quo eternaliter morietur. Joel. i. Expergiscimini ebrij ⁊ vlulate oēs qui bibitis vinū in dulcedine. Nam erit potio eiꝰ amara bibentium illud. Jdeo sapiens premonet dicens. nō ꝯspicias vinū splendens in vitro qm̄ blande ingreditur sed nouissima illꝰ mordebit vt coluber. Et sic patet tertium. Quartum est vinū eternale in cellario regꝭ altissimi. De quo vino ait anima ī Cant. ij.

Introduxit me rex in cellam vinariam ordinauit in me charitatẽ. ⁊ de isto vino ppinabaᵗ apostolis in die penthecostes quando Petrᵘˢ q̃ ante timuit ad vocẽ vniᵘˢ mulieris xp̃m negãs postq̃ bibit de isto vino totũ mũdũ nõ curauit. s; iudei ipos apostolos audiẽtes tã mirabiliter loqui: dixerũt. Act. ij. Hij ebrij sunt musto pleni. Petrᵘˢ ait. q̃modo ebrij simus cũ sit hora tertia. Ebrij fuerũt s; nõ naturali vino. q: de vino eternali biberũt qd̃ ppinaᵗ electis in copia. de q̃ legimus in libro Hester. Rex Assuerus vocauit om̃es potentes ⁊ nobiles sup. cxxvij. pũincias ⁊ reginã vel pulchrã puellam videlicet Hester sibi copulauit. ⁊ fecit magnũ cõuiuiũ in orto in quo erat domus mirabilis supius tanq̃ celum cu; pãnis coloris celici ordinata. ⁊ lapides p̃ciosi velut signa celi intexta ⁊ in orto vites ⁊ vuas de argento atq; auro ⁊ lapide manu artificũ facte. ⁊ lecti aurei ⁊ argẽtei. ⁊ ibi dabaᵗ vinu; in copia put. s. vnusq̃sq; bibere voluit de vasis aureis. Ita spũaliter iesus xp̃s dñs noster significaᵗ per assuerũ: ⁊ per puellã Hester noiatur aĩa. quando q̃ vult aĩam desponsatã p eternã copulã velut reginã celi Assuero dyademate coronare facie cõuiuiu; suis principibus. i. aplĩs q̃ sunt p̃ncipes celi. vt ait ps. Principes. i. apostoli ꝯgregati sũt cũ deo Abraã. ibi sunt lecti aurei. i. domᵘˢ bene ordinate. vt ait Baruch. iij. O israel q̃ ingens domus tua. ibi daᵗ vinũ diuinitatis in copia delectabili in speculo. vnde ait. O m̃es amici mei bibite vinũ in leticia. Ad qd̃ conuiuium ⁊c̃.

Dñica secũda post octa. ephie. Ser. ix.

Cum descẽdisset iesus de mõte secute sunt eũ turbe multe. Math. viij. Nõ tres male radices sunt de q̃bus om̃ia pctã veniunt ⁊c̃. Prima radix est peccare p ignorantiam in p̃rem. sicut multi dicũt dñe ego nesciui q̃ fuit pctm̃. talis ignorantia nõ excusat. q: eccl̃ia est plena doctrinis vade audi v̄bum dei ⁊ ibi doceᵗ q̃d te oportet facere. ⁊ ibi cognoscant hãc viã dicẽtes istud Sap. v. Errauimᵘˢ a via v̄itatis ⁊ iusticie. lumẽ vere cognitiõis nõ luxit nobis. Secũda radix est peccare in filium per infirmitatẽ mentis quia multi sunt qui sunt valde proni quando temptatio venit statim ꝯsentiũt ⁊ i nullo resistunt. De q̃bus ait apl̃s. Multi sunt inter vos infirmi nolẽtes resistere peccato. Tertia mala radix est peccare in spũ sctm̃. vt qui bene sciũt bonũ ⁊ malum bñ dimittere pñt ⁊ ex certa malicia peccãt ⁊ indurãtur vt Iudas ⁊ Chayn. ⁊ de his legitur in euãgelio sub specie triũ hominũ de q̃bus tenet euãgelium. s; leprosi q̃si i p̃rē. paralitici quasi in f. liũ. p̃fidie ⁊ infidelitatis iudeorũ in spm̃ sctm̃. Vñ notate euãgeliũ. Cũ descẽdisset iesus de mõte iuxta mare galilee vbi docuit pplm̃ audiuit q̃dã leprosus ih̃m eẽ in mõte voluit ad ip̃m ire s; dñs obuiauit ei ⁊ turbe secute sũt eũ. Et ecce leprosus veniẽs adorauit eum dicẽs. Dñe si vis potes me mũdare. Et extẽdẽs ih̃s manũ tetigit eum dicẽs. Volo mũdare. ⁊ ꝯfestim mũdata est lepra eius. Et ait illi Iesus. vade nemini dixeris. vt nobis daret exẽplum. quia om̃ia opa nostra bona debemus occultare inquãtum possumus. s; vade ⁊ ostẽde te sacerdoti. ⁊ offer munus tuũ qd̃ p̃cepit Moyses illis in testimoniũ. Quare eũ ad sacerdotẽ ire precepit ppter istam doctrinam. vt qui leprosus est in anima ostendat se sacerdoti in penitẽtia. Et iesus ibat vlterius ⁊ cum introisset capharnaũ ciuitatẽ accessit ad eũ Centurio rogãs eum ⁊ dicẽs. Domine puer meus iacet in domo paraliticus ⁊ male torquetur. Et ait illi iesus: ego veniam ⁊ curabo eum. Et r̃ndens Centurio ait Dñe nõ sum dignᵘˢ vt intres sub tectũ meũ s; tm̃ dic v̄bo ⁊ sanabiᵗ puer meus. Nam ⁊ ego hõ sum sub ptãte imꝑatoris constitutᵘˢ hñs sub me milites: ⁊ dico huic vade: ⁊ vadit. ⁊ altero veni ⁊ venit. ⁊ dico seruo meo fac hoc ⁊ facit. Audiẽs autẽ ih̃s fidem illius ãmiratus est. ⁊ sequẽtibus videlicet apostolis ⁊ alijs dixit. Amẽ dico vob: nõ inueni tantã fidem in israel sicut in isto homĩe. Dico aũt vob̃ q̃ multi venient ab oriẽte ⁊ occidẽte ⁊ recũbẽt cũ abraam. ysaac. ⁊ Iacob in regno celoꝝ. Filij autẽ regni. i. iudei eijciẽtur in tenebras exteriores: ibi erit fletus ⁊ stridor dentiũ. Et dixit ih̃s Centurioni. Vade filiᵘˢ tuᵘˢ viuit. ⁊ sic credidisti fiat tibi. ⁊ sanatᵘˢ ẽ puer i illa hora. Ecce euãgelium. Nũc ad thema. Cũ descẽdisset iesus de mõte. Nõ q̃ q̃tuor sũt mõtes. s. mõs penitentiũ. mons p̃ficiẽtiũ. mõs speculantiũ. mõs regnãtiũ. Primᵘˢ mõs penitẽtiũ videlicet q̃ incipiũt penitẽ ⁊ bñ facẽ. istũ montẽ p̃mo ascẽdẽ d; peccator ad plãgẽdum sua

pctā. Un̄ Johel pphā. vlulate in mōte scō meo dicit dn̄s. Debet etiā pctōr mōtē ascē dere pnīe vt animam suam emundet ꝛ reformet quam per peccata annihilauit. Unō dr̄ Aggei. Ascēdite in mōtē ꝛ portate ligna ꝛ edificate domū ꝛ acceptabilis mihi erit ꝛ glificabor in vobis ait dn̄s. Ista ṽba dixit dn̄s ad iudeos qn̄ redierāt ḋ captiuitate babylō. Ita dn̄s vult ad nos dicere qn̄ redimꝰ p pnīam de captiuitate dyaboli a statu pctōꝝ nr̄oꝝ. Isti dn̄t ascendē i mōtē pnīe ꝛ portare ligna bonoꝝ operuꝫ. vt de eis fiat domꝰ aie. tūc dicit dn̄s in ea glorificabor. Iste mōs significat̄ vel figurat̄ p montē i quo fuit saluatꝰ loth. Un̄ legimꝰ i Gen̄. xix. ꝙ dn̄s dixit ad abraā. Ecce ego subuertaꝫ qnqꝫ ciuitates ppt̄ pctā eoꝝ: qꝛ pctā eoruꝫ clamāt ad me. r̄ndit abraā. dn̄e si sint ibi cētū hoīes boni nūqd ppt̄ illos cētū pces ill̄. R̄ndit dn̄s. Nō sīt ibi. Ait abraā scd̄o. dn̄e si sint ibi qnq̄gīta pces ill̄ ppt̄ qnq̄gīta. R̄n̄. si essent vellē pcere: s̄ nō sūt. Dixit ꝫ si sint ibi decē vis eis pcere. R̄ndit dn̄s si eēnt ibi pcerē ill̄: sed nō sūt. Dixit q̄rto. Dn̄e si sīt ibi qnqꝫ pces ill̄. R̄n̄. dn̄s. nō sūt nisi q̄ttuor. et sic nō audebat vlteriꝰ petere. tūc misit dn̄s duos āgelos q̄ eduxerūt loth cū vxore ꝛ dua bus filiabꝰ. ꝛ tūc pluit sup illos sulphur et ignē ꝛ āgeli duxerūt loth ī mōtē ꝛ ibi saluatꝰ est. Ita ē moralr̄. Pctōr em̄ exn̄s in pctīs mortalibus habitat i sodoma ꝛ gomorra. s̄ dicit dn̄s ad āgelos. Ecce descēdite. destruite p amaritudinē mortis pctōrē vilissimū. sed angeli. i. sacerdotes orāt ꝛ ṽgo maria ꝛ abraā. O dn̄e pce mal̄ ppt̄ bonos ꝛ iustos vt coꝝ meritis pctōres foueāt̄ ad tēpꝰ pnīe. Et qn̄ tūc pctōr agit pnīam mittit dn̄s sibi duos āgelos. videlicꝫ p̄dicatorē ꝛ gratiam diuinam. ꝛ illi educunt eū immediate i mōtem bone opationis ꝛ penitentie. ꝛ ibi saluat̄ cū totꝰ mūdus stat in timore ꝛ cū dies mortis venit quando miser pctōr ducit̄ ad sulphureum ad ignem. tunc vere penitens secure stat in monte pnīe. Un̄ Psal. Mōtes excelsi ceruis petra refugiū herinacijs. sup quo ait Cassiodorꝰ sup ps. Qū ceruus psequitur a venatoribus fugit ad montē. Ita penitens qnādo psequit̄ a dyabolo ad monteꝫ pnīe. ꝛ herinatius fugit ad lapidem. vbi hꝫ suū nidū. Ita penitens qui est velut herinatius cum flagellis ꝛ spinis fugiat cum temptationibus ad lapidem. i. xp̄m. Secundꝰ mons pficientium ē q̄ pficiūt de die i diem ꝛ eūt de ṽtute in ṽtutē. isti debēt fugere ad montē scē doctrine. Un̄ ps. Tāge mōtes ꝛ fumigabūt. Un̄ scī doctores q̄ docēt populū ṽbo dei tāgūt̄ manu diuīa. i. grā diuīa. Et tūc fumigabūt mōtes qn̄ ṽbū dei p̄dicāt ꝛ sicut post fumigatōeꝫ mōtiū venit ymber ꝛ post ymbrē fructꝰ. ita post ṽbū dei irrigat̄ cor hoīs ꝛ seqnt̄ fructus bone opatōis. ḋ q̄bus fructibus ait apl̄s. Fructus aūt spūs ē charitas: māsuetudo: benignitas: pax: patiēntia. Iste mons figurat̄ p mōtē synai. De quo legimus Exo. xx. Qū filij isrl̄ exierūt egyptū ad terrā pmissiōis venerūt ad montē synai ꝛ apparuit dn̄s moysi dicēs. Ascēde ad me in montē dabo tibi duas tabulas lapideas. In p̄ia erāt tria p̄cepta. videlicꝫ vnū crede deum; nec iura vane p ip̄m: sabbata sanctifices. In alia erant septem precepta. videlicet habeas in honore parentes non sis occisor. fur. mechus. testis iniquus. alterius nuptam. nec rem cupias alienam. Qui accepit a dn̄o decem precepta ꝛ docuit filios israel. id est fideles. Ita moraliter per moysen nota predicatorem qui debet ascendere ad montem sacre scripture. ꝛ ibi dabit dominus sibi decem precepta que debet docere filios israel. id est fideles. vt proficiant ꝛ illa faciant ꝛ obseruāt. quia sine illis non potest in terram promissionis eterne intrare. Matheus. Si vis ad vitā ingredi: serua mandata dei. Iteꝫ Johānes. Qui habet mandata mea ꝛ seruat ea ille est qui diligit me ꝛc̄. Mons proficientium mons doctrine ꝛ illum ascende. Tertius mons ē speculantiū. id est perfectorum. De quo. iij. Regum. xviij. Helyas ascendit in montem carmeli ꝛ māsit ibi. Et hoc propter tria. vt peccatum vitaret. vt feruentius oraret. ꝛ vt securitatē haberet. Ita pfectus homo dꝫ ascendere vt helyas in mōtē speculatōis vel cōtēplatōis vt peccata vitet. Nā hō manēs in cogitationibus mūdanis ꝛ occupatiōibus nō pōt celestia cōtēplari. Itē debꝫ ascēdere ad mōtē cōtēplatōis. vt valeat feruentius orare. Unde cū dominꝰ voluit orare ascēdit ī mōtē. Itē dꝫ hō ascēdē ad mōtē cōtēplatōis. vt valeat securius hītare. Un̄ videmꝰ ꝙ castra fortiora sūt in mōtibus ꝙ in vallibus. Iō ait ps. Preparans montes ī ṽtute tua. De isto monte legimus figurā ī Apoc. vbi ait Johānes. Uidi mōtē syon ꝛ super eum agnum stantem. de sub cuius pede fons viuus emanat. ꝛ turba magna cuꝫ eo

in vestibus albis. Ita moralr. Iste mons syō ē mōs ɔtēplatōis: q2 syō dr speculū. s significat fidelē aiaz deū ɔtēplātē. Un̄ dr de ea sapie. Speculū sine macla, z cādor lucis et ne: illa dz ascēdere ad agnū iesū xp̄m p nobis imolatū z mōtē ɔtēplari. De q̄ dr ī ps. Sicut ros hermō q̄ descēdit i mōtē syon. Hic est qō quō ros hermō illi⁹ mōtis poterat descēdere in mōtē syō. Rn̄dēdū fm Cassiodo2 sup ps. q2 hermō multū fertil' mōs ē z agni ibi pascebanf. z qn̄ p̄res antiq legis volebāt deo imolare tulerūt agnos optimos q̄ ibi de rore z herbis nutriebanf z illos imolabāt i monte syō. Ita spūalit' syon dr speculū. z significat beatā Ṽginē mariā q̄ ē speculū sine macula in quā descēdit ros i spūssctiis. De q̄ Esa. Rorate celi desup. Et p mētē significaf thron⁹ dei altissimi. de quo descēdit ros in vterū Ṽgis. de quo fiebat et nutriebaf agn⁹ dn̄o nr̄ iesus xp̄s p nobis imolat⁹. Un̄ Joh. Ecce agn⁹ dei. ecce q̄ tollit pctā mūdi. z sic pz terti⁹ mōs. Quartus mōs ē mōs regnantiū z clare deū intuētiū z iste ē mōs a quo celū illumiaf. vn̄ ps. Illuminās tu mirabilit' a montib⁹ etn̄is. iste mons ē a quo auxiliū nobis daf. vn̄ ps. Leuaui oculos meos in mōtes zc. Iste ē mōs requiescētiū. Un̄ ait dn̄s p p̄phām Esaiā. Pascā oues meas ī mōtib⁹ isrl'. z ibi requiescent ī herbis virētib⁹. iste ē mōs collaudātiū. Un̄ ps. Fundamēta ei⁹ ī mōtib⁹ sanctis z laudabūt dn̄m ī mōte sctō ei⁹. Iste mons eternitatis figuraf in monte Thabor. de q̄ Math. xvij. Assumpsit ih̄s iohēm petruz et iacobū z duxit eos in mōtē excelsū seorsuz z trāsfiguratus ē añ eos z facta sūt vestimēta ei⁹ alba sicut nix zc. Ita moralr' iste mōs est etn̄a vita. De quo ps. Mons in quo bn̄placitū est deo habitare in eo: etenī dn̄s habitabit in finē. id ē eternalit'. Assumpsit tres discipulos in signū q2 tria gn̄a hoīm solum ascēdūt in mōtē eternitatis cuz xp̄o. s. pctā sua pure cōfitentes. z oīa vitia pnitēdo relinquētes. Isti significanf p iacobū. Item deū cognoscētes ipm̄qz laudantes. z isti significantur per Petrum. Item innocētes qui nunq̄ peccauerūt. z isti significanf per Johannem. Un̄ ɔrens Dauid dicit. Quis ascendet ī mōtē dn̄i: aut q̄s stabit ī loco sctō eius. Rn̄det. Innocēs manibus z mundo corde q̄ nō accepit in vano aiam suā: nec iurauit in dolo p̄ximo suo. Et isti clarificanf in corporibus cū xp̄o clarificato. Iō igit' vestimenta eius vt nix alba fuerūt. Isti etenī deū videbūt facie ad faciē. iō facies ei⁹ resplenduit vt sol. Ergo quo ad thema. Cum descēdisset iesus de mōte secute sunt eū turbe. Oremus ergo xp̄m vt donet nobis gratiam illā vt eam valeamus sequi.

Dn̄ica tertia post oc. epi. sermo. x.

Erat enim ventus cōtrarius illis. Marci. vi. Videmus in naturalibus q2 rex sapiens diuersa bella cernens populo imminere. aggregat sibi milites. et principes fideles z fortes qui gentem suam possint ab inimicis defendere. Tūc aūt rex tria facit qn̄ vult eos approbare. Primo facit hastiludiū vt ibi audaces fiant. z ducit eos ad torneamētū vt bene periciant. z iō romani inuenerūt hastiludiū vt eoz pueri exercitarentur in bellis. Unde. ij. Paralip. xij. Sesac rex p̄bauit milites. Secūdo non longe ab eis est eos aspiciendo preparat⁹ i auxiliū si necesse est. Tertio eos liberās letaf. Unde dicif i libro Regū. Rex liberauit nos de manu fortiū. Un̄ ps. Arcus fortium supatus est. Itē arcus fortiū contereñ z infirmi accincti sunt robore. Eodem mō voluit Christus facere rex z dn̄s nr̄. Nam deus z homo voluit pugnare pro patria hui⁹ mundi contra dyabolū z suos cōplices. vt nos liberaret. Uoluit primo eligere suos discipulos velut milites in quibus voluit eodem modo p̄bare z experiri vtrū essent fortes z duxit eos in mare. z ip̄e dormiens iuxta eos se posuit. z postea ventos excitauit z piculosos fluctus maris de p̄fundo excitari pmisit. tertio de illo piculo eos liberauit: z de hoc dicit euangelium pn̄s. Qd describit nobis Matheus euangelista. c. viij. Ascēdente Jesu in nauiculam secuti sūt eū discipuli eius. Et ecce motus magnus factus est in mari. ita vt nauicula operiref fluctibus. ip̄e v̄o dormiebat. z accesserūt discipuli eius z suscitauerūt eum dicentes. Salua nos perimus. Et dixit eis. Quid timidi estis modice fidei. Tūc surgens imperauit vētis z mari. z facta est tranqllitas magna. Porro homines mirati sunt dicentes. qualis est hic quia mare z venti obediunt ei. et sic patet euangelium. Quo ad thema. Fit autem mentio de quattuor ventis in spirituali. qui sunt nobis contrarij mouētes mare huius seculi. Prim⁹ orientalis, secūdus

meridionalis. tertiꝰ occidentalis. quartus
septētrionalꝭ. Primꝰ vētus est oriētalis: ⁊ il
le flat qñ homo originē vite cogitat q̄d sit.
quō nudꝰ mūdū intrauit in fletu ⁊ miseris
⁊ hō illud cogitat. Vñ Job. i. Nudꝰ egressꝰ
sum ex vtero mr̄is mee. Tūc hō ꝯtēnit faci
le oēm ꝓsperitatē mūdi. ⁊ accipit hūilitatē
q̄si vētū quo aīa post hanc vitā nauigat ad
portū salutꝭ. De q̄ Act. aploꝝ dr̄. Nauigāte
Paulo aplo de Roma i greciā: venit vētus
oriētalis ⁊ mouebat mare: ⁊ in ꝑiculo ꝯsti-
tuti timuerūt valde. Et mercatores cū q̄bꝰ
erat Paulꝰ vidētes ꝑiculū ꝓiecerūt merci
monia in mare ⁊ potiꝰ saluare volebāt cor-
pora q̄ꝫ retinē mercimonia. Ita spūalr̄ aīa
volēs nauigare de h̄ mūdo i celū cū velo hu
militatꝭ habēa mercimonia. i. multa tp̄alia
rerū ⁊ ꝓprietates mūdi: venit vētꝰ oriētalꝭ
idē ꝯsideratio quō hō nudꝰ venit in hunc
mūdum ꝓicit oīa tp̄alia ⁊ dat paupibꝰ
q̄r melius est secure ire ad portum salutꝭ q̄ꝫ
aīam mergi in ꝓfundū maris inferni. Sꝫ
ꝯ illū vētū flat vētus supbie ꝯcutiens do-
mū ꝯscie. de quo legimꝰ in li. Job. Erat iob
dīues ⁊ ꝓuatus est repēte omnibꝰ diuitijs.
habuit septem filios ⁊ tres filias. Vescenti-
bus illꝭ in domo primogeniti venit repente
ventus a regione deserti ꝯcutiens quatuor
angulos domus q̄ corruit ⁊ oppressit oēs
pueros. Ita spūalr̄ filijs iesu xp̄i ⁊ filiabus
in domo p̄mogeniti. i. in sancta ecclīa que
est domus p̄mogeniti altissimi pr̄is. ⁊ patꝭ
ait istud in ps. Primogenitū ponā illū ex-
celsum p̄ regibus terre. In hac domo filijs
dei edētibꝰ ⁊ bibētibꝰ venit vētus supbie et
ꝯcutit quatuor angulos domꝰ. i. quattuor
bonas ꝯditiōes. videlicet puritatē. seduli-
tatē. hōestatē. ⁊ ꝯcordiā. ⁊ domꝰ corruit. id
est sctā ecclīa ⁊ oēs filios dei opp̄mit. Unde
Paulꝰ Ephes. iiij. Non simus paruuli flu-
ctuātes ne circūferamur omi vento supbie
ne aīa submergatꝭ. Ergo quō nati simus ī
hūc mūdum cogitemus. Et sic pꝫ primus
vētus. Secūdus occidētalis est mors. Il-
le flat ⁊ aīam q̄si in naui ducit p mare ma-
gnū. i. mūdū dūꝫ hō cogitat mortem ama-
rissimā. quia in ista parte mūdi sol occidit.
Et hoc habemus frequenter cogitare quō
homo ita miserabiliter ⁊ īprouise moritur.
⁊ quō oīa mēbra corpis tāguntꝭ. Et quō
anima sepatꝭ. ⁊ quō aīa a demonibus accu-
satur. ⁊ quō de omībꝰ operibus nostris ra-
tionem reddere debemus. quādo talis iste
ventus occidētalis flat. tūc omnes lascinie
⁊ vanitates mūdi ⁊ delectatio corpis repel
litur. Vñ legimꝰ figurā Exo. x. q̄ꝫ qñ Moy
ses voluit ex iussu dei filios israel ducere de
egypto multa signa fecit. ⁊ precipue ꝑcus-
sit terram ⁊ venerūt multe locuste q̄ deuo-
rabāt fructꝰ terre ⁊ oēm herbā virētē. sed
clamabāt ad dn̄m dicentes. O dn̄e libera
nos de ista tribulatiōe. ⁊ fecit dn̄s flare vē-
tū occidētalē. ⁊ arripuit locustas ⁊ proiecit
in mare. Ita spiritualiter totus mūdus est
egyptꝰ plenꝰ locustis. i. vanitatibꝰ ⁊ delitio-
se viuētibꝰ. oēm herbā virētē. i. oēs ꝟtu-
tes aīe corrodētibꝰ. Sed necesse est nobis
hodie clamare ad dn̄m vt nos dignetꝭ ab
istis locustis liberare que deuorāt substāti-
am pauperū. Tunc dn̄s dimittit vētū occi
dentalē. i. memoriā mortꝭ q̄ tollit oēs vani-
tates. i. leticias mūdanas ⁊ ꝓijcit se in ma-
re rubrū. i. pn̄iam. ⁊ tūc aīa secure nauigat
ad portū salutꝭ. Tertiꝰ vētꝰ est meridionalꝭ.
⁊ h̄ vētꝰ ē dulcꝭ. Et ille flat qñ cogitamꝰ de
vita eīna ⁊ de gaudijs eiꝰ: ⁊ gn̄at in nobis
charitatem q̄ charitate aīa nr̄a velut velox
nauis trāsit ad portū salutꝭ. Vñ aīa Cantꝭ.
iiij. dic. Ueni auster pfla ortū meū. De isto
vēto legitꝭ in. iiij. li. Reg. q̄ꝫ ꝓpt pctā hoīm
tres ānos nō pluit sup t̄rā ⁊ mēses sex. Sꝫ
ꝓpha Helyas ascēdit in mōtē iuxta mare
⁊ orauit septies. Et ecce celi apti sunt ⁊ ve-
nit vētꝰ australꝭ ⁊ eduxit nubes. ⁊ nubes de
derūt pluuias ⁊c. ⁊ terra dedit fructū suum.
Ita spūalr̄ ꝓpt pctā hoīs nō flat vētꝰ au-
stralis in cor hoīs vt meditetꝭ in celestibus.
Debet igr̄ hō ascēdere in mōtem sctē vite ⁊
orare. tūc vētus australis adducit pluuias
lachrymarū ⁊ anima germīat ꝟtutibꝰ. In
hoc vento renouat se nisus vt ait Job. Di-
cunt naturales q̄ꝫ nisus qñ nō pt bene vo-
lare ꝓpt grauitatē pēnarū antiq̄rū volat ꝯ
ventū australē qui ipm calefacit ⁊ deponit
omes antiquas pēnas. Ita aīa deuota sen-
tiens se grauatam cum cogitatiōibꝰ malis
⁊ puersis. ꝟtat se ad ventū charitatꝭ ⁊ cale
fit aīa ⁊ deponit omes pluuias vicioꝝ. Con
tra hūc vētū charitatis flat vētus inuidie
q̄ exiccat oēm fontē charitatꝭ ⁊ gr̄e. Vñ ali-
bi dr̄. Adducet dn̄s vrentē vētum de deser-
to ascēdētē ⁊ siccabat fontes eius. Sed isti
duo vēti sunt contrarij. iō mouetꝭ mare hu
ius seculi. Quādo eñ flat vētus australis
facit animā calidā. vt ait Job. Nōne vesti-
mēta tua calida sunt cum pflata fuerit t̄ra

austro. Cōtra hūc vētū venit 2ri⁹ vēt⁹ ingratitudis. De quo ait Bern. Ingratitudo ē vētus exiccās oēm fōtē grē. ꝛ sic p᷑ terti⁹ vēt⁹ Quart⁹ vēt⁹ ē aqlonaris. cū ille flat: timorē eṫni supplicij flat. Unū ait pp̄ha Je. Ab aqlone pādet oē malū. Dꝫ em̄ hō cogitare ꝙ luxuriosi ꝛ imūdi cremabūt sulphure. pice. ꝛ igne ꝛ frigiditate. De q̄ ait ps. Pluet sup pctōres laqos ignis ꝛ sulphur spūs pcellarū. Un̄ Gen. xix. Pluit dn̄s sup sodomā et gomorā sulphur ꝛ ignē. ꝛ h᷒ cogitāte aīa ducit p⁹ hāc vitā p v̄tutē castitatꝫ ꝛ timoris q̄si nauis velo ꝛ malo ad portū salutꝫ. Un̄ Eccle. xliij. ḋr. Frigid⁹ vent⁹ aqlo flauit ꝛ 2gelauit cristall⁹ ab aqs. Vēt⁹ frigid⁹ ē 2sideratio eṫni supplicij. ꝛ tūc aq̄ luxurie fit cristallus castitatꝫ. Hui⁹ legim⁹ spūalē doctrinam ī naturis rer ꝙ ī mari sūt qdā pisces q̄ dicūt delphines: hi libent audiūt vocē hoim dulciter cātātiū ꝛ ad flatū aqlōis se v̄tūt. sed austro flāte obturāt aures. ꝛ ponūt se ad p̄fūdū maris ne audiāt vel pcipiāt vētū australē q̄ ē 2ri⁹ aqloni. Ita spūalr multi sūt i hoc seculo cū flat vent⁹ aqlonis. i. aduersitates vel ifirmitates corpis v̄tūt se ad voces p̄dicatoris sicut delphini ad ventū aqlonēꝫ ꝛ libēt tūc audiūt q̄cq̄d eis cōsulit. ꝛ p̄mittūt oīa bona facere ꝛ nūꝙ̄ ampli⁹ peccare. De quibus dicit Esa. xxvi. Dn̄e in angustia q̄rūt te. Rogemus ergo ꝛc.

Dn̄ica quarta post oc. epi. sermo. xi.

Domine nōne bonū semē semīasti ī agro tuo. vn̄ ḡ hꝫ zizaniā. mat. xiij.

Nō ꝙ vnusq̄sq bon⁹ agricola nō libēt p̄mittit agrū suū sine semie ꝛ sine fructu. cū tp̄s fuit seminandi. Nā seminat agrū suū scḋm ꝙ ager dispositꝰ ꝛ apt⁹ ē. qꝛ ī vnā p̄tē agri sui seīat triticū. in alīam p̄tē ordeū. in tciā p̄tē auenā. vn̄ Dauid. Seminauerūt agros. plātauerūt vineas ꝛ fecerūt fructū natiuitatis. id ē messis. Ita spūalr xp̄s noluit agrꝫ suū id ē sctām eccl'iaꝫ p̄mittere sine semie v̄tutū. Nā ī vnā p̄tē seīauit semē charitatꝫ in aliā semē pietatꝫ. in aliā semē castitatis. in aliā semē mie. Un̄ ait ī euāge. Mat. xi. Dixit iesus discipul' suis. Discite a me qꝛ mitꝫ sum ꝛ humil' corde. Et Joh. xv. Hoc ē p̄ceptū meū vt diligatꝫ inuicēꝫ sicut dilexi vos Sed dyabol⁹ inimicus hūani gn̄is sup̄seminat zizaniā. vicꝫ inuidiam 2 charitatem 2 castitatē luxuriam. 2 pietatē auariciam. 2 hūilitatem sup̄biam. ꝛ de hoc legit euāgeliū. Simile ē regnū celo ꝛ. i. p̄ris eccl'ia. hoī. id est xp̄o. q̄ deus et homo ē p nobis incarnat⁹. q̄ semiauit bonū semē. i. v̄tutē. ī agro suo. vicꝫ eccl'ia. Cum aūt dormirent hoīes in somno pigricie venit inimicus hō. i. dyabolus. ꝛ sup̄semiauit zizaniam in medio tritici. i. v̄tutum. Cum aūt creuissent herbe v̄tutū ꝛ fructum facere debuerant electis et iustis. tūc appuerūt ꝛ zizania. i. mala opa in sctā eccl'ia: qꝛ statim surrexerūt heretici raptores ꝛ malefici ī sctā eccl'ia. Accedētes serui p̄rissfamilias. i. āgeli dixerūt ei. Dn̄e nōne bonū semē semīasti ī agro tuo. vn̄ ḡ hꝫ zizaniam. i. vn̄ venit tāta malicia ī tuā sctām ecclesiaꝫ. que iam est magna q̄lis vnꝙ̄ fuit ab initio. Rn̄dit dn̄s dicēs. Inimic⁹ hō h᷒ fecit id ē p inspiratōēꝫ dyaboli. Serui v̄o dixerūt Dn̄e si vis colligim⁹ ea. i. extirpem⁹ oēs maleficos raptores. latrones. luxuriosos d̄ tua sctā eccl'ia. Et ait. Nō. ne forte colligentes zizania. i. malos eradicētꝫ sil' cū eis ꝛ triticū id est bonos: quia multi sūt pctōres q̄s volo fouere vsq ad morteꝫ si vellent conuerti. quia nolo mortem pctōris. Dimittite ergo crescere. i. viuere tam bonos ꝙ̄ malos vsq ad messem. i. vsq ad diem iudicij. Et tunc dicam messoribus meis. i. angelis. colligite cum tuba iudicij ad iudicium. p̄mumꝫ zizania. i. omnes malos: ꝛ alligate ea in fasciculos. id est in congregationem. ad comburēdum in igne eterno. Triticum. id est bonos congregate in horreum meum. i. in vitaꝫ eternam. ꝛ hoc est presens euangelium. Notādum v̄o ꝙ p agrum significari pōt quilibꝫ homo in sancta ecclesia. ꝛ sicut agricola q̄s ꝙ facit circa agrum suū vt fructum faciat ita quilibet homo circa corpus ꝛ cor suum facere debet. Quattuor em̄ dꝫ facere. Primo agricola arat suum agrū. Secūdo fimū apponit. Tertio irrigat. Quarto seminat. Primo dico ꝙ vnusquisq hō debet cor ꝛ corp⁹ suum arare cum aratro confessionis. Sicut em̄ aratꝝ v̄tit agꝝ qḋ īferi⁹ ē supi⁹. ita cōfitens debet v̄tere omnia que iacet in corde ꝛ reuelare exterius suo cōfessori. sic ferꝝ in aratro scidit agrū. ita 2tritio p pctis dꝫ scīdere cor pctōris. vt ait pp̄ha iohel. ij. Scindite corda v̄ra ꝛ ī vestimēta v̄ra ait dn̄s op̄s Primus legim⁹ figurā ī gen̄. ꝙ p̄riarcha Iacob veniēs erat orientalēꝫ ꝛ vidit aratores

7 iuxta eos i agro puteū q̄ fuit obstruct⁹ la-
pide mag°. 7 tres greges accubabāt iux̄ eū.
7 amonebat iacob lapidē de puteo. 7 venit
pulchra puella dās sibi hydriā. Dixitq̄z ei:
bibe dñe: 7 bibit de manu puelle. Ita spūali
ter p̄ Jacob n̄o petōrem q̄ supplātat p̄ pe-
nitētiā oīa vicia. 7 veit ī agrū pnīe vt inue
niat fontem miscd'ie. i. xp̄m q̄ aie. Can. iiij.
Ego sum pute⁹ agrū viuētiū. Sz obstruct⁹
eāt ille fons mīe p̄ lapidē petōꝝ. quē amo-
uet petōr qñ peta ɔfitet. 7 tunc veit puella
pulchra. i. gr̄a diuīa quā petit petōr dicens
Da m̄ bibē de fonte mīe quē īueni ī agro pe
nitētie. Et ait illa. Bibe dñe de gr̄a diuina
q̄ntū volueris. Et iux̄ hūc fontē accubabant
petōres penitētes 7 ɔfecti. g̃ p̄mo debemus
arare corp⁹ 7 cor n̄r̄m p̄ aratrū ɔfessionis.
7 ɔtritōis. 7 sic īueniem⁹ fontē mīe. 7 sic pz
p̄mū. Secūdo dico q̄ debem⁹ agrū n̄ri cor-
poris 7 cordis impinguare p̄ fimū. i. mēori
am mortis vt fructū faciat. vñ Ecc. vij. Me-
morare nouissima tua 7 in etnū nō peccab
Quid enī hō erit post mortē certe fimus 7
cynis: 7 fauilla 7 luti. Vñ Job. xxx. Cōpa-
ratus sum luto 7 assimilat⁹ sum fauille 7 cine
ri. Et ista dz hō sp̄ hr̄e ī mēte. vñ ait Diero
nym⁹. Facile ɔtēnit oīa q̄ se sp̄ cogitat mo-
riturū. Vñ legit ī gestis romanoꝝ q̄ q̄daz
magn⁹ p̄nceps cogitās de morte. pānū vi-
lē in eū ī q̄ eāt sepeliēd⁹ erexit tāq̄ vexillū:
7 fecit añ se ferri p̄ oēs ciuitates sui regni
7 voce p̄conis clamari. Cū sim rex vndeciz
regnoꝝ hoc solū habeo p̄ gl'ia mea. 7 p̄ di-
uitijs afferā mecū ad terrā pānū istū vilis-
simū. 7 sic p̄ mēoria mortis mlta bōa fecit.
Sic 7 nos sp̄ debem⁹ cogitare q̄z mors non
tardat. cogitet hō de morte p̄decessoꝝ nro-
rū. vbi sūt fortes. vbi Absalon pulcherrim⁹
vbi Dauid audētissim⁹. vbi Salomō sapiē
tissim⁹. vbi Samson fortissim⁹. Dij omnes
trāsierūt. 7 in terrā reuūsi sunt. 7 sic pz secun-
dū. Tertio debem⁹ agrū cordis nr̄i lachry-
mis irrigare. q̄z ager nō portat fructū suū
sine aqua. Vñ ps. Aīa mea sic terra sine aq̄
Dui⁹ legim⁹ figurā in li. Judicū q̄ caleph
ī terra p̄missiōis dedit filiā suā cuidā viro
ī m̄rimoniū 7 dedit ei p̄ dote terrā īfructuo
sam 7 sterilē. q̄ iuit ad p̄rem suū dicēs. Pr
mi dedisti m̄ p̄ dote terrā sterilē. da m̄ agr
irriguū. Qui exaudiuit p̄ces filie sue. 7 de-
dit ei agrū irriguū iferi⁹ 7 supi⁹. Inferius
a fontib⁹ 7 supi⁹ a pluuijs. 7 facti sunt diui
tes in agris istis. Ita spūaliter hō hūs cor
absq̄z lachrymis p̄ petis 7 durū corp⁹ ple-
nū delitijs vadat ad xp̄m ī secretū locum
orās 7 dicat. O dñe dedisti aīe mee agrum
sterilē. nullū vult facē fructū bonoꝝ operū.
nec vnq̄ emittē lachrymas p̄ petis 7 tunc
de⁹ exaudiet illū 7 dabit sibi irriguā t̄rā īfe
rius. i. gr̄am in p̄nti. 7 irriguam superius.
id ē gl'iaz ī futuro. 7 sic pz tertiū. Quarto de
bet hō facē vt bon⁹ agricola. videlicet agrū
suū semiare de semīb⁹ bñdictionū. Vnde
apl's. Qui semīat ī bñdictiōib⁹ de bñdictio-
nib⁹ 7 metet. Et q̄ semīat de semīe corpis.
videlicet delectatōes 7 desideria corpis me-
tet corruptiōez. 7 si semīat parū: parū me-
tet. Si si semīat de bñdictiōib⁹ v̄tutū. tūc ait
dñs ad eū sicut legim⁹ ī figura de p̄triarcha
Isaac q̄ habuit duos filios q̄b⁹ ip̄e dedit be
nedictōez. Ad p̄mū ait videlicet ad Jacob
Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni cui
bñdixit dñs. q̄ stat cū florib⁹ ornat⁹. Ad se-
cūdū vicz Esau ait. In roze celi 7 pīguedīe
terre erit bñdictio tua. Itē p̄r celesti hz du
os filios q̄b⁹ bñdicet. s. īnocentes. Ad illos
ait. Ecce odor filij mei. ad ē fama 7 vita filij
mei sic agri pleni. Ad penitētes. In roze ce
li 7 ī pīguedīe t̄re erit bñdictio tua. i. gr̄am
spū s̄cti dabo tibi ī remissionē oīz petōrum
Quito dz agrū cordis sui metē. i. fructū me-
de colligē. q̄z q̄ arat corp⁹ suū. videlicet per
ɔfessionē 7 pastinat p̄ mortis meditatōez. 7
irrigat p̄ lachrymarū effusionē. 7 semīat p̄
elemosynarū largitiōez. ille metet post hac
vitā p̄ p̄mij receptiōez. vt patet ī euāgelio.
Mat. xiij. Sile ē regnū celoꝝ thesauro ab
scōdito ī agro. Quis ē iste thesaur⁹ nisi vi-
ta et̄na vbi ē thesaur⁹ electoꝝ. q̄ isti n̄ bñ ɔsi
derat ī agro hui⁹ corpis. vēdit oīa q̄ habet
7 emit eā. Vñ Greg⁹. Si bñ ɔsideremus q̄
7 quanta sunt q̄ nob̄ p̄mittunt in cel'. vile-
scūt omīa q̄ habent in terris. 7 sic pz 7c.

Dominica in septuagesima. Ser. xij.

Ite 7 vos ī vineā me
i am 7 q̄d iustū fuerit dabo vobis
Mat. xx. Sciēdū q̄ p̄ncipal' sctē
trinitas ītētio eāt q̄ hoīez creauit q̄ debēt
eē p̄ticeps et̄ne gl'ie. Sz p̄pt petm̄ p̄moꝝ
parētū illā gr̄az amisim⁹ quā potuissemus
habuisse. 7 hr̄e vitā et̄nā gr̄. 7 h̄ sine oī labo
re. Et h̄ recitat eccl'ia hodie q̄ adā 7 eua sūt
expulsi de pad'so. Et p̄pt h̄ deponit ī eccl'ia
cātica leticie. s. Alleluya. Te deū laudam⁹.
7 Gl'ia in excelsis deo. Et introit⁹ misse in-
cipit. Circūdederūt me gemitus mortis 7c.

Et post illud tps q Adã fuit expulsus nulli vult dare grã vitã etnam. τ h ppt tres causas. Prima ppter excellẽtiã q tãta est ẽm aplm q nec aur audiuit. nec ocul' vidit. nec in cor hoīs ascẽdit quãta fiunt gaudia q pparauit de' diligẽtib' se. Secũda cã ppter angelorꝝ dignitatẽ. Angel' eñi in celo nõ dat grã: s ipi laudãt deũ τ obediunt qñ mittuntur. s. ad hoīes. Tertia cã ppter gliam hominũ τ honorẽ. Nã maior est honor q virib' acqrit q q grã daṫ. Vñ Gregori' in qdã omel. Ad magna pmia puenire null' pt nisi p magnos labores. Dic ergo i pabola i themate. Jtẽ τ vos i vineã meã τ remuneratio bonorꝝ operũ addiṫ. Et qd iustũ fu. da. vob. vt pz i euãgelio qd postea seqt. Nõ q p hãc vineã accipit ecclia vl' q libet fidel' aīa. Et ẽm h vba pmissa sũt vba dei exhortãtia pdicatores. vt sint solliciti de salute animarũ. Et duo hic tangiṫ. Primo de' hortaṫ pdicatores ad pdicatiõis exercitiũ cũ dicit. Jte in vineã meã. τ circa salutẽ animarũ laborate. Secũdo subiũgit retributiõis premiũ. τ qd iustũ fuerit dabo vobis. Primo dico q vinea plãtaṫ in iustificatiõe. i. anima. Jere. ij. Ego plãtaui te vineã electã hoc est vtiqz in iustificatiõe. Sz qdiu anima manet in peccatis: tũc est qsi terra deserta τ inculta pducẽs spinas τ tribulos viciorꝝ. Post q sũt p pniam ad deũ cõuertit: tũc p dei grãm in vineaz plantaṫ vt pducat dulces botros bonorꝝ operũ. Tunc ego plantaui vineã electã qz magnũ est q deus animã sordidã. s. in peccatis lauat τ iustificat. τ de filio ire facit filiuz grẽ. de seruo perditiõis filiũ adoptiõis. τ eũ de captiuitate dyaboli liberat. τ de statu miserie reuocat ad patriã. Quis nõ diligẽt eũ a quo tot bona recipet. Ergo stulti sunt q iacẽt in peccatis τ dicũt se velle pniaz agere in extremis cũ vera ↄtritio nõ infundaṫ nisi a solo deo. Confiteri hõ pt τ flere s nũq verã ↄtritionẽ pt hẽre nisi de' infundat. Jere. xxxi. Post q ↄuertisti me egi pniam. Sic g vinea. idest anima plãtaṫ a deo in iustificatiõe. Vnde Dauid. Vineã de egypto trãstulisti. Egyptus iterptaṫ tenebrositas τ significat statũ pctõris τ ignorãtie carens luce grẽ. ad Ephes. v. Eratis aliqñ tenebre nũc autẽ lux in dño. Ab hac egypto dñs aīam transfert in iustificatiõem. Secũdo de bona pdicatorũ instructiõe. Math. xxi. Hic erat prẽfamilias q plãtauit vineã τ sepez circũdedit ei.

Et per hãc sepẽ accipiṫ doctrina pdicatorũ Sicut eñi sepa phibet siue defendit aditus bestiarũ ne ledãt vineã. Sic pdicatio icursum demonũ ne ledãt aīam. Cum ista sepe circũdaṫ aīa q libẽter audit vbũ dei: qz tali anime dyabolus nocẽ nõ pt. Esaie. xi. Non nocebũt neqz occidẽt in vniũso mũdo. Sz heu ppter pctã hoīs seps ista auferṫ τ vinea diripiṫ. Esa. v. Expectaui vt faceret vuas τ fecit labruscas. Sic multi pastores nõ multũ curãt vbũ dei. qz in hoc vilipendunt smones Pauli. ij. ad Thimoth. iiij. Erit tẽpus qñ sanã doctrinã nõ sustinebunt. s ad sua desideria coacernabũt sibi mgros prurientes aurib'. Jtẽ pagani τ iudei nõ possũt manere in ecclia. sicut bufo nõ pt manere in vinea qñ florescit. iõ oĩes dãnabuntur. O si peccator attẽderet q ipse vocaṫ hora pma. tertia. sexta. τ nona. τ sp. vtiqz si esset hora vesperarũ ipe veniret. Greg'. Jlli qui ad bona vitã vocanṫ. alij in iuuẽtute. alij i senectute. alij in pueritia. τ in vltima etate pducũtur. τ qsi in diuersis horis ad vineã vocanṫ operarij. Greg'. Considẽt vnusqsqz q sic agat in vinea τ laboret q vitã eternaz acqrat. Etiam debem' fidelit laborare nẽ ociosi nos iueniamur i vinea. Vñ Paulus. Qui nõ laborat nõ mãducet in patria. Venite ad me oĩes q laboratis τ onerati estis: τ ego reficiã vos. Sequiṫ euangeliũ. Dixit ihs discipul' suis pabolã hãc. Sile ẽ regnũ celorꝝ hoī prĩfamilias q exijt pmo mãe conducẽ operarios in vineam suam. Conuẽtione aũt facta cum operarijs ex denario diurno. misit eos in vineã suaz. Et egressus circa horã tertiam vidit alios stantes in foro ociosos τ dixit illis. Jte τ vos in vineã meam τ qd iustum fuerit dabo vob. Jlli autẽ abierũt. Jterum autẽ exijt circa horam sextã τ nonã τ fecit simili. Circa vndecimaz vo horã exijt τ inuenit alios stãtes τ dicit illis. Quid hic statis tota die ociosi. Dicunt ei qz nemo nos ↄduxit. Dixit illis. Jte τ vos in vineã meã τ qd iustũ fuerit dabo vobis Et cũ sero factũ esset. Dixit dñs vinee pcuratori suo. Voca operarios τ redde ill' mercedẽ. incipiẽs a nouissimis vsqz ad pmos. Cum venissent ergo q circa vndecimã horã venerant acceperũt singulos denarios. Venientes aũt τ pmi arbitrati sunt q plus eẽnt accepturi. Accepẽrt aũt τ ipi singulos denarios. τ accipiẽtes murmurabant aduersus prẽzfamilias dicẽtes. hi nouissimi vna

hora fecerūt ⁊ pares illos nobis fecisti qui portauimus pond⁹ diei ⁊ estus. At ille rn̄dēs vni illoꝝ dixit. Amice nō facio tibi iniuriā. Nōne ex denario diurno cōuenisti mecum tolle qđ tuū ē ⁊ vade. Uolo aūt ⁊ huic nouissimo dare sicͭ ⁊ tibi. Aut nō lz mihi facere qđ volo. An ocul⁹ tuus nequā ē: q2 ego bonus sum. Sic erūt nouissimi pⁱmi ⁊ pⁱmi nouissimi. Multi. n. sūt vocati pauci vero electi. iste ē sensus euāgelij. Prīfamilias ē de⁹ pr̄ q̄ pⁱmo mane. i. ab Adā vsq3 ad Noe hoīes i vineā suā. i. in hūc mūdū ꝓ eterno vita laborādū ꝯduxit. a Noe vsq3 ad abraā ⁊ ē hora tcia. ab abraā vsq3 ad moysen ⁊ ē hora sexta. a Moyse vsq3 ad ꝓphetas ⁊ est hora nona. a ꝓphetis vsq3 ad xp̄m ⁊ ē vltia vicz vndecima. Sed veniēte hora ꝯpletorij. id ē die iudicij. Tūc ait pr̄ in diuinis ad ꝓcuratorem suū xp̄um vt scriptū ē. quia oē iudicium dedit pr̄ in manus filij. Uoca operarios ⁊ redde illis mercedē. Incipiēs a nouissimis. i. xp̄ianis q̄ vltio venerūt ad vineā. s. ad sctām eccl̄iam. q̄ bn̄ laborauerūt accipiēt vitā eternam. tūc inuidi iudei in pctīs indurati credent etiā se habere vitam etnā. ⁊ existimāt q̄ plus velint hr̄e q̄ xp̄iani. eo q̄ an̄ illos i vinea fuerūt ⁊ portauerūt decē p̄cepta. sȝ ea nō seruauerūt. ⁊ iō murmurant ꝯ deū. Et ꝓpterea ait illis. An oculi vr̄i nequā sūt. q2 ego bonus sū. Tollite qđ vr̄m ē s̄m iusticiam ⁊ ite. Aliq̄ui in infernū. olīq in vitā de iudeis q̄ an̄ xp̄z fuerūt. Et nouissimi scilicz xp̄iani erūt pⁱmi in remuneratōe. Et pⁱmi vicz iudei ⁊ gētiles q̄ saluādi sūt erūt nouissimi. Et iō seqͥt. Multi sūt vocati: pauci vo electi. Et sic pz euāgeliū. Ergo quo ad thema. Ite ⁊ vos in vineam meā ꝓpt̄ q̄ttuor cās. Pⁱa est q2 prīfamilias eā plātauit et diuisit tribus filijs suis s̄m triplicē distinctiōez hoīm in hoc mūdo. De hoc dicit commētator in libro grecoꝝ. q̄ erat q̄dā pr̄ habēs pulchrā vineā ⁊ habuit tres filios. Uenit prim⁹ ad pr̄em dicēs. Rogo te pr̄ ex q̄ tibi in bonis multo ꝓuenūt in vinea ⁊ tu mō nō indiges. da mihi vineā vt sīz dn̄s fratrū meoꝝ. Rn̄dit pr̄. Fili nō dabo tibi qđ ē curuū ⁊ rectū in vinea mea. Uenit alt̄ dicēs Dilecte mi pr̄ des mihi vineā vt sīz dn̄s fratrū meoꝝ. Rn̄dit pr̄. Dabo tibi oē qđ est in vinea viride ⁊ aridū. Uenit terti⁹ dicēs. Dilecte mi pr̄ ego sū minim⁹ fili⁹ tu⁹ ⁊ sp̄ feci qđ iussisti des mihi vineā. Rn̄dit pr̄. Dabo tibi qđ fuerit subt⁹ terrā ⁊ sup̄ terrā. Et pr̄ reliquit eis pulchrā ymaginē vt illā in honorez ⁊ memoriā prīs honorarent ⁊ recessit ad terrā lōginquā ad ꝑegrinandū. P⁹ prīs recessū ꝯtēdebāt hi tres filij ꝓ vinea. Dixit pⁱmus pat̄ meus dedit mihi oīa q̄ in vinea sunt curuū ⁊ rectū. Secūdus dixit. pr̄ nr̄ dedit mihi in vinea viride ⁊ aridū. Tertius dixit pr̄ nr̄ dedit m̄i oē qđ est subt⁹ t̄rā ⁊ sup̄ t̄raz. ⁊ sic nō poterāt ꝯcordare. venerūt ad vnū magnū mgr̄m ⁊ sapientissimū posuerūtq3 cām eoꝝ in eū. q̄cq̄d iste de vinea iusticiaret vellēt in h̄ stare ꝯtenti. ⁊ vnusq̄sq3 eoꝝ dixit illi magistro suū dominū in vinea. Dixitq3 magister sapiēs. afferte mihi ymaginē prīs vestri. Et fecerūt ita. Tūc magister dedit eis arcū cū sagitta dicens. Quicūq3 vestrū ꝓpius sagittauerit cordi patris vestri de hoc ego iudicabo. Primus sagittauit valde ꝓpe. secūdus adhuc ꝓpius. Tertius ꝓiecit arcum cū balista dicens. Non sagittabo dilectum meū patrē. quia multa bōa mihi cōtulit. ⁊ multa bona habeo de ipo. Tūc ait magr̄. Illi debet̄ vinea ⁊ minor possedit vineam ⁊ factus est dn̄s fratrū suoꝝ. Ita moraliter vinea ista est sācta ecclesia quā pat̄ plantauit sua dextera. Tres filij eius sūt gentiles iudei ⁊ xp̄iani. Primi fuerūt gentiles vsq3 ad abraā. cui dn̄s primo dedit circūcisiōez. ⁊ isti ꝑtebāt ꝓ vinea. i. ꝓ sancta eccl̄ia. q̄bus dedit curuum ⁊ rectū. i. declina a malo ⁊ fac bonum. ⁊ nō habebant aliud p̄ceptū. Secūdi fuerunt iudei vt abraam Ysaac ⁊ Jacob. ⁊ omnes iudei ꝑtebant ꝓ vinea. vt scz ipi eēnt dn̄i totius mūdi. ⁊ dedit eis viride ⁊ aridū id ē diliges deū ⁊ ꝓximū sicut teipm̄. Tertij sunt xp̄iani. ⁊ hi ꝑ tertiū filiū figurant̄ quibus dedit vineam ⁊ omne qđ ē subtus t̄rā ⁊ sup̄ terram. i. grām in p̄nti ⁊ gloriā in futuro. Et pr̄ q̄ nobis sic diuisit vineā recessit ad celū. Et mō cōtēdūt gentiles iudei ⁊ xp̄iani. sed pr̄ reliquit nobis suā ymaginē. i. memoriā dn̄ice passiōis in altissimo sacramēto. Sed pueri sagittāt imaginē patris. vicz gētiles nō obseruātes mādata eoꝝ scz declina a malo ⁊ fac bonū. Similit̄ iudei sagittant patrem ⁊ offendūt. quia non seruant mandata patris. vicz diliges dn̄m deū tuū. ⁊ proximum tuū sicut teipm. Et iō amiserunt vineam: ⁊ ipi iudei dederūt sententiā ꝑditōis vinee ꝑ seipos dicētes illō Mat. xxi. Malos male ꝑdet ⁊ locabit alijs agricolis vineā suā. sȝ nos xp̄iani habem⁹

vineã tãq̃ minor filiꝰ. ⁊ q̃diu nõ offendimus deũ habemꝰ vineã. Sz heu de die ĩ diẽ offẽdimꝰ. ⁊ iõ nõ custodimꝰ. vñ dicit Dauid in ps. Vineam de egypto trãstulisti. eiecisti gẽtes ⁊ plãtasti eã. ⁊ sic pz p̃mũ membrũ. Scd̃o dico q̃ aĩa hoĩs dr̃ vinea: q2 debet p̃scidi ⁊ fodi. Vñ in cãticis cãticoꝝ. ij. ca. ait aĩa. Tẽpus putatõis aduenit. i. p̃cisionis. Vix põt hõ quãtũcũq3 sctũs fuerit q̃n in vinea ↄ̃scientie crescat aliq̃d sup̃fluũ qd̃ meritũ impedit. Nã hõ aliq̃n offendit deũ in v̄bo. in cogitatõe. in op̃atõe. q̃n q3 p̃ risũ sup̃flua v̄bo amputẽt. ⁊ p̃ cõfessione diligẽter. extirpent̃ ne vinea aĩe annihilet̃. Item dz pastinari p̃ memoriã mortis. Itẽ dz fodi p̃ timorẽ dñi. Vñ dicit sapiens Eccle. i. Timor dñi expellit pctm̃. Tũc vinea p̃cisa pastinata irrigata ⁊ fossa incipit florere et gẽmas p̃ducere. ⁊ tũc oẽs bestie venenose ⁊ immunde fugiũt. vt dicit Plinius. Vineã q̃n floret fugit buffo ⁊ serpẽs nõ sustinẽtes odorẽ vinee. Tũc ait dñs ĩ cãticis cãticoꝝ vi. ca. Descẽdi in ortũ meũ. vt vi. po. ↄuallium ⁊ inspi. si flo. vi. ⁊ ger. ma. pu. reuertere reũ. sunamitis ⁊c̃. Cũ v̄o vinea nr̃a sit in tanta pulchritudie desiderat malignꝰ spũs extirpare ⁊ inde facere ortũ olerũ. Vñ figurã legimꝰ. iij. Regũ. xxi. Erat enĩ vir in terra isrl̃ Naboth noie hñs vineã pulcherrimã. quã videns rex iudeoꝝ desiderãs eã misit suos suos ad naboth dicẽs. Da mihi vineã tuam vt faciã inde ortũ oleꝝ. Et ille r̃ndens ait. Non dabo tibi vineã meã: q2 hereditas patris mei ẽ. ⁊ tũc erat tristis valde. S3 postea venit Jezabel mulier pessima ⁊ misit duos falsos testes ⁊ fecit naboth p̃pt̃ vineã suaz lapidari. ⁊ sic rex iudeoꝝ fecit de vinea ortũ oleꝝ. Ita spũalit̃ Naboth ẽ hõ fidelis hñs vineã cõscientie bone quã p̃parauit ⁊ coluit velut vineaz pulchrã. quã videt dyabolꝰ desiderans de ea facere ortũ oleꝝ. i. pctõꝝ. S3 r̃ndet fidelis. Nõ dabo tibi vineam. i. aĩam vel cõsciaz meã p̃ cõsensũ maloꝝ opeꝝ. tũc Jesabel. i. dyabolica tẽptatio mittit occulte duos falsos testes mũdũ ⁊ p̃priã carnez q̃ multa p̃mittũt s3 falsa dicũt. Et iõ p̃ istos tres scz dyabolũ. mũdũ. ⁊ p̃priã carnem destruit̃ vinea. ⁊ sic fit ortus oleꝝ seu fetidum Tertio dico q̃ aĩa dr̃ vinea. q2 sicut vinea bñ custodit̃. ita aĩa iusti dz bñ custodiri. vñ dicit ip̃a aĩa deuota in cãticis cãticoꝝ p̃mo Posuerũt me custodẽ in vineis. Sequitur. Vineam meã nõ custodiui. Debemꝰ vineaz custodire ne leo sup̃bie intret: ne porcus luxurie deuastet: ne vrsus auaricie deuoret. Unde ps. Exterminauit eam aper de silua ⁊ singularis ferus depastus est eam. Vindemiant eum omnes qui pretergrediuntur viam. Et per istas bestias notantur peccata supra notata. Item debemus custodire ne vulpes dolositatis ⁊ inuidie comburent de quibus legimus figuram Judicum. xv. Samson fortissimus multos habuit inimicos q̃ eũ libent̃ occidissent si potuissent. ip̃e v̄o accepit multas vulpes ⁊ ligauit faculas ardentes ad caudas eaꝝ ⁊ misit eas in vineas inimicoꝝ suorum qui combusserũt omnes vineas. Ita facit dyabolus inimicꝰ humani generi videns q̃ non põt nos extirpare ⁊ occidere. quia angeli nos custodiũt. s3 cã inuidie mittit vulpes fraudis ⁊ mẽdacij ⁊ ligat eas ad ignẽ male cõcupiscentie qui currũt ad vineas cõsciaꝝ nr̃aꝝ. Ideo ait anima in canticis. ij. ca. Capite nobis vulpeculas que demoliunt̃ vineas nostras. Quarto anima deuota dicitur vinea quia in ea sicut in vinea colligitur fructus qui est vinũ eterne fruitionis qd̃ hominea letificat. vñ dr̃ in psal. Et vinum letificat cor hominis. De isto vino bone operationis deus honoratur ⁊ proximus emendat̃. Vñ ait Canti. v. Bibi vinum cum melle ⁊ lacte meo. Lac est album ⁊ mel dulce ⁊ vinum nobile. Ita ista bona consolatio de qua dicitur ĩ Psal. Uxor tua. id est anima tua sicut vitis abũdans in lateribus domus tue. De hoc legimus figuram in libro Judicum in parabolis. ca. ix. Ligna siluarum surrexerunt vt eligerent sibi regem. venerunt ad vitem dixerunt. Tu es noster rex. Respõdit vitis. Nolo deserere nobilem fructum qui deum letificat ⁊ proximum edificat p̃pter imperium vestrum. Ita debet quilibet fidelis homo et anima iusta facere. Cuz mundus dicit impera nobis. id est exalta te honore mũdi. Respondeat vitis id est bona anima. nolo deserere fructum bonorum operum p̃pter honorem mundi. Ita ⁊ nos quo ad thema. Ite in vineam meaz: ⁊ quod iustum fuerit dabo vobis.

Dñica in sexagesima. sermo. xiij.

Qui audiunt verbũ

⁊ retinẽt. afferũt fructũ in patientia. Lu. viij. Nõ sic videmus in naturalibus q̃ q̃lib3 agricola q̃ bñ vult

seminare dꝫ tria ꝯsiderare. Primū est tp̄s qn̄ dꝫ exire ad seminādū. Un̄ dr̄. Eccs. iii. Oīa tp̄s hn̄t. Si em̄ vellet in hyeme linū seminare forte nō crescēt. Secūdo dꝫ eē diligēs ita ꝙ ꝓpꝉ pigriciā nō dimittat seminare. Un̄ Prou. xx. Qui ꝓpꝉ frig⁹. i. ꝓpter pigriciā nō vult arare si petit nō dꝫ sibi dari. Tertio dꝫ eē patiēs. Nam ait Jacobus agricola aspgit semē in agrū ⁊ expectat rorē matutinū ⁊ imbrē serotinum. Ista tria habuit xp̄s seminator ꝟbi dei. Nā p̄mo notauit tp̄s de q̄ ꝓphe p̄dicabāt. ⁊ illud tp̄s bn̄ ꝯsiderabat qn̄ exiuit de celo ⁊ venit in mūdū vt ip̄e ait in euāgelio. Joh. xvi. Exiui a p̄re ⁊ veni in mūdū. Itē habuit diligētiā qꝛ vt ait Marc⁹. Xp̄us ciuitates ⁊ castella circuiuit vt p̄dicaret. Tertio fuit paciens: qꝛ multotiēs pharisei ⁊ iudei audiebāt ꝟbū eius vt caperent illū in ſmone. ſꝫ ip̄e patiēter rn̄dit. ⁊ ista tria notātur in h̄ euāgelio. Cū turba plurima ꝯueniret ⁊ de ciuitatib⁹ ꝓperaret ad iesum dixit ꝑ similitudinē. Exijt q̄ seminat seminare semē suū ⁊ dū seminat: aliud cecidit sec⁹ viā ⁊ cōculcatū est ⁊ volucres celi comederūt illud. et aliud cecidit supra petrā ⁊ natū aruit: quia nō habuit hūorē. ⁊ aliud cecidit supra spinas ⁊ simul exorte spine suffocauerūt illud Et aliud cecidit in terrā bonā ⁊ exortū fecit fructū cētuplū. Hec dicēs saluator nr̄ iesus clamabat. Qui hꝫ aures audiēdi audiat. Interrogabāt eū discipuli ei⁹ q̄ eēt h̄ parabola. ait. vob̄ datū est nosse mysteriū regni dei. ceteris aūt in parabol. vt vidētes nō videāt: ⁊ audiētes nō intelligāt. Est autē hec pabola. Semē est ꝟbū dei. q̄ autē secus viā: hij sunt q̄ audiūt. deinde venit dyabolus ⁊ tollit ꝟbū de cordib⁹ eoꝝ ne credētes salui fiant. Nam q̄ supra petrā: hij sunt q̄ audiūt ⁊ cū gaudio suscipiunt ꝟbū dei. ⁊ hij radices nō hn̄t qꝛ ad tp̄s credūt ⁊ in tēpore tēptatiōis recedūt. Qδ autē in spinis cecidit: hij sunt q̄ cū audierint a sollicitudinib⁹ ⁊ diuitijs ⁊ voluptatibus vite euntes suffocanꝉ ⁊ nō referūt fructū. Qδ autē in terrā bonā. hij sunt q̄ in corde bono ⁊ optimo audiētes ꝟbū dei. retinēt ⁊ afferūt fructū in patiētia. Et hoc est euāgelium. Circa qδ ē sciēdum ꝙ ꝟbū dei ē audiēdū. quia ꝯpungit. est retinendū: qꝛ illuminat. est repetēdū: qꝛ sanat. est custodiēdum: qꝛ mūdat. Primo dico ꝙ ꝟbū dei diligēter est audiēdū: quia ꝯpungit. ſꝫ pctōr nō audit: qꝛ aures obturat ad modū serpētꝭ. De q̄ i p̄s. Furor ill' sīc serpēt. ⁊c. q̄ nō exaudit vocē incātantiū. Nā qn̄ serpēs sedet in fouea ⁊ nigr̄ dulciter canit cū fistula vt eā capiat. vnā aurē obturat cū cauda. aliā ponit ad terrā vt nō audiat. Ita fac̄ pctōr qn̄ p̄dicator ꝟbū dei canit sua dulcissima fistula ꝓmittēs dei misericordiā nō audit sīc serpēs. qꝛ cauda ꝑmissiōis ⁊ spe lōgē vite obturat vnā aurē. Et cū t'ra. i. cū terrenis occupatiōib⁹ obturat aliā aurem. ⁊ sic surd⁹ ē. ⁊ iō nō ꝯpungit eū. nec etiam a tēptatiōe dyaboli ꝟbū dei velut gladi⁹ educ̄. Un̄ apl's ad Ephes. vi. Accipite gladiū sp̄ūs qδ ē ꝟbū dei. Un̄ legim⁹ figurā in libro Esdre ꝙ hierl'm ciuitas letissima fuit a nabuchodonosor destructa ꝓpꝉ pctā habitātiū in ea. Locut⁹ ē dominꝰ ꝟbū ad Esdraz ꝓphetā dicēs. Conuoca in ꝟbo meo filios isrl'. ⁊ edificent ciuitatē. ⁊ cū edificabūt tenete gladiū in manibus vr̄is. ⁊ hoc ꝓpꝉ insidias inimicoꝝ. vna eī manu laborabāt ⁊ cū alia manu tenebāt gladiū. Ita sp̄ūal'r ciuitas hierl'm est ꝯsciā hoīs qꝛ hierl'm ciuitas pacꝭ dr̄. ſꝫ destruiꝉ a Nabuchodonosor ꝑ ꝯsensum. i. maiolā inspiratiōem. Uocat igr̄ dn̄s p̄dicatorē dicens. Conuoca dispsos isrl' ꝑ ꝟbū p̄dicatiōis. vt ꝑ pniaꝫ reedificēt ciuitatē destructā. i. ꝯsciētiā. ⁊ qn̄ pniam reedificat pctōr dꝫ i vna manu gladiū tenē. i. ꝟbum dei. vt qcq̄d ibi audierit semꝑ attēdat: cū tēptatio veīt dyabolice fraudis ꝓponat gladiū ꝟbi. ⁊ cum alia manu opeꝉ opa vtilia ⁊ bōa vn̄ viuat ⁊ paupib⁹ tribuat. Un̄ ait apl's. Bonū est homini operari aliq̄d boni opis vnde habeat ꝙ tribuat necessitatem patienti. ⁊ sic patet p̄mū. Secundo dico ꝙ verbum dei ē retinendum. quia illuminat. Unde dicitur in p̄s. Lucerna pedibus meis ꝟbum tuum. et lu. ⁊c. m. Sed heu peccator est cecus: q̄a ita cito ponit pedem suum in luto sicut in mundo loco. i. affectū ita cito ponit ad peccata īmūda sicut ad opera bona. de quibus dicit. Thren. iiii. Errauerūt ceci in plateis polluti sunt sanguine. i. peccato. Talis cec⁹ pctōr si accipit ꝟbū dei illuminabit oculū cordis. vt patet in p̄s. Declaratio sermonū tuoꝝ illuminat ⁊ intellectū dat paruulis. Multi nancꝫ sunt q̄ se promittūt ⁊ vouerunt se ad sctm̄ Jacobū vel ad alias remotas partes vt accipiant lumē corporale cum sint debiles ⁊ nō curāt anime debilitatem. Qr autem ꝟbum dei lumē sit oculoꝝ siue lucerna

na legim⁹ figuraȝ in Exo. vbi dr̄. Fac mihi tabernaculū de lignis nobilibus ꝛ auro ꝛ argēto: ꝛ pones in eo lucernā cū fusorijs aureis. vt q̄ ingrediūtur videāt. Item pcepit nob dn̄s vt faciam⁹ sibi tabernaculū de lignis nobilibus. videlicet de cypresso humilitatꝫ. de cedro charitatꝫ. ꝛ de oliua pietatis. ꝛ de auro fidelitatꝫ. ꝛ de argēto exemplaritatꝫ. ꝛ ibi habeāt lucernā cordis ꝛ illā accēdāt d̄ ꝟbo ꝟitatꝫ. Sed heu iam multi sūt q̄ꝝ oculi mētis sunt ceci ꝛ caliginosi ꝙ nō pn̄t videre lucernā in tēplo. Sicut legim⁹ d̄ Hely sacerdote in pmo Reg. iiij. Quē pcussit dn̄s ppter pctā filioꝝ suoꝝ q̄ sibi fuerūt in templo pn̄tati. ꝛ ipe nō pdicauit eis nec correxit. ppter hoc pcussit eū dn̄s ꝙ nō poterat vidē lucernā in tēplo. Ita multi sunt sacerdotes in eccl'ia q̄ lucernā ꝟbi dei nō accendūt. ꝛ si ꝟbis accēdūt exēplis malis extinguūt. ꝛ sic pꝫ secūdū. Tertio dico ꝙ ꝟbum dei diligēter ē repetēdū. qꝛ sanat. Vn̄ ait in ps. Misit ꝟbum suū ꝛ sanauit eos: qꝛ ē medicina anime. Vn̄ legim⁹ hystoriā ꝙ Plato mgr̄ phōꝝ docuit Aristotelē discipulum suū quō deberet in facie hoīs iudicare complexionē. ꝛ postea vidit quēdam diuitē hominē valde sibi familiare i cui⁹ aspectu tria indicanit vicia. videlicet ipm esse furē. ipm esse mēdacē. ꝛ ipm esse luxuriosū. Ista tria vicia nunꝙ̄ poterat experiri ꝙ facēt ea. Fecit igr̄ hoiem istum depingē taȝ in colore ꝙ̄ in apparētia ꝛ statura. ꝛ illā imaginē portauit ad suū mgr̄m Platonē dicēs. Reuerende mgr̄ multa didici a vob ꝛ nūꝙ̄ in aliquo sum decept⁹ pter in hoc ꝙ nō inueni in illo homine cui⁹ imaginē hic habeo depictā. q̄a ipm ad vos ducere nō poterā. Rn̄dit Plato. Sicut ego video tu nō es decept⁹. q̄a tal' hō cui⁹ hec est imago hꝫ hec tria vicia. Iō q̄re ab eo qualiter se habeat. Ille ꝟo reuersus ad hominē indicauit sibi oīa q̄ acciderāt. Rn̄dit talis hō Aristoteli. Mgr̄ vos verū dicitꝫ ex cōplexiōe mea bn̄ ꝛ verū iudicatis. Habeo eñ istas tres malas conditiones naturaliter. s₃ ratio mea q̄ regnat in regno anime vincit illa: q̄a tā multa audio dicere ꝛ pdicare de ꝟtutib⁹ ꝙ vicijs resistere volo. ꝛ iō ostēdam vobis occulte quō resistā. q̄ duxit eū in cubiculū suū dicens. Ecce cū me inuadit ignis male ꝯcupiscētie pono me nudo corpe ad lapidē istū frigidum donec ignis male concupiscentie extinguatur Itē cum me inuadit ista mala cōditio ꝙ libenter subtraherē res alienas. Ecce percutio manus meas ad illam statuam ꝛ sic recedit. Item cum me inuadit mendaciū seminare verba discordie inter homines fugio ꝯsortia hominū ꝛ mordeo dentib⁹ meis ad statuam istā donec recedat a me. Et iō sum infirmus in corpore ꝛ sanus in anima. ꝛ hoc audiui in predicatione ꝙ melius est hominē esse infirmū ꝛ in vitā eternā intrare ꝙ̄ esse sanū ꝛ ꝯdemnari. Et hoc probat xp̄s in euāgelio. Math. xviij. Si man⁹ tua vel pes tuus scandalizat te abscide eū ꝛ pijce abs te. Melius est tibi claudum vel debilem in vitam eternaȝ intrare ꝙ̄ duos pedes vel duas manus habētem mitti in gehēnam ignis. ergo ꝟbum dei sanat hominē in anima. ꝛ sic pꝫ tertiū. Quarto dico ꝟbuȝ dei est fideliter opere implendū. qꝛ sanat hominē in anima ꝛ mundat. Esa. i. Lauamini mundi estote ꝛ auferte malas cogitationes vestras ab oculis meis. Nam peccata faciunt hominē in anima immūdū. s₃ ꝟbū dei lauat eū ꝛ mūdat. Hui⁹ legimus figurā. iiij. Reg. v. ꝙ latrūculi exierūt de terra syrie ad terrā israel. ꝛ captabāt puellam ꝛ duxerūt eam ad vxorē Naamā in seruitiū Iste Naaman erat diues: ꝛ leprosus: ꝛ immūdus. Dixit igr̄ puella. Vtinā esset dn̄s meus in terra nr̄a vbi est ppheta heliseus ipm bene sanaret. Quo audiens Naaman venit cū magno comitatu ad pphetaȝ heliseū. ꝛ petiuit vt sanaret eū. Rn̄dit ppha. Dico tibi ex ꝟbo dn̄i. Vade ꝛ lauare septies i iordane ꝛ sanaberis. Qui fecit. s₃m ꝟbum pphete ꝛ sanat⁹ est. Ita moralit' peccator est leprosus ꝛ immūdus in aīa coram deo ꝛ angelis. Tunc puella. i. inspiratio diuina dic̄ ei in ꝯsciā. vade ad eccl'iam ꝛ ibi inuenies pphetā dn̄i ꝟbū dei pdicāteȝ. et q̄cq̄d tibi dixerit hoc fac. Et tūc sacerdos pdicās ꝟbū dei dicit pctōri leproso in aīa. Vade lauare septies in iordane. i. exerce te in septē opibus pn̄ie habeas ꝯtritōem. Et pmo qn̄ lauas te habeas purā ꝯfessioneȝ. Et secūdo qn̄ lauas te habeas satisfactōȝ. Tertio qn̄ lauas te habeas deuotā orōnē. Quarto qn̄ lauas te habeas ieiunium. Et quīto qn̄ lauas te habeas castigatiōeȝ. Et sexto qn̄ lauas te des elemosynā. Et septio qn̄ lauas te habeas firmū ppositū nō peccare ampli⁹. ꝛ capiet aīa tua pristinā gratiam quā amisisti. Et sic pꝫ ꝙ ꝟbū dei ptegit. illuminat. sanat ꝛ mūdat.

mirabilia audierūt τ viderūt. Nā. cecos il-
luminauit. mortuos suscitauit. leprosos mū-
dauit. infirmos curauit. τ iō teste ꝯscia eo-
rū laudes τ honores impendē sibi voluerūt.
τ hoc pꝫ in h᷑ euāgelio qḋ hodie legim᷒ an̄
ꝓcessionē τ passionē. τ scribit̄ Math. xxi.
Cū appropinq̄sset ih̄s hierosolymis ī die
palmarū de mane τ venisset bethfage ad vil-
lam q̄ fuit in mōte oliueti in pede mōꝗ. tūc
misit duos de discipulis suis dicēs. Ite ī ca-
stellū qḋ ꝫ vas ē. hierusalē vocauit castel-
lum τ nō ciuitatē. qꝛ ciuitas apud antiq̄s
fuit libera: ꝟ ipi libertatē ꝓpt̄ pctā ꝑdide-
rūt. τ iō dixit. Ite in castellum. τ stati inue-
nietꝭ asinā alligatā τ pullū cū ea. Asinā ha-
bebāt ꝓpt̄ paupes q̄ nō habebāt equos τ
mulos vl̄ ꝓprios asinos. Nā ciuitas erāt in
mōte sita τ paupes q̄ habebāt op᷒ accepe-
rūt asinā vel equā τ lignū duxerūt τ dede-
rūt sibi ad comedēdū. τ ad locū cōmunem
ipāꝫ ligauerūt. Dixit ḡ eis. Ite soluite τ ad-
ducite mihi. si q̄s vob dixerit quare soluitꝭ:
dicite dn̄s his opus hꝫ. τ ꝯfestim dimittet
eos. Hoc aūt totū factū est vt adimpleret̄
qḋ dictū est p ꝓpham Zachariā. ix. dicen-
tem. Dicite filie syon. ecce rex tu᷒ venit tibi
mā suet᷒ sedēs sup asinā τ filiū ei᷒ subiuga-
lē ꝓpt̄ hūilitatē. Eūtes aūt discipuli fecerūt
sicut p̄ceperat eis ih̄s τ adduxerūt asinam
τ pullū. i. paruulū. τ iposuerūt sup eos vesti-
mēta sua τ eū desup sedē fecerūt. Plurima
aūt turba strauerūt vestimenta sua ī via q̄
venerāt de alijs ciuitatib᷒ ꝓpter festū solē-
ne. τ multa bona de iesu nazareno audierūt
τ ideo hoc fecerūt. alij aūt cedebāt ramos
de arborib᷒ τ sternebāt in via. Turbe autē
q̄ p̄cedebāt τ que seq̄bant̄ clamabāt cantā-
do. Osanna. i. salua nos fili Dauid regꝭ nr̄i:
bn̄dict᷒ q̄ venit in noīe dn̄i. Ex hijs ꝟbia ē
sciēdum ꝙ turba hodie xp̄m honorauit in
q̄tuor. Primo ī vestimētis ꝓsternēdo. Se-
cūdo in ramis ꝓijciēdo. Tertio in floribus
portādo. Quarto in bn̄dicēdo. Ita τ nos de-
bem᷒ hodie xp̄m honorare. Primo in vesti-
mētis pn̄ie τ dilectiōis. Secūdo in ramis
palmarū τ oliuarū. Tertio ī florib᷒ ꝟtutū
τ exultatiōis. Quarto in laude bn̄dictiōis.
Primo dico sic ꝙ vnusq̄sq; nr̄m hodie de-
bet xp̄m honorare in vestimētis pn̄ie τ di-
lectiōis. Nam de vestimēto pn̄ie legimus ī
scholastica hystoria qn̄ aliq̄ mul̄ier fuit app̄-
hensa in fornicatione. tūc aliq̄bus faciebāt
grām τ aliquas fm̄ p̄ceptū lapidabāt. ꝟ il-
le mulieres q̄bus fuit facta grā portabant
vestimēta scissa τ totū corpus cū capite ve-
labant. τ ista vestimēta erāt nigra τ extra
q; parte pendebāt manifeste vsq; ad terrā
τ ita velate erāt ī facie ꝙ vix vidē poterāt
gressum viarū. Ita aīa q̄ peccauit mortal̄r
est adultera apud deū cui ē desponsata ī ba-
ptismo p ānulū fidei. Vn̄ sñia dānationis
τ mortꝭ eterne est iaꝫ a deo ꝓlata. Vn̄ Ezech.
xviij. Aīa q̄ peccauerit mortal̄r. ipa morietur.
Debet igr̄ talia ala de bōa volūtate se casti-
gare τ accipe in corde vestimentū pn̄ie ni-
grū in hūilitate: τ scindē p amaritudinem
ꝯtritiōis. Vn̄ aūt Johel. ij. Scindite corda
vr̄a τ nō vestimenta vr̄a. τ velate aēs sen-
sus corpꝭ vestri. s. visū. auditū. gustū. tactū
τ odoratū. ne in ill̄ āpli᷒ offendas creatorē
tuū. Cū igr̄ accipis hūilitatē in recordatio-
ne pctōꝝ tuoꝝ impendis honorē xp̄o. τ re-
stituet tibi grāꝫ quā amisisti. vt ait Ezech.
xviij. Aīa que reūsa est de via sua mala ipsa
viuet τ nō morietur p lapidatiōem eterne pe-
ne. Secūda vestia in q̄ dēm᷒ xp̄o obuiare
est dilectiōis. τ ista vestis est viridis. Vnde
legim᷒ ꝙ romani depinxerūt dilectionē ad
modū iuuenis cū viridi vestimento τ facie
lata. τ capite erecto. in cuius frōte sc̄ptum
erat aureis lr̄is. Hyems τ estas. latus eius
aptū erat: τ in corde sc̄ptū aureis lr̄is. lon-
ge τ ꝓpe. in fimbrijs vestimēti aureis lr̄is.
vita τ mors. Ita spūal̄r imago fuit depicta
ad modū iuuenis pulcherrimi. qꝛ dilectio
sp dꝫ eē q̄si florēs iuuent᷒ τ nūq̄ senescere.
Vn̄ ait sapiens Eccl. ix. Ne derelinq̄s ami-
cū in necitate. Ita hō diligēs deū. deū debet
in ꝓrio diligē sibi in necitate subueniendo.
Itē in fronte nāq; erat sc̄ptū litterꝭ aureis.
hyems τ estas. in signū ꝙ ver᷒ amic᷒ in di-
lectiōe ꝟa nō dimittit illū quē amat in hy-
eme aduersitatꝭ τ in estate ꝓsperitatꝭ. Ita τ
nos xp̄m debem᷒ diligē in adu̾sitate τ ꝓspe-
ritate. Vn̄ ait Job. ij. Si bōa suscepim᷒ de
manu dn̄i. mala aūt q̄re non sustineamus.
Item in corde fuit scriptum longe τ prope.
aureis litteris in signum qui diligit aliquē
qn̄ prope est diligat eū si lōge est. ꝟ mul̄ti di-
ligūt in facie dū sunt ꝓpe. ꝟ longe. i. a tergo
detrahūt. Vn̄ poeta. Qui mel in ore gerit et
τ me retro pūgē q̄rit. Eius amiciciā nolo
mihi sociā. Itē latus ei᷒ aptū est in signū
ꝙ q̄ diligit dꝫ suo dilecto suū cor sp reuela-
re. Ita τ nos dēm᷒ xp̄o cor nr̄m in ꝯtritiōe
τ ꝯfessiōe reuelare sic ꝟo dilecto q̄ nos dili

git. Uñ Apoc. i. Qui dilexit nos ⁊ lauit nos
a peccat nr̃is in sanguine suo. Itē ī fimbria
vestimēti eiꝰ fuit scriptū aureis lr̃is: vita ⁊
mors. ī signū ꝙ q̄ v̄acit̄ diligit. diligit ī vi-
ta ⁊ ī morte. qd̄ pz de Maria mag. q̄ xp̄z di-
lexit ⁊ ī domo pharisei vnxit ⁊ lachrimis pe-
des lauit ⁊ crinibꝰ tersit. ad quā xp̄s ait. di-
missa sūt tibi petā mlta vñ mltū dilexisti. ⁊
sic ip̄m ī vita dilexit ita ⁊ ī morte diligēter
ī signū dilectiōis ꝯsuluit. ⁊ sic pz ꝙ xp̄z dēmꝰ
hodie honorare ī duplici veste. videlꝫ pnie.
⁊ dilectiōis. Secūdo dico ꝙ xp̄m dēmꝰ ho-
die in ramis arbor̄ honorare ꝓiciēdo ad
pedes eiꝰ. Due arbores ponūt̄ ī euāgelio. scꝫ
oliua ⁊ palma. Oliua significat miaꝫ. q̄ em̄
misericors ē floret sic oliua. Uñ cōmendat
sapīa misericordē hoīem dicēs. Quasi oliua
speciosa ī cāpis. Nā oliua sp̄ retinet suū vi-
rorē tā ī hieme ꝙ ī estate. ita misericors flo-
ret h̄ ī grā ⁊ ī futuro ī glīa. Et legimꝰ ꝙ sa-
lomō fec̄ portas tēpli hierlm̄ de oliua qñ in
hierlm̄ tēplū edificauit dn̄o ī signum ꝙ q̄-
cūqꝫ voluerit ire ad portā tēpli celestis hie-
rusalē. oportet ip̄m eē misericordē ī hac vi-
ta. g̃ oīs misericors honorat hodie xp̄z por-
tās ramū oliue ī manibꝰ sic colūba quā noe
emisit de arca portauit ramū oliue virētibꝰ
folijs. vt h̄r̄ Gen̄. viij. Ita misericors tp̄e ī-
undatiōis aq̄rū. i. tribulationū ī die iudicij
recipiet̄ a xp̄o letāt̄. q: h̄ ip̄m honorauit in
miscōia. Secūda arbor ponit̄ ī euāgelio de
cuiꝰ ramis ꝓiecerūt. s. palma. Palma signi-
ficat vitā bonā ⁊ honestā. vñ ait aīa Cant̄.
Ascendam in palmā ⁊ apprehēdā fructus
eiꝰ. Hec palma h̄z ramos multos. h̄z ramū
patiētie. h̄z ramū obediētie. h̄z ramū dilecti
onis ⁊ ꝯstātie. h̄z ramū pnīe. h̄z ramū casti
tat̄. Cū ramo obedientie honorauit deum
Abraā q̄ voluit deo obedire ⁊ ꝓpriū filium
occidē ⁊ deo offerre. Ut pz ī Gen̄. Cū ramo
patiētie honorauit deū Job. q̄ oīa ꝑdidit
tñ patienter dixit Job. i. Dn̄s dedit dn̄s ab
stulit: sic dn̄o placuit ita factū ē sit no. dn̄i
b̄ndictū. Cū ramo dilectiōis honorauerūt
xp̄m discipuli q̄ mortē ꝑ eo sustinuerūt. Cū
ramo ꝯstātie sctī martyres xp̄m honoraue-
rūt. vt pz de martyrio martyrū. de sctō Ste-
phano. Laurētio. ⁊ ceteris. Cū ramo pnīe
honorauerūt sctī ꝯfessores q̄ ieiunauerunt
vigilauerūt. cū cilicijs corpa affixerūt ꝓpt̄ de
um. Cū ramo castitat̄ honorauerūt xp̄z sctē
v̄gines q̄ ꝓpt̄ xp̄m v̄gīs filiū v̄ginitatem
vsqꝫ ad mortē s̄uauerūt. Pz g̃ ꝙ turba xp̄z
honorauit cum ramis de oliua ⁊ palma. ita
⁊ nos de miscōia. i. oliua ⁊ palma. i. bōa vi-
ta. Tertio dēmꝰ xp̄m cū turba honorare cū
v̄tutum floribus. q: ip̄e est flos v̄ginitat̄.
vt ip̄e ait Cañ. ij. Ego flos campi ⁊ lilium
ꝯuallium. Sꝫ hodie q̄tuor gn̄a hoīm inho-
norāt xp̄m florē v̄tutū cum q̄tuor mal̄ flo-
ribus. Nam hypocrite inhonorāt eū flore q̄
crescit ī scirpo. de q̄ Job. viij. Nūqd virē pōt
scirpꝰ sine humore aut crescē carectum sine
aqua. Cum adhuc sit in flore nec carpatur
manu añ oēs herbas arescit scirpꝰ exteriꝰ
viret: ⁊ interiꝰ vacuus est. ita hypocrita flo-
ret mūdo ⁊ nō deo. q: sua opa facit hominibꝰ
intuēdis. Nō p̄t ī flore manu carpi q: nō p̄t
hypocrita argui qñ fiat īpatiēs. ⁊ tō sūt q̄si
flores depicti q̄ apparēt ⁊ tñ nihil sūt. de q̄ le
gimus. iij. Reg. vij. Fecit Salomō ī domo
dn̄i flores depingi q̄ splendebāt. s̄ tñ quasi
nihil erāt. Secūdi q̄ hodie obuiāt xp̄o flori
cū floribꝰ carnalis delectatiōis seu dilectio-
nis sūt lasciui. De q̄bꝰ Esa. xl. dr̄. Omis caro
fenū ⁊ oīs glīa eiꝰ q̄si flos agri. exiccatū est
fenū tp̄e mort̄. ⁊ flos eiꝰ delectationis deci-
dit. Uñ dixerūt impij deum nō ꝯgnoscentes
Sap. ij. Nō p̄tereat nos flos tp̄is corone-
mus nos rosis anteq̄ marcescāt. Tertij q̄
hodie xp̄m inhonorāt cū mal̄ floribꝰ terre-
ne cupiditat̄ sūt auari. Uñ Jacobꝰ. Marcietur
aūt hō in sua pietate. Nā orit̄ sol iusticie in
die mort̄ ⁊ ī die iudicij cū ardore diuīe vlti
onis. ⁊ cadit flos auaricie. Quarti q̄ hodie
v̄gineū florē inhonorāt sūt supbi. De q̄bus
ait Jere. xlviij. Date Moab florē superbie.
q: florēs egredient̄ īprouise. sicut flos q̄ ca-
dit ante tp̄s. ita supbꝰ hō cadit ex improui
so de flore sue supbie in ꝓfundū lacꝰ forn̄acꝭ
Uñ legit̄ de Nabuchodonosor Daniel. iiij.
ꝙ Nabuchodonosor rex ī supbia sua deam-
bulauit in palatio suo. ⁊ exaltatꝰ in supbia
ait intra se. Ego nabuchodonosor edificaui
mihi ciuitatē Babilonie ī decorē regni mei.
⁊ florē fortitudinis mee. ⁊ ꝓpter h̄ eiectus
est de regno velut q̄ deijcit̄ de stipite in terrā
⁊ ꝯculcat̄. Ita accidit hodie mult̄ q̄rūꝫ cor
eleuat̄ in supbia ⁊ floret in fortitudine cor-
poris. ⁊ tp̄e mort̄ ꝓijcit̄ flos talis in sterq̄li
nium eterne mort̄. Et sic obuiant dn̄o q̄tu-
or gn̄a hoīm hodie cū q̄tuor malis floribꝰ.
vt hypocrite. luxuriosi. auari. ⁊ superbi ⁊c̄.
Quarto dico ꝙ turba hodie honorauit chri
stum in laude exultationis cantādo. B̄ndi
ctus q̄ venit in noīe dn̄i, vt pz in euāgelio.

Turbe q̄ seq̄bant̄ et q̄ p̄cedebāt clamabant
Bn̄dict⁹ q̄ ve. i no. do. Ip̄e ē bn̄dicēd⁹ q̄ ve
nit ad nos oēs fideles bn̄dicēdo. h̄ p̄ grām
et in futuro p̄ gl'iā. Ip̄e em̄ erat ille de quo
p̄dixit p̄r ad abraā añ aduētū x̄pi q̄ndecī
centū anoꝝ et vltra. In semīe tua bn̄dicent
oēs tribus t̄re. Nam ꝑꝑt̄ pctā hoīm t̄ra fu
it maledicta. s̄ p̄ x̄p̄z bn̄dicta. vt p̄z Gen̄. iij.
Maledicta t̄ra i ope tuo. et iō hō nat⁹ d̄ t̄ra
nutrit⁹ de terra. icurrebat eādē maledictōz
et iō illud verificādo sp̄ūsctō inspirāte cla-
mabāt. Osāna. i. salua nos a maledictōe. q̄z
bn̄dictōez dare voluit oīb⁹ iustis. et male
dictōez oīb⁹ malis. vt p̄z Gen̄. xlix. vbi legi-
m⁹ q̄ p̄riarcha Jacob habuit duodecim fi-
lios q̄ accesserūt ad p̄rem vt accipent ab
eo bn̄dictōz. q̄bus oībus bn̄dixit p̄ter Dan.
cui maledixit dicēs. Fiat Dan quasi colub
et serpens venenos⁹ mordēs. et h̄ ꝑꝑt̄ suā ma
liciā. quia p̄entes nō honorauit. Ita sp̄ūa-
liter cū oēs filij dei in die iudicij accedūt ad
p̄rem glorie vt accipiāt bn̄dictōem celestē.
tūc oēs bn̄dicet p̄ter pctōrem q̄ deū nō ho-
norauit nec ip̄m laudat et illū maledicet. iō
cum turba debemus x̄p̄m honorare. et Bn̄-
dictus q̄ venit i noīe dn̄i decātare. vt cū om
nibus electis in die iudicij valeam⁹ ad bn̄-
dicēdū stare. Ergo quo ad thema. Dicite
filie syon ecce rex tu⁹ venit. occurre ei cū ve
stimentis p̄nie et dilectōis cū flor'ib⁹ v̄tutū
cū ramis mie et pietatis et cātic̄ letície et bn̄
dictōis vt nos bn̄dicat h̄ et i futuro amen.

In cena dn̄i. sermo. xxiij.

Xemplū dedi vobis

e vt q̄mēadmodum ego feci ita et
vos faciatis. Jo. xiij. Nos vide-
mus q̄n aliq̄s bonus et fidelis amicus ab
amico d̄z recedere solet sibi aliq̄d clenodiū
relinq̄re vt post recessum habeat de eo cogi-
tare. ita x̄p̄s dn̄s nr̄ q̄ venit ad nos tanq̄
amic⁹ ad amicū nos visitare. vt ait in psal.
Oria visitauit nos oriēs ex alto. Volens a
suis amic̄ de h̄ mūdo recedere exēplum sue
memorie voluit nob̄ hic relinq̄re. Ut ait in
ps. Memoriā fecit mirabiliū suoꝝ miseri-
cors et miserator dn̄s. et de hoc dicit in euan
gelio. An̄ diē festū pasce sciens ih̄s. q̄z venit
hora ei⁹ vt trāseat ex h̄ mūdo ad p̄rem cū
dilexisset suos scōs discip'los vsq̄z in finez
dilexit eos q̄ secū erāt in hoc mūdo fecit ce
naz hodie suis discipul' dilect̄ ap'lis et cena
facta cū iā dyabol⁹ misisset in cor Symōis
scariothis iude vt traderet eū p̄ncipib⁹ sa-
cerdotū ꝑ trigīta argēteis. et h̄ fec̄ heri. i. ī
q̄rta feria. et ꝑpterea multi hoīes q̄rta feria
nō comedūt carnes. eo q̄ caro x̄pi vendita
fuit q̄rta feria. Sciēs aūt ih̄s q̄z oīa dedit
ei p̄r i man⁹. et q̄z exiuit a deo et ad deū vadit
ascēsione surrexit a cena volens nobis da-
re exēplū hūilitat̄ posuit vestimēta sua. i. su-
periorē tunicā q̄ fuit sicut vestimentū pere-
grinoꝝ. Dicūt aliqui et subdūt illam tunicā
quā habuit tunicā eē icōsutilē et illā sup'iorē
exuit et posuit de se et listheo vel manut'gio
p̄cīxit se et misit aquā i peluī quā hospes ēdi
dit eis ad lauandū manus et cepit lauare
pedes discipuloꝝ et extergere linstheo quo
erat p̄cinctus. Uenit ergo ad symonē petrū
ad lauandū sicut alios iam lauit. et dixit pe
trus retrahendo pedes. et ego non sum di-
gnus. R̄ndit dn̄s et dixit. Quod ego facio
tu nescis mō. scies aūt postea. tūc dicam ti-
bi quare ego facio. Dicit ei Petr⁹. Dn̄e tu n̄
lauabis mihi pedes in eternū. i. nūq̄. R̄ndit
dn̄s. Si nō lauero te h̄ p̄ grām. nō habebis
mecū p̄tē i regno et'no. Tūc extēdit petr⁹ pe
des et ait. Dn̄e n̄ tm̄ laua mihi pedes s̄ et ma
nus et caput. vt magnam p̄tem habeaz te-
cum. Dicit ei ih̄s. Qui lotus est nō indiget:
nisi vt pedes lauet. sed est mūdus totus. et
vos mundi estis s̄ nō oēs. et hoc dixit ꝑꝑt̄
iudā q̄z sciuit q̄ iā tradidit eū. et iō ait. Nō
estis mūdi oēs. Postq̄ lauit pedes eoꝝ ac
cepit vestimēta et cū sedisset iuxta discipu-
los ad mensam q̄ fuit rotūda. dixit eis. Sci-
tis quid fecerim vob̄ q̄re laui v̄ros pedes.
Tūc dixit vos vocat̄ me maḡr et dn̄e: et bn̄
dicitis. sum etenī. si ego laui v̄ros pedes ma
gister et dn̄s. et vos debetis alter alteri⁹ laua
re pedes. Exemplū enī humilitatis in hoc
ōndi vob̄: vt q̄meadmodū ego feci vobis et
vos faciatis. Nota q̄ x̄p̄s nob̄ hodie dedit
q̄ttuor exempla. Primo exemplū dilectōis
scdō exemplū mūdicie in lauando. tertiō ex
emplū hūilitatis: in ministrādo. quarto exem
plū vocatiōis in p̄dicādo. Primo x̄p̄us de-
dit nob̄ exēplū mūdicie in lauādo. Nā ip̄e
est mund⁹. iō nullum imundū vult hr̄e in su
um cōsortiū. vt ps. Ambulās in via imacla
ta h̄ mihi ministrabat. Debem⁹ igit̄ an̄ q̄ cor-
pus x̄pi i cena altaris accipiamus a q̄ttuor
maculis lauari. Primo a maculis male co-
gitatōis debem⁹ cor nr̄m lauare. vn̄ Esa. i.

Lavamini mundi estote auferte malū cogitationū vrāꝝ ab oculis meis. Nā cogitatio mala denigrat aīam: sicut cādela albū parietē q̄uis nō cōburit murū albū. tamē maculat: ita mala cogitatio. iō debemus aīaz lavare. vñ Greg. Qn̄quis macula venial' peccati cogitationis nō sepat a deo: tñ retardat ꝛ si in ista vita nō abluit̄ p aquā ꝯtritōis oꝫ vt in purgatorio lavet̄. sed tñ cogitatio mala qñ hō statim resistit nō est peccatū: s̄ meritū. vñ maxim⁹ in ser. Quotiēs resistis toti ens coronaberis. Greg. Cogitatio quātūcū q̄ mala mētem nō polluit s̄i rō hūana non ꝯsentit. Secūdo debemus nos lavare ab imundicijs male opatōnis. vt ait Jere. iiij. Lava a malicia cor tuuz. Nā macula male opatiōis maculat cor ꝛ delet faciē aīe. Sic videm⁹ q̄ ymago depicta ad parietē intdū ita maculat̄ q̄ nō pōt videri. ita opatio mala. maclat faciē aīe. ꝛ iō sacerdos añ q̄ accedat ad altare p̄mo lavat manus. tañ elevatōs ꝛ ꝯsecratōes lavat solū digitos q̄bus tractat hostiā. in signū q̄ q̄libet accedēs ad sacrūm dꝫ se lavare a petis oib⁹ tā venialib⁹ q̄ mortalibus. vñ legim⁹ i figura. ij. Re. vi. q̄ Osa sacerdos accessit ad tēplū ꝛ tetigit arcam in q̄ fuit tabula Moysi quā dñs sibi dedit in mōte synai cū decē p̄ceptis ꝛ virga aaron q̄ floruit ꝯ naturā ꝛ māna ꝛ imediate p̄cussus ē a dño ꝛ occessit añ arcaz ꝛ manus eius aruerūt. ꝛ indei assignāt rōnez q̄ dñs ita p̄cussit eū q̄ in p̄cedenti nocte dormiuit cū p̄pria vxore. ꝛ sic accessit imund⁹. Ecce si dñs p̄cussit illū q̄ arcā tetigit imundus cū p̄pria vxore dormiēdo: quanto magis p̄cutiet illos i futuro iudicio q̄ accedūt cū multis malis opationibus. s̄z tñ deus hodie misericors ē ꝛ sup h̄ nō debemus peccare. Tertio debemus nos lavare a mal' locutōib⁹ ꝛ q̄cq̄d ore peccavimus. s. detractōe. Nā detractores invidiosi assimilant̄ canibus. Mat. vij. Nolite sctm̄ dare canibus. Quarto debemus nos lavare añ q̄ accedam⁹ a petis intentōis. vñ David i p̄s. p̄teā dñm dic̄. Lava me ab iniusticia mea ꝛ sup nivē dealbabor. Et iō figurā legim⁹ i Exo. q̄ moy. fecit lavatoriū añ tabernaculū de ere ꝛ sup i⁹ specula mag̃: vt itrātes tabnaculū ispicerēt specula mag̃. vtrū in eis aliq̄ macl'e essent vt illas delerent. ita ꝛ nos añ q̄ aia exeat de domo corpis: ꝛ añ q̄ vadat ad altissimū mōtē dꝫ se in speculo. s. xp̄o mūdare. ꝛ in aq̄. cōtriōis lavare. iō exēplū mūdicie accipiamus hodie a xp̄o. q̄ voluit pedes discipul' lavare ꝛc̄. Scd̄o debemus a xp̄o accipe exēplū dilectōis qd̄ oñdit in cenādo. Vñ in hac cena reliq̄t nobis memoriā sue dilectiōis i altissimo sacro qd̄ hodie ꝯsecravit dicēs. Accipite ꝛ comedite h̄ ē corp⁹ meū. Nā i sacro isto ē q̄druplex dignitas q̄ in hostia sūt manifesta. i hostia ē albedo. q̄ dꝫ eē ex puro tritico. i signū q̄ accedēs dꝫ eē in v̄tute castitat̄. Itē in hostia ē rotūditas q̄ significat divinitatē. q̄ sicut rotūdū nō h̄ꝫ p̄ncipiū necꝫ finē. sic deitas q̄ ē sub sacro. sic etiā i aīa sub corpe. quātūcūq̄ eñ corpus ledit̄ ꝛ corp⁹ comedit̄. tñ aīa invisibilis ꝛ ipalpabilis ē. ita deitas sub hostia. Itē in hostia ē ymago xp̄i. in signū q̄ digne sumēs in corpus xp̄i impmit̄. sicut corpus amātis cū amato. vñ ij. Cor. iij. In eādē ymaginē trāsformamur de claritate in claritatē. Itē i hostia ē descriptio lr̄arum. in signū q̄ q̄ digne accipit scribitur ad librū eterne vite. Vñ ait dñs discipulis digne sumentibus. Gaudete. q̄ noīa vestra scripta sunt in libro vite. Et sic patz q̄ hodie a xp̄o recipimus exemplū dilectōnis in cenādo vbi nobis reliquit suū corpus ꝛ sanguinē in memoriam passiōis. Tertio xp̄s nobis hodie dedit exemplū hūilitat̄ ministrādo. vñ ait mat. xi. Discite a me: q̄ mitis sū ꝛ hūilis corde. Quō aūt hūilius possꝫ hoī servire q̄ pedes lavare. vñ Greg⁹. Non pōt esse maior hūilitas q̄ q̄ pedes discipulo lavit. vñ petrus post ascensionē dñi suis discipulis sp pedes lavit. Et ex recordatōe xp̄i hūilitat̄ sp amare flevit. Hmōi exēpluz humilitatis in lotōe pedū ē nobis nō soluz in xp̄o: sed in antiq̄s viris iustis ꝛ humilib⁹ oñsum. Vñ legimus figurā Geñ. xviij. De⁹ p̄r añ incarnatōem xp̄i ad duo milia ānoꝝ p̄bavit obedientiā abrae ꝛ p̄fectus inuēt⁹ ē. Post hoc voluit p̄bare suā hūilitatē ꝛ misit tres angelos ad ip̄m in spē hoim ābulātiū q̄si essent fessi ex itinere petētes hospitium. q̄s abraam lete suscipiens dixit eis. Requiescite sub arbore que stabat añ domū ꝛ laventur pedes vr̄i. ꝛ statim pedes eoꝝ lavit ꝛ dixit ad vxorem suam. Vade cito ꝛ affer tria sata farine: ꝛ fac panem vt hi comedant. Ita sp̄ualiter exemplū humilitatis. nō solum in xp̄o: sed etiam in antiq̄s patribus sctis ꝛ iustis nobis est ostensum. Nam xp̄s s̄m hūanitatē ē d semine abrae. vt patet in evange. Math. Liber generatōis ꝛc̄. Qualis pater talis filius. Non enim fuit necesse angelis

lauare pedes. ſ; solū in exēplum humilitatꝭ: debet ergo aia deuota anteq̄ ad altissimū accedat sacramētū, p̄mo sub arbore requiescere. Arbor illa ē crux scā. ⁊ lauare ibi pedes. id est affectiōes cū lachrymis. ⁊ tūc dicet xp̄s ad sacerdotē. Affer tria sata farine: ⁊ fac inde panē vt talis reficiaꝶ. Tria sunt in sacro scꝫ diuinitas. caro. ⁊ aia. Et sic aīa p̄us ī humilitate lota accedat. q̄r xp̄s anteq̄ apostolꝭ dedit corpꝰ pedes lauit: q̄r nullꝰ supbꝰ accedat. Quarto dico ꝙ xp̄us dedit nobꝭ hodie exēplum vocatiōis in secretoꝝ reuelatione ⁊ p̄dicatiōe. Reuelauit eis tria secreta. Naꝫ videmꝰ in naturalibꝰ ꝙ sꝫ pauci dn̄i q̄ sua secreta reuelant seruis suis. ſ; xp̄us dixit ad discipulos. Joh. xv. Jā vos nō dicā ſuos: ſ; amicos. q̄r ſuus nescit q̄d faciat suꝰ dn̄s. ſ; ego q̄si amicꝰ reuelo vobꝭ ⁊ p̄dico tria secreta. Primo mortē meam. q̄r exiui a p̄re ⁊ veni in mūdū. ⁊ iterū relinquo mūdū: ⁊ vado ad p̄reꝫ. Itē ego aīam meā pono ꝓ vobꝭ nā hodie tradar in manꝰ pctōꝝ in mortē: ⁊ vnꝰ vr̄m me tradet. ex hoc ceperūt tristari. Tunc ait: tristicia īpleuit cor vr̄m: ſ; expedit vobꝭ vt ego vadā parare vobis locuꝫ. ⁊ vr̄a tristicia ꝯuerteꝶ ī gaudiū. Secūdo p̄dixit eis secretū: ⁊ velut amicꝭ supnā remuneratiōeꝫ ne desperarēt dicēs. Uos aūt sedebitꝭ super sedes iudicātes duodecī tribꝰ israel. q̄a ipsi credē noluerūt q̄uis signa diuīa viderunt Tertio. dixit eis coꝝ dispsionē. Unde dixit eis: scp̄tū est. Percuciā pastorē ⁊ dispgenꝶ oues gregꝭ. Huiꝰ aūt dispsionis ⁊ secretoꝝ reuelatiōis legimꝰ figurā. iij. Reguꝫ. xix. ꝙ Jesabel dn̄a regiōis iudeoꝝ pessia eāt. misitq̄ꝫ nūcios ⁊ iussit interficē ꝓphetas dn̄i. eo ꝙ dixerꝭ ꝯitatē. Tūc Helyas fugit in desertū. ⁊ requieuit sub iunipero ⁊ petiuit vt moreref. ⁊ obdormiuit ibi in amaritudine aie sue. Uenit ergo angelus dn̄i portās sibi paneꝫ ⁊ aquā: ⁊ suscitauit eum dicēs. Surge ⁊ comede: grādis tibi restat via. Qui surgēs comedit ⁊ bibit. ⁊ ambulauit in fortitudīe cibi illiꝰ vsq̄ꝫ ad montē dn̄i. Et ibi dn̄s secreta sua reuelauit sibi ꝙ vellet in breui ī curru igneo eū in padisum ꝑ angelos ducere ⁊ ibi vsq̄ꝫ ad diē iudicij naturalꝶ viuere. et tpe antichristi deberet p̄dicare. Ita spūalꝶ xp̄o p̄dixit suis discipulis tristiciam ⁊ cibauit eos pane vite. ⁊ secreta eis reuelauit vt ꝑ illas secretoꝝ reuelatiōes eos ꝯfortaret. Ita ⁊ nos debemus facere. duꝫ eīm iustꝰ hō fugit mortē aie ꝑ pctī detestatiōem ⁊ requiescit sub iunipero penitētie: q̄r iuniperꝰ ē acutus. excitaꝶ diuina inspiratiōe dꝫ surgē ex peccati pigritatiōe. ⁊ refici pane celesti ⁊ potari aqua tribulatiōis ⁊ lachrymarū effusionis. ⁊ in fortitudine illius cibi ꝑueniet ad mōtē dei vite eterne: sicut sancti apl'i. Mōtē in q̄ bn̄placitum est deo habitare in eo vt dicit ps. De isto pāe celico quo hodie apl'i fuerūt recreati ait Bern̄. O sancte panis q̄ nos sꝑ reficis ⁊ nunq̄ in te deficis. q̄ comederis q̄tidie ⁊ integer semꝑ manes. illumina me. conforta me. sanctifica me. vas cordis mei de malicia euacua. ⁊ illud reple dei gr̄a. Ergo q̄ ad thema. Exemplum dedi vobꝭ.

Sequitur sermo de passione domini qui collectus est ex libro Jacobi de voragine.

De passione domini. Ser. xxiiij.

[S]ciens iesus ꝙ iaꝫ omnia ꝯsummata sunt vt consūmareꝶ scp̄tura: dixit. Sitio. Illi ergo spongiā plenā aceto ysopo circumponētes obtulerūt ori eius. Cuꝫ ergo accepisset iesus acetū dixit. Consūmatū est. ⁊ iclinato capite tradidit spm̄. Joh. xix. Christꝰ in vita sua iudeis multa dederat documenta. exhibuerat multa scītatꝭ exēpla. contulerat multa beneficia atq̄ꝫ miracula. Sꝫ hodie miseri iudei ꝓ documētis dederūt xp̄o dura ꝟba. ꝑ exemplis dederūt duriora ꝟbera. pro beneficijs dederūt sibi durissima crucis tormēta. nō restabat nisi vna pena. scꝫ vt ip̄m felle cum aceto potarent. sic auctoritate supradicta d̄r. In qua q̄dem auctoritate tria ponūtur ex parte xp̄i. ⁊ vnum ex parte iudeoꝝ. Naꝫ ex parte xp̄i p̄mo ponitur eius feruēs charitas. cum d̄r. Sitio. Secūdo ꝯsūmatiōis ꝟitas cuꝫ subdit. Cōsummatū est. Tertio magna pietas. cū d̄r. Inclinato capite tradidit spm̄. Quarto ex parte iudeoꝝ magna crudelitas in hoc ꝙ sibi porrexerūt acetū ad bibendū. Circa primū notādū ē ꝙ ꝑ h' ꝙ xp̄o dixit. Sitio. eiꝰ feruēs charitas notaꝶ. non eīm sitiebat aliquē liquorem. Bern̄. Sitio ait xp̄s. non doleo. O dn̄e quid sitis. fidem vr̄am. salutem vr̄am. gaudium vr̄m. plus aīarum vr̄aruꝫ perditio q̄ corpis mei cruciatus me tenet. Et si non mei saltē vestri misereminī. Ista aūt christi charitas tripliciter incensa oēs alios amores superat ⁊ excellit. scꝫ amorem naturalē. matrimonialē. socialem. ⁊ aīalēꝫ. Amor naturalis est qui est inter p̄rem. seu:

matrē ⁊ filiū. ⁊ istū amorē amor xp̄i excel-
lit. Nulla eñ mr̄ filiū suū intm̄ dilexit inq̄ꝰ
tum xp̄s nos hodie amauit. Esa. xlix. Nun-
q̄d pōt mulier infantē suum obliuisci. vt non
misereat̄ filio vteri sui. ⁊ si illa oblita fuerit
ego nō obliuiscar tui. Ecce in manibꝰ meis
descripsi te vt sim memor tui corā ocul' me-
is semp̄. Nunq̄ꝫ fuit aliq̄ mr̄ q̄ filiū suū in-
tantū diligēt vt nomē suū in manibꝰ pingi
vel scribi facēt. vt sic die ⁊ nocte mēoriam
eius hr̄et. Xp̄us aūt in manibꝰ suis die ac
nocte sc̄ptos nos portat vt semp̄ mēoriam
nr̄i habeat. Et illa sc̄ptura nō fuit facta cū
calamo vel atramēto vel in p̄gameno. ſ; ca-
lami fuerūt acutissimi claui. atramētū eiꝰ
sanguis p̄ciosus. sc̄ptores iudei p̄uersi. per-
gamenū caro manuū Secūdo excellit amo-
rē mr̄imonialē q̄ est inter virū ⁊ vxorē. Et
h̄ in duobus. Primo in hoc si vxor fornicat̄
vlterius nō recipit̄. ſ; aīe nr̄e ihm xp̄m spon-
sum deserūt: ⁊ dyabolo adultero ꝯsentiunt:
xp̄s eas penitētes recipit. ⁊ iō in cruce ma-
nus extensas tenet. ad innuēdum q̄ꝫ petō-
res ad se reuertētes ꝓtinꝰ amplexat̄. Jere.
iij. Vulgo dr̄ si dimiserit vir vxorē suā ⁊ re-
cedēs ab ea duxerit alterā: nunq̄d reuertet̄
ad eam vltra. nunq̄d nō polluta ⁊ ꝯtamina-
ta erit mulier ista? Tu aūt fornicata es cū
amatoribꝰ multꝭ tū ad me reuertē. ⁊ ego su-
scipiā te dicit dn̄s. Secundo amor xp̄i ex-
cellit amorē mr̄imonialē in hoc q̄ꝫ dic. Si
esset aliqua mlier que maculas in facie vel
corpore hr̄et. ⁊ nō posset ab ill' macul' emū-
dari. nisi vir vulnerari se facēt ⁊ in suo san-
guine vxor balnearet. non est aliq̄s vir qui
vxorē suam tm̄ diligēt q̄ꝫ ista sustinē vale-
ret. Aīe etenī nr̄e plene erant maculis. ⁊ iō
xp̄s in q̄nq̄ꝫ partibꝰ vulnerari voluit ⁊ san-
guinē suū fudit in quo sponsa se balneauit:
⁊ ab oībus maculis mūdata fuit. Et hoc
est q̄d dr̄ Ephe. v. Viri diligite vxores ve-
stras q̄ēadmodū xp̄s ecclīam ⁊ tradidit
semetip̄m ꝓ ea vt illam sanctificaret mun-
dans eā lauachro aq̄ ī v̄bo vite vt exhibēt
sibiip̄si gl̄iosam ecclīam nō hn̄tem maculā
sine rugā: aut aliq̄d hm̄oī. ſ; vt sit sc̄tā ⁊ im-
maculata. Tertio amor xp̄i excellit amorē
socialē q̄ est int̄ amicos. nullꝰ hō inueniret̄
q̄ vellet mori ꝓ amico q̄ꝫtūcūq̄ꝫ iusto. ſ; ꝓ
amico bono. i. simplici fideli ⁊ innocent̄ di-
sposito forsitan q̄s se morti exponēt. nos nō
eramꝰ iusti: nec eramꝰ boni. ſ; ip̄i ⁊ dei ini-
mici ⁊ tū xp̄s ꝓ nob̄ voluit mori. ⁊ h̄ est q̄d
dr̄ ad Rom. v. Cū adhuc eēmꝰ inimici xp̄s
ꝓ ip̄us mortuꝰ ē. Pōt tū dici q̄ꝫ xp̄us hēat
vnicū filiū. s. genꝰ hūanū. vt ḡ xp̄s int̄ istos
pacē facēt mediatorē se int̄posuit. i. Thi. ij.
Vnꝰ est mediator dei ⁊ hoīm hō xp̄s ihs q̄
dedit semetip̄m redēptorē ꝓ nob̄. Sepe au-
tē ꝯtigit q̄ꝫ aliq̄s qū se int̄ duos rixātes in-
terponit ab vtroq̄ꝫ vulnerat̄. Sꝫ xp̄s ē vul-
neratꝰ a p̄re. Esa. liij. Propt' scelꝰ ppl'i mei
p̄cussi eū. Vulnerat̄ etiā ab hoīe. Zach. xiij.
His plagatꝰ sū ī domo eoꝝ q̄ diligebāt me
Quarto v̄o amor dn̄i nr̄i ihu xp̄i excellit a-
morē aīalē q̄ est int̄ aīam ⁊ corpꝰ. Aīa eñ
intm̄ diligit corpꝰ q̄ꝫ ab eo separi rēnuit. ⁊
oēm lesionē corpis vitat ⁊ fugit. Aīa autē
dn̄i nr̄i ihu xp̄i intm̄ aīas dilexit. q̄ꝫ. s. a cor-
pore suo ꝓ nr̄a salute separi voluit. Joh. x.
Aīam meā pono ꝓ oībꝰ meis. Intm̄ dile-
xit q̄ꝫ passus ē corpꝰ suū in q̄nq̄ꝫ ptibꝰ cum
multa leticia lacerari: vt p̄ciū nr̄e redēptio-
nis abundant̄ effluneret. Unde in p̄sona sua
dicit pp̄heta. Concidisti saccū meū: ⁊ circū-
dedisti me leticia. Secūdo ponit̄ ꝯsumma-
tiōis v̄itas. ꝯsummataq̄ꝫ ⁊ cōpleta fuerūt
oīa que dicta fuerūt de natiuitate sua de
sua ꝯuersatiōe: ⁊ de sua passione. Hodie q̄ꝫ
ꝯsummatū fuit corpus suū ⁊ sanguis suus
Corpus q̄dem suū ꝯsummatū fuit: q̄r oīa
ossa sua apparebāt: ⁊ dinumerari poterant
p̄s. Dinumerauerūt oīa ossa mea. Nec mi-
rū si corpꝰ eius sic fuit ꝯsummatū. q̄r fuit
tribus disciplinis grauissimis flagellatū.
Est eñ q̄dā disciplina q̄ fit v̄gis. ⁊ ista for-
tis ē: q̄r carnē frāgit. Est alia q̄ fit cū spinis
duris ⁊ acutis. ⁊ ista ē fortior. quia vsq̄ꝫ ad
ossa perforando p̄tingit. Est autē alia q̄
fit cum ferreis instrumētis. ⁊ ista est fortis-
sima. q̄r aīam a corpe excutit. Ista triplici
disciplina fuit corpꝰ xp̄i flagellatū. ⁊ iō to-
taliter ꝯsummatū. Primo eñ fuit flagella-
tus v̄gis seu funibꝰ nodosis q̄n. s. Pylatus
ip̄m ad colūnā ligari ⁊ flagellari fec. ⁊ tal'
flagellatio totū corpus vulnerauit. Secun-
do fuit flagellatus cū spinis duris ⁊ acutꝭ
coronatus ⁊ talis flagellatio vsq̄ꝫ ad os ca-
pitis ⁊ vsq̄ꝫ ad cerebꝝ p̄ueit. Et h̄z Chryś.
Mille p̄ūcꝭ caput eius īpleuit. ⁊ si dicatur
q̄ꝫ videt̄ impossibile q̄ꝫ spine os capitꝭ tam
durū potuert̄ p̄forare. Verū est b̄m natura
ſ; nō b̄m volūtatē diuinā. nec ē ꝯriū ei. q̄d
dr̄ Joh. xix. Os non cōminuet̄ ex eo. q̄a os
capitꝭ n̄ fuit cōminutū. lꝫ fuit p̄foratū. Ter-
tio fuit flagellatꝰ instrumētis ferreis. i. cū

clauis acut. et istā flagellatio aiam excussit a corpe. Math. xxvij. Jesus clamans voce magna p nimio dolore clauorum emisit spm. Scdo eius sanguis fuit consumat⁹. q2 totus a corpe euacuat⁹. oia em opa fecit de⁹ i numero pondere et mēsura. vt hr Sap. xi. excepto ope nre redēptōis. ibi em non seruauit numerum. vt q vnā vel duas guttas sāguīs funderet cū vna sola sufficeret. nec seruauit pondus. vt. s. vnā librā vel vnā vnciā funderet. nō seruauit mēsurā. vt. s. vnū calicē mēsuratū. s totū dedit totū fudit. vn ps. Copiosa apud eū redēptio. Bern. Prorsus copiosa. q2 nō gutta sāguinis. s vnda fluminis p qnq ptes corpis emanauit. Tertio ondit magna cōpassio et magna pietas in h q dr. Inclinato capite tradidit spm. Magna qde ipietas. q2 iudei spm xpi ab ei⁹ corpe violēt cū multis suppliciis expulerūt. ps. Cum faciebant q qrebāt aiaz meā. Ex h aūt q dr. Inclinato capite tradidit spm. qdā voluert aiaz pncipalē sedē hre i capite. sup h tn int sapiētes fuerūt qttuor opiones. Quidaz em dixerūt aiaz ēē i corpe. et h ppt autoritatē illā qua dr Gen. ij. de creatōe hois. īspirauit ī faciez ei⁹ spiraculū vite. Ista em ē inspiratio vite Alij dixert ipam ēē in corde. et hoc ppt autoritatē illam. Mat. xv. De corde exeūt cogitatōes. q em cogitatōes exeūt absit nisi exeant ab aīa Hiero. in eplis ad fabiolam. Quid pncipale hois nisi aīa quā plato ī cerebro: xps ēē in corde mōstrat. Alij dixerūt ipaz in sanguine. et hoc propter illud quod dr Leuit. xvij. Aīa ois carnis in sanguine ē Alij ipam esse in corpore et in qualibet parte totam. et hoc ppter illud. ij. Regu. i. Adhuc tota aīa est in memetipo in corpe meo Iudei ergo volentes aiam xpi cruciare videntur istas qttuor opiniones saltez ipo facto sciuisse. Primo em ipam aiam cruciauerūt in capite. qn fuit spinis coronatus. Ans. Coronatus incedit sed ipe sua cruciatus ē corona. q2 mille punctis eius pciosissimū verticem vulnerauit. Scdo ipsam cruciauerunt ī corde. quia si fuit iuxta cor in latere vulneratus ē. vt si forte aīa remansisset cruciatuz sentiret. Verūtamē cum triplex sit amor. scz sermonis. cordis. et opis. tūc qn ondit nobis amorem sermōis sui in sapienti pdicatōne amorem opis in miraculorum exhibitōne nō restabat nisi onderet amorem cordis quem ondit in lateris apertione. Bern. Clau⁹ penetrans: clauus reserans factus est mihi q

videā p foramen. clamat clau⁹. clamat vulnus q vere deus sit in xpo recōcilians sibi. Tertio cruciauerūt eius aiam in sanguine quādo scz cū clauis acutis eius neruos aperuerūt et totum sanguinem cum doloribus extraxerunt. ita q corpus eius in cruce remansit aridum sicut lignū. vn ps. Aruit tanq testa virtus mea. Idem. Ossa mea sicut cremiū aruerūt. Et assimilat xps corp⁹ suū teste et cremio. Nam testa que prius fuerat humida postmodū ab igne facta est arida. Similr cremium est lardū adustum a q. s. ois pinguedo recessit. corpus g xpi in cruce fuit sicut testa q ab oibus suis humoribus fuit exiccata. Et fuit sicut cremiū. q2 sanguine suo pciosissimo fuit euacuatum. Quarto vero afflixerunt ipi iudei aiam dni nri Jesu xpi in toto corpe. quia a planta pedis vsq ad verticem nō fuit in eo sanitas. Cruciatus em fuit in toto corpe. in pte supina fuit spinis coronatus. in media fuit ad colūnaz ligatus et flagellatus. In infima fuit pedibus pforatus vbi sensit magnum dolorem quia loc⁹ erat neruosus et q2 vn⁹ pes sup aliū positus et q2 grossis clauis pforat⁹. et q2 innitebatur clauaqз pedibus toti⁹ corp⁹. Quarto ponit ex pte iudeorum magna puersitas. i eo q os xpi aceto potauerūt. Due magne rusticitates hodie ori xpi facte fuerūt. Vna ē qn sibi acetū bibere dederūt. Scdo qn iudas ore suo turpissimo os xpi sanctissimum osculari psumpsit. istas duas rusticitates hodie multi adhuc faciunt ori xpi. Quidam enim adhuc sibi dant acetum. i. opa acerba. ps. Exacerbauerant dnm petōres. Cū ei deberēt dare vinum suaue. i. opa bona et deo placita: dant sibi acetum. i. opa acerba. Esa. v. Expectaui vt faceret vuas: et fecit labruscas Secundo sunt quidam q cum iudas os xpi osculantur. Quattuor enim psone xpm osculate sunt. Nam ipm osculata fuit mater ei⁹ quia quādo eū infantez in brachiis suis baiulauit sepe ipsum osculabatr. et hoc in signū amoris. Osculatus etiam fuit ipm Symeō qn scz ipm in vlnas suas assumpsit. illud osculū fuit in signū reuerentie vel deuotiōis. sicut si qa manus vel pedes pape osculatur Osculata etiam fuit eū maria magdalena. et hoc in signū recōciliatōis. sicut qn inimici ad pacē veniūt se mutuo osculantr. Osculatus etiam fuit eum iudas. et hoc in signū pditionis. sicut et Joab osculatus est amasan. vt habetr. ij. Regum. xx. Quicunqz ergo

xp̃z osculabit̃ videat qualit̃ eũ osculet̃. Ille
eñ q̃ nullũ hz odiũ vel rancorẽ: sed ad deuz
⁊ p̄ximũ hz sinceꝝ amorẽ: osculat̃ eũ cũ ma
tre. Ille qui ad xp̃i passionẽ multa reueren
tia ⁊ deuotiõe ⁊ lachrymaꝝ effusiõe afficit̃
osculat̃ eũ cũ symeone. Ille qui pri⁹ erat deo
inimic⁹. ⁊ in ista quadragesima ẽ sibi recon
ciliat⁹: osculat̃ euz cum maria magdalena.
Ille q̃ hodie osculat̃ crucifixũ ⁊ etiã cũ ipso
epulat̃ ⁊ post pasca reuertit̃ ad pctã: oscula
tur eũ cũ iuda p̄ditore. magna eñ p̄ditio
ẽ hodie xp̃o osculũ dare ⁊ in pasca cuz ipso
comedere: ⁊ p⁹ de domo corpis sui xp̃m ex-
pellere: ⁊ inimicũ sibi capitalẽ. i. demonez in
cor suũ introducere. Talib⁹ põt dicere xp̃s
qd̃ dr in ps. Tu ṽo hõ vnanimis dux meus
⁊ not⁹ me⁹. q̃ sil̃ mecũ dulces cibos capiebas
in domo dei ambulauim⁹ cũ ꝯsensu. Veniat
mors sup illos. ⁊ descẽdãt ĩ ĩfernũ viuẽtes.

De passione dñi. sermo. xxv.

Nspice et fac sm̃

exẽplar qd̃ tibi ĩ mõte mõstra
tũ ẽ. Exo. xxv. Xp̃s ẽ tanq̃ lib
exẽplaris ad cui⁹ exẽplar totã vitã nr̃az de
ducere dẽmus ⁊ ipam corrigere. Eccl'ia q̃z
officia sua ⁊ obseruãtias suas ab isto libro
extraxit. maxĩe aũt ĩ hac die eccl'ia ĩ officio
multa mysteria facit q̃ ab isto libro exẽpla-
uit. Et iõ adducit supradictũ ṽbũ dei patris
eccl'iam alloq̃ntẽ ⁊ dicẽtẽ. Inspice ⁊ fac sm̃
exẽplar qd̃ tibi in mõte mõstratũ est. Vide-
amus ẽ q̃ sũt illa misteria q̃ hodie eccl'ia fa
cit ⁊ que ex isto libro exẽplauit. Primũ ẽ q̃
altaria sũt denudata. Altare q̃dem ẽ xp̃s q̃
hodie suis vestib⁹ fuit denudat⁹. Habebat
eñ xp̃s tria gn̄a vestimentoꝝ. Pmo habe-
bat vestes materiales q̃s ferebat sic alij ho
mines: istis fuit denudat⁹ ps. Diuiserũt sibi
vestimẽta mea. Habebat aũt aliud vestimẽ-
tũ. s. corp⁹ ꝓpriũ. isto vestimẽto aĩa xp̃i ho-
die fuit expoliata ⁊ corpe suo denudata. Jo.
xix. Inclinato capite tradidit spm̃. Hẽbat
aũt vestes spũales. i. ipos aplos q̃ xp̃m q̃
dãnõ vestiebant ⁊ ornabãt. Esa. xlix. Viuo
ego dicit dñs. quia his oĩbus velut ornamẽ
to vestieris. Istis vestib⁹ fuit post denuda-
tus. quia ab oĩbus aplis fuit derelictus. Se
cũdũ mysteriũ ẽ q̃ eccl'ia tribus dieb⁹ mor
tem xp̃i plãgit ⁊ tenebras facit. ad innuen
dum q̃ sol tribus horis tenebris se induit ⁊
mortem xp̃i planxit. vel ad innuendũ q̃ tri
plex creatura mortẽ xp̃i defleuit. sicut pure
corpalis: vtpote terra q̃ ꝯtremuit: ⁊ sol qui
obscurat⁹ fuit: ⁊ pure spũalis sicut angelus
Esa. xxxiij. Angeli pacis amare flebãt. ⁊ cõ
posita sicut apl'i ⁊ sctẽ mulieres: vel iõ etiaz
q̃ trib⁹ dieb⁹ ⁊ noctib⁹ iacuit mortu⁹. Ter-
tiũ ẽ q̃ campane hodie siluerũt. Xp̃s enim
habebat duodecĩ cãpanas. i. duodeciz apo-
stolos: q̃ꝝ vna penitus fracta fuit. s. iudas:
⁊ remanserũt vndecim. int̃ q̃s erat vna ce-
terio grossior. s. Petr⁹ q̃ semel tã alte sonu-
it q̃ sonus eius sup angelos ascendit qñ di
xit Math. xvi. Tu es xp̃s fili⁹ dei viui. Ista
cãpana hodie sonũ suũ pdidit qñ xp̃m ne-
gauit. Similit̃ ceteri apl'i hodie sonũ suum
pdiderũt qñ xp̃m reliquerũt. Alia cãpana
fuit xp̃s q̃ in vita nõ cessauit sonare. i. p̄di-
care: tãdem eleuata est in campanile crucis
⁊ ibi sonũ dedit pie ꝯquestiõis in aurib⁹ pa
tris cũ dixit. Math. xxvij. De⁹ me⁹ de⁹ me⁹
vt q̃d dereliquisti me. Dedit sonũ magni a
moris cũ dixit. Jo. xix. Ecce fili⁹ tu⁹. Dedit
sonum magni doloris in auribus hũani ge
neris cum dixit Treñ. i. O vos oẽs qui trã
sitis p viã attẽdite ⁊ videte si est dolor silis
sicut dolor me⁹. Et ista campana in tãtum
sonuit q̃ rauca facta fuit. Psal. Laboraui
clamãs rauce facte sũt fauces mee. Tãdez
ista cãpana fuit fracta. ⁊ etiã in q̃nq̃ parti-
bus pforata. Et tũc oĩno siluit ⁊ etiã sonũ
suũ amisit. Alia ṽo campana fuit btã ṽgo
maria q̃ tã dulcit̃ sonuit q̃ filius dei ad ei⁹
sonũ de celo venit qñ ipa dixit. Ecce ancilla
dñi fiat mihi sm̃ ṽbũ tuũ. Dulcit̃ sonuit q̃
Johãnes ad ei⁹ sonũ in vtero tripudiauit.
Ista campana ferro doloris hodie perfora
ta ẽ: ⁊ iõ sonũ pdidit. Lu. ij. Tuã ip̃s aĩam
ptrãsibit gladius. Alia cãpana fuit vniuer-
sitas creaturaꝝ q̃ dat triplicem sonũ. q̃ p̄
dicat dei potentiaz ex sua magnitudine. dei
sapiam ex suo ordine: dei bonitatẽ ex sua vti
litate. Ista cãpana hodie in tantũ siluit q̃
tota cõfixa fuit. Leo papa. Ad hoc petrm̃ ex
pauit ⁊ expalluit tota machina mũdialis. ⁊
fere in antiquũ chaos redacta sũt vniuersa
Vñ phi videntes eclipsim solis cõtra natu
ram fieri dixerũt q̃ ordo nature puertitur:
aut elementa mentiũt. aut deus nature pa
tit ⁊ elemẽta sibi cõpatiũt. Quartũ ẽ q̃ ho
die tabule pcutiunt. Illa aũt percussio ta
bule repñtat clamorem crucis. que clamat
iudeoꝝ maliciã ⁊ xp̃i inocẽtiã. Secũdo re-
p̄sentat clamorem sanguinis q̃ clamat pro

nobis ⁊ ꝯ nos. Nam clamat ꝓ nobis petēs miām. Vñ apl's ad Heb. xij. Accessistis ad sanguinis aspsionē melius loquētē ꝙ abel. Clamat aūt ꝯ terrenos Job. xvi. Terra ne opias sanguinē meū: neqꝫ inueniat in te locū latēdi clamor me⁹. Latet .n. sanguis xp̄i ī coꝝ memoria: qꝛ nullā recordatōēz facit. in eaꝝ volūtate: qꝛ nullā deuatōēz. Tertio son⁹ tabule repñtat ꝯfusū sonū ꝗ fit ī īferna. Si qdez qñ dñs nr̄ ih̄s xp̄s claustra īfernalia ꝯfrigebat. vñ dr̄ in ps. Qui cōtriuit portas ereas ⁊ vectes ferreos cōfregit. Angeli valenẽ clamabant. Tollite portas ꝑncipes vestras. Scti p̄res iubilabāt. dānati q ibi relinquebantur flebāt demones vlulabant. ⁊ sic cōmixt⁹ erat son⁹ gaudentiū ⁊ son⁹ flentiū. i. Esdre. iij. Nō poterat qsꝙ cognascere vocez clamoris letantiū ⁊ vocē fletus ppl'i. Quarto sonus tabule repñtat strepitū armorum quē fecerūt iudei in capiēdo xp̄m cū gladijs armis: fustibus: ⁊ laternis: Quita sonus tabule fit ad excitandū tristiciā ⁊ merorē. Hodie qdem ecclia tacet oēs sonos leticie ⁊ facit sonos tristicie. Nā tacet sonū cāpane ⁊ fac sonū tabule. tacet lectōēs ⁊ facit lamētationes: tacet cant⁹ leticie ⁊ dicit cāt⁹ merosis ⁊ tristicie. Quintū ē ꝙ passiōēs alioꝝ sāctoꝝ celebram⁹ cū gaudio. passionē dñi agimus cū lamentatiōe. cuius rō est. quia alij passi sunt ꝓpter se. s. vt gloriā acqrant quā nō habebāt. s̄ xp̄s ꝓpter pctā nr̄a delēda. Alia rō ē qꝛ hodie fleuit fra qñ ꝯtremuit. Fleuit sol qñ obscurat⁹ ē. Fleuerūt sctē mulieres. Lu. xxij. Filie syon nolite flere sup me Fleuerūt apl'i. vñ cātaẽ. Tristes erāt apl'i de nece sui dñi. Fleuit petr⁹. Mat. xxvi. Egressus foras fleuit amare. Fleuit beata v̄go. dolorꝭ gladio ꝑforata. Fleuit xp̄s mat. xxvi Tristis ē aīa mea vsq ad mor. Fleuerūt āgeli Esa. xxxiij. angeli pacis amare flebāt. fleuissz si possibile fuisset de⁹ p̄r vidēs filiū suū tam ignominiose tractari. inẽ ḡ tot flentes null⁹ dꝫ gaudere. Sextū ē ꝙ missa hodierna nō hꝫ ꝑncipiū neqꝫ finē. qꝛ nec introit⁹ nec bñdicam⁹ dr̄ nec finẽ ad innuendū ꝙ ille qui est ꝑncipiū ⁊ finis a nobis recessit. Ille etiā qui ē in tribulatōe nō īdiget bñdictōe. sed ꝯpassiōe. ⁊ iō nō dr̄ bñdicam⁹ dño. Nō habet etiā ista missa mediū. qꝛ sacra hostia hodie ē ablata. Septimū ē ꝙ circa crucez tergenua flectim⁹ vt illū honoremus q fuit ter ꝓ nobis illusus. sꝫ ab herode q veste alba eū induit. a militibus q ip̄m spinis coronauerūt. ⁊ a iudeis qui sibi in cruce existēti insultauerūt. Facim⁹ ⁊ circa crucē officiū in lingua greca ⁊ latina. ⁊ iste due lingue ip̄m cōfitenẽ ⁊ adorant. Lingua aūt hebraica ibi silet. qꝛ ip̄m nō confiteẽ. Octauū ē ꝙ añ crucem totalit̄ in terrā nos ꝓstram⁹ ⁊ postea osculamur. ip̄e em̄ se ꝓpẽ nos ꝓstrauit vsqꝫ ad terre susceptionē. Phili. ij. Semetipꝫ exinaniuit formā serui accipiēs. vsqꝫ ad t̄re habitatōēz. Baruch. iij. Post hec in terra vis⁹ ē ⁊ cū hoibus ꝯuersat⁹ est. vsqꝫ ad terre intima ꝑ mortis deiectionē. Jere. xlvi. Fortis impegit fortē ⁊ ambo corruerūt ꝑiter: vsqꝫ ad terre penetratōēnē. Eccle. xxiiij. Penetrabo īferiores ptes terre ⁊ inspiciā oms dormientes. ⁊ illuminabo oēs sꝑantes in dño. Nonū ē ꝙ ecclia hodie ꝓ oibus orat. Cui⁹ rō ē ꝙ xp̄s hodie fuit valde pi⁹ in ꝑcēdo qñ dixit. Lu. xxiij. Paẽ dimitte illis quia nesciunt qd faciūt. Fuit valde liberalis in largiendo: quia ad modicā petitōēz dedit latroni regnū celoꝝ. Fuit valde largus ī redimēdo: quia nō guttā sed totū sanguinē suū effudit. ⁊ dedit ꝓ nr̄a redemptōne. ps. Apud dñm mīa ⁊ copiosa ⁊c̄. Jō ecclia ad silitudinem xp̄i ē liberalis hodie ī orādo ⁊ multuꝫ pia in ꝑcēdo. Decimū ē ꝙ hodie fideles ecclesias ⁊ altaria sctōꝝ visitare cōsueuerūt Cui⁹ triplex ē rō. Prima ē. quia talis visitatio repñtat visitatiōnē aploꝝ ⁊ sctāꝝ mulieꝝ. quia crebre sepulchꝝ visitabāt. Scda rō est. quia hodie xp̄s oēs sctōs q fuerūt a ꝑncipio mūdi vsqꝫ tūc ꝑsentialit̄ visitabat. et ad lymbū descēdit. Luce. i. Visitauit nos oriēs ex alto. Tertia rō ē. quia hodie scti dñt eē valde liberales. qꝛ hodie de carcere erant liberati ⁊ in celeste imperiū sublimati. Si quis de carcere liberareẽ ⁊ ad imperiū sublimareẽ ille diē illū multum diligeret ⁊ illa die multū liberalis eēt. Merito ḡ hodie fideles sctōs visitāt. vt ab ip̄is de carcere liberatis ⁊ ad imperiū sublimatis bñficiū obtinere valeāt. Qḋ nobis ꝑstare digneẽ ⁊c̄.

Jp̄a die pasce. sermo. xxvi.

Iesuz queritis nazarenū crucifixū surrexit. nō ē hic.

Marci vl. Nos videm⁹ in naturalibus ꝙ de⁹ valde mirabilia opa fecit ꝺm suam potentiā. ⁊ ordinauit ea ꝺm suā sapientiā ⁊ ꝯseruat ea ꝺm suā clemētiam. Et iō ait ꝓpha in ps. Mirabilis de⁹ in oib⁹ operibus suis. Nam videmus ꝙ arbores ⁊ plāte crescūt de terra. virescūt. florescūt. fructifi

cant. maturescūt. ⁊ fructus maturi colligūtur. ⁊ de fructibus viuit natura fragilis ⁊ tēpore suo arbores arescūt tāq̄ nō sit vita in eis. ⁊ tā iterū suo tpe reflorēt. ita q̄ oīs oculus eas inspiciēs letat̄. Sz p quē modū illud fit. certe ignoramus. soli creatori ꝯstat. q̄ hz eas creare ⁊ totū celū gubernare. Ita spūaliter nota hoīem ſm Math. Arbor bona fructus bonos facit. Et in arbore natura hī ista supradicta videm⁹ q̄ egredit̄ de terra occulte. virescit. frōdescit. germiat. fructificat. arescit ad tp̄s ⁊ florescit. Ita hūana natura nascit̄ de terra nutrit̄ de t̄ra. in puericia virescit. in adolescētia frōdescit. in fortitudie germinat. in ope fructificat. i senectute marcescit ⁊ arescit. quia cadūt folia ⁊ rami. i. qn̄ vires deficiūt. ⁊ hō caligat̄ in ocul̄. ⁊ in statura curuat̄. ⁊ ad tp̄s morit̄. Et postea iterū refloret in ipo die iudicij resurgēdo. Et ista ꝓbat Job. xiiij. dicēs. Lignū hz spem si p̄cisum fuerit rursū virescit. Ita hō similit̄. q̄ nulli sit dubiū de hoc. iō xp̄s deus ⁊ hō in natura humana voluit nasci de v̄gine. floruit in fortitudie. fructū fecit in bona opatione. mortuus ē in crucifixiōe. sepult⁹ in sepulchro manifesta visione. quia multi h̄ viderūt. Sed modo refloruit i resurrectōe. Jō de eo ait ꝓpha. Refloruit caro mea. quō aūt hoc factū sit pz i euangelio ſm q̄ marcus describit q̄ oīa ista manifeste oculis suis vidit dicens. Maria magdalena ⁊ maria iacobi ⁊ maria salome emerūt aromata vt venientes vngerent Jesuz. Maria magdalena fuit illa cui dixit dn̄s i vigilia palmaꝝ dimissa sunt ei pctā multa qm̄ dilexit multū. ⁊ maria Jacobi ⁊ maria salome fuerūt sorores v̄gīs marie. ⁊ valde mane vna sabbatoꝝ. i. vna die trāsacto sabbo. in qua sabbatum celebrabāt. veniūt igit̄ ad monumētū dum sol incepit oriri. ⁊ dicebant adinuicem. Quis reuoluet nobis lapidē de monumento q̄ erat magnus valde. ⁊ statim āgelus dn̄i reuoluebat lapidē de monumēto: ⁊ sedebat sup lapidem. ⁊ dixit. Nolite timere ⁊ introeuntes in monumentū viderunt angelū in specie iuuenis sedentē in dextris coopertum stola cādida ⁊ timuerūt. Qui iterū dixit illis. Nolite expauescere iesum querentis nazarenum crucifixuz surrexit nō ē hic. Ecce loc⁹ vbi posuerūt eū: ꝓ ite dicite discipulis eius ⁊ petro specialit̄ qui nimis trist ē eo q̄ negauerit xp̄m. q2 surrexit ⁊ p̄cedet vos i galileā. i. patriam celestē ⁊ ibi eū videbitis facie ad faciē sicut in cena p̄dixit vos exiui a p̄re ⁊ veni i mūdū. ⁊ iterū relinq̄ mūdū ⁊ vado ad p̄rem. ⁊ ibi me videbit̄ i māifesto. ꝗ quo ad thema. Ihm q̄rit̄ naza. ⁊c. In his v̄bis āgel⁹ tria facit. P̄io tāgit passiōis xp̄i igmīnia vt charitate iflāmemur. cū dixit. Ihm q̄rit̄ naza. cruci. q. d. p nobis crucifixū. iō merito debem⁹ eū diligere ⁊ q̄rere. Scd̄o astruit resurrectōis gliaz vt spe subleuemur. cū dixit. surrexit n̄ ē hic. q. d. iā glorificatus ē. ⁊ iō sup t̄rā q̄red⁹ nō ē. Tertio subdit ꝓbatōis materiā vt i fide solidemur. cū dixit. ecce loc⁹ vbi ⁊c. Nota q̄ xp̄us surrexit q̄ttuor modis. ⁊ h̄ q̄ttuor de cāis. P̄io apparēt̄ ꝓpt̄ tristiū ꝯsolatōz. Scd̄o potent̄ ꝓpt̄ fidei ꝯfirmatōez. Tertio nālit̄ ꝓpt̄ nature renouatōz. Quarto figuralit̄ ꝓpter future resurrectōis ostēsionē. P̄io xp̄s surrexit apparent̄ ꝓpt̄ tristiū ꝯsolatōz. Nā hodierna die apparuit discipul̄ suis ⁊ dilectis suis amicis sex vicib⁹. P̄ia vice marie v̄gini. ⁊ h̄ nō scribūt euāgeliste. q2 illud q̄d pōt dubitari h̄ scribūt. ⁊ in illo null⁹ dz dubitare qn̄ p̄mo apparuit v̄gini marie. quia xp̄s dixit honora p̄rem ⁊ m̄rem. ⁊ illud sēp īplenit. ⁊ iō Maria nō q̄siuit ipm cū alijs tribus marijs i sepulchro. ⁊ hoc etiā ꝓpter nimiā debilitatē corpis ⁊ ꝓpt̄ tristiciā quā habuit. Etiā dicūt aliq̄ doctores q̄ iste gutte sanguinee sup vestimēta ei⁹ effuse sub cruce clarificabāt̄ i resurrectōe. ⁊ sic ip̄a hodie gauisa ē. Scd̄a vice appuit marie magda. nam qn̄ ille tres marie venerūt ad sepulchꝝ q̄d fuit in orto extra ciuitatē ⁊ nō inuenerūt corp⁹ h̄ angelū in dextris in stola cādida. et dixit eis. quē q̄rit̄. surrexit nō ē hic. ite dicite discipul̄. ⁊ cū irent ⁊ discipul̄ dicere voluerūt. Maria magdalena reuersa ē sola ad monumētū. Tūc duos angelos vidit. vnū ad caput ⁊ aliū ad pedes. ⁊ dicūt. mulier q̄d ploras. ⁊ cū hec retrospexit vidit dn̄m a lōge stantē in orto ⁊ putabat ipz eē ortulanū dicens. Si sustulisti dn̄m meū dicito mihi vbi posuisti eū vt ipm tollam. Rn̄dit dn̄s. Maria. ⁊ in hoc v̄bo cognouit eum. ⁊ stati surrexit ⁊ cecidit ad pedes ei⁹ vt oscularet̄ ⁊ ait dn̄s. noli me tāgere: q2 q̄ris dubitādo ⁊ sic appuit scd̄a vice. Tertia vice trib⁹ marijs sil̄. Nā cū maria magda. vidit dn̄m gauisa ē. ⁊ statim iuit ad alias marias. scz salome ⁊ iacobi vt eis diceret. Tunc sil̄ iste tres ibant ad discipulos. ⁊ in via appuit eis christus ⁊ dixit. Auete. ⁊ osculabant̄ pedes

eius. tūc pmisit eas se tāgere: qꝛ credebant ipm surrexisse. ⁊ dixit. Ite dicite fratribus meis qꝛ surrexi a mortuis. ⁊ sic apparuit tertia vice. Quarta vice apparuit Petro solꝰ. Nā qū iste tres Marie eis dixerūt. tūc duo discipuli ad monumētū stati cucurrerūt. s. Petrꝰ ⁊ Johēs. Vn̄ Lucas. Cucurrerunt duo sil'r iohēs fuit iuuenis ⁊ pcucurrit citiꝰ Petro q̄ fuit senior. ⁊ Johēs venit pₒr ad monumētū ⁊ introspexit. Sed cū Petrꝰ venit stati introiuit sepulchꝛū ⁊ inuenit lintheū vel sindonē mūdū in q̄ fuit corpꝰ xpi inuolutū ⁊ sudariū qḋ habuit in facie. ⁊ sic Johānes ⁊ Petrꝰ recesserūt ⁊ eū nō inuenerūt. Cū aūt Petrꝰ iuit ad secretū locū ī orto vt fleret apparuit ei xp̄s vt nō desperaret s̄ vt ꝯsolaret. Luc. vlt̄. Surrexit dn̄s vere ⁊ apparuit symoni petro. ⁊ sic q̄rta vice apparuit. Quinta vice apparuit ill' duobꝰ discipul' hora vesptina eūtibꝰ in emaus de hierl'm. sicut crastina die tenet euangeliū. Hic narra euāgeliū h̄ ⁊ cras pdicabit qḋ hodie est factū ⁊ sic apparuit q̄nta vice. Sexta vice apparuit hodie om̄ibus ap̄lis sil' ī domo vbi cenā fecerūt ⁊ ibi ꝓpt' metū iudeoꝝ māserūt ⁊ ostiū clauserūt. ⁊ clausis ianuis ad eos intrauit dicēs. Pax vob: nolite timere ego sum. Et hec apparitio facta fuit de sero hodierna die. Et iō pꝫ ꝙ xp̄s surrexit apparēter ꝓpt' tristiū ꝯsolatiōem. Secūdo xp̄us surrexit potēter ꝓpter fidei ꝯfirmationem. Q̄s enī vnq̄ꝫ ex mortuis potuit seipum resuscitare certe nullus. s̄ xp̄s ꝓpria potētia seipsum resuscitauit. Mat. vlt̄. Data est michi om̄is ptās in celo ⁊ in terra. ⁊ Johis. x. Ptātem habeo ponēdi aīam meā ⁊ iterū sumēdi eā: p resurrectiōem. Legimꝰ enī. iiij Reg. iiij. ꝙ Helyseꝰ suscitauit puerū mortuum. ⁊ h̄ nō fecit ꝓpria potētia s̄ diuia. quia orauit ⁊ se sup puerū posuit vt carnē calefaceret. ⁊ sic ip̄m resuscitauit. Etiā legimus ī eodē libro ꝙ ossa Helizei ꝓphe fuerūt trāslata ī aliū locū ⁊ tetigerūt ossa alterius mortui ⁊ surrexit. ⁊ h̄ v̄tute ⁊ ptāte diua vt iudeos incredulos ī fide resurrectiōis confirmaret. ⁊ sic xp̄s hodie resurgē voluit ptāte ⁊ v̄tute ꝓpria vt nos īcredulos ꝯfirmaret vt pꝫ ī euāgelio ꝙ ꝓpria ptāte surrexit. Nā feria sexta qū eāt sepultꝰ dixerūt iudei ad Pylatū. Dn̄e iube sepulchꝛū custodiri ne seductor ille nos seducat. ⁊ ne discipuli furētur eiꝰ corpꝰ ⁊ dicāt surrexit a mortuis. tūc Pylatꝰ fecit signare sepulchꝛꝫ cū sigillo ad iūcturas lapidū. ⁊ appcīauerūt q̄tuor fortes armatos vt tres noctes ac tres dies deberēt custodire sepulchꝛꝫ. qꝛ dixit xp̄s. Tertia die resurgā. s̄ in nocte ista qū xp̄us surrexit factꝰ ē terremotꝰ magnꝰ. qꝛ custodes facti sūt velut mortui ⁊ fugerūt. ⁊ xp̄s surrexit clauso tumulo sine fractiōe sigilli. Et dixerūt mulieres. Quis reuoluet nob̄ lapidē. ⁊ iō surrexit potent' ꝓpria v̄tute. de h̄ q̄daꝫ sacerdos hodie dubitādo quō xp̄us posset resurgere clauso tumulo cogitauit. Tūc cingulū q̄ eāt pcinctꝰ iacuit aū eū clausum sic habuit circa corpꝰ: ⁊ audiuit vocem sic dicētē. Sicut xp̄ a clauso exiuit vtero v̄gīs ⁊ cingulūꝫ iu ꝯspectu tuo. sic xp̄s exiuit clauso tumulo. ⁊ s̄ xp̄s surrexit potēter ꝓpt' fidei ꝯfirmatiōnē. Tertio xp̄s surrexit natural'r ꝓpt' nature renouatiōeꝫ. Nā sic natura dedit fenici q̄ se renouat moriēdo ⁊ resurgit iteꝝ volādo vt dic̄ Isi. de natur' rerū ꝙ qū fenix tricētorū vl' q̄drīgētoꝝ āoꝝ ē vnica auis s̄ h̄ns sociū sic alie aues ꝙ posset sibi filios ꝓcreare. s̄ solꝰ volat ī mōtibꝰ armenie ⁊ ī mōtibꝰ libani ⁊ cū senserit se ānosū docet ipꝫ nat'a ꝙ volat ⁊ q̄rit ramos de nobilibꝰ arboribꝰ ⁊ fac̄ i altiori mōte ī cacumīe mōt' niduꝫ ⁊ volat ad calorē sol' ⁊ laborat ī volando donec vlteriꝰ volare nō pt. ⁊ cū impetu q̄rit nidū q̄ nidꝰ tūc accēdit' p calorē sol' ⁊ se cōburit ī nido. ⁊ de cinē illiꝰ auicule tertia die alia auis renascit' ⁊ iterū volat. Ita xp̄s voluit īnouare hūanā naturā antiquā p pctā pmoꝝ parētū ī nidulo scē cruc̄ ꝓpa volūtate corpꝰ ī igne diuie charitat' mori. ⁊ tertia die renouare ī resurgēdo. itē legimꝰ ī Exo. ꝙ moyses ex iussu dn̄i posuit tredecī v̄gulas ī tēplū ⁊ nulla īter eas refloruit nisi tredecima q̄ fuit v̄ga Aarō. Ita moral'r deus creauit tredecī naturas reꝝ. s. nouē choros āgeloꝝ. Post has decīa natura fuit pfectorū aīaliū q̄ fuerūt creata aū hoīeꝫ. pꝰ aīalia creauit pisces. pꝰ pisces reptilia ⁊ volatilia q̄rū naturaꝝ tredecīa fuit hūana natura q̄ iō vltio fuit creata. qꝛ nulla illarū nisi hūana natura debuit renouari. s. p resurrectōeꝫ ⁊ iō xp̄s voluit pmꝰ eē q̄ renouaret hūanā naturā ⁊ clarificaret eā. sic v̄ga Aaron arida pcisa: ⁊ ī aridā terrā posita refloruit. frōduit. ⁊ fructum fecit. qꝛ ꝓtulit amigdalas pulchriores q̄ꝫ ante pcisionem habuit. ⁊ sic pꝫ ꝙ xp̄s hodie surrexit ꝓpt' nature renouatiōem. Quarto xp̄us surrexit figuraliter ꝓpter future resurrectiōis ꝯfusionē. nā mul

ti sunt τ fuerūt añ xp̄m q̄ credere noluerūt ꝙ hō mortuus erat⁹ posset resurgē. τ iō legim⁹ Ezech. xxxvij. Qm̄ pp̄ha ezechiel p̄dicauit futurā resurrectiōem iudeis ipi credē noluerūt. Et iō dn̄s oñdit pp̄he cāpū magnuꝫ plenū ossib⁹ aridis. et dixit dn̄s ad pp̄hoꝫ vides ossa istoꝝ mortuoꝝ hoīz. q̄ dixit. video dn̄e. τ dixit. Dic ex ꝟbo meo vt resurgāt. τ statī dixit pp̄ha. ossa arida audite ꝟbū domini. τ statī accesserūt ī ictu oculi iūctura ad iūcturā. τ vnūquodqꝫ ad locū suū τ steterūt sup pedes τ cutes τ nerui ascēderūt τ adhuc n̄ hēbāt vitā. Et dixit dn̄s voca q̄tuor vētos a q̄tuor ptib⁹ mūdi. τ adducāt sp̄m vite. Et ait pp̄ha. Ueni vēt⁹ oriēs. occidēs septētrional. τ meridional. τ insufflate ossa ista vt reuiuiscāt: τ statī oēs vixerūt. τ erāt exercit⁹ magnus valde. Et ait dn̄o. Sic ego dn̄s q̄ creaui vos de nihilo renouabo vos de sepulchris v̄ris. Moralit̄ hec visio manifeste oñdit resurrectiōem futurā. Nā per ossa q̄ iacuerūt ī cāpo notāt̄ oīa hūana corpora q̄ iacēt in cinē sup vniūsam terrā spiritib⁹ p̄uata. τ cū venerit dies ista in q̄ restorēt oīa xp̄s q̄ hodie surrexit veniet cui pat̄ oīa dedit ī man⁹ suas τ ei oīa obediēt. nā mare dabit suos mortuos. t̄ra mortuos suos. īfern⁹ mortuos suos τ adhēbūt ossa ad ossa. τ vnūquodqꝫ redibit ad ꝓpria τ cooperiēt̄ carne p̄stina. τ qlibet in carne sua videbit saluatorē. Unde Job. xix. Et in carne mea videbo deū saluatorē meū. τ iō xp̄s voluit hodie resurgē vt vnusq̄sqꝫ p̄pararet se ad futurā resurrectiōem. Rogem⁹ ꝫ τc̄.

Feria secūda post pasca. Sermo. xxvij.

T[u] solus peregrin⁹

τc̄. Luc. vlti. Nota ꝙ sicut videmus qn̄ aliq̄s ī aliena domo extra patriā nasceret̄. ī aliena patria ꝯuersaret̄. τ in aliena domo nutriret̄. τ in aliena ciuitate moreret̄. ī alieno sepulchro sepeliretur. ver⁹ eēt pegrin⁹. Ita xp̄s ꝓpt̄ nos τ ꝓpt̄ n̄ram salutē dereliq̄t patriā celestis glīe. vt ip̄e ait Jere. xij. Reliq̄ domū meā τ hēditatē meā ꝓpt̄ te. τ in h̄ mūdo tanq̄ ī aliena domo fuit nat⁹. s. in pegrinatiōe Marie. q̄r iuit de nazareth in bethleē. Jtē in aliena patria ꝯuersat⁹. nā Maria cū puero iesu peregrinata ē ī egyptū. τ ibi erat septē ānis in pegrinatiōe. Jn aliena ciuitate mortu⁹. scꝫ hierl'm quā elegit passioni. Jn alieno sepulchro fuit sepultus. q̄r Joseph ab arimathia sepeliuit eū in suo sepulchro qd̄ exciderat in petra ī q̄ nōdū q̄sq̄ posit⁹ fuerat. bn̄ ḡ poterāt isti duo discipuli dicē ꝟbū p̄allegatuꝫ. Tu sol⁹ pegrin⁹ τc̄. Quō istud accidit pꝫ in euāgelio. Duo ex discipulis iħu de septuaginta. s. cleophas τ lucas. ibāt ip̄a die resurrectōis dn̄i videlꝫ heri ī castellū noīe emaus qd̄ erat a hierl'm ī stadio spacioꝝ. lx. h̄ ē alterū dimidiū miliare de n̄ris. q̄r erāt q̄dam gygas noīe Hercules. τ qn̄ ille ibat transibat vno anhelitu. lx. passu o τ ibi stabat. Et iō ista loca dicebant̄ stadia: τ isti duo discipuli loq̄bant̄ adinuicē de hijs oīb⁹ q̄ acciderāt in hierl'm. τ cū loq̄rent̄ τ vn⁹ aliū q̄reret. tūc xp̄s in specie pegrini appropinquabat eis τ ibat cū illis. τ oculi eoꝝ tenebant̄ ne eū agnoscerēt. τ ait ad illos. Qui sūt hij s̄mones q̄s ꝯfert͛ adinuicē ambulantes τ estis tristes. Et r̄ndit Cleophas. Tu solus pegrinus es ī hierl'm τ nō cognouisti q̄ facta sunt in illa hijs diebus. Quib⁹ ip̄se dixit: q̄. Et dixerūt de iħu nazareno q̄ fuit vir ꝓpheta potēs in ope τ s̄mone coram deo τ omi pp̄lo. Et quō tradiderūt euꝫ summi sacerdotes τ p̄ncipes nostri ī dānatiōeꝫ mortis τ crucifixerūt eū. Nos aūt sperabam⁹ q̄r ip̄e erat redēptur⁹ israel. Et nūc sup h̄ oīa hodie ē dies tertia vt facta sunt hec. Sed τ mulieres q̄dam ex n̄ris terruerūt nos que añ lucem fuerūt ad monumētū τ nō inuento corpe eius venerūt dicētes se etiā visionē angeloꝝ vidisse: q̄ dicūt eū viuē. τ abierūt q̄dā ex n̄ris ad monumētū. τ ita īuenerūt sicut mulieres dixerūt. ip̄m ꝟo nō inuenerūt. Et ip̄e dixit ad illos. O stulti τ tardi corde ad credēdū in oīb⁹ q̄ locuti s̄t prophete. Nōne oportuit hec pati xp̄m. τ sic intrare ī glīam suā. τ icipiēs a Moyse τ prophet͛ īterp̄tabat̄ ill' in oīb⁹ sc̄ptaris q̄ de ip̄o erāt. τ appropinq̄bāt castello q̄ ibant. at ip̄e finxit se lōgi⁹ ire. τ coegerūt illum dicētes. Mane nobiscuꝫ dn̄e qm̄ aduesperascit τ inclinata ē iam dies. τ intrauit cū ill'. τ factū ē cū recūbēr cū illis accepit paneꝫ τ būdixit τ fregit τ porrigebat illis. τ statim cognouerūt eū in fractione panis. q̄r fregit q̄si aliq̄s scindēt. τ statiꝫ euanuit ab oculis eoꝝ. Et dixerūt adinuicē. Nōne cor nostrū ardēs erat in nob̄ cum loq̄ret̄ nob̄ in via: τ aperuit nobis scripturas. Et surgētes eadem hora ingressi sunt in hierl'm τ inuenerunt vndecim congregatos. τ eos qui cum ipis erāt dicētes ꝙ dn̄s surrexit vere τ ap-

paruit symoni petro. ⁊ narrabāt q̄ gesta e-
rāt ī via. Et quō cognouerūt eū in fractōne
panis. Quo ad thema. Tu sol⁹ pegrin⁹ ⁊c̄.
Nota q̄ xp̄s ē pegrin⁹ fact⁹ p nobis. ⁊ h̄ ad
q̄tuor. P̄rio q̄ ad vestimētū. Scd̄o q̄ ad p-
iculū. Tertio q̄ ad viā. Quarto q̄ ad signū
P̄rio p nobis xp̄s voluit eē pegrinus. ⁊ h̄ q̄
ad vestimentū. Solent enī pegrini habere
vestimēta ab alijs distincta filamia. Vn̄ le
git. i. Re. ij. q̄ Anna habuit filiū cui nomen
samuel. cui⁹ natiuitatē angel⁹ p̄dixit quem
deo vouit. post hoc fecit filio suo vestimētū
qd̄ dicit̄ filamia de albo pāno. ⁊ duxit eū in
silo. ⁊ p̄ntauit eū in tabernaculū. Ita v̄go
maria suo dilecto filio xp̄o ih̄u. cui⁹ natiui-
tatē angel⁹ gabriel p̄dixit. fecit tunicā albā
de purissima virginea carne assūpta. Unde
ip̄e ait de se ⁊ de alijs habentib⁹ vestimēta
sua mūda. Apoc. iij. Ambulabūt mecū in ve
stimentis albis: q2 digni sūt. S3 illud vestimē
tū albū sui sc̄tissimi corpis factū ē in pegri-
natōe p nobis sanguīe rubricatū. Vn̄ āge-
li ad ip̄m de pegrinatōe venientē dixerunt
Quare rubrū ē vestimentū tuū. R̄ndit. san
guis aspersus est sup vestimēta mea. Hui⁹
rubei vestimēti legim⁹ figurā Gen̄. xxxvij.
Patriarcha Jacob habuit duodecī filios q̄
rū vnus quē magis diligebat fuit apud pa
trē. ⁊ alij filij fuerūt ī valle ebron ⁊ in sichi
mis pascētes pecora. Faciebatq3 pr̄ filio suo
tunicā filaminā ⁊ misit ip̄3 de domo ad val
lem dothaim vt visitaret fr̄es. Uidentes
fr̄es tunicā exuerūt sibi ⁊ laceraueruīt ⁊ ī sā
guine inficuerūt. ⁊ miserūt pr̄i p mulierē q̄
accepit tunicā laceratā in sanguīe intinctā
⁊ misit ad pr̄em dicēs. Uide si tunica filij tui
sit an nō. quā cū vidisset pr̄ ait. Fera pessi-
ma deuorauit filiū meū. Moralit̄ pr̄ in di-
uinis habuit in domo sua iuxta se dilectū
filiū suū iesū. ⁊ habuit in deserto hui⁹ pegri
natōis plures filios q̄ pascebāt pecora suo-
rū pctōꝝ. misit igitur filiū suū ⁊ fecit sibi tu-
nicam filaminā. i. humanā naturā de v̄gine
quē cū iudei videntes iesū app̄henderūt et
vēdiderūt p triginta argēteis. ⁊ tunicē sui
corpis laceraueruīt cū flagellis ⁊ coronatōe
ita q̄ totalit̄ fuit in sanguīe intincta ⁊ dede
rūt mulieri v̄gini marie. quā tunicā corpis
accipiēs maria añ crucē in gremiū ⁊ dicēs
pr̄ celesti vide si tunica filij tui sit an nō. quā
cū pr̄ vidit ait. Fera pessima. i. gen⁹ iudeoꝝ
deuorauit filiū meū ita miserabilit̄ tractan
do. Et iō pr̄ vindicauit in eis q̄ oēs fuerūt
destructi ⁊ vēditi. Et sic p3 q̄ xp̄s fact⁹ ē p
nobis p̄egrinus q̄tū ad vestimētū. Scd̄o
dn̄s nr̄ d̄r pegrin⁹ p nob in h̄ mūdo q̄tū
ad piculū qd̄ sustinuit. Sustinēt enī pegri-
ni diuersa picula. qn̄q3 a socijs q̄ eos p̄o-
dūt. ita xp̄s a p̄prio discipulo iuda tradit⁹
fuit ⁊ vēdit⁹ p triginta argenteis. Vn̄ iuit
ad p̄ncipes sacerdotū dicēs eis. Quid vult̄
mihi dare ⁊ ego vobis eū tradā? At illi pro
miserūt sibi trigīta denarios ⁊ spopōdit. Itē
pegrini sustinēt picula ab hospitib⁹ q̄ inter
dū eos occidūt. Ita xp̄s a iudeis q̄ fuerūt
hospites ī hac pegrinatōne. Zach. xiij. In
his plagis plagat⁹ sū in domo eoꝝ q̄ dilige
bānt me. Itē sustinēt picula a spoliatoribus
ita pegrinus p nobis xp̄s fuit spoliat⁹ ⁊ ve-
stibus denudat⁹. vn̄ ait Luc. xxiij. Milites
q̄ crucifixerūt eū acceperūt vestimēta sua ⁊
diuiserūt ea. Itē sustinēt pegrini picula ab
incursiōib⁹ siue īfestatōib⁹ bestiaꝝ. ⁊ iō por
tāt baculos. sic xp̄s a dyabol' ⁊ tn̄ eis resiste
bat. Ita q̄lib3 xp̄ian⁹ accipiat baculū sācte
crucis p̄pt̄ īsidias serpētū ⁊ bestiaꝝ. i. demo
nū ⁊ malaꝝ tēptationū. Ita hodierna die
pegrini multa sustinēt. cū tn̄ pacē h̄re debe
ret. Nā in antiq̄ lege pegrinis dabat̄ pax.
Vn̄ de hoc habet̄ Josue. ca. ix. vbi legimus
q̄n Josue venit cū filijs isrl' ad t̄rā p̄missi-
onis vt gētiles cū suis possideret. Uidētes
gabaonite aliq̄ viri p̄parauerūt se sic̄ pegri-
ni ⁊ acceperūt baculos ⁊ pilleos ⁊ īduebāt
vestimēta lacerata ⁊ calciamenta fracta ⁊
in vascul' acceperūt acetū ⁊ ī bursis habebāt
durū panē ⁊ antiquū. ⁊ de nocte exiuerunt
⁊ de mane venerūt ad exercitū iosue q̄si a lō-
ge venirēt q̄s iosue interrogauit vn̄ venirēt
q̄ dixerūt de remot̄ ptib⁹ sum⁹ pegrini. Cū q̄
exiuim⁹ patriā nr̄am ista vestimēta fuerūt
noua. ⁊ silr̄ ista calciamēta. ⁊ iste panis fu
it nou⁹. ecce q̄ dur⁹ est. istud vinū ī vasculis
fuit recēs: ecce factū ē acetū. Tūc ait iosue
ex q̄ estis pegrini pacē h̄re debet̄. ⁊ sic p̄ce-
pit q̄ null⁹ eos molestare deberet. ⁊ h̄ fece-
rūt iudei ⁊ alij q̄ nihilomin⁹ fuerūt sarace-
ni. Sed heu miseri xp̄iani spoliāt pegrinos
⁊ decipiūt eos. ⁊ isti iudei ⁊ gētiles sup illos
testimoniū adducent ī die iudicij. Heb. xi.
Peregrini ⁊ hospites sūt sup t̄rā ne oppri-
mas eos. Tertio xp̄s fuit pegrin⁹ p nob ī
h̄ exilio q̄ ad vias. Peregrini naq3 libēt va
dūt vias planas: s3 xp̄s sp ascēdit mōtes et
descēdit. Descēdit naq3 ab alto mōte ī vallē
miserie. vn̄ ait ī p̄s. A summo celo egressio

ei⁹. Itē aſcēdit ī altū mōtē oliueti baiulās ſibi crucē. Jo. xix. Itē fecit magnū deſcēſum vicꝫ ad lymbū vbi captiuos liberauit. Itē fecit magnū aſcēſū qñ ad celos aſcēdit. vñ aplūs. Ipſe aſcēdit ſup oēs celos vt ad impleret oīa. Quare ḡ ſic aſcēdit ⁊ deſcēdit ⁊ ꝑ diuerſas vias hui⁹ mūdi ābulauit. Certe ꝓpt nos vt nobis viā demōſtraret. qꝛ ipſe ait Ego ſū via veritas ⁊ vita. via. ſ. nō errans. vitas nō fallēs. ⁊ vita nō terminās. ⁊ q̄ ſeq̄tur me nō errat. Sūt eñ q̄ttuor q̄ ꝑegrinis viā oñdunt. Primū eſt ferri impſſio. nā qñ ꝑegrini vadūt cū ferris baculorū faciūt fixuras ī via vt ſic ſeq̄ntes recte vadāt. Ita xp̄s via recta fixuras habuit ī corꝑe ſuorū vulneꝝ tamq̄ ferria infixas. q̄s q̄libet patiēs in tribulatiōe ſeq̄tur ꝑ viā rectā patīe que ducit ad patriā. Secūdū qḋ oñdit viā ꝑegrinis ē palmaꝝ reflectio vel ramoꝝ iuxta viam. Ita ſpinea coro[na xp̄i no]s oſtēdit viā rectā ꝑ hūilitatē. Oīs eñ ſupbus caput ſuū erigēs ⁊ coronās dꝫ attēdē coronā xp̄i ⁊ accipe hūilitatē q̄ ē via recta. Tertiū qḋ oñdit viā rectā ꝑegrinis ē lapidū cōgregatio. qꝛ ī vijs ad romā ꝑegrini magnos aceruos lapidū ponūt iuxta rectā viā. vt ſeq̄ntes viā ⁊ ignorātes ſequant̄ viā rectā. Ita q̄libꝫ ꝑegrinū ābulātē dꝫ ducē xp̄i lapidatio pro iuſticia: vt pꝫ ī euāgelijs. Qui igit̄ ꝑſeq̄t̄ ꝓ iuſticia. inſpiciat lapidatōē xp̄i vt teneat viā iuſticie. Sap. x. Iuſtū deduxit dñs ⁊c̄. Quartū qḋ oñdit ꝑegrinis viā ē crucū erectio. Nā cruces ſolēt libēter erigi iuxta viā vt ꝑegrini nō errēt. Ita q̄libꝫ fidel' xp̄ian⁹ ꝑegrin⁹ exñs in h̄ ſeclo dꝫ ſibi īſpicere ⁊ aſſumere crucē pnīe. que oñdit aie p⁹ hāc vitam viaꝫ celeſtis prīe. Vñ ait dñs Mat. x. Qui nō accipit crucē ſuā. i. pnīam ⁊ ſequit̄ me. ſ. ꝑ pnīam. nō eſt me dign⁹. Et ſic pꝫ q̄ xp̄s ē ꝑegrinus fact⁹ ꝓpt̄ nos ī h̄ exilio q̄ ad vias ꝑegrini. Quarto xp̄s ē ꝓpt̄ nos ꝑegrin⁹. ⁊ h̄ ꝓpt̄ īſignia q̄ ꝑportauit ad patriam celeſtē. Videmus nāq̄ꝫ qñ ꝑegrini redeūt ⁊ ſuā ꝑegrinatōes cōpleuerūt ſolent ſigna portare ⁊ h̄ ꝓpt̄ tria. Primo vt hoīes ſigna videntes eīa magis bonū faciāt. Ita xp̄s voluit ſigna ſuarū cicatricū in corpore reſuare vt deo pr̄i oñdat ⁊ ipſum ad miaꝫ nobis faciēdam valeat iclinare. Vñ ad Heb. ix. Introiuit ieſus ī celū vt appareat vultui pr̄is ꝓ nob̄ īntercedēdo. Scḋo portāt ſigna qñ redeūt ī ſignū ꝯpletōis ꝑegrinationis ſue. Ita xp̄us portauit ſigna ad celū vt oēs angeli viderent cōplemētū redēptōis. Vñ ait xp̄s Jo. xvij. Pr̄ op⁹ ꝯſumaui qḋ dediſti mihi nūc aūt clarifica filiū tuū. Tertio portāt ꝑegrini ſigna in reditu ad prīaꝫ vt ſecuri⁹ ꝑ viā īcedant. Sic ḡ q̄libet nr̄m ſeq̄ns verꝫ ꝑegrinū in via iuſticie. in via hūilitatis in via patīe. in via pnīe reportat aīa ei⁹ de hac vita ſignū ſaluatōis ⁊ ſecuritatis. Sicut eñ hoſtes timēt ſignū ⁊ fugiūt. ita dyaboli fugiūt. ⁊ hō ducatu āgeli ſecure vadit. Veꝝ pctōres xp̄m nō ſequētes. ſꝫ ꝑegrinos opprimentes dicūt tūc ī egreſſu aīe. ⁊ in die iudicij iſtḋ qḋ ſcriptū ē de eis ī ps. Sig̃ n̄ra nō vidim⁹ ⁊c̄. ⁊ illud Sap. v. A via iuſticie errauim⁹ ⁊ lumē iuſticie nō luxit nobis.

Feria t̄tia poſt paſca. ſermo. xxviij.

Tetit ieſus in me-

8. dio diſcipuloꝝ ſuorum ⁊ oñdit illis man⁹ ⁊c̄. Lu. xxiiij. Nos videmus q̄ aīalia irrōnalia nō relinquūt paruulos ſuos donec ſciant ſe nutrire. iō tādiu manēt apud ipos docētes ipos quō pñt ſe nutrire. vñ ps. Sicut aq̄la ꝓuocans pullos ſuos ad volādū ⁊ ſup eos volitās. Etiam h̄ videm⁹ in ꝑentibus bonis q̄ magis ſūt ſolliciti circa ſuos filios vt eos ad bonū educant q̄ ꝓ ſeipis vt ait ſapiēs. Eccle. vij. Filij tui ſint eruditi. Ita etiam ſpiritualit̄ fecit dñs nr̄ iħs xp̄s elegit ſuos aplos tāq̄ filios dilectos eos docuit q̄diu apud eos erat ⁊ ſine eo ſp triſtes erāt. Vñ ait petrus. Dñe quo ibimus ſine te q̄ habes v̄ba vite. Et iō noluit eos relinq̄re quouſq̄ꝫ in fide confirmaret ⁊ ſpm̄ ſctm̄ mitteret ⁊ ſepe eis apparuit infra hinc ⁊ aſcenſionem. vt pꝫ in euangelio. Diſcipuli erāt ſil' ꝯgregati ꝓpt̄ metū iudeoꝝ ⁊ ꝯturbati d̄ amiſſiōe prīſ. ſtetit igr̄ in medio eoꝝ ⁊ dixit eis. Pax vob̄ ego ſū. nolite timere. Cōturbati v̄o ⁊ cōterriti diſcipuli exiſtimabāt ſe ſpm̄ videre. Et dixit. q̄d turbati eſtis ⁊ cogitatōes aſcēdūt ī corda v̄ra. Videte manus meas ⁊ pedes meos qꝛ ego ſū. palpate ⁊ videte. quia ſpūs carnē ⁊ oſſa nō h̄ꝫ ſic̄ me videt̄ h̄re. Et cū id dixiſſet oñdit eis man⁹ ⁊ pedes. Adhuc illis dubitātib⁹ ⁊ mirātib⁹ p̄ gaudio dixit. Habetis hic aliquid qḋ mādūcet̄. Et obtulerūt ei partem piſcis aſſi ⁊ fauum mellis. Et cū manducaſſet corā illis. accepit reliquias ⁊ dedit illis. Et dixit ad eos. Hec ſunt v̄ba mea q̄ locutus ſum ad vos cum adhuc eſſem vo-

discum. qm̄ nec̄e est impleri oīa q̄ scripta
sūt in lege Moysi ꝛ pphetis ꝛ psalmis de me.
Tunc aperuit illis sensum vt intelligerent
scripturas. ꝛ dixit eis. Qm̄ sic scriptum est. Et
oportebat pati xp̄m ꝛ resurgere a mortuis
tertia die ꝛ p̄dicare in noīe ei⁹ pniam ꝛ re-
missiōem pctōꝝ in oēs gētes. Hic fit qō.
Utrū clarificatus posset cibū naturalez co-
medere. Ad h̄ dicūt doctores q̄ xp̄s modi-
cū sumpsit de pisce ꝛ de fauo mellis vt osten
deret suā resurrectiōem verā eē. ꝛ iste cib⁹
euanuit sicut lapis calidus attrahit aquaz
ꝛ in se ꝯsumit. Et iō dicūt q̄ electi transla-
ti in paradisum comedūt fruct⁹ ꝛ ꝯsumunt
sicut hūorez sol. qꝛ Enoch ꝛ Helyas ibi ma-
nēt vsq3 ad diē iudicij. Nō q̄ xp̄s ostēdit di-
scipulis q̄tuor ppter q̄tuor causas. Primo
ostēdit illis man⁹ vt eos ꝛ nos puocaret ad
pugnādū. Secūdo ostēdit eis lat⁹ vt eos et
nos incitaret ad diligēdum. Tertio ostēdit
eis pedes vt eos ꝛ nos reuocaret ad seruiē-
dum. Quarto ostēdit eis totū corp⁹ vt eos ꝛ
nos incitaret ad cōpatiendū. Primo xp̄us
post resurrectiōem suā ostēdit suis dilectis di-
scipulis man⁹ vt eos ꝛ nos puocaret ad pu
gnādum dicēs. Uidete man⁹ meas quib⁹
fortiter pugnaui p vobis ꝛ inimicū supera
ui. Et ideo dicit Hiero. Oīs xp̄i actio no-
stra est instructio. Et iō fortiter pugnanti
multā pmisit gl'iam. Et iō ait. Sic oporte-
bat xp̄m mori. pugnādo. ꝛ sic intrare ī glori
am suā. Qui ergo vult cū xp̄o post hāc vitā
intrare gl'iam dz fortiter pugnare cōtra sex
vitia. de quo hēmus figuraz. i. Mach. ij. Qr
sex iniq̄ duces pugnabāt ꝯ iudā machabe-
um ducē iusticie ꝛ volebāt pp̄l'm suū coge-
re ad adorandū idola. ꝛ recedē a deo q̄ fec̄
celum ꝛ terram. Et ait Machabe⁹ dux iu-
sticie. Melius est mihi mori in p̄lio q̄ vide
re mala gētis nr̄e. ꝛ fideliter pugnauit ꝛ vi
cit. ꝛ in gl'iam hui⁹ mūdi intrauit. ita q̄ no-
mē ei⁹ laudabit̄ sup oēs duces vsq3 ad diē
iudicij. Et cū xp̄o mō intrauit ad eternam
gl'iam. Ita spūal'r sex sūt vicia q̄ nos impu-
gnāt velut sex duces. Prim⁹ dux vicioꝝ est
iniust⁹ amor. ꝛ h̄ multos supauit. Nā multi sūt
q̄ amāt seip̄os ꝛ amāt creaturā plus q̄ cre
atorē. de q̄b⁹ ait dn̄s Mat. x. Qui amat pa
trē aut matrē: ꝛ vxorē aut filios: aut seip̄m
sup me: nō est dign⁹ vt intret in gl'iam me-
am. qꝛ xp̄s ducē iniusti amoris supauit. pl⁹
nos: q̄ seip̄m amant. Secūd⁹ dux malicie
est iniust⁹ timor. Multi nāq3 sūt q̄ pl⁹ terre-
nā pen̄s timēt q̄ etnā. ꝛ iō nolūt agē peni-
tētiā. de q̄b⁹ Job. vi. Qui timet pruinaz ca-
det sup eū nix etne dānatiōis. Tertius dux
malicie est voluptas carnis q̄ multos vicit.
Un̄ Hiero. Qui carnē suā in delectatiōibus
īpinguāt v'mib⁹ eā parāt. Itē Apoc. xviij.
Quātū fuit ī delitijs tm̄ ei date de tormentis.
Quart⁹ dux malicie ē pudor. Multi sūt qui
bōa facerēt si hērēt pudorē de p̄ximo ꝛ socijs
q̄ irridenē. Magna ē stulticia q̄ hō hz pu-
dorē in h̄ q̄ ꝯfitet̄ pctā sua ꝛ fac̄ bonū. me-
li⁹ eēt hēre pudorē corā vno hoīe q̄ hēre pu-
dorē in iudicio corā deo āgel'ꝛ hoīb⁹. Quin-
tus dux q̄ multos vic̄ est falsa spes. Dicūt eñ
De⁹ misericors ē ꝛ neminem vult dānari. si
vellet dānare hoīez: passus p hoīe non fu-
isset. Un̄ dic̄ Aug⁹. super ep̄lam ad Roma.
Spes nō ꝯfundit s3 sepe ꝯfundit̄ qn̄ aliq̄s
sperauit ꝛ ita nō īuenit. Sext⁹ dux malicie
q̄ multos vicit ē luxuria. q̄ tā feīas q̄ vi-
ros vicit ꝛ intrare ad regnūz celoꝝ sue ad
gl'iam nō pmittit. Un̄ ap̄lus ad Ephes. v.
Oīs fornicator aut imūd⁹ nō hēbit partez
in regno dei. Iō ostēdit xp̄us manus q̄si pu-
gnasset fortit̄. Si aūt illos sex vicit Judas
machabe⁹ ꝛ intrauit ī gl'iaz mūdi: q̄to ma-
gis vos si tenueritis ꝛ viceritis intrabitis ī re
gnū celoꝝ ꝛ in gl'iam eternitatis. Iō pmit-
tit dn̄s gl'iam. Apoc. iij. dicens. Qui vicerit
sedebit mecū in throno. Secūdo dn̄s nr̄ ie-
sus xp̄s ostēdit hodie suis discipulis lat⁹ vt
ip̄os discipulos ꝛ nos excitaret ad diligen-
dum. q. d. Uidete latus meum mihi apertū
cor in me vulneratū. vt sci3 videas q̄tum te
dilexi. Ut ait Cant. iiij. Uulnerasti cor meū
amica mea. Diabol⁹ nāq3 hūano generi in-
fixit lancea sue fraudis tria vulnera cordi.
Et ideo voluit dn̄s lat⁹ suū aperire. Un̄ le-
gimus. ij. Reg. xviij. q̄ Dauid dilexit Abso
lon filiū suū. eo q̄ erat pulcherrim⁹. sed ip̄e
Absolon ppt̄ suaz pulchritudinē noluit pa-
tri obedire. ppter qd̄ fugit a facie p̄ris ī de-
sertum. Et Joab aduocatus p̄ris trāsfixit
tres lanceas per latera Absolon ꝛ mortu⁹
ē. qd̄ cum p̄r audisset ait. Quis mihi det vt
moriar p te fili mi Absolon. ppter nimiam
dilectiōem dēna vice reuocauit v'buz istud
predictum. Ita moraliter per Dauid nota
christum. quia Dauid dicitur manu fortis.
hic habuit pulcherrimuz filium. scilicet ho-
minem ad imaginem dei creatum. s3 ppter
pulchritudinem nostraz nō curauim⁹ crea-
torem. sed fecimus cōtra obedientiā in pa-

radiso. ppt quod venit Joab.i. dyabol⁹. ꝛ
trāsfixit ꝑ latera ꝛ cor ei⁹ tria maxia vulne
ra ꝛ mortē aīe inflixit. Primā fixurā anime
fecit per lanceā gule dicēs. Comedatis de
fructu nequaꝙ̄ moriemini. Secūdam fixurā
aīe infixit per lāceam supbie dicēs. Eritꝭ sic
dij. Tertiā fixurā cum tertia lancea fixit ꝑ
lanceā auaricie dicēs. Sciētes bonū ꝛ ma-
lum. Cum ꝗ̄ vidēt pater noster ihs xp̄s su-
um dilectū filiū. s. gen⁹ humanū hijs tribus
lāceis vulneratū ait. Quis mihi det vt mo
riar ꝓ te fili mi Absolō. i. aīa deuota. Et sic
ꝓ ea cor fecit vulnerari vt nos a vulnerib⁹
nr̄is sanaret. ꝛ iō ōn̄dit lat⁹ vt nos ad amā
dum illum excitaret. Tertio xp̄us ostendit
pedes ap̄lis vt nos ꝛ ip̄os ad suū seruitiuꝫ
ꝓuocaret. Vn̄. Eccl. ij. Fili accedēs ad ser-
uitutē dei sta in iusticia ꝛ timore. Itē Esa.
lij. Pedes eoꝝ recti. ꝙ̄ speciosi pedes euan-
gelizantiū bona ꝑdicātiū pacē. Ad seruitu-
tē suā nō vult xp̄s habēnisi sint mūdi. pul-
chri. ꝛ sapiētes. De ꝗ̄ legim⁹ figurā Daniel.
ꝓmo. Nabuchodonosor rex babilonie ait su
is aduocatis. Eligite mihi tres pueros de-
coros forma ꝛ sapiētes. in ꝗ̄bus nō sit ma-
cula vt stent sup pedes ꝛ seruiāt mihi. ꝛ ele-
gerūt Danielē Sydrach ꝛ Abdenago. Et
isti tres fuerūt mundi. iusti. ꝛ fideles. ita ꝙ̄
nolebant vti cibarijs regis eo ꝙ̄ ip̄i crede-
bāt in deū qui fecit celū ꝛ terram ꝛ ipse rex
adorauit ydola. ꝛ ppt hoc petierūt ꝙ̄ darē
tur eis legumina. Ita spūaliter si rex mun-
dus ꝛ terrenus voluit hr̄e seruitores mun-
dos. quāto magꝭ rex celestis in cui⁹ conspe-
ctu angeli sunt mūdi. Et isti tres habebant
in se tres ꝟtutes. ideo fuerūt in ꝓncipio ser
uitiū electi. Primo nāqꝫ fuerūt prudentes
nam vnus. scꝫ Daniel in sua prudentia ex-
cellebat om̄es prudētes babylonie. Ita qꝫ
ꝛ nos xp̄ianos optet eē prudētes vt d̄ pte
ritꝭ ac de p̄ntibus ꝛ de futuris prudēter om-
nia disponam⁹ ad nr̄am vtilitatē ꝛ dei glo-
riam. Secūdo fuerūt mūdi. ita ꝛ nos opor-
tet esse mūdos. Nam vt ait ap̄ls Ephe. v.
Om̄is fornicator aut immūdus nō hꝫ parteꝫ
in glīa dei. Tertio fuerūt in fide stabiles: qr
magꝭ elegerūt mori ꝙ̄ negare deū. Iō misit
rex Nabuchodonosor eos in candētē forna
cem. ibi sedebāt q̄si in rore. Ita ꝛ nos opor-
tet esse stabiles in fide. Et sic pꝫ ꝙ̄ xp̄s ostē
dit eis pedes vt nos in suū seruitiū inclina-
ret. Vn̄ ps. Sicut oculi seruoꝝ in manibus
dn̄oꝝ suoꝝ: qn̄ stāt ꝛ seruiūt eis: ita ocli no
stri ad dn̄m deū nr̄m donec misereaẗ nostri
vt intrem⁹ cū ip̄o in gl̄iam. Quarto dico ꝙ̄
ōn̄dit suis discipulis totū suū corp⁹ vt nos
ꝛ ip̄os ad cōpatiendum reuocaret. Vn̄ ait
qn̄ ad eos intrauit. Ego sum. nolite timere
spūs carnē ꝛ ossa nō hꝫ sicut me videtꝭ hr̄e.
De ista ōn̄siōe sui corporis legiẗ de quodaꝫ
sctō videlꝫ Machario. q̄ deū multis annis
exorauit dicēs. O dn̄e quō ꝓ me ꝛ quolibꝫ
peccatore tot mala pati in tuo sctissimo cor
pore potuisti cum nō ex opibus iusticie que
fecim⁹ nos meruim⁹. Cui apparuit domi-
nus dicēs. Misericordia me spinis coronauit.
charitas latus meū perforauit. patiētia me
flagellauit. benignitas clauū in dexterā ma
nū fixit. clauū i sinistrā manū māsuetudo.
pietas clauū in dextrū pedem fixit. humili-
tas clauū in sinistrū pedem fixit. bōitas me
ligauit. Sꝫ iusticia in hijs locū nō hꝫ. Unde
ait ap̄ls ad Tytū. Nō ex opib⁹ iusticie que
fecim⁹ nos: s꞉ ꝺm misericordiam saluos nos fecit
Et iō ex quo audiuit talia de xp̄o ꝙ̄ ille ꝟ-
tutes eū cogerēt ad sustinēdū talia ꝓ hoīe
depinxit xp̄m in cruce pendētem. ꝛ sup cru-
cem imaginē pulcherrime ꝟginis supra quā
scp̄sit. misericordia aureis lr̄is. Et huic coronaꝫ
spineā ip̄ressit. Itē in laťe dextro pulchram
puellam latus eius aperientem. ꝛ iuxta eā
scp̄sit charitas. Itē ad dextrū brachiū puel
lam pulchram que clauū in dextrā manum
incussit cū malleo ferreo. ꝛ iuxta illam scri-
psit. patiētia. Itē iuxta sinistram manū pu
ellam q̄ clauū infixit. ꝛ iuxta illam scripsit.
benignitas. Itē iuxta dextrū pedē puellam
ꝛ iuxta illam scp̄sit. pietas. iuxta sinistrum
scp̄sit māsuetudo. ꝛ puellā depinxit. Iteꝫ ex
alia parte stetit puella depicta ꝛ funē ī ma-
nu tenuit ꝛ captiuauit. ꝛ hāc imaginē sctūs
iste om̄i die honorauit iuxta reuelationem
saluatoris. Et ideo ōn̄dit eis man⁹ vt eos
ꝛ nos ad pugnādum animaret. Ōn̄dit la-
tus vt eos ꝛ nos ad amandum ꝓuocaret.
Ōn̄dit eis totum corpus vt nos ꝛ ip̄os ad
cōpatienduꝫ reuocaret vel inclinaret. Ostē
dit eis pedes vt nos ꝛ ip̄os ad suū s̄uitiuꝫ
ꝓuocaret ꝛc̄.

In octaua pasce. Sermo. xxix.

i Infer digitū tuum
huc ꝛ vide ꝛc̄. Joh. xx. Sciē-
dū ē ad nr̄aꝫ doctrinā ꝙ̄ tria
genera hominū solet q̄libet libent̄ recipere

in domū suā.s.mgr̄m.medicum.⁊ amicū.
Mgr̄m q2 p̄t ab eo doceri. Ezech.xliiij.do-
cebūt vos int̄ scm̄ ⁊ pollutū q̄d agē debea-
tis. Medicū solet vnusq̄sq3 libēter accipere
in domū.q2 d2 Eccl.xxxviij. Honora me di-
cū ppt̄ ncc̄itatē.si em̄ iaderis ī infirmitatē
p̄t tibi subuenire. Itē amicū fidelē3. vñ ait
sapiēs Prou.xvij. Omi tpe diligit q̄ amic⁹
ē. Istas aūt tres ɔditiōes habuit xp̄s. Fu-
it mgr̄ docēs nos viā v̄itatis. vñ ait Joh.
xiij. Uos vocatis me mgr̄ ⁊ dn̄e:⁊ bn̄ dicitis
sum etem̄. Itē fuit medic⁹ q2 sanauit nos.
Luc.vi. Qui hēbāt infirmos ad eū venie-
bāt q2 v̄tus de illo exiuit ⁊ sanabat oēs. Itē
fuit amic⁹:q2 aīam suā dedit p ouib⁹ ī mor-
te.⁊ he tres bone ɔditōes ondunt̄ ī h̄ euā-
gelio Joh̄is. Cum sero eēt die illo vna sab
bato₄.i.p̄ma die p⁹ sabbatū.⁊ h̄ fuit in die
pasce de sero.⁊ fores eēnt clause vbi erāt di-
scipuli ɔgregati ppt̄ metū iudeo₄.veit ie-
sus ianuis clausis ⁊ stetit ī medio discipulo
rū suo₄.⁊ dixit eis. Pax vob. Et cū h̄ dixis-
set oñdit eis man⁹ ⁊ pedes ⁊ lat⁹.⁊ gauisi sūt
discipuli viso dn̄o.eo q̄ surrexit a mortuis.
Dixit eis iterū Pax vob. Sicut misit me pat̄
⁊ ego mitto vos. Hec cū dixisset insufflauit
⁊ dixit. Accipite sp̄m sctm̄ q̄₄ remiseritis pec-
cata remittunt̄ eis.⁊ q̄₄ retinueritis retenta
sūt. Thomas aūt vn⁹ de duodecī nō erat cū
eis qn̄ venit iesus. Dixerūt ḡ ei alij discipu-
li.vidim⁹ dn̄m. Ille aūt dixit. Nisi videro ī
manib⁹ ei⁹ fixurā clauo₄ ⁊ mittā digitum
meū in locū clauo₄.⁊ mittā manū meā in
lat⁹ ei⁹ nō credā. Et p⁹ dies octo.sc3 hodie
iterū erāt discipuli ei⁹ int⁹ ⁊ Thomas cum
eis. venit iesus ianuis clausis ⁊ stetit ī me-
dio ⁊ dixit.pax vob. Deinde dicit Thome.
Infer digitū tuū huc ⁊ vide manus meas.
⁊ affer manū tuā ⁊ mitte ī lat⁹ meū.⁊ noli
eē icredul⁹ s3 fidelis. R̄ndit Thomas ⁊ di-
xit. Dn̄s me⁹.s.q̄ me redemisti.⁊ de⁹ me⁹.sc3
q̄ me creasti. Dic̄ ei ih̄s.q2 vidisti me Tho-
ma credidisti. Bti q̄ nō viderūt ⁊ crediderūt
Multa q̄dē ⁊ alia signa fecit ih̄s ī ɔspectu
discipulo₄ suo₄ q̄ nō sūt scp̄ta i libro h̄. Hec
aūt sūt scp̄ta vt credatis q2 ih̄s ē fili⁹ dei.⁊ vt
credētes vitā habeatis ī nomīe ei⁹. Quo ad
thēa. Infer digitū tuū huc ⁊ vide man⁹ me-
as. Nō q̄ q̄tuor sūt man⁹ q̄s deūi⁹ videre.
Prima ē man⁹ dirigēs. Secūda ē manus
scribēs. Tertia ē man⁹ pcutiēs. Quarta ē
man⁹ tribuēs. Prima man⁹ est man⁹ diri-
gēs vel demōstrās. Nā3 videm⁹ q̄ vbi vie
sūt plures ibi ponit̄ man⁹ q̄ ostendit ⁊ dirigit
ambulātes ad viā rectā.vñ ait i p̄s. Dedu-
xisti ppl̄m tuū i manu Moysi ⁊ aarō ⁊ ostē-
disti eis viam bonam p quā ambulāt. Sic
em̄ man⁹ hoīs h3 pollicem.⁊ q̄tuor digitos
ita d3 hr̄e v̄tuosus hō manū quā inspiciat
vt ip̄m ad viā rectā dirigat. Pollex ē iusti-
cia:q2 sicut pollex h3 duo mēbra.ita iusticia
q̄ hō sit iust⁹.q̄ ptinet ad deū ⁊ p̄ximū.tūc
tpe mortis dirigit ip̄m de⁹ p viā rectā. Unde
Sap.x. Iustū deduxit dn̄s p vias rectas.⁊
oñdit illi regnū dei.q2 pollebat ī v̄tute iusti
cie. Digit⁹ post pollicē ē idex.⁊ p hūc accipi-
tur prudētia.nā sicut ille digit⁹ h3 tria mē-
bra.ita prudētia h3 tria.nā prudētia cogi-
tat de p̄teritis.ordinat de p̄ntib⁹.⁊ puidet de
futuris. Prou.vi. O piger vade ad formica3
⁊ disce ab ea prudētiā. Digit⁹ p⁹ indicē est
medi⁹.⁊ h̄ significat fortitudinē. Et ille si-
milit̄ h3 tres articlos vel mēbra.ita fortitu-
do tria d3 hr̄e vt hō resistat diabolo q̄ nitit̄
eū occidē.⁊ r̄sistat fortit̄ mūdo q̄ nitit̄ ip3 a
deo retrahē.⁊ resistat fortit̄ carni q̄ nitit̄ ip̄m
decipē. Post mediū digitū ē anularis iuxta
minimū digitū.⁊ in isto portat̄ anul⁹.q2 ibi
ē vena q̄ tāgit cor ⁊ significat dilectiōe3. Et
silr̄ h3 tria mēbra.ita dilectio d3 esse:q̄ dili
gas deū ex toto corde.p̄ximū sibi subuenie-
do.⁊ diligas teip̄m aīa3 tuā mūdā suādo.
P⁹ anularē est minim⁹.⁊ iste vocat̄ auricu
laris.q2 d2 auricularis eo q̄ hō p̄t attingere
aures.⁊ significat obediētiā. Nā sic digit⁹
iste silr̄ h3 tres articulos.ita obedientia.vt
hō ppt̄ deū obediat suo superiori.suo simili.
suo inferiori.sic xp̄s fuit obediens vsq3 ad
mortē.⁊ iō exaltauit eū pr̄.⁊ dedit illi nomē
q̄d ē sup oīe nomē.vt in ei⁹ noīe flectatur
ptās inferni.mūdi.⁊ celi. Et sic p3 p̄ma ma
n⁹ dirigēs ad viā rectā. Et iō xp̄s ostendit
in cruce man⁹.q.d. Ecce hō viā3 rectā. Se-
cūda man⁹ ē man⁹ scribēs.aliqn̄ em̄ scp̄sit
scp̄turā rigoris ⁊ iusticie. Scripsit scp̄turā
misōie i tēplo qn̄ p̄ntabāt sibi mulierem in
adulterio dep̄hēsa3 ⁊ accusabāt eā.⁊ inter-
rogabāt dicētes. Mgr̄ mulier hec dep̄hen-
sa est in adulterio.⁊ moyses iussit eā nobis
lapidare.q̄d tu dicis d̄ ea? Tūc dn̄s manu
scribebat in terra ⁊ ait.q̄ vr̄m sine pctō est:
p̄m⁹ mittat in eā lapidē. Tūc oēs ɔfusi re-
cesserūt.⁊ ait ad mulierē.vbi sūt q̄ te accusa-
bāt? Nēo te ɔdēnauit. Que dixit.nemo do
mine. Dixit aūt dn̄s. Nec ego te ɔdēnabo.
Uade ⁊ iā ampli⁹ noli peccare.⁊ h̄ ē man⁹

cũ scriptura misericordie q̃ scripta est ꝯ omnes peni-
tentes. Secũdo scripsit scripturã iusticie ma-
nu rigoris ꝯ induratos. Vnꝰ legimꝰ figu-
rã in lib. Daniel. v. Baltasar rex babilonie
spoliauit regẽ hierlm. ⁊ tulit inde vasa sacri
ficij. calices. ⁊ lauatoria argẽtea ⁊ aurea. ⁊
thuribula aurea. ⁊ alia multa. ⁊ fecit ꝯuiui-
um magnũ. ⁊ comedit ⁊ bibit de vasis sacri
ficiorũ tẽpli. ⁊ laudauit ydola. ⁊ blasphema
uit ꝯ deum. Tũc sedẽs in ꝯuiuio vidit ma-
nũ in supꝑficie parietis aule scribẽtẽ ⁊ nemi-
nẽ iuxta manũ illã. ⁊ iõ nimiũ territꝰ voca-
uit oẽs sapiẽtes regiõis vt exponerent sibi
hãc scripturã quã manꝰ h̃ scripsit. q̃ꝝ nullꝰ h̃
potuit. Tandẽ vocatꝰ est Daniel ꝓpheta. cui
dixit rex. Expone mihi hãc scripturã q̃ ẽ scripta
Mane thetel phares. ⁊ dabo tibi munera
magna. Rñdit Daniel. exponã tibi. Tu eniꝫ
nosti q̃lia dñs fecit cũ tuis antecessoribus.
⁊ specialiter cũ Nabuchedonosor pr̃e tuo. q̃
eleuatꝰ fuit in supꝑbia. ⁊ iõ eiectꝰ de regno co
medit fenũ vt bos. ꝭ ad ista nõ cogitasti et
spoliasti tẽplũ dñi. ⁊ in vasis aureis q̃ perti-
nẽt ad laudẽ dei laudas ydola tua. iõ scripsit
manꝰ ꝯ te illa tria v̓ba. Mane. i. deꝰ nũera
uit dies tuos q̃s viuẽ debes. ⁊ cõpleti sꝫ ad
tp̃s. ⁊ iõ morte morieris. Thetel. i. appensa
sꝫ opa tua in statera bona ⁊ mala: ⁊ plura
sꝫ opa tua mala q̃ꝫ bõa. iõ morte morieris.
phares. i. diuisum ẽ regnũ tuũ tribꝰ regibꝰ
q̃ venient in breui ⁊ interficient te ⁊ diui-
dent regnũ tuũ. Et in sequẽti nocte accidit
ei sicut Daniel sibi exposuit. ⁊ mortuꝰ est. q̓
Dariꝰ rex ꝑsarũ venit nocte ⁊ occidit oẽs
in ore gladij. ⁊ destruxit ciuitatẽ ⁊c̃. Ita spi-
ritualiter induratꝰ nõ cogitat q̃ deꝰ multis
pctõribꝰ fec. ꝭ ꝑmanet ĩ pctĩs. ⁊ vasis aure
is. s. mẽoria. voluntate. ⁊ intellectu. q̃bꝰ vti
deberet ad laudẽ dei: vtit̃ ad laudẽ ⁊ ad ho
norẽ diaboli. qđ videns ip̃e dñs manu sui
rigoris iusticie scribit ꝯ eum hec tria v̓ba.
Mane. i. numeraui dies tuos q̃s cõpleui. ⁊
h̃ ꝓpt̃ pctã tua. thetel. i. ꝯsideraui opa tua
bõa ⁊ mala. ⁊ valde pauca sꝫ opa tua bõa.
ꝭ valde mlta sunt opa tua mala. phares. i.
diuisi iã regnũ tuũ. Nam aĩam tuam diuisi
diabolis. res tuas amicis. ⁊ carnẽ tuã ver-
mibus. ⁊ isti tres sic accipiũt vnusq̃sqꝫ ꝑtẽ
suam. vt nullꝰ eoꝝ daret partẽ suã ꝓ alijs
duabus. nam diaboli nõ darẽt aĩam ꝓ re-
bus ⁊ ꝓ corpe. nec v̓mes darẽt carnẽ pro
aĩa vel rebus. nec amici darent res tp̃ales
ꝓ aĩa ⁊ ꝓ corpe. Et ideo misera aĩa exñs i

purgatorio clamat ad amicos q̃ tollũt res
suas dicẽs illud Iob. xix. Miseremini mei
miseremini mei saltem vos amici mei. quia
manus dñi tetigit me. ⁊ sic pꝫ manꝰ secun-
da. Iõ videte manꝰ meas. Tertia manus
est manꝰ ꝑcutiẽs. ⁊ ista ꝑcutit aliq̃s mise-
ricorditer ꝑ infirmitatẽ ⁊ aduersitatem vt
emẽdent̃. vt pꝫ in figura tp̃e Esaie filij isrl̃
erexerũt ydolũ in cãpo ⁊ planicie nemorosa
in honore cuiusdã ydoli noĩe baal. ⁊ illi ob-
tulerũt filios ⁊ filias. vt pꝫ in p̃s. Immola
uerũt filios. s. ⁊ filias suas demonijs. In h̃
ꝓuocatus est deus. ⁊ dixit ad Esaiã. vade
⁊ dic filijs israel. Extẽdam manũ meã ⁊ ꝑ-
cutiam illos ⁊ dispgaꝫ baal de loco isto. Et
percussit eos manus dñi. eos tribulãdo ꝑ
inimicos eoꝝ. ⁊ ꝑ famẽ. ⁊ per mortem. ⁊ de-
struxit ydolum. ⁊ sic emẽdauerunt se ⁊ age-
bant pñiam. Ita spũalr̃ multi sunt q̃ in ꝓ-
speritate ⁊ abũdantia rerũ immolãt demo-
nibus. ⁊ nõ deo. q̓ magis eligunt creaturas q̃ꝫ
deũ creatorẽ. qđ vidẽs dñs extẽdit manuꝫ
suã de alto ꝑcutiẽs ꝑ aduersitates. vt emen-
dent̃ ⁊ laudẽt creatorẽ. Itẽ illa manꝰ poten
tie aliquos ꝑcutit ꝑ eternã dãnationeꝫ. vt
ait in p̃s. In manu potenti ⁊ bra. ex. Cum
illa manu ꝑcussit regẽ Pharaonẽ. de q̃ legi
mus in Exo. q̓ Pharao noluit dimittẽ po-
pulũ dñi. ꝭ afflixit. Iõ clamabãt ad celum.
⁊ ait dñs. Induratũ est cor Pharaonis. ⁊
nõ vult dimittẽ pplm meũ nisi ĩ manu for-
ti. ⁊ percussit totum regnũ egyptioꝝ cuꝫ di-
uersis plagis. ⁊ tandẽ extẽdit manũ ⁊ sub-
mersit eum in mari rubro. Ita vult facere
oĩbus induratis in peccatis q̃ nolunt audire
predicare v̓bum dei. ꝭ magis indurant̃. ⁊ il-
los tangit in manu potẽti. vñ apl̃s Heb. x.
Horrẽdum est incidere in manꝰ dei viuentis
Item in Exo. Extendisti manũ tuã ⁊ deuo
rauit eos terra in fernal. ⁊ hec ẽ tertia ma-
nus quã vidẽ debemꝰ oculis cordis. Quar-
ta manꝰ ẽ manꝰ tribuẽs. ⁊ h̃ manꝰ mlta tri
buit iustis. Nã p̃mo dat grãm sanitat. Vñ
ait ille homo cuiꝰ filia erat mortua. Math.
ix. Domine filia mea modo defuncta est. sed
veni ĩpone manũ sup eã ⁊ viuet. ⁊ ita debet
dicẽ q̃libet pctõr cuiꝰ aĩa mortua est in pec
catis. Itẽ ista manꝰ pietatis tribuit iustis forti-
tudinẽ. Vñ ait euãgelista de scõ Johanne
Etenĩ manꝰ dñi erat cũ illo ⁊ ꝯfortauit il-
lum in oĩni bono. Itẽ ista manꝰ pietatis de-
ducet. vñ ĩ p̃s. Etenĩ manꝰ tua deducet me
⁊ tenebit me dextera tua. Item ista manus

pietaē p hāc vitā tribuit elecē tria. Nā tri-
buit eis bñdictōz. vñ ps. Apis tu manū tu
am ⁊ iples oē aial bñdictōe. Itē ista manꝰ
tribuit gaudiū. i. gaudij imensitatē. vñ ait.
aīa electa sedens cū deo ī eternitate. Leua eiꝰ
sub capite meo. i. sinistra manꝰ ⁊ dextra eius
āplexabit me. Itē ista manꝰ tribuit electis
honoꝛ dignitatē. Vñ petrꝰ i cano. sua. Hūi
liamini sub potēti manu dei vt vos exalter i
tpe visitatōis. i. in die iudicij. Itē ista manꝰ
tribuit elecē q̄etē securitatē. vñ dic Sap. iij.
Iustoꝝ aīe i manu dei sunt. ⁊ nō tāget illos
tormētū malicie. Et sic pꝫ ad thema. Vide
manus meas. vide manū clemētie. manum
iusticie. manū potētie pcutientē. vide manū
pietatis dona tribuentē.

Dñica pma pꝰ octauas pasce. sermo. xxx.

Ego sum pastoꝛ bo-

nus. Io. x. Paulꝰ apl's doctoꝛ ec
clesie dei ī epl'a ad Eph. dicit q̄
xp̄s ē caput nr̄m ⁊ nos mēbra eiꝰ. ip̄e. n. pr
nr̄ nos āt filij eiꝰ. ip̄e ē rex nr̄. nos ppl's eiꝰ
nos v̄o oues ⁊ ip̄e pastoꝛ. ḡ ait. Ego sū pa-
stoꝛ bonꝰ. q̄ āt ē caput nr̄m ponit rōnē. naꝫ
caput hꝫ optimū locū ī mēbris ⁊ ē nobiliꝰ ⁊
ē subtiliꝰ ⁊ ē digniꝰ. Ita xp̄s obtinet excel-
lentiorē locū ī celo ⁊ ī t̄ra. vñ ait p ppham
Et ego ponā pmogenitū illū excelsū p regi
bus t̄re. Etiā sicut caput ē subtilius. q2 hꝫ
oēs sensus corpis ī qbꝰ ꝯsistit sapīa. ſ ī sua
sapīa excellit oēs sapīas mūdi. vñ ait apl's
Col. ij. In eo recōditi sūt oēs thesauri sapīe.
⁊ sic nobiliꝰ ē mēbꝛꝫ. ita xp̄us q2 nos nasci-
mur ī pctīs. ip̄e sine pctō d̄ v̄gīe purissima
de spūsctō ꝯceptꝰ. vt dicit petrꝰ. q̄ pctm̄ non
fecit. nec ē iuētꝰ dolꝰ ī ore eiꝰ. Etiā ē digniꝰ.
q2 caput hꝫ regere oīa mēbra corpis ⁊ vitā
eis ministrare. ⁊ oīa mēbra seruare ad modū
boni pastoris q̄ regit ministrat et ꝯseruat
suas oues. ḡ bñ pōt dicere v̄bum pallega-
tum. Ego sum pastoꝛ bonus. Quō aūt illas
hꝫ regere. custodire. liberare. ⁊ eis ministra
re. cognoscere. ⁊ signare. pꝫ ī euāgelio. Dixit
ēīa discipulꝭ suis in cena qū p eis ⁊ p no-
bis voluit ire ad mortē. ego sū pastoꝛ bonꝰ
bonus pastoꝛ aīam suam. i. vitam ponit p
ouibus suis. mercēnarius ⁊ q̄ non ē pastoꝛ
cuius nō sunt oues pprie videt lupū venie
tē ⁊ dimittit oues ⁊ fugit. ⁊ lupus rapit et
dispgit oues. mercēnarius aūt fugit. q2. s.
p mercede pascit oues. ⁊ plꝰ curat de merce
de q̄ de salute ouiū. i. fideliū. q2 nō ptinet ad
eū d̄ ouibus. Ego sū pastoꝛ bonꝰ ⁊ cognosco
oues meas ⁊ cognoscūt me mee. sicut nouit
me pr̄ ⁊ ego cognosco prēm. ⁊ aīam meam
pono p ouibus meis. ⁊ alias oues habeo. s.
gentiles q̄ nō sūt ex hoc ouili. ⁊ illas optet
me adducere. p meos aplos pꝰ ascensionē
⁊ vocem meam audiēt q̄ fient xp̄iani. ⁊ fiet
vnū ouile. i. vna cōgregatio fideliū in sctā
ecclesia. ⁊ vnus pastoꝛ. scꝫ papa ex parte
mei cui cōmisi pascere sctām eccl'iam. Etiā
aliq̄ dicūt sup illo v̄bo. Erit vnum ouile et
vnus pastoꝛ. q̄ adhuc ante diem iudicij e-
rit vna fides p totum mundū. Quo ad the
ma. Ego sum pastoꝛ bonus ⁊c. Nota q̄ bo
nus pastoꝛ circa suas oues. i. fideles in ip̄m
credētes quattuoꝛ facit. Primo signat stu
diose vt cognoscat. Secūdo ptegit affectuo
se vt custodiat. Tertio liberat p̄ciose vt pos
sideat. Quarto pascit fructuose vt alliciat.
Primo dico sic q̄ xp̄us sicut bonus pastoꝛ
siḡt oues suas studiose vt coḡscat h̄ ⁊ ī moꝛ
te ⁊ in die iudicij. nam sepe seducit ouis vt
occidat. ita multi seducunt vt occidant in
aīa a lupo furibūdo. vt pꝫ. ij. Regū. xij. Vbi
legimus q̄ dn̄s misit ppham ad regē Da-
uid q̄ peccauit ⁊ ait ad eū. Quidam pauper
hō habuit ouē quā tenerrie dilexit ita q̄ il-
la ouis comedit de mensa sua ⁊ bibit de ci-
pho suo ⁊ ī sinu suo dormiebat. Sed venit
q̄dā q̄ habuit m'tas oues ⁊ tulit ouē paup-
is ⁊ occidit. q̄d ille d̄meruit certe mortē dix.
dauid. Quis est iste paup nisi xp̄s q̄ factus
est p nobis ita paup. vñ Mat. viij. Vulpes
foueas hn̄t ⁊ volucres celi nidos. filius āt
hoīs nō hꝫ vbi caput suuꝫ reclinet. Ille ha-
buit ouē quā tenerrime dilexit. s. aīaꝫ ad dei
ymaginē creatā quā dilexit ⁊ diligebat q̄
cibat de mensa angeloꝝ pane vite. de sacro
altaris. ac potat de calice sui sctīssimi sāgnis
⁊ dormit in sinu grē sue sctē eccl'ie. Qui igr̄
talem ouem. i. hoīem iustuꝫ ꝑsequit ⁊ occi-
dit quid meret. certe Dauid dixit mortem
meret et'nā. Vt igitur nullus infestaret oc-
cidē oues xp̄i. s. suos fideles voluit signare
eos studiose. Cuiꝰ figuram legimꝰ. Gen. xxx.
Iacob pr̄iarcha ⁊ laban q̄dā vir habitabāt
ī vna regiōe. ⁊ iuxta se habebāt oues q̄ fue-
rāt oēs vniꝰ coloris. dixit aūt Iacob ad la-
bā volo siḡre oues meas ne sit iurgiū int' te
⁊ me. ⁊ vt cognoscas oues meas. volo eas si
gnare. Accepit itaqꝫ iacob virgulas amig-

dalaꝝ. ⁊ discoriauit eas. ⁊ posuit in canali pleno aq̄ vbi oues bibebāt. Et ex aspectu amigdalaꝝ ⁊ ṽgulis agnicnli erant diuersi coloris. Et sic cognouit iacob oues suas ab omib⁹ labā. Ita spūalit̄ dñs nr̄ ⁊ labā dyabol⁹ hñt sil̄ oues i isto deserto hui⁹ mūdi. Ne igit̄ fiat iurgiū int̄ eos ī die iudicij sigt xp̄s oues suas. posuit itaqȝ dñs ṽgulas amigdalaꝝ. i. sctōs ⁊ sctās. vt iohēȝ baptistā. iohēȝ euāgelistā. Katherinā scām. ⁊ barbarā sā-ctā. ⁊ alios sctōs ⁊ sctās q̄s discolorauit diuersis coloribꝰ ī eoꝝ passiōe. rubeo colore ex sanguīe. albo colore ex castitate. nigro colore ex humilitate. Tales igit̄ oues xp̄i dūt ī spicere vitā eoꝝ. ⁊ īspectio pducit fructū simile. ⁊ sic occipit omis xp̄i signum a sctis. ⁊ istud signū imp̄mit̄ in baptismo. Tūc veniens ī die iudicij statuet oues suas a dextris. id ē qd vitā et̄nā hñtes signum xp̄i. s̄ oues labā. i. malos iudeos. gētiles. ⁊ malos xp̄ianos statuet a sinistris. q2 nō hñt signū illi⁹ cui⁹ opa nō feceruīt. Scdo bon⁹ pastor protegit offectuose vt custodiat. vñ Eze. xxxiiij. Sicut pastor visitat gregē suuȝ vt ptegat. ita visitabo vos dicit dñs. Hui⁹ legim⁹ figurā in li. Ezechie. viij. dixit dñs ad Ezech. Ueni ⁊ oñdam tibi qd faciā oīb⁹. ⁊ vidit septuogīta viros stare ⁊ hr̄e dorsū od tēplū ⁊ ad oriētē hñtes faciē. ⁊ venerūt sex angeli cū sex securib⁹. vt interficerent eos. s̄ venit q̄dam indut⁹ lineis albis ad modū pastoris dicēs ad illos sex. Ne pcutiatis donec signemus illos q̄ ptinēt ad deū ⁊ ptexit illos donec suos elegit. Et in frōtib⁹ illoꝝ īpressit signū Thau. ⁊ postea ait. Percutite oēs alios. illos nō ptegam q̄ nulli pepercerunt. Ita spūaliter p illos septuaginta viros stōtes. nota ↄgregotōȝ oīm hoīm vertentium dorsa od tēpliū. q2 deū nō honorāt. ṽtētes faciem ad ortū solis expectātes diem iudicij. Uenient igit̄ sex angeli cū sex securibus. vt oēs interficiāt ppt̄ pctā hoīm. Sed ait pastor bonus idutus albo veste. scȝ carne purissima ptegens suos fideles. dicēs. Nolite pcutere donec meas oues eligā. ⁊ tūc nulli parcāt. s̄ oēs pcutiāt q̄ nō sūt de ouili boni pastoris. Pria secur[is] q̄ pctōr pcutit̄ ē supbia Uñ ait abacuck in pe. Percussisti caput de domo impij. Dom⁹ impij ē cōsciā mala. vbi supbia est caput oīm maloꝝ. Scdo securis est morbus q̄ multos improuise pcutit. Uñ 4. iiij. Reg. Percussit dñs Yoram languore insanabili. Tertia securis q̄ pcutit ouē laban ⁊ non ouē xp̄i. est grauitas pctōꝝ. que magis pcutiūt aīam miserā q̄ magna securis corpus. vñ dr̄ Amos. vi. Percutiet domū maiorē ruinis. ⁊ minorē scissionibus. Maior dom⁹ ē aīa. ⁊ minor ē corp⁹. q̄ ābo pcutiūtur securi pctōris. vñ in ps. Securi ⁊ ascia. i. barde deiecerūt eā vicȝ ouē morbidam ⁊ molā. Quarta securis q̄ oms laban pcutit̄ ē mors ocerbitas. Uñ ait dñs Amos ix. Percute cardinem ⁊ mouebuntur superliminaria. Cardo est corp⁹. superliminaria sūt vires q̄ oēs mouebūt̄ q̄n mors cū securi sua pcutit corp⁹. Quinta securis pcutiēs ouem laban. i. malū hoīem. ē seueritas iudicij. Nā in ictu oculi iudicot̄ q̄n misera aīa egredit̄. Uñ dicūt tales oues laban. i. dyaboli serui mali xp̄iani. inique egimus ↄ te ⁊ ad iracūdiā te puocauimus. idcirco pcussisti nos nec pepercisti nobis. Et hoc fit q̄n de ore eius exibit gladi⁹ acutus. Sexta securis q̄ pcutit oues laban. i. dyaboli ē pene eternitas. Uñ puer. xix. Parati sūt mallei pcutiētes stultoꝝ corporibus. Et illud ps. Supra dorsum meū fabricauerūt pctōres. tūc igit̄ in illa extrema necessitate q̄n celi mouēdi sūt ⁊c. oues xp̄i tanq̄ a bono pastore ptegent̄. vt nō pcutiat eos quisq̄. vñ ps. Proteges eos in tabernaculo tuo a ↄdictōe linguaꝝ. Et sic pȝ q̄ xp̄s bon⁹ pastor ptegit oues suos affectuose. vt custodiat. Tertio xp̄s velut bonus pastor liberat oues suas p̄ciose vt possideat. Uñ eramus venditi et pditi ppt̄ pctā primoꝝ parentū. s̄ neqȝ auro neqȝ argento liberauit nos. sed p̄cioso sāguine xp̄i liberati sum⁹. Et iō figuratus est p bonū pastorem Dauid. De q̄ legim⁹. i. Re. xvij. c. Jesse qui fuit pr̄ Dauid vir iustus. misit filiū suū Dauid quē diligebat pascere oues suas. ⁊ veniebāt leo ⁊ vrsus tollentes p̄dam de ouibus Dauid q̄s pascebat. Sȝ Dauid surrexit cū baculo ⁊ pera pastoris. ⁊ occidebat eos ⁊ liberauit oues suas. q2 dñs cuȝ eo erat. Moralit̄ p Jesse nota patrē in diuinis q̄ habuit multas oues in hoc mundo. i. aīos ad ymaginē dei creatos. Sȝ venit leo supbie lucifer ⁊ vrsus sathanas suo ricie. ⁊ tulerūt p̄dam. Misit igit̄ pr̄ filiū suū Dauid. s. xp̄m pascere oues in h̄ mūdo. s. suos fideles. Uenit igit̄ leo ⁊ vrsus. i. demō. ⁊ mundus aīam deuorando ad lymbum p suam potentiam ducendo. Quod videns Dauid. id est xp̄s accepit baculū. id ē sanctā crucē ⁊ cū leone ⁊ vrso pugnauit ⁊ eos supauit. ⁊

oues captas in lymbo sedentes ad q̄nq; milia ānoꝝ liberauit ⁊ libertati restituit. Uñ ps̄. Eduxit eos de tenebris ⁊ vmbra mortꝭ ⁊ vincula eorum dirupit. ⁊ libertati reddit. ſ xp̄s bonꝰ pastor oues suas liberauit. vt eas q̄ſi suas i libertate possideat. Quarto dico ꝙ xp̄s pastor bonꝰ pascit oues suas fructuoſe vt eas alliciat. Pascit eos oues. i. fideles diuersis cibarijs. P̄mo cibo naturali vt fructꝰ terre ⁊ arboꝝ ꝓ nobis ꝓducendo vt nos pascat. Uñ dı̄t Leuit. xxvi. Dabo vob̄ pluuiā serotinā. ⁊ imbrē matutinū. ⁊ terra gignet fructꝰ suos. ⁊ arbores pomis replebunt. Secūdo pascit eas de carnibꝰ pecorū diuersoꝝ. Uñ ps̄. Oīa subiecisti sub pedibꝰ eiꝰ oues ⁊ boues vniūsas. insuper ⁊ pecora cāpi. Uolucres celi ⁊ pisces maris. Tertio pascit oues eiꝰ pane scē doctrīe verbi dei. Eccl. xv. Cibabit eos pane vite ⁊ intellectꝰ Quarto pascit oues eiꝰ cibo sacramentali. Joh. vi. Caro mea vere ē cibus. ⁊ sanguis meꝰ v̄e ē potꝰ. Cuiꝰ legimꝰ figurā in Exo. iij. c. Cū Moyses pascebat oues ⁊ minabat eas ī interiora deserti ⁊ ibi pascebāṫ in herbꝭ virētibꝰ. Ita xp̄s mīnat gregē suarū ouiū in īteriora deserti. i. ad solitariā vitā. vitam hūiꝰ mūdi fugiēdo. ⁊ ibi pascit ī herbꝭ virētibꝰ. i. i duodecī articulꝭ fidei q̄bꝰ hō virescit ī v̄tutibꝰ. Et sic Moysi ibi loq̄baṫ ih̄s. ita loquiṫ suis oībꝰ īspiratiōibꝰ diuinis. De istꝭ pascuis vberrimis ait i libro Ezech. xxxiiij. Ego req̄rā oues meas ⁊ pascā eas ī mōtibus isrl̄ ⁊ ibi req̄escēt ī herbꝭ virētibꝰ. Quāto eñ mōtes sūt altiores tanto flores ⁊ herbe dulciores ꝓpt̄ rorē q̄ citiꝰ cadit in montes ꝙ̄ i valles. ⁊ oues libētiꝰ comedūt ī mōtibꝰ ꝙ̄ ī vallibꝰ. ⁊ lac eo dulciꝰ ē ꝓpter herbas mōtiū. Ita spūalr̄ q̄to altiꝰ hō ascēdit in mōtē ꝯtēplatiōis. tāto dulciꝰ pasciṫ ī diuinis. ⁊ q̄tominꝰ tēdit ad ima ꝯualliū tanto minꝰ capit de dulcibꝰ. Et iō monet ipe ꝓpheta Esaias oēs oues atq; fideles xp̄i dicēs. Uenite ascēdamꝰ ad mōtē dn̄i ⁊ ibi pascua inueniemꝰ. Ergo dn̄s nr̄ ih̄s xp̄s pastor bonꝰ q̄ etiā suas oues signat. ꝓtegit. liberat. ⁊ pascit.

Dn̄ica secūda pꝰ octa. pasce. Ser. xxxi.

Uos vero cōtristabimini. ſ tristicia v̄ra v̄teṫ in gaudiū. Joh. xvi. Nō ꝙ q̄tuor sūt stulticie ꝓpt̄ q̄s hō sepe ꝯtristaṫ. P̄ria ē hoīem i tali statu viuē in q̄ nō audet mori. Uñ Eccl. xiiij. Mors nō tardat. Et. xli. O mors ꝙ amara ē mēoria tua. Secūda est ꝓ vilissima re vitā exponē. sic Naboth. iij. Reg. xxi. Exposuit vitā suā ⁊ ꝑdidit ꝓ ꝑua vinea. nā rex vocauit eū ⁊ dixit. Da mi vineam. r̄ndit nolo. Tūc misit falsos testes ⁊ eū lapidare fecit. ⁊ sic tristabaṫ. Tertia ē inter bonū ⁊ malū eligē malū ⁊ bonū spernē. sic fecit Moyses cui rex pharao posuit coronā sup caput eiꝰ cū adhuc eēt puer ⁊ ꝓiecit coronā: tūc accepit carbonē ignitū ⁊ aurū ⁊ ꝓbuit puero ⁊ puer elegit carbonē. ⁊ oēs dixerūt. stulticia sua ē. Quarta stulticia est. qn̄ hō vēdit hēditatē ꝑnnā ꝓ cipho pleno lētibꝰ. ita fecit Esau: vēdidit eñ ꝓgeniturā fratri suo Jacob ꝓ vna scutella plena lentibus. vt p3 Gen̄. xxv. Ita spūalr̄ q̄ nunꝙ cogitat de morte ſ semꝑ gaudet de vanitatibus sepe ex hoc tristaṫ. Itē hō sepe gaudet coronās se corona supbie. ⁊ ꝑdit coronam glīe. Itē hō sepe vēdit bñdictiōem celestis hēditatꝭ ꝓ gaudio vanitatꝭ. ſ xp̄s p̄monēs suos discipulos ne ipi stulte in hijs agerēt. ſ meliꝰ esset eis hic modicū tristari ⁊ post hanc vitā eťnalr̄ gaudē. ⁊ iō ait vt s̄. Uos v̄o ꝯtristabimini ⁊ mūdꝰ gaudebit ſ tristicia v̄ra v̄teṫ in gaudiū. vt p3 in euangelio. Dixit ih̄s discipulis suis ī cena. Modicum iā ⁊ nō videbitꝭ me. ⁊ iterū modicū ⁊ videbitꝭ me: q2 iā vado ꝓ vob̄ in mortē. ⁊ iterū qn̄ resurgo videbitꝭ me. ⁊ in ascēsione mea. q2 vado ad p̄rem. dixerūt ſ discipuli ad inuicē. Quid ē h̄ qđ dicit nob̄ modicū ⁊ nō videbitꝭ me. ⁊ iterū modicū ⁊ videbitꝭ me: quia vado ad p̄rem. dicebāt ſ. Quid ē ꝙ dic̄ nobis modicū nescimꝰ q̄d loquiṫ: nec intelligimus. Cognouit aūt ih̄s ꝙ volebāt eū īťrogare. ⁊ dicit eis. de h̄ q̄ritꝭ iňt vos q2 dixi vob̄. modicū ⁊ nō videbitꝭ me. ⁊ iterū modicū ⁊ videbitꝭ me. Amē dico vob̄ q2 plorabitꝭ ⁊ flebitꝭ vos in h̄ mūdo ꝓpt̄ ꝑsecutōes mūdi. ⁊ mūdani gaudebūt q2 vos ꝑsequētur. vos aūt ꝯtristabimini ꝓpt̄ mortē meā. ſ tristicia v̄ra v̄teṫ in gaudiū q2 videbitꝭ me in gl̄iam. Uñ dicā vobis ꝑabolā. Mulier cū parit tristiciā h3 q2 venit hora eiꝰ. ꝯ quam ait p̄r i Gen̄. ad Euā. In dolore paries filios tuos. Cū aūt ꝑpit puerū iam nō meminit ꝑssure ꝓpt̄ gaudiū: q2 natꝰ est ei paruulus in mūdū pulcher sm̄ imaginē eiꝰ ⁊ creatoris. Et vos igiṫ nūc tristiciā habetis. iterum aūt videbo vos ⁊ gaudebit cor vestrū ⁊ gaudiū v̄rm nemo tollet a vobis. q2 eter-

naliter mecũ gaudebit. Nõ ꝙ quatuoꝛ gñia
hoim tristant ꝓpt quatuoꝛ causas. Primi
sũt penitẽtes q̄ tristãtur de pctõꝝ cõmissione
Secũdi sunt in mũdo gaudẽtes q̄ tristant
de gaudij amissiõe. Tertij sũt fortunati d̄ for
tune mutatiõe. Quarti sũt hypocrite q̄ tristã
tur de vult⁹ exterminatiõe. Pr̄io dico ꝙ pe
nitẽtes tristant de pctĩ cõmissiõe. ꝛ est bõa
ꝯtristatio qñ hõ cogitat. Ecce tu deũ offen
disti tuũ creatorẽ ꝛ ꝓpt hoc tristat. Vñ ait
Dauid postꝙ peccauit in ps. Quare tristis
es aĩa mea ꝛ q̄re ꝯtur. me. Spera ĩ deo qm̄
adhuc ꝯfitebor illi. vt mihi pctã dimittat:
q2 miseratões ei⁹ sup oĩa opa ei⁹. De ista
ꝯtritiõe aĩe penitẽtis legimus figurã in anti
q̄s libris iudeoꝝ ꝙ erat q̄dã pulchra puel
la cuidã magno ꝓncipi despõsata. ꝛ illa reli
q̄t suũ ꝓncipem ꝛ adhesit cuidã malo tyran
no ꝓpt qđ venit in magnã tristiciã ꝛ tãdẽ
tristis cognouit ꝙ male fecit ꝛ misit ad ꝓn
cipem quẽ reliq̄t q̄tuoꝛ anulos. in ꝓmo fuit
scꝓtũ: amoꝛe lãgueo. in secũdo lãguore pe
reo. ĩ tertio pereũdo spero. in q̄rto sperando
reuiuisco. ꝛ cũ h̄ q̄tuoꝛ lrãs. in ꝓma quẽ fu
gi diligo. in secũda quẽ dilexi fugio. in ter
tia qđ fugi peniteo. ĩ q̄rta penitẽdo gaudeo
Ad ꝓpositũ. Ista puella est aĩa peccatrix q̄
est pulchra dum ẽ sine pctõ. Vñ de ea dicit
Canticoꝝ. iiij. Tota pulchra es amica mea
ꝛ macula nõ est ĩ te. Et ille magn⁹ ꝓnceps
cui ẽ desponsata est xp̄us: q̄ ait Ozee. ij. De
sponsabo te mi in fide: videlicz in baptismo.
vbi renũciat diabolo. Sz reliq̄t suũ ꝓncipẽ
qñ pctm̃ moꝛtale cõmittit ꝛ adheret diabo
lo cui⁹ volũtatẽ facit. Sz de⁹ ĩmittit ei sepe cõ
tritiõem de pctĩs. tũc pt dicẽ ad xp̄m sicut h̄r
supra in anulis. Amoꝛe lãgueo ex nimio de
siderio eternoꝝ. ꝛ lãguẽdo pereo ex formi
dine q̄ feci. Sz sperando reuiuisco. q2 scio me
creatorẽ ꝛ redẽptorẽ hr̄e ita misericordez.
q̄ ait ꝑ ꝓpham Ezech. xviij. Nolo mortem
pctõris sz vt magis ꝯuertatur ꝛ viuat. Item
Ezech. xviij. Pctõr in q̄cũq3 hora ingemue
rit pctõꝝ suoꝝ ãpli⁹ nũꝙ recordabor. ꝛ iõ
gaudeo. Et in lr̃a scꝓsit. Quẽ fugi mõ dili
go. i. dñm meũ ihm xp̄m. ꝛ quẽ dilexi vide
licet diabolũ. mõ fugio ꝑ puisam. ꝛ qđ fugi
peniteo. videlicet ṽba dei audire sepe fugi.
ꝛ penitẽdo mõ gaudeo. iõ talis tristicia est
bona. q2 hoiem in aĩa saluat ꝛ in ꝯsciã letifi
cat. Vñ Bern. Aĩa que tristis est super ma
gnitudinẽ pctĩ ꝛ incuruata incedit ex timo
re dñi. illi dñs dabit grãm ꝛ letificabit eaz.

ꝛ sic tristicia ṽtet in gaudium. Secũdo di
co ꝙ de mũdo gaudẽtes tristant de gaudij
amissiõe. Vñ d̄ illis dr̄ Job. xxi. Gaudẽt ad
sonitũ organi ꝛ in pũcto ad infernũ descen
dũt. ꝛ sic tristant. Ideo ait ĩ alio. c. sapiens
Eccs. vij. Meli⁹ est ire ad domũ luctus ꝙ
ad domũ ꝯuiuij. q2 gaudiũ doloꝛe sepe mi
scet. Nã videm⁹ in naturalib⁹ ꝙ sepe p⁹ au
ram clarã ꝛ splẽdorez solis sequit pluuia ꝛ
tempestas. ꝛ post estatẽ venit hyems: de ta
li gaudio tꝑali qñ homo h̄ ꝑdit tristat. Le
gimus figuram in libro Jone. ca. iiij. ꝙ Jo
nas ꝓphã dñi multum fessus fuit ex labo
re itineris tꝑe estiuali ꝛ nullum habuit re
frigeriuz. Sz posuit se iuxta viam vt refrescẽt
ꝛ obdormiuit. ꝛ videbat sibi ꝙ super eũ cre
sceret arboꝛ magna. scz hedera q̄ crescit ad
muros ꝛ ex illa habuit gaudium in vmbra:
ꝛ statim venit ṽmis corrodens arborem ꝛ
aruit ꝛ folia ceciderũt: ꝛ vmbra ab eo reces
sit ac preterijt ꝛ sic euigilauit ꝓpha ꝛ trist
tus erat: q2 nõ habuit iterũ refrigerium
Ita moraliter homo ambulat in hoc mun
do diuersa loca hinc inde ꝛ gaudet in tran
sitorijs iuxta viam vanitatis ꝛ in gaudiũ mũ
di trãsit sicut vmbra. vt ait Job. Sicut vm
bra preterieũt gaudia. ꝛ cum sic refrescit sub
vmbra leticie gaudet. Sz venit ṽmis corro
dẽs arborẽ corpis ꝛ folia eius cadunt. q2 a
oẽs vires illius deficiũt. ꝛ tunc aĩa exiẽs
de corpore ꝛ quasi de somno euigilãs tristat
q2 tunc nõ hz refrigeriũ a deo. Iõ ait Iere.
Threñ. v. in ꝑsona illoꝝ dicẽs. Defecit gau
dium cordis nostri ṽsus est in luctum cho
rus noster. ꝛ corona capitis nostri cecidit. ve
nob quia peccauimus. ꝛ sic pz ꝙ aliq̄ tristã
tur de gaudij transitorij amissione. Tertio
aliq̄ tristant videlicet fortunati de fortune
mutatione. nam fortuna multos exaltat in
hoc mũdo vnde ipĩ gaudent. ꝛ multos dei
cit ac deponit vñ tristãt. Vñ ait poeta. Quẽ
vult exaltat quẽ vult fortũa recalcat. Hui⁹
legim⁹ figurã Hester. vi. ꝙ Assuer⁹ rex ha
buit quẽdã aduocatũ q̄ vocabat Amã. Et
ille Aman fuit multũ magn⁹ ꝛ potẽs ꝛ ĩ glia
eleuat⁹. ꝛ ali⁹ bon⁹ hõ Mardoche⁹ noie fu
it apud regẽ quẽ rex voluit etiã apud se in
glia exaltare. qđ amã vidẽs ex inuidia moꝛ
tẽ apud regẽ ꝓcurauit ꝛ ĩ curia sua patibu
lũ erexit vt ipz ibi suspẽderet. qđ ꝑcipiens
Mardoche⁹ excusauit se apud regẽ ꝛ accu
sauit Amã. tunc rex misit ꝓ Aman ꝛ dixit.
Quẽ rex vult honorare qđ dz illi fieri. at ille

le putabat q rex vellet ipm honorare. τ iō ait. Dñe quē rex vult honorare dz poni ī eq̄ regi τ indui vestimētis regalib⁹. τ duci per totā ciuitatē τ clamare ī oib⁹ angulis platearū. sic dz honorari quē rex vult exaltare τ tūc ait rex. Hoc tu debes facere Mardocheo inimico tuo. τ oportebat q facēt illud Aman qd pcepit ei rex. τ sic tristis magis fuit q sic debuit inimicū suum in tāto honore honorare. τ ipe pedester currē τ clamare. τ sic fortuna Aman exaltauit τ eiecit Mardocheū. τ statim exaltauit ecōuerso mardocheū τ eiecit Aman. Ita spūalr fortūa mūdi est instabilis τ multos exaltat vnde gaudēt. sꝫ cū eiicit eos in lutū ɔtumelie magis tristātur. τ sic gaudiū illoꝝ cito mutat ī cōtumeliā τ tristiciā. Jō dicit Salomō Prou. xvij. Spūs tristis exiccat ossa. ossa igr̄ virtutes q oēs deficiūt ppᷣ amissionem fortune. Quarti sunt hypocrite q̄ tristant de vultus exterminatione. De qb⁹ dicit dñs Math. vi. Nolite fieri sicut hypocrite tristes. extermināt eñi facies suas τ hñt facies macras ppter lucrū τ laudē hoīm. ꝯtinus hoib⁹ ē igr̄a eoꝝ tristicia. tñ deo est manifesta eoꝝ nequicia. τ talis tristicia ē dolosa. Uñ dicit dominus Math. xxiij. Ue vob hypocrite q̄ siles estis sepulchris foris dealbat q. intus plena spurcicijs. Isti dicūt assilant parietib⁹ q sꝫ int⁹ de luto τ extern⁹ sꝫ picti τ dealbati ita q apparēt q sint de lapidib⁹ polit. cementū ē color exterius positū τ tegit qd est interi⁹. sꝫ quādo paries pcutit τ dom⁹ destruit tūc videbit opte qd latebat interi⁹. Hui⁹ legim⁹ figurā Ezech. viij. dixit dñs ad Ezechielem Uade in tēplū dñi ad domū onteriorē τ cū ibi eēt pphā ait dñs. Uides tu parietē istū Rūdit video dñe. τ ait. Perfode domū τ parietē. τ fodit forāmē magnū p parietem τ dixit. Uide. τ vidit pphā abominatiōes pessimas pictas ad parietē in circuitu q̄s hoīes occulte solēt facē. τ ait dñs. Ista aūt manifesta erūt tpe mortis τ in iudicio q mō occulta sꝫ in mūdo. Ita spūaliter p parietē q occultat in domo. nota hypocritā q̄ apparet hoib⁹ bon⁹ τ quasi sp sit tristis p desiderio eternoꝝ. cū tñ h faciat p lucro mūdanorū. Sꝫ cū venerit mors τ pcutit illum τ pfodit parietes dom⁹ ɔsciē q sꝫ latera corporis de luto pessimo. sꝫ foris dealbati p simulatiōem sctitatꝭ τ ɔtutꝭ. Uñ ait Paul⁹ Ananie pncipi sacerdotū τ dixit. Percutiet te deus paries dealbate τ tūc stati tpe mortis in die iudicij apparēt abominatiōes. i. mala opa τ male cogitatiōes q̄ latebāt ab intra. Uñ Petr⁹ rauēnens doctor in q̄dā smone ait. Hypocrisis est subtile malū. secretū vir⁹ tinea sctitatꝭ. tristant corā hoīb⁹ p terreno lucro. iō tristabunt corā deo. angel. τ elect. p eterno dāno. Ergo q̄ ad thēā. Uos ɔtristabimini. sꝫ tristicia vestra ɔuertet in gaudiū Mulier cū parit tristiciā habet.

Dñica tertia p⁹ octauas pasce. ser. xxxij.

c Cum venerit ille arguet mūdū. Joh. xvi. Nō q q̄ vult aliū arguere dz q̄tuor ɔsiderare. Primo q ille quē vult arguere sit arguēd⁹. Uñ Aug⁹. Si me arguis τ nō sū culpabilis teipm ledis. Secūdo q q̄ vult arguere nō sit redarguēd⁹. Uñ ait Boeti⁹. Pudore doctoꝝ discipulum arguere qñ culpa redarguit ipm. vñ dicit poeta. Tūc alios culpa: cū tu fueris sine culpa. Tertio dz ɔsiderare tps. nā qñ vellet aliqs aliū arguere corā ī pplo τ ipm ɔfundē nō eēt bōa redargutio. iō ait dñs. Si peccauerit fr̄ tu⁹ ī te corripe eū int te τ ipm solū si audierit te lucrat⁹ es eū. sꝫ si te nō audierit q dimittat: adhibe duos vel tres. Quod si nō audierit eos: dic ecclesie. Si aūt ecclesiam nō audierit: sit tibi sicut ethnic⁹ τ publicanus. Quarto dz ɔsiderare mores psone quē vult arguere. nā multi sꝫ qñ arguūt peiores efficiūt. sic alexāder rex multos occidit q ipm arguebāt. tādē q̄dam pbs ipm multū subtiliter arguebat. vñ bonos mores ab eo capiebat. Idē pz de Nerone iperatore q suū doctorē Senecā occidit eo q ipm de malicia sua arguebat. Sꝫ xps bñ poterat arguere. τ bñ pt arguere in iudicio. q2 fuit τ est sine redargutiōe. Uñ ait petrus. Qui pctm nō fecit nec est inuent⁹ dol⁹ in ore ei⁹ τc. Itē bñ pōt arguere: quia peccator arguēdus est in multis. Itē ipe bene considerat tēp⁹ quādo debet arguere. ipse multis hic parcit quos in die iudicij acriter arguet. Item ipse subtiliter arguit. nam aliquos per infirmitatem vt emendentur. aliquos p aduersitatē vt ipm cognoscant. aliquos p irā districti iudicij τ rigoris. Jō ait Dauid post q peccauit. Dñe ne in furore tuo arguas me. Itē Job dicit. xiiij. Quis mihi hoc tribuat vt in inferno protegas me donec ptrāseat furor tu⁹. Et h patet in euāgelio. Dixit ihs discipulis suis. Uado ad eum

q̄ me misit ⁊ nemo ex vobis interrogat me
q̄ vadis. sed q᷑ hec locutus sū vob̄ tristicia
īplenit cor vr̄m. s̄ ego veritatē dico vobis. ex
pedit vobis vt ego vadā Si eñ nō abiero
paclitus nō veniet ad vos. Si aūt abiero
mittā vobis eum: ⁊ cum venerit ille arguet
mūdū de pctō de iusticia ⁊ de iudicio. De pec
cato q̄dē q᷑ nō credūt ī me. de iusticia vo.
q᷑ ad p̄rem vado ⁊ iā nō videbitꝭ me. de iu-
dicio aūt. q᷑ p̄inceps mūdi hu⁹. i. dyabolus
iā iudicat⁹ ē. Adhuc multa habeo vobis di
cere: s̄ nō potestis portare mō. i. retinere. cū
aūt venerit ille sp̄ūs veritatꝭ docebit vos oēz
veritatē. Nō .n. loqꝛ a semetipso. s̄ q̄cūqꝫ au-
diet a p̄re ⁊ me loqꝛ. ⁊ q̄ventura sūt ānunci
bit vob̄. Ille me clarificabit ⁊ māifestabit:
q᷑ de meo accipiet ⁊ ānūciabit vob̄. Ad the
ma. Cū venerit ille arguet mūdū. Per mū
dū itelligiꝛ hō. Nā sic mūd⁹ maior ↄstitut⁹
est de quattuor elemētꝭ. vicꝫ d̄ t̄ra. igne. aere
⁊ aq̄. ita hō q̄ d̄r mīor mūd⁹. Nā caro q̄ ē in
hoīe ⁊ ossa sūt de t̄ra. sāguis de aq̄. ⁊ anhelit⁹
vel spiramē ē de aere. calor nālis de igne. s̄
mūdū arguet. i. hoīem mūdū. scꝫ mīorē. Ar
guet aūt hoīem d̄ q̄ttuor q̄ tanguꝛ ī h̄ euā.
P̄mo in deū nō credētes. vt ip̄e dicit. Quia
nō credūt ī me ⁊c̄. Scd̄o pctm̄ cōmittētes.
q᷑ de pctō ⁊c̄. Tertio iusticiā nō sectātes. q᷑
de iusticia. Quarto iudiciū nō timētes. Pri
mo dico q̄ de⁹ arguet acriꝰ ī eū nō credētes
vñ arguit duos discip̄los in via ābulātes.
Lu. vl. O stulti ⁊ tardi corde ad credēdum
in his q̄ scripta sunt. Fides aūt est vita aīe.
Nā videm⁹ q̄ñ arbores ī hyeme moriūꝛ. in
estate p̄ calorē solis reuiuiscūt. ita aīa q̄uis
viuit ī corpe. tñ q̄diu ē sine fide mortua ē.
sicut arbor ī hyeme. s̄ q̄ñ fides venit ī cor-
da hoīm nō credētiū incipiūt reuiuiscere vt
d̄r Jaco. ij. Fides sine opibus mortua ē. igi
tur illa q̄ credim⁹ d̄ xp̄o fide teneam⁹ ⁊ ope
impleam⁹. Si eñ credo q̄ xp̄us fuit hūilis
⁊ ego sum sup̄bus q̄d p̄dest mihi sua hūmi
litas. si ego credo q̄ xp̄s fuit pius ⁊ ego sū
auarus q̄d mihi p̄dest sua pietas. certe ni-
hil. si ego credo q̄ xp̄s fuit misericors ⁊ ego
nulli misereor. q̄d mihi p̄dest sua mīa. cer-
nihil. si ego credo q̄ xp̄s fuit castus ⁊ ego
luxuriosus q̄d mihi p̄dest sua castitas. cer-
te nihil. s̄ ego credo q̄ xp̄s fuit māsuet⁹ ⁊
ego iracūdus. q̄d mihi p̄dest sua māsuetu-
do. certe nihil. Et iō ait ap̄ls ad Hebre. xi.
Sine fide bonorꝫ operꝫ īpossibile ē placere
deo. iō fides ē vita aīe. Itē fides est lux aīe.

vñ videm⁹ q̄ñ aliq̄s poneret q̄ttuor pelues
de quadruplici materia. vnā de auro. aliam
de argento. tertiam de ferro. quartaꝫ de plū
bo. in illud aūt q̄d simili⁹ soli est sol resplen
det. Moraliter p̄ plumbeam peluim nota
cor hoīs q̄d cito recedit ⁊ p̄ paucū tp̄s credit
p̄ peluim ferreā nota cor hoīs īduratū. q̄d
oīno credere nō vult. p̄ peluim argenteam
nota cor hoīs quod habet fidem in v̄bis et
nō in opibus. sed p̄ peluim aureā nota cor
hominis in fide vera cū auro dilectōis or-
natū. ⁊ illud magis opaꝛ gr̄a sp̄ūsctī. quia
vnūq̄dqꝫ applaudit suo simili dicit Aristo.
Itē fides est miraculorꝫ opatiua. Vñ legi-
mus q̄ btūs petrus fuit in naui ⁊ vidit dñz
in mari ambulantē. ⁊ misit se tota fide ī ma
re ⁊ ābulauit supra mare. sed tamen dubita
uit ⁊ in mari mersus est vsqꝫ ad oa ⁊ dñs
manus sibi porrexit ⁊ extraxit eū supra. Et
ait petrus. O dñe vis me p̄ire in mari. ⁊ re
spondit dominus ⁊ ip̄m arguebat dicens.
Modice fidei quare dubitasti. Iō debem⁹
habere rectam fidē ne veniens dñs redar-
guat nos acriꝰ sicut iudeos īcredulos q̄bus
ait. Jo. x. Si mihi nō vultꝭ credere credite
opib⁹ q̄ ego facio ex quo nō credidistis opi
bus nec mihi. iō ī p̄tāte diaboli estis. Secū
do dicit q̄ xp̄s vult arguere pctm̄ cōmittē-
tes ī q̄ deū sūt negātes. vñ. ij. Thi. iiij. Argue
obsecra increpa pctōrez in omni patientia
⁊ doctrina vt pctm̄ dimittat. Nā dñs redar
guit Cayn valde acriꝰ eo q̄ f̄rem suū occi-
dit ⁊ ip̄m maledixit in arguēdo. Itē redar-
guit valde acriꝰ in paradiso q̄ñ dixit. Adaꝫ
vbi es. q̄nto magis redarguet hoīem q̄ deū
relinquit ⁊ deū creatorem suū negat. ⁊ hoc
etiā facit peccator per peccatū mortale. sic
legimus de romanis q̄ depingebant pctm̄
mortale ad ymaginē hoīs q̄ erat valde hor
ribilis disposita. circa quā stabant quattuor
ymagines. Vna ymago supra caput. ⁊ erat
hec ymago dei. ad quā ait. Deū meū negaui
heu mihi q̄ natus sū. Ad dexterā stetit yma
go pulcherrimi hoīs ad quā ait. Dignitatē
hūane cōditōis nō cognoui. ve mihi q̄ na-
tus sum. ad ymaginē circa sinistrā. ⁊ hec e-
rat ymago dyaboli. ad quā ait. O magium
dyabolo feci heu mihi q̄ natus sum. Infra
infernus apertus oa suūꝛ expectāe ad deuo
randū ad modū draconis. Ita ad p̄positū
q̄re sic depingebant romani certe ad urām
doctrinā. Nā cū pctōr cū pctīs mortalibus
deū negauit sp̄ tremet. Nam nabuchodono

for deū negauit ꝙ non esset deus. ⁊ ipm̄ arguit deus ꝙ tanq̄ bos fenum comedit. Judas deum negauit qñ ipm̄ vēdidit. iõ se suspendit. ego deū meū negaui ait ad ymaginem sup ipm̄. ad ymaginē dyaboli iuxta sinistrā. omagiū dyabolo feci. Nā videm⁹ qñ hō facit omagiū alicui⁹ dñi ꝙ iurat sibi ꝙ i oībus velit suus eē ⁊ suū velle pficere ⁊ sub dñio suo militare. ita facit pctor quot pctā ꝯmisit tot omagia facit. Nom per pctm̄ supbie dyabolo omagium facit. Quis hō viuit i mūdo tm̄ militat in dyaboli dñio. Itē per pctm̄ luxurie facit omagiū dyabolo. qꝛ ipe pnceps tenebraꝝ hꝫ sup illos dñium q̄ ambulāt in tenebris. Item oliqui per inuidiam. Sap. ij. Inuidia dyaboli mors intrauit in orbem terraꝝ. iõ ymago dyaboli a sinistris. ymogo a dextris hoīs pulchri. qꝛ oīs dignitas q̄ est sine pctō ad plenū nō pt exprimi. nā ipe est dei sedes. ⁊ iõ ait. ad dignitatem hūanitatis nō attēdi viuere. Quarta ymago ifra. quia infernus expectot talē peccatorem deū negantē. Quia mīa dei expectat ꝯuersionē. quia ait. Nolo mortem pctōris. ꝙ aūt infernus expectat ait Ezo. v. Infernus dilatauit aīam suam. Ideo multos redarguit p pphām. Nisi conuersi fueritis nūc cōminādo vibrabit gladiū suū ⁊ē. Cāt. iiij. Ueni amico mea. Tertio xp̄us orguet mundū de iusticia quā nō timuerunt. Nā p̄lati qb⁹ cōmisso ē iusticia correctōis: ita corrigāt cū māsuetudīe. vt ait Sap. Noli esse sicut leo opprimēs. Nam leo est animal fortissimum ⁊ ondor. vt dicit Isidorus ad nullius pauebit occursum. tamen aliquādo dimittit suam ferocitatē. ita iudex vel prelat⁹ cui commissa est iusticia arguendi. non malis ⁊ obstinotis dꝫ eē sicut leo. non tm̄ contra psonam sed contra vitia. Uñ Seneca. Prudens p̄latus punit pctm̄ vt nō pereat hō optima res peccata per viam iusticie extirpare. ⁊ tm̄ debet semp in ꝯpatiendo habere miam. Unde legim⁹ figurā Judi. xiiij. ꝙ samson fortissimus transiuit per viam et occurrebat ei leo volens ipsum occidere. sꝫ ipse resistebat ⁊ vicit leonem ⁊ occidit eum postea egressus inuenit mel in ore eiusdem leonis ⁊ comedit ⁊ vicit inimicos suos ⁊ d̄ melle dedit socijs suis ⁊ ait in enigmate. de comedente exiuit cibus. de forti egressa est dulcedo. Ita spūaliter subditus volens se erigere cōtra deū ꝯtra p̄cepta dei. ꝯ platum dꝫ platus ei resistere ⁊ vincere sicut samsō

vicit leonē ⁊ ipm̄ corrigere p viam iusticie. vt sit alijs in exēplū. ⁊ sicut samson inuenit mel in ore leonis ⁊ comedit. ita etiā debet subditus se humiliare coram suo supiore vt inueniat mel. i. dulcedinē correctionis. vñ ait Greg. Correctio supna licet in se sit bona ad sanandas animas p viam iusticie ne deus arguet p vindictam. tamē sp dꝫ dulcorori p miam. Unde in psal. Miam ⁊ iusticiam contabo tibi dñe. Quorto arguet dominus de⁹ hoiem de iudicio qd̄ non timuit. Unde ait in p̄s. Arguam te et statuā ꝯ faciem tuam in extremo iudicio. In quolibꝫ iudicio tpali quattuor vel quinqꝫ debent esse psone. Prima psona debet eē iudex. scd̄a est actor. tertia est reus. quarta sunt testes. quīta est tortor. Ita vult dñs facere in iudicio. nam ipe xp̄s vult esse iudex sicut ipe oit in euange. Jo. v. Pater nō iudicat quēq̄. sed omne iudiciū dedit in manus filij. Testes sunt angeli sicut dicit Hiero. ꝙ angeli sunt p̄sentes vt sint testes actuum nostrorum. Actores aūt propria peccata q̄ pctōr ꝯmisit ⁊ p pniam nō deleuit. sicut dicit Bernor. Pctōr cum moritur secū portat sua peccata. ⁊ dicūt pctā. Opa tua sum⁹ nō te dereliquem⁹ sed ad iudiciū tecū pgemus. Reus est ipe peccator ad quē potest fugere in illa extrema necessitate. nam dicet illud Reg. iiij. Ipi montes noluīt recipe fugam nr̄am. Tortores sūt demōes. vñ ait dñs i euāge. Mat. xviij. Tradidit eū tortoribus quoadusqꝫ redderet vniuersum debitū. Huius legimus figurā in lib. Nūeri. xxxi. Dixit dñs ad Moysen. Elige tibi duodecim milia viros armatos ⁊ vlciscere ꝯtra insidiantes q̄ videbāt multa signa ⁊ tamē me timere nolunt ⁊ moyses elegit duodecim milia viros pfectos in armis qui transibant añ populū ad pugnandum ⁊ occidit oēs reges eorum ⁊ multi ceciderunt qui deum timere noluerunt. Ita moraliter pater dicit ad filiū suū id ē od iesū. Elige tibi duodecim viros pfectos. i. duodecim ap̄los. vt stent tecū in iudicio. vt pꝫ in p̄s. Gladij ancipites in manibus eoꝝ ad faciendam vindictā in nationibus. qui iudicium nō timuerūt. ⁊ tūc occidit insidiantes. i. pctōres ⁊ reges eoꝝ p dānatōēꝫ. Uñ dꝛ Mat. xxv. Ite maledicti in ignē eternū. Ergo ad thēa. Cū venerit ille arguet hoīes d̄ īfidelitate ꝙ credē noluerūt de pctō ꝙ nō doluerūt. de iusticia ꝙ nō timuerūt. d̄ extremo iudicio ꝙ nō timuerūt ⁊c.

Dñica q̄rta vocē iocūditatꝭ. sermo. xxxiij.

Exivi a patre et veni in

e

mūdū. Jo. xvi. Nota ꝙ tria sunt que hoies ⁊ spālr̄ p̄ncipes faciūt gratiosos. Primū est magna pietas. exemplū de rege Alexandro magno de quo d̄r. i. Mach. i. ꝙ erat largus ⁊ pius ⁊ divisit ⁊ dedit alijs qui eum petebant. Scdm est mag̃ nobilitas. exemplū. ij. Reg. xviij. de illo quē misit Joab vt absolon filiū regis occideret R̄ndit. Si appenderes mille argenteos in manu mea nō mitterē manū in filiū regis ꝑpter nobilitatē. Eccl. x. Beata ē terra cuius rex nobilis est. Tertiū est sapia. vñ legimus. iij. Regū ꝙ vniuersa terra desiderant videre faciē regis vt audiret sapiam eius. Hec tria fuerūt in iesu xp̄o dño nr̄o. Fuit sapiēs. vñ Col. ij. In eo sūt recōditi oēs thesauri sapie. Fuit nobilis quia de corde patris exiuit in vterum virginis. ideo filꝰ altissimi vocabit. ait angelus ad Mariam. Fuit pius. quia grām distribuit oibꝰ penitētibꝰ de pietate. de sapia ⁊ de nobilitate eius ꝯmēdat in hoc euangelio. Dixit Jesus discipul' suis. Amen amen dico vobis. i. vere. Si qd petieritis patrem in nomine meo dabit vobis. Usqz modo non petistis quicꝙ in noie meo petite ⁊ accipietis. videlicet vt gaudiū vrm̄ plenum sit. Hec in prouerbijs. i. obscuris verbis locutus sum vobis venit hora cū iam non in prouerbijs loquar vobis. ſ; palam de patre meo annunciabo vobis. In illo die in nomine meo petetis. Et non dico vobis. qꝛ ego rogabo patrem meū ꝓ vobis Ipe eñ pater amat vos: quia vos me amastis. ⁊ credidistis quia a deo exiui. Exiui a p̄re ⁊ veni in mūdū. iterū relinquo mūdū ⁊ vado ad p̄rem. dicūt ei discipuli. Ecce nūc palam loqueris ⁊ ꝓuerbiū nullū dicis. nūc scimus quia scis oia ⁊ nō ē opus vt q̄s te interroget. In h̄ credimus. quia a deo existi. Et sic pꝫ sua pietas ibi. Petite ⁊ accipietis. sua sapia in hoc qd̄ d̄r. Nūc scimus qꝛ omnia scis. sua nobilitas ibi. Exiui a patre et veni in mundum. Nota ꝙ xp̄s exiuit a patre quattuor modis ꝑpter quattuor causas Primordialiter exiuit a patre nō ꝓcedū gressu sed sicut ros de celo in herbam ad dulcorandam. Exiuit a patre sicut riuulus de fōte ad terrā humectādā. Exiuit a patre sicut splēdor a sole ad terram illuminādā. Primo xp̄s exiuit a patre: sicut ros d̄ celo in herbā ad dulcorandū. Vñ ꝓph̄a Esaias diu ante exitū eiꝰ clamauit desiderādo. Esa. xlv. Rorate celi desup. Ros eñ habet quattuor ꝓprietates bonas. Prima ꝓprietas quia sanat suꝑfluos humores. quia dicūt naturales magistri. Si ros nō caderet suꝑflui humores t̄pe estiuali ascēderent ⁊ aerem inficerent. sed ros temperat. iō apothecarij vtunť rore propter lepram. Huiꝰ legimus figuram. iiij. Reg. ꝙ leprosi aliqui fuerunt expulsi sed intrabant quoddam castrū ⁊ de nocte cecidit ros q̄ se lauabant ⁊ mundati sūt ideo nos fueramus leprosi in aīa propť peccata primoꝝ parentuꝫ. ⁊ ergo xp̄s exiuit a patre velut ros de celo vt sanaret. ideo ait aīa deuota. Cā. v. Caput plenum est rore. cincinni plem sunt guttis. Scd̄a ꝓprietas roris est qꝛ refrigerat. vnde illō t̄ps quo ros cadit in estate ē frigidū de mane ꝑpter rorem. ideo dicūt naturales magistri ꝙ ī conchis marinis albis iuxta mare generantur margarite de rore mediāte vento aquilonari. ideo ait Eccle. xviij. Nōne ardorem refrigerat ros. ⁊ iste margarite valent contra caducū morbū que dicunť visiones. ita xp̄us exiuit vt nos cōseruaret a casu mortalis peccati: qꝛ ros celi in vtero ꝟginis velut alba concha factus est hō. Tertia ꝓprietas roris: quia pascit: vñ oues libentiꝰ pascunť in montibus vbi ipse ros frequenter cadit: qꝛ bene nutrit. vñ in p̄s. Sicut ros hermō q̄ descendit in montē syon. ⁊ sic dicit ꝓph̄a. quia patres antiq̄ legis solebant oues de monte hermon offerre ac imolare in montem syon qꝛ ibi erant pascua pulchra propter rorē celestē. Itē quō ros hermon descēdit in montē. Require in scd̄a dñica post epiphaniam. Item pisces pascunť i aquis de rore celi vt videmus apte. aperiūt os suū ⁊ capiūt rorē Itē pulli cornoꝝ pascunť de rore q̄diu nō habent nigras plumas. sicut d̄r in Psalmo Qui dat iumentis escam ipoꝝ ⁊ pullis cornoꝝ inuocantibus eū. Exiuit igitur vt nos pasceret. Itē cū rore cecidit manna patribꝰ in deserto. ita exiuit cū rore celi xp̄s vt nos pasceret pane angelico. Unde ait in euangelio Johannis. Ego sum panis viuus qui de celo descendi. Ergo exiuit ros. Quarta proprietas roris est quia dulcorat. Und̄ apes colligētes mel de floribus vbi ros cadit dulcius est. Vñ Greg. Sicut apes in flore. ita xp̄s in casta mente. ⁊ sic potet ꝙ xp̄s

a pře exiuit velut ros de celo rc. Secundo xps exiuit a pře r venit i műdű sic riuulus a fonte ad terrā irrigādā. videm⁹ nanq3 ꝙ terra nō pt facē fructű sine aq̄. iō ait dauid Aīa mea sic terra sine aq̄. qr sic terra nō fac fructű sine aq̄. ita aīa hoīs nō potuit facere fructű meritoriű nisi xps exiret a pře r irrigaret aīam suā mīscdia r gr̄a. Hui⁹ legim⁹ figurā. iij. Reg. xviij. ꝙ ariditas erat in terra eo ꝙ nō pluit i trib⁹ ānis r mēsib⁹ sex ꝙ multi hoīes mortui sūt fame. ascēdit Helias mōtem r adorauit septies. r descēdit imber de celo r irrigauit totā terrā. Ita moraliter ante exitum xpi in műdum fra. i. hō de fra erat aridus in aīa. ideo petiuit Esa. xlv. Rorate celi desup r nubes pluāt iustű. aperiat terra r germinet saluatorē. Sz sancti pres ab Adā vsq3 ad Noe. a Noe vsq3 ad Abraā ab Abraā vsq3 ad Moysen. a Moyse vsq3 ad pphas. a pphetis vsq3 ad Dauid. a Dauid vsq3 ad xpm. sic septies orauerūt vt xps mittēt pluuiam sup terram de celo grē sue mīscdie. r pater exaudiuit eos r misit. r sic xps exiuit a pře r irrigauit műdum. vt ait in ps. Concrescat vt pluuia doctrina mea fluat vt ros eloquiū meum. r iō ait Johis vij. In die festiuitatis magne stabat ihs et clamabat. Si qs sitit veniat r bibat. r d vētre eius fluent aque viue quatuor riuuli sicē de fonte paradisi fluūt. Sicut legim⁹ Geñ. ij. ꝙ de fonte paradisi fluūt quatuor flumina ad irrigādum quatuor regiōes. vn⁹ per egyptum. alius p terram euilath. tertius p arabiā. quart⁹ per ethyopiam. Ita de christo tanq3 de fonte paradisi fecūdi sancte eccl'ie exeūt quatuor flumina sctōr euangelistar s. Mathei. Luc. Marc. r Johis. nā Mathe⁹ dic d xpi hūanitate. Johes d xpi deitate. Lucas xpm p nob imolatū. Marc⁹ dic xpm nos a mortuis resuscitasse. Ideo ista quatuor flumina de fonte paradisi christi q̄tuor euāgelistarū irrigauerūt totā terram ideo exiuit a patre in műdum sicut riuulus a fonte ad trā irrigādā. Tertio exiuit xps in műdū sicut vbū ab ore hoīs p pdicationē. Vn ait ppha. Misit vbum suū r sanauit eos de interitu eor. Christus eni p suaz pdicatiōem multos eripuit de interitu eterne dānatiōis. sua pdicatio vbi fuit vbū pris. sicut qñ aliqs mittit nūciū vt magn⁹ princeps. tūc illud vbum qd nūcius loqtur nō est nūcij s3 pncipis qui misit illū. ita verbum predicatiōis xpi. Vn ait in euangelio. Mea doctrina nō est mea: s3 ei⁹ q̄ misit me pris. de cui⁹ ore pdicaui vob regnū celorū. Vn son⁹ vbi xpi ē q̄si son⁹ leonis rugientis ppter pctōr ɔūsionē. Vn Johes i Apo. x. Vidi inq̄t ego Johes vbū pris q̄si angelū fortē descēdentem de celo amictum nube r iris in capite ei⁹. Et facies eius erat vt sol. r pedes eius velut colūna ignis. r dextruz pedem posuit sup mare. sinistrū sup terram r clamauit queadmodū leo cuz rugit. r ad vocē eius sunt ɔgregate oēs creature. Ita moralit vbum pris est xps q̄ exiuit de paterna voluntate quasi angel⁹ magni ɔsilij fortis r potēs. Esa. ix. Ipse angel⁹ magni consilij fortis r potēs. dñs potēs in plio. amictus nube. i. carne alba de purissima vgine sumpta. Esa. xix. Ascēdet dñs sup nubē cādidā Iris i capite i. signū recōciliatiōis hūane. vt pz in Geñ. ix. Ponā arcū meū in nubib⁹ celi r erit signū federis int me r int terram. Pedes ei⁹ vel crura velut colūne ignis. qr sicut colūne sustētāt domū vel edificiuz. ita pdicatio vbi dei edificiū sancte eccl'ie sustētat. Dextruz pedem sup mare. i. penitentes q̄s reduxit in amaritudine ɔtritiōis. vt ait Threñ. ij. Velut mare ɔtritio tua. Sz sinistrū sup terram. Hij sunt frigidi in deuotione r indurati. in q̄b⁹ nō facit fructū. clamat leo cum rugitu. Dicit eni Isi. ꝙ leo cum viderit suos paruulos mortuos clamat rugiēdo tres dies. r p clamorē surgunt sui pueri. ita xps leo de tribu iuda clamauit bina vice. s3 cū clamorē tertiū faciet oēs resurgent. Primū clamorē fecit in pdicatiōe vbi clamauit Math. iij. Omis arbor q̄ nō fac fructū bonū excidet r in ignē mittet. Secundū clamorē fecit in cruce. vt dicit euāgelista. Voce magna clamauit r emisit spiritū. Tertio clamabit in iudicio futuro r omnes resurgem⁹. r sic pz ꝙ xps exiuit a pře velut vbū ab ore nob pdicādo. Quarto xps exiuit a pře sicut splēdor a sole ad terrā illuminādā. Videm⁹ p oculis qñ sol retinet suuz splēdorē. ita ꝙ nō tangit terrā tūc aer obscurat. tra ifrigidat. vie erunt lubrice. dies tenebrosi. tēpestas oritur. r inde veit hyems iō oē tps qd erat añ xpi exitū a pře in műdū fuit q̄si hyems ppt q̄tuor cās. Primo ppter viarū lubricatōez. ita ꝙ fuit lubrica: qr oie ābulabāt ad libitū. vñ ait i ps. Fiāt vie illor tenebre r lubricū. Secūdo ppt frigiditatē. nā terra infrigidat gelu ꝙ nec arbores nec terra pōt fructum producere. Job·

xxxviij. Nosti de cuius vtero egressa est glacies et geln de celo quis genuit. Tertio propter tempestuositatem aeris. Job. xxxvij. Ab interioribus egredietur tempestas. Quarto propter operandi difficultatem. homo modicum potest aliquid operari. Eccl. xxi. Qui colligit lapides in hyeme quasi qui edificat domum suam de impensis alienis. Ita spiritualiter hyems erat ante christi exitum in mundum propter lubricitatem vie: quia nullus ita sanctus fuit quin oporteret ipsum post mortem viam ambulare ad lymbum. Item propter tempestatem diuine ire propter peccatum. ita quod multi sunt submersi. Item propter operandi difficultatem quia nulla erant opera meritoria. Item propter frigiditatem dilectionis diuine homo erat frigidus ad diligendum. Sed venit christus a patre tanquam splendor a sole qui habet viam mundificare et nobis demonstrare ad eternam vitam. Item opera nostra meritoria facere. Item tempestatem sedare. Item terram inflammare. et splendor a sole exiens producit estatem. quia omne tempus ab illo exitu christi est quasi estas producens flores virtutum. Hoc considerauit anima deuota dicens in canticis. Iam enim hyems transiit imber abiit et recessit flores in terra nostra apparuerunt. et hoc propter splendorem diuine illuminationis qui exiuit a patre. Ergo ad thema. Exiui a patre et veni in mundum.

In diebus rogationum. Sermo. xxxiiij.

Petite et dabitur vobis. Luc. xi. Nos videmus quando aliquis homo multum esurit et non habet cibum. et non habet etiam vnde habet viuere quia ait David. Panis cor hominis confirmat. et qui tunc daret sibi vnum panem plus ipsum letificaret quam tempore abundantie daret sibi totam domum: et specialiter quando talis habet paruulos vel eius amicus venit et nihil habet tunc homo tribulatur magis propter amicum vel paruulos quam de seipso. Ideo ait Ieremias. Paruuli petierunt panem et non erat qui frangeret eis. Ita spiritualiter christus habet in hoc mundo multos paruulos. i. homines fideles in ipsum credentes et specialiter pauperes sunt paruuli christi. quorum ipsorum est regnum celorum. et qui illis hic subuenit tanquam filijs et amicis christi et quicquid eis fecerit christo in propria persona facit. Unde ipse ait Mat. xxv. Quod vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. Mittit quidem eos ad petendum et qui eis hic subuenit in modico in presenti vita magis letificat et propriam animam quam post hanc vitam vel tempore mortis. vel post mortem daret pro christo totam domum. et ideo ait in verbo thematis. Petite et accipietis vt qui subuenit primo propter deum quicquid petit pro salute anime sue impetrabit. et hoc patet in euangelio hodierno. Dixit iesus discipulis suis parabolam hanc. Quis vestrum habet amicum et venit ad illum in nocte et dicit. Amice bone surge et accommoda mihi tres panes: quia amicus meus venit et non habeo quod ponam ante illum. et ille deintus respondens dicit. Iam ostium meum clausum est et pueri mei sunt in cubili non possum surgere. et ille pulsat perseuerans et petit iterum. tandem exurgit propter improbitatem: et dabit illi quotquot habebat necessarios. ipse bene facit. sed ego dico vobis. Petite et dabitur vobis. pulsate et aperietur vobis. querite et inuenietis. Omnis enim qui petit et pro salute anime accipit. et qui querit gratiam inueniet et aperietur porta salutis anime pulsanti per orationes et per bonas operationes. Quis autem ex vobis patrem petit panem videlicet naturalem: vel patrem pro naturali pane. numquid dabit illi lapidem: certe non. aut petit a patre piscem numquid dabit filio petenti pro pisce serpentem. aut si filius a patre petit ouum numquid dabit illi scorpionem pro ouo: certe non. quia est pater naturalis. Si ergo cum sitis naturaliter mali et bene noscitis bona data vobis a deo dare filijs vestris. quantomagis pater vester celestis de celo dabit spiritum bonum gratie et veritatis et vitam eternam post hanc vitam dabit petentibus. Ergo quo ad thema. Petite et dabitur vobis. Debemus autem petere quatuor. Primo pro peccatorum remissione. Unde ait David in psal. petendo. Miserere mei deus secundum magnam misericordiam tuam. Secundo pro gratie infusione. Tertio pro eterna mansione. Quarto pro tribulationis liberatione. Primo dico quod vnusquisque fidelis debet petere pro peccati remissione. Unde David Domine iniquitates meas dele petendo misericordiam. Nam videmus quando homo est in vinculis petit pro liberatione. vt patet de Joseph. Genes. xl. quod Joseph in egypto sedebat in captiuitate et pincerna Pharaonis sedebat cum eo et liberabatur. tunc petiuit Joseph pincernam dicens Peto te memento etiam mei scilicet vt suggeras. id est consulas regi scilicet pharaoni vt saltem etiam et me scilicet Joseph educat de isto carcere. Ita spiritualiter homo in peccatis mortalibus est in carcere Pharaonis. i. diaboli. debet igitur petere pincernam altissimi regis videlicet christum: qui potest nobis propinare de cellario dilectionis gratiam et misericordiam. Unde ait anima Cant. ij. Introduxit me rex in cellam vinariam: ordinauit in me charitatem. et exaudit et liberat de vinculo mortis peccatorem: vt posset dicere. Laqueus contritus est et nos liberati sumus. Item in ps. Anima nostra sicut passer erepta est de laqueo

venantiū. Itē videm⁹ qñ hō ē infirm⁹ ⁊ scit medicū qꝫ ꝑ ipꝫ sanare: certe petit eū diligēter vt sanet. Ita hō cognoscēs se in aīa infirmū petit medicū ꝑ salute aīe sue sic Dauid dixit in ps. Miserere mei dñe qm̄ infirmus sū sana me qm̄ ꝯturb. ⁊c. Sed heu multi sunt q̄ petūt qđ ē ꝯ salutē aīe sue. ⁊ isti nō exaudiunt. huı⁹ legim⁹ figurā. iij. Reg. ij. ca. Salomon sedebat in throno gl'e dans omnibus petentibus q̄cqđ petebāt. Sꝫ venit frater suus adonias ⁊ petiuit vt daret sibi pulchrā puellā v̄ginē paupculā vt ipam violaret. Rñdit Salomon q̄uis frat̄ meus es in hac petitōe nō exaudiā te: quia petis ꝯ honorem regni dicens. Nūqđ ego sum rex et frat̄ meus es genere regali petis ꝑ filia rustici species ei⁹ decepit te. iō nō exaudiā ꝫ te ⁊ negauit. Ita moralit̄ xp̄s dñs nr̄ salomone sapientior. salomōe ditior ⁊ nobilior. sic ipe ait in euāge'io. Plus q̄ salomon hic. id ē xp̄s. q̄ sedet iā in solio ⁊ throno gl'e. sic dic apl's ad Heb. iiij. Accedam⁹ cū fiducia ad thronū gl'e. Sꝫ qñ petōr petit vel hō iust⁹ qđ est ꝯ salutem aīe. tūc ait dñs sicut salomon Frat̄ meus es ꝓm humanā naturā quā ꝓpter te assumpsi attēde q̄ nō petas qđ sit ꝯ regnū eternū ⁊ ꝓpriam salutē. sed pete licita. videlicꝫ peccati remissionē anime salutē ⁊ te exaudiet. Multi sūt qui petūt pro mille marcis. alius petit pro vxore pulchra. alius ꝓ pulchritudine. sed deus illos nō audit. q₂ dicit sacra scriptura. Deus non exaudit peccatores in hac petitiōe contra propriam salutem. sed deus exaudit peccatores quando petūt pro remissiōe. vt patet Luce. xviij. de publicano dicente. Deus ꝓpitius esto mihi peccatori. Secundo debet homo petere ꝓ gratia. Naꝫ sine gratia est homo quasi mortis ymago nō habens colorem neqꝫ decorē. Itē est aīa sine gr̄a sicut tabula rasa. Item sine gratia ē sicut terra sine aqua. iō petam⁹ grām diuinā. nā melius est habere gratiaꝫ diuinā q̄ habere thesaurū toti⁹ mundi. et iō multi habuerūt thesauros magnos ⁊ nō gratiā diuinā. iō damnati sunt sicut Nabuchodonosor rex magnus. Itē alexander dinea. Itē melius ē hoī gratiā habere q̄ omnem sapiām totius mūdi. ⁊ iō multi habuerūt sapiām ⁊ nō grām dei. iō ꝑierūt sicut salomon q̄ fuit sapientior toti⁹ mūdi. tm̄ ꝓpt̄ pctm̄ ꝑdidit gratiā simul ⁊ sapiām. ⁊ sapiā nō liberat hoīem in ira districti iudicij. sed gr̄a liberat hoīem ⁊ secure stabit. Itē melius est homini habere gratiā q̄ hr̄e longam vitā. ⁊ iō sc̄ti martyres: ꝓph'e: apl'i: doctores ⁊ v̄gīes a: magis elegerūt mori ⁊ ꝑdere vitā corꝑalē q̄ ꝑdere grām dei. lꝫ qñ eis inter duo optio dabat̄ vt vnū eligerēt. aut mori aut ydola adorare aut xp̄i grāꝫ negare. Rñderūt. Magis eligim⁹ mori q̄ ꝑdere grām ⁊ iō mortē nō timuerūt qñ in se grām sciuerūt. Petat igit̄ hō ꝑ gr̄a diuina. q₂ gr̄a diuina fecūdat aīāꝫ. sicut pluuia terrā. Vñ ait Zacha. x. Petite a dño pluuiā serotinaꝫ ⁊ imbrem matutinū vt t̄ra repleat̄ fructib⁹. i. petite ꝑ gr̄a dei in p̄nti ⁊ ꝑ gloria ī futuro. vt terra aīe vr̄e repleat̄ fructibus bonorū operū. Itē petat hō ꝑ gr̄a diuina. q₂ dirigit hominē ī viā rectā. Vñ ait Thobias senior ad filiū suū. Thobie. iiij. Fili mi in oīm tp̄e bñdic deum ⁊ pete ab eo vt dirigat vias tuas. Itē petat ꝑ gr̄a dīna. q₂ hominē confortat. Vñ. i. Cor. xv. Gr̄a dei sum id qđ sum ⁊ gr̄a eius semꝑ in me manet. Tertio hō fidelis dꝫ petere nō ꝑ auro neqꝫ ꝑ argento neqꝫ ꝑ lōga vita: sed ꝑ eťna mãsiōe. quia ꝓm aplꝫ Heb. xiij. Nō habem⁹ hic manētē ciuitatē. sed futurā inq̄rimus. iō ꝑ gaudio eťne ciuitatis petam⁹. vt dicit xp̄s in euāgelio. Io. xvi. Petite ⁊ accipietis vt gaudiū vr̄m plenū sit. Istud gaudiū cōsistit in tribus. Primo in dei visiōe. Unde. i. Cor. xiij. Nūc aūt videmus ꝑ speculū ⁊ in enigmate. Tūc autem in celesti gaudio videbimus facie ad faciem. in qua facie videbimus p̄terita p̄sentia ⁊ futura tanq̄ in speculo claritatis. ⁊ ista facies illuminat totū celū q̄ nō indiget sole neqꝫ luna. Secundo consistit in ꝓpria beatificatione. Unde. Esa. xxxv. Leticia sempiťna sup capita eoꝝ. gaudiū ⁊ exultatōꝫ obtinebūt q₂ corp⁹ glorificat̄ ⁊ q̄ttuor dotes in resurrectōe accipiet aīa cum corpe assumpto. videlicet claritatem q̄ splendet. subtilitatē. quia sicut mens hominis subtilis ē. ex pte aīe iā est ī roma iā in hierl'ꝫ iā ī fine mūdi. ita tūc subtile erit corpus cū aīa ī illa mãsione. ⁊ sic impassibilitatē accipiet: q₂ nūq̄ tūc aīa amplius pati pōt. vt dr̄ Apoca. xxi. Quia neqꝫ clamor neqꝫ dolor erit vlt̄ q̄ prima abierūt. agilitas quia nō pōt includi in aliquo loco. ⁊ sic gaudiū est plenū in ꝓpria beatificatōe. Tertio consistit in iocūda societate. vñ in ps. Ecce q̄ bonū ⁊ q̄ iocūdū habitare fratres in vnū. Ibi habitat cū angelis in pulchritudine pacis. Ibi ē sanitas sine dolore. ibi est req̄es sine labore. ibi est

pax sine discordia, ibi ē gaudiū sine tristicia
ibi ē vita sine morte. Ꝙ dico ꝙ debem⁹ pete-
re ꝓ eterna mansiōe. Nam i ista mãsiōe p̄
senti ē discordia absq₃ pace. mors sine vita
tristicia sine gaudio. labor absq₃ reqe. ac in-
firmitas ꝯtinua sine sanitate. Quarto dico
ꝙ debem⁹ petere ꝓ tribulationū liberatōne
q₂ eccl'ia diuersimode tribulat̃. nūc ꝑ famē
nūc ꝑ pestilētiā. nūc ꝑ guerras. iō scti p̄res
illas rogatōes bināyice instituerũt in ãno. p̄
mo ī die marci. ⁊ h̃ d̃r rogatio maior. eo ꝙ
btūs Greg. papa ī roma p̄mo īstituit ꝓpt
magnā cāz. Nā ī die pasce hoīes cōicabant
⁊ imediate ad pctā p̄stina redibāt. ꝓpt qd̄
deus misit magnā plagā. Nā qñ sternuta-
bāt vel ossitabāt moriebãt. ꝓpt qd̄ qñ ali-
qs sternutabat alius h̃ videns dixit. Deus
adiuuet te. iō btūs Greg. in die marci istitu
it vt hoīes ieiunarēt ⁊ orarēt ⁊ cū crucibus
dn̄i ⁊ vexillis orãdo circuirēt. Et postq̄ ꝓ-
cessio fuit facta vidit ī castro trãs tyberim an
gelū stantē cū gladio cruentato quē₃ in va-
ginā misit ī signū cessatōis hui⁹ plage. Se-
cunda rogatio q̄ fit ī istis dieb⁹ fuit institu-
ta in vienna que est ciuitas in italia. Nam
ibi fuit magna plaga circa illud tp̄s q₂ ter-
remot⁹ sepe venit ⁊ multe dom⁹ corruerũt.
Itē grãdo frumēta sepe destruxit. Itē mul-
torū demonū clamor horribilis audiebatur
in aere. Itē aliqñ demones ⁊ lupi multos
homines necauerũt. Sed mamertus ep̄s il
li⁹ regiōis ⁊ ciuitas mãdauit. rogauit ⁊ in-
stituit hos tres dies ieiunare ⁊ orare ⁊ pro
cessiōes cū crucib⁹ ⁊ vexillis circuire. ⁊ stati
cessauit plaga illa. In his ꝓcessiōibus por-
tãt cruces ꝑ vexillis sicut ī antiqua lege qñ
ppl's dn̄i debebat pugnare ⁊ inimicos fuga
re acceperūt vexilla ⁊ tubas. sic ⁊ nos face
re debem⁹ ꝯ plagas vt demōes audiãt ⁊ fu
giant. ⁊ cant⁹ significat cantū angelorum.
vicz Scte de⁹. scē fort̃. scē imortal'. ⁊ iste cã
tus fuit ab ãgel' reuelat⁹ ⁊ doct⁹. vñ dic̃ Jo
hã. dãmascen⁹. Cū apd̄ ciuitatē constãtino
polim ꝓcessio istis dieb⁹ fieret qdā scholā-
ris iuuenis de medio ppl'i extra ꝓcessionē₃
ꝑ angelos ī celū ductus ē ⁊ ãgeli docuerūt
iuuenē cãtū istū quē cãtãt scholares in ista
ꝓcessiōe. vicz Scē de⁹. scē fort̃. scē īmortal'.
deinde rediēs iuuenis cãtauit ac alios do-
cuit. ⁊ sic oīs tribulatio cessauit. Sed tamē
hodie multi sunt in ꝓcessionibus istis q̄ fa-
ciunt hoc in risum ⁊ iocum. iō deus heu pla-
gat mundū. Petamus igitur deuote ꝓ his
quattuor. sc₃ ꝑ pcti remissione. pro gratie in-
fusione. pro eterni gaudij mansione. pro tē
poralis tribulationis cessatione. Ergo quo
ad thema. Petite et dabitur vobis. Quod
nobis p̄stare ⁊c.

In ascensiōe dn̄i. sermo. xxxv.

Assumptus est iesus in celū₃ sedet a dextris dei. mar.
xvi. Aristoteles dicit ꝙ om̄e gra
ue deorsum et omne leue sursum. ⁊ tamen
graue non potest supra eleuari nisi mediã-
te instrumento. Quattuor autem sunt istru
menta per que graue sursum eleuatur. Pri
mū est virtus inferior vt radix in terra que
tanq̄ cum instrumēto eleuat arborem ī al-
tū₃. Scd̄m est v̄tus sup̄ior actiua vt sol at
trahit humores de t̃ra in altum. Tertium ē
v̄t⁹ iterior expulsiua. vt p₃ de fontibus qui
cadūt de alto. nã qñ aq̄ vadit ī meatu cōp̄s
se ꝑ cãnalia. ex vi interiori exp̄mit aquã in
altū. Quartū ē v̄tus exterior ꝓmotiua vt
mediãte scala ascēdit hō ī altū. vel mediã-
te instrumēto ducit̃ aliqd̄ graue in altū. vt
lignū vel lapis. Ita spūalit̃ xp̄s habuit q̄t-
tuor virtutes mediãtib⁹ qb⁹ corp⁹ ei⁹ clari
ficatū ē hodie eleuatū. Nã p̄mo habuit₃ hu
militatē q̄ tanq̄ radix arborē eleuat. ita v̄t⁹
hūilitat̃. q₂ se hūiliant. ita meruit exaltari.
Scd̄o habuit pietatē tanq̄ v̄tutē₃ attracti-
uã. q₂ sua pietas traxit eū ad nr̃am necessi
tatem. iō retraxit corpus passū ⁊ gl'ificatū
in altū. Tertio habuit miam q̄ tanq̄ v̄tus
exterior ꝓmotiua traxit eū ad p̄rem. vnde
apl'us. Nō ex op̄ib⁹ iusticie q̄ fecimus nos
s̄ s̄m suã miam saluos nos fecit ⁊ sicut tet-
xit ad nos. ita retracta ꝯsūmatio op̄is retra
xit ad patrem. Quarto habuit deitat̃ potē-
tiam que tanq̄ sup̄ior attraxit. Naz videm⁹
ꝙ vnūqdq₃ tēdit ad suū principiū₃. sicut a-
qua nō q̄escit s̄ fluit semꝑ donec venerit ī
mare qd̄ est p̄ncipiū oīm aquaꝝ ⁊ de eo ex-
iuit. ita deitas xp̄i corpus clarificatū attraxit
sicut radi⁹ solaris hūores de t̃ra. ⁊ sic medi-
ante ꝓp̄a ptãte s̄m deitatē ascēdit. Nullus
eñ p̄t ꝓp̄a v̄tute ascēdere vt ãgeli ascēdūt
ꝑ v̄tutē deitat̃. aīe mediãte auxilio ãgeloꝝ
vñ dicit apl's ad Eph. iiij. Ip̄e est qui ascē
dit supra oēs celos vt adimpleret oīa. ipse
ait in euãge. Jo. xij. Si exaltatus fuero tūc
oīa trahã ad me mediãte deitate. ⁊ quō hoc
facit et ascēdit p₃ ī euãge. hodierno. Mar.

xvi. Recūbētib⁹ vndeci discipul' i domo, vbi
cenabāt cū eo q̄n voluit ire in mortē. appa
ruit ill' ihs ⁊ exprobrauit icredulitatē eoꝝ:
⁊ duriciā cordis. q2 hiis. s. q̄ viderāt ipm ⁊
dixerāt eis eū resurrexisse a mortuis ipsi nō
crediderāt. ⁊ dixit eis. Ite i mūdū vniūsum
p̄dicate euāgeliū oī creature. i. hoī q̄ ē dn̄s
oīm creaturarū. Qui crediderit ⁊ baptiza-
tus fuerit saluꝰ erit. Qui ꝟo nō crediderit
ↄdēnabit. Signa aūt eos q̄ crediderīt que
p̄nt fac̄e h̄ sequent. In noīe meo demonia
eiciēt. linguis loquent nouis. serpentes tol
lent. ⁊ si q̄d mortiferū biberint nō eos noce
bit. sup egros manꝰ iponēt ⁊ bn̄ habebunt.
Et dn̄s q̄dem ihs postq̄ locutꝰ ē eis iussit
eos ire i mōtē oliueti ⁊ ibi corā eis assūptꝰ
est in celū ⁊ sedet a dextris dei p̄ris. Et ecce
duo āgeli steterūt int̄ illos in vestibus alb̄
q̄ dixerūt. Uiri galilei q̄d stat̄ aspiciētes i ce-
lum. Quia veniet q̄uēadmodū vidistis eū
ascēdentē in celū. Tunc apl'i ibant ⁊ vbiq̄
p̄dicabāt ⁊ baptizabāt pp'm dn̄o cooꝑrā
te ⁊ ſmonē ↄfirmāte sequētibꝰ signis. quia
signa q̄ fiebāt p̄dicatiōes ↄfirmabāt. Quo
ad thē. Assumptꝰ ē i celū. sedet ad dexterā
dei p̄ris omipotēt̄. Nō q̄ in celū assumptus
ē ihs p ip̄ius deitat̄ potētiā. ⁊ h̄ ꝓpt̄ quatu
or causas. Prima ē vt angelicā ruinam re-
stauraret. i. repararet. Secūdo vt nos p̄ri
recōciliaret. Tertio vt viā nob̄ manifesta-
ret. Quarto vt nob̄ grām ministraret. Pri
mo dico q̄ ihs hodie ascēdit vt angelicam
ruinā repararet. vn̄ in p̄s. Iudicabit natio
nes ⁊ implebit ruinas. Huiꝰ legimꝰ figurā
Iosue. xiij. Iosue cū oīn̄i pp'lo filioꝝ israel
trāsiuit iordanē ⁊ subuertit regna inimico-
rū suoꝝ ⁊ diuisit eis terrā in funiculo distri
butiōis. Nā tribꝰ tribubꝰ, reliq̄t sup̄iorē par
tem terre ad oriētē. ⁊ h̄ fuit pulchrior ⁊ fe-
cūdior. ⁊ iste tres tribꝰ illā retinuerūt ꝓpter
nobilitatē: s3 aliā terrā infra diuisit nouē tri
bubꝰ: ⁊ hāc t̄rā possederūt i pace ⁊ i multitu-
dine maxīa ⁊ dn̄s eoꝝ ꝓtector fuit. Ita spi
ritual'r xp̄s dn̄s n̄r trāsiuit iordanē nostre
mortalitat̄ ⁊ ibi destruxit regnū inimicoꝝ
suoꝝ videl3 demonū. Un̄ i sua resurrectione
ait illō p̄s. Tollite portas p̄n. ve. ⁊ itro. rex
glie. ⁊ dixerūt. Quis est iste rex glie? Rn̄dit
dn̄s fortis ⁊ potēs. sic ⁊ portas ereas ⁊ ve-
ctes ferreos ↄfregit. ⁊ reduxit pp'm capti-
uū de egypto tenebrarū. ⁊ reduxit eos per
iordanē oīs tribulatiōis i terrā ꝓmissio-
nis glie. ⁊ nouē tribubꝰ diuisit t̄rā iferiorē.

⁊ terrā ꝓmissiōis sup̄iorē possederūt tres ꝑ
sone. videl3 p̄r i dīuis. filꝰ i hūanitate deꝰ ⁊
hō sedēs a dextri p̄ris. ⁊ sp̄ussct̄us ⁊ ip̄e est
ab vtroq̄ ꝓcedēs. s3 illas nouē tribꝰ q̄s dux-
it secū diuisit i nouē ordies āgeloꝝ s̄m q̄ꝰ
nūina facta fuit. Prīa tribꝰ fuit chorꝰ apl'o-
rū. ⁊ ill' obtinuit locū sup̄iorē chori āgeloꝝ
q̄ dr̄ seraphin. nā iste chorꝰ iflāmatꝰ ē diui
no amore q̄ aliō cogitare nō p̄nt nec loqui
nisi soliū de deo. ⁊ sic apl'i q̄ tale locū cū ill' in
terra illa ꝓmissiōis accepērt iflāmati erāt
i dīuo amore. vn̄ Rom̄. viij. Quis nos sepa
bit a charitate xp̄i. scio q̄ neq3 mors: neq3
vita: neq3 fames: neq3 gladiꝰ. Secunda tri-
bus fuit ordo ꝓphetarū q̄bꝰ diuisit secūdam
terrā ꝓmissiōis. i. choꝝ āgeloꝝ q̄ dr̄ cheru-
bin. nā iste chorꝰ h3 plenitudinē scīe diue. ⁊
sic scī ꝓphe q̄ futa p̄dixerūt. ⁊ dn̄s loq̄bat̄
ip̄is tāq̄ amiq̄. ⁊ iō cū eos redemit de libo
secū duxit. ⁊ i iordanē secūdi cherubin ptez
diuisit. Tertia tribꝰ fuit ordo p̄triarcharū ⁊
ill' diuisit ꝑtē i tertio choro a sup̄mo q̄ dicit̄
throni. nā i illo sedet deꝰ iudicia discernēdo
sic scī p̄triarche aliud mādatū nō habuerūt
nisi declina a malo ⁊ fac bonū. ⁊ ip̄i s̄m iudi
ciū rōnis faciebāt oīa bōa ⁊ vitabāt oīa
mala. s3 accepērt ꝑtē int̄ angelos tertij cho
ri. Quarta tribꝰ fuit sctōꝝ martyrū q̄ acci-
piebāt q̄rtā ꝑtē q̄rti chori q̄ dr̄ dn̄ationes:
q2 sic ille chorꝰ dn̄at̄ sup choros iferiores ⁊
vincūt demones. ita scī martyres vicerūt
ꝓpria corpa ⁊ ꝓpt̄ deū tradiderūt ad sup-
plicia. iō p fidē vicerūt regna ⁊ q̄rtā sortem
acceperūt i diuisiōe et̄na. Quinta tribꝰ fuit
sctōꝝ doctoꝝ q̄ suis documēt̄ mūdū illumi-
nabāt. ⁊ obstinatos ⁊ errātes i via ꝟitatis
deducebāt accepērūt sortē int̄ choꝝ āgeloꝝ
q̄ dr̄ ptātes. Sexta tribꝰ fuit sctōꝝ ↄfessoꝝ
q̄ ꝓpt̄ deū ꝓpria corpa crucifixerūt ⁊ i maxi-
ma abstinētia vixerūt. vt btūs bn̄dictꝰ. btūs
Frācīscꝰ q̄ sepe exuit vestimēta ⁊ nudus ꝑ
rubū spinosum se transtulit q̄ totū corpus
sanguineū apparuit. ⁊ sctūs Bernardus et
multi alij ↄfessores. ⁊ sctūs Antoniꝰ. ⁊ sctūs
Paulꝰ. ⁊ isti accepērt sortē int̄ choꝝ āgeloꝝ
q̄ dr̄ p̄ncipatꝰ. Septīa tribꝰ fuit sctōꝝ here
mitarū q̄ mūdū ↄtēnētes in hēmo habita-
bāt. ⁊ isti accepērūt sortē int̄ septimū chorū
q̄ dr̄ ꝟtutes. q̄ suis ꝟtutibus ⁊ orōnibꝰ ꝑ-
uenerunt illam sortē. Octaua tribus fuit
sctārū ꝟginū q̄ suis merit̄ ꝓpt̄ castitatem
sui corpis ⁊ cordis. vt sctā katherina ⁊ sctā
barbara obtinuerūt octauū choꝝ in t̄ra ꝑ-

missionis eterne. q̄ chorus dr̄ archangeli q̄ hn̄t officiū custodire ciuitates. ita iste scte ꝟgines custodiebāt ciuitates sui corpis ab omi immūdicia. Nona trib⁹ est cōiugatoꝝ ⁊ viduarū q̄ accipiūt sortē inť choꝝ angelorū q̄ dr̄ angeli q̄ mittunť ad custodiē dū homines ⁊ deducēdum ad bonū. sic ipi deduxerūt seipos ⁊ eoꝝ pueros ⁊ ꝓximos. iō accipiunt ptem ꝟm dignitatē. ⁊ ꝗuis vn⁹ chorus ē excellsior alťo. tn̄ de sorte sua vnusq̄sq₃ ꝯtētať. ⁊ iō dico ꝙ xp̄s hodie voluit ascēdere vt adimpleret ruinaa angeloꝝ collocarꝫ ⁊ diuideret terrā ꝓmissiōis ꝟm dignitatē. Secūdo xp̄s voluit hodie ascēdere vt nos patri recōciliaret. qꝛ vt dr̄ Ephes. ij. Lōge eram⁹ a deo ꝓpter pctā nostra. ſ ꝓpe facti sumus ꝓpť filium eius ihm̄ q̄ est ꝓpiciatio nr̄a ad prēm. Hui⁹ legim⁹ figurā ꝙ erat q̄dam magn⁹ rex hn̄a duos filios. q̄ꝝ vnus offendit prēm. iō missus est in exiliū ſ veit frater ⁊ cōpatiebať fratri suo misc̄dia mot⁹ venit ad ipm̄ in exiliū ⁊ fecit sibi nigrū clipeum ⁊ arma nigra assumpsit ⁊ pugnauit ꝓ fratre ⁊ hostē vicit. ⁊ post triumphū fecit sibi clipeum album ⁊ alba arma auro decorata in signū victorie ⁊ leticie. ⁊ fratrēꝫ expulsum prī repñtauit cum omi hereditate sua: ⁊ redeunte filio omēs serui occurrebāt ipis cum hymnis ⁊ canticis ⁊ ipm̄ laudabāt. Ita spūalr̄ rex diues est deus pr̄ q̄ habuit duos filios xp̄m ihm̄ ⁊ hoīem in paradiso. ſ secūdus filius scꝫ homo offendit patrem ⁊ ideo alius filius scꝫ xp̄s filius dei viui misericordia mot⁹ trāstulit se in exilium assumēs nigra arma. i. corpus humile ⁊ pugnauit ꝓ nob ⁊ supauit hostē. ac cum fratre et omi familia videlicet cū Adā ⁊ Eua ⁊ cum omi ꝓgenie ad prēm remeauit. ⁊ nūc in signū victorie accepit alba arma auro decorata q̄n corp⁹ glificatū assumpsit ⁊ fratrēꝫ suū prī recōciliauit. ⁊ iō serui pris occurrerūt ei cum leticia. Vn̄ aliq̄ admirādo hodie dixerūt. Quis est iste q̄ venit de edom. i. de exilio. Alij dixerūt. Iste formosus est in stolo sua gradiēs. i. veniēs in multitudine. ideo ascēdit hodie vt nos hoies recōciliaret prī. Tertio ascēdit xp̄s dn̄s hodie vt nob manifestaret. Vn̄ p̄s. Notas mihi fecisti vias vite. qꝛ ante ipm̄ nob erat ignota. Hui⁹ legim⁹ figurā Gen̄. xxix. Iacob patriarcha videns pulchrā puellā quā interrogauit cui⁹ filia eēt. R̄ndit. Laban ē pr̄ me⁹. venit itaq₃ ⁊ seruiuit septē annis ꝓ ipa in frigiditate ⁊ nuditate ⁊ nullus labor fuit sibi grauis. tādem regressus ad patriā cū magno comitatu ⁊ ipe p̄cessit oēm familiā suā ꝑ desertum vsq₃ ad mesopotamiā. qꝛ via fuit sibi nota ⁊ inde exiuit. Ita spūaliter xp̄s dn̄s noster vidēs hūanā naturā in deserto hui⁹ mundi vagātem ꝯsiderās pulchritudinē eius: q̄a ad imaginē dei hoīem creauit. ad quē potuit bene dicere. Quis est pater tu⁹. certe ipe deus qui possedit. fecit. ⁊ creauit eū ꝟm p̄s. Hoc ꝯsiderās xp̄s exiuit vt Iacob ꝓpriāꝫ terrā. seruiuit ꝓ ea videlicet ꝓ aīa humana nō septem āñis vt Iacob. ſ. xxxiij. āñis in frigiditate. paupťate. siti. ⁊ alijs. ⁊ tandem cū magno comitatu reduxit eā p̄cedēs per desertū hui⁹ seculi. qꝛ via fuit sibi nota ⁊ deducēs eos vsq₃ ad mesopotamiā. i. celestem gl'iam. ⁊ hoc dicit ꝓpħa Miche. ij. Ascendit pādēs iter añ eos ⁊ dux eoꝝ fuit. Quarto xp̄s hodie ascēdit vt nob grām ⁊ gl'iam ministraret. Vn̄ ait apl's. Ascēdit vt impleret omia. ascēdit Salomō vt thronū gratie possidēt ⁊ daret omi petēti. vt hr̄ in rogationib⁹ ꝑmi mēbri ita xp̄s. Qr autē ascendit vt nob grām daret. pꝫ in figura. iiij. Regū. ij. vbi legim⁹ ꝙ dn̄s voluit Helyā de mūdo ducē in paradisum ⁊ apparuit iuxta iordanē Helyseo ⁊ p̄dixit illi. tūc Helyas habuit bonū amicū. videlꝫ ꝓphom Helyseum cui dixit. Ecce tollar a te vis aliq̄d petē a me ſ pete anteq̄ꝫ tollar a te. Et ait Helyse⁹. Peto dn̄e vt duplex spūs quē habuisti ꝓphare fiat in me. R̄ndit Helyas. Difficile rē petisti tn̄ si videris me in curru igneo ascēdē fiat tibi sicut petisti. ⁊ cū angeli venerunt ⁊ Helyā in nube in curru posuerūt vidit Heliseus ⁊ sic clamauit. Ecce curr⁹ israel ⁊ auriga ei⁹. qꝛ scti angeli ducūt eū. Ita moralit̄ dn̄s hodie celos ascendit in curru diuini amoris. dixit igr̄ nob. Vis aliq̄d petē a me ſ pete añq̄ꝫ tollar a te. Nā xp̄s tollit̄ a nobis q̄n peccam⁹ ⁊ tpe mortꝭ q̄tū ad dona. iō pete a me qd̄ vis ⁊ dabo tibi. Debem⁹ etiā petere cū ꝓpħa q̄ dixit. Oro vt duplex spiritu⁹ sit in me. s. vt habeā grām in pn̄ti ⁊ gloriam in futuro. Sꝫ r̄ndet xp̄us. Si poteris me vidē in curru igneo. i. si poteris me videre in mēte tua stātē in cruce ꝓ te ⁊ sequi me fiet tibi vt petisti. Ergo ad thema. Assūptus est ihs in celū sedet ad dexterā dei patris omipotētis vt nobis viaꝫ demōstraret ⁊ ruinā angelicā repararet ⁊ nos prī recōciliaret. ⁊ nobis grām ⁊ gl'iam ministraret.

Quod nobis prestare dignetur etc.

Dn̄ica quīta post pasca. Sermo. xxxvi.

Et vos testimoniū

phibebitis qr ab īitio mecū estis. Johis. xvi. Nota ꝙ vnusquisqz bon⁹ dux vel pnceps dz tria facere circa suos famulos. Primo dz hr̄e vexillum distinctū a vexillis inimicoꝝ vt exercit⁹ sequatur vexillū sui ducis. vt pz Nūe. ij. Precepit Moyses tribub⁹ isrl̄ dicēs. qlibet tribus habeat suū signū vt posset trib⁹ illa sequi suū ducem. Secūdo dz dux vel pnceps pplm instruere quō dz pugnare ꝯ inimicos τ insidias ponere τ pcauere. Exēplū de Dauid q bn̄ precauebat insidias Golie. iō vincebat ipsum. Tertio dz eos aīore p dōa si habuerit aliqd dānū ꝙ illud eis in duplo velit recuperare. Vn̄ ait Tulli⁹ de re militari. Stipēdiū largū animat pugnātē. qr corona victorib⁹ d iure debet̄. Ista tria habuit xp̄s dux τ pnceps aploꝝ τ sctē ecclie. Primo habuit vexillū distinctū qd fuit gr̄a spūssctī tam in signis ꝙ in loqlis in sctis aplis: qr nēo poterat face ista sig q ipi fecerūt. Secūdo eos instruxit oīa pdicēdo qliter deberēt regē in h mūdo. Tertio dona largo pmisit. Vn̄ Petr⁹ volēs scire de stipēdijs ait qd dabis nobis pmij ꝙ te seqmur τ oīa dimittim⁹ τ sustinem⁹ psecutiōes. Rn̄dit dn̄s. Cuz sederit fili⁹ hoīs in sede maiestatis sue sedebitis τ vos supra sedes. xij. iudicātes. xij. tribus israel. τ ista ōndunt̄ in hoc euāgelio. In illo tpe. Cū venerit paclyt⁹ quē ego mittam vob a pr̄e spm̄ vitatis q a pr̄e in diuinis procedit. ille testimoniū phibebit d me. Et vos testimoniū phibebitis qr ab initio mecū estis. scz pdicatiōis τ miraculoꝝ manifestatiōis. τ mutatiōis aq in vinū. Hec locut⁹ sum vobis vt nō scādolizemini. i. vt nō recedatis a fide Absqz synagogis faciēt vos. i. ipi eijciēt vos tanqꝫ excōicatos. Sz venit hora vt oīs q interficit vos arbitret̄ obsequiū se prestare deo quo ad iudeos. τ ydolotrq ad paganos. ß hec faciēt scz infideles vob scz fidelib⁹. qr nō nouerūt pr̄em neqz me. Sed hec locut⁹ sum vobis vos pmonēdo. vt cū venerit hora talis psecutiōis tūc reminiscamini quia ego dixi vob. Quo ad thema. Et vos testimoniū phibebitis etc. Nō ꝙ super pctōres τ nō credētes qtuor testionia adducūt̄. Primū testimoniū ī psonis diuīs est. Secūdū testimoniū erit ī aplis. Tertiū in creaturis. Quartū testimoniū vult facē in cicatricib⁹. Primo de⁹ vult facē seu phibē testimoniū sup malos ī diuinis psonis. Pr̄ ī ptāte: qa sua potētia creauit celū τ terrā τ oēs ornatū eoꝝ. Fili⁹ cui attribuit̄ sapīa. q ornauit sidera regit τ ordinat ī sua sapīa. Spūssctūs in clemētia q ꝯseruot oīa p pr̄em creata et p filiū ordinata. Sz tn̄ sunt sex gn̄a hoīm que viderūt τ audierūt ī signis τ v̄tutib⁹ dei opera τ tn̄ nec credēt: nec se emēdare volunt. iō ipe vult sup eos ī ppria psona adducē testimoniū ī die mortis τ ī die iudicij. Et illos enumerat p pphām Malachiā. iij. c. dicēs btā trinitas. Ego accedā ad vos in iudicio tpe suo τ ero testis velox maleficis. τ adulteris. piuris. mercedē retinētib⁹. viduis τ pupillis vim faciētib⁹. τ pegrinos opp̄mentibus. Primo dico ꝙ de⁹ vult eē testis in ppa psona maleficis q suis truffis τ neqcijs circūierūt mūdū cū incātatiōib⁹ hoīes decipiūt dicūt se mortuos suscitore hn̄tes spūs inclusos. scribūt caracteres. τ multa alia faciūt q nō sunt dicēda. ponūt calibē ī doliū ne penales balneātur. tales dūt excōicari dūt τ infideles iudicāt̄. Vn̄ legim⁹ ꝙ rex Saul iuit ad quādam phitonissam τ pmisit ei pecuniā vt pphām samuelem resuscitaret propter qd deum offendit. τ de⁹ ipsum de regno eiecit. τ mortu⁹ est in bello. iō oēs isti q nolunt desistere sunt excōicādi. Nā deus phibuit Leuit. xx. dicēs. Aīa q accesserit ad phitonissas vel ad ꝯsulēdū sortilegas ipa morietur. τ isti sunt pmi sup qs de⁹ vult ducē testiomiū. Secūdi sunt adulteri. vn̄ ait. Ego ero testis velox adulteris. Nā adulteriū est pessimū pctm̄ qd in decē pceptis ponitur ppt̄ qd multi sunt lapidati ad mortē. Vn̄ legim⁹ Danielis. xiij. Qr duo senes iudices volebant Susannā vxorē Joachī filiā helchie violare pmisit de⁹ illos lapidari ad mortē. Unde legim⁹ in Judicū. c. xix. ꝙ qdā iuuenis accepit vxorē τ venerūt aliq mali τ acceperunt sibi vxorē q trāsiuit ad iudices τ ꝯqrebat̄ ab eis. τ ipi iudices ppt̄ h mltos iussu dei occiderūt. ß heu iā modicū curāt. tn̄ h pceptū nō ē deletū ß ꝯfirmatū. iō iā plaga venit in mūdū. Tertij sunt piuri sup qs de⁹ vult eē testis in ppa psona. tn̄ hodie iurāt hoīes fortiter τ ducūt in ꝯsuetudinē. τ qcqd loquūtur sp cū iuromēto ꝯfirmāt. cū tn̄ de⁹ veritas ē. τ cū Dauid dic̄ in ps. Perdes oēs q loquūt̄ mēdaciū. Judei sunt in hijs meliores ꝙ xp̄iani. nā qd iudei iurāt in Adonay suo

hoc seruāt τ si deberēt mori. Itē pagani sūt
meliores ꝙ aliq̄ xp̄iani i h̄. Nam legim⁹ ꝙ
pagani exiert ad quādā ciuitatē ad expugnā-
dū q̄ddā castrū τ iurabāt ꝑ solē ꝙ nollent
redire ad ciuitatez nisi expugnassent. ſ expu-
gnare nō poterāt. iō miserūt nūcios ad muli
eres τ dixert ꝙ aut dimitterēt ciuitatem τ
venirēt ad eos: aut acciperent alios viros.
q: iuramētū vellēt ſuare. ſ multi xp̄iani iu-
rāt τ dāt lr̄as τ tn̄ nō ſuāt. Quarti sūt super
q̄s de⁹ vult eē test: hij sūt mercedē retinētes
laborātib⁹. τ illud ē vnū de pctīs clamātib⁹
i celū. vn̄ Jac. v. Merces opariorū q̄ messu
erūt tram defraudata ē. τ clamor ad aures
dn̄i sabaoth introiuit. τ iō ait Tob. ad filiū
Tob. iiij. Fili mi nō morabit merces opari
orū tuorū apd̄ te vsq; mane. Quinti sūt viduis
τ pupilī calūniā facientes. vn̄ ait dn̄s i Ex-
odo. xxij. Vidue τ pupil. nō nocebi. si leseritis
eos vociferabūt ad me τ ego exaudiā cla-
morē eorū τ idignabit furor me⁹. percutiā q; vos
gladio eterne dānatōis. ſ heu iam nō curāt
multi q̄uis eis dn̄s cōminat cū eterna pena.
Sexti sūt sup q̄s de⁹ vult facē testimoniū qui
pegrinos opprimūt. decipiūt. τ spoliāt. nā pe
regrini veri q̄ sūt i via pegrinatōis τ ppt deū
oīa reliq̄rūt sūt filij dei τ dn̄s ptector eorū ē.
Vn̄ ait Dauid i ps. Peregrin⁹ sum apud te.
sic oēs pr̄es mei. q̄ illos offendit meli⁹ eēt
ꝙ offenderet ꝑpriā pupillā oculi sui. vn̄ dicē
illud ps. Exaudi deus orōnē meā τ ne sileas
ꝙ ego ledar qm̄ ego aduena τ pegrin⁹ sum
τ iō ait dn̄s i euāgelio. Qd̄ vni ex mi. meis
fecistis mihi fecisti. τ sic pz p̄mū testimoniū qd̄ facit
xp̄s i ꝑpria ꝑsona trinitat. Secūdū testio-
niū sup malos vult adducē cū suis duode-
cim aplīs. Vn̄ ait ad eos. Act. i. Ego elegi
vos vt sitis mi testes i hierlm̄ τ in oī iudea τ
vsq; ad vltimū tre. Hij autē testes p̄dicāt
tria de xp̄o. Pri° suā largissimā remūerati
onē bn̄ facientib⁹ τ p̄dicantib⁹. Vn̄ ait Mat.
xi. Venite ad me oēs q̄ labo. τ one. estis τ ego
reficiā vos. Secūdo suā pijssimā miaz. vn̄
ait Jere. Vade clama ꝯ oriētē. τ occidētez.
aq̄lonē. τ meridiē di. Reuertē ad me adūsa
trix isrl̄ τ ego suscipiam te. Tertio p̄dicant
suā seuissimā iusticiaz ꝯ obstinatos. Vn̄ in
ps. Nisi ꝯuersi fuerit gladiū suū vibrauit tē.
Hui⁹ legim⁹ figurā i li. Hester. Iratus rex
ꝯ filios isrl̄ τ misit lr̄as vt oēs interficerēt.
ſ tn̄ mia mot⁹ misit alias lr̄as cū lr̄is sigillatis
anulo regis τ fecē reuocare sn̄iam τ fecē ꝓcla-
mare miam. Ita spūalr̄ i āntiq̄ lege de⁹ dedit
mortis sn̄iam dicens illud Gen. ij. In q̄cunq;
hora comederitis morte moriemi. itē Ezech.
xviij. Aia q̄ peccauerit ipa morieē. ſ p⁹ mis-
sionē spūsancti isti. xij. nūcij missi i q̄tuor par-
tes mūdi testimoniū phibēt de xp̄o clamātes
τ nouas lr̄as miscdie portātes. Iste lr̄e fue
rūt sigīte anulo regis. i. grā spūsancti p signa.
Vn̄ ait dn̄s ad eos. Ite i orbē vniūsum p̄di
cate euāgeliū miscdie τ grē oī creature rati
onali. τ sic pz ꝙ testimoniū vult xp̄s phibere
i duodeci aplīs. Tertio xp̄s vult testimoniū
phibē sup pctōres nō credētes i creaturis
videlicet i celo τ i tra τ i alijs. Vn̄ ait Job.
xx. Reuelabūt celi iniq̄tatē meā τ tu dn̄e i-
staurās testes ꝯ me. Hui⁹ legim⁹ figurā in
lib. Deut. xxxi. Moyses dedit filijs isrl̄ legē
ex p̄cepto dn̄i. ſ ppl̄s i pmo. secūdo. tertio.
τ q̄rto āno multū bn̄ ſuabāt legē decē p̄ce-
ptorū. ſ statī de die in diē dimisert. tūc Mo
yses scp̄sit ea i vno libro τ vocauit oēz mul-
titudinē filiorū isrl̄ τ dixit. Ecce iā me viuē
te dimisistis legē τ iniq̄ agitis. Quid igr̄ vultis
facē p⁹ mortē meā: ego scp̄si legē dei mei in
h̄ libro τ volo mecū ducē ꝯ vos i iudicio τ
volo vocare celū τ terrā ꝓ testimonio. τ posu
it librū i arca federis. Ita spūalr̄ xp̄s dedit
nob̄ nouā legē nō a seipo ſ ex deo. sez q̄tuor
euāgelia. ſ i pmitiua eccīa ſuabāt vsq; ad
trecētos ānos ꝙ tanta fuit charitas inter
xp̄ianos ꝙ q̄ duas tunicas habuit dedit v-
nā nō hn̄ti. τ multi optauert ꝓ xp̄o mori. ſ
post illud xp̄s tepuit charitas de die in diez.
iō vult dn̄s libros suorū euāgeliorū ducere
ad iudiciū τ sumē celū τ terrā ꝯ obstīatos
τ incredulos. hoc ꝓbat Joh. i Apoc. dicēs.
Ecce libri apti sūt τ viui τ mortui iudicabū-
tur ex eis. τ sic pz ꝙ xp̄s vult testimoniū
phibere sup pctōres nō credētes τ obstina
tos in creaturis. Quartū testimoniuz vult
dn̄s phibere cū suis cycatricib⁹ vulnerū q̄
ꝓ nob̄ sustinuit. vn̄ ait Joh. chryso. sup illo
v̄bo Math. Tunc apparebit signū filij ho-
minis. nā angeli deferēt crucē an̄ eū τ lan-
ceā. τ spineaz coronā. τ clauos sup pctōres
in testimoniū τ in corpe glificato sine clarifi-
cato qd̄ retinuit q̄nq; vulnerū cicatrices q̄
manifeste apparēt τ clarior ē ille locus vbi
fuerūt illa vulnera maior tā ꝙ sol splēdēs
de eis. vt ꝓbat Zacharias. Videbūt i quē
trāsfixerūt. Hui⁹ etiā ponit Joh. in Apoc.
figuram dicens. Cū venerit tunc oīa ppl̄s
ꝯgregabit āte thronū vbi videbūt eū tā ꝙ
iudicē sedere τ vnicuiq; iudicabūt ſm sue

ritū ꝛ demeritum. qꝛ tunc est clausa sue inie bulla que in hac vita ē apta. ꝛ tunc nō aliud iudicat ꝙ qđ iusticia stricta dictat iō ait Petrus Act. x. Ipse ē a deo ꝯstitutus iudex viuoꝝ ꝛ mortuoꝝ. Ergo ad thema. Et vos testimoniū phibebitis qꝛ ab initio mecū estis Rogemꝰ dn̄m ꝙ illo tpe possimꝰ secure stare qn̄ hec erunt ꝛc.

In die pentecostes. Sermo. xxxvij.

Spiritussanctus quē mittet pater in noīe meo docebit vos oīa Joh. xiiij. Ad hoc ꝙ aliqua petitio audiat tria sunt necessaria. Primo ex pte donantis pietas. nam si non esset pius sed auarus ille quē petis tūc frustra petis. Scđo ex pte petētis idoneitas. s. ꝙ nō sit odiosus sed amorosus. qꝛ dona donant fm̄ amorem vt patet. i. Reg. i. Elchana dedit famulie ptes vt imolarēt. sed qn̄ dedit vxori sue anne ptem tūc tristabat. eo ꝙ eam diligebat ꝛ sterilis fuit. ideo sacerdos templi nō acceptauit eius munera. Tertio ex parte doni vtilitas. nā posset aliqs petere qđ non pdesset alicui nec sibi vtile esset. ideo ait dn̄s ad discipl'os. Petite vt gaudiū vestrū plenū sit. i. eternū. Discipuli autē ꝯsiderabāt hec tria. Primo ex parte danēs. s. christi pietatē. ex parte petētis ꝓpriā necessitatē. ex parte doni vtilitatē. ergo petebant eis mitti spiritūsanctū. ꝛ de h' dicit euangelium. Dixit iesus discipulis suis. Si qs diligit me sermonē meū seruabit. ꝛ pater meus celestis diliget eū ꝛ ad eū veniemꝰ ꝛ mansionē apud eū faciemꝰ p grām spūssancti. Qui nō diligit me doctrinā meā nō seruat. et sermonē quē audistis nō est meꝰ sed eiꝰ qui misit me pris. Hec locutꝰ sum vob apud vos manēs. Paraclytꝰ aūt spūssctūs quē mittet vob pr̄ in noīe meo ille vos docebit oīa quecūqꝫ docui vos ꝛ illa faciat. Pacem relinq vob: pacē meā do vob. Nō quō mūdus dat ego do vob. qꝛ mūdus pacē nō seruat. sed pax mea post hanc vitam est eterna Nō turbet cor vr̄m neqꝫ formidet. audistis qꝛ ego dixi vob. vado p vob ad prēm in celum ꝛ venio ad vos: spūmsctm̄ mittēdo. Si diligeretis me gauderetis vtiqꝫ qꝛ ad prēz vado. qꝛ pr̄ maior me ē. in eo ꝙ creauit celū ꝛ terrā ꝛ oia. Et nūc dixi vobis priusqꝫ fiat vt cū factū fuerit credatis. Iam nō multa loqr vobiscū. Uenit eni pnceps mūdi huiꝰ. i. dyabolus vos temptās sed in me nō hꝫ quicꝙ ꝯsentiēdo. Sed vt cogscat mūdus qꝛ diligo prēm. ꝛ sicut mādatū ab eo accepi ita facio notū. Ad thema. Spūssctūs quē mittet pr̄ in noīe meo docebit vos oīa. Nota ꝙ spiritussctūs qttuor opat. Primo eleuat p ꝯtemplationē. Scđo purgat p increpationē Tertio rectificat p directionē. Quarto instruit p informationē. Primo dico ꝙ spūssctūs eleuat mētē hoīum p ꝯtēplationē ad cogscēdū celestia ꝛ ad despiciēdū terrena. Huiꝰ legimꝰ figurā Ezech. viij. vbi ait. Stetiū campo mag ꝛ eleuauit me spūs int celum ꝛ terrā. ꝛ vidi celestia q erāt pfecta. et vidi terrena. ꝛ ecce apparuit inanis ꝛ vacua. ꝛ iō celestia desideraui. ꝛ terrena despexi. Ita spūalit vnusqsqꝫ fidelis dꝫ petē pro grā spūsscti vt ipsum eleuet mēte ꝛ stet int celū ꝛ terrā oculis mētis celestia desiderādo simul ꝛ terrena. Aspiciat oculis mētis sup se regē celi cuiꝰ pulchritudinē sol ꝛ luna mirātur. cuiꝰ vultū desiderāt angeli ꝯspicere. Respiciat aūt terrena ꝛ pncipes mūdi in qbꝰ n̄ est veritas neqꝫ salus. Aspiciat sup se reginā celi. De q ait in ps. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato circūdata varietate mr̄ mie. Respiciat mulieres huiꝰ mūdi in qbꝰ nō est stabilitas. Aspiciat militiā celestis exercitꝰ ꝛ respiciat militiā huiꝰ mūdi q terrena deuastāt ꝛ destruūt sup qa vēiet gladius eterne dānationis. Aspiciat sup se thesaurū celestē vbi nec erugo nec tinea demolit. Respiciat infra se thesaurū mūdi quē fures effodiūt ꝛ furant. Aspiciat sup se dona de celo de spūsctō pcedētia. videlꝫ donū sapie. intellectꝰ. ꝯsilij. fortitudis. timoris. pietatis. et donū scie. Respiciat inferiꝰ dona his ꝯtraria supbie. auaricie. luxurie. gule. ire. inuidie. accidie. Cū eni pōderas vnū ꝯ reliquū ꝛ celestia appetis ꝛ trena ꝓpt eoꝝ maliciā spernis tūc cū ꝓpha p spūmsctm̄ int celū ꝛ terrā eleuaris. Scđo spūssctūs purgat pctā p increpationē pctōꝝ ꝛ p punitionē. Un̄ ait dn̄s i Joh. xvi. Cū vene. ille argu. mū. de pec. Huius legimꝰ figurā Apoc. viij. Accepit āgelꝰ thuribulū au. ꝛ imple. illud de igne al. ꝛ misit i trā. Et postea septē āgeli cū septē tubis se pparabāt. Hec figura ondit missionē spūsscti p plagā male opātibꝰ q noluerīt audire doctrinā eiꝰ. nā āgelꝰ accepit thuri. au. qđ ē dilectio. quia spūssanctus est dilectio que a patre ꝛ filio procedit. ꝛ misit in terraz homines inflāmando diuino amore sed pauci

curant. iō ∫eptē angeli cū tubis ∫e p̄parant plagā p̄ pctīs mūdo īferēdo. Prim⁹ angelus tuba cecinit ꝛ venit tonitruū ꝛ destruxit tertiā ptē mūdi: arboꝝ. p arbores nota nobiles. quoꝝ tertia ps pit ī aīa tonitruo dānatōis. Una ps sunt nobiles q̄ ∫ūt cōtēti ∫ti pēdijs ∫uis ꝛ defendūt viduas ꝛ orphanos ꝛ nulli damnū faciūt. ista ps non perit. Secunda ps ∫ūt q̄ moriunt̄ vt p̄mū nobiliū añ q̄p habent ānū discretiōis. qꝛ fili⁹ nō portat iniquitatē pr̄is. quo ad aīam. Sꝫ t̄tia pars ∫ūt illi q̄ ∫ūt raptores ꝛ tenēt latrōes. ista ps perit cū tonitruo et̄ne dānatōis. Secūdus angel⁹ tuba ∫ua cecinit ꝛ cecidit de celo mōs magnus ardens in mare. ꝛ tertia ps nauiū interijt. q̄d p naues nisi mercatores notant̄ quoꝝ tertia ps dꝫ perire in aīa. Una ps est illa q̄ vēdit ꝛ emit sine dolo ꝛ ditat̄. Alia ps q̄ emūt agros ꝛ vineas ꝛ oues ꝛ boues ꝛ apes et q̄cq̄d deus dederit in his ∫ūt cōtēti. sic̄ fuerunt p̄triarche ꝛ p̄phe q̄ sunt saluati. Sed tertia ps que perit eternalit̄. hij sunt q̄ vendunt cū fraude ꝛ dolo. Un̄ ps. Perdes omnes q̄ loquūt̄ mendacium. Tertius angel⁹ tuba cecinit ꝛ cecidit de celo magna stella in flumine. cui nomē absinthiū. ꝛ fcē aq̄ amare facte ∫t̄. ꝛ hoīes mortui ∫ūt ex aq̄s. p hos nota laboratores ꝛ cōem pp̄l'm. vicꝫ mechanicos quoꝝ tertia ps morit̄ in aqua. Una ps ē q̄ laborāt fidelit̄ ꝛ nutriūt filios suos et dant elemosynā suaꝫ paupib⁹ ∫m Psal. Labores manuū tuarū qꝛ mādücabis beatus es. Alia ps qui bn̄ laborauerūt ꝛ de laborib⁹ cū hn̄t necessitatē seruiūt deo ꝛ dāt elemosynā paupibus ꝛ frequētant ecclesiā Sed tertia ps que morit̄ in aīa sunt mali opatores q̄ hoīes decipiūt ꝛ iurāt q̄p sit bonū cuꝫ sit malū ꝛ sabbatū nō custodiūt. ista pars morit̄. Quart⁹ angelus tuba cecinit et cecidit grādo ꝛ p̄cussit tertiā parteꝫ feni et terre. Per h̄ nota rusticos q̄ colunt terrā quoꝝ similit̄ tertia pars perit. Una pars ē illa q̄ colūt agrū fidelit̄ ꝛ p̄ximo non nocebunt. ꝛ dant decimas ꝛ dant elemosynā mēdicantib⁹. Alia pars saluat̄ qui custodiunt sabbatū ꝛ vadūt dn̄icis diebus ad ecclesiā et seruiūt creatori ꝛ sunt patiētes hi saluantur. Sed tertia ps p grandinē eterne damnatiōis destruit̄ sicut sunt rustici qui furantur agrū ꝛ frumentū p̄ximi ꝛ ad ecclesiam ire nolūt: inebriant̄ rixant̄: ista pars perit. Quintus angelus tuba cecinit ꝛ tertia pars solis ꝛ lune ꝛ stellarū p̄cussa est. p hoc nota tur status p̄broꝝ ꝛ religiosoꝝ q̄ deberēt lucere in ecclesia sicut stelle sol ꝛ luna. sed tertia pars percutit̄. Una pars que nō percutitur sunt tria vota obseruātes. s. paup̄tatem castitatē. ꝛ obedientiā. Alia ps que saluat̄ sunt p̄sbyteri deo deuote horas canonicas p̄soluētes. exempla bona dantes. ꝛ q̄cq̄d superhabent de p̄bendis elemosynas dantes distribuūt hij saluant̄. Sed tertia pars videlicet inobediētes. luxuriose viuētes. diuitias magis q̄p salutē aīe cupiētes hij p̄cutiuntur. Sextus angelus tuba cecinit ꝛ apt⁹ est fons abyssi ꝛ exierunt locuste hn̄tes loricas ferreas. dentes leonū. capillos mulierū. ꝛ terrā maculauerūt. Hic describit̄ stat⁹ huius mūdi. nā p istas locustas notant̄ superbi. q̄ iam portant vestimēta locustarum longas manicas vsq̄ ad terrā quasi volare volētes sed nō ad celū. loricas ferreas qꝛ sunt indurati. capillos mulierū qꝛ mulieres iaꝫ vt placeāt amatorib⁹ mūdi alienos crines faciūt. ꝛ iuxta aures sicut arietes cornua ꝛ iste malus vsus venit de puteo abyssi infernalis ad quē tendūt. Septim⁹ angel⁹ tuba cecinit ꝛ audiuit iobēs vocē de celo clamantē. Factū est. ꝛ vidit mulierē stantē in aere amictā sole ꝛ luna sub pedib⁹ ei⁹. ꝛ coronā duodecim stellarū in capite eius. Hic describit̄ stat⁹ iustoꝝ. nā post tribulationem maloꝝ ē ꝯgregatio fideliū qui verū solē iusticie christū sunt secuti. ꝛ luna sub pedibus qꝛ terrena despiciebāt. coronam duodecim stellarū in capite. qꝛ duodecim articulos fidei tenuerūt. iō spūssctūs purgat p increpationē. vt vnusq̄sq̄ in hac vita seruet. vt tūc secure posset stare. Tertio spūssctūs rectificat p directionē. Et qꝛ intētio portat vexillum in reg̃ v̄tutū ꝛ ꝯsciē. iō necesse ē vt spiritussctūs rectificet intentionē. Nā quattuor gn̄a hoīum sunt ī ecclesia q̄rū intētio nō est recta ꝛ via p quā ambulāt ē curua. Huius legim⁹ figurā Prou. xxx. Salomon ait. Tria sunt mihi difficillima ꝛ q̄rtū penit⁹ ig̃ro. videlicet viā aq̄le volāt. viā colubri sup terrā. viā nauis in mari. ꝛ viā viri in adolescentia sua. iō depingebāt salomonē iudei ī introitu ip̄si⁹ tēpli in hūc modū. ipse sedebat in throno regali ꝛ sup eum aq̄la volās ad quā ait. Viā aq̄le seq̄ nolo. ad dextrā coluber ad quē ait. Eius viā seq̄ nolo. ad sinistrā nauis p mare nauigās ad quā ait. Viā eius seq̄ nolo. infra eū adolescēs inconstās ad quē ait. Viā eius seq̄ nolo. Ad p̄positū

quatuor sͣ gn̄a hoīm ī ecclia q̄r₊ via nec intētio ē recta. Primi sͣ hypocrite q̄ assimilā tur aq̄lis. Nā aq̄la valat ī ald̄ ꝛ tn̄ p̄dā capit ī terr. ita hypocrite apparēt q̄si aq̄le valātes tn̄ sͣ haīes decipiētes. Secundi sunt mēdaciū loquētes ꝛ v̄ba discordie seminātes. isti assilanꝭ colubris q̄ venenum discordie seminānt int̄ ꝯcardias. Tertij sunt v̄bis adulatorijs simulātes. hy assimilanꝭ nauibus ptrāseūtib⁹ ī medio maris. sic eni nauis ptrāsit mare ꝛ tn̄ vestigia nā p̄nt inueniri. ita isti gerūt mel ī are ꝛ fel ī corde. q̄rū nec via nec ītētio ē recta. Quarti sͣ luxuriosi. videlꝫ vir ī adalescētia q̄ ē īcōstās. ſ cū venerit spūsctūs fac̄ in hijs viā rectam ꝛ ītētiā ez bonā. fac̄ de hypocrit̄ iustos. facit de adulatarib⁹ pfectos. ꝛ fac̄ de luxurios castos. Jā petit ecclia ī hymna quez hodie canim⁹ ad laudē sctī spūs. Ueni creator spiritus mētes tuoꝝ visi. ꝛc̄. Et sic pꝫ ꝙ spūsanctus rectificat ītētiāes hoīm. Quarto dico ꝙ grā spūsctī instruit p īformatiāez disciplīne scie ꝛ bonitat̄. Un̄ ait Dauid ī ps̄. Bonitatē ꝛ disciplinam ꝛ sciāz doce me. Unde Sap̄. Spūsctūs ē oīm artifex ꝛ omnē hꝫ v̄tutē. Sūt āt septē artes q̄s docet spirit⁹ sctūs. q̄s multi v̄tūt ī malū. Cui⁹ legim⁹ figurā. Geñ. xli. Uidit Pharao ī spū calamū vnū ī agra hn̄tē septē spicas. Calamus in agro ē hō ī mūdo hn̄s septē artes q̄ ipsum honaratū ꝛ gl̄iasum faciūt oī mūdo p spm̄ sctm̄ q̄ ē artifex oēm hn̄s sciam. Pria scientia ē grāmatica q̄ dacet recte loq̄. ille enim laudaꝭ a l̄rat̄ q̄ dr̄ bon⁹ grāmatic⁹. sed ille maḡ laudaꝭ a deo q̄ nullū decipit. v̄itatē sp tenet. qꝛ de⁹ v̄itas ē. Secūda scia ē phisica q̄ docet circa naturalia videlꝫ herbas arbores: ꝛ aliq̄s lapides p̄ciosas ꝛc̄. ꝛ ille multuz laudaꝭ a mūdo q̄ talē scit sciam. ſ ille laudaꝭ maḡ a deo ꝛ angel̄. ꝛ ē corā ill̄ bonus phisic⁹ q̄ creatorē ī creaturis ꝯgscit ꝛ grās agit ꝙ ipm dn̄m ꝯstituit oīm creaturarum mūdi. Tertia scia ē geometria q̄ docet mēsurare vt multi subtilit̄ sciūt mēsurare altitudines turriū ꝛ mātiū. ꝛ pfunditatē mar̄ inuestigare. ꝛ p circulas oīa subtiliter ordinare. ille multū laudaꝭ in mūdo. ſ ille maḡ quē docet spūsctūs ꝛ facit geometrā q̄ q̄ti die mēsurat tp̄s a deo sibi īpensuꝫ ꝙ nō inutilit̄ ꝯsumat ꝛ mēsurat ī corde bōa opera ꝛ mala vt valeat reddē rōnem. Quarta sciētia ē theologia. q̄ docet sacrā scp̄turam. vt bibliā. euāgelia. ꝛ oēs libras sacre scp̄ture. ꝛ isti q̄ istā sciam sciūt multū laudanꝭ. Sꝫ tn̄ multi sͣ q̄ sͣ theolagi ꝛ omnē bibliā ꝛ libras sciūt ꝛ seipos nesciūt. iā dacet spūsanctus hoiem vt seipm ꝯgnascat. ꝛ multi sͣ q̄ saluꝫ sciūt vnū Pr nr̄. ꝛ Aue Maria. ꝛ magis laudanꝭ ꝙ magni theolagi. vn̄ Aug. in die iudicij surgēt indacti ꝛ ꝯdēnabūt nos doctos. Quinta scia ē musica dacēs pfecte ꝛ subtiliter cantare. ꝛ ille multū laudatur a mūda q̄ est bon⁹ music⁹. ſ ille maḡ laudaꝭ a deo ꝛ angel̄ q̄ scit deuote arare. elemasynā dare. ꝛ ieiunare. qꝛ nā clamaꝛ ſ amaꝛ sonat ī aure dei. nā vox ſ vatū. nō chardula ſ cor deuotū. Sexta scia ē rhetarica q̄ docet hamine bn̄ scribē. pfecte ꝛ arnate loq̄ ꝛ dictare. ꝛ ille bn̄ laudaꝭ. ſ ille pl⁹ laudaꝭ quem spūsctūs aīa dacet. v̄ba dei scribē in corde sua ꝛ facē illud q̄ᵭ placet sua creatori. sicut dr̄ de btā v̄gine. Oīa v̄ba xp̄i ꝯferens in corde suo tanꝙ in libro. Septima scia est astronomia q̄ dacet dinumerare cursum solis ꝛ lune ꝛ stellarū inuestigare. ꝛ ille multū laudaꝭ a mūdo. ſ ille pl⁹ laudaꝭ quē docet spūsctūs stellas inspicere solē ꝛ lunā vt creatorē laudet ſi placēt deo semp laudare aptaret. ꝛ ponit oēm voluntatē suā ad voluntatē dei ſi pluit pluat. ſi sol lucet luceat. Et cagitat ecce quāta pulchritudo est ī celo superiari ex q̄ tāta pulchritudo est ī celo inferiori. Et sic illas septē artes vel scientias docet vti spūsctūs ad laudē ꝛ honorez dei. tūc in vna calamo stāt septē spice plene v̄tutib⁹. iā pꝫ ꝙ spūsctūs dacet ꝛ īformat.

Feria secunda. Sermo. xxxviij.

Ux venit in mūdū

Jab. iij. Tria sͣ sig̃ veri amoꝛ vni⁹ ad alterū. Primū ē īstructio in agēdis q̄d agē ꝛ vitare debeat. Unde Eccl̄. vij. Filij tibi sͣ erudi illos. Secūdum ē subuētio ī reb⁹ necessarija. Eccl̄. xxx. Perde pecuniā ꝑpt̄ amicū tuū. ꝛ ī necessitate ill⁹ nō abscādas eā. Tertiū vt ſi necē fuerit ꝙ etiā ꝑpt̄ amicū suū expenat se in piculū mort̄. Un̄ Hester. iiij. Tradā me marti pro vab. Ista tria signa veri amoris oñdit paꝭ circa gen⁹ hūanū q̄ nos p spiūsctm̄ docuit quē misit in antiq̄ lege ꝑphet̄ vt pplm erudirēt. ꝛ in noua lege aplis vt mundū docerēt tanꝙ filios dei. Itē oīa creauit in creatione ꝑpter nas. Nam creauit solem ꝛ lunā ꝑpt̄ nos. ꝛ creauit aīalia ꝑpt̄ nos. Un̄ ipse ait in ps̄. Nunquid mādūcabo carnes

thaurorum: aut sanguinē hyrcorum potabo. ergo nō ppt̄ me s ppter te creaui illa. Itē filiuz suū ppt̄ nos tanq̄ seipm̄ nō solum exposuit periculo mortis s in mortē amarissimaz. et de hoc dr̄ in euāgelio. In illo tpe dixit ihs discipulis suis. Sic deus dilexit mūdū vt filium suū vnigenitū daret p hoīe. vt omnis qui credit in illū nō pereat in aīa s habeat vitā eternā. Nō eni͂ misit de⁹ filiū suū ī mūdū vt cōdēnet hoīem. s vt saluet homo per ipm̄ q̄ credit in eum nō ꝯdemnat. q̄ autem nō credit iam ꝯdemnat⁹ est ad mortē eternā. q2 nō credit in noīe vnigeniti filij dei. h aūt est iudiciū ꝯdēnatiōis. q2 lux venit in mundū et dilexerūt hoīes mag tenebras q̄ lucē. Tenebre aūt sc eorum opa mala. omnis eni͂ q̄ male agit odit lucē. et nō venit ad lucē vt nō arguant opera ei⁹. Qui aūt fac veritatē venit ad lucē vt manifestētur opera eius. q2 in deo facta sunt. Ad thēa. Lux venit in mūdum. Nota q̄ quadruplex ē lux. Prima lux est xp̄s. Secūda lux est grā spūssancti. Tertia lux est hō iustus. Quarta lux est gloria etna. Primo dico q̄ xp̄s filius dei vi missus in hūc mūdum p nob dr̄ lux. et h ppter multa. Primo q2 lux hʒ altiorē locū in creaturis. vt pʒ in stellis. luna. et sole. que stāt supra omīa elemēta locata. ita xp̄s excellētiorē locū hʒ sup omēs choros angelorū. et sup omēs electos in celo. Uñ dic apostolus. Sedet ad dexterā dei pr̄is omīpotētis. Et ipe ait. Eccl. xxiiij. Ego ī altissimis habito. et thron⁹ me⁹ in colūna nubis. Secūdo dr̄ lux fili⁹ dei q2 sine luce hō nō potest bona facere. sic sine xp̄o hō nō p̄t facē opera meritoria. Uñ ipe ait in euāgelio. Joh. xv. Sine me nihil potestis facē. Tertio dicitur lux xp̄s: q2 mūdum illumīat suis doctrinis. merit. et exemplis. Uñ ait Johis. viij. Ego sum lux mūdi q̄ seqtur me non ambulat in tenebris. s habebit lumē vite. Uni⁹ figurā legim⁹ Geñ. i. Terra erat manis et vacua et tenebre erāt sup faciē abyssi. Dixitqʒ de⁹ ante creatōem omniū creaturarū. Fiat lux: et facta est lux. et vidit deus q̄ eēt valde bona et terra germinauit herbā virētē et fructū multiplicē bm species suas. Ita spūalit humana natura p pctm̄ fuit lapsa in tenebris et vmbra mortis q̄ nō nisi spinas et tribulos germinauit vitiorum. Unde videm⁹ q̄ terra carens luce est sterilis et nisi spinas et tribulos pfert. Erant igitur superficies cordis nostri tenebre. et ideo facti fueram⁹ velut abyssi. et ideo non poterat propter abyssum nostrorum pctōrum et viciorum deus videre super faciem anime. sed pater in diuinis vidēs nostras tenebras dixit. Fiat lux in mundo. quādo scʒ misit filium suum vnigenitum iesum xp̄m in vterum virginis. et lux luceat in mūdo. qñ xp̄s exiuit vterū virginis et mūdū illuminauit. et terra. i. homo de terra germinauit herbā virētez et fructū bm species suas. i. v̄tutes diuersas mediante xp̄o. Uñ ait Aug. in lib. de spū et aīa. Erat inq̄t nubes tenebrosa ante oculos meos. et in tenebris ambulaui. sed venit illumiator meus et deduxit me de tenebris in lucē. et sic pʒ q̄ xp̄s est lux tenens supremū locūz. et sine xp̄o nihil meritorie possum⁹ opari. Secundo gratia spūssancti dr̄ lux. Unde dicit xp̄s in euāgelio. Joh. xij. Dum lucez habetis credite in lucē vt filij lucis sitis. Naʒ videm⁹ qñ hō est in tenebris nō pcipit q̄ sibi sit nociua vtrū ppe vel longe sint. Posset eni͂ hō in tenebris dormire inter serpētes venenosos q̄ nesciret. s qñ lux veniret cognosceret q̄ fuit in magno periculo. ita peccator existēs in mortalib⁹ pctīs dormit et ambulat in tenebris inter v̄mes ꝯsciē. et int̄ serpentes demonū et hoc cognoscere nō p̄t nisi mediāte gratia spūssctī. Uni⁹ legim⁹ figurā. Act. xij. Petrus erat in tenebris et omīs ppl's iudeorū expectabat vt educeret et interficeretur s venit angel⁹ quem misit dñs et eduxit eū dicēs. Surge seq̄re me. et surgēs secut⁹ est eum. et ceciderunt cathene de manib⁹ suis et pertrāsijt portā ferreā. et postea ait. Nūc scio vere q2 misit dñs angelum suūz et liberauit me de tenebris. et de omī expectatiōe plebis iudeorum. Ita moraliter pctōr ē vinctus cathenis pctōrum et solui nō pōt. q2 tenebre sūt in habitaculo cordis. expectat eū ppl's infernorum vt tradat ad eternā mortem. s mittit dñs spūsctm̄ vt surgat et sequat eū ex portā ferreā. et dum surgit p pctī ꝯfessionē soluit cathena vitiorum qñ sacerdos ponit manū supra caput eius et restituit in p̄stinā gratiaz tūc vadēs bñ p̄t cogitare retrorsum ad vitia dicēs. Nūc scio vere quia misit dñs gratiam spūssancti. et liberat⁹ sum ab omī expectatiōe plebis infernorum. q2 si mortu⁹ eēm ī talib⁹ pctīs eternalit̄ dānat⁹ fuissem. Unde Aug⁹. in soliloq̄o. Conuūsus vidi tenebras ī q̄b⁹ fuerā et abyssūz pctōrum in q̄ iacueraz. vē tenebris in q̄bus celum nō vidi: nec me cognoui et te dñm dereliq̄ qui es lux v̄ra. et sic

patet q gra spūsscī dr lux. iō lux venit in mūdū. Tertio iust' hō dr lux. vñ Mat. v. dñs dixit ad discipulos et ad omnes iustos. Vos estis lux mūdi. qre. qr lux multiplicat fruct'. Quāto eni terra magis hz de luce tāto plus hz de fructib' bonis. vñ aliq valles vbi nō est lux ibi nō est fruct'. Itē lux multo plus cōicat alijs q sibiipsi. ita iust' communicat grām sibi a deo datā alijs cū dilectiōe. Vñ ait Sap. vij. Grām quā habeo sine inuidia cōico. et honestatē illi' nō abscōdo. Itē māifestat seipsam nō est necesse lucem abscōdere. s ponit supra cādelabꝝ. ita christ' posuit fideles in scta ecclesia. vbi alij videāt eoꝝ bona opa et puocent ad similia Vñ ait Mat. v. Sic luceant opa vra bona vt videntes glorificēt prēm vrm q in celis ē Itē qr lux lucet ad multas imūdicias mūdi. vt patet de sole et tn̄ nō maculat. ita iust' hō int infideles pctōres pdicat vbum dei et multos pctōres videt et supbos mūdi et tn̄ inde nō maculat in cōscia nec in aia. Unde Paulus scribit ad timotheū discipulū suuz dicēs. i. Timoth. iiij. Exēplū esto fideliū in vbo in cōusatiōe et c. Et ad Titū. ij. In oīb' teipsuz pbe exēplū bonoꝝ operū. Et Petr' in canonica sua. i. Pe. ij. Cōuersatiōem vestrā int gētes hñtes bonā. vt emēdent qui vos videāt. Vnde legim' figurā Exo. xxvij. Dñs pcepit moysi et suis successorib' q sp deberet esse in tabnaclo vel in tēplo lucerna ardēs et nunq extingui. quaz pbr tēpli deberet nutrire q nō extingueret oleū infūdendo. pptereā hz ecclesia ex antiq lege q ī oīb' ecclesijs cathedralib' et religiosoꝝ hñt lucernas vel lāpades q nunq debēt extingui. Ita spūalit lumē iusticie iusti hoīs nunq dz extingui in tēplo cōsciē vt aīa videat opa deifica et sp dz infundi oleū pietatis vt ñ extinguat. et tūc talis iust' in cui' corde ē lampas charitatis et infundit oleū hūilitatis: dz cōicare oīb' intrātib' ecclesiā suū lumē p exēpla bona: instructiōes bonas: et p orōnes deuotas. sic lux. i. iust' multiplicat fruct' bonorū opum et multis pdest ad laudē dei. Vñ Grego. Illa vtus plures edificat et nob gloriā eternā mistrat q in hūilitate nutrimētū hz. vt patet de vginib' qnq prudentib' q habuerūt lāpades ardētes. iō intromisse sunt ad ianuā vite eterne. sed qnq fatue nō habentes lāpades charitatis: nō oleū hūilitatis expulse sunt et porte clause sunt añ eas. et sic patet q hō iust' dr lux. iō lux vēit in mūdū.

Quarto lux dr gloria etna Esa. lx. Erit dns pplo suo gloria in lucē sempitnā. Et rō est. qr sic lux mistrat vitā. ita glia etna mistrat vitā etnā. iō ait in ps. Emitte lucē tuam et veritatē tuā ipsa me deduxerūt et adduxerūt in mōtē scm̄ tuū. Itē qr lux letificat. vt patet de auib' q sedēt in tenebris et nō letant. sed adueniēte luce tūc cātāt et letantur. ita aīe electoꝝ h in tenebris mūdi nō sunt lete sed venientes ad lucē etnā gaudēt et letant. Vnde legim' figurā Ezech. xlvij. dicit Ezechiel. Vidi et ecce aq egrediebāt sub limine dom' dei vbi erat claritas imēsa. et aq descēdebāt in tēplū. et facies dom' vsa fuit i oriētem. et aq splēdebāt vt chrystallus cui' impet' flumis letificat ciuitatē dei. Ita moraliter p hāc aquā egrediētē de domo dei vbi tāta fuit lux claritatis nota gaudiū electorū. nā flumis ei' impet' letificat ciuitatē dei. id est. vitā etnā vbi oēs gaudēt. vñ ait Sap. x. Dedi iustis et electis claritatē etnā. vt luceant coram deo in lumine viuentiū.

Feria tertia. Sermo. xxxix.

Ego sum ostium per

e

me si qs introierit saluabit. Io. x. Vñ notādū q ds pr ab initio duos ordies tanq in duob' claustris ordinauit. vnū padysum terrestrē. aliū in celo. Sz ī claustro inocentie apostatauit hō qui expulsus ppt pctm̄ fuit de padyso. de claustro supiori apostatauit āgel' lucifer cū suis. Sz ds pr misit ppriū filiū vt reuocaret hoīem minē tanq ouē errantē sine pastore. vñ dd. Erraui sic ouis q pe. Sz qre ñ reuocauit apostatā q cecidit ō supmo ordie. s. luciferū cuz suis. Rō ē qr hō erat fragil' nature qr ē ra format'. iō magis ei cōpatiebat. g hō petiuit hūilit deū prez p reuocatiōe et libatiōe. vt pz ō scis priarchis et pphis. Sz ō hūilitāte demōis nulli' legit. qr indurat' ē in sua supbia q noluit se hūiliare erga suū creatorem. sicut legit de scō machario abbate qui orauit p demōib' vt eos recipet ad grām et cōpatiebat eoꝝ miserie. Rñdit ei deus. Si vellēt se hūilare et veniā petere reciperē eos ad grām. Tūc postea apparuit ei diabolus interrogās eū qd rñderet ei dñs. dixit. Si velles te hūiliare et veniā petere. Rñdit diabolus. Hoc nullo modo faciā. sed deus debz se corā nobis humiliare. qr iniuriā nobis fecit. Et ergo christ' solū nobis missus ē ad illos reuocādos q se humiliāt et puiaz agunt

et isti ptinet ad ɔgregationē diuine hereditatis ad quā sumꝰ vocati. ⁊ h patet in euāgelio hodierno. Dixit ie. disci. s. Amē amen dico vobis. i. vere. Qui nō intrat p ostiū humilitatis in ouile ɔgregatiōis fideliū s aliūde videlicet p viā suppbie ⁊ incredulitatis ascēdit. ille ē fur ⁊ latro. qui aūt intrat p ostium vere fidei huic ostiariꝰ apit qui ē christꝰ. et oues. i. fideles qs reuocauit audiēt vocem eius. s. sue pdicatiōis. ⁊ pprias oues qs pmitus vocauit videlicet duodecim aplos vocat noiatim ⁊ ipsas educit ⁊ cum pprias oues. i. aplos emiserit vadit aū eas p spm sanctū eos ɔfortādo. ⁊ vocē eius audiūt et sequunt. alienū nō sequunt. i. diaboli insidias sed fugiūt ab eo qz nō nouerūt vocē alienoꝝ. Hoc pūerbiū dixit eis iesus de reuocatione hūilitatis. Illi nō intellexerūt eū quid loqbat eis. Itē dixit eis. Amē amē dico vobis. i. vere. Ego sum ostiū. Oēs qtqt aū me fuerūt fures sunt ⁊ latrones sicut sunt diabolus ⁊ mūdus. Sed nō audierūt eos oues id est sancti pphete ⁊ electi dei. Per me si quis introierit saluabit ⁊ pascua inueniet siue egrediēdo siue ingrediēdo. egrediēdo de h mūdo ad prēm. Fur. i. diabolus nō venit nisi vt mactet ⁊ furet oues ⁊ pdat ɔdēnando. Ego veni vt vitā habeāt ⁊ abūdantius habeāt post hāc vitam in eternitate. Ad themā. Ego sum ostiū p me si quis introierit saluabit Joh. x. Sūt enī quattuor ptes mūdi q hn̄t suas portas. Oriēs hz tres. Occidens hz tres. Meridionalis tres. Septētrionalis tres. per has tres portas oportet nos intrare in gaudiū celestis patrie. Huius figurā legimꝰ Apoc. xxi. Uenit ad me vnꝰ de septē angelis ⁊ dixit mihi. veni ostēdam tibi ciuitatē nouā hierusalē supnam ⁊ claritatē eiꝰ splēdētē. ⁊ lapides pciosi erāt in circuitu eiꝰ. ⁊ habebat murū altū. ⁊ portas duodecim. tres ab oriēte. tres ab occidēte. tres ab austro. tres ab aqlone. Ita spūaliter p hāc ciuitatē hierusalē nouā nota celestem patriā. cuiꝰ claritas lumē est ita magnū qp splēdet a facie dei qp nō indiget sole neqz luna. Murꝰ eius altꝰ. qz neqz clamor neqz mors neqz discordia pnt intrare. habz hec ciuitas duodecim portas p qs oportet vnūquēqz intrare. Prima ps illiꝰ ciuitatis est oriēs. ⁊ hz tres portas. Prima vocatur natiuitas hois. Nā p primā portā trāsit homo cū nascit in mūdū nudus paup ⁊ in miseria ⁊ in dolore. Unde ait Job. i. Nudus egressus sum ab vtero mr̄is mee. ⁊ nudus reuertar illuc. Int oēs enī creaturas pauperior nascit hō. mēdicat etenī lanā de oue. linū de terra. coriū de eq vel boue. pisces d aq et sic de aliis. ⁊ sic in paupertate. nuditate. ⁊ miseria intrat p portā primā. Scda ab oriēte natiuitatis ē porta baptismatis q est ianua et porta salutis. Primo enī qn hō p illā trāsit ibi absoluit ab oibꝰ pctis originalibꝰ ⁊ ibidem renūciat ⁊ abnegat diabolo ⁊ pompis eius ⁊ facit omagiū ipsi deo ⁊ angelis eiꝰ. vn̄ Augꝰ. Baptismꝰ ē prima porta grē ⁊ initiū ⁊ oium sacroꝝ pimꝰ introitꝰ. Tertia porta ab oriēte ē ɔfirmatiōis. vn̄ ɔfirmatio a sanctis pribꝰ instituta ē. qz qn hō incipit florere in ɔtutibꝰ a tribꝰ statim impugnat. videlicet diabolo mūdo ⁊ ppria carne. sed dz ɔfirmari in oī bono sicut eps sup sanctū oleum et chrysma multas legit bn̄dictiōes vt illa ɔfirmatio fiat hoī defensio ɔtra demonem. mūdū. ⁊ carnē. Et h ɔfirmatio venit ex antiq lege. Nā legimꝰ. i. Reg. ix. qn filii israel intrauerūt terrā pmissiōis p mare rubꝝ et p iordanem ad possidēdā eā fuerūt multiplicit impugnati ab inimicis. Sed venerūt seniores ad pphetā dñi samuelē ⁊ petierūt vt vngeret eis regē. q orauit dñm vt mitteret sibi vnū quē vngeret eis. ⁊ misit sibi dñs saul inuenē fortē ⁊ elegātis forme ⁊ stature. quē ppheta duxit p portas tabnaculi ⁊ corā altaris vngebat ipsum chrysmate in regē dicēs. pugna fortiter bella q tibi euenient. Ita spūalit qn hō venit primo p duas portas natiuitatis ⁊ iordanis baptismatis: et in mūdo incipit florere tūc multis impugtionibꝰ tribulat. nūc a mūdo. nūc a diabolo nūc a ppria carne. dz ergo duci ad epm vt vngat ipsum in regē virtutū vt viriliter pugnet ɔtra vicia. ⁊ cū diabolus videt qp chrysmate ē victꝰ tanqp rex fugit. ideo a sanctis pribꝰ ⁊ pphetis noue legis ē hec ɔfirmatio inuēta. ⁊ sic ptrāsiuit hō p tres portas. Secunda ps ciuitatis hierusalē hz tres portas et fuit aqlo. p istā portā transit ad infernū. qz ait Hiere. ab aqlone pandet oē malum. qn enī hō peccat mortalit tūc vadit ad portas eterne dānatiōis. dz igit pctōr reuerti de portis pctōꝝ ⁊ ire p tres portas que vadunt ad ciuitatē hierusalē. Prima ē ɔtritio cordis. Nā fm doc. Contritio ē dolor volūtarie assumptꝰ p pctis cū pposito ɔfitendi et satisfaciēdi. Nā qn hō hz verā ɔtritionē cordis tūc vadit p primā portā. vn̄ aīa deuo-

ta dicit in Cant. vij. Herbe bone dederunt odorē in portis.i.bone cogitatiões de pctīs Scđa porta ab aqlone ē ↄfessio oris. vnde sm Ray. Confessio ē legitima corā sacerdote pctī declaratio. Aug⁹. in lib. de peni. Confessio ē salus aīarū. dissipatrix vitiorum. restauratrix ꝟtutū. oppugnatrix demonum. Quid plura. obstruxit os inferni ꝛ portas aperuit padysi. Uñ qñ hō pure ↄfitef omīa pctā que vnq̄ fecit ꝛ absoluit a ↄfessore. tūc vadit p secūdā portā ad ciuitatē hierusalem. Uñ ait in ps. Introite portas eius in ↄfessione. Tertia porta ab aqlone.i.a pctīs est porta satisfactiōis. Satisfacere qđ sit. dicit Ansel. in lib. iiij. Cur deus hō. Satisfacere ē deo honorē debitū reddere. Et Ray. Satisfactio ↄsistit in tribus.s. orōne. ieiunio. et elemosyna. p orōnē hō satisfacere pōt ↄ superbiā. p ieiuniū ↄtra carnis ↄcupiam. per elemosynā ↄtra auariciā. qꝛ p ieiuniū hō ordinat in seipso. p elemosynā ad pximū. per orōnē in deū. Nā qñ hō pniam sibi iniūctaꝫ impleuit. tunc iuit p tertiā portā de peccatis Uñ Esa. xxvi. Apite portas ꝛ ingredief gēs iusta. Tertia ps ciuitatis ē ab occidēte. ꝛ h̄ significat mortē hoīs. nā ibi sol occidit.i. vita nr̄a subtus terrā. ꝛ h̄ ps habet tres portas. p quas hō vadit in mortē. Prima porta ē amarissime mortis. nā aīa hoīs egredit de ore p amarissimā sepationē. sicut videmus q̄ in sepatiōe aīe oīa mēbra patiunf. oculi etiā vertunf. ꝛ sic tunc aīa vadit ad p̄mā portā occidētalē. de ista porta ď in ps. Appropinquerūt vsq̧ ad portas mortꝭ. Secunda porta est qñ aīa iudicaf in ictu oculi qñ angeli veniūt ꝛ adducūt bona opa ei⁹ et demones opa mala. ꝛ qñ iudicaf ad saluandū p eternā vitā. tunc bñ pōt verificari illud in pūerbijs vlti. c. Laudent eum in portis opa eius. qꝛ opa eoꝝ sequunf illos. Tertia porta ē purgatorij p quā aliqs homines oportet ptrāsire. sed tñ aliq̄ non diu ibi manēt. sed aliqui valde diu ibi manēt. Qui clamāt istud Job. xix. Miseremī mei miseremī mei saltē vos amici mei succurrite mihi vt cito possim transire p hāc portaꝫ purgatorij. De istis ait Job. xxxviij. Num qđ apte sunt tibi porte mortis ꝛ ostia tenebrosa vidisti in purgatorio. tunc p penas quas ibi patif frangit portas ferreas. De q̄bus in ps. Contriuit portas ereas. ꝛ vectes ferreos ↄfregit. Quarta ps ciuitatis hierusalem fuit ab austro ꝛ habuit portas tres. De porte sunt introitus ad eternū gaudiū. Prim⁹ est introitus ad felicitatē oium electoꝝ. nā qñ intrat ↄsortiū eoꝝ tunc ibūt p p̄mā portam. Uñ legim⁹ figurā in lib. Judith. xiij. q̄ dn̄a iudith exiuit de nocte ciuitatem bethuliā cū sua ancilla ꝛ iuit vias tenebrosas et deuicit holofernē. ꝛ tunc demane venit ad portas ciuitatis ꝛ ait. Aperite nobis portas qꝛ nobiscū est deus. Ita spūalit aīa egrediens de corpe: p vias tenebrosas purgatorij vincit holofernē.i. diabolū qui aīam multum vexat in purgatorio. donec ipsa satisfaciat ibi p oībus pctīs suis. tūc aīa purgata et victo holoferne.i. diabolo pōt bñ dicere ad angelos. Aperite nobis portas regni celestis qꝛ nobiscū est deus. Uicim⁹ enī holofernē ꝛ oēs penas mūdi ꝛ purgatorij. ꝛ sic ibit p primā portā. Secūda porta est virgo gloriosa quā videt velut reginā celoꝝ ꝛ dominā angeloꝝ que ē porta mīe. per quā peccatores pñt intrare. Uñ de ea canit ecclesia Tu regis alti ianua ꝛ porta lucis fulgida. tu ꝟgo maria. Tertia porta ē altissime deitatis apparētia ꝛ claritatis refulgētia que apit qñ hō clarificat⁹ deū videbit facie ad faciē. de ista porta ď in ps. Hec porta dn̄i iusti intrabūt p eam. Per hāc igif portā si qs introierit saluabif ꝛ pascua inueniet.i. delectationē in diuina facie. Ergo ad thema. Ego sum ostiū. p me si quis introierit saluabitur. Qđ nobis ↄcedat pr̄ ꝛ filius ꝛc.

De sancta trinitate. Sermo. xl.

Altitudo diuitiarū

o sapiē ꝛ sciētie dei q̄ incōprehēsibilia sꝰ iudicia eius ꝛ inuestigabiles vīe eius. ad Rhoma. xi. qꝛ Aristot. ait. Oēs hoīes naturalif scire desiderāt multarū rerū differētias. tñ aliq̄ue res sunt que nullus hoīum plene inuestigare valet. que sunt triū psonarū vnitas ꝛ tñ trinitas. naꝫ multi voluerūt scire ad plenū ꝛ ascenderūt multos mōtes ꝛ descenderūt valles. ꝛ q̄to pfundius inuestigabāt ꝛ q̄to altius cogitabāt tanto minus scire ad pfectā noticiāꝫ poterāt. ideo ait dauid in ps. Defecerūt scrutantes scrutinio. Accedet hō ad cor altū videlicet cogitādo. ꝛ exaltabif deus in ↄtemplando. Debemus tamē laudare tria opera triū psonarū. que videmus manifeste. Primo opa patris qui creauit celū ꝛ terram. Unde ait Aug⁹. Si talē creatorē viderem qui talē terrā ꝛ tale celum posset crea-

re vellē dicere φ esset pr̄. Scđo opus filij sui redēptoris qui nos redemit suo ꝑcioso sanguine vt testimoniū nob̄ ꝑhibēt qui viderūt ⁊ audierūt. Tertio opus spūsscti sue illuminatiōis. qui illuminat corda sctōꝝ ꝓphetarū ⁊ aplōꝝ vt patet manifeste in signis ⁊ miraculis. Sed quō hi tres vnū sunt ⁊ tamen tres sunt h̄ nullus ꝑfecte scire pōt. qꝛ nimis ꝓfunde facte sunt cogitatiōes eius. Uir insipiēs nō cognoscet. ⁊ stultus nō intelliget h̄ nec sapiēs huius mūdi. Sed post hāc vitā videbim⁹ eū facie ad faciē. Jō ait paulus apl̄s in themate. O altitudo diuitiarū ⁊c̄. Nota φ q̄ttuor sunt inuestiganda de trinitate. Primo quō sit ī veteri testamēto declarata. Scđo quō sit in nouo testamēto vel lege demr̄ata. Tertio quō sit in naturis rerū māifestata. Quarto quō signia miraculoꝝ sit ꝯfirmata. Primo dico φ beata trinitas pōt a nobis inuestigari quō sit ī veteri testamēto declarata. Et hoc q̄drupliciter rōne. Nā primū testimoniū fuit esaias q̄ vidit dn̄m sedentē sup soliū excelsum ⁊ eleuatum. quē adorauit oīs terra. ⁊ duo angeli stabāt ex vtraqꝫ pte ⁊ clamabāt sctūs sanctus sctūs dn̄s deus sabaoth. ⁊ h̄ est testimoniū primū. Secūdū testimoniū antiq̄ legis est abrae p̄triarche q̄ sedit in ostio tabnaculi ⁊ vidit tres stantes ꝓpe eū. tres vidit ⁊ vnū adorauit. Hec ostēsio fuit sibi reuelata Nā vidit tres ꝑsonas ⁊ tm̄ nisi vnā ꝑsonaꝫ adorauit. ⁊ petiuit ⁊ exaudita ē orō eius q̄si dicat. Tres sunt ꝑsone in diuinis. sed tamē vnus ē adorādus. ⁊ oīpius distincta sūt opa tū ē vnus de⁹. Tertiū testimoniū antiq̄ legis est dauid ꝓphete in ps. dicēs. Bn̄dicat nos deus de⁹ nr̄ ⁊ bn̄dicat nos deus ⁊ metuant eū oēs fines terre. In illa auctoritate manifeste on̄dit trinitatē ꝑsonarū ⁊ vnitatem eoꝝ vbi ait. Bn̄dicat nos deus pater. benedicat nos deus fili⁹. bn̄dicat nos deus spūssanctus. Ecce mānifeste ponit tres ꝑsonas. sed vnitatē apte exꝑmit in vltimo vbi dicit. et metuāt eū oēs fines terre. Quartū antiq̄ legis est ipsi⁹ sapiētis q̄ dicit Ecc̄. xliij. sol tripliciter exurit mōtes. ꝑ mōtes intelligūt chori angeloꝝ. vt ait in ps. Mōtes in circuitu eius. nā pr̄ sua claritate deitatis exurit mōtes angeloꝝ igne diue claritatꝭ. filius exurit mōtes. i. ꝯtēplatiuos radio ꝯtemplatiōis. Spūssanctus cōburit mōtes ⁊ exurit mentes sanctorꝫ eos sapiā sua illustrando. Et sic q̄druplex testimoniū habem⁹ de trinitate antique legis oīpnis inuestigabiles sunt vie ei⁹. Scđo btā trinitas a nob̄ pōt inuestigari quō sit in noua lege demr̄ata. ⁊ h̄ similiter q̄drupli rōne. Primū testimoniū trinitatis noue legis ē christi dn̄i dicētis Mar. vlt̄. Dixit dn̄s ad discipl'os qn̄ celos volue ascēdere. Ite in orbē vniūsum: ⁊ predicate euāgeliū oī creature. i. hoī baptizātes eos ī noīe prīs ⁊ filij ⁊ spūssancti. vbi manifeste exꝑmit trinitatē. Et dixit btūs philipp⁹ ad iesum. Dn̄e on̄de nobis prēm ⁊ sufficit nobis. Rn̄dit dn̄s. Philippe ego ⁊ pr̄ vnū sumus. q̄ videt me videt ⁊ prēm meū. ⁊ spm̄ sanctū mittā vob̄ a prē ⁊ filio ꝓcedentem. Secūdū testimoniū est iohānis euāgeliste Un̄ dicit in Apoc̄. iiij. Uidi añ thronū quattuor aīalia ⁊ in circuitu throni angeli die ac nocte cantabāt sctūs sctūs sctūs dn̄s d̄s oīpotens q̄ est q̄ erat ⁊ q̄ ventur⁹ ē. sctūs pat oīps q̄ erat ab eterno. sctūs fili⁹ dn̄s q̄ venturus ē iudicare viuos ⁊ mortuos. ⁊ spirit⁹ sanct⁹ q̄ ē illūiator. ꝯsolator. viuificator ⁊ inflāmator cordis hoīs in oī ope bono. Tertiū testimoniū est pauli apl̄i dicentis Roma. xi. Ex ipso. ⁊ ꝑ ipsum. ⁊ in ipso sunt oīa. Ex ipso tanq̄ a prē creaturarū oīum creatore. ꝑ ipsum tanq̄ ꝑ filiū oīum redēptorē. in ipso tanq̄ in spūsctō sunt oīa distincta ordinata ⁊ illūiata. creata ꝑ prēm. ⁊ illūiata ꝑ spūsctm̄. ⁊ redēpta ꝑ filiū. Quartū testimoniū est de canonica iohannis. i. Joh. v. q̄ dicit. Tres sunt q̄ testimoniū dant in celo. pr̄. verbū. ⁊ spūssctūs. ⁊ hi tres vnum sunt. In his v̄bis describit̄ diuinarū ꝑsonaꝝ distinctio. ⁊ h̄ ibi. Tres sunt q̄ testimoniū dāt ī celo. Scđo ꝑsonarū vnitas. ⁊ h̄ ibi. hi tres vnū sunt. In his excludit̄ error hereticorū quorūdam qui dicunt φ nō sunt tres ꝑsone in diuinis. sed pr̄ cū vult est fili⁹. ⁊ filius cū vult est pr̄. spūssctūs cū vult ē filius. Et iō dicit. Tres sunt. ⁊ hi tres vnum sunt. ⁊ sic patet testimoniū qđ inuestigari pōt noue legis. Tertio btā trinitas pōt a nob̄ inuestigari ī reb⁹ visibilib⁹. ⁊ h̄ sic̄r in q̄ttuor. Primo ī sole splēdēte. qꝛ sic in sole nāli ocul⁹ nr̄ videt trin. s. oīptitatē splēdorē ⁊ ignē. Ita in trib⁹ ꝑsonis tm̄ vna est essentia. Rotūditas oīptitatis significat prēm. qꝛ id qđ ē rotundū nō hꝫ ꝑncipiū neqꝫ finē. Splendor solis significat filiū seu ꝑsonā filij q̄ est splēdor a patre ꝓcedens sicut lumen de lumie. Ignis sol' significat ignē spūsscti q̄ missus ē aplis in specie ignis. qꝛ sicut sol hꝫ inflam-

mare vt germinet. ita ignis spũssancti. Se cundo pt in speculo visibili demõstrari. Naz q̃tũcunq̃ȝ speculũ magnũ fuerit in se. tñ in eo nõ resplẽdet nisi vna imago. s; si diuidis speculum in tres partes in qualibet pte apparet eadem imago. Ita in speculo eterno ipius trinitatis videt̃ imago vna deitatis: ⁊ tñ sunt ibi tres psone ⁊ in qualibet persona refulget sicut in alia. Tertio pt ostendi ĩ fonte fluente. nam sicut fons fluẽs emittit riuulũ: ⁊ de riuulo qui pcedit de fonte fit cõgregatio aquarũ q̃ lauat. mundat. ⁊ potat. ita pr̃ est fons ⁊ origo oĩm creaturarũ. Vñ ps. Sitiuit aĩa mea ad deuȝ fontẽ viuũ: qñ veniã ⁊ appa. ⁊c. Sicut de fonte riuul⁹ sic filius a prẽ. Sicut aquarũ ɔgregatio procedit de fonte ⁊ d̃ riuo. ita pcedit ab vtrisq̃ȝ psonis aqua spũssancti hoies lauãs. mũdãs ⁊ creãs. Vñ Ezech. xxxvi. Effũdã sup vos aquã mũdã ⁊ mũdabimĩ ab oĩb⁹ inq̃namẽtis vr̃is. Quarto demõstrat̃ btã trinitas in re visibili sicut in vite. Nam vitis hȝ frondes flores. ⁊ fruct⁹. ita aĩa hũana ad imaginez dei creata. sic pȝ Geñ. i. Faciam⁹ hoiem ad imaginẽ nr̃am. Nisi ibi fuisset btã trinitas dixisset vtiq̃ȝ. Faciã hoiem ad ⁊c. Et sicut hec tria sũt in vite frondes. flores. ⁊ fruct⁹. ita aĩa hȝ mẽoriã. volũtatẽ. ⁊ intellectũ. Et iõ ait xp̃s. Joh. xv. Ego sum vitis vera ⁊ vos palmites. q̃ manet in me ⁊ ego in eo h̃ fert fructũ multũ. ⁊ sic pȝ q btã trinitas in psonis ⁊ vnitas in essentia est in reb⁹ visibilib⁹ demõstrata. Quarto est btã trinitas miraculis ɔfirmata. ⁊ hoc similiter quatuor miraculis. Primũ est qd̃ narrat q̃dã doctor q̃ d̃r Eutropi⁹. q cũ q̃dã sacerdos nõ credẽs sctãm trinitatẽ esse ĩ vnitate: deberet quendã pueruȝ baptizare ⁊ puertebat illa v̾ba q̃ xp̃s docuit discipulos. Ite in orbẽ baptisantes eos in noie pr̃is ⁊ filii ⁊ spũssancti. puertebat aũt illa v̾ba ⁊ dixit. baptiso te ĩ noie pr̃is p filiũ ĩ spũsctm. ⁊ stati oq̃ dispa ruit ⁊ ali⁹ presbyt̃ accessit credẽs ⁊ baptisauit recte tũc aqua ibi reuersa ẽ. ⁊ corã omi pp̃lo factũ est istud miraculũ. Secũdũ miraculum narrat Sigibert⁹ cũ q̃dam sacerdos dubitaret ⁊ staret in altari legẽs missam de trinitate. cogitãs q nõ posset eẽ trinitas psonarũ in vna essentia. ⁊ cuȝ stabat sic cogitãdo ⁊ dubitãdo in memoria. statiz apparuerũt tres p̃ciosi lapides corã illo in altari. ⁊ in quolibet cornu altaris erat vn⁹ lapis ex opposito. ⁊ in medio tertius ⁊ statim paulatim transibant in vnũ. s. in medium ⁊ eãt vn⁹ lapis p̃ciosus. ⁊ ille stati post missam faciẽs ɔfessionez retinuit lapidem istuȝ p magnis reliquiis ⁊ valuit infirmis ad medelã. Tertiũ miraculũ legit̃ ĩ scholastica hystoria q in natiuitate xp̃i tres soles orti sũt in oriẽte ac paulati redacti sũt ĩ vnũ solẽ. in signũ q añ xp̃i natiuitatẽ nõ eãt nisi noticia vni⁹ psone in diuis. s. pr̃is. Sed nato xp̃o tres psone fuerãt manifestãde in vna eẽntia. Quartũ miraculũ fuit btĩ augustini. nã ipe voluit cõponẽ libr̃ de trinitate: ⁊ ibat iuxta mare cogitãdo. s. qlit̃ posset cõponere q nõ erraret. ⁊ vidit quẽdã pueruȝ sedẽ iux̃ mare q̃ faciebat foueã. ⁊ habuit coclear aureũ volẽs mare exhaurire in illam foueã. ⁊ Augustin⁹ mirabat̃ dicẽs. q̃d facis tu: Rñdit volo mare fundẽ in hãc foueam. Rñdit h̃ ẽ impossibile. ⁊ ait puer. ita ĩpossibile ẽ te scire posse fundamẽtalit̃ qd̃ cogitasti s; crede simplr̃ ⁊ fides tua saluũ te faciet. ⁊ disparuit. ⁊ cetera.

De venerabili sacramẽto. Sermo. xli.

Hic est panis qui de

celo descendit. Joh. vi. Nõ quãdo hõ dȝ longã viã ambulare: indiget p via pane. q2 d̃r in ps. Panis cor. hois ɔfirmat. Et rõ est. q2 sp agit calor naturalt̃ in humidũ. ⁊ ista sũt ɔtria. s. ignis ⁊ aq̃. Ita ignis naturalt̃ sp trahit ad se aquã humiditas h̃ ẽ sanguinẽ vt digerat hũidũ qd̃ inuenit in hoie. ⁊ nisi hõ recipet cibũ ⁊ potũ ignis talis totuȝ corp⁹ ɔsumẽt. vt pȝ qñ aqua fundit̃ sup calidũ lapidẽ. tũc ignis in lapide ɔsumit aquã cito. Ita spiritualiter oportet aĩam ambulare post hãc vitã ad lõgam viam videlicet celestis glĩe. ideo indiget bona refectiõe anteq̃ꝫ exeat. ⁊ illa refectio ẽ v̾bũ dei ⁊ sacramẽtũ corpis ⁊ sanguinis xp̃i. quia sicut corpus viuit cibo naturali. ita aĩa cibo spũali. vñ ait dñs Mat. iiii. Non in solo pane viuit homo: s; etiã a cibo spũali. i. sacramẽtali. Nisi igr̃ anima accipiat hũc panẽ sctm̃ tũc petm̃ qd̃ facit de die ĩ diẽ: sicut ignis ɔsumit oẽs vires aĩe. ⁊ qñ recedit de corpe ⁊ nõ accipit d̃ isto pane deficit in via celestis gaudii. Ideo ait dñs in euãgelio hodierno discipulis suis ⁊ turbis iudeorum. Caro mea quã reliqui vobis in memoriale mee passionis vere est cibus. ⁊ sanguis quem consecraui in calice de vino

q̄ significat sanguinē quē fudi i cruce. vere
est pot⁹. Qui ḡ digne mādūcat carnem me-
am ⁊ bibit sanguinē meum in me manet ⁊
ego i illo. Et tūc ait discipul' in speciali. Sic
misit me pr̄ vivēs i deitate; ita ego vivo ꝓ-
pter prēm i eadē deitate. ⁊ q̄ manducat me
vivet ꝓpt' me. Hic ē panis q̄ de celo descen-
dit nō sic prēs vr̄i mādūcauerūt mānā i de-
serto ⁊ mortui sūt. q2 illō māna cōedebāt ꝓpt'
tpalē esuriē. iō mortui sūt. ſʒ q̄ mādūcat hūc
panē quē ego vob̄ reliq̄ i memoriā meā nō
morieť in etnū. ſʒ vivet mecū etnaliter. Er-
go ad thēa. Hic ē panis q̄ de celo descēdit
Vn̄ iste panis sacramētal' q̄tuor vtilia hoi
digne sumēti ꝓstat. Jō ait apl's i hodierna
epl'a. i. Cor. xi. Probet aūt seipm hō vt sit
dign⁹ ⁊ sic d̄ pane illo edat ⁊ de calice bibat
Pmo a pctō purgat. Secūdo grāz donat.
Tertio in tēptatiōe ꝯfortat. Quarto vitaz
eternaz subministrat. Pmo dico ꝙ corp⁹
xp̄i digne sumētib⁹ a pctīs aīaz purgat. vn̄
ait dn̄s Lu. xxij. Hoc ē corp⁹ meū qd̄ ꝓ vo
bis tradeť i remissionē oīm pctōꝝ. ⁊ hō q̄ti
die peccat sic d̄r. i. Joh. i. Si dixerimus ꝙ
pctm̄ nō hēm⁹ nosipos seducim⁹. ⁊ v̄itas i
nob̄ nō ē. iō necē ē q̄tidie panē sctm̄ sumere
Nā in pmitiua eccl'ia xp̄iani oīni die cōica
bāt ⁊ se ꝑparabāt. ⁊ tādē ꝑ mēsem. ⁊ tādē
semel in anno. ita q̄libet xp̄ian⁹ ad min⁹ se-
mel in āno cōicare dʒ. ⁊ si nō facēt multum
peccaret. ⁊ tādē aīa egrediēs moreret eter
naliť. Qz aūt a vicijs purgat legim⁹ figurā
i. Reg. xiiij. Qz Jonathas pugnit ꝯ inimicos
⁊ ex labore fuit fessus ita ꝙ amisit visum ⁊
ascēdit mōtē ⁊ īuenit mel ⁊ comedit ⁊ ocu-
li ei⁹ sūt illūinati. ⁊ iterū pugnit ⁊ vicit inimi-
cos. Jta spūal'r hō q̄tidie pugt ꝯ vicia. vi-
delicet diabolū trahētē ad sup̄biā. mūdum
ad auariciā alliciētē. ꝑp̄az carnē pctō luxu
rie inficiētē de q̄ aīa hoīs obscurať i oculis
ꝯgnitiōis. Dʒ igř talis ascēdē ad montem
sctē vite ī q̄ ē bn̄placitū deo hitare i eo ⁊ ibi
īueniet dulcedinē mell'. qd̄ apis. i. spūs sctūs
de celo posuit sup lapidē altaris i bn̄dictiōe
sacramēti. ⁊ sic aīa illuminabiť vt p̄caueat
se ab oīb⁹ pctīs futuri. ⁊ doleat de pctīs p̄
teritis. ⁊ sit caut⁹ de pctīs p̄ntib⁹. Et iō sacer
dos i altari facit inde mētiōez p⁹ Pr̄ nr̄ di-
cēs. Libera nos q̄s dn̄e ꝑ h̄ sacrm̄ a peccatis
p̄teritis. p̄ntib⁹. ⁊ futuris. Et sic pʒ p̄mū sac-
mētū xp̄i digne sumētib⁹ ꝙ purgat a pctīs
Secūdo corp⁹ xp̄i digne sumēti grām do-
nat ⁊ augmentat. Vn̄ Sap. xvi. Prestitisti

eis panē de celo h̄ntem oīe delectamētum.
Hui⁹ legim⁹ figurā. Exo. xvi. Qz filij israel
de mane exierūt ⁊ colligebāt māna qd̄ ceci
dit cum roze. ⁊ qui colligebat cum auari-
cia volens multa app̄hēdere: eo minus ha
bebat. Et illud māna seruabať in arca testi
in mēoriam posteris. vt filij coꝝ scirēt mira
bilia q̄ ondit deus pr̄ibus coꝝ in deserto. ita
spūalr̄ exn̄s in pctīs mortalib⁹ est quasi in
tenebris noctis. q̄ dʒ de mane exire. i. surgere
cito ⁊ colligē māna ꝑ grām sctī spūs. qd̄ ꝓ-
stat oēm saporē deuotis. ſʒ auaris nō sapit ⁊ i-
credulis sicut filijs israel aliq̄bus q̄ dixerūt
Vtinā mortui essem⁹ in egypto vbi sedeba
mus sup ollas carniū. i. carnalia mag' sapi-
unt eis ꝙ spūalia. Et sicut filij israel habe-
bant māna in arca federis in memoriā mi
rabiliū dei. ita etiā sacerdos dʒ hr̄e manna
scʒ sacramētū in altari vel iuxta altare. Nā
ante arcam vbi erat māna fuit ꝓpiciatori-
um. i. locus mīsedie. vt qn̄ fuerunt tribulati
ibāt ad arcā vbi erat māna. ⁊ ibi orabāt di-
cētes. Recordare dn̄e quō eduxisti patres
nr̄os. ⁊ quō cibasti eos māna in deserto. xl.
annis ⁊ facies grām ⁊ miscdiam ꝑ manna
fideliū qd̄ sacerdos bn̄dicit in altari. Sed
multi sūt heretici q̄ cōtra fidem dicūt ꝙ bn̄
credūt ꝙ xp̄s fili⁹ dei bn̄dixit. ſʒ ꝙ sacerdos
hō peccabilis bn̄dicē nō pt. Ad hoc rn̄det fi
des catholica. ꝙ v̄bū sacerdotis nō est sacer-
dotis ſʒ est ipsius xp̄i. Sicut v̄ba nūcij sunt
dn̄i q̄ mittit eū. Sicut eīm ad v̄ba Moysi
v̄ga quā tenuit in manu in ictu ocul' versa
est in carnē. ⁊ oīs aqua i sanguinē. ⁊ om-
nis puluis terre in muscas ex ꝑtāte mittētis
⁊ nō facientis. Sic possibile ē credenti ꝙ ad
v̄bum sacerdotis q̄si nūcij p̄nt hec fieri. Jtez
ad v̄bū Josue sol iuit retrorsum in celo tan
ꝙ nūcij dei. ergo credēti p̄stat grām. ⁊ non
credēti irā dei. vt pʒ de Pharaone q̄ noluit
credere. ideo ira dei descēdit sup eū. ⁊ sic pʒ
ꝙ panis xp̄i dat grām. Tertio dico ꝙ iste
panis sacramētalis in tēptatione ꝯfortat.
Vn̄ legim⁹ figurā. iij. Reg. xix. Qz ꝓph'a he
lyas sedit sub iunipero ⁊ petiuit vt moreret
⁊ dormiuit ⁊ venit angelus domini ⁊ porta
uit sibi panē subcinericiū ⁊ vas aque. q̄ sur-
gens comedit ⁊ bibit. ⁊ ambulauit in forti-
tudine cibi illius vsq3 ad montem dei oreb.
⁊ ibi loquebať cum deo sicut homo cū hoie.
Jta spūal'r dū hō tēptať diuersimode a nū
cijs diaboli: suscitať ab angelo vt fugiat a
pctīs ꝑ pn̄iam q̄ figurať ꝑ iuniperū. quia

iuniperus est acuta. ita pñia est satis dura. et postꝙ in pñia dura requieuit aïa surgat ⁊ comedat d celesti pane ⁊ aïa ꝯfortať. ita ꝙ tpe mortis ambulabit in fortitudine cibi illius sacramẽti vsqꝫ ad montẽ dei vbi deum clare videbit. Cõtra hũc autem articulũ dicunt etiã infideles. Quõ põt esse sacramentum in tot locis oĩ die ꝯsecrandũ. Rñdent doctores ⁊ fideles ꝙ sactẽm ꝯsecrať verbis christi. ⁊ sicut verbũ cum loquiť diuidiť in mille aures. tñ in se est indiuisibile. ita verba sacramẽti. Itẽ dicũt quõ põt tam magnũ corpꝰ christi sicut pẽdebat in cruce ꝯtineri sub tali parua hostia. Rñdẽt doctores et fideles ecclesie ꝙ ita magnũ ẽ corpꝰ christi sub hostia sicut pendebat in cruce ⁊ natũ de virgine. Et ponũt exemplũ. Sicut hõ videt magnã turrim in paruo speculo. si illud est possibile in creaturis. q̃tomagis in subtilitate in diuinis. Itẽ dicunt infideles. christiani oĩ die accipiũt corpꝰ christi ergo minuiť ⁊ deum comedũt. Rñdet fides ꝙ caro christi est sub hostia ⁊ aïa sub corpe. q̃uis eñi corpus comediť tñ aïa non lediť. ⁊ sic igiť patet ꝙ corpꝰ cũ integra fide sumptuꝫ ꝯfortat aïam in oĩ bono ope ⁊ in fide ⁊ deducet aïam post hãc vitã ad montẽ dei eternitatis. Quarto corpus christi digne sumptum ꝓstat sumẽti vitã eternã ⁊ vitã grẽ. Vñ etiã ait dñs. Ego sum panis viuus q̃ de celo descẽdi. Si quis mãducauerit ex hͦ pane viuet in eternũ. Vnꝰ legimꝰ figuram in Geñ. ij. ꝙ deꝰ plãtauit padysum ⁊ plãtauit in medio padysi pulcherrimã arborẽ ꝓducẽs optimũ fructũ. Vñ qñ hõ comedissꝫ de illo fructu añ pctm̃ vixisset in eternũ. Jõ posuit dñs angelũ ad custodiendũ hoiꝫ ne comederet de ligno vite vt nõ viueret in eternum post pctm̃. Sed si comedisset añ peccatũ in statu innocẽtie vixisset in eternũ. Ita spũaliť exq̃ deus tantã dignitatem prestitit hũano generi ⁊ illã amisimꝰ. voluit igiť ꝓpriũ filiũ plãtare in medio secũdi padysi q̃ est ecclesia tanq̃ arborẽ vite fructꝰ vite afferens. Fructꝰ igiť secũde arboris christi secundi padysi ecclesie est corpꝰ christi qõ añ pctm̃ hõ dꝫ comedere sed post pctm̃ ꝓhibitus. Jto hõ exñs in statu innocẽtie ⁊ iusticie dꝫ corpꝰ iesu christi accipe. sed pꝰ pctm̃ nõ dꝫ accipe. nisi prius pñiam agat. ideo ñ sicut cibus corpis vertiť in corpꝰ hoïs ita cibus christi. Vñ. b. Augꝰ. in soliloquio. O domine cũ accepero corpus tuũ in sacramẽto tu nõ mutaberis in me sed ego mutabor in te. hic per gratiã ⁊ charitatẽ. ⁊ in futuro per gloriã qꝛ tu es charitas ⁊ qui accipit te in charitate in te manet ⁊ tu in eo. Et sic patꝫ ꝙ christi corpus digne sumẽti vitã eternaꝫ ꝓstat. ergo hic ẽ panis qui de celo descendit. Si quis digne mãducauerit viuet in eternum. Qõ nobis ꝯcedat q̃ sine fine vi. ⁊ reg.

Dñica ꝓma post trinitať. Sermo. xlij.

Homo quidam erat diues ⁊ induebať purpura ⁊c. Lu. xvi. Sepe illud dñs qõ docuit verbo. postmodũ ꝯfirmauit exẽplo. Superius quidẽ hoïes ab appetitu diuitiarꝫ retraxerat ⁊ ad faciendũ elemosynã inducebat. Pharisei aũt qui erant auari eũ deridebant. ideo hoc exemplũ ꝯtra eos adduxit vbi verificatũ est illud qõ dixit dominꝰ Mat. vij. ꝙ lata ẽ via ⁊ spaciosa que ducit ad ꝑditionẽ. ⁊ arta q̃ ducit ad vitã. diues q̃dem iuit ꝑ latã viam. ⁊ ideo ꝑditionẽ incurrit. lazarus aũt ꝑ artam viã iuit. ⁊ ideo inuenit vitam. Scd̃m Aug. status hoïs tripliciter ꝯsiderať. s. in vita. in morte. ⁊ pꝰ mortem. q̃tũ ad istũ statũ describiť hic diues ⁊ pauꝑ. Primo g̃ ondiť statꝰ hoïs diuitꝭ ĩ vita qui fuit valde gloriosus. qꝛ fuit in magnis diuitijs. delitijs ⁊ honoribꝰ. Primo g̃ fuit ĩ magnis diuitijs. Esse aũt diuitẽ nõ est culpabile. deus eñi diuites ⁊ potẽtes nõ abijcit cũ ⁊ ipse sit potens. Job. xxxvi. Et iusti et sancti diuites fuerũt qui deo placuerũt sicut abraã ⁊ ceteri ꝓriarche. Sed notanduꝫ est ꝙ circa diuitias culpa q̃tuor modis fieri põt. aut auare tenẽdo. aut indebite exponendo. aut nimis diligẽdo. aut iniuste acq̃rendo. Et q̃tũ ad istos q̃ttuor modos diuites repꝛehẽsibiles inuenimꝰ. vt paret in euãgelio. ⁊ soltẽ in tribꝰ ꝓmis iste repꝛehẽsibilis esse videť. Primꝰ diues qui auare retinebat ẽ ille qui dixit Lu. xij. Aïa mea habes multa bona reposita in ãnos plurimos ⁊c. talis erat ⁊ iste diues qui auare retinebat diuitias ⁊ nihil alijs cõicare volebat. Legitur ꝙ cũ alexander ꝑ quandã siluã ꝑgeret et ipse cũ suo exercitu fere siti deficeret. ⁊ q̃dam ꝓ mag ꝓcio cyphũ aque sibi dedit quẽ ipse ꝓrinꝰ effundi mãdauit. noluit eñi solꝰ bibere. postq̃ illud suis militibꝰ nõ poterat cõicare. Ecõtra dicit auarꝰ Ecc. xi. Inueni requiem mihi. ⁊ nũc mãducabo de bonis meis solus. Secundus diues fuit qui vane

expẽdebat. sicut filius ille ꝓdigus qui acceptam subam in vanitatib⁹ ꝯsumpsit. vt habetur Lu. xv. Talis etiã fuit iste diues q̄ expendebat in vestib⁹ curiosis ꝛ epulis delitiosis seu delicatis. Et tñ sicut dicit Joh. chrysostomus dispẽsatores diuitiarũ suarũ voluit nos esse. p h̃ eñ mãifeste patet ꝙ diuitie nõ sunt ꝓprie nr̃e s₃ accõmodate nob. ꝛ iõ nos non debem⁹ eas expẽdere ad nr̃am volũtatẽ s₃ ad fraternã necessitatẽ. Qȝ nõ sunt ꝓprie nr̃e patet in morte. Si eñ canis duos homines sequit cui⁹ sit ignorat. sed cũ abinuicem sepant canis dñm suũ imitat. sic due psone sunt. hõ. ꝛ mõs. ꝛ cui⁹ diuitie sunt hominis aut mũdi ignorat. sed in morte diuitie remanẽt in mũdo. Terti⁹ diues fuit qui nimis diuitias diligebat. vt ille cui dñs dixit. vt habet Lu. xviij. oĩa q̄ habes vade et vẽde ꝛ da pauꝑib⁹ ꝛc̃. Et sequit. his auditis ꝯtristat⁹ ẽ qr diues erat valde. Talis iste diues fuit q̄ diuitias nimis diligebat. Contra tales habet. i. Timoth. vi. Qui volũt diuites fieri incidũt in tẽptatiões ꝛ in laqueum diaboli ꝛ desideria multa. ꝛ inutilia et nociua q̄ mergũt hoiem in interitũ. ꝛ nos poti⁹ mergere debem⁹ eas. sicut refert Hiero. de socrate pho. q̄ collecto mag̃ auri pondere ꝓiecit in mare dicens. Abite pessimi in ꝓfũdũ. i. male cupiditates. ego vos mergam ne ipse mergar a vob. Quartus diues fuit q̄ iniuste acq̄rebat. iste fuit villicus iniq̄tatis q̄ de bonis dñi sui ditat⁹ fuit Lu. xvi. Cõtra tales dicit Aug⁹. Res q̄s cupis muscipula ẽ. dũ capis caperis. Tenes alienũ teneris a diabolo Osee. vij. Fact⁹ ẽ effraim q̄si colũba seducta nõ hñs cor. Hñ seducta. qr cũ auar⁹ gnũ aliene subẽ vult cape a laqueo diaboli capit. ꝛ hñ nõ hñs cor. s. in corpore sed in arca. Scdõ fuit iste diues i magnis honorib⁹. qr induebatur purpura ad ostationẽ. Nõ d₃ tñ hõ de vestib⁹ gloriari. respiciẽdo ad pctm̃ suũ. pctm̃ eñ fuit cã vestiũ qr hõ añ pctm̃ nudus erat. nec veste induebat qr indut⁹ erat veste innocẽtie. Unñ videm⁹ ꝙ sol nõ indiget vestimẽto qr indutus est suo splẽdore. ps. Amict⁹ lumie sicut vestimẽto. Nc liliũ qr indut⁹ ẽ suo candore. Mat. vi. Cõsiderate lilia agri quõ crescũt nõ laborãt neq₃ nent. Dico autẽ vob q̄ni a₃ nec salomon in oĩ gloria sua coopertus est sicut vnũ ex istis. Nec ager. quia indutus est suo virore. Lu. xij. Si autem fenũ qd̃ hodie est ꝛ cras in clibanũ mittit deus sic vestit. q̃tomagis vos pusille fidei. nolite ergo solliciti esse dicentes ꝛc̃. Homo ergo añ peccatum non indigebat vestimẽto. quia supponendo ꝙ creatus fuit in gratia ipse adinstar solis indutus erat luce gratie. adinstar lilij candore innocẽtie adinstar agri virore virtutũ. sed perdita innocẽtia aduenit verecundia. tunc deus hoĩ vestes pelliceas fecit. Homo per peccatũ fuit vulnerat⁹. excecat⁹ atq₃ in furto dephensus. ꝛ ideo tanq̄ vulnerato ligamen exhibuit. tanq̄ excecato velamen apposuit. ac tanq̄ furi cauteriũ impressit. Tale est ergo de pulchritudine vestium gloriari quale esset si aliquis vulnerat⁹ gloriaretur de eo ꝙ haberet velamen sericum super vulnus. vel fur d̃ eo ꝙ haberet pulchꝝ cauteriũ. vel excecatus de eo ꝙ haberet velamen deauratum. Bern. Qui gloriat de veste similis est furi qui gloriat de cauterio. Secũdo non debet homo gloriari de vestibus respiciẽdo ad subam suam. homo quidē est tanq̄ pomũ in quo sunt tria. s. cortex exterior. media suba. ꝛ granũ interi⁹. p corticem exteriorẽ intelligit habit⁹ exterior. sicut eñ cortex pomi est alba aut rubea. sic hõ in diuersis colorib⁹ vestiũ delectat. p subaꝫ pomi intelligit corp⁹. p granũ interi⁹ intelligitur aĩa qñ vulgarit ipsum gnũ aĩa pomi appellat. Stult⁹ aũt esset ille hõ q̄ totũ pomũ alteri daret: ꝛ sibi solũ corticẽ retineret. tales sunt vani gloriosi q̄ dãt diabolo corp⁹ ꝛ sibi solũ retinẽt vestimentũ glorie vane. S₃ aliq̄ñ accidit ꝙ excoriãs pomũ corticẽ ꝓijcit. subam comedit. granũ spgit. sic q̄ñ homo supb⁹ morit. vestib⁹ denudatur. caro a v̄mib⁹ comedit. ꝛ aĩa p diũsas penas spargitur. Tertio nõ d₃ hõ gloriari in vestib⁹ respiciẽdo ad suũ finẽ. q̄ eñ induebat vestito purpureo cito induetur sacco vilissimo. Job. xvi. Saccũ ꝯsui sup cutẽ meã. q̄ induebat molli bysso cito induet aspo cilicio. ps. Posui vestimẽtũ meũ ciliciũ. q̄ capitio tunicarũ suarũ ornabat ꝛ fixit margaritas cito decorabit v̄mib⁹ infinitis. Job. xxx. Qui me comedũt. s. v̄mes nõ dormiũt. a multitudine eoꝝ ꝯsumit vestimentũ. i. corpus meũ. Tertio iste diues fuit in magnis delitijs. qd̃ notatur cũ dicit. Epulabat q̃tidie splendide. Eius eñ ꝯuiuia fuerũt lauta. iõ d̃r epulabat. epule eñ sunt ab opulẽtia dicte. ꝛ talia ꝯuiuia ducũt ad inopiaꝫ. Prouerb. xxi. Qui diligit epulas in egestate erit. Fuerũt ꝯtinua. iõ dicit q̃tidie. ꝛ talia ꝑdere faciũt

tēperātiā. Prouꝰ. xxiij. Noli esse in cōuiuijs potatoꝝ ⁊c̄. Fuerūt nimis delicata. iō dicit̄ splēdide. ⁊ talia generāt luxuriā. Greg. Celebrari cōuiuia sine culpa vix pñt. pene eṗulas sp̄ comitat̄ voluptas. Nā cū corpꝰ in refectiōe delectatiōis resoluitur cor ad inane gaudiū relaxat̄. Statꝰ aūt paupis fuit statui diuitꝭ oīnino ꝯrꝰ. Iste em̄ fuit in diuitiarū vbertate. iste in extrema paupṫate. ille purpura ⁊ bysso amictꝰ. iste vlceribꝰ circūdatꝰ ille abūdauit delitijs. ille indigebat micis. Et ex hijs patiebat̄ grauē tēptatiōem cordis. Ista em̄ tria patiebat̄ iste paup. scꝫ extremā paupṫatē. vlcerosam infirmitatem. ⁊ grauē tēptatiōem. ⁊ tñ quodlibet istoꝝ sibi sufficiebat ad penā: aut paupṫas sine īfirmitate: aut īfirmitas sine paupṫate: aut grauis tēptatio sine vtroqꝫ. Ista autē tria tangit Greg. dicēs. Quātꝰ putamꝰ fratres charissimi tūc in corde paupis tumultꝰ tēptatiōis fuit. Certe ad penā poterat sufficē paupṫas vel egritudo. ſ; vt ꝑbaret̄ ampliꝰ simul habuit. ⁊ paupṫate ⁊ egritudīe tabescere. Itē quātos huc egenū ⁊ vlceribꝰ obsessum tēptatiōes credit̄ in sua cogitatōe tolerasse cū ipse egeret pane ⁊ nō hret nec sanitatē. atqꝫ ante se diuitē cerneret salutē ⁊ diuitias hre tā voluptuose. Lazarus enim erat aurū dei. margarita dei. ⁊ stella dei. Ut aūt sibi ꝑbaret̄ positū est illud aurū in camino paupṫat̄ ⁊ nō potuit corrūpi. posita ē illa margarita ī sterq̄linio infirmitat̄ ⁊ nō potuit infici. posita est illa stella in nebula tēptatiōis ⁊ nō potuit obscurari. Sed mō abstractū est illud aurū de camino. ⁊ positū est in thesauro celesti. leuata est illa margarita de sterq̄linio ⁊ ordinata ē in regis ornamēto. purgata est illa stella ab omni nebula. ⁊ dota est nob̄ in exemplum. Posito vtriusqꝫ statu aū morte. ponit̄ vtriusqꝫ statꝰ pᵒ mortem. vterqꝫ q̄dem mortuꝰ est ⁊ raptꝰ: ſ; differēter. Diues q̄d ē mortuꝰ ē triplicē morte. scꝫ morte culpe dū esset in mūdo: q̄ sepatur aīa a deo. morte nature: q̄ sepatur aīa ā corpore ꝓprio. ⁊ morte gehēne q̄ sepatur a visione dei ⁊ ꝯsortio bonoꝝ. Lazarꝰ mortuus ē vnica morte. s. morte nature. Fuit aūt viuꝰ in mūdo ꝑ grām: mō viuit corā deo ꝑ gloriam. Uterqꝫ em̄ iuit de hoc mūdo raptꝰ: sed different̄. Nam Lazarꝰ est in sinu abrae deportatꝰ. Ista aūt deportatio ab angel' facta est in tutamētū custodie. ṗa. Angelis suis mādauit de te ⁊c̄. in signum reuerētie sicut

epi in manibꝰ portant̄ qn̄ intronizant̄. Ps. In manibꝰ portabūt te ⁊c̄. Et ī signum leticie. Chrys. Sufficiebat ad paupem portandū vnꝰ angelꝰ. ſ; ꝓpterea plures veniūt vt choros letificēt. Diues velut parrochianus dyaboli ad tumulū infernalē deductus est. ⁊ ibi sepultꝰ. De q̄ sepultura dr̄ Ierem. xxij. Sepultura azini sepelief. Sepultura enim azini tal' est ꝙ excoriat̄. ⁊ pellis a dn̄o suo possidet̄. carnes a canibus lacerant̄. ⁊ ossa pluuijs ⁊ grādinibꝰ exponūtur. Sic etiam qn̄ aliq̄s diues morit̄ iniquꝰ. parētes eius possidēt terrenā subām. demes lacerāt carnē suā. supplicia īfernalia torquēt animaꝫ: q̄ naturā ossis hēbit. ⁊ ꝯsumi nunꝙ poterit. Eccl'. x. Cū moriet̄ hō hēditabit serpentes. scꝫ īfernales. q̄tū ad aīaꝫ. ⁊ bestias. i. parētes vastātes terrenā subāꝫ. bestia em̄ qꝛ̄as si vastia dr̄. ⁊ demes corrodētes carnē ꝓpriam. Tertio vidēdū ē de statu vtriusqꝫ post morte q̄ valde dissilis ē. qꝛ diues ē ī tormētis. ⁊ paup ī loco q̄eto. vn̄ dr̄. Eleuauit diues oculos suos cū eēt in tormēt̄ ⁊c̄. Dicit̄ aūt tormētū q̄si torquēs mētē. Torq̄batur q̄dē diues ā glia Lazari quē videbat. ā sua pena quā sentiebat. ⁊ de īpossibilitate remedij desperabat. ps. Pctōr cū videbit. q̄ ad ꝑmū. dentibꝰ suis fremet ⁊ tabescet. q̄ ad secūdū. desideriuꝫ pctōꝝ ꝑibit. q̄ ad tertium. Paup aūt eāt in loco q̄eto. s. ī sinu Abrae. Dicit̄ aūt sinꝰ abrae locꝰ supior īferni hn̄s aliquā lucē. Et dr̄ sinꝰ ꝓpt̄ q̄etē ⁊ trāq̄llitatē sicut sinū mar' dicimꝰ locū a vent̄ ⁊ tēpestatibꝰ q̄etū. Abrae aūt siuꝰ dr̄. qꝛ Abraam fuit ꝑma via credēdi. ⁊ ꝑmꝰ publice abraā ꝑdicauit fidem vnius tantūmodo veri dei.

Dominica secunda, Sermo. xliiij.

HOmo quidaz fecit

cenam magnā. Luc. xiiij. Nos videmus quādo aliqua princeps voluerit aliqđ honorabile conuiuium ꝑparare debet quatuor ꝯsiderare. Primo tempus aptum ad ambulandum: vt isti de longinquis īuitati possint in vijs ambulare. Nam si esset aura pluuialis vel hyems frigidissimus: tunc non possent ambulare ī uitati. Secūdo debet cōsiderare locū aptuꝫ ad sedendum honorifice sine pressura inuitatis. nō solū ad mensam: ſ; etiā ad iocuꝫ ⁊ gaudiū. Tertio debet de optimis cibis ꝓuisionem ordinare ⁊ de vino. qꝛ vinum letifi-

tat cor hoīs. Et ideo in ꝯuiuijs p̄posuit ho
minib⁹ vinū optimū qd̄ p̄t hr̄i: vt letentur
inuitati. Quarto dz ꝯsiderare ꝙ illud ꝯui
uiū stet p aliqd̄ lōgū tps. vt labor τ seruiti
um qd̄ inuitati exhibuerūt nō ꝑdatur. Hec
q̄tuor ꝯsiderauit xp̄s. Nā p̄mo ꝯsiderauit
tps qñ voluit mitte nūcios: τ ipemet veni
re τ inuitare. τ hoc ē tp̄s grē τ misc̄die. Se
cūdo ꝯsiderauit locū. qr locus vbi prepara
uit. s. in celo ē magn⁹ τ amen⁹. Tertio q̄ ad
cibos ordinauit τ fecit ꝓuisionē magnam.
Quarto de diuturnitate: qr durabit ista ce
na eternaliter. Et illa patet in euāgelio se
quēti. Dixit iesus discipulis suis parabolā
hāc. Hō q̄dam fecit cenā magnā τ vocauit
multos. τ misit seruū suū hora cene dicē in
uitatis vt venirēt: qr iam parata sūt omnia: τ
ceperūt se excusare. Primus dixit ei villam
emi: τ necesse habeo exire τ vidē illam. Ro
go te habe me excusatū. Et ali⁹ dixit. Juga
boū emi q̄nqз: τ eo ꝓbare illa. Rogo te ha
be me excusatū. Et ali⁹ dixit. Vxorē duxi.
τ ideo nō possum venire. Et reuersus suus
nūciauit hec dn̄o suo. Tunc irat⁹ paterfa
milias dixit seruo suo. Exi cito in plateas
τ vicos ciuitatis τ paupes τ debiles. cecos τ
claudos introduc huc. Et ait seru⁹. Dn̄e fa
ctū est vt imperasti. i. iussisti. τ adhuc est lo
cus vacuus. Et ait dn̄s seruo suo. Exi ī vias
τ sepes τ cōpelle intrare: vt impleať dom⁹
mea. Dico aūt vobis ꝙ nemo viroꝝ illorū
q vocati sūt gustabit cenā meam. Cena ista
est gloria celestis quā hō xp̄us deus prepa
rauit τ mittit suos p̄dicatores: vt hoīes vo
cent ad cenā eterne glīe. Sed tria gn̄a ex
cusant se ꝓpter tria maxima pctā. scz supbi
q notanť per illum q villam emit. Secundi
sūt auari q significanť p illū q q̄nqз paria bo
um emit. Tertij sunt luxuriosi: q significan
tur per illum qui duxit vxorem. Et ideo seq
tur. Dico vobis ꝙ nēo illoꝝ viroꝝ q vocati
sūt gustabit cenā meā. qr venire noluerunt.
Nota ꝙ quadruplex est cena. Prima ē pec
cati mortalis q diabolo peccator facit cenā
Secūda infernalis q diabolus inuitat pec
catorē. Tertia cena est spūalis gratie qua
iustus inuitat xp̄m. Quarta est cena eterna
lis glorie q xp̄s inuitat iustum. Prima cēa
est peccati mortalis qua peccator inuitat di
aboli. De ista cena dicit Judith. xij. Cū Ho
lofernes p̄nceps militie fecit cenam in q̄rta
die exercitui suo in qua cena ipe fuit inebri
atus: τ ꝑdidit vitā. Ita spūaliter Holofer
nes dr peccator q fecit cenā diabolo in q̄rta
die. Prima dies est ꝙ īcipit accidiari: τ nō
habet grām eundi ad p̄dicatiōem. ad eccle
siam. ad missam. τ ad ꝯfessionē. Secunda
dies est qñ incipit cogitare opa mala. Ter
tia dies est qñ ꝑficit opus. Quarta dies ē
qñ desperat. tūc diabolo est cena preparata
τ pompis eius. Vñ Jacob. i. Pctm̄ cū con
summatū fuerit generat mortem: qr tūc pec
cator moriť in illa cena. τ hoc in aīa. Unde
Eccl. xiij. Confundet te in cibis suis donec
exinaniat te bis vel ter. In ista cena pecca
ti mortalis multi paupes irridenť. τ labor
τ sanguis deuorātur. τ multi iusti suppla
tanť τ traduuť. Vñ legim⁹ ꝙ sctūs Johes
baptista venit de deserto τ p̄dicauit regnū
dei. τ charitatiue arguebat Herodem ꝑpť
hoc ꝙ accepit vxorē fratris sui dicēs. Pec
casti. quiesce τ fac pniam. Et Herodes posuit
ipm̄ ī carcerē τ fec̄ cenā magnā suis pncipi
b⁹ τ in illa cena fuit traditus ad mortē hō
iustus ꝑpť ꝟitatem que deus ē. sicut dicit
in euangelio. Ego sum ꝟitas. Ita multi in
sancta eccl̄ia faciunt cenas vbi ꝟitas exclu
diť. q ꝟitas deus est. τ falsitas intromittiť
que diabolus est. τ ibi ꝯsilium inueniť quō
iust⁹ tradať τ occidať. De isto dr in ps. Se
det in insidijs cū diuitib⁹ in occultis vt inter
ficiat innocētem. τ trucider rectos corde. τ
hic est diabol⁹ q cū eis sedet. τ ideo tales q
sūt iusti τ nō sedent in tali cena illos laudat
Dauid in ps. dicēs. Beatus vir q nō abijt ī
ꝯsilio impioꝝ. i. q nō facit diabolo cenā. τ ī
via pctoꝝ nō stetit. q ipm̄ inuitāt. τ ī cathe
dra pestilētie nō sedit. vbi occidiť iust⁹. Et
sic pz ꝙ peccator diabolo facit cenā. Secun
da cena est infernalis ad quā diabol⁹ inui
tat pctōrem τ p̄parat homini pctōri in aīa
Nam sicut ipe diabolū inuitat hic: sic diabo
lus inuitat eū post mortē ad cenā. vbi diu̇
sa cibaria p̄parat peccatori. de ista cena scri
ptum est Apoc. xix. Ego Johes vidi cenā
tenebrosam. τ venit angelus de celo τ cla
mauit voce magna. Venite aues celi come
dite carnes regū terre. tūc volucres celi pu
tridas carnes comederūt hominū mortuo
rū. Ita spūaliter reges τ p̄ncipes terre sunt
supbi τ auari comedētes paupm̄ sudorem
τ laborē. tūc tpe mortis clamabit angelus
de celo dicēs. Vos volucres celi comedetes
carnes regū. i. delectatiōes τ aīas eoꝝ sicut
ipi deuorauerunt iustos. ita deuorabit aīas
eoꝝ eternalit̄ cruciādo. Ista cena dyaboli

figurata ē p istaʒ cenā de quā legim⁹ Ben.
xl. q mgr̄ pistoꝝ Pharaonis sedebat ī car-
cere ⁊ vidit q habebat super caput suū tria
canistra ⁊ vnuʒ excelsius alio. ⁊ sup ea oēs
cibos qui pñt fieri arte pistoria. ⁊ aues celi
venerūt ⁊ comederūt de capite suo. ⁊ illud
videbat ei in somnis. Et post tres dies edu
cit̄ de carcē ⁊ occidit̄: ⁊ volucres celi come-
derūt carnes. Jta moralit̄ pctōr faciens ce-
nā diabolo cuʒ pctis habet tria canistra. q̄
cum trib⁹ peccatis maxime īuitatur diabo
lus. videlʒ pctō supbie. auaricie. ⁊ luxurie. ī
quibus sꝫ oīa fercula. i. oīa pctā ī hijs cō-
ꝑhēdunt̄ ⁊ vnū excelsius alijs. videlʒ super
bia q̄ excellit vicia per tres dies. Pmīa di-
es est natiuitatꝭ. Secūda dies vite. Tertia
vero dies est dies mortis in qua diabolus
aufert caput pctōris. i. aīam. ⁊ occidit pctō-
rem eīna dānatiōe. ⁊ volucres celi. i. diabo
li lacerabūt eam ⁊ mordebunt morsu ama-
rissimo. vt dicit in ps. Deuorabūt eos aues
morsu amarissimo. ⁊ dentes bestiarum. i. de-
monū immittā in eos cum furore trahenti
um sup terrā atqꝫ serpētum. ⁊ sic dabūt aīe
cenā ꝑ pena pcti eternalr̄ cruciādo. Tertia
cena ē spūalis grē. vbi hō exn̄s facit xp̄o ⁊
angelis cenā ī corde puro ⁊ ꝯscīa munda.
De ista cena dr̄ Apoc. iij. Ego sto ad ostium
cordis foris ⁊ pulso ꝑ inspiratiōem. ⁊ si q̄s
mihi aperuerit intrabo ⁊ cenabo cū eo. Jn
hac cena spūalis grē triplex cib⁹ dꝫ apponi.
Pmū⁹ ē doctrine salutaris q̄ multū reficit
aīam in bono ꝯfortādo. Mat. iiij. Nō in so-
lo pane viuit hō ⁊c̄. Jste cib⁹ doctrine salu-
taris iā nō curat̄. ⁊ tn̄ multi curāt. Thren̄.
pmo. Popul⁹ gemēs ⁊ querēs panē. Dede
rūt p̄ciosa q̄qꝫ ꝑ cibo ad refocillandū aīā
mās qr̄ sine isto. cibo aīa deficit. Secūd⁹ ci-
bus spūalis cene est cib⁹ pnīe. ps. Cibabis
nos pane lachrymarū: ⁊ potū dabis nobis
in lachrymis in mēsura. Et h̄ cib⁹ pnīe de-
bet esse in pōdere. i. vt hō ponderet pctā q̄
fecit. ⁊ satisfactionem vt satisfactio rn̄deat
culpe. Ezech. iiij. Cibus quo vesceris erit in
pondē. Terti⁹ cib⁹ ē sacramētalis q̄ datur
de manib⁹ pr̄sbyteri q̄ stāt i loco xp̄i ⁊ mensa
est altare. Vñ ps. Parasti in ꝯspectu meo
mensam. Est aūt iste cib⁹ ill⁹ cene corpus
xp̄i q̄ dicit Joh. vi. Ego sum panis viuus q̄
de celo descē: q̄ mā. ⁊c̄. Jsta cena figurat̄ per
illā cenā quā xp̄s fecit ī vltima cena qñ vo
luit ire ī morte. De q̄ dicūt euāgeliste q̄tuor
xp̄s fecit cenā cum discipulis suis. accepit
panē ⁊ bñdixit ⁊ dedit discipulis suis dicēs
Accipite ⁊ comedite. hoc facite ī meā com-
memoratōem ⁊c̄. Jsta cena figurat̄ in li. ij.
Esdre. iij. Dari⁹ rex fecit cenā purpuratis ⁊
nobilib⁹ sui regni ⁊ cibauit eos large. ⁊ vnus
q̄sqꝫ ad sua ꝑpria remeauit. Jta aīa deuota
inuitauit xp̄m ⁊ āgelos ꝑ grām ī cor suū. ⁊
cibauit eos large ꝑ cibos spiritualis vite. ⁊
vnusq̄sqꝫ ad ꝑpria remeauit. i. xp̄s ad thro
nū suū regalē: ⁊ āgeli ad loca sua. Et sic pꝫ
tertia cena vbi aīa xp̄m ⁊ āgelos inuitauit
Quarta cena ē cena eīnal̄ glīe: vbi xp̄s ani
mā deuotā īuitauit dicēs. Oīa pata sunt
Et ista cēa ē mag̃ ppt̄ tria. Pmō ppt̄ ma-
gnū pncipē ⁊ nobilē q̄ eā ꝑpauit. Unde ps
Dn̄ magn⁹ es tu ⁊c̄. de⁹ sol⁹. Secūdo dicit̄
magna: q̄r magna ē ibi glīa. vñ dr̄ ī ps. Glo
ria ⁊ diuitie in domo ei⁹. Tertio dr̄ magna
ppt̄ ꝯuiuātes. vñ Apoc. vij. Vidi turbam
magnā quā dinumerare nēo poterat. exce-
ptis āgelis q̄r nō erat numer⁹. Cena ista
figurat̄ ī illa cena de q̄ legimus Hester. i. q̄
rex Assuer⁹ fecit cenā magnā suis pncipib⁹
in orto regali: ⁊ misit septē nūcios ꝑ vasthi
regina vt veniret ad regē: q̄ venire noluit:
⁊ nūcios vacuos remisit. Tunc iratus rex
post cenam vocauit oēs potentes ⁊ dixit.
Quid ꝯsulitis ego vocaui reginā ad cenaꝫ
meā quam ꝑparaui vobis honorifice. ⁊ illa
spreuit me. ⁊ misit nūcios meos septē vacu
os. Rn̄derūt potētes dicētes. Dn̄e rex argu
ite eā vt vxores nō faciāt nob̄ sile. q̄ pnauit
eā corona glīe ⁊ fecē eā ācillā ⁊ aliā elegit ī
reginā. Jta moralr̄ xp̄s de⁹ nr̄ rex celi ⁊ tre
fecit cenā magnā glīe suis pncipib⁹ electis
vt dic̄ ps. Pncipes pplōꝝ ꝯgregati sꝫ cuꝫ
deo abrāā. Mittit oīni die septē nūcios ꝑ
reginā. i. ꝑ aīā hoīs q̄ eē deberet regīa celi
vt veniat. Prim⁹ ē ipa pietas dei q̄ nobis
multa dona tribuit. vñ ī ps. Oīa subiecisti
sub pedib⁹ ei⁹ oues ⁊ boues vniūsas insup
⁊ pecora cāpi. Volucres celi ⁊ pisces maris
⁊c̄. ⁊ fruct⁹ terre ⁊ arboꝝ. Secūd⁹ ē miseri-
cordia. vñ ps. Misericōia dn̄i plena est terra
Terti⁹ nūci⁹ est patiētia. vñ apl's ad Rom.
Patiētia dei expectat te vt ꝯuertaris. sꝫ bm
impenitēs cor tuum thesaurizas tibi iram ī
nouissimo die. q̄r venire noluisti. Quartus
nūci⁹ e[illegible]ictio tp̄alis. Vñ ait ī euāgelio
hodie [illegible]lle intrare vt quos nō pōt
voca[illegible]ni ⁊ patiētiā. tādē mittit tri-
bulationem vt veniāt. Quint⁹ nūci⁹ est ipse
Dauid. q̄r ait. Audi filia ⁊ vide ⁊ inclina au

rē tuā: qr ɔcupiuit rex speciē tuā. ꝛ ꝺitas ē.
Sext⁹ sūt pdicatores hodierni q̄ omni die
clamāt i pdicatiōib⁹ ad aiaȝ peccatriceȝ vt
reuertat. nūc arguūt. nūc supplicāt. nūc cō-
mināt. nūc pmittūt coronam dei. Cant. iiij.
Ueni de libano: veni coronaberi. Septim⁹
nūci⁹ ē missio angeloꝝ cū tub. ꝛ illos opor-
tet nos audire ꝛ surgē ꝛ venire cū tuba clā
get. Surgite mortui venite ad iudiciū. tūc
ipsa aīa peccatrix q̄ istos septē nūcios spre-
uit pribabitur corona. ꝛ alia regina eligetur.
ꝛc. Rogemus deum ꝛc.

Dñica tertia post trinitat. Sermo. xliiij.

Hic recipit petōres

Luce. xv. Nota φ ppt duo hō
solet dimittē vnū locū ꝛ ire ad
aliū ad habitādū. Ec vn⁹ dimittit vnū do-
minū ꝛ recurrit ad aliū. Prīo qn̄ hō in loco
vbi hitat a dn̄o suo nimis affligitur sic filij
isrl' relinqbāt egyptū. vt pȝ Exo. xij. qr pha-
rao nimis afflixit eos: qr oportebat eos por-
tare lutū ad faciēdū lateres vt edificarent
ciuitates ꝛ posuit sup eos aduocatos q̄ iuni-
tes erāt ꝛ pcusserāt eos cū flagellis sicuti
aīalia bruta. Secūdū ppt qd hō relinqt lo-
cū ꝛ maliū dn̄m ē qn̄ sperat diues fieri. ꝛ do
minū mitē ꝛ piū ɔgnoscit. tūc mutat locū ꝛ
recurrit ad illū dn̄m. Ita filij israel ɔgueīt
φ dn̄s uoluit eē eoꝝ dux ꝛ pmisit φ vellet
eis dare terrā fluētē lacte ꝛ melle. ꝛ ibi di-
uites fieri voluerūt. ꝛ ppt h̄ reliqrūt Pha
raonē. Ita spūalr duo sūt q̄ debēt nos mouē
vt fugiam⁹ pncipē milicie cui militam⁹ per
pctā q̄ dur⁹ ē. ꝛ iustos flagellat scorpionib⁹:
ꝛ cruciat eternalr. ꝛ fugiam⁹ ad pncipē mi
sericordie ꝛ grē q̄ pcit ꝛ māsuet⁹ est ꝛ beni-
gn⁹ sup maliciā nr̄aȝ. ꝛ ait Mat. xi. Uenite
ad me oēs q̄ laboratꝭ ꝛ onerati estꝭ. ꝛ ego re
ficiā vos. Itē oē qd venit ad me: nō eijciaȝ
foras. ꝛ de h̄ dicit euāgeliū. Erāt appropin-
quātes ad iħm publicani ꝛ petōres vt au-
dirēt eū. ꝛ murmurabāt pharisei ꝛ scribe di
cētes qr h̄ petōres recipit ꝛ māducat cū ill'.
Et rn̄dit ad illos pabolā hāc. Quis ex vob
hō hn̄s cētū oues. ꝛ si pdiderit vnā ex illis
nōne dimittit nonagītanonē i deserto. ꝛ va
dit ad illā q̄ pierat donec iueniat illā. ꝛ cuȝ
iuenerit iponet hūer' suis gaudē[…]em
ens domū ɔuocat amicos ꝛ vici[…]cēs.
Cōgratulamini m̄ oēs: qr īueni ouē quā p-
diderā. Dico vob φ ita erit gaudium i celo

sup vno petōre pniāȝ agēte φ sup nonagī-
tanonē iustis q̄ nō indigēt pnia. Itē aliam
pabolā dicit. Que mlr hn̄s dragmas deceȝ
Dragma ē denari⁹ hn̄s monetā ipatoris. ꝛ si
pdiderit vnā nōne accēdit lucernā ꝛ euer-
rit domū ꝛ q̄rit diligent' donec iueniat eaȝ.
Et cū iuenerit ɔuocat amicas suas. ꝛ vici-
nas suas dicēs ill'. Cōgratulamini m̄ oēs.
qr dragmā iueni quā pdiderā. Ita dico vo
bis gaudiū erit āgel' dei i cel' sup vno petō-
re pniāȝ agēte. Iste due pabole sūt d petōre
q̄ fuit ouis errās. ꝛ dragma decima habens
imaginē ipatoris. s. dei: qr āgeloꝝ chori sūt no
uē. ꝛ hō decim⁹ ē creat⁹ ꝛc. Et xp̄s nō venit
ppt iustos: s; ppt petōres. Iō ad thema.
Hic recipit petōres: ꝛ manducat cū ill'. Uñ
sciēdū φ dn̄s recipit q̄tuor gn̄a hoīm. Pri-
mo recipit mūdū ꝛ diabolū fugiētes ad p-
tectiōem sue potētie. Secūdo recipit desola
tos ad sinū grē. Tertio recipit ignorantes
ad doctrinā sue sapiē. Quarto recipit virilr
pugnātes ad remuneratiōeȝ glīe. Prīo di-
co sic φ xp̄s recipit mūdū ꝛ diabolū fugiē-
tes ad ptectiōeȝ sue potētie. qr dn̄s fortis ē:
ꝛ potēs i plio dic ps. Cui⁹ figurā legimus
φ Dauid rex mlta bōa fecit filijs isrl'. Sed
Saul rex iniqu⁹ iuidiose psequbat eū ppter
qd fugit ad Achis regē Geth. ꝛ tunc scpsit
lrās ad regē φ repūtaret sibi suū suū pfu-
gū. tūc sui ill⁹ regꝭ Geth ɔgnoscētes dauid
enarrabāt facta ꝛ pbitates q̄s fec filijs isrl'
tūc recepit eū gratiose ꝛ defendit eum. Ita
spūaliter nos sum⁹ in hoc mūdo vbi diabo-
lus nos psequr i mltꝭ insidijs vt nos occi-
dat. Debem⁹ igr fugē ad xp̄m regē potētie.
vt sua ptectiōe nos defendat in tpe mortis
cum aīa stat ante regē xp̄m. diabolus dicet
da mihi seruū meuȝ profugum qui in multꝭ
malis cogitationibus ꝛ operibus mihi con-
sensit. tunc angeli stant vt dicit Hiero. An-
geli sunt testes actuū nostroꝝ. ꝛ nominant
christo regi probitates nostras. ꝛ si fecim⁹
aliqua opera bona recipit nos ad suam p-
tectionem. sicut rex Achis Dauid fugienteȝ
ideo faciamus hic opera bona vincam⁹ leo
nem ꝛ vrsum: ꝛ liberemus ouem de ore eoꝝ
id est diabolum ꝛ mundum. qui tunc aiam
nostram poscunt tunc securi possumus ad
ipm fugere. ꝛ sic patet pmū. Secundo dn̄s
noster recipit nos desolatos ꝛ desperatos ad
sinum gratie si veniam querimus: nulli eñ
hominum est desperandum. nam deus ē mi
sericors ꝛ pius. vñ dic in euangelio Iobis

vi. Dis qui venit ad me non eijciam foras. Huius figurã legim⁹. q erat q̃dã austerus rex hñs filiũ misericordẽ. quẽ misit pegrina ri in pegrinatiõe. q̃ accepit pulchrã puellaz et in die desposatiõis fecit in regno pris per qttuor ptes pclamare p quattuor nũcios. Primus clamauit. venite ɇ nuptiam recipite. Scõs clamauit. rex est benign⁹ ɇ pius omnibus q petũt veniã. Terti⁹ clamauit. ex pte regis nullus diffidet nec desperet. si cũ fiducia ɇ spe accedat. Quart⁹ nuncius clamauit. litteras mortis reuocat rex in mia quas dedit in a. Jta moralit̃ iste rex durus fuit pr̃ omnis. Fuit eni ita dur⁹ ɇ auster⁹. q p vna cogitatiõe dãnouit multa milia angelo. vt patet de lucifero. etiã de odã quem ppt vnũ morsum pomi eiecit ɇ morte dampnauit. Sed fili⁹ eius christ⁹ scda psona i diuinis veit de celo pegrinari in hũc mũdũ. et vidit pulchrã puellã que erat aĩa deuota quã desposauit assumẽdo nr̃am naturã. et tũc misit qttuor nũcios in qttuor ptes mũdi clamãtes. Primus ẽ matthe⁹ q̃ clamat in suo euãgelio ex pte regis christi Mat. xi. Venite ad me oẽs q̃ laboratis ɇ onerati estis ɇ ego reficiã vos. Scõs nũcius ẽ iohãnes euãgelista dicẽs in euãgelio suo. Christus liberauit mulierẽ peccatricẽ deprehensam in adulterio dicens illi. Nec ego te cõdẽnabo. vade noli amplius peccare. Tertius ẽ iterũ iohãnes euãgelista dicens. Litteras mortis reuocauit. Vñ dicit in canonica sua Trãslati sum⁹ de morte ad vitam. Quartus marcus dicens. Fili remittũt tibi pctã tua. Jtem oẽ debitũ dimisi tibi qm̃ rogasti me. Et ego in filiũ mĩe recepi te. ɇ sic patet secũdum. Tertio dico q christ⁹ recipit ignorãtes ad doctrinã sue sapie. vñ dicit apl's. Jn eo sũt recõditi omẽs thesauri sapie ɇ sciẽtie. Vñ ipse inuitat ignorãtes ad suã doctrinã salutarẽ. Nã dicit de iusto ɇ sapiẽte quẽ christus docuit. Ecc̃. xv. Aqua sapie potauit illum dñs deus. Jnuitat indoctos dicẽs. Appropiate ad me ɇ cõgregate vos in domũ disciplinẽ: vt vnusq̃sq̃ audiat q̃d agere debeat aut q̃d vitare. Hui⁹ legim⁹ figuraz Neemie. viij. q filij israel acceperũt a dño librũ et legẽ: s ipsi nõ seruabãt eaz: ppt h fuerũt dispersi ɇ tribulati. tandem venit esdras ppheta ɇ sapiẽtior oium. ɇ fecit gradũ ligneum altũ ait portã tẽpli hierusalẽ. ɇ accepit librũ testamẽti. ɇ vocauit cõez ppl'm ɇ ascendit gdũ altũ. ppl's stabat subter eũ. ɇ legebat de mane vsq̃ ad vesperas: ɇ oĩs populus appropinq̃bat ɇ erigebat aures vniusq̃ ad lectionẽ. ɇ tunc ait esdras. Si illa seruabitis q̃ in illo libro scripta sunt ɇ ego legi. Deus eripiet vos ɇ recipiet tanq̃ filios et erit deus vr̃. ɇ eo q nõ seruauim⁹ ea de⁹ immisit nob tribulationes q̃s passi sumus. et oĩs populus flebat ɇ doctrinã seruabat. Jta spũalit̃ dñs nr̃ iesus christus tanq̃ esdras scriba antiq̃ legis. ita ipse ẽ ppheta noue legis. Vñ dixerũt iudei. Propheta magnus surrexit i nobis. surrexit eni in tẽplo vbi iudei cõueniebãt ɇ pdicabat de libro sue sapie quẽ habuit in corde. ɇ dixit iudeis. q q: illam legẽ quã pr̃ dedit dimisissent. inde venit tribulatio sup eos: s indurati erat cor eo: ɇ volebãt eũ lapidare q: docuit eos. Sicut nero imperator pessimus occidit magistrũ suũ senecã. ɇ ipsi venditi ɇ tribulati ɇ regno puoti sunt tam eterno q̃ tpali. ɇ si fecissent sicut ppl's esdre q̃ esdram audiuit: aures erexit: ɇ p pctis fleuit. ɇ id dñs erat eo dux ɇ mgr̃ hec eis non occidissent. Et ideo omnes christũ audire nolentes. nec doctrinã suã sequi volentes dispergẽt. nec eos hic nec in futuro recipiet. ɇ sic patet tertiũ. Quarto christ⁹ virilit̃ pugnãtes recipit ad remunerationẽ glorie. Promittit nanq̃ septẽ dignitates p septẽ vitijs impugnãtibus. Vñ dicit Joh. in apocalypsi. Venit ds lo volans ɇ clamans p mediũ celi dicens. Qui vicerit diabolum ɇ mũdum ɇ propriã carnem: dabitur illi manna absconditum: ɇ panis angelo ad mensaz regis erenti. Jtẽ secundo. Qui hec tria vicerit: non ledetur a morte secunda. sed recipietur ad vitam glorie. Jtem tertio. Qui hec tria vicerit: dabo illi edere de ligno vite quod est in medio paradysi. Jtem quarto. Qui vicerit hec tria: dabo illi potestatem super gentes ɇ regnum: et recipiam illum ad me. Jtez quinto. Qui hec tria vicerit: recipiam eum vt columnam splendidam ɇ firmam in regno ɇ i templo meo. Sicut eni colũna sustentat ɇ decorat edificiũ quando est pulchra. ita talis victor recipief ɇ decorabif in regno: firmabif: et nunq̃ flectef. Jtem sexto clamauit. Qui vicerit hec tria: recipiã eũ tpe mortis. ɇ sedebit mecũ in throno glorie. Apl's. Si fuerimus socij passionũ erim⁹ ɇ cõsolationũ. Et id merito si pugnam⁹ virilit̃ cũ xpo: cũ ipso erim⁹ in throno. ɇ petiuit christ⁹ prẽz dũ voluit ire ad pugnã. Joh. xvij. Pr̃ q̃s dedisti

mihi volo vt vbi ego sum: ipsi sint mecū.

Dñica q̄rta post trinitatis. Sermo. xlv.

Estote misericordes

sicut ⁊ pr̄ vester celestis miseri-
cors ē. Lu. vi. Nota ꝙ multa sūt
q̄ debēt mouē hoīem ad miam. Primū est
corpis nr̄i ꝯformitas. Nā oēs christiani sḡ
tanq̄ vnū corpus hn̄a multa mēbra: ⁊ mē-
brū mēbro compatit̄. sicut nat'r maui al-
teri subuenit. oculus oculo. pes pedi. ita hō
dꝫ hoī misereri q̄ est ſm imaginē suā creat'.
Secūdū est qd̄ nos dꝫ mouē ad miaꝫ irrō-
naliū aīaliū exēplaritas. Nā aīalia irrōna-
lia compatiūt̄ sibi. sicut legit̄ in natura re-
rū de aq̄la q̄n aq̄la hꝫ pullos cogit anteq̄ sci-
ant volare ad aspiciēdū solē dū splēdet ī cla-
ritate. ⁊ q̄n aliq̄s suoꝝ pulloꝝ non pōt aspi-
cere solē sine reuerberatiōe oculoꝝ istū ꝓij-
cit de nido tanq̄ nō sit de natura sua. qd̄ vi-
dens falco miseret̄ illi pullo abiecto ⁊ ducit
ad nidū suū ⁊ nutrit cū pullis suis. Ita ho-
mo rōnalis vidēs ꝓximū suū necessitatem
habere dꝫ sibi misereri. Tertiū qd̄ dꝫ nos
mouere ad miam ē ꝓpria necessitas. Nam
nos indigem' mīa a deo. iō oportet nos mi-
sereri ꝓximo. vn̄ ait dn̄s Mat. xviij. Serue
neq̄ oē debitū dimisi tibi. Nōne oportuit ⁊
te misereri ꝯserui tui. Quartum qd̄ dꝫ nos
mouē ad miam est dei nr̄i exēplaritas. Naꝫ
mīa mouit ipsum vt surgeret de pr̄no cor-
de: ⁊ acciperet hūanitatē. ⁊ fecit se captiuari ⁊
illudi ⁊ ꝯspui ꝓpt̄ nos. iō debem' nos exē-
plo christi alter alteri misereri. q2 christ' in
ꝓpria ꝑsona ait in euāgelio. Qd̄ vni ex mi-
nimis meis fecistis: mihi fecistis. De h̄ aūt
dicit in euāgelio hodierno. Estote miseri-
cordes sicut ⁊ pr̄ vester misericors ē. Nolite
iudicare. ⁊ nō iudicabimi. Nolite ꝯdemna-
re. ⁊ nō ꝯdēnabimi. Dimittite: ⁊ dimittetur
vobis. Date: ⁊ dabit̄ vobis. Mēsurā bonaꝫ
et ꝯfertā ⁊ coagitatā ⁊ supeffluētē dabunt
in sinū vr̄m. Eadē quippe mēsura q̄ mensi
fueritis: remetiet̄ vob̄. Dicebat ⁊ illis simili
tudinē vnā. Nunq̄d pōt cecus cecū ducere.
nōne ambo in foueā cadūt. Sic q̄n prelat'
malus dat aliqd̄ malū exēplū: tūc cecus du-
cit cecū ⁊ ābo in foueā cadūt etne dānatio
nis. Itē aliud exēplū est. Nō est discipl's su-
per magr̄m. Perfect' aūt oīs erit: si sit sicut ma
gister er'. Quid aūt vides festucā in oculo
fr̄is tui trabē aūt q̄ in oculo tuo ē nō ꝯside-
ras. Aut quō potes dicē fr̄i tuo. frat̄ sine .ꝗ.
pmitte eiciā festucā de oculo tuo. ipse tra-
bem ī oculo tuo nō vides. Hypocrita eiice
ꝑmū trabē de oculo tuo. ⁊ tūc ꝑspicies vt
educas festucā de oculo fr̄is tui. q2 multi sūt
q̄ iudicant alios d̄ pūo ⁊. ipsi hn̄t maximū
pctm̄. Quo ad thema. Estote mise. sic ⁊ pr̄
ve. cel. mise. ē. Vn̄ notādū ꝙ q̄ttuor gn̄ibus
hoīum vult d̄s esse misericors. Primi sunt
deū timētes. Secūdi bona opa facientes.
Tertij sunt paupib' cōpatiētes. Quarti sūt
iniuriā patiētes. Primo d̄s vult eē miseri-
cors illis q̄ ipsum timēt. vn̄ dicit in ps̄. Quō
miseret̄ pr̄ filioꝝ. misr' ē dn̄s timentib' se.
q̄m ipse cognouit figmētū nr̄m. s. fragilitatem
nr̄am. Videm' in nāl̄ibus ꝙ q̄n aliq̄s sim-
plex hō offendisset magnū ꝑncipē: ⁊ time-
ret ipsum. ⁊ si volūtarie simplex hō acciperet
gladiū euaginatū. ⁊ flexis genib' poneret se
aū illū ⁊ diceret. O dn̄e offendi vos. sum re
us mortis: dabo me ī man' vr̄as ī grām. ve-
re nisi tal' ꝑnceps hr̄et cor ferreū. sibi mise-
reret̄ ⁊ dimitteret offensam. Ita dꝫ q̄libet
hō facē q̄ deū offendit. dꝫ se hūiliare coraꝫ
deo ꝑncipe ⁊ filiū mortꝭ se ꝯfiteri. Huiꝰ legi-
mus figurā. ij. Reg. vlti. ꝙ dauid maxie pec-
cauit ꝯtra deū. iō d̄s misit gad ꝓphetaꝫ ad
ipsum dicēs. Ecce d̄s misit me ad te. tu enī
offendisti elige vnā de trib' plagis. aut pe-
stilentiā. aut famē. aut gladiū inimicoꝝ. et
dauid elegit pestilētiā. ⁊ tūc venit tanta pe-
stilentia in regno suo. ꝙ in breui tp̄e morie-
bantur septuaginta milia hoīum. tunc da-
uid flexit genua cadēs ante deū in terrā di-
cens. O dn̄e ꝑcute me ego sum q̄ peccaui. Et
tūc d̄s vidit timorē ⁊ hūilitatem ⁊ dixit ad
angelū. Sufficit nūc. ꝯtine manū tuā. Tūc
dauid vidit angelū stātē in nube hn̄tē gla-
diū cruētatū quē misit in vaginā. Ita mo-
ralit̄ d̄s pr̄ ⁊ dn̄s dedit nob̄ intelligētiā scīē
di bonū ⁊ malū. ⁊ ipse nullū malū dimittit
impunitū. iō ait dauid ad eum. Dn̄e q̄ ibo a
spū tuo ⁊ q̄ a facie tua fugiā. Si ascēdero in
celū tu illic es: si descēdero ad infernū ades.
Et ipse dn̄s rn̄det in ps. Si acuero vt ful-
gur gladiū meū reddā vltionē hostib' meis
id est. pctōrib'. Hoc cogscēs pctōr dꝫ face-
re vt dauid dicēs. O dn̄e ego peccaui ⁊ ma
lū corā te feci ne ꝑcuteras plagā ꝓpt̄ pctā
mea ⁊ ego āplī' nunq̄ offendā te. Tūc sta-
tim ait dn̄s ad āgelū volentē pctōrē ꝑcutē
cū morte etne dānatiōis. Mitte gladiū in
vaginā suā q2 iste ita hūilr exorauit. ideo
oportet me er' misereri, vn̄ Amb. in q̄dā s.

Cessat vindicta diuina cū illud ꝓcurat hu-
militas hūana τ vīdicta mutatur i miaz. Se-
cūdo de⁹ vult eē misericors bōa opa facietī
bus. Nā videm⁹ qn̄ aliqs magnū τ pulchꝝ
edificiū facit. q̄rit bonos artifices. τ si arti-
fex ē bon⁹: edificiū erit bonū. Ita spūaliter
oportet nos i opib⁹ mīsdie edificare edifici
um i celo i q̄ aīa nr̄a dz eťnaliter gaudē. Un̄
ait i ps. Mia edificabitur i cel. Et pm⁹ arti-
fex hu⁹ eťni edificij fuit xps. τ lz ꝑ multas
alias v̄tutes edificauit eťnū hītaculū. tn̄ p̄
cipue ꝑ miam. Uult etiā hr̄e tales artifices
sic ipe icepit. vn̄ ait apls Paul⁹. Nō ex ope
rib⁹ iusticie q̄ fecim⁹ nos. sed sm suam mi-
sericordiā saluos nos fec. Querit igr̄ tales
conditores ꝑ edificādo miaz. vn̄ legimus
figuram in li. Regū. ꝙ Salomō edificauit
edificium pulchrum in hierlm. τ misit nun
cios vt adducerēt d oīb⁹ regiōib⁹ artifices
q̄ sciebāt opari ligna cedrina: τ alia lig̃ que
ptinebāt ad ip3 edificiū vt cōpleretur dom⁹
dñi. Ita spūalr dñs nr̄ ihs xps pmus fun-
dator in hūana natura edificiū pulchꝝ i ce
lo de electis q̄ sunt artifices bonoꝝ opm. τ vlti-
mū testm̄ ꝯdidit dicēs. Mat. v. Bti miseri
cordes qm̄ ipi miaz ꝯsequentur. Mittit igitur
adhuc oī die āgelos suos qn̄ hoīes moriūtur
τ illi eligūt tales artifices q̄ bōa opa fecerūt
τ adducūt illū ad regē altissimū vt op⁹ suū
qd incepit cōpleatur. Ipe enī talis optimus
artifex fuit. Iō ait Sap. vij. Omniū enī est
artifex oēm hn̄s v̄tutē oīa ꝓspiciēs. Iō q̄
ipm sequūtur iueniēt miscdiaz apud ip3. Un̄
dicit Leo pp̄ i q̄dā smo. Uirtutes bonoꝝ
operū q̄ i deo sunt tāte dignitatis sunt: vt inde fi-
at aīe i celo eternalis māsio. Et quāto plu-
res τ in mīa ornate. tāto pulchrior fit habi-
tatio aīe. Et sic pz ꝙ miscdiam inuenient bn̄
opantes. Tertio dico ꝙ miam apud deum
inueniēt hoc τ in futuro q̄ paupib⁹ subueniūt
in tribulatiōib⁹ eoꝝ. Unde dñs Mat. xxv.
Qd vni ex mini. me. fecistis mihi fecistis. Et sic
opa miscdie sunt septē i q̄b⁹ hō dz ꝓximo subue
nire. s. hospitare pegrinos. potare sitientes.
cibare esuriētes. vestire nudos. sepelire mor-
tuos. visitare infirmos. τ liberare captiuos
Ita sunt septē remuneratiōes τ dona miseri-
cordie a deo. Hui⁹ figurā legim⁹ Apocal. i.
vbi ait Iohes. Ego vidi thronū altū τ ma-
gnū. τ regē in throno sedē aurea zona accin
ctū circa cor. capilli albi. qn̄ cui⁹ ꝯspectū ste-
tit turba magna. τ habebat rex i dextra ma-
nu stellas septē. Iste aūt rex xps ē q̄ ē rex
regū τ dñs dñantiū. q̄ ē aurea zona accin-
ctus circa cor ꝓpt diuinū amorē. capilli al-
bi ꝓpt castitatē. Turba magna fuit illa q̄
expectabat remuneratiōez ꝑ septē ōpibus
mie. iō habuit i dextera largitatis septem stel
las q̄ sunt dona largitatis ꝑ septē donis pieta
tis τ mie. Primū donū ē oblinio oīm tribu
lationū ita ꝙ nūq̄ pōt cogitare retrorsum
de tribulatiōib⁹: nec de amaritudine mortis
Nā qui inspicit illā sctissimā faciē nūq̄ pōt
cogitare retrorsum. ita inebriantur a loco taz
pulchro. ꝑ eo ꝙ hospitauerūt peregrinos.
Baruch. iij. O isrl ꝙ ingēs ē dom⁹ tua. Se
cūdū donū est ꝙ inebriatur a vino eternitatis
a mēsa trinitatis. cui⁹ vna gutta sm Aug. ē
tāte potētie ꝙ si hō hēret oīe vinū mundi
mitteret ꝑ vno hausto eťni vini. τ hoc ꝑ eo ha-
bet ꝙ potauit sitiētes. vn̄ dr in ps. De torrē
te voluptatis tue potab eos. Tertiū donum
qd ꝑ tertiā stellam figuratur ē cibor abūdā
tia de mēsa diuinitatis. Un̄ dixit ipsa regina
austri vidēs Salomonē ita ordinate om-
nia hr̄e i mēsa. iij. Reg. x. Beat⁹ eo dñe τ be
ati sunt serui tui. Et illū cibū hēbit ꝑ eo ꝙ esu-
riētes cibauit. Quartū donū qd ꝑ q̄rtā stel
lam figuratur ē vestio refulgētia. Ipsi ibi ful-
gebūt misericordes sic sol de veste. Un̄ ps.
Astitit regina a dextris tuis i vestitu deau-
rato eo ꝙ vestiuit paupes τ nudos i mun-
do isto. Quintū donū qd ꝑ q̄ntā stellā figu
ratur ē immortalitas τ vita. Unde Apoc. xxi.
Neq3 mors neq3 luctus neq3 dolor erit vl-
tra. τ hoc ꝑ eo ꝙ sepeliuit mortuos. Sextum
donū qd ꝑ sextā stellā figuratur ē corporis sa-
nitas ita ꝙ nūq̄ infirmabitur. Un̄ dic Aug.
Dñe vbi ē eterna sanitas q̄ nūq̄ pōt habe-
ri nisi in tua habitatiōe. τ hoc hr ꝑ eo ꝙ visi-
tauit ifirmos. Septimū donū eťne remūe-
ratiōis ē libertas: ita ꝙ pōt vti deo τ quicqd
desiderat ibi obtinebit. τ ibi null⁹ erit seru⁹
sed oēs liberi. Unde apls ad Gal. iiij. Qua li
bertate xps nos liberauit. τ hoc hz ꝑ eo ꝙ ca
ptiuos liberauit. Et sic pz ꝙ q̄ cōpatitur pxi-
mo miam hēbit a deo. Quarto dico ꝙ apd
deū habebūt miscdiam q̄ patiūtur iniurias
τ dimittūt ꝓpt deū. Nā sic sunt septē opa mi
sericordie extrīseca seu corpalia sic dictū ē i
ꝑcedēti mēbro. Ita sunt septē opa miscdie i-
trinseco seu spūalia. Primū ē offensom di-
mittē. Secūdū ē pctōrem charitatiue corri
gere. Tertiū ē ꝑ pctōre orare. Quartū est
ignorātē informare. Quintū est dubitātez
vel desperātē ꝯfirmare. Sextū est lugentez

ꝯsolari. Septimũ ē ad oēs afflictiões mũdi cōpassionē cordis hr̃e. Itē silr deus vult ill' misereri p' hāc vitā ⁊ eos clarificare. Vn ius legim' figuram. Apoc. i. Iohēs vidit septē cādelabꝛa aurea ⁊ ī medio cādelabroꝝ hoīem silem filio hoīs. Iste fili' hoīs ē xp̃s ihs q̄ descēdit de celo miscdio mot' ad hūanam naturā assumēdā. ⁊ in illis septē opibus mīe spūalib' seu specieb' resulsit in hoc mūdo sicut aureū candelabrū. Nā offensaꝫ dimisit. Vn̄ ait dn̄s Luc. xxiij. Pr̄ dimitte illis q2 nesciūt q̄d faciūt. Peccantes correxit. vn̄ iudeos multotiēs correxit dicēs ill'. Vos male agit̄ ⁊ omīs q̄ male agit odit lucē. Pro pctōrib' orauit ī mōte oliueti ⁊ factus ē sudor ei' quasi gutte sanguis decurrēt̄ in terrā. Ignorātes īstruxit sic mgr̄ discipulos suos. Mat. ix. Circuibat ciuitates ⁊ castella vt docēt ppl'm. ⁊ ī tēplo docebat ignorātes. dubitātes ꝯfirmabat. Vn̄ dixerūt discipuli Mat. xxiiij. Dn̄e ⁊ mgr̄ dic nobis qñ hec erūt. Quib' ait. Veniet tribulatio qualis nō fuit ab initio. s; btūs q̄ ꝑseuerauerit vsq; in finē. ⁊ hic saluus erit. Lugētes ꝯsolabat̄. Vn̄ ait discipulis Luc. x. Gaudete q2 noīa vr̄a scp̄ta sūt in celo. i. in libro vite. Ad oēs afflictiōes mūdi tā in hoībus q̄ꝫ ī aīab' cōpassionē habuit ī corde. ⁊ ita xp̃s ideo refulget in celo sicut cādelabꝝ aureū ⁊ oēs q̄ silr faciūt refulgēt in eo. Jō dic Johānes. Vidi septē cādelabꝛa aurea. i. septeꝫ turbas q̄ se in hijs septē opib' spūalib' mie exercent. ⁊ hij modo refulgent vt sol ⁊ luna ⁊ aurum bene purgatum. Ergo ad thema. Estote misericordes.

Dñica q̄nta post trinitat̄ . Sermo . xlvi.

P

Er totam noctem laborātes nihil cepimus. Luc. v. Nō in naui bn̄ ordinata debēt ēē tria. Prīo ne ꝑncipal' nauta eligat̄ p sortē. Secūdo q̄ꝫ naute ꝑncipali obediāt oēs in naui exn̄tes. Tertio q̄ꝫ collocet vnūquēq; in loco suo in naui ad sua officia ad que videt eos aptos. Ita spūal'r ecclīa ē q̄si nauis p quā oportet nauigare ad portū salut̄ eterne in fide catholica p hoc mare magnū in q̄ sūt reptilia q̄ꝝ nō est numerus. In q̄ naui ꝑncipalis nauta fuit xp̃s. q nō est elect' b; sortē s; ꝑpt' experiētiā suā. q2 sciuit nauē bene ducere. Posset eñ miles eligi b̄m sorteꝫ in naui p gubernatore q̄ meli' sciret pugnare q̄ꝫ nauē gubernare. ⁊ sic oēs submergerētur. s; xp̃s bn̄ sciuit nauē ducē hui' ecclesie. iō est ipe ꝑncipalis nauta cui omēs debēt obedire seruādo suā doctrinaꝫ ⁊ vnūquēq; posuit in locū suū. Nam aliq̄s posuit ad officia cardinalatus. aliquos ad officium episcopatus. aliquos ad officium ꝑsbyterat'. aliquos ad officiū religionis. aliq̄s ad officiū dyaconat'. aliq̄s ad matrimonū. aliquos imperatores. aliq̄s reges. aliq̄s duces. aliquos milites. ⁊ vniuiq; dedit suā doctrinā vocatiōis; ita q̄ꝫ omīs manens in suo statu possit ꝓmereri vitam eternam. ⁊ venire ad portum salutis. Vn̄ apls. i. ad Thessal. iiij. Non eñ vocauit vos deus in immūdiciaꝫ s; in sctificatiōem. vt vnusquisq; vr̄m possit possidere ⁊ gubernare nauē sui corporis in sanctificatiōe ⁊ honore. Et ideo dicit ī euāgelio hodierno. Cuꝫ turbe irruerēt in ihm vt audirent v̄bum sue predicatiōis. ip̄e stabat iuxta stagnū genezareth ⁊ vidit duas naues stantes ante litt'. quia istud stagnū fuit ꝯgregatio aquarum ⁊ inter duos montes. Piscatores aūt descēderūt vt lauarent retia. Ascendēs aūt iesus in vnam nauem q̄ erat Petri rogauit vt a terra reduceret pusillum. i. modicum. Et sedēs docebat de nauicula turbas. Vt aūt cessauit loqui dixit ad symonē. Duc in altū. i. de littore in mare. ⁊ laxate retia in capturam piscium. Et respondit Symon. Preceptor p totam noctē laborātes nihil cepimus. in v̄bo aūteꝫ tuo laxabo rete. Et cū h̄ fecissent ꝯcluserūt piscium multitudinem copiosam. Rūpebat̄ autem rete eoꝝ ⁊ ānuerūt socijs q̄ erāt in alia naui vt venirent ⁊ adiuuarēt eos. ⁊ venerūt ⁊ impleuerūt ambas nauiculas ita vt pene mergerentur. Q̄d cum videret Symō Petrus procidit ante pedes iesu dicens. Exi a me quia peccator homo sum ego dn̄e. Stupor eñ circūdederat eum ⁊ omēs q̄ cum eo erant ex captura piscium quos ceperāt. Similiter aūt Jacobū ⁊ Johēm filios Zebedei q̄ erāt socij symonis. Et ait ad symoneꝫ ih̄s. Noli timere. ex h̄ iā hoīes eris capiēs p tuā ꝑdicatiōeꝫ ī reti. i. ecclīa. Et subductis ad trā nauib' ⁊ relict̄ oīb' secuti sūt eū. ⁊ sic p3 euāgeliū. Q̄o ad thema. Per totaꝫ noctē ⁊c̄. Nō q̄ꝫ p̄ns mūd' cōpatur nocti. Primo quia ī nocte viatores sunt errātes. Secundo quia in nocte vidētur horrores. Tertio q2 in nocte augmētant̄ dolores. Quarto quia in nocte frustrant̄ labores. Primo dico quia in nocte errant viatores. ita pec

catores errant diūsimode. qꝛ ī nocte sunt tenebrositates. ⁊ lux deficit eis. i. diuina grā q̄ viam deberet ostendere eis vt eoꝝ errores cognoscerēt. Sed qꝛ nūc cognoscere noluīt cognoscēt post hanc vitā qn̄ aīa egredieƚ de corpe. Tūc dicēt illud Sap. v. Errauimus a via veritatꝭ ⁊ lumē iusticie non illuxit nobis. Nox ē status mūdi instabilis. iō hō sepe cadit improuise ⁊ aīa capiƚ ⁊ occidiƚ. De h' legim⁹ figurā Judicū. xix. q̄ qdā iuuenis vadēs cum quadā muliere pulchra. ⁊ cum veniret gabaon venit nox ⁊ errauerūt ⁊ mulierē pdidit in illa nocte tenebrosa. ⁊ d̄ mane die lucente inuenit eam mortuā. Ita moraliter hō pctōꝛ ābulat in nocte tenebrosa suoꝝ pctōꝝ cū pulchra puella. s. aīa ppria vadēs cum corpe. sed venit nox mortꝭ ⁊ pdit aīam suā mortuā morte etne dānatiōis ppt pctā. qꝛ sicut fulgur solis exit ab oriēte et apparet vsq3 ad occidētē. ita venit filius hoīs. iō ait chꝛist⁹ Mat. xxv. Media nocte clamor fact⁹ ē. Ecce spōsus venit lucis ⁊ veritatis. Et q̄ pate sunt intrauerūt cū eo ad nuptias. ⁊ q̄ in nocte erāt. s. non pate foris māserūt. Ergo patet pmū q̄ status pctōꝝ cōpaƚ nocti. qꝛ ī nocte errant pctōres. Scd̄o dico q̄ stat⁹ pctōꝝ cōpaƚ nocti. qꝛ in nocte videƚ horrores. Unde scptū est ī lib. Hester q̄ mardoche⁹ vidit in visiōe noctis ita horribilē visum q̄ capilli capitꝭ sui horruerūt. vidit duos dracōnes inuicē pugnātes ⁊ clamātes ⁊ ad clamorē aīalia ꝯuenerunt. Hui⁹ horribilis visiōis legim⁹ figurā Dan. vij. Daniel vidit in visiōe noctꝭ q̄ttuor bestias pugnātes in mari: vna bestia erat similis leoni hn̄s alas q̄si aquila. Scd̄a bestia similis erat vrso hn̄s tres ordines dentium in ore. Tertia similis pardo. hn̄s q̄ttuor alas. Quarta bestia erat horribilis hn̄s septē capita ⁊ decē cornua. Nota ꝑ q̄ttuor bestias q̄ttuor peccata pugnātia in nocte siue in mare huius mūdi. Pmū est supbia q̄ similis erat leoni hn̄s alas aq̄le. Nā leo est rex aīaliū. ꝗ nālit' est supb⁹. Nā dicit Isid. Qn̄ insequiƚ a venatorib⁹ vadit in campuꝫ vt videaƚ ab hoīb⁹ ⁊ nulli⁹ pauebit occursum. Ita supb⁹ q̄cq̄d facit h' facit vt videaƚ et laudeƚ ab hoīb⁹. Etiā h3 alas aq̄le. qd̄ significat supbiā mulieris. Un̄ dꝛ in pꝰ. Sic aq̄la puocās ad volādū pullos suos ⁊ supeos volitās. Ita supbe mulieres filias suas docēt superbire. ⁊ ita multa mala venīūt iā de superbia. Dicit enim idumee superbe. Iere. xlix. Eā exaltaueris q̄si aq̄la nidum tuū inde detrahā te dicit dn̄s. Secunda bestia erat quasi vrsus ⁊ significat auariciaꝫ. Ursus erat valde horribilis hn̄s tres ordines dentiū in ore. Unde vrsus habet debile caput. vn̄ iam debilitaƚ in auaris caput ecclesie qꝛ oēs studēt auaricie ⁊ māmone a maiore vsq3 ad minorem. habet fortia brachia qꝛ quicquid capit in brachia tenet fortiter. Ita auar⁹ q̄cquid apprehēderit siue iuste siue iniuste nō retribuit ⁊ q̄cquid p̄dicaƚ q̄ pctm̄ nō dimitteƚ nisi ablatum restituatur. tn̄ nō curat. Item habuit tres ordines dentium in ore qꝛ q̄cquid auarus cogitat. loq̄ƚ opaƚ. sempꝰ ē ad iniustū lucrū. Est enī auarus similis bufoni q̄ qn̄ vinea floret exit vineam ⁊ pasciƚ terra. Ita auar⁹ qn̄ predicatur v̄bū dei exit ecclesiā pasciƚ terra. i. desiderijs terrenis. Un̄ Esa. lvij. Propƚ iniq̄tatem auaricie eius irat⁹ sum ⁊c. Tertia bestia ē pardus vel pāthera diūꝭ colorib⁹ ornata hn̄s q̄ttuor alas. ⁊ significat luxuriaꝫ q̄ pugt in mari hui⁹ mūdi. Et h3 q̄ttuor capita. qꝛ luxuria h3 q̄ttuor pctā. s. simplicem fornicationē. videl3 liberi cū libera. ē tamē pctm̄ mortale. Adulteriū qn̄ ꝯiugati faciūt ꝯ mrīmoniū q̄ in antiq lege lapidabāƚ. Incest⁹ qn̄ aliq̄s coit cū ꝯsanguinea. ⁊ zodomiticū qd̄ est pctm̄ clamās in celū ꝑ vindicta. Istud pctm̄ iā maxie regt velut bestia in nocte tenebrositatꝭ pctōꝝ. Aug⁹. Efficacissimus rex ē luxuria ⁊ laque⁹ ad capiēdū animas hoim. Quarta bestia pugnās in nocte fuit horribilioꝛ hn̄s septē capita ⁊ decē cornua. Septē capita sunt etiā septē pctā mortalia. s. supbia. auaricia. luxuria. inuidia. gula. ira. accidia. Et h3 decē cornua. i. decē p̄ceptoꝝ trāsgressiōes. ⁊ hn̄ƚ in his v̄sib⁹. Unū crede deū. nec iures vana ꝑ ipsuꝫ. Sabbata sanctifices: habeas in honore parentes. Non sis occisor: fur: mechus: testis iniq⁹. Alterius nuptā: nec rē cupias alienā. Et bestia h' id est. diabolus suis cornib⁹ oīa p̄cepta iaꝫ ꝯculcauit. ⁊ sic p3 secūdū. Tertio dico q̄ status pctōꝝ cōpaƚ nocti vt patet in themate Laborātes ꝑ totā noctē nihil cepim⁹. qꝛ in nocte augmentanƚ dolores. Sicut videm⁹ qn̄ ē infirm⁹ hn̄s dolorē qn̄ nox vēit tūc dolor crescit. Per hūc dolorē nota dolorē aīe Nā sicut corp⁹ ꝯteriƚ dolorib⁹ ita aīa pctōris q̄̄to eni dolores ḡuiores tāto clamores acriores. Ita aīa dū sentit dolorem clamat fortiƚ ad saluatorē cū pphēta dauid. q̄ cla-

manit fortiter ad dñm dicēs. Miserē mei deus qm̄ infirmꝰ sum ⁊c. Huius figurā legimus de alexādro magno q̄ obsedit quādā ciuitatē cū magno exercitu ⁊ venerūt hystriones ⁊ vagi ⁊ laudabāt eū dicētes ipsuȝ esse filiū iouis planete ⁊ imortalē. Et iuit ad spaciādū extra exercitū ⁊ cuȝ sagitta vulnere graui vulneratꝰ ē. ⁊ cū nox accessit vulnꝰ intumuit ⁊ grauiter doluit ⁊ clamauit. Hoies me deceperūt qꝛ imortalē me dixerūt. Et dolor vulneris clamat me esse mortalem. Ita spūaliter pctōr nō curat deū cū nō sit infirmus sed sanꝰ in corpe ⁊ peccat audact ⁊ cuȝ laudat credit se esse imortalē sicut alexander magnꝰ ⁊ nō curat de dolore aīe q̄ maxie vulnerat ⁊ dolet. sed qn̄ dn̄s tēdit arcū suum. sicut dr in ps. Arcū suū tetēdit ⁊ parauit illū ad sagittādū p vindictā pctōrē p infirmitatē ⁊ aduersitatē corpis. Tūc pctōr sentiens in nocte suoꝝ pctōꝝ agscit se mortaleȝ sicut alexāder q̄ dixit. Miserabilit sum deceptus ⁊ hoies deceperūt me dicētes me esse imortalē. sed dolor i nocte vulneris mei clamat me esse mortalem. ⁊ sic patet tertium. Quarto dico q̄ statꝰ pctōꝝ compat nocti. qꝛ in nocte frustrant. i. anihilant labores. Jō dixerūt apl'i. vt patet in themate. Per totā noctē ⁊c. Ita q̄diu hō est in pctis mortalibꝰ oīa opa pdit. tps ꝯsumit inutilit. gratiam negligit turpiter. Et ideo pmonet dn̄s nos Joh. ix. Me oportet opari donec veniat nox in qua nemo operari potest. id est. in hac vita debemus opera bona facere venit nox. i. mors post hanc vitam q̄ nemo potest aliquid boni facere. sed de omnibꝰ opibus nr̄is in nocte mortis rationē reddē debemꝰ De hac figurā legimus Dan. vij. Aspiciebā nocte ⁊ throni positi sunt ⁊ antiquus dierū sedebat ⁊ thronus sicut flamme ignis. ⁊ rote ignee circa thronū igneus fluuiꝰ egrediebat ⁊ milia miliū ministrabāt ei. ⁊ decies cētena milia assistebant ei. Ista visio i nocte significat statum iudicantiū. Post diem huius vite venit nox in qua nemo potest opari sed iudicant ſm opa. iō vidit i nocte. Et ad thronū iudicialeȝ qui imediate pꝰuit in ictu oculi aīa adducit. ⁊ antiquus dieꝝ sedit. i. christꝰ. ⁊ flāma ignis erat eiꝰ thronꝰ. i. iudicabit pctōrē ad igneum eternū. rote iuxta thronū vt traherēt peccatores ad suppliciū eternū. fluuiꝰ igneus. i. sn̄ia dānatiōis. Milia miliū. i. multitudo angeloꝝ mistrabāt ei et decies centena milia assistebāt ei. i. multitudo electoꝝ assistūt ei. ⁊ gladij ancipites in manibꝰ eoꝝ. Ad faciendā vindictā in peccatoribꝰ in nocte pctōꝝ ambulātibꝰ. Tunc oīs labor quem fecerūt in peccato mortali nihil pdest. Ergo quo ad thema. Tota nocte laborauimus ⁊ nihil cepimus.

Dñica sexta. Sermo. xlvij.

Nisi abūdauerit iusticia vr̄a plus q̄ scribarū ⁊ phariseoꝝ non intrabitis in regnū celorum. Mat. v. Nota q̄ deus dedit tria bona nobilia hoibus. s. corpus aīam ⁊ res tpales. Aīa eni est nobile donū qꝛ ad imaginē dei est creata Gen. i. Faciamus hominē ad imaginē nr̄am. Un̄ ait Judith. xi. Magnificata est aīa mea p oibꝰ creaturis. Secundum nobile donū est corpus cū suis aliuēt Un̄ hō est dignissima creatura oium creaturarū. qꝛ excellit oīa aīalia volatilia ⁊ reptilia. Tertiū donū tpale sunt diuitie aurū et argentū ⁊ possessiōes. ⁊ h̄ tria dedit deus hoi vt inde seruiat suo creatori. Dedit corpꝰ vt non offendat. primū. Unde phibens eū ait. Ne furtū facies. Non occides. Nō mechaberis. Dedit aiam vt non habeat inuidiam in corde. vel irā maledicēdo male cogitando. sed ipsum deū laudādo ⁊ amādo. et primū ppt deū diligēdo. Dedit ei res tpales vt primo offerat de illis rebꝰ. Et h̄ tria ostēdunt in euāgelio. Dixit ie. discī. s. Amen dico vobis nisi abūdauerit iusticia vr̄a plus q̄ scribarū ⁊ phariseoꝝ nō intrabitis in regnū celoꝝ. Audistis qꝛ dictum est antiqs. i. in antiq̄ lege. Nō occides. q̄ autē occiderit reus erit iudicio mortis. Sed ego dico vobis oīs qui irascit frī suo ita q̄ in ira maledicit eū reus erit iudicio morꝭ eterne. Qui aūt dixerit fratri suo. i. pximo racha qd est vbū indignāt ⁊ motū inuidie cordis ostendens maledicēdo reus erit ꝯsilio. Qui autē dixerit frī suo fatue: ex inuidia ⁊ ira ipsum maledicēdo reus erit gehēne ignis. i. eterne pene. Si ergo offers munꝰ tuū ad altare et ibi recordatꝰ fueris. qꝛ primꝰ tuus hȝ aliqd aduersum te. ita q̄ tu habes inuidiā in corde tuo. relinq̄ ibi munꝰ tuū an̄ altare ⁊ vade pus recōciliari frī tuo. ⁊ tūc veniēs offeres munꝰ tuū. qꝛ oblatio q̄ fit cū inuidia cordis non est deo accepta. sicut oblatio cayn q̄ fuit inuidiosa. ⁊ ideo fuit maledictꝰ. Et sic patet euāgeliū. Ergo quoad thema. Nisi abūdauerit iusticia vr̄a plus q̄ scribarū ⁊ pha-

riseoꝝ nõ intra. ꝛc. Ex his notandũ ꝙ quat
tuor genera hoĩum nõ intrabũt i regnũ ce-
loꝝ. Primi sunt iusticiã vẽdẽtes. secũdi sꝗ
iniuste iudicãtes. tertij sunt inuidiã retinẽ-
tes. q̃rti sunt iniuste offerẽtes. Primo dico
ꝙ oẽs q̃ vendũt iusticiã non intrabũt in re-
gnũ celorum. Ideo monet nos dñs dicens
Mat. vi. Attendite ne iusticiã vr̃am faciatꝭ
coram hoĩbus alioq̃n non habebitꝭ merce-
dem apud deũ in celis. H̃ fecerũt pharisei q̃
oĩa bona opa fecerũt hoĩbꝰ intuenda. Isti
faciũt sicut hõ vineã in flore vendẽs. ꝛ cum
venerit hyems nõ habet aliq̃d ad bibẽduȝ.
Item faciũt sicut hõ qui vendit agrũ cũ se-
minat ꝛ cũ venerit messis nõ hȝ qd in horre
um ponat. ꝛ sic hypocrite oẽm mercedẽ iuste
retributiõis amittũt. ideo regnũ dei non in
trabũt. Huius legimꝰ figurã lib. i. Mach.
vi. Venit antiochus rex malus pugnare cõ
tra iudam machabeũ pncipem iusticie. ꝛ il-
le antiochus sedebat in magno elephante.
quod videns iudas machabeus pmisit ma
gnam mercedẽ cuidam militi noĩe eleozor
qui vadens ad prelium ꝛ vt magnam lau-
dem hominũ haberet pugnauit ꝯtra antio-
chum ꝛ elephantẽ vicit. sed habuit se incau-
te quia elephas cecidit super eum ꝛ occidit
eum. ꝛ sic mercedẽ sibi pmissam ppr̃ vanã
gloriã omisit. ꝛ cũ machabeo castrũ non in-
trauit. Ita moralr̃ p antiochũ nota diabo-
lum q̃ sedet in elephante. i. supbia. Vñ ps.
Supbio eoꝝ q̃ te oderunt ascẽdit semp. et
vult ꝯ iustũ hoĩem bellare. Sȝ eleazar. id ẽ
vana gloria volẽs oẽm mũdũ acq̃rẽ. sic pha
risei pugnãt incaute opibꝰ inanis peniten-
tie. q̃ faciũt hoĩbus intuenda. ꝛ occidunt
elephantẽ. i. diabolũ. sed occidunt in aĩa. et
ideo pdunt mercedẽ ꝛ ciuitatẽ quã iusti in-
trant q̃ iusticiã suã od honorez dei faciunt.
Vñ dicit Hug. de san. victo. Sub hoste inq̃t
moritur ꝛ mercedẽ pmissam perdit qui de
virtutibus gloriat̃ quas fecit. Ergo ad the-
ma. Nisi obũdauerit iusti. ꝛc. Secũdi q̃ nõ
intrabũt in regnũ celoꝝ sunt iniuste iudicã
tes. Et h̃ iõ q̃ iudex eternꝰ est iustꝰ ꝛ rectũ
est iudiciũ eiuſ. dicit ppheta in ps. Sȝ heu
iudices huius mũdi sunt sicut iudices q̃s
ꝯstituit samuel ppheta de q̃bus d̃r. Recepe
runt mũera ꝛ puerterũt iudiciũ. i. Reg. viij
ps. Dextera eoꝝ repleta ẽ muneribꝰ. ꝛ ideo
romani depingebãt iudicẽ in hunc modum
Sedebat in throno ꝛ erecta facie in celum
et imago erat ceca carens vtroq̃ȝ oculo et
vtraq̃ȝ manu. Et rõ erat h̃. In throno depi-
gebant in signũ ꝙ districtꝰ iudex sedens in
iudicio dȝ hr̃e intentionẽ ad illũ iudicẽ vi-
uoꝝ ꝛ mortuoꝝ supnũ. ꝛ q̃ est sup eũ ꝛ sicut
ip̃e iudicat sic iudicabit̃ ab eo. vtroq̃ȝ oculo
cecus in signũ ꝙ dextrũ oculum non debet
diligere fauore diuitũ vel amicoꝝ. vt illis
magis inclinet̃ q̃ paupibꝰ. Sinistrũ oculũ
non habuit in signũ ꝙ non dȝ inuidiose iu-
dicare vt illi male iudicet cui nõ est fauẽs ꝛ
illis iudicibꝰ semp dȝ iusticia p̃dicari. Itez
dȝ carere dextra manu ita ꝙ non sit nimis
auidus ꝛ non accipiat mũera ꝛ puertat iu-
dicia. Itẽ nõ habuit sinistram manũ in si-
gnũ ꝙ nõ sit nimis mitis. ita ꝙ hoĩes sup
h̃ nõ faciãt mala dicẽtes. Iudex ẽ valde mi
sericors me nõ punit. Sed ista imago non
est depicta ꝛ eius significatio sicuti ẽ in ter-
ra nr̃a. cũ potius pchdolor q̃ iudiciũ tenent
in terra nr̃a. hi sunt in q̃rum manibꝰ iniqui-
tates sunt. dextera eoꝝ repleta est muneri-
bus. ꝛ in sinistra diuitie ꝛ gloria. ergo nõ in
trabũt nec sedebũt cum altissimo iudice. et
sic potet secũdũ. Tertij q̃ nõ intrãt in regnũ
celoꝝ sunt iniuste psequẽtes ꝛ inuidiã reti-
nentes. in iro pximũ maledicẽtes. Unde di
cit dñs de iusto qui iniuste psequit̃. Qui ma
ledixerit tibi sit ille maledictꝰ. Nam inuidio
sus homo est velut coluber serpens. vt dici-
tur Prou. xxiij. de vino quando flauescit et
splenduerit in vitro color eius. Ingreditur
blande ꝛ in nouissimo mordebit vt coluber
et sicut regulus venena diffundet. Sic ho-
mo inuidiosus interdũ simulat ꝛ placet hoĩ
bus vt scrutetur corda: nouissime autẽ mor
debit vt coluber. Coluber est serpens a colo-
re dictus ꝛ fugit lucem ꝛ colit vmbrã. Itez
inuidiosus multos colores ꝯsiderat in pro-
ximo quem odit. nam si videt colorẽ albuȝ
id est. pspitatẽ dolet in corde. si videt ad-
uersitatẽ tpalem gaudet. colit vmbrã nuga
rum. fugit lucẽ veritatis. Et ideo d̃r. Ecc.
xxi. Quasi a facie colubri fuge peccata. In-
uidiosus homo assimilat̃ dan filio patriar-
che iacob qui benedicere filijs suis volens
eis futura predixit Geñ. xlix. Et dedit om-
nibus benedictionẽ ꝛ bona eis pphetauit.
cum autem inspexit dan ꝯsiderons ꝙ esset
inuidiosus homo dixit. Filius meus dan q̃
si coluber mordens in semitis vngulas eq̃
vt cadat equus ꝛ sessor eius. ideo ipse non
intrabit in terraȝ pmissiõis vt accipiat sor-
tem cum filijs israel. Ita spũaliter per dan

nota hoiem inuidiosum q est sicut coluber
in via penitētis vite q cupit mordere per in-
famiam vngulas equi. id est. gressus bono-
rū operū ꝓpriū. cadit sessor. i. homo habēs
bonā famā. Eteni accidit sepe ꝙ colub ser-
pens volens mordere: calcatur ꝛ occiditur
a transeuntib⁹. ita occidit sepe ꝙ homo bo-
nus ꝛ iustus detractiões lingue dolose non
timet. sed colcat eum manens in bono pro-
posito. ꝛ ideo talis inuidiosus non intrabit
cum iustis in regnū celoꝝ. Ergo quo ad the-
ma. Nisi abūdauerit iusticia vestra plus ꝛc.
Quarto q non intrabūt in regnū celoꝝ sūt
iniuste offerētes. Nam qui vult iuste deo of-
ferre vt deus accipiat oblationē. vt patet in
euāgelio. debet tria ꝯsiderare. Primo cui
offeras. Nam multi sunt qui deo non offe-
runt; sed dijs alienis. vnde errant offeren-
tes iniusta sacrificia. Sed illi qui offerunt
dijs alienis non intrabūt in regnū celorū.
Nam multi sunt q offerūt deo luxurie ꝛ qc-
quid dant mulierib⁹ ꝑpter luxuriā offerūt
cū salomone idolo moobitarū. de q legitur
iij. Reg. xi. ꝙ cor salomonis deprauatū fuit
quo ad luxuriā ꝙ obtulit idolo moabitarū
et eiectus est de regno. Aliqui offerūt vētri
et illi sunt gulosi. De qb⁹ Philip. iij. Quorū
ds vent est. ꝛ sup his indigbit ds. iō non in-
trabūt in regnū celoꝝ. Itē secūdo ꝯsidera-
re debes q̄tū offeras. Nā si multū habes ꝛ
diues es multa debes offerre paupib⁹. sicut
dixit tobias senior. Si multū tibi fuerit tūc
multū offer fili mi. ꝛ honora deū de tua suba.
Et si modicū habes modicū offer in deuo-
tione cordis. sicut illa mulier que paup erat
et obtulit dno pua munera in tēplo cū deuo-
tione cordis. ꝛ erot dñs dicens. Hec muli-
er plus omnibus fecit. Nam aliqui diuites
obtulerunt florenos. ꝛ hoc fecerunt pompo-
se. ꝛ ideo vide q̄tum offeras. Tertio debet
ꝯsiderare vtrū sit iuste acquisitū. nam aliq
offerunt vilissimū denarium deo sicut cayn.
Itē aliqui offerūt deo qđ a paupibus rece-
perūt. ꝛ illud nō est deo acceptū. sed de pro-
prio labore. Unde legim⁹ figurā. i. Reg. xv.
Samuel dixit ad saul regē vt interficeret
omnes pessimos sodomitas iuxta terrā filio-
rū israel habitātes ꝛ nō porceret hominibus
nec iumētis eoꝝ ꝙ offendebāt deū. sed saul
pepercit diuitib⁹ ꝛ iumenta plura pinguia
retinuit. tunc ait samuel. quare pepercisti ill'
Respondit. vt offeram deo. hec fuerunt de ra-
pina. tūc respondit samuel. Plus est obediē-
tio ꝙ victima. i. oblatio pecoꝝ. Ita spūalit
multi sunt q rapiūt a paupib⁹ p vsurā ꝛ ra-
pinā ꝛ latrociniū. ꝛ de illis offerūt deo. meli-
us eēt ꝙ obseruarēt obiam. qr ds ꝓhibuit
vsurā ꝛ rapinā. ꝛ obedirēt deo in p̄cepc ei⁹
q̄ talē oblatioē faceret. ꝛ ppterea saul fuit
eiectus de regno. ita isti q iniuste offerūt dijs
id est peccatū. Ergo quo ad thema. Nisi abū-
dauerit iusticia vestra ꝛc.

Dñica septima post trinitā. Ser. xlviij.

Si dimisero eos ieiu

nos deficient in via Marci. viij.
Sūt eni in vita p̄senti quattuor
magni defectus. Primus defectus est vite
breuitas. Unde dicit ps. Sicut vmbra pre-
tereūt. Secundus defectus est tediositas.
vñ Job. x. Tedet aiam meā vite mee. Ter-
tius defectus est irreuocabilitas. qr homo nō
potest reuocare vt illud qđ neglexit recupe-
ret. Unde diues Lu. xvi. O domine mitte
lazarū in domū patris mei. habeo eni quīqz
fratres vt testetur illis ne veniant in hunc
locū tormētoꝝ. Respondit abraam. Hoc nō
potest esse. quia magna est distantia int vi-
uos ꝛ mortuos. vt mortui nō possunt ire ad
viuentes. Quartus defectus est indigentia
vel necessitas. Nam homo est nudus ideo
indiget vestibus. homo est sitibundus ideo
indiget potu. homo est famelicus ideo indi-
get cibo. Ergo quo ad thema. Si dimisero
eos ieiunos deficient in via. Et hoc ostendi-
tur in euāgelio quod hodie legitur. Cū tur-
ba plurima esset cum iesu nec haberent qđ
manducarēt. conuocatis discipulis ait illis
Misereor super turbaꝫ. quia iā triduo susti-
nent me. nec habent qđ mādu cēt. ꝛ si dimi-
ro eos ieiunos deficient in via. Responderūt
ei discipuli sui. Unde istos h q's poterit satura-
re panibus in solitudine. Et interrogauit
eos dicens. Quot panes habetis? Et respon-
derunt septem panes. Et precepit turbe di-
scumbere super terram. Et accipiēs septem
panes grās agēs fregit ꝛ dedit discipulis vt
turbe apponerēt. ꝛ apposuerūt turbe. Et ha-
bebant pisciculos paucos ꝛ ipsos benedi-
xit ꝛ iussit apponi. Et mād ucabant ꝛ satu-
rati sunt. ꝛ sustulerunt qđ superauerat de fra-
gmentis septem sportas. Erant autem qui
māducauerāt quasi quattuor milia. ꝛ dimi-
sit eos. Et sic patet euāgeliū. Ergo quo ad
thema. Si dimisero eos ieiunos deficient in

via. Nota q̃ q̃ttuor sũt vie in q̃b⁹ multi defici-ent. Pria ẽ via p mũdũ. Secũda ẽ via ad ĩ-fernũ. Tertia ẽ via ad purgatoriũ. Quarta ẽ via ad celũ. Pria ẽ via p mũdũ ꝛ illa inci-pit qñ hõ nascitꝛ ꝛ finit qñ hõ morit. Vñ in ps. Errauerũt ĩ solitudine ĩ inaquoso. viam ciuitatꝭ hitaculi nõ inuenerũt. De hac via q̃ ẽ multiplex multi errãt. Legim⁹ figurã Exo. q̃ Moyses duxit filios israel de egypto ĩ so-litudinẽ ꝛ errauerunt ,ppt̃ diuersa pctã. ita q̃ pauci q̃ exierunt ad terrã pmissiõis pue-nerit. Ita moralr̃ xp̃s ductor nr̃ eduxit nos de egypto tenebrarũ pctõꝝ nr̃oꝝ ad viaꝫ re-ctam. Vñ ip̃e ait. Ego sum via q̃ seq̃tur me nõ errat. Joh. xiiij. Sꝫ sicut duodecĩ tribus filioꝝ israel errauerũt. ita sũt duodecĩ gene-ra hoim in ecclĩa q̃ errãt in hac vita. Primi sunt sapiẽtes huius mundi q̃bus oñdit viã sapiẽtie. ꝑ ip̃i errãt in via sapiẽtie ꝛ viã stul-ticie faciẽtes. Sap. v. Errauim⁹ a via verita-tis ꝛ lumẽ sapiẽtie nõ luxit nob. Secũdi sũt nõ ieiunãtes q̃ deberẽt ambulare ĩ via obe-diẽtie. ꝑ errãdo declinãdoq̃ꝫ veniũt ad viã inobediẽtie. Vñ. i. Joh. ij. Scribo vobis iu-uenes. nolite diligẽ mundum ne vos sedu-cat. q̃ꝛ omñe q̃d est in mũdo ẽ cõcupiscentia carnis: ꝛ ɔcupiscẽtia oculoꝝ: ꝛ sup̃bia vite. Tertij sunt diuites q̃bus oñdit xp̃s viam miscõie. ꝑ ip̃si declinãt ad viã auaricie clau-dentes viscera pietatꝭ. ꝛ paupibus nõ cõpa-tiẽtes. Unde. i. Joh. iij. Qui viderit fratreꝫ suũ habere necessitatem ꝛ clauserit viscera sua ab eo quõ charitas dei est in eo. Quarti sunt sup̃bi quos dñs viam hũilitatis docu-it dicẽs. Discite a me q̃ꝛ mitis sum ꝛ hũilis corde: ꝛ ip̃i declinãt a via humilitatꝭ ad viã superbie. ideo errant in solitudine. Quinti sunt pauperes quos docuit patientie viam dicens. In patiẽtia vestra possidebitis ani-mas vestras. ꝑ ip̃i declinãt a via patientie blasphemãtes ɔtra deum dicẽtes. Et qua-re nõ creasti me ita diuitẽ sicut talem ꝛ talẽ. Sexti sunt iuuẽcule mulieres q̃s docuit vi-am honestatis ꝛ verecũdie ꝑ declinãt ad vi-am impudicicie loquẽtes inhoneste ornan-tes se mũdo vt alliciãt ad pctã eas inspici-entes. de q̃bus ait Esa. iij. quõ ãbulabant fi-lie syon. nutib⁹ oculoꝝ ibãt ꝛc. Item in ps. Filie eoꝝ composite circũornate vt similitu-do templi. Septimi sunt p̃ncipes infideles soci furum. Octaui sunt mercatores quos docuit viam veritatis. Unde ipse dic̃. Ego sum veritas, sed ip̃i declinant ad viam men-dacij. ergo errant in solitudine. Noni sũt la-boratores qui laborant cum pigricia. quos etiam docuit viam fidelitatis vt fidelit̃ la-borẽt in vinea sancte ecclesie. ꝑ ip̃i declinãt ad viam pigricie. Ideo dr̃. Prouerb. vi. O piger vade ad formicã ꝛ disce ab ea prudẽ-tiam. Decimi sũt sacerdotes sine sciẽtia. Vn-de Malach. ij. Labia sacerdotis custodiũt sciam ꝛ legẽ req̃rẽt ex ore ei⁹. q̃ꝛ angel⁹ do-mini exercituũ est. ꝑ ip̃si declinãt ad viã lu-xurie ꝛ immũdicie. Undecimi sunt cõiugati quos docuit viam concordie. ꝛ ip̃si viuunt sicut equus ꝛ mulus in quibus non est ĩtel-lectus. Duodecimi qui errant in hac via de-serti sunt religiosi sine gratia qui non habẽt grãm orandi neq̃ꝫ predicandi. Unde Jac. i. Religio mũda h̃ est mũdũ se custodire ab hoc seculo. Isti significant per duodeciꝫ tri-bus filiorum israel. ꝛ sicut isti nõ venerunt ad terram pmissionis. ita homines supra-dicti nõ perueniunt ad terram eterne vite quã promisit deus rectam viam seruãtibus. Vñ Esa. Hec via dñi ambulate in ea. Er-go ad thema. Deficient in via. Secũda via est mala ꝛ illa ducit tempore mortis ad in-fernũ. Unde ait Math. vij. Lata ẽ via que ducit ad mortem eternam: ꝛ illam vadunt omnes peccatores tempore mortis. De ista via legimus figurã. iij. Reg. xij. qñ filij isrl̃ fuerunt discordes tũc Jeroboã erexit duo ydola ad vias duas qui duxerunt homies ad templum hierusalem. Vnũ ydoluꝫ iuxta viam bethel. ꝛ aliud iuxta viam Dan. ꝛ scri-psit ita aureis litteris. Ecce dij tui israel q̃ te duxerunt d̃ terra egypti. his adora. ꝛ reti-nuit pplm ne irẽt p viam rectam in hieru-salem. Ita sp̃ualiter diabolus erexit in hoc mũdo duo ydola. scꝫ superbiam ꝛ auariciã. que homines mag̃ colunt. Unde Colo. iij. Auaricia est ydoloꝝ seruit⁹. quos tp̃e mor-tis ducit Jeroboam. i. diabolus in regnum suũ per viam tenebrositatꝭ ꝛ miserie. De ista via quaꝫ ibit misera aĩa dr̃ in ps. Fiant vie eoꝝ tenebre ꝛ lubricum. ꝛ angelus domini eis missus persequens eos q̃ꝛ cõsiliũ suum audire noluerunt. ꝛ ista via multum ẽ lata q̃ꝛ multi inueniũt eã. ꝛ hec est via q̃ ad in-fernũ ducit. Ergo ad thema. Si dimisero eos ieiunos ꝛc̃. Tertia est via que ducit ad purgatorium vbi aĩa ducit p angelũ. ꝛ ibi multas tribulationes sustinet. alique mille annos. aliqne centum. aliqne decem. aliqne tres horas. Tamen illa ẽ satis munda via.

⁊ sic erit mūda. ⁊ aīa sp̄ ē ī grā ⁊ spe saluati onis. De ista dicit Threñ. iij. Conclusit ini quꝰ. i. diabolꝰ vias meas tpe morꝫ lapidi bus q̄drat. i. pctis obijciendo. s; istas vias ad q̄s ducit aīa ad purgatoriū. pt hō ī hac vita ꝑ elemosynarū largitiōem facē tutas ⁊ planas. Nā iuxta illā sedet diabolꝰ quasi latro sperās cape aīam. s; si hic hō dat ele mosynā paupibꝰ ducit caute ꝑ angeluꝫ ad purgatoriū ⁊ de purgatorio ad celestē patri am. Huiꝰ legiꝰ figuraꝫ. iij. Reg. ix. qn̄ rex Salomō regnauit in hierlm ⁊ in omni reg israel ordinauit aliq̄s hoīes accipe a trāse untibꝰ passagiū. ⁊ de illa pecunia ordinauit vt oēs trāseuntes tributū dātes eē securi po tuerūt a latronibꝰ ⁊ raptoribꝰ. Ita spūalit xp̄s dñs nr̄ sapiētissimꝰ ⁊ pacificꝰ rex ordi nauit paupes ī hoc mūdo vt acciperēt ele mosynas tanq̄ passagiū a diuitibꝰ. ⁊ q̄cq̄d ipis dat ipi regi xp̄o p̄ntāt. ⁊ tūc aīa post morte vadit secure viā purgatorij ⁊ ducit ꝑ angelos q̄s deꝰ ad hoc ordiauit ī via eter ne vite ad patriā celestē glīe. Ergo ad the ma. Si dimisero eos ieiunos deficiēt in via ⁊c. Quarta via ē ad portā salutꝭ ⁊ ad patri am sine om̄i purgatorio. ⁊ ista ē multū stri cta ⁊ arta ⁊ illā pauci inueniēt sic dr̄ Math. vij. Arta ē via q̄ ducit ad vitā ⁊ pauci inueni unt eā. illā oportet nos cuꝫ palma victorie obtinē sicut p̄res sc̄ti illam añ nos obtine bāt. De ista via dr̄ Sap. x. Justum deduxit dñs ꝑ vias rectas ⁊ oñdit illi regnum dei. De ista via legiꝰ figurā. Nūeri. xxi. Qn̄ fi lij israel ambulabāt ꝑ mare rubꝝ ⁊ venerūt ad terrā seon ⁊ rogauerūt vt ꝑmitteret eos ambulare ꝑ regnū ꝑ vias regias pacificas ⁊ in nullo vellent ei aliq̄d moleste inferre: noluit eis assentire. tunc dixerunt. O portet nos ire; nō est alia via nisi ista ꝑ regnū tu um ⁊ violent intrabant. ⁊ rex Seon voluit eis resistere ne ambularēt. s; ipi fortiter de micabāt regē ⁊ oēm pp̄lm suū fugauerunt Ita spūalr post hāc vitā nō est alia via nisi ꝑ terram seon. i. diaboli. q2 tenebrosas vi as vadit aīa. s; qn̄ egredit aīa iusti de cor pore p̄e dicere ad regē seon. i. diabolum. q2 ipe est p̄ns cum egreditur de corpore. ꝑmit te me ire pacifice ad regnū etne glīe. quia diu dubitat aīa ⁊ stat in porta morꝭ. sic pa tet de sancto hylarione monacho q̄ dixit ad aīam ꝓpriam. Egredē q̄d times. egredere q̄d dubitas. lxx. fere annis xp̄o seruisti et mortēꝫ times. O si aīa illius sancti dubita bat q̄d faciet aīa pctōris morientis in mille pctīs mortalibꝰ. Debet igr̄ aīa viri iusti vi riliter pugnare auxilio āgeloꝝ ⁊ ire ꝑ terrā seon. i. diaboli. ⁊ tūc fugit cū nō hꝫ partem in ea. ⁊ sic secure vadit ad terrā ꝓmissiōis. Ergo quo ad thema. Si dimisero eos ieiu nos deficient in via.

Dñica octaua pꝰ trinitatꝭ. Ser. xlix.

Arbor bona fructus

bonos facit. Math. vij. Nos vi demꝰ q̄ arbores domestice mo dicū fructificāt intꝰ spinas. Ratio est q2 spi ne naturaliter sunt sicce ⁊ glomerāt terraꝫ cū radicibus ⁊ trahunt ad se hūorem. ideo homo hn̄s bonā arborē in orto suo nō per mittit crescere spinas iuxta eam: sed eradi cat eas. Ita spiritualiter homo deuotus ve lut arbor bona volens fructificare in bonis operibus ⁊ misc̄die nō ꝑmittit crescere pec cata: nec in corde: nec in ore: nec ī opere. sed eradicat ꝑ ꝯfessionē. ꝯtritiōem. ⁊ satisfacti onē. Vn̄ homo ē sicut arbor ꝑuersa. sicut ar bor naturalis hꝫ radicē plantatā in terrā ⁊ ramos in celū. ita homo hꝫ radicem q̄ ē ca put hoīs v̄sus celū. ⁊ ramos q̄ sn̄t brachia ⁊ pedes v̄sus terrā. in signū q̄ ī mūdo dꝫ ha bere fructū in opibꝰ misc̄die ⁊ nō in celo. q2 in celo nō indiget vestimēt. Ibi em̄ om̄es domestici dei vestiti sn̄t duplicibꝰ ⁊ stola cla ritatis. Ibi nō odit hospita ꝑegrinuꝫ. quia sunt om̄es ciues ⁊ domestici dei. Ibi nemo dicit ciba esuriētem. quia ibi omnes sedent ad mensam patris. Ibi nemo dicit: pota si tientem. quia ibi bibunt de vino deitatꝭ qd̄ letificat cor hominis. Ibi nemo dicit: sepeli mortuū. quia om̄es sn̄t ibi viuētes ⁊ nunq̄ morietes. Ibi nēo dicit. solue captiuū. quia ibi oēs sn̄t liberi. s; h̄ dꝫ hō in terra facē cum pedibus ⁊ brachijs que sunt rami plantate arboris bone in terra huius mūdi velut in orto vt hic fructum faciat ⁊ nō in celo. sed ibi fruit fructibꝰ q̄s ꝓducebat ī terra. Er go ad thema. Arbor bōa fructꝰ bonos facit ⁊ de hoc ait in euāgelio hodierno. Dixit ihs discipulis suis. Attēdite a falsis ꝓphetis q̄ veniunt ad vos in vestimētis ouiū intrin secus aūt sunt lupi rapaces. a fructibꝰ eoꝝ cognoscetis eos. Unde dicam vobis para bolam. Nunq̄d hoīes colligūt de spinis vuas: aut de tribulis ficꝰ. certe nō. Sic om nis arbor bōa fructus bonos facit. Omnis

arbor mala malos fruct⁹ facit. Nō pōt arbor bona nālit̄ malos fruct⁹ facere. sic etiaȝ arbor mala nō pōt naturalit̄ bonos fruct⁹ facere. Oīs arbor. i. hō que nō facit fructuȝ bonū excidet̄: ꝛ in ignem mittet̄. Igitur ex fructib⁹ eoꝝ cognoscet̄ eos. Nō oīs qui dicit mihi dñe dñe. i. q̄ solū credit in deum et nō ꝓficit in ope intrabit in regnū celoꝝ. sed qui facit voluntatē patris mei qui in cel' est ipse intrabit in regnū celoꝝ. Ec sic patȝ euāgeliū. Unde sciendū ꝙ oīs arbor bōa: q̄ttuor bona debet hr̄e. Pmo folia. secūdo debet habere ramos. tertio debet habere florea. quarto dȝ habere fruct⁹. ita quilibet homo. Primo dico ꝙ oīa arbor dȝ habere folia. Folia significāt bonā volūtatē. Nam qñ arbor emittit folia intendit facere fruct⁹. ita bona volūtas in hoīe p̄cedit fructū: sed multi sunt hoīes qui bene hn̄t bonas cogitatiōes ꝛ nō faciūt opa. isti assimilant̄ arbori quā vidit dñs ꝛ quesiuit fructū ꝛ non inuenit ꝛ maledixit ei ꝛ statim aruit. Ita multi hoīes cogitāt. tu vis emēdare statum tuuȝ tu eni es in pctīs mortalib⁹: sed nō faciunt fructū ꝙ se emēdēt ꝛ ꝯuertant̄. ꝛ hoc facit suggestio diabolica fundens venenū iuxta radicē dicēs. Nō adhuc: sed qñ senueris tūc emēdes. Pmi⁹ legim⁹ spālē doctrinā. ꝛ plinius nig̃r in naturis dicit ꝙ in india est arbor multū pulchra hn̄s lata folia ꝛ optim⁹ fructus crescit in ea. sed interduȝ venit serpens venenosus ꝛ fundit iuxta radicē venenū intoxicās arborē: ꝛ statim incipiūt folia cadere. qd̄ vidēs hortulan⁹ statim perforat arborē in summitate ꝛ infundit illi tyriacā et statī folia reuiuiscūt ꝛ germināt ꝛc. Ita spūaliter hō qñ cogitat ꝙ velit se emendare in suo statu ꝛ ꝯfiteri ꝛ nunꝗ̄ ampli⁹ peccare ꝛ deo fuire. ꝛ sic ꝓducit arbor folia. H videns diabolus serpēs venenosus qui decepit adam ꝛ euā in specie serpentis infundit venenū male cogitatiōis ꝛ diffidētie ꝙ adhuc diu expectet. Certe tūc iste hō dȝ facere sicut hortulan⁹ in india dȝ ꝑforare cor eius cū terebello passiōis christi q̄ fecit corpus suū ꝑforari ꝓpt̄ eū. ꝛ dȝ cogitare ꝙ tal' passio in eo nō ꝑdat̄. ꝛ tūc christ⁹ infundit tyriacā. i. grām diuā ad inspiratiōem bonā et sic resumit sua folia ꝛ expellit venenū peti ꝑ ꝯfessionē ꝯtritionē ꝛ satisfactionē. ꝛ sic n̄ maledicet̄ in die mortꝪ ꝛ iudicij vt arbor ficuū iuxta viā nō. hn̄s nisi folia. ꝛ sic pȝ p̄mū Scd̄o dico ꝙ arbor bona dȝ habere ramos extēsos. Un̄ sapiēs de iusto hoīe ꝛ timēte deum dicit Ecc̄. i. Radix sapie ē timere deū. et rami illi⁹ longeui. Et idē. Ecc̄. xxiiij. Rami mei rami honoris ꝛ gr̄e. Sicq̄ȝ q̄libet hō dȝ hr̄e sex ramos honoris ꝛ gr̄e. Prim⁹ ē ram⁹ cognitiōis suip̄si⁹: vt hō cogn̄scat fragilitatem statim ꝓprij defect⁹ ꝛ sic mūdet ꝯscientiā suā ab opib⁹ mortuis sic̄ dicit apl's. Super hunc ramū dȝ sedere auis q̄ dr̄ pauo. q̄ talis ē nature qñ de nocte dormit ꝛ cū vigilat cito clamat. quia timet pulchritudinem amisisse. ita aīa deuota dormiēs in tenebris hui⁹ corpis cū vigilat semꝑ dȝ cogitare ne pulchritudinē ꝑdat. ꝛ sic se hūiliet ꝛ dicat cū ꝓpha dd̄. Miserere mei ds̄ qm̄ infirm⁹ sum. Scd̄s ram⁹ huius arboris ē compassionem hr̄e cū ꝓximo. q2 qñ hō ꝯsiderat ꝙ hō patit̄. ꝛ ei compatit̄ sicut mēbꝝ mēbro. Naȝ christus est caput nr̄m ꝛ nos inuicē mēbra eius sicut dicit apl's. Sup illuȝ ramū sedet secūda auis q̄ noctua dr̄ q̄ talis est nature vbi hō infirmat̄ ibi volat ꝛ clamat. ita debȝ facere hō iustus cū viderit hoīem infirmari et mori in pctīs mortalib⁹ dȝ sibi appropinq̄re ꝛ ꝓ eo orare vt ds̄ eū ꝯuertat a peccatꝪ mortalib⁹. vn̄ Jacobi. v. Orate ꝓ inuicē vt saluemi. Tertius ram⁹ virtutū est patiētia nā aīa se cognoscēs ꝓximo cōpatiēs extunc ꝑfectior erit si oēs tribulatiōes quas mundus diabolus ꝛ ꝓxim⁹ pn̄t sibi inferre sustinet patienter. vn̄ christ⁹ ī euāgelio ait Lu. xxi. In patiā vr̄a possidebitꝪ aīas vestras. Sup hūc ramū sedet tertia auis q̄ dr̄ cign⁹ q̄ talis ē nature qñ morti appropinq̄t tunc dulcit̄ cantat. ita hō iust⁹ q̄ expectat futurā gloriā ꝛ scit se securū qñ mors naturalis venit ꝛ gaudȝ. Un̄ Philip. i. Cupio dissolui et esse cū christo. Quart⁹ ram⁹ est grārū actio Nā qñ aīa ꝯsiderat tāta bn̄ficia q̄ recepit a deo ꝙ ipsam creauit redemit ꝛ dn̄aȝ mūdi fecit. ꝛ reginā celi elegit. tūc reddet grāruȝ actiōes. vn̄ Bern̄. Ingratitudo ē ventus exiccās oēm fontē ꝛ imbrē gr̄e ꝛ mie. ꝛ iō dauid dicit in p̄s. Lauda aīa mea dñȝ: laudabo dñm in vita mea. Sup hūc ramū sedet q̄rta auicula q̄ dr̄ philomena q̄ talis est nature ꝙ̄to de mane dies magis appropinq̄t tanto dulci⁹ cantat. ita talis aīa iusti hoīs ꝙ̄to grā dei magis appropinquat tāto dulcius laudat. Quint⁹ ramus huius arboris v̄tutū est desideriū et̄ne vite. Nā aīa cognoscens malū statū hui⁹ mūdi desiderat magis eternā vitā ꝙ̄ ꝛc. vn̄ Aug⁹. Dñe q̄ȝ traxit me

honestas huius mũdi. sed mõ status mũdi mihi appa'et esse falsitas ⁊ vanitas, vt dr Eccl's. i. Ab ↄsiderãs aĩa anhelat ⁊ spirat ad vitã etnã oĩa terrena ↄculcãdo. Super hunc ramũ sedet hyrũdo q̃ semꝑ accipit cibũ in aere volãdo. ita tal' aĩa magis delectatur in celestib⁹ q̃ĩ in terrenis. vñ apl's Philip. iij. Cõuersatio nr̃a in celis ẽ. Et iõ dicit ezechias rex de illa iusta aĩa. Sicut pullus hyrũdinis sic clamabo. Sextus ramus huius arboris est vinculũ diuĩ vbi aĩa colligata ẽ deo ꝑ amorẽ vt maneat in deo ⁊ de⁹ i eo. Unde. i. Ioh. iiij. Deus charitas est ⁊ q̃ manet in charitate in deo manet ⁊ ds in eo. Super hũc ramũ diuini amoris sedet sexta auicula q̃ dr colũba vel turtur. que talis est nature q̃ñ ꝑdit sociũ tũc aliũ nõ eligit. ⁊ aquã purã non bibit ⁊ suꝑ ramũ viridem non sedet. ita aĩa deuota existens in diuino amore cum ꝑdit christũ. i. q̃ grã ↄtẽplatiõis sibi interdũ subtrahit̃. tñ non bibit aquã huius mũdi. videlicet aquã pcti in delectatiõib⁹ ꝑsentis vite. nec suꝑ ramũ viridẽ sedet. quia gaudijs mũdi nõ delectat̃. sꝫ sp ꝑ cãtu gemitũ emittit. ⁊ sic arbor bona cũ folijs ⁊ ramis ↄtutiũ bonoꝝ opeꝝ fruct⁹ bonos facit. Tertio dico q̃ arbor bona hꝫ flores. i. bon⁹ homo floret in bona fama. ⁊ iõ tal' assimilat̃ ↄge aaron q̃ floruit de q̃ dr Numeri. xvij. vbi legim⁹ q̃ duodecim gñia israel ponebãt ↄgas de amygdalis aridis in tẽplũ ⁊ clauserũt de nocte ⁊ de mane floruit virga aaron et vnusq̃sq3 scripsit nomẽ suũ suꝑ ↄgã suaꝫ et nulla ↄga nisi ↄga aaron floruit. Ita spiritualit̃ duodecim sunt gñia in ecclesia scẽa q̃ debẽt scribere suꝑ ↄgas sue ↄsciẽ coꝝ nomina ⁊ q̃ñ mane venit christ⁹. i. tpe mortis si nõ floruit in vita in ignẽ mittet̃ sicut virge filioꝝ israel q̃ nõ floruerũt. Prim⁹ stat⁹ in loco christi ẽ papa pr̃ toti⁹ ecclesie cui⁹ potestas ẽ claudẽ celũ ⁊ apire. scribat ipse nomen suũ q2 pr̃ dr suꝑ ↄgã sue ↄsciẽ vtꝝ sic se habeat sicut ecclesia q̃ est sibi cõmissa vt inde valeat reddẽ rõnẽ sumo pape in cui⁹ loco sedet. ⁊ si tpe mortꝭ nõ floret in ignem eternũ mittet̃ sicut ↄga arida ⁊ arbor q̃ nõ erat florida. Secũdus stat⁹ ecclesie ẽ cardinaliũ q̃ sunt ↄsiliarij pape ⁊ iurant ecclesie q̃ velint ↄsiliare qd̃ sit dignũ ⁊ iustũ ꝑ pace. et iõ vocant̃ cardinales. q2 sicut ianua ↄtitur in cardine: ita ecclesia christi vertit̃ in coꝝ iuuamĩe. ⁊ in loco aploꝝ sedent q̃ scribãt ⁊ audiãt vt floreãt. ⁊ si non, tũc tpe mortꝭ mittent̃ in ignẽ eternũ vt arbor arida.

Tertius status ẽ epoꝝ q̃bus post cardinales cõmissa ẽ ecclesia. q2 cardinales semꝑ debent esse cũ papa. sic eis cõmissum est custodire regiões tanq̃3 summi pastores ouium vt inde valeãt rõnẽ reddẽ summo pastori. s. christo q̃ dixit. Ego sum pastor bon⁹ ⁊c. scribãt ipsi noĩa sua suꝑ ↄgã ↄsciẽ coꝝ. et si nõ floreãt in fidelitate. tpe mortꝭ mittet̃ in ignẽ eternũ. velut lignũ aridũ. Quartus status ẽ abbatũ ⁊ ꝑlatoꝝ q̃bus ab epis et papa cõmissi sunt tanq̃ptib⁹ filij dei. ⁊ abba dr pater q̃ hꝫ filios nutrire cum doctrinis. ⁊ scribant suꝑ ↄgã coꝝ noĩa sicut pñtes vtriq3 officiũ cõmissum bñ custodiãt. si nõ floreãt tũc die mortꝭ velut arbor arida mittẽtur in ignẽ eternũ. Quintus stat⁹ ẽ religiosoꝝ q̃ viuũt sub obediẽtia supioꝝ q̃ vouent deo ⁊ suis ꝑlatis tria. videlicet voluntariaꝫ pauꝑtatẽ. castitatẽ. ⁊ obediẽtiã. suꝑscribãt et ipsi vtꝝ h̃ bene seruauerũt sicut ꝓmisert̃ ⁊ si nõ certe de mane. i. tpe mortꝭ mittentur velut arbor arida in ignẽ eternũ. Sext⁹ status est ꝑsbyteroꝝ. q̃ sunt ordinati ab epis quia ipsi q̃dam solebãt ꝑdicare. ↄfessiões audire ⁊ baptisare ⁊ alia officia ecclesie gubernare. sed ipsis cõmissum ẽ illud. ⁊ ideo oportet q̃ habeant mũdiciã vite. quia oia mũda mũdis ꝓꝑ noticiã ↄsciẽtie. Unde dicit dñs. Uos q̃ non habetꝭ sciam nõ fungamini officio sacerdotali. Item debent dare bonũ exemplũ vt simplices non scandalizẽtur sicut dicit de eis. Uos estis lux mundi. nec sitis sicut cum cecus cecũ ducit. q2 presbyter cecus non cognoscẽs sanctitatẽ ducit cecum. i. simplicẽ in iniq̃tatẽ. ⁊ ergo scribãt et ipsi coꝝ noĩa suꝑ ↄgã ↄsciẽtie. ⁊ si non floret tunc manet arida. ⁊ in die mortꝭ mittetur in ignẽ eternũ velut arbor arida. Septimus status ẽ impatoris cui cõmissus ẽ a deo gladius tpalis. Unde christo in cena ipsi discipuli dixerunt. Ecce duo gladij hic. Respondit. Satis est. Et isti duo gladij sunt potestas tpalis ⁊ spũalis q̃ cõmissa est pape. Iste impator scribat suꝑ ↄgam sue conscientie vtrum gladio sibi cõmisso corrigat corrigenda. quia sedet in loco christi. Si autem nõ floret in ↄtutibus sibi cõmissis mane. i. tempore mortis mittet̃ in ignẽ eternũ. velut arbor arida. Octauus status in ecclesia est status regũ qui sunt sub imperatore et dicunt̃ reges quia debent ecclesias regere in pace ⁊ sapientia. ideo portant coronas

aureas ⁊ scribāt noīa sua sup̄ vgam ꝯsciē verū floreāt sicut cōmissum ē eis: si nō tunc sicut arbor arida in ignē eternū mittent̄ ⁊ ꝑdēt coronā glīe. Vn̄ Thren. v. Cecidit corona capitis nr̄i. ve nob̄ q2 peccauim⁹. Non⁹ stat⁹ ecclīe ē ꝓncipū ꝗ dicunt̄ duces. q2 debēt ducē vexillū regis altissimi. s̄ ducūt vexillū inferni. si bn̄ ducūt iā ecclīam scām ⁊ exercit⁹ ei⁹ sequtur bn̄ ꝑ3. iō ait Baruch. iij. vbi sūt ꝓncipes ḡtiu. R̄ndet. Ad iferos descēderūt. supscribāt ⁊ ipi. si nō floret vga ꝯsciē mittent̄ ī ignē velut arbor arida. Decim⁹ stat⁹ ē baronū q sūt sb̄ ꝓncipib⁹ ḡdu ⁊ statu ecclīe dei. q dicūt liberi ꝓpt̄ coꝝ bn̄ficia q̄ fecerūt ecclīe. ⁊ si sūt liberi a pctō q̄ libertate. christ⁹ nos ⁊ eos liberauit. supscribāt coꝝ noīa sup̄ vgā sue ꝯsciē verū sūt liberi a pctis mortalib⁹. si nō: tūc mittēt̄ ī ignē etnū in die mortis velut arbor arida. Undecim⁹ stat⁹ ecclīe ē militū q̄ꝝ officiū ē viduas ⁊ orphanos defendē. ⁊ gladi⁹ cōmittit̄ eis vt reddāt inde rōnē in die iudicij. s̄ si mō daret̄ eis ꝑ gladio teda meli⁹ eēt. q2 cōburūt ecclias ⁊ nocēt viduis ⁊ orphanis. supscribant ⁊ ipi sue ꝯsciē noīa coꝝ verū bn̄ defendant ecclīaꝫ. si nō floret i iusticia mittētur velut arbor arida i ignē eternū. Duodecim⁹ stat⁹ ecclīe est aduocatoꝝ q sūt sub militib⁹ q̄ꝝ officium est iudicare ꝑplm ⁊ discernē causas q2 principes nō sp̄ molestent̄ ⁊ ipi iudicāt pplm ī labore. ⁊ ꝑarāt diuiciā. supscribāt ⁊ ipsi verū sint fideles ⁊ mites. s̄ timeo q2 iam sūt aduocati sicut fuerunt aduocati in egypto Pharaonis q affixerūt pplm dei scorpionibus. iō perierūt cū coꝝ ꝓncipib⁹. iō scribant ⁊ ipi ⁊ si nō floret ī māsuetudie. mittent̄ in ignē eternū velut arbor arida. Et sic p3 tertiū q2 arbor bōa d3 florē sic qlibꝫ floret aīa. Quarto dico q2 qlibꝫ bō fructū bonoꝝ opꝫ ꝓducē d3 velut arbor bōa. D3 inq̄ ꝓducere fructū dulcē vt fic⁹. fructū pinguē vt oliua. letū fructū vt vitis. Huius legim⁹ figuram Judicū. ix. Abimelech ꝓnceps mitis ⁊ humilis abiect⁹ erat de regno ꝓpt̄ suā simplicitatē ⁊ elegerūt supbū regē. Ascēdit igr̄ altuꝫ mōtem ⁊ vocauit seniores regni ⁊ dixit illis parabolam. Arbores siluestres voluerunt eligere regem. ⁊ dixerunt ad oliuā. Impera nobis ⁊ tu eris rex noster. Respondit oliua. Nolo deserere bonum fructū meū quo lampades nutriuntur vt ardeāt: ⁊ homines vnguntur propter imperium vestrū. Tunc iuerunt ad vitem dicentes. Tu eris rex noster. Respondit vitis. Nolo deserē bonum fructum meum qui letificat cor hominis propter imperium vestrum. Tunc ibāt ad rhāmū ⁊ dixerunt. tu eris rex noster. ⁊ ille accepit regnum ⁊ tunc lacerauit arbores Et istam parabolam dixit eo q2 ipsum spreuerunt ⁊ alium elegerunt. Ita spiritualiter homo iustus velut arbor bona cum diabolus ⁊ amici eius consulūt dicētes. Assume honores huius mūdi tunc deuotus debet respondere sicut oliua. Nolo deserere ⁊c̄. quia ps. dicit. Sicut oliua fructifica qui in domo dn̄i. id est in ecclīa christi. Item debet rn̄dere sicut ficus. nolo deserere dulcem fructum meum operum bonorūꝫ meoꝝ propt̄ honorem huius mundi. vt non dicatur de me illō Abacuc. iij. Ficus non florebit. Item debet rn̄dere sicut vitis. nolo deserere nobilem fructum meum bonoꝝ operum meoꝝ propter honorem hui⁹ mundi. nam fructus me⁹ letificat deum ⁊ homines. Ego vitis abūdās in miscōia dei mei. Unde Greg. sup̄ Ezech. Contemplatiua ⁊ bona vita est ab exterioribus se retinere ⁊ soli deo inherere. vt fructum bonoꝝ operūꝫ valeat producere vt arbor bona ⁊ fructuosa. Ergo ad thema. Arbor bona habet folia bonarum cogitationū habet ramos bonorum desideriorūꝫ. habet flores honestatis ⁊ morum. habet fructum bonoꝝ operū ad regnū eternū. Sed rhān⁹ seu taxus arbor mala lacerans arbores sūt superbi qui regnant in ecclesia dei. Un̄ Mathei. vij. Arbor mala fruct⁹ malos facit. Jō mittetur in ignem. Rogemus ⁊c̄.

Dñica nona post trinitatis. Sermo. l.

Redde rationē vil.

Luc. xvi. Nos videmus quādo aliquis seruus seu aduocatus accusatur apud dominum suum. si dominus est crudelis. tunc capit euꝫ sine meditatione ⁊ ponit eum in vinculis sicut pharao fecit Joseph iusto q̄uis fuit innocens: tamen ipsum incarcerauit quando mulier ipsum accusauit. sed si dn̄s est bonus ⁊ mansuetus quādo aduocatus suus accusat̄ tria facit. Primo dicit q2 rōnem reddat. Secūdo dilatiōem dat vt se excuset. Tertio si reus est punit. si nō re⁹ dimittit. Hec tria vult facere xp̄s dn̄s noster cuius aduocati sum⁹ in hoc mūdo. quia multa bona nobis cōmisit. ⁊ pctōr accusat̄ apud dn̄m a diabolo q̄ vadit tota die ꝑ vniuersam terram vt ines-

stiget opa nr̄a. Unde de Job dn̄s ad diabolum dixit. Ubi fuisti sathan. R̄ndit diabolꝰ Circuiui terram vt viderē opa hominum ꝛ cōsiderarē. Dixit dn̄s. Nunqd ꝯsiderasti suū meum Job. R̄ndit ita. tu benedixisti. ꝗ oīa sꝫ ꝓspera. ꝛ ideo taliter accusat peccatorem apud deum. Uñ cum accusat. tūc dominꝰ vt bonꝰ ꝛ misericors tria facit vt dictū est. Primū est ꝙ citat qñ sibi infirmitatē vel adūsitatē vel inspiratiōem mittit vt se emēdet. Secūdo dat dilatiōem ad decē annos vel ad duodeci vel ad tredeci. qꝛ non vult mortem pctōris: ſꝫ vt disponat se ꝑ penitētiam ad reddendam rōnem vt viuat. Tertio postꝙ bonꝰ ꝛ māsuetꝰ citauit ꝛ posuit dilatione tūc vocat crudelr̄. ꝛ hoc tempore mortꝭ vt rōnem reddat. ꝛ si iustꝰ inuentus fuerit sic citatꝰ. accusatꝰ. ꝛ vocatꝰ super multa ꝯstituet eū bonꝭ. si reus tūc super eū iratꝰ tradet eum tortoribꝰ. Jam premonet nos dn̄s in multꝭ dulcibꝰ xbis ꝛ doctrinis. vt bn̄ viuamꝰ vt nō inueniamur rei. vt patet in hoc euāgelio. Dixit ihs discipulis suis. Homo qdam erat diues. ꝛ iste est xp̄us q̄ habebat villicum. i. aduocatum. ꝛ hic accusatus est apud illum quasi dissipasset bona ipius. que sibi cōmisit. ꝛ vocauit illū dominus suus. ꝛ ait illi. Quid hoc audio de te redde rōnem de bonis tibi cōmissis iā non potes tuū officiū plus exercē. ꝛ dedit illi dilatiōem ad certum tempꝰ. Tunc villicꝰ ait intra se. Quid faciam. qꝛ dn̄s meus aufert a me villicatiōem. i. aduocatiōem meā. fodere nō valeo. mēdicare erubesco. Scio qd faciā. ex quo habeo dilatiōem. vt cū amotꝰ fuero ꝙ me recipiāt: volo facē amicos. Cōuocatis itaqꝫ singulis debitoribus dn̄i sui. dicebat p̄mo. Quātū tu debes dn̄o meo. At ille dixit. Centum cados olei. Cadus ē amphora habens tres vrnas. ꝛ dixit illi. Accipe cautiōem tuam. ꝛ sede cito scribe quinquaginta. Retineas dimidietatē vt mihi bn̄faciās cum amotus fuero. Dixit ad aliū. Quātum tu debes dn̄o meo. R̄ndit. Centū choros tritici. ꝛ dixit. scribe. lxxx. ꝛ dimisit sibi xx. vt mihi bn̄faciāt cum amotꝰ fuero. Chorus continet decē vasa quoꝝ qdlibet habet tres modios. Et villicus est laudatꝰ apud dn̄m. qꝛ prudēter fecisset. qꝛ filij huiꝰ seculi prudētiores sꝫ filijs lucꝭ in gn̄atiōe sua. i. filij hoīm in mūdanis astutiores sꝫ in rebus seculi ꝙ filij ꝛ amici dei ad secularia negocia. ꝛ iō ait dn̄s. Facite vob amicos de mā-

mona iniqtatꝭ. i. de iustis rebꝰ quas habetis date elemosynas. vt cum venient dies mortis recipiāt vos amici eterni regꝭ q̄ est xp̄s ꝛ angeli ꝛ electi dei in eterna tabernacula. ꝛ sic pꝫ euāgeliū. Nota nos oportet reddere rōnem de quatuor. Primo de bonis nature. Secundo de bonis grē. Tertio de bonis subē. Quarto de bonis glie. Primo dico ꝙ nos oportet reddē rōnem de bonis nature: que sꝫ fortitudo. pulchritudo. agilitas. subtilitas. ꝛ quō illa bona exponamꝰ tanꝙ boni aduocati ꝓuideamꝰ. Nā multi male expenderūt. iō vitā ꝛ coꝝ pulchritudinē amiserūt. vt pꝫ de Absolon q̄ fuit pulcherrimus ꝛ ipe multū male illud donū expendit ī peccatis. iō accusatus corā dn̄o ꝛ ipm ꝑuauit hoc dono. Item pꝫ de Samsone cui dedit dn̄s donū fortitudinis ꝛ ipe male expendit ꝛ ideo dn̄s ipum sua fortitudine priuauit. Unde dixerūt impij fortes ꝛ pulchri. Sap. ij. Coronemꝰ nos rosis anteꝙ marcescant. ꝛ nō sit locus q̄n ꝑtranseamus in peccatis. De hijs legimus hystoriā ꝙ qdam erāt mulier gerēs paruulū ī vtero trāsiuit ad deas: ꝛ orauit vt paruulo suo darēt dona. Et primus dedit fortitudinē. secūdꝰ dedit pulchritudinem. tertius dedit honoris plenitudinē. tūc petiuit vt darēt eī ā vite longitudinē vt nūꝙ moreret̄. Tūc dij dixerūt. hoc nō possumꝰ ꝯferre: ſꝫ oportet mori. Tunc irata mulier obtulit dijs munera vilissima ꝓ donis optimis ꝛ recessit ꝛ peperit puerū. videlicet mōstrū habēs facie symee. ꝛ brachia. ꝛ pedes sicut auca. ꝛ oculos in capite. Ita spiritualiter ꝑ istā mulierē nōta corpus hūanū qd gerit puerū. i. aīam cui pr̄ dedit pulchritudinē. filiꝰ fortitudinē. spūsſctūs honoris plenitudinē. qꝛ dignissima creatura. sed miser hō nō est ꝯtētꝰ: ꝛ nō p̄t hr̄e vitā ꝑpetuā hic in mūdo. ſꝫ oportet eum mori. o. fert deo ꝓ pulchritudine ꝛ ꝓsperitate supbiam. ꝓ fortitudine auariciā. ꝓ honore ꝛ dignitate luxuriā. Et hoc ꝓbat Dauid in p̄s. Auerterūt se ꝛ nō seruauerūt pactū. iō mutabis eos ꝛ mutabunt̄. Et sic pꝫ p̄mū ꝙ de bonis nature debemꝰ reddē rōnem deo tpe mortꝭ: ꝛ si bn̄ expēdimꝰ illa bona fortitudinē. pulchritudinē. agilitatē. subtilitatē. eo melius habebimꝰ. ꝛ si male apparebimꝰ q̄si symea. Secūdo dico ꝙ oportet nos reddē rōnem de bonis grē. que sꝫ sapiētia. scīa. intellectꝰ. cōsilium. ꝛ illud bonū dat̄ ſm donationes xp̄i. Uñ. i. Coꝝ. xij. Dedit aliqbus sciētiam.

sicut Salomoni q̄ fuit sapiētissimus viroꝝ. dat aliq̄b⁹ sciaꝫ in opādo subtilia edificia. dat aliq̄b⁹ sciaꝫ magni intellectus. dat aliq̄bus grām magni ꝯsilij. Uñ dicit idē. Diuidit singulis sicut vult. ⁊ iō grās egit Paul⁹ deo de hijs dat̄ dicēs. i. Coꝝ. xv. Gr̄a dei suꝫ id qđ sum: ⁊ gr̄a ei⁹ in me vacua nō fuit in me sꝑ manēs. Et istud donū ē optimū donū qđ pōt nob̄ dare ⁊ p̄cellit donū nature. ⁊ sꝑ hec dona dat nob̄ si petim⁹ eū ⁊ sum⁹ digni gr̄a spūsscti vt malū vitem⁹ ⁊ bonū operemur. ⁊ bona cogitemus. vñ. ij. Coꝝ. iij. Nō sum⁹ sufficiētes cogitare aliq̄d a nobis q̄si ex nobis. ſ; sufficiētia nr̄a ex deo ē. ⁊ ideo ad illud bonū diuine gr̄e debem⁹ coꝛ nostꝝ p̄parare sic̄ dicit ꝓph̄a Dauid. i. Paralip. xxij. Prepate corda vr̄a ⁊ aīas ve. do. deo. Naꝫ sepe mittit nobis illud donū gr̄e ⁊ misericordie de celo. ⁊ cū inuenit corda nostra imūda nō venit ad nos ſ; reuertit̄ ad deum Huı⁹ legim⁹ figurā in Gen̄. viij. Noe enim erat in arca ⁊ extra arcā fuit diluuiū super oēm terrā. ⁊ Noe aperuit fenestram ⁊ misit colūbam huc ⁊ inde. tādē fessa q̄siuit vbi sederet ⁊ nō inuenit locū ⁊ noluit sedē sup cadauera sicut coru⁹ fec. iō reuersa ē ad Noe in arcā. Ita spūal'r pr̄ mittit nob̄ de celo gr̄ā scti spūs velut colūbā albā. vñ dic̄ Joh. in euāgelio. c. i. Spūsscti⁹ in colūbe specie visus ē: ⁊ diluuiū p̄ctoꝝ inundat iam super vniuersam terrā. i. hoīes. ⁊ ideo nō sedet super cadauera. i. corda putrida. iō gr̄a spūsscti reuertet̄ in arcam eternitat̄. ⁊ ista colūba sꝑ volat. ſ; pauci sꝫ q̄ sꝫ digni vt reqescat super eos. Et iō de bonis gr̄e oportet nos reddere rōnem. q̄ sꝫ sapia. scia. intellect⁹. ꝯsiliū. ⁊ sic pꝫ secūdū mēbruꝫ. Tertio dico q̄ nos oportet reddē rōnem de bonis subē: que sūt diuitie in reb⁹ in auro ⁊ argēto. i. in possessionib⁹ t̄p̄alib⁹ vt dom⁹ boues ⁊ oues. Dicit em̄ ps. Oīa subiecisti sub pedib⁹ ei⁹ oues ⁊ boues vniūsas insup ⁊ pecora cāpi. De illis deḃm⁹ esse sic̄ boni dispēsatores. vt nō expēdam⁹ ea inutiliter. ſ; debem⁹ paupib⁹ ꝓpter deū tribuere q̄ nob̄ hec dedit. ſ; multi sꝫ qui ꝯgregāt p̄ vsurā ⁊ rapinā. ⁊ nulli pauperi dāt partē. ⁊ illi offendūt deū a quo oīa hn̄t Unde legim⁹ in figura. i. Regū. xxv. Dauid fuit in deserto carēs cibo. ⁊ misit pueros ⁊ nūcios ad Nabal diuitē ⁊ petiuit vt sibi subueniret: q2 oīa q̄ hr̄et ab ip̄o hr̄et: q2 fuit dn̄s suus. ſ; Nabal dur⁹ dn̄o suo Dauid panē negauit ⁊ nūcios remisit vacuos. ⁊ ideo iratus Dauid ꝓmisit q̄ vellet ip̄m occidere ex q̄ noluit sibi subuenire de illo bono qđ habuit ab eo. Ita spūal'r oīa bona q̄ habemus veluti res temp̄ales habem⁹ a deo tanq̄ a dn̄o. ⁊ mittit nob̄ quotidie nuncios suos vel seruos. i. religiosos mēdicantes. ⁊ suos paupes tanq̄ ꝓprios filios. Qui illis igit̄ negāt ⁊ ad xp̄ꝫ vacuos mittūt. tūc eis irascitur ⁊ ꝓmittit deus eternam mortem. Unde ait Math. xxv. Qđ vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. Ite maledicti ī ignē eternū ⁊c̄. Et ideo cogitem⁹ ad reddēdum rōnem: vt post mortē securi stemus. ⁊ sic patet tertiū. Quarto dico q̄ oportet nos reddere rōnem de bonis gl'ie que nobis ꝓmisit vt illa nō amittam⁹. vñ ps. Credo videre bona dn̄i ī terra viuētiū. Et ista bona celestis gl'ie amittim⁹ p̄ p̄ctā: ⁊ acq̄rim⁹ per bona opa. Eccl. xxxi. Qui potuit trāsgredi ⁊ nō est transgressus: facere mala ⁊ nō fec. ideo stabilita sꝫ bona illi⁹. ⁊ bona opa eius laudāt oēs angeli ⁊ oīs eccl'ia sctōꝝ. ⁊ illa amittim⁹ p̄ p̄ctā. recuperam⁹ in pn̄ia. ita q̄ nob̄ dn̄s restituet oīa. vt pꝫ in figura Gen̄. xxxvij. Joseph erat cū fratrib⁹ ⁊ q̄siuit escā vt ꝯsolaret eos ⁊ portaret eis ad comedendum. ſ; fratres sui reddebāt mala ꝓ bonis. male tractantes eum ⁊ vēdentes eum. ⁊ postea factus est dn̄s magnus super oīe regnū egyptioꝝ: ⁊ fratres sui venerūt ⁊ se humiliauerūt ⁊ adorauerūt ⁊ rogauerūt eū vt pascēt illos. Ip̄e ꝟo vidēs eoꝝ hūilitatē dimisit oēs inuidias: ⁊ dedit eis ī reḡ suo multa bona ⁊ possessiōes ⁊ oīa q̄ desiderabant. Ita spūal'r dn̄s noster q̄siuit nos in h̄ mūdo triginta ānis. ⁊ multa bōa celestia nob̄ ꝯtulit in sanādo ⁊ redimendo ſ; nos dedim⁹ mala terrena p̄ celestib⁹ bonis. Nos em̄ vēdim⁹ eū in h̄ mūdo p̄ triginta denarijs. ſ; ip̄e ē ita bon⁹ a quo oīa bona p̄cedūt q̄ si rogem⁹ eū ⁊ hūiliam⁹ nos nūq̄ recordabit̄ iniuriā. ſ; multa bona nob̄ ꝯferet ⁊ celestis gl'ie dabit nob̄ mansiones sicut Joseph fratrib⁹ inter choros angeloꝝ. Uñ Joh. xiiij. In domo pr̄is mei māsiōes multe sꝫ. ⁊ oīa q̄ desideram⁹ ibi nob̄ monstrabit. ⁊ ideo de ill' bonis amissis p̄ p̄ctā nostra recupem⁹ per pn̄iam. Oportet em̄ nos reddē rōnem de bonis nature. q̄ sꝫ fortitudo. pulchritudo. ⁊ de bonis gr̄e q̄ sꝫ sapientia. scia. ⁊ intellectus. ⁊ de bonis subē q̄ sunt diuitie ⁊ delitie. ⁊ de bonis gl'ie: que sꝫ mansiones eterne.

Dñica decima post trinitat̃. Sermo. li.

Videñs iesus ciuitatẽ fleuit sup illã. Luc. xix. Nota ꝑpt̃ pctã hoĩm tria mala inuenit homo. Primo inuenit maculã ⁊ deformitatẽ in aĩa. ⁊ hec induciũt irã dei. Vñ apostolus ad Ephe. ij. Omnes filij ire eramus ꝑpter pctã. Secũdũ malũ est in intellectu ita ꝙ hõ intrat in ignorantiam. vnde apostolus Rom̃. i. Obscuratũ est insipiẽs cor eorum. Tertiũ malũ est in corpe ⁊ hoc induc̃ infirmitatẽ ⁊ tãdẽ mortẽ acutissimã. Sed venit xp̃s cõpatiẽs humane nature ⁊ tres medicinas nobis ꝯtulit ꝯtra tria supradicta. Nam ꝑmo ꝯ pctm̃ remissionẽ pctõꝝ. Vñ. i. Joh. ij. Remittuntur vobis pctã vr̃a per nomẽ ipius. Secũdo ꝯtra fatigationez pene corpoꝝ nostroꝝ suã passionẽ. Vñ Romanoꝝ. viij. Christus de peccato damnauit pctm̃. i. peccata diminuit per penam quam sustinuit. Tertio eruditionem scientie rationem decorãtem cõtra ignorãtiam. Unde Joh. xv. Quecunqꝫ audiui a patre meo nota feci vobis. Et ꝯsiderãs cõpatiebat̃ hũane nature flendo nõ ꝓ eo: ſʒ ꝓ nobis. ⁊ hoc ostendit in euãgelio. Videns iesus ciuitatẽ fleuit sup illam. quia cum discipulis appropinquauit sibi veniẽs de galilea. ⁊ dixit. Si cognouisses tu hõ qui habitas in illa. q̃ nũc tibi in pace sunt abscondita ab oculis rationis tue merito fleres. quia venient dies i te ⁊ circumdabũt te inimici tui vindicꝫ. ⁊ circũdabunt ⁊ ad terram ꝓsternent te. ⁊ coangustabunt te. ⁊ filios tuos qui in te sunt occident. ⁊ nõ relinquent in te lapidem super lapidem. eo ꝙ nõ cognouisti tempus visitationis tue ꝙ filiꝰ dei venit de celo visitãs te ⁊ docuit. ⁊ intrauit in ciuitatem ⁊ venit ĩ templum ⁊ cepit eijcere vẽdentes ⁊ ementes dicens illis. Scriptum est enĩ. Domus mea domus orationis vocabitur. vos autẽ fecistis illã speluncã latronũ. ⁊ erat quotidie docẽs in tẽplo. Et sic pꝫ euangeliũ. Ergo ad thema. Et ista q̃ ꝑ dixit verificabantur post ascẽsionẽ dñi ad. xl. annos quo tp̃e patienter expectauit vt agerẽt penitẽtiam ꝓ pctĩs ꝙ ipm in cruce occiderũt. ſʒ ex quo nõ egerũt pniam ſʒ in peccatis ꝑmanserũt misit Tytum ⁊ Vespasianum imperatores romanos qui obsederunt hierusalem ciuitatem. ⁊ tota regio confluebat ad eã. ⁊ ita circũdabãt eam ꝙ multi hoĩes mortuiꝰ sũt fame. ita magñ fames erat in ea vt vna mulier iugulauit suũ ꝓprium filium ⁊ assauit ⁊ comedit: qđ erat ꝯ naturam. ⁊ destruxerũt eam ꝙ nõ mãsit lapis super lapidẽ. ⁊ multa milia hominũ gladio perierũt. ⁊ multa milia iudeoꝝ vendiderũt dantes. xxx. iudeos ꝓ vno argẽteo. ⁊ sic verificata sunt ꝓphetia xp̃i huius euãgelij. Nota ꝙ quatuor sũt ciuitates in quibus habitãt om̃es creature. Prima est ciuitas huiꝰ mũdi que est plena fraude ⁊ iniquitate. Vñ ꝑs. Vidi iniq̃tatez ⁊ ꝯdictiõem in ciuitate die ⁊ nocte circũdabit eam iniq̃tas. ⁊ nõ defecit de plateis eius vsura ⁊ dolus. illa aũt ciuitas sicut miserabiliter edificatur. ita miserabiliter destruetur in die iudicij. Huius legimus figuram Josue. vi. quando filij israel venerũt aũ hiericho. ⁊ hiericho erat circũdata muro magñ ⁊ alto. tũc Josue misit septẽ sacerdotes cuꝫ tubis: q̃ septies circuibãt ciuitatẽ cũ tubis sonantibus ⁊ ceciderunt muri ac ciuitas destruitur. om̃is populus interficit̃ a maiore vsqꝫ ad minorẽ. Ita spũalr̃ ꝑ iericho q̃ interpretat̃ luna nota ꝑũtem mũdũ q̃ mutat̃ vt luna. ſʒ Josue. i. xp̃s cũ septez sacerdotibus sanctĩs circuit: ⁊ septima vice corruit ciuitas ⁊ muri huius mũdi destruũtur. Primꝰ summus sacerdos est xp̃s q̃ sue predicationis doctrina vt tuba canebat sup hãc ciuitatez mũdi. istud Math̃. vij. Omnis arbor q̃ non facit fructum bonũ excidetur. Secundꝰ sacerdos fuit Johannes baptista qui circuibat canens voce tubali dicens. Penitẽtiaz agite appropinquat enĩ regnũ celoꝝ. id est dei. Tertius fuit numerus duodecim ap̃loꝝ rum q̃bus ait. Ite in orbem vniuersum ꝑdicate euãgelium omni creature. qui crediderit ⁊c̃. Quartus sacerdos est numerꝰ. lxxij discipuloꝝ. Unde Luc̃. x. Misit eos binos ⁊ binos in oẽm ciuitatem ante eum. de q̃rũ numero fuit Lucas. Marcus. Cleophas. ⁊ multi alij q̃ predicabant diẽ iudicij ⁊ multa bona. Quintus sacerdos est numerꝰ ꝑdicatoꝝ q̃ predicant in plateis mundi. quibus ait dñs ⁊ vnicuiqꝫ nostrum. Esa. lviij. Clama ne cesses quasi tuba exalta vocem ⁊ annũcia ꝑplo meo scelera eoꝝ ⁊ domui Jacob pctã eoꝝ. Sextus sacerdos est Helyas ⁊ coadiutor eiꝰ Enoch q̃ ĩ paradiso terrestri viuẽ debẽt vsqꝫ ad diẽ iudicij. ⁊ tũc ꝑdicabũt tp̃e antixp̃i. ⁊ tũc occident̃ ĩ plateis hierl̃m. vt pꝫ in li. Dañ. Septimus sacer

dos ē ordo canentiū sup ciuitatē mūdi cuz
tuba sicut angeli in die iudicij. vñ. i. Cor.
xv. Canet eñi tuba ꝛ mortui resurgēt incor
rupti. Hec tuba canet. Surgite mortui ve-
nite ad iudiciū. Et tūc muri ciuitatꝪ mundi
corruent ꝛ oīs ppl's mūdi morief. ꝛ omnis
creatura q̄ vixit ad hoc tps in hac ciuitate.
Ergo dñs vidēs ciuitatē fleuit sup illaz. i.
p̄sentē mūdū. Scđa ciuitas ē ꝯsciā in q̄ ha
bitat aīa velut rex in sua ciuitate. ꝛ ciuitas
sanctificaf in baptismo. vñ ait aīa. Ecc. xx-
iiij. In ciuitate sanctificata similit̄ requieui
Muri eius sunt custodia angeloꝝ. Porte
sunt q̄nqꝫ sensus corpis. Cōciues aīe sunt
memoria. volūtas. ꝛ intellectus. Sed h̄ ci-
uitas sepe capif ꝛ destruif. de q̄ legim⁹ Judi
cū. xx. Trib⁹ beniamin habitabat in vna ci-
uitate ꝛ venerūt hostes dicētes socijs suis
Nos intrabim⁹ ciuitatē ꝛ vos manebitꝪ in
insidijs cū viderītꝪ fumū occurrite. q2 ap p̄-
hendem⁹ ciuitatē. ꝛ h̄n fumū viderūt occur
rerūt ꝛ ciuitatē destruxerūt ꝛ obtinuerunt.
Ita sp̄ualit̄ ciuitas h̄ est ꝯsciā vbi habitāt
filij dei ꝛ nō custodiūt ciuitatē bñ. veniūt ꝗ
insidiatores. i. demones ꝑ malas cogitatio
nes ꝛ dicūt socijs suis diabolis. Nos intra-
bimus ciuitatē ꝯsciē ꝑ malas cogitatiōes.
et cū videritis fumū. i. ꝯsensum ꝑ exteriorē
apparentiā. Nā interdū cogitatiōes male
ab extra apparēt ꝑ gesta. ꝛ tunc diaboli oc-
currūt adimplere opus. ꝛ sic occidūt aīam
cū virtutib⁹ suis. q2 sic appar3 malus fum⁹
male ꝯsciē q̄ surgit ex successu ciuitatꝪ male
ꝯcupiē. Vñ Aug. Quia ignis luxurie cui⁹
scintilla sunt praua colloquia. cui⁹ flāma ē
supbia. cui⁹ cinis ē inopia. cui⁹ finis ē mors
eterna. Ergo fleuit sup ciuitatē. Tertia est
inferni de q̄ dr̄ Apoc. xvi. Ciuitas babylon
venit in memoriā ante deū: ꝛ dedit ei calicē
vini ire ꝛ indignatiōis. ꝛ sic maledixit oīb⁹ ha
bitantib⁹ in ea. Ciuitas babylon ē infernus
cui dñs maledixit: ꝛ oībus habitātib⁹ in ea
Ista ciuitas h3 plures plateas miserie ꝛ pe
narū. Prima platea ē tenebrarū. Job. x. Di
mitte me vt plangā paululū dolorē meum
anteꝗ̄ vadā ad terrā tenebrosam ꝛ optam
mortꝪ caligine: terrā miserie ꝛ tenebraꝝ vbi
vmbra mortꝪ ꝛ null⁹ ordo: ſꝫ sempitnꝰ horror
inhabitat. Scđa platea ē sulphurꝪ ꝛ fetoris
vñ p̄s. Ut lutū platearū delebo eos. Itē p̄s
Pluet sup pctores laq̄os ignis sulphur et
sp̄us pcellarū ps calicꝪ eoꝝ. Itē Esa. xxxiiij
De cadaueib⁹ dānatoꝝ ascēdet fetor. Ter

tia platea ē ignis ꝛ ardorꝪ. vnde p̄s. Ignis
ī furore meo exardescet: ꝛ ardebit vsqꝫ ad
inferni nouissima. Quarta platea est frigo
ris ꝛ niuis. vnde Job. xxiiij. Ducenf de aq̄s
niuiū in calorez nimiū. vt pene augmenten
tur. Quinta platea est visio demonū horri-
bilium. Amos. v. In plateis eorum erit plā
ctus magnus ꝛ vlulatus. Sexta platea erit
esuries. Unde in Esa. c. lxv. dicit dñs. Ser-
ui mei comedent: ꝛ vos esurietis. Septima
platea est sitis. vt dicitur Luce. xvi. de diui-
te. Mitte lazarum vt intingat extremū di-
giti sui in aquam vt refrigeret linguam me
am. In his plateis inferni multi cruciant.
ideo videns iesus ciuitatem fleuit super il-
lam. Quarta ciuitas est celi. de qua Apocal.
xxi. Uidi ciuitatem sanctā hierusalez nouaz
descendentē de celo ꝛc̄. Hec habet septē pla
teas. in quibus est gaudiū ꝛ leticia. Prima
platea est splendidissime ordinata. Nā ip-
sam ciuitatez edificat altissimus rex sibi ꝛ
suis amicis in decorem vnde sternef auro
mundissimo ꝛ lapidibus p̄ciosis saphyris
carbūculo ꝛ smaragdo. Secūdo in plateis
hierusalē supne sanatf gloriosissime omia
corpa electoꝝ in glorificatione ꝙ amplius
nunꝗ̄ infirmanf. Nā legim⁹ d̄ sancto petro
ꝙ credētes ponebāt infirmos in plateis ci-
uitatis ꝛ vmbra q̄ sup eos venit de sctō pe-
tro sanauit eos. ꝗ̄tomagꝪ ꝑ vmbrā oīpoten
tis dei plasmatoris oīum rerū: ꝛ ꝑ aspectū
summi regis oēs sananf. Tertio in platea
huius ciuitatis coronabimur gloriosissime.
Unde legimus ꝙ rex assuerus fecit hoīem
quē diligebat honorari in oībus plateis ci-
uitatis. ita christ⁹ oēs diligentes eū. Quar-
to in hac platea ciuitatis celi letissime gau-
debimus. q2 ibi ꝯiugati iusti ꝛ boni vident
eoꝝ opera: ꝛ pueros corā deo exaltatos ali-
quos in officio papatus. ep̄at⁹. p̄sbyterat⁹.
aliquos vident cū angelis ludere in plateis
hierusalē ciuitatis supne. Unde Zach. viij.
Platee ciuitatis implebunf infantibus et
puellis ludentib⁹. ꝛ senes. i. ꝯiugati ꝯgra-
tulati sunt de fructibus. i. de pueris quos ibi
vident in dignitate. Quinto in hac platea
celestis ciuitatis laudabitur deus gloriosissi
me. Unde p̄s. Ciuitas hierusalē lauda deū
tuū sion. ciuitas sancta. qm̄ confortauit se
ras portarū ꝛc̄. Sexto in plateis ciuitatꝪ su-
perne cognoscemus deum splendidissime.
vnde. i. Corinth. xiij. Nunc videmus ꝑ spe-
culū. i. in obscuritate ꝛ enigmate. tūc aūt vi

debimus facie ad faciez. vñ Cant. iij. Egredimini filie sion videre regē in decore. Septimo in platea hac fruemur deo dulcissime. vnde ps. Gustate τ videte quoniā suauis ē dñs. beatus vir qui sperat in eo. Ideo ait ī ps. Mihi adherere deo bonū est. τ ponere ī deo spem meā. tunc in illa ciuitate possum cū sanctis τ electis τ angelis suis ipsum eternaliter laudare. Ergo videns ciuitatē 9sciētie destructam fleuit super illam. vidit ciuitatē hūina mūdi in die iudicij destructaz et fleuit sup illam. vidit ciuitatē inferni vbi dāndi puniunf fleuit sup illā. τ vidit ciuitatē celi: τ gauisus ē sup illā. Ad quaz nos τc.

Dñica vndecima. Sermo. lij.

Qui se humiliat exaltabif

q

Qui se humiliat exaltabif Lu. xviij. Nota q̄ supbia est in eternū viciū detestabile coram deo τ hoībus. Prou. viij. Supbiā τ arrogantiā coꝝ detestor. h̄ ꝓpter tria. Primo q2 supbia oritur ex inobediētia. Vñ inobia cordis tui extollet te in supbiā. Scđo orif ex supbia excecatio mentis. Tertio orif ex supbia inuidia q̄ corā deo τ hoīb9 odibilis ē vt dı Ecc. x. ita econuerso de hūilitate tria oriuntur bona primis 9traria. Nam primo de hūilitate oritur obia τ subiectiōis reuerentia. Vñ Gen. xvi. Uenit agar ancilla et hūiliauit se corā dña. Scđo orif de hūilitate intellect9 cognitionis. Vñ Prou. xi. Ubi hūilitas ibi sapia. Tertio ð hūilitate oritur charitas q̄ expellit inuidiā. Vñ Jac. iiij. Deus supbis resistit hūilib9 dat gloriā grāz et charitatē. τ hec sex ostenduntf in h̄ euangelio. Tres species supbie. de pharisco q̄ superbe intrauit templū gloriādo inaniter de bonis. τ tres spēs bonitatis. s. hūilitatis de publicano q̄ pcussit pectus suū τ noluit oculos leuare. qđ patet in euāgelio hodierno. Dixit iesus ad quosdā qui in se 9fidebāt tanq̄ iusti τ aspernabanf ceteros pabolā hāc. Duo hoies ascenderūt in templū vt orarent. vn9 phariseus τ alter publican9. Pharise9 stāo hec apud se orabat Deus grās ago tibi. q2 non sum sicut ceteri hoies. raptores. iniusti adulteri. velut etiā hic publican9. Jeiuno bis in sabbato. decimas do de oībus q̄ possideo. Et publicanus alonge stans τ nolebat oculos leuare in celum. quia reputabat se indignū coram deo τ angelis: sed percutiēs pectus suum dixit. Deus ꝓpicius esto mihi peccatori. hoc de intima cordis 9tritione dixit. Ecce iste primus mansit sicut fuit. gloriando eni de bonis orauit. sed iste. s. publicanus obtinuit remissionē oīum peccatorum. Unde ait dñs. Amen dico vobis quia h̄ descendit iustificat9. i. mūdus ab oī peccato in domū suam. Et ideo ait 9cludēdo istā parabolā nobis in exemplū. Ita dico vobis. Qui se exaltat humiliabif. per deiectionem in futura vita. τ qui se humiliat exaltabif in eterna vita. Et sic patet euangeliū. Quo ad thema. Qui se humiliat exaltabif. Nota q̄ vera humilitas in quattuor recōmendatur. Primo in naturis. scđo in lapidib9. tertio in figuris: quarto in picturis. Primo dico q̄ vera humilitas cōmendaf in naturis et primo in quodā flore. s. viola. qui est pu9 flos τ primus inter flores nūciano estatez ita humilitas inter ceteras virtutes est p̄ma. quia sicut superbia est radix oīuz viciorum. ita humilitas est radix oīum virtutū. Item viola est sicut parua auis rostrū habens τ alas τ caudam. ita humilitas habz os semp ad laudandū deum. vnde dixit in ps. Lauda anima mea dñm. habet duas alas ad celestia 9templandū τ de terrenis volandū. habet caudam paruulam ad mortis memoriā. Itē comparaf in naturis rez stelle. nam stella apparet parua tamen dicunt naturales q̄ stella sit maior tota terra. Dicitur Ecc. l. de humili hoīe. Quasi stella matutina in medio nebule. τ quasi sol ī meridie τ quasi luna plena. ita refulget humilitas in ecclesia dei. Itē hūilitas in naturis rerum compatur lapidib9 p̄ciosis. Primo amethysto. qui talis est nature q̄ reprimit ebrietatē τ inducit sobrietatē. sic humilitas reprimit superbiam. que se humiliat ambiciose. Unde supbus est quasi ebrius ignorans seipsum. Unde Johelis. i. Expgiscimī ebrij a vino supbie. Scđo humilitas comparatur iaspidi. q̄ fugat fantasmata. sic humilitas trāsitoria que sunt somnia. q2 Ecc. xxxiiij. dicitur de supbo. Cor tuū fantasias patitur. Tertio humilitas compaf saphyro. nam sicut saphyrus reprimit tumores ita humilitas iram. Unde dicif. i. Corinth. xiij. Humilitas non inflatur. Quarto humilitas est sicut euychinus. nā sicut iste lapis facit hominē fortem contra ipsum diabolū vt patet de dauid. i. Reg. vbi samuel venit ad iesse cui habuit octo filios. de his nullū elegit nisi illum qui fuit despectus τ humilf. scilicet dauid. τ ille vicit leonem τ vrsum τ

Bollā. ita hūilitas vincit diabolū. mūdū3. τ ppriā carnē. τ ideo fuit exaltatus sup oēs fratres. Ergo q̄ se hūiliat exaltabit. Secūdo dico φ vera hūilitas cōmēdat in picturis. Nā legit φ romani depingebāt hūilitatē ad modū hoīs habētis caput inclinatū3 cū nigris vestib⁹, ad ābulādū cū baculo, τ ad seruiēdū. Sic ad ppositū3 vera hūilitas d3 hēe q̄tuor ɔditiōes bonas. Prima cōditio φ hūilis se vilē sp velit reputare in ɔsōna q̄uis sit pulcher. iust⁹. τ nobil. vt patet de Dauid q̄ fuit pulcher. tū reputauit se velut canē mortuū mordē nolētē. vt p3. i. Regū. qñ ipm Saul persequebat. iō imago inclinauit caput suū. Secūda ɔditio ē φ verus hūilis d3 se reputare exulē in ɔsciā τ paratū in oīb⁹ mādatis dei q̄ ad deū ptinēt. τ dicat illud ps. Parat⁹ sum τ nō sum turbat⁹. eo cū baculo ad ambulādū. Tertia cōditio d3 eē φ ver⁹ hūil se sp oñdat despectū. vt p3 in hoc euāgelio. q2 a longe stetit reputauit se indignū oculos leuare ad dñ3. iō imago habuit nigra vestimēta. Quarta ɔditio vere hūilitatis φ hūilis se sp reputet ad seruiēdū alijs q̄si de iure teneat. q̄uis non ptinet sibi ad suiēdū interdū. vt p3 de xpo dño nostro q̄ fuit mgr̄ τ dñs tñ seruiuit suis discipulis lauādo pedes eo2. Un̄ ait Math. xi. Discite a me q2 mitis sum τ hūil corde. τ sic p3 secūdū φ vera hūilitas cōmēdat in picturis. Si eñ romani q̄ erāt pagani sic depingebāt hūilitatē. q̄to magis nos xp̄iani. Tertio dico φ hūilitas cōmēdat in sc̄ptur̄. Nā sacra sc̄ptura cōmēdat hūilitatē3 τ vituperat supbiam que ē sua cōtraria. τ iō humilitas meliorē partē elegit φ sua ɔria. Nā superbia elegit qd̄ ē extra. vt hypocrite. de quibus dicit sc̄ptura. Amant p̄mas sedes in synagogis. salutatōes in foro. ab oīb⁹ vocari rabbi qd̄ ē mgr̄. τ tñ int⁹ ē vacu⁹ τ solum q̄rit qd̄ est extra. s̄ ecōuerso hūilitas cū sua ɔtraria diuidēs elegit ptē meliorē ab intra. Un̄. ij. Cor. i. Nā glīa nr̄a hec ē testimoniū ɔsciē nr̄e. τ deus videt in abscōdito cogitatiōes hoīm. Itē supbia elegit corticē s̄ humilitas nucleū vt inde de⁹ honoret τ proximus edificet. Itē supbia elegit paleas vane glīe. s̄ hūilitas elegit granum vt colūba. Un̄ dicit aīa deuota Cañ. v. Aīa humilia q̄si oculi colūbarū sup riuulos aq̄rū. Item supbia elegit florē: s̄ hūilitas fructū. Unde Cañ. ij. Fruct⁹ ei⁹ dulc̄ gutturi meo. Item supbia elegit mōtē eleuatiōis. s̄ humilitas elegit vallem depssiōis. τ hūilitas meliorē partem habebit. q2 mōtes sūt aridi. montes sūt duri. mōtes sūt tēpestuosi. Itē supbi nunc aridi sūt in deuotiōe. nūc duri in ɔximi compassiōe. nūc steriles in bono2 operū fructificatiōe. Et mōtes sūt tēpestuosi in varia temptatiōe. s̄ ecōtrario valles sunt tute τ molles. Ita hūiles sunt irrigui in lachryma2 effusiōe. sūt fructuosi in bono2 opm fructificatiōe. sunt molles in ɔximi cōpassiōe. sūt trāq̄lli in pacis ɔstrictiōe τ ɔfederatiōe. Un̄ videm⁹ qñ aqua fluit de mōtib⁹ in vallem. sic grā diuina in corda hominū hūliū. Un̄ Greg⁹. Quāto arbor altior tāto mot⁹ ꝑnior. τ quāto arbor ꝓfundior tāto firmior. ita humilis q̄to profundior stat in humilitate tāto securior a tēpestate hui⁹ mūdi. Ergo ad thema. Qui se hūiliat τc̄. Quarto cōmēdat hūilitas in figuris. q2 supbia gerit figuram oīm vicio2. Est eñ sicut rex q̄ nō venit solus. s̄ qñ supbia venit in cor hoīs plura pctā sequūtur. l. auaricia. accidia. τc̄. Iō dicit poeta. Si tibi gratia. si sapientia. formaq3 det. Sola supbia destruit oīa si comitetur. Un̄ videm⁹ p experiētiā qñ aliq̄s vult vas aliqd̄ frāgere iactādo ad terrā primo eleuat. q̄to eñ alti⁹ eleuat tāto grauius cadit. Ita dyabol⁹ qñ vult hominē frangere in oīb⁹ ṽtutib⁹ destruēdo. p̄mo eleuat in supbia. Itē dyabol⁹ facit sicut anicula que nō potest frāgere nucē volās in altū τ permittit cadē sup lapidē vt soltē p casu3 frangat quā nō potuit rostro frāgē. ita dyabol⁹ quē nō p̄t frāgere in hūilitate ducit in altū supbie τ honoris hui⁹ mūdi vt cadat super lapidem et peccet in xp̄m iesum q̄ est lapis fundamēti totius eccl̄ie. Un̄. i. Cor. x. Petra aūt erat xp̄s. Itē videm⁹ φ multi sunt simplices τ hūiles. s̄ si eleuant ad honores mutāt mores. Un̄ q̄tūcūq3 fuerit ouis vilis τ despecta si nola pēdit ad collū semp nitit p̄cedere alias oues τ reputat se meliorem. ita q̄tūcūq3 hō sit humilis si collo suo nola supbie oppēdit se exaltat. Itē videm⁹ φ ligna putrida τ ṽmes de nocte splendēt τ in die nō. hoc ē in die iudicij qñ oritur sol iusticie. Itē destruit sepe supbia hoīem in corpe in aīa. τ in rebus. Un̄ legim⁹ figuram. iiij. Regū. xiiij. Amasias rex ignobilis misit ad Joas regē isrl̄ dicēs. Ueni τ videam⁹ nos mutuo τ da mihi filiam tuā. Tunc rex israel nobilis τ potēs rescripsit ei derisorie ī parabolis. Carduus illa herba sc̄psit cedro in

libano. des mihi filiam tuã. Cedrus de libano venit ⁊ puocauit in potẽtia suo oẽs bestias cãpi ⁊ pculcauerũt carduũ ⁊ ad nihilum redactus est card9. ⁊ istã parabolam rescpsit vt attenderet de sua superbia: s nouit acquiescere. Tandẽ venit rex israel cum potẽtia magna ⁊ regiõem cardui destruxit: ⁊ ipm interfecit. Ita moraliter Carduus est supb9 hõ stãs in cãpo hui9 mũdi: cũ em̃ floret in fortuna credit se deo assimilari. scribit ergo ad cedrũ in mõte libano. i. ad xp̃m da mihi filiam tuam. i. gl'iam in hoc mũdo ⁊ in futurũ credẽs per supbiam gl'iam eternaz acqrere. Sz cedrus de libano. i. xp̃s puocat omes bestias terre. i. sp̃us malignos ⁊ dat eis ptãtez vt carduũ in campo superbie stãtem pculcẽt hic per mortem ⁊ miseriã. ⁊ i futuro p eternã damnatiõem. ⁊ ideo cõminãdo omib9 supbis dicit pp̃ha in p̃s. Uos aũt sicut hoĩes moriemini. ⁊ sicut vn9 de p̃ncipibus cadetis. qz sicut ille p̃nceps supbus lucifer cecidit. ⁊ ille supb9 Amasias rex. ita oẽs supbi. Ideo quo ad thema. Qui se humiliat exaltabitur ⁊c.

Dñica duodecima. Sermo. liij.

Surdos fecit audire.

Marc. vij. Nota q sic videmus vnũquodq3 op9 laudat suum factorem. qd si opus est bonũ tunc q inspicit dicit. O q̃ bonus ⁊ subtilis ẽ ille artifex q fecit hoc opus. s si opus est nulli9 valoris tunc vituperat suum artificem ita q q inspicit dicit: qualis ignarus fecit hoc op9. Ita charissimi tria opa subtilia ⁊ pulchra q̃ue videmus ad oculum laudant suũ opificem qui est deus creator omniũ. Primuz ẽ opus creatiõis qd fecit valde potenter. scz creando celum ⁊ terram: mare ⁊ montes. ⁊c. ⁊ om̃ia que in eis sunt. in hoc opere patet sua potentia. Unde Aug9. Si viderẽ aliquem opificem qui tale celum talem terrã: ⁊ talia que i eis sunt posset facere vere vellem dicere q esset deus. s ex quo nullus homo potest talia facere. merito debet homo deum laudare dicens. Bene om̃ia fecit. Secundum op9 est ordinationis. ⁊ hoc fecit valde subtiliter sicut videmus q ordinauit sydera in celo. ⁊ planetas: solem: ⁊ lunam: q̃ue tenent cursum suuz in spheris suis ascẽdentes ⁊ descendentes. recedentes ⁊ redeũtes. ⁊ per recessum ⁊ reditum facientes diẽ ⁊ noctem estatem ⁊ hyemẽ que om̃ia subtiliter ordinauit. Unde p̃s. Benedicite. i. laudate om̃ia opera domini domino laudate ⁊c. Tertium est opus sanatiõis. ⁊ hoc fecit misericorditer. Unde apostolus ad Tytum. Nõ ex operibus iusticie que fecimus nos: s bm suam misc'diam saluos nos fecit deus per redemptiõem ⁊ sanatiõem corporis et anime. ⁊ de hijs loquitur in euangelio hodierno. Exiens iesus de finibus tyri illius regionis vbi predicauit ⁊ infirmos sanauit ⁊ venit per sydonem per illam regiõẽ ⁊ veit ad mare galilee inter medios fines decapoleos. id est decem ciuitatum que iacuerunt circa illud mare. ⁊ cũ ibi venit ad mare adducunt ei hominem mutum ⁊ surdũ. ⁊ amici eius rogabant eum vt manuz sibi imponat. ⁊ dominus misericordia motus eduxit eũ de turba seorsum. i. separatum. ⁊ misit digitos i aures eius ⁊ accepit de saliua oris ⁊ tetigit linguam eius. Unde suspiciẽs in celum iesus ⁊ ingemuit. ⁊ ait illi. Effeta. i. aperire. ⁊ statim aperte sunt aures eius ⁊ solutum est vinculum lingue eius ⁊ loquebatur recte. Et precepit illis iesus ne alicui dicerent dans nobis exemplũz q de bonis operibus non debemus vanam gloriam querere. Quanto autẽ eis precipiebat tanto pl9 predicabant ⁊ eo magis ãmirabantur dicẽtes. Bene om̃ia fecit. surdos fecit audire: ⁊ mutos loqui. Et sic patet euangeliuz. Quo ad thema. Surdos fecit audire. Nota q q̃tuor sunt voces quas debet quilibet peccator audire. Prima vox est cõminantiũ. Secũda vox est p̃dicãtium. Tertia vox est clamãtiũ. Quarta vox est resuscitãtiũ. De prima voce dico q quilibet peccator debet audire vocẽ cõminãtium. Uñ p̃s. Uox dñi super aquas deus maiestatis intonuit. Per aquas nota populum huius mundi. quia sicut aqua fluit ⁊ refluit die ⁊ nocte ⁊ nunq̃ quiescit. ita populus huius mundi vix9 nascitur: olius moritur donec reuertantur in terram. Quõ autez dñs aperiat aures surdorum pctõrum per vocem cõminãtium tanq̃ vocem tonitrui magni. pz Apoc. x. Uidi angelum de celo venientem ⁊ clamantẽ. ⁊ postq clamauit septem tonitrua dederunt voces suas. Ita moral'r angelus ẽ xp̃us q clamat pctõribus vt penitẽnam agant in hoc mũdo. ⁊ post ipm clamãt septẽ voces tonitruorum. Prima vox tonitrui est plaga huius mũdi p famem. per pestilentiam. ⁊ per

guerras q̄ de celo emittunt ad cōminandū
petōri. Vn̄ ps. Eteni sagitte tue trāsierūt τ
vox tonitrui tui in rota. Rota significat mū
dum qui mūdus ad modū rote voluitur in
instabilitate. sagitte sue transierūt terrā tri
bulando. τ vox illius tonitrui sonat petōri-
bus cōminādo. Unde dicunt naturales q̄
oēs creature timent tonitruū. Nam pisces
vadunt ad pfundū maris non se mouē au-
dentes. bestie siluarū fugiūt ad latibula. et
aues se abscondūt in cauernis τ scissuris pe
trarū. sed solus miser petōr non audit nec
timet vt fugiat a peccato. τ sic patet prima
vox. Secūda vox tonitrui est fraus τ dolus
et detractio que iam totā terrā pcutiūt. vn-
de Viere. ix. Oīs amicus fraudulent incedit
De ista voce tonitrui dicit Joh. in apocal.
Venit angelus de celo τ emisit voces horri-
biles τ tonitrua ī terrā τ diuisit terrā. Ista
vox terribilis est fraus τ mēdacium diuisit
terram in tres ptes. s. in iudeos. paganos. τ
malos christianos. qui oēs in fraude τ do-
lo viuūt in terra. Tertia vox tonitrui ē bre-
uitas vite. q̄tomagis homo debet timē talē
incertitudinē vite q̄ tonitrui vocem. Unde
Ecci. xl. Substātie iniustorū sicut fluui⁹ sic-
cabunt τ sicut tonitruū magnū in pluuia
psonabūt. Nam sicut tonitruū magnū dissi
pat pluuiā. ita breuitas dissipat omēs res
tpales τ corpus τ aīam quam possidebat.
Quarta vox tonitrui ē horribilitas mortis
Ni q̄n videm⁹ mori magnū vel maiorē no
bis tunc pcutit vox tonitrui ad aures nr̄as
dicens. Ecce sicut ille morit tu morieris. di
spone res tuas. τ cū illud tonitruū pcutit τ
oīa membra tāgit in occultis videlicet ner
uis in capite sis patus. q̄r nescis diem neq̄
horam. Vn̄ ps. Dn̄i formida. aduer. eius τ
in. ipsos in ce. to. Quinta vox tonitrui ē iu-
dicij ptitas. Nam citius veniet ad nos dn̄s
in ictu oculi q̄ pe morti. Vn̄ in lib. Vester. Ui
di tonitruū in somnis ita magnū q̄ capilli
capitis horruerūt. Sexta vox tonitrui ē iu-
dicis strēnuitas. vn̄ Mat. xxv. Cū venerit
filius hoīs in sede maiestatis sue. tūc tonabit
vox maiestatis sue terribile verbū. Ite ma-
ledicti in ignem eternū. De isto tonitruo ait
dauid in ps. Et intonuit de celo dn̄s τ altis-
simus dedit vocem suam. grādo τ carbones
ignis. Septima vox tonitrui est penarū per
petuitas q̄ nunq̄ habebūt finē. Naz q̄diu
dn̄s est in celo tamdiu durabit ista pena.
Vn̄ Esa. xxix. Dn̄s exercituū visitabit terrā
infernorū cū tonitruo. vnicuiq̄ dando sm̄
opa sua. Et h̄ ē vox cōminantiū quā petō-
res nolūt audire vt emēdēt statum eorum
Scd̄a ē vox p̄dicantiū qui p̄dicāt vbū dei.
Ista assimilat voci tube. Vn̄ dicit dn̄s per
pphetā esa. p̄dicantē. Esa. lviij. Quasi tu-
ba exalta vocē tuā τ annūcia pp̄lo meo sce-
lera eorū. Itē Johel. ij. Canite tuba in sion
ɔuocate cetū. i. turbā. Huius legim⁹ figurā
Numeri. x. Dixit dn̄s ad moysen q̄n nō ha-
buerūt capacias. Fac tibi duas tubas ppt
q̄ttuor causas. Primo q̄n ppl's dz pugnare
ɔ inimicos tūc tubis facies clangorē vt po-
pulus animet. Scd̄o q̄n ppl's dz venire ad
festū tunc fac sonū vt populus veniat ad of
ficium dei. Tertio q̄n aliquid vis populo in
timare q̄d facere debeant aut vitare. Quar
to q̄n reus debet mori p suo delicto. tūc fac
populū ɔuocari. Ita spūalit p̄dicator verbi
dei debet habere duas tubas. vna est p̄dica
tio. secūda est sancta vita vt q̄d ore p̄dicat
exemplis ostēdat. Et illas tubas debet habe
re ppter quattuor causas. Primo ad vocā
dum pplm ad bellū spūale. vt animent pu-
sillanimes in bonis opibus vt viriliter pu-
gnent ɔtra mūdū diabolū τ ppriā carnem
Scd̄o vt ppl's se p̄paret ad festū futurum
eterne glorie. Nam si aīa peccatrix ibi vene
rit non habens vestē nuptialē. audiet a re-
ge eterno illud Mat. xxij. Quō huc intrasti
vbi est vestis virtutū quā tibi cōmisi in bap
ptismo. Unde sequit eycief in tenebras ex-
teriores. Tertio debet habere p̄dicator vo-
cem tubalē in p̄dicādo vt ɔuocet pplm et
dicat quid debeat vitare τ opari. Quarto
q̄n reus debebat occidi tūc tuba clangebāt
ita p̄dicator debz tuba vocis suē clamare re
um. i. peccatorē eternalit dānari nisi agat
penitentiā. τ sic patet secunda vox. Tertia
vox est clamantiū. Nam vox peccatorū cla-
mantium est diuersa τ multiplex. τ speciali-
ter quinq̄ voces peccatorū. Uersus. Clamant
ad dn̄m de terra crimina quinq̄. Usura. zodo
ma. merces. homicidaq̄ preda. Primo cla
mat pro vindicta vsura que a pauperib⁹ exi
gitur. iam aliqui exponunt pecunias paupe-
ribus accōmodando. melius esset q̄ recipe
rent a iudeis qui tm̄ in hebdomada recipe-
rent de vna marcha vnum denarium. sed
christianus vsurarius accipit solidum. Un-
de vsura in antiqua lege erat prohibita. ps.
Qui pecuniam suā nō dedit ad vsurā. τ mu-
nera sup innocētes nō accepit. Cū eīn pau

peres ita tribulanť. tūc clamor ad dñm vadit. Vñ Esa. xix. Clamabāt ad dñm a facie tribulāť et mittet eis saluatorē et ppugnatorem q̄ liberet eos. Secūdū pctm̄ clamāš ad dñm ē homicidiū et clamat p vindicta. Vñ dixit dñs ad cayn Geñ. iiij. Ubi ē frat̄ tu⁹ abel quia vox sanguinis eius clamat ad me de terra que aperuit os suū et accepit sanguinē ei⁹. Maledictus eris sup terrā. Nā homicida peccat occidēdo ɔtra oēm creaturā, nā hō est dignissima creatura oīum creaturarū et dñs toti⁹ terre, vt patet in ps. Oīa subiecisti sub pedib⁹ eius etc. Et oīs creatura clamat ɔtra homicidā p vindicta nisi agat pniam. et de⁹ descēdit et vindicat nā phibuit homicidiū in decem pceptis. et sic clamat vox sanguinis nisi sanguis christi clamaret p mīa. sicut dicit aplus. Sicut sanguis hūan⁹ clamat pro vindicta ita sanguis christi p mīa. alioquin deus iam destruxisset totū mūdū. ita miserabiliter funditur iam sanguis hūan⁹. ps. Effuderūt sanguinē velut aquā in circuitu. Tertiū pctm̄ clamat voce sua et est merces retenta. Vñ Iac. v. Merces operarior qui messuerūt terrā retēta ē eis. clamat ad dñm et clamor eius in aures dñi sabaoth introiuit. Quartū pctm̄ qd̄ voce sua clamat est oppssio viduarū et orphanor. Eccl. xxxv. Dñs nō despiciet pces pupillor viduarū et orphanorum. Nā si leseris eos vt lachrymenť et clament. talis clamor ascēdit vsq ad celū et dñs exaudiet et vindicabit. Quintū pctm̄ clamans est mutū et luxuria inordinata q̄ iam regit p totū mūdū. Unde Geñ. xviij. dixit dñs ad abraā. Clamor zodome et gomorre multiplicat⁹ ē nimis et pctm̄ eor aggrauatū est. descendā et delebo eos. Et sequiť. Pluit dñs sup zodomā et gomorrā sulphur et ignem. Sed heu iā totus mūdus venit ad talē statum qd̄ qd̄ clamāt h̄ quinq. s. sanguis hūan⁹ effusus. zodoma. merces retēta. et vox pdicātium et cōminātiū. hoīes surdi sunt et nō curant. ex q̄ istas voces clamātes non curant oportet eos audire q̄rtā vocē. videlz resuscitantiū que sequiť. Quarta vox ē resuscitantiū h̄ vox ē valde horribilis. Clamat namq christ⁹ ad modū leonis q̄ nos resuscitabit. Nā leo qñ parit filios suos mortui sunt. tūc pma die clamat. scd̄a die clamat. sed tertia die audiūt et resurgūt. ita christ⁹ clamauit pma die sue pdicatiōis sed nō audiuim⁹. clamauit secūda die in cruce et nō audiuim⁹. sz clamabit tertia die videlz in die iudicij et oportet nos audire siue volum⁹ siue nō. Item clamat vox angelor. Surgite mortui venite ad iudiciū. vt patet in euāgelio Matth. Mittet fili⁹ hoīs angelos suos et colligēt a q̄tuor ptib⁹ mūdi. et tūc surdos faciet audire. Nā aliq̄ sunt si possent obstruere aures libenter facerēt. sed illud oportet ɔ qd̄ nullū est remediū. tūc plāgēt se oēs tribus terre. Vñ Esa. xxvi. Expgiscimi et vigilate q̄ dormitis in puluē terre. Ergo ad thema. Surdos fecit audire et mutos loqui.

Dñica decimatertia. Sermo. liiij.

b Eati oculi qui vidēt q̄ vos videť Lu. x. Diciť enim in rerū natura q̄ aqla solē in splendore suo clarissimis oculis suis clare intuetur. et nō reūberat oculos. ɔtrōmagis verus sol nr̄os oculos mentis pōt delectare et iocūditatem cordis inducere et ad h̄ faciendū tria reqrunť q̄ oculis naturalib⁹ delectationē inducūt. Primū est qñ res quā videt oculus sit speciosa et delectabilis tūc oculus delectatur. Secūdū est qñ mediū deducens visum fuerit clarū. q2 in medio tenebrar non pōt clare res speciosa intueri. Tertiū ē qñ visus i se sit clar⁹. iō hō hñs debiles oclos n̄ pōt sustinere lucē. Ita tria sunt q̄ oclos mētis delectāt. Primū est res speciosa q̄ est ipse deus. vñ ps. Speciosus forma p̄ filiis hoim. Secundū mediū est prim⁹ qñ hō inspicit primū et pulchrā imaginē tūc ē tanq̄ mediū q̄ dirigiť oculus ad deū cogscēdū vt p visibilia ad morē inuisibiliū inducamur. Tertiū quasi clarus visus ē cognitio deitatis mediāte fide. q̄uis eni oculus exterior deū sicut est nō videt. fide tū oculus cordis ipsum videt. et ipsum clare videbit in futuro sicut est. et h̄ tria ostēdunť in h̄ euāgl. Dixit ie. dis. s. Beati oculi q̄ vidēt q̄ vos videť videlicz deum in hūanitate. Nā ego dico vob q̄ multi pphete et reges desiderabāt videre q̄ vos videtis. s. christū filiū dei de v̄gine natū. et audire ei⁹ doctrinā quā vos auditis et nō audierūt aurib⁹ corpalib⁹. et cū h̄ diceret. Ecce qdā legisperit⁹. i. doctor in lege temptans eū dixit. Magister qd̄ faciēdo vitā eternā possidebo. At ille dixit. In lege qd̄ scriptū est. Quō legis? Ille rūdēs dixit. Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo. et ex tota aīa tua. et ex oīb⁹ virib⁹ tuis. et ex oī mēte tua. et proximū tuū sicut teipsum. Dixitq illi. Recte respondisti. Hoc fac et viues. Ille aūt volens

iustificare seipsum dixit ad iesum. Et q̄s ē meus primus. Suspiciens aūt iesus dixit pabolā. Homo q̄dam descēdebat ab hierusalem in hiericho ꝛ incidit in latrones q̄ etiam despoliauerūt eū. ꝛ plagis impositis abierūt semiuiuo relicto. Accidit autē vt sacerdos q̄dā descēderet eadē via. ꝛ viso illo preteriuit. similit̄ ꝛ leuita cū esset secus locū ꝛ videret eū ptrāsijt. Samaritan⁹ autē iter faciēs venit secus eū ꝛ vidēs illū mīa mot⁹ est. Et appropiās illi alligauit vulnera ei⁹. infundēs oleū ꝛ vinū ꝛ imponēs illū in iumentū suū duxit in stabulū ꝛ curā ei⁹ egit. et altera die ꝑtulit duos denarios ꝛ dedit stabulario ꝛ ait. Curam illius habe ꝛ q̄dcunq̄ supererogaueris ego cū rediero reddā tibi. Quis hoꝝ inf̄ sacerdotē leuitā ꝛ samaritanū tibi videt̄ prim⁹ illi fuisse q̄ incidit in latrones. Et ille dixit. Qui fecit miām in illū. Et ait illi iesus. Uade ꝛ tu fac similit̄. et sic patet euāgeliū. Ista pabola est q̄ad genus humanū. Homo vulnerat⁹ inter latrones est genus hūanū q̄d cecidit ꝑ peccm̄ ꝑmoꝝ parentū ꝛ iacuit extra viam spoliat⁹ oibus v̄tutib⁹. sed venit sacerdos .i. ꝓphete ꝛ sacerdotes q̄ sanare eum nō pñt. Leuite fuerūt de illis q̄ sub sacerdotib⁹ fuerūt et seruiebāt in templo dei q̄ nō poterāt curare Sed venit samaritan⁹ .i. christus ꝛ infudit oleū mīe ꝛ vinū pietatis ꝛ sanauit gen⁹ humanū. Ergo q̄ ad thema. Beati oculi q̄ vident q̄ vos videtis .s. christū in hūanitate ī ipsum credēdo non solū oculis corꝑalibus q̄bus ipsi iudei eū viderūt sed oculis mentꝭ ipsum ꝯtemplādo ꝛ illū subseq̄ndo. Ergo beati oculi ꝛc̄. Nota ꝙ oculi iusti hoīs q̄tuor debent videre. Primo ad fundendū lachrymas ad purgandū ꝓpriū delictū. Secundo debent videre bona exempla ꝓximi ad imitandū. Tertio debēt videre pulchras creaturas ad laudandū deū. Quarto debēt videre celestia ad exorandū deū. Primo dico ꝙ oculi iusti hoīs debent vidē vt fundāt lachrymas ad purgandū ꝓprium delictū. vnde ps. Exitus aquarum deduxerūt oculi mei. q̄z non custodierūt legē tuam dñe. Nā sepe homo offendit deū oculis vidēdo illicita. de quibus cadit homo in ꝯsciā ad ꝯsensum pctōꝝ. Huius legim⁹ figurā .ii. Reg. xi ꝙ dauid post meridiē deambulauit in aula sua ꝛ vidit pulchrā mulierē vxorem vnius militis ꝛ ex aspectu oculoꝝ cecidit ꝑ ꝯsensum in peccatū mortale. Et illud postmodū

deleuit per lachrymas. per ꝯfessionē. ꝛ satisfactionē. ideo dicit in ps. Per singulas noctes lectum meū lachrymis meis rigabo. Cum deus ꝑ peccatū offendit̄: per lachrymas recōciliat̄. Huius figurā legim⁹ Gen. viii. Terra erat ita coopta cum peccatis hominū ꝙ deus dixit. Penitet me fecisse hominem. Uenit igitur inūdatio aquarum et purgauit totam terrā ꝛ lauit eam ab oibus immūdicijs eius. ꝛ octo hoīes q̄ fuerunt ī arca illos de⁹ benedixit ꝛ posuit arcū in signū mie in nubib⁹ celi. Et columba reīt ad noe postq̄ inūdata erat terra ꝛ portauit ramū virentib⁹ folijs in ore d̄ arbore oliuaꝝ. Ita moralit̄ homo offendit deū ꝑ visum suoꝝ oculoꝝ ꝯcupiscētia mala auaricie luxurie ꝛ superbie. Ita dñs potest bene dicere. penitꝫ me fecisse hominē peccatorē. sed cum venit diluuiū aque lachrymarū. tunc exaustis oībus peccatis deus recōciliabit̄. ꝛ arcum federis .i. miām ponit in nobis. tunc saluant̄ in arca ꝯscientie octo ꝑsone .i. octo beatitudines. ꝛ columba .i. gratia spūssancti venit in arcam ꝯscientie portans pacem ꝛ spem vite eterne. ꝛ aqua lachrymarū purificat illa que oculus ab extra vidit ꝛ maculauit. Unde Hierony. sup Mat. Sicut post vehementes motus aeris aer purificat̄ ꝛ terra fecundatur. ita post lachrymarū pluuias serenitas mentis inducit̄. Et sic patet primū ꝙ oculi iusti hoīs vident ꝯsciam immūdam et fundūt lachrymas ad purgandū. Secūdo dico ꝙ oculi iusti hoīs vident bona exēpla ꝓximi ad imitandū. Unde Prou. iiij. Oculi tui recta videant ꝛ similia faciāt. sed multi sunt qui vertunt magis oculos ad vana huius mūdi vidēdo ꝛ inde aīs sepe maculatur. vt patet Gen. xxxiiij. in figura. Iacob venit cum familia sua de mesopotamia ꝑ terram gentiliū ꝛ dixit ad pueros suos ꝛ ad familiā suam. maneatis simul. ꝛ nullus se absentet nec dimittat societatē nr̄am. sed pulchra puella filia eius dyna noīe exiuit d̄ societate vt videret mulieres ꝛ vanitates regionis illius. cū vidēꝫ filius ꝑncipis gētiliū apprehendit puellam ꝛ violauit eam. Ita moralit̄ nos sum⁹ in via ꝑ quā tendimus ad patriā nr̄am. ideo oportet nos manere ī via recta ꝛ iusta. Unde Deut. v. Nō declinabit̄ neq̄ ad dexteram neq̄ ad sinistram: sed ꝑ viā quā ꝑcepit dñs de⁹ vester ambulabit̄. Sed sunt multi q̄ dimittūt societatē bonam .i. vitam sanctoꝝ qui suis bo

nis opibus meruerũt tenere viam vite sed iam vertunt oculos ad vana hui⁹ mundi. qđ videns diabolus capit aiam maculat ꝛ ꝑuat eam ꝟtute ac ducit ad ꝯsensum pctõrum. sicq̄ꝫ misera aĩa ambulat post mortem nec veniet ad patriã cum electis. Biere. ix. Heu heu mors intrauit ꝑ fenestras. Fenestre sunt oculi ꝑ q̃s vadit ad aĩaꝫ aut mors aut vita. iõ claudaẜ diabolo ꝛ apiaẜ christo Tertio dico ꝙ oculi beati vidẽt creaturas q̃s d̃s creauit nob̃ ad vtilitatem ꝛ sibi ad laudẽ ꝛ honorẽ. Vñ p̃s. Videbo celos tuos opa digitoꝝ tuoꝝ. lunã ꝛ stellas que tu creasti. ꝛ illas debent videre boni hoĩs oculi vt laudẽt creatorẽ in creaturis. q̄ creature sunt velut speculũ in q̃ relucet potẽtia patris. sapientia filij. bonitas spũssancti. Vnde. i. Coꝛ. xiij. Videmus nũc ꝑ speculum in enigmate. ꝛ post hanc vitam facie ad faciẽ sed oculi auari hoĩs vident creaturas. videlicet domos pulchras. possessiones. animalia. agros. vineas. ꝛ desiderant ꝛ optant et cogitant statim in corde suo. Utinaꝫ illa res esset tua. Et h̃ ẽ maximũ peccatũ. quia dicitur in preceptis dñi. Non ꝯcupisces rem ꝓximi tui iniuste. sic fecit achab rex israel. vt patet. iij. Reg. xxi. Vidit vineam pulchraꝫ que erat viuus qui dicebaẜ naboth ꝛ misit pro eo ꝛ dixit. Da mihi vineam tuã qui noluit ꝯsentire. ꝓpter hoc fuit lapidat⁹. ꝛ peccauit ille rex mortaliẜ per visum ꝛ damnat⁹ est eternaliẜ. Qđ autem oculi hominũ auari oĩa que vident ꝯcupiscũt. Legim⁹ figuram Zach. v. vbi angelus dñi ostendit zacharie mulierẽ sedentẽ in amphora q̄ habuit oculos videntes in vniũsam terram. tandẽ venit angelus ꝛ posuit sup os amphore talentum plũbi. venerũt due mulieres habẽtes alas milui ꝛ duxerũt amphorã cum muliere in terrã sẽnaar ꝛ posuerũt eã ibi. Ita moraliter mulier sedens in amphora cui⁹ oculi sunt in vniũsa terra est auaricia cui ñ sufficit qđ habet. sed desiderat oĩa que videt ĩ vniũsa terra. Talentũ plũbi qđ posuit angelus sup os amphore est positũ in signũ impietatis. q̄ auar⁹ est impi⁹ claudiẜ os eius ad orandũ ꝓ gr̃a diuina. Vñ p̃s. Muta fiant labia dolosa. ꝛ claudiẜ cor ad cõpatiendũ ꝓximo. sed venerũt due mulieres habẽtes alas milui .i. auiditas in acq̄rẽdo. ꝛ austeritas in possidẽdo. tanq̃ milu⁹ rapiẽdo q̄cq̄d oculi vident. h̃ tollẽt eum de terra viuentiũ ꝛ ꝑducẽt ad terrã morientiũ. Unde Mat. xxij. Ligatis manib⁹ ꝛ pedib⁹ ꝓijcite eum in tenebras exteriores. ibi erit flet⁹ et stridor dentiuꝫ. Ergo quo ad thema. Btĩ oculi q̄ nõ ꝯcupiscũt rem ꝓximi. sed. videntes creaturas laudant creatorẽ. Quarto dico ꝙ oculi beati hoĩs desiderãt eťnã gloriã Nã vidẽm⁹ ꝙ oculi btõꝝ ꝛ iustoꝝ solẽt leuari ad celũ vñ p̄ñt diuĩã gr̃am expectare. Vñ p̃s. Leuaui ocu. me. in mõ. vñ ve. auxi. mi. Sed multi sunt q̄ mag̃ leuãt oculos vt videãt honores hui⁹ mũdi ꝙ honorẽ celi. cũ tñ honores mũdi cito transeãt. Vñ romani depingebãt honorẽ hui⁹ mũdi in templo apollinis ad modũ hoĩs hñtꝭ rosam in dextera. liliũ in sinistra. supra solsequiũ. infra absynthiũ. ꝛ scripserẽt supra imaginẽ. leuate. ꝛ qđ significat ꝯsiderate. Nã hõ cum est in honore hui⁹ mũdi floret vt rosa delitijs ꝛ diuitijs. ſ; de vespe. i. tpe mortꝭ ꝛ aduũsitatꝭ arescet ꝛ ab oĩb⁹ vilipẽdiẜ vt rosa arida q̄. ꝓijciẜ cito cũ arida ẽ. Ita in sinistra lilium albũ cũ suis folijs. nã liliũ bñ redolet vel bonũ dat odorẽ dũ floret. ita gr̃a hoĩs cũ est in honore mũdi. ſ; q̃n folia cadũt cito sordescũt. ita cũ hoĩs honor cadit ꝛ aduersitas ꝛ mors venit. tũc cito honor ꝛ vires sordescũt. Itẽ solsequiũ sup in signũ ꝙ solsequium h̃ꝫ talẽ natũ q̃n sol oriẜ apiẜ ſ; dũ sol recedit ꝛ occidit claudiẜ. Ita fortuna ꝛ honor mũdi cũ sol ꝓspitatꝭ aduenit ꝛ oriẜ aperit homo oculos ꝛ videt cuncta sibi placentia. sed cum sol occidit. i. cum mors venerit statim oculi clauduntẜ. ꝛ tũc nihil videt nisi tenebras ꝛ clauditur in sepulchro. Item inferius absynthium in signũ ꝙ omnis delectatio mundi modo est dulcis in peccatꝭ. ꝛ erit amara post hanc vitam Esa. xxiiij. Erit potio amara bibentib⁹ illam. blande ingreditur sed erunt eius nouissima q̄si absynthiũ. Item p̃s. Fel draconũ viuũ eo. ꝛ ve. as. in. Ergo ad thema. Beati oculi q̄ vident trãsitoria vana ꝛ despiciũt. ꝛ celestia appetũt et cum deo eternaliter gaudent.

Dñica decimaq̄rta. Sermo. lv.

Vnus illorum vt vidit q2 mũdatus est regressus est magnificãs deum Lu. xvij. Nihil vtilius hoĩ quo ad animam nisi gratia diuina. Homo ẽ quasi mortꝭ imago. ꝛ q̄si vas vacuũ ꝛ fractũ. Unde p̃s. Factus sum tanq̃ vas perditum. Et in alio p̃s. Tanq̃ vas figuli ꝯfriges eos. iõ ait Paulus. Gr̃a dei sũ

id· qd sum. Nã mlti habuerũt sanitatẽ corpo
ris sine grã dei ⁊ pierũt. ⁊ sic grã valet super
oĩs ad salutem aĩe. ita sanitas corpis valet
hoĩ ⁊ vtilꝰ ẽ oĩbꝰ diuitijs mũdi. Ergo dicit
Cato. Eger diues hꝫ nũmũ ſ nõ hꝫ ipsum.
Si hõ sp̃ esset infirmus qd sibi valeret au-
rũ ⁊ argẽtũ terre vilis. Ad sanitatẽ obtinẽ-
dam tria sunt necessaria. Primo sapiẽti me
dico suã infirmitatẽ oñdẽ. Vñ Eccl. xxxviij.
Altissimus creauit medicinã de terra. ⁊ vir
prudẽs nõ abhorrebit eã. Secũdũ est p̃ce-
ptũ medici obseruare. si infirmꝰ nollet obe-
dire medico ipm curare nõ posset. Vñ Gre-
gorꝰ. Ipse se interimit q̃ p̃cepta medicorũ
negligit. Tertiũ ẽ sanitatꝭ bñficiũ medico
reddere. Vñ Bern. Ingratitudo ẽ ventus
exurẽs ⁊ exiccãs oẽm fontẽ grẽ. De hijs be
neficijs xpi circa curatiõem leprosoꝝ legit
in hoc euãgelio. Cum iret ihs in hierusalẽ
trãsibat p mediã samariã q̃ fuit regio gẽti
lium iuxta regionẽ galilee. ⁊ cũ intraret in
q̃ddam castellũ occurrerũt ei decẽ viri lepro
si q̃ audierũt q ihs illuc veniret ⁊ ipsum ibi
expectabãt ex portã castelli in mõte. Cũ au-
tẽ dñs venit cũ discipulis surrexerũt leprosi
⁊ steterũt a lõge nõ audẽtes sibi appropinq̃-
re ⁊ leuauerũt vocem dicẽtes Jesu p̃ceptor
miserere nr̃i. Quos vt vidit miscõia morꝰ.
qꝛ sibi pprium ẽ misereri. dixit eis. Ite ⁊ osten
dite vos sacerdotibꝰ. Et factũ ẽ dũ irẽt mũ
dati sũ. Vnꝰ aũt ex illis vt vidit qꝛ mũdatꝰ
est regressus ẽ cum magna voce laudis lau
dãs deũ. ⁊ cecidit in faciẽ sup terrã ante pe-
des ihu grãs agẽs. Et hic erat samaritanus
Rñdẽs aũt iesus. Nonne decẽ mũdati sunt.
Et nouẽ vbi sũ. Nõ ẽ inuẽtꝰ q̃ rediret ⁊ da-
ret gl̃iam deo nisi hic alienigena. i. ab extra
veniẽs. Et ait illi ihs. Surge ⁊ vade. q̃a fi-
des tua te saluũ fecit. Et sic pꝫ euãgeliũ. No
ta q q̃ttuor modis. i. q̃ttuor de causis mũ-
datur aliqua res. Primo mũdat corpus vt
fiat sanꝰ. Secũdo mũdat domꝰ vt fiat mũ
dior. Tertio mũdat frumẽtũ vt fiat purꝰ.
Quarto mũdat facies vt fiat clarior. Primo
dico q corpꝰ mũdat vt fiat sanꝰ p medici-
nã laxatiuã. vt pꝫ de medicis. Qñ enĩ mali
hũores veniũt in corpꝰ hoĩs inde inficitur
corpꝰ ⁊ inde sepe maculatur. ⁊ inde q̃nqꝫ le
prositas generat. Debet igit malos humo-
res in se p herbas amaras purgare. Ita hõ
sepe spũalr in aĩa maculat p malas cogita
tiões. p mala v̾ba. ⁊ malas opatiões. ⁊ in-
de corã angel aĩa sordet sicut leprosus. despi

citur ⁊ eijcitur. Debet autẽ talis anima sen-
tiens se grauatam malis humoribus pecca-
torum querere medicum misericordem ⁊ of-
ferre illi sicut leprosi solebant in veteri lege.
De qua legimus Leuit. xiiij. Quando enim
leprosus hõ mũdabat a lepra offerebat du-
os passeres viuos. ⁊ tũc sacerdos accipiẽs
illos passeres iuit cũ leproso in flumine aq
⁊ vnũ occidit in vase terreo ⁊ miscuit san-
guinẽ cũ aqua ⁊ habebat asp̾soriũ de ligno
cedrino ⁊ ysopo. ligabat passer vnꝰ filo coc-
cineo ad modũ asp̾sorij ⁊ asp̾gebat septies
leprosum cum illa aqua admixto sanguine
passeris interfecti. ⁊ aliꝰ passer dimittebat
in agrũ volare. Ita moralr petõr est lepro-
sus in aĩa. qꝛ sicut leprosus fuit abiectus in
antiqua lege. vt pꝫ Leuit. xiij. Qui fuerit le
prosus inter vos eijciet extra ciuitatem vel
castrum. Ita petõr in aĩa eijciet tpe mortis
extra castrũ vel ciuitatem celẽstẽ. Sentiẽs
peccator se leprosum debet se oñdere sacer-
doti in cõfessione suã infirmitatẽ detegendo
⁊ debet offerre duos passeres. i. cõtritionem
cordis ⁊ satisfactionem opa. tunc sacerdo-
tes accipiunt asp̾soriũ de ligno cedrino scte
crucis passionis xpi in adiutoriũ p absolu-
tione. qs xps p nobis in ligno satisfecit. ysso
po. i. humilitate ⁊ circũligat ⁊ asp̾git cũ aq̃
viua ⁊ sanguine xpi quem p nobis septies
effudit. Nam p nr̃is peccatis voluit septies
sanguinẽ fundere vt nos lauaret a peccatis.
vt dicit Joh. in Apoc. Qui dilexit nos ⁊ la-
uit nos in sanguine suo a petis nostris. Pri
mo effudit sanguinẽ in circũcisione. Secũ-
do in flagellatione. Tertio in coronatione.
Quarto in manuũ pforatiõe. Quito in pe-
dis dextri infixione. Sexto in sinistri pedis
claui incussiõe. Septio in lateris lãcee mili
tis aptiõe. de quo exiuit sanguis ⁊ aq̃. vt in
euãgelio Joh. Vnꝰ miles noie Lõginꝰ latꝰ
eiꝰ apruit lãcea ⁊ cõtinuo exiuit sanguis ⁊ a-
qua in remissione petõrum vt nos lauaret
ab omi petõ anime ⁊ corporis. Ergo q̃ ad
thema. Mundatus est ⁊ regressus est ma-
gnificans deum. Secũdo dico q aliqua res
mundat vt fiat mũdior. sicut domus a sor-
dibus per scopam. ita mundatur domus cõ
sciẽtie vt fiat hitatio xpi. Sicut enĩ videmꝰ
q ancilla purgat domũ ⁊ oẽs immũdicias
cõgregat an ostiũ. ⁊ cũ pala pijcit an ostiũ
ita hõ dꝫ cõgregare oẽs sordes petõꝝ ⁊ eij-
cere extra domũ cõsciẽ cũ pala cõfessiõis. si-
cut fecit Dauid q̃ dixit. In corde meo medi

tatus sum ꝛ exercitabar ꝛ scopebā spm̄ meum. Huiꝰ mūdatiōis legimꝰ figurā. Antiochus pinceps militie intrauit tēplū ꝛ erexit ydola. ꝛ cogebat ppl'm vt adoraret ydola. Sȝ dixit Judas machabeꝰ. Melius ē mihi mori in bello ꝙ videre mala gēt nr̄e. ꝛ pugnauit ꝯ eū ꝛ vicit ꝛ intrauit tēplū ꝛ eiecit ydola. ꝛ purgauit domum dei. ꝛ fecit altare nouū ꝛ obtulit sacrificiū. ꝛ pstrauit se in terram orās ne amplꝰ inciderēt in tantas tribulatiōes ꝙ sic tēplū immūdaret. Jta moraliter Antiochus. i. dyabolꝰ intrat tēplum cordis nr̄i ꝛ facit inde templū ydoloꝝ quādo ibi fit auaricia. luxuria. gula. q̄ sūt ydolorū seruitꝰ. sicut dͥ Sal'. v. Sed aīa deuota hᵒ ꝯsiderās ꝙ de domo ꝯsciē q̄ dȝ esse domus dei facta ē domꝰ ydoloꝝ dicat cū Juda machabeo. Melius est mihi mori in bello spirituali pugnādo ꝯ vicia ꝙ videre tanta vicia in domo ꝯsciē. ꝛ sic pugnet ꝯ Antiochū id est dyabolū vincēdo: ꝛ domū mūdet per scopā ꝯfessiōis. ꝛ se pſternē dȝ ante faciē dei orādo dicēs. Ne vnꝙ̄ amplꝰ domꝰ consciētie mee imūdet. ꝛ sic pȝ secūdū ꝙ domꝰ mūdat ꝙ fiat mūdior. Tertio dico ꝙ aliq̄ res mūdat ꝙ fiat mundior. i. purior sicut frumentum a palea. Nam videmꝰ quādo frumētū ē imūdū a paleis. tūc p flagellū bene ꝯterit ꝛ mūdat. ita aīa hoīs qñ ē imunda a peccatis dȝ se p flagellatiōem. i. castigatiōēz bñ mūdare. qꝛ q̄cq̄d hō patiēter sustinet ꝛ seipm̄ flagellat hoc nō sustinebit in purgatorio. Vñ legimꝰ ꝙ romani depingebāt penitētiā vt hō nudꝰ tenēs in manu flagellū ferreū cū q̄tuor folijs. Jn pͥmo folio scribebat plāgo. in secūdo dico. in tertio volo. in q̄rto facio. Jta spūalr̄ depingitur mūdatio aīe p flagellū: vt hō nudꝰ ī signū ꝙ sicut in hoīe nudo nihil latet. ita penitēs dȝ oīa peccata sua ꝯfiteri. qꝛ nō ꝯfitēti ꝛ nō reuelanti minat dn̄s. Naū. iij. dicēs. Reuelabo pudēda tua in facie tua corā oībꝰ in die iudicij. Jtē depingebat cū flagello. qꝛ sicut p flagellū purgat triticū. ita castigatio mundat aīam. Hoc flagellū habuit q̄tuor folia. Jn pͥmo scribebat aureis l'ris plango: in signū ꝙ volēs mūdare aīaȝ dȝ plāgē. Unde ps. Lauabo p singl'as noctes lec. meū. ꝛc. id ē ꝯsciam meā. Jn secūdo dico. in signuȝ ꝙ vere penitēs dȝ dicē ꝓpͥa peccā ꝛ non aliena. Vñ. Dic tu pͥus peccā tua ꝛ iniq̄tates tuas vt iustificeris. Jn tertio volo. qꝛ q̄ vult mūdare aīam suā dȝ hr̄e volūtatē q̄cq̄d sibi a sacerdote iniūgat ꝙ illud velit facere. Jn quarto scribebat facio: qꝛ vere penitens volēs mūdare aīam suā dȝ facē vt flagellatio pn̄ie rn̄deat culpe. ita aīa purgat per flagellatiōem pn̄ie. Jtē videmꝰ ꝙ aurū ꝓbat p ignē vt fiat purꝰ. sic aīa hoīs p ignē tribulatiōis. ps. Jgne me examinasti. Nā qñ aurifaber aurū ꝓbat p ignem q̄diu ibi fuerit imūdicia ī igne fumū emittit. ita q̄diu hō ē ipatiēs ꝛ remurmurat ꝯ igneȝ tribulatiōis aīa nō ē mūda. sȝ qñ patiēter sustinet tūc ē mūda. Jtē ait Jac. i ca. i. Btūs vir q̄ suffert tēptatiōem: qm̄ cū ꝓbatꝰ fuerit accipiet coronā vite quā repromisit deꝰ diligētibꝰ se. Et Sap. iij. Tanꝙ̄ aurū ī fornace ꝓbauit illos. Et sic pȝ tertiū ꝙ anima mūdat sicut triticum p flagellum. Quarto dico ꝙ facies mūdat vt fiat clarior a maculis eā deturpātibus. Vñ qñ aīa ē sine peccā tūc ē pulchra: sȝ macule diuerse deturpāt eā Unde ꝯquerit Jerem. Vermes ascendunt sup terraȝ facies earū facies combuste. Videmus naꝙ̄ qñ hoīes ferialibꝰ diebus laborāt in domo: maculāt facies eoꝝ. ꝛ ideo habēt specula ante ostia. Vñ qñ domū exeunt ad solēnitatē tūc specula inspiciūt sȝ aliqua macula ī facie appareat vt illaȝ deleant. Jta moralr̄ hō exīs in hᵒ mūdo tāꝙ̄ ī domo laborās diuersimode. ꝛ anteꝙ̄ exeat de domo corꝑis videat speculū ꝯsciē sue diligent' an alique macule ibi fuerit. ꝛ si aliq̄d ibi fuerit qd̄ oculos diuine maiestatꝭ offendat. deleat ꝛ mūdet in aqua contritiōis. Vñ legunꝰ Judith. xij. ꝙ ipa Judith volēs liberare ppl'm suū vt placet pͥncipi ꝛ vt inueniret grām in ꝯspectu eius lauit facieȝ in fontibꝰ bethulie. ꝛ sic facta pulchra placuit pͥncipi. ita ꝙ mādauit oībus subditꝭ suis dicēs eis. Dimittite eam libere ire vbicūꝙ̄ voluerit. ꝛ sic de mane veniens ad portas ciuitatis dixit. Aperite portas qꝛ nobiscuȝ est deus. Jta ꝛ nos qñ aīa hoīs est obsessa per diuersa temptamēta ꝛ peccā volēs populuȝ suum liberare. i. volūtatē. mēoriam. ꝛ intellectuȝ. q̄ sunt ppl's aīe dȝ faciē lauare ī fonte lachrymarū vt placeat altissimo pͥncipi. ꝛ tūc pͥnceps mādat suis subditis. i. diabolis qui obediūt mādatꝭ eius dicens illis. Dimittite eam libere ire tpe mortis ad portaȝ ciuitatis eterne. Et tunc anima veniēs ad portā ciuitatꝭ eterne dicit. Aperite mihi portas qꝛ nobiscū ē deꝰ. vñ Hiero. O lachryma humilis tua ē potētia tuū ē intrare reguȝ

ante tribunal tu secure stab᷎ ⁊ quicquid petieris obtineb᷎. accusantib᷒ minime silētiū imponis mag᷒ diabolū crucias ꝙ pena inferni. ⁊ quanto lachrima ē maioris amaritudis tāto mag᷒ facies purificat. Ergo quo ad thema. Un᷒ illoꝝ vt vidit ⁊c.

Dñica decimaquīta. Sermo. lvi.

Nonne anima plus ē

n ꝙ corp᷒ Matth. vi. Scd̄m p̄hm cū ꝯtrarioꝝ ꝯtrarij sunt effect᷒ vt calidi ⁊ frigidi q̄ sunt effect᷒ ꝯrij sic eoꝝ opatiōes sunt ꝯrie. Ita sollicitudo circa tēporalia h̄z tres malas ꝯditiōes. Prima cōditio mala ē ꝙ h̄z mētē affligē sollicitudo tpalis sic̄ spina. vn̄ d᷑ Mat. xiij. Qd̄ cecidit int̄ spinas fructū nō reddit. vn̄ Eccl's. i. Uidi cuncta sub sole ⁊ ecce vanitas ⁊ afflictio spūs. Scd̄a ꝯditio mala ē sensuū ⁊ intellectus sapiē destructio. Iō qdā p̄hs vadens ad scholas athenis piecit oēs pecunias et oēs occupatiōes tpales deposuit vt posset comeli᷒ sapiam inuestigare. Tertia mala ꝯditio ē aiam a deo elongare ⁊ dei obliuisci vn̄ Jere. ij. Populus me᷒ oblit᷒ ē mei diebus innumeris: ppt̄ sollicitudīes tpales. Sz sollicitudo circa spūalia h̄z tres bonas ꝯditiones circa aiam ꝯrias p̄mis. Prima ē bona sollicitudo spūalis: q᷑ in his hō ꝯsolat. vn̄ Eccl's. ij. Uadā ad spūalia ⁊ affluā delicijs. Scd̄a bona ꝯditio spūalis: q᷑ sollicitudo spūalis intellectū illūiat in viā dei aiam reducēdo. vn̄ in p̄s. Accedite ad eū ⁊ illūinimini: ⁊ facies vr̄e nō ꝯfundent. Tertia bona ꝯditio ē: q᷑ viuūt cū deo sollicitudīes spirituales. vn̄ aplus. i. Coꝛ. vi. Qui adheret deo vn᷒ spūs est cū illo. Ergo dauid in p̄s. Mihi adherere deo bonū est: ⁊ ponere ī deo spem meā. Et iō dn̄s cōmēdat illos q̄ p̄ponūt sollicitudinē spūalē sollicitudib᷒ tpalibus ⁊ mag᷒ eligūt seruire deo ꝙ diabolo per auariciā ⁊ h̄ dicit in h̄ euāgelio. Dixit iesus discī. l. Nemo pōt duob᷒ dn̄is seruire. aut enī vnū odio habebit ⁊ alterū diliget. aut vnū sustinebit ⁊ alterū ꝯtēnet. Sic vos deo nō potestis seruire ⁊ mām̄one. q̄ est d̄s pecunie vel auaricie. Iō dico vob̄ ne solliciti sitis aīe vr̄e qd̄ māducetis: neq᷑ corpi vr̄o qd̄ induamini. Nōne aīa plus ē ꝙ esca. ⁊ corpus plus ꝙ vestimētū. Respicite volatilia celi q̄ nō serūt neq᷑ metūt neq᷑ ꝯgregāt in horrea. ⁊ p̄r vr̄ celestis pascit illa. Nonne vos mag᷒ pluris estis illis. Quis aūt vr̄m cogitans pōt adijcere ad staturā suā cubitum vnū. ⁊ de vestimēt᷒ vr̄is qd̄ solliciti estis. cōsiderate lilia agri quō crescūt: nō laborant neq᷑ nent. Dico aūt vob̄ qm̄ nec salomon ī oī gloria sua coopt᷒ ē sicut vnū ex istis. Si enī fenū agri qd̄ est hodie ⁊ cras in clibanū mittit d̄s sic vestit: ꝙto mag᷒ vos minime fidei. Nolite ḡ solliciti esse dicētes. Quid māducabim᷒ aut qd̄ bibem᷒ aut q̄ opiemur. h̄ eī oīa inqrūt gētes. Scit eī p̄r vr̄ cel. q᷑ his oībus indiget᷒. Querite ḡ p̄mo regnū dei et iusticiā eius: ⁊ h̄ oīa adijcient vob̄. ⁊ sic patet euāgeliū. Ergo q̄ ad thema. Nonne aīa plus est ꝙ corp᷒. Et h̄ ppt̄ qttuor cās. Primo ppt̄ initiū creatiōis. scd̄o ppt̄ officium vocatiōis. tertio ppt̄ p̄ciū redēptiōis. q̄rto ppt̄ p̄miū ad qd̄ est vocata. Primo dico ꝙ aīa plus ē curāda ꝙ corp᷒ ppt̄ initiū creationis. Naz primo die lucē. scd̄o die celum creauit ⁊ terrā. tertia die arbores ⁊ plātas q̄rto die solē ⁊ lunā ⁊ stellas. q̄nto die pisces et volucres ⁊ bestias terre. Tunc btā trinitas dixit. Faciam᷒ hoīem ad imaginē ⁊ similitudinē nr̄am. q̄ ad aīam. Nā sicut sigillū imp̄mit cere. ita aīa imp̄ssa ē corpi. Sz corp᷒ de terra ē. ⁊ aīa s̄m formā q̄ est sine pctō ad imaginē dei creata ē. Et sicut deus vn᷒ ē in essentia ⁊ triu᷒ in psonis. ita aīa in trib᷒ dignitatib᷒ ⁊ vna dignitas in psona aīe in essentia videlicet memoria. volūtas et intellect᷒. q̄ sunt tres potētie aīe. Nā memoria ad amorē p̄ris disponit. volūtas disponit ad fidē filij. ⁊ intellectus disponit ad spem eterne vite p spūscm̄. Quare aūt d̄s creauit hoīem s̄m corp᷒ de terra tam fragili materia. Dicūt doctores ꝙ h̄ fecit iō ꝙ pfectus esset in trib᷒ opatiōib᷒ creatiōis. Naz aliqs creaturas creauit ex puris spūalibus materijs. sic angelos. aliqs creauit ex puris corpalib᷒ materijs. sic̄ sunt aīalia q̄ nō h̄nt aiam nisi vegetatiuā q̄ moriunt cū corpib᷒ et sensitiuā h̄nt nō h̄ntia intellectū. ⁊ sic voluit pficē tertiū op᷒. ⁊ creauit hoiez de puris corpalib᷒. videlicet q̄ttuor elemēt᷒. de igne. aere. aqua. ⁊ terra. de puris spūalib᷒ miscuit de naturis angelicis. ⁊ sic homo s̄m corp᷒ creatus est velut aīal brutum. ⁊ s̄m aīaz velut angelus qui habet intelligere. i. sentire. qui habet memorare ⁊ voluntatie agere. ⁊ sic anima ducit imaginē dei cum vexillo deitatis. ⁊ cetere creature non sunt nisi vmbra ideo vnusqsq᷑ debet seruare animā mundā sicut sibi in baptismo cōmittit. cuz ei vestis

innocẽtie traditur. q̄ significat illam vestez
que ante sibi erat tradita. s. ante peccatum.
Et ideo dicit sacerdos qñ puerum bapti-
sat: induens eum veste innocẽtie. vestẽ san-
ctam ⁊ immaculatã ⁊ candidã quam perfe-
ras ante tribunal christi. ⁊ ꝓpterea dicet il-
lis in die iudicij qui maculauerũt vestez in-
nocentie eternorũ nuptiarũ. Amice q̄modo
huc intrasti non habens vestem nuptialem
Matth. xxij. Et ideo sequit᷑. Ligatis mani-
bus ⁊ pedibus proijcite eum in tenebras ex-
teriores: ibi erit fletus ⁊ stridor dentium. Et
sic patet primũ ꝙ anima plus est curanda
q̄ꝫ corpus ꝓpter initium creationis. Secũ-
do dico ꝙ anima plus est curanda q̄ꝫ cor-
pus ꝓpter officium ad qđ est vocata. Naz
est ad illud vocata vt laudet creatorẽ cum
angelis ⁊ archangelis. ⁊ red dat gratiarum
actiones ꝓ beneficijs a deo sibi collatis. vn-
de Aug⁹. in lib. de spiritu ⁊ anima. Homo in
medio ꝯstitut⁹ est a deo vt hoĩ seruiãt crea-
ture. quas subiecit dñs sub potestate homi-
nis ad seruiendũ ei. vt luna. sol. ⁊ stelle. ar-
bores. plante. ⁊ bestie terre. Et hoc dicit da-
uid in ps. Omnia subiecisti sub pedib⁹ eius.
oues ⁊ boues vniuersas insuper ⁊ pecora cã-
pi. Uolucres celi ⁊c. Et de his omnibus nõ
aliud requirit nisi ꝙ homo laudat ipsum et
seruiat ei in sanctitate anime. vnde aplʾs. i.
ad Thessal. iiij. Non enim vocauit nos de⁹
in immũdiciam: sed in sanctificationẽ vt ser-
uiamus dño. Et ideo soli homini inter creo-
turas datum est intelligere creatorẽ quod
alie creature non habent ⁊ ideo ait ꝓpheta
Lauda aĩa mea dñm. laudabo dñm in vi-
ta mea: psallam deo meo q̄ꝫdiu fuero. Oẽs
creature clamãt ad hoĩem. O homo dilige
creatorem. Et hoc triplici voce. Prima vox
creaturarum est. O hõ accipe. Scđa vox. O
hõ redde. Tertia vox. O hõ fuge. Quare p̄-
ma vox clamat. O hõ accipe. Nam dum sol
oritur dicit. O hõ accipe meũ ꝟuitiũ. q2 splẽ-
deo tibi. sic luna ⁊ stelle clamãt. ⁊ terra cla-
mat. accipe ꝟuitiũ meũ. q2 ego te porto ⁊ pa-
sco. ⁊ oẽs creature clamãt. accipe. Scđo cla-
mant oẽs creature redde. qđ. certe grãrum
actiões. vnde aplʾs. i. Cor. iiij. Quid habes
hõ qđ non accepisti. nã paup ⁊ nudus mun-
dum intrasti. redde ẽ qđ reddere debes. et
qđ. certe dilige deũ. ⁊ o a pauperibus. non ipsi
deo: sed ꝓpter ipsum. Ipse enĩ non indiget
pecunia. nec carnibus taurorum. vt dicitur in
ps. Bonorum meorum non eges: sed o homo
redde altissimo vota tua ⁊ redde sacrificiũ
laudis. Tertia vox clamat. fuge. ⁊ quare. nã
si homo non laudat creatorem accipiẽs be-
neficia eius. tunc omnis creatura clamat. fu-
ge. Quia nostra ꝯscientia ꝑsequitur nos ac-
cusans infelicem animam ad occursum om-
nis creature nam homo qui se scit in pecca-
tis trepidat in aquis timet se mergi. Sed
homo sciens se sine peccatꝰ vadit secure. Et
ideo multi sancti transibãt nudis pedibus ⁊
siccis per aquas. Homo existens in peccatꝰ
fugit tonitruũ timet percuti. sed si sciret se si-
ne peccatis non fugeret. Itẽ supradicta ver-
ba dicit beatus Aug⁹. super Geñ. Si hõ in
peccatum transgressiõis non cecidisset ip-
sum nulla creatura lesisset. Ergo patet secũ-
dum ꝙ anima plus est curanda q̄ꝫ corpus
ꝓpter officium ad qđ est vocata. Tertio di-
co ꝙ anima plus est q̄ꝫ corpus curanda ꝓ-
pter precium redemptiõis quo est redem-
pta. dicit aplʾs. i. Cor. vi. Empti estis p̄cio
magno. de quo precio dicit petrus. Non au-
ro neqꝫ argento: sed precioso sanguine agni
immaculati. cuius vna gutta preciosior erat
omni mũdo. ⁊ ꝓpter nobilitatẽ anime istđ
precium non potuit inueniri in finibus mũ-
di. iđ inuenit pr̄ extra fines oẽs. ⁊ hʾ đ p̄mo
corde. vñ Prou. xxxi. Procul ⁊ de vltimis fi-
nib⁹ p̄ciũ ei⁹. Nã oẽ aurũ toti⁹ mũdi est q̄si
arena exigua ad valorẽ vni⁹ aĩe. Istud p̄ci-
um posuit pr̄ in vterũ virginis. ⁊ solutũ fuit
ꝓ nobis dũ hʾ sctĩssima caro ꝟginalʾ cũ coro-
na spinea cũ clauis ⁊ flagellis fuit perforata
et lancea. ⁊ ita large solutũ ⁊ effusuz preciũ
qđ tanq̄ꝫ riuuli aquarum de fonte effluxit. Hu-
ius p̄cij solutionẽ predixit dauid in ps. Ex
vsuris ⁊ iniq̄tate redimet aĩas eorum. ⁊ hono-
rabile nomẽ illorum corã illo. q̄ mõ sedet cum
ipso pr̄e in gloria. ⁊ iđ ait Bern. O aĩa mise-
ra que tam p̄ciose es redempta. q̄re pmittis
tibi corpus dñari. Nunquid magna est cõ-
fusio vbi irridet seruus dñm. ⁊ vbi ancilla ẽ
sup dñam q2 corpus est sicut ancilla. ⁊ aĩa
est sicut dña. Unde legimus figuraz Geñ.
xvi. vbi sarai vxor patriarche abrae qui ha-
buit ancillam q̄ voluit dñari sup dñam. ac-
cepit ꝑtãtem a viro ⁊ afflixit ancillã in pa-
ne ⁊ aqua. ⁊ tandẽ venit ancilla se humili-
ans dñe sue ⁊ fecit multa bona. Ita morali-
ter corpus est ancilla: sed aĩa dña. ⁊ si corp⁹
permittitur dñari super animã dñam aĩa ir-
ridebit᷑ ab electis in die iudicij. Debet ergo
dña aĩa accipe ꝑtãtez a christo ⁊ affligere

corpus in pane τ aqua ꝑ peccat̄.tūc se hūili
at corp⁹ τ multa bona ꝓmittit τ facit: τ sic
pꝫ tertiū ꝙ aīa plus est curāda ꝙ corpus.
Quarto dico ꝙ aīa est plus curāda ꝙ cor-
pus ꝓpt̄ premiū ad qđ est vocata. Nā illō
premiū est eterna beatitudo: que est ꝓmis-
sa oībus in hoc corpore bene laborātibus
velut in vinea. Mat.xx. Uoca operarios et
redde illis mercedē. Caueat igit̄ aīa ne ali
qd cōmittat vnde tale preciū amittat. quia
ꝓmissa sunt anime τ corpori q̄ bene se habu
erūt in labore bōꝝ operū duodecim mune
ra que enumerat btūs Aug⁹. in libro de ciui
tate dei. Primū donū est claritas sine tene-
brositate. qꝛ iusti fulgebūt sicut sol. Secun-
duꝫ est speciositas sine deformitate. qꝛ tunc
erit speciosus forma p̄ filijs hoīm. Tertium
est agilitas sine pōderositate. qꝛ tūc in omi
b⁹ obedit corp⁹ aīe. Quartuꝫ ē īpassibilitas
sine penalitate. qꝛ tūc nec aīa nec corp⁹ pōt
pati. Quintū ē subtilitas sine grossitate. qa
tunc nec aīa: neqꝫ corp⁹ pōt icludi. ſ; sic sol
vitrū penetrās: sic aīa τ corpus simul ꝑ fer-
rum τ murū penetrare pōt. Sextū est sani-
tas sine languore. qꝛ corpus nō pōt amplius
infirmari nec aīa. Septimuꝫ est requies sine
labore: qꝛ nec aīa: nec corpus fessari seu las-
sari pōt. Octauū est securitas sine timore. qꝛ
ibi oīs timor a corpe τ aīa remouet̄. ſ; ani-
ma nūc resistit corpori τ corp⁹ aīe in hac vi-
ta. Nonū est noticia sine errore: qꝛ nūc vide
mus in speculo. s. in creaturis creatoreꝫ. sed
tunc facie ad faciē. Decimū est pax sine per-
turbatiōe. qꝛ ibi nulla ē discordia: ſ; omnib⁹
vna volūtas. Undecimū est vita sine mor-
te: qꝛ neqꝫ mors: neqꝫ luctus erit vltra. Duo
decimū est gaudiū sine dolore. Un̄ Esaie. li.
Et leticia sempiterna sup̄ capita eoꝝ. Et h̄
duodecim dona ꝓmeret̄ aīa ī corpore τ ha-
bebit ea perpetue. Ergo quo ad thema. Nō-
ne anima amplius est ꝙ corp⁹ ꝓpt̄ initiuꝫ
creatiōis. ꝓpter p̄ciū redeptiōis. ꝓpt̄ offici
um vocatiōis. ꝓpter premiū eterne remu
neratiōis.

Dn̄ica decimasexta. Sermo. lviij.

Mortuus ē filius vni

m

cus mr̄is sue. Luc. vij. Iusticia
apparet in maloꝝ punitiōe. et
mīa in remissiōe pctōꝝ. ſ; tñ magis ē neces-
saria hūano generi mīsedia ꝙ iusticia ꝓpt̄
fragilitatē hūanitat̄. τ iō clamat ꝓpheta
Dn̄e cū iratus fueris misedie recordaberis
τ ꝓmissꝫ qualis fuerit in illo iusticia τ mise
ricordia. tñ semꝑ suā mīam ꝑponit iusticie.
τ ideo dicit Ezech. xviij. Nolo mortē pctō-
ris: ſ; vt cōuertat̄ τ viuat. τ ꝓpter mīam ad
gen⁹ hūanū voluit incarnari. vt dicit apl̄us
Nō ex opib⁹ iusticie q̄ fecim⁹ nos ſ; ꝑm su-
am misediam saluos nos fecit. ꝑ crucifixio-
nē τ mortē vt nos reuocaret ad vitā. Ergo
vidēs vnicū filiū vidue mortuum mīsedia
motus resuscitauit eū. vt patet in euāgelio.
Ibat ihs in ciuitatē q̄ vocat̄ Naym τ ibāt
cū illo discipuli ei⁹ τ turba copiosa. Cū autē
appropinqret porte ciuitat̄ ecce defunctus
efferebat̄ vnic⁹ fili⁹ mr̄is sue. Et hec erāt vi
dua. τ turba ciuitat̄ multa cū illa. Quā cuꝫ
vidisset ihs mīa mot⁹ sup̄ illam dixit. Noli
flere. Et accessit τ tetigit loculū. Hij auteꝫ
q̄ portabāt steterūt. Et ait dn̄s. Adolescens
tibi dico surge. Et resedit q̄ erat mortuus τ
cepit loq̄. Et dedit illuꝫ mr̄i sue. Accepit au-
tem oēs timor τ magnificabāt deū dicētes
qꝛ ꝓpha magn⁹ surrexit in nob̄. τ qꝛ visita-
uit dn̄s plebē suā. Et sic pꝫ euāgeliū. Nota
circa thema q̄drupl̄ex ē mors. Pria ē mors
nature. Secūda mors culpe. Tertia mors
spūalis gratie. Quarta mors q̄ eternalis ge-
hēne. Prima mors nature ē. qꝛ oēs crea-
ture naturales moriuntur que viuunt vita
naturali. De illa morte dr̄ Eccl̄. xli. O mors
ꝙ amara est memoria tua. Un̄ videm⁹ qñ
homo senescit calor naturalis deficit. τ natu
ra debilitatur. τ tandem corpus morit̄. Et
hoc puenit nobis ex p̄mis parentibus. scꝫ
Adam τ Eua. qbus dn̄s ait. vt pꝫ Genes. i.
In quacunqꝫ hora comederit̄ d arbore ista
morte moriemini. Si eñ non peccasset ho-
mo nō fuisset mortuus. ſ; tamdiu in paradi
so vixisset ꝙdiu deo placuisset. τ tūc ipsum
cum anima ad celum duxisset. τ quia p̄m⁹
homo se morti obligauit. ideo oīa posteri-
tas morietur. quia vt dicit phs. Principio
corrupto p̄ncipiata corrūpuntur. sicut quā-
do arbor morit̄ in radice oēs rami ei⁹ mo-
riunt̄. Et circa illā mortē naturalē nota q̄t-
tuor. Primo est generalis: quia oēs sunt
sub dominio eius: τ recipient sententiā suam
nec parcit alicui: nec diuiti ꝓpter suas diui
tias. nec nobili ꝓpter suam nobilitatē. Un̄
Eccles. ij. Moritur doctus similiter vt in-
doctus. diues pariter vt pauper. Unde di-
ctum fuit cuidam diuiti. Stulte hac nocte
morieris. Secūdo mors est horribilis pro-
pter horribilem visioneꝫ demonū q̄ sūt pre-

sentes ⁊ expectāt aiam. Uñ legit ꝙ demon erat iuxta crucē dñi xp̄s pependit in ea ꝗ nū ꝙ peccauit. ꝗto magis peccatori assistit: qui i diuersis peccatis moritur. Unde Job. xvi. Hostia meꝰ terribilibꝰ oculis me intuitus est. Tertio mors est formidabilis ꝓpt dissolutionem oīm mēbrorū. nam oculi vertunt in capite. vene rūpunt in corpore. ⁊ totum corpꝰ ꝯcrepat in corpore. ⁊ oīa mēbra queruntur vbi aīa separatur a corpe ꝓpt timorem. Uñ Eccl's. viij. Nō est in hoīs ꝑtate ꝓhibē spiritū. Quarto mors ē terribilis ꝓpt discussionē operū. Nam in ictu oculi in separatione anima iudicat ad eternam damnationem. aut ad purgatoriū: aut ad vitam eternam. tūc mala opa que homo fecit ꝑ pniam non deleta dicūt ad hoīem peccatorem. Opa tua fuimus te nō relinquimus: tecū ad iudiciū ꝑgemus. Et si homo tūc ad corpꝰ posset redire ⁊ pniām agere ꝙ libenter rediret. ſ; homo non potest hoc facere. iuxta vbum Sap. ij. Non est reuersio finis nostri. iō hō debet se semꝑ disponere ad mortem: qa nihil certiꝰ morte. ⁊ nihil incertius hora mortis. Et sic pꝫ p̄mū. videlicet de morte naturali que est generalis. horribilis. formidabilis. ⁊ terribilis. Secūda mors est pcti mortalis. Unde qñ homo est in peccatis mortalibꝰ ꝗuis viuit corā hoībus est tñ mortuus in aīa. Apoc. Nomen habes ꝙ viuis: ſ; mortuꝰ es Unde videmꝰ ꝙ mors naturalis facit corpus grauidū. Ita pctm̄ facit hoīem grauē ad opus bonū. Unde nota ꝙ ꝑ quatuor instrumēta morit corpus ⁊ occidit. Primū instrumētū est gladiꝰ quo multi moriūtur. Ita ꝑ pctm̄ inuidie multi moriūtur in aīa. Nam inuidia quasi gladiꝰ multos occidit. Occidit gladiꝰ inuidie p̄mos parētes ī paradiso. Occidit gladius inuidie Abel iustū hoīem. Uendidit gladius inuidie iustū Joseph ꝓ triginta denarijs ⁊ voluisset eū occidisse: nisi Rubē dixisset. clamat sanguis eiꝰ sup nos ad celum. Gladius inuidie suspendit xp̄m in cruce. ⁊ iō dr̄ Prouerb. xxx. Generatio q̄ ꝓ dētibꝰ gladios hꝫ ⁊c. ⁊ iā multi moriunt gladio inuidie. Secūdū instrumentū quo multi moriunt ī corpe hoc: est ignis. ꝑ quē auariciā nota. Unde ps. Incēderūt sanctuariū tuū ⁊c. Ignis nunꝙ dicit sufficit ita auaricia. Uñ Jerem̄. vi. A minore ꝗppe vsqꝫ ad maiores omēs auaricie studēt. ⁊ a ꝓpheta vsqꝫ ad sacerdotem. eo ꝙ multi moriūtur gladio auaricie ꝑ peccatū mortale in aīa. Ideo legimꝰ figurā Nūeri xxij. Qꝛ Balaā voluit maledicere filios isrl ꝓpt auariciam. tūc angelus dñi stetit ī via habēs gladium dñi in manu cōminās sibi mortē eternam. ideo multi moriūtur igne auaricie ⁊ gladio inuidie. q̄ sunt duo instrumēta qbꝰ occidunt corpa ⁊ taliter etiā anima. Tertium instrumētum quo corpora occidunt est iaculum baliste vel sagitte ꝑ quā intelligitur luxuria. vulnus em̄ sagitte cum labore curat: ita pctm̄ luxurie si hoc peccatum ducit in ꝯsuetudinē. De hoc iaculo luxurie dr̄ in ꝓuerbijs. c. vij. Homo luxuriosꝰ videns mulierē pulchram sequtur eā in ꝯcupiscētia sua donec transfigat sagitta iecur eius: vt moriatur in aīa. quia cum peccatū ꝯsummatū fuerit gñat mortem. Quartum instrumētum quo multi submergunt ē aq̄. Unde Osee. x. Samaria fecit regē in superbia trāsire ⁊ perire sicut spuma sup aquam. Quid em̄ supbia est nisi spuma q̄ cito perit ⁊ ideo supbus rex Pharao submersus ē sicut plūbum in aquis vehemētibus. Et sic pꝫ secūda mors q̄ est mors pcti mortalis q̄ assignatur gladio inuidie. igni auaricie. iaculo luxurie. ⁊ aqua supbie. Tertia mors est spiritualis grē in aīa qua moritur hō mundo ⁊ viuit christo. Unde aplus Col. iij. Mortui estis mūdo ⁊ vita vestra abscōdita ē cū xp̄o in gloria. Ista mors assimilatur morti naturali. ⁊ hoc ꝓpter multa. Primo qñ hō debet mori corpus distēperat. Secūdo nō gustat. Tertio vertit in pallorem. Quarto appetitus subtrahitur. Quinto cor frangit. Sexto anima separat. Septimo sepelitur. Ita spūaliter hō qñ morit mūdo distemperatur qꝛ dolet ꝙ deum offendit suis peccatis. ⁊ sic hō ducit ad dilectiōem dei ⁊ sic lāguet Unde in Cant. Nunciate dilecto: qꝛ amore langueo. Secūdo rēnuit gustū mūdial' dilectiōis. ⁊ solum celestia sapit. Uñ ps. Gustate ⁊ videte qm̄ suauis est dñs. Tertio ī pallorē vtit. Unde apl's. Charitas omnia suffert oīa sperat. Quarto appetitꝰ subtrahit ab aīa moriēti mūdo. Gustato em̄ spiritu desipit oīs caro. vt dicit Gregꝰ. Quīto cor frangit ꝑ aliem amoris subtractiōem. Gregꝰ. Diuinus amor a dilectiōe mūdi totaliter occidit. Sexto aīam sepat ab omnibus mūdanis ⁊ pacificat in deū. Uñ Greg. Charitas sancta pacificat in deū cor vt nulli adhereat nisi soli creatori. ⁊ sic aīa mortua mūdo viuit in xp̄o. sicut ī ps. dr̄. Mihi

adherere deo bonū ē. ⁊ ponē in deo spem meam. ⁊ sic pz tertia mors q̄ hō morit̄ mundo morte spūali. Et illa morte mortui sūt oēs scti. Quarta mors est mors etnalis miserie vbi aīe moriunt̄. ⁊ tñ viuūt. ⁊ mori nō pñt. De his Job. in Apoc̄. xvi. Comedēt liguas suas p̄ dolorib⁹: q2 optāt mortē ⁊ mori nō pñt. de ista morte q̄ ē valde horribilis dicit̄ vna figura in Apoc̄. xiiij. vbi vidit Johēs angelū cū falce vt meteret: q2 messes super matare. ⁊ q̄cq̄d messuit collegit ⁊ posuit in horreū dñi sui. tūc ali⁹ venit cū alia falce acuta. ⁊ q̄cq̄d messuit posuit ī ignē ad cōburēdū ī lacū ire dei magni. Ita spūal̄r mors ē duplex. Vñ dr̄ i ps. Preciosa i ɔspectu domini mors scōꝝ er⁹. Et seq̄t. Mors pctōꝝ pessima. Mittit̄ eñ mors scōꝝ q̄si angel⁹ cū falce metens iustos q̄si vineas ⁊ botros stātes in flore ⁊ triticū q̄s ponit in horreū celestis glīe. S3 mittitur mors pctōꝝ ad modū angeli mali cū falce ad metēdū pctōres ⁊ q̄cq̄d messuit posuit in lacuz ire dei magni ad cōburēdū. Quare aūt vidit mortē ī specie angeli metēt̄. Certe dr̄ ꝙ q̄ñ messor venit ad agrū vbi multe spice stāt q̄ nō sūt maturenon expectat donec maturescant ꝑpter aliquas spicas que stant inter maturas spicas. Ita mors venit q̄ñq3 improuise. ⁊ nō curat an spica. i. hō sit matur⁹: sit paratus ad mortē: s3 multos metit mors q̄ stant adhuc in flore ⁊ crescūt in iuuētute. Itē q̄ñ messor ē metēs oēs spinas facit circa terrā equales q̄ supius nō erāt eq̄les. Ita mors facit hoīes eq̄les. diuites ⁊ paupes. nobiles ⁊ ignobiles. fortes: ⁊ debiles. Jō premonet nos saluator in euāgelio Math. xxiiij. dicēs. Vigilate q2 nescit̄ diē neq3 horā mortis. Qui igit̄ vult euadere mortē eternam vt nō interficiat̄ etnal̄r moriēdo dz hāc figurā bñ notare. Itē legit̄ Jere. xli. Ismael exiuit in agrū ⁊ apphēdit plusq̄ septuaginta paganos quos iudicauit ꝓditores. ⁊ duxit ad mediū ciuitat̄ vt occidēt. q̄s oēs occidit ꝓter decem q̄ dixerūt. Nō occidas nos q̄ habem⁹ magnū thesaurū in agro tam hunio: q̄ tritico: ⁊ ordeo: ⁊ melle: ⁊ oleo. ꝓpter thesauꝝ dedit eis etiā vitā vt oñderēt ei. Ita moral̄r mors exit ad interficiēdum oēs hoīes. s3 q̄ habēt thesaurū in cordib⁹ bonoꝝ operū q̄ figurant̄ p hec quatuor secuꝝ sūt a morte eterna. Nam q̄ vult euadē sic illi decem dz hr̄e thesaurū ordei. Per ordeū penitētia intelligit̄. Vñ in euāgelio Johis vi. Est puer vnus hic q̄ hz q̄nq3 panes ordeaceos. i. q̄nq3 partes penitētie. sc3 ɔfessiōis ɔtritiōis. satisfactiōis. ieiunij. ⁊ orationis. Secūdo debet hr̄e thesaurū tritici. Per triticū nota passionē xp̄i quā debet portare in memoria. Vñ dñs assimilat se grano tritici Joh. xij. dicēs. Nisi granū frumēti cadens in terra mortuū fuerit ipm̄ solum manet. si aūt mortuū fuerit multum fructum affert. Quia videm⁹ q̄ñ granū tritici spargit̄ tūc in se morit̄ ⁊ fructum affert. s3 si manet integrū tūc nō facit fructum. Ita passio xp̄i si xp̄s nō fuisset passus nullū fructū sanitat̄ sua natiuitas fecisset. S3 ex quo mortuus ē multū fructū ꝓtulit. Tertio dz hō hr̄e thesaurū mellis q̄ significat dulcedinem vite etne. vt deserat ⁊ caueat pctm̄: ⁊ gustet illō mel. Unde ait aīa deuota. Q̄ dulcia faucib⁹ meis eloq̄a tua sup mel ori meo. Quarto debet hr̄e thesaurū olei ɔ mortē eternā. Oleū significat miscōiam q2 seruat ferrū a rubigine. sic opus miscōie ardet in lāpade in ecclesia in honorē dei ⁊ splendet. Ita aīa habens oleum miscōie intromittit̄ vt splēdeat corā deo in vita eterna. vt pz de q̄nq3 ꝟginibus sapientibus habētibus oleū in lampadib⁹ suis. i. miscōiam. ideo intrabūt in vitā etnā Patet ergo quo ad thema. Mortu⁹ ē fili⁹ vnicus matris sue. Ita quadruplex ē mors videlicet naturalis: q̄ oportet nos mori. ꝑeccati mortalis a qua debemus nos oēs custodire. Mors spūalis qua morimur mundo. hāc mortē debem⁹ desiderare. Mors etne damnatiōis quā oēs formidare debemus. S3 vt cum domino viuamus ⁊c̄.

Dñica decimaseptima. Sermo. lviij.

Ad huic locuz. Luce

xiiij. Quāuis fides ihū xp̄i sic in vita recta salus animaruz. tamē sine opibus nō sanat. Juxta illō Jacobi. ij. Fides sine opibus mortua est. Opera aūt que fiunt a credētibus sunt in dupli ci differētia. Quedam sūt de se tā mala ꝙ nō pñt aliquo modo fieri bona in se: vt sūt ꝑiuria. scismata. mēdacia. adulteria. rapiā. vsura ⁊c̄. que a credētibus sunt ꝓhibita. Unde Ezech. xviij. Aīa que peccauerit morte morietur: nisi pniam egerit. Quedam sunt ī se tam bona opa que fiūt a credētib⁹ vt nullo mō in se pñt fieri mala vt deū diligē ⁊ ꝓximū ꝓpt̄ deū. Vñ ait Aug⁹. Omia in se hūs sacramēta pōt esse malus. s3 verā hūs cha-

ritatem non pōt esse malus. Quedam sunt indifferētia tā bōa φ mala. vt ieiunare. ora re. elemosynā dare. Et h̄ pt aliq̄a facē ppt vanā gl'iam. vel ppt deū. Uñ Greg⁹. Sepe bōa opa hō faē pp deū. s̄ tñ diu vana ē laus in mēte hōis illa bona opa ānihilat τ defe-dat. Et sic de hys trib⁹ opib⁹ fit mētio ī euā gelio. Primo de hijs q̄ sc̄ mala in se. vt insi-diatia diuine bonitat. qz xp̄o insidiabant: iō ip̄m ī domo obseruabāt. Secūdo q̄ sunt in se valde bona: vt informatio bonitatis ī diuino amore. Tertio q̄ sc̄ mala τ bōa vt sa natio in sabbato. Sz in vera fide ppt merciū supnū debem⁹ in hac vita locū hūilitatis reti nere: vt fiāt nobis eterne retributiōes. De h̄ dicit in p̄nti euāgelio. Cū intraret iesus in domū cuiusdā p̄ncipis phariseoꝝ sabbato mādncare panē. τ postφ cū discipulis suis mādncauit panē obseruabāt eū. nō ppter charitatē: s̄ in dola vt possent eū in aliquo cape vñ eū accusarēt. Et ecce portauerunt hydropicū añ illū vt ip̄m curaret. Et hec fu it intētio coꝝ si ip̄m curaret vellent dicē φ nō s̄uaret sabbatū. τ si nō curaret eū vellet dicē φ nō esset misericors. Et r̄ndēs dixit ad legisperitos τ phariseos dicēs. Licz sab bato curare. At illi tacuerūt. Ipse vero app̄-hēsum infirmū illū sanauit τ dimisit eum. τ dixit eis ib a. Cui⁹ v̄rm asin⁹ aut bos in pu teū cadēs die sabbato τ non ꝯtinuo extra-het eū. τ tñ nō violauit sabbatū. Et nō po-terāt ad hoc r̄ndere. Uidēs ibi aliq̄s super-bos inuitatos dixit eis pabolā intēdēs φ p̄mos accubit⁹ desiderabāt. Cū inuitat⁹ fu eris ad nuptias in sup̄mo loco ne discūbas ne forte honoratior te sit inuitatus ab eo. τ veniēs q̄ te τ illū inuitauit dicat tibi. Da hu ic locū. τ tūc incipias cū rubore infimū locū tenē. Sz cū vocat⁹ fueris vade τ recūbe in nouissimo loco. Cū venerit q̄ te τ illū inuita uit dicat tibi. Amice ascēde supi⁹: τ erit ti-bi gl'ia corā simul discūbētib⁹. Quia omnis q̄ se exaltat hūiliabit. τ q̄ se hūiliat exaltabi tur. Ergo quo ad thema. Da huic locū. No-ta φ q̄tuor sc̄ loca in q̄bus omnis creatura ꝯtinet. Prim⁹ hui⁹ mūdi. Secūdus infer-ni. Tertius purgatorij. Quartus exultatio nis. Primus loc⁹ est mūdi p̄secutiōis τ in-securitatis qua multis modis hō p̄sequitur τ pu nit. τ ideo dixit iesus discipul' suis. Uos nō estis de hoc mūdo. iō persequētur vos de ci-uitate in ciuitatē. Luc. x. φ eū ī mūdo mul tipliciter persequit. hoc p3 Ezech. xxi. Fili

hominis propheta τ dices. Hec dicit domi nus deus. Loquere gladius. gladius exacu tus ē τ limatus. Ut cedat victimas exacu-tus est vt splendeat limatus est. Clama τ vlula fili hominis. τ percute manu ad ma-num. τ duplicetur gladi⁹ ac triplicetur gla-dius interfectorum. Ita moraliter quando homines persequūtur gladio persecutionis τ tribulationis solent manu ad manum p̄-cutere τ clamare in celum. Sed gladius p̄-secutiōis fuit simplex in p̄ma etate mundi. In secūda scz legis fuit duplex. Sed modo factus est triplex gladius. Primus gladi⁹ est quo homines sc̄ martyrizati τ decollati. vnus assatus. alius lapidat⁹. alius alio mo do peremptus. ita φ oīs sanguis effusus super terram a sanguine Abel iusti hij oīs gladio persecutionis mortui sc̄. Uñ ps. Ef-fuderūt sanguinem velut aquā in circuitu hierl'm. τ iste sanguis nō effundebat φdiu fuit in vagina. Nā ante Cōstātinū impera torem τ Siluestrū papā tāta fuit p̄secutio in xp̄ianis φ sepe vna die martyrizati sunt tria milia sctōrum. alia vndecim milia. alia q̄nq3. vt p3 de sanctis de q̄bus predicat. tūc regnauit gladius. Sed tūc Siluester papa mūdauit Constantinū imperatorē a lepra: tunc ille dedit pacem eccl'ie τ xp̄ianis. ita φ nullus amplius xp̄ianū interficēt ppter fi-dem. τ sic cessauit gladius. Sed mō est gla-dius reuacatus in eccl'ia ita φ solum iam multi paupes interficiūtur τ persequuntur τ agricole sanguis effunditur. Propterea sanguis eoꝝ clamat super raptores vindi-ctam ad celum. sič sanguis Abel. de q̄ Geñ. iiij. Dñs dixit ad Cayn. Ecce vox sanguinis fratris tui Abel clamat ad me de terra. Se cundus gladius est discordie τ inuidie qñ charitas cessauit: τ inuidia regn̄t: τ gladius in mūdū intrauit. Fuit nāq3 ab ascensione dñi int discipulos τ alios xp̄ianos tāta cha ritas φ ille q̄ habuit duas tunicas dedit v-nā nō habēti. τ q̄cq̄d habuerūt xp̄iani hoc erat ill' cōmune. Post hoc cepit deficē chari tas eccl'ie τ dol⁹. inuidia. supbia. τ auaricia itrauerūt. ppterea venit terti⁹ gladi⁹ guerre ppt defectū charitat. De isto gladio dr Apo calip. vi. Ecce aptū ē sigillum secūdi libri. τ exiuit equ⁹ rufus. τ q̄ sup illū sedebat habe bat gladiū ī manu. τ data ē ei ptās vt tolle ret de t'ra pacē. Ita moral'r nos sum⁹ ī vlti-ma etate mōi añ diē iudicij ppt pctā hoīm vult de⁹ delere terram. Ita deus mittit pla-

gas in mūdū vt tollat de terra pax. ꝛ homines inter seinuicem interficiant. ꝛ h̄ nunꝙ̄ fuit ita maxime inter christianos sicut modo. ideo locus mūdi est ꝑsecutiōis ꝛ insecuritatis ꝛc̄. Secūdus gladius est eterne dānationis ꝛ vindicte ire dei. De h̄ gladio dicit ꝓpheta. Nisi ꝯuersi fueritis gladiū suum vibrabit. Item si acuero vt fulgur gladiū meum ꝛ arripuerit iudiciū man⁹ mea reddam vltionē hostibus meis. de isto gladio dicitur Apoc̄. Vidi thronū ꝛ qui sedebat in throno aspectus eius terribilis. ꝛ ex ore ei⁹ exiuit gladius ex vtraqꝫ parte scindēs. Sedens in throno est christus ex cui⁹ ore exiuit gladius ex vtraqꝫ parte scindens ꝛ acutus. quia tunc scindet tam ad corpus q̄ȝ ad animā dānatoꝝ cum dicet sniam mortis eterne. Ite maledicti in ignem eternū. Et iste gladius scindit q̄ttuor vulnera. ite. s. a societate oīum electoꝝ. ecce primū vulnus. maledicti. quia benedictionē noluistis. in ignē qui nunꝙ̄ extinguet. eternū quia durabit sine fine. Ideo ꝓuideant isti nobiles quibus gladius defensiōis est cōmissus ne gladius eterne mortis veniat super eos. Secundus locus inferni est in quo oēs dānati ꝯtinentur. ibi triplex est miseria. de qua p̄monet nos ꝓpheta Zach. ij. c. ꝛ clamat premonēdo. O o o filia sion que habitas iuxta babylonē fuge. Filia sion dicit anima deuota. quia sion interp̄tat speculū sancte trinitatis. ꝛ babylon dicitur ꝯfusio. ꝛ significat eternam dānationē. ergo premonet nos dicens. O anima deuota que habitas iuxta filiam dānatiōis fuge ne venias ad eam scꝫ in loco tormentoꝝ. Dicitur ergo ter o o o ꝓpter tria. Primo est ibi o filia sion fuge. quia ibi nulla est mīa. sed ibi est terra obliuionis. Unde p̄s. Obliuioni dat⁹ sum taꝙ̄ mortuus a corde. Et si omni die mille misse legerent vni dānato nihil sibi ꝓdesset. qꝛ in inferno nulla est redemptio. ꝛ hec Job. sed ꝓdest illis qui sunt in purgatorio. Unde Sap̄. v. Spes impij tanꝙ̄ lanugo est q̄ a vento tollitur. Secūdo dicitur. O filia sion fuge. quia ibi sunt tenebre terribiles. Jō dicit Job. x. Dimitte me paululū vt plāgā dolorē meū anteꝙ̄ vadam ad terram tenebrosam ꝛ opertam mortis caligine terrā miserie ꝛ tenebrarū vbi nullus ordo sed sempiternus horror inhabitat. ergo fuge. Tertium o dicit. O filia sion fuge ne ibi venias quia ibi est ignis inextinguibil. vnde Esa. xxxiij. Quis ex vob̄ pōt habitare cū ardoribus sempiternis ī loco horroris ꝛ vaste solitudis vbi nulla aq̄ est refrigeratiōis. vt pꝫ d̄ diuite ī euāg. Lu. xvi. q̄ fuit ī tormentꝭ et patiebat in igne ī lingua. ꝛ petiuit abraā vt mittēt lazaꝝ vt extremū digiti ī aquā mitteret ꝛ refrigeraret linguā q̄ cruciabat in flāma. R̄ndit abraā q̄ȝ nō possꝫ fieri. qꝛ est magnū chaos int̄ dānatos ꝛ electos. i. magna distātia. ꝛ sic pꝫ secūdū. s. loc⁹ et̄ne dānatiōis. Terti⁹ ē loc⁹ purgatorij in q̄ similiter sunt tria mala ꝛ tribulatiōes. s̄ tn̄ aīa ī purgatorio sp̄ ē in spe saluatiōis. De isto loco dicit Greg. iiij. dyal. q̄ȝ aīe purgāt in diūsis locꝭ. aliq̄ purgant in igne. aliq̄ in aq̄. aliq̄ in glacie. vt pꝫ in passionali de epō theobaldo cui apportabat glacies in q̄ fuit aīa quā trigīta missis libauit. Et in q̄libꝫ loco sustinēt diūsas penas. ꝛ aliq̄ citi⁹ purgant. ꝛ aliq̄ diuti⁹. ꝛ ꝓcipue h̄nt tria ve. De q̄ Joh. in apoc̄. Vidi aq̄lā volātē ꝑ medium celi et voce mag̃ clamātē. Ve ve ve hoīb⁹ habitātib⁹ in terris. s. in purgatorio ī loco tenebroso ꝛ penarū. Ita moralit̄ ista aq̄la ē btūs iohānes q̄ cōpat aq̄le ꝓpt̄ sctitatē ꝛ ꝯtēplatiōnē glorie ꝛ pene. Nā in cena recubuit sup̄ pect⁹ dn̄i vbi vidit oīa tā in celo q̄ȝ in purgatorio. Dicit ḡ ter ve ꝓpt̄ penas d̄ trib⁹ peccatis ad q̄ oēs hoīes naliter sunt inclinati Primo ve supbie. Vn̄ Esa. Ve corone supbie. qꝛ quicq̄d hō ꝑ supbiā peccat ꝛ nō deslet in hac vita ꝑ pn̄iam ꝓ illo sustinebit in purgatorio ignominiā. i. despectionē. qꝛ diu despiciet ab electꝭ donec purget. vt fiat clarior sole. vn̄ in Apoc̄. Quātū fuit in delitijs supbie tm̄ dat ei de tormētꝭ ignominie. ḡ p̄mū ve h̄z. Scd̄o clamat ve auaris. Multi sunt q̄ studēt auaricie. vt dicat Abachuc. Ve q̄ ꝯgregat non sua. Et q̄ȝuis ꝯfiteant ꝛ habeant ꝯtritionē ꝛ tn̄ nō satisfaciāt hic ī vita. tūc oportet nos satisfacere in purgatorio. ꝛ isti sustinēt marios horroies ꝛ visiōes demonū. sed tn̄ nō p̄nt aīas trahere ad eternam dānationē. sed cruciāt ꝑ horribilē aspectum. Vn̄ Ezech. ij. Ve tibi q̄ habitas int̄ scorpiones ꝛ sibulsores q̄ tecū habitāt. ḡ secundū ve. Tertio ve clamauit. qꝛ ve luxurioꝭ q̄ ꝯfessi sunt ꝛ satisfactionem nō faciunt iō in purgatorio oportet eos satisfacere isti sustinent fetorem maximū. Alique sunt ad mille annos. alique ad diem iudicij. Ideo clamant quotidie istud Job. Misereminí mei misereminí mei saltē vos amici mei. Aliquis

do ducunť de aquis niuiũ ad calorẽ nimiũ vt pene augmẽtenť. iõ clamat tertio ve. Augu. Igitur pniam ꝯdignã faciamꝰ. vt in tẽpore mortis accipiamꝰ in breui eternã gloriam. Et sic patet locus tertiꝰ. Quartꝰ locꝰ ẽ locus vite eterne. De q̃ p̃s. Beati q̃ habitãt in domo tua dñe in se. se. lau. te. ibi triplex ẽ gaudiũ. De q̃ dicit apl̃s sic. Nec oculus vidit. nec auris audiuit. nec in cor hoĩs ascendit. q̃ta sunt gaudia que p̃parauit deus diligentibꝰ se. Ideo dicit Iere. A a a. dñe deus nescio loq̃. Quia ibi erit iocũdissima visio in facie sancte trinitat̃ q̃ facies illustrat totũ celũ. Iã non indiget neq̃ sole neq̃ luna in quã faciẽ desiderãt angeli ꝓspicere. vbi hõ videt oĩa tanq̃ in speculo. p̃terita. p̃ñtia. et futura. Ergo a p̃ mo. Scd̃o a ꝓpť societatẽ delectabilẽ vbi angeli ⁊ oẽs electi vt frẽs habitant in vnũ. Vñ p̃s. Ecce q̃ bonũ ⁊ q̃ io. ha. fra. in vnũ. Tertio a dñe ds. ꝓpť gaudium sine dolore. Vñ Ioh. in apoc̃. Et absterget ds̃ oẽs lachrymã ab oculis eoꝝ. ⁊ Esa. xxxv. Leticia sempiťna sup̃ ca. eo. Gaudiũ et leticiã obtinebũt ⁊ fugiet dolor ⁊ gemitꝰ Ergo a dñe ds. ⁊ sic patet de loco eťno vbi est gloria eterna. Ergo q̃ ad thema. Da huic locũ glorie q̃ fuit bonꝰ in loco huiꝰ mũdi. et se hũiliauit. ⁊ da huic locũ inferni qui se ĩ hoc loco exaltauit.

Dñica decimaoctaua. Sermo. lix.

Diliges dñm deũ tuũ

ex tota corde tuo Matth. xxij.

Nota q̃ cor hũanũ non p̃ot ab amore naturali quiescẽ aut diligit terrena aut celestia. Si diligit terrena tũc certe cõparať terre. Nã terra ẽ frigida ⁊ ponderosa. ita talis hoĩs cor est ponderosum ⁊ tardũ ad oĩa bona ⁊ frigidũ. Vñ Mat. xxiiij. Qm̃ sup̃abũdauit iniq̃tas refrigescit charitas multoꝝ. Et si cor hũanũ est in dilectiõe occupatũ circa celestia tũc compať p̃adyso q̃ p̃adysus ẽ locus altior q̃ terra. ⁊ ꝓpť h̃ diluuiũ terre nõ intrauit p̃adysum. Itẽ de p̃adyso exeũt q̃ttuor flumĩa. ita de corde diligenti celestia ⁊ sp̃ũalia. q̃ diligit deũ. diligit ꝓximũ. diligit parẽtes. diligit amicos. et diligit ꝓpter deũ inimicos. Ut aũt vnusquisq̃ p̃ponat dilectionẽ dei. ⁊ postponat dilectionẽ terrenoꝝ. dicit dñs in euãgelio q̃d modo sequiť. Accesserũt ad iesum pharisei et interrogauit eũ vnus. scilicz legisdoctor temptans eum dicens Magister q̃d ẽ mãdatum magnũ in lege. Ait illi iesus. Diliges dñm deum tuũ ex toto corde tuo. ⁊ ex tota mente tua. ⁊ ex tota aĩa tua. Hoc est maximũ ⁊ primũ mandatũ. Secundũ autem simile est huic. Diliges ꝓximũ tuũ sicut teipsum. In his duobus mandat̃ tota lex pendet ⁊ p̃phete. Congregat̃ phariseis interrogauit eos iesus dicẽs. Quid vobis videť d̃ christo cuius filius est? Dicũt ei dauid. Ait eis iesus. Si filius dauid est quõ dauid in spiritu vocat eum dñm. cum non sit ex lege q̃ pater vocet filiũ suũ dñz dicẽs in p̃s. Dixit dñs dño meo sede a dextris meis. Donec ponã inimicos tuos scabellũ pedũ tuoꝝ id est. donec primẽ diabolũ p̃tãte sua quaz habet in mũdo. Dauid vocat eum dñz quõ filiꝰ eiꝰ est? ⁊ nemo poterat ei r̃ndere verbũ neq̃ ausus fuit quisq̃ ex illa die interrogare eum. Et sic patet euãgeliũ. Quo ad thema. Diliges dñm deũ tuũ. Debemus autem deũ diligere q̃ttuor modis. videlicet fortiť. sapienter. ardenter. ꝯstanter. Primo dico q̃ debemus deũ diligere fortiter. Unde dič anima deuota in Cant̃. Fortis est vt mors dilectio. q̃ sicut morti nullus potest resistere nec eã sup̃are. sic dilectioni dei. vñ dicit apl̃s ad Roma. Quis nos sep̃abit a charitate dei. scio q̃ neq̃ vita neq̃ mors. Homo enĩ diciť fortis in mũdo qui de fortissimo hoste triũphat ꝓpter deum quẽ diligit. sic dauid qui pugnauit ꝯtra goliam ⁊ vicit eũ sicut patet. i. Reg̃. xvij. Item homo dicitur fortis in mũdo cui nihil est difficile ꝓpter eum quẽ amat. vt patet de raptoribꝰ ⁊ militibus qui ꝓpter suos dños exponunt se periculo mortis. Ita hõ diciť fortis in sp̃ũalibus cui semp̃ paratus ẽ in seruitio dei. Unde dicit poeta. Amor vincit oĩa. Item hõ dicitur fortis qui est ligatus vinculis fortissimis ⁊ ꝓpter eum quẽ diligit dirũpit omia vincula. vt patet in figura de samsone Iudicum. xvi. Samson fortissimꝰ ligatus vinculis fortissimis ab inimic̃ ⁊ irruit in eũ sp̃ũs fortitudinis ⁊ dirupit vincula ⁊ multos inimicos occidit in agro. Ita sp̃ũaliť existens in p̃ctis mortalibꝰ in tenebris sedet ligatꝰ vinculis fortitudinis peccatoꝝ. Unde p̃s. Funes peccatoꝝ circũplexi sunt me. sed cũ diligit dñm deum suũ ex toto corde suo. tũc irruit in eum spiritus fortitudinis ⁊ absoluit ⁊ frangit per ꝯtritionẽ ⁊ ꝯfessionem oĩa vincula peccatoꝝ suorum. ⁊ tũc potest bene dicere illud p̃s. Dirupisti vincula mea dñe

τ tibi sacrificabo hostiã laudis. Itẽ hõ ta-
lis bene pt dici fortis q̃ aliq̃d tenet ita fortit
q̃ nemo pt de manu eius redimẽ. Ita spũa-
liter talis hõ bñ pt dici fortis q̃ tenet amorez
dei ꝯtutibus adherẽs deo. Unde ps. Mihi
adherere deo bonũ est. Et sic patet primuz.
Secũdo dico q̃ debem⁹ diligere deũ sapiẽ-
ter vt in eius amore viuam⁹. Nã non exñs
in amore ẽ quasi mortis ymago. vt d̃r. i. Joh.
iij. Translati sum⁹ de morte ad vitã qm̃ de-
um diligim⁹. Et q̃ nõ diligit deuz manet in
morte. Si em̃ deuz diligẽ volum⁹ sapienter
necesse ẽ vt ipm̃ cognoscam⁹. q: dicit Aug.
Nihil amatũ nisi cognitũ. Quanto em̃ res
est nobilior tãto magis diligit. vt pz de auro
τ argẽto. Et q: de⁹ ẽ summũ bonuz: g̃ debet
magis diligi. Sz sũt aliq̃ q̃ stulte faciunt. q̃a
diligũt vilia τ nobilia ɔtenũt. vt pz in figu-
ra in scholastica hystoria de puero Moyse
q̃ cum erat triũ annoꝝ stabat ante mensaz
Pharaonis. τ Pharao accepit coronam de
capite τ posuit sup caput pueri. τ puer ꝓie-
cit ad terrã coronã nobilẽ. Et om̃es dixerũt
stulticia sua est. ita multi sunt in hoc mũdo
q̃bus aurea corona in capite ponit̃ qñ dile-
ctio dei imp̃mit̃ in baptismo p fidez. s̃ qñ a-
do trãsitoria magis diligũt q̃ bonũ eternũ.
coronã de capite ꝓijciũt in terrã. Uñ cõque-
rit̃ Thren. vlt̃. Cecidit corona capitis nr̃i. ve
nob q: peccauim⁹. Isti diligũt deũ sapiẽter
q̃ referũt grates deo. eo q̃ nos cum nihil es-
semus de nihilo creauit ad imaginẽ τ silitu-
dinẽ suam. vt pz in Gen. i. Creauit deus ho-
minẽ ad imaginẽ suã. Creauit etiã hoĩem
valde nobilẽ quo ad corpus τ etiã q̃ ad ani-
mã. Unde in ps. Lauda aĩa mea dñm. Eti-
am deum diligũt sapiẽter. q̃ recolũt bñficiũ
dñm redemptoĩs. Unde Apoc. i. Qui dilexit
nos τ lauit nos in sanguine suo a peccãtis no-
stris. q̃ p aliquo intrat mortẽ merito diligit
eum. Ita fecit xp̃s nobis. Maiorẽ charita-
tem nemo habet vt aiam suã ponat q̃s pro
amicis suis. Etiã ille diligit deuz sapienter
q̃ refert grates p ministerio creaturarũ. Nã
deus om̃es creaturas ad ministeriũ homi-
nũ deputauit. Uñ Aug⁹. in libro de ɔfessiõe
Celũ τ mare τ om̃ia que in eis sunt sẽ vn-
diq̃z dicũt mihi vt diligã te dñe. Uidemus
nãq̃z solẽ. lunã. τ stellas q̃ seruiunt homini
τ terra ꝓfert fructũ ad indigẽtiã hominis.
Et sic pz secũdũ. Tertio dico q̃ debem⁹ deũ
diligẽ ardẽter. τ talis ardor accẽditur p de-
uotam de deo meditatiõem. Unde ps. Et i
meditatiõe mea exardescet ignis. Pro ista
dilectiõe feruẽte petiuit Aug⁹. in li. ɔfessio.
dicẽs. O amor q̃ semp ardes τ nũq̃ extin-
gueris accẽde cor meũ τ illũĩa sensus me-
os vt deum sup om̃ia diligã. Dilectio vera
cõparat̃ igni sm̃ sñiam saluatoris. Luc. xij.
Ignẽ veni mittere in terram. i. charitatem
Ignis em̃ naturalis ẽ leuis materia. ideo
ad summa se eleuat. Ita cor deũ diligẽs su-
per celestia meditatur. Unde Phil. iij. Nr̃a
ɔuersatio est i celis. Ignis naturalis gros-
sam materiaz in subtilẽ ꝯtit. ita ignis vere
dilectiõis oĩa transitoria in celestia τ eterna
mutat. Itẽ ignis natural̃ accẽdit τ calefa-
cit frigida. ita vere dilectiõis ignis cor ca-
lefac̃ frigidũ ad dilectõez dei. Itẽ ignis na-
turalis illuminat. ita ignis diuine dilectio-
nis illuminat rõnem hoĩs vt deum diligat
τ cognoscat. De isto igne naturali legimus
figurã in Leuit. vi. Dixit dñs ad Moysen.
Ignis in altari meo sp ardebit quez sacer-
dos nutriet subijciẽs ligna. τ ideo igne im-
pleuerũt thuribula aurea. τ dicebat̃ ignis
viuus. quia nũq̃ extinguebat̃. q: dabat̃ p
sacrificio. ita spũalr̃ in altari cordis dz sem-
per ardere ignis diuini amoris quem sacer-
dos debet nutrire p̃dicatiõibus ligna subij-
ciens dñice passiõis xp̃i. vt cogitet q̃tũ de⁹
hoĩem dilexit. τ sic impletur thuribulũ au-
reũ qñ memoria ardet in deuota oratione.
Et sic pz tertium q̃ deum debem⁹ diligere
ardẽter. Quarto q̃ debemus deũ diligẽ cõ-
stanter. Nam sũt incõstãtes in dilectiõe qui
diligũt hodie opa bona: τ faciunt ea in di-
uino amore. s̃ cras odiũt mala ꝑpetrando.
s̃ deũ diligit aĩa deuota. Cant. v. adiuro vos
filie hierlm̃. angeli dei si inuenerit dilectũ
meũ τ venerit ad deũ mea opa bona p̃ntã-
do dicite ei. quia amore langueo ex ɔstanti
dilectiõe. Sicut em̃ qñ hõ est in ɔstãti dile-
ctiõe τ nõ põt habere quẽ diligit lãguet ex
amore. Ita spũalr̃ hõ languet ex desiderio
eterne vite. Comparat̃ enim vera dilectio
dei languori corpali ꝓpt̃ quattuor. Primo
ꝓpt̃ gustũ. q: qñ hõ languet nõ sapiũt sibi
cibaria. ita homĩ diligẽti deum ɔstanter nõ
sapiunt carnalia. Aug⁹. Diligenti aĩe desipit
om̃is caro. Secundo propter auersionem
occuloꝝ q: quando homo languet τ videt
hastiludia τ choreas auertit ocl'os τ abhor-
ret talia videre. Itẽ hõ deũ diligens abhor-
ret om̃ia transitoria τ vana. Unde dicit do-
minus ad Gal. vi. Crucifixus est mihi mũ-

dus ⁊ ego mūdo. Item Greg. Vilescūt aīe
oīa que habētur in terris. Tertio q₂ om-
nia sunt homini languēti amara. Ita lan-
guor spūalis facit homini amara oīa pec-
cata nō solum sua ſ₃ etiā aliena. Vñ Paul⁹
postq̄ deū₃ ɔstanter dilexit ex tota aīa dixit
ad Rom. ix. Tristicia est mihi magna ⁊ con
tinuus dolor in corde meo: q̄c q̄d audio ma
lum de proximo vel video. Quarto lāguor na
turalis quotidie est in desiderio vidē ī amo
re quē corde diligit. Vñ Cañ. ij. Sub vm-
bra illius sedi quem desideraui. Ita aīa cu-
iuslibet fidelis que est in amore dei ɔtinue
nō requiescit donec videat deum facie ad faci
em. Unde Dauid ī ps. dicit. Sitiuit anima
mea ad deum fontē viuū. ⁊ nō requiescā. do
nec veniam ⁊ apparebo ante faciē dei mei.
Itē quietatur vt nullā aliam creaturā que
rat nisi solum deum. Unde Aug⁹. sup Gen.
Una est virtus ibi amare qđ videas. vide-
re qđ amas: ⁊ amatū eternali₃ in tranquilita
te possidere. Ergo quo ad thema. Dilige do
minū deum tuū ex toto corde tuo fortit. sa-
pienter: ardēter. ⁊ ɔstanter.

Dñica decimanona. Sermo. lx.

Confide fili remit-

c tūtur tibi pctā tua. Math. ix.
Nota añ pctm̄ generatio hu-
mana habuit q̄tuor bonas vtilitates. Pri-
ma fuit libertas. Nā libertas p̄ualet auro.
Sed illam post pctm̄ amisit. ⁊ facta est q̄si
filia captiua. Dō cō querit' Esa. lij. Captiua
filia syon. solue vincula colli tui. Secunda
fuit pulchritudo. Vñ de ea dicebatur Cañ.
vij. q̄ pulchra es ⁊ q̄ decora charissima in
delicijs. Statura tua assimilata est palme:
⁊ illam amisit ⁊ facta est quasi nigra. Unde
Threñ. iiij. Denigrata est facies nostra sup
carbones. Tertia est q̄ fuit ɣtutibus ador
nata. ſ₃ post pctm̄ ɣtutibus spoliata. Unde
Luc. x. Descēdit homo ab hierusalē in hie-
richo ⁊ incidit in latrones q̄ ipm̄ spoliaue-
rūt ⁊c̄. Quarta fuit sapiētie claritas quam
amisit. Vñ Aug⁹. sup Gen. Adā ante pctm̄
oībus herbis. oīb⁹ aīalib⁹ noīa imposu-
it. ⁊ oēs cursus stellarū sciuit tanq̄ opti-
mus astronom⁹. ſ₃ post pctm̄ hec oīa ami
sit. Vñ apl's Rom. i. Obscuratū est insipiēs
cor eo₂. Et illud cognouit hominib₉ euenire
saluator. Ideo ait ɣbū p̄ paralitico. Fili cōfi
de: remittūtur tibi pctā tua. quō eñ ⁊ qua-
re dicat. hoc oñdit p̄ns euāgeliū sc₃ qđ seq-
tur. Ascēdēs ihs in nauiculā transfretauit
⁊c̄. Nā ante transibat illud mare sine naui
vt oñderet suam deitatē. sicq₃ modo voluit
transire cū naui vt oñderet suā hūanitatē₃
⁊ venit in ciuitatē suā q̄ d̄r capharnaū₃. q̄a
ibi multa miracula fecit. Cum intrauit ea₃
offerebant ei paralyticum iacētem ī lecto.
⁊ rogabant eum vt sanaret ipm̄. q₂ per mul
tos annos erat infirmus. ⁊ nullus medicus
poterat ipm̄ curare. dixit autē dñs ad ifir-
mū. Confide fili remittuntur tibi pctā tua.
Tunc scribe ⁊ pharisei cogitabant intra se.
Quis est hic qui intermittit se dimittē pec-
cata. cū nemo potest dimittē nisi solus de⁹.
Vidēs dñs cogitatiōes illo₂ pessimo₂ di-
xit. Quid cogitatis mala in cordibus vr̄is
Quid est facilius dicē. dimittūtur tibi pctā
tua. an dicere surge ⁊ ambula. Ut autē scia
tis quia filius hominis habet p̄tatē dimit-
tendi hominibus peccata in t̄ra ex sua di-
uinitate. Dico tibi paralytice. Surge ⁊ va-
de. ⁊ tolle lectum tuum ⁊ vade in domū tuā
⁊ statim surrexit. Videntes turbe timuerūt
⁊ glorificabāt deū qui dedit talem p̄tatē ho
minibus in terra talia opera facere. Ergo
ad thema. Confide fili remittunt' tibi pctā
tua. Unde sciēdum q̄ quatuor modis debe
mus esse filij dei vt nobis dicit ɣbum p̄al-
legatum. Primo p̄ri nr̄o debemus assimi-
lari. Secūdo ipm̄ diligere. Tertio ei⁹ corre
ctiones patient' sustinere. Quarto in neces-
sitate ad deum recurrere. Primo dico q̄ fi-
lij dei simus vt nobis dic̄ hoc ɣbum. debem⁹
nr̄o p̄ri assimilari. Unde videmus q̄ si filij
carnales assimilant' suo p̄ri carnali tūc dili
git eos plus q̄ si nō assimilarent'. Ita cer-
te est de nobis si imago trinitat̄ in qua fecit
nos similē sibi in nobis mūda seruet' tunc
erimus sibi similes. vt patet Gen. i. Facia-
mus hoīem ad imaginē ⁊ silitudinē nr̄am
Cum eñ aīa de nihilo a deo creat'. trinitas
statim imp̄mit opus trinitat̄ in ipam. ⁊ sic
deus ē trinus in psonis: ⁊ vnus in essentia.
Ita videlicet anima vna ī substātia: trina
in potētia. Nam p̄r imp̄mit aīe potentiā vt
potēter si vult potest resistē oībus impu-
gnantijs diabolice fraudis. ⁊ huius mundi
⁊ carnalibus ɔcupiscētijs. ⁊ fili⁹ imprimit
sapiam. q₂ est sapiētia patris qua oīa possit
discernē inter bonum ⁊ malum. bonū appe
tēdo. malum ɣo vitādo. ⁊ spūssanctus im-
primit in eum intellectum quo possit sen-

Facere bonū ⁊ ꝓficē de v̄tute in virtutem ⁊
possit crescere in virt̄ ꝑfectū in spūalibus.
Huius legim⁹ figuram Gen. xl. Pincerna
pharaonis vidit vitē vnā ⁊ i ea tres ramos
et vuas ꝓducentes ac mittētes quas vuas
accepit ⁊ expressit vinū inde in calicem ⁊ de
dit regi. ⁊ rex acceptauit gratant ⁊ restitu
it eum in gradū pristinū. Ita moralit pin
cerna pharaonis sedēs in carcē est aīa se
dens i corpe. vt dic apl's. Quis me libabit
de carcē morꝭ hui⁹. Illa aūt hꝫ tres potenti
as. videlicet. memoriā. volūtatē. intellectū.
Debet igit accipe tres vuas de illis trib⁹ ra
mis q̄ sunt ꝯtritio. ꝯfessio. ⁊ satisfactio. ⁊ ex
p̄mere vinū ꝯtritiōis in calicē cordis. vn̄ in
ps. Potasti nos vino cōpūctiōis. ⁊ p̄stare
regi altissimo. ⁊ gratant acceptat tanq̄ pa
ter clemētissim⁹. ⁊ restituet nos in gdū pri
stinū ⁊ sic in illis trib⁹ potētijs. videlꝫ. me
moria. volūtate. ⁊ intellectu assimilamur si
bi. Si bn̄ has potētias regim⁹ tūc nos ma
gis diligit sic pr̄ filiū qui sibi assīlat. Scdo
dico q̄ filij sim⁹ dei. Si dicat ad nos. Fili
remittunt tibi pctā tua. necesse ē vt sibi gr̄i
as ꝓ bn̄ficijs nob collatꝭ referam⁹. Un̄ dic
Bern. Ingratitudo ē vēt⁹ exiccās oēꝫ fonteꝫ
grē ⁊ mīe. Nā videm⁹ q̄ filius hꝫ vitā cor
poralit a prē. ideo ipsuꝫ nālit diligit tanq̄
creatus ab ipso. ⁊ spūalit sim⁹ p filium dei
creati. ideo merito christū diligimus. Unde
Apoc. i. Qui dilexit nos ⁊ lauit nos a pctis
nr̄is in sanguīe suo. Itē apl's ad Ephē. v.
Sicut filij charissimi ambulate in dilectiōe
in q̄ christ⁹ nos dilexit. q2 nulli creature tā
tam dilectionē ostēdit sic generi hūano. Naꝫ
creaturas supiores nō redemit s; tm̄ hoīeꝫ
et ipsas supiores creaturas ad hoīum cu
stodiā ꝯstituit: vn̄ in ps. Angelis suis mā
dauit de te vt custo. te in om. vijs tu. Item
inferiores creaturas ad seruiendū ordīauit
vt patet de sole ⁊ luna ⁊ stellis ⁊ de terra q̄
nob seruiūt cū fructib⁹ diuꝰs. ⁊ de mari ⁊ aq̄s
que nobis seruiūt cū piscib⁹. Unde in ps.
Oīa subiecisti sub pedib⁹ ei⁹ oues ⁊ boues
⁊c. Uolucres celi ⁊ pisces maris ⁊c. Ideo
debemus ipsum veraciter diligere sicut fili⁹
patreꝫ. vt dicat tibi verbū thematꝭ. Fili mi
remittunt tibi pctā tua. Tunc debes primo
oīum rem ꝓpter ipsum q̄tūcunq; dilectam
postponere ⁊ ipsum dilectioni tue p̄ponē. q2
ipse ꝑpt te postposuit oīa trāsitoria. Itē de
bem⁹ ꝑpt ipsum ꝓpriā volūtatē abnegare
et h̄ tria ait dn̄s petro Joh. vlt. Petre di

ligis me. Rñdit petrus. dñe tu scis q2 amo
te. dixit tertio. petre amas me. tūc tacuit ad
tempus modicuꝫ cogitādo quomodo te ita
replicādo interrogat. amas me. ⁊ rñdēs pe
trus tertio dixit. tu scis dñe q2 amo te. Dic
dit q̄stio. Quare sic trib⁹ vicib⁹ interrogas
me. rñdetur. interrogauit p̄mo. petre amas
me. vt ꝓpter me omēs creaturas dimittas
hui⁹ mūdi ⁊ sequere me. Scdo petre amas
me. vt ꝑpt meā dilectionē inimicū diligas.
qd est signū maīe ꝑfectiōis. Tertio petre
amas me. vt ꝑpt me tuā ꝓpriā volūtatē ⁊
teipsum relinqs ꝑpt dilectionē dei. Relin
quit seipsum q̄ nālit est sup̄b⁹ ⁊ facit se hu
milē. ⁊ q̄ nālit est luxuriosus ⁊ facit se castū
et q̄ nālit est auar⁹ ⁊ facit se misericordē. Et
sic patet secūdū. Tertio dico q̄ debem⁹ esse
filij dei vt nob valeat dicē. Fili remittunt ti
bi pctā tua. ei⁹ correctiōes patient sustinē.
vt videm⁹ q̄ filij boni sustinent v̄ba dura
parentū ⁊ v̄bera dura. nec iō turbent. vt sa
piens in puerb. Qui diligit filiū augmētat
virgā. ita ⁊ nos debem⁹ patient ferre corre
ctiōes duras q̄s imittit p infirmitatē cor
poris ⁊ p̄uationē rex tpaliū. Exēplū habe
mus in prē nāli q̄ si hꝫ filiū quē tenerrime
diligit ⁊ viderit ipsum peccare corrigit ip
sum ne mai⁹ malū sequat. Ut habet in figu
ra cuiusdā romani q̄ habuit filiū queꝫ dile
xit noīe lucreti⁹ ⁊ dimisit sibi oēm volūtatē
nec correxit. tandē furabat ⁊ app̄hēdebat
cū ad suspēdēdū duceret petiuit vt pri suo
vnū verbū posset loq. ⁊ tandē pr̄ fuit voca
tus ad filiū. Et fili⁹ dixit. Dilecte pr̄ da mi
hi osculū anteq̄ moriar. Et cum pr̄ voluit
osculari filiū. fili⁹ voluit app̄hēdē nasuꝫ pa
tris ⁊ mordere. dixit ad prem. Pat si me
dilexisses naturalē filiū in iuuētute meꝫ me
bene correxisses. sed exquo me non correxi
sti ⁊ volūtatē meā dimisisti sim ꝯfusio tua
et oīum amicoꝝ meoꝝ. ⁊ morteꝫ turpissimā
me oportet sustinere. Ne ergo simus confu
sio oīum amicorum nr̄oꝝ in die iudicij vult
nos hic d̄s vt pr̄ misericors corripe per ad
uersitates vt valeat nos in die iudicij exal
tare dicēs Mat. xxv. Uenite filij benedicti
prīs mei pcipite regnū. ⁊ sic patet tertium
Quarto dico q̄ vult esse fili⁹ dei dilect⁹ vt si
bi valeat dicere. Fili mi remittunt tibi pctā
tua dꝫ in necessitate ad deū tanq̄ ad prēꝫ
recurrere suū auxiliū inuocare. Un̄ videm⁹
q̄ fili⁹ licet offendit prēꝫ suū nālr cū sit in
necessitate recurrit ad prēꝫ. vt pꝫ d̄ antiq̄ le

ge ⁊ noua. In antiqua legim⁹. ij. Reg. xviij de absolon qui offendit patrē suū dauid et tamē cum pater filiū in necessitate vidit. ⁊ audiuit filiū ex relatione trib⁹ lanceis trāsfixū a ioab ait. Quis mihi det vt moriar ꝓ te te fili mi absolon. Ita ⁊ nos q̄uis deū offendimus de bem⁹ tamē in oī tribulatiōe suūʒ auxiliū inuocare. Vñ dauid in ps. Ad dñm cum tribularer clamaui: ⁊ exaudiuit me. Item patet in noua lege Lu. xv. de filio ꝓdigo q̄ ↄsumpsit oēm substantiā ⁊ primoniū inutiliter. tandem venit in tantā miseriam vt cuperet saturari de siliquis q̄s porci mādūcabant ⁊ nemo illi dabat. Et dixit. Vadaʒ ad patrē meū ⁊ dicam ei. pater peccaui fac me sicut vnū de mercenarijs tuis. Et mīa mot⁹ pater sup filiū dedit ei tria dona. Primo dedit ei primā stolam. scdo annulū in manu. et tertio calciamēta in pedib⁹ ⁊ fecit ↄuiuiuʒ. Ita pater noster celestis quē multū offendimus malis cogitatiōib⁹. malis verb. malis opibus. tamen in necessitate ⁊ angustia nostra in quibus sum⁹ per peccata possum⁹ ad patrem recurrere ⁊ dicere. O pater qui es in celis peccaui coram te non sum dign⁹ vocari filius tuus sed me ad miam tuā recipe. ⁊ fac me sicut vnū de famulis tuis. Q̄d videns pater celestis dat nobis primā stolam. i. gratiā quam amisim⁹. dat nob̄ anulum. i. charitatē. calciamēta in pedib⁹. i. bonas affectiones. ⁊ facit nobis ↄuiuiū pane celesti nos reficiens ⁊ dat nobis verbū thematis ꝓallegatum. Confide fili remittunt tibi peccata tua.

Dñica vicesima. Sermo. lxi.

Loquebat iesus ꝓn- cipibus sacerdotū phariseis et discipulis suis Mat. xxij. Nota iste rex multū ab hoībus laudat qui nō solum inuitat verbis hoīes ad curiam suam sed etiam mittit vbiq; locoꝝ nūcios vocando ad curiam suam. ⁊ illam aperit oībus ad intrandum libere. ⁊ vias facit pacificas vt nullus q̄ non ꝑtinet ad regem possit eis viam impedire. Ita fecit salomon rex sapientissim⁹ in antiqua lege ferēs sceptrū. ordinauit duodecim sapiētissimos toti⁹ regni sup ꝓuisione de vijs regalib⁹ vt vnusq;q; posset pacifice ire ad curiā suam. Ita spūalit fec dñs noster iesus christ⁹ tenens sceptrū noue legis mīe ⁊ gratie. vt dicit Ioh. in apoc. Ipse est rex regum ⁊ dñs dñantiū. ⁊ io merito laudandus sup oēs gentes ⁊ reges. q̄ ipse non solum inuitat imo curiam regni celestis apperit. vias facit planas. supplicat. cōpellit ⁊ donat munera diūso vt ad ipsuʒ veniamus. vt patet in euāg. Loquebat iesus ꝑncipibus sacerdotū phariseis ⁊ discipulis dicens. Simile est regnū celoꝝ hoī regi q̄ fecit nuptias filio suo. ⁊ misit suos suos vocare inuitatos ad nuptias. ⁊ nolebāt venire. Iterū misit alios seruos dicens. Dicite inuitatis. Ecce prandiū meū paraui. tauri mei ⁊ altilia mea. i. volucres occisi sunt. ⁊ oīa parata venite ad nuptias. Illi aūtē neglexerunt ⁊ abierūt. alius in villā suā. alius ad negociationē suam. Reliqui ꝟo tenuerūt seruos eius. ⁊ ↄtumelijs affectos occiderūt. Rex aūt cum audisset iratus ē. ⁊ missis exercitibus suis ꝑdidit homicidas illos ⁊ ciuitatem illoꝝ succēdit. Tunc ait seruis suis Nuptie q̄dem parate sunt. sed q̄ erant inuitati non fuerūt digni. Ite ergo ad exit⁹ viarum ⁊ quoscūq; inueneritis vocate ad nuptias. ⁊ egressi serui ↄgregauerūt oēs q̄s inuenerunt bonos ⁊ malos. Et implete sunt nuptie discūbentiū. Intrauit aūt rex vt videret discūbentes. ⁊ vidit ibi hoīem non vestitum veste nuptiali. ⁊ ait illi. Amice q̄modo huc intrasti non habēs vestem nuptialem? At ille obmutuit. Tunc rex dixit ministris Ligatis manib⁹ ⁊ pedibus eius mittite eū in tenebras exteriores ibi erit fletus ⁊ stridor dentiū. Multi autē sūt vocati. pauci ꝟo electi Et sic patet euang. Iste rex qui fecit ↄuiuiū filio suo est de⁹ pater qui p̄parauit nobis ↄuiuiū eterne vite. Et misit nūcios primos. i. sanctos p̄triarchas vocare hoīem ad celeste ↄuiuiū. sed nolebāt venire. Secūdo misit alios nūcios videlicet ꝓphetas ⁊ apostolos. illos apprehēderūt iudei ⁊ occiderūt Et alij neglexerūt venire. vnus ꝑ auariciā alius ꝑ luxuriā. alius ꝑ supbiā. igit rex misit ꝑncipes videlicet tytū ⁊ vespasianū qui obsederūt hierusalē post ascensionē dñi. xlij annis trāsactis ⁊ occiderūt de iudeis vsq; ad decem centū milia. vt inuenit in iudaico libro vendiderūt nonaginta milia. semꝑ triginta iudeos ꝑ vno denario. ⁊ sic ꝑdidit homicidas illos pessimos. ⁊ tandem misit suos aplos ad exitus viarū. ⁊ oī die mittit p̄dicatores modernos vt hoīes ad ↄuiuium christi vocent. ⁊ tandem in die iudicii mittet angelos cum tuba vocare ad nuptias. vidit ibi hoīem non vestitū veste nuptiali. i.

pessimũ peccatorẽ qui vestem que sibi i baptismo est cõmissa non habet qua presbyter vestit puerum dicens. Accipe candidã ⁊ immaculatã quam pferas ante tribunal christi. ⁊ illam hõ maculat diuersis pctĩs. Cũ enĩ dñs videt illum in iudicio dicit. Ubi est vestis tua nuptialis. ⁊ ille tacet. q2 scit se reum. tũc ait ministris pijcite eũ in tenebras exteriores ibi erit fletus ⁊ stridor dentium. Et hec verba ↄcludit dñs. Multi sunt vocati pauci vo electi. q̃ ad multitudinẽ hominũ. quia multi sunt pagani. iudei⁹. ⁊ mali christiani. qui eijciunt ad tenebras exteriores. Ergo quo ad thema. Loquebat iesus pncipibus sacerdotũ ⁊c. Loquebat dñs q̃tuor generib⁹ hoĩum. Primo ignorãtibus vt beniuolus instructor. Scdo orantib⁹ vt dilectus ↄsolator. Tertio penitẽtib⁹ vt fidelis reconciliator. Quarto induratis pctõribus vt terribilis vindicator. Primo dico q̃ dñs loquit ignorantib⁹ vt beniuolus informator. informãs eos vt tunc secure possint stare ⁊ vestiment virtutũ se ornare vt cum ipso ad ↄuiuiũ eternũ valeant intrare. vnde Esa. xlviii. Ego dñs docẽs te vtilia. Loquebat interdũ docens iusticiã. vñ Mat. v. dr. Dico aũt vobis. Nisi abũdauerit iusticia vestra plusq̃ scriba. ⁊ phari. non intra. i regnũ cel. Et ille iusticiã sue doctrine tenet qui dat deo suũ ius ⁊ pximo suũ ⁊ sibi suum ius. Item aliqñ loquebat docẽs miam. vñ Lu. vi. Estote misericordes sicut ⁊ pa. ve. cel. mis. est. qui solem suũ facit oriri sup bonos ⁊ malos. Item loquebat docens patientiam. Lu. xxi. In patiẽtia vestra possidebitis aĩas vestras. Et quia hec locut⁹ sum vobis q2 psequemini de ciuitate in ciuitatẽ et cũ venerit talis hora remiscamini q2 ego dixi vobis. Item loquebat docens charitatem. vñ Joh. xv. Hoc est pceptũ meũ vt diligatis inuicem sicut dilexi vos. Multi enĩ sunt qui diligũt seinuicẽ sed nõ sicut christ⁹ dilexit nos. ipse dilexit nos sed pter nos peccare nolunt. Et dilectio est vestis anime Nam sicut vestis tegit turpitudinẽ corporis ita dilectio tegit pctm̃ ⁊ non delet vt nõ appareat nudus. corã deo electis ⁊ angel. vñ sap. Prouerb. x. Charitas operit multitudinem pctõr. Itẽ charitas assimilat vesti. q2 sicut vestes pulchre reddũt hoĩem amicabilem ⁊ pulchrũ. ita charitas aĩam. Uñ ps. de aĩa hñte hãc vestẽ. Astitit regina a dextris tuis in vesti. deau. circũ. varie. Itẽ sicut vestis ptegit corp⁹ a mlt̃ incõmodis. ita charitas defendit aĩam in oĩbus suis necessitatibus. Uñ apls. i. Cor. xiij. Charitas omnia suffert oĩa sperat. Qui igit custodit hãc vestem mũdam põt dici btũs. Uñ Apoc. xvi. Btũs qui custodit vestimẽta sua ne nudus ambulet. ideo dñs loquebat docẽs iusticiã patiam. miam. ⁊ charitatẽ. que ornãt aĩam qsi vestimẽta pulchra corp⁹. ne dicat Amice quõ huc intrasti nõ hñs vestẽ nuptialez. Scdo dico q̃ dñs loquit orantib⁹ vt dulcis ↄsolator. vñ ait aĩa deuota Cant. v. Anima mea liquefacta ẽ vt dilect⁹ me⁹ locut⁹ ẽ mihi. Sed nulla aĩa põt audire talẽ locutionẽ nisi ab oĩb⁹ mũdanio fuerit sepata ⁊ in ↄtẽplatiõe leuata. Jõ ait dñs Ozee. ij. Ducam eam in solitudinẽ. i. in vitã solitariã ⁊ ibi loquar ad cor ei⁹. In solitudiẽ hõ põt deuote orare ⁊ loq̃ cũ deo ⁊ ds cũ eo. Jõ sctĩ viri tam antique legis q̃ noue legis querebãt solitudines. vt patet de moyse Exo. iij. Quãdiu fuit in egypto dñs nõ loq̃bat ei. sed dũ minabat gregẽ oniũ in interiora deserti ibi loquebat dñs ad moysen. At ille. Dñe q̃d iubes. Ait dñs ad eũ. Uade ⁊ dic pharaoni vt dimittat pplm meũ. q2 clamat ad me ⁊ ego eruam eos in mãu potẽti. ⁊ h̃ nõ loq̃bat dominus in egypto sed in deserto. Itẽ patet de saul. i. Reg. ix. q̃ diu fuit cũ pr̃e ⁊ mr̃e ⁊ fratrib⁹. in patria nõ fuit vnct⁹ in regẽ. sed qñdo saul fuit in deserto q̃rẽdo asinas pr̃is sui tũc loq̃bat dñs samueli vt vngeret saul in regem. ⁊ locut⁹ est ei dicẽs. Mõ insiliet in te spũs dñi ⁊ mutaberis in virũ aliũ. ⁊ h̃ facta sunt i deserto. Item patet. iij. Reg. xix. de helya q̃ ambulabat p desertũ q̃dragita diebus ad mõtẽ oreb. ⁊ ibi loq̃bat dñs cũ eo sicut hõ hoĩ. Itẽ patet de sanctis noue legis. videlicet iohe baptista. q̃ meruit audire videre ⁊ loq̃ cũ dño in deserto. ⁊ spm̃sctm̃ videre in spẽ colũbe. qñ sup ripaz stabat iordanis. Itẽ btũs anthoni⁹ qñ dñs stabat i aere ⁊ vidit eũ in deserto Btũs anthoni⁹ dixit O dñe vbi iam fuisti. Dixit dñs ad eũ. Anthoni ego erã apud te. sed volui pbare patientiã tuã. Jõ ad desertũ deuote orãdo ⁊ solitarie viuẽdo vadam⁹ vt dñs loquat nob et inuitet nos ad suũ eternũ ↄuiuiũ. Tertio dico dñs loquit vere penitentib⁹ sicut fidelis pacificator. vt dicit apl's ad Eph. Uenit dñs loq̃ pacẽ his q̃ ppe. ⁊ loq̃ pacẽ his q̃ longe aiã locut⁹ ẽ pacẽ his q̃ lõge. i. pctõribus. sed noluerũt pniãm agere. ab his eniz

longe ē salus dei. vñ ps. Loquit͛ dñs pacez in pplō suo. sicut de illis q̄ agūt pniaz sed de alijs dr. Longe a pctōrib⁹ salus. q̄ aūt sunt ꝓpe. i. iusti his loquit͛ dñs pacē. Vñ iustus ait in ps. Audiā quid loquat͛ in me dñs deus me⁹ vt faciā volūtatē suā. Loquit͛ autez dñs vere penitētib⁹ tanq̄ mediator. Vñ videmus qñ inimicicie sunt int͛ duos. tūc oportet ꝙ mediator int͛ eos loquat͛ pacē reformando. ita ē int͛ pctōrē ꝛ deū discordia oportet igit͛ mediatorē loq̄. ꝛ sic ex vtrisq̄ mittitur vn⁹ ad reformādū pacē. Ita ex pte dei mittit͛ mīa q̄ christ⁹ ē. vñ ps. Mīa ei⁹ puenit me. ꝛ pctōr int͛mittit suū interlocutorē et h̄ dȝ eē amara ꝯtritio cordis cū ꝯfessiōe lachrymarū. Tūc isti duo. s. mīa dei ꝛ ꝯtritio faciūt pacē. Qd̄ patet ī rege ezechia ī libro Esa. c. xxxviij. Egrotauit ezechias vsq̄ ad mortē ꝛ dñs locut⁹ ē ad esaiā di. Vade et dic regi. oportet eū mori: q: me offendit. qd̄ audiuit rex ꝛ fleuit fletu mag̃ ꝛ statim misit ds mīaz ꝛ rex pniaz fecit. Et isti duo fecerūt pacē. ꝛ statim pace facta dñs locutus ē. Addā tibi q̄ndecim ānos vite tue. et gauisus ē rex. Et simili͛ loq̄bat͛ dñs marie magdalene. Dimissa sunt tibi pctā tua: vade in pace. Et sic patet tertiū ꝙ dñs loquit͛ penitentib⁹ vt secū pacificent͛. vt possit eos in iudicio ad suū ꝯuiuiū introducē vt larg⁹ remūerator. Quarto dico ꝙ dñs loquit͛ induratis pctōrib⁹ vt terribil͛ vindicator. Vñ dicit dñs sup Esa. xlij. c. Tacui sp̄ silui. patiens fui. Nā de mult̄ pctōrib⁹ tacet ds ad multos ānos ꝙ nō vindicat ꝛ sup h̄ grāde peccāt. Tāto aūt duri⁹ cū venerit flagellat et cruciat. q̄to diuti⁹ pctōrem expectat. Et multotiēs occulte sibi loquit͛ p̄ inspirationē dīnā dimitte pctā tua qm̄ tps ē. vt dauid ait in ps. Audiā quid loquat͛ in me dñs deus. Sȝ pctōr sp̄ auertit aurē ꝛ obstruit q̄si serpens surdus. q̄ nō exaudiet vocē incātātiū. Et loquit͛ oī die p̄ os p̄dicātiū verbum dei. nūc arguēdo. nūc supplicādo. nūc mināndo. sed pctōr facit se surdū. Tādē aūt oportȝ eū deū audire loq̄ntē in die iudicij q̄si terribilē iudicē cū dicet. Ite mal͛. in ig. et͛. De hac terribili locutiōe dicit Johānes figurā Apoc. i. Vidi in medio septē cādelabroꝝ hoiem similē filio hoīs hn̄tē gladiū ex vtraq̄ parte acutū de ore ei⁹ p̄cedētē. ꝛ vox eius sic vox aq̄ꝝ multaꝝ ꝛ sic vox tonitrui magni. Iste est christ⁹ q̄ in die iudicij apparebit int͛ candelabra aurea. q̄ sunt septē turbe angeloruȝ seu sctōꝝ electoꝝ. s. p̄triarche: pphete: angeli: apl̄i: martyres: ꝯfessores: ꝛ v̄gines. Et ex ore ei⁹ p̄cedit gladi⁹ acut⁹. i. sniam ꝓferre dānatiōis loq̄ns terribilit͛. vt dr Mat. xxv. Ite maledicti ꝛc̄. Et illa vox ē dānnād̄ ita terribilis velut vox tonitrui ꝛ tūc pctōr obmutescit ꝛ dicet christ⁹. Quō tu pctōr huc intrasti nō habens vestē nuptialē. ꝓijcite eū in tenebras exteriores. Ergo ad thema Loq̄bat͛ ihs p̄ncipib⁹ phariseis sacerdotib⁹ aplīs ꝛ iudeis. Ita q̄tidie loquit͛ deuote orātib⁹. ignorātib⁹. penitētib⁹: ꝛ induratis.

Dñica vicesimaprima. Sermo. lxij.

Vade filius tuus viuit

Joh. iiij. Nota ꝙ nulla res melior ē oī mūdo q̄ grā dīna. h̄ q̄ ad aīam. ꝛ nulla res melior q̄ ad corp⁹ q̄ sanitas. Nā grā dīna facit hoiem sociū angelorū. frēm christi ꝛ suoꝝ discipuloꝝ. vt patȝ ī euāg̃ Mat. xij. qñ christ⁹ stetit in synagoga iudeoꝝ docēs eos venit vn⁹ eoꝝ ad eū dicēs. Frēs tui ꝛ mr̄ tua foris stāt q̄rētes te biloq̄. Rn̄dit iesus. Qui facit volūtatē pris mei ipse ē me⁹ frat͛. soror. ꝛ mr̄. Ergo nihil vtili⁹ q̄ ad aīam q̄ grā christi. Et h̄ scti magis optauerūt mori vita naturali: q̄ amittere grām dīnā. Sȝ q̄ ad corp⁹ nihil vtilius q̄ sanitas. vñ Catho. Eger diues hȝ nummū sed nō hȝ ipsum. videlicet q̄ ad sanitatem. Quid valeret hoi oīs thesaur⁹ mūdi qñ sp̄ esset infirm⁹. iō hō exñs extra grām dei: et sp̄ infirm⁹ eēt redarguēdus si posset hr̄e pinnī regē q̄ posset sibi dare grām. ꝛ possȝ hr̄e expertū medicū q̄ posset sibi dare sanitatē ꝛ illum nō visitaret aut p̄ se aut p̄ aliū. Iō ait dauid in ps. Multiplicate sunt infirmitates eoꝝ. postea accelerauerūt. Et h̄ cogscēs iste regulus. iō christū visitauit ꝛ ꝓ grā et sanitate filij christū hūilit͛ exorauit. Et christus rūdit verbū p̄allegatū. Vade fili⁹ tu⁹ viuit. vt patet in euāg̃. hodier. Erat q̄dā regulus cui⁹ fili⁹ infirmabat͛ in capharnaū. q̄ erat ciuitas in q̄ christ⁹ multa miracula faciebat. Hic cū audisset q: iesus adueniret a iudea in galileā. abijt ad eum ꝛ rogauit eū O dñe descēde ꝛ sana filiū meū. Incipiebat eni mori. Dixit iesus ad eū. Nisi sig̃ ꝛ p̄digia videritis nō creditis. Dicit ad euȝ regulus Dñe descēde p̄usq̄ moriat͛ fili⁹ meus. Dixit ad eū dñs: Vade fili⁹ tu⁹ viuit. Credidit regulus sermoni dñi quē dixit ei. vade fili⁹ tuus viuit. ꝛ obseruauit horā illā in corde suo

τ iuit. Iã autẽ eo appropinquante ciuitati capharnaũ a q̃ exiuit occurrerũt ei ſui ei⁹ dicẽtes φ fili⁹ viueret. Interrogauit ḡ ab eis horã in q̃ meli⁹ habuerat. Et dixerũt ei. Veri q̃ſi hora ſeptima reliq̃t euz febris: τ remiſit. Cognouit ḡ pr̃ φ illa hora erãt in q̃ dixit ei ihs. vade fili⁹ tu⁹ viuit. τ credidit ipſe τ domus ei⁹ tota. Et ſic pʒ euãgeliuz. reſumẽdo thema. Vade filius tuus viuit. Nota q̃druplex ẽ vita. Una eſt vita naturalis. Secunda culpe. Tertia gr̃e. Quarta gl̃ie. Pria eſt vita nature. De q̃ d̃r i Geñ. i. Creauit deus hoĩem de limo terre. τ inſpirauit in faciẽ ei⁹ ſpiraculum vite. Hec vita eſt valde breuis. Uñ Iob. xiiij. Hõ nat⁹ de muliere breui viuẽs tpe replet multis miſe. Nã diuerſe ſũt miſerie in hoĩe. vt paupertas. pſecutio. nuditas frigiditas. infirmitas. vñ ps. Multiplicate ſũt infirmitates eoꝝ. Hec vita ſp ẽ in temptatiõibus. nũc temptat homo in hac vita a mũdo per ſupbiam. nũc a ꝓpria carne per luxuriã. nũc a diabolo p auariciã τc. Ideo ait Iob. vij. Militia ẽ vita hois ſup terrã. Hec vita diu nõ pt durare. ſz ſicut roſa cito areſcit. τ tanq̃ lanugo a vẽto tollit. τ tanq̃ ſpuma gracilis a pcella diſpergitur. τ tanq̃ fumus diffuſus a vento euaneſcit. τ tanq̃ memoria hoſpitis vni⁹ diei pretereuntis tollitur. τ ſicut pomũ pulchrũ a verme corroditur. τ velut vapor diſpergitur. Uñ Iob. vij. Quia ventus eſt vita mea. Hec vita hominis ſepe abbreuiat an̄ tp̃s dum pctõr nõ ſperat ꝓpt pctã ſua. Uñ in ps. Dathan τ Abyron ſelent. Aperta ẽ terra τ deglutiuit Dathã τ Abyron an̄ tp̃s. Itẽ pʒ in Geñ. xix. de q̃nq̃ ciuitatib⁹ de qb⁹ ibidẽ d̃r. Pluit dñs ſuper ſodomã τ gomorrã ſulphur τ ignẽ. Itẽ vita hec miſera pueris ſepe abbreuiat ꝓpter pctã parẽtuz. vt pʒ de Dauid. ij. Reg. xij. quia Dauid peccauit ꝯ dñm. Et ait dñs ad Dd. Puer quẽ diligis morietur ꝓ te. τ de filijs ſodomoꝝ q̃ nõ peccauerũt τ tñ cũ parẽtibus mortui ſũt. Hec miq̃ vita miſera ſepe abbreuiat homini ꝓpter nimiã iuſticiaz hoĩs. nã interdum hõ eſt in tãto deſiderio vite eterne φ deus ipm ſumit de h̃ falſo mũdo. Uñ Sap. iiij. Tranſlatus ẽ an̄ tp̃s ne malicia mutaret intellectum ei⁹: aut fictio deciperet animã illius. Qui ſe bñ hʒ in hac miſera vita in virtutibus ſe exercẽdo τ peccatis reſiſtendo. ad huc ait dñs. Vade filius tuus viuit. Secũda vita eſt vita culpe. de qua dicit apl̃s ad Roma. Si ſcḋm carnẽ vixeritis morte moriemini. φuis hõ viuit corpe ſi eſt in peccato mortali mortu⁹ eſt in aĩa. Uñ in Apoc. de vita pctõris in pctõ mortali exiſtẽtis. Nomen habes φ viuis: ſz mortu⁹ es. quo ad animã q̃ iã deputata ẽ ad morte etnã. Hec vita peccati mortal' occaſionẽ accipit a ꝯcupiſcẽtia oculoꝝ. ita φ mors itrat i ꝯſciam τ occidit aĩam. Vñ ꝯq̃rit Iere. ix. Heu mors intrauit p feneſtras nr̃as. Hec vita pcti mortalis ſepe cauſat a voluptate τ crapula. Unde Seneca in li. de morbus. Plures moriuntur crapula q̃ gladio. Ideo premonet nos apoſtolus ad Ephes. v. Nolite inebriari vino i quo eſt luxuria. Hec vita pcti mortalis ſepe cauſat ex auaricia quam ſeq̃tur mors eterna. Unde nihil iniqus eſt q̃ amare pecuniã: hic eñ q̃ amat pecuniã vendit animaz ſuã dyabolo τ obligat morte etnã eaz. Hec vita pcti mortalis cauſat ex inuidia. Unde Ioh. Qui nõ diligit fratrẽ ſuum ſz odit manet in morte. Iõ q̃ hec quatuor vitia habet ſupradicta. videlicet ꝯcupiſcẽtiam oculoꝝ. crapulam. auariciã. τ inuidiã. obligat aĩaz ſuã poſt hãc vitã ad etnã penã. ſz q̃ viuit i caſtitate. abſtinentia. in pietate. in charitate. manet in vitaz eternam. Uñ Sap. v. Iuſti aũt in ꝑpetuũ viuẽt. Ioh. Nos ſumu⁹ trãſlati de morte ad vitã. Et illi dicit dñs. Vade filius tuus. i. anima tua viuit. in pñti p gratiam: in futuro p gl̃iam. Tertia vita eſt vita gr̃e. De qua dicit Iob. x. Vitã τ miſcdiaz tribuiſti mihi. τ viſitatio gr̃e tue cuſtodiuit ſpm̃ meuz. hac vita gr̃e viuit hõ q̃ñ eſt ſine pctõ mortali. Qñ eñ hõ naſcit portat ſecuz venenũ peccati mortalis. ſ. pcti originalis. ſz illud expellitur per baptiſmũ. τ vita gratie per illius virtutem infunditur: τ per fidẽ conſeruat. Unde dicit dñs in euãgelio. Ioh. xi. Omnis qui viuit τ credit in me: nõ morietur in eternuz. Hec eñ vita diſponit hoĩem ad vitã eternã. Uñ Rom. vi. Stipẽdia peccati mors: gr̃a aũt dei vita eterna. Sicut autem pctm̃ mortale inducit mortẽ eternã ita gr̃a dei inducit vitã eternã. Hec aũt vita gratie diu erat in ꝑmitiua eccl̃ia. ſz modo eſt ſuppeditata τ ꝯculcata. vt pʒ i li. Dañ. viij. Uidi arietẽ ꝯ orientẽ in aere ventilantẽ q̃ habuit duo cornua vnũ excelſius reliquo. Sz venit hyrcus ab orientẽ q̃ ꝯculcauit arietẽ cum cornibus ſuis: τ ad nihilum redegit eũ. Ita ſpũaliter aries ouium albus fuit vita gr̃e deſcẽderãs ortũ ſolis veri luminis q̃ eſt xp̃s et diuinã grãm. habens vnũ cornu excelſi⁹ re-

liquo. i. charitatē dei ꝛ ꝓximi. vnū excelsius
qꝛ charitas dei tenet ꝑncipatū. Sed venit
hyrc⁹ fetid⁹ ab occidēte. vbi apparet omne
malū. i. vita fetida ꝛ maculata. q̄ iā regnat.
in mūdo vitā grē ꝛ mundicie ꝯculcauit. ita
ꝙ iā nullū vitiū apparet qđ olim vitiū di-
cebat. Vñ poeta. Olim qđ vitiū fuit est mō
ꝯtus. Nunc nihil est vitiū nisi hr̄e nihil. Jō
homini existēti in vita grē dicit dñs. Vade
fili⁹ tu⁹ viuit. Quarta vita est vita etna. De
q̄ vita ait dñs Job. xvij. Hec ē vita etna vt
cognoscāt te solū verū deū: ꝛ quē misisti ihz
xp̄m. Et hāc vitā cōmēdat Aristo. in li. celi
ꝛ mūdi dicēs. Est illic fixa sempiterna vita
ſ hic transitoria. Hec est vita etna vbi pos-
sumus deum videre facie ad faciē. vbi ē sa-
nitas sine infirmitate. reqes etna sine labo-
re. pax sine timore. leticia sine merore. veri-
tas sine errore. Et illā possum⁹ acq̄rere per
tria bona in hac vita. Primo per boni opis
exercitatiōez vt dicit sapiēs Eccs. vi. Quid
habet homo de omni labore suo nisi ꝙ labo
ret ꝛ ꝑgāt post morte illuc vbi est vita. Se-
cundo possum⁹ acq̄rere vitā eternā ꝑ malo
rum patiētem supportatiōem. Jlle est cert⁹
q̄ hic mala ꝛ ꝑueria sustinet patiēter ꝙ p⁹
hāc vitam vadat ad eternā vitā. qꝛ de⁹ nō
punit bis in idipsum. Unde Eccl. ij. Susti-
ne ad modicū tēpus vt crescat ī nouissimo
vita tua. Tertio potest acq̄ri vita eterna ꝑ
iusticie exhibitionem. Unde Sap. v. Justi
autē in perpetuū viuēt. ꝛ apud dnm ē mer-
ces eoꝝ. Et Sap. iij. Justoꝝ aie in manu
dei sunt. Beatus Jacob⁹. c. i. dicit. Beat⁹ hō
q̄ suffert temptatiōem ꝛ vincit in hac vita
qm̄ cum ꝓbatus fuerit accipiet coronā vi-
te. Dicit ergo patiēti bene operāti. Vade fi
lius tuus viuit. hic per grām: ꝛ in futuro ꝑ
gl̄iam.

Dñica vicesimasecūda. Sermo. lxiij.

Seruus ille rogabat dominū. Patiētiam habe in me ꝛ oīa reddam tibi. Mat. xviij
Unde videm⁹ ꝙ ratio naturalis dictat ꝙ
vnusquisqꝫ faciat proximo suo qđ ab eo desi
derat: facietes ꝯtrarium opponūt se rationi
Nam duo p̄cepta fuerūt legꝭ nature. scꝫ de-
clina a malo ꝛ fac bonū. vt pꝫ in ps. Et due
legꝭ scripte. videlꝫ. diliges dnm deum tuuz
ex toto corde tuo. ꝛ ꝓximū tuū sicut teipm.
In hijs duob⁹ vniuersa lex pendet ꝛ ꝓphe
te. Jta xp̄s legifer noue legꝭ miscdie ꝛ grē.
voluit duo p̄cepta dare vnū negatiuū. aliđ
affirmatiuum. q̄ includūt p̄cepta nature ꝛ
scp̄ture. Qđ tibi nō vis fieri alteri ne feceris
ſ seru⁹ dñi se nō ꝯsiderans p̄cepta nature
transgredi nō declinauit a malo. ſ fecit ma-
lum. nō dilexit deū ꝛ ꝓximū. nō fecit ꝓximo
suo qđ sibi desiderauit fieri. ideo debitor fa-
ctus est dei. ꝓpter hoc ait in themate. Ser-
uus ille rogabat dnm di. Patientiā habe ī
me: ꝛ oīa reddam tibi. Quō hoc factuz sit
habet in euāgelio qđ seqtur. Dixit iesus di-
scipulis suis ꝑabolam hanc. Simile est re-
gnū celoꝝ homini q̄ voluit rōnē ponē cum
ſuis suis. Et cū incepisset rōnem ponē ob-
latus est ei vnus q̄ debebat decē milia talen
ta. Cum aūt nō haberet vnde reddēt iussit
eum venūdari ꝛ vxorē ꝛ filios ꝛ oīa que
habebat. Et ille ꝓcidēs rogauit dnz dicēs
Patiētiam habe in me: ꝛ oīa reddā tibi.
Miser⁹ aūt dñs ſui illius: dimisit ei oē
debitū. Ecce quāta miscdia dñs dat plura
ꝙ ſuus petit. petit dilatiōem ꝛ dñs dat so-
lutiōem. Egressus aūt ſuus ille inuenit v-
nū de ꝯſuis suis q̄ debebat ei cētū denarios
ꝛ tenēs suffocabat eum dicēs. Redde qđ de
bes. Procidens autē ſuus ille ꝛ rogās eū
dixit. Patientiam habe in me bone socie: ꝛ
oīa tibi reddam. Jlle autē noluit sed te-
nēs suffocauit eum. ꝛ misit eum in carcerez
quousqꝫ redderet vniuersum debitū. Vidē-
tes autē ꝯserui eius que fiebāt ꝯtristati sꝭ
valde. ꝛ venerūt ꝛ nūciauerūt dño suo om-
nia que facta fuerūt. Tunc vocauit eū dñs
suus: ꝛ ait illi. Serue nequā oē debitū di-
misi tibi qm̄ rogasti me. Nōne ergo oportu
it ꝛ te misereri ꝯserui tui sicut ꝛ ego tui mi-
sertus sum. Et irat⁹ dñs valde tradidit eū
tortorib⁹ quoadusqꝫ redderet vniuersa de-
bita. Sic ꝛ pater meus celestis faciet vob
si nō remiseritꝭ vnusquisqꝫ fratri suo de cor-
dib⁹ vestris. Et sic pꝫ parabola. Jsta ꝭ pa
rabola est ꝯ illos q̄ peccāt ꝯ decē p̄cepta dei
oīi die ea frāgēdo. iō sꝭ debitores decē mi
liū talētoꝝ ꝓpt trāsgressionē decē p̄cepto
rū. Et rogāt dnm ꝓ grā ꝛ miscdia. Sꝫ ipi
indurati ꝯ ꝓximū nolunt ꝓximo cōpati in
parua re: ſ suffocāt. crucidāt. ꝛ spoliāt. ꝛ in-
uidiose iram ꝯcitāt. qđ vidēs dñs dicit ad
vnūquēqꝫ. Nōne oportuit ꝛ te dimittē ꝓxi-
mo tuo. Sed tu non vis dimittere ꝓximo
tuo. iō ego nō faciā tibi miscdiam. ſ volo te
tradere tortorib⁹. i. diabol' quoadusqꝫ red-

das vniuersum debitũ ⁊ ɔcludã te in carcerem eternarũ penarũ cruciãdo eternalit̃. dominus ɔcludẽs dicit. Pater meus celestis faciet vobis sic si nõ dimiserit̃ proximis vr̃is oẽm inuidiã de cordib⁹ vr̃is. Ergo q̃ ad thema. Seruus ille rogabat dñm. Nota ꝙ debemus esse serui dei. q2 dñs circa seruos facit q̃ttuor bona. Primo ꝓuidet in cibarijs. scd̃o ꝓtegit in piculis. tertio ditat eos ĩ bonis. quarto exaltat eos in regnis. Primo dico ꝙ dñs seruis ipsum deuote orãtib⁹ ꝓuidet in cibarijs ⁊ necessarijs. Unde videmus ꝙ boni dñi semꝑ sunt solliciti de cibarijs seruoꝝ. ita facit dñs. Et h̃ patet in antiqua lege. Legim⁹ enĩ de ꝓpheta daniele seruo dei destruẽte idolũ bel. q̃ dixit, dñs meus adoref solus qui creauit celũ ⁊ terram et oĩa que in eis sunt ꝓpter h̃ miserũt eum pagani in lacum vbi erãt septẽ leones ⁊ nõ dabãt eis cibaria septẽ dieb⁹ vt deuorarent danielẽ. sed daniel orabat ad dñm. cui multo tp̃e seruiebat in ꝟtutib⁹ diuersis. ⁊ dñs recordatus serui sui danielis dixit ad abachuc ꝓphetã qui habuit escam volẽs in campum portare messorib⁹. Fer prandiũ qd̃ habes seruo meo danieli q̃ esurit in babylone in lacu leonũ. Rñdit abachuc. Dñe babylonem nescio. lacũ ignoro: q2 distabat ab illo loco centũ miliaria. Tunc angelus dñi apꝓhendit abachuc in ꝟtice ⁊ duxit in babylonẽ ante lacũ. ⁊ abachuc inclinans se in lacũ clamauit. Daniel serue dei veni tolle prãdium qd̃ tibi misit dñs deus tuus. ⁊ sic habitauit in lacu septẽ dies donec fuerũt perfecti. postea extract⁹ fuit de lacu. Ita oñdit dñs seruo suo cibaria p̃stãdo vt nos seruiamus sibi fidelit̃. ⁊ non curem⁹: sed oẽm sollicitudinẽ in eũ ꝓijciam⁹: q2 ipsi est cura de nobis. Ut dicit apl̃s Petr⁹. i. Pe. v. Istud idem patet de helya. De q̃ legim⁹. iij. Reg. xvij. vbi legim⁹ ꝙ tanta fames erat in terra ꝙ multi hoĩes moriebanf in fame. ⁊ helyas seru⁹ dei magnã famẽ sustinuit vt peteret dñm ꝓ morte. Et dixit dñs ad eũ. Serue mi helya vade in sareptã sydonioꝝ qui fuerũt gẽtiles. tu nõ debes fame ꝑire. Ego p̃cepi mulieri vidue vt te pascat. ⁊ surrexit helyas seru⁹ dei. Cũ appropinq̃ret porte ciuitatis inuenit ibi mulierẽ pauꝑculã viduaꝫ de q̃ dñs ei dixit. Propheta dicit ad mulierem. Mulier q̃d q̃ria: Rñdit ei mulier. Colligo mihi duo ligna vt faciam mihi ⁊ filio meo tortã vt comedam⁹ ⁊ moriamur. Respondit ꝓpheta. Fac mihi p̃us: q2 esurio nimis. Rñdit mulier. Non habeo de farina nisi q̃tũ pugillus põt cape ⁊ modicũ olei in lechito. dixit ꝓpheta seru⁹ dei. mulier crede mihi ⁊ fac mihi vt comedã. q2 dñs cui seruio misit me huc. ⁊ dico tibi de ore dñi mei. ꝙ nec de farina nec de oleo deficiet q̃ticũqꝫ cibaria p̃pabis: donec dñs mittat pluuiaꝫ suꝑ terrã. Et cibauit dñs seruũ suũ ⁊ ancillam suã mulierẽ istã de modico. Item similiter pater in noua lege de paulo p̃mo heremita q̃ primo seruiuit dño multos ãnos in deserto. ⁊ tandem nõ habuit ad comedẽdũ et dñs misit ei coruũ qui oĩ die cibauit euꝫ in deserto portans panẽ, interdum carnes. Sed heu diuites hui⁹ mũdi hñtes oĩa bona priores sunt coruis. Coruus pascebat virum dei cũ pane ⁊ carnib⁹ ⁊ ipsi ꝑmittunt pueros christi fame ꝑire in hoc mũdo: ⁊ audient in die iudicij. Qd̃ vni ex minimis meis non fecistis ⁊c̃. Ite maledicti in ignẽ eternũ. ⁊c̃. Paui vos diuersis cibarijs delitiosis. et vos seruos meos pascere noluistis. Et sic patet p̃mo quõ dñs p̃uidet seruis suis d̃ cibarijs sibi seruiẽtib⁹ ⁊ ipsum rogãtib⁹. Ergo q̃ ad thema. Seru⁹ ille rogabat dñm suum. Scd̃o dico ꝙ dñs ꝓtegit seruos suos in piculis. Uñ videm⁹ q̃n dñi vident suos suos in piculis subueniũt eis ꝑ posse si sũt boni dñi. Ita facit dñs nr̃ qui bon⁹ est dñs suꝑ oẽs dños. nunq̃ derelĩqt seruos suos ĩ tribulatiõib⁹. Uñ ait dñs Esa. xliij. Seru⁹ meus es tu. Cũ trãsieris ꝑ aq̃s tecum ero: et flũmia nõ operiẽt te. Cũ ambulaueris in igne non cõbureris: ⁊ flãma nõ ardebit te. Deus aũt liberauit seruos suos ꝑ aquã. vt patet in filijs israel cũ seruiebãt dño ⁊ trãsire debebãt in terrã ꝓmissiõis dñs aperuit mare rubꝝ vt sicco pede ꝑtrãsirẽt nec vllus eoꝝ remãsit. sed pharao cũ seruis suis volens seruos dei occidere demersus est ĩ mari q̃si plũbũ in aq̃s vehemẽtib⁹. ⁊ ideo laudabant serui dei dñm suum grãs agẽtes ⁊ cantãtes hũc psalmũ in littore. Cantemus dño gloriose ⁊c̃. Et ꝙ seruos suos liberauit de igne. h̃ patet Dañ. iij. Nabuchodonosor erexit statuã aureã suꝑ quã stabat idolum ɔuocãs oẽm ppl̃m ad idolũ vt adorarẽt. s̃ tres serui dei. s. daniel sydrach ⁊ abdenago. dixerũt: nos nolum⁹ idola adorare q2 serui dei sum⁹ qui fecit celũ ⁊ terrã. Et irat⁹ misit eos in caminũ ignis. ⁊ dñs misit angelũ suũ ⁊ liberauit eos de igne ⁊ cantabãt dño

dicentes. Bñdictus es dñe deus patrũ nostrorum τc. Et hoc idem patet de dauid .i. Reg. xvij. Qui ↄfidebat in dño τ pugnabat ↄ vrsuz et leonẽ in agro: τ ↄtra gigantẽ τ dñs erat cũ eo τ liberauit eũ τ ↄfortauit τ vicit. Et dñs dixit ad dauid. Quis ẽ sicut seruus meus dauid: Et sic patet secundũ ꝙ dñs seruis suis subuenit τ ꝓtegit in tribulatiõe. Ergo et nos in tribulatiõe rogemus eũ. vt patet in themate. Seruus ille rogabat dñm τc. Tertio dico ꝙ dñs seruis suis dat dona eos ditando que sunt dona spũssancti oĩa dona tẽpalia excellẽtia. vt ipse ait Johel. ij. Super seruos meos τ ancillas meas effundaz de spũ meo. i. de septem donis spũssancti dabo eis. Dat enĩ diabolus seruis suis septez dona mala. i. septẽ pctã mortalia. videlicet superbiã. luxuriã. auariciã. inuidiã. gulã. iraz. et accidiã. Sed pius dñs seruis τ ancillis suis dat septẽ dona vtilia ↄ hec septem dona nociua. Primũ est timor dñi ↄ supbiam vt hõ cogitet in corde ꝙ deũ timeat τ peccata dimittat. vñ Ecc. i. Timor dñi expellit pctm̃. ps. Initiũ sapie timor dñi: τ expellit supbiã. Secundũ donũ boni est donũ pietatis ↄ pctm̃ inuidie. qr pietas charitatiue ꝓximũ diligit. τ inuidia ẽ ↄtra charitatem ideo charitas expellit oẽm inuidiã. τ talis seruus accipiẽs a dño charitatẽ pietatis diligit deũ τ ꝓximũ. i. Joh. iiij. Deus charitas est τ q̄ manet in charitate τc. Tertiũ ẽ donũ scie ↄ iram. τ mitea nõ faciũt hoĩes iracundos. vñ Mat. v. Beati mites τc. Uos estis mei serui τ possidebitis terrã. Quartuz donũ est donũ fortitudĩs ↄ accidiã. Et iõ petiuit dauid in ps. dicẽs. Dñe spũ ꝑncipali ↄfirma me. Spũ fortitudĩs ↄfirma meũ cor vt expellat oẽm accidiã. Quintũ donuz est donũ ↄsilij ↄ auariciã. ita ꝙ hõ expellit oẽm auariciã a se. τ oĩa facit a ↄsilio bono et nunꝙ vadit ad ↄsilia impiorum. Ideo dixit dauid in ps. Btũs vir q̄ nõ abijt in ↄsilio impiorum τ in via pctõrum nõ stetit τ in cathedra pesti. τc. Hoc aũt facit donũ ↄsilij. Sextũ donũ est donũ intellectus ↄ gulã. vt hõ viuat in abstinẽtia. Nã abstinẽtia ẽ virtus que domat oĩa vicia. eleuat mentez ad celestia: τ ẽ summa medicina corpis τ aĩe. Iõ petiuit ps. Da mihi intellectũ τ viuam. Septimũ est donũ sapie τ valet ↄ luxuriã. vt hõ caste viuat: qr nõ vult dñs hĩn suo seruitio hre luxuriosos. τ iõ ait ꝓpha Ezech. Eleuauit me deus inter celum τ terram. despiciendo terram τ celum desiderãdo. Qui ergo hec septem dona a dño habet diues ẽ in omnibus. ideo patet tertiũ. Rogemus ergo dñm ꝓ donis spũssancti. Quarto qr dominus fideles seruos exaltat in regno eterno τ introducit ad gaudia. vnde Mat. xxv. Euge serue bone τ fidelis: qr in pauca fuisti fidelis supra multa te ↄstituam. intra in gaudiũ dñi tui. Ipsi enĩ serui dei sedebunt ad mensam dñi celestis. vt ipse ait Lu. xxij. Ego dispono vobis sicut disposuit mihi pater meus regnũ vt edatis τ bibatis super mensam meam in regno meo. O ꝙ dissimilis retributio ꝑniorum seruorum dei τ seruorum diaboli vt dicitur Esa. lxv. Ecce dicit dñs serui mei comedent: τ vos esurietis. Serui mei bibent: τ vos sitietis. Serui mei letabunt: et vos tristabimini. Serui mei sunt in pulchritudine: τ vos in timore. flagellatiõe τ iniuria. Serui mei laudabũt pre exultatione cordis: τ vos clamabitis pre dolore cordis. Uñ põt dici de seruis istis qd regina saba dixit de seruis salomonis .iij. Reg. x. Regina saba audiens gloriam salomonis τ veniẽs videre τ sedens in mensa. videns salomonem in tanta gloria omnia bene ordinata et seruos ita vestitos in aureis vestibus dixit. Dñe beati sunt serui tui. ita potest dici de christo. Cũ enĩ audit regina saba. i. ecclesia de rege salomone. i. christo. τ de seruis eius id est angelis τ electis τ viderit in celo sicut audit h ꝑdicare. põt bñ dicere admirando gloriam. Bti sunt serui tui dñe. Ergo q̄ ad thema. Seruus ille rogabat dñm. Ita nos rogemus dñm vt nos pascat τ liberet vt nobis dona tribuat τ ad gloriam ꝑducat.

Dñica vicesimatertia. Sermo. lxiiij.

Uius est imago hec et supscriptio Mat. xxij. Nota ꝓpter pctm̃ ꝑmorum parentũ. s. ade et eue magnus defectus hũano generi ẽ relictus. ita ꝙ mali semꝑ inuident bonis. vt patet de lucifero q̄ ꝓpter inuidiã in paradyso decepit genus hũanũ. ea de causa ꝙ homo creatus fuit vt impleret τ possideret locũ suũ in celo. Itẽ patet de cayn τ abel. qr abel optimas oues obtulit deo. cayn ꝟo vilissimas fruges: τ dominus respexit ad munera abel et non ad cayn. τ ideo inuidit fratri suo occidens eum. Item patet de ioseph q̄ fuit iustus: τ accusauit frẽs suos de crimine pessimo. iõ oderãt eũ nec poterãt ei q̄cꝙ pacifice

te loq. Itē pz de Saul ꝛ Dauid. eo ꝙ dauid occidit Goliā gigātē fortissimū. ꝛ liberauit pplm dei. iō ppls laudabat eū plusꝙ Saul cātātes. Saul pcussit mille. ꝛ Dauid decem milia. ppt qḋ odiuit eū Saul: volēs eū occidere. S; tñ bonis ē magnū meritū qñ sustinēt patiēter maloꝝ psecutiōes. qḋ pz in pdicꝗ. Nā parētes nři decepti a dyabolo. redēpti sūt a xpo filio dei. ꝛ ī locū lucifero paratū collocati. Cayn ɔdēnat⁹: ꝛ Abel in mundo sctūs. ꝛ in celo honorat⁹. Joseph vēdit⁹ ꝛ in regno egyptioꝝ sup oēs eleuatus. Dauid patient' sustinuit. Iō Saul de reg͂ posit⁹ ꝛ dauid regnū obtinuit. Voluit g͂ xps luciferū noue legis relinq͂re exemplū. vt maloꝝ psecutiōes patiēter sustineam⁹. vt pateret in euāgelio. Quia iudei multotiēs inierūt ɔsiliū vt caperēt eū in s̄mone s̄ nō poterant. ideo mō acceperūt ad eos seruos herodis q̄ fuerūt pagani q̄ nō coutebātur iudeis. S; tñ in hoc facto iudei trāsgressi sunt legē vt caperēt eum in s̄mone sicut aqua vadēs in meatu suo. qñ nimia ē excedit meatū. ꝛ si in vna pte obstruit': q̄rit aliā ptē; ita malicia iudeoꝝ. Quō hoc factū sit pz in euāgelio qḋ seq̄tur. Abeūtes pharisei inierūt ɔsiliū vt caperēt ihūm in s̄mone. ꝛ mittunt ei discipulos suos cū herodianis dicētes. Mgr̄ scimus q꞉ verax es ꝛ mādata dei in v̄itate doces ꝛ nō est tibi cura de aliquo Nō enī respicis psonā hominū. Dic ergo nobis q̄d tibi videt'. Licet censum dare Cesari an non. Cognita iesus neq̄cia eorum ait. Ostēdite mihi numisma census. At illi obtulerūt ei denariū habētem imaginē impatoris. Et ait illis iesus. Cuius est hec imago ꝛ supscriptio. Dicūt ei cesaris. Tunc ait ill'. Reddite ergo q̄ sūt cesaris cesari. ꝛ q̄ sūt dei deo. ꝛ sic nō poterāt eū cape. q꞉ isti herodiani fuerūt serui herodis reg͂ q̄ fuit ex parte imperatoris ibidem. sic subtiliter respōdit. nec phibuit: nec admisit. q. d. Si tenemini de iure aliqḋ tributū cesari. ex quo est in suo dominio dat' ei. Et qḋ de iure tenemini deo de obseruātia mandatoꝝ suoꝝ reddite. Et sic pz euangeliū. Ergo quo ad thema. Cui⁹ est imago ꝛ supscriptio hec. Ex hoc nota ꝙ quadruplex scp̄tura scp̄ta est sup imagines Prima scp̄tura scp̄ta est sup imagine redēptoris. Secūda scp̄tura scp̄ta est sup imaginē pctōris. Tertia scp̄tura scp̄ta est sup imaginē vani hominis. Quarta scriptura scp̄ta est sup imaginē leticie eternalis atq;

sempiterni decoris. Prima scp̄tura scripta est super imaginem redemptoris. Unde legit' in euangelio. Scripsit sup eum pylat⁹ Jesus nazaren⁹ rex iudeoꝝ. q. d. iudei nullam causam habuerūt sup eum ego crā insdex ipius. nisi q꞉ dixisse ipm asserūt se regē iudeoꝝ esse. ꝛ hec supscriptio est nobis ad honorē: iudeis v̄o in ɔfusionē. Veniant ergo layci ꝛ legāt hanc supscp̄tiōem ꝛ cōpatiantur ei qui pro eis sustinuit. ꝛ quia imago xpi laycis pendit' ad ecclīam ꝛ iuxta vias vt tanꝙ in libro legāt ꝛ discāt patientiam. castitatē. ꝛ humilitatē. māsuetudinē. pietatem. ꝛ misericordiā. Clerici aūt litterati legāt scp̄turā oīm die in libris. De hac scp̄tura d̄r in libro Ezech. ij. Expādit scp̄turā corā me: ꝛ hec scp̄tura erat lamētatiōes. carmen. ꝛ ve. Et est sensus. tria sunt in hac scriptura intelligēda. Primū est quare ibi' scriptū fuit lamētatiōes. Certe hoc ē ea de causa; q꞉ nos peccauimus: ꝛ ille nihil mali fec. nec inuētus est dolus in ore ei⁹. ꝛ tñ ppter nos pertulit penas. ideo merito lamentari debemus. Vn̄ Tob. ij. ꝛ Amos. v. Dies festi vestri ɔuertent' in lamētū. Secūdū ve ē ve Marie v̄ginis matris xpi que vidit filiū; eius dilectū; tam miserabiliter tractari de loco in locū ꝛ ad crucis suppliciū. Tertiū ē vox filie syon q̄ inter morientes expādit manus suas. Filia syon est Maria que expandit manus inter morientes. sc; inter filium ꝛ latrones. Tertiū carmen est leticia. quia genus humanū per redemptiōem christi ē letificatum ꝛ in celum exaltatum. vbi gaudet laudando eum. ergo scriptum fuit carmen leticie. Joh. in Apocalip. Vidi turbam magnam ante thronū; laudantes dominū in gloria ꝛ dicentes. Redemisti nos sanguine tuo: ꝛ fecisti nos deo nostro regnum. id ē reges ꝛ sacerdotes: tibi laus: tibi gloria: et gratiarumactio. per infinita secula seculorū amen. Ideo tu homo dum videris imaginem christi in ecclesia poteris dicere. Cui⁹ est hec imago ꝛ superscriptio. Alius potest dicere: nostri redemptoris: ꝛ nostre leticie: ꝛ honoris. Secunda est imago peccatoris: ꝛ eius superscriptio est magni horroris. De hac imagine dicit' in ps. In imagine ptrāsit homo. S; ꝛ frustra conturbatur. Thesaurizat peccator ꝛ ignorat cui cōgregabit ea. Est enim peccator quasi mortis imago sin Beiñ. Supscriptio huius imaginis pctōris est suum peccatum qḋ scribitur stilo ferreo

vt possit legi in die iudicij in fronte sibi ī cōfusionē. Et hoc ꝓbat Jeremi.xvij.c. Pctm̄ Juda scptū ē stilo ferreo. ⁊ diabolus stet a dextria ei⁹ dicit ps. Cum iudicaꝛ exeat condemnatꝰ. Septē scribētur sup ꝯsciam pctōris. Primū ē pctōꝝ multitudo quā nō deleuit ꝑ pniam. Uñ Job.xix. Exarenꝛ.i. scribātur pctā pctōris sup ꝯsciam stilo ferreo. Et hoc ꝯsiderans Dauid postq̄ peccauit dixit. Miserere mei deus ſm magnā misedīam tuā. Secūdum qd sup ꝯsciam pctōris scribitꝛ est tps qd amisit ⁊ nihil boni fecit: ſz inutiliter expēdit. Uñ Job.xxiiij. Dedit ei deus locum pnie. ⁊ ille abutiꝛ eo in sup̄bia. ideo ſm Job. in Apoc.x. Tempus post mortez non erit amplius. Tertiū qd scribiꝛ sup imaginē pctōris est pulchritudo anime ei⁹ quam habuit: quā polluit ⁊ denigauit. Uñ Threno.iiij. Denigrata est facies coꝝ sup carbones. Quartū est gratia dei quā neglexit. Nam in gratia sumus ſꝫ negligimꝰ miserabiliꝛ. quia vn⁹ vadit ad villam ꝓ supbia. alius ducit vxorem ꝓ luxuria. tertius emit boues ꝓ auaricia. igiꝛ neglexerūt. ergo talis negligētia scribiꝛ sup ꝯsciam pctōris. Quintum qd scribiꝛ pctōri est ira dei. Unde dī i ps. Prouocauerūt eum filij ⁊ filie. ideo iratus dominus tradidit eos tortoribus.i. diabolꝭ. Sextū est pena ad quā obligantꝛ. Nam sic scriptura dicit. Pene dānandoꝝ in ciuitatib⁹. in legib⁹ ⁊ in iure q̄cq̄d debēt pati ꝓ suis delictis scribiꝛ. fur suspēdiꝛ. raptor decollatur. traditor rotatur ⁊c. ita pena eterne dānationis nō est equalis. alij sustinēt fetorem. alij ardorē. vt pꝫ in ps. Ut faciant in eis iudicium ꝯsc̄ptum. Septimū qd scribiꝛ peccatori est expulsio regni celestis. Sicut eñ qui expelluntꝛ ꝓpꝛ pctā sua de ciuitatib⁹ scribuntur in libris ciuitatꝭ. sic expulsi a celesti patria scribuntꝛ in libro eterne dānatōis. De quo Apoc.xx. Uidi libros ⁊ ex eis mortui iudicati sꝭ. Quādo ḡ hō videt pctōrem induratum pōt dicere ad aliū. Cui⁹ est imago hec ⁊ supersc̄ptio. alius pōt r̄ndere. hec est imago pctōris. Tertia imago est vani honoris. De hac imagine ⁊ supsc̄ptione dicit Fulgētius. ꝙ romani faciebant imaginez vani honoris ad modū mulieris vage. scribentes superea in aureis lr̄is. Hec est imago vani honoris. hāc inspice ⁊ semꝑ eā fuge. Hec imago habuit coronam in capite: ⁊ sceptrū in manu sinistra. ⁊ pauonem in manu dextra. ⁊ oculis ceca ⁊ velata. ⁊ sedebat sup currum quē trahebāt quatuor leones. Et hec erat rō eoꝝ. Uani⁹ honor mūdi hui⁹ q̄ illum diligit est incōstās quasi vaga mulier. habēs coronā in capite. qꝛ a mūdo tanq̄ rex sꝑ desiderat honorari. Sceptrū ī manu in signū ꝙ sꝑ desiderat imperare. ceca oculis ⁊ velata in facie. qꝛ malicia excecauit eam ꝙ nullum curat pctm̄. vt dꝛ Sapie.ij. Excecauit eos malicia eoꝝ. Habuit pauonē in vna manu. q̄a sicut pauo cum sua cauda ornat sua posteriora ⁊ anteriora. ſꝫ quādo ornat anteriora denudat posteriora. ita talis ornat se mūdo ⁊ ꝑuat se eterna glia. Quatuor leonea ante eā: qꝛ quatuor peccata veniūt cū honore vano hui⁹ mūdi videlicet supbia. auaricia. luxuria. ⁊ īuidia. ⁊ sic pꝫ tertia imago. sc̄z vani honoris susceptio. Possēt ḡ homo cū talem hoīem vanū querētem honorez viderit interrogare. Cui⁹ ē est imago ⁊ supscriptio. R̄ndet. Uani honoris. Quarta imago ⁊ supscriptio est iusticie bonitatis ⁊ eternalis decoris. De ista imagine quō iusti boni homiēs sꝭ creati ad decorem regni dꝛ Gen̄.i. Creauit deus hoīem ⁊c. Quādo igiꝛ post baptismū vbi imago ē depingitur auro charitatis: ⁊ ornat se veste castitatis ⁊ mūdicie ꝑuatꝛ mūda sic sibi cōmittiꝛ a p̄sbytero qn̄ induit puero hanc vestem qn̄ dicit. Accipe hāc vestē ⁊c. tūc bene p̄t esse speculū sine macula. candor lucꝭ eterne. imago bonitatꝭ. Sed sup imaginē iusti hoīs scribiꝛ superscriptio leticie qn̄ dicebat dñs discipulis. Luc.x. Gaudete qm̄ nomina vr̄a scpta sunt in libro vite. In hoc libro noīa omniū electoꝝ in scribunꝛ. sicut rex facit inscribi om̄es milites ⁊ stipendiarios ⁊ familiam. ita facit dñs. vt dꝛ in Apocal.ij. Qui facit volūtatē patris mei ⁊ vicerit mūdū. Itē.xiiij. scribe: Beati mortui ⁊c. Item xix. scribe: Beati q̄ ad cenā agni vocati sunt. Cum igꝛ homo viderit iustum hominē potest dicere. Cuius est imago hec ⁊ supscriptio. Potest dicere alius. Hec ē imago creata a domino. ideo gaudia eterna manent scripta super eam.

Dñica vicesimaquarta. Sermo.lxv.

Non est mortua pu

ñ ella ſꝫ dormit. Mat.ix. Nos videmus ꝙ vnaq̄q̄ res appetit suū terminū nisi īpediatꝛ. sicut lapis cadens de alto nō q̄escit nisi tāgat fundū vbi q̄escere pōt. qꝛ dicit Aristo. Dñe leue [illegible]

oĩe graue deorsum. Itē hoc videm⁹ in aq̃ q̃ nō quiescit ſ3 fluit donec veniat ad mare qḋ est terminꝰ ei⁹ nisi ipediat. Iō dr Eccs. pmo. Omia flumina intrāt in mare ꝛ mare nō redūdat. ꝛ q: loc⁹ hoīs nō ē in hoc mundo ppetu⁹ eo ꝙ hō ad celū ē creat⁹, iō nō dz qescē donec veniat ad suū terminū. Un̄ Aug. de ciui. dei. Dñe creasti nos ad te: ꝛ iō inq̄etū ē cor nrm donec veniam⁹ ad te. Et illud ꝯsiderauit dñs in hac puella q̄ eāt iaʒ morte sine fine pūcta voluit eā resuscitare vt ad finē p bonā fidē possit anhelare ꝛ se pparare ad bonā vitā. Iō cū pr dixit v̄bum pallegatū. Dñe filia mea mō defūcta ē. Rn̄ dit. Nō ē mortua morte etna ſ3 dormit morte naturali. iō volo eaʒ resuscitare. vt illa q̄ aīo ei⁹ vidit valeat alijs nunciare. ꝛ videnteo h̄ signū magnificabāt dñm. Quō aūt h̄ factū sit pʒ i euāgelio. Loquēte ihū ad turbas. ecce pnceps vn⁹ accessit ad eū ꝛ adorauit eū dicēs. Dñe filia mea mō defuncta est ſ3 veni cura eā: ꝛ pone manū tuā sup eam ꝛ viuet. Et surgēs ihs seq̄bat eūʒ ꝛ discipuli ei⁹. Et ecce mulier q̄ sanguis fluxū patiebatur duodeci ānis accessit retro ꝛ tetigit fimbriā vestimēti ei⁹. dicebat eñi itra se. Si tātum tetigero vestimētū ei⁹ salua ero. At iesus ꝯuersus ꝛ vidēs eā dixit. Confide filia fides tua saluā te fec. Et salua facta ē mulier ex illa hora. Et cū venisset ad domū pncipis illi⁹ ꝛ vidisset tibicines ꝛ turbam tumultuātē q̄ q̄si amici pncipis ꝯfluxit. ꝛ hoīnes multi occurrebāt dū debebat ihs intrare domū vbi mortua erat puella. Dixit aūt dñs ad turbā. Recedite nō est mortua puella ſ3 dormit. Et deridebāt eū. q: videbāt eā mortuā. ſ3 dixit. dormit morte naturali. Et cū turba eēt eiecta itrauit domum ꝛ tenuit manū puelle ꝛ dixit. Puella surge. Et puella statim surrexit. ꝛ exijt fama hec in vniuersam terrā. Et sic pʒ euāgeliū. Ergo quo ad thema. Nō ē mortua puella ſ3 dor. Nō ꝙ sacra scptura loq̄tur de q̄druplici puella. Prima ē puella mortua. Secūda ē pulchra puella. Tertia ē puella deo despōsata. Quarta ē puella coronata. Pria ē puella mortua. ꝛ p eā designat aīa peccatrix q̄ v̄e ē mortuo cū i pctīs mortalib⁹ ꝯsistit ppt sepationē a deo. Est eñi miserabilior sepatio a deo p peccatuʒ mortale ꝙ sepatio corpis ab aīa per mortē naturalē. Un̄ Aug⁹. Stulti sūt q̄ plāgūt corpus a quo recedit aīa: ꝛ nō plāgunt [illegible] cedit de⁹. In resuscitatiōe puelle huius deus septē fecit. ꝛ septē hodie fiūt in resuscitatiōe aīe pctōris de morte spūali. i. de mortali pctō. Primo tibicines expellebat. ita oportet nos de domo ꝯscie expellē oīs voluptates vanas hui⁹ mūdi vt aīa resuscitet. tūc icipit puella vl aīa se mouē ad oīa spūalia. Un̄ Aug⁹. Gustato spū desipit omīs coro. Et ps. Gustate ꝛ videte q̄m su. ē dñs. Secūdo dʒ turbā tumultuātē expellere. i. oēs occupatiōes q̄ aīaʒ in seruitio dei pñt ipedire. Et tūc aīa dicē pt illō ps. Mihi adherē deo bonū ē. Tertio dʒ admittere ad domū ꝯscie prēm. ꝛ ille intromittit quādo hō cogitat q̄liter sit i pctīs ꝯcept⁹ ꝛ educatus ꝛ natus. Quarto dʒ admittē matrē. id est cogitatiōem mortis. s. ꝙ hō in terrā reuertet que ē mr oīm. De hijs duob⁹ pre et mre dicit Iob. xvij. Putredini dixi pr me⁹ es: mr mea ꝛ soror mea ver. Et q̄n iste due cogitatiōes veniūt in domū ꝯscie. tunc hō cauebit se de pctō. ꝛ aīa q̄si puella de morte resuscitabit. Quinto Petr⁹ admittit q̄n hʒ aīa ꝯtritiōem de pctō cōmisso. Un̄ dr de petro q̄n peccauit xp̄m negādo. Petr⁹ autem egressus fleuit amare. Sexto Iacob⁹ itromittit in domū ꝯscie q̄n hō pctā supplātat ꝛ viriliter resistit. Un̄ ps. Uiriliter agite et ꝯfortet cor vr̄ʒ. Septimo Iohēs in domū ꝯscie sumit cū grā diuina. q: Iohēs gratia dei interptat. ꝛ tūc talis aīa p grām diuinā visitat. De q̄. i. Ioh. iij. Translati sumus de morte ad vitā p grām. Et sic pʒ pmū ꝙ puella mortua resuscitat q̄n tibicines ꝛ turba tumultuās ꝛ pr ꝛ mr. petr⁹ ꝛ Iohēs intromittunt. ꝛ tenet dñs manū aīe pctōris ꝛ resurgit a mortuis. Secūda puella ē decorata. ꝛ p hāc nota aīam v̄tutibus ornatā. De qua dr Cañ. vij. Quā pulchra es ꝛ ꝙ decora charissima. De ista decora puella legitur figura in Geñ. xxiiij. Cum seru⁹ abraam venisset ad fontē inuenit iuxta fontē puellam nimis pulchrā q̄ impleuit hydriā dicēs. Bibe dñe ꝛ camelis tuis potū tribuā. ꝛ ex hoc facta est vxor Ysaac. Ita moralr puella habuit q̄tuor v̄tutes. Primo erat pulchra. iō placuit Ysaac. Ita aīa nr̄a puella ad imaginē dei creata debet hr̄e q̄tuor v̄tutes. Primo erat pulchra. ita aīa nr̄a v̄tute charitatis ornata: q: sicut pulchritudo exterior ornat corpus: sic charitas ornat aīam vt placeat deo Un̄ Cañ. iiij. Tota pulchra es amica mea. Secūdo hec puella fuit casta. ita debet esse aīa nr̄a. Un̄ Sap. iiij. O ꝙ pulchra ē casta

generatio ⁊c. Tertio hec puella fuit humilis: q₂ descẽdit ad fontẽ haurire aquam: ita anima nr̃a d₃ esse humilis vt a deo accipiat grãm. Vñ Jac. iiij. De⁹ dat hũilib⁹ grã₃. superbis resistit. Quarto hec puella fuit pia. Vñ ait. Bibe dñe ⁊ camel' tuis potũ tribuã: ita aĩa nr̃a d₃ esse pia ⁊ misericors petẽtib⁹ ⁊ egenis. vt dñs ait. Luc. vi. Estote misericordes sicut ⁊ pr̃ vester celestis misericors est. Et sic p₃ secũda puella q̃ d₃ esse decorata. Tunc dicet dñs. Nõ est mortua sed dormit. mũdũ spernẽdo. diuina ↄtẽplãdo. Vñ ait talis puella. Cañ. v. Ego dormio ⁊ cor meũ vigilat. Tertia puella q̃ est deo desponsata est aĩa in fide integra deo iã ↄiuncta. vt nihil ei placeat nisi ipi adherere. De ista puella d₂ Ozee. ij. Sposãbo te mihi in fide Sicut eñ puella cũ anulo despõsat᷑ inuenta. ita aĩa in fide cum xp̃o. Sicut eñ ãnul⁹ est rotũdus. ita. fides ipa debet esse sine fine cũ opibus comprobata. q₂ d₂ Jac. ij. Fides sine opibus mortua est. ⁊ portat᷑ in sinistra manu in digito iuxta minimũ digitum q₂ sicut ibi ẽ vena q̃ tãgit cor. ita d₃ ꝓcedere fides de bono corde. vt talis puella deo desponsata toto corde fidẽ ħret. Vñ canit claustralis desponsata dño toto corde. Ipsi sum desponsata cui angeli ſuiũt. cui⁹ pulchritudinẽ sol ⁊ luna mirant᷑. Hec aũt puella deo sic desponsata nõ erit sola. ꝟ₃ d₃ hr̃e quatuor ꝟtutes quasi quatuor pedissequas. Quarum ꝑma debet esse pudicicia. Hieroñ. Pudicicia d₃ eẽ ꝟtus ꝟginẽ dei vbiq₃ sequẽs. Secũda debet eẽ carnis domatio. Amb. Lib⁹ ꝑ timorẽ potius abstinẽtie carnẽ tuã domitat. Tertia debet esse ↄstãtia. Nã dyna puella pulchra patriarche Jacob filia voluit hincinde currere ⁊ videre vana. iõ fuit rapta ⁊ ꝑdidit ꝟginitatẽ. Quarta d₃ eẽ prudentia: vt oẽs suos sensus custodiat. vt patet in euãgelio Math. xxv. Quiq₃ prudentes ꝟgines vigilabãt. iõ cũ xp̃o regnum intrabãt. ꝟ₃ q̃nq₃ dormiebãt. ⁊ iõ nõ intrabãt. ꝟ₃ dñs dixit eis. Amẽ dico vobis. nescio vos Et sic p₃ tertiũ ꝙ puella nõ est mortua sed desponsata deo. Quarta puella coronata hec est: aĩa q̃ in eterna glĩa in regno eťno coronata ⁊ in futuro iudicio ẽ coronãda. vñ ait talis aĩa Esa. lxi. Quasi sponsum decoratum corona. ⁊ quasi sponsam ornatã monilibus suis. Ista puella figurat᷑ ꝑ puellã de q̃ legit᷑ Hester. i. vbi legit᷑ ꝙ Assuer⁹ habuit vxorẽ noĩe Vasthi q̃ fuit superba ⁊ noluit obedire mãdatis regis. iõ ꝑuauit eã corona regali. ⁊ fecit inuitare oẽs pulchras puellas in oñi regno: ⁊ ex eis vnã elegit ⁊ iposuit ei coronã dicẽs. Hec erit regina. Ita moraliter rex celi habuit pulchrã puellã i celo ꝟ₃ supbã. qñ luciferũ ad imaginẽ suã creauit. ꝟ₃ noluit obedire mãdatis dei. iõ ꝑuauit eũ corona glĩe Vel alit᷑. Rex celi in ꝑadiso habuit pulchrã puellã qñ aĩam ad suã imaginẽ creauit coronatã corona glĩe. vt dicit p̃s. Glĩa ⁊ honore coro. eũ. S₃ noluit obedire mãdatis dei ꝟ₃ est transgressa mãdata regis qñ pomũ ꝓhibitũ comedit. iõ ꝑuauit eã corona glorie. Threñ. v. Cecidit corona capit' nr̃i. ve nob̃ q₂ peccauim⁹. Elegit aliã aĩam hũilẽ in hoc mũdo q̃ obedit mãdatis dei ⁊ illi imponet coronã in die iudicij corã oñi mũdo dicens. Hec erit regina. q₂ est puella humilis que oculis meis placuit. ⁊ ideo ↄcludit dñs nr̃ in euãgelio Luc. xiiij. Qui se humiliat exaltabit᷑. quasi puella Hester in eterna gloria. Et sic patet ꝙ quarta puella est in celo iam coronata ⁊ coronanda.

De aduentu iudicij. Sermo. lxvi.

t

Tunc fugiẽt ad mõtes. s. eternitatis. Mat. xxiiij. Videm⁹ ꝙ ꝟm rõnem hoĩs naturalis oĩa d₃ hõ facẽ cũ prudẽtia ⁊ discretiõe tã de p̃teritis ꝙ̃ de p̃ntib⁹ ⁊ de futuris vt homo ꝓuideat q̃d faciẽdum sit: ⁊ q̃d dimittẽdum: seu fugiẽdum. vt si bõa ⁊ vtilia sint ꝟm rõnem faciat ⁊ ꝑficiat. si ꝟo mala tunc fugiat ⁊ caueat. Cũ eñ ꝑua aĩalia fugiant nociua. vt p₃ de apib⁹ q̃ intrant flores si sentiunt amaros ⁊ nociuos statim euolãt ⁊ fugiũt. ⁊ in florib⁹ sibi aptis ⁊ dulcibus diu manẽt ⁊ inde dulcedinẽ alliciunt. Et iõ Moyses misit duodecim exploratores ad terram ꝓmissionis vt futura pericula ꝓuiderent: vt scirẽt q̃d facere ⁊ vitare eos oporteret. ⁊ q₂ xp̃s p̃dixit suis discipulis de aduẽtu iudicij multa futura vt ea p̃dicarẽt. ⁊ mala ꝓcurrẽtia denũciarẽt. q₂ tunc in illis diebus periculosis null⁹ põt vti alteri⁹ auxilio vel consilio. q₂ oportet ꝙ vnusq̃sq₃ ꝓuideat ꝓ seipso. ⁊ ideo saluator premonet nos futura pericula p̃dicẽdo. vt p₃ in euãgelio. Cũ. videritis abhominatiõem desolatiõis antichristũ in loco sctõ hierl'm stãtẽ dicentem se eẽ xp̃m. De quo ꝓphetauit Daniel ante multa tp̃a. q̃ legit ista intelligat de anti[illegible]

ꝑsecutiōe magna. tunc qui in vera ꝯfessio-
ne ⁊ vere fidei firmitate sunt fugiēt ad mō-
tes eterna ꝯtemplādo. ⁊ q̄ in tecto sunt so-
litarie vite nō descendant aliq̄d tollere qḋ
ꝓpter deū dimiserūt. ⁊ q̄ in agro celestis vi
te nō reuertaƭ tollere tunicā veteꝝ suorum
pctōꝝ de qb⁹ fecit pniam. Ue aūt p̄gnātib⁹
et nutriētib⁹. i. ve illis q̄ modice fidei sīt. q2
eo citius decipienƭ in illis dieb⁹. Orate aūt
nūc ne fuga vr̄a fiat in hyeme vel sabbato.
id est tp̄e morꝭ in vltimo die. sed vt tūc se-
curi possitꝭ stare. Erit enī tūc tribulatio ma-
gna q̄lis nō fuit ab initio mūdi vsq3 modo
neq3 fiet postea ⁊ nisi breuiati fuissent dies
illi q2 nō durabūt nisi tres ānos q2 antichri
stus tot ānis regnabit q̄t christ⁹ p̄dicauit.
et h̄ est ī quartū annū. Si aūt diu duraret
talis ꝑsecutio nō fieret salu⁹ oīs hō. sed ꝓ-
pter electos breuiabunƭ dies illi vt mane-
ant ī fide tūc si q̄s vob̄ dixerit. Uenite ostē
dam vob̄ christū. hic ē aut illic. nolite crede
re. Surgēt enī multi ꝓphete falsi ⁊ dabūt
signa ⁊ ꝓdigia. ita ꝙ in errorē multi cadēt
si pōt fieri sed nō fiet ꝙ electi cadant a fide
Ecce predixi vobis. Si ergo dixerint in de-
serto est nolite credere ⁊ exire. aut in pene-
tralibus regum est nolite credere. Sic enī
fulgur exit ab oriente ⁊ apparet in occiden-
te. ita erit aduentus filij hominis ad iudi-
cium ⁊ omnes electi cum eo. Nam vbi cor-
pus ibi ⁊ aquile ꝯgregabunƭ. Statim autē
post tribulationē dieꝝ illorum sol obscura-
bitur ⁊ luna non dabit lumen suum ⁊ stelle
cadent de celo ⁊ virtutes celoꝝ mouebunƭ.
Tunc apparebunt signa filij hoīs in celo
sue passionis quia ostēdet cicatrices vulne
rū suoꝝ in iudicio. Tūc plāgēt se oēs trib⁹
terre. q2 vident signū filij hoīs veniētis in
nubibus celi cum virtute ⁊ maiestate mag̃
Et tūc mittet angelos suos cum tuba ⁊ vo
ce clamātes ⁊ clangētes. Surgite mortui
venite ad iudiciū ⁊ ꝯgregabūt electos a q̄t
tuor ventis a summis celoꝝ vsq3 ad termi-
nos eoꝝ. Ab arbore fici discite ꝑabolā. Cuz
enī ramus eius tener fuerit ⁊ folia nata sci
tis q̄m ꝓpe est estas. ita ⁊ vos cū videritis
hec p̄dicta fieri scitote q̄m ꝓpe est regnuz
dei. Amē dico vob̄. non p̄teriet hec ḡnatio.
de terra generis hūani in q̄ vnus nasciƭ ali
us moriƭ donec p̄dicta oīa fiant. Celum et
terra transibūt: verba aūt mea nō preteri-
bunt. i. potius pirent celum ⁊ terra ꝙ verba
[illegible] essent vera. Et sic patet euangeliū.

et istud euangeliū solet legi feria quarta p⁹
dn̄icam decimam post octauas penteco. cu-
ius officium vocatur. Dum clamarē. Quo
ad thema. Tunc fugient ad mōtes. Ex his
verbis sciendū ꝙ vnusquisq3 fidelis debet
quattuor fugere. Primo peccati intoxica-
tionem. Secundo deceptionem ⁊ seductio-
nem mundi. tertio antichristi seductionez.
quarto confusionē damnādoꝝ. Primo di-
co ꝙ vnusquisq3 debet fugere peccati intoxi
cationem. Unde premonet nos Ecc̄. xxi.
Quasi a facie colubri fuge peccatū. Naz ho
mo propter peccata multa mala incurrit.
Primo a diabolo captiuatur in anima. Un
de Esa. lij. conquerēdo de peccatis anime di
cit. Captiua filia sion solue vinculum colli
tui. ⁊ sic anima taliter capta dicit cum p̄s.
Funes peccatoꝝ circū. sunt me. Qui igitur
vult absolui redimat se per bona opera. scili
cet misericordie. Unde dixit daniel nabu-
chodonosor regi. Peccata tua elemosynis
redime. Dan̄. iiij. ⁊ per opera penitentie fran
guntur oīa vincula. vt patet de manasse re-
ge. iiij Reg. ꝙ fuit captus ⁊ in babylonē du
ctus. ⁊ egit pniam. ⁊ deus misit sibi angelū
et liberauit eum ⁊ ꝯstituit eum in regnū su
um. Scd̄o ꝑ pctm̄ hō donis virtutū spolia-
tur. vt patet Lu. x. Descēdit hō ab hierusalē
in hiericho ⁊ incidit ī latrones q̄ ipsum spo
liauerūt ⁊ vulnerauerūt. Homo descēdit ab
hierusalē in hiericho ⁊ incidit in latrones
q̄n descēdit de statu iusticie in statuz pcti et
imūdicie. ⁊ tūc cadit in latrones. i. diabolo
rū ꝑtātes qui ipsum spoliant virtutibus et
vulnerāt in aīa. Esa. liij. Uulnerati eramus
ꝓpter pctā nr̄a. Item. i. Mach. iij. Illa die
ceciderūt multi vulnerati. Tertio homo ꝓ
pter pctm̄ maculaƭ in aīa. nā peccatū est si-
cut fumus. nā fumus albā domū deturpat.
ita ⁊ pctm̄ ꝯscientiā mūdā. vn̄ ꝓpha. Quē-
admodū deficit fumus ita deficiant pecca-
tores a facie dei. Quarto homo ꝑ peccatum
ad eternā penam obligaƭ. Un̄ ait dn̄s ad
cayn q̄n peccauit mortalit̄. Nonne si bn̄ ege
ris recipies. si autem male peccatū tuū sta-
tim in foribus adest ⁊ penam ꝓ eo recipies
Maledictus sis super terram ⁊ maledicta
sit terra in ope tuo que suscepit sanguinem
fratris tui. Ergo quasi a facie colubri fuge
peccatū vt tunc in die mortis ⁊ in die iudi
cij possis fugere ad montes eternitatis au-
xiliū a deo postulans. Unde p̄s. Leuaui ocu-
los meos in montes: vnde veniet auxi. mi.

Saluator. O peccator ꝯsidera in q̃to peri-
culo tu es ambulans in tenebris. quia lu mi
ne gratie priuatus es Sap. v. Errauimus
a via veritatis ⁊ lumē iusticie non luxit no-
bis. Threñ. iiij. Lubricauerūt vestigia no-
stra. inq̃tum sequimur voluptates carnis
que faciunt nos pronos ad peccandum. O
peccator age penitentiā si habitas in tene-
bris inuoca eum qui est lux ⁊ illuminet te. ⁊
dic verbum dauid. Illumina oculos meos
ne vnq̃ obdormiā in morte. ne ⁊c̃. Si times
labi in via lubrica inuoca eū qui est via fir-
ma vt te stabiliat ⁊ dic cū dauid. Perfice
gressus meos in semitis tuis. Si metuis i-
sultus hostiū inuoca illū qui ē ops ⁊ dic cū
dauid. Eripe me de inimicis meis de⁹ meus. ⁊
euades oīa picula. Scdo debem⁹ fugē anti
christū in p̄dicatiōe. Nā sua p̄dicatiōe per-
uertet q̄si totū mūdū. iō daniel: iesus xp̄us
apl̄i ⁊ alij scti multa d̄ ei⁹ ad uētu p̄dixerūt
Nā sm̄ Greg. in q̄dā omel. Minꝰ iacula fe
riūt que p̄uidentᷣ. ⁊ nos tolerabili⁹ mundi
mala suscipim⁹ si ꝯ h̄ p̄ puidētie clypeū mu
nimur. Ipse eni d̄r antichrist⁹ q̄si adūsari⁹
christo q̃ in oīb⁹ ē ꝯtrari⁹ christo. Sic enim
christ⁹ ē ꝯcept⁹ de virgine purissima. ita ip-
se ꝯcipiet d̄ meretrice imūdissima. ⁊ sic chri
stus ē ꝯcept⁹ de spūsctō. sic antichrist⁹ d̄ spū
maligno. ⁊ sic christ⁹ d̄s ⁊ hō. ita antichrist⁹
diabolus ⁊ hō. ⁊ sic christ⁹ nat⁹ est in naza-
reth ciuitate florida. ita ipse in babylonia
maledicta. ⁊ cū habuerit trigīta ānos inci-
piet p̄dicare. miracula facere. mūera dare.
et penas diūsas ꝓpalare. In his quattuor
subyciet sibi mūdū. iō fugite. Primo a p̄di-
catiōe ei⁹ ⁊ suoꝝ discipuloꝝ. q̄r sua p̄dica-
tio ē euāgelus ꝯtra. q̄r vbi christ⁹ p̄dicauit
humilitatē ipse ⁊ sui p̄dicabūt supbiam. ⁊ si
cut christ⁹ castitatē. ita ipsi luxuriā. ⁊ sicut
christ⁹ p̄dicauit miāz. ita ipsi auariciā. ⁊ sic
de alijs. ⁊ sicut christ⁹ dedit spūsctm̄. ita da
bit ipse spm̄ malignū. Et hec oīa patent in
libro danielis vbi dicit. Cum circuierit ini-
qui reuelabitᷣ ⁊ ꝯsurget ille impudēs hō. ⁊
cum venerit abominatio quasi non homo
et in loca sancto stabit ⁊ dicet se esse deum.
Itē apl̄s. ij. ad Thessal. ij. Cum venerit di
scessio. i. inobedientia a sede. s. apostolica et
imperio romano. ita q̄ nullus curat obedi-
entiā. ⁊ sic peruertet mūdum cum suis p̄di-
cationib⁹ ⁊ suoꝝ discipuloꝝ qui loquentur
tantam sapiam p̄ opatiōnē spūs maligni
q̄ oīs mūdus āmirabitᷣ. Scdo peruertet

mūdū a fide p̄ munera. Nam tot⁹ mūdus
declinabit in fine ad auariciā. ita q̄ nullus
curabit aīam tā clerici q̄ laici. iō duces. epi
scopos. milites. ⁊ quasi totū mūdū attrahet
cum premia dans eis magna munera sicut
dicit glo. super epistolam pauli q̄ oīs the-
saurus occultus ⁊ fossus in terra a diabolᷣ
custoditur. ⁊ tunc sibi ⁊ suis presentabitur.
Si eni iam veniret timeo q̄ multi eum se-
querentᷣ. Tertio puertet mūdum p̄ grauis-
sima tormenta. nam faciet sibi p̄pare oīa ge-
nera tormētoꝝ. s. craticulas ferreas. gladi-
os acutos. fuscinas ⁊ furnos accēdet. ⁊ tan
ta psecutio erit vt p̄mittitᷣ euang̃l. q̄ tale tē
pus nunq̃ fuit neq̧ erit. idea breuiabuntᷣ
dies illi ꝓpter electos. Quarto puertet mū
dum p̄ maxima signa. in celo in aq̄s in ter-
ra ⁊ in mortuis ipse ⁊ sui facient signa. quia
demones sunt semp̄ apud eos ⁊ q̄cq̄d postu
lant facient. ⁊ ideo tangit christus in h̄ ēuā
gelio sicut audistis. Surgent falsi ꝓphete
et dabūt signa magna ⁊ multi in errorē de-
ducentur. Nam diaboli intrabunt corpa ⁊
loquentᷣ mortui. pisces veniēt de aquis ⁊ lo
quentur verbis hūanis. ⁊ hec oīa fient per
demones vt hoīes puertāt a fide. ideo fugi-
te scdo antichristi puersionē. Et sic patet se
cundū. tunc fugite ad mōtes eternitatᷣ. Ter-
tio debem⁹ fugere huius mūdi deceptiones
Unde p̄monet nos Zach. dicēs. O filia si-
on q̄ habitas iuxta filiam babylon fuge. Si-
on dicitᷣ speculū ⁊ significat aīaz deuotā ad
quam ait ꝓpheta. Fuge filiam babylonis
id est deceptiōes mūdi. q̄r mūdus multos
decipit ideo compatᷣ pantheri. Panther est
aīal habēs dulcem anhelitū ⁊ pulchꝝ colo-
rem. ⁊ ideo sequuntᷣ eum aīalia. s; interius
est plenū veneno. ideo interficit ea. Ita mū
dus est pulcher ī aspectu q̄r qui seruiūt mū
do ornāt se vestibus supbie vt placeāt hoī-
bus. habet mūdus ⁊ panther dulcē anheli-
tum q̄r multi appetūt delitias huius mūdi
comedēdo ⁊ bibendo laute in mollib⁹ dor-
miendo. sed in extremis inficit suo veneno
petōrem ⁊ interficit. ⁊ sic talis qui mā glo-
riosus mūdo apparet. tp̄e mortis mundus
euz abijcit ⁊ spernit ⁊ obliuiscitᷣ q̄ perit me
moria talium cū sonitu campanarū: vt pa-
tet in p̄a. De mūdo nota historiā. Tres phī
stabant ante alexandrū mūdū sibi describē
tes. Primus fecit circulū ⁊ scp̄sit ad duos
fines illius circuli o o duo o. alius in eodez
circulo in medio scripsit bli. tertius f[illegible]

uio. Conuocauit aũt rex omẽs sapiẽtes vt exponerẽt sibi hanc scripturam: tũc vnus eorũ ait. Dñe mi rex hec figurãt mũdũ istum. nam omẽs lr̃e scripte hic ⁊ inde faciũt obliuionẽ. prima duo scʒ o o. quia mundus cuʒ dolore hominẽ emittit. ⁊ cuʒ dolore recipit ipm̃ hoiem quãdo nascitur. ⁊ quãdo moritur scribunt bli. quia ad ecclesiam ducũt ipm̃ exequiando. quia sicut ecclesia accipit euʒ ad baptismũ: ita accipiet euʒ ad exeqas. b. enĩ baptismũ. li. libera nos dñe significat illud rñsorium cãtando in exequijs. videlʒ. Libera me dñe de morte eterna ⁊c. tunc terra facit tertium circulum ⁊ scribit uio. quia d̃ terra nascitur ⁊ ad terram reuertetur. Parentes ⁊ terra componũt omẽs suas lr̃as ⁊ faciũt obliuionem. quia tũc semper obliuiscitur a deo. Ideo talis bene p̃t dicere istud P̃s. Obliuioni datus sum tanꝙ̃ mortuus a corde. dei. amici. ⁊ a corde hui⁹ mũdi. Ergo fuge mundũ ⁊ ꝯuertere ad montes eternos diuina contemplãdo. vt in p̃s. Leuaui oculos meos in montes ⁊c. Quarto fugere debemus damnãdoꝝ ꝯfusionẽ ⁊ eoꝝ damnatiõem. De hoc ait Iob. Fugite a facie gladij quia vltio iniquitatis ẽ gladius. De isto gladio eterne damnatiõis d̃r in Apoc̃. Uidi thronũ ⁊ qui sedebat in throno ⁊ de ore eius exiuit gladius acutus. Iste sedens in throno est christus veniẽs ad iudiciũ tanꝙ̃ iudex strenuissimus. ⁊ gladius de ore eius est sñia damnatiõis cum dicit. Ite maledicti. ⁊c. Et iuxta ipm̃ sedebant duodecim apl̃i: ⁊ ceteri habentes gladios in manib⁹. iuxta illud p̃s. Et gladij ancipites in manib⁹ eorum. Ad faciẽdam vindictam ⁊c. Ergo fugite nũc peccata ⁊ munimina antixp̃i. fugite hui⁹ mũdi blandimẽta decipiẽtia. vt tũc in illo die amara possit̃ fugẽ damnãdoꝝ pericula ⁊ cum xp̃o ⁊ electis eternaliter exultare in gloria. Ergo ad thema. Tunc fugient ad montes eterna ꝯtemplãdo deum sine fine laudantes.

In dedicatione ecclie. Sermo .lxvij.

Olens ad ecclesiã

v ire ⁊ ibidem bonã missam audire sex ꝯditões debet hr̃e. Primo debet ire cũ reuerẽtia ⁊ humilitate. qa nõ magis acceptus est supbus spũaliter in templo ⁊ in ecclesia ꝙ̃ lucifer in celo. Idem [illegible] luciferum eiecit de celo habet sedẽ in templo sancto suo. Unde p̃s. Domin⁹ in templo sancto suo: domin⁹ in celo sedes ei⁹. Scribitur enĩ in Cano. extra de emunitate ecclesiarum. ꝙ ad eccliaʒ debet esse humilis ingressus. Domus templi est domus humilis. ⁊ ideo nõ potest sustinere accessum ⁊ ingressum superborum. teste p̃s. qui dicit. Nõ habitabit in medio dom⁹ mee qui facit superbiam. Debet ergo homo cogitare in via qua vadit ad ecclesiam. Ecce tu vadis ad cõspectum illius ad quẽ ascẽdit moyses in alto monte synai ⁊ intantũ tremuit populus qui mansit inferius ꝙ nõ audebat appropinq̃re ad montem. Etiam tu qui vadis in conspectu illius in cuius conspectu tremũt omẽs p̃ncipes ⁊ potestates celi. cuius minimus minister est maior ꝙ̃ maxim⁹ p̃nceps mundi. Uade ergo reuerenter ⁊ humiliter ⁊ nõ ascendas ad altiora loca templi. quia sicut solus Moyses ascendit ad montẽ synai. sic tm̃ sacerdos habet ascẽdere ad altitudinem templi ⁊ nõ alius. sicut Iohãnes baptista ait se indignũ ad soluẽdum corrigias calciamẽtoꝝ eius. Iustum est vt peccator maneat a longe stare cum publicano Uel si volueris altius ascẽdere ⁊ reputare te dignũ altiori gradu tibi posset ꝯtingere qđ contigit lucifero qui ꝓpter suam superbiam qua voluit simul sedere cũ altissimo trusus est in infernũ de summo celo. ⁊ tãtũ de p̃ma conditiõe volentis ad eccliam ire ⁊ bonã missam audire. Secundo debet ire cum ꝓposito confitendi pctã sua si qua habeat anteꝙ̃ introeat ecclesiam. qꝛ si nõ decet apparere in cõspectu hominũ d̃ mane quin p̃mo lauet seipsum in facie eius. multo minus decet aliquẽ apparere in ꝯspectu dei nisi corde mũdus sit. iuxta illud Mat. v. Beati mũdo corde qm̃ ipi deum videbunt in celo. Exemplum legitur de quodam inueterato peccatore cum missam audiret: eucharistiam videre nõ poterat. ⁊ cum amici sui dicerent hoc ꝯtigisse ratione suoꝝ pctõruʒ: fecit ꝯfessionem. ⁊ sic altera die vidit eucharistiam clare. sed quia ipse putauit hoc magis caligine oculorum contigisse ꝙ̃ peccato. iterum peccauit ⁊ tunc cum rediret ad ecclesiam nõ vidit eucharistiam. Tunc dixit. iaʒ vere perpendo ꝙ confessio purificat oclos ad videndũ deum. ⁊ facta ꝯfessiõe vera clarius vidit ꝙ̃ anteꝙ̃ hoc fecisset vnꝙ̃ videre poterat. Hec de illo. Cum enĩ homo eadẽ de causa vadit ad eccliam videre deum suũ

ꝛ audire missam vt fiat particeps sacramē
ti ꝛ grē q̄ sacerdos ibi de sacramēto credit
recipe. decet vt audiens missam sit sine pec-
cato sicut qui celebrat. hinc est ꝙ nō solum
sacerdos celebraturus dic̄ ꝯfiteor ante al-
tare. verūetiam minister. quia ille represen
tat personam omniū audientium missam.
Quicunqȝ ergo nouerit se grauatū aliquo
mortali peccato nullo modo debet recipere
osculum pacis. qꝛ illud significat participa
tionē sacramēti. sed quia nemo potest esse
particeps sacramēti vel alterius gratie q̄
est in mortali peccato. ideo nō est dign⁹ re-
cipere osculum pacis. quia habet mortale
pctm̄. ꝛ maxime qui odiū habet in corde ꝛ
qui comedit ꝛ bibit inordinate. ꝛ tm̄ de secū
da ꝯditione necessaria volētis ad ecclesiā
ire ꝛ audire missam. sȝ vt vadat cum ꝓpo-
sito confitendi. Tertio debet ire cū magno
timore ꝓpter peccata sua male confessa vl'
oīno inconfessa. quia vadit ad illū iustū
ꝛ terribilem iudicē qui in nouissimo die pec
catores dabit diabolo ꝛ socijs eius. Sicut
legit̄ in tertio dial'. Greg. ꝙ q̄dam nobilis
peccauit cum quadam puella ꝛ postꝙ̄ intra-
ret eccl'iam respexit hincinde p̄ timore sicu-
bi diabolus veniret ꝛ rapet eum de medio.
s̄ quia euasit tunc exiuit eccl'iam. tertio die
pre gaudio veniens minus timuit. quarto
die adhuc minus ꝛ pctm̄ parū ponderauit.
septimo die cum veniret ꝛ peccatum obliui
oni tradidisset intrauit templum sctm̄ sine
omī timore. ꝛ sic subito cadens mortu⁹ est.
ꝛ ḡ hic pȝ quāte v̄tut̄ sit timor dn̄i. quādiu
iste homo timuit ꝛ cum timore eccl'iam in-
trauit saluus exiuit. Est enī templū dn̄i tā-
ꝙ̄ domus cuiū superior. vbi iust⁹ iudex se-
det cū oībus ꝯsulibus suis paratus face-
re iudicium oībus aduenientibus. ꝓpter
qō fatue agit q̄ illuc sine timore vadit seu q̄
respicit iudicem sine timore. Unde suadēt
doctores theologi ꝙ q̄cūqȝ grauat⁹ pecca-
to mortali voluerit videre sacramētū debet
quasi subito ꝛ statim deprimere oculos su-
os cognoscēdo illum esse iudicē quem sepe
offendit. ꝛ sicut fatue agit q̄ eccl'iam intrat
sine timore. sic sapiēter agit ꝙ talis nō diu
maneat ne iudicē ꝓuocet ad vindictam fa-
ciendam. Unū legit̄ ꝙ q̄dam occidit virum
in platea ꝛ quesiuit refugiū in eccl'ia. plus
timens hoīem ꝙ̄ deū. nō diu mansit. qꝛ ma
nere nō potuit s̄ exiuit ꝛ ad mortem iuit. ꝛ
cum argueretur de amicis cur nō mansisset i
ecclesia. ip̄e tm̄ dixit. Pauimētū eccl'ie videba
tur mihi tm̄ sub pedibus ardē ꝙ nullo mo-
do poterā sustinere. ꝛ tm̄ de tertia ꝯditione
necessaria volētis ire ad ecclesiam ꝛ ibidē
bonā missam audire. sȝ vt vadat cum ma-
gno timore ꝓpter pctā sua. Quarto debet ire
cum silentio ab inutili ꝯfabulatiōe ꝛ respi-
cere ante se nō circūquaqȝ. si aliq̄s occurre-
rit q̄ ei loq̄ voluerit breuiter respondeat ꝛ si
gnū crucis faciat. quia sepe contingit ꝙ dia
bolus misit nūcios suos ad auertendum il-
los qui vadunt ad eccl'iam vel ad confabu
landum in via ꝛ in ecclesia. Nam legit̄ ꝙ q̄
dam mulier desperata propter diuitias q̄s
amisit ambulabat loca deserta. ꝛ diabolus
occurrens dixit ei. Si facere vis qō iubeo
diuitias ꝛ honores tibi dabo. Respōdit mu
lier. Fac qō dicis: ꝛ faciam qō exigis. Re-
spondit diabolus. Tu vadas ad ecclesiam
vacabisqȝ salutationibus. collocutionibus.
ꝛ inquisitionibus parentum ꝛ vtensiliū do
moꝝ tā in via ꝙ̄ in ecclesia. ꝛ sic retrahas
ꝛ impedias missas audire volentes ab ora
tionibus ꝛ deuotionibus. R̄ndit mulier illa
Libenter faciam quia hoc scio ꝛ soleo semꝑ
ꝛ statim portauit ei diabolus abundantiā
bonorum temporalium. ꝛ taliter impediuit
orantes ꝛ ad ecclesiam euntes ꝙ multos du
xit ad alias vias ꝛ auertit a videndo sacra
mentum. ꝛ cum diu hoc continuasset surre-
xit quedam tempestas vna dierum tempe
misse ꝛ venit ictus fulguris ꝛ tonitrui ꝛ ꝑ-
cussit mulierem illam solam ꝛ nō aliud. ita
ꝙ nō solum moreretur. verumetiā incinera
retur ꝛ nihil remaneret ex ea nisi vestimen
ta. Hec de illa. Patet ergo quanti periculi
sit aliquem impedire ab oratione ꝛ introitu
eccl'ie. Reuera diabolicum opus est: diabo-
lica merces inde expectāda est. Sapienter
agunt q̄ eundo ad eccl'iam salutationibus
aures nō accōmodāt. ꝛ tm̄ de quarta ꝯditi-
one necessaria volētis ad eccl'iam ire ꝛ bo-
nam missam audire. vt sȝ vadat cum silen
tio ab inutili confabulatione. Quinto debet
venire cum regalibus muneribus. qꝛ vadit
ad curiam magni regis qui dixit. Exo. xxiij
Nō apparebis in conspectu meo vacu⁹. Cū
enī xp̄ianus in altari inuenerit eundē pue
rū quē tres magi inuenerūt in presepio di
gnum est vt ip̄e ita veniat ad eccl'iam sicut
illi venerunt ad bethleem cū muneribꝰ re-
galibus si saltem habet. Qui aūt nō habent
munera regalia deo digna. illa suffi[...]

na voluntas .s. ꝙ vellent libenter portare munera regalia si haberent. ⁊ sepe acceptiores sunt deo cum veniunt ad ecclesiā ꝙ qui magna portant. Greg. dicit. Nihil deo ditius offertur bona voluntate. Hec ille. Qui autem satis habet debet recognoscē ⁊ suis muneribus ostendere ꝙ illum credit deum suum ⁊ dn̄m quem sacerdos tractat ⁊ ostendit oculis hominū. ⁊ non solam debet h' recognoscere oblatione rerum suarum. verū etiam suipsius. quia dignum est vt illi omne offeramus quod sumus ⁊ qd' habemus et eo magis dignum ꝙ ipse deus nobis vitam obtulit ⁊ seipsum. Specialiter autem debent illi venire cū muneribus dandis misterio ⁊ pauperibus qui libenter exaudirent in suis orationibus. quia etiam ipse admittit et multis annis admisit vt pauperes iaceant ad fores ecclesie clamantes ⁊ mendicātes subsidiū elemosyne. quatinus per hoc introeuntibus insinuet. si vultis clamorē vestre orationis exaudiri in templo audite et vos clamorem pauperū ante templū Prouerb. xxi. Qui obturat aurē suam ad clamorem pauperis ⁊ ipse clamabit ⁊ nō exaudiet. Hec ibi. Tantū de quinta cōditione necessaria volenti ad ecclesiā ire ⁊ bonam missam audire. s. vt vadat cum regalibus muneribus et plenis manibus si habet. Sexto debet ire corde puro ⁊ ocioso nihil cogitando nisi de deo quem querit in templo. Unde legitur d' quadam muliere villana que remote habitabat ab ecclesia ꝙ semper iuit quandocunqꝫ cāpanam audiuit pulsari ad ecclesiam pro missa. ⁊ quando redibat proiecit ad cistam suam fabam vnam per foramen. Anno vero circumuoluto rogauit deum intime vt sibi reuelaret quot misse d' omnibus essent sibi grate. ⁊ dicto verbo aperuit cistā ⁊ inuenit tm̄ vnam fabam. Tūc ingemiscens cepit flere amarissime dicens. O pie dn̄e. qua de causa potest eē ꝙ tm̄ laborem perdiderim. quia nullū diē pretermisi qn̄ audiui cāpanā misfalem qn̄ perexi ad ecclesiā in pluuia in tempestate in niue ⁊ grādine ⁊ audiui missam et iā tm̄ fabā vnā inuenio q̄si tm̄ vna missa tibi sic accepta de toto anno. ⁊ postꝙ diu fleuisset coram deo ⁊ etiā cōquesta fuisset casum suū hoībus vicinis cum quibus ire solebat cōtigit cū sic irēt vt obuiā haberent sacerdotem quendā ⁊ dixerunt vicine mulieres ad illum sacerdotem. Dn̄e cōsolamini istam mulierem qꝛ cōtristata est nimiū. Quesiuit sacerdos quid obesset illi. Et dixerunt ei casum qui cōtigit. Tūc sacerdos intulit. Nō videtur mihi extraneū ꝙ perditis oēm laborem vestrū. qꝛ cōfertis in via de vaccis ⁊ pecudibus vr̄is. cū igit' deo non intenditis nec ipse intēdit vos. Si bonas missas velitis audire deberetis corda vestra euacuare de oībus que in mūdo habetis agere ⁊ nihil cogitare nisi de deo quē adoratis in tēplo. sed dicatis mihi inqt. Quot fabe sunt reperte in cista. Rn̄derūt vna tm̄. At ille. Tūc amplius cōtristandū nō est: qꝛ vna missa de oībus ē deo grata. Dico ꝙ remissa sunt ei oīa pctā. qꝛ ideo missa q̄tidie fit in q̄ deo pr̄i filius suus immolatur vt peccatum mūdi tollatur.

Sermo alius. lxviij.

Intrans ecclesiā ad

audiendū bonam missam ibi similiter sex cōditiones debet habere. Prima cum intraueris signo crucis te benedicas crucem aspicias ⁊ primas orationes coram cruce facias dicens sicut docuit beatus franciscus. Adoramus te christe ⁊c. Legitur de quodam viro fideli qui cum eēt mortuus apparuit suo sacerdoti fideliter pro ipso oranti: gratias agens ⁊ saluatum se dicens. Cum sacerdos eū interrogaret qd in vita sua egisset qd' deo placuisset. Respondit. Qn̄cunqꝫ volui ad ecclesiā ire signum crucis feci an̄ me anteꝙ exirē domū. ⁊ eundo dixi orationē dn̄icam rogando deū vt faceret me dignū intrare domū suam. ⁊ postꝙ venerā ad ecclesiā processi ad crucem dicēs quinqꝫ pater noster ad honorē quinqꝫ vulnerum christi. ⁊ post qdlibet pater noster adieci petitionem illam. Primo dixi. Dn̄e hic sto ante te tanꝙ mendicus an̄ diuitē petēs vt tuam grām mihi pro modulo velis participare. Secūdo dixi. Dn̄e hic sto an̄ te vt seruus ante dn̄m petens cibū ⁊ potum corporis ⁊ sanguinis tui ⁊ vestē charitatis q̄ operit multitudinem pctōꝝ. Tertio dixi. Ecce h' sto an̄ te vt reus an̄ iudicē terribilē petēs vt mihi esse velis iudex pius qn̄ separabit' aīa a corpore meo. Quarto dixi. Dn̄e h' sto an̄ te sicut amicus ante amicū petēs vt charitas tua eximia trahat me ad te vt ligetur me in te ⁊ nō permittat me vnqꝫ separi a te. Quinto dixi. Dn̄e hic sto an̄ te sicut filius an̄ prēm petēs te vt paternā hereditatē finaliter nō velis mihi

denegare. Ecce ait ille. Ita veni ⁊ intraui ecclesiã. ita dixi orõnẽ meam. ⁊ ita veni ad gratiã. Hoc q̃z dicens euanuit. Et tñ de prima ↄditiõe vtili ad ecclesiã intrand᷑. s. vt signo crucis se muniat. Scd̃o cum introierit collocet se ad locũ secretũ ⁊ recolligat omẽs sensus suos dispsos vt soli deo vacet in suis orõnibus ⁊ meditatiõibus. Bern̄. Cum ad orandũ ecclesiã intraueris fluctuantiũ cogitationũ relique tumultũ. curã exteriorũ oĩum obliuiscẽ vt possis soli deo vacare. Fieri enĩ nõ põt vt cum deo aliq̃n loquat᷑. q̃ cũ toto mũdo fabulat᷑. Intende ergo illi q̃ intendit tibi. audi illũ loq̃ntem tibi vt ipse exaudiat te loq̃ntem sibi. Hec ille. Tam secrete ⁊ silenter dꝫ bonꝰ homo orare ⁊ deo vacare. vt nullus impediat᷑ qui in latere suo collocat᷑. ⁊ maxime ne faciat talẽ strepitũ q̃ sacerdos in missa cõmoueat᷑. Legit᷑ de q̃dam sacerdote q̃ in quadã missa liberauit de purgatorio aĩas nonagintanouẽ. ⁊ cũ interrogaret᷑ quare numerꝰ centenariꝰ nõ complebat᷑. Rñdit. Hoc ↄtigit ꝓpt᷑ maledictã ianuam que apiebat᷑ ⁊ ad parietẽ ꝓijciebat᷑. q꞉ tunc memoria eiectus fui ⁊ raptu reuocatus fui. ⁊ quia redire nõ potui ad eandẽ memoriã ꝓpterea numerꝰ mansit incompletꝰ. Ex isto videt᷑ seq̃ ꝙ illi valde peccãt q̃ transitũ faciũt ꝑ ecclesiã ⁊ fragorem q̃dãmodo cõmonẽt ꝑ rumores ⁊ clamores q̃s exercẽt q꞉ magnã salutẽ aĩarũ impediũt. Etiam videntur grauit᷑ peccare alij q̃ sic nõ trãseũt ꝗ sedent in loco apto vt videant᷑ a trãseũtibꝰ et ecõuerso ipsi videant trãseũtes. q꞉ ꝑ eorꝫ aspectꝰ ĩpnũt corda aliorꝫ ad se ita ꝙ corda taliũ plꝰ occupãt᷑ cũ hoĩbꝰ q̃s viderint ꝙ cũ deo. Et tñ de scd̃a ↄditiõe vtili ad ecclesiaꝫ intrand᷑. s. vt se collocet ad aliquẽ locũ secretum ⁊ colligat oẽs sensus suos disponens se ad dñm deũ. Tertio postꝙ homo sensus suos dispersos sic collegerit dirigat eos ad passionẽ christi. quia notabilit᷑ passio christi repñsentatur in missa. Et hoc diuersimode. Altare enĩ cui sacerdos fixus stat significat crucem ad quaꝫ christus fixus erat. ⁊ in signũ huius sacerdos stat aliq̃n expansis et eleuatis manibꝰ ad repñtandũ memoriaꝫ extẽsorꝫ brachiorꝫ christi in cruce. Calix sup altare significat effusionẽ sanguĩs christi ĩ cruce. Vestes significãt vestes q̃bus christus in sua passiõe derisus ẽ. Amicta sup caput significat fasciã lineã qua iudei ligabãt oculos christi in nocte captiuitat᷑ sue ⁊ pcutiebant caput ipsius dicentes. Prophetiza nobꝭ christe: q̃s est qui te pcussit. Et ĩ signũ huius qñ se incipit induere dꝫ pmo amictũ in oculis suis repmere ad designãdũ obtectionẽ oculorꝫ christi. Vestis alba ⁊ longa significat illam vestem albam qua christus illusus fuit ab herode. Stola quam sacerdos habet in collo significat funẽ quo christus ligabat᷑ ad columnã dũ flagellabat᷑: quia in illo fune colluꝫ eius ligabat᷑ ⁊ totũ corpus cum pedibus. Manipulus significat funẽ quo manꝰ ligabant᷑. Casula significat purpureũ vestimentũ quo induebat᷑ post flagellationẽ. Cum ergo hec repñsentãt᷑ in missa merito debet bonus hõ compassione moueri dũ est in missa ⁊ videt ⁊ ↄsiderat hec oĩa. imo stare deberet aĩa quasi staret in monte caluarie ⁊ videret oĩa que ibi ↄtigerunt in feria sexta pasceues. Et quia mors christi facta est ꝓ peccatis nr̃is. ideo quis debet ter pcutere pectus suũ qñ audit sacerdotem clamantẽ. Nobis q̃z pctõribus vt ostẽdat se dolere ꝓ pctĩs suis. ꝓpter que filius dei tam miserabilit᷑ mori habuit. ꝺ peccatis que ipse fecit triplicit᷑ in corde suo. scꝫ ꝑ cogitationẽ. delectationẽ. ⁊ ↄsensum. Et tñ de ↄditiõe tertia vtili. Quarto debet homo audiens missam vel stare vel genuflectere nunꝙ sedere nisi qñ legitur epl̃a ⁊ gd̃uale canitur: ⁊ qñ infra missaꝫ p̃dicatur. nunꝙ debet ire seu deãbulare nisi finita missa qñ sacerdos dicit. Ite missa est. Signanter debet stare dum legit᷑ euãgeliũ v̄so vultu ad euangeliũ. ad designandũ ꝙ christianus debet esse paratꝰ ad defendendũ euangeliũ ⁊ fidem christi q̃ñcunq̃z fuerit oportunũ. Genua q̃z flectere debet qñ in credo dicitur. homo factus est. ad honorẽ illius qui de summo celo descendit: ⁊ in hunc mũdum inferiorem venit. Maxime quis flectat genua sua in eleuatiõe sacramẽti ⁊ vertat se cum facie ⁊ toto corpe versus altare. Unde legitur de q̃daꝫ sacerdote dũ legeret missaꝫ de beata v̄gĩe que sic incipit. Salue sancta parens ⁊c̃. Et ipse corpus leuasset vidit hostiam ↄuersam ĩ puerũ pulcherrimũ. ⁊ beatam v̄ginẽ in dextera pte altaris flexis genibus. ⁊ gabrielẽ in alia pte altaris adorãtẽ et dicẽtẽ. Hic est q̃ celũ terrãq̃z regit in secula seculorꝫ. Hec ibi. Cũ g̃ celi dñã flexit sua genua ĩmerito dimittit pu̾us hõ ũ ĩ hac mi-

feria ꝙ non flectat genua sua qñ adorat
christi sacramēta. quia ipse idem est qui fe
cit celum ⁊ terram in secula. ipse primus et
nouissimꝰ. Augꝰ. in quodam sermōe. Quis
non adorat primū ⁊ nouissimū. quasi di. ne
mo audet hoc dimittere. Reuera nemo au
det nisi homo. Diabolus non audet dimitte
re qñ nolam sacramēti audit qn genua sua
flectat si qua habet. vt sepe legitur in mira
culis de corpe christi. sed miser homo pre ni
mia supbia quando videt corpus christi au
det dimittere ꝙ non flectat genua sua. sed
quid ex hoc. Reuera ꝙ homo peior est dia
bolo quia minus honorat deū ꝙ diabolus.
Et tm̄ de quarto. Quinto debet homo audi
ens missam se custodire ab omni colloquio
Uel si necessariū habet loqui loquat breui
ter ⁊ submisse vel exeat ecclesiā. quia diur
nū colloquiū in ecclesia vt in pluribus fit ex
instigatione diabolica ⁊ pditur oīs gratia
que impetrāda esset in missa. Exemplū le
gitur de quodam sacerdote quō dixit ma
tri sue. Cum sis in breui moritura mr̄ cha
rissima put intellexi ex reuelatione diuina
vade ⁊ audi missam ꝓ salute aīe tue. Rn̄
dit mater. Fili mi charissime plures missas
audiui ad honorē dei. Tunc sacerdos dixit
matri sue. Scio mater ꝙ nunꝗ vnā missaz
audisti. sed ꝯfabulatiōibꝰ ⁊ salutationibus
semp occupata fuisti. sic tempus tale pdidi
sti. Propterea suadeo si vis missam tibi va
lere nemini loquaris neqꝫ rn̄deas. sed dicas
tm̄ pater noster deuotius quo potes. Respō
dit mater. Si salutatiōibus ⁊ allocutiōibꝰ
non rn̄derem dicerēt hoīes me esse supbaz
Rn̄dit filius. Ne cures de hoībus: sed de ani
ma tua. Factum est autē cum mater audi
ret missam cum silentio vidit bufonē seden
tem sup scapulas suas. ꝓpterea ipsa terri
ta orare non potuit. verūtamē in eleuatiōe
bufo cecidit ⁊ euanuit. Finita ergo missa mat
dixit filio casum. Rn̄dit filius. Diabolus fu
it ⁊ voluit te terrere vt clamasses ⁊ rumo
rem in populo ꝯcitasses: ⁊ sic missam pdi
disses. taceas cras similit: ⁊ illum malignū
bene vinces. in crastino redijt bufo ⁊ gyra
uit aurem mulieris p totam missam. Ter
tio die venit bufo quasi volens intrare os
mulieris, ⁊ statim obturauit os suū ⁊ suda
uit ex terrore magno magnū sudorē. Et pꝰ
tertiam missam obijt ⁊ filio suo apparens:
dixit. O ꝙ bonū ꝯsilium dedisti mihi fili mi
Reuera nisi illas tres missas audissem dā
nata fuissem. Sexto debet homo audiens
missam manere quadusqꝫ benedictio detur.
quia benedictio quam sacerdos habet da
re in fine misse. significat benedictionē quā
christus summꝰ sacerdos dabit oībus elect
in fine seculi. Cum autem illam obtinē vo
lumus istam negligere non debemus quia
per illam istam mereri possumꝰ ꝙ deus nos
benedicat in p̄senti: ⁊ liberet nos ab oī peri
culo imminēti. Unde legimus de quodam
tectore petrarū. qui cecidit d alta turri ⁊ sal
uus mansit vulnere letali. cum postea illi di
ceretur. Tu bene signasti te hodie. Ille re
spondens ait. imo bene signatus fui: quia d
illa manu qua ꝯsecratū est corpus christi
accepi benedictionē. ⁊ illam fidem semper
habui ꝙ illa die non possez piclytari qndo
missam audiui ⁊ benedictionē accepi. Et h
de illo. vnde dicit Chryſ. Deuota ⁊ totalis
missarum audiētia peccata diluit. gratiam
impetrat. de piculo corporis ⁊ anime custo
dit. ⁊ finem bonū tribuit. In veteri testamē
to habemus ꝙ pr̄iarche habebant a deo po
testatem benedicēdi p̄mogenitos suos. ⁊ il
li dicebant benedicti a dn̄o. quia ꝓsperum
successum habebant in bonis tēporalibus.
Non igitur mirandū dicimus ꝙ illi credū
tur benedicti a deo qui cum deuotione expe
ctant ⁊ accipiunt benedictionē boni sacer
dotis in templo. qui potestatē habet in hoc
ꝙ minister est. Sacerdos habet potestatez
benedicēdi panem purum ⁊ statim post ef
ficitur corpus christi. Non mirū ergo ꝙ me
lior et felicior efficeret ⁊ beatior cui in anim
sacerdotis multū peccata delentur. Et tm̄ d
vltimo ꝯditione vtili ecclesiam intrant et
missam audient. s. vt maneat quadusqꝫ bn̄
dictio detur. Rogemus ⁊c.

In natiuitate dn̄i. Sermo. lxix.

P Aruulus natus est

nobis: ⁊ filius datus est nobis. cu
ius imperiū super humerū eius.
Esa. ix. Circa litteram breuiter est notādū
ꝙ in quolibet puero sunt alique ꝓprietates
que continent in his versibus. Sunt pueri
puri: parui paruisqꝫ cibant. Currunt letant
cito dant. cito pacificant. Et hec omnia fue
runt in isto benedicto puero iesu cuius nati
uitatem nos hodie celebramus. Primo ei
puer est purus ab omni inquinamento ⁊ ne

quicia peccati. Et ideo puer dicitur q̄si pu-
rus aer. sic iste benedict⁹ puer iesus hodie
natus est purissimus. quia ipse ita clarus
est ꝙ in effigie sui corporis tota trinitas se
speculatur. Ideo gaudere debent omēs pec
catores hodie ad christum currentes vt ab
eius puritate omēs mūdemur ab oī macu
la peccatoꝝ. Quia de eius puritate legitur
ꝙ ipse est speculum sine macula ⁊ candor
lucis eterne. Nulla enī alia causa erat chri-
sto veniendi ad terram ꝙ vt peccatores sal
uaret ⁊ ab originali peccato mūdaret gen⁹
humanū. Et ergo ipse hebraice dictus ē ie-
sus, id est saluator omniū seculoꝝ. Ideo q̄-
tienscunq̄ peccator verbum ꝓpositum. scili-
cet. Paruulus natus est nobis: audierit. se
curam accessum habeat ad ipsum. quia ipse
prestabit veram medicinam omnib⁹ lan-
guentibus. Secundo pueri sunt parui. id ē
humiles. Ratio est quia q̄uis magne nati-
onis est puer inquantum adhuc puer est.
nihil tamen differt a seruo cum sit domin⁹
omniū. sic iste benedictus puer iesus hodie
natus cum sit dominus omniū. scilicet cele-
stium terrestrium ⁊ infernoꝝ. in hac sacra
nocte factus est ita paruus ꝙ de rege celo-
rum factus est frater miseroꝝ peccatoꝝ. ad
Philip. ij. Exinaniuit semetipsum formaȝ
serui accipiens. Et ergo pauperes cum spi-
rituali gaudio christum hodie accipiant in
cordis hospitio. nam christus hodie in hunc
mūdum venit vt voluntarie paupᵗatꝪ oste-
deret dignitatem. Ideo ipse intantū pauper
factus est ꝙ ex nimia inopia ⁊ paupertate
mater eius tūc non habuit q̄ eum inuolue-
re potuit. ⁊ hoc christus fecit vt sua pauper-
tate pauperes ditaret ⁊ in regno celorum
collocaret. Unde Matth. viij. Uulpes fouē
as habent ⁊ volucres celi nidos. filius au-
tem hominis non habet vbi caput suū recli
net. Et ideo quotienscūq̄ pauperes audie-
rint verbum ꝓpositum gaudere debent ꝙ
christus sua paupᵗate eos ditauit ⁊ in reg
celorum collocauit. Tertio pueri sunt mul-
tum prodigi ⁊ largi: quia pro pomo vel pi-
ro darent magnam massam auri si hab e-
rent. sic iste bn̄dict⁹ puer iesus nat⁹ de maria
virgine est ita largus ⁊ liberal ꝙ ipse vult
pro exigua re. scilicet parua elemosyna da-
re celestem thesaurum. Iste thesaurus est
valde preciosus: quia multum chare em-
ptus est. Primo istum thesaurum multum
chare comparauerūt sancti tres reges pre-
ciosa munera isti puero offerentes. Secun-
do sancti apostoli omnia relinquentes pro
christi nomine vt heredes fierent in domo
domini. Tertio zacheus dans pro illo the-
sauro dimidium bonorum suorum Lu. xix.
Sed prochdolor a peccatoribus nec omnia
nec dimidia pars: ⁊ qđ prius est nec aliena
que iniuste possidentur dantur pro illo. Itē
dicit dominus. Si in alieno infideles fui-
stis quod vestrum est quomodo dabitis.
Et quia iste thesaurus est ita leuiter com-
parandus. ideo omnes diuites properent
vt eum emant suis elemosynis ab hoc pue-
ro cuius natiuitatem esaias nobis insinuat
dicens. Paruulus natus est nobis: ⁊ filius
datus est nobis. et factus est principatus
super humeꝝ eius. Quarto puer iratus cito
pacificatur per florem vel rose ostensionem
Sic iste benedictus puer iesus quotiēscūq̄
offenditur verbis vel factis si ostenditur ei
flos confessionis vel rosa vere satisfactio-
nis statim obliuiscitur iracundie sue. ⁊ ideo
gaudere debent omnes qui se in ho: adue-
tu afflixerunt vigilijs: ieiunijs: ⁊ orationib⁹
quia si hunc puerum offenderunt ipsuȝ pla
cant per rosam sue penitentie hodie ei osten
se. O quale gaudium beatissima dei geni-
trix habuit in natiuitate sui dilectissimi filij
Unde legitur ꝙ ex mero gaudio euȝ pluiꝭq̄
centies in hac sacra nocte deosculata fuit. de
presepio eum accepit: ⁊ iterum in presepio
posuit dicens scđm Ambrosium. Tu es deꝰ
meus. tu es creator meus. tu es dilectissi-
mus filius meus. ⁊ his dictis: reposuit eum
in presepe. O q̄ delectabile est hodie tracta
re de illo dulci ⁊ benedicto puero qui vbi-
cunq̄ duo colloquūtur de eo: semper vult
esse eorum tertius. Unde legitur exemplū
ꝙ fuerunt due iuuencule in quodam clau-
stro multum sociales que in hac sacra no-
cte intrauerunt quandam desertam domuȝ
illius claustri: post primam missam portan-
tes secū tres cussinos vt in eis collocatio-
nem haberent: ⁊ loquerentur de isto puero
iesu donec pulsaretur ad secundam missaȝ
Querebat autem vna illarum aliam quare
duos cussinos haberet: ⁊ ipsa tantū vnum.
Respondit alia. Ego vnum illorum ponam
in medio: vt puer iesus desuper sedeat quia
ipe dicit. Ubi duo vel tres congregati sūt in
nomine meo: ibi sum ego in medio eoꝝ vt

dicit euangelista. Quid plura. Ipe iuuẽcule due sederũt in iocunditate magna talia collanõia a festo natiuitatis christi vsq3 ad festũ natiuitatis sancti Johis baptiste. nõ putãtes interim spaciũ duarũ horarũ fuisse. Abbatissa vo ꝛ alie montales erãt mulctum perterrite ignorãtes vbi he due virgines remãsissent. Contigit aũt ꝙ in vigilia sancti Johis baptiste qdam bubulc⁹ claustrũ perambularet. ꝛ a casu ante hanc deserta dom ũ venit in qua vidit has duas puellas ĩ magno gaudio positas ꝑditasq3 tãdiu. viditq3 in earũ medio quẽdam pulchꝝ paruulum positum sup cussinũ. q taccẽs statim indicauit abbatisse. que secuta bubulcum vsq3 ad domũ illam vidit hũc dilectu3 puerũ quasi ludẽtem cum eis. Cumq3 ꝑ rubore abbatissam interrogarẽt vtrũ pulsatũ esset ad secũdam missam nihil aliud putãtes ꝙ per breue spaciu3 se fuisse illic. Rñdit abbatissa ꝯsiderãs earũ simplicitatẽ. Filie charissime cito pulsabitur ad secũdaz missam. s3 vbi dimisistis puerum qui inter vos ꝯsederat. Cui ille cũ iuramẽto dixerunt se nullum puerũ in earũ ꝯsortio vidisse. Quibus illa ait. Sorores mee nolite expauescẽ. Utiq3 in vestro ꝯsortio fuit puer iesus quẽ vos nõ vidistis: licet ego vidi. q vos cõseruauit in tali gaudio a nocte natiuitatis christi vsq3 ad vigiliã natiuitatis sancti Johannis baptiste. ꝛ eas cũ summa reuerẽtia vsq3 in mediũ aliarum sororꝝ duxit: ꝛ omĩa q̃ vidit ceteris enarrauit. Igitur fratres charissimi quotienscũq3 audierimus vbũ propositum. s3. Paruulus natus est nobis letari debemus eo ꝙ ipe pro nobis nasci voluit vt sua natiuitate reduceret nos ad terram promissionis que est regnum celoru3. Ad quã nos perducat ꝛc.

In circũcisione domini. Sermo. lxx.

Postq3 impleti sunt

dies octo vt circũcideretur puer ꝛc. Luc. ij. In hoc euangelio duo breuiter sunt notãda. Primo q̃re xp̃s voluit circũcidi. Secundo que vtilitas ꝑueniat homini ex hoc nomine. Primo dicẽdum est ꝙ xp̃s voluit circũcidi ꝓpt̃ sex causas. Primo vt impleret preceptu3 veteris testamẽti qd̃ erat tale. vt omnis masculus octauo die circũciderer̃. sed quia christ⁹ nõ venit soluere legem sed adimplere. ideo voluit circũcidi. quia alias iudei potuissent dixisse ꝙ ipe esset legis transgressor. Secundo vt ipe legẽ personaliter approbaret quã Moysi dedit. quia si xp̃s incircũcisus mansisset: iudei potuissent dixisse ꝙ ipse eorum patribus dedisset legem quã ꝑsonalit̃ non approbaret. ꝛ ĝ xp̃s voluit hodie circũcidi. Tertio vt ostenderet iudeis se verũ corp⁹ assumpsisse ꝛ nõ fãtasticũ. Si eñ christus incircũcisus mansisset ꝛ sanguinẽ nõ fudisset iudei potuissent dixisse ꝙ ipe corpus fantasticum assumpsisset qd̃ sanguinẽ nõ posset emittere. ꝛ vt xp̃s errorem hũc remoueret circũcidi voluit. Quarto christus circũcidi voluit ratione iudeorꝝ. quia si incircũcisus mãsisset iudei potuissent dixisse ꝙ christus esset dissimilis eorꝝ patribus. ꝛ ob hãc causa3 christus circũcidi voluit ne iudei ꝑ hoc potuissent se excusare ꝛ ei prohibere ne eorꝝ synagogam intraret. Quinto ipse voluit circũcidi ratione diaboli. s3 vt sic diabolo celaretur mysterium incarnationis iesu christi. Quia circũcisio tantũ valuit sicut modo baptismus. i. ꝙ iudei per circumcisionem liberabantur ab originali peccato qd̃ modo abluitur in baptismo. excellit tamen baptismus circũcisionem in vno. quia hõ ꝑ baptismũ potest peruenire ad regnũ celorũ qd̃ nulli concessum erat per circũcisionem. Ideo christus voluit circũcidi. q2 si incircũcisus ꝑmansisset tũc diabolo ex hoc constaret ꝙ ipe natus esset qui eũ depꝛdaret. Sexto rõne nr̃i. ꝛ hoc dupliciť. Primo nostra infirmitas erat tam ignominiosa ꝙ curari non potuit nisi ꝑus essemus balneati regali sanguine. ideo ipse mot⁹ misericordia fraterne dilectionis videns ꝙ aliud nõ possemus habere remedium. ipse hodie pro nobis emisit sanguinem suum. vt in eo balneati mũdaremur ab omĩbus inquinamentis. Secundo: q2 omĩa xp̃i actio est nostra instructio. ergo christ⁹ circũcidi voluit vt ipe nos doceret in hoc ꝙ nos circũcideremus spũaliter omĩa mẽbra nostra causa dei ꝛ ꝓ salute aĩarum nostrarum. Ideo ꝑmo debemus circũcidere oculos nr̃os ne videãt qd̃ sit illicitũ nec ꝯcupiscãt. Math. v. Omĩs q̃ viderit mulierem ad ꝯcupiscẽdum eam ꝛc. Et sicut petũ est inspicere mulierẽ ad concupiscendum eam, sic etiam peccatum ẽ ꝙ

mulier se ornatam ostendit vt concupiscat quia particeps est omniū peccātorum que inde prouenerūt. nam agens ⁊ consentiens pari pena puniūtur. Secunda debemus circūcidere nostrum os ab omnibus verbis nociuis ⁊ ociosis. qd̄ si non fecerimus: sine dubio in die iudicij de illis reddemus rationē coram summa iudice. Mat. xij. De omni verba ociosa quod locuti fuerint homines ⁊c. Item in circūcisione oris tria sunt attendēda. Primo vt homo in ore suo habeat pauca verba. quia etiam in multiloquio deest sapientia. Secūdo vt verba que profert aliquis sint vera. qa dr̄ Sap. i. Os qd̄ mētit occidit animā. Tertio vt illa verba que profert aliquis sint vtilia. scz vt quod cunqz homo loquitur sit in laudem dei ⁊ salutem anime. quia quādo homo verbis suis non potest prodesse tunc iubetur silere. Tertio debemus circūcidere cor nostrum ab omnib9 malis ⁊ peruersis cogitationibus que hominem a deo separant. Quarto debem9 circūcidere manus nostras ne p eas attrahamus nobis illicita per vsuram. furtum. vel rapinam acquisita. quia s̄m Aug. Peccatū nō dimittit nisi ablatum restituatur. Quinto debemus circumcidere pedes nostros de omnibus illicitis gressibus. scz chorisationum. taxillationū. adulterij ⁊c. ⁊ per consequēs omnia alia mēbra circūcidere debemus p que detrimētum anime pati possumus in die iudicij. Non tantū hec mēbra circūcidere debemus: sꝫ etiam abscindere: ⁊ a nobis proijcere debemus. Unde in euāgelio Mat. xviij. Si scandalizauerit te pes tuus abscide eū ⁊ proijce abs te. quia melius est tibi ad vitā ingredi debilem vel claudum q̄ duas man9 habentem ⁊c. ⁊ ideo christus voluit circūcidi corporaliter vt nos in omnibus membris nostris circūcidam9 nos spūalr. ⁊ in signū huius vt simus memores passionis domini nostri iesu christi. Quare dixi v̄bum propositum. scz. Postq̄ impleti sunt dies octo. Item debemus scire q̄ xp̄s pro nobis sanguinē suū qnqz vicibus fudit. Primo hodierna die in circūcisione. Secūdo in orto qn̄ adorauit patrem suū celestem di. Pater si possibile est ⁊c. ⁊ si ex nimio terrore factus est sudor eius tanq̄ gutte sanguinis in terram decurrentis. Tertio in flagellatione. qa ipse erat a iudeis ad columnā ligatus. in q̄ erat tantū flagellatus q̄ acies ac9 effigiei totius iam corporis sane ⁊ illese non potuit supponi. Quarto in affixione crucis. in qua corpus suum ita erat extensū q̄ omnes ei9 vene erāt disrupte. ps. Dinumerauerūt omnia ossa mea. Quinto in lateris apertione: de qua exiuit sanguis ⁊ aqua in remissionē omniū peccātorum. In signū huius presbyter in missa v̄tit se quinquies ad ppl'm vt eū incitet ad memoriā dn̄ice passionis. vt scz hō suo creatori regratiet de tali beneficio. Secūdo notandū q̄ homini puenit multiplex vtilitas ex vocabulo huius nominis iesus. Prima quia hoc nomen fortificat nos in nostris tribulatiōibus ⁊ aduersis. De hoc habetur exemplū ī legēda sancti Ignacij vbi legitur q̄ cū imperator Trayanus eū plūbatis cedi iussisset. latera eius cōbussisset. necnō ambulare eum fecisset super prunas. Ignacius in tot tormētis nūq̄ cessauit ab inuocatione huius dulcissimi nominis. q̄ tortores mirati interrogauerunt eū cur totiens replicaret hoc nomē iesus. Quib9 ait hoc nomē scriptū est in corde meo. ⁊ ergo ab eius inuocatione nequeo cessare. qr prestat mihi refrigeriū ī meis grauissimis tormentis. Cumqz igit Ignacius obiret. tortores memores illi9 v̄bi illius ⁊ cor eius euellerunt ⁊ scindentes per mediū inuenerunt in eo aureis litteris scriptum hoc dulce nomē iesus. Unde ex hoc plurimi crediderūt. Secūdo per hoc dulce nomen cecis datum est lumen ⁊ claudis gressus. vt pꝫ in Act. aplorum. vbi legit q̄ claudus qdam in hierusalem peteret elemosynā ab introeuntibus in tēplum: ptigit Petrū ⁊ Johānem ibi ascēdere. q cum ab eis aliqd peteret. Rn̄dit Petrus. Argentum ⁊ aurū nō est mihi. qd̄ aūt habeo tibi do. in noīe dn̄i nr̄i iesu xp̄i surge ⁊ ambula. q ptinuo surrexit sanus ⁊ ambulauit. Tertio hoc dulce nomē iesus liberat hominē a pctis: qr ih̄s dr̄ saluator. nā p illud nomē accipim9 remissionē pctōꝝ. Aug. Quid est iesus nisi saluator. Ergo bone iesu ppter teipm̄ esto mihi ih̄s. i. saluator. Noli dn̄e sic attēdere ad malum meū vt obliuiscaris nomē tuū. Quarto ⁊ vltimo h̄ nomē ih̄us adiuuat hoīem p insultus demonū. de v̄tute huius melliflui nominis dicit Petr9 rauenens. Hoc nomē ih̄s dedit cecis visuꝫ. claudis gressum. mutis sermonem. ⁊ mortuis vitam. totāqz ptātem diaboli virt9 huius dulcissimi nominis effugauit de obsessis corporib9. Or aūt hoc nomē bn̄dictū ih̄s adiuuet hoīem p insult9 demonū ho...

Exemplū legitur cum beatus patricius predicaret per hyberniā rogauit dñm vt ostenderet aliquod signū per qđ hoīes territi agerēt pniam. et certe apparuit puteus maximus. Reuelatū est ei q ibi esset locus purgatorij in quem si aliquis descēdere vellet p peccatis suis alia sibi non restaret pena. Quod audientes multi ingrediebantur qui nunq̄ sunt reuersi. Erat ibi quidam nobilis noīe nicolaus qui in hūc puteū descēdere voluit ppter multitudinē peccōrum suorum ne in aliuz veniret locū tormentorum. Ecce hic inuenit i via quoddaz oratoriū albis monachis replenum qui dixerūt. Esto constans quia multa temptamēta sustinebis. et ergo quiescūq̄ senseris te afflictum ptinus clama. Adiuua me dñe iesu christe et miserere mei: et statim adiuuabit. Cumq̄ ab eis pcessisset subito demones tanq̄ bestie sibi occurrerunt mugientes contra eum. Tunc ait. Adiuua me dñe iesu christe et miserere mei et sic euasit a bestijs. Abinde autem pgrediēs vidit magnū ignem in quem cum ipse per demones piectus fuissz subito clamauit. et statī ignis extinctus est. pcedens vltra vidit pfundū puteū de quo exiuit fumus sulphureus et clamor maximus. in quez cū ipse piectus fuissz clamauit vt sup. et statim liberatus est. Tandem vidit quendam strictū pontez sub quo flumius currebat igneus quem cum transire deberet a demonibus est in eo tractus per pedes. quare statim clamauit, sic p auxiliū huius benedicti noīs vltra pontem puenit vsq̄ ad quendā campū mira suauitate florum decoratū. viditq̄ in eo duos iuuenes albis vestitos qui eum duxerūt in q̄ndam ciuitatem quā paradysum dixerūt. Iste autem nicolaus rediens ad vitam post spaciū peracta pniā: per hoc benedictū nomē iesus in padysum peruenit. Ad qđ nos etc.

In epyphania dñi. Sermo .lxxi.

Ubi est qui natus est

rex iudeorum. eius stellam vidimus in oriente. Mat. ij. In verbis huius euāgelij tria breuiter sunt notanda. s. vera incarnatio filij dei viui. Scdo noue stelle apparitio. Tertio deuota regū adoratio. Primū ibi. Ubi est etc. secūdū ibi. ec stellam vidimus etc. tertiū ibi. venimus cum muneribus adorare eū. Primo notare debemus veram incarnationē dñi nr̄i iesu chri[...] bi tres reges a tam remotis partibus ducti per hanc stellaz venerūt ab oriente vt hunc puerū viderēt et eum adorarēt quis non est mirandū q ille qui p scōs angelos suā natiuitatē mōdo notificauit et pastoribus in iudea sup gregem suū vigilantibus. si idem eandem incarnationē p stellā ostendit magis in oriente. quia apud deum nihil impossibile est. licet hi adhuc gentiles erant et pagani: tamē cognouerūt q tale signū esset magni regis ideo qñ ipsi venerūt in hierusalē ex magno cordis desiderio dixerunt verbū ppositū. Ubi est qui natus est etc.

Scdo notatur noue stelle apparitio in hoc q reges dixerūt ad herodē. vidimus stellā eius in oriente. Unde notādū q hec stella dicitur noua ppter quinq̄. Naz alie stelle create sunt in initio creatiōis mūdi. hec autē in die natiuitatis de nouo et ex nihilo creata est Scdo hec stella differebat ab alijs in forma. quia hec stella pferebat in se formam pueri baiulantis crucē in humeris. sicut dicit Chrys. Tertio in splendore. quia cum oēs alie stelle lucerēt: istos tamē tres magos ducere non poterāt sicut ista. Quarto in transitu quia cum oēs stelle in firmamēto sunt fixe hec erat in aere circa terrā. alias enī ipsa nō potuisset ipsis magis viā demonstrasse Quinto in officio. qz cum alie stelle manifestent noctē. hec erat ad manifestandū verum diem. s. christū qui est sol iusticie. Qualiter aūt accidit q isti tres reges hāc stellā viderūt in nocte natiuitatis christi breuiter audietis. Dicit enī Chrys. q quidaz inspectores secretorum et astronomi sicut erāt isti tres reges elegerūt de seipsis duodecim et si quis eorum moriebatur. tunc filius illius aut aliquis ppinquorum suorum in loco illius defuncti substituebatur. Hi ergo singulis annis ascenderūt sup montē victorialē et tribus diebus et noctibus ibi morātes laudabāt et exorabāt deum vt eis ostenderet illam stellā quā balaam ppheta pdixerat. Quadā ergo vice. s. in nocte natiuitatis dñi nr̄i iesu christi siue i die dum sic ibi manerēt stella quedam ad eos venit sup montem que habebat formā cuiusdam pulchri pueri. in cuius capite crux splendebat. que magos alloquta est dicens Ite velociter in terrā iuda et ibi regem natum inuenietis. tunc illi continuo ire ceperūt ab oriente vsq̄ in meridiē: et hoc in dromedarijs qui tm̄ ambulant in vna die q̄ntū equus in tribus. Credendū est autē q hi tres non venerūt ex vna regiōe. et ideo singulariter om-

bulanecit cūq; vnꝰ alteri ī via a casu obuia-ret. Ceperūt singuli inq̄rē de q̄ terra esset alt᷑ et dixerūt de hac stella. s. qualiter possent inuenire eum cuius stellā viderāt in regione Diritq; vnꝰ illoꝝ. Ego scio ꝙ herodes rex hierosolymitanoꝝ duxit sibi vxorē de regali ꝓgenie. igit᷑ ipsum visitemꝰ. Cumq; venissent ad herodē ipsi dixerūt verbū ꝓpositū. Ubi est qui natus est ꝛc̄. Quod audiens herodes turbatus est valde: ꝛ tota hierosolyma cū illo. Cōuocatisq; scribis ꝛ p̄ncipibus indeoꝝ sciscitabat᷑ ab eis vbi christꝰ nasceretur. At illi dixerūt. in bethleē iuda. sic enī scriptū est. Quo audito. dixit herodes magis Ite ꝛ diligent᷑ querite de h̄ puero. ꝛ cū inueneritis renūciate mihi: vt ꝛ ego veniēs adorem eum. Hoc aūt dicebat fraudulent᷑ vt si sciret vbi puer esset natꝰ ꝙ ipsum occideret. Illis aūt abeūtibꝰ stella quā pdiderāt āntecedebat eos vsq; dū veniēs staret supra vbi erat puer. Uidētes aūt stellā magi gauisi sunt gaudio magno. Et intrātes domū inuenerūt puerū cum maria mr̄e eius: ꝛ pcidentes adorauerūt eum. Tertio notatur deuota regū adoratio necnō eoꝝ collatio in hoc ꝙ dicit᷑ ꝛ venimꝰ ꝛc̄. Un̄ notandū ꝙ q̄libet istoꝝ regū apertis thesauris suis domino obtulit oblationē singularē ꝛ vniūsalē. Nam primus rex obtulit deo auꝝ. aliꝰ thus tertius myrrhā. Igitur charissimi si tales pagani obtulerūt dn̄o tam p̄ciosa munera. multomagis nos christiani offerre debemus munera multū preciosiora. Aurū aūt offerre deo spūaliter nihil aliud ē q̄ puram ꝯfessionem de oībus peccatis nr̄is facere. ꝛ q̄ non vult offerre tali modo offerat myrrhā per quam significat᷑ vera ꝯtritio. Myrrha in se multū est amara. ꝛ posita iuxta corpꝰ mortuū non pmittit illud corrodi a vermibus nec corpus putrescere. Sic vera ꝯtritio depellit ab hoīe oēm fetorē pctōꝝ nec sinit vermes. i. demones. corpꝰ. i. aīam corrodere. Sequit᷑ igit᷑ de thure. Thus enī cum incenditur mittit fumum ad supiora. ꝛ significat oronē mūdā ꝓpter delectationē odoris. et h̄ thus offerre deo debemꝰ cū auro ꝯfessionis ꝛ myrrha vere ꝯtritiōis si iram dei placare volumꝰ. Si autē volumꝰ vt fumꝰ nostre orōnis veniat ante ꝯspectum altissimi. tunc faciamꝰ ei duas alas. i. ieiuniū ꝛ elemosynā. sicut dicit Chrys. ꝙ fumus deuote orōnis ab his ducit᷑ ante ꝯspectū dei ꝛ penetrat vt dn̄s noster iesus christꝰ exaudiat. et fontem sue mie stillare faciat sup pctōrem. hoc patet. Exemplū legit᷑ in gestis romanoꝝ ꝙ in iudea erat quidam mons magnꝰ et altus in cuiꝰ supficie erat quidam fons de quo exibāt riuuli aquaꝝ ad irrigandum totā terrā in circuitu valliū. Contigit autē aliq̄n ꝙ terra ꝓpter ariditatē aqua indigeret. ꝛ tunc habitatores miserūt q̄ndā pulcherrimā virginem cum quodam seruo. vt hi coram fonte dulciter cantarēt. Quo facto fons ille ex tenere v̄ginis voce motus statim emisit riuulos suos ad irrigandum terram illā q̄ntū necesse erat. Per hūc montem magnū intelligo celum. p fontem deū oīpotentē. i. christū intelligē debemꝰ. p aquā dei miām. habitatores valliū oē genꝰ hūanum qd̄ indiget dei mia. p puellā cū socio siue seruo ipsa orō deuota cum ieiunio ꝛ elemosyna significat᷑. Ut ergo terre nostre cōscientie irrigent᷑ p riuulos mie dei ꝛ eiꝰ grē. necesse habemꝰ vt hanc puellā. s. deuote orōnis mittamꝰ vt cantet coram fonte. i. christo qui est fons viuus h̄ carmen humile. scilicet Miserere mei deus ꝛc̄. Et sine dubio fons iste viuus christꝰ iesus vult humectare terram nostre ꝯsciētie riuulis sue mie ꝛ gratie quia dicit ps. Cor ꝯtritū ꝛ humiliatū deus non despicies. Rogemꝰ ergo dn̄m vt ei hodie cum istis tribus regibꝰ mūera nr̄a p̄ciosa. s. aurum pure ꝯfessiōis. ꝛ myrrham vere ꝯtritionis. ꝛ thus deuote orōnis offerre valeamus vt cum eo eternalit᷑ viuere impetremus. Qd̄ nobis ille ꝯcedat qui sine fine viuit ꝛ regnat.

Ad laudem ꝛ honorem omnipotentis dei: virginisq; matris eius gloriose: necnō vtilitatem totius ecclesie finiūt sermones notabiles ꝙꝙ breues Dormi secure intitulati. Impssi Lugduni Anno dn̄i. M. cccc. xci.

Este libro es de Fr. Juan de Lerdena
Religioso Franciscano
y falta la quaresma

[illegible]

cum accepero temp9. ego iustitias iudicabo. dig
q̃ yo tomare el tpõ juzgare las justicias: mien
biuimos tenemos nosotros el tpõ en nrõ poder
gamos en el lo q̃ quisieremos y nos aprovechemos
mas de q̃ dios nos quite el tpõ juzgara todo lo q̃ e
mos dize esto de arriba escripto. fray fran.co de osun
segunda parte del abecedario spiritual en el tratado s
gundo. de la letra. 3 folio. 134

Sermones de san
ctis dormi secure.

Ylemo Patris Nicolai
de Velasco Marin. 1638
Kalendis Martii.

Tabula Alphabetica

D

Quid peccauit pec-
cato luxurie & homicidij.sermo-
ne.lvi.J.

Tabula Alphabetica

X

Y

Z

[illegible]

[illegible] Caballero [illegible]

[illegible]

Sermones de sanctis per annū satis notabiles ⁊ vtiles om̄ibus sacerdotib⁹ pastoribus ⁊ capellanis q̄ dormi secure vel dormi sine cura sunt nūcupati eo ꝙ absq₃ magno studio faciliter possint incorporari ⁊ populo p̄dicari: incipiunt feliciter.

De sancto Andrea. Sermo p̄mus.

Christo confixus

sum cruci. ad Gal. ij. Notate charissimi. Dicit em̄ beatus Aug⁹. sup v̄bo p̄dicto ꝙ xp̄s dimisit lectū suū. scz crucē discipulis suis. Quicūq₃ ergo vult q̄escere cū christo iaceat in terra in isto lecto ⁊ moriat̄ in cruce. Certe hoc fecit sctūs Andreas cū magno desiderio quieuit per biduū in cruce ⁊ in ea obdormiuit in dn̄o. Ideo ꝯueniēter dicit xp̄o confixus sum. id est conformiter affixus suę cruci. Et notandū ꝙ in p̄missis v̄bis ꝯformitas ⁊ similitudo sancti Andree quā habuit cum xp̄o tripliciter ostendit̄. Primo q̄tū ad vite sanctitatē: in qua xp̄m secutus ē. qđ notat̄ cum dr̄: xp̄o. Christus em̄ idem est ꝙ sanct⁹ vel vnct⁹. Secūdo ostendit̄ q̄tū ad operatiōis virtutē. in qua fuit sibi vnitus cū addit̄: confixus sum. Tertio ostēdit̄ quātū ad pene acerbitatē: q2 fuit sicut xp̄s confix⁹ cum ꝯcludit̄: cruci. Dicit ḡ. Christo cōfixus sum cruci. Dico p̄mo ꝙ in v̄bis p̄missis ostēdit̄ ꝯformitas siue similitudo sancti Andree cū xp̄o q̄tum ad vite sanctitatē in q̄ christū secut⁹ est: qđ notatur cū dr̄ xp̄o. A Circa qđ sciendū ꝙ vita xp̄i que est euāgelica perfectio consistit in trib⁹ in qb⁹ sanct⁹ Andreas xp̄o suo magistro fuit conformis ⁊ similis scz in paup̄tate. obediētia. ⁊ charitate Primo em̄ vita xp̄i siue euāgelica perfectio consistit in summa paup̄tate que est fundamentū p̄fectiōis sicut xp̄s dicit Math. xix. Si vis p̄fectus esse vade ⁊ vende om̄ia que habes ⁊ da paup̄ib⁹. Hāc p̄fectiōem habuit in se xp̄s. Nam de paupe mr̄e nat⁹ ē. in loco vili reclinatus est. p paupes nutrit⁹. cum paup̄ibus ꝯuersatus est. ⁊ paup mortuus ē Unde dicit Luc. ix. Uulpes foueas habent ⁊ volucres celi nidos. fili⁹ aūt hoīs non habet vbi caput suū reclinet. Un̄ Bern̄. Paup natus est: paup vixit: paup obijt. In ista p̄fectiōe fuit sctūs Andreas conformis xp̄o. Nam postꝙ xp̄s eum vocauit de mundo ad [illegible] p̄fectiōem statim secut⁹ est eum. Unde dicit̄ Math. iiij. Ambulans iesus iuxta mare galilee vidit duos fratres. symonē q̄ vocat̄ petr⁹. ⁊ andreā fratrē eius mittētes rethe in mare erāt em̄ piscatores. Et ait illis. Uenite post me faciā vos fieri piscatores hoīm. At illi cōtinuo relictis retibus ⁊ naui secuti sunt eū. Et ideo dr̄ de sctō Andrea Joh. i. ꝙ vn⁹ ex duob⁹ supple p̄imis q̄ secuti sunt iesum relictis om̄ibus: erāt Andreas frater symonis petri. B Secūdo cōsistit in vera obediētia ⁊ humilitate. Unde dixit iesus Luc. ix. Si q̄s post me vult venire abneget semetip̄m scz ꝓprie voluntati renūciādo. ⁊ sic seip̄m ꝓpter deum hūilit̄ cōtemnēdo ⁊ deū obediēter sequēdo. Nā hāc p̄fectiōem habuit in se xp̄s qui p̄us fecit illa ꝙ doceret. Unde dixit Joh. v. Nō q̄ro volūtatē meā. ſʒ volūtatē ei⁹ q̄ misit me scz p̄ris cui debeo obedire. Unde ad Phil. ij. Humiliauit semetip̄m fact⁹ obediēs vsq₃ ad mortem. In ista p̄fectiōe fuit sctūs Andreas cōformis ⁊ similis xp̄o. Naʒ sicut xp̄s fuit obediens patri. ita Andreas fuit obediēs xp̄o. Unde legit̄ in ei⁹ legēda ꝙ post ascensionē dn̄i diuisis ap̄lis Andreas apud syriam. et Mathe⁹ apud murgūdiā p̄dicauit. Uiri āt illi p̄dicatiōem Mathei renit⁹ respuentes oculos ei⁹ erueruūt. vinctūq₃ in carcerē posuerūt. post paucos eum occidere dispoñetes. Interea angelus dn̄i apparuit sctō andree ip̄m q₃ murgūdiā ad sctm̄ Matheū ire p̄cepit. Quo r̄ndēte se viā nescire: iussit vt ad ripā maris iret ⁊ p̄mā nauē quā inueniret intraret. Qui velocius iussa complēs ad vrbē p̄dictam venit angelo ducēte ⁊ ꝓspero vento flante. ⁊ inuēto carcere aperto intrauit. ⁊ sancto Matheo viso plurimū fleuit ⁊ orauit. Tunc reddidit dn̄s sctō Matheo visuʒ ⁊ lumē oculoꝝ quo eū p̄uauit neq̄cia populoꝝ. Mathe⁹ autem inde secessit ⁊ anthiochiā ꝑuenit Andrea murgūdie p̄manente. Irotiq₃ illi de euasiōe Mathei Andreā ap̄prehenderūt. ⁊ p plateas ligatis manib⁹ ꝑtrahūt. Cumq₃ eius sanguis effflueret ꝓ eis orauit: ⁊ eos ad xp̄m sua orōne conuertit. ⁊ inde antiochiā perrexit. Et sic pʒ ei⁹ obediētia. Un̄ pōt dicē illud. Act. v. Obedire oportet deo mag̃ ꝙ hominibus. Unde dicit Bern̄. Uer⁹ obediēs dat suū velle ⁊ suum nolle vt possit dicē. Paratū cor meū de⁹ paratū cor meū. C Tertio cōsistit in vera charitate. Unde dixit xp̄s Joh. xiij. Mandatū nouū do vobis vt diligat̄ inuicem sicut dilexi

vos. In h cognoscēt oēs: q2 discipli mei estis
si dilectiōem habueritis adinuicē. Ad Col.
iij. Sup oīa charitatē habētes qd ē vīcu-
lū pfectiōis. Hāc pfectiōez habuit xp̄s vt
dicit Joh. xv. Maiorē hac dilectiōez nemo
hz rc. In hac pfectiōe fuit andreas silis xp̄o
Ipe em̄ sciuit q xp̄s pcepit diligē p̄ximū.
ideo p salute p̄ximi scz vni9 pctōris orauit.
ieiunauit. τ fleuit quousq3 de9 misert9 ē eius
sic legit in ei9 legēda. Un̄ legit q erat qdā3
senex noīe Nicola9 inueterat9 i pctō luxurie
q accessit apl'm dicēs. Dn̄e ecce. lxx. ānis vi-
te mee sp fui in luxuria. accepi autem oliqn̄
euāgeliū orās dn̄m vt ih amodo largiretur
ptinētiā. s; ipo pctō inueterat9 τ a mala cō-
cupiscētia illect9 statim ad op9 illicitū reuer
tebar. Quadā igr̄ vice ocupis īflāmat9 obli
tus euāgelij qd sup me posuerā ad lupanar
iui. statiq3 meretrix dixit mihi. Egredere se-
nex egredē q2 angel9 dei es tu. me nō ptin-
gas: huc neq3 accedē p̄sumas. video em̄ sup
te mirabilia. Stupefact9 in v̄bis meretricis
recolui qd mecū euāgeliū detulissem. Nunc
igr̄ scte dei p salute mea tua pia oratio inter-
cedat. Audiēs h sctūs Andreas cōpassiōe
mot9 cepit flere. τ a tertia vsq3 ad nonā ora-
uit. τ surgēs noluit comedē. τ ait. Nō come-
dā donec sciā an de9 misereatur hui9 senis.
Cumq3 qnq3 diebus ieiunasset venit vox ad
eū dicēs. Obtines andrea p sene: s; sicut ie-
iunijs macerasti te. sic τ ipe ieiunijs affligat
se vt saluet. Sicq3 qnq3 mēsibus i pane τ a-
qua ieiunauit. τ postmodū plen9 bonis opi-
bus in pace qeuit. Et iterū venit vox ad an-
dreā dicēs. Per orōnē tuā qd pdidi acqsi-
ui. Ecce q̄tū amorē habuit ad p̄ximū τ ad
deū. Un̄ dr Eccl. iij. Qui diligit deū exorabit
p pctis. Quare bn̄ dr de eo Esa. liij. Orauit
p trāsgressorib9 vt nō perirēt. Un̄ sctūs an-
dreas bn̄ pōt dicē illud Job. xxiij. Uestigia
ei9 secut9 est pes me9. s. paupertatis. obediētie.
τ charitatis ipius xp̄i. Quare bn̄ dr andreas
qd interptat decor9. q2 in vita sua fuit i istis
trib9 decor9 τ xp̄o pformis. τ sic pz p̄mū.

D Secūdo dico q pformitas scti andree
ad xp̄m ōndit q̄tū ad opatiōis v̄tutē in q
fuit sibi vnit9. qd notat cū dr. pfir9 sum. Est
notādū q v̄t9 opatiua xp̄i psistit in tribus
scz i iniustoꝝ τ pctōꝝ vocatiōe. in crucis p̄di-
catiōe. τ in crucis deuotiōe. Prima v̄tus ope-
ratiua xp̄i psistit in pctōꝝ vocatiōe. Un̄ dic
Math. ix. Nō veni vocare iustos s; pctōres
q̄si dicēt. Illos volo redimē p passionē τ sa-
nare pfecte. Jō dicit Aug9. q xp̄s nunq̄ sa-
nauit aliquē infirmū in corpe qn etiā sana-
ret in mēte. Certe illā v̄tutē opatiuā vocā-
di pctōres habuit etiā sctūs andreas. Nam
ipe puertit ifideles ad fidem τ sanauit eos
mēte τ corpe s'm qd xp̄s sibi τ alijs p̄cepit
qn̄ voluit ab eis recedē τ in celū ascendē. vt
dicit Marc. vlti. Eūtes in mūdū vniūsum
p̄dicate euāgeliū oīm creature. Reqre i ser-
mone de ascēsiōe dn̄i. Qd pfecte fecit sanct9
andreas sicut legit in ei9 legēda. Naz legit
q cū esset in ciuitate nicea τ p̄dicaret fidez
xp̄i ibi dixerūt ei cives q extra ciuitatē secus
viā cēnt septē demones q p̄tereūtes occide
rent. Quib9 adiussum apl'i ante pplm i spe-
cie canū venictibus p̄cepit vt illuc irent vbi
nulli hoīm nocē possent: q stati euanuerunt.
Illi aūt hoc viso fidē xp̄i receperūt. Et cum
venisset ad portā alteri9 ciuitatis: ecce qdam
mortu9 iuuenis ferebat. Querente apl'o qd
ei accidisset. dictū est ei q septē canes vene
rūt τ eū in cubiculo necauerūt. Et apl's ait
lachrymādo. Scio dn̄e q fuerunt demones
qs a nicea ciuitate repuli. Dixitq3 pr̄i. qd da-
bis mihi si suscitauero filiū tuū. Cui ille. Nil
chari9 eo possideo. ipm̄ igit dabo. Et facta
oratione surrexit τ apl'o adhesit. ecce q̄ rc.
Itē olim legit q qdā viri nūero. xl. ad apo-
stolum venire volebāt nauigio vt ab eo do-
ctrinā fidei reciperēt. τ ecce a diabolo mare
pcitat: τ oēs pit' submergūt. Apl's v̄o cū
qdā die sederet iux mare docēs in littore. ec-
ce corp9 cuiusdā submersi apparuit quē apo-
stol9 facta orōne suscitauit. Tunc ait q sub-
mersus fuerat. xl. eram9 τ doctrinā fidei ap-
petētes ad p̄dicatiōem apl'i venire voleba-
m9 et mari turbato simul oēs submersi fui
mus. O vtinā si corpa ceteroꝝ apparerēt τ
suscitarent τ crederēt. Et cū h dixisset appa
ruerūt. xxxix. corpa q aq ad littus detulit: q
oīa orōne facta apl's suscitauit. q oēs oīa
q eis acciderāt narrauerūt. Ex q miracl'o do
mino multū pplm acqsiuit. Un̄ canit de eo
Quaterdenos iuuenes submersos maris flu
ctib9 vite reddidit vsib9. Et sic pz qnō sana-
uit pctōres mēte τ corpe. Quare bn̄ dr illō.
Eccl. xxxi. Laudabimus eū fecit em̄ mirabi
lia in vita sua. E Secūda v̄tus opati-
ua christi consistit in crucis p̄dicatiōe. vnde
dicit Joh. xij. Ego si exaltat9 fuero a terra:
oīa tra. ad meipm. Hoc aūt dicebat signi-
ficās q morte esset moritur9. Unde in signū
hui9 sepe dixit discipulis q eēt cr[...]

vt habet Math. xx. q ascēdēs iesus hierosolymā assumpsit .xij. discipulos suos secreto & ait illis. Ecce ascēdim⁹ hierosolymaz & fili⁹ hoīs tradet p̄n. sa. &c. In q̄ intendebat redēptionē & salutē pctōꝝ. Certe hāc v̄tutē opatiuā habuit etiā sctūs ādreas cū p̄dicauit cōtinētiā nr̄e saluatiōis p lignū cruc̄. Unde legit in ei⁹ legēda q cū p̄dicasset in achaia totā eā ecclesijs ipleuit. & pplm ad fidē cōuertit. vxorēq; egee pcōsulis fidē docuit ac baptizauit. Audiēs h̄ egeas ciuitatē patras ingredit cōpellens xp̄ianos ad sacrificia idoloꝝ. Cui occurrens Andreas dixit Oportebat q tu q̄ iudex hoīm es iudicem & creatorē tuū q̄ in celis est cognosceres. agnitū coleres. colēdo animū a dijs penit⁹ reuocares. Cui egeas. Tu es andreas q̄ supstitiosam sectā & falsam p̄dicas quā romani p̄ncipes nup iusserūt exterminari. Ad quē andreas. Romani p̄ncipes nōduz cognouerūt quō dei fili⁹ veniēs docuit idola eē demonia q̄ h̄ docēt. vnde offendatur de⁹: vt offensus ab eis auertat. & auersus nō exaudiat. & nō exaudiēdo ipi a diabolo capiant. & capti tā diu deludant donec in pctīs moriant & eternis penis deputent. Cui egeas. Dn̄s iesus vester vana ista p̄dicauit cruc̄ patibulo ē affixus. Cui andreas. Hoc p salute nr̄a sponte sustinuit nō p culpa sua. Ad quē egeas. Cū a discipulo suo fuit tradit⁹ & a iudeis tent⁹. & a militib⁹ crucifixus quō tu dicis eū sponte cruc̄ patibulū subijsse. F Tūc andreas q̄nq; rōnib⁹ pbare cepit eū spōte & voluntarie esse passum. Primo q passionē suam presciuit & discipulis suis futurā p̄dixit. ecce inqt ascēdim⁹ hierosolymā & fili⁹ ho. &c. Secūdo ex eo. nā cū petr⁹ cupiebat eū auertere ab hoc di. Math. xvi. Absit a te dn̄e: nō erit tibi hoc. Indignat⁹ dixit petro. Uade retro sathanas: q2 non sapis ea que dei sunt. Tertio ex eo. nā ptātem patiēdi & resurgendi se habere manifestauit di. Ptātem habeo ponēdi aīam meā &c. Quarto ex eo. nā pditorē suū precognouit cū panē intinctū ei dedit p signo traditionis sue. nec tn̄ eum vitauit. Quinto ex eo. nā locū in quē traditorē suuz vēturū esse sciuit accessit. Et hijs oīb⁹ andreas asseruit se interfuisse. Insup addidit q crucis mysteriū magnū esset. Cui egeas Mysteriū dici nō pōt s̄ suppliciū. Unde ait Nisi dict̄ meis obtēperaueris ipm mysteriuz [illegible] experiri faciā. Cui andreas. Si crucis p[illegible] expauescerē crucis gl̄iam non p̄dicarē. Et cepit cruc̄ gl̄iam q̄nq; rōnibus ostēdere. Primo nā p lignū facta ē preuaricatio. & redēptio. Secūdo naz preuaricator fact⁹ est de īmaculata terra. & recōciliator in cruce suspēsus fact⁹ est de īmaculata v̄gine. Tertio nam p̄mus hō ad cibū vetitū extendit man⁹ maculatas. ita secūd⁹ hō īmaculatas extēdit in cruce. Quarto nā adā cibum delectabilē gustauit. ꝯgruū fuit vt xp̄s ī cruce esca fellis cibaret. Quinto nā vt xp̄s nob̄ īmortalitatē ꝯferret. cōgruū fuit vt nostrā mortalitatē assumeret. Et sic pz quō salutē & gl̄iam crucis predicauit. Unde pōt dicere illud .i. Cor. i. Nos predicamus xp̄m crucifixū. Tertio v̄tus opatiua xp̄i cōsistit ī crucis deuotione. nam ipe deuote passionem & crucez acceptauit. Unde dr̄ Math. xxvi. q pgressus pusillum cecidit in faciez suā orās & dicens. Mi pater si possibile est trāseat a me calix iste. veruntamē nō sicut ego volo: s̄ sicut tu. Sic sctūs andreas cum magna deuotione iuit ad crucē. Unde legit in eius legenda q cum videns alonge crucez salutauit eam di. Salue crux preciosa diu desiderata que in christi corpore dedicata es. & ex mēbris eius tanq̄ ex margarit̄ ornata. securus & gaudēs venio ad te. ita vt tu exultās suscipias me discipulum eius qui pepēdit ī te magr meus xp̄s: quia amator tu⁹ semper fui & desideraui te amplecti. vnde pōt dicere illud ad Gal. vi. Mihi absit gl̄iari nisi in cruce &c. Quare bene dr̄ Andreas. qō interpretat ridens quia sapiens fuit in sua risione & doctrina sicut & xp̄s. G Tertio dico q conformitas sctī andree ad xp̄m ondit quātū ad pene acerbitatē: q2 fuit sicut xp̄s crucifixus. qō notat cū dr̄ cruci. Est notādum q acerbitas passiōis xp̄i in tribus consistit. scz in dura flagellatiōe. in corpis nudatiōe. in cruc̄ pmāsiōe. Pr̄o ꝯsistit in flagellatione. Nā dr̄ Joh. xix. q pylat⁹ apprehēdit ih̄m & flagellauit. & mili. plec. coro. de spi. ip. ca. ei⁹ Sic sctūs andreas fuit miserrime cesus. vn̄ legit q egeas pcōsul ī ciuitate patras p fide xp̄i īcarcerauit ādreā. & postea educt⁹ de carcē iussit eū a .xx. hoīb⁹ miserrime cedi. qō patiēter sustinuit pter xp̄m. Et cū egeas sibi m̄lta supplicia minaret ppt̄ xp̄m r̄ndit Quicq̄d tibi videt in supplicijs mai⁹ excogita. Tāto em̄ regi meo ero acceptior q̄to fuero p noīe ei⁹ in tormēt̄ ꝯstātior &c. Un̄ pt dicere illud Ps. Propter te mortificamur tota die. H Secundo cōsistit in crucis

denudatiōe. Nā cū xp̄s venit ī locū caluarie tūc posuerūt crucē sup terrā ⁊ denudauerūt eū totaliter. vt p3 Marc. xv. Et crucifigentes eū diuiserūt vestimēta ei⁹ mittētes sortē q̄s q̄d tolleret. Sic sctūs andreas semetipsum expoliauit vt cōformaret xp̄o crucifixo. Unde legit̄ q̄ dū vidēs crucē paratā dixit. O bona crux sine intermissiōe quesita cōcupiscēti aīo accipe me ab hoībus. ⁊ redde me mgr̄o meo vt p te me recipiat q̄ p te me redemit. Et h̄ dicēa exuit se ⁊ vestimēta carnificib⁹ tradidit. ⁊ sic eū vt iussi fuerāt crucifixerūt. Et tūc fact⁹ ē cōcursus pplorū dicētiū. Hic innocēs sine cā dānat̄. Ipse rogauit eos ne suū martyriū īpediret. Sic ī cruce biduo viuēs. xx. milib⁹ hoīz astātiū p̄dicauit ⁊ magnū ppl'm sic ī cruce ad fidē xp̄i cōuertit. vn̄ poterat dicē illud Iob. ij. Nud⁹ egressus sū de vtero m̄ris. nu. reu̅. illuc. Sz nō q̄ nō est eodē mō crucifix⁹ q̄ xp̄s. Naz dicit Aug⁹. in tractatu de pas. dn̄i. Multi martyres passi sūt s̄ nihil elucet quō caput nr̄m. Nā xp̄us dn̄s nr̄ crucifix⁹ ē rect⁹: petr⁹ reuis⁹. btūs ādreas trāsuersus. Xp̄s em̄ tanq̄ caput obtinuit superiora. Petr⁹ tanq̄ alter p̄nceps vel tanq̄ pedes obtinuit īferiora. Io cōueniēs fuit vt andreas tenēt mediū vt scz manū dexteraz porrigēt sursum ad xp̄m. aliā inclinaret deorsum ad petrū vt a xp̄o petēt auxiliū ascendēdi ad celū. a petro peteret auxiliū vt aperiret regnū celorū. Xp̄s ī cruce fuit rect⁹ vt ī cōspicēt mūdū quē redemit. Petrus reuersus vt respicēt celū cui⁹ claues tenebat. Andreas aūt trāsuersus vt cū vna manu petēt celū a xp̄o. cū alia claues a petro. ¶ Tertio cōsistit ī cruc̄ p̄māsiōe. Nā xp̄s noluit de cruce descēdē qn̄ iudei dixerūt vt h̄r Math. xxvij. Si fili⁹ dei es descē. de cru. ⁊ cre. ⁊c̄. ipse noluit q̄uis ver⁹ fuerit fili⁹ dei ⁊ de cruce descēdē potuisset. Sic sctūs Andreas exemplo xp̄i cōstās erat ⁊ de cruce descēdē noluit s̄ perseuerauit. Nā dic̄ bern̄. Perseuerātia ē vnica filia sūmi reḡ ⁊ cōsūmatio v̄tutū. Qualit̄ aūt perseuerauerit legitur q̄ turba minātē Egee mortē q̄ sctm̄ virū iustū ⁊ deo carum crucifixisset venit ad deponendū eū. quē vidēs andreas dixit ei. Si p pn̄ia venis ipaz cōseq̄ria. si aūt ad deponēdū me: scias q̄ viu⁹ nō descēdā. iā em̄ video regē meū q̄ me expectat. Vidēs aūt q̄ plebs volebat eū deponē dic̄ Aug⁹. q̄ orauit longā orōnē ad xp̄m vt ipm̄ nō p̄mittēt viuū deponi: q2 nō incepisse s̄ pfecisse v̄tutis ē. Et h̄ facto splēdor nimius de celo venit p dimidiā horā ⁊ eū circumdedit. ita vt null⁹ eū vidē posset. ⁊ abscedente lumie sil' cū ip̄o lumine tradidit sp̄m. Vn̄ cantit eccl'ia. H̄ est q̄ p amore xp̄i pependit in cruce. ⁊ p lege ei⁹ sustinuit passione. Maximilla āt vxor Egee tulit corp⁹ apl'i ⁊ honorifice sepeliuit. Egeas aūt anteq̄ domū redisset arrept⁹ a demonio in via corā hoīb⁹ expirauit. ⁊ sic p3 tertio quō sctūs andreas fuit cōformis xp̄o ī pene acerbitate: q̄re bn̄ dicit̄ andreas q̄d interp̄tat̄ virilis. q2 fuit multuz virilis ī passiōe. io bn̄ dixit xp̄o cōfix⁹ suz cruci. g̃ ⁊c̄. ℞ Ep̄s q̄dā h̄ns vitā religiosaz ⁊ sctm̄ andreā inter ceteros sctōs valde venerabat̄ ⁊ dilexit. Inuidēs igit̄ hostis antiqu⁹ viro sctō ep̄o. io ad decipiēdū eū tota calliditate se cōtulit. ⁊ se in formā pulchre mulieris trāsformauit ⁊ venit ad palaciū episcopi asserēs se velle cōfiteri. mandat ep̄us vt suo penitētiario cōfiteat̄ cui plenitudinē potestat̄ tradidit. rēnuit illa ⁊ nulli nisi sibi secreta sue cōsc̄ie reuelaret. Sicq3 ep̄s victus eā ad se venire p̄cepit. Cui illa. Obsecro domine miserere mei. ego em̄ in ānis puellarib⁹ vt cernis cōstituta. a puericia delicate nutrita necnō ⁊ regina p̄genita huc in pegrio habitu sola veni. nā pr̄ me⁹ rex vtiq3 potēs valde voluit me magno p̄ncipi in coniugiuz sociare. cui r̄ndi q̄ oēm thorū maritalez abhorrerē: q2 v̄ginitatē meā xp̄o ī ppetuū vouī. ⁊ iō nūq̄ possem ī carnalē copulā cōsentire. deniq3 sic artata q̄ oportebat me aut ei⁹ volūtati obedire: aut certe diūsa subire supplicia fugi latēt̄ mag̃ eligēs exulare q̄ sponso meo fidē īfrīgē. Audiēs v̄o vr̄e sctitat̄ p̄conū sub alis vr̄e p̄ciōis confugi sperās me apud vos locū q̄etis repire ⁊ deo s̄uire. Admirās ep̄s ī ea nobilitatē gener̄. pulchritudinē corpis. feruorē deuotōis. venustatez eloquentie: benigna voce r̄ndit. Esto secura filia ne formides: q2 ille ob cui⁹ amorez te ⁊ tuos tā virilit̄ cōtēpsisti ip̄e tibi ob hoc ī p̄nti cumulū grē ⁊ ī futuro plenitudinē glīe largiet̄. Et ego s̄u⁹ eius me ⁊ mea tibi offero ⁊ elige māsionē vbi tibi placuerit ⁊ volo vt hodie mecū prādeas. cui illa. Noli inq̄t pr̄ me de hac re rogare ne forte ex hoc aliq̄ suspicio mali p̄ueniret. cui ep̄s. Nō timeas. nā nullum scrupulū male suspiciōis in aliq̄ p̄t generari Uenietes itaq3 ad mēsaz ītēditi eā ep̄s: crebroq3 ei⁹ faciē nō desinit ītueri ⁊ pulchritudinē admirari. ⁊ dū faciē ei⁹ nō desinit intueri antiqu⁹ host̄ cor eius g̃ui iaculo vul

ac mag ac mag pulchritudinē cepit augē:
ita ꝙ ep̄s de illicito actu cogitauit qn̄ possi-
bilitas se offerret. Tūc qdā pegrin⁹ veīt ad
ostiū crebꝛ ictib⁹ ꝛ magnis clamorib⁹ iussit
sibi apiri. Tūc ep̄s iterrogauit mulierē an
igressus pegrini sibi placet. cui illa dixit. P-
ponaf sibi aliq̄ q̄stio satꝫ grauis quā si enodare
sciuerit admittaf. si nō āt repellaf. Fauēt oēs
ei⁹ snīe. ꝛ q̄s sufficiēs eēt hāc q̄stionē ꝓpo-
nere sciscitaf. cūqꝫ null⁹ sufficiēs īueniretur
dixit ep̄o. Dn̄a vos ī sapia ꝛ eloquentia oēs
nos p̄cellit. igr̄ q̄stiōes ꝓpoīte. tūc ista dixit.
Interrogef qd̄ mai⁹ mirabile sit qd̄ de⁹ vnq̄
ī parua re fecerit. Interrogat⁹ de h̄ pegrin⁹ di-
xit. diūsitas facierū. Nā int̄ tot hoīes q̄t fue-
rūt ab inio mūdi vsqꝫ ī finem nō pn̄t repiri
duo q̄x facies p̄ oīa sint silēs. necnō in ipsa
pua facie deus oēs sensus corpis collocauit.
Audiētes oēs rn̄sionem admirātes dixerūt.
Bn̄ ꝛ optīa ē solutio q̄stiōis. Tūc mulier ait
ppōnaf sibi secūda q̄stio grauioꝛ ī q̄ meli⁹ pos-
sim⁹ sapiaꝫ ei⁹ expiri. q̄raf ab eo vbi t̄ra sit
altioꝛ oī celo. Rn̄dit pegrin⁹. In celo ēpireo
vbi residet corp⁹ xp̄i qd̄ de t̄ra. i. v̄gie maria
ē formatū. Et ecce oēs rn̄sionē eius appro-
bāt. Tūc iterū ista dixit fiat ei tertia grauissi-
ma q̄stio vt ei⁹ sapia cōpꝛobef ꝛ dign⁹ sit ꝙ
ad mēsam ep̄i merito admittaf. q̄raf ab eo
q̄ntū spaciū sit a t̄ra vsqꝫ ad celū. req̄sit⁹ de h̄
pegrin⁹ dixit: vade ad eū q̄ te misit ad me v̄
h̄ diligēti⁹ eū pcūctare. ip̄e em̄ melius me h̄
nouit. nā ip̄e h̄ spaciū mēsurauit qn̄ de celo
ī abyssuꝫ cecidit. ego āt de celo nūq̄ cecidi. ꝛ
iō istud spaciū nūq̄ mēsuraui. nō em̄ ē muli-
er s̄ diabol⁹ q̄ se trāsformauit ī silitudinem
mulierꝭ. Audiēs h̄ nūci⁹ vehemēt̄ expauit ꝛ
dicta corā oīb⁹ recitauit. mirātib⁹ igr̄ oībus
ꝛ stupētib⁹ ātiqu⁹ hostꝭ de īmedio eoꝝ eua-
nuit. Ep̄s āt rediēs ad se seip̄m redarguit ꝛ
de ppetrata culpa veniā lamentabilit̄ dep̄ca-
bat. misitqꝫ nūciū vt pegrin⁹ itroducēretur: s̄
neq̄q̄ āpli⁹ iueniebaf. Tūc ep̄s pplm cōuo-
cauit ꝛ totū factū ei exposuit. p̄cepitqꝫ vt oēs
ieiuniis ꝛ orōnib⁹ isisterēt vt de⁹ dignaref
reuelare q̄nā pegrin⁹ fuerit q̄ eū a tāto peri-
culo liberauit. Reuelatū ē aūt ep̄o ista no-
cte ꝙ btūs ādreas fuerit. cepit igr̄ ep̄s ī de-
uotiōe sc̄i ādree mag̃ erelcꝫ ac eū exīde pl⁹
in reuerētia h̄re.

De sancta Barbara. Ser. ij.

Amator factus sum
forme illi⁹. Sap. viij. Nōte cha-
rissimi. dic̄ em̄ aug. ī li. de spū ꝛ aīa. ꝙ amoꝛ
ē delectatio cordis currēs p̄ desideriū ad ali-
qd. Dic̄ ē ꝙ cū sc̄tā barbara fuit ita pulchra
ī forma corpis ꝛ aīe. iō xp̄s dei fili⁹ p̄ amorē
desiderij ad eā currebat. q̄re bn̄ dic̄ amatoꝛ
factū fore. il. ꝛ. Est notādū ꝙ sc̄tā barbara
h̄uit tria ī se q̄ fecerūt eā spūalr̄ pulchrā ꝛ for-
mosā ꝓpt̄ q̄ de⁹ quālibet aīaꝫ deuotā diligit
ꝛ amatoꝛ forme illi⁹ erit. p̄imū ē ꝯfessio fidei
xp̄iane. secūdū ē ꝯfidētia firme spei. tertiū ē
feruoꝛ dīne charitatꝭ. Ista tria ostēdit ap̄lus
i. Coꝛ. xiij. di. nūc manēt tria h̄. s. q̄ aīam oꝛ-
nāt ꝛ pulchrā faciūt. fides. spes. ꝛ charitas.
ꝓpterea etiā tres mulieres veterꝭ testi cōme-
dāf. Dico p̄mo ꝙ p̄mū qd̄ sc̄tā barbara ha-
buit ī se qd̄ fec̄ eā pulchrā ē ꝯfessio fidei. Nā
dr̄ Actꝭ. xv. Fide purificās corda eoꝝ. vn̄ cō-
fessio fidei tm̄ mūdat ꝙ nō solū deū excitat
ad diligēdū aīaꝫ. verū etiā allic̄ eū ad hoīeꝫ
ꝙ ī eo dignē h̄itare. iō dic̄ ap̄ls Eph. iij. ha-
bitare p̄ fidē xp̄m ī cordib⁹ v̄ris. vn̄ dic̄ Au-
gust. Fides ē mr̄ oīm v̄tutū ꝛ fūdamētum
oīm bonoꝝ: certe hāc ꝯfessionē fidei h̄uit sā-
cta bar. vn̄ legif ꝙ regnāte maximiano īpa-
tore ꝛ marciano p̄side q̄dā vir ī ciuitate ni-
comedia noīe dioscor⁹ diues valde h̄ns vni-
cā filiā noīe barbara de nobili genē ortā spe-
ciosaꝫ nimis q̄ occlte dn̄m celi adoꝛabat: ꝛ
vnicū filiū ei⁹ dn̄m nr̄m iesuꝫ xp̄ꝫ die noctu-
qꝫ sedulo corde dep̄cabaf. Cūqꝫ ex more ci-
uitatꝭ vt fieri solet venirēt ꝛ q̄rerēt eam an
maritari vellet vni mag̃ principi. ꝛ req̄sita
sup̄ h̄ a p̄re: negauit. ꝛ illa curuo vultu eū ī-
spexit dicēs ꝙ nūq̄ virū ꝯgscē ꝓponēt. h̄ di-
cēte barbara p̄r ei⁹ ruit ī āplex⁹ ei⁹: diu deo-
sculās eā eo ꝙ tale repudiū nuptiarū reppe-
risset ī ea nolēs qꝫ ip̄aꝫ marito tradē: q̄ vni-
ca illi eēt ꝛ dilexit eā valde. iussit turri excel-
sam ꝛ pulchrā edificari ꝛ depingi cū sole lūa
ꝛ stellꝭ. vbi vnicā filiā suā ī eminentioꝛi loco
ꝯsistere voluit. ꝛ cū totū firmamētū sic depi-
ctū fuit ip̄a vidēs tātā pulchritudīneꝫ cepit
cogitare ꝙ ille q̄ oīa talia creauit pulchrioꝛ
hijs oīb⁹ eēt. ꝛ statī sibi āgel⁹ apparuit ip̄aꝫ
ad xp̄m ꝯuītēs: q̄ statī a valētino sc̄tō sacer-
dote baptiꝫata ē. cū g̃ maximianus īpatoꝛ
int̄ oēs sectas nullā tm̄ odiuit sic̄ xp̄ianoꝝ
ꝯcepit em̄ ꝙ sic vellet fidē xp̄i extiguere. ꝙ
null⁹ ī mūdo viuēs xp̄ꝫ noīare auderet. ꝛ q̄ꝛ
dioscor⁹ dux ei⁹ fuit. iō ml̄tū xp̄ianos odiuit
Quadā āt die ip̄e volebat p̄gē ī regionē lō-
ginquā ad deos suos ꝯsulēdū eos: qd̄ cum fi-
lia sua eēt factur⁹. dedit artificib⁹ magnā pe

cūrauit pulchꝝ edificiū faceret: τ ꝙ nō plures nisi duas fenestras hr̄et aqlonarē τ meridianā. τ sic ꝑfect⁹ ē τ lōgo tpe stetit ex. q̄ dā ῃ vice .s. bar. ivit ad artificea vt videret edificiū τ vidit ꝙ tm̄ duas fenestras fecerāt τ dixit artificib⁹ q̄re tm̄ duas fenestras fecistꝭ. rn̄derunt qꝛ pr̄ tu⁹ sic disposuit. dixit eis Bar. facite adhuc vnā fenestrā. dicūt ei timent⁹ dn̄a ne īdignet pr̄ tu⁹ aduersum nos. Dixit barba. qd̄ dico vob̄ facite. qꝛ ō h̄. ꝓ vobis rn̄debo pr̄i meo. Artifices ꝟo sic̄ barbara eis ꝑcepit ita fecerāt τ tc̄iā fenestrā ꝯstruxerūt iussu barbare ꝟs⁹ oriētē. Et pābulās scā bar. ī natatorio ꝯ oriētē fec̄ crucē ī marmore digito suo. cui⁹ figura ꝑmanet vsq̄ in hodiernū diē ad cōpūctōꝫ īntuētiū. ascēdēs sic ī palacio vidit simulacra q̄ colebat pr̄ ei⁹ expuēs ī facies eoꝝ dixit. Siles vob̄ fiāt q̄ faciūt vos τ oēs q̄ ꝯfidūt ī vob̄. Rediēs āt pr̄ ei⁹ de ꝑegrinatōe vidēs tres fenestras ī eadē turri dixit artificib⁹. Nūq̄d nō dixi vobis ꝙ duas fenestras debēꝭ facē τ q̄re tres fecistꝭ. At illi dixerūt. Filia tua tres fieri nob̄ ꝑcepit. Ipē ꝯuocās filiā dixit. Charissima filia q̄re sic ꝑcepisti. Illa ꝟo rn̄dit pr̄i dicēs. Ecce pr̄ ipa diuitas q̄ creauit oīa visibilia τ īuisibilia ī trib⁹ ꝑsonis ꝯsistit .s. pr̄. τ fili⁹ τ sp̄usscūs. q̄rū vna carnē assūpsit .s. fili⁹ q̄ me iā ī ꝯiugiū assūpsit. Nā de⁹ pr̄ filiū suū mī sociauit a cui⁹ amore n̄ sepabit me vlla tribulatio nec āgustia. Sic p3 q̄r hūit ꝯfessiōeꝫ fidei ꝑpt̄ quā fuit formosa effecta. Vn̄ ꝟificat̄ de ea illō ps. Cōfessio τ pul. ī ꝯsp̄. eius. Vn̄ figurat̄ ī iudith. de q̄ Judith. xi. Nō ē talis mlier sup t̄rā ī ꝯspectū τ pulchritudie τ ī sensu ꝟboꝝ. iudith īterp̄tat̄ ꝯfitēs. τ significat scāꝫ barbarā q̄ ꝯfessa ē xp̄ꝫ ī fide ꝑpter qd̄ bn̄ ē pulchra ī aspectu τ ī sensu ꝟboꝝ. Nā sensu ꝟboꝝ suoꝝ ō fide xp̄iana fuit ita magn⁹ ꝙ nō fuit sibi silis ī t̄ra: qꝛ nec regea nec pncipea. iō ōr. Nō ē tal̄ mlier sup t̄rā. Vn̄ de ei⁹ fide ōr Ecc̄. vi. Nō ē dig̃ pōderatio au. τ argē. ꝯ bōitatē fidei illi⁹. Nā ꝑpt̄ talē fidē despōsauit sibi eā xp̄s. Vn̄ Osee. ij. Despōsabo te mī ī fi. Et rōne dic̄ thēa. Nā amator fact⁹ sū for. il. τc̄. M Scd̄o dico ꝙ scdm qd̄ scā bar. hūit qd̄ fec̄ eā pulchrā⁹ τ deo dilectam ē ꝯfidētia firme sp̄ei. Ipē eīm tm̄ diligit hoiem sꝑantē ī eū ꝙ ipemet vult esse ꝯfidētia ei⁹. vn̄ Jere. xvij. Bn̄dict⁹ vir q̄ cōfidit ī dn̄o τ erit dn̄s fiducia ei⁹. q̄re dic̄ ps. Sp̄es mea ī deo ē. certe ꝯfidētiā sp̄ei habuit scā bar. vn̄ legit̄ ꝙ cū pr̄i rn̄disset ꝙ despōsata eēt xp̄o ī ꝟa fide itellexit eā pr̄ xp̄ianā effectā τ furore repletus tulit spatā .i. gladium vt eā occiderēt. ipa ꝟo ꝯfidētiā habuit in xp̄ꝫ spōsuꝫ suū fugit ad vnū mōtē a cōmotione pr̄is τ orauit τ scissa est petra τ suscepit eā it⁹ τ eiec̄ eā sup mōtē. Pr̄ āt ei⁹ seq̄ns īuenit duos pastores pascētes oues. hos īt̄rogauit q̄ pretēisset filia sua. vn⁹ āt cōpatiebat̄ puelle volēs saluare eā τ dixit ꝙ nō vidisset eā. ali⁹ ꝟo digito demōstrauit eā τ maledixit ei bar. τ stati ei⁹ oues seu pecora fc̄tē sꝭ locuste q̄ adhuc ꝑmanēt ad sepulchꝝ ei⁹. Pr̄ āt repiēs eā τ capill̄ t̄hēs eā domū flagellauit. quā cū ab itētōe sua nl̄laten⁹ reuocare posset iclusit eā ī cellulā τ furios⁹ adiit marcianū ꝑsidē narrās sibi vnicā filiā suaꝫ auūsaꝫ a cultura idoloꝝ τ ad fidē xp̄i ꝯūsam q̄ ꝑcepit eā ad se adduci. Barba. āt sp̄ē h̄ns ī deū xp̄m inuocauit τ dixit ad ꝑsidem. q̄d me vis. τ ꝑses ad eā. Charissima si vis hr̄e nobilē dn̄ꝫ τ eē ducissa vl̄ regīa sacrifica dijs qd̄ si nō feceris traderꝭ tormētꝭ atrocib⁹. cui bar. Ego hēo sacrificare xp̄o deo ꝟo τ falsa idola tua respuo. nā h̄nt oc̄l τ n̄ loquūt̄. oclos τ n̄ vidēt. τ siles hijs fiūt oēs q̄ faciūt ea: τ q̄ ꝯfidūt ī eis. Preses āt ītuēs ei⁹ pulchritudinē dixit ei miserādū ē aspectui tuo τ adolescētie tue. Oꝫ si diuti⁹ ī h̄ statu ꝑseuerās tormētꝭ acerrimis punierꝭ. Cui rn̄dit. mī misereri vis tibi poti⁹ miserē. mī minas minaris tibi penas ꝑtimesce. me. n. tpalia illa tormēta mittēt ī etnā reqē. te ꝟo tpal̄ dignitas oib⁹ delitijs ornata dirigit ad etnā penā. Tūc marcian⁹ furore replet⁹ suggerēte pr̄e ꝑcepit eā expoliari τ suspēdi cum pedib⁹ ad trabē τ ꝟgis cedi ita vt oē corp⁹ ei⁹ iq̄naret̄ sāguie τ carnes ei⁹ neruis thauris discerpi. Scā āt bar. exultauit di. Bn̄dict⁹ de⁹ q̄ nō amouit orōnē meā τ miāꝫ suā a me. hūc diem expectaui q̄sitiui τ ineni. Et cū ꝟgo laborasset ī magnis dolorib⁹ dixit. appr̄hēde dn̄e arma τ scutū τ exurge ī ad iutoriū mī: dic aīe mee sal⁹ tua ego sū. Et iclusa ē ī carcē si forte aīm ei⁹ emolliret talib⁹ plagꝭ fatigata. media āt nocte lux ō celo eā circūfulsit τ xp̄s ei apparuit di. Cōfide τ ꝯfortare filia mea dilecta q̄m magnū gaudiū ē ī celo ō tua passione. ne tieas. ego eīm tecū sū τ eruā te ab oīb⁹ plagꝭ q̄ iferūt̄ tibi. τ stati nulla plaga apparuit ī ea. τ h̄ dicēs dn̄s bn̄dixit eā τ abijt. Et sic p3 ei⁹ ꝯfidētia sp̄ei. vn̄ pt dicē illō ps. In deo sp̄aui nō tiebo q̄d faciat mī hō. Vn̄ figurat̄ nob̄ ī susanna, ō q̄ ōr Dan.

suspexit ĩ celũ. erat. n. cor eiꝰ fiducias hñs in
dño. Susãna interptat gaudiũ. q̄ ẽt signifi
cat sctã3 barbarã q̄ fec̄ gaudiũ ãgel ĩ celo ĩ
sua passiõe teste xp̄o ĩ legẽda. Illa hñs fidu
ciã spei ad deũ ꝑpt quã meruit diuĩa ꝯsola-
tõ3. q̄re potuit dicere illð ps. In te dñe spa
ui ñ ꝯfũdar ĩ et. Uñ ꝑpt hãc ꝯfidẽtiã spei
ita pulchra effecta ẽ ꝙ xp̄s factꝰ ẽ amator
forme illiꝰ. iõ desiderat eã dicẽs. Cãt. ij. Ostẽ
de mihi faciẽ tuã sonet vox tua. s. ꝯfidẽtie in
aurib' meis. Iõ dic̄ thema. Amator fa. sũ.
for. il. ¶ Tertio dico ꝙ tertiũ qð scã barba
ra hũit qð fec̄ eã pulcrã ꝛ deo dilectã ẽ fer-
uor diue charitat. vñ dic̄ Jo. xiiij. Qui dili-
git me diliget a p̄re meo ꝛ ego diligo eum.
Sz iste feruor diue charitat ꝯsistit ĩ volũta
ria sufferẽtia. s. mortẽ ꝛ passionẽ ꝓ xp̄o sic
ip̄e ꝓ nob. Ad qð hortat apl's ad Eph. v.
Estote imitatores dei sic̄ filij chariss. ꝛ ãbu.
ĩ dilec. sic̄ ꝛ xp̄s dilexit nos ꝛ tradi. semet. ꝓ
nob ĩ obla. ꝛ hostiã deo. certe hũc feruorem
charitat hũit scã barba. Nã ꝓ xp̄o ẽ passa.
Qualit' ãt passa ẽ legit' ꝙ cũ sequẽti die ma
ne fcõ marcianꝰ p̄sca fec̄ eã adduci añ tribu
nal videñsq3 oĩa eiꝰ vulnera sonata dixit. O
clemẽtia deoꝝ n̄roꝝ q̄ circa igratã tã gti sũt
vt ĩflicta vulnera a nob hesterna die misti
suuẽtut tue sub vna nocte curarẽt. ecce q̄ꝓ
picij fuerũt tibi dij n̄ri. dixit ei barba. Dij tui
ceci ꝛ surdi st' ꝛ sine ĩtellectu. quõ possẽt pla
gas meas curare. me aũt curauit dñs meꝰ
ihs xp̄s. ꝓ cuiꝰ amore corpꝰ meũ ad omia
supplicia offero. Tũc marcianꝰ vidẽs eam
ꝯstãtiõẽ iussit eã suspẽdi ĩ eculeo ve corpꝰ
eiꝰ itex vngul' discerpet' ꝛ ad latera eiꝰ ar-
dẽtes lãpas iussit apponi. ip̄a aũt ĩ celum
ĩtuita dixit. Dñe ihu xp̄e tu nosti cor meũ ꝙ
h libẽt ꝓ te patior. ne ẽ̄ me derelĩq̄s. q̄ audi-
eo p̄ses irat' iussit ꝑ carnifices mãmillas su
as adhuc puulas abscidi. q̄r vgo erat ãnoꝝ
xij. Tũc ait ad p̄sidẽ. O bestia cur secas ĩ me
femineũ decꝰ. h dicto suspexit ĩ celũ dicens.
O dñe ne ꝓicias me a facie tua ꝛ spm̃ scm̃
tuũ ne auferas a me. Uidẽs ãt p̄ses ꝙ nihil
ꝓficeret fec̄ eã expoliari ꝛ nudã ferri ꝑ cir-
cuitũ ciuitat vt eẽt ĩ derisũ oĩ ꝑplo. scã bar-
bara ĩtuẽs ĩ celũ ait. Dñe deꝰ q̄ opis celũ nu
bibꝰ tege nudatũ corpꝰ meũ vt ñ videar ab
ocul' ĩpioꝝ. q̄ statĩ misit ãgelũ suũ d̄ celis q̄
eã stola cãdida coop̄uit ꝛ curauit vulnera
abscisiõis. Cũ ãt ꝑ quidã vicũ q̄ tatassis vo
cabat' illã regiraret ad ꝯspectũ p̄sidis vt eã
... sanã effectã ac stola cãdida coop-

tã obstupuit e xinanitꝰ a sensibus ꝛ velut la
pis sedebat. Quo viso vgo clamare cepit
Cõfũdãt' q̄ ad orãt sculptilia ꝛc̄. Marcianꝰ
ãt ad se reuersus dixit. Illa ẽ maga vere et
euacuatrix sẽsuũ. Si diutiꝰ vite reseruata fue
rit alijs mẽbr' n̄ris ĩferet debilitatẽ. Tũc tur
ba circũstãs cepit clamare. Perde maleficã
q̄ solo carmĩe sensus aufert. Cõtinuo p̄ses
dedit ꝯ eã sniam mortis. Dyoscorꝰ ãt p̄r eius
oblitꝰ ꝙ caro sua eẽt furore repletꝰ cepit eã
a p̄side ꝛ duxit eã ad locũ vbi decollãda e-
rat q̄ cũ abducta eẽt orauit dicẽs. Dñe ihu
xp̄e amator mũdi cordis ꝛ casti corpis exi
audi me ĩ hac petitõe mea vt oẽs q̄ memori
a3 passiõis mee fecerit vel' ĩpis ĩ oibꝰ neces
sitatibꝰ eoꝝ ꝛ ãgustijs misericordit' subueni
re. ac eos ĩ extremis positos tuo sacro corꝑe
digneris munire. ꝛ ĩ die iudicij pctis eoꝝ ꝓ
pitiare. tu em̃ nosti dñe q̄r caro sumꝰ. Facta
petitõe ꝛ dicẽte ea amẽ. venit vox de celo di
cẽs. Ueni dilectissima mea ꝛ requiesce ĩ regno
meo. qð postulasti datũ ẽ tibi ꝛ petitio tua
est exaudita. ¶ Uñ exẽplũ huiꝰ hẽmꝰ ꝙ
q̄cq̄d petierimꝰ ĩ mẽoriã eiꝰ passiõis in fine
obtinebimꝰ. Nã accidit in colonia ꝙ virꝰ la
tro ꝑpt latrociniũ cõmissũ capetꝰ fuit ꝛ ro-
tatꝰ ꝛ viuꝰ ĩ rota positꝰ. Illa malicia nõ ob-
stãte spãli orõne oĩ die scãm barbarã hono
rauit. Cũ ãt ĩ rota ꝑ biduũ vel triduũ ĩ pe
na vineret reqsitꝰ fuit a trãseũtibꝰ quõ sic vi-
uere possit. Rñdit se nũq̄ posse mori nisi sa-
cramẽtũ eucharistie recipet. Tortor ciuitat
h ꝯcipiẽs occulte de nocte cũ lãcea venit ad
rotã q̄rẽs ab eo si viueret. Cui ille dixit se ñ
posse mori nisi sacm̃ eucharistie recipet. Il
le dixit. videbo si illð veꝝ sit ꝛ mirabilit' eũ
cũ lãcea ꝑforauit. ꝛ cũ mori nõ potuit scabi-
nis h ꝑcipiẽtibꝰ venerũt ad eũ ꝛ sic gestũ ẽ
eis reuelat. ꝛ depositꝰ ꝛ ad hospitale lepro-
soꝝ deportatꝰ ibi cõfitendo sacm̃ recepit et
obdormiuit ĩ dño. ¶ Et sic scã barba-
a p̄re suo decollata ẽ. Sz p̄r ñ euasit. nã3 eo
descẽdente de mõte ignis cecidit de celo et
cõbussit eũ ita vt nec puluis eiꝰ inueniret'.
Tũc valerianꝰ cultor xp̄iane religiõis cor-
pꝰ vgis mult odoramẽt ꝯditũ digno hono
re cũ beata iuliana q̄rta die mẽsis decẽbris
sepeliuit. Et nũc caput vgis scẽ barbare ẽ
ĩ colonia ꝛ ĩ choro fratrũ mioꝝ digne reser-
uat'. ꝛ sic martirisata ẽ scã barbara sub ma-
ximiano ĩpatore ꝛ marciano p̄side. Et sic
cũ ppl's gentil' eiusdẽ ciuitat d q̄ scã barba-
ra orta ẽ sensisset vtutẽ ꝛ miracula q̄bꝰ co-

ruscauit ꝟgo cōparauerūt ꝓciosū lapidē po
stea ⁊ corp⁹ ꝟgis i cū posuert ⁊ cū catheuis
aureis sursū traxert. Cū aūt ciuitas illa eēt
xpiania circūuallata exiuit pplus ⁊ multos
xpianos īterfecerūt. tū ciuitatē ꝑdiderūt ⁊
xpiani eā obtinebāt. Cū aūt vulnerati veni
rent ad locū vbi corp⁹ Barbare sepultū fuit
oēs sanitatē receperūt. Cū ꝟo igrātes q̄ ꝟ
tute sani facti sūt inuenerūt āntiquū sacerdo-
tē gētiliū sedētē iux corp⁹ barbare q̄ ꝓpter
metū mortis ibidē se abscōdit ⁊ ille aperuit ꝟ
tutē ⁊ miracula scē barbare. Xpiani āt h
ꝑcipiētes oēs mortuos suos ibidē detulert
⁊ statī surrexert. Et sic pz q̄lit habuit feruorē
diuīe charitatꝭ ad xpz cū sic passa ē ob amo
rē ei⁹. q̄re merito ē sic dilecta. Nā ipe dic̄ ꝓ-
uer. viij. Ego diligētes me diligo. vñ figura
tur nob in hester. de q̄ Hester. ij. q̄ erat for-
mosa valde ⁊ īcredibili pulchritudine oib⁹
oculis g̃osa ⁊ adamauit eā rex plusq̄ oēs
mulieres. Hester interp̄taf eleuata i pplo. ⁊
significat scām barbarā q̄ ꝓpt feruorē cha
ritatꝭ bñ int electos xpi ē eleuata. Nam sm
apl'z maior hoꝝ charitas. vñ scā Bar. p̄t di-
cere illō Cañ. ij. Dilect⁹ me⁹ mihi ⁊ ego illi.
⁊c. vñ dic̄ thema. Amator fcs sū forme ill⁹.

De sctō Nicolao. Sermo. iij.

In multitudine ele

ctoꝝ habebit laudē ⁊ int bñdi-
ctos bñdicef. Eccli. xxiiij. Nōte
kmi. dic̄ .n. Cassiodor⁹ q̄ laus ē vocalis ex
tollētis alicu⁹ boni cū attestatiōe ꝓprij me
riti. Dicē enī q̄ dña nr scm̄ Nicolaū ꝓpt
sua merita extollebat ad bonū magne dig-
nitatꝭ: q2 ad ep̄atū. q̄re bñ dr de eo. In mul-
titudine electoꝝ ⁊c. In qb⁹ qdem verb tria
notanf in qb⁹ sctūs nicola⁹ tripl'r ꝯmēdaf.
Primū ē magnitudo g̃nosa cū dr in mltitu
die electoꝝ. Scōm ē ei⁹ opatio ꝟtuosa cū
addif. habebit laudē. Tertiū ē ei⁹ remūera
tio gaudiosa cū ꝯcludif. int bñdictos bñdi
cef. Pmo dico q̄ sctūs nicola⁹ cōmēdaf in
ei⁹ magnitudine g̃nosa cū dr in multitudīe
electoꝝ ℚ Circa qō notādū q̄ fuit ma
gn⁹ in trib⁹. s. in ꝓgenie. dignitate. ⁊ miracu
lis. Pmo fuit magnus ī ꝓgenie. nā pentes
ei⁹ fuerūt nobiles ī ꝟtutib⁹. Dic̄. n. plato. no
bilis ē ille quē nobilitat sua ꝟt⁹. Hāc nobi-
litatē virtutū habuerūt pentes scti nicolai.
Vñ legif q̄ pr ei⁹ noīe epiphani⁹. mr ei⁹ io
hāna vocabaf. ⁊ erat ciuis patere vrbis et
valde diues ac illustri ꝓsapia ort⁹ ⁊ ambo
fuerūt magne dignitatꝭ int oēs. ⁊ q̄uis es-
sent magni honoris apō hoies. tñ studuert
magl' eē magni apō deū q̄ apō hoies. ⁊ iō
postq̄ ipi i ꝓmeuo iuuētutꝭ flore scm̄ nica-
laū ei⁹ filiū genuissent se cūctꝭ voluptatibus
abdicauerūt. deinceps cōtinent viuētes vi-
tā sctām duxerūt. ⁊ sic pz q̄lit sctūs nicola⁹
fuit magn⁹. q2 de nobili ⁊ ꝟtuosa ꝓgenie na
tus. vñ dic̄ Boeti⁹ in ꝯ ꝯsola. phie. Nobili-
tas vr eē qdā laus ꝓueniēs de meritis pen-
tū. Vñ canit eccl'is. Cōfessor dei nicola⁹ no-
bilis ꝓgenie. s nobilior morib⁹ ab ipo pue-
rili euo secut⁹ dñz. vñ bñ dr nicola⁹. nā nico
la⁹ dr a nictor qō ē uitor ⁊ laos ppl's q̄si ni
tor ppl'i. nā ipe habuit ī se illa q̄ uitorē ⁊ mū
diciā faciūt. iō bñ dr de eo. Eccli. xlvi. Qui fu
it magnus sm nomē suū. ℞ Scdo fuit
magn⁹ dignitate. nā fact⁹ ē ep̄s ⁊ a deo dile
ctus. Vñ de⁹ potuit ei dicere illō Aggei. ij.
Assumā te serue me⁹ ⁊ ponā te sic̄ signacu-
lū q̄m te elegi. Qualit aūt sit fact⁹ ⁊ elect⁹ i
ep̄m pz. Legif enī q̄ defūcto ep̄o mirree ciui
tatꝭ ꝯuenert ep̄i illi eccl'e ꝓuisuri de alio ep̄o
Aderat int eos qdā ep̄s magne autoritatꝭ
ad cui⁹ nutū depēdebat sniā oīm. Cū igitur
oēs monuissz orōnib⁹ ⁊ ieiuniis īsistere, uo
ce illa audiuit ꝟocē dicētē sibi vt hora ma-
tutinali fores eccl'ie obſuaret ⁊ quē p̄mum
ad eccliam venire cāspiceret ⁊ cui⁹ nomen
nicola⁹ eēt in ep̄m eūdē cōsecrarēt. Hoc g̃
alijs reuelās admonuit vt oēs orōni insiste
rent ⁊ ipe p̄ forib⁹ excubauit. Mirū in mo-
dū hora matutina a deo missus venit nico-
la⁹ quē apphēdēs ep̄s dixit. Qō ē tibi no-
mē. ille vt erat colū buie simplicitatꝭ plenus
īclinato capite. nicola⁹ inqt ſui⁹ vrē scitatꝭ.
Quē in eccl'iaz ducētes: lz plurimū reluctā
tē in cathedra collocauerūt ⁊ i ep̄m ꝯsecra
uerūt. ecce. ⁊c. Vñ īpletū ē illō ps. Et exal-
tētem eū in eccl'ia pleb ⁊ ī cathedra senioꝝ lau
dēt eū. ℚ Tertio fuit magn⁹ ī potētia et
ꝟtute faciēdi miracl'a. vñ dic̄ apl's. ij. Coꝝ.
ix. Potēs ē de⁹ oēm g̃ram abūdare i vob. s.
faciēdi mag̃ mirabilia. vñ ī signū hui⁹ dixit
xp̄s. Jo. xiiij. Qui credit in me opa q̄ ego fa
cio ⁊ ipe faciet. Certe hāc g̃raz faciēdi mag̃
mirabilia hūit. s. nicola⁹. vñ legif q̄ fuit vir
qdā nobil' q̄ rogauit scm̄ nicolaum vt sibia
dño ipetraret filiū: ꝓmittēs filiū ad eius se
pulcꝝ ductuꝝ ⁊ cyphū aureū allatuꝝ. Fili⁹
nascif ⁊ ad etatē ꝓducif. ⁊ cyph⁹ fieri iubef
q̄ sibi dñ valde placeret eū sui vsib⁹ adap-
tauit ⁊ aliū equalērē fieri p̄cepit. Nam

b⁹ q̄ ad eccl'iaꝫ sctī nicolai. iubet pr̄ filiū vt i illo cypho quē p̄mo fieri p̄cepit aquā sibi afferret. Puer aūt cū vellet aquā haurire cū cypho i mare cecidit ⁊ statiꝫ disparuit. Pr̄ at amare flens nihilominu⁹ votū suū p̄fecit. veniēs aūt ad altare sctī nicolai ⁊ cū obtulissꝫ scd̄ꝫ cyphū tāq̄ ꝓiect⁹ de altari cecidit. Cū āt eleuassꝫ ⁊ iterꝝ posuissꝫ sup altare lōgi⁹ ē ꝓiect⁹. Mirātib⁹ aūt cūctꝫ ad tā grāde spectaculū. ecce puer san⁹ aduenit ⁊ cyphū p̄rimū māib⁹ suis portauit. narrauitq̄ʒ corāʒ oībus q̄ qn̄ i mare cecidit sāct⁹ nicola⁹ affuit. et eū illesū ꝯuauit. sicq̄ʒ pr̄ ei⁹ let⁹ effect⁹ vtrūq̄ʒ cyphū scō nicolao obtulit. Et sic pꝫ ei⁹ potētia faciēdi mirabilia. ¶ Scd̄o dico q̄ san. nicola⁹ ꝯmēdat̄ i ei⁹ opatōe v̄tuosa ⁊c̄. Circa qd̄ notādū q̄ ei⁹ opatō v̄tuosa ōndit̄ in trib⁹. s. i sctitate vite. i pietate. ⁊ fidelitate. Pmo ōndit̄ i sctitate vite. nā dn̄s dic̄ Leui. xix. Scti estote qm̄ ego sctūs sū. Certe h̄ fecit sā. nicola⁹. Nā legit̄ q̄ ip̄e i iuuētute sua ita pure ⁊ scē vixit q̄ alioꝝ iuuenū deuitās lasciuiā eccl'ias frequētauit ⁊ q̄cq̄d ibi de sacra scriptura itelligere potuit memorie retinuit. ⁊ castitatē nō solū in corpe: s̄ etiā i mēte obseruauit ⁊ oīa q̄ ptinēt ad scm̄ hoīeꝫ toto itētōe fecit. ⁊ iō canit eccl'ia de eo. Annu⁹ ei nicola⁹ amicitiā dei p mūdiciā acq̄siuit. Nā dr̄ puer. xxij. Qui diligit cordis mūdiciā habebit amicū regē. qd̄ fec̄ san. nicola⁹. Vn̄ bn̄ dr̄ de eo Eccl'i. xliij. Valde speciosus ē in splēdore suo. Scd̄o ōndit̄ i ei⁹ pietate. Nā dic̄ amb. Cū oē peccm̄ deposueris superest vt sis pi⁹ ⁊ ꝯpatiēs. qd̄ enī mihi ē carere scelerib⁹ ⁊ nō eē mit̄ ⁊ māsuet⁹. Jō i signū huius dixit xp̄s Math. xi. Discite a me q̄r mi. sū. Certe h̄ fec̄ sctūs nicola⁹. vn̄ legit̄ de ei⁹ pietate. q̄ cū defūctꝫ pentib⁹ sci nicolai cepit cogitare quō tātā copiā diuitiaꝝ nō ad laudē hūanā. s̄ ad diuinā gl'iaꝫ dispēsaret. tūc q̄dā ꝯuicane⁹ su⁹ satꝫ nobil' tres filias v̄gies ob iopiā ꝓstituere cogit̄. vt sic eaꝝ īfami cōmertio aleret. qd̄ cū sāu. nicola⁹ cōpit scel⁹ abhorruit ⁊ massā auri pāno iuolutā in domū ei⁹ p fenestrā nocte ꝓiecit ⁊ clam recessit. Mane surgēs hō ille reppit massā auri ⁊ deo grās agens p̄mogenite nuptias celebrauit. Nō multo tpe p⁹ famul⁹ dei sil'e op⁹ pegit. Qd̄ rursus ille repiēs ⁊ in laudes irrūpēs ꝓpōsuit de cetō vigilare cepit vt sciret q̄s eēt q̄ sue inopie subuenissꝫ. Post paucos aūt dies duplicata massa auri iterꝝ i domū [illegible] ad cui⁹ sonitū ille excitat̄ ⁊ nicolaū fugiētē insequit̄ currēsq̄ʒ velocit̄ talibꝫ voce alloq̄t̄. Sisl'e gdū teq̄ʒ aspectui meo noli subtrahas. sicq̄ʒ currēs nicolaū eē cognouit moxq̄ʒ hō huius ꝓstrat⁹ osculari voluit pedes ei⁹. Qd̄ nicola⁹ renuēs ab eo exegit ne eū q̄diu viueret publicaret. Et sic pꝫ ei⁹ pietas. Vn̄ cōueniēt̄ dr̄ de eo illud ps. Tibi derelict⁹ ē paup or. tu eris adiutor. Tertio ōndit̄ in ei⁹ fidelitate. nā ip̄e fuit fidel' ꝓ p̄rio n̄ tm̄ i vita: verū etiā p⁹ mortē. nā dr̄ Apoc. ij. Esto fidelis vsq̄ʒ ad mortē ⁊ dabo tibi coronā vite ⁊c̄. Vn̄ legit̄ q̄ q̄dā iude⁹ vidēs potētiā sctī nicolai i miracul' faciēdis fec̄ imaginē ei⁹ sibi fieri ⁊ eā in domo sua collocauit ⁊ cū aliq̄ lōgius iret cōmisit scō nicolao res suas cū minis dicēs h̄ v̄ba. Ecce nicolae oīa bona tibi custodiēda cōmitto. ⁊ nisi oīa bn̄ ⁊ fidelit̄ custodieris vltiōeꝫ de te expetā v̄berib⁹ ⁊ plagis. Quadā aūt vice dū abeēt fures aduenīūt ⁊ cūcta rapuīūt solam imaginē derelinquūt. Tādē iude⁹ rediēs seq̄ʒ spoliatū vidēs imaginē alloq̄t̄ his v̄bis. Dn̄e nicolae nōne vos i domo mea posui vt res meas a latronib⁹ seruaretꝫ. cur h̄ facere noluistis ⁊ cur latrōes nō ꝓhibuistis. dura ḡ tormēta recipietꝫ ⁊ penā ꝓ latrōib⁹ luetis sicq̄ʒ meū dānū cōpēsabo in v̄ris tormēt̄. et furorē meū refrigerabo v̄berib⁹ ⁊ flagellis. Arripiēs ḡ imaginē dure eā v̄berabat. diuidētib⁹ aūt latronib⁹ q̄ rapuerāt sctūs dei tāq̄ in se v̄bera ō sctō recepissꝫ apparuit eis dicēs. Ecce q̄ dure ꝓ vob̄ flagellat⁹ sū. ecce quō in corpe effusiōnē sanguinis patior. Pergite cit⁹ ⁊ restituite cuncta q̄ rapuistꝭ alioq̄n ira oīpotētis dei in vos deseuiet. ita vt scel⁹ v̄rm i mediū publicet̄ ⁊ q̄liber v̄rm suspēdiū patiet̄. Ad queꝫ illi. Quis es tu q̄ talia nob̄ loq̄ndo minaris. Et ille. Ego sum nicola⁹ seru⁹ ihū xp̄i quē iude⁹ ꝓ reb⁹ suis custodiēdis q̄s tulistꝭ tā crudelit̄ v̄berauit. Territi illi ad iudeū veniūt ⁊ oīa restituūt. sicq̄ʒ latrōes ad viā rectitudīs redeūt ⁊ iude⁹ grām saluatoris amplectit̄ ⁊ credit. ⁊ sic pꝫ ei⁹ fidelitas. q̄re bn̄ dr̄ de eo. illō Math. xxv. Euge serue bo. ⁊ fi. ⁊c̄. ¶ Tertio dico q̄ sctūs nico. cōmēdat̄ i ei⁹ remūeratione gaudiosa aꝫ dr̄. int̄ bn̄dictōs b. Circa qd̄ notādū q̄ in sacra scriptura tria inueniūt̄ ꝓpt̄ q̄ hō cōseq̄t̄ diuinā bn̄dictōꝫ: q̄ tria sanct⁹ nico. ꝑfecte in se habuit. Primū ē recess⁹ a malo. scd̄m ē ꝓmptitudo ad miscōdiaꝫ. tertiū ē ꝑseuerātia laboris i bono. Pmo dico q̄ hō cōseq̄t̄ diuinā bn̄dictōꝫ ꝓpt̄ recessū a.

malo. vñ dr iob. i. ꝙ erat homo simplex ⁊ re
ct⁹ timēs deū ⁊ recedēs a malo. seqᷓ opibus
manuū ei⁹ bñdixisti. Nā iob vl. dr. Et addi
dit dñs oīa q̄cūq; fuerāt iob duplicata. cer
te hūc recessū a malo habuit san. nico. vñ le
git ꝙ ī iuuētute sua icepit nō tm̄ vitare ma
lū. verūetiā studuit q̄lr ī iusticia se exercē.
sic dic aplˢ ad ro. vi. Sic exhibu. mē. ve. s.
īmū. ⁊ iniq̄. ita nūc exhi. mē. ve. s. iu. ī scīfi-
catiōem. Certe h̄ fec̄ sā. Ni. q̄uia nūq; ser-
uiebat iniq̄tati ⁊ imūdicie. vñ dr ī ei⁹ legen-
da ꝙ ip̄e p̄ma die cū balnearetᷓ erect⁹ stetit
ī pelui ⁊ in pueritia tm̄ sel' feria q̄rta ⁊ sexta
vbera m̄ria sugebat. Fact⁹ āt vir ⁊ ep̄s orō
nib⁹ ⁊ ieiunijs ⁊ bonis opib⁹ īsistebat ac cor
p⁹ suū macerabat. ꝑ q̄b⁹ meruit diuiaȝ bñ-
dictōȝ. iō dr de eo illō p̄s. Hic accipiet bñdi
ctōȝ. a do. ⁊c̄. Scđo datᷓ diuiā bñdictio ꝓpᷓ
ꝓmptitudinē ad miam ⁊ cōpassiōeȝ. vñ dr
puer. xxij. q̄ ꝓn⁹ ē ad miaȝ bñdiceᷓ. Certe
h̄ fec̄ san. Ni. Vñ legitᷓ ꝙ q̄dā tp̄e iuasit fa-
mes valida totā ꝓuīciā sci Nico. ita vt oib⁹
alimēta deficerēt. Audiēs āt vir dei naues
onustas tritico portui applicuisse illuc statī
ꝓficiscitᷓ rogās nautas vt saltē trib⁹ modijs
ꝑ quālibȝ nauē piclitātib⁹ subueniret. Cui
illi. Nō audem⁹ scē pr. q2 mēsuratū triticum
ab exactore opȝ nos ī horrea ipatoris red-
dere. q̄b⁹ san. nico. dixit. Facite nūc qđ dico
⁊ vob ī dei ꝟtute ꝓmitto ꝙ nullā minutōeȝ
hēbitis apđ exactorē. qđ cū fecissent ⁊ eādeȝ
mēsurā quā ab exactore recepant reddidis-
sent. ministris ipatorio miraculū referūt. ⁊ de
um ī famulo suo Nico. magnifica laude ex-
tollūt. Frumētū aūt hm vniuscuiusq; idigē
tiā vir dei distribuit. ita vt miracl'ose duobus
ānis nō tm̄ ad victū sufficeret. sꝫ et ad vsū se-
mīs abūdās. Cū igitᷓ circa idigētes fuit ita
ꝓn⁹ ad miserādū. iō inuenit grām augmēti.
Vñ dr ꝓuer. iij. Mia ⁊ ꝟitas nō te deserāt
⁊ describe eas ī tabulis cordis tui ⁊ inuenies
grām corā deo ⁊ hoib⁹. qđ ip̄e fec̄. iō ꝓpetit
ei illō iob. xxxi. Ab īfātia creuit mecū mi'a
tio ⁊ de vtō ma. egressa ē mecū. iō meruit di
uinā bñdictōȝ. vñ p̄s. Ecce sic bñdiceᷓ hō. s.
q̄ ꝓn⁹ ē ad miaȝ. Jō dixit xp̄s Matᷓ. v. Bti
mie. ⁊c̄. Tertio datᷓ diuia bñdictio ꝓpᷓ ꝑ-
seuerātiā ī bono. vñ dic p̄s. Bñdictōȝ dabit
legislā. ibūt d ꝟtu. ⁊c̄. Certe hāc pseuerātiā
ī bois opib⁹ ⁊ ꝟtutib⁹ hūit san. Ni. q̄re me-
ruit diuā bñdic. ⁊ dei etnā ꝑ fruitōȝ. Vñ le-
gitᷓ ꝙ āno dñi. cccxliij. p⁹ ꝙ san. Ni. diu pse-
uerauerat in scō ⁊ ꝟtuoso exercitio. ⁊ dñs vel

let eū assumē rogauit deū vt ei suā bñdicti
onē etnā daret quā ꝓmisit oib⁹ elect̄ cū di-
xit. Venite bñ. pa. ⁊c̄. ⁊ vt angelos suos sibi
mitteret q̄ eū ī celū ꝑducerēt. Vñ honorād⁹
ē sā. Ni. q2 ꝓcurauit vitā etnā. Req̄. exēplū
Et iclinato capite vidit āgelos ad se veni-
entes ī cepit istū psal. In te dñe sꝑaui nō cō-
fundar. vsq; ī man⁹ tu. ⁊c̄. In his dict̄ emi-
sit spm̄. Tūc āgeli cū glia ⁊ dulci cātu aīam
ei⁹ ī celū deduxerēt ⁊ tota celestis curia eā cū
leticia recepit. Corp⁹ ꝟo ei⁹ sepultū ē ī tum
ba marmorea ⁊ a capite ꝓfluxit fons olei ⁊
a pedib⁹ fōs aq̄ ⁊ vsq; hodie sacrū oleū re-
sudat valēs ī salutē mltoꝝ. Successit āt ei
vir q̄dā boi⁹ q̄ ep̄s erat p⁹ scm̄ nico. q̄ fuit
expulsus d sede sua. Quo eiecto oleū afflue
re desijt. s3 eo reuocato ꝓtin⁹ remanauit. Et
sic pȝ q̄lr felicitᷓ pseuerauit ⁊ cū bñdict̄ bñ
dict⁹ ē. Vñ dic saluator Mat. x. Qui ꝑsene.
vsq; ī fi. h̄ sal. erit. Quare bñ dixit ī themate

De sancto Ambrosio. sermo. liiij.

Reuis in volatili-

b bus ē apis ⁊ initiū dulcoris hȝ
fruct⁹ illi⁹. Eccli. xi. Note km̄
dic eīn Aristot. iiij. ethi. Qualis vn⁹q̄sq; est
talia opatᷓ. Cū igitᷓ apis sit nālr bōa merito
ei⁹ opatio erit bōa. iō dic breuis in vo. ⁊c̄.
In q̄b⁹ q̄dē verb duo notātᷓ ī q̄b⁹ san. Amb.
hm allegoricū sensū duplr nob cōmēdatᷓ. p̄
mo notatᷓ cōditio nālis. cū dr breuia ī vola
⁊c̄. scđo notatᷓ opatio vtilis. cū additᷓ. ⁊ ini-
tium dulcoris ⁊c̄. ✠ Dico p̄mo ꝙ nota
tur ipi⁹ apis cōditio naturalis. in q̄ san. Am
brosius nobis cōmēdatᷓ. Circa qđ notāduȝ
ꝙ naturalis cōditio apis ē ꝙ hȝ puritatem
in pastu. Naȝ meliores flores ⁊ nobiliores
eligit ex q̄bus sugit mel. Sic spūalr san. am
brosius habuit hanc puritatē. quia ex nobi-
lioribus floribus. i. ꝟtutibus q̄bus xp̄s pa-
scitᷓ. Juxta illud Cañ. ij. Qui pascitᷓ intᷓ lilia
sunt mel puritat̄. Jsti aūt spūales flores sᷓ
humilitas. paupras. ⁊ castitas q̄ hoieȝ pu-
rificant ⁊ deo mltū placēt. Sic dr Eccli. xxv
In tribus. s. p̄dictis ꝟtutib⁹ bñplacituȝ est
spiritui meo q̄ sūt ꝓbata corā deo ⁊ homini
bus. Dico p̄mo ꝙ san. Amb. hūit florē hūili
tatis. Est eīm hūilitas iste flos. de q̄ dr Esa.
xi. Egredietᷓ ꝟga de radice iesse ⁊ flos d ra-
dice ei⁹ ascēdet ⁊ reqescet sup eū spūs dñi.
Et Esa. vl. Ad quē respiciā nisi ad paupercu
lū ⁊ cōtritū spū. i. humilē. Certe hūc f...

hūilitas hūit Amb. Unde legit̄ φ cū q̄dā vice
mediolanū venisset τ ibidē tūc epūs decesset
aduenit ppl's sibi de epō puidē. s; cū int̄ arri
anos τ catholicos de eligēdo epō mag̅ sedi=
tio oriret̄. Amb. cā sedāde seditōnis illuc p=
rexit τ stati vox īfant̄ īsonuit dicēs amb. eē
epm. cui' voci vnanimit̄ ↄsenserūt Amb. epm
acclamātes. Et ille ↄtinuo ecc'iaz exiens τ
se eē īdignū clamauit. ppl's ↄo mag̅ ac ma=
gis ↄclamauit eū eē epm. s; cū se sic nō ↄfi=
cere videret fugā media nocte petijt. ecce φ
hūil fuit φ sic dignitates fugit. Cūq; papiā
pgē putaret mane apud portas ciuitat̄ me=
diolanēs̄ iuenit̄. q̄ se iterū abscōdit. tñ iuēt'
ē τ octaua die i epalē cathedram subleuat'
est. Et iō dic̄ Greg. Qui sibi vil' apō deū ma
gn' ē. Qd̄ fec̄ sctūs Amb. cū hūilitatē mltuz
dilexit. iō florē τ ↄtutē hūilitat̄ i se habuit τ
ex ea mel puritat̄ suxit. Unde dic̄ Hug. de clau
stro aīe. sic mel ↄdit̄ in ↄfectiōe medicie cū
oīb' diūsitatib' speciez. sic dulcedie hūilita
tis ↄdiunt̄ oīa gnā ↄtutū. Nā oīa opa que
hō fac̄ i hūilitate sūt meritoria τ deo gr̄a et
pura. Unde Greg. Illa ↄt' i nob̄ ↄacit̄ pullu=
lat. i. erit q̄ i radice hūilitat̄ ↄdurat. ¶ Se
cūdo dico φ Amb. hūit florē τ ↄtutē paup
tat̄ q̄ multū placet deo τ fac̄ hoiem pfectum
Iuxt̄ illud Luc. xviij. Si vis pfect' τc. Unde in
signū hui' dr̄: Luc. ix. Qr ies'us ↄuocat̄ duo=
decim ap'lis dedit ill' ptātem sup oīa demo=
nia τ vt lāguores curarēt. τ misit illos pre=
dicare regnū dei. τ ait ad illos. Nihil tulerit̄
in via neq; ↄgā neq; pecuniā neq; perā ne=
q; panez neq; duas tunicas habeat̄. Certe
hūc florē τ ↄtutē habuit btūs Amb. nā oīa
q̄ habuit paupib' erogauit. Unde legit̄ φ di=
xit. si de me aliq̄d posceret̄: aut dom' aut au=
rū: aut argētū qd̄ mei iur̄ eēt libent̄ offerrē
nihil possum nisi de corde meo tradē τ ad h̄
pat' sum. ipe diuitias multum abhorruit τ
pauptatē dilexit. Unde legit̄ φ cū q̄dam vice
romā pgēt τ in q̄dā villa apud quēdaz ho=
minē nimis locupletē hospitat' fuisset. quē
de statu suo sollicite req̄siuit. Cui ille. Domie
stat' me' felix extitit gl'iosus τ ↄsper: ecce di
uitijs τ delitijs τ ceteris infinit̄ bonis abun
do. seruos τ famulos q̄pplures habeo. copio
sam turbā filioz τ nepotū possideo nec vnq̄
aliq̄d adūsi mihi accidit. Qd̄ audiēs sanct'
Amb. vehemēter obstupuit. τ hijs q̄ secum
erāt in comitatu dixit. Surgite τ hinc q̄to=
cit' fugite. quia dn̄s nō est in loco isto. Fe=
[illegible]ce filij nec in fugiēdo morām facite ne
nos diuina vltio hic apphēdat. τ ne in pctis
eoz parit̄ inuoluamur. Cū aūt fugerēt τ ae
liquātulum ↄcessissent subito terra aperuit
se τ hoiem illū cum vniūsis q̄ ad ipm perti=
nebāt ita absorbuit vt nullū vestigium inde
remaneret. qd̄ cernēs Amb. dixit. Ecce fra=
tres q̄ misericordit̄ de' parcit cū adūsa tri=
buit. τ q̄ seuere irascit̄ cū sp ↄspera elargit̄.
In eodē aūt loco fouea remāsisse dr̄ i testio
niū. Unde cū. vidēt auariciā cresce in mult̄ ve
hemēter i ngemuit. τ se de hui' seculi erūna
liberari īstāt' orauit. Unde bn̄ potuit dicere
illud apl'i. ad Phil'. iij. Oīa detrimētū esse
τ arbitror vt stercora vt xp̄m lucrifaciā τ i=
ueniar i n illo ↄfigurat'. i. silis. Unde dic̄ bern.
Btūs ē q̄ post illa nō abijt q̄ possessa onerant
amata inq̄nāt. qd̄ fec̄ btūs Amb. ¶ Ter=
tio hūit florē τ ↄtutē castitat̄ q̄ deo mul'tuz
placet τ ex ea pascit̄. Nam dic̄ apl's. Gal. v.
Fruct' ↄspūs ē castitas. iō de' elegit electos
suos i puritate. Unde Eph. i. Elegit nos ante
mūdi ↄstitutiōez vt eēm' scti τ immaculati
Certe hūc florem puritat̄ hūit sctūs Amb.
Unde legit̄ φ cū q̄dā vice iuisset i quādā ciui=
tatē ↄ q̄dā epō ordināndo τ ei' electiōi Ius=
stina ipatrix τ alij hētici ↄdicerēt: volentes
vt i x sua secta aliq̄s ordinaret̄. Tunc vna de
ↄg ,imb' arrianoz ipudētior ceter̄ Ambro=
siū , cū vestimēto apphēdebat volēs ipz ad
ↄt ē mulieruz trahē vt ab eis cesus de eccl'ia
cuz iniuria pelleret̄. Cui ait Amb. Et si ego
tāt o sacerdotio īdign' sum. te tñ nō decet in
q̄lē xūq; sacerdotē manū mittē. Unde tunē de=
buisti iudiciuz dei ne tibi aliq̄d ↄtingat. Qd̄
dic tū ↄfirmatū ē. nā altera die mortua est.
Et sicut ipa Amb. manu voluit trahē ad cō
tumelias. ita ipe graz ↄ cōtumelia reddēs
eā ad sepulchū ↄduxit. qd̄ factū oēs per=
terruit. Refert etiā Hiero. eū dixisse. Uirgi=
nitatē nō solū efferim' s; etiā suam'. Ipse
eñ fuit castissim'. τ sic pz q̄lr̄ florē castitat̄
habuit. vñ bñ dicit de eo xp̄s illud. Cant. v.
Dilect' me' candid' τ rubicūd'. Candidus
ↄpt̄ castitatē τ puritatē ment̄. τ rubicund'
ↄpt̄ pulchritudinē corpis. Nā ↄfecta casti=
tas nō est tñ carnis: verūetiaz mētis. Unde
Greg'. Nulla ē castitas carnis quā non cō=
mēdat puritas mēt̄. Et sic pz ↄmū scz q̄lit̄
btūs Amb. ex nobilib' florib'. i. ↄtutib' su=
xit mel puritat̄. Unde bñ dr̄ Amb. i. spēs redo
lens dei. Nam Amb. dr̄ ab ambra que ē spe=
cies valde redolēs τ pciosa. τ sius qd̄ est de=
us q̄si spēs redolens dei. vñ ipe ē de numero

mor de qb⁹ dic apls.ij. Cor.ij. Xpi bonus odor sum⁹. A Secūdo dico q̄ i v̄bis p̄missis notat̄ ip̄i⁹ apis vtil' opatio cū ↄcludit̄ᵣ. fruct⁹ illi⁹ hȝ initiū dulcoꝝ. Est notād ū q̄ apis hȝ triplicē opatiōeȝ naturalr̄ quam etiā habuit ambrosi⁹ sp̄ualr̄. s. fecūditatē in partu. sagacitatē i ope. sedulitatē in labore. Primo dico q̄ apis hȝ fecūditatē i ptu. q2 singul' ānis gemios fruct⁹ reddit. sic sctūs ambrosi⁹ habuit fecūditatē i partu bonoꝝ operū. nā gemios fruct⁹ reddidit scȝ iuuētutē ꝛ senectutē. m̄x illō ecc̄s. xi. mane seia semē tuū ꝛ vespe n̄ cesset man⁹ tua. q. d. In iuuētute icipe bonū op⁹ tuū ꝛ i senectute nō dimittas qd̄ fecit sctūs Amb. in cui⁹ signū legit̄ q̄ cū nat⁹ eēt, ꝛ i cuna iacuisset ꝛ dormiret subito examen apū adueniēs i os ei⁹ igrediēdi vices frequētauit q̄si i alueolū suū itraret ꝛ exiret. q̄ postea euolātes i tātā aeris altitudinē subleuate sunt vt ocul' hoīu minime videri poterāt qd̄ vidēs pr̄ ait. Si vixerit ifantul⁹ ille aliq̄d magni erit. ꝛ sic stati traditus lr̄is ꝛ iuuētutē in bonis ꝛ sctis opib⁹ icepit: ꝛ i senectute vsqȝ ad finē vite ↄsūmauit. Et sic pȝ quō habuit fecūditatē in partu bonorū operū cū iuuētutē ꝛ senectutē i v̄tutib⁹ ↄsūmauit. vn̄ ad Gal'. vlti. Bonum faciētes nō deficiam⁹ vllo tpe. sequitur. Tpe enī suo metem⁹. s. vitā etnā. vn̄ dic saluator Mat. x. Qui pseuerauerit in finē h̄ salu⁹ erit. B Secūdo dico q̄ apis hȝ sagacitatē in opere nā mira ꝛ sagaci opatiōe domiciliu ꝛ mel cōponit. sic sctūs Amb. habuit sagacitatem opis. Nā mel diuine sapie ꝛ dulcedinē sacre scripture mira ꝛ sagaci opatiōe posuit in corde suū ꝛ alioꝝ. vn̄ Eccl'. xv. In medio ecclesie aperuit os eius ꝛ ipleuit eū dn̄s spū sapientie ꝛc. vn̄ legit̄ q̄ ipe oīue liberalib⁹ scientiis ē edoct⁹ qb⁹ diuinis scientijs plures ad fidē cōuertit. Vn̄ q̄dā hc̄tic⁹ durus disputator ꝛ incōuertibil' ad fidē cū audiret Amb. p̄dicātē vidit ad aures ei⁹ āgelū loq̄ntem v̄ba q̄ ipe p̄dicauit. Quo viso xpian⁹ effect⁹ est. ꝛ fidē quā psequebat̄ cepit defendē. Ipse enī sctm̄ Aug. doctorē egregiū ad fidē conuertit. sic dr̄ i legēda scti Aug. Cū enī Aug. adhuc eēt infidel' cepit sctō Amb. adherere ꝛ audire ei⁹ p̄dicatiōes frequēter q̄ ↄ errorem ꝛ heresim manicheoꝝ disputauit ꝛ ipm̄ apertis rōnib⁹ ꝛ autoritatib⁹ confutauit vt ita error ille a corde Augustini penit⁹ pelleretur. ꝛ sic vltimatum adueniēte pascali tpe cū Aug⁹. esset ānoꝝ. xxx. meritis matris ꝛ p̄dicatiōe Ambrosij sacrū baptisma suscepit. Tūc sicut fert̄ Amb. dixit. Te deū laudam⁹ Et Aug⁹. r̄ndit. te dn̄m ↄfitemur ꝛc. Et sic ipi duo hūc hymnū alternati cōposuerunt ꝛ vsqȝ in finē decantauerūt. Et sic patet qualiter mira ꝛ sagaci opatiōe i cor suū ꝛ aliorum seminauit dulcedinē sacre theologie. Unde potuit dicē illud ad Aug. Prou. iiij. Viā sapiētie mōstrabo tibi. s. sacre scpture. Et Augusti. Ad oēs q̄s Ambro. docuit potuit illd̄ dicē Johel'. ij. Exultate ꝛ letamī in dn̄o deo nr̄o q̄ dedit nobis doctorē iusticie. C Tertio dico q̄ apis hȝ sedulitatē in labōre. quia raro ociosa existit. Nā de flore in florē volat ꝛ sugit mel. Sic sctūs Ambro. nūq̄ fuit ociosus. s; ꝑpter amorē dei fuit semp in sanct̄ occupatiōib⁹. Nā s̄m Greg. Amor dei nūq̄ ē ociosus. Unde legit̄ de eo q̄ ipe fuit ita sedulus in labore q̄ libros quos ipe dictauit ex inspiratiōe diuīa ꝑpria manu scriberet nisi cū infirmitate corpis g̃uaret̄. de illo autē labore iuit ad aliū laborē. hoc est q̄ fuit tante abstinētie q̄ q̄tidie ieiunauit nisi in sabbato ꝛ in die dn̄ico ꝛ in summis festiuitatib⁹. Et de abstinētia iuit ad amorē dei p̄ desiderium martyrij. Nam cū p̄positus Valētini imperatoris mādauit Amb. dicēs. Tu ↄtemnis imp̄atorem. caput tuū tollo. Cui Amb. De⁹ p̄mittat te vt tu facias qd̄ minaris. Vn̄ cū a paulino interrogaret̄ cur sctōs q̄ moriebātur sic defleret. r̄ndit. Nō putes q̄ fleo q2 recesserūt: s; iō q2 me ad gl'iam p̄cesserūt. Cū aūt videret q̄ p̄ martyriū ad deū venire nō poterat vehementer ingemuit: ꝛ se de erūna hui⁹ seculi liberari exorauit. Quō cū se obtinuisse p̄cepit reuelauit fratribus q̄ vsqȝ ad dn̄icā resurrectiōis secū eēnt. Vn̄ ante paucos dies anteq̄ detineret̄ īfirmitate cū dictaret aliq̄ subito ip̄is vidētib⁹ ignis caput ei⁹ cooperuit in modū scuti breuis ꝛ paulati p̄ os ei⁹ tanq̄ habitator i domū itrauit. Tunc facies ei⁹ q̄si nix effecta ē s; post aspectionem eoꝝ reūsa ē. post paucos autē dies cepit laborare infirmitate. Tunc comes italie cum eēt mediolani cōuocauit nobiles dicens. q̄ tanto viro recedēte timēdū esset ne italie v̄terit⁹ imineret. Rogauitqȝ vt virum dei accederēt rogantes vt sibi adhuc spaciū viuendi ip̄etraret. Quō cū ille ab eis audiuit. respōdit Non ita inter vos a vixi vt me viuere pudeat nec mori timeo q2 bonū dn̄m habem⁹. Vn̄de honorat⁹ eps̄ v̄cellens q̄ obitum scti Ambrosij expectabat cū se sopori dedisset [illegible]

tertiose acclamātē audiuit. Surge q̄ modo
ābrosi⁹ ē recessur⁹: q̄ surgēa mediolanū cō-
ct⁹ vēit ⁊ ei sacrm̄ dn̄ici corpis dedit. mox il-
le man⁹ ī modū cruc̄ expādit. ⁊ spm̄ int̄ ver
ba orōnia efflauit. Cū āt ī nocte pasce corp⁹
ei⁹ fuisset delatū plurimi infantes baptizati
eū viderūt: ita vt aliq̄ eū ī cathedra sedētem
aliq̄ eū ascēdētē digito suis parētib⁹ demō-
strauerīt. Et sic p₃ q̄l̄r de labore ī laborē: ⁊ de
labore ī etn̄ā reqē₃ iuit. Un̄ ip̄e ē de nūero il
lo₊ de q̄b⁹ spūsāctūa ꝑ os dauid dic̄. Ibūt d̄
v̄tute ī v̄tutē. Nō ip̄e sapiēs ↄguit ī spūscō
cū dic̄ Prou.iiij. Justo₊ semita q̄si lux splē-
dēs ꝓcedit ⁊ crescit vsq₃ ad ꝑfectā diē. sc₃ ī
patria vbi cū mag̃ gaudio cū oīb⁹ electis
gaudet. Un̄ h̄ ē illa dies quā fec̄ dn̄s exulte
mus ⁊ letemur in ea. Unde concluditur de
eo. Fruct⁹ illi⁹ b₃ initiū dulcedis ⁊c̄.

De ↄceptiōe btē Marie v̄gis. Ser. v.

Oncepit me mater

c mea. ps. l. Uerba p̄nt eē virgis
Marie cui⁹ festū ↄceptiōis ec
clesia hodie celebrat. Notate charissimi. dic̄
enī Arist. ī li. ij. de gn̄atiōe ⁊ co₊. q᷑ meli⁹ est
eē q᷑ nō eē. Cū igr̄ de⁹ voluit Mario₃ dile-
ctā suā mr̄ē₃ ī eē ꝓducē ordinauit vt anna
steril̄ eā cōcipet ⁊ pareret. iō misit angelu₃
suū vt nūciaret sctē āne q᷑ deberet cōcipere
⁊ parē filiā ⁊ nūcupare nomē ei⁹ Maria. q̄
cōcepit ⁊ pepit ⁊ filiā in eē nature s̄m diui-
nā ordinatiōem ꝓduxit. q̄re bn̄ Maria tūc
dicē potuit. Cōcepit me mr̄ mea. D Cir-
cā ↄceptiōe₃ v̄gis Marie tria sūt notāda.
q̄ tāgūt hodiernū festū. Pⁱo quō v̄go ma-
ria a mr̄e sua tpal̄r ē cōcepta. Secūdo quō
sine originali pctō. Tertio q᷑ p̄ns festū ↄce-
ptiōis celebrari d₃. De p̄mo sciēdum q᷑ btā
v̄go Maria cōcepta ē a porētib⁹ singular̄
ꝑfectiōis. s. ab āna mr̄e sua ⁊ ioachī p̄re suo
Hoc nō ī s̄mone de natiuitate v̄gis Marie
Secūdo q᷑ sine originali pctō ē cōcepta: qd̄
ōndit̄ tripliciť. Pⁱo q₂ fuit a deo ꝓseruata.
Secūdo q₂ h̄ ē ꝑ sacrā scp̄turā p̄figuratum
ac ꝑ dicta sctō₊ docto₊ approbatū. Tertio
q₂ est exemplis premūciata ac confirmato
Dico g̃ q᷑ Maria sine originali pctō ē cōce-
pta. q₂ fuit a deo ꝓseruata. Circo qd̄ notādū
q᷑ ꝓseruatio v̄gis ob originali pctō ōnditur
tripliciť s̄m tria attributa ī diuinis. s. ꝑ potēti-
am. sapia₃. ⁊ bonitatē: q̄ attribuūť ꝑsonia ī
diuis. Nā vt dic̄ mgr̄ lib. i. dist. xxxiiij. q᷑ q̄-
[illegible] sit vnū ⁊ idē penit⁹ potēcia sapiētia
⁊ bonitas. tn̄ potētia appropať p̄ri. sapia fi
lio. bonitas spūiscō. b₃ ista tria v̄go maria
ē a trib⁹ ꝑsonis ī diuinis ob origīali ꝓuata
Un̄ ↄueniens p̄nt dicere illō. i. Mach. ix.
Absit vt inferam⁹ crimē glīe nr̄e. i. virgini
marie. Ipsa est. n. glīa sctē trinitat̄. vn̄ dic̄
Ber. Marie sinū grē oīb⁹ apuit vt de pleni
tudine ei⁹ accipiāt vniuersi. captiu⁹ redēp-
tionē: eger curatōem: tristis ↄsolatōe₃. pec-
cato₂ veniā. iust⁹ grām. angel⁹ leticiā. tota
trinitas glīam. Ecce quō maria s̄m Ber. ē
glīa sctē trinitat̄. q̄re bn̄ dicit absit ⁊c̄. E
Un̄ p̄mo ōndiť q᷑ de⁹ p̄r ꝓuauit mariā: q₂
potuit. iō sibi attribuiť siue appropať poten
tia. Un̄ magr̄ li. i. di. xliij. dic̄. Oīpotētia dei ē
⁊ oīpotēs ē de⁹: q₂ oīa potuit q̄ vult. Cū igiť
de⁹ sit oīpotēs ipse etiā potuit suā mr̄ēm ꝓ-
seruare. Et q̄uis de⁹ dederit illā legē ⁊ siia₃
q᷑ ꝓpť pctm̄ p̄mo₊ parentū oēs hoīes debe-
rent ↄhere origīale: tn̄ ipse voluit etiā p̄uile-
giare suā mr̄ēm ne ↄheret origīale. Nā lex
dic̄ q᷑ p̄nceps vl̄ïs nō ē astrict⁹ legib⁹ suis.
cū ip̄e sit supra oē₃ legē. igr̄ q̄tūcūq₃ fuerit
diuine legis oēm hoīe₃ ↄhere origīale. de⁹
tn̄ potuit ꝓuare sp̄ali p̄uilegio suā dilectā
mr̄ēm ne īcurreret maculā. sic̄ et ipse dedit
sp̄ale p̄uilegiū enoch ⁊ helie ↄ legem cōem
moriēdi q̄s viuētes trāstulit de h̄ mūdo. vt
h̄etur Gen. v. ⁊. iiij. Reg. ij. q̄ cū debebāt s̄₃
cōe₃ legē a deo datā mori. Iux̄ illō Gen. iij.
Puluis es ⁊ ī pul. re. sic de⁹ potuit facere dā
do ī sp̄ali mr̄i sue priuilegiū ↄ cōe₃ legē da
tā oīb⁹ vt ↄcipeñť ī pctō origīali: ꝙ ip̄a v̄go
nō. vn̄ ꝓpter illō posse ponit vna ↄclō q̄ est
de intētōe scoti doc. subtil̄. dn̄i aureoli fran
cisci marōia. hugonis de nouo claustro. ⁊ a-
lio₊ plimo₊ doc. q̄ est tal̄. q᷑ sic̄ v̄go dei ge
nitrix tal̄r fuit sanctificata ōn̄ suā natiuitā-
tē q᷑ nūq̄ aliqd̄ pctm̄ actu ale h̄uit. ita v̄a-
cit̄ scrificari potuit q᷑ nūq̄ pctm̄ originale
habuiss₃. Un̄ dic̄ aug⁹. de natu. ⁊ grā. Hac
v̄gīe excepta si oēa scti ⁊ sctē dei ↄgregori
possent. et q̄reret ab eia an peccatum h̄reut
qd̄ rn̄derent nisi qd̄ Jo. oit. Si dixerim⁹ q᷑
pctm̄ nō h̄em⁹ nos ip̄. sed. ⁊ v̄i. ī nob nō est.
F Scd̄o ōndiť q᷑ de⁹ fili⁹ ꝑ suā sapiē₃ ꝓ-
seruauit suā dilectā mr̄ēm ab originali pctō.
q₂ decuit eū facere. iō attribuiť sibi sapia q̄
se tn̄ ī aīas sctās trāsfert. vt d₃ Sa. vij. Cū
g̃ dei fili⁹ q̄ est sapia p̄ris voluit ih̄itare vir
ginē mariā decuit vt ea₃ ꝓseruaret. vn̄ dic̄
pa. ī spū. Domū tu. d̄. sā. do. S₃ sctitudo vt
dic̄ dyo. ē mūdicia ab oīb⁹ īqnamentis li

bera.s.mortalib᷒.venialib᷒.ꝛ originalib᷒. et
ꝗ decuit ipm̄ pseruare mrē3 suā ab originali
pctō. Vñ di. Ansl.in li.ꝺ cõceptu virginali.c.
xviij.ꝙ de ꝟgine mūdissima dei fili᷒ nat᷒ ē.
Nā decebat vt illi᷒ hoīs ꝯceptio ꝺ mr̄e pu-
rissima fieret.ꝛ decēs erat vt mr̄ dei ea puri
tate niteret q̄ sub deo neq̄t maior itelligi.cui
de᷒ pr̄ vnicū filiū suū quē ita datu dispsue
rat vt nālit̄ eēt vn᷒ de᷒ ꝛ idē cōis fili᷒ dei prīs
ꝛ ꝟginis. Si mō ꝟgo nō fuisset pꝛ̄uata ab
originali tūc maior fuiss3 puritas sub deo ꝙ̄
puritas ꝟgīs.qꝺ deū nō decuiss3.p3 ꝺ i pri
ma muliere q̄ fuit creata i grā ꝛ i statu ino-
cētie ꝛ i puritate origial' iusticie p quā po-
terat stare i sūma puritate cōpetēti rōnali
creature.vt p3 p mgr̄m li.ij.di.v. vbi dic̄ ꝙ
hoī i creatōe data ē potētia stare.i. nō decli-
nare ab eo qꝺ accepit.i.puritas origial' iu-
sticie.ꝭ si ꝟgo gl'iosa nō fuiss3 pꝛ̄uata ab ori
ginali pctō.ꝛ icurriss3 pctm̄ origiale.tūc pu
ritas eue q̄ fuit auctrix imūdicie ꝛ initium
pcti fuiss3 multū maior ꝙ̄ puritas marie q̄
ē destructrix toti᷒ pcti.qꝺ deū nō decuiss3.ꝗ
ꝯueniēt ꝯcludit̄ ꝙ de᷒ fili᷒ cui attribuit̄ sa
piētia p suā sapiā3 pꝛ̄uauit mrē3 suā cū eū
decuit facere ꝙ sit sine originali pctō ꝯcepta
vñ dic̄ Ber. Hāc fecisti dn̄e imaginē boitat̄
tue vt i ea velut artifex ondereꝭ magisteriū
pietat̄ tue B Tertio ondit̄ ꝙ de᷒ spūssan
ct᷒ p suā bonitatē pꝛ̄uauit ꝟginē mariā ab
origiali pctō.io attribuit̄ sibi bonitas q̄ oia
a deo creata fcā sūt bona. Nā dic̄ Aris.iij.
Ethi.ꝙ q̄lis vnusq̄sq3 ē talia opat̄. Cū ꝗ de
us sit summū bonū seq̄t̄ necessario ꝙ fcā sua
sunt bona. Jō ꝺr Geñ.i. Vidit de᷒ cūcta q̄ fe
ce.ꝛ e.v.bo. Cū igit̄ de᷒ p̄ oib᷒ creaturis p-
elegit mariā i mr̄e3 vt ex ea sumeret hūanā
naturā i q̄ recupare voluit totū bonū p pec
catū amissū.seq̄t̄ ꝯueniēt̄ ꝙ ipe eā pꝛ̄uauit
de fctō ab oi pctō. vñ dic̄ Ansl.in li. quē edi-
dit de cōceptōe ꝟgīo. Jndignū ē ꝙ illa q̄ fu
tura erat mr̄ dei ꝛ dn̄a angeloꝝ aliq̄n fuiss3
de cōsortio hoim pctōꝝ. Jō dic̄ ibidē exp̄sse
ꝙ nō ꝯxit origiale. vñ totū3 motiuū q̄ ista
sua de pꝛ̄uatōe ꝟgīs ab origiali fulcit̄ cō-
sistit i hac rōe.s.ꝙ de᷒ potuit facere ꝙ̄tū ad
pimū.ꝛ si potuit decuit ꝙ̄tū ad scdm.ꝛ si de-
cuit factū fuit ꝙ̄tū ad tertiū. vñ dic̄ Aug᷒.i
li.de natura ꝛ grā.in ꝟgīe maria nullū vo-
lo ꝙ̄ fuit pctm̄ Cū.n.ꝺ pctīs agit̄ ꝑpt̄ hono-
rē dei nullā qōnē volo hr̄e de ea. Si ꝗ ē dei
ho nor.certū ē ꝙ factū sit.vñ dic̄ Ansl. O tu
bn̄dicta īt̄ mulieres q̄ angelos vīcꝭ puri-
tate ꝛ sctōs supas sctitate. D Scdō dico
ꝙ ꝟgo maria ē sine pctō origiali ꝯcepta.q2
hꝺ ē p sacrā scripturā pꝛ̄figuratū ac p dicta
sctōꝝ doctoꝝ ꝓbatū. vñ figura hui᷒ pcessit
in Ezechia rege de q̄ ꝺr Esa.xxxviij.ꝛ .iiij.
Reg.xx.ꝙ ipe erat moritur᷒ ꝺm oēs cāo ife
riores ꝛ ꝺm dei ordinationē ꝛ volūtatē. Nā
de᷒ misit ysaiā ꝓphā3 ad eū vt diceret ei ex
pte dei. Dispone domui tue.q2 morieris ꝛ nō
viues ꝛc. Et tn̄ mors a cā pꝛ̄ima pꝛ̄dicta fuit
cū de᷒.xv.ānos vite sue addidit. Sic ꝙ̄uis
ꝟgo gloriosa ꝺm cōe3 cursū poterat ꝯcipi i
origiali.tn̄ de᷒ pꝛ̄uenit ne ei᷒ mr̄ dilecta sicut
ceteri hoīes inquaret̄. Hui᷒ figura etiā p3
in abraam.quia fuit redemp tio de hur cal
deoꝝ ne ꝯburaret̄ in quo aram frat̄ fu᷒ fuit
ꝯbust᷒. q̄ tn̄ naturali opatōe ipi᷒ ignio po-
tuit ꝯburi.nisi fuiss3 a deo pꝛ̄seruat᷒. Figura
hui᷒ p3 etiā Dañ.iij.vbi ꝺr ꝙ tres pueri in
fornace accēsa fuerāt pꝛ̄seruati ne ꝯburerēt̄
sic ꝟgo maria fuit pꝛ̄seruata ab origiali. vñ
dic̄ Dyo.in li.de angelica hierarch.c.vij.pte
x. Optimū gen᷒ purgatiōis ē nō a sorde q̄
i fuit ꝭ ne i sit.qꝺ accidit i ꝟgīe maria. Et ꝺ
quō fuit salutata p āgelū sūme dicēdo.aue
qꝺ ē sine ve.si macl'ata fuiss3 vicio ꝛ ve ori
gialia pcti seu culpe. Quare dic̄ Aug.in lib.
de heresib᷒ in pꝛ̄sona xp̄i sic.si potuit mater
mea inquari cum eam facerem. potui ex ea
inquinari cum ex ea nascerer. quoꝝ vtrūq3
est impossibile. Si mō ē impossibile ꝙ ma-
ria mater dei inquinaret̄ vt vult Aug. seq̄t̄
ꝙ nunq̄ habuit originale pctm̄. Jtē idem
dic̄ Ansl.in libello quē edidit de cōceptōe ꝟ
ginis.ꝛ dicit exp̄sse ꝙ nō ꝯxit origiale. Jtē
Rich.ꝺ sctō victo. Jtē doc. subtilis i ꝺmōe
de cōceptōe ꝟginis. Jtē venerabilis linco-
niensis in suis dict̄ idem tenet. Jtē Aug.in
li.de natura ꝛ grā multiplicit̄ ꝓbat ꝛ dicit
beatā ꝟginē eē sine oi pctō. Cū igit̄ tot ma
gni ꝛ solennes doctores tenent quorū aliq̄
sunt magni scti ꝙ maria sit sine originali. se
quit̄ ꝙ a quolibet catholico ē tenendū. Et
rō est. Nam dicta sctōꝝ fuerūt in quolibet
ꝯcilio cōfirmata.vt p3.xv.dis.c.scta. Jbi eñi
scta synod᷒ cōfirmat dicta sctōꝝ.s.aug. hie-
ro.ꝛ alioꝝ. Et dicit ꝙ a cunctis fideliv᷒ sūt
retinēda sicē q̄ttuor euāgeliste. cū scti docto.
dicūt ꝟginē mariā eē cōceptā sine origiali
seq̄t̄ ꝓpositum. Certe necmirū ꝙ ista affir
matō a catholic̄ tenea t̄.cū etiā saraceni illō
pꝛ̄conū sibi attribuāt. Nā in q̄dam li.suo q̄
ꝺr alkorā.q̄ liber fuit edit᷒ p discipulū ma-

chometi ꝛ est auctēticꝰ inter eos. vbi sic inqͣt
machometi discipl's. audiui nūciū dei dicen
tē. Nullꝰ de filijs adā nascit̃ quē nō tangat
sathā: pter mariā ꝛ filiū eius. Quapropter
ꝛ ipse machometꝰ collaudās ꝟginē in suo
alcorano sic dic. O maria deꝰ vtiqꝫ deputa-
uit te: ꝛ elegit te sup feminas sc'loꝝ. O ma-
ria deꝰ annūciauit tibi ꝟbū suū de senonē
eiꝰ messias. ꝛ iħs marie filiꝰ honorabit̃ in h
sc'lo ꝛ in alio ꝛc. ꝗ Tertio dico ꝙ ꝟgo
maria ē sine origiāli ꝯcepta: qꝛ ē exēplis cō
firmatū. Spāliter aūt tribꝰ exēplis q̄ facta
sūt in tribꝰ magnis doc. scte mr̄is ecclie. s. i
magr̄o alexādro nyccā. in dño bonauētura
card mali. ꝛ in scto berñ. Et p̄mo ꝯfirmatū
ꝛ ꝓbatū ē miraculo ꝛ exēplo qđ factum ē i
mgr̄o Alex. nyccā. de q̄ legit̃ ꝙ tribꝰ vicibꝰ
ꝯliter ꝓmulgauit se determinaturū btām vir
ginē eē ꝯceptā i pctō origiali q̄ sp ꝑ īfirmi-
tatē ꝓhibitꝰ ē. tandē ꝓposuit ꝛ ꝓmisit fina
lit̃ declare ꝛ determinare hāc ꝯclōnē. q̄ iterū
nocte p̄cedēte īcidit magnā īfirmitatem ꝛ
mltū paciebat̃. Tūc inuocauit btāꝫ ꝟginē
vt ei s'bueniret. Vñ ꝟtute illiꝰ inuocatiōis
venit btā ꝟgo de nocte regio silētio ip̄o tn̄
vigilāte. dicēs ei. Hāc infirmitatē pateris
ꝓ eo ꝙ me eē ꝯceptā in pctō originali ꝓba
re niter'. Et arrepto cultello ꝓdissequē sue
exadit de latere nigr̄i maximā ꝛ fetentē pu
tredinē: ꝛ assumpto acu ꝛ serico filo cōsoli-
dat latꝰ vbiqꝫ. Et recedēte btā ꝟgine. ma-
gister optime ꝯualuit. ꝛ vocauit scholarem
secū in camera dormientē q̄ īuenit h̄m rem
gestā pleniꝰ ꝛ ꝑfecte. Mgr̄ ꝟo postea amo
uit ipiā opinionē: ꝛ ꝯposuit magnū librum
de ꝯceptōe ꝟginis ꝙ sine oī pctō origināli
eēt ꝯcepta. Vñ in eodē libro exposuit de btā
virgīe illud Cāt. iiij. Tota pulchra es ami
ca mea: ꝛ macl'a n̄ ē i te: qꝛ nec origīal' nec
actual' pctī. Scđo ꝓbatū ē ꝑ miraculū ꝛ ex
ēplū qđ factū ē i dño bonauētura q̄ etiā ꝫ
li. iij. dis. iij. q. ij. et. iij. ꝙ virgo maria sit in
origiali pctō ꝯcepta. Vñ fert̃ ð eodē qđ ac
cidit parisꝰ ꝙ q̄dā deuotꝰ frater ordinis
minoꝝ frequēter oī nocte deuote orauit in
choro: q̄ cū sic i oratōibꝰ extitit audiuit quē
dā sonū q̄si vnius musce. ꝛ mirabat̃ q̄d hoc
eēt: ꝛ q̄d significaret ꝙ audiret talē sonum
tp̄e insolito ꝛ attentiꝰ ꝯsiderauit ꝛ pluribꝰ
noctibus sp audiuit illum sonuꝫ sup altare
ꝟginis marie. postꝙ aūt pluries audiuit ꝛ
multū miratꝰ ē. dixit. adiuro te ꝑ dñm nr̄m
ihm xp̄m vt dicas mihi q̄d sis. audiuit vocē
dicentem sibi. Ego sum bonauētura. qui ait.
O eximie magister: quō est vobis ꝛ quare
facitis talem insolitum sonuꝫ. q̄ respondit.
Bene erit de me: qꝛ sum de numero saluan-
doꝝ: sed ex quo tenui illā ꝯclusionem ꝙ be
ata ꝟgo eēt in peccato origināli concepta.
ideo sustineo hic sup altare beate virginis
purgatorium ꝛ ꝑnā meam. ꝛ postꝙ purga
tus fuero euolabo ad celum. Vnde bonauē
tura pōt dicere illud ꝓs. De ista cōclusione
ꝓpter te mortificamur tota die. Tertio ꝓ-
batum est ꝑ exemplū qđ factū est in sancto
Berñ. qui tenuit beataꝫ virginē esse conce-
ptā in peccato originali. Vñ dicit in quodā
s'mone expōnēs de beata ꝟgine illud verbū
Aufer rubiginē de argēto: ꝛ sic egredietur
vas pulcherrimū. h' est de ꝟgine maria dic
aufer rubiginē. i. originale peccatū ꝛ sic egre
diet̃ vas pulcherrimū. i. ꝟgo gloriosa. igit̃
s'm eū fuit in ea originale peccatū. Vñ pro-
pter hanc opinionē fert̃ de sancto Berñ. eūꝫ
post mortē cuidā cū macula apparuisse asse-
rens se illā h̄re ꝓpter h' ꝙ ip̄e tenuit beatā
virginē eē ꝯceptā in origiāli. ꝛ sic pꝫ quō ꝓ
batū est ꝑ tria exēpla ꝙ ꝟgo gl'iosa sit sine
originali ꝯcepta. Vñ bñ dicit̃ illud. i. Jo. v.
Trea sunt q̄ testimoniū dant. scꝫ ꝟgini ma
rie ꝙ sit sine originali. Et Dañ. iij. Hi tres q̄
si ex vno ore laudabāt deū. s. ꝙ infrem suaꝫ
ꝑseruauit ab originali. ℞ Tertio p̄ncipa-
palit̃ dico ꝙ h' festū ꝯceptōis dꝫ celebrari.
Vñ dic Ans. Non ē verꝰ amator ꝟginis q̄
nō vult colere diē ꝯceptōis eiꝰ. sicut multi
faciūt q̄ loco ꝯceptōnis dicūt sanctificatio.
Circa qđ notandū ꝙ libēter debemꝰ diē cō
ceptiōis marie celebrare ꝛ colere ꝓpter vti
litatē quā īde ꝯsequimur. Nā q̄ illđ festuꝫ di
gne celebrāt in omni sua necessitate ꝛ angu-
stia per be. virginē liberant̃. Cuiꝰ exemplū
habet̃ in abbate helsino. qui postꝙ illud fe
stū celebrare ꝓmisit fuit ꝑ b. ꝟginē a pericu-
lo naufragij liberatꝰ. vt pꝫ in eiꝰ legēda de
ꝯceptōe. Nam legit̃. ꝙ tp̄e illo quo diuine
pietati placuit gentē angloꝝ corrigi de su-
is malis moribus et officijs sue seruituris
artius astringere subegit eandē patriā glo
riosissimo duci normādorum noīe guilhel-
mo q̄ eiꝰ virtute ꝛ īdustria dignitates eccle
siastici ordinis in meliꝰ reformauit. Cuiꝰ bo
nis ꝛ sanctis opibꝰ inuidēs diabolꝰ inimicꝰ
oīum iustoꝝ q̄ libēter p̄dicti dñi successibꝰ
cuꝫ malicia occurrisset: qđ tn̄ dño ꝓtegēte
non potuit. Vñ cū daci audiuerāt totaꝫ an-

gliani esse subiectā normādis grauiter indi
gnati sunt timētes se ꝑ iansuo hereditario
iure parauerūt se vt venientes ꝑdictū domi-
nū normānoꝝ de anglia expelleret. quo com
perto ꝑdict⁹ rex ⁊ dn̄s misit quēdā abbatē
noīe helsinū virū religiosum in daciā vt in-
quirat hui⁹ rei ꝟitatē: qua veritate habita
reuerteref ad angliā. Qui cū vt fidelis nūci
us factū ꝑscrutaref nauē intrauit. ⁊ cū esset
in naui sup mare subito surgētib⁹ densis vē-
tis vndiqꝫ horrida tēpestas ac vnde magne
ꝙ nauē fatigarēt fractis remis ruptis funib⁹
cadētib⁹ velis spes salutis amittif. Cunctiqꝫ
de vita desperati solūmō curā aīarum creato
ri suo magnis clamorib⁹ cōmendarent: ecce
subito conspiciūt quendā virū pontificalib⁹
infulis vestitū quasi inter vndas stantē na-
ui primū. Qui aduocās ad se abbatē helsi-
nū dixit ei. Uis periculū maris euadē. vis
in patriam sanus redire. Cunctiqꝫ ille in fletu
se toto corde desiderare id solū rn̄dēt. Tunc
sciaf inqt me a dn̄a nostra dei genitrice Ma
ria quā ita sedule inuocasti directū. Et si di
ctis meis obtēperare volueris san⁹ cū comi
tatibus euades imminēs periculum maris. q
ꝓmisit totū si euaderet. Tunc ait; promitte
deo ⁊ mihi ꝙ diē conceptiōis matris christi
annuatim solēniter celebrabis ⁊ celebrandū
ꝑdicabis. At ille q̄ die erit hoc festū celebrā
dū. Qui ait. vi. ydus decēbris hoc festū solē-
nizandū tenebis. Et quo inquit abbas offi
cio vtemur in ecclesiastico obsequio. Omne
inqt officiū qd̄ dr̄ in eius natiuitate dicetur
⁊ in cōceptiōe. excepto ꝙ nomē natiuitatis
mutabis in nomen cōceptionis. His dictis
ille disparuit ⁊ citius dictu sedata est tempe
stas. Abbas cū suis incolumis concito flatu
anglicis applicuit littorib⁹ ⁊ que viderat ⁊
audierat omnibus notificauit. ⁊ statim in
suo cenobio statuit idē festū solenniter cele-
brari. ⁊ ipse ꝙdiu vixit deuote celebrauit. vn̄
dicit Ans. Quisqs presul aut abbas: aut ꝑ-
lat⁹ eē: recole diligēter hāc festiuitatē ⁊ cū-
ctis iube coli ipam: qꝛ si eā toto corde ama-
ueris nunq̄ de gradu tuo deposit⁹ eris. Un-
de canit eccl̄a. Cum iocūditate cōceptiōem
cele. Itē exemplū de clerico fornicāte ⁊ in se-
cana aqua submerso. cui⁹ aīam btā ꝟgo re-
ductā ab inferis corpori restituit ⁊ diē cōce-
ptiōis sue ei indixit celebrādū. qui statim vi
tam heremiticā assumēs beneficiū ab ipsa
receptū oīb⁹ enarrauit ⁊ diē conceptiōis
ꝙdiu vixit deuote celebrauit ⁊c. Et sic Ma
ria ꝟgo vult subuenire oīb⁹ diē concepti-
onis ei⁹ digne celebrātib⁹ ⁊ ipam nū peccato
originali nō esse conceptā credentib⁹. sic illi
q̄ dicūt ipam eē conceptā in pctō originali
nō debēt ab ea veniā siue gratiā petere. Un̄
Ans. in de cōceptu ꝟginali dicit illū nō debe
re veniā sperare a Maria imperrādā: q̄ ori-
ginalis maculā pertinacit̄ ponēt in eadem.

De sancta Lucia. Sermo sextus.

Lux in tenebris lu-
cet ⁊ tenebre eā nō cōprehēde-
runt. Ioh. i. Notate charissimi:
ꝙuis istud ꝟbū sit dictū de xp̄o: tn̄ cōueniē-
ter pōt dici de sancta Lucia. In qb⁹ quidē
ꝟbis tria notantur in qbus scā Lucia nob
tripliciter cōmendaf. Primū est nobilitas
nois qd̄ notaf cū dr̄ lux. Secūdū ē claritas
illuminatiōis cum addif. in tenebris lucet.
Tertiū est cōstātia fortitudinis cū cōcludif
⁊ tenebre eā nō cōprehēderūt. Dico ꝑmo ꝙ
in ꝟbis ꝑmissis notaf nobilitas nois i qua
sancta Lucia nobis cōmendaf cum dr̄ lux.
Lux em̄ hꝫ pulchritudinē in aspectu. Nā vt
dicit Amb. Natura lucis hec est vt oīs gra-
tia in aspectu ei⁹ sit. Certe hāc grām ⁊ nobi
litatē lucis habuit in se sancta Lucia. Nam
ipa fuit qu[illegible] triplici lumine decorata. scꝫ lu-
mine solis. lune. stellarū. ⁊ ignis. L Pri
mo fuit decorata lumine solis. Per lumē so-
lis intelligif fides. Naꝫ vt dr̄ in libro de pla-
netis. Ut ꝑncipiū illuminatiōis planetarū
est a sole. sic fides est ꝑncipiū spiritualis de-
coris ⁊ oīm ꝟtutū. Un̄ dicit Aug⁹. ꝙ fides
est ꝑncipiū oīm ꝟtutū ⁊ fundamētū omniū
bonoꝝ. Iō dicit apl's. i. Cor. iij. Fundamē-
tum aliud nemo pōt ponere preter id quod
positū est scꝫ fides. Unde sicut sol naturalis
illuminat ceteros planetas: ita fides illumi
nat omēs ꝟtutes. Unde sctūs petr⁹ vocat fi
dem lumē. cum dicit. i. Pet. ij. Uocauit nos
de tenebris in admirabile lumē. i. fidē. Un-
de in signū hui⁹ dixit xp̄s ceco. vt habef Lu
ce. xviij. Quid vis vt faciā tibi. rn̄dit cec⁹ di.
Dn̄e vt videā lumē. Cui xp̄s. Respice: qꝛ fi-
des te saluū fecit. Certe isto lumie solis fuit
sancta lucia decorata scꝫ fide. qd̄ bene notaf
in eius legēda. Nā legif ꝙ dū fama beate
agathe crebresceret ꝑ vniuersam ꝓuinciam
sicilie. ⁊ ꝙ ad suū sepulchꝛ in ciuitate catha
nensi multa fierēt miracula: ita ꝙ populus
de ciuitate syracusana de qua scā Lucia ori-
unda fuit ad sepulchꝛ agathe frequent[illegible]

qua ꝓpter ⁊ sancta Lucia cū mr̄e sua noīe euthicia q̄ habuit q̄tuoꝛ annos grauē infirmitatē scꝫ fluxū sanguinis ita ꝙ nullo medico rū remedio poterat curari. veīt ad sepulchꝝ agathe. Et dū essent ibi: ecce legebat euāgeliū illud. Si tetigero tm̄ fimbriā vestimēti eiꝰ salua ero. Tūc Lucia dixit mr̄i. credis his que legunt. Crede agathā passam pro amore eiꝰ ⁊ ipa potest tibi ab illo. s. xp̄o sanitatē impetrare. Continge ḡ sepulchꝝ eius credēs ⁊ liberaberis. Et sic accesserūt ad sepulchꝝ eius mr̄ ⁊ filia ⁊ ꝓstrauerūt se ī oratonē ⁊ ceperūt lachrymis rogare suffragiū. Et dum oronis ꝓlixitas tenderet ỽgo Lucia obdormiuit ⁊ vidit in somnis brāꝫ agatham in medio angeloꝝ ornatā stantē ⁊ dicētem sibi. Soroꝛ mea Lucia ỽgo deo deuota q̄d a me petis. qḋ ipa poteris ꝓstare cōtinuo matri tue. Fides eīn tua subuenit ei. et ecce sanata ē. Et sicut ꝑ me ciuitas cathanē sublimat a xp̄o. ita ꝑ te syracusana decorabit q̄a iocūdum habitaculū deo preparasti in tua ỽginitate. Et hys auditis exꝑgefacta surrexit tremēs ⁊ ait matri sue. Mater mea ecce salua facta es. Et sic pꝫ quō sancta Lucia fuit decorata lumine solis. i. fidei. Unde xp̄s dic̄ ei illud Math. xv. O mulier magna est fides tua fiat tibi sicut vis. Jō meritorie ỽificat de ea illud Eccl. vi. Nō est digna ꝑderatio auri ⁊ argēti ꝯ bonitatem fidei illius. Unde Augꝰ. de ỽbis dn̄i. Nulla sciencia mūdi maioꝛ ꝙ fides catholica que peccatores saluat. infirmos curat. cathecuminos baptizat. cecos illuminat. ⁊ in eterna hereditate cum sctis angelis collocat. ¶ Secundo dico ꝙ sancta Lucia fuit decorata lumine lune. Per lumen lune intelligit verecundia. Nam sicut luna habet splendorē rubicūdum. sic ỽecundia habet couersationeꝫ pudicam. Unde si coꝛ tangit aliqua inhonesta cogitatōe. si aures audiūt aliq̄d inhonestum. si oculi vident aliquos gestus inhonestos. facies ỽecūdi hominis mutat in rubedinem. ⁊ ideo verecundia compatur lumini lune. Unde Bern̄. super Cant̄. dicit. Uerecūdia est ornatus omniū etatum. ꝗ pulchrius innotescit in tenera etate. Quid amabilius verecundo adolescente. Uerecundia est em̄ splendida gemma morum in vultu adolescentis. Unde Eccl. xxvi. dicitur. Gratia super gratiam mulier sancta ⁊ pudorata. Certe tali lumine verecundie fuit decorata sancta Lucia. Unde legitur ꝙ ipsa dixit matri sue dum esset sanata. Precoꝛ te per illam cū sus precibus es sanata vt nunꝙ mihi sponsuꝫ nomines sed que datura es mihi ad maritum: illa da pauperibus propter nomē domini mei iesu christi quem pro sponso elegi. Ecce quomodo fuit decorata lumine verecūdie cum noluit sibi nammari aliquem sponsum nisi christum. Unde bene dicit christus de ea illud Sap. vij. Super salutem ⁊ speciē dilexi illam ⁊ proposui pro luce habere illam quoniam inextinguibile est lumen illius. Et rationem assignat spūssanctus per os Dauid dicens. Thronus eius sicut sol in cōspectu meo ⁊ sicut luna perfecta in eternūꝫ. Unde de tali pulchritudine bene dicunt admirādo angeli in Cant̄. vi. Que est ista que progreditur quasi aurora consurgens pulchra vt luna. Unde Ambro. O ꝙ̄ pulchra ỽtus est verecundia. ergo ⁊c̄. ¶ Tertio dico ꝙ sancta Lucia fuit decarata lumine stellarum. Per lumen stellarum intelligitur sapientia scripturarū. Unde dicitur Daniel. xij. Qui ad iusticiam erudiūt multos quasi stelle in perpetuas eternitates. Qui autē docti fuerint fulgebunt quasi splendoꝛ firmamenti. Certe hanc doctrinam ⁊ sapiētiam luminis stellarum habuit sancta Lucia. Naꝫ ipa instruxit matrem suā salubriter. ⁊ respōdit Pascasio sapienter. sicut legitur in legenda. Nam postꝙ rogauit matrem suā vt substātiam suam daret pauperibus. respondit mater dicens. Omīa que fuerunt patris tui defuncti ante nouem annos intacta custodiēs patrimoniū tuuꝫ potius ampliaui ꝙ minui. mea vero sunt omnia que sunt. Tege prius oculos meos ⁊ quodcunqꝫ tibi placuerit de ipsis facultatibus facito. Lucia dixit. Audi mater consilium meum. Non satis deo carū est qui sibi hoc dat quo ipse perfrui non pōt. Nam quod das moriens ideo das. quia ferre tecum non preuales. Uiuens ergo ad salutem corporis tui teneus: da christo quod possides. ⁊ quicquid te modo daturam spōponderis vel excogitabis christo incipe [illegible]dere. Unde tunc om̄ia quasi erogata sūt pauperibus. viduis. orphanis. peregrinis. ⁊ deo seruientibus. Quod cum sponsus suus reppe rit qui fuit sibi in matrimonium promissus contra consensum suum venit ī iudicio Pascasij consularis. ⁊ proponit litem dicēs spōsam suam christianā esse ⁊ contra leges augustoꝝ viuere. Quā Pascasius apprehensam corripiens cepit eam ad sacrificia demo

nium compellere. Cui beata Lucia dixit. sacrificium verum τ immaculatum apud deū τ patrem. hoc est visitare pupillos τ orphanos in tribulatione eorum. Pascasius dixit Patrimonium tuū expendisti cuꝫ corruptoribus tuis. τ ideo quasi meretrix loqueris. Lucia respondit. Vos estis de q̄bus dicit apostolus. Corrūpunt bonos mores colloq̄a praua. Suadens em̄ animas hominuꝫ meretricari τ discedere a suo creatore τ seq̄ demonia atq; vanissimos lapides colere. Corruptores vero corporis sunt qui temporalē delectationem preponūt epulis sempiternis Pascasius dixit. Cessabunt vba cum peruētum fuerit ad verbera. Lucia respondit. Dei verba non cessare poterūt. Pascasius dixit. Tu ergo es deus. Lucia respondit. Dei summi ancilla sum scꝫ iesu christi: qui dixit. cuꝫ steteritis ante reges τ presides nolite cogitare quō τc̄. Pascasius dixit. In te ergo est spiritussanctus. Lucia respondit. Apostolus dicit. Qui caste τ pie in hoc seculo viuerint tēplum dei sunt τ spūssanctus habitat in eis. Pascasius dixit. Ego faciam te ad lupanar duci τ dum fueris scortata fugiet a te spiritussanctus. Lucia respondit. Nunq̄ coinquinabitur corpus nisi de consensu mentis. Nā de cōsensu τ voluntate iudicat deus. Ecce q̄ prudenter Lucia fecit cum mrēm suam ita salubriter instruxit: τ Pascasio ita sapienter respondit. Unde canit eccl'ia. In ↄspectu pn̄cipis loquebatur sapiētiam: τ dominꝰ omnium dilexit eam. Unde bene dr̄ de eius sapiētia. Prouerb. iij. Melior est sapientia negociatiōe auri τ argēti. sequit. Vie eiꝰ vie pulchre. Ideo ipsa propter suam sapiētiam bene est vna de quinq; sapientibus v̄ginibus que accipientes lampades suas venerūt obuiam sponso τc̄. vt dr̄ Math. xxv. Unde dicitur Sap. vij. Est eni h̄ speciosior sole τ super stellarum dispositiōem luci comparata inuenitur prior. ¶ Quarto dico ꝙ sancta Lucia fuit decorata lumine ignis. Per lumen ignis intelligitur charitas scd̄m intellectum christi dicentis. Luce. xij. Ignem veni mittere in terram τ quid volo nisi vt ardeat Unde dicit Gregorius. Ignem dominus in terram mittit cum cor terrenum τ frigiduꝫ afflam spiritus inflammat. Tali igne τ lumine fuit cor sancte Lucie inflammatum q̄ potius voluit mori q̄ christum sponsum suū negare. Unde dicere potuit cum sancto Petro. Et si oportuerit me mori tecum non te negabo. Nam ignis diuine charitatis tantum ardebat in corde suo: vt mortem sustinuit propter christum. Unde legitur in eius legenda ꝙ cum Pascasius minabat ei mortem si christum non negaret. τ idolis imolaret tanq̄ deo. Cui Lucia respōdit. Diuitias meas pauperibus erogaui. τ iam amplius nihil habeo qd̄ offeram. ideo meipsam sibi scilicet christo offerendā tribuo. Et ecce corpus meum ad omne supplicium est paratū. quid moraris incipe fili diaboli desideria penarum tuarum in me exercere. Ecce qualiter ardebat in amore christi. Unde potuit dicere illud Roma. viij. Quis potest nos separare a charitate dei. Sequitur. Scio ꝙ neq; mors: neq; ignis: nec vita: nec gladius: nec alia creatura potest nos separare a charitate dei. Et ratio est: quia fortis est vt mors dilectio. Et sic patet qualiter sancta Lucia q̄druplici lumine fuit decorata. Unde ipsa bene potest esse illa mulier de qua Apocalips. xij. dicitur. Et signum magnum apparuit in celo mulier amicta sole τ luna sub pedibus eius τ in capite eius corona duodecim stellarum τc̄. Ideo merito dicitur Lucia a luce dicta. Unde verificat de ea illud Eccl'. xliij. In firmamento celi resplendens gloriose. Species celi gloria stellarum. ¶ Secūdo dico ꝙ notatur claritas illuminationis in qua nobis sancta Lucia commendat cuꝫ dicitur. In tenebris lucet. Circa quod notandū ꝙ sancta Lucia in tenebris luxit sua claritate fidei τ bono exemplo inter homines ita ꝙ plures qui nihil de lumie fidei habuerant fuerunt illuminati τ conuersi ad verum lumen iesum christum propter eiꝰ sanctam vitam quam salubriter incepit. mediauit. τ finiuit. In principio matrem suam sua precibus sanando. In medio christū sponsum suum confitendo. In fine hominibꝰ suam potestatem ostendendo. Unde legit ꝙ cum Pascasius vidit q̄ eam a fide Christi non poterat reuocare: tunc nimio furore precepit ministris vt ignem copiosum circa eā iactarent vt celerius consumeretur. τ illa in nomine domini nostri iesu christi stetit immobilis dicens. Ego rogaui dominum meum Jesum christum vt ignis iste non dominetur mei τ impetraui ab eo inducias martyrij mei. vt timentibus timorem passionis auferam τc̄. Et sic patet quomodo suo pot

no exemplo luxit in tenebris infidelium᷒ vt confortarentur in fide. Unde potuit dicere illud Mathei. Sic luceat lux vestra coram hominibus ꝛc. Unde psal. hoc in spiritusancto cognouit. A facie eius ignis exarsit ꝛ carbones. id est infideles succensi sunt ab ea. s. in fide. Unde dicit Seneca. Instruenda est vita illustribus exemplis. ꝛ ad hoc fecit deus venire sanctos vt illuminent mundum.

¶ Tertio dico ꝙ notatur in verbis premissis constantia fortitudinis in qua nobis scā Lucia commendatur. quod notatur cum concluditur. ꝛ tenebre eam non comprehenderunt. Circa quod notandum ꝙ sancta Lucia virtute dei fuit ita constans ꝛ fortis contra inimicos ꝙ ipsam tenebre peccatorum. id est homines existentes sine lumine veritatis non poterant superare. quia deus erat cum ea. Iuxta illud. Cum ipso sū in tribulatione ꝛc. Hoc cognoscens Dauid in spiritusancto dixit. Domine in lumine vultus tui ambulauimus. ꝛ in nomine tuo exultauim᷒ tota die. Ideo nihil proficiet inimicus in eo ꝛ filius iniquitatis non nocebit ei. Unde legitur ꝙ cū Pascasius vidēs ꝙ eam non poterat amouere a bono proposito a xpo ꝛ a castitate nunc iussit venire lenones. ꝛ tradidit eam illis dicens. Inuitate ad eam omnem populum ꝛ tādiu illudatur donec mortua denuncietur. Qui cum volebant eam trahere ad lupanar tanto pondere eam spiritussanctus fixit vt penit᷒ moueri non posset. Fecitq; Pascasius mille viros accedere ꝛ manus ꝛ pedes ligari. Sed nullatenus eam poterant mouere. Tūc adducta sunt ex precepto Pascasij mille paria boum vt ab ipsis traheretur ꝛ nec sic poterant virginem christi mouere. Pascasius dixit. Que sunt illa maleficia tua. Lucia respondit. Ista non sunt maleficia sed dei bñficia. Que ē ratio ꝙ puella delicata a mille viris tracta ꝛ non mota est. Lucia respōdit. Et si adhuc decem milia adhibueris eq̄ vt prius immobilem me videbis. Et audies pro me spiritumsanctum dicentem. Cadent a latere tuo mille ꝛ decem milia a dextris tuis. Quo audito plus torquebatur. et iussit ignem copiosum circa eam accendere. vt supra habetur. Tunc amici Pascasij videntes eum nimis angustiari ꝛ torqueri iusserunt gladium mergi in gutture eius. ꝛ confestim percussa est in igne que nequaq̄ [illegible]am amittens sed ꝙdiu voluit orauit ꝛ ꝙdiu voluit allocuta est turbam circūstantem dicens. Annuncio vobis pacē ecclesie dei datam: Maximiano hodie mortuo. ꝛ: Dyocleciano de regno suo expulso. Et sicut ciuitati cathanensium soror mea agatha data est protectrix ꝛ interuentrix. ita sciatis me esse a domino datam huic ciuitati syracusane si voluntatem dei feceritis. Dū hec virgo loquitur ecce ministri romanorū veniunt ꝛ Pascasium comprehenderunt ꝛ vinctum ad cesarem ducunt. Audiuerat n. cesar ꝙ vniuersam prouinciam fuerat deuastatus ꝛ depredatus. Qui perductus ad vrbem romanam ꝛ senatui accusatus ꝛ cōuictus. capitali sententia ab omni senatu ē punitus. Uirgo vero Lucia in loco in quo ꝑcussa penitus non est mota neq; mortua. sed diu supuixit confortans fideles in fide donec sacerdotes venerūt ꝛ ei corpus christi tradiderēt. ꝛ tūc ad dominū migrauit. in eodem autem loco est sepulta ꝛ ecclesia fabricata. Passa est autem temporibus constantini et Maxencij circa annos domini ccc. ꝛ. x. Et sic patet eius constantia fortitudinis ꝙ sic luxit in tenebris et tenebre eam non comprehenderūt.

De sancto Thoma aplo. sermo. vij.

Noli esse incredulus sed fidelis. Joh. xx. Notate charissimi. dicit enim apostolus ad Hebreos. xi. ꝙ impossibile sit sine fide placere deo. Cum igitur christus vult hominem ꝛ specialiter electos ꝛ suos amicos saluari. ideo hortatur sanctum Thomam ad fidem cum dicit. Noli esse incredulus. Est notandum ꝙ sanctus Thomas ostendit suam fidem quam habuit ad deum tripliciter. Primo in implendo dei mādatum. Secundo in predicando dei verbū. Tertio in tolerando mortem propter christum. ¶ Dico primo ꝙ sanctus Thomas ostendit suam fidem in implendo dei mandatum. ideo in signum vere obedientie confitebatur christū dominū deum suū. vt habetur Johannis. xx. Qn christus dixit sibi. Infer digitū tuū huc. ꝛ vide manus meas. ꝛ affer manum tuam ꝛ mitte in lat᷒ meum ꝛ noli esse incredul᷒. sed fidelis. Respōdit Thomas ꝛ dixit ei. Dominus meus et deus meus. quasi diceret tu es domin᷒ meus ꝛ de᷒ me᷒. Ideo tibi obedire debeo ꝛ te

diligere. sicut Petrus dixit Act. v. Obedire
deo oportet. Qualiter autem deo obediuit
eius preceptum implenit notatur in eius le-
genda. qꝫ cum esset apud cesareā apparuit
ei dn̄s dicens. Rex indie Gondoforus mi-
sit p̄positū suum abbanē querere hominē
architectoria arte eruditum vt edificet sibi
palatium. veni igitur et mittam te ad eum.
Cui Thomas. Dn̄e quo vis mitte me pre-
ter ad indos. Cui dn̄s. Vade secure. qꝛ ego
tecum sum. cumqꝫ indos converteris ad me
venies cum palma martirij. Cui Thomas
dixit cū obedientia. Dn̄s meus et deus me-
us et ego seruus tuus. fiat volūtas tua. Cū-
qꝫ p̄positus forum perambularet ait ei do-
minus. Quid vis cōparare iuuenis. Cui il-
le. Dominus meus misit me vt adducam si-
bi seruos in arte architectoris eruditos vt
romano opere sibi palatiū construant. Tūc
dominus tradidit ei Thomam asserens eū
in tali arte multum eruditum. Nauigantes
autē ad quandā ciuitatē venerunt in qua
rex filie sue nuptias celebrauit. hic cum pre
conisari fecisset vt omnes nuptijs interes-
sent alias regem offenderent. contigit illuc
Abbanem et Thomam introire. puella au-
tem hebrea in manu gerens fistulam vnum
quemqꝫ laude aliqua commendabat. Vi-
dens ergo apostolum intellexit eum esse he
breum eo qꝫ nō manducaret. sed oculos fi-
xos in celum haberet. Cumqꝫ puella coram
eo hebraice caneret. dicens. vnꝰ est deus he
breorū qui fecit celū et terram. apostolꝰ eam
hec v̄ba repetere satagebat. Videns autē
pincerna qꝫ non manducaret neqꝫ biberet
sꝫ oculos in celū leuaret ipm in maxillā
percussit. Cui dixit apostolus. Melius est te
hic puniri qꝫ in futuro seculo. nō hinc surgā
donec manus q̄ me percussit huc a canibus af
feratur. Hic ergo abijt ad hauriendum aquā
leo eum occidit et sanguinem eius bibit. La
cerantibus autē canibus corpus eius. vnꝰ
niger canis dexteram manum eius in medi
um conuiuiū apportauit. Quo viso oēs ob-
stupuerūt. Puella autem v̄ba eius referēs
piecta fistula ad pedes apostoli se proiecit.
Tunc apostolus ad petitionē regis sponsū
et sponsam benedixit dicens. Da dn̄e adole
scentulis istis benedictionē dextere tue et eo
rum mentibus semina semen vite. Abeunte
aūt apostolo sponsus et sponsa ambo obdor-
mierunt et in somno videbatur eis qꝫ rex gē
matus eos amplecteretur. et dixit. Apostolus
meus bn̄dixit vos vt eterne vite participes
sitis. Euigilātibus mutuoqꝫ sibi somnia re-
uelantibus. apostolus ingreditur dicens. Rex
meus modo vobis apparuit et me clausis
ianuis huc adduxit. vt super vos bn̄dictio
fructificet. habeatis carnis integritatem q̄
est regina omnium virtutum. et fructus sa-
lutis eterne et soror angelorum. Hec illo re-
ferente duo angeli apparuerunt eis dicen-
tes. Nos sumus angeli ad custodiam vr̄i de
putati. et si monita apostoli bene seruaueritis
offerimus deo omnia vota vestra. Apostolꝰ
autem eos baptizauit et in fide diligenter
edocuit. Postea autem sponsa nomine Pe
lagia sacro velamine consecrata martyrium
patitur Et sponsus nomine Dionisius illi ci
uitati in ep̄m consecratur. Post hec omnia
apostolus et Abbanes ad regem indie per-
uenerunt. Designato autem ab apostolo mi
rabili palatio et copioso thesauro accepto
rex Gundoforus in aliam prouinciam p̄fi-
ciscitur et apostolꝰ totū thesaurū paupibꝰ elar
gitur. Et per totū bienniū quo defuit rex a-
postolus predicationi insistit et innumerabi
lem populum ad fidem conuertit. Rediens
autem rex et que Thomas fecerat audiens
ipm cum abbane in ima carceris reclusit. vt
postmodum viuos excoriatos vltricibus da
ret flāmis. Interea frater regis moritur et
ei sepulcrū solenne preparatur. et quarta die
a mortuis resurrexit et oībus stupefactis cū
ctisqꝫ fugientibus dixit fratri suo. Frater hic
homo quē excoriare viuū et incendere dis-
ponebas amicus dei est. et angeli famulantur
ei q̄ me in paradisum duxerunt et ostēderūt
mihi quoddam palacium ex auro et argen-
to et lapidibus preciosis mirabiliter fabri-
catum. Et cum pulcritudinem eius admi-
rarer dixerunt mihi. Hoc est palacium qđ
Thomas fratri tuo construxit. Cum autē
dicerem. o si ianitor eius essē: dixerunt mi
hi si vis in illo manere dominū rogabimus
vt te suscitare dignetur vt illud a fratre tuo
possis cōparare et reddere ei pecuniam quā
estimat se pdidisse. et ergo se indignum fec
Et hec dicens cucurrit ad carcerem petens
indulgentiam fratri suo. solutisqꝫ vinculis
cepit rogare apostolum vt vestem precio-
sam reciperet. Cui apostolus. Ignoras qꝫ
nihil carnale. nihil terrenum gestiunt qui
cupiunt in celestibus habere potestatem.
Egrediente autem apostolo de carcere rex
occurrit ei et puolutis genibus veniam

stulabat. Cui dixit apostolus. Multum vobis prestitit dominus vt secreta sua vobis ostenderet. Credite in christum et baptizemini vt eterni regni participes sitis. Tūc dixit ei frater regis. vidi palacium quod fratri meo fecisti et illud comparare merui. cui apostolus. Hoc in potestate fratris tui est. cui rex. Illud erit meum: et apostolus tibi fabricet alterum qui si forte nequiuerit: mihi et tibi hoc vnum cōmune sit. Quibus apostolus dixit. Innumerabilia palatia in celis sunt ab initio seculi preparata. que p̄cio fidei et elemosynis comparantur. Diuitie autē vestre ad illa vos antecedere possunt. sequi vero omnino non possunt. Post vnum vero mensem apostolus fecit omnes pauperes illius prouincie aggregari: quibus cōgregatis debiles et infirmos seorsum stare fecit et super eos orauit. Cum autem qui docti fuerāt omnes respondissent amen: choruscatio de celo veniens tam apostolum q̄ alios quasi p dimidiam horam sic prostrauit vt omnes putarent se ictu fulguris perisse. Erigens autē se apostolus dixit. Surgite: quia domin9 meus sicut fulgur venit et vos sanauit. Exurgentes autem sani deum et apostolum glorificauerunt. tunc apostolus docuit fidem trinitatis eos et articulos fidei. et pulchrum sermonem fecit. Post predicatiōem autem baptizati sunt. ix. milia hominū exceptis paruulis et mulieribus. Et sic patet qualiter diuinum preceptum obedienter impleuit. Unde dic Bern. Uerus obediens suum velle etc̄. Sic sanctus Thomas fecit. Unde potest dicere ad deum patrem qd̄ dixit fili9 antiquior fratri filij prodigi ad patrem suum. Luce. xv. Ecce tot annis seruio tibi et nunq̄ mandatum tuuz preterii. Tunc deus pater potest dicere sibi qd̄ pater filio respondit. Fili tu sp mecum es. et oīa mea tua sunt. Ideo dicit Aug9. in libro de speculis v̄ginum. Obedientia est spes mercedis. Requirem simone symonis et inde. S Secundo dico q sanctus Thomas ostendit suam fidem in predicando v̄bum dei. Nam christus dic̄ Joh. iiij. Qui credit ī me opera que ego facio etc̄. Sed christus hoc opus fecit qd̄ predicauit. vt ergo Thomas suam fidē ostenderet verbum christi predicauit et ad fidem christi populum conuertit. Et ideo in signum huius dixit christus discipulis suis. Marc. vltio. Euntes in mundum vniuersum predicare etc. Qualiter aūt sanctus Thomas hoc fecerit legitur in eius legenda. q post predicta abijt in indiam superiorem in qua populuz docuit ac multis miraculis choruscauit. Et syndicen amicam migdomie vxoris karisij cognati regis apostolus illuminauit. Et dixit Migdomia ad syndicen. Putas si potero eum videre. Cui ait. Si vis videre eum muta habitum. Tunc Migdomia de consilio eius mutauit habitū et inter multos pauperes vbi apostol9 predicauit aduenit. Apostolus autem cepit de miseria huius vite p̄dicare q ista vita cum dolore finiretur et q esset fugienda. Nam cum crederetur habenti transit. et q deberent se in virtutibus exercere. verbum dei libenter audire. sacerdotes honorare. ecclesias frequentare. hoc apostolo predicante Migdomia deinceps propt doctrinam apostoli thorum viri vitauit et se a peccatis custodiuit. Uir migdomie a rege impetrauit et apostolum in carcerem posuit. Tunc Migdomia venit ad eum et rogauit vt sibi ignosceret q propter eam in carcerē missus esset. quā apostolus benigne consolans et hec omnia libenter pati se asserens. Karisius autem regem rogauit vt reginam vxorē suā ad ipsam mitteret vt si eam reuocare posset. Missa regina ad Migdoniam cōuertitur ab ea quā peruertere disponebat Et cum vidisset tot signa miraculoruz que apostolus fecit dixit. Maledicti sint a deo q̄ non credunt hijs operibus et apostolum predicantem audiuit et miracula facientē. Reuertente autem regina dixit ei rex. Ut quid tamdiu morata es. Que respondit. Putabā Migdomiā stultam esse: sed sapientissima est. Nam ipsa me ad apostoluz dei duxit qui viam veritatis me agnoscere fecit. et nimis stulti sunt qui in christum non credunt. et de inceps regina noluit regi copulari. Stupefactus rex dixit cognato suo Karisio. Dum tuā vxorem tibi recuperare vellem meam perdidi. et peior facta est mihi q̄ tua tibi. Et sic patet qualiter fidem ostendit cum fidem christi sic fideliter predicauit. Unde bene dicit ad christum illud Johis. xvij. Ego clarificaui te super terraz opus consummaui qd̄ dedisti mihi etc̄. Ideo meruit premiuz doctoris. Require alibi. T Tertio dico q sanctus Thomas ostendit fidem suam in sustinendo mortem pp̄ter christum. qd̄ bn̄ ostēditur. Joh. xi. vbi dicitur q iesus dixit discipulis suis. Eamus in iudeam iterum. dicūt ei discipuli. Rabbi: nunc querebant te iudei

in terficere ⁊ lapidare ⁊ iterum vadis illuc.
Sed Thomas cum magna audacia dixit ad
discipulos. Eamus ⁊ nos ⁊ moriamur cum
illo. quod bene fuit certum signũ fidei. Nam
christus dixit ad eos vt habetur Johis. xv.
Non est seruus maior domino suo. si me per
secuti sunt ⁊ vos persequentur: sed hec omnia
facient vobis propter nomen meum. Quali
ter autem mortem sustinuit propter christũ
notatur in legenda. Legitur enim ꝙ postꝙ re
ginam conuertit tunc rex ligatis manibus
iussit apostolum ad se duci precipiens ei: vt
vxores ad suos maritos reuocaret. Cui apo
stolus ait. ꝙ quamdiu in errore persisterent hoc
facere nõ deberent. Et dixit. Tu cum sis rex
nõ vis habere inquinata seruitia sed mundos
seruos pariter ⁊ ancillas. quanto magis de-
bes credere deum amare mundissima serui
tia. Quid igitur culpor si deum amare predi-
co in seruis suis que tu in tuis. Tunc iratus
rex iussit afferri ardentes laminas ferreas
⁊ apostolum stare nudis pedibus super eas
sed protinus nutu dei fons ibi erupit. ⁊ eas
extinxit. Tunc rex de consilio sui cognati Ka
risij apostolum in fornacem ardẽtem misit.
que tamen sic refrigerata est vt altera die il
lesus inde exiuit. Tunc Karisius dixit regi.
Fac illum sacrificium offerre deo solis vt sic
incurrat iram dei sui qui eum ab hijs libe
rat. Cumqꝫ ad hoc vrgeretur dixit regi. Tu
putas sicut dicit Karisius quia deus meus
irascitur mihi postꝙ adorauero deum tuum
magis autem irascetur deo tuo ⁊ eum cõmi
nuet. adorabo enim eum. Si ergo me ado-
rante deum tuum deus meus nõ euertat eũ
adorabo eum. Si autem sicut dixi deus me-
us faciet deo tuo ⁊ tu crede deo meo. Cui rex
adhuc mecum de pari loquens crede ne in-
tereas. Tunc apostolus hebraice precepit de
moni qui in ydolo erat vt quãdo coram ydo
lo genua flecteret statim illud comminueret.
Flectens apostolus genua dixit. Ecce ado-
ro sed non ydolum. Ecce adoro sed non me
tallum. Ecce adoro sed non simulachꝝ. ado
ro autem deum meum iesum christum. in cu
ius nomine tibi precipio diabole qui in eo
habitas vt simulachrum comminuas. Sta-
timqꝫ quasi cera liquefacta est. tunc omnes
sacerdotes mugitum dabant. Pontifex au-
tem templi eleuans gladium apostolũ trãs
uerberauit dicens. Ego vindicabo iniurias
dei mei. Rex autem ⁊ Karisius fugerunt vi-
dentes ꝙ populus apostolum vellet vindica
re ⁊ pontificem viuũ incenderunt. Christia-
ni autem corpus apostoli tulerunt ⁊ honori
fice sepelierunt. Et sic patet qualiter propt
fidem christi passus est. Unde prima Pet. i.
Oportet contristari in varijs tribulationibꝫ
vt probatio fidei vestre multo preciosior sit
auro. quod per ignem probatur inueniatur in
laudem ⁊ gloriam iesu christi. Quod factuꝫ
est in sancto Thoma qui passus est in vera
fide quã habuit ad christum vt sic homines
christum laudarent. Unde ipse bene potest
dicere illud. ij. Thimo. iiij. Bonuꝫ certamen
certaui. cursum consũmaui. fidem seruaui. de
reliquo reposita est mihi corona iusticie ⁊c.
Ipse enim bonum certamen certauit dei p-
ceptum obedienter implendo. ⁊ cursum con
summauit. verbum dei predicando quod si-
bi a christo fuit iniunctum. ⁊ in hijs fidẽ ser-
uauit: finaliter sustinendo mortem propter
christum. quare meruit vitam eternam. Ideo
dicit de reliquo reposita est mihi corona iu-
sticie ⁊c. Unde. i. Petri. i. Credentes auteꝫ
exultabitis leticia inenarrabili reportantes
finem fidei vestre salutem animarũ. Unde
dicit sapiens in spũsancto. Sap. iij. Et si co-
ram hominibus tormenta passi sunt spes il-
lorum immortalitate plena est. ergo etiam
confessus est ⁊ non negauit ⁊c.

De natiuitate domini. Sermo. viij.

Euangelizo vobis
gaudium magnum quod erit
omni populo: quia natus ẽ no
bis hodie saluator mundi. Luce. ij. Notate
charissimi. Dicit enim Aristo. primo Ethicoꝝ.
ꝙ bonũ quanto cõmunius tanto diuinius.
Cũ igr̃ illud summũ bonũ quod deus ẽ sm
Isydo. fuit valde absconditũ sm Esa. de il-
la occulta habitatione sua egressus est descẽ
dit visitare ⁊ consolari omnes qui eum ex to
to corde desiderabant. Ideo illa diuina bo-
nitas voluit se omnibus cõmunicare vt om-
nes homines fierent eo diuiniores ⁊ melio-
res quod est valde gaudiosum. quare dicit an
gelus. Euangelizo vobis gaudium ⁊c. Uel
sic. Charissimi. dicit enim Leo papa in sermo
ne hodierno de natiuitate. Saluator noster
charissimi fratres: hodie natus est, gaudea
mus. neqꝫ enim phas est locũ esse tristicie vbi
natalis est vite. Ideo bene dicit in euange-
lio. Euangelizo vobis gaudium magnum.

Est notādum ꝙ natiuitas dñi nostri Jhū xpi nobis ōndit̄ triplicit̄. Primo ī hoc ꝙ ē mirabiliter facta. Secūdo in hoc ꝙ est multis miraculis ꝓbata. Tertio quia est nobis vtiliter exhibita. ¶ Dico primo ꝙ natiuitas dñi nostri Jhū xpi ōnditur nobis quia est mirabilit̄ facta. Quod ōnditur tripliciter. Primo ex parte matris generātis q̄ cōtra naturam filium generauit. Nam contra naturam est eē mater ⁊ virgo. sicut factum est in maria que virgo cōcepit ⁊ peperit. Nam dicit August. in sermone. Maria virgo est añ partū ī partu ⁊ post partum. Uñ ipsa est illa virgo que nobis ī sacra scriptura multipliciter est prefigurata. Nā ei⁹ virginalis fecunditas figuratur nobis ī virga aaron de qua dicitur Numeri. xvij. ꝙ sine omni humido floruit vna nocte frōduit ⁊ fructum protulit. quod figurabat virginē sine virili semine parturientē fructū eterne dulcedinis filiū dei. Itē figurat̄ in rubo ardēte de quo dicitur Exodi. iij. ꝙ Moyses vidit rubum ardentem ⁊ nō cōburentem. ⁊ deum audiuit sibi de rubo loquētem. Solue calciamēta tua terra in qua stas ⁊c̄. Rubus ardens qui nō cōsumebatur significat virginem parturientem sine corruptione virginitatis. quia virgo peperit ⁊ virgo incorrupta pmāsit. Uñ canit ecclesia. Rubū quē viderat Moyses ⁊c̄. Itē figuratur Dañ. ij. Lapis sine manibus abscisus de mōte. Itez Jere. xxxi. Creauit dñs nouū sup terrā femina circūdabit virū. Itē figuratur Esaie vij. Ecce virgo cōcipiet. Require de natiuitate virginis. Et sic pꝫ eius virginalis fecunditas prefigurata multipliciter. Uñ cū Gabriel qui fuit missus ad salutādū eandem ac ei annunciando ꝙ deberet cōcipere ⁊ parere filiū. vt dicitur Luce. i. Ecce concipies ⁊ paries filiū ⁊ voca. nomē ei⁹ Jhm ⁊c̄. Dixit Mari. Quomodo fiet istud qm̄ virum nō cognosco. Respōdit. Sps̄ s̄actus superueniet in te ⁊ virtus altissimi obumbrabit tibi ⁊c̄. ¶ Secundo fuit mirabiliter facta ex pte geniti. Nam eius natiuitas fuit ita mirabil̄ ꝙ spiritussanctus dixit per Esa. liij. Generationē eius quis enarrabit. quasi diceret. natiuitas eius transcendit humanum intellectum. Nam vt dicit Bernardus. In eadez psona eternū: antiquum: nouū: mirabiliter cōuenerunt. Eternum. id est diuinitas. antiquū. i. hūanitas cuius caro ab Adam traducta est. Nouū. i. aīa de nouo formata. Nā vt dicit magister lib. ij. dis. xviij. Deus aīas de nihilo creat corporib⁹ formatis īfūdendo vt hō cōstās ex aīa ⁊ corpe egrediat̄ viuus ex vtero. quod bene transcendit humanum intellectum. quia illa tria sic conuenerūt in eadem persona. Unde Bernard⁹ in sermone de natiuitate xpi. Tres mixturas fecit dominus omnipotens ī assumptione nostre carnis ita mirabiles vt tales vl̄ talia nec facta nec audita nec amplius facienda sint. Coniuncti quippe sūt deus ⁊ homo. mater ⁊ virgo. fides ⁊ cor humanū ⁊c̄. Et vt possimus clarius ītelligere videam⁹ aliqua que habemus in natura que nascūt̄ ⁊ pcedunt ⁊ remanent illi inherēdo a quo nascuntur ⁊ procedunt. Sic simili modo: filius dei natus est temporaliter s̄m humanā naturam ⁊ remansit s̄m diuinitatem idem deus cum patre eterno. Sunt eniꝫ tria que nascuntur ⁊ remanent illi inherēdo a quo nascuntur ⁊ procedunt. Sicut de sole procedit splēdor. de igne calor. de balsamo odor. ⁊ quarto sicut virtus de gemma. Primo eniꝫ descēdit de sole splendor. ⁊ tamen remanet cum sole. Sic filius descendit nascendo de patre ⁊ factus est homo temporaliter. ⁊ tamen mansit idem cum patre. Unde dicit Augustinus super Johānē. Si separas solis cādorem a sole separas verbum a patre quasi diceret: sed primum est impossibile. igitur ⁊ secundum. Uñ cum sanctus Philippus in cena dñi diceret. Johā. xiiij. Dñe ostende nobis patrem ⁊ sufficit nobis. Dixit ei Jhs. Philippe q̄ videt me videt ⁊ p̄rem. Et certum est. qui videt solem videt ⁊ splēdorem. Uñ dicit Aug. In sole tria cōsiderātur. scilicet substātia solis. radius. ⁊ calor. radius ab vtroqꝫ progreditur. sic spiritussanctus ab vtroqꝫ spiratur. Substātia vero solis a nulla creatura causatur. ⁊ deus pater a nullo deriuatur. Uñ sicut in sole tria sunt. scilicet rotūditas radius calor. qui tamē sūt vnus sol. Ita est in diuinis. per rotūditatē nāqꝫ intellige patrem qui est sine pricipio ⁊ sine fine. Per radium procedentem a sole itellige filium per calorem procedētem a rotūditate ⁊ a radio solis itellige spiritumsāctum. Et ideo augusti. super illud Apostoli Hebreo. i. Qui cū sit splēdor glorie ⁊ figura substātie eius dicit. Pater est gloria ⁊ idē filius cū eo ⁊ cum hoc homo notificās ho-

nus factus vt radius solē. Secūdo descēdit calor ꝛ splendor ō igne. Sic descēdit dei filiꝰ de patre. Unde haymo sup Apocalip. Sicut ignis ꝛ splendor eiꝰ coeua sunt. sic pater et filius coeterni sunt. Unde augu. monet qō nem dicens. Si queritur an fulgor ab igne an ignis a fulgore: oīs rō mihi rūdit. ꝛ nemo dubitat ꝙ splendor de igne existat ꝛ nō ignis a splendore. ꝑponamus ergo ignez velut patrem ꝛ splendorem tanꝙ filium. Unde da mihi ignem sine splendore ꝛ trado tibi patrem sine filio. Tertio ꝓcedit odor de balsamo. Sic descendit vel nascit̃ dei filius de prē. Nam sicut odor balsami fragrat. ꝛ tamen remanet idem cum balsamo. sic dei filius ꝛc̄. Unde pat̃ bene dicit Eccli. xxiiij. In plateis sicut cynamomum ꝛ balsamum aromatizans odorem dedi. Unde dicit in plateis. Nam quasi in platea hodie in cōmuni domo natus est saluator. Quarto procedit virtus de gemma. sic nascitur vl̃ descendit filius a patre. Unde Bernardus ī sermone de verbis dn̄i dicit. Ihūs xp̄s dicitur virtus. quia omnis potestas patris ī ipso consistit. Unde ipē ait Mathei vlti. Data ē mihi omnis potestas in celo ꝛ in terra. Hec virtus nobis a patre descendit in hunc mundum vt nos liberaret. Unde Richardꝰ de trinitate libro. vi. c. xliiij. Ideo missus est dei filius a patre vt homines liberarentur. venit naturalis filius missus a prē vt adoptandos in hereditatem vocaret. Un̄ iubilando ait psal. Redemptionem misit dominus populo suo. misit enim pater filium pro filijs venit filius ꝓ fratribus. factus ē filiꝰ dei filius hominis vt filios hominum filios dei faceret. Hec ille. ¶ Tertio fuit mirabiliter facta ex parte modi nascendi. Nam Maria genuit vltra naturaz eo ꝙ virgo cōcepit. Super rationem eo ꝙ deum genuit Supra consuetudinem eo ꝙ spiritussancti opus erat. Quia vt dicit magister libro. iij. dis. iij. Ex purissimis et sanctissimis sanguinibus virginis accepit ꝛ corpꝰ illud formauit. Dicit enim magister in historijs. ꝙ deus potest facere hominem quattuor modis. s. sine viro ꝛ femina sicut fecit Adam. de viro sine femina sicut fecit Euam. de viro ꝛ femina. sicut ꝓbat cōmunis vsus. de femina sine viro ꝛ homine sicut hodie mirabiliter factū est. Unde Anselmus libro. ij. Cur deus homo? dicit. Congruū nāqꝫ fuit vt deus nasceretur de muliere virgine. quia si virgo erat que fuit causa totius mali humano generi. multo magis debet esse vt virgo sit q̄ esset causa totius boni. Qualiter autem hoc hodie factum est docet historia ecclesiastica p parte. ꝛ historia luce euangeliste. ij. ca. Unde notandū ꝙ completis quinqꝫ milibꝰ annorum. ꝛ. cc. xxviij. annis ab Adam qui erat annorum. d. cccc. et. xxx. Ut dicitur Gen̄. v. Tunc facta est natiuitas domini. Unde cū tempus sancte Marie pariendi instaret. assumpsit Joseph Mariam impregnatam a spiritusancto secum ꝛ duxit eam in bethleem. quod ideo factum est. Nam cesar Augustus qui vniuerso orbi presidebat scilicet Octauianus qui fuit dictus cesar a Julio cesare. ꝛ Augustus ab augendo eo ꝙ rem publicam auxit. Iste igitur Octauianus voluit scire quot prouincie. quot ciuitates. quot ville. quot castra in toto orbe essent. ꝛ quot homines sb̃ suo imperio haberet. Ergo exijt edictum. id est generale mandatum ab ipō Octauiano vt describeretur. i. numeraretur totus populus suo imperio subiectus. Unde hec descriptio prima facta est a Cyrino p̄side syrie qui fuit missus a cesare augusto ad syriam tanꝙ p̄sidens ꝛ iudex. Et nota ꝙ ista dicitur prima descriptio vniuersi orbis ꝛ vniuersalis quia alique particulares precesserant. Nam dauid fecit etiaz populum suum numerari. Unde iuxta mādatum ibant omnes homines ad ciuitates et villas et castra vnde nati erant vt quilibet vnum denariū presidi traderet. ꝛ vt sic certus numerus haberetur. Jō Joseph cū cēt de bethleem ciuitate dauid ascendit de galilea de ciuitate nazareth. et profectus est ī bethleem. Proficiscens autem Joseph in bethleem cum Maria pregnante duxit secū bouē forte vt eū venderet ꝛ censum pro se ꝛ pro Maria solueret. Nam denarius erat argēteus valens decē vsuales. ꝛ sic etiā de residuo viueret. ꝛ vnū asinū vt virgo super eū equitaret. Bos ergo ꝛ asinus miraculose dn̄m cognoscētes flexis genibus ipm̄ in vtero adorabant ꝛ reuerebant̃. Cū igit̃ ambo bethleem venissent ꝛ alij homines q̄ propter predictam cāam venerunt omnia hospitia occupauerūt. Joseph ꝛ maria q₂ pauperes erant hospitium nullo modo habere poterāt. Diuerterūt ergo in cōmuni trāsitu ad vnū diuersoriū habēs operimentuz int̃ duas domus sub quo ciues: vt dicitur in historia scolastica ad colloquēdum vel ad cō

nekendū in diebus ocij se diuertebant. vbi forte Joseph p̄sepe boui ⁊ asino fecerat. Uel sm̄ quosdam Rustici cū ad forū veniebant animalia sua ibi ligabāt. ⁊ iō ibi p̄sepe constructū erat. Et factū ē dum ibi erant īpleti sunt dies Marie pariendi. In ipa media nocte dominice diei Maria virgo peperit filiū suū dilectū dn̄m nr̄m Ihm xp̄m ⁊ pannis eū inuoluit ⁊ sup fenum in p̄sepio posuit. Nota aūt q̄ ibi nulla obstetrix fuit Nam sm̄ textum euangelij Maria per se puerum pannis inuoluit ⁊ reclinauit eū in p̄sepio. Et ratio est. Nam ipa puerum sine dolore peperit et cum maxima leticia in p̄sepio posuit. Unde dicit Augustinus in sermone. Precium est in ea illud elogium infelicitatis Eue de quo dicitur. In tristicia paries filios tuos. quia ista in leticia dominum parturiuit. Eua enī luxit. ista exultauit. ex quibus patet q̄ non indiguit cuiuscūq3 seruitio. Ideo dicit Hieronimus. nulla ibi obstetrix fuit. Nulla sedulitas mulierū. ipa infantem pannis inuoluit. ipa mater et obstetrix fuit. Sequitur q̄ pastores erant in regione illa. sc3 iuxta turrim inter bethleem ⁊ hierusalem vbi Jacob rediens de mesopotamia moratus fuerat cū grege suo. vbi Rachel mortua est ⁊ sepulta. ⁊ dicitur turris gregis. de quo dicitur Mich. iiij. Regnabit dominus sup eos in monte syon ⁊ hoc nūc et vsq3 in eternum. Et tu turris gregis nebulosa filia syon vsq3 ad te veniet. Sed pastores erant vigilantes ⁊ custodientes vigilias noctis sup gregem suum. Mos enī erat gentilib9 vt in vtroq3 solsticio. s. estiuali circa festum Joh. baptiste. ⁊ hyemali circa natiuitatē dn̄i vigilias noctis custodire solebant ob veneratiōnē solis. Et ecce angel9 dn̄i stetit iuxta illos. ⁊ claritas dei circūfulsit illos. Et dixit illis angelus. Nolite timere. Ecce enī euangelizo vobis gaudiū magnum q̄d erit omni populo. quia natus est vobis hodie saluator mundi qui est xp̄s dominus in ciuitate Dauid sc3 bethleem. Et hoc erit vobis signum. Inuenietis infantē pannis inuolutū ⁊ positum in p̄sepio. Et subito facta ē cum angelo multitudo milicie celestis exercitus laudantiū deum ⁊ dicentium. Gloria in excelsis deo. ⁊ in terra pax hominibus bone voluntatis. His auditis ⁊ visis pastores loquebantur adinuicē trāseamus vsq3 bethleem ⁊ videamus hoc v̄bū quod factū est. q̄d fecit dominus ⁊ ostēdit nobis. Et venerunt festinantes ⁊ inuenerūt Mariam ⁊ Joseph ⁊ infantem positum in p̄sepio. Uidentes autem cognouerūt de verbo quod dictum erat eis de puero. Et oēs qui audierant illa de pastoribus admirati sunt. Pastores v̄o reuersi sunt glorificantes ⁊ laudātes deū ī oib9 q̄ audierāt ⁊ viderāt. sic̄ dictū est ad illos. ¶ Scḋo p̄ncipaliter dico q̄ natiuitas domini ostēditur nobis in hoc q2 est multis miraculis p̄bata quod ostēditur tripliciter. Primo per ydolorū destructionē q̄ tūc in ipa hora natiuitatꝭ in pluribus locis ecciderūt. Unde legitur ī hystoria scolastica q̄ Jere. p̄pheta in egyptum descendens post mortem godolie regis egyptijs signum dedit q̄ eorū ydolo caderent quando virgo filiū pareret. Quapropter sacerdotes imaginem virginis puerū in gremio baiulantē in secreto loco templi statuerūt et eā ibi adorauerunt. Sed a ptolomeo rege post hoc interrogati. q̄d hoc sibi vellet: dixerūt. Paterne tradit. oīs esse signū a sancto p̄pheta acceperant maiores eorū. et sic in rebus futurū credebant. Et h̄o etiā fuerat p̄phetatum. Zach. xiij. Et erit ī die illa dicit dominus. Disperdam nomina ydolorum de terra ⁊ non memorabuntur vltra. Et pseudo p̄phetas et spiritum immūdum auferam de terra. ⁊ dicent pater eius ⁊ mater eius genuerunt eum. quod factum est in natiuitate domini. Unde dicit Innocentius terti9. q̄ rome fuit pax duodecim ānis in quibus romani templum pacis pulcerrimum cōstruxerūt. ibiq3 statuā Romuli posuerunt. Cōsulētes autem appollinez q̄ diu durare deberet. respōsum est eis. Donec v̄go peret. Hoc audiētes dixerūt. ḡ ieternū durabit. īpossibile. n. putabāt q̄ v̄go peret vn̄ ī foribus tēpli hūc titulū sculpebant. Tēplum pacis eternum. Sed in ipa nocte dū virgo pepit funditus corruit. ⁊ ibi est mō ecclesia sancte marie noue. Un̄ dicit Osee. x. Ip̄e cōfringet simulacra eorū. quia dicent. nō ē rex nobis. nō enī timemus dn̄m. Ecce quomodo predictum est. q2 ipi verum deū nō adorabant sed ydola. Quod cognoscēs propheta in sp̄usancto dicit. Omnes dij gētium demonia. Idem. Confundantur oēs qui adorant sculptilia ⁊ qui gloriantur in simulacris suis. Adorate eum omnes angeli. sc3 puerum natum. quasi diceret psalmi. Nam ipse est verus deus ⁊ solus adorand9 Unde Esaie. ix. Paruulus enim natus est

nobis τ filius datus ē nobis. τ vocabiť no-
men eius admirabilis. cōsiliarius. deus for-
tis. pater futuri seculi. princeps pacis. Und̓
exemplum huius habetur τ testatur Euse-
bius τ Innocentius. iij. ꝙ Octauianus im
perator vniuerso orbe ditioni romane sub-
iugato tantū senatui placuit vt ipȝ pro deo
colere vellēt. Prudens aūt imperator mor
talem se intelligens nomen īmortalitatis
noluit vsurpare. ideo ad importunam istā-
tiā eorū Sibillā aduocauit scire volēs p ei⁹
oracula si aliquādo in mūdo maior eo na-
sceretur. Cū ergo ī die natiuitatis dn̄i consili
um super hac re cōuocasset τ Sibilla in came
ra oraculis insisteret in die media apparuit
circulus aureus circa solem. τ in medio cir-
culi virgo pulcerrima puerum gestās i gre
mio. Tūc Sibilla cesari hoc ostēdit. Cum
aūt ad predictā visionē cesar multū mira-
retur. audiuit vocem dicētem sibi. Hec est
ara celi. Dixitq̧ ei Sibilla. Hic puer maior
te est. ideo ipm adora. Eadem aūt camera
dedicata est ī honore sancte Marie τ vsq̧
hodie dicitur ara celi. Intelligens aūt ipa-
tor ꝙ hic puer maior eo eēt: de⁹ de cetero vo
cari renuit. Un̄ bene dicitur in psal. Annū-
ciauerūt celi iusticiam eius τ viderūt oēs
populi gloriam eius. Sequiť. Qm̄ tu dn̄s al
tissimus sup oēm terram nimis exaltatus
es sup oēs deos. A Secundo ostendi-
tur per opera miraculorum que multiplicit'
ī ipa nocte natiuitatis facta sūt. Naȝ Sibil
la ꝓphetauit ꝙ quādo erūperet fōs olei sal
uator mūdi nasceretur. Quod totum factum
est ī natiuitate dn̄i. Nam dicit Innocē. iij.
τ Orosius ꝙ rome in ipa nocte natiuitatis
dn̄i fons aque ī liquorē olei est cōuersus et
vsq̧ in tyberim erumpens profluxit. τ tota
illa die largissime emanauit. Item ī hac no
cte sicut dicit Bartholomeus ī sua compila
tiōe vinee engadi que ꝓferūt balsamū flo-
ruerūt ꝓtulerūt fructū τ liquorem dederūt.
Tertio ostēditur per pacis denūciationē.
Nam ī natiuitate xp̄i ira dei fuit sedata. et
ideo oībus hoībus angelorum testimonio
fuit ānūciata vt dicitur Luce. ij. Et facta ē
cum āgelo multitudo τc. Unde legitur ī cro
nicis ꝙ appropinquante die natiuitatis do
mini. Octauianus impator ꝑ mūdum im
publicum fieri p̄cepit. τ oīa debita romanis
dimisit. τ fuit pax vniuersalis in diebus il-
lis. Ideo tres reges eo facilius poterant ve
nire ad christum. Unde dicit Ps. Orietur ī
diebus eius iusticia τ abundantia pac̄. Un
de dicit Glosa Bede. ꝙ tanta fuit tranquil-
litas pacis in toto orbe vt ad litteram vide
retur impletum qd̓ predixit Esa. ij. Confla
bunt gladios suos in vomeres τ lanceas su
as in falces. Non leuabit gens contra gen-
tem gladium. nec exercebuntur vltra ad p̄
lium. B Tertio principaliter dico ꝙ na-
tiuitas christi est nobis vtiliter exhibita. quia
est gaudiosa. Ideo dixit angelus. Euange-
lizo vobis gaudium magnum τc. Circa
qd̓ notandum ꝙ natiuitas domini nostri ie
su christi fuit gaudiosa tripliciter. scȝ in celo
angelicis spiritibus. in mundo cunctis gen-
tibus. in lymbo antiquis patribus. Dico
p̄mo ꝙ natiuitas christi fuit gaudiosa an-
gelicis spiritibus propter reparationem rui-
ne eorum. Ipsi enī sciebant esse ꝓphetatum
Esa. li. Consolabitur dominus syon τ conso
labitur omes ruinas eius. Et ponet desertū
eius quasi delitias. τ solitudinem eius qua-
si ortum domini. Gaudium τ leticia inuenie-
tur i ea. gratiarumactio τ vox laudis. Sy-
on interpretatur speculatio τ significat sup-
nos spiritus qui semper speculantur diuinā
essentiam in qua consistit plenitudo totius
gaudij. Isti hodie indicibiliter cōsolati sūt
ꝙ dei filius verus saluator τ recuperator ce-
lestis gaudij homo natus est. Nam per eius
ruina celestis patrie reformata est. Un̄ ipe
posuit desertum celestis p̄rie q̄si delitias τ so
litudinē eius q̄si ortum dn̄i quādo in huma
na natura redemit genus humanum τ om-
nes fideles ad eternā p̄riam duxit vbi eter-
naliter cum sanctis angelis letabuntur. Un
de dicit Esa. Gaudium τ leticia inuenieť in
ea. qd̓ hodie sumpsit minū cū ipe nat⁹ est i
mūdum. Unde legiť Luc. ij. ꝙ facta est cū
angelo multitudo militie celestis exercitus
τc. Un̄ hec exultatio bn̄ figurať nob̄ primi
Regū. x. ꝙ saule vncto in regem super israel
descēdit cuneus. i. societas ꝓphetarū de excel
so. τ ante eos psalterium τ cythara τ tybia τ
lyra τ ꝓphetabant. Moraliter per societa-
tē ꝓphetarū intelligiť multitudo celest' ex-
ercitus. Un̄ prophete dicuntur videntes. τ be
ne significāt exercitum angelorū: q' semp vi
dent faciez dei patris teste saluatore. Mat.
xviij. Ui hodie cū magno gaudio τ grarum
actione laudabant deū τ descenderunt de ex-
celso celestis regni in ortu christi q̄ hodie vo
catus est in humana natura in regem israel.
Quare pylatus scripsit titulū: Jesus nazare

nus rei iudeoꝝ. Qđ bene figurať nobis in
saul. Nam saul interp̄tatur petitus est. cum
aliqui dixerūt. Mitte quē missurus es ꝛc.
Illo hodie vncto in regē israel. id est. q2 ho
die est natus in hūc mūdū vnī tota celestis cu-
ria gaudet ꝛ gratiarūactiōe deum glorificat
Un Bern. in quodam s̄mone de natiuitate
dñi dicit de gaudio angeloꝝ ꝓpter hodier-
nū festum. Sonuit vox leticie in terra nostra
vox exultationis ꝛ salutis i tabernaculis iu
stoꝝ. Auditum est v̄bum bonū. v̄buz cō-
solatoium. sermo dñi iocunditate plenus.
quia iesus dei filius qui ďr xp̄us in bethlee
nascitur. O breue v̄bum ꝛ salubre. O nati-
uitas illibata. mūdo honorabilis. hominib'
amabilis. angelis delectabilis. ¶ Se-
cūdo dico q natiuitas christi fuit gaudiosa
in mundo cunctis gentibus ꝓpter nouam
illustratiōem. Nam qui fuit inuisibilis fact'
est hodie visibilis illustrādo cecitatez gene-
ris humani. Un dixit angelus Luc. ij. Ecce
euāgelizo vobis gaudium magnum. Unde
Aug' in s̄mone de natiuitate. Temporalis
natiuitas filij dei s̄m carnē ante secula pre-
destinata est. in hoc seculo p̄curata. a ꝓphetis
prenūciata. ab āgelis tripudiata. ab aposto-
lis predicata. patribus ꝓmissa. nobis exhi-
bita: scʒ per nouā illustrationem. Unde dñs
dixit Malachie. iiij. Orietur vobis timenti
bus nomē meum sol iusticie qđ factum est.
Un dixit xp̄s Joh. viij. Ego sum lux mūdi.
Ante aduentum eñ christi fuit totus mūd'
inuolutus cecitate ignorantie. quare destitu
tus est oñi gaudio. s̄ hodie orta ē claritas
sapientie ꝛ leticie ꝛ deleta est cecitas ignorā-
tie. Qđ bene figuratur nobis Tob. v. vbi di
xit Raphael Tobie excecato. Gaudium tibi
sit semper. Qui respōdit. Quale mihi gaudi-
um qui in tenebris sedeo ꝛ lumē celi nō vi-
deo. R̄ndit angelus. In p̄ximo est vt a deo
cureris. Moraliter per Tobiam excecatum
intelligitur genus humanum qđ ꝓpter pctm̄
excecatum est. Juxta illud Sap. ij. Excecas-
uit eos malicia eoꝝ. Istud genus humanum
per ꝓphetas multipliciter est consolatū. Si
cut p3 per Aggeū. ij. Ueniet desideratus cū-
ctis gentibus. ꝛ sic de singulis. Huic huma-
no generi non dicit angelus q in p̄ximo
sit salus sed q sit presens. cum dicit. Annun
cio vobis gaudium magnū. Hoc cōsiderās
Ps. in spūsancto dicit. Lux orta est iusto ꝛ
rectis corde leticia ꝛc. Quare bene impletū
est hodie in veris filijs israel scʒ oñib' xp̄ia
nis illud Hester. viij. Judeis noua lux oriri
visa est. gaudium. honor. ꝛ tripudium apud
oñes ꝛc. Unde in signum huius diuine cla
ritatis s̄m relatiōem aliquorum in ipsa no
cte natiuitatis obscuritas aeris versa est in
claritatez clare diei. Nam in ipsa die natiui
tatis christi tres soles appatuerūt in oriēn-
te qui paulatim in vnum corpus solare re-
dacti sunt. per qđ significatur q natus est il
le in quo sunt tria clara ꝛ lucida scʒ purū cor
pus xp̄i qđ sine oñi macula est. ꝛ ei' scā ꝛ
pulchra anima. ꝛ clara diuinitas q̄ in vnam
psonam cōuenerāt. Et ideo hodie tot' mun
dus ꝓpter claritatem noui luminis oriētis
merito debet gaudē. Unde dicit Hieroñ. in
s̄mone. Si eñ exercitus angeloꝝ cum iocū
ditate decantauit ꝓ fescēnnis quasi loco fes-
cēnnarū. i. tales fescēninas dicebant circa
eū vt quasi dormiret. scʒ glia in excel's deo:
quāto magis nos ꝓ qbus ipse hō factus est
vt per eum recōciliaremur deo patri. igitur
patres gaudeamus ꝛ exultem' ꝛ dicam' glo
riaz deo. q2 venerūt nuptie agni. Un ad hoc
gaudium hortatur nos Leo papa vt supra
Saluator noster dilectissimi hodie nat' est
gaudeamus ꝛc. ¶ Tertio dico q nati
uitas xp̄i fuit gaudiosa antiquis patribus
ꝓpter optatā redēptiōem. Fuit eñ genus
humanū ꝓpter pctm̄ p̄moꝝ parētū a dyabo
lo captū. Unde conqueritur Jerem. Tren. i.
Propter multitudinē iniquitatum eius fc
Ade paruuli eius. i. posteri ducti sunt in ca-
ptiuitatem ante faciē tribulantis. Un clama
uerūt antiqui patres ad deum multipliciter
pro redemptore. Unde Ps. Clamauerunt
ad dñm cum tribularētur. Sequitur. ꝛ libe-
rauit eos. Unde misit v̄bum. i. filium suū q
est v̄buz patris ꝛ sanauit eos. ꝛ eripuit eos
de interitionibus eoꝝ. Initiū huius incepit
hodie qñ v̄bum dei patris. i. filius fact' ho-
mo natus est. Unde ďr in euangelio hodier
no. Joh. i. Verbū caro factū est ꝛ habitabit
in nobis ꝛ vidim' gl'iam eius ꝛc. Et sicut il
la redemptio hodie incepit. ita finita est cū
xp̄us mortem sustinuit ꝛ ad inferos descen-
dit ꝛ sanctos p̄res de lymbo liberauit. Qua-
liter autē hoc factum sit legitur in euāgelio
Nycodemi. Require in sermone pascali. Un
de hoc totum ꝓphetatū fuit Esa. li. Qui re-
dempti sunt a dño reuertent ꝛ venient in sy
on laudantes. ꝛ leticia sem. super ca. eoꝝ.
Gaudium ꝛ exultatiōem obtinebunt ꝛ fugi-
et ab eis dolor ꝛ gemitus. In signuz huius

gaudiose liberatiōis dixit christus discipu-
lis suis. Joh. xvi. Iterū autē videbo vos. s.
post passionē. qua liberabo totū genus hūa-
nū. Sequitur. ⁊ gaudebit cor vestrū ⁊ gau-
dium vestrū nemo tollet a vobis. Unde Leo
papa vt supra. Saluator noster hodie nat⁹
est. gaudeamus ⁊c. Una est enī cōmunis ra-
tio leticie cūctis. quia dñs noster destructor
peccati ⁊ mortis. sicut nullū a reatu liberū
repperit ita liberandis omnibus venit. ergo
⁊c. Hodie nobis celorū rex de virgine nasci di-
gnatus est vt hominē perditū ad regna re-
uocaret. gaudet exercitus angelorū. quia sa-
lus eterna hūano generi apparuit. Hodie no-
bis de celo pax vera descendit. Hodie per to-
tum mūdū melliflui facti sunt celi. Hodie de-
us natus est hō vt hō fieret de⁹. Hodie fact⁹
ē de⁹ filius hoīs vt homo fieret fili⁹ dei. Ho-
die deus descendit de celo vt homo ascenderet
ad celum. Hodie christus deus fact⁹ est mor-
talis vt homo fieret īmortalis. Hodie chri-
stus iesus factus est pauper. vt homo fieret
in regno celorū diues. Hodie christus deus
factus est seruus vt hō fieret celi dñs. Quod
nobis concedat ⁊c.

De sancto Stephano. Sermo. ix.

Stephanus plenus
spūsancto intendēs in celum vi-
dit gloriam dei. Act. vij. Nōte cha-
rissimi. dicit enī sctūs Aug. de eo in orationi-
bus. ꝙ tanta cordis mūdicia vixit adhuc in
terris positus ac tanta luce sanctitatis resplē-
duit vt venerabilis vult⁹ eius angelica puri-
tate fulgeret: ⁊ p̄ p̄sequēs vt suis beatis ocu-
lis in gloria deū videret. Uel sic dicit. n. Dyo.
ꝙ creatura rōnalis est sicut speculum. Natu-
ra autē speculi est ꝙ semp̄ est similis rei ad
quā vertitur. Si vertitur ad terrā simile est ter-
re. Si vertitur ad celum sile est celo. Sic spiri-
tualiter anima est sicut speculū. Si vertitur
ad terrā sil'is est terre īordinate terrena di-
ligēdo. Si vertitur ad celestia sil'is erit celesti-
bus. ita ꝙ nihil aliud cogitat nec diligit nisi
celestia. Sic sanctus stephanus totū cor su-
um vertit ad diligēdum celestia. ideo in ma-
gna necessitate positus intendēs in celū vi-
dit gloriam dei. quare bene dr̄. Stephan⁹ ple-
nus spūsancto ⁊c. Est notandum ꝙ
beatꝰ stephan⁹ fuit plen⁹ spūsctō tripliciter p̄
tres effect⁹ eius quos operatur in eo in quo ē.
Primo docet oēm veritatē ⁊ facit reprehendē
oēm iniusticiam. Unde dicit xp̄s. Joh. xvi.
Cū venerit ille spūs veritatis docebit vos
oēm veritatem. ⁊ cū venerit arguet mūdum
de pctō. In cuius figura dr̄ Act. ij. ꝙ aposto-
li repleti sunt omnes spūsancto. ⁊ ceperunt lo-
qui varijs linguis prout spūssanct⁹ dabat elo-
qui illis scʒ loqui veritatem ⁊ reprehendere i-
iusticiā. Sic sanct⁹ stephanus plen⁹ spūsctō
fecit. Nā ipse docuit fidē catholicam ⁊ repre-
hendit iniusticiā. Unde legitur Act. vi. ꝙ ste-
phan⁹ plenus grā ⁊ fortitudine faciebat p-
digia ⁊ signa magna in pplo. Et multū sa-
pienter p̄dicauit ex instinctu spūsctī. ita ꝙ
nullus poterat sibi resistere. Un̄ sequitur ꝙ
surrexerūt plures de synagoga disputantes
cū eo ⁊ nō poterāt resistere sapie ⁊ spiritui q̄
loquebatur per eū. Un̄ dixit xp̄us Luc. xxi. Ego
dabo vobis os ⁊ sapiam. cui nō poterūt resi-
stere ⁊ cōtradicē omnes aduersarij vr̄i. Et ideo
dixit xp̄s Math. x. Nō enī vos estis qui lo-
quimini s̄ spūs pa. vest. Unde spūssctūs ita
sapiēter fecit eos loqui ꝙ nemo poterat eis
cōtradicere. ⁊ confortauit eos ꝙ neminem
timebāt s̄ audacter iniusticiā arguebāt. vn̄
dr̄ Act. vi. ꝙ ipse cum omni fiducia arguebat
eos multipliciter. Ipse etiā xp̄s arguebat vt
legitur alibi p̄ncipes iudeorū tanꝙ infideles:
⁊ homicidas xp̄i: ⁊ successores eorū qui occi-
derūt iustos ⁊ pphetas. sicut Zachariā fili-
um Joiade quē occiderūt inter templum ⁊
altare. Et hoc ea de causa. Erat enī in hieru-
salem vir⁹ locus deputatus solū virginibus
tpe orōnis vel diuini officij. quē locū dene-
gauerunt beate virgini Marie. propterea:
quia dixerunt ꝙ non peperisset virgo. Et q:
Zacharias hoc increpabat asserens virgi-
nem Mariā illius loci super omnes virgines
esse dignissimā. quia ante partū: in partu: ⁊
post partū p̄mansisset virgo. ideo fuit occisus
a iudeis inter templum ⁊ altare. Etiā plu-
res alios ante illud tempus scʒ Jeremiam
Amos ⁊c. iniuste occiderūt. propter quod san-
ctus Stephanus viriliter eos arguit dicēs
vt habetur Act. vij. Dura ceruice ⁊ incircūcisi
cordibus ⁊ auribus vos semper spiritui sctō
restitistis: sicut ⁊ patres vestri. Quem enim
pphetarū nō sunt persecuti p̄res vestri. ⁊ occi-
derūt eos qui p̄nunciabāt de aduentu iusti.
Cuius vos nunc proditores ⁊ homicide fuist⁹.
Et sic patet quod ex instinctu spiritussancti
ita sapienter docuit veritatem ⁊ viriliter ar-
guit iniusticiam. Unde dicit Bern̄. in sermo-
ne penthecostes. Ad faciendum spiritussan-

ctus mouet memoriā: docet intelligētiā: et
mouet voluntatē ad faciendum p̄dicta. vñ
Greg. in sermone. Qui huius mūdi ptātib⁹
contraire non presumerent nisi eos spūssan
cti fortitudo solidasset. Unde ipe bene dici-
tur Stephanus quasi strenue fans. id ē lo-
quens. Nam ipe se audacter p̄dicauit veri-
tatem ⁊ arguebat iniusticiam F Secū
do spūssanctus inflāmat cor illi⁹ in quo est
vt deum summe diligat ⁊ ꝓpter eius amo-
rem omnia mala etiam mortem sustineat.
Unū ad ro. v. Caritas dei diffusa ē in cordib⁹
nostris p inhabitantē spūmsctm̄ qui datus
est nobis. Ipa em̄ caritas spūssancti facit
ꝓpter xp̄m oia aduersa viriliter sustinere.
Un in signum huius dicit Actu. v. q postq̄
apl'i receperunt spūmsctm̄ ibant gaudentes
a conspectu concilij ⁊c. Unde dixit Paulus
Act. xxi. Ego em̄ non solum alligari. sed eti-
am mori paratus sum pro nomine ihu xp̄i.
Et Roma. viij. Quis potest nos separe a ca
ritate xp̄i ⁊c. Et rōnem assignat aia deuota
Can. viij. dicens. Nam fortis est vt mors di
lectio. Certe hanc caritatem spūssancti ha-
buit sanctus Stephanus ⁊ fortitudinez su-
stinendi. ideo dicitur Actuū. vi. Stephanus
plenus gratia ⁊ fortitudine. Sed ista forti-
tudo non est corporalis sed spūalis ⁊ men-
talis que ita ꝓpter deū oia suffert. Unde di
cit macrobius. Fortitudinis est animū sup̄
metū periculi agere. nihilq3 nisi turpia time-
re: fortit' tolerare aduersa velut ꝓspera. hāc
fortitudinē mētalē habuit s. Stephanus.
qui nihil aduersitatis timebat. nisi pecca-
ta ⁊ vitia quibus fortiter resistebat. ⁊ patiē
ter tormenta propter xp̄m tolerauit. Unde
canit eccl'ia. Impij sup̄ iustum iacturam fe
cerunt vt eū morti traderēt. At ille gaudēs
suscepit lapides vt mereret accipere coro-
nam glorie. Unde dicitur Jacobi. i. Beatus
vir qui suffert tēptatōez ⁊c. Qualiter autez
sanctus Stephanus p xp̄o passus est legit
Act. vi. ⁊ vij. Cum em̄ iudei vidētes q nō
poterant eū vincere disputando ꝓpter spūm
sanctū qui loquebatur tūc submiserunt fal-
sos testes qui dicerent se audisse eū dicētez
v̄ba blasphemie in moysen ⁊ in deum. Cō-
mouerunt itaq3 plebē et seniores ⁊ scribas
⁊ currentes rapuerunt eum ⁊ adduxerunt
eum in cōcilium statuerūt falsos testes dicē
tes. Homo iste non cessat loqui aduersus le
gē. audiuim⁹ em̄ eū dicētē. qm̄ ihs nazare-
nus hic destruet locū istū ⁊ mutabit traditi-
ones q̄s tradidit nob moyses. Et intuētes
eū oēs q sedebāt i. cōcilio videbāt faciē ei⁹
tāq̄ faciē angeli. Dixit aūt p̄nceps sacerdo
tū. Si h ita se haberēt. Qui ait. Uiri fr̄es et
p̄res audite. ⁊ recitauit plura ex veteri testa
mento. vt habet Act. vij. p totū. Audiētes
aūt hec dissecabant in cordibus suis ⁊ stri-
debant dentibus in eum. Cuz aūt eēt Ste-
phanus plenus spūsctō intendens in celuz
q. d. Dñe iam video seuiciam iudeoꝝ ꝯfor-
ta me vt possim vincere. qui exaudiuit eum
vt ꝓmisit p psal. dicentem. Cum ipo sum in
tribulatione eripiam eū ⁊ glorificabo eum.
B Unde in illa hora fecit sibi deus q̄nq3
q̄bus confortauit eum vt vinceret qd̄ fuit
multū necessariū. q2 prim⁹ martyr p⁹ xp̄z:
q̄ etiam nobis sunt necessaria sciri. Nam di
cit Aug. in sermōe. Necessariū ē nobis fra-
tres kmi agnoscere q̄bus armis precinctus
Stephanus seuiciaz iudeoꝝ potuit supare
vt ita meruisset feliciter triūphare. Nam si-
cut miles non potest vinci sed fortiter dimi
cat qn̄ habet grande exemplum sc3 qn̄ vi-
det regem fortiter dimicantem ante se. Aut
qn̄ hz grāde spectaculū. q2 scit totā ciuitatē
ipm cōsiderantē ⁊ expectantē. Aut qn̄ hab3
grande premiuz si vicerit. Aut quādo hab3
grande auxiliū. quia scit pugilē fortissimuz
in sui adiutoriū ꝓparatū. Aut quādo videt
tutū refugiū ad quecūq3 vult potest fugere
⁊ si tutus ē ille bene fortit' dimicat ⁊ nō pōt
vinci. Ista quinq3 habuit Stephanus i suo
certamine. iō non potuit vinci. sed viriliter
dimicauit. Unde ⁊ dicit Act. vij. Cum esset
Stephanus plenus spūsctō intendens i ce
lum vidit gloriam dei. ⁊ Jesum stantem a
dex. virtutis dei et ait. Ecce video celos ap-
tos ⁊ filium hominis stantem a dextris vir
tutis dei. Ubi ipe ondit q illa quinq3 habu
it. Primo enim habuit grande exemplum
quando vidit regem Jesuz xp̄m qui ita for
titer dimicauit in suo certamine. s. in passio
ne. Unde dicitur: Intendens in celum vi-
dit Jesum a dextris dei ꝓpter quod fuit cō
fortatus q vinci non potuit sed fortiter di
micauit. Unde dicit glosa. ne deficeret hō la
pidādus in terra. deus homo crucifixus ap
paret in gloria. Unde de hoc exemplo dic
beatus Petrus. i. Pet. ij. Charissimi xp̄s
passus est p nobis. vobis relinquēs exem-
plum vt sequamini vestigia eius. Secūdo
habuit grande spectaculum qn̄ vidit celos
apertos ⁊ totam celestem curiam ipsuz cō-

siderantem in suo certamine et expectantes. Tertio habuit grāde premiū qm̄ vidit gloriā dei que est premiū sctōꝝ. sicut ipse dicit Geñ. xv. Ego protector tuus sum et merces tua magna nimis. Unde Augu. Tota merces electorum est visio beotifica. ideo fortit dimicauit. Unde Grego. Consideratio premij minuit vim flagelli. Quarto habuit grāde auxiliū. quia vidit Jesum stantem et sui adiutorium preparatū. Ideo vidit eū stantem non sedentē. nam stare vt dicit glosa recte est pugnantis. Unde dicit Augu. in sermone hodierno. Hoc munimine regio septus nullatenus ē ab aduersario superatus. vñ potuit dicere illud ps. Auxiliū meū a dño q̄ fecit celū et terrā. Quinto habuit grāde et forte refugiū i ipm celū. iō dixit. Ecce video celos aptos: ad qd celū introiuit. Uñ canit ecclesia. Stephanus vidit celos aptos vidit et introiuit. btūs hō cui celi patebunt. Ista sunt arma qbus Stephanus vincebat. Uñ Aug. in sermone hodierno. Miles de tabernaculo corpis exiens triūphator migrauit ad celos. ¶ Sequit qꝙ postq̄ Stephanus p̄dicta dixisset. Exclamātes voce magna cōtinuerunt aures suas et impetū fecerunt vnanimiter in eum. Et eijcientes eum extra ciuitatē lapidabāt. Et testes deposuerunt vestimenta sua secus pedes adolescentis q̄ vocabat saulus. et lapidauerunt Stephanum inuocantem et dicentem. Dñe Jesu accipe spm̄ meū. Positis aūt genib' clamauit voce magna dicens. Dñe iesu ne statuas illis hoc pctm̄. et cū h' dixisset obdormiuit in dño. Facta ē aūt lapidatio eo anno quo dñs ascēdit in p'mo mense augusto tertia die intrāte. Sanct' vero Gamaliel et Nicodemus qui erant p xp̄ianis in oībus consilijs iudeoꝝ sepelierunt eū in agro ipi' Gamalielis. et fecerūt planctum magnum sup eum. Et facta est magna persecutio xp̄ianorum qui erant in hierusalem: q2 occiso Stephano vno de p̄ncipalibus quos apl'i elegerant pro ministerio dei iudei alios xp̄ianos ceperunt grauiter persequi intantū vt omnes xp̄iani p̄ter apostolos qui erant fortiores ceteris p totam p̄uinciam iudeoꝝ sūt dispsi. sicut dñs p̄cepit. Si psecuti vos fuerint in vna ciuitate fugite in aliam. Et sic patet quō sanctus Stephanus plenus spiritusancto in vera charitate qua inflāmauit spūssanctus cor eius mortuus est p xp̄o et fortiter dimicauit contra iudeos et vincebat. Unde conuenienter potest dicere cū xp̄o illud Joh. xv. Maiorem charitatem nemo habet et c. Uñ dicit Aug. in sermone. Charitas q̄ precessit in rege ipa subsequenter effulsit in milite. Unde bene figurat nobis in ruben de quo dicitur Geñ. xlix. Ruben p'mogenitus meus. principium doloris mei. prior in donis maior in imperio. Ruben interpretatur videns deum. et bene significat sanctum Stephanum qui in suis angustijs vidit filium dei in gloria patris cum dixit. Ecce video celos aptos et c. Sicut enim ruben habuit tria priuilegia pre ceteris: sic etiam sanctus Stephanus. ¶ Primo ruben habuit priuilegium primogeniti. ideo dicitur Ruben primogenitus meus. Sic sanctus Stephanus habuit illud priuilegiū qꝙ inter xp̄i electos post ascensionem domini fuit p'mo in celo natus. Unde Augustinus in sermone. Fratres charissimi hesterno die celebrauimus temporalē regis nostri natalem. hodie celebramus militis passionem triūphalem. Heri christus est pro nobis pannis inuolutus. hodie Stephanus ab eo est stola īmortalitatis indutus. Heri presepis angustia christum portauit infantem. hodie immensitas celi suscepit Stephanum triumphantem. Ideo bene nominatur a christo primogenitus meus. Unde dicitur Stephanus pthomartyr. id est primus martyr. Et ideo propter suū martyriū quo mortuus ē mundo. natus est in celo. Unde Aug. in sermone. Natus est christus in terris vt Stephanus nasceret in celis. Ideo obitus sanctoꝝ nō mors sed natale vocat. Unde dicitur Act. vij. qꝙ dixit. dñe iħu xp̄e suscipe spiritū meū. hoc ē qꝙ intrauit gl'iam dei et nat' est in celo. Unde legit de sancto Ambro. Require ante in sermone de sctō ambro. Unde Coll. iij. Mortui em̄ estis. sc3 mundo et vita vestra abscondita est cum christo in deo. sc3 i q̄ et cū q̄ viuitis eternaliter in gloria. Exēplum de sctā Agnete. Require in sermone agnetis. Unde hoc figuratur nobis Apoc. xxi. qꝙ iohannes dixit. Ego iohannes vidi ciuitatem sanctam hierusalem nouam descendentem de celo a deo paratam. sicut sponsam ornatam viro suo. et audiui vocem magnam de throno dicentem. Ecce tabernaculum dei cum hominibus et habitabit cum eis. scilicet ipse deus. Et obsterget omnem lachrymam ab oculis eorū et mors vltra non erit. et c. Hoc cognouit sa

piens in spũsancto cum dicit Prouer. xiiij. Sperat iustus in morte sua. quasi diceret ꝓpter predicta. Unde Bern. in epistola dicit. Bona mors iusti ꝓpter requiem. melior ꝓpter nouitatem. optima ꝑpt securitatē. Un Apoc. xiiij. Audiui vocē de celo dicētem mihi scribe. beati mortui q̄ in domino moriunt Amodo iam dicit spũs vt requi. a lab. suis. K Secundo ruben habuit ꝓuilegium ꝙ fuit ꝓncipium doloris. ideo dr̃ Ruben ꝓncipium doloris mei. i. ꝓm⁹ qui fuit simil' christo in passione fm aliquas conditiões. Naz dicit glosa. Xp̃us extra portam passꝰ. Stephanus extra ciuitatem lapidatur. Ideo dicitur. Eiicientes enim extra ciuitatem lapidabant. Christus sit tanq̄ filius. Pater in manus tuas commēdo spm̃ meuz. Stephanus tanq̄ seruus dixit. Domine ne statuas id est reputes illis hoc peccatuz. Unde sicut ꝓpter predicatiōem Petri fuerūt octo milia hominū cōuersi qui fuerūt infideles. vt habet' Act. ij. & iiij. Sic ꝓpter orōnem Stephani fuerunt etiam aliqui conuersi. Uñ dicit Aug⁹. in sermone. Ipsa sancta charitas que erat in stephano des'derauit orādo acq̄rere quos nequiuit moriendo conuertē. nā ipse vt supra dictum est cum om̄i fiducia arguebat eos. & libenter eos conuertisset. qui tamen in sua malicia perdurabant ac eū lapidabant ꝓ quibus tamen ip̃e non cessauit orare. Unde Aug⁹. in sermone. per charitatem dei arguebat errantes vt corrigerētur. ꝑ charitatem ꝓ lapidantib⁹ orabat ne punirent'. Unde ꝑpt orōnem sancti Stephani fm doctores sctũs Paulus fuit ꝯuersus Ipse em̃ specialiter ꝓ eo dñz rogauit ꝙuis fuerat nimis seuiēs & crudelis in lapidatione eius. Sed hoc ideo. Nam dicunt doctores ꝙ quādocūq3 in antiqua lege puta moysaica inueniebantur pueri pre aliis subtilioris ingenij illi specialiter reseruabantur vni iudeo nomīe Gamaliel qui illos in lege moysaica instrueret. Modo Stephanus & paulus fuerunt assignati huic gamalieli. q3 fuerunt ingeniosi. & sic fuerūt facti socij in synagoga. Stephanus autem multū profecit in lege siue in fide catholica. & a quocūq3 poterat informari sollert' audiuit & retinuit. paulus vero in lege iudaica. Et ideo Stephanus fuit exosus a paulo. quapꝓpter cū Stephanus lapidaret' saulus quia iuuenis erat non habens potestatem proijciendi in sanctū Stephanū, omniū lapidantiū vestes seruauit. vt sic mortis sue causa fieret. Sed Stephanus plen⁹ spũsancto gratia & charitate memor societatis singulariter dominū pro Saulo exorauit & exauditus est. Unde Aug⁹. in s̃mone. Saulum crudeliter seuientem quē habuit in terra persecutorē in celo meruit habere consortē. sequit'. Coniunct⁹ est itaq3 saulus stephano & fact⁹ est agnus ex lupo. Ecce nūc paul⁹ cū stephano regnat & exultat adiutus orationibus stephani. Ecce quō oratio stephani fuit vtilis Saulo ꝙ sic ꝓpter suā orōnē fuit cōuersus cū tamen fuit maxim⁹ ꝑsecutor xp̃ianoꝝ. Unde dicit Aug⁹. Si stephan⁹ nō orasset hodie ecclesia Paulū non h̃ret. Et ideo mgr̃ libro. ij. dist. xxxvi. Ideo monemur orare pro inimicis nostris nolentibus pie viuere vt deus operet' in eis velle. L Tertio Ruben habuit priuilegium primogeniti. id est duplicem substantiā. Ideo dr̃ ꝓor in donis. maior in imperio. Sic sanctus Stephanus habuit priuilegium ꝙ fuit ꝓmus inter om̄es martyres celestibus donis ditatus. Unde canit ecclesia. Quā saluator vr̃ dignatus est ꝓ om̄ib⁹ pati hanc mortem ꝓmus ille reddidit saluatori. ideo triumphat in celis coronatus. Uñ bene dr̃ stephanus. i. coronatus. Nam Stephanus grece dicitur latine corona quā meruit ꝑ passionē suam. Unde Aug⁹. in sermone. Stephan⁹ vt meruisset nōis sui coronaz accipe charitatē ꝓ armis habebat & ꝑ ipaz vbiq3 vincebat. Unde notādū ꝙ triplici corona stephanus in celo ē coronat⁹. Primo habet coronā roseam inquātuz fuit martyr Hanc coronam promisit dñs Apoc. ij. dicēs Esto fidelis vsq3 ad mortem & dabo tibi coronam vite. Illā coronaz recepit hodie sanctus Stephanus propter suum martyrium Unde Aug. in sermone. Heri rex noster trabea carnis indutus de aula vteri virginalis egrediens. Hodie miles de tabernaculo corporis exiens ascendit ad celos sanguine coronatus. Secundo habet coronam gemmatam inquātum fuit purus & sanctus. Unde dicit de eo Ansel. in orationibus Stephan⁹ adhuc in terris positus tanta luce sanctitatis resplenduit. vt venerabilis vultus eius angelica dignitate fulgeret. Unde dicitur Act. vi. Et intuentes eum om̄es q̄ sedebāt in cōcilio viderūt faciē eius tanq̄ faciē āgeli stantis inter illos. ideo coronatus ē corona gēmata. Nā sicut lapis preciosus habet claritatē, sic stephanus ꝑpt purā vitam habu

it angelicū vultū. Unde ps. Posuisti domi
ne sup caput ei⁹ coronā ⁊c. Tertio hʒ coro-
nam auream inquātum fuit plenus diuina
claritate que omīa opata est in eo. nam sicʒ
aurum est ductile sic sanctus Stephan⁹ fu-
it ductilis in omnibus aduersitatib⁹ ⁊ in nul
lo resistebat. Unde Aug⁹ in smo. Charitas
in Stephano supauit seuiciam iudeoꝝ. ideo
meruit possidere regnum celoꝝ. Unde Eccꝗ.
xlv. Corona aurea sup mitrā eius expressa
signo sanctitatꝭ. gloria honoris. ⁊ opus ꝟtu
tis ⁊c. Quare merito dr̄ Stephanus. i. coro
natus. M Tertio spūssanctus operatꝰ
miracula p illum in quo est. Unde dr̄ Luce
vltꝗ. Q xp̄s pmisit discipulis suis spm̄sctm̄
ad faciēdum miracula dicens. Uos inqt se-
dete in ciuitate donec induamini ꝟtute ex al
to. i. spūsancto. vnde tantā ꝟtute in spūssan
ctus eis infudit q poterant infirmos cura-
re. mortuos suscitare. ⁊ plura alia. Jō dixit
xp̄us Joh. xiiij. Qui credit in me. opa q̄ ego
facio ⁊ ipse faciet. Certe sic fuit sctūs stepha
nus plenus spūsancto vt faceret miracula.
Unde dr̄ Actꝗ. vi. Stephan⁹ aūt plenus grā
⁊ fortitudine faciebat signa ⁊ prodigia ma-
gna in populo. Unde primo sanabat infir-
mos. Nam Aug⁹. refert in lib. de ciuita. dei.
Q q̄dam matrona cuʒ diu infirmitatē gra
uissimā pateretꝰ ⁊ mlt̄a adhiberet remedia
q̄bus tamē nō sanabatꝰ tandē quēdam iude
um ꝯsuluit qui ei ānulum cū quodā lapide
tribuit vt eum cū zona ad collum cingeret.
vt ex ꝟtute illius lapidis sanitatē reciperet
Cum aūt hoc sibi nihil valere ꝯspiceret tūc
ad ecclīam sancti Stephani pperauit ⁊ pro
sua salute eum rogauit. Tunc subito ānul⁹
cum zona in terrā resilijt ⁊ perfectā sanitatē
recepit. Jdē refert Aug⁹. Q flores sup alta
re sancti Stephani ponebantꝰ ⁊ inde ablati
super infirmos ponebantꝰ ⁊ statim curaban-
tur. Jpsi etiā flores vt refert Aug⁹. vt supra
de altari sancti stephani sumpti cuiusdā mu
lieris cece sunt oculis impositi ⁊ illa cōtinuo
lumē recepit. Refert ergo in eodem libro q
cum vir q̄dam pmarius ciuitatꝗ noīe Mar-
cialis infidelis esset ⁊ nequaq̄ cōuerti vel-
let: cū tamē plurimū egrotaret gener suus
fidelis ad ecclesiam sancti Stephani venit:
⁊ de floribus ipsius qui sup altare erant acci
piens ad caput soceri ipos flores latentꝰ po
suit. Sup quos cum ille obdormiuisset pri-
mus ante diluculum clamauit vt ad episco-
puʒ mitteretꝰ. Cū aūt epūs abesset sacerdos

ad eum venit ⁊ ipm̄ eum se credē dicēt ba-
ptizauit. hic q̄diu vixit semp in ore habuit
ꝟbuʒ. iesu accipe spm̄ meū. cum tn̄ hec ꝟba
vltima fuisse sancti stephani, nesciret. Jdeʒ
refert Aug⁹. q erat q̄dam nobilis matrona
apud cesareā q̄ habuit decem pueros q̄rum
septem mares ⁊ tres femine fuisse perhibē-
tur. Quadā aūt vice duʒ mater ab eis offen
ditꝰ ipa pueris maledictiōem imp̄catꝰ ita q
pueri tremorē mēbroꝝ incurrerūt. q̄ suoruʒ
ciuiū oculos nō ferētes p totum mūdū va-
gari ceperūt. Quoꝝ duo frater ⁊ soror ypon
am venerūt ⁊ ecclīam sancti Stephani in-
trauerunt ⁊ ante altare sancti Stephani se
in oratiōibus ꝓstrauerūt ⁊ pfectā sanitatē
receperūt. q̄ ibidē sancto epō Aug. omnia p
ordinē narrauerūt. Secūdo fecit miracla q
mortuos resuscitauit. Unde refert Aug⁹. Q
cum q̄dam mulier esset mortua hoīes tuni-
cam illius in ecclesiā sancti Stephani porta
uerūt ⁊ super altare posuerūt. ⁊ postea posue
rūt super corpus defuncte que ꝓtinus sana
surrexit. Et dicit Aug⁹. btm̄ stephanū innu
meris miraculis claruisse ⁊ sex mortuos su-
scitasse. Tertio facta sunt p eum ⁊ ꝓpt eum
diuersa miracula. Nam angeli super euʒ cā-
tauerūt. demones clamauerūt. mortui cū in
reuerētia habuerunt. Unde legitꝰ q Alexā-
der senator cū vxore hierusalem adijt. ⁊ san
cto Stephano ibidē oratoriuʒ construxit. ⁊
post obitum suū se iuxta corpus stephani se-
peliri iussit. Euolutis igitꝰ septem annis Ju
liana vxor eius volens in patriā redire cor
pus viri sui voluit secum deferre ⁊ ignora-
bat quis esset loculus viri sui vel sancti ste-
phani ⁊ amplexata est corpus sancti stepha
ni. Sic dum corpus viri sui putauit accipe-
re casu corpus sancti stephani accepit. Cuʒ
aūt nauem cū corpe conscendisset vt ꝯstan
tinopolim transfretaret hymni angelici au-
diūtur. ⁊ demones clamabāt in aere. seruus
dei venit q̄ lapidatus ē ab impijs iudeis ⁊
suscitauerūt tempestates q naute naufragi
um nimis timerēt. Stephano inuocato cō-
tinuo apparuit eis dicēs. Ego sum nolite ti
mere. Statim trāquillitas facta est. Post-
modū vero cum de constātinopoli romā du
ceretꝰ vt iuxta sctm̄ Laurentiū sepeliretꝰ vox
angelica in aere audita est dicēs. O felix ro
ma que corpus Laurētij hispani: ⁊ corpus
stephani hierosolymitani tā gloriosa pigra
vno claudis mausoleo. Et cum volebāt eū
in vna alia ecclesia tumulare demon q̄ ꝓptꝰ

aduētū sancti Stephani de filia Theodosij exiuit. sicut legitur q demon per filiam Theodosij clamauit dicens. Nisi stephanus romā venerit nō exibo. & sic aduenīete stephano exiuit. Unde cum in alia ecclesia vellent eum sepelire clamauit demon dicēs. Frustra laboratis. qz nō hic s apud fratrē suum laurētium sedem elegit. Et cum sepulchrū sancti laurētij fuit apertum. mox laurētius i latus se vtit & medium sepulchrū sancto Stephano reliqt. Et sic patet. ergo &c.

De sancto Johanne. Sermo. x.

Hic est discipul⁹ quē diligebat iesus Joh. vlt. Notate cha issimi dicit Arist. q amicicia est beniuolētia mutua. Cum igr sctūs Johānes xpm intime dilexit. ideo eum ips econtra dilexit. quare bene dr. hic est discip. &c. Uel sic dicit Ysidor⁹ de summo bono. lib. iij. c. xxviij. Qz amicicia est animoꝝ societas Cum igitur Johānes in vā charitate animi fuit christo cōiunctus & xpus sibi in amicabili familiaritate. ideo bn dicit. hic est discipul⁹ &c. In qbus vbis duo notātur. Primū est singularis familiaritas sancti Johānis circa xpm cum dr. hic est discipulus. Secundū est diuinalis amicabilitas cum ↄcluditur. quem dilige. iesus. ¶ Dico pmo q notatur singularis familiaritas iohānis ad xpm. qd ostenditur tripliciter. Primo ex ↄsanguinitate. Secūdo ex puritate. Tertio ex sincera charitate. Dico pmo q singularis familiaritas Johānis ad xpum ostendit ex ↄsanguinitate. Solēt ↄsanguinei int se naturaliter habere mutuā familiaritatē. qz naturalis inclinatio inducit ad hoc. Sic sanct⁹ Johānes merito habuit familiaritatem ad xpm ppt ↄsanguinitatē. Nam dr q fuit ppagat⁹ de inclyta radice yesse. sicut xpus ex pte sctē Anne ex q pcesserunt tres pciosissimi rami. qa ipsa genuit tres marias. Anna em habuit tres viros. Require in natiuitate Marie. Unde de sctā Anna bn dicitur illud Math. vij. Omis arbor bona fruct⁹ bonos facit. qa omes isti fuerūt sancti & ↄsanguinei xpi. Un dicē possunt illud Actu. xvij. Sicut apls dixit. Ipius em gen⁹ sum⁹. Et ideo sanctus Johānes ppter istā ↄsanguinitatem citius adhesit xpo q ceteri apostoli. & fuit ei familiaris. Petrus em & Andreas fuerunt in etate maiori q Johānes qn vocati fuerūt a christo. Sed Johānes i etate florida reliquit mūdum & sequebat christum. etiaz in aduersitatibus. Unde dicitur Marci. xiiij. q tempore passionis discipuli relinquētes eum omes fugerūt. Adolescēs aūt quidam sequebatur eum. Ecce quō in etate florida i qua difficillimū est relinquere mūdū eo q tc marie vigēt passiōes. Un Thren. iij. Bonum erit viro cum portauerit iugum ab adolescentia sua. Unde Johānes bn potest dicere ad christū illud .i. Reg. xiiij. qd dixit adolescens ad Jonathā. Fac omia que placent animo tuo. Perge quo cupis & ero tecum vbicunqz volueris. Unde dicitur Math. iiij. Qz iesus ambulans iuxta mare galilee vidit duos fratres Jacobū zebedei & Johem fratrem eius in naui cuz zebedeo patre eoꝝ & vocauit eos. Illi autē statim relictis rhetibus & patre secuti sunt eum. ¶ Secundo dico q singularis familiaritas iohānis ad xpm ostenditur ex puritate. Nam ipsa puritas & vginitas est multum familiaris Christo. Unde dr Apoc. xiiij. Uirgines em sunt & sequūtur agnū quocūqz ierit. Et rōnem assignat Bern. dicēs. Diuina sapientia est candor lucis eterne. & cādidam oportet esse animā in qua sedem elegerit. Certe hanc puritatem habuit sctūs Johānes. nāz purus vgo fuit. Unde dicit Greg⁹. q specialis prerogatiua castitatis fecerat euz dignū q ipse vgo electus est a christo & vgo i eum permansit. Et est notandum q in veteri testamēto fuerūt tres cōmēdati ppter virginitatez & puritatez. Primus fuit Abel quē occidit chayn frater suus. Istius virginitas cōmēdatur quia in etate florida obseruata: & cum esset iuuenis in pncipio mūdi. Secūdus fuit Jeremias qui fuit in vtero sanctificatus & postea a corruptōe seruatus. Et istius vginitas cōmendatur quia diuinit⁹ ordinata. dicēte ei dño. Jere. xvi. Non accipies vxorem & nō erunt tibi filij & filie. Terti⁹ fuit Daniel qui fuit ab infantia continētissimus. Et isti⁹ vginitas fuit cōmēdata. quia fuit diuinis reuelationibus munita. eo q ei datum fuerit intelligere omia genera visionū. Itē tribus modis fuit cōmendata vginitas scti Johis. Nā pmo cōmēdat quia in etate florida obseruata est. Secūdo cōmendat. qz sic Jeremias a deo fuit a corruptiōe seruat⁹: ita iohes. Nā q nis fuerat in matrimonio despōsat⁹. & cui⁹ nuptie credūt fuisse

D

in qbus dñs aquā in vinū mutauit. ⁊ spon-
sam ibi fuisse mariā magdalenā. Igit xp̄s
de quo nunq̄ alibi legit̄ interfuisse nuptijs:
vocauit eū a nuptijs ⁊ nō p̄misit eum in nu-
ptijs p̄manere. Et sic maria fuit cōuersa q̄ñ
sponsus fuit sibi ablat⁹. Vñ Hiero. sup Joh.
in p̄logo dicit q̄ postq̄ iohēs a xp̄o fuit vo-
cat⁹ ⁊ in m̄rimonio desponsat⁹. tñ de illis nu-
ptijs a xp̄o sine corruptiōe fuit tractus. Ter-
tio cōmēdat̄. Nam sic ꝟginitas daniel cō-
mēdat̄ ex eo q̄ fuit ab infantia cōtinētissi-
mus ⁊ diuinis reuelatiōibus munita cū da-
tum ei erat intelliḡe om̄ia gn̄a visionū. ita
ꝟginitas sancti Johis ab infantia fuit obū-
dāter diuinis reuelatiōib⁹ munita cū de⁹ si-
bi multa reuelauit. vt p̄z in Apoc̄. Et iō Jo-
hānes p̄p̄t virginitatē suā fuit xp̄o multū
familiaris. Unde in signū hui⁹ familiaritatis
p̄p̄t ꝟginitatē cōmēdauit xp̄s sctō iohāni
suā dilectissimā m̄rem q̄ est exēplar totius
ꝟginitatis. ⁊ nō tanq̄ alieno nec tāq̄ cogna-
to nec suo. s̄ tāq̄ filio adoptiuo. ¶ Xp̄s
nāq̄ in hac vita quinq̄ possedit. scz corp⁹. aīaz
modicā t̄palem subām. ecclīam. ⁊ suā dile-
ctā m̄rem. Corpus cōmēdauit Nycodemo.
Aīam p̄ri dicēs. Pater in man⁹ tuas cōme-
do sp̄m meū. T̄palem subam iude. ideo d̄r
q̄ iudas portauit loculum. Ecclīam Petro
dicens. Pasce oues meas. M̄rem ꝟo dile-
ctam Johāni. Vñ d̄r Joh. xix. q̄ cum vidis-
set iesus m̄rem ⁊ discipulū stātem iux crucē
dixit m̄ri. Mulier ecce filius tuus. In h̄ s̄m
doctores cōmēdauit sibi m̄rem. nā ꝟginis
solatiū fuit diminutū. Legit̄ q̄ romani or-
batis liberis inuenerūt adoptiōem liberorum
eis in solaciū. ita xp̄us in solacium m̄ris sue
amittētis filiū suū naturalē in crucis morte
dedit ei filiū hūc adoptiuū. Iō deinde dic̄ di-
scipulo. Ecce m̄r tua. ibi loco sui instituit san
ctū iohēm vt custodiret m̄rem. iō d̄r. q̄ ex il-
la hora accepit eā discipul⁹ in suā. s. custodiā.
Vñ canit eccl̄ia. Uirgo elect⁹ est a dño ac in-
ter ceteros mag̃ dilect⁹ cui xp̄s in cruce ma
trē ꝟginē ꝟgini cōmēdauit. ¶ Tertio
dico q̄ singularis familiaritas ostēdit̄ ex sin-
cera charitate. Ipe eñ xp̄m pl⁹ ceteris dili-
gebat. q̄r incepit in etate tenera. scz in adole-
scētia q̄ est p̄nior ad ardētē amorē. Vñ p̄-
pter sincerā charitatē hortat̄ oēs ad diligē-
dū deū. vñ dic̄. i. Jo. iiij. Nos ḡ diligam⁹ deū
q̄m de⁹ p̄or dilexit nos. Certe hāc familiarē
charitatē ad xp̄m habuit iohānes. Q̄ ostē-
ditur triplici signo. Primū signum fuit fre-
quēs locutio. Naz s̄m testimoniū xp̄i Luc.
vi. ⁊ Mat. xij. Ex abūdātia cordis os loqui
tur. hinc est q̄ sanct⁹ Johēs maxime loque-
batur de dilectiōe christi. vt patet in suis ca-
nonicis ⁊ euāgelijs: quia om̄es suas admo-
nitiōes ⁊ precepta ꝯcludit de dilectione dei.
Vñ legitur in ei⁹ legēda. ⁊ sctūs Hieroñ. te-
stat̄. q̄ cum sctūs Johēs vsq̄ ad senectutē
ephesi moraret̄ ⁊ vix inter man⁹ discipulorū
ad ecclīam deferret̄: nec iam plura ꝟba di-
cere posset ad quēlibet p̄ssum dixit hec ver-
ba. Filioli diligite alterutrū. Tandem fra-
tres qui cum eo erāt admirātes q̄ semp ea-
dem repeteret. Unde dixerūt ei. Quid est pa-
ter q̄ totiēs eadem loq̄ris ⁊ multiplicas ꝟ-
ba de dilectiōe dei. Rñdit. Idarco totiēs re-
plico. q̄r si solam dilectiōem habuerim⁹ suf-
ficit. ecce q̄ familiaris fuit. Vñ dicit. i. Joh.
iiij. Deus charitas est ⁊ q̄ ma. in chari. i deo
ma. ⁊c̄. Secūdū signū ē grauis offensio. Nā
q̄to aliq̄s aliū pl⁹ diligit. tāto āplius offen-
dit̄ ex ei⁹ iniurijs. Vñ dicit Tulli⁹ i li. de ami-
cicia. q̄ amicicia ē i reb⁹ honestis idē velle
⁊ idē nolle cū amico. Certe sic fec̄ sctūs iohēs
q̄r ipe nō poterat sustinē iniuriātes christo.
Vñ legit̄ in hysto. ecclīastica. q̄ cū iohānes
apud ephesum balnea gr̄a lauādi intrasset.
⁊ ibidē Cherintū hēticum vidisset inde p̄ti-
nus exilijt dicēs. Fugiam⁹ hinc ne spelunce
sup nos cadāt in q̄b⁹ lauat̄ cherint⁹ ꝟitatis
inimic⁹ ⁊c̄. Vñ etiā Luc̄. ix. dicit cum fratre
suo ꝯ samaritanos q̄ recusabāt xp̄m recipe.
vis dicim⁹ vt descendat ignis de celo ⁊ deuo-
ret eos sicut helyas fecit. Reqūre in s̄mone d̄
sctā Katherina q̄si in fine. Tertiū signū est
firma adhesio. Nā d̄r Prouerb. xvij. Omni
t̄pe diligit q̄ amic⁹ ē. q. d. Inseꝑabilit̄ adhe-
ret illi q̄d diligit. Certe h̄ fecit sctūs Johēs
Nam eū nemo poterat a xp̄i charitate auer
tere. Vñ legitur q̄ post penthecosten diuisis
ap̄lis Johānes est in asyam profectus: vbi
xp̄m suum dilectū p̄dicauit. ac multas ec-
clesias ibi fabricauit. Domicianus ergo ipe-
rator q̄ persequebatur xp̄ianos intelligens ei⁹
famā volens eū a xp̄i dilectiōe auertere. vt
sic ab eius p̄dicatione cessaret cōprehendit
eum. Johēs ꝟo r̄ndit. Obedire oportet ma-
gis deo q̄ hominibus. Ideo nec xp̄m domi-
nū meū negabo. nec a p̄dicatiōe noīs ei⁹ de-
sistam donec consumē cursum ministerij mei
q̄d suscepi. ad cuius responsionē motus p̄o-
consul iussit eū velut rebellem cesari i doliū
feruentis olei mitti ⁊ mergi ante portam la-

ſinā. ille autē illeſus exiuit. q2 dilectio quā3 ad xp̄m habuit ignem olei in eo extinxit. vidēs aūt imperator ꝙ nec ſic a p̄dicatione ceſſaret nec eum a xp̄o auertere poſſet. tunc p̄cepit eum ī exiliū duci in inſulā que dicit᷑ pathmos. in qua inſula apocalipſim quā ei dn̄s reuelauit manu ſua ꝯſcripſit. Domicianus aūt eodē anno quo iuſſit ſanctū iohānem exulari ꝓpter nimiā crudelitatem ſuā a ſenatu romano interfectus eſt. ⁊ q̄ deo cura fuit de aplō ſuo ex totius ſenatus cōſultu diffinitū eſt hoc vt quicq̄d domicianus fieri voluit caſſaret᷑. Hinc factū eſt ꝙ ſanctus Johānes q̄ voluntate domiciani cum iniuria fuerat deportatus in inſulā cum honore epheſum remearet. Occurrit autem illi oīs ppl̄s viroꝝ ⁊ mulieꝝ exultātes ⁊ dicentes. Bn̄dictus q̄ venit in noīe dn̄i. Cū3 aūt ingrederet᷑ ciuitatē druſiana que ſemꝑ eū ſecuta fuerat. ⁊ aduentū eius multū deſiderauit efferebatur mortua. Tūc ſanct᷒ Johānes vidit flentes parentes ⁊ paupes et viduas ſimul cū orphanis clamantes ⁊ dicentes. Sancte iohannes aple dei ecce druſianam efferimus mortuā q̄ ſp tuis monitis obtēperās nos oēs alebat ſeruiēs deo ī caſtitate ⁊ hūilitate. ⁊ quotidie deſiderauit reditū tuū dicens. O ſi videam aplm dei anteq̄ moriar. Ecce veniſti ⁊ te videre nō potuit. Tūc iuſſit feretrū deponi ⁊ corā omib᷒ reſolui corpus eius. d. Dn̄s meus ih̄s xp̄s ſuſcitet te druſiana. ſurge ⁊ pedibus tuis reuertere in domū tuā ⁊ ꝑpara mihi refectō3 Statimq3 illa ſurrexit ⁊ cepit ire ſollicita de iuſſiōe apli. ita vt videret᷑ ipi druſiane q̄ſi nō de morte ſꝫ de ſomno eam ſuſcitaſſet. Factus ē aūt clamor ppl̄i ꝑ tres horas dicentis. Un᷒ eſt de᷒ quem p̄dicat iohānes. vere vn᷒ ē dn̄s ih̄s xp̄s. Et ſic pat3 firma adheſio ſcti Johānis ad xp̄m. q̄re bn̄ fuit ſibi familiaris. Nā dicit apl̄s. i. Cor. vi. Qui adheret dn̄o vn᷒ ſpūs eſt cū eo. Ecce q̄ꝫ familiaris fuit. Un̄ in ſignū huius dixit xp̄s diſcipulis ſuis Joh̄. xiij. In hoc cognoſcēt oēs. q2 diſcipuli mei eſtis ſi dilectionē habueritꝭ adinuicē. Un̄ aug. Dilectio eſt certū ſignu3 quo diſcernunt᷑ filij dei a filijs diaboli. Un̄ ad Ro. viij. Quis pōt nos ſe. a cha. dei ⁊c.

¶ Secundo principalit᷑ dico ꝙ in ꝟbis p̄miſſis notat᷑ dn̄alis amicabilitas xp̄i ad iohānē cū dr̄ quē diligebat ih̄s. Circa qd̄ notādū ꝙ q̄uis dn̄s diligat oēs eū diligētes. ſic dr̄ Prouer. viij. Ego diligentes me diligo. tn̄ ſpāli amore dilexit iohānē ſuper alios ⁊ maiora ſigna dilectiōis ⁊ familiaritatis oñdit ei. Et iō dr̄ dn̄i gr̄a q̄ſi dn̄o gratioſus. Un̄ adducatur figura de Gen̄. xliiij. vbi dr̄ ꝙ iacob habuit. xij. filios int᷑ quos iunior inueniebatur beniamī. ⁊ de illo ſcriptura dicit ꝙ pr̄ tenerrime dilexit eū. Per Jacob ītelligit᷑ xp̄s. iō iacob interp̄tat᷑ ſupplātator ⁊ ſignificat xp̄m q̄ ſupplātauit diabolū generis hūani inimicū. Per filios iacob intelligūt᷑. xij. apl̄i int᷑ quos Johannes fuit iunior qui intelligit᷑ ꝑ beniamin q̄ fuit iunior inter filios iacob ⁊ magis dilectus. Un̄ ſicut beniamin vocat᷑ fili᷒ ꝟtutis. ita iohēs fuit plen᷒ ꝟtutibus. q̄re eu3 xp̄s tenerrime dilexit. vn̄ in ſacro euāge. q̄nq̄es appellat᷑ diſcipulus quē diligebat ieſus. ī q̄ oñdit᷑ ꝙ xp̄s ſibi q̄nq3 fecit ꝑ alijs q̄ ſunt ſigna dn̄e dilectōis. Un̄ p̄mo noīatur in ſacro euāgelio diſcipulus quē diligebat ieſus ī cena dn̄i q̄n dn̄a eucharistia fuit inſtituta. Un̄ dr̄ iohānis. xiij. Erat recūbens vn᷒ ex diſ. ei᷒ ī ſinu ieſu diſ. quē dili. ieſus. In quo oñdit᷑ ꝙ ſibi ſecreta reuelauit. Scd̄o in die paraſceues q̄n xp̄s pēdebat in cruce. Un̄ dr̄ Joh̄. xix. Cū vidiſſ3 ieſus mr̄em ⁊ diſ. ſtārē q̄ ne diligebat. In quo oñdit ꝙ ſibi ex ſingulari dilectiōe cōmiſit matrē. et curā peccatorū ꝓpt᷑ q̄s pēdebat in cruce. Tertio in die reſurrectiōis. Un̄ dr̄ Jo. xx. Maria magdalena venit ad petrū ⁊ ad aliū diſcipulū quē amabat ih̄s. In quo oñdit ꝙ ſibi ex ſingulari dilectōe cōmiſit p̄dicare ſtatū mundi. ſc3 eius falſitatē ⁊ eterne glorie felicitatem. Quarto poſt reſurrectionē q̄n manifeſtauit ſe diſcipulis. Un̄ dr̄ Jo. xx. ꝙ ſtāte ieſu ī littore ⁊ diſcipulis ſtantibus in mari. ceteris ipm nō cognoſcētibus: dixit diſcipulus ille quē diligebat ih̄s petro. dn̄s eſt. in q̄ oñdit ꝙ ſibi ex ſingulari dilectōe fecit eum ꝓbare miraculis fidem. Quīto ī ſalutari vocatōe. Un̄ legit᷑ Jo. xx. ꝙ ih̄s dixit ad petrū ſeq̄re me. Cōuerſus petr᷒ vidit diſcipulū que3 diligebat ieſus ſeq̄ntē. In q̄ oñdit ꝙ ex ſingulari dilectōe xp̄s ꝑ ſe habuit cura3 de eo. Un̄ dicit Grego. ꝙ p̄uilegio amoris p̄ ceteris a dn̄o meruit honorari ⁊ vocari diſcipulus quē diligebat ieſus. Dico primo ꝙ ſan. iohēs ex ſingulari dilectōe q̄ xp̄s eū dilexit noīat᷒ ē diſcipul᷒ quē diligebat ih̄s et h̄ in cena dn̄i cū dr̄ Jo. xiij. Erat recūbēs vn᷒ in quo oñdit ꝙ ſibi ſecreta reuelauit q̄ nō niſi intimo amico ſunt reuelanda. Unde non

tātū sibi reuelauit secreta ī mūdo. verū etiā
in celo. Uñ hñ dicitur iohēs qḋ interptat̄ ī
q̄ est grā dñoꝝ secretoꝝ. ¶ Pṁo enī
reuelauit sibi secreta in mūdo. Qḋ ōnditur
in tribus. Pṁo in ostēsiōe dñice trāsfigura
tiōis. Sicut enī principes solēt nō nisi pau
cis ⁊ maxime familiaribus facta occultissi-
ma reuelare. Sic xp̄s in dñica trāsfiguratī
one nō admisit nisi tres discipulos. q̄ꝝ vn⁹
fuit Johēs. vt hr̄ Math. xvij. Nā ihūs as-
sūpsit Petrū Jacobū ⁊ Johēz ⁊ duxit illos
in mōtē excelsū seorsum ⁊ trāsfiguratus est
ān eos ⁊ resplēduit facies ei⁹ sicut sol. vesti
menta ei⁹ facta sunt alba sicut nix. Et ecce
appuit illis moyses ⁊ helyas cū eo loq̄ntes
necnō ⁊ vocē de celo audiuerūt dicētē. Hic
est fili⁹ me⁹ dilect⁹ in q̄ mihi cō placui. ipsuz
audite. Qḋ fuit ita magnū secretū sicut de
xp̄o vnq̄ȝ dictū vel factū fuit ita ꝙ eēt fili⁹
dei. qḋ fuit signū magne dilectōis. Uñ dicit
Joh. xv. Jā nō dicā vos seruos ſ amicos.
q̄ a q̄cūq̄ȝ audiui a pr̄e meo nota feci vobis
Scḋo in proditoris insinuatōe. Cū enī xp̄s
cenauit cū discipulis suis dixit. ꝙ vn⁹ ex eis
esset eū traditurus. Tunc libēter sciuissent
q̄s fuissȝ dicētes. Nūq̄d ego sū dñe. Jp̄e v̄o
noluit eis dicere ſ occulte iohāni dixit. Uñ
dicit̄ Joh. xiij. ꝙ ip̄e sup pectus dñi in cena
recubuit ⁊ Petrus annuit sibi vt interroga
ret xp̄m quis eēt eū traditurus. Tūc iohan
nes dixit. Dñe q̄s est qui te tradet. tūc Jh̄s
submissa voce ꝓditorē ꝑ signuȝ insinuauit.
Cui ip̄e intinctū panē porrigeret ille eēt ⁊c̄.
Tertio in passionis iminētis cōtristatione
Sicut enī principes in cōmuni sūt dissimu-
lantes. et suas angustias solēt tm̄ maxime
eis familiaribus explicare ne totus ppl's
diffidat. Sic xp̄s qñ imminente passiōe cepit
contristari et mestus eē. ⁊ ne forte ceteri scā
dalizarent̄ dū viderēt eū timere mortē rece
pit secū maīe familiares. Uñ dicit̄ math.
xxvi. Et facta cena iuit cū discipulis suis in
ortū ⁊ dū intrasset ortū dixit eis. Sedete h
donec vadam illuc ⁊ orē. Et assumpto Pe
tro iacobo ⁊ iohāne: dixit eis. tristis est aīa
mea vsq̄ȝ ad mortē. Sustinete hic ⁊ vigila.
mecū. ¶ Secundo reuelauit sibi secre-
ta celestia qñ ip̄e supra pectus dñi in cena
recubuit. Uñ dicit Greg. Qñ in pectore iesu
xp̄i recubuit ſl uēta euāgelij de ip̄o sacro fō-
te dñici pectoris potauit. Uñ hm̄ doctores
xp̄s ei soporem īmisit dū sup pectus ei⁹ re-
cubuit. Nā qñ aīa ē abstracta ab exteriori-
bus sensibus. tūc ad celestia ē meli⁹ dispo-
sita. Uñ dicit augu. in li. de spū ⁊ aīa ꝙ aīa de
calcare bona exteriora. ⁊ ab interiorib⁹ ascē
dere ad supiora vbi inuenit summū bonum
Uñ Esa. lx. Uidebis ⁊ affiues ⁊ mirabitur
⁊ dilatabitur cor tuū. Sic sanctus Johānes
fuit abstractus in illo somno ab exteriorib⁹
ad interiora vbi ascendit ⁊ venit ad celestia
secreta. Unde legitur Job. xxxiij. ꝑ somniū
in visione nocturna qñ irruit sopor sup ho-
mines ⁊ dormiūt tūc instruit eos. Uñ ī ista
dormitiōe apuit iohanni oculos mentales
vt posset videre spūalia. sicut etiā dicit̄ ap-
ruisse oculos pueri ministri helisei. vt vide-
ret angelos. vt habet̄. iiij. Reg. vi. Cūq̄ȝ he-
liseus orassȝ ait. Dñe apī oculos pueri hui⁹
vt videt scȝ secreta, et aperuit dñs oculos
pueri ⁊ vidit. Et ecce mons plenus equoꝝ
⁊ curruū igneoꝝ in circuitu helisei. sic sancto
Johāni fuerūt secreta celestia reuelata vt
cerneret ⁊ alios postmodū doceret. vñ Au-
gu. in omel. de fōte dñici pectoris sol⁹ bibit.
ſ ip̄e dñs euāgeliū oībus bibēdū diffudit.
Cū ip̄e iohānes dicit. i. Jo. i. quod fuit ab
initio ⁊ qḋ vidimus ⁊ audiuimus ⁊ pspexi
mus oculis nr̄is de v̄bo vite vobis annunci
amus vitā eternā q̄ erat apud pr̄em ⁊ ap-
paruit nobis. ⁊ annunciam⁹ vobis vt ⁊ vos
societatē habeatis nobiscū cuȝ patre et filio
ei⁹ iesu xp̄o. Uñ ꝓpter ista celestia secreta q̄
sic in altissimis videbat assimilabat̄ aq̄le vo-
lanti. Sicut Ezech. in spū vidit cum dicit
Ezech. i. Facies aq̄le desup ipoꝝ quattuor
Jp̄e enī in spū vidit q̄ttuor aīalia q̄ eleua-
bāt a terra. ⁊ similitudo vultus q̄ttuor aīaliū
fuit facies hoīs. facies leonis. facies bouis.
⁊ facies aq̄le desup. Mōr ꝑ faciē hoīs desig-
natur sanctus matheus q̄ describit humani
tatem xp̄i. Per faciem leonis designat̄ mar
cus qui describit regnum xp̄i. Per faciē bo-
uis designat̄ lucas q̄ describit sacerdotiū xp̄i
Per faciem v̄o aquile desup ipoꝝ q̄ttuor
designatur Johannes q̄ describit diuinitatē
xp̄i cum incipit euangelium suū. d. Jn prin
cipio erat verbū. ⁊ v̄bum ⁊c̄. Ecce quo ⁊c̄.
Unde dicit Criso. ꝙ sicut facies aquile sup
faciem hominis leonis ⁊ vituli ab Ezech.
extollitur. sic sanctus Johannes. e nā omī
homini excepta maria ī merito ⁊ p̄mio di
gnior cōparat̄. Uñ ip̄e ē hī illa aquila de q̄
Ezech. xvij. Aquila grandis magnarū ala-
rū venit ad libanū ⁊ tulit medullā cedri. in
qua auctoritate sanctus Johānes cōmēdat̄

tripliciter τ cōparat aq̄le ppter eius cōditiones q̄s aquila habet q̄ etiā Johes habuit V Primo aq̄la hȝ exēplaritatē in suo volatu. n. docet suos pullos euolare. quare dicit Deut. xxxij. Sicut aq̄la puocās ad volandū pullos suos τ sup eos volitās. sic sanctus Johes suo volatu. exēplo. τ doctrina puocauit fideles ad volatū ɔtēplatiōis sp faciens mētionē d̄ sublimib⁹ τ de ꝟitate fidei sine qua null⁹ pt saluari. teste athanasio dicēte. Quicūqȝ vult salu⁹ esse añ oīa opus est vt te. catho. fi. τc̄. Certe hunc volatum fidei ostēdit τ docuit ioh. i. Joh. v. cū dicit. Tres sunt q̄ testimoniū dāt in celo. pr̄. ꝟbū. τ spiritussanctus. τ hij tres vnū sunt. Hic nota si placet quō fidē catholicā pdicauit. ideo participat cū oīb⁹ pdicātib⁹ τ dicētib⁹ veritatem. Dicit eñ apl's Ephes. iiij. ꝙ cum xp̄us ascēdit in celū ipe dedit q̄sdā aplos. quosdā pphetas. alios euāgelistas. alios āt doctores τ ɔsummatiōes sctōꝝ in op⁹ ministerij. donec occurram⁹ oēs in vnitatē fidei. Unde apl's ondit q̄tuor ordines pncipales quos ds dimisit in eccl'ia. Prim⁹ ordo est aplorū. iō dicit; dedit quosdā aplos q̄ articulos τ ꝟitatē fidei cōposuerūt. Secūdus ē pphetarū q̄ ꝟitatē fidei predixerūt. iō dicit q̄sdā pphetas. Terti⁹ est euāgelistarū q̄ vitā xp̄i conscripserūt. ideo dicit. alios euangelistas Quart⁹ est doctoꝝ q̄ ꝟitatē fidei annūciauerūt. iō dicit. alios doctores. Isti ordines ac gradus diuine dignitatis oēs ɔcurrūt in sctō iohāne. Primo eñ fuit apl's. Nā veritatē in secūdo articulo fidei cōposuit q̄ est de secūda psona in diuinis. scȝ de filio dei. cuȝ dicit. Et in ihm xp̄m filiū eius vnicū dominū nr̄m. Secūdo fuit ppha. nā ꝟitatem fidei pdixit. vt patet in Apoc. quē librū cōposuit in insula q̄ dr̄ pathmos. In qua insula fuerūt ei q̄tuor pncipaliter reuelata q̄ conscripsit τ pdixit tanq̄ ppha. Quoꝝ pmū fuit cursus tot⁹ militātis eccl'ie vsqȝ ad finez. Secūdū fuit ordo iudicij ɔsūmātis. Tertiū fuit calamitas dānatoꝝ eternalit. Quartū fuit felicitas saluādoꝝ eternaliter. vt patet p ordinē intuēti libꝝ. Un̄ sicut scriptura sac fuit p Moysen inchoata. ita p ipm est ɔsūmata. Ipe dicit Apoc. vlt. Contestor eñ oī audiēti ꝟba pphetie libri hui⁹. Si q̄s apposuerit ad hec: apponet de⁹ sup illū plagas scriptas in libro isto. Et si q̄s diminuerit de verbis pphetie hui⁹ libri auferet de⁹ partez ei⁹ de libro vite τ de ciuitate sancta. Tertio fuit euāgelista. nam vitā xp̄i in euāgelio cōscripsit. Quarto fuit doctor sicut paul⁹ qui veritatē fidei pdicauit τ scripsit. Sic ipe ꝟitatē fidei in epl'is τ pdicatiōib⁹ misteriū sctē trinitatis euidētius pre oībus alijs expssit. ecce τc̄. Un̄ Aug⁹. Sapiā dei in cor hois nō ascēdit. si tamē in cor eius ascēdit. hoc tamē nō inq̄tū hō erat si inq̄tū āgel⁹ eē cepit itrauit i cām cātū. X Secūdo aq̄la hȝ claritatē in suo aspectu. sic τ sctūs Johes. Nā vt dicit Dyo. in angelica hierarchia. c. i. Uidit oculis mētalib⁹ in somno deū p essentiā τ solez diuinitatis. Qd̄ bñ ondit Joh. i. cū dicit. Uidim⁹ gl'iam eius gl'iam q̄si vnigeniti a pr̄e. Ecce apte τ clare fuit sibi reuelatū mysteriū eterne gn̄atōis quā null⁹ pōt cognoscē sine termino suo. Termin⁹ aūt istr⁹ gn̄atiōis est ipsa deitas. Et sic videt ꝙ sibi reuelata sit ipa diuinitas. Sicut eñ Paul⁹ vidit in raptu essentiā diuinā sicut vult Aug⁹. dicere ad Orosium sup hoc ꝟbo. ij. Cor. xij. Raptus est in paradisum. dicit eñ ꝙ sicut sancti vidēt in regno eterne beatitudinis diuinā essentiā. sic Paul⁹ vidit in raptu apertaȝ visionē dei. Sic etiā sctūs Johes oculis mētalib⁹ in somno vidit deū p essentiā. Un̄ dicit Aug⁹. Trinitas q̄ summū bonuȝ est purgatissimis mentibus cernit. sic isti duo sancti viderunt deū. Un̄ dicit Orige. Paul⁹ rapt⁹ est vsqȝ ad tertiū celū. iohes transiuit omne celū. Paulus rapt⁹ est in paradisum. Johānes aūt trāsiuit tot⁹ in deū. Et alit iohānes nō poterat ascēdere in deuȝ nisi totus fieret deus. Y Tertio aquila hȝ sublimitatez in volatu suo. Nā dicit Arist. in li. de natura aīaliū. ꝙ aq̄la alti⁹ volat ceteris auibus i sublime τ nidificat i loc̄ sublimib⁹ τ arduis. Un̄ dicit Job. xxxix. Ad preceptū tuū eleuabitur aq̄la. τ in arduis ponet nidū suuȝ. Sic sanctus iohes fuit eleuatus ad sublimitatē diuinitatis in ɔtēplatiōe. τ posuit nidū suū in ɔsideratiōe trinitatis. ideo vltra omnes sctōs hausit secreta diuinitatis. Ideo dicit Ezech. xvi. ē. ꝙ aquila grādis magnarum alarū venit ad libanū τ tulit medullā cedri. Mons libani significat thronū trinitatis ad quē venit Johes in spū τ tulit medullā cedri. i. diuinā gn̄atōem τ secretū diuinitatis. Prophete eñ mirabant q̄s ita familiaris esset deo q̄ posset ei⁹ gn̄atiōem enarrare. Sicut dr̄ Esa. liij. Generatiōem ei⁹ quis enarrabit. q. d. ꝙ transcendit humanū intellectū Certe h̄ fecit sctūs Johānes dicens. ꝟbum

caro factū est.i.filius in diuinis q̄ est v̄bum
pr̄is. Ecce qualit̄ itellerit diuinā essentiam
Jō dicit Aug⁹. Si ioh̄es altı⁹ volasset tot⁹
mūd⁹ eū cape nō potuisset. Z Secūdo
sctūs Joh̄ānes noīatus est discipulus quez
diligebat iesus. ꝛ hoc in die parasceues quā
do xp̄s pependit in cruce. sicut dr̄. Joh̄. xix.
Cum vidisset iesus mr̄em ꝛ discipulū stātē
quē diligebat. In q̄ ostendit ꝙ ex singula-
ri dilectiōe cōmisit sibi mr̄em tanq̄ suo dile
cto ꝛ fideli amico. Requireaū R in h̄ sermōe.
Uel sic. In quo ondit ꝙ cōmisit sibi curam
pctōꝝ ppt̄ quos pēdebat ī cruce. sicut ipse
dixit Math. ix. Nō veni vocare iustos sed
pctōres. Qualiter aūt Joh̄es habuit curaz
pctōꝝ notat̄. Refert eīn btūs Clemēs sic in
libro ecclesiastice hystorie legit̄ ꝙ q̄dā tem-
pore apl̄s quēdā iuuenē pulcherrimū ꝛ fe-
rocē cōuertit ꝛ eū cuidā ep̄o sub noīe deposi
ti cōmēdauit. Post aliqd̄ tp̄s iuuenis ep̄m
dereliq̄t ꝛ factus est p̄nceps latronū. Apl̄s
itaq̄ ad ep̄m venit ꝛ depositū req̄siuit. Cum
q̄ ille de pecunia itelligerēt ꝛ ad hoc vehemen
ter stuperet. dixit apl̄s. Juuenē illū a te re-
peto quē tibi tā studiose cōmēdaui. Cui ille
Pater scte in aīa mortu⁹ est. ꝛ in tali monte
cū latronibus est quoꝝ ipse p̄nceps extitit.
Quo audito valde tristis efficit̄ ꝛ dixit. Bo
nū custodē te dereliq̄ aīe fratris tui. Confe-
stim ergo equū preparari iussit ꝛ dux itine-
ris adueniēt ꝛ ad montē illū intrepid⁹ festi a
uit. Qd̄ cum iuuenis inspexisset pre pudore
nimio statim aufugit. Apl̄s aūt etatis obli
tus vrget calcarib⁹ equū ꝛ post eū clamitat
vt quid fili dulcissime fugis p̄rem inermē ꝛ
senē. Ne timeas fili q̄ꝛ xp̄o ꝑ te reddo rati-
onē ꝛ ꝑ te libēter moriar sicut ꝑ nobis xp̄s
mortuus est. Reuertere fili reuertē: quia de-
us misit me. Qd̄ audiēs iuuenis cōpūct⁹
rediit ꝛ amarissime fleuit. Apl̄s autē ad pe-
des eius ꝓcidit ꝛ manū ei⁹ osculari cepit. ie-
iunātē ꝛ orante ꝑ eo apl̄o veniam impetra
uit. Post hoc ip̄m in ep̄m ordinauit. Unde
sic impleuit preceptum dn̄i sicut dicit Joh̄.
xiii. A Tertio noīatus est Joh̄ānes di-
scipulus quē diligebat iesus. ꝛ hoc in die re-
surrectiōis. sicut dr̄ Joh̄. xx. Maria venit ad
Petrū ꝛ aliū discipulum quē diligebat ih̄s
In quo ondit ꝙ sibi ex singulari dilectione
cōmisit predicare statū mūdi. scꝫ eius falsi-
tatē ꝛ eterne glie felicitatē. Juxta illud Je
rem̄. i. Ad oīa que mittā te ibis. ꝛ quecun
q̄ mādauero tibi loq̄ris. s. falsitatē mūdi ꝛc̄.
Certe h̄ fecit sctūs Joh̄es. Un̄ dic. i. Joh̄ is
ii. Nolite diliḡe mūdum neq̄ ea q̄ in mūdo
sunt. q̄ꝛ oīe qd̄ est in mūdo: aut ē ꝯcupiscē-
tia ꝛc̄. Qualit̄ aūt ꝯ mūdana p̄dicauit nota
tur in legēda. ꝙ altera die postq̄ ephesum
de insula pathmos reuenit. tūc Crato phi
losoph⁹ in foro ppl̄m cōuocauit vt onderet
quō hic mūd⁹ eēt ꝯtēnendus: ꝛ sic duos di
uissimos fratres iuuenes fecit distracto pa-
trimonio suo totaliter emere gēmas precio
sas vt eas in conspectu oīm frāgerēt. Quod
cū facerēt contigit apl̄m ibi trāsitū facē vo-
cansq̄ ad se cratonē ph̄m dixit. stult⁹ ē iste
ꝯtēptus mūdi q̄ ore hoīm laudat̄. ꝛ diuino
iudicio cōdēnat̄. Sed iste cōtēptus est meri
tori⁹ qn̄ bō sua paupib⁹ elargit̄. Un̄ magi-
ster me⁹ iuuenē cupiētē ad vitā eternā per-
tingē informauit dicēs. Si vis pfectus esse
vade ꝛ vēde oīa q̄ habes ꝛ da paupibus
ꝛ habeb̄ thesaurū in celo. Crato dixit. Si ve
re de⁹ tu⁹ vult vt p̄ciū harū gēmarū paupi-
bus erogetur fac eas reintegrari. vt quod
ego feci ad famā hominū: tu facias ad glo
riam eius fieri quē tu habes ꝑ mgr̄o. Tūc
sctūs Joh̄es colligēs fragmēta gēmarum
ꝛ tenēs in manu eleuauit oculos in celū di.
Dn̄e iesu xp̄e cui nihil īpossibile ē q̄ oīa po-
tes fac istos lapides reintegrari vt p̄ciū eo-
rū paupib⁹ eroget̄. Cūq̄ fideles rn̄dissent
amē. stati facti sunt integri sicut p̄us. ita ꝙ
nullū signū alicui⁹ fracture remaneret. Tūc
ph̄s simul cū ill' duob⁹ iuuenib⁹ ꝛ cū oīb⁹
dis. suis ꝓdib⁹ apl̄i ꝓuolutus credidit ꝛ ba
ptizat⁹ ē cū oīb⁹. ꝛ cepit fidem dn̄i nr̄i iesu
xp̄i publice p̄dicare. tunc illi duo fratres ve-
nidātes gemmas q̄s vēdito p̄rimonio suo
emerāt p̄ciū paupib⁹ tradiderūt ꝛ cepit in-
finita turba credētiū adherē apl̄o. B
Tunc duo honorati viri ciuitat̄ ephesioꝝ
hoꝝ sequētes exēplū: vēdid̄ oīb⁹ ꝛ paupib⁹
erogat̄ apl̄m secuti sū. Quadā aūt die vidē
tes suos suos seric̄ ꝛ p̄ciosis indumētis ful
gētes tristes facti sunt ꝙ se ī vno pallio vi-
derūt egētes ꝛ suos suos ī glia seculari ful-
gētes. Qd̄ cū sctūs ioh̄es aduertisset ait. vi
deo vos mutasse vultus vr̄os ꝛ vult⁹ ꝓpter h̄
ꝙ doctrinā dn̄i nr̄i iesu xp̄i estis secuti ꝛ ve-
stra bona paupib⁹ ꝯtulistis. Un̄ si vultis re-
cupare oīa q̄ in auro. argēto. ꝛ lapidibus
p̄ciosis habuistis. deferte mihi v̄gas ꝛ lapi-
des minutos a littore maris. Quod cum fe-
cissent inuocata trinitate cōuerse sunt vir-
ge in aurū optimū. ꝛ lapides in p̄ciosas gē-

mas. Tũc dixit eis apls. Ite ad aurifices τ
gẽmarios ꝑ septẽ dies. τ dũ ꝓbaueritis pu-
rũ τ verũ aurũ τ veras gẽmas nũciate mi-
hi. Euntes aũt ambo ꝑ septẽ dies: reuersi sũt
ad aplm dicẽtes. Dñe oĩm artificuz officia-
nas circuiuimus. τ oẽs dixerũt tam purũ
aurũ τ tam optimas gẽmas se nũꝙ vidis-
se. Tũc dixit eis Johãnes. Ite τ redimite
vobis terras vr̃as qs vẽdidistis. qr celorũ
pmia ꝑdidistis. Estote floridi τ fulgentes
secularit̃ vt inetnũ marcescatis. Est ẽte diui
tes tempaliter vt in ꝑpetuũ mendicetis.
Tũc apls cepit ꝯ diuitias diutius disputa
re. quõ multa mala importãt. τ recitauit e-
uangelium de diuite epulone quẽ deus re-
probauit τ de paupe lazaro quẽ elegit. Et
dũ sic ꝯ diuitias disputaret. ecce efferebat̃
qdaz iuuenis mortuus q. xxx. dies habebat
ꝙ vxorem accepat. Ueniens igit̃ mr̃ vidua
τ ceteri hoĩes simul ceciderũt ad pedes apo
stoli τ flentes rogauerũt eũ vt in noĩe dñi
sui sicut drusianam sic τ hunc iuuenem su-
scitaret. Tunc apls ꝓsternẽs se in orõnez
cũ lachrymis. et eo orãte diuti⁹ dicẽs. Sta
tee exurge a morte τ annũcia illis duobus
fratribus quãtã penã incurrissent τ q̃ntam
gloriã ꝑdidissent. tũc exurgẽs stateus ado
rauit aplm τ cepit multa de penis inferni τ
τ de glia paradisi enarrare. τ dixit ad illos
fres. O miseri ego vidi angelos vr̃os flen-
tes τ demones gaudentes de vr̃a deiectiõe
Uidi iaz regnum paratuz vobis exchoruscã
tibus gẽmis plenũ gaudijs τ oĩbus de-
litijs τ delectationibus qd amisistis. τ acqsi
stis vobis locũ tenebrarũ plenũ draconib⁹
τ immũdis vermibus. plenũ horribilibus
aspectibus demoniorũ. plenum cruciatibus
eternis et infinitis penis. in quibus die no-
ctuqz nõ cessat vlulatus τ gemitus. Iaz ni
hil aliud supest nisi vt rogetis aplm vt pro
vobis intercedat. Tũc idẽ stateus q̃ suscita
tus est ꝓstrauit se cũ oĩ populo τ cũ duob⁹
fratribus illis. scz attritico τ Eugenio τ om
nes piter exhortabant̃ aplm. vt intercede
ret ꝑ eis ad deũ. Quibus apls ait. Per tri
gita trigiuta diebus inter q̃s orate vt la-
pides τ virge in suam naturam reuertant̃
Qd cũ factũ esset ait. Ite τ vnde tulistis vir
gas τ lapides deferatis. Qd cũ fecissent et
virge τ lapides in sui naturaz versi sunt et
omnẽ dispositionẽ quã prius habuerant re
ceperunt. Et sic pz quõ sibi cõmissũ ex singu
lari dilectiõe fideliter pfecit. Unde bñ dicat

dñs de eo illud Esa. xlij. Ecce seruus meus
suscipiã eum. electus meus: complacuit si-
bi in illo aĩa mea. Dedi spiritũ meũ. i. chari
tatem sup eum. ℭ Quarto noĩatus est
sanctus Johannes discipulus quez dilige-
bat Ihesus. τ hoc post resurrectionez. sicut
dicitur Jo. xx. ꝙ stante Jesu in littore τ dis
cipulis stantibus in mari. ceteris ipm nõ co-
gnoscentibus dixit discipulus quem dilige-
bat Jesus petro. Dñs est. In quo ostendit
sibi ꝙ ex singulari dilectõe fecit eum ꝓbare
miraculis fidez vt infideles xp̃m nõ cogno
scentes verũ deũ ipe eos informaret ꝙ xp̃s
est dñs. Qualiter aũt hoc fecerit ondit̃ i
eius legenda. Un̄ legitur ꝙ cũ sanctus Jo-
hãnes ꝑ totã ꝓuinciã asye xp̃m verũ deum
ꝑdicaret. τ sic multos ad fidem xp̃i cõuer-
tit. accidit ꝙ cultores ydoloꝝ seditionẽ in
populo cõcitauerunt. ita ꝙ Johãnẽ trahe-
rent ad templũ dyane cogentes eũ sacrifi-
care. Tunc iohãnes ait. Ducam vos in ec-
clesiam domini nostri iesu xp̃i τ inuocetis
nomen dyane vr̃e vt faciat cadere ecclesiã
xp̃i τ cõsentiã vobis. si aũt hoc facere non
potest: ego inuocabo nomen dei mei ihũ xp̃i
τ faciam cadere templum dyane vestre et
cõminuã ydolũ vestrum vt credatis vos i
xp̃m ꝙ ipe sit deus. Huic ergo sniẽ cum ma
ior pars populi consensisset. tunc ipse iussit
exire populum longe a templo τ clara vo-
ce coram omnibus dixit. Ut sciatis omnes
ꝙ ydolum hoc Dyane dem oniũ est τ non
deus. corruat cũ omnibus ydolis que colunt̃
in eo. ita ꝙ nullũ hoĩem ledat. Tunc conti
nuo ad vocem apli oĩa ydola cũ tẽplo suo
ita corruerunt sicut puluis quẽ ꝓijcit ven-
tus a facie terre. Tũc cõuersi sũt i eodẽ die.
xij. milia gentiliũ ad fidez exceptis puuis τ
mulieribus. τ baptisati sunt. Tũc Aristode
mus q̃ erat pontifex ydoloꝝ repletus spũ
maligno excitauit seditionẽ in populo ita vt
ppls pararet̃ in bellũ. Tũc iohãnes ait. dic
mihi Aristodeme. Quid faciã vt tollã indi-
gnationẽ de aĩo tuo. Qui ait. Si vis vt cre-
dam deo tuo dabo tibi venenũ bibere. quod
cũ biberis τ nõ moreris apparebit verũ eẽ
deũ tuũ. Cui apls. Fac vt locutus es. Qui
ait. faciam. sed pri⁹ volo dare alijs vt te vi-
dente inde moriant̃ vt sic ampli⁹ ꝑtimescas
Perrexit igit̃ ad ꝓconsulem τ petijt ab eo
duos viros: qui ꝓ suis scelenbus erant de-
capitandi τ statuit eos in medio foro co-
ram populo τ in conspectu apostoli dedit

kis bibere venenū. Quod mox vt biberunt exslauit spiritū. Tūc san. Johānes in noīe dñi nostri iesu xpi signo crucis se muniens totū venenū bibit ⁊ nihil sibi nocuit. q̄ propter oēs deū laudare ceperūt. Tunc aristodemus dixit. Adhuc mihi est dubietas. sed si mortuos veneno suscitaueris vere credā. Tūc apls dedit ei tunicā suā. Cui ille. Cur mihi tunicā tuā dedisti. Qui ait. Ut sic cōfusus a tua infidelitate discedas. Cui ille. Nunq̄d tua tunica me credere faciet. Cui apls. Uade ⁊ mitte eam sup corpus mortuoꝝ. ⁊ dic. apostolus Jesu xpi misit me ad vos vt in nomine dei eius surgatis. Quod cum fecisset illico surrexerunt. Tunc aristodemus credidit ⁊ cognouit q xpus est verus deus. Et baptizatus est cum omni parentela sua qui in honorem sancti Johannis eccl'iam construxit. Et sic patet quō Johānes informauit homines q xps est deus. q̄re merito fuit sibi dilectus. Unde pōt dicere illud Joh. xvij. Manifestaui nomē tuū hoībus. pdicando te esse verū deū. Sequit. Nūc cognouerūt quia oīa q̄ dedisti mihi scz facere miracula aba te sunt ⁊c. D Quinto noīatus est discipulus quē diligebat Jesus. ⁊ h̄ in vocatione salutari. Unde dr Jo. xxi. q iesus dixit ad petrū. Seq̄re me. Conuersus Petrus vidit discipulū quē diligebat ihs sequentem. In quo ōndit q ex singulari dilectiōe xps p se curam habuit de eo. Un̄ dixit petro qn̄ dixit. Dñe hic aūt q̄d. sic eū volo manere donec veniā. Et iō tpe quo placuit deo apl'm habere secū vocauit eū. non p vnū angelū nec p plures sed ꝓpria psōa. Qualiter autē eū vocauerit legitur. testatur etiam Hiero. q cum sanctus Johānes eēt ephesi. ⁊. xcvij. annoꝝ apparuit ei dñs iesus cū discipulis suis dicēs. Ueni dilecte mi ad me. q2 tēpus ē vt epuleris cū fratribus tuis in mēsa mea. Surgēs aūt Johānes cepit ire. Tūc dixit ei dñs. Dñica die resurrectiōis mee q̄ post quinqz dies ventura ē tūc venies. Et cū hoc dixisset celo receptus est. Ueniēte igit die vniuersus ppl's venit i ecclesia q̄ fuerat ipius noīe fabricata. ⁊ in primo cātu pulloꝝ missā celebrauit ⁊ postea eis pdicauit exhortās eos vt in fide essent stabiles ⁊ i mādatis dei feruētes. me etem dñs vocauit de hoc mundo. Post hoc iuxta altare fecit foueā quodratā fieri. ⁊ terrā extra eccl'iam portari. ⁊ descēdēa in eā expansis manibus ad deū dixit. Dñe iesu xpe ecce venio grās agens. q2 dignatus es me ad tuas epulas inuitare. sciens q ex toto corde meo desidero te. Tu enī es xps filius dei viui q̄ cū pr̄e ⁊ spūsancto viuis ⁊ regnas i secula seculoꝝ. Cunqz oīs populus rn̄disset. Amen. tanta lux sup eū apparuit q̄si p horam q nullus eū respicere potuit. Recedente autem lumine fouea plena māna inuēta est. Johānes vero sublatus est. Un̄ ipe ē de quo xps Luce. ix. et Math. xvi. Amen dico vobis. Sunt q̄dam de hic stantibus q̄ n̄ gustabunt mortē ⁊c. Un̄ cū dñs dixit Joh. vlt. Sic eū volo manere. sequit q exijt sermo inter fratres q discipulus ille nō moritur. vnde ipe bene participat cū amicis dei in veteri testamēto qui translati sunt. Sic helyas de quo dr. iiij. Reg. ij. q cū helyas et helyseus pgerent simul. ecce currus igneus ⁊ ascendit helyas p turbinē in celū. ⁊ nō vidit eū amplius heliseus. Item sicut enoch de quo dicitur Geñ. v. q cum essent omnes dies enoch. ccclxv. anni ambulauit cū deo ⁊ nō apparuit. quia tulit eū deus. sic Joh. i nouo testamēto ē sublatus. Un̄ dic Hiero. Tā a dolore mortis inuenit extraneꝰ q̄ a corruptiōe carnis noscit alienus. Un̄ bene dr de eo illud Eccli. xliiij. Placuit deo ⁊ trāslatus est in paradisum. Est notādū q diuinalis amicabilitas xpi ad Johānē ōnditur tripliciter. pmo in secretoꝝ reuelatōe. Req̄re ante. scdo in donoꝝ largitōe. scz faciendi miracula. Req̄re etiā ante. tertio i salutari vocatōe. Req̄re paulisp añ. g ⁊c.

De innocentibus. sermo. xi

Flores apparuerūt

i t'ra nr̄a. Cañ. ij. Notate charissimi. dicit Aug. in sermōe de istis puulis. q ipi iure dicūt flores martirū q̄s in medio frigore infidelitatis exortos decoxit q̄dam pruina psecutiōis velut pmas gēmas erūpentes eccl'ie quare ipi hodie apparuerūt in t'ra viuētiū hoc est in celo. Jō ipi angeli bñ pn̄t dicere. Flores apparuerūt in terra nr̄a. In quibus q̄dem verbis isti sancti pueri innocētes tripliciter nobis cōmendant. Primo a puritate sanctitatis cū dr flores. Scđo a manifestatōe acerbitatis cū additur appuerūt. Tertio a locatiōe hereditatis cū cōcludit i terra nostra. Dico igitur pmo q isti pueri nobis cōmendant a puritate sanctitat cū dicitur flores. C Circa quod notādū

ꝙ isti pueri dicunt͛ flores martirum ꝓpter
tres cōditiōes floꝝ quas isti pueri specialit͛
in se habuerūt. Prima eñ cōditio floris ē
ꝙ est purus. Nam dicūt naturales ꝙ flos
generat͛ ex purissima ꝛ subtilissima substan
tia arboris. Ideo cōuenient͛ ꝑ ipm florem pu
ritas sanctitatis sanctoꝝ innocentuꝫ desig-
natur. Unde ꝑdictū est a spūsancto ꝑ ꝓphe
tam dicentem. Sup ipm scꝫ florē efflorebit
sanctificatio mea. i. ista sancta congregatio
pueroꝝ efflorebit in puritate. Unde notan-
dum est ꝙ isti pueri habuerūt triplicē puri
tatem. scꝫ mentis. oris. ꝛ corpis. Primo ha
buerunt puritatē mentis. nam mūdiciam in-
teriorem non amiserunt. ꝛ rō est. Nam ma-
cula est quedam tact⁹ anime quādo hō pec-
cat adherendo aliquibus rebus ꝑ amorē
contra lumē rōnis ꝛ diuine legis. Sꝫ isti pue
ri fuerunt occisi anteꝙ̄ habuerunt vsum li-
beri arbitrij. ideo ꝑ amorē rebus tpalibus
adherere non potuerunt. ꝛ ꝑ cōseqnēs mū-
diciā mentis nō amiserunt. Unde canit ec-
clesia de eis illud Apoca. xiiij. Sine macula
sunt ante thronum dei. Unde dicit Aug⁹. in
sermone. Ecce prophanus. i. hostis nunꝙ̄
beatis paruulis tm̄ ꝓdesse potuisset obse-
quio quātū ꝓfuit odio. Ipe eñ eis initiū
glorie dedit qui terminū pñtis vite impo
suit. Secundo habuerunt puritatem oris.
Nam nullum mēdacium dixerunt nec ali-
quod malū verbum. Unde canit ecclesia de
eis illud Apoca. xiiij. Hi empti sunt ex hoib⁹
primitie deo ꝛ agno. ꝛ in ore eoꝝ nō est inuē
tum mendacium. Unde Remigi⁹ sup illud
Hi empti sunt dicit. Sicut ex multo grege
optim⁹ eligit͛ agn⁹. sic istos pueros tanꝙ̄ ꝑ
mirias elegit dñs ex multitudine electorū.
Unde querit ꝓpheta in psal. Dñe quis ha-
bitabit in tabernaculo tuo ꝛc̄. Et respondet
Qui ingredit͛ sine macula ꝛc̄. qui loquit͛ ve
ritatem. ꝛ sic vsqꝫ in finem. ergo filij homi-
num vsqꝫquo graui corde ꝛc̄. Tertio habue
runt puritatē corpis. quia nunꝙ̄ amiserūt
castitatem. Unde Apoca. xiiij. Hi sunt q̄ cū
mulieribus nō sūt coinq̄nati. virgines enꝫ
sunt ꝛc̄. Unde figurantur nobis in istis pue
ris de quibus Dañ. iij. Qr rex nabuchodo-
nosor elegit ex oibus iudeis tres pueros in
quibus nō eēt macula ꝛ decoros forma. qui
fuerunt Sydrach. Misach. ꝛ Abdenago. vt
introducerentur in aulam suam et seruirēt
ei. Sic rex celestis elegit istos pueros in iu-
uentute quādo fuerūt adhuc sine omni ma
cula vt introducerentur in celestem aulam
ꝛ ibi eternaliter seruirent deo. Unde bene q̄
rit psal. Domine quis habitabit in taberna
culo tuo. Respondetur. Qui ingreditur sine
macula. Unde Aug. in sermone. Beata es
o bethleem terra iuda que sub vno tempo-
re candidatam plebem infantie deo offer-
re meruisti. F Secunda conditio floris
est ꝙ habet dulcem odorem. vt patꝫ. sic isti
pueri dederunt bonum odorem xp̄o. Unde
dicere possunt illud ij. Coꝝ. ij. Christi bo-
nus odor sumus. Unde propter istum odo
rem xp̄s potest dicere angelis in celo de q̄-
libet puero illud Geñ. xxvij. Ecce odor filij
mei sicut odor agri pleni ꝛc̄. Et angeli ad
eos illud Eccle. xxxix. Florete flores quasi
lilium ꝛ date odorem. quasi dicerent. quia
celestis odor exit de vobis. Tertia conditio
floris est. quia habet dulcedinem. Nam na
turales dicunt ꝙ flos est generatio mellis
Unde apes sugunt mel ex floribus quod ē
dulce gustu. Sic isti sancti pueri, fuerūt dul
ces toti celesti curie ꝓpt͛ augmētatōꝫ nūeri
btōꝝ. Numerus āt btōꝝ et angeloꝝ fuit ꝑ
eos augmentatus. quod fuit eis dulce gau
dium. vnde xp̄s dicit Luce. xv. Gaudium ē
angelis dei ꝛc̄. Super quo dicit venerabilis
Beda. ꝙ tota trinitas gaudet de cōuersiōe
peccatoris. Gaudet eñ pr̄. quia videt ima-
ginem suā deformatā per penitentiam refor
mari. Gaudet filius. quia videt amarā pas
sionem suam nō frustrari. Gaudet spūssan-
ctus. quia videt templum sibi augmentari
vnde nos etiā debemus cū ipis gaudere. ꝛ
ideo exhortando nos dicit Aug. Hodie fra
tres dilectissimi natalē infantiū colim⁹. q̄s
ab herode crudelissimo rege īterfectos: tex
tus euangelij eloquitur. ꝛ ideo cum summa
exultatōe gaudeat terra. Et sic patꝫ quomō
isti sancti pueri cōmēdantur a puritate san
ctitatis ꝛc̄. G Scđo dico ꝙ cōmēdāt͛ a
maīfestatōe acerbitatis cū dr̄ appuerit. Ap-
paruerūt eñ hodie ꝓprio sanguine baptizati
mīrno affectu deplorati ꝛ celesti dyademate
coronati. Uñ dic̄ Aug. i smōe. ꝙ ipe Hero
des fuit ipis causa pene qui extitit ꝛ causa
corone. Qualiter autē non fuerunt absconsi
sed ab herode inuenti ꝛ interfecti. notatur ī
legenda. Legitur enim ꝙ innocentes ab he
rode ascalonita interfecti sunt. Tres enim
Herodes sacra scriptura cōmemorat. Pri-
mus dictus est herodes ascalonita sub quo
dominus natus ē. ꝛ pueri innocētes ab eo

dem occisi sunt. Secundus est herodes antipas qui Johannē baptistam decollauit. Tertius agrippa q̄ Jacobum occidit ⁊ petrū incarcerauit. Unde hystoriam primi herodis videamus scȝ ascalonite. Legitur in hystoria scolastica q̄ antipater ydumeus duxit vxorem neptem regis arabū ex q̄ filium habuit quē vocauit Herodē q̄ postmodū ascalonita dictus est. Hic a cesare augusto regnū iudee accepit. et tūc primitus sceptrum ablatū ē de iuda. sub illo nat⁹ ē xp̄s Un̄ dicit Math. ij. q̄ cū natus esset iesus in bethleē iude in diebus herodis regis ecce magi venerūt ab oriēte hierosolimā q̄rētes ⁊ dicentes. Ubi ē q̄ natus est rex iudeorum. vidimus eni stellā eius in oriēte ⁊ venimus adorare eum. Audiens aūt herodes rex turbatus est et omnis hierosolima cū illo. hoc est potētiores. Et cōgregans omēs principes sacerdotū et scribas ppl'i sciscitabatur ab eis vbi xp̄s nasceret. At illi dixerūt ei. in bethleem iude. Sic enim scriptum est p̄ pphetā. Et tu bethleē terra iuda nequaq̄ minima es in principibus iuda. Ex te eni exiet dux qui regat ppl'm meū israel. Iste est propheta micheas. Require in sermone de epiphania. Herodes aūt hoc audiens turbatus est timens ne de iudeis aliq̄s rex natus esset q̄ eū de regno expelleret. Jō clam vocatis magis diligent' didicit ab eis tempus stelle q̄ appⁱuit eis. ⁊ rogās eos vt inuēto rege sibi renūciarent vt ⁊ ipe veniēs adoraret nouū regem: simulās se adorare quē querebat occidere. Jō magis admonitis ab angelo in somnis ne redirēt ad Herodē per aliā viā reuersi sunt in regiōes suas. Videns autē herodes q̄ reges nequaq̄ ad eū venirēt credidit eos deceptos i visione stelle. ⁊ sic erubescerent ad eū venire. Et ideo ab inquisitione pueri animum reuocauit. Cū aūt postea audisset q̄ pastores dixerunt. Nam vt dicitur Luc. ij. q̄ pastores erant in regione illa. Req̄re in sermone natiuitatis si placet. Et sequitur q̄ hoc factum dixerunt omnibus pastores scȝ que viderant. Unde cum herodes hoc audiuit timens se ⁊ se a magis illusum videns. tūc de nece puerorū q̄ erant in bethleem tractare cepit vt in oībus finib⁹ eius occisis pueris ille puer quē ignorabat cū alijs occideret. Angelus aūt domini. vt dicit san. Mathe. ij. apparuit interim in somnis Joseph dicens. Surge accipe puerum ⁊ matrem eius ⁊ fuge in egyptum ⁊ esto ibi vsq̄ dum dicā tibi. Nam herodes queret puerum ad perdendum eum. Qui surgens accepit puerū ⁊ matrem eius ⁊ iuit in egyptū in ciuitatē hermopolim ⁊ mansit ibi septē annis vsq̄ ad obitum herodis vt adimpleret' qd̄ dictum ē p̄ prophetam. Ex egypto vocaui filium meū. Jngrediēte aūt dn̄o in egyptum s̄m vaticinium Esa. vniuersa ydola corruerunt. Require in sermōe natiuitatis. ⁊ Refert Cassiodorus in hystoria triptita q̄ i heremopoli dicitur esse arbor q̄ vocat' psidis valens in salutē multorū si fructus aut folia aut pars corticis collo egrotantiū alligetur. Cū aūt beata virgo cū filio in egyptū fugeret. h' arbor vsq̄ ad terrā iclīata ē ⁊ xp̄m supplicit' adorabat. Interim dū Herodes de nece puerorū se disponere vellet a cesare Augusto p̄ epl'ā ē citat⁹. Qui cum p̄ tharsum iter faceret intellexit q̄ naues tharsensium magos trāsuexissēt. ⁊ iō omnes cōburi fecit. quia vidit se illusum a magis. Rediēs autē Herodes mittēs occidit oēs pueros q̄ erāt in bethleē ⁊ in oībus finib⁹ ei⁹ a bimatu ⁊ īfra s̄m tp̄s qd̄ exq̄sierat a magis Et est sensus a bimatu ⁊ īfra. i. ab infantib⁹ duorū annorū vsq̄ ad pueros vni⁹ diei. tunc impletū est qd̄ dictum ē p̄ pphā Jere. dicentē. Vox. i. ploratus ⁊ vlulat⁹ piarū matrū audita est in rama. i. in excelsis. Rachel plorās filios suos ⁊c̄. Un̄ ppheta ps. Effuderunt sanguinē innocentē ⁊c̄. Deus autē iustus iudex vt in hystoria scolastica legitur n̄ dimisit tātā nequiciā inultā. s̄ Herodem puniuit Un̄ diuino iudicio factū ē vt q̄ plura mala fecit mala fine periret. vn̄ cū ipe iā. lxx. annos haberet cecidit in grauissimam egritudinē. Nā febre valida. prurigine corpis. colli cōtinuis tormentis. pedū inflatione. vermescētibus testiculis. intolerabili fetore crebro anhelitu torquebat'. a medicis in oleo positus īde quasi mortuus delat⁹ ē ⁊c̄. Remigi⁹ autē i origiāli sup̄ math. dicē q̄ herodes gladio se interfecit ⁊ q̄ Salome soror eius oēs victos sic frat' eū ea ordinauerat occidit. Qd̄ sic accidit. Cū eni fuit in maxima infirmitate audiēs iudeos mortē suā expectare cum gaudio nobiliores iuuenes ex oī iudea collectos incarcerauit. Dixitq̄ Salome sorori sue. Scio iudeos de morte mea gauisuros. sed multos potero habere lugētes ⁊ magnas exeq̄as funeris si meis mādatis volueris parere. q̄ cū sp̄m emise

ro om̄es quos in custodia seruo occidas vt
sic om̄is iudea deficiat me. Et sic patet quo⸗
modo isti pueri nō sunt abscōditi sed adin⸗
uenti ⁊ pro xp̄i nomīe occisi. Vn̄ canit eccle⸗
sia. Innocētes pro christo īfantes occisi sūt
ab iniquo rege. ip̄i sequunt̄ agnū sine macu
la. ⁊ dicunt gloria tibi dn̄e. Unde hoc cogno
scēs p̄s. in spiritusctō dicit. Innocētes ⁊ re⸗
cti adheserūt ei. Vn̄ puer iesus bn̄ dicit ad
p̄rem illud Job. i. Pueros ꝑcusserūt ⁊ ego
effugi solus vt nūciarem tibi. Et ideo cū pa
ter querit a filio illud Apoc. vij. Hij qui ami
cti sunt stolis albis qui sunt ⁊ vn̄ venerunt
Rn̄sio. Hij sunt qui venerunt ex magna tri⸗
bulatione ⁊ lauerūt stolas suas in sanguīe
agni. ideo sunt an̄ thronū dei. ℞ Tertio
dico q̄ cōmēdātur a locatiōe hereditat̄ cuꝫ
dicitur. i terra nostra. Ista em̄ terra est ce⸗
lestis patria ī quā locati sunt ꝓpter eorum
puritatem ⁊ passionem. Unde dicit Hiero.
Nuptie terrā implent. V̄ginitas paradisuꝫ.
Vn̄ deus pater potest dicere de istis pueris.
Luc. xj. Ecce pueri mei mecum sunt in cu⸗
bili. Cubile est locus quietis ⁊ significat ce⸗
lestem patriam vbi est eterna quies in om̄i
gloria ⁊ gaudio. Unde dicit p̄s. Exultabūt
sancti in gl'ia: letabūtur in cubilib⁹ suis. hoc
figuratur nobis in illa beata visiōe quā Jo
hannes vidit in sp̄u. vt habetur Apoc. xiiij.
Uidi supra mōtem syon agnū stātem ⁊ cum
eo cētum quadragintaquatuor milia haben
tes nomē eius ⁊ nomē patris eius scriptuꝫ
in frontibus suis. ⁊ cātabāt quasi cāticū no⸗
uū ante faciem dei. Ubi nota q̄ mōs syon ī⸗
terpretatur speculatio. ⁊ significat celuꝫ vbi
sancti cōtemplant̄ gl'iam dei. qd̄ est eis sum
mū gaudiū. In illo monte est agnus dei scꝫ
xp̄s ⁊ cum eo om̄es electi qui cum eternali
ter laudant. ⁊ in sua claritate iocundantur.
Unde possunt dicere cum sancto Petro il⸗
lud Math. xvij. Dn̄e bonū est nos hic esse.
⁊c̄. Super quo verbo dicit Remigius. Uisa
domini maiestate petrus a deo delectatus ē
vt cuncta tēporalia obliuioni traderet: ⁊ ibi
semper in ꝑpetuū vellet manere. Si autē
Petrus sic accēsus est cum vidit xp̄m in trāſ⸗
figuratū. quāta tunc est iocūditas sctōꝝ
qui vident regem in decore suo. hec ille. Hāc
beatam visionem habent pueri innocentes
quare merito cōmendantur a locatiōe here
ditatis cum dicitur. in terra nostra. Jō an⸗
geli possunt dicere. a sl ores. i. isti sancti inno⸗
centes pueri: apparuerunt in terra nostra. i.
in terra viuentium. ergo ⁊c̄.

De epiphania domini. Sermo. xij.

Vbi est qui natus ē

rex iudeoꝝ. vidim⁹ eīu stellam
eius ī oriēte: ⁊ venim⁹ adorare
eū. Math. ij. Nōte charissimi. dicit em̄ p̄hs
xij. Metha. Un⁹ est ꝑnceps ad quē se habꝫ
totum vniūsum. Hinc est em̄ q̄ magi qb̄us
diuinitus reuelatū est q̄ nat⁹ est rex iudeo
rū ⁊ ꝑnceps ⁊ rector omniū venerūt ab ori⸗
ente vt eū tanq̄ ꝑncipem vniuersoꝝ hono⸗
rarēt. quare dixerūt. Ubi est q̄ natus est ⁊c̄.
In qbus qdem v̄bis inqsitio studiosa ma⸗
goꝝ cōmēdat̄ in trib⁹. Primo in hoc q̄ con
fitent̄ in rege nato dignitatē nobilitatis. qd̄
notat̄ cum dr̄. Ubi est q̄ nat⁹ est rex iudeoꝝ
Secūdo in hoc q̄ fatētur in eo signuꝫ noue
claritatis. cū additur. vidim⁹ em̄ stellaꝫ ei⁹
in oriēte. Tercio in hoc q̄ fatent̄ sibi impen
dere obsequium honorabilitat̄. cum ꝯcluditur
Venim⁹ adorare eum. ℐ Dico p̄mo q̄
inquisitio studiosa magoꝝ cōmendat̄ nob ī
hoc q̄ cōfitentur in rege nato nobilitat̄ di⸗
gnitatem cum dr̄. Ubi est qui natus est. Est
notādum q̄ fuit ꝓphetatum per balaā. vt
habetur Nume. xxiiij. Stellam oriri indicā
tem ortum noui regis dicētem. Orietur stel
la ex iacob ⁊ consurget v̄ga de israel ⁊ percu
tiet duces moab. De Jacob erit qui dn̄etur
Sequitur. Uastabūt hebreos ⁊ ad extremuꝫ
ipi etiā peribūt. In qua ꝓphetia ostenditur
q̄ xp̄s deberet nasci qui regeret ⁊ dn̄aretur
om̄i pp̄lo ⁊ destrueret pp̄lm iudaicū ⁊ ꝑnci
pes ⁊ reges eoꝝ. ⁊ in signū t̄pis sui aduent⁹
deberet oriri stella. iō dicit glosa. Orief stel⸗
la ex Jacob ⁊ nascēt hō q̄ destruet populum
moab. Cui ꝓphetie alludit etiam ꝓphetia
Zach. xiiij. Et erit in die illa dn̄s rex vnus
super om̄ẽ terram. Etiam Dan̄. ix. Cum ve⸗
nerit sanctus sctōꝝ cessabit vnctio vestra.
Et Gen̄. xlix. Nō auferet̄ sceptrū d̄ iuda ⁊c̄.
Unde pp̄lus indie regionis expectabat cū
magno desiderio tempus illud ī quo possent
videre oriri stellam illam. Et consilium inie
runt ⁊ quesierunt in omni regione. xij. astro
logos sapientiores vt diligēter cōsiderarēt
ortum stelle. ⁊ hoc nō fecerūt tm̄ ꝓpter stel⸗
lam sed ꝓpter nouū regē nasciturum qui sic
deberet dn̄ari ⁊ regere omnem pp̄lm. Un⸗
de ordinauerunt q̄ quādo vn⁹ de. xij. astrolo
gis moriebatur stati loco illius elegerūt ali⸗

um. ⁊ sic per singulos annos ascenderūt mōtem victoriales vt viderēt quādo stella illa oriret. Cū igr̄ deus voluit dare plenitudinē tp̄is ⁊ filius suus natus est ī mūdū. Statim eadem hora qua natus est xp̄s orta est stella ista. Et s̄m Chrys. in ista stella apparuit puer portās signū crucis super se. Et audita est vox de stella dicens. Hodie natus ē rex iudeoꝝ qui a pp̄lo inde est desideratus Ite in terram iuda ⁊ ibi regē quē desideratꝫ inuenietis. His visis ⁊ auditis gauisi sunt astrologi nūciantes om̄i populo ꝓphetiam Balaā esse completā. Unde tres magi gauisi sunt ꝙ illa ꝓphetia tp̄ibus eoꝝ fuit cōpleta. q̄a cum ingēti desiderio expectabāt ortuz noui regis. Ideo in inq̄sitiōe eius confitebātur dignitatē nobilitatꝫ ipius eterni regꝫ cū dixerūt. vbi est qui natus est rex iudeorum. neminē timētes. Uñ querit Chrys. Numq̄d nesciebant ꝙ in hierlm regnabat Herodes crudelis. nūquid ignorabāt ꝙ quicūqꝫ rege viuēte alium regem ꝓnūciasset puniret. Et r̄ndet nō. q2 toto cordis affectu venerabantur regē inuisibilem. ideo visibilē non timebāt. Et subdit. O beati magi qui añ ꝯspectū crudelissimi regis p̄usq̄ xp̄m cognoscerent facti sunt christi confessores. hec ille. Uñ q̄mus solum puerū inuenerūt in humana natura: tamē ipm nō vt purum hominē s̄ vt deū ⁊ hoiem confessi sunt. Unde dicit Leo papa in s̄mone. Consūmāt magi desiderium suuz ⁊ ad puerum dn̄m iesum xp̄m veniūt. adorant in carne verbum. in infantia sapiētiā. in veritate homīs deum maiestatis. Uñ Remigius in originali. Ipsi magi verū hoiem. ⁊ verū regē. ⁊ verū deum confessi sunt. Uerū hoiem cum dixerūt. vbi est q̄ natus est. Uerum regē cum aiūt. rex iudeoꝝ. Uerum deū cum subiūgūt. venimus adorare euz. Et sic patet p̄mū qualiter ꝯfitebanť in rege nato dignitatem nobilitatꝫ. ℞ Secūdo dico ꝙ inq̄sitio magoꝝ cōmendatur in hoc ꝙ cōfitētur in puero signū noue claritatꝫ cum addunt. Uidimus eñ stellam eius in oriente. Unde Aug⁹. in s̄mone. Hodie de istis loquēdum est quos de remotis terris fides duxit ad xp̄m. Uenerūt eñ ⁊ quesierunt euz dicētes. Ubi est qui natus est rex iudeoꝝ. Uidimus eñ stellam eius in oriente ⁊ venimus adorare eum. Annūciant ⁊ interrogant: credunt ⁊ querūt tanq̄ qui ambulant in fide. Nōne alij reges iudeoꝝ iā totiens nati erāt quid est ꝙ iste puer. ab alienis agnoscitur. in oriente vident stellam. in iudea intelligunt regem. Unde est notandum ꝙ ista stella sic nouiter creata que magos ad christum duxit fuit ab alijs stellis multipliciter distīcta. Primo in substantia. nam materia aliarum stellarum est celestis permansiua ⁊ in principio mundi creata. Nam sicut dicitur Geñ. p̄mo. Deus posuit stellas in firmamento celi ⁊c̄. Hec autem stella fuit de materia corruptibili ⁊ nouiter creata. Nam christus creauit eam ipso nato. ⁊ postq̄ christum ostēdit ⁊ magos ad ipsum perduxit desinebat esse. Secundo in situ. quia non erat in firmamēto celi cum alijs stellis. Nam vt dicit Ptholomeus. Quelibet stellarum firmamēti maior est tota terra. Ista forte non fuit vltra quantitatem triuz cubitorum. ⁊ erat vicina terre ⁊ suspensa in aere. Alias enim s̄m doctores non potuisset determinate demōstrasse locum ⁊ ortum pueri. Naz in tanta distātia nec vna domus in ciuitate. nec vna ciuitas in regiōe ab aliqua stella fixa. vl' ex planetis posset deprehendi. Tertio in claritate. nam alie stelle solum lucēt in nocte. ⁊ habēt claritatem a sole. ⁊ sole lucente in die ipe nō lucent. Ista vero stella per se lucida erat: et in meridie sole lucente apparebat. nec poterat in meridie per radios solis obfuscari. Unde dicit hystoria ꝙ ista stella fulgebat sicut sol ⁊ illuminabat in nocte ⁊ in die quasi sol. ⁊ illuminabat totam regionem illam: et pendebat in aere. Unde dicit Augustinus i sermone. Tribus magis in regione orientis stella noue claritatis apparuit clarior sideribus. dedit aspicientibus intellectum. fecit inquiri. Ideo magi propter signum nouitatis quesierunt nouum regem. Quarto in motu. alie enim stelle mouentur cum firmamento circulariter ab oriente in occidentez. Hec autem ferebatur motu recto. ⁊ cū magis euntibus ibat. ⁊ cum stantibus stabat. ⁊ quiescentibus quiescebat. ⁊ sic motu progressiuo ⁊ directo duxit reges ad christum. Unde dicit Chrysosto. Uenēs stella supra vbi puer erat stetit supra caput pueri. Unde dicitur Math. ij. Ecce stella quam viderant in oriente antecedebat eos. id est motu recto vsqꝫ dum veniēs staret supra vbi erat puer. Unde Augustinus in sermone. Nobis lingua nunciauit apostolorum. Illis stella tanq̄ lingua celorum. vnde inuenerunt qd̄ quesierunt. Ideo dicit Mathe⁹. Uidentes stellam gauisi sunt gaudio magno valde.

Et intrantes domū inuenerūt puerū cum
Maria matre eius. Vñ Grego. in omelia.
Hodie redemptore nato in iudea pastorib⁹
apparuit angelus. magos ad adorandum
huncsc; puerū. nō angelus sed stella pdu-
xit. Unde tunc fuit pphetia Esaie cōpleta
Esa. lx. Ambulabūt gentes in lumine tuo ꝛ
reges in splendore ort⁹ tui. ꝛ Tertio di
co ꝙ inquisitio magorū cōmēdatur in hoc
ꝙ cōfitentur sibi impēdere obsequiū hono-
ris cum concludit venimus adorare eum.
Unde dicit Bern. Quid facitis o magi qd
facitis. lactentē puerū adoratis. in tugurio
vili. in vilibus pannis. ergo ne deus est iste
Quid facitis ꝙ aurū offertis. ergo ne rex
est iste. Et vbi est aula regia. vbi thronus.
vbi frequentia regalis curie. nunqd aula ē
stabulū. thronus psepium. frequentia rega
lis curie Maria ꝛ Joseph. Dicit quidā do
ctor. Nascitur filius pastoris: lectus sternit
nascitur filius dei ꝛ in psepe ponit. Qualiter
aūt reges se disposuerunt ꝛ vbi inceperunt
iter suum ꝛ quomodo venerunt ad adoran
dū puerum notatur in historia. Unde notā
dum ꝙ illi reges fuerunt diuisi ꝛ quilibꝫ fu
it in regno suo. ꝛ nullus sciuit de alio. et qli-
bet dispenebat se aliꝫ duobus nescientib⁹
cum magno comitatu camelis: mulis: eqs:
ꝛ muneribus. videre ꝛ adorare nouū regē
iudeorum. ꝛ inceperunt iter suum in oriente
vbi sol oritur. ꝛ quia dicit ꝙ illi tres reges
non fuerunt insimul. ideo sciendum ꝙ sunt
tres idie siue regiones indie. et sᵗ insule cir-
cumdate magnis fluminibus et sunt ibi di-
uerse horribiles bestie. Prima enim india
siue insula vocatur Nubia in qua est vnum
regnum. quod vocatur arabia. cuius regni
erat rex tempore natiuitatis xpi Melchior
qui obtulit christo aurum. Hoc ideo. nam q
libet voluit regem honorare cum nobiliori
vel meliori bono quod in regno suo habuit.
sed in arabia est nobilius aurum quod cre-
scit in mundo. Ideo portant aurum christo
Tunc impletū est illud psal. Dabitur ei de
auro arabie. ꝛ adorabunt eum scꝫ reges.
Secunda india siue insula vocatur Godo-
lia in qua est vnum regnum quod vocatur
saba. cuius rex erat Balthasar. qui obtulit
christo thus. iō quia ibi crescit nobilissimū
thus qd sub celo reperitur. tunc impleta ē
prophetia. Esa. lx. Oēs de saba venient au
rū ꝛ thus deferentes ꝛ laudem domino an-
nūciātes. Tertia idia siue isula vocat Thar
sis. cui⁹ rex erat Caspar q obtulit xpo mir-
rhā nā ibi melior mirrha crescit. Tūc fuit cō
pleta pphetia dauid dicētis. Reges tharsis
ꝛ insule munera offerēt. reges arabū ꝛ sa-
ba dona adducēt. M Vñ hec tria sig-
nificant in xpo tria diuina mysteria. Nā dic
Greg. Auctorē salutis nrē magi venerati
sūt in cunabulis ꝛ thesauris suis mysticas
species munerū obtulerūt ei. ꝛ habent in se
diuina mysteria. in auro vt oñdat regi potē
tia. in thure sacerdotē magnum cōsidera.
ꝛ i mirrha dominicā sepulturā. Et cum re-
ges sic erant dispositi cū muneribus quilibꝫ
arripuit iter suum de regno suo. aliis igno-
rantibus ꝛ stella antecedebat eos equalit.
ita ꝙ vnus ita bene vidit eam sicut alius ꝛ
qñ steterūt sl etiā in stella ī nocte luxit sicut
sol. ꝛ fuit pax in diebus illis vbiqꝫ. Require
in sermone de natiuitate. A Et iō ppt
cōmunē pacem die ac nocte equitauerunt.
ꝛ quocunqꝫ venerunt mirabatur populus ī
nocte propter claritatē stelle ꝛ propt reges
trāseuntes quia nesciuit quid esset vel quo
populus siue exercitus intenderet. Postꝙ
aūt ptrāsierāt quilibꝫ in via sua ꝛ dies or
ta est. exiuit populus ciuitatē ꝛ viderūt ve-
stigia equorū ꝛ mirabat quid ibi fuisset. cū
autē venerūt ppe hierusalem p distantiā
duorū miliariū quilibet p viā suam ꝛ null⁹
adhuc sciuit de alio: descendit nubes turbi-
da ꝛ obtenebrauit totam patriā istam ꝛ p-
diderunt stellam. Et sic Melchior qui ve-
nit de arabia sic cum suo comitatu in illa nu
be venit ad mōtem caluarie. vbi xps pass⁹
est. Eodem tempore venit rex Balthasar d
regno saba per aliam viam ad montem oli
ueti de quo xps ascendit. Rex Caspar q ve
nit de regno tharsis venit p aliam viam et
steterunt sic quilibet in loco suo donec nu-
bes incepit clarescere. sed stella nō appar-
it eis. ꝛ sic venerūt hierusalem circa horam
tertiam. Cū aūt viderūt se mutuo incepit
vnus loqui alteri quare venisset ꝛ quid in
tenderet. Qui omnes dixerunt eādem cau
sam. Unde gauisi sunt valde ꝛ amplexati ꝛ
osculati sunt se. ꝛ sic in hierusalē interroga
bant de nouo rege. vt etiam testatur euāge
lium dicens. Ubi est qui natus est rex iude
orum. vidimus enī stellam eius in oriente.
id ē in orientali parte q āncessit nos. ꝛ veni
mus adorare eū. Cū aūt herodes rex pce-
pit reges venisse cū magno comitatu ꝛ qrē
tes nouū regē ꝛ dicētes se vidisse stellā ei⁹

turbatus est ꝛ oĩs hierosolima cum illo. tũc cõgregans oẽs pñcipes sacerdotũ ꝛ scribas populi sciscitabat ab eis vbi xp̃s nasceretur. At illi dixerũt ei. In bethleem iude. Sic. n. scriptũ est p ꝓphetã. Mich. v. Et tu bethleem effrata paruula es in milib' iuda. Ex te egredietur q̃ sit dñator in israel. Et egress' eius ab initio a dieb' eternitatis. Bethleez effrata dr ad distinctõz alteri' bethleez q̃ ẽ in galgalis in tribu zabulon. Et si sis puula inter milia ciuitatũ iuda cõpatiue, tñ nõ es minima int̃ ciuitates ex qb' pñcipes ꝓdierũt. qr ex te nascet̃ xp̃s q̃ erit dñator israel Et cũ herodes hec audiuit valde turbat' est ꝛ q̃siuit a magis tẽpus stelle diligenter q̃ apparuit eis. qui dixerunt sibi totuz sicut factũ se habuit. Tũc rogãdo misit eos ĩ bethleem dicẽs. Ite rogo et interrogate diligẽter de puero. ꝛ cũ inueneritis eũ renũciate mihi vt ꝛ ego veniẽs adorem eũ. Ecce ꝙ falsa fuit ꝓmissio herodis. Naz dicit Rabanus ꝙ herodes finxit se tam vultu ꝙ vbis adorare velle quẽ mala cogitatõne tractabat interficere. ¶ Seqt̃. Qui cũ audissent regem abierunt scz̃ v'sus bethleem. ꝛ ecce stella que eos duxit ab oriente vsq; ꝓpe hierusalẽ ꝛ sic abscondita est ab eis. iterum apparuit eis ꝛ antecedebat eos vsq; in bethleem. qui cũ iterũ viderunt stellaz gauisi sunt gaudio magno valde. Et sic bm̃ Hiero. a die natiuitatis xp̃i venerũt in. xiij. diebus ab oriente in bethleẽ. Et rõnẽ assignat dictis. quia ipi habuerũt dromedarios q̃ sũt valde veloces ad currẽdũ. ꝛ. xiij. die circa meridiẽ ingressi sunt bethleem. ꝛ descẽderũt de equis suis ꝛ induerũt vestes regales ob reuerentiã noui regis. Tũc stella dncẽs eos ascẽdit modicum ꝛ steterat supra domum vbi puer Jesus erat in qua fuit cum mr̃e sua. Reges v̄o secuti sunt stellã p vnuz vicum. interim stella ob reuerentiam pueri descendit in domũ repẽte ꝛ replenit domũ miro splendore ꝛ iterũ ascendit in aerem ꝛ stetit supra domũ. Reges vero qui secuti sũt stellam intrauerunt domum pauperculam cũ magna reuerentia. ita ꝙ omnes hoc videntes valde mirati sunt. ꝛ inuenerunt puerum habentem etatem. xiij. dierum cũ Maria matre eius que fuit virgo. xv. annorum Tũc magi procidẽtes in terram ante puerum et adorauerunt eum. ꝛ apertis thesauris suis obtulerunt ei auruz: thus: ꝛ mirrham. Rex Melchior qui offerebat aurum fuit homo parue stature. Balthasar qui offerebat thus fuit maioris stature ꝙ Melchior. Caspar qui offerebat mirrham maior illis in statura fuit ethiops. Unde prophetia fuit completa in psal. Coram illo ꝓcident ethiopes. Sequitur. Adorabunt euz omnes reges terre. omnes gentes seruient ei. Sed quicquid beata virgo dixerit ad reges totaliter obliti sunt nisi hoc retinuerũt ꝙ humiliter inclinauit cuilibet singulariter dicens. deo gratias. His peractis reges comederunt biberũt ꝛ dormierunt. Et admoniti sunt ab angelo in somnis ne redirent in hierusalem ad herodem. sed per aliam viam reuersi sunt in regionem suam. Require in fine sermonis innocentium. Unde notandum ꝙ per hec tria ad spiritualem sensum per aurum thus ꝛ mirrham intelliguntur mystice tria que ad modum regum domino deo debemus offerre. scilicet dilectionem que per aurum significatur. Nam sicut aurum est ductile. ita charitas debet esse ductilis. scilicet ad deum et proximum. Unde precipitur Deutro. vi. Diliges dominum deum tuum ꝛ cetera. Secundo deuotionem et orationem que per thus significatur. Unde psalmista. Dirigatur oratio mea ad te domine ꝛc̃. Uel deuotionem. Unde Apostolus. ij. Corinth. ij. Christi bonus odor sumus. Tertio mortificationem. que significatur per mirrhaz que est amara. Unde psalmista. Propter te mortificamur tota die. Uel puritatem que etiam per mirrham significatur. Nam mirrha conseruat a corruptõe. ita puritas ꝛc̃.

De sancta Agnete. sermo. xiij.

Uam pulchra es

et decora charissima in delicys. Cañ. vij. Notate charissimi. dicit enĩ san. Greg. ꝙ mos ẽ amantiũ mutua collaudatiõe letari. Hinc est enĩ ꝙ dei filius qui est candor lucis eterne ꝛ speculum sine macula aduertens pulchritudinem sancte Agnetis quã habuit in corpore ꝛ anima: bene cõmendat eã dicens. ꝙ pulchra es ꝛc̃. In qb' qdẽ vbis sancta Agnes tripliciter commendatur a xp̃o suo dilecto. Primo in cõplacentia affectuosa feruentis charitatis cũ dr. charissima. Secũdo in ve

nustate formosa pure castitatis. cum dicit. ꝙ pulchra es ⁊ decora. Tertio in suauitate gaudiosa eterne iocūditatis. cum ꝯcluditur in delitijs. O Dico pͥmo ꝙ sancta agnes cōmendatur nobis a xp̄o suo dilecto in cōplacētia affectuosa. Est notādū ꝙ sctā Agnes dr̄ tripliciter cara ſm tres gradus comparatiōis scʒ chara charior charissima. Charus em̄ dr̄ qui diligitur. Sed charior qui pre ceteris diligit. Charissimus aūt qui pre omnibus diligit. Primo sancta Agnes dr̄ chara. quia ipa christum in suis mēbris dilexit. id est. in proximo. Nam dicit Aug⁹. ꝙ deus non potest diligi sine proximo: nec proxim⁹ sine deo. Unde pͨepit dn̄s Deut. vi. Diliges dn̄m deum tuū ⁊c. Qualiter aūt xp̄m in mēbris suis dilexit pʒ in quodā exemplo. Legit enim ꝙ quidā vir noīe Paulinus in ecclīa sancte agnetis fungēs officio sacerdotij cepit nimia carnis temptatiōe vexari. ⁊ cum deū offendē nollet a summo pontifice licentiā petijt contrahēdi. Cuius simplicitatem papa cōsiderās annulū suum cū smaragdo sibi dedit ⁊ iussit vt formose imagini scte Agnetis que in ecclesia sua depicta erat ex parte sua ⁊ dei preciperet vt se permitteret desponsari. Cumqʒ hoc sacerdos imagini imperaret. illa ꝯtinuo digitum ānularem porrigēs ⁊ annulo suscepto retrahēs manū omnē tēptationem a sacerdote fugauit. Predictus autē annulus adhuc dicitur in eius digito apparere. Et sic patet quō ꝓpter amorem christi ⁊ ne ille sacerdos deū offenderet recepit annulū desponsationis ab eo vt esset sponsa sua spūalis. cum tamen recusauit diuitias incōparabiles ne carnaliter consensum suum cō iugio copularet. Quare bene dicitur Agnes ab agno qui est animal purum ⁊ mansuetū sic ipsa fuit pura. pia. ⁊ misericors. Jō christus econuerso eam dilexit. Nam ipse dicit Prouer. viij. Ego diligentes me diligo.

¶ Secundo dr̄ charior. Charior em̄ dicitur qui pre ceteris diligit. Unde in signum huius dixit xp̄s Petro. Joh. vlt. Symō iohānis diligis me plus his. Respondit. Etiam dn̄e. Certe hoc fecit sancta agnes. nam ipa pre ceteris dilexit xp̄m. Unde legit ⁊ testatur Ambro. qui vitam ⁊ passionē ei⁹ conscripsit. ꝙ agnes ꝟgo prudētissima. xiij. anno etatis sue mortē perdidit ⁊ vitam inuenit. que erat pulchra facie. sed pulchrior fide corpore iuuēcula. sed animo cana. Que dum a scholis reuertitur a filio prefecti vrbis adamatur qui ei gemmas ⁊ diuitias incomparabiles promisit si consensum eius suo coniugio non negaret. Deniqʒ secum detulerat preciosissima ornamenta que a beata agnete velut stercora sunt recusata. Unde factū est vt iuuenis ille maiori stimulo perurgeretur. ⁊ putans eam meliora ornamenta velle accipere. ideo omnem preciositatem lapidum secum defert ⁊ per seipsum ⁊ per notos ⁊ affines cepit aures virginis pulsare. diuitias. domos. possessiones. familias ꝓmisit si coniugiū sibi non negaret. Tunc agnes dedit sibi tale rn̄sum. Discede a me fomes peccati. facinoris nutrimētum. pabulū mortis. quia iam ab alio amatore preuenta sum. qui mihi meliora ornamenta obtulit. Et cepit amatorem suum ⁊ sponsum in quinqʒ cōmēdare. Primo a nobilitate generis dicēs. Sponsus meus dilectus multū nobilior te est. Cuius mater virgo est. cuius pater feminam nescit. ⁊ cui angeli seruiunt. Secundo a decore pulchritudinis dicens. Spōsus meus multum pulchrior te est. nā eius pulchritudinem sol ⁊ luna mirantur. Tertio a diuitiarum abundantia dicēs. Sponsus meus multum ditior te est. nam eius opes nunꝙ deficient. nam domini est terra ⁊ plenitudo eius. Quarto ab efficacia potentie ⁊ fortitudinis dicens. Sponsus meus multū fortior ⁊ potentior te est. nam eius odore reuiuiscunt mortui. eius tactu confortantur infirmi. Quinto ab amoris excellentia dicens. Amor sponsi mei castitas est. eius tact⁹ sanctitas. eius vnio virginitas. Jam amo spōsum christum meum. quem cū amauero casta sum. cum accepero virgo sum. cum tetigero munda sum. christo soli seruo fidem. ipsi me tota deuotiōe cōmitto. Deinde annectit quinqʒ beneficia que sibi sponsus suus contulit ⁊ alijs etiam confert. Nā ipse me ⁊ eas annulo fidei sue subarrauit. multiplici varietate virtutum me ⁊ eas vestit ⁊ ornat. Sāguine passionis sue me ⁊ eas signat. vinculo amoris me ⁊ eas sibi copulat. Et thesauris celestis glorie me et eas ditat. Que quinqʒ exposuit sic dicens. Annulo suo enim fidei subarrauit me dominus meus Jesus christus. ⁊ tanꝙ sponsam decorauit me corona. ecce fidei subarratio. Dexteram meam ⁊ collum meum cinxit lapidibus preciosis ⁊ inmensis monilibus ornauit me. ecce virtutū ornatio. Posuit signum in faciem meam vt nullum pter eū amatorē admittā. nā san-

guis eius ornauit genas meas. ecce passionis sue signatio. Iam eius castis amplexibus astricta sum et corpus eius corpori meo sociatum est. ecce vinculum amoris. Ostendit mihi thesauros incomparabiles, quos se mihi daturum si in eo perseuerauero promisit. ecce celestis glorie ditatio. Nunc ergo non possum eum derelinquere: quia etiam mihi iam ab eo thalamus collocatus est. Iam mel et lac eius ore suscepi et eius castis amplexibus constricta sum. Et sic patet qualiter xpus eius sponsus fuit sibi charior ceteris. Ideo etiam merito fuit sibi charior ceteris et econuerso. Unde dicit Jo. xiiij. Qui diligit me diligetur a patre meo. et econuerso etc. ¶ Tertio dicitur charissima. Charissima est qui super omnes diligitur. certe sic sanctam Agnes xpum super omnia dilexit. Christus enim dicit Joh. xv. Maiorem hac dilectionem nemo habet etc. Hoc fecit sancta agnes. nam corpus et vitam suam posuit pro xpo suo dilecto. Unde legitur in legenda quod cum filius prefecti predicta audiuit a sancta agnete quod xpus fuit eius sponsus et eum diligere noluit nimis cruciabatur animo. et lecto prosternitur et amore egrotauit. Cumque pater eius virgini replicaret vt filium suum diligeret. Ipsa prioris sponsi federa violare non posse asseruit. Cepit prefectus inquirere quis esset ille sponsus de cuius potestate agnes se iactaret. dicitur xpm esse sponsum suum. Audiens hoc prefectus: letus effectus est. quod hoc poterat habere contra eam. Et primo quidem blandis sermonibus eam secretius premonebat. dehinc terroribus eam pulsat. Sed virgo xpi nec blandimento seducitur nec terrore concutitur. sed eodem vultu et eodem animo perseuerans a terrentem similiter et blandientem animo deridebat. Videns ergo prefectus tantam constantiam in puella. alloquitur parentes eius et quia erant nobiles. et vim eis inferre non poterat. ideo titulum xpianitatis eis imposuit. quod pro tunc fuit eis magna confusio. Sequenti autem die precepit sibi presentari sanctam agnetem ante tribunal. et iterum atque iterum replicare cepit sermonem de amenia amore. et vidit se nihil omnino proficere dixit ei. superstitio xpianorum de qua te magicis artibus iactas nisi fuerit a te segregata non poteris equissimus consilijs prebere tuum consensum. Unde necesse est te iam ad venerandam deam vestam properare. vnde si perseuerantia virginitatis tue ei placet eius sacrificijs venerandis die noctuque insistas. Ad hec beata Agnes dixit. Si filium tuum hominem rationalem qui videre. loqui. ambulare potest. contemnis nunquam amore diligat me. non possum nec volo eum respicere. quomodo possum tunc ydola muta et surda colere? Cui prefectus ira motus dixit. Unum tibi de duobus elige: aut cum virginibus dee veste: vel dijs nostris sacrifica: aut cum meretricibus scortaberis. Tunc sancta agnes cum ingenti constantia dixit. Si scires quis esset deus meus tu ista ex ore tuo non proferres. nam ego noui virtutem domini mei iesu xpi et secure contemno minas tuas. nec sacrificabo ydolis tuis. neque polluar sordibus alienis. mecum enim habeo custodem corporis mei angelum domini. Tunc insanus iudex iussit eam expoliari et nudam ad lupanar duci. statim autem vt spoliata est crine resoluto tantam densitatem capillis eius gratia diuina concessit. vt melius capillis quam vestibus tegeretur. Ingressa autem agnes turpitudinis locum angelum domini preparatum inuenit. qui eam tanto lumine circumdedit ita quod nullus eam pre splendore videre vel contingere potuit. Fulgebat enim tota domus illa quasi sol radians in virtute sua. Cumque se in orationem prostrauit apparuit ante oculos eius stola candida. quam apprehendens induit se et dixit. gratias tibi ago domine iesu xpe qui mihi hanc vestem largitus es. et me in numero ancillarum tuarum computare voluisti. Interea lupanar locus orationis efficitur vt omnis qui fuisset ingressus adoraret et dans honorem immenso lumini mundior egrederetur foras quam fuerat ingressus. Filius autem prefecti qui fuit actor huius sceleris venit cum alijs iuuenibus ad lupanar. et eos ad ipsam prius inuitauit vt cum ea peccarent. Qui cum ingressi sunt inuenerunt virginem orantem et ingenti lumine circumdatam. Ex quo ita territi sunt quod honorem deo dederunt et compuncti redierunt. Tunc filius prefecti arguebat eos et miseros eos iudicauit ac deridens eos et ad locum in quo virgo orauit audacter ingressus est. et viso tanto lumine circa eam non dedit honorem deo sed intrans irruit in ipsum lumen et antequam eam tangeret cecidit in faciem suam et prefocatus est a diabolo et expirauit. ℟ Quod audiens prefectus cum magno ploratu venit ad domum et causam mortis filij sui diligenter a virgine inquirebat. Ait ad eum sancta agnes. Ille cuius voluntatem voluit perficere ipse eum occidit. Quare autem omnes alij qui ad me ingressi sunt: sani sunt. ideo quia dederunt honorem deo qui misit angelum suum mihi. et induit me hoc indumento. et custodiuit corpus meum: vnde videntes angelicum splendorem adorabant omnes et redierunt compuncti et illesi. Cui prefectus. in hoc apparebit quod non magicis

artib⁹ hoc egisti sicut multi tibi imponūt φ arte magica interfecens filiū meū: si impetrare poteris vt resuscitet. Tūc scā Agnes dicit ad turbā hāc: virtus dn̄i mei iesu xpi manifestet egredimini omnes foras vt soli eam orōnē ei faciā. Cūqȝ oēs essent egressi pstnēs se in faciē suā plorās cepit orare dn̄m vt iuuenē suscitaret. Orāte autē illa apparuit angel⁹ dn̄i q eleuauit eā ⁊ confortans aīam eius suscitauit iuuenē. Qui stati egressus foras cepit voce alta clamare ⁊ dicere. Un⁹ est de⁹ in celo ⁊ in terra q est deus xpianoꝝ. Nam oīa templa deoꝝ vana sūt Tunc pontifices temploꝝ excitauerūt seditiōem in pplo ⁊ clamauerūt. Tolle magam tolle maleficā que mentes mutat ⁊ animos alienat. Prefect⁹ aūt viso miraculo eā liberare volut. sꝫ cōtra pōtifices temploꝝ agere ausus nō fuit. Ideo ad sedādam seditionem populi suū vicariū dereliqt ⁊ tristis abcessit. eo φ eam nō potuit liberare post resuscitatiōem filij sui. Tunc vicarius noīe Aspasius seditiōem populi nō ferēs iussit in conspectu omniū ignē copiosum accēdi ⁊ in medium pcepit eam iactari. tunc statim diuise sunt flāme in duas partes ⁊ seditiosum populum cōburebāt. Virgo aūt illesa permansit Tunc virgo expādens manus in celum ī medio ignis orauit dicēs. Omnipotēs pater domini mei ie͛u xpi te benedico qȝ per filiū tuum euasi minas hominū impioꝝ. ⁊ spurcitias diaboli impolluto calle trāsiui. Ecce nūc per spūscm̄ rore celi pfuso sum. flāma diuidit ⁊ ardor hui⁹ incēdij refundit ad eos a quibus ministrat. Benedico te pr̄ q me in flāmas ad te venire pmittis: ecce iam qd̄ credidi video. qd̄ speraui iam teneo. qd̄ cōcupiui amplector. te cōfiteor labijs ⁊ corde ⁊ totis visceribus ꝯcupisco. ecce ad te deū viuum ⁊ verum venio q cum dn̄o nr̄o iesu xpo filio tuo ⁊ spūsancto viuis ⁊ regnas in secula seculoꝝ amē. Cum cōpleuisset orōnē omnis ignis ita extinct⁹ est φ nihil de calore incendij remāsit. Tunc Aspasius vicarius vrbis rome in guttur ei⁹ gladiū immergi precepit ⁊ sponsus suus xp̄s ipam sibi sponsā ⁊ martyrē ꝯsecrauit. Passa est aūt vt credit tēpore Constātini magni q cepit anno dn̄i. cccix. Parētes vero eius nullam penitus tristiciā habētes sꝫ ipi ⁊ aliq xpiani cum gaudio eā sepelierūt. ⁊ vix euaserūt lapides quos pagani in eos miserūt. Et sic patet qualit xp̄s fuit eius charissim⁹. qȝ mortem ꝑpter eum sustinuit. Un̄ dicit Ambro. de ea. Nupta nō sic festinat ad thalamū sicut hec festiauit leta ad supplicij locum. Unde ipa bn̄ poterat dicere illud Can̄. viij. Fortis est vt mors dilectio. Un̄ Ambro. Beata agnes oblectamēta despiciēs celestem dignitatem meruit. vota humane societatis ꝯtemnit: ꝯsortio eterni regis sociata est: preciosam mortem pro christo suscipiens: ideo simul facta est ei. q̄re merito est sibi charissima. ¶ Dico secūdo φ sancta agnes commēdat a xp̄o in venustate formosa puritat͛ cum dr̄. Quoȝ pulchra es ⁊ decora. Circa qd̄ notādum φ sunt tria que faciūt aīam formosam. pmū est castitas. secūdum est fides. tertium est charitas. Primo castitas facit hoīem pulchrum. Un̄ dicit Bern̄. Quid pulchrius castitate q̄ facit de homine angelum. Nam castitas est par carnis. sera sensuū. portio angelice nature. decor mēbroꝝ. ornamētū vite. Certe hāc castitatem habuit sancta agnes. Reqre modicum ante in hoc s̄mone P. Un̄ bene dicit xp̄s ad eam. Can̄. iiij. Tota pulchra es amica mea. ⁊c̄. Un̄ ipsa est de numero illoꝝ de q̄bus dr̄. Require in sermone de letania. s. scte dens. Secūdo fides facit aīam vel hominem pulchrum. Un̄ dr̄ Actuū. Require in sermone scte Barbare in pn̄ci. Certe hāc fidē habuit scā agnes. nam ī vera fide intātum adhesit xpo φ nullus poterat eam remouē. Require modicum an̄ Q. Un̄ dicit Amb. agnes virgo prudentissima fuit pulchra facie. Unde potest dicere illud. ij. Thimo. iiij. Fidem seruaui. ideo reposita est mihi corona iusticie. Tertio charitas facit hoīem pulchrum. Un̄ dicit aīa deuota. Can̄. ij. Dilectus meus loquitur mihi: surge amica mea: formosa mea et veni. q. d. Nam charitas te facit pulchram. Ideo hortat nos apl's. Eph̄. v. Estote imitatores dei sicut filij charissimi. ⁊ ambulate in dilectiōe sicut ⁊ xp̄us dilexit nos ⁊ tradidit semetipm in oblatiōem ⁊ hostiā deo que semper est pura. Certe hāc charitatem habuit scā agnes que ipam custodiuit puram Unde legit φ dixit tyrāno. Si scires q̄s esset deus meus ⁊c̄. Require oīa in Q. Un̄ propter hāc charitatem dicit xp̄s bn̄ de ea illud Sap. viij. Hanc amaui ⁊ exq̄siui eam a iuuētute mea. ⁊ amatrix facta sum forme illius.

T Tertio dico φ cōmendat a suauitate gaudiosa eterne iocūditatis. cum concludit in delitijs. Est notādum φ scā agnes cum alijs virginibus inexplicabiles leticias est cō

E

secuta. Nã btũs Aug⁹ dicit sup illud salua-
toris. Math. xiij. Semē quod cecidit in ter-
ram bonã: aliud fecit fructũ tricesimũ. aliud
fructũ sexagesimũ. aliud cẽtesimũ. qḋ expo-
nit Aug⁹. in q̃onib⁹ euãgelij dicẽs q̧ fruct⁹
ē gaudiũ celeste. Uñ fruct⁹ tricesim⁹ ptinet
ad cõiugatos. sexagesim⁹ ad viduas. cẽtesi-
m⁹ ad ꝟgines. Hic ē eñ q̧ btã agnes hʒ fru-
ctũ cũ alijs ꝟgib⁹ cẽtesimũ. i. plenũ gaudiũ
Ideo dicit in plurali. Quã pulchra es ⁊ de-
cora charissima in delitijs. Sed est sciẽdum
q̧ delitie electoꝝ ⁊ specialiter ꝟginũ consi-
stũt in tribus. Primo in ornatu ⁊ decore. vñ
ps. de qualibet ꝟgine. Astitit regina a dextrꝭ
tuis ⁊c. Certe hoc ornatu fuit vestita sancta
Agnes. Unde legit̃ ⁊ testat̃ Amb. q̧ dũ ps
rẽtes sctẽ agnetis assiduis ꝓnoctatiõibus
vigilarẽt ad tumulum eius. in octa. ei⁹ i me-
dio noctis silentio viderũt exercitum virgi-
num que om̃es auro textis cicladibus indu-
te cum ingẽti lumine pteribãt. inter quas
viderũt agnetem simili veste fulgẽtem: ⁊ a
dextris eius agnum candidiorem niue. Hec
dũ viderũt parẽtes ⁊ q̃ simul erãt stuporeʒ
mẽtis incurrũt. Sed beata agnes rogauit
ꝟgines parumper gradum figere. ⁊ stãs di-
xit parẽtibus suis. Uidete ne me quasi mor-
tuam lugeatis ſi gaudete mecum: q: cũ hijs
om̃ibus lucidas sedes accepi. Et illi sum iũ-
cta in celis quẽ in terra tota intẽtiõe dilexi.
Et hijs dictis pertrãsijt. Et hec visio publi-
ce ab om̃ibus q̃ viderunt quotidie diuulga-
bat̃. Uñ ꝓpter hãc visionẽ celebrat̃ octaua
agnetis. Erat aũt Constãtia regina filia cõ-
stantini Augusti laborãs grauissima lepra.
que cum hãc visionem audisset tumuluʒ ei⁹
adijt. licet pagana tamen credula preces fi-
deliter fundebat. Et cum in oratiõe persiste-
ret obdormiuit. viditq̧ btãm agnetem sibi
dicẽtem. Crede dñm iesum xp̃m filium dei
esse ⁊ sanaberis. Ad hanc vocẽ euigilãs per-
fecte se sanam inuenit. que baptismũ recipi-
ens. pulchrã eccl'iam supra sepulchꝝ sancte
agnetis fecit. ⁊ ibi in ꝟginitate multas vir-
gines suo exemplo aggregauit. que omnes
sacra velamina receperũt. Et sic patet quõ
agnes fuit ornata. Unde dixit q̧ xp̃s ei cõ-
tulit q̃nq̧ beneficia. Req̃re aute lr̃a R. Unde
ipa est de nũero de q̃bus dr̃ Math. xiij. Ful-
gebũt iusti sicut sol in ꝯspectu dei. Uñ christ⁹
bene dicit de ea illud Sap. vij. Sup saluteʒ
⁊c. Req̃re in sermone Lucie. Secũdo consi-
stũt in iocũda decãtatiõe. Uñ dr̃ Apoc. xiiij.
Uidi supra mõtem syon agnũ stãtem ⁊ cuʒ
eo cẽtum quadraginta q̃tuor milia habẽtes
nomẽ eius ⁊ nomẽ pr̃is eius scriptum i frõ-
tibus suis. ⁊ cãtabãt quasi cãticum nouum
ante sedem dei. ⁊ nemo poterat dicere canti-
cum nisi illa. cxliiij. milia q̃ empti sunt de ter-
ra. Sequitur ꝟgines eñ sunt. Unde canit
eccl'ia. Hymnosq̧ dulces personant. Tertio
ꝯsistunt in secura sequela. Unde Apoc. xiiij.
Hij sequitur agnũ quocũq̧ ierit. Uñ Aug.
Quo ire putam⁹ hũc agnũ: in quos saltus ⁊
prata. certe nõ in gaudia huius seculi sed in
gaudis regni dei. Unde ecclesia canit. Quo-
cunq̧ pergis ꝟgines sequũtur atq̧ laudib⁹
post te canẽtes cursitãt. Unde Aug⁹. Agnũ
sequi. Require in sermone Margarete.

De sancto Paulo. Sermo. xiiij.

Ostquã cõuertisti me egi pniam. Jerem. xxxi. No-
tate charissimi. dicit eñ Arist.
i lib. de causis. q̧ p̃ma causa regit om̃es res
causatas. Quaproptẽ dñs noster iesus xp̃s
quis est prima causa ⁊ causator omniuʒ re-
rum: videns sanctum Paulum errare a via
veritatis ⁊ salutis conuertebat eum vt age-
ret penitentiam. ideo bene dicit. post q̃ con-
uertisti me egi peni. In quibus quideʒ ver-
bis duo notantur. Primũ est modus cõuer-
sionis cum dicit. post q̃ conuertisti me. Se-
cundum est satisfactio operis. cum additur.
egi penitentiam. Dico p̃mo q̧ in verbis pre-
missis notatur modus conuersionis.
Circa qḋ notãdum q̧ conuersio sancti pau-
li facta est eodem anno quo xp̃us passus ē:
⁊ Stephanus lapidatus qui orauit pro eo.
Require in sermone Stephani R. Uñ. viij.
kal'. aprilis passus est dñs. stephanus eodẽ
anno. iij. die Augusti lapidatus est. Paul⁹
vero. viij. kal'. Februarij cõuersus est. Qua-
liter autem sit conuersus legitur Actuuʒ. ix.
In diebus illis Saulus adhuc spirans mi-
narum ⁊ cedis in discipulos domini acces-
sit ad p̃ncipem sacerdotũ ⁊ petijt ab eo epi-
stolas in damascũ ad synagogas vt si quos
inueniret huius vie viros ⁊ mulieres vin-
ctos perduceret in hierusalem. Et cum iter
faceret contigit vt appropinquaret dama-
sco ⁊ subito circumfulsit eum lux de celo. ⁊ ca-
dens in terram audiuit vocem dicentem si-
bi. Saule saule quid me persequeris. Qui di-
xit. Quis es domine: At ille. Ego sum ihũs

nazarenus quē tu psequeris. Durū est tibi ꝯ
stimulū recalcitrare. Et tremēs ac stupens
dixit. Dñe quid me vis facere. et dñs ad eū
Surge ꝛ ingredere ciuitatē ꝛ dicet tibi qd
te oporteat facere. Viri aūt illi q comitabā-
tur cū eo stabāt stupefacti. audiētes qdem
vocē nemīnē aūt vidētes. Surrexit autem
Saulus de terra apertisqꝫ oculis nihil vidit.
Ad manus aūt illū trahentes itroduxerūt
damascū. Et erat ibi tribus diebꝰ nō vidēs.
ꝛ nō mādúcauit neqꝫ bibit. Erat aūt qdam
discipulus damasci noīe Ananias. Et dixit
ad illū in visu dñs. Anania. At ille ait. Ecce
ego dñe. ꝛ dñs ad illū. Surge ꝛ vade ī vicū
q vocat rectꝰ ꝛ qre in domo iude saulū noīe
tharsensem. Ecce enim orat. Et vidit viruꝫ
noīe ananiā introeūtē ꝛ iponētē sibi manꝰ
vt visū recipiat. Rñdit aūt Ananias. Dñe
audiui a multis de viro hoc. quāta mala sā-
ctis tuis fecerit in hierusalē. Et hic habꝫ po-
testatem a pricipibꝰ sacerdotū alligādi oēs
qui inuocant nomē tuū. Dixit autē ad eū do-
minus. Vade quoniam vas electōis est mi-
hi iste. vt portet nomen meū corā gentibus
ꝛ regibus ꝛ filiis israel. Ego enim osten-
dam illi quāta oporteat eū pro noīe meo pa-
ti. Et abiit Ananias ꝛ itroiuit ī domū ꝛ im-
ponēs ei manus dixit. Saule frater. Dñs ie-
sus misit me qui apparuit tibi ī via quo ve-
niebas vt videas ꝛ implearis spiritusācto.
Et cōfestim ceciderūt ab oculis eius tanqꝫ
squame ꝛ visum recepit. ꝛ surgens baptiza-
tus est. ꝛ cum accepit cibum cōfortatus est
Fuit autem cum discipulis qui erāt dama-
sci ꝑ dies aliqt. Et cōtinuo igressus ī syna-
gogas pdicauit dñm Jesum qm hic ē filiꝰ
dei. Stupebant autē omnes qui eum audie-
bant dicētes. Nōne hic est qui expugnabat
in hierusalem eos qui inuocabant nomen il-
lud. Et huc ad hoc venit vt victos illos du-
ceret ad principes sacerdotū. Saulus autē
multo magis cōualescebat ꝛ cōfundebat iu-
deos qui habitabant damasci affirmans.
qm hic est xp̄s. Et sic patet qualiter est cō-
uersus a deo. ※ Unde pulchre loquit
Aug. in sermōe dicens. Hodie dilectissimi
nobis lectio de actibus aploꝝ pnūciata est
quō Paulꝰ ex psecutore xp̄ianoꝝ factus ē
annunciator xp̄i. ꝑcutiens eū xp̄s ꝛ sanans
occidens ꝛ viuificās. occisus est agnus a lu-
pis. ꝛ faciens agnū de lupis. Predictuꝫ eñi
erat in pclara pphetia cū Jacob patriarcha
bñdiceret filios suos. patres tangens futu-
ra pspiciens. qd in Paulo contigit. Nā cuꝫ
Jacob benedixit filios suos ꝛ venissꝫ ad be-
nedicendum beniamin ait de illo vt habet
Gene. xlix. Beniamin lupus rapax. mane
comedet pdam ꝛ ad vesperam diuidet escas.
Hoc in aplo Paulo impletū est. quia de il-
lo dictū erat. Naꝫ Paulus sicut de seipso te-
stat erat de tribu beniamin. Audiamꝰ illuꝫ
mane rapientē. Saulꝰ acceptis lrīs a prin-
cipibus sacerdotū ꝛc. hoc ē mane rapiens.
Nā ꝛ quādo lapidatꝰ est Stephanꝰ pmus
martir pnoīe xp̄i aderat ꝛ saulus. ꝛ vt eēt
in manibus oīm lapidantiū ipe vestimēta
oīm seruabat magis seruiens omnes adiu-
uando qꝫ suis manibus lapidando. vnde p-
stratus audiuit. Saule saule qd me psequē-
ris ꝛc. vsqꝫ duꝫ dicitur. Dñe quid me vis fa-
cere. Jam formatur ex psecutore pdicator. ex
lupo ouis. ex hoste miles. ꝛ sic ad vespeꝝ di-
uidet escas. cū ī diebus nouissimis fuit xp̄i
predicator ꝛc. Vñ dr in pphetia Gen. xlix.
Vocauit auteꝫ Jacob filios suos. ꝛ ait eis.
Cōgregamini vt annūciē que ventura sūt
vobis diebus nouissimis. ꝛc. ※ Secū-
do notatur in vbis premissis satisfactio o-
peris cū addit. egi pniam. Jpe. n. postqꝫ sic
conuersus est ad viam veritatis ꝛ salutis ꝛ
ad fidem catholicā semꝑ adhesit xp̄o. ꝛ pdi-
cauit ipsū verū dei filiū ꝛ mūdi saluatorem
ꝛ potestatem tyrānoꝝ non timuit. Jdeo di-
cit. ij. Thi. iiij. Bonū certamē certaui ꝛc. In
q vbo ondit quattuor. Primū est eius vti-
lis doctrina. qd notat cū dr. bonū certamē
Secūdū ē eius virtuosa cōuersatio cū dicit
cursum consummaui. Tertium ē sua glio-
sa passio. cū subiungit fidem seruaui. Quar-
tū ē eiꝰ gaudiosa remuneratio. cū cōcludit
iā reposita est mihi corona iusticie. Dico pri-
mo qꝫ notatur eius vtilis doctrina per quā
bonū certamē certauit cum per eam poten-
tiam tyrānoꝝ expugnabat ꝛ corda infide-
lium ꝛ obstinatoꝝ iugiter ad fidem xp̄i cō-
uertebat. vt supra dictū ē qꝫ ille multo ma-
gis cōualescebat ꝛ cōfundebat iudeos q ha-
bitabant damasci affirmans quia hic ē xp̄s
Sequitur ibidem. qꝫ cū implerent dies mul-
ti. s. qꝫ sic egit ī damasco fecerunt iudei con-
siliū vt eū interficerent. Nam sibi note fac-
te erant insidie eorum. vnde custodiebant
portas die ac nocte vt eū iterficerēt. Acci-
pientes discipuli eius eū nocte per murum
miserunt eum in sporta. Cumqꝫ venisset in
hierusalē temptabat iungere se discipulꝭ ꝛ

oẽs timebant eũ nõ credentes ꝙ esset discipulus. Barnabas aũt apprehensum illuz duxit ad apl'os ⁊ narrauit illis quõ ĩ via vidisset dñm ⁊ locutus est ei. ⁊ quõ in damasco fiducialiter egerit in noĩe Jhũ. Et erat cum illis intrans ⁊ exiens in hierl'm fiducialit' agẽs in noĩe Jesu. Loq̃baẗ quoq̃ gẽtibus ⁊ disputabat cũ grecis. Ecclesia q̃dẽ p totam iudeam ⁊ galileam ⁊ samariã habebat pacem ⁊ edificabaẗ ambulãs in timore domini ⁊ consolatione spiritussancti replebatur. Unde dicit Criso. ꝙ corda oĩz gẽtiũ inflãmauit tanq̃ ignis. ⁊ insultus demonũ ⁊ minas tyrannorum fugauit ⁊ nullus angelus tantum populũ lucrifecit sicut ip̃e. Unde sicut oriente radio solis tenebre fugantur sic eo euangelium predicante fugabatur error ⁊ lumen fidei resplẽdebat ꝑpter suã sapiẽtez doctrinam. Uñ bene dictus est Paulus. Nam paulus diciẗ grece astucq̃. i. sapiens. Ip̃e. n. bene fuit sapiẽs quia doctrinam suã didicit in tribus scholis ⁊ spũssanctus fuit doctor suus. Et quia dicit Grego. ꝙ nulla doctrina sit melior nisi vbi spiritussanctus doctor adest. Primo didicit in scholis iudeoꝝ legẽ mosaycã. nã dicunt doctores. Require in sermõe stephani in littera. K. Unde dicitur Actuum. xxij. ꝙ ip̃e dicit etiã se eruditũ secus pedes Bamalielis. Unde dixit ego sum vir iude⁹ natus tharso cilicie nutritus in ista ciuitate. secus pedes Bamalielis eruditus iuxta veritatẽ paterne legis. Secundo in scholis apostolorum didicit legem euangelicaz. Unde dicitur Actuũ. xiij. de eo ꝙ spũssanctus dixit. Segregate mihi paulum in opus ad qd̃ assumpsi eum scz euangelice doctrine. Naz ad opus doctrine. Require in sermone Petri ⁊ pauli. Tertio ĩ scholis celestibus didicit legem diuinam. q̃ñ in tertiũ celũ fuit raptus vbi deus reuelauit sibi secreta celestia sicut ip̃e testatur. ij. Cor. xi. Et sic patet ei⁹ vtilis doctrina p quam bonũ certamen ⁊c. Unde canit ecclesia. Tu es vas electionis sancte paule apostole predicator veritatis ⁊ doctor gentium. A Secundo notaẗ eius virtuosa conuersatio cũ additur cursum consummaui. Circa quod notandum ꝙ ip̃e cursum suũ siue virtuosam vitam suam inchoauit in supnaturali conuersione. mediauit in charitatiua progressione. cõsũmauit in perfectionis aggregatione. Primo inchoauit vitam suam in supnaturali cõuersione. in qua lux de celo subito circumfulsit eum. sicut legitur Actuũ. ix. ꝙ cum iter faceret ad pducendum xp̃ianos in hierusalem ⁊c. Unde de ista luce dicit Criso. p illã irradiationẽ lucis Paulus fuit in amore diuino inflammatus ꝙ in terra gradiens sic se gerebat in cunctis quasi frueretur angeloruz consortio. Unde propter hunc diuinũ amorem quo ip̃e fuit inflammatus compleuit officium angelorum. Unde Crisost. Restat vt comparemus paulũ angelis propheta admirando dixit. Qui facit angelos suos spiritus: ⁊ ministros suos ignem vrentem. Et potentes virtute facientes verbũ eius. Hoc totũ in paulo possumus inuenire qui velut ignis ac spiritus totum orbem terrarum percurrit ⁊ percurrendo purgauit. Angelis q̃dem sepe cõmissa est cura diuersarũ gentium. sed nullus illorum sibi ita creditũ populum gubernauit: vt Paulus vniuersũ orbem. Unde visibili corpori colligatus in nullo inferior supernis virtutibus certabat. B Secundo mediauit in charitatiua progressione. Ipse enim in perfecta caritate q̃tidie dupliciter se offerebat deo. in corpore p mortificationẽ. Unde dicit. Castigo corpus meum ⁊ in seruitutem redigo. Uñ Criso. de laudibus Pauli dicens Johãnes baptista locustas et mel siluestre in cibum sumebat. sed paulus in medio strepitu mundi ita quiete cõuersatus est. sicut in heremo. Nam modico victu contentus Johannes predicauit contra herodiadem corripiẽdo. Paulus nõ vnũ aut duos aut tres sed innumeros simili mente positos corripuit. Offerebat se etiã in corde per deuotam orõnẽ. Unde dicit Haymo de eius vita ⁊ deuotione. ꝙ a primo cantu galli laborauit manibus vsq̃ ad quintam horam. deinde p̃dicauit ⁊ viam veritatis docuit. ⁊ residuũ tempus dedit deuote orõni ⁊ vili cõuersationi. Uñ de eius offertorio dicit Criso. ꝙ sacrificiuz Pauli quod deo quotidie offerebat tm̃ excellit sacrificium iusti. Abel quantum celũ distat a terra. Nam abel offerebat oues ille vero seip̃m deuote ⁊ obedienter per singulos dies imolauit. Et nõ solũ seip̃sum immolauit sed omnẽ hominem deo offerre cupiebat. ac si ipse genuisset vniuersum mundum. sic omnes homines ad regnum celoꝝ adducere desiderabat. Ip̃e etiã añ ꝙ perijsset a gloria p eis excludi affectabat. moyses vero pro salute viuoꝝ deleri elegit de li

bro vite. τ obtulit se cū ceteris perire. Paul⁹
aūt p ceteris pire voluit τ vt ipi saluarent
ab eterna glia p eis excludi affectabat. hec
ille. Unde dicit Rom̄. ix. Optabā em̄ egoipe
anathema. i. sepat⁹ eē a xp̄o p fratrib⁹ meis
Unde dicit Chrys. Nā non saluari multos
acerbius existimabat q̄ seipm perire. Un-
de bene cōpetit sibi mutatio nois. nam ante
conuersionē vocabat Saulus qd̄ interpreta
tur petitio mortis. qd̄ sibi bene competebat
tempore sue persecutiōis cum mortē sancto-
rū petebat intimo corde. sicut habet Actuū
ix. Saulus adhuc spirās ⁊c. In cōuersione
aūt sua de Saulo factus est Paulus. qd̄ in-
terpretatur latine modicus. ipe em̄ fuit hu-
milis τ modicus in ppria reputatione ppt
qd̄ ipe nimis pfectus fuit xp̄ianus. Un̄ di-
xit. i. Cor. xv. Ego sum minim⁹ aplorum q̄
nō sum dignus vocari aplus. q2 persecutus
sum ecclīam dei. Unde sicut ipe intimo cor-
de persequebatur xp̄ianos ita postea dilexit
eos q̄ p eis multa bona fecit. Un̄ ps̄. Hec
mutatio dextere excelsi. C Tertio vitā
suam v̄tuose ꝯsummauit in perfectiōis ag-
gregatiōe. nam vitam suā tm̄ desiderauit cō
formari vite xp̄i. ideo fuit perfectissim⁹ con-
temptor mūdi. Unde dicit Phil. iij. Omia
arbitror vt stercora vt xp̄m lucrifaciā τ inue-
niar in illo. Sequitur. configurat⁹ morti ei⁹
id est filiis. In qua aucte ondit tripliciter q̄
re omia mūdi ppter xp̄m contempsit. Pri-
mo vt xp̄m τ eius regnū in futuro possidet.
Nam xp̄s dixit discipulis suis. Math. xix.
Uos qui reliquistis omia τ secuti estis ⁊c.
Ideo ipse contēpsit omia. quare dixit. om-
nia ⁊c. Unde dicit Chrys. De abraam mirā
tur omes qui ad dei preceptū patriam τ co-
gnatos reliqt. sed paulus totū mūdum τ se-
ipm deseruit. Secūdo vt ipe i pñti vita chri
sto intimius incorporaret. Un̄ dicit. vt inue
niar in illo. q. d. tanq̄ mēbrū in suo corpore.
Unde Chrys. Paulus cuncta despexit τ ad-
uersitates cū gaudio sufferebat τ q̄tidie sur
rexit ardentior. nec aliquid erat sibi deside-
rabile nisi soli deo seruire τ placere. Nam sic
ferrum in ignē missum totū igneū efficitur.
sic Paulus succensus in charitate totus ef-
ficit charitatiuus. q2 ignē diuine charitatis
nemo in eo extinguē poterat. Figurā τ exē-
plum habem⁹ Actu. xxi. Ubi dixit. Ego em̄
⁊c. Require in sermone Petri τ Pauli. Ter
tio vt ipe perfectius passioni christi configu
raretur τ similaret. Unde seqtur. configura
tus morti eius. Nam sicut xp̄s passionē pa-
tienter sustinuit. ita Paulus cotumelias τ
penas sibi multipliciter illatas patienter su
stinuit. Un̄ dixit ad Gal. vi. Mihi absit glo
riari ⁊c. Unde dicit Chrys. Paulus magis
gloriabat cathena vinct⁹ q̄ dyademate co-
ronatus. Unde in signū huius quādo fue-
rat ductus ad mortem noluit fugere. vt pa-
tet in legenda. Require in sermone Petri τ
Pauli. Tertio notat eius gloriosa passio cū
subiūgit. fidem seruaui. quare fuit occisus.
q̄lr fuit occisus. Reqre in sermone Petri τ
Pauli. Quarto notat eius gloriosa remune-
ratio. cum cōcludit. ideo reposita est mihi
corona iusticie. qualiter aūt sit remunerat⁹.
Require cathedra Petri ⁊c.

De purificatione Marie. Sermo. xv.

Postquam impleti sunt dies purgationis Marie sm legem Moysi tulerūt illū
in ierlm vt sisteret eū dño. i. pñtarent Lu-
ce. ij. Notate charissimi ꝯsuetudo laudabilis
τ bona de iure τ merito est obseruāda. Nam
Aristo. in. ij. retho. sic inqt. Qui ꝯsuetudinē
legis non seruat: legis vigorē debilitat. Hinc
est em̄ q̄ dñs noster qui nō venit soluere le
gē s adimplere. vt inquit Mat. v. voluit vt
expletis. xl. diebus purificatiōis mater sua
offerret eum dño sm legem: q2 scriptum est
Omne masculinū adaperiēs vuluā ⁊c. ideo
dr. Postq̄ impleti sunt ⁊c. D Est notā
dum q̄ preceptum erat in lege: q̄ mulier si
suscepto semie pareret masculum immūda
esset septem diebus scz a ꝯsortio hominum
τ ab ingressu templi: τ a tactu sacroꝝ. s cō-
pletis septem diebus die octauo circūcide-
ret puer. Et ipsa q̄dem munda efficiebatur
quo ad consortiū hoim. s adhuc q̄ ad igres-
sum templi τ tactū sacroꝝ imūda erat trigi
tatribus diebus. Completis vero. xxxiij. cū
septē precedētib⁹ q̄ faciūt. xl. τ tūc quadra-
gesima die mulier intrabat templū τ pñta-
uit natum puerū. offerēs dño p se τ pro pu
ero sacrificia. Si aūt feminā peperisset dupli
cabātur dies quo ad ꝯsortiū hominū τ quo
ad ingressum tēpli. Et hec ordinatio prece-
pti habet Leui. xij. vbi dr q̄ dñs dixit ad
Moysen. Loq̄re filijs israel τ dices ad eos
supple ea que sequuntur. Mulier si suscepto
semine pepererit masculū imūda erit septē
diebus. τ octauo die circūcidet infantulus.

ipsa vero trigita tribus diebus manebit in
domo sua in sanguine purificatiōis sue. Si
aūt feminā peperit imūda erit duab⁹ eb-
domadibus iuxta ritum fluxus menstrui. ⁊
sexagintasex diebus manebit in sanguie pu-
rificatōis sue. Cūq₃ impleti fuerit dies pur-
gatiōis mulier pro filio siue filia deferet a-
gnum anniculū: aut duos turtures: aut du-
os pullos columbarū. Sic Maria comple-
tis. xl. diebus a natiuitate dñi hoc est hodie
duxit puerum suum in templum vt adiple-
ret legem. ideo dicit euangeliū. Luce. ij. In
illo tempore postq̄ ⁊c. Et dic euāgeliū. E
Est notādum q̄ in hodierno euāgelio tria
notantur que ad p̄ntem solennitatem perti-
nent. Primū est dierū purificatiōis imple-
tio. ⁊ hoc notatur cum dicit̄. Postq̄ impleti
sunt dies purga. ⁊c. Secundū est pueri ibi
p̄ntatio. qd̄ notatur cum addit̄. tulerunt scȝ
parētes illum in hierl'm vt sisterent. i. p̄nta-
rent vel offerrent: aut fm glosam consecra-
rent eum dño. Tertium est pueri a Symeo-
ne cōmendatio. qd̄ notat̄ cum dr̄. q̄ Syme-
on accepit eum in vlnas suas ⁊ benedixit de-
um dicēs. Nūc dimittis seruū tuū ⁊c. Quia
viderūt oculi mei solutare tuū ⁊c. Et iō p-
pter ista tria consueuit ecclesia istud festum
tribus nominibus appellare. scȝ purificatio. ⁊
ypapanti qd̄ idem est q̄ p̄ntatio. Nam xp̄s
eodem die est in tēplo p̄ntatus. ⁊ tertio can-
delaria ex eo q̄ candelas in manibus porta-
mus. Primo dico q̄ notatur dierū purgati-
onis impletio cū dr̄. Postq̄ impleti sunt. iō
eccl'ia appellat hoc festū purificatiōem. Sȝ
est notādum q̄ v̄go Maria nō rōne indi-
gētie s̄ rōne hūilitatis legem purificatiōis
subire voluit. Nam ipsa omi imūdicia caruit
nec peperit suscepto semine s̄ sp̄ūsancti coo-
peratiōe. Et ideo dixit dñs. Mulier si susce-
pto semine pareret masculum immūdo erit
⁊c. Et q̄r v̄go nō ex virili semine s̄ mystico
spiramine dei filium concepit: test̄ angelo
Luce. i. q̄ dicit quādo Maria quesiuit. quō
fiet istud qm̄ virum nō cognosco. Respōdit.
Spūssanctus supueniet in te ⁊c. Ita q̄ illa
lex nō tetigit Mariā. ideo bene dicitur sibi
illud Hester. xv. Non em̄ p te sed pro omni-
bus hec lex constituta est. F Voluit tm̄
v̄go purissima subesse legi pp̄ter quatuor.
Primo pp̄ter cōplemētum legis. ipse enim
nihil de pceptis dei voluit p̄terire. Sic em̄ fi-
lius su⁹ nō indiguit circūcisiōe q̄ tm̄ pp̄t cō-
plemētū ⁊ pfectiōem legis circūcidi voluit:
sicut dixit Mat. v. Nolite putare qm̄ veni
soluere legē aut pphās. Nō veni soluere s̄
adimplere. Ita Maria noluit p̄terire mini-
mā legē. Vn̄ dicit Berū. Uere v̄go non ha-
bes cām nec tibi opus est purificatio s̄ esto
inter mulieres tanq̄ vna illarū. q̄r fili⁹ tu⁹
sic est in nūero puero₄ pctō₄. q̄r sic fili⁹ tu⁹
se hūiliauit q̄ fact⁹ est paruul⁹. ita tu inter
mulieres vis eē hūilis ac legi subiecta. Se-
cūdo purgari voluit vt hereticos ꝯfundēt
dicētes veterē legē nō esse a deo datā. istos
ꝯfundebat dū ipa legeȝ obseruauit. Vn̄ ca-
nit ecclesia hodie de ea. Gaude Maria v̄go
cūctas hereses sola īteremisti in vniūso mū-
do. Vn̄ Aug⁹. dicit. Uirgo gl'iosa est regula
morū. forma vite. ac om̄is scitat̄ exemplar
Tertio purgari voluit vt legē purificatiōis
terminaret ⁊ finiret. Nā sicut adueniēte pu-
rificatiōe v̄a: cessat purificatio typica siue fi-
gurata. Ibi em̄ aduenit purificatio v̄a nr̄a
scȝ xp̄s qui per fidē nos purificauit fm q̄ dr̄
Actu. xv. Fide purificās corda eo₄. Hinc ē
q̄ de cetero matres mulieres non tenentur
ad purificatiōem nisi quoad templi īgressi-
onē. Quarto vt nos spūalr̄ purificādos de-
mōstraret. Nam dicit Origenes sup epl'am
ad Roma. Deuote mētes ad bū faciēdū fa-
cili⁹ exēplis q̄ v̄bis inuitant̄. Iō btā v̄go
vt nos ad spūalem purificationem inuitaret
ipa purificari voluit vt nos sequamur eius
exēplō. Greg⁹. dicit q̄ pl⁹ mouent exēpla q̄
v̄ba. G Ideo exēplo v̄ginis debemus
nos etiā purificare. ⁊ hoc tripliciter. Primo p
ꝯtritiōem ⁊ lachrymarū effusionē. vn̄ Ps.
Lauabo int̄ innocētes man⁹ meas. i. cōsciē-
tiā. Hec purgatio figurat̄ nobis. Nūe. viij.
vbi dr̄ q̄ dñs dixit ad Moysen. Purificab
eos iux̄ hūc ritū. i. h̄ modo. Aspergant̄ aqua
lustrationis. ⁊ radant omnes pilos carnis
sue. Per pilos designatur superfluitas ma-
larū cogitationū in corde. quas om̄es debet
homo delere per contritiōeȝ in corde ⁊ lachri-
marum effusionē vt purgetur. Nā dic Am-
bros. Lachryme lauant delictum ⁊c. Secūn-
do per cōfessionem. Nam apl's dicit ad Ro-
ma. x. Ore confessio fit ad salutē. Unde dicit
Glo. Ama confessionē si affectas decoreȝ. q̄a
vbi cōfessio: ibi pulchritudo. Et ideo dic ps.
Confessio ⁊ pulchritudo in conspectu eius.
id est in confitēte. Unde in signū huius dici-
tur. Esa. vi. Volauit ad me vnus de seraphi
qui tetigit os meum ⁊ dixit. Ecce tetigi la-
bia tua, ⁊ mundabitur peccatum tuū. Unde ps.

Dixi confitebor: ꝛ tu remisisti iniq̃. ꝛc̃. Ter-
tio ꝑ satisfactõnẽ. Unde ad Ro. vi. Sicut. n.
exhibuistis mẽbra vestra seruire immundi
cie ꝛ iniquitati. ita nũc exhibete mẽbra vr̃a
seruire iusticie in sanctificationem. id est pu
rificationem. Nam dicit dominus. Require
de sancto nicolao. T. Et sic patet primum.
D Secundo dico ꝙ notatur pueri Jesu
presentatio cum dicitur. Tulerunt illum in
hierusalem ꝛc̃. Jdeo ecclesia appellat scõo
h festum ypapanti. qḋ idẽ est qḋ p̃ntatio.
Nam xp̃s hodie in templo est p̃ntatꝰ a ma
tre ꝛ oblatus deo. sicut scriptum est in lege
dñi. Legitur enim Exo. xiij. ꝙ dixit dñs ad
Moysen. Sanctifica id ẽ p̃nta vel offer mi
hi om̃e primogenitũ qḋ aperit vuluã in fi-
lijs israel tã de hominibus ꝙ̃ de iumentis.
Mea em̃ sunt oĩa. Jdeo virgo Maria ſm
legem hodie p̃ntauit filiũ suum in tẽplum.
Sed est notandum ꝙ xp̃s tripliciter ẽ obla
tus. Primo a patre ad redimẽdũ mundũ
Secundo a matre in templo ad implendũ
legem. Tertio a semetipo ꝓ peccato ad sa-
tisfaciendum. Que triplex oblatio figurat̃
nobis in triplici oblatiõe veteris testamen
ti instituta. s. oblatione. decimatione. ꝛ sacri
ficiorũ imolatiõe in qua erat effusio sangui-
nis ꝑ quẽ maxime opus nr̃e redemptõnis
exprimebat̃. Nã ꝑ oblationẽ exprimit̃ mo-
dus redimẽdi. Un̄ p̃cepit dñs Moysi Exo.
xiij. Omne aũt primogenitũ hoĩs d̃ filijs tu
is p̃cio redimes. Un̄ cayn obtulit deo mune
ra de frugibus. abel de gregibus. ꝛ sic modꝰ
redimendi exprimebatur ꝑ oblationẽ. Per
decimationẽ significatur ꝛ exprimit̃ oblatõ
sacerdotis. Unde abraam melchisedech sa-
cerdoti obtulit decimas. ꝑ quã decimatõem
hõ signat̃. Jdeo virgo Maria deũ et hoĩez
hodie summo sacerdoti in templo presenta-
uit ꝛ obtulit. Per sacrificiorum immolatõ
nẽ exprimitur ꝛ significatur ip̃z p̃ciũ in q̃ e-
rat sanguis effusio. Un̄ dicit dñs ad Moy
sen ꝛ Aaron Exo. xij. Loquimini ad filios
israel ꝛ dicite eis. Tollat vnusquisq̃z agnũz
absq̃z macula ꝛ occidat imolabitq̃z eũ. J
Unde primo xp̃s oblatus est a patre ad re
dimendũ mundũ. qḋ significat̃ ꝑ oblatõez
vt supra. Unde. i. Joh. iiij. Jn hoc apparuit
charitas dei in nobis. q̃m filium suũ vnige-
nitum misit in mundũ vt viuamus ꝑ eum.
Ecce ꝛc̃. Unde hec oblatio figurat̃ nobis ĩ
Jsaac de quo dicitur Gene. xxij. Qđ deus tẽ-
ptauit abraam. Tolle filium tuum vnigeni
tum Jsaac quem diligis ꝛ vade in montẽz
visionis. ꝛ offer eum ibi in holocaustũz sup
vnũ montiũ quem monstrauero tibi. q̃ ter-
tia die venit cum filio ad locum quẽ oñdit
ei deus ꝛ arripuit gladiũ vt immolaret filiũ
suũz. Et ecce angelus domini d̃ celo clama-
uit dicens. Abraã nõ extẽdas manũ tuã su
per puerũ tuũ. nũc cognoui quoniã times
dñm. ꝛ nõ pepcisti filio tuo vnigenito. Mo
raliter ꝑ Abraam qui interp̃tat̃ pr̃ multaꝝ
gentiũ intelligitur deus pater omniũ. Per
Jsaac qui interpretatur risus vel gaudium
intelligitur dei filius qui est salus omnium.
hunc deus pater propter nimium amorem
obtulit in monte caluarie ꝓ nobis ꝛ pctĩs
nostris vt nos eternaliter viuamus. Unde
deus pater p̃dixit hoc Esa. liij. dicẽs. Pro-
pter scelus populi mei percussi eum scz filium
dilectum. Et ibi dicit Esa. Jp̃e vulneratus
est ꝓpter iniq̃tates nr̃as ꝛc̃. Et ideo dicit
ap̃ls ad Roma. viij. Proprio filio suo n̄ pe-
percit deus sed pro nobis omnibus tradidit
illũz. Unde dicit Cris. Multũ dilexit nos. n̄
em̃ seruũ. nõ angelũ. nõ archangelũ dedit.
sed filium suũ. Ecce ꝛc̃. K Secũdo ob-
latus est a matre in templo ad implendum
legem qḋ significat̃ ꝑ decimationez. vt sup̃
Unde dicit euangelium. Tulerũt illum scz
Maria ꝛ Joseph in hierusalem. i. portãtes
eũ in brachijs vt sisterent eũ dño. sicut scri-
ptũ est in lege domini. quis om̃e masculinũ
adapiens vuluã sctm̃ dño vocabit̃. i. sancti-
ficabit̃ ꝛ p̃ntabitur. vt supra dictũ ẽ. Un̄ di-
cit Amb. Om̃e primogenitum dicebatur sã
ctum. quia ipsum xp̃m sanctum sanctorum
p̃figurabat. Sequitur. Et vt darent hostiã
ſm quod dictum ẽ in lege dñi. s. Leuit. xij.
vbi dñs p̃cepit Moysi dicens. Cũq̃z exple
ti fuerint dies purgatiõis. mulier ꝓ filio de
feret agnum anniculum in holocaustũ. aut
duos turtures aut duos pullos columbaꝝ.
Un̄ Maria cõpletis diebus duxit puerum
in templum vt offerret eum dño ꝛ cum eo
par turturum aut duos pullos columbarũ
Jp̃a em̃ v̓go gloriosa p̃cepta dei volũt per
oĩa adimplere. ideo tũc fecit que erant p̃-
dicta et p̃cepta in lege ꝛ in veteri testamen
to. Primo em̃ erat p̃ceptũ vt puerũ presen
taret ad locũ quẽ dñs elegit. ꝛ nõ erat lici-
tum sacrificare iudeis dño in quolibet loco
Dicit̃ nanq̃z Deut. xij. Hec sunt p̃cepta que
facere debetis. Ad locũ quem elegerit dñs
deus vester de cunctis tribubus vestris vt

ponat nomē suū ibi τ habitet in eo. venietis τ offeretis in illo loco holocausta τ victias vestras. decimas τ primitias τ primogenita. Locus autē ille quem elegit dominus erat hierusalem. vt habetur. iij. Reguȝ. viij. Et. ij. Paralip. vi. vbi dicitur ꝙ Salomon dixit Dn̄s deus israel locutus ē dauid patri meo dicens. A die qua eduxi populū meū de terra egipti nō elegi ciuitatē de cunctis tribubus israel vt edificaret in ea dom⁹ nomini meo sed elegi hierusalem vt sit nomen meū i ea. Ideo virgo et Joseph tulerunt Jesuȝ de bethleem in hierusalem. Secundo preceptuȝ erat vt primogenitū dn̄o offerrēt. vt supra habetur Exo. xiij. Ideo virgo Maria filiū suū vnigenitum obtulit. Prima causa erat vt ex hoc ostenderet ꝙ infans non tantū erat virginis. sed etiam dei. τ ideo infans tanꝙ res dei erat sibi presentanda. Et ex hac causa virgo Maria xp̄m infantem precipue presentare debuit. quia nihil ita dilectum ē deo patri sicut eius vnigenitus filius. Et ideo dixit pater Math. xvij. Hic est filius meus dilectus in quo mihi complacui. Secūda cā erat vt extūc deus infantem custodiret. Unde de ip̄o dicit ps. Angelis suis deus mandauit de te τc̄. Tertia causa erat vt virgo ostēderet ꝙ esset grata τ referebat gratiarū actiones deo patri de tanta prole τ munere ꝙ ipsa virgo concepit τ virgo permansit τ ꝙ nō tantū hominem sed τ deum et hominez genuit. Sed quid dixerit scriptum non habemus. sed forte potuit dicere. Ecce dn̄e sancte pater presento tibi filium meum a te eternaliter genitū. τ de me tp̄aliter natū. grās tibi ago ꝙ me elegisti esse matrem τ virginez tui dilectissimi filij. Tertio preceptū erat vt cuȝ puero hostias immolarent. vt supra habetur Leuit. xij. Ideo virgo obtulit par turturū qd̄ erat offertoriū pauperū. Nam dicit Aug. ꝙ diuites obtulerunt agnū q̄ erat oblatio diuitum. pauperes vero obtulerunt par turturū aut duos pullos columbarum qd̄ erat oblatio pauperum. L Sed hic potest queri cum virgo paulo ante a magis multa pōdera auri recepit. cur ergo obtulit munera pauperū cū bene potuisset emisse agnū. Dicendū ſm Bern. ꝙ sine dubio magi magna munera obtulerunt. ſȝ beata virgo illud sibi nō retinuit ſȝ statim pauperibus erogauit. Et dicit Hieroni. ꝙ beata virgo colo acquirebat vnde se τ saluatorē mūdi nutriebat. Ideo offertoriū pauperuȝ obtulit. Et nō ꝙ licet beata virgo alterū illorum obtulerit ſcȝ par turturum aut duos pullos columbarum τ nō vtrūqȝ: Euāgelista tamē nō dicit ꝙ alterū istorū obtulerit. sed hoc propter misteriū. Quia enim turtur est auis casta. τ columba fecunda. quorum vtrūqȝ fuit in virgine. iō vtrunqȝ ponit euāgelista. τc̄. M Tertio o seipo oblatus est ad satisfaciendum pro peccato. qd̄ significatur per immolationē sacrificiorū in quo erat sanguis effusio. vt supra. Ideo xp̄s immolauit se deo patri immaculataȝ hostiam pro peccatis nostris. Unde ad Heb. x. Semetipsum obtulit immaculatū deo ſcȝ pro peccatis nostris. vt sic nos mundaret. Unde dicit apostolus. vt supra. Si enim sāguis hircorū aut thaurorū τ cinis vitule aspersus inquinatos sanctificat ad emundationē carnis: quāto magis sanguis xp̄i q̄ vt nos mundaret τ pro peccatis satisfaceret obtulit se voluntarie ad morteȝ crucis. Quod etiā ſc̄t⁹ Andreas probauit dicēs rōnibus. Require in sermone andree. F. Unde Esa. liij. Oblatus est quia ip̄e voluit. Unde dicit Bern̄. O bone Jhesu quod tibi nos debuimus tu soluis. nos peccauimus et tu tolleris. gratia sine merito. τ charitas sine modo. Et vere sine modo. Nam maiorem charitātez nemo habet τc̄. Sic nos exemplo xp̄i debem⁹ nos deo offerre hostiam sanctam. Unde Roma. xij. Obsecro vos per misericordiaȝ dei vt exhibeatis corpa vestra hostiam sanctaȝ deo Hoc figurat nobis Deut. xij. vt supra. Primitie τ primogenita sunt corpus τ aīa que debemus deo pure offerre τ nō ydolis. i. peccatis nostris τ diuitijs τc̄. Cuius exemplū habem⁹ i sermōe de san. Lucia. O. Un̄ ap̄ls hortat nos ad Ephe. v. Estote imitatores dei sicut filij kmi τ ambulate in dilectōe dei. τc̄. Et sic patet pueri Jesu purificatio. Uel aliter. ideo ecclesia appellat hoc festum ypapanti quod idem est quod obuiotio. q̄ꝛ Symeon τ anna obuiauerunt dn̄o cuȝ offerretur i templum. Et ideo dicit ypapanti ab ypa quod est ire. et anti quod est contra quosi contra ire. id est obuiore. Et sic Symeon recepit eum in vlnas suas τc̄. vt post dicetur N Tertio dico ꝙ notatur pueri a symeone susceptio τ cōmendotio cuȝ dicatur ꝙ Symeon accepit eum in vlnas τc̄. Consequenter sequitur Lumen ad reuelationem gentium. id est xp̄s qui datus ē gētibus ad illuminandū eos. Unde Esa. xlix.

Dedi te in lucem gentium. Ideo ecclesia appellat hoc festum candelaria .id est festũ luminis eo ꝙ candele accense portãtur in manibus. Circa quod notandum ꝙ Sergius papa statuit vt christiani ad honorem matris dei omni anno per totum mundum in hac die benedictis ⁊ accensis cereis illustrarent ⁊ cereos accensos in manibus portarent. Nam dicitur ꝙ romani in februario dijs infernalibus sacrificabant. ⁊ hoc ꝓ animabus antecessorũ suorum vt ꝓpiciarent eorum. ⁊ ideo solẽnes hostias eis obtulerũt ⁊ tota nocte laudibus insistentes cum cereis ⁊ accensis facibus vigilabant. Quod originem traxit a quibusdam fabulis poetarum qui dicunt ꝙ proserpina fuit ita pulchra ꝙ ꝙ pluto deus infernalis eã ꝯcupiscẽs ipsam rapuit ⁊ eam deam fecit. Parentes aũt sui per siluas cũ facibus eam multo tpe quesierunt quare mulieres romanorum hoc repsentantes cũ facibus circuibant. Et qm̃ difficile est consueta relinquere. iõ xpiani de gentibus ad fidem cõuersi difficile poterant relinquere hmõi ꝯsuetudinẽ paganorum. Iõ Sergius papa hanc erroneam consuetudinẽ in melius mutauit vt ad honorẽ matris dei ⁊c. vt supra. Unde hoc exemplũ pulcrum habemus. Legitur enĩ ꝙ q̃dam nobilis matrona ĩ beatã virginẽ deuotionẽ habuit ⁊ ad honorẽ eius vnã capellã iuxta domũ cõstruxit ⁊ habuit propriũ capellanum in qua omĩ die missam de beata virgine audire voluit. Appropinquãte aũt die festo purificatiõis virginis sacerdos ob q̃dam negociũ suũ longius iuit. ⁊ dña illa die missam habere non potuit. ⁊ oĩa que habere poterat etiã vestimenta ꝓ honore virginis dedit. Un̄ cũ chlamidẽ dedisset. ⁊ sic ad ecclã more solito ire nõ potuit. intrauit capellã ⁊ ante altare virginis se ꝓstrauit. Tũc subito in excessu mẽtis videbatur sibi ꝙ esset in q̃dã pulcerria ecclesia ⁊ vidit turbã magnã virginũ in ecclesiam venĩetem. q̃s q̃dam pulcerrima virgo p̃ibat valde ornata. Cũq3 oẽs ꝑ ordinẽ cõsedissent. Ecce turba alia iuuenũ q̃ etiam ꝑm ordinẽ consederũt. Et ecce q̃dam magnã facem cereorum deferens. ⁊ cereũ prime virgini que ceteris anteibat dedit ⁊ postea alijs virginibus ⁊ iuuenibus tribuit. Deinde ad illã matronã venit ⁊ cereũ ei tribuit. tũc per chorum respiciens vedit duos ceroferarios dyaconũ ⁊ subdyaconũ et sacerdotem sacris vestibus indutos ꝓcedentes ad altare tanꝙ missam volentes celebrare. Videbatur autem sibi ꝙ acoliti essent Lauren ⁊ Vincẽtius Dyaconus ⁊ subdyaconus duo angeli. Sacerdos aũt xps. Facta autẽ cõfessione duo pulcerrimi iuuenes in medio chori missam ⁊ officium de beata Maria virgine alta voce solenniter inceperunt ⁊ alij oẽs ꝓsequuntur. Cum autem ad oblationẽ venisset regina virginũ et cetere virgines cũ alijs qui erant in choro cereos suos sacerdoti vt moris est flexis genibus obtulerunt. Cum sacerdos expectaret illam matronã vt sibi cereum offerret ⁊ illa nollet ire. misit ad illam regina virginum nuncium dicens ꝙ rusticitatem faceret ꝙ sacerdotem sic faceret expectare. Illa autem rñdit ꝙ sacerdos missam suam finiret. ⁊ quia cereum sibi nõ offerret. tunc iterum regina misit alium nuncium dicens. ꝙ cereum suum cito offerret et missarum officiũ non impediret. q̃ ait ꝙ cereũ nulli daret. sed illum ex deuotione teneret. Regina autẽ nuncio p̃cepit dicens. Uade iterum ⁊ rogo eam vt cereum offerat sin autẽ violenter de manu eius auferas. Cumq3 nuncius iussit rogauit eam dicens se in mãdatis habere vt ipsũ ab ea violenter auferret si ipsa recusaret. Illa vero fortius tenebat ⁊ cum nuncius ipsũ auferre conabatur ipsa se viriliter defendebat. Cumq3 lõga fieret altricatio ⁊ hincinde cereus violenter traheretur: subito cereus est fractus ⁊ medietas in manu nuncij ⁊ alia medietas in manu ipsius domine remansit. Ad hanc vehementissimam fractionẽ illa subito ad se redijt ⁊ iuxta altare vbi se posuerat inuenit cereũ fractum in manu sua: de quo valde admirans immensos grãs beate virgini reddidit. que eam illa die sine missa manere nõ ꝑmisit. sꝫ tali officio interesse fecit. Illa autẽ cereũ ꝓ magnis reliquijs obseruauit. Et omñ q̃ tangebantur cereo a quacunq3 detinebantur infirmitate protinus liberabãtur. Et dicitur ꝙ fuit sancta Elizabeth. ergo ⁊c. D Uel sic. est notandum ꝙ in hodierno euangelio tria notantur. Primum est pueri presentatio. vt habes supra. Secũdũ pueri a symeone susceptio. Tertium est pueri cõmendatio. Dico secundo ꝙ notatur pueri a symeone susceptio cum dicitur. accepit eum in vlnas suas ⁊c. Est notandum ꝙ circa istum senem tria sunt notanda. Primum est eius magnum desiderium videndi puerum. Secundum est eius miranda aduẽtio. quia ve

tiit in spiritu in templum. Tertium est pueri iocunda susceptio a symeone que tria notanf in textu euangelij. Unde dicitur. Et ecce homo erat in hierusalem cui nomen Symeon et homo iste erat iustus ⁊ timoratus expectans consolationem israel. ⁊ spiritussanctus erat in eo. ⁊ hoc quantum ad primum Sequitur. Et responsum accepit a spiritu sancto non visurum se mortem. nisi videret xp̄m domini. et venit in spiritu in templum Et hoc quantum ad secundū. Sequitur. et cum inducerent puerum Jesum parentes eius vt facerent ƀm legem pro eo ip̄e accepit eum in vlnas suas. Et hoc quantuʒ ad tertium. Primo dico ꝙ de isto sene notatur eius magnum desiderium videndi puerum cum d̓. Et ecce homo erat in hierusalem ⁊c̄ cui nomen Symeō. Jlle homo expectabat consolationem israel. i. xp̄m qui est consolatio nostra. Unde poterat dicere illō Aggei. ij. Ueniet desideratus cunctis gentibus. q̄si diceret tu es enim nr̄a cōsolatio ⁊ redemptio. Unde hoc figuratur nob̄ Judith. viij. vbi dicitur ꝙ Judith dixit. Nos alterū deum nescimus p̄ter ip̄ʒ. Expectemus humiles consolationē eius. et humiliabit omnes gentes quecunqʒ insurgunt contra nos dominus deus nr̄ ⁊c̄. Uñ dicit abacuc. ij. ⁊ rñdit mihi dñs ⁊ dixit. Adhuc visus ꝓcul. sequitur. veniens veniet ⁊ nō tardabit. Jō Symeō iustus frequenter cū suspirijs ⁊ lachrimis orando ad deū clamauit vt mitteret redemptorem ⁊ consolatorem israel. quare recepit responsum a sp̄ūsancto nō visurum se mortē nisi prius videret xp̄m dñi. Jdeo bene dicit illud p̄s. Nō moriar sed viuā ⁊ narrabo opa dñi. Et rōnem assignat. Job. xix. dicens. Jn carne mea videbo deum saluatorem meum. quare bñ d̓i Symeon quod interp̄taf exaudibilis. Nam longum desiderium suū videndi xp̄m deus exaudiuit. Uñ dicit p̄s. Desideriū anime eius tribuisti ei. Unde bene fuit ip̄e alter Daniel. id est vir desideriorum. De quo dicitur Dañ. ix. ꝙ gabriel ad eum volans dixit. Ab exordio p̄cū tuaruʒ egressus est sermo a deo. ⁊ ego veni vt indicarē tibi scʒ consolationē israel. ⁊ saluatoreʒ statim esse visurū. quia vir desideriorū es. ¶ Secundo dico ꝙ de isto sene notatur eius miranda aduentio. quia venit in sp̄ū in templū cum dicitur. ⁊ risuʒ accepit a sp̄ūsancto ⁊c̄. Jp̄e enim motus et istigat᷒ a sp̄ūsctō tali hora venit ī tēplū vt illū quē videret gestari ī vlnis ꝟgis oblationē pauperū deferentis ip̄e eēt xp̄s. Uñ iste venerandus senex aduertebat diligent̄ qñ videret iroferri paruulū natū ex ꝟgie cui᷒ mr̄ oblationē pauperū portaret ⁊ ñ curabat oblationē nec pueros diuituʒ ⁊ nobilium. Uñ accidit ꝙ eadem hora qñ istigatus ē a spiritusancto Maria ⁊ Joseph portauerunt xp̄m in templū. tūc statim cognouit symeō infantem. ⁊ mox dimissis alijs currēs venit ad ꝟginē. vbi exclamat Greg. O ꝙ̄ beatus ē iste sacer itroit᷒ ad sacra ꝑ quē ad xp̄m ꝑuenif. Certe nō īmerito. nā ip̄e sacer itroitus ē ip̄e sp̄ūsanctus. Uñ p̄s. Sp̄ūs tu᷒ bonus deducet me ⁊c̄. Unde hoc figuraf nobis. Ezech. viij. vbi dicitur. Eleuauit me spiritus inter celum ⁊ terram ⁊ aperuit ostiuʒ templi in quo erat similitudo animaliū depicta in pariete. ⁊ seniores habentes incensum in manu sua. in quorū medio Jechonias sacer. Expone ⁊c̄. Unde Bernardus in sermone de penthecosten dicit ad faciēdū bonum spiritussanctus mouet memoriam. docet intelligentiam. ⁊ mouet voluntatem Nam memorie suggerit bona in sanctis cogitationibus. intellectui in pijs affectionib᷒ voluntati in bonis opibus. Jsta omnia fecit spiritussanctus in eo. Jdeo dicitur ī euāgelio ꝙ spiritussanctus erat in eo. ⁊ venit in spiritu in templum. ¶ Tertio dico ꝙ de isto sene notatur pueri Jesu a Symeone iocunda susceptio cum dicitur. Et cum inducerent puerū Jesum ⁊c̄. accepit euʒ in vlnas suas. Super quo dicit Grego. O beate manus que verbum vite palpauerunt. Jpse Symeon portabat infantem. et fact᷒ est in puero puer. Unde Augustinus in sermone. Jp̄e ferebat ⁊ christus regebat. Symeon senex xp̄m ferebat infantem. xp̄s regebat Symeonē senem in senectute. Unde ip̄e Symeō multas ꝯsolatiōes recepit a puero. Nec mirū quia dicit Origenes. Si ad tactum fimbrie vestimenti eius mulier sanata est. quid dicendum ē de Symeone qui ī suas vlnas accepit infanteʒ qui venerat ad vinctos liberandos ac eos consolādos. Uñ non sufficit sibi videre puerum sicut promissum est sibi a spiritusancto non mori nisi videret christum domini. et sic adimpleretur desiderium suum. nec sufficit sibi mirabilis aduentio ad templū. q̄ venit in spi

ritu in tēplum vt adoraret puerū. nisi etiam acciperet eū in brachia de sinu matris. Unde Aug⁹. in sermone hodierno. Tūc cognouit: tūc adorauit; tūc cꝫ ferebat. Et ideo nō est mirū ꝙ ꝟgo nō ꝓhibuit senem accipere puerum ad se ꝛ amplecti eum: quia ipa ꝯgnouit in spū eum deuotū ꝛ desideriū eius ꝛ intellexit placere deo patri ꝙ iste homo ꝯsolaret in amplexu pueri. ¶ Sic nos exemplo huius sctī Symeonis debem⁹ suscipe xp̄um hodie tripliciter. Primo desiderare eū toto corde. Secūdo venire in tēplum ꝛ eum q̄rē ꝛ adorare. Tertio ei obuiare ꝛ eum suscipe. Primo debem⁹ eum desiderare toto corde ꝛ dicere cū anima deuota. Cant. v. Ueniat dilectus meus ī hortū suū. id est cor meū. Nā ego dormio: scꝫ mūdo. ꝛ cor meū vigilat: scꝫ deo. Cor enī dormiētis vigilat quando affectus cordis viget in gratia ꝛ desiderio deuotiōis. Unde Esa. xxvi. Anima mea desiderauit te in nocte scꝫ in tenebris huius mundi. sed ꝛ spiritu meo in precordijs meis de mane vigilabo ad te scꝫ in cordis deuotiōe. Sic etiā sanct⁹ Dauid dicit. Quēadmodum desiderat ceru⁹ ad fontes aquarū ꝛc̄. sic desiderauerūt sancti. ¶ Require desiderare. Secūdo debemus venire in tēplum ꝛ eū querere ꝛ adorare. Unde Math. vi. Querite ꝓmū regnū dei ꝛc̄. Nam tēplum dei ideo factū est vt de⁹ adoretur in eo. Unde dicit christus Math. xxi. Domus mea domus oratiōis est. ꝛ q̄ sic venit in templum venit in spū sicut Symeō ꝛ inuenit qd̄ querit ꝛ exaudietur. Hoc figuratur nobis. iij. Regum. vi. ꝙ factus est sermo ad Salomonē qui edificauit tēpluꝫ deo in hierusalem dicēs. Domus hec quā edificas si ambulaueris in preceptis meis firmabo sermonē meum quē locutus sum ad Dauid patrem tuum. Et habitabo in medio filiorum israel ꝛ nō derelinquā populū meum israel. Unde in signū huius dixit xp̄s Mat. vlti. Ecce ego vobiscum sum oībus dieb⁹ vsqꝫ ad ꝯsummationem seculi. Unde bene ista intētione consecratur ecclesia vt de⁹ adoretur in ea. Tertio debem⁹ eum suscipe ꝛ ei obuiare sicut symeon christo obuiauit: ꝛ suscipere euꝫ ꝛ portare in brachijs per bōa opera ꝛ sctām conuersatiōem. Unde. i. Cor. vi. Glorificate ꝛ portate deum ꝛc̄. Unde hec gestatio xp̄i figuratur nobis in ꝓcessione sanctarum personarum que hodie facta est. Nā Maria ꝛ Joseph: Symeon ꝛ Anna hodie venerabilem processionem fecerunt ꝛ puerum iesum in templuꝫ presentauerunt. Sic nos processionem facere debemus. ꝛ cereuꝫ accensum per quem significatur iesus in manibus baiulare per exercitium bonorūꝫ operum ꝛ sanctam conuersationem. Nam sicut in cereo sunt tria. scꝫ cera. lichnum. ꝛ ignis. ꝛ tria hec significāt tria sacra que sunt in christo. Nam cera que fit operatione apū ex pura materia significat humanitatem Christi que nata est de virgine pura. In lichnine interius in cera: candidissimā animā in carne latētem. Ignis vero siue lumē significat diuinitatem. Sic nos debemus habere tria q̄ per predicta tria sunt significata si volum⁹ digne portare christum. scꝫ puritatem per ceram significatam. ꝛ sic cum quinqꝫ prudentibus virginibus accensis lampadibus. bonorum operum christo obuiemus. Sic dicit Math. xxv. ꝙ simile est regnum celorum. ꝓ quod intelligitur templum ꝛc̄. Nota hystoriam. Et sic christum portando dicamus introitum misse. Suscepimus deus misericordiam tuam ꝛc̄. ¶ Tertio notatur pueri a Symeone cōmēdatio cum dicitur. ꝛ benedixit deum ꝛ dixit. Nunc dimittis ꝛc̄. Hec benedictio fuit laudis ꝛ gratiarumactio. quia deus compleuit qd̄ sibi per spūsanctū ꝓmisit. scꝫ videre christū. Ideo rōnem assignat dicens. Quia viderunt oculi mei salutare tuum ꝛc̄. In quo cantico laudis commendat puerum tripliciter. Primo nominando euꝫ salutare. Secūdo lumen. Tertio gl'iam plē. isrl'. Primo cōmendat iesum nominādo euꝫ salutare. qd̄ notatur cum dr̄. Quia viderūt oculi mei ꝛc̄. i. iesum qui interpretatur saluator. Unde Aug⁹. Quid est iesus nisi saluator ꝛc̄. Illud salutare vidit oculis carnis ꝛ non minus cognouit oculis mentis esse deū. Unde dicit Greg⁹. Per hoc ꝙ vidit christū oculis corporalibus oculi mentis fuerunt illuminati fulgore spiritussancti. ꝙ verbū eternum in carne cognouit ꝛ saluatorem mundi omnibus predicauit dicendo cuilibet illud Job. xxxiij. Uidebis faciem eius in iubilo. Et quā hec salus erat vniuersalis. ideo subdit. Qd̄ parasti ante faciem omniū populorum. Unde ps. Uiderūt omēs fines terre salutare dei nostri. Unde Baruch. iij. Hic est deus noster ꝛ nō estimabitur alius aduersus eum. Post hec in terris visus est ꝛc̄. Secūdo cōmendat eum nominādo lumen. cum dicit. Lumē ad reuelatiōem gentium ꝛc̄. Dic enī Athanasius ꝙ gentes ante aduentum chri-

sti erãt in tenebris ɔstitute. id est cognitiõe diuina priuate. Ideo eorum cecitatem xp̃s tripliciter illuminauit. scȝ doctrinis. miraculis. ⁊ sacramẽtis. ideo dicit Lumẽ ad reuelatiõem gẽtium. Unde Esa. ix. Populus q̃ ambulabat in tenebris vidit lucem magnã id est xp̃m. Unde Esa. xlix. Dedi te in lucem gẽtium. Ideo in signũ huius dixit christus Ioh. viij. Ego sum lux mũdi. Tertio cõmẽdat eum nominãdo gl'iam. cum d'r. Et gloriam plebis tue israel. Ipse enim erat de israel natus ẜm carnẽ q̃d erat eis magna gloria. Unde fuit ꝓphetatum Esa. iiij. In die illa erit germen domini in magnificentia. ⁊ gloria ⁊ exultatio hijs qui saluati fuerint de israel. Unde hãc gl'iam desiderabat videre moyses cum dixit Exo. xxxiij. Ostẽde mihi gloriam tuam. R̃ndit dñs. Ego ostendam tibi omẽ bonũ. scȝ filium meũ. Et cõmis non tibi tamen posteris tuis. Unde cõcludit domin' Uidebis posteriora mea scȝ hũanitatem quã in fine mũdi assumpsit. faciem autem meam videre nõ poteris. id est diuinitatem. Unde ꝓphetatum est Esa. xl. Reuelabitur gl'ia domini ⁊ videbit om̃is caro salutare dei nostri q̃d os domini locutum est. Et quia canticũ istud cõtinet plenitudinẽ laudis christi ⁊ cõsolatiõem senis morientis. ideo in sero cãtatur in completorio. Sic nos debemus ipsum cõmẽdare. Primo nominãdo eũ saluatorẽ. Secũdo lumẽ. Tertio gl'iam. Primo debem' ipm̃ cõmẽdare scȝ nominãdo salutare. iuxta illud p̃s. Ecce deus meus saluator meus ⁊c. Ideo in signũ huius dixit angelus ad Ioseph Luc. i. Uocabis nomẽ eius Iesum ⁊c. Nota quomodo saluet ⁊ liberat. Require in tabula. Secũdo debemus eum cõmendare nominãdo lumen. Unde p̃s. Dñs illuminatio mea. Unde Ioh. i. Erat lux vera que illuminat oẽm hoĩem ⁊c. Nota quõ illuminat ⁊c. Tertio debemus eum cõmendare nominãdo gl'iam. Unde p̃s. Tu domĩe susceptor meus es gloria mea ⁊ exaltans caput meũ.

In cathedra Petri. Sermo. xvi.

e

Xaltent eum in ecclesia plebis: ⁊ in cathedra seniorum laudent eũ. p̃s. cvi. Notate charissimi. dicit enim beatus Augusti. in sermone hodierno. dignum est vt fundamentum hoc in ecclesia honoretur: per quod ad celum ascenditur. Petrum itaq; fundamentuȝ ecclesie nominauit. ⁊ ideo digne eũ ecclesia colit. Et ideo dicitur. Exaltent eum ⁊c. Est notandum ꝙ sanctus Petrus hodie exaltatus est in cathedra. ideo festuȝ hodiernum dicitur cathedra Petri. Unde dicit Augusti. in sermone. Institutio hodierne solemnitatis a senioribus nostris nomen cathedre accepit. ideo ꝙ p̃mus apostolorum Petrus hodie apostolatus cathedram suscepisse referatur. ¶ Unde notandum ꝙ in sacra scriptura iuenitur triplex cathedra dignitatis. Primo iuenitur cathedra sacerdotalis dignitatis. vt habetur p̃mi Regũ. i. de Heli sedente super sellam. Secundo inuenitur cathedra magistralis dignitat'. vt habetur Math. xxiij. Supra cathedram Moysi sede. ⁊c. Tertio inuenitur cathedra regalis dignitatis. vt habetur. ij. Regum. xxiij. Dauid sedens in cathedra. Istam triplicem cathedram habuit sanctus Petrus. Ipse em̃ sedit supra cathedram sacerdotalis dignitatis. quia fuit caput ⁊ pastor omnium clericorum. Sedit etiam supra cathedram magistralis dignitatis. quia fuit doctor omnium christianorum. Sedit supra cathedraȝ regalis dignitatis. quia fuit princeps omnium regum. De primo ꝙ inuenitur in sacra scriptura cathedra sacerdotalis dignitatis. vt legitur p̃mi. Regum. i. vbi dicitur ꝙ Heli erat sacerdos domini. ⁊ sedebat supra sellaȝ ante postes templi domini ad consolanduȝ populum domini dei. ⁊ vt eis diceret petitiones eorum esse exauditas. In cuius figura legitur ibidem ꝙ dominus concluserat vulnam Anne ita ꝙ non peperit. ideo tantũ tristabatur ꝙ non comedit. Unde dixit ei Helcana vir suus. Anna cur fles ⁊ quare nõ comedis ⁊ quare affligitur cor tuum. Nũquid non ego melior sum tibi q̃ decem filij. Surrexit autem Anna postq̃ comedit ⁊ bibit ⁊ intrauit templum domini ⁊ adorauit ad dominum. vt ei misereret ⁊ subueniret. Sedente autẽ Heli sacerdote super sellam ante postes templi domini ⁊ vidit afflictiõem Anne ⁊ eius deprecatiõem ad deum: dixit ei. vade in pace ⁊ deus israel det tibi petitionẽ quã rogasti eum. Quod factum est. Nam Anna concepit ⁊ peperit. Super hanc cathedram sacerdotalis dignitatis exaltatus est sanctus Petrus in ecclesia dei vt esset caput ⁊ pastor omnium ⁊ haberet potestatẽ ex parte dei retinendi ⁊ dimittendi hominib' pec-

cata sua. Vñ dixit ad eũ dñs Joh. xxi. Sy-
mon Johannis diligis me. pasce oues me-
as ⁊ Matth. xvi. dixit. Tu es petrus ⁊ sup
hanc petram edificabo ecclesiam meam et
tibi dabo claues regni celorum. Et quodcũ-
q; ligaueris sup terram erit ligatum et in
celis. ⁊ quodcũq; solueris sup t̃rã erit solutũ ⁊
ĩ celis ⁊c. ℣ Qualiter autẽ exaltatus ẽ
ad cathedram sacerdotalis dignitatis legi-
tur. Cum enim sanctus Petrus verbuz dei
in antiochia p̃dicauit omnes de ciuitate il-
la occurrebant ei nudis pedibus cilitijs se ĩ-
duentes. puluere capita asp̃gentes. pniam
agentes q͛ contra eum cum Symone ma-
go consensissent. Petrus vero penitentiam
eorum videns gratias deo egit. Tunc illi ob-
tulerunt ei omnes infirmos ⁊ demoniacos
sup quos cum orasset protinus omnes sunt
sanati currentes ⁊ osculantes pedes sancti
petri. Et tunc infra septem dies plusq̃ de-
cem milia ad fidem conuersi sunt ⁊ baptiza-
ti. Quod audiens Theophilus princeps il-
lius ciuitatis dixit Petro. Quare populuz
meum euertis. Cum autẽ Petrus fidem
ei p̃dicaret. tunc ille fecit eum vinculari ⁊ si-
ne cibo et potu manere fecit Sed cum Pe-
trus fame quasi deficeret. eleuatis in celuz
oculis dixit. Dñe iesu xp̃e miserorum adiu-
tor adiuua me in his tribulationibus deficiẽ-
tem. Cui dixit dominus. Credis petre te a
me derelictum bonitati mee derogas. Pre-
sto est qui tue miserie subueniat. Audiens
autem Paulus de incarceratione Petri
ad Theophilum accessit et se in multis ar-
tibus artificem asseruit. ligna et tabulas se
sculpere scire. tentoria depingere. ⁊ multa a-
lia. Quem rogat Teophilus obnixe vt in cu-
ria sua maneret. Euolutis autem pauc̃ die-
bus Paulus absconse ad Petrum in carce-
rem intrauit. Et videns eum pene mortuuz
cepit flere ⁊ in amplexus irruens ait. O fra-
ter mi Petre. gloria mea. gaudium meũ. di-
midium anime mee. meo interuentu sume in-
troim resume vires. Tunc petrus oculos a-
periens et ipsum cognoscens lachrymari ce-
pit. sed sibi loqui non potuit. Tunc paulꝰ vix
eius os aperuit ⁊ imponens cibum ipsuz re-
focillauit. Cum autem petrus cibo confor-
tatus fuisset. accurrens in osculũ pauli ruit
⁊ ambo fleuerunt. Paulus autem occulte
rediẽs dixit Theophilo. O bone Theophi-
le. Magna est gloria tua ⁊ te decz honestas
guare gloriam tuam maculas. Memento
quid fecisti amico dei petro quem captuz de-
tines qui tibi posset vtilis esse. Nam sicut d̃
illo homines dicunt infirmos sanat. mortu-
os suscitat. cui Theophilus. Ista sunt fabu-
losa que tu dicis. quia si mortuos suscitare
posset ⁊ seipsum de carcere liberare posset.
Cui paulus. Sicut christus magister suus a
mortuis resurrexit. vt dominus qui tamen
de cruce descendere noluit. sic petrus vt ai-
unt hoc exemplo se non liberat ⁊ pati pro
christo non formidat. Cui Theophilus. fac
ergo vt filium meum iam mortuum p̃. xiiij
annos resuscitet. tunc eum liberum dimittã.
Ingrediens ergo paulus dixit petro. quo-
modo resuscitationem filij principis promi-
sisset. Cui petrus paule rem grandem pro-
misisti. sed virtute dei facilem. Cum autem
petrus eductus erat de carcere ⁊ monumen-
to aperto pro eo orasset continuo resurre-
xit. Tunc theophilus et omnis populus cre-
diderunt in domino. Et theophilus domũ
suam in gloriosam ecclesiam fecit fabricari
In cuius medio excelsam cathedram collo-
cari fecit. ⁊ Petrũ vt ab omnibus videri et
audiri posset exaltauerunt. in qua septẽ an-
nis sedit. Sed postea venit Romam ⁊ ĩ ca-
thedra romana. xxv. annis in põtificali ho-
nore sedit. Unde tunc impletum est verbũ
thematis. Et exaltent eum ⁊c. Et sic patet
qualiter deus exaltauit eum in cathedra sa-
cerdotalis dignitatis. Unde bene dicit illõ
Eccle. vltimo. Domine deus meus exaltasti
super terram habitationem meam. ✠
Sed est notandũ q͛ s̃m traditionez aliquo-
rum corona clericorum hic primo sumpsit
initium. Nam dum petrus anthiochie pre-
dicaret. tunc in contumeliam nominis chri-
stiani summitatem capitis eius abraserunt
quod quidem postmodum toti clero tradi-
tur in honorem quod pro christo principi a-
postolorum in contumeliam fuerat irroga-
tum. Sed est notandum q͛ in corona cleri-
corum tria notantur. scz capitis abrasio. ca-
pillorum detruncatio. ⁊ forme circulatio.
Primo fit capitis abrasio que s̃m Dionisiũ
in ecclesiastica hierarchia signat mundaz ⁊
non formabilez vitam. id est non secularez
ornatum. Sed ad abrasionem capillorum
sine capitis tria sequuntur. scz mundicie cõ-
seruatio. ornatus deformatio. ⁊ capitis de-
nudatio. Primo sequitur mũdicie conser-
uatio. Nam ex capillis in capite sordes ag-
gregantur. sed ipsis abrasis caput mundũ

conseruatur. Secundo sequitur deformatio quia capilli ad ornatum sunt. Ideo clerici non debent habere ornatum secularem exterius ꝛc. Tertio sequitur denudatio capitis quod signat ꝙ inter clericos ꝛ deū nihil debet esse medium. sed immediate debent deo vniri. ꝛ reuelata facie gloriam dñi speculari Nota de quolibet mébro addēdo qd ppo situm. Secundo fit capilloꝝ detruncatio siue absicisio. per quod datur intelligi ꝙ clerici debent omnes cogitatiões superfluas abscindere de mente sua ne impediant eos. et omnia temporalia preterꝙ ad necessitatē a se penitus remouere ꝛ soli deo adherere. Sed talis absisio ꝓm Bernardum cõsistit in tribus. scꝫ in affectione vt sit pura et sancta ꝛ sursum ad deum directa. vt veraciter possit respondere quādo sacerdos dicit in missa. sursum corda. habemus ad dominū Nota desiderare celestia. Require. Secūdo consistit in intentione vt sit recta. Require. Tertio fit forme siue figure circulatio. per quod datur intelligi ꝙ sicut hec figura nō habet principium neqꝫ finem. sic clerici debēt sine fine esse in seruitio dei. sicut apostolus dicit de ipsis. ij. ad Cor. xi. Ministri xp̄i sunt ꝛ ego. Ideo tantū sacerdoti cõmissum est illud sacramentum siue sacrū officiū cõsecrandi ꝛ sacratissimū sacramentū tātū a sacerdotibus cõficitur. Unde Bernardus O miranda sacerdotij dignitas intra quorum manus deus velut in vtero matris incarnatur. De quo etiā Aug. miratur dicēs O sacrū ꝛ celeste misteriū qd ꝑ vos pater ꝛ filius ꝛ spiritussanctus operatur mirabilr̄ ꝙ vno eodemqꝫ momēto idem deus qui ꝑsidet in celis in sinu patris est in sacrificio in manibus vestris. qd fit virtute quinqꝫ verborum. Sicut enim virgo Maria ipsū de celo in vterū virginalē traxit quinqꝫ verbis scꝫ fiat mihi ꝓm verbum tuū. sic quilibet sacerdos per quinqꝫ verba de sinu patris eum in manus suas venire petit ꝛc. ¶ Sed est notandū ꝙ circularis figura habet tria que debent habere sacerdotes. Primo ꝙ nullum angulū habet significat ꝙ clerici debent habere veritatem in doctrina. quoniā veritas angulos non amat ꝓm Hieronimū Nota hic predicare christū qui est veritas Require. Secundo hec figura est omnium figurarum simplicissima. Nulla enim figura vt dicit Augustinus cōsistit ex vna linea sed sola circularis figura: que vna linea clauditur. Per quod significatur ꝙ clerici debent habere simplicitatem columbinā. Unde dixit christus Math. x. Estote prudentes sicut serpentes. ꝛ simplices sicut colūbe Hic ꝑt nõri quō eē dñt solitarij ꝛc. vl' nõ verecūdiā ꝛc. Tertio hec figura est omnium figurarum pulcherrima. vnde in hac deus celestes creaturas fecit. s. celū quod est circulare et rotondum. Unde Beda. Mox vt creatū est celum sanctis angelis est repletum. ꝑ qd significatur ꝙ clerici debent celestem vitam ducere. vt de ipsis verificetur illud. i. Iohā. iij. Scimus quoniam cū apparuerit similes ei erimus. s. in claritate. quia videbimus eum sicuti est ꝙ tūc omnes sancti bene possunt dicere de eo illud Ecclesia. xliiij. Ecce sacerdos magnus qui in diebus suis placuit deo ꝛc. ¶ Secundo dico ꝙ inuenitur in sacra scriptura cathedra magistralis dignitatis. vt habetur Math. xxij. vbi dicitur ꝙ Iesus locutus est turbis ꝛ ad discipulos suos dicens. Supra cathedram Moysi sederunt scribe ꝛ pharisei. Omnia ergo que cunqꝫ dixerint vobis seruate ꝛ facite. Ubi notandum ꝙ per cathedrā moysi intelligitur doctrina moysi quam docuit i veteri lege ex parte dei. sup quam cathedrā magistralis dignitatis sederunt sui sequaces. s. scribe ꝛ pharisei annunciando scripturam populo. Super hanc cathedram magistralis dignitatis exaltatus est sanctus Petrus in nouo testamento a christo. vt habet Marci vltimo. ꝙ christus dixit discipulis suis. Eūtes in mundum vniuersum ꝑdicate euangelium omni creature ꝛc. Sequitur Illi autem profecti predicauerunt vbiqꝫ ꝛc Sed est notandum ꝙ sanctus Petrus habuit suam doctrinam a patre ꝛ filio ꝛ spiritusancto. Primo a deo patre. Unde Math. xvi. ꝙ xp̄s sibi dixit. Beatus es symon bar iona. quia caro ꝛ sanguis non reuelauit tibi. sed pater meus qui est in celis. Secūdo a deo filio. Unde Luce. xxij. Ego rogaui pro te Petre vt non deficiat fides tua. ꝛ tu aliquādo cõuersus cõfirma fratres tuos. scilicet doctrina. Quod bene patet in Barnaba ꝛ Paulo. quibus precepit deus ꝑdicare verbum dei ꝛc. Petrus pro eis orauit ꝛ eis manus imposuit ac eos in apostolos ꝛ doctores gentium confirmauit. Tertio a deo spiritusancto. Nam xp̄s promisit sibi ꝛ alijs discipulis ꝙ eis vellet mittere spiritūsanctum qui doceret eos omnia. sicut dixit Ioh. xvi.

Adhuc multa habeo vobis dicere: ſ non potestis portare mō. cum aūt venerit spūs veritatis docebit vos oēm veritatē. Qḋ impletum est in die penthecostes, vt habet Actu. ij. Cū dum complerentur dies penthecostes ⁊c. Seqtur. ꝙ repleti sunt oēs spūsancto. ⁊ ceperūt loqui varijs linguis prout spiritus sanctus dabat eloqui illis. Unde in signum huius dixit eis Marc. xiij. Dū steteritis añ reges ⁊ presides ⁊c. Unde de hac doctrina dic͞t Greg⁹. Nulla melior doctrina nisi vbi spūsanctus doctor adest. Unde hāc doctrinam fidei quā Petrus sic a patre. filio. ⁊ spiritusctō habuit vtiliter docuit. ⁊ sequētibus signis ⁊ signaculis cōfirmauit. A Qualiter autē docuit q̄uis hoc in pluribus locis sacre scripture reperiatur qḋ causa breuitatis omitto tamen breuiter narratur eius vtilis doctrina in conuersione trium miliū hominum. vt habetur Actuū. ij. ꝙ Petrus stans in die penthecostes eleuauit vocem suaꝫ dicēs. Uiri iudei ⁊ qui habitatis hierusalē audite verba hec. iesum nazarenum virum approbatum a deo in vobis v̄tutibus ⁊ signis ⁊ prodigijs que fecit per eum deus in medio vestri sicut vos scitis hunc traditum per manus iniquorꝫ affigentes interemistis quē deus suscitauit tertia die. cuius nos omnes testes sumus. Dextera igitur dei exaltatus. His auditis compuncti corde sunt. ⁊ dixerūt ad Petrum ⁊ ad reliquos aplos. Quid faciemus viri fratres? Petrus ait ad illos. Penitētiam agite ⁊ baptizetur vnusquisqꝫ vrm in nomine iesu xpi in remissionē petōꝝ vroꝝum. Qui ergo receperunt sermones ei⁹ baptizati sunt. Et apposite sunt in die illa animę circiter tria milia hominū. Et sic patet qualiter vtiliter docuit. ⁊ sic meruit a deo ī regno celorum exaltari. Nam christus dixit Math. v. Qui fecerit ⁊ docuerit hic magn⁹ vocabitur ⁊c. Unde. i. Thimo. v. Hij dupli ci honore digni sunt qui laborant vt fideles euangeliste predicando ⁊c. Unde doctores figurantur nobis Gen̄. i. per stellas de quibus dicitur. Posuit deus stellas in firmamēto celi vt lucerent super terraꝫ. Ecce quomodo comparantur celice nature. Unde dicit Dan̄. xij. Qui autem docti fuerunt fulgebūt quasi splendor firmamenti. Et qui ad iustitiam erudiūt sunt quasi stelle in perpetuas eternitates Ideo dicit apostolus. Require in sermone sancti Stephani. Sed est notādum ꝙ suam doctrinam confirmauit miraculis. Require in sermone Petri ⁊ Pauli. Erat Petrus efficacior in virtute sanandi q̄ ceteri. Nam ipse tātum verbo iussiōis sanauit. vt patet Actuū. ix. in sanatione Enee cui dixit. Tibi dico surge. ⁊ statim surrexit. q̄ erat paralytic⁹ ⁊ cepit loqui. Sanauit etiaꝫ sola vmbra sui corporis vt patet Actuum. v. vbi dicitur ꝙ ꝓ̇uebant infirmos in plateis qui per solam vmbram eius sanabātur. Sanauit etiam per solam impositiōem sui baculi. Unde legitur quendā discipulū per. xl. dies mortuum qui per solam impositionez sui baculi resuscitatus ē ⁊c. Unde bene dicitur de eo illud Eccl'. xxxi. Laudabim⁹ eum. fecit enī mirab. in vita sua ⁊c. B Tertio dico ꝙ in sacra scriptura inuenitur cathedra regalis dignitatis. vt habetur. ij. Regū. xxiij. Dauid sedens in cathedra sapiētissim⁹ ꝓ̇nceps. Per dauid qui īterpretatur manu fortis intelligitur sctūs Petrus qui fuit ita fortis ꝙ xp̄s dixit ad eum: vt habetur Math. xvi. Tu es Petr⁹ ⁊ super hāc petrā edificabo ecclīam meam. Unde sicut Dauid fuit sapiētissimus ꝓ̇nceps. sic petrus fuit ꝓ̇nceps apostolorum. ideo dixit sibi christus Joh. i. Tu vocaberis cephas qḋ idem est ꝙ caput Per hoc insinuans ꝙ deberet esse caput et ꝓ̇nceps apostolorū. Unde canit ecclesia. Tu es pastor ouium. ꝓ̇nceps apostolorum. tibi tradidit deus claues regni celorum. Per cathedram vero regalis dignitatis intelligitur celestis gloria in qua sedet ī magna gloria ⁊ dignitate. Quanta ergo gloria ⁊ honore ipm sublimauerit in celo ac ditauerit ostēditur. Math. xix. ꝙ cum Petrus a christo de premio quereret dicens. Ecce nos reliq̄mus oīa ⁊ secuti sumus te. scꝫ tuam volūtatem per oīa implēdo. quid ergo erit nobis? R̄ndit iesus exprimens eis premiū eorum dicens. Amen dico vobis ꝙ vos q̇ secuti estis me: cum sederit fili⁹ hoīs in sede maiestatis sue sedebitis ⁊ vos super sedes duodecim iudicantes duodecim tribus israel. Et oīs q̇ reliquerit domū vel fratres aut sorores: aut patrem: aut matrē: aut vxoreꝫ: aut filios: aut agros ꝓpter nomē meuꝫ centuplum accipiet ⁊ vitam eternā possidebit. In qua auctoritate ostēdit xp̄s magnitudinem ꝑmij eoꝝ in tribus. Primo in iudicandi auctē cum dicit. Cum sederit ⁊c. Secundo in remuneratiōis multiplicitate. cū additur. ⁊ oīs q̇ reliq̄rit domū ⁊c. Sequitur centuplū accipiet. Tertio in celestis vite fe

licitate. cum ↄcluditur. ꝛ vitam eternã possi
debit. Dico pͥmo ꝙ xp̃s ostẽdit magnitudi
nem premij sancti Petri ꝛ aliorum in iudi-
cãdi auctoritate cum dicit. Cum sederit fili
us ꝛc̃. quod est magna dignitas. Unde dicit
Chrysostom⁹. Per duodecim sedes ipoꝝ
significauit ineffabilem honorem ꝛ gloriam.
Magnus enim honor est vt qui hic fue-
rint despecti toti mũdo ꝛ humiliter obedien-
tes regibus. iudicibus. ꝛ tyrãnis ꝓpt̃ xp̃m
illi habebũt in iudicio regale dominiũ iudi-
cãdi imꝑatores. reges. ꝛ pͥncipes. imo totuꝫ
mũdum. Unde Job. xxxvi. Iudiciũ pauperi
bus tribuit. scꝫ pauꝑibus apostolis. Uñ dic̃
Hiero. Apostoli habebũt ĩ iudicio regale do
miniũ alijs altius presidendi. ꝛ alios ex eo-
rum opatiõe iudicãdi q̃ ipis discipulis cre-
dere noluerũt. Unde Sap. x. Afferet illis sce
ptrum regni ꝛ potẽtiam aduersus eos q̃ euꝫ
depͥmebãt. ꝛ mẽdaces ostẽdet q̃ maculauerũt
illũ. s. dicẽdo eum vel eos ꝓpt̃ fidem esse se-
ductores. sicut om̃es tyrãni fecerũt sanctis.
Qḋ bñ cognouit sapiẽs in spũ cũ dic̃ Sap.
v. Tunc stabũt iusti in magna ↄstãtia adũ-
sus eos q̃ se angustiauerũt. Uidẽtes turba-
bũtur scꝫ ĩ iudicio timore horribili. Sequit̃.
ꝛ pre angustia spũs gemẽtes. Hi sunt quos
aliqñ habuim⁹ in derisum ꝛ in silitudinem
improperij. nos insensati vitam illorum esti
mabamus insaniã. ꝛ finem illoꝝ sine hono-
re. Ecce quõ computati sunt inter filios dei.
ꝛ inter sc̃tõs sors illoꝝ est. Seqtur. Ideo ac
cipiẽt regnũ decorꝭ ꝛ dyadema speciei de ma
nu dñi qm̃ dextera sua teget illos. iõ xp̃s bñ
dixit. Cuꝫ sedent filius hoĩs ꝛc̃. ¶ Sꝫ
nota ꝙ ſm Greg. nõ solum discipuli ſꝫ om-
nes illi qui res possessas ꝛ ꝓpriam volũta-
tem ꝑ xp̃o reliquerũt cum xp̃o iudicabunt.
Unde est sciẽdum ꝙ quadruplex est mod⁹
iudicãdi. Primus est pͥmarie ꝛ proprie po-
testatis. ꝛ sic solus deus iudicabit. Secund⁹
ẽ delegate siue cõmisse potestatis. et sic xp̃s
iudicabit inquãtum hõ. qꝛ pater om̃e iudi-
ciuꝫ dedit filio. Uñ Joh. v. Ptãtem dedit ei
iudicium facere: quia filius hoĩs est. ideo
dixit. Cuꝫ sedent filius hoĩs. Tertius est
assessorie dignitatis ꝛ sic iudicabũt apostoli
qui etiam erũt alijs eminẽtiores. ꝛ ideo de-
bẽt sedere super thronos iudicãtes duodecĩ
tribus israel. Quart⁹ est approbatiõis. ꝛ sic
om̃es sancti ꝛ angeli cum xp̃o iudicabũt. q̃a
eius veram ꝛ iustam sñiam approbabunt.
Unde in ps̃. Letabit̃ iustus cum vi. vindic.

Secundo dico ꝙ xp̃s ostẽdit magnitudineꝫ
premij in remuneratiõis multitudine. cum
addit̃. Et om̃is qui reliqͥt ꝛc̃. centuplũ ac-
cipiet. i. spũalem iocũditatem. Nam Hiero.
exponit. Qui reliquerit domũ vel agruꝫ ꝛc̃.
cẽtuplum accipiet. hoc est spũalem consola-
tiõem ꝛ dulcedinem que in infinitũ excedit
tpalem possessionẽ quãtum cẽtenari⁹ nũer⁹
excedit minorem nũerum. Uñ ps̃. Quã ma
gna multitudo dulcedinis tue dñe. q. d. ꝛc̃.
Uñ dicit Aug. Premiũ beatitudinis qḋ de⁹
ꝑparauit oĩb⁹ sanctꝭ ei⁹: tãtum est ꝙ itellectu
nõ capit̃ acq̃ri põt: estĩari nõ p̃t. q. d. qꝛ tãte
magnitudinis est. Uñ de hoc pͥmio dic̃ Esa.
lx. Uidebis ꝛ afflues ꝛ mirabit̃ ꝛ dilatabit̃
cor tuũ. Uidebis inq̃ per cõtemplatiõem
magnitudinẽ pͥmij. ꝛ afflues ꝓpter nimiaꝫ
delectatiõem dulcedinis. ꝛ mirabit̃. scꝫ ĩtel-
lectus tu⁹. dilatabit̃ cor tuũ in grãtulatio
ne. Et rõnem assignat Bern. dicẽs. Hi indi
cant̃ in oẽm plenitudinem. ꝛ sponsus. s. xp̃s
adducẽs ꝛ deducẽs eos in montẽ sc̃m suũ.
ꝛ in tabernacula sua. ꝛ ad speciosa paradisi.
ad flores rosarum. ꝛ lilia ↄuallium. ad ame-
na hortoꝝ. ad diuitias cellariorum. Postre
mo ad ipsa secreta trinitatis. Uñ hoc ↄgno
scẽs. ps̃. in spũsancto dicit. Inebriabunt̃ ab
vbertate. i. de magnitudine dom⁹ tue. Unde
dic̃ Aug⁹. Gaudiũ erit intus ꝛ extra. gaudi-
um sursum atqꝫ deorsuꝫ. gaudium vbiqꝫ ple
num. ¶ Tertio dico ꝙ xp̃us ostẽdit ma
gnitudinẽ premij in etẽrne vite felicitate cũ
dꝛ. ꝛ vitam eternam possidebit. Que possessio
vite eterne est clara dei visio. Unde dic̃ xp̃s
Joh. xvij. Pater quos dedisti mi volo ꝛ vbi
ego sum ꝛ illi sint mecum. vt videant clari-
tatem meam in qua scꝫ ↄsistit beatitudo vi-
te eterne. Unde Aug⁹. Tota merces electo-
rum est visio om̃ipotentis dei que visio facit
nos eternaliter beatos. Nam ex ista visiõe
transformamur in silitudinem ip̃ius dei ſm
quã creati sumus qḋ est summũ felicitatis.
Unde. i. Joh. iij. Scimus qm̃ cum apparue
rit similes erim⁹. qm̃ videbim⁹ eum ꝛc̃. Uñ
dꝛ. ij. Coꝝ. iij. Nos vero om̃es reuelata fa-
cie gl̃iam dñi speculantes in eãdem imagi-
nem trãsformamur a claritate in claritateꝫ.
que scꝫ sunt regalia ꝛ felicia signa eterni re-
gis quibus feliciter premiabit ꝛ honorabit
electos in resurrectione eorum. Qḋ bñ figu
ratur nobis in Hester. vi. vbi dꝛ ꝙ rex assue
rus dixit ad Aman. Quid dꝫ fieri viro queꝫ
rex honerare desiderat: Rñdit. Homo queꝫ

rex vult honorare debet indui vestibꝰ regijs ⁊ imponi sup equū q̄ de sella regis est. ⁊ accipere regnū dyadema sup caput suū. ⁊ pͥmus de pͥncipibꝰ regis per plateam ciuitatis clamet ⁊ dicat. Sic honorabitur quē rex voluerit honorare. Moraliter p regē Assuerum intelligit̃ btitudo. ⁊ dn̄s noster ē eterna beatitudo. Per virū quē rex honorare desiderat intelligit̃ electus. Per vestes regias intelligunt̃ dotes aīe ⁊ corporis glificati. Per equū q̄ est de sella regi. i. de ornatu sicut equꝰ regis dꝫ ornari intelligit̃ thronus dei. Et per pͥmū de pͥncipibꝰ regi intelligit̃ angelica natura. que p plateā celestis ciuitatis clamabit ⁊ dicet cū viderit sctm̄ Petruꝫ sic gl'iose vestitū. Hoc honore dignꝰ est quēcūqꝫ rex voluerit honorare. Vn̄ in p̄s. spūssctūs dicit Nimis honorati sunt amici tui deꝰ. Unde sic honorant̃ oēs electi: ⁊ iaꝫ sancti in dotibꝰ anime ⁊ post resurrectiōem in dotibꝰ corporis vestient̃ stola eterni regis. Vn̄ Apoc̄. iij. Ambulabūt mecū in albis q2 digni sunt. Vn̄ sctūs Petrus iam in dotibꝰ anime honoratur s̄m tres potētias anime eius: que sꝫ memoria. intellectꝰ. ⁊ volūtas. qꝺ ē summa felicitas. Per intellectū eīn cognoscit deū qꝺ est felicitas eterne vite. Vn̄ Joh. xvij. Hec est vita eterna vt cognoscāt te solū verū deum ⁊ quē misisti iesum xp̄m. Per voluntatē diligit deū. Unde Augꝰ. Diligē deum ex toto corde ⁊c̄. solum implet̃ in patria. qꝺ itēꝝ est felicitas vite eterne. Unde Bern̄. Deus charitas est q̄d p̄ciosius ē. ⁊ q̄ manet in charitate in deo manet. q̄d securius. ⁊ deus ī eo. q̄d iocūdius. Per memoriā tenet eternalit̃. Unde mgr̄ lib. ij. dist. i. Deus fecit hoiem vt summū bonū in. ⁊c̄. qꝺ ē felicitas eterne vite. Unde p̄s. Memor fui dei ⁊ delectatꝰ sum ⁊c̄. Honorabit̃ etiā in resurrectiōe in dotibꝰ corporis glorificati. que sunt immortalitas. agilitas. subtilitas. claritas. Primo in īmortalitate. Unde Apoc̄. xxi. Absterget deus ⁊c̄. ⁊ mors vltra nō erit ⁊c̄. Secundo in agilitate. Unde Augꝰ. dicit. Ubicūqꝫ volet spiritus ibi pͥmus erit ⁊ corpus. Tertio in subtilitate. Vn̄. i. Cor. xv. Seminat̃ corpꝰ aīale. surget corpꝰ spūale. Quarto in claritate. Unde Math. xiij. Tunc fulgebūt iusti sicut sol in conspectu dei. Per equū intelligit̃ thronꝰ dei. Vn̄ pōt dicē illud. Eccl'. vlt. Dn̄e deꝰ exaltasti sup terrā habitatiōem meā. Per dyadema intelligit̃ eterna gloria. p̄s. Gloria ⁊ honore coronasti eū ⁊c̄. Per pͥmū de pͥncipibꝰ regis intelligitur angelica societas. que clamabit per ciuitateꝫ celestē. sic honorabit̃ ⁊c̄.

De sancto Mathia. Sermo. xvij.

In fide ⁊ lenitate ipius sctm̄ fecit illum. Et elegit eūꝫ ex omni carne. Eccl'. xlv. Notate charissimi. dicit Julius celsus lib. iij. de regalibus sedibus. Nulla v̓tus tātum est digna excellentie ⁊ honoris sicut hūilitas. Jō sanctus Mathias qui humilis interp̄tat̃ ꝓpt̃ suā humilitatē. fidem. ⁊ lenitateꝫ. meruit ꝙ dn̄s fecit eum sctū ⁊ elegit eū in apostolum quare ⁊c̄. In q̄bus q̄dem verbis tria notantur. Primū est electio gloriosa. qꝺ notatur cum dꝛ. elegit eum ⁊c̄. Secūdum est perfectio v̓tuosa. cum addit̃. In fide ⁊ lenitate. Tertiū est remuneratio gaudiosa. cum concluditur. sctm̄ fecit illum. Dico pͥmo ꝙ ī verbis prenotatis notat̃ electio gloriosa. quod ⁊c̄. E Est notādum ꝙ dn̄s elegit sctm̄ Mathiā de statu mūdi ad societatē aplo͂ꝝ. Ipse eīn dn̄s habuit duodecim aplo͂s quos elegit vt sederent sup sedes duodecim iudicātes duodecim tribus israel in nouissima die. iuxta euāgeliū Math. xix. Cum sederit filius hoīs ⁊c̄. Sed iudas perdidit illā dignitatē ⁊ factus est discipulꝰ diaboli. Et iō loco illius elegit dn̄s Mathiā. Qualit̃ autē hoc factum est legitur Bedā scripsisse Mathiā loco iude substitutū. Sed pͥmo ortuꝫ ⁊ originē ipius inde ꝓditoris breuiter videamus. Legit̃ eīn in q̄dam hystoria licet apocrifa ꝙ fuit q̄dam vir dictus Ruben in hierusalem qui alio noīe dictus est Symon de tribu Dan. vel s̄m Hiero. de tribu Isachar q̄ habuit vxorem nomine Cyboreā. Quadam igitur nocte cum sibi mutuo debituꝫ exoluissent Cyborea obdormiēs somniuꝫ vidit qꝺ ꝑterrita cum gemitibꝰ ⁊ suspirijs viro suo retulit dicēs. Videbat̃ mihi ꝙ filiū flagiciosū parerē qui totius gentis nostre causa perditionis existeret. Cui ruben. nephariaꝫ rem nec relatu dignam faris ⁊ spiritu sicut puto phitonico raperis. Cui illa. Si me concepisse sensero ⁊ filium pepero absqꝫ dubio nō spiritu phitonico rapior s̄ reuelatio certa ē. ꝓcedente in tempore cum filium peperisset parentes plurimū timuerūt ⁊ q̄d de eo facerēt cogitauerūt. ⁊ cum filium abhorrerēt occidere. nec vellent destructorē sue gētis nutrire. ipm in fiscellam posituꝫ mari exponūt. Queꝫ

marini fluctus ad insulã que vocatur scarioth ꝓpulerũt. Ab illa igiť insula iudas scarioth appellatus est. Regina autẽ loci illius carẽs liberis ad littus maris causa spaciandi ꝓcessit. et fiscellã a marinis fluctibus iactam vidẽs. ipsam aperiri iussit et inuenit puerũ elegãtis forme. q̃ suspirãs ait. O si solatijs tãte sobolis subleuarer ne regni mei successore ꝑuarer. Puerũ ergo secrete nutriri fecit et se grauidã simulauit. tandem se peperisse mentiť. Et per totum regnũ fama hec celebris diuulgať. Principes aũt pro suscepta sobole vehemẽter exultant. et igenti gaudio plebs letať. Regina igiť ipsum sm regiam dignitatẽ et magnificẽtiam educari fec. Non post multũ temporis regina de rege cõcepit. et suo tpe filium parturiuit. Cum autẽ pueri aliquãtulum creuissent adinuicẽ sepiꝰ colludebãt. et Judas puerũ regis crebris iniurijs molestauit et ad fletũ sepius ꝓuocauit. Regina aũt hoc moleste ferẽs et iudã ad se nõ pertinere sciẽs ipsum crebrius verberauit. sed nõ sic a molestia pueri cessauit. Tandem res pandiť et iudas nõ verus filius regine sed inuẽtus fuisse aperitur. Quod iudas vt cõperit vehemẽter erubuit et fratrẽ putatiuum filiũ regis latẽter occidit. Et ob hoc capitalem sniam subire timẽs cum tributarijs in hierusalem fugit. seq; pylati curie tunc presidis mãcipauit. Et quia res similes sunt sibi habiles Pylatus Judã suis moribꝰ aptum inuenit. et cepit eũ valde charũ habere. Preficitur igitur vniuerse curie pylati et ad eius nutũ omnia disponuntur. Quadã igiť die Pylatus de palacio suo in quoddã pomeriũ aspiciens illorum pomorum tanto desiderio captus ẽ vt pene deficere videreť. Erat aũt illud pomeriũ Ruben patris iude. sed nõ iudas rubẽ vel ruben iudã cognouit. quia ruben ipsum in marinis fluctibus perisse putabat. et iudas quis esset pater vel patria sua penitus ignorabat. Pylatus itaq; accersito iuda ait. tanto desiderio illorum fructuũ captus sum. quod si dibus fructibus frustratus fuero spm exalabo. Concitus igitur Judas in pomeriũ insilijt et velocius mala carpit. Interea Ruben venit et iudam mala sua carpẽtem inuenit. Fortiter ambo cõtendũt et iurgia superaddũt. post iurgia surgũt ad verbera et mutuis se iniurijs affecerũt. Tandẽ iudas Ruben in ea parte q̃ ceruix collo cõnectiť lapide ꝑcussit et occidit. poma vero sustulit et Pylato quod acciderat enarrauit. Jam die inclinante et nocte superueniente Ruben mortuꝰ inueniť et subitanea morte preuẽtus fuisse putať. Tũc Pylatus omnes facultates ruben et cyboreã vxorem ruben iude in cõiugẽ tradidit. Quadam igitur die cum cyborea grauiter suspiraret et iudas vir eius quid haberet diligẽter interrogaret. Rñdit. Heu infelicissima sum omnium feminarũ. quia infantulũ meũ marinis fluctibꝰ immersi. et virũ meũ preuẽtũ morte inueni. Sed et dolori miseꝛ addidit pylatꝰ dolorẽ q̃ me mestissimã tradidit nuptui et inuitissimã tibi in cõiugẽ copulauit. Cumq; illa omnia de illo infantulo sed iuda enarrasset et iudas ea que sibi acciderãt ꝓtulisset. inuentum est quod iudas matrem suã in vxorẽ duxerat. et patrem suũ occiderit. Penitẽcia igiť ductus suadẽte cyborea dñm nrm iesum xpm adijt et suorum delictorum veniã implorauit. huc vsq; apocrifa dr. F Dñs autẽ iudã suũ apostolum elegit. qui adeo familiaris sibi extitit vt eum faceret suũ procuratorem. quem tamẽ postmodũ pertulit suũ proditorẽ. Habebat enĩ loculos et ea que xpo dabantur furabatur. Dolens vero tempore dñice passiõis quod vnguẽtum quod .ccc. denarios valebat non fuerat vẽditum vt illos denarios etiam furareť. abijt et dñm pro .xxx. denarijs vendidit. quorum vnusquisq; valebat decem denarios vsuales. et ita damnũ vnguenti tricẽtorum denariorum recompensauit. Uel vt quidam aiũt. omniũ que xpo dabanť decimã partem furabať. Et ideo pro decima parte quam in vnguẽto amiserat. scz pro .xxx. denarijs dominũ vendidit. quos tamen penitentia ductus retulit. et abiens laqueo se suspendit. et suspensus crepuit medius et diffusa sunt omnia viscera eius. Dignum enim erat vt viscera que proditionem conceperãt rupta scinderentur. et guttur a quo proditio exierat laqueo artaretur. In aere etiam interijt vt qui angelos in celo et homines in terra offenderat ab angelorum et hominũ regione secluderetur et in aere cum demonibus sociaretur. Et ideo dñs voluit vt numerus duodenarius esset cõpletus. Ideo legiť Actuum .i. quod cum apostoli inter ascensionẽ et penthecostẽ in cenaculo simul essent. Uidens Petrus quod numerus duodecim aplorum esset imminutꝰ. quos tamen dominus in hoc numero elegerat vt fidem trinitatis in quatuor mũdi partibus predicarẽt. surrexit in medio fratrũ dicẽs. Uiri fratres oportet impleri scripturã quam predixit spiritussanctꝰ per os David de iu

da q̄ fuit dux eoꝝ q̄ ꝯphenderūt Jh̄m q̄ con
numerat⁹ erat in nobis. Et hic q̄dem posse-
dit agrū de mercede iniq̄tat̄. ⁊ suspēsus cre
puit medi⁹ ⁊ diffusa sūt oīa viscera ei⁹. Et no
tū factū ē oīb⁹ habitātib⁹ hierl'z. Jta vt ap
pellaret̄ ager ille ī lingua eoꝝ acheldemach
hoc ē ager sanguis. Scriptū ē em̄ ī lib. psal
moꝝ. Fiat habitatio eoꝝ deserta. ⁊ nō sit q̄
inhabitet in ea. Et epātum eius accipiet al
ter. Oꝑtet ḡ vt aliquē loco iude substitua-
mus q̄ testificet̄ nobiscum resurrectōz xp̄i.
qꝛ dn̄s dixit nobis. Et eritis mihi testes in
hierl'm ⁊ in oī iudea ⁊ samaria. ⁊ vsq₃ ad vl
timū terre. Et quia testis non nisi de his q̄
vidit ⁊ audiuit d₃ testimoniū ferre. eligen-
dus est vn⁹ ex his viris q̄ nobiscū sꝑ fuerūt
⁊ miracula dn̄i viderūt ⁊ doctrinam ei⁹ au-
dierūt. Et statuerūt duos de. lxxij. discipul'
sc₃ Joseph qui cognominatus est iustus ꝓ
sua sanctitate. q̄ fuit frat̄ Jacobi alphei. et
Mathiā ⁊ orātes dixerūt. Tu dn̄e q̄ nosti
corda oīm ostende quē elegeris ex his duo
bus accipere locū ministerij ⁊ apostolatus
huius quem iudas amisit. Et dederunt sor-
tem ⁊ cecidit sors sup mathiam. Et annūe-
ratus est cum vndecim. Dyonisius antez q̄
fuit discipul⁹ sancti Pauli dicit ꝙ sors quā
dederūt illis duobus fuit q̄dā₃ splendor ce-
lestis ꝑ quem domin⁹ ostendebat ꝙ Ma-
thias in apl'm esset assumendus. Jō bene
dicit dn̄s Esa. xlij. Ecce seruus meus susci-
piam eum. electus meus complacuit sibi in
illo aīa mea. Dedi spiritum meū sup eum.
Expone ⁊c̄. Unde figuratur nobis ī Saule
de quo. i. Regū. x. dꝛ. Samuel dixit ad oēm
populum. Certe videtis quē elegit dn̄s. q̄-
niam nō est similis ei in omni ppl'o. Sic cer
te electus est mathias a dn̄o in apl'm. Un-
de bn̄ dꝛ Mathias. Nam mathias hebrai-
ce dicit̄ latine donatus a domino. ⁊c̄. B
Secundo dico ꝙ in his v̄bis notatur ꝑfe-
ctio virtuosa. qd̄ notat̄ cū addit̄. Jn fide et
lenitate. Nam sine fide impossibile ē place-
re deo. vt dꝛ Hebreo. xi. Jdeo dn̄s elegit eū
de infidelitate ad fidē in qua potuit virtuo-
se ⁊ ꝑfecte ac meritorie viuē. vnde dic̄ Jo.
xv. Non vos me elegistis sed ego elegi vos
⁊ posui vos. sc₃ ad fidem catholicā vt eatis
⁊ fructū afferatis ⁊ fruct⁹ vr̄ maneat. Unde
notādū ꝙ virtuosa ꝑfectio apl'oꝝ cōsistit ī
tribus q̄ saluator ostendit in v̄bis p̄dictis.
Primo in abnegatiōe simplius et oīm reꝝ
tꝑaliū. Jō dicit vt eatis. sc₃ renunciando
mūdo ⁊ ꝓprie volūtati. Un̄ qn̄ docuit eos
viam perfectionis dixit eis Luce. xiiij. Nisi
quis renunciauerit omnibus que possidet
non potest meus esse discipulus. ⁊ ideo in
signū hui⁹ qn̄ voluit eos mittere ꝑ mundū
vt p̄dicarent euāgeliū Dixit Luce. x. Ecce
ego mitto vos sicut agnos inter lupos. No
lite portare sacculū neq₃ perā neq₃ calciam
ta ⁊c̄. Certe hoc ꝑfecte impleuit san. Ma-
thias cū alijs apostolis. Nā p⁹ diuisionem
aploꝝ ip̄i in ptes mūdi ierunt sine saccu-
lo ⁊ pera p̄dicā do ⁊ virtuose viuēdo ac mi-
racula faciendo. ⁊ sic infideles ad fidē con
uertēdo. vn̄ Mar. vlti. Jlli aūt ꝓfecti ⁊c̄.
Secundo cōsistit in ꝓmpta obediētia pre-
dicandi v̄bum dei. Jdeo dicit vt fructuz af
feratis. s. ꝓducendo infideles ad fidem. ⁊ di
cendo eis ꝙ ego sum saluator mūdi. Un̄ in
signū huius dixit eis qn̄ voluit ascēdere vt
dicitur Actuū. i. Eritis mihi testes in hierl'z
⁊ in omni iudea ⁊ samaria ⁊c̄. Certe h̄ obe
dienter et fideliter fecit Mathias. Nam se
minauit v̄bum dei ⁊ predicauit fidem xp̄i.
Unde legitur Mathias d̄ tribu iuda ⁊ ciui
tatē bethleē illustri prosapia oriundus fuit
Qui litteris traditus in breui omnē sciētiā
legis et ꝓphetarū apprehendit. Lasciuiam
quoq₃ abhorrens. pueriles annos morum
maturitate vincebat. ⁊ in omnibus virtuti-
bus vixit. Satagebat vt qd̄ sensu percepe-
rat. ope cōpleret. ac doctrinam oris manu-
um operatione monstraret. Hic cum iudeam
p̄dicaret. cecos illuminabat. leprosos mun-
dabat. demōes expellebat. claudis gressum
surdis auditū. mortuis vitā restituebat. Nā
vt dicit̄ Luc. ix. Misit illos p̄dicare regnū
dei ⁊ sanare infirmos ⁊c̄. Reliqua huius ser
monis p̄cipue tertiū mēbrū qd̄ erat remūe
ratio gaudiosa. Require in sermone p̄cedē-
ti in littera. D.

De sctō Gregorio papa. sermo. xviij.

f **Filie syon exultate** ⁊ letamini in dn̄o deo vr̄o. qꝛ
dedit vob̄ doctorē iusticie Jo
helis. ij. Notate charissimi. dicit em̄ Aristo.
i. metha. ꝙ signum scientis ē posse docere.
Hinc est em̄ ꝙ sanct⁹ Grego. doctor egre-
gius qui suam sciam ⁊ doctrinā a spū sācto
recepit vtiliter docuit verbo et exemplo. et
sic viā iusticie manifestauit. Jdeo bene di-
citur nobis xp̄ianis. Filie syon ex. ⁊c̄. Est
notandum ꝙ bonus doctor debet habere

tria. Primo dꝫ eē vita sācta cōprobat⁹. Secūdo dꝫ eē dulci verbo venustat⁹. Tertio dꝫ eē in celo coronat⁹. Que tria pfecta sunt et fuerunt in sancto Grego. egregio doctore. Ideo est vnus de quatuor doctoribus xpianitatis. V Dico primo q bon⁹ doctor dꝫ eē sancta vita cōprobatus. Nā dicit idē Grego. Cuius vita despicitur restat vt eius predicatio contemnatur. Ideo bonus doctor debꝫ vita sancta eē ꝓprobatus. Certe sic comprobatus est sanctus Gregorius. nā ipse vitam sanctam duxit. Unde notandū q eius sancta vita ostenditur in tribus. scꝫ paupertate. humilitate. et pietate. que faciunt hominem sanctum. Primo ostenditur in paupertate que est fundamentum perfectionis. teste christo qui dicit Math. xix. Si vis perfectus esse ⁊c. Certe hoc fundamentum pfectionis ⁊ sancte vite habuit sāctus Gregorius. Unde legitur de eo ⁊ refert Johannes dyaconus qui vitam sancti gregorij scripsit et compilauit. q ipse fuit natione romanus progenitusq senatoria stirpe. Cuius pater Gordianus ⁊ mater silvia dicebatur. Hic summū apicem philosophie in adolescentia sua attingebat ac copia rerū ac diuitiarum plurimum abundauit. Cogitauit tamen hec omnia deserere ⁊ in religionem intrare. ⁊ sic in paupertate et virtutib⁹ viuere. Unde mortuo patre sex monasteria in sicilia construxit ⁊ septimū intra menia vrbis sub honore sancti Andree apostoli in proprio domate fabricauit. In quo relictis sericis auro ⁊ gemmis radiantibus; vili habitu et monastico tegebatur. Ubi in breui ad tantam perfectionē puenit vt in ipso initio sue conuersionis posset iam in numero perfectorum computari. Ipse etiam intantum dilexit paupertatem q omnia que habuit pauperibus postulantibus non negauit. Unde accidit quadam vice q angelus domini in specie paupis sibi affuit ⁊ lachrimabiliter misereri sibi postulauit. Gregori⁹ vero sex sibi argenteos dari iussit ⁊ ille abijt. Eademq die iterum redijt ⁊ se multa pdidisse. pauca vero recepisse phibuit. qui cum ab eo totidem argenteos recepissꝫ. iterum tertia vice reuersus misereri sibi iportunis clamoribus postulauit. Sed cū Greg. a pcuratore suo didicisset nihil dādū pter scutellā argenteam quā mat' sua cū leguminibus mittere solebat et hmōi in monasterio remāsisse. Illā statim dari pcepit. quā ille libent' recipiēs letus abscessit. Hic autē angelus dn̄i fuit sicut se postea sibi reuelauit. Nam alio tpe cū eēt summ⁹ pontifex pcepit cācellario suo vt duodecim pauperes ad mēsam inuitaret. q perges iussa cōpleuit. Dū aūt simul discūberēt intuēs papa tredecim numerauit. Et accersito cācellario cur cōtra iussionē suā tredecim psumpsisset inuitare inqsiuit. Quos cācellarius numerauit ⁊ tm̄ duodecim inueniēs ait. Crede mihi pater nō sunt nisi. xij. Animaduertit gregorius virū vultū sepius mutantē. iā adolescentē. nūc vero veteranū quādā venerāda canicie sibi simulare. Finito aūt cōuiuio illū in cubiculū suū duxit vehemēt' adiurās vt sibi se ⁊ nomē suū pdere dignaret'. Qui rn̄dit. Cur interrogas de noīe meo qd ē mirabile. Scire tamen debes q ego sum naufragus ille cui scutellā argenteam tribuisti quā tibi misit mater tua cum leguminibus Et hoc tibi p certo sit notū q ab illo die q dedisti mihi hoc: ordinauit te deus fieri sue ecclesie psulem ⁊ Petri apostoli successorē Cui Gregorius. Et quomodo hoc nosti q tunc me dn̄s ecclesie sue psulem pdestinauit. Qui ait. Quia ego angelus eius sum. et me tibi dn̄s tūc misit vt te semp debeā ptegere ⁊ oīa q petieris p me apud ipm valeas ipetrare. ⁊ sic disparuit. I Qualit' aūt h' accidit q sūm⁹ pontifex factus ē ondit'. Nam legitur q quodā tpe tyberis fluuius egressus tm̄ excreuit vt sup muros vrbis influeret ⁊ plurimas domus euerteret. tunc etiā p tyberim fluuiū multitudo serpentiū cū magno dracone in mare descēdit. S a fluctibus ad litt⁹ piecti sunt ⁊ totum aerē sua putredine corruperūt. Sicq plaga pessima quā inguinariā vocāt. i. a postema secuta ē Que plaga primo oīm pelagiū papam percussit. ⁊ sine mora extinxit. Postmodū vero i reliquū vulg⁹ ita deseuit vt subtractis habitatoribus plurimas dom⁹ vacuas reliquerit. Sꝫ quia eccl'ia dei sine rectore eē nō poterat. oīs plebs gregoriū lꝫ renitētē tot viribus elegit. Cū g bn̄dici deberet ⁊ lues. i. plaga vel mors ppl'm deuastaret sermonē ad ppl'm fecit ⁊ letanias instituit. ⁊ pcessionē faciēs. Require i sermōe d letanijs. Et vt oēs attēti⁹ dn̄m exorarēt admonuit. Ipa tñ lues mutātū deseuit vt in vna hora. lxxx. hoies spm̄ exalarēt. Sꝫ nequaq cessauit pplꝫ admonere vt ab orōne nūq desisteret donec diua miseratio istā pestē ppulsaret. vn̄ sui

ta ꝓcessione voluit fugere sed nequiuit. quia vigiles
die noctuqꝫ portas vrbis ꝓpter eum obseruabant. Tandem mutato habitu a quibusdam
negociatoribus obtinuit vt in quodam dolio
supra quadrigam de vrbe educeretur. Qui mox
siluas expetijt cauernarum latibula requisiuit
Ibiqꝫ diebus tribus latuit. Ueritamen dum
sollicite quereretur: columna lucis prefulgida de
celo pendens super locum in quo latitabat apparuit. In qua columna angelos ascendentes et
descendentes quidam reclusus aspexit. Moxqꝫ
ab vniuerso populo capitur. et summus pontifex consecratur. Sed quia adhuc romam pestis
supradicta vastauit more solito processionem cum
letanijs iterum quodam tempore pascali per circuitum ciuitatis ordinauit. In qua imaginem
beate virginis Marie que adhuc est Rome quam
sanctus Lucas arte medicus et pictor egregius
formasse dicitur. et eidem virgini similis per omnia perhibetur ante processionem reuerenter portari precepit. Et ecce tota aeris infectio et turbulentia imagini cessit. ac si ipsam imaginem fugeret et eius presentiam ferre non posset. Sicqꝫ
post imaginem mira serenitas aeris remansit. tunc
in aere iuxta imaginem audite sunt voces angelice canentium. Regina celi letare alleluia
Tunc beatus Gregorius vidit supra castrum
crescentij angelum domini qui gladium cruentatum
tergens in vaginam reuocauit. Intellexitqꝫ
quod pestis illa cessasset: et sic factum est. Unde
castrum illud deinceps castrum angeli vocatum est
K Ipse enim sic in tali dignitate vixit quod cum
magno dolore pontifex fuit et libentius in paupertate vixisset. Unde scripsit in epistola ad patricium sic dicens. Dum contemplationis alta describitis: ruine mee mihi gemitum renouatis quia
audiui quid intus perdidi dum foras ad culmen regiminis immeritus ascendi. Tanto autem me
merore percussum cognoscite vt vix loqui sufficiam. Nolite ergo me vocare noemi. i. pulchram
sed vocate me maram: quia amaritudine plenus sum
Unde omnes qui me ad episcopatus ordinem cognoscitis peruenisse si me diligitis plangite. quia
et hoc ego incessanter defleo. Unde legitur quod
tempore sancti Greg. fuit quidam heremita vir magne virtutis qui omnia propter deum reliquerat et
nihil preter cattum possidebat quem blandiens sepius quasi cohabitatricem in suis gremijs confouebat. Orauit autem ad dominum vt sibi ostendere dignaretur cum quo future remunerationis mansionem sperare deberet. quia illius amore nihil ex
seculi diuitijs possideret. Quadam igitur nocte
sibi reuelatur quod cum Gregorio romano pontifice mansionem sibi sperare deberet. At ille fortiter ingemiscens parum sibi voluntariam paupertatem profuisse putabat si cum illo remunerationem acciperet qui tantis mundialibus diuitijs abundaret. Cum ergo diuitias gregorij sue paupertati
die noctuqꝫ suspirando conferret. alia nocte audiuit dicentem sibi. cum diuitem non possessio diuitiarum faciat sed cupido. cur audes paupertatem tuam
comparare diuitijs gregorij. Nam magis illum cattum
quem habes quotidie palpando diligere comprobaris quam ille tantas diuitias quas non amando sed contemnendo cunctisqꝫ liberaliter largiendo dispergit. His auditis solitarius deo gratias egit. et qui meritum suum deterius esse putauit si conferret gregorio: orare cepit vt cum eo
mansionem quandoqꝫ percipere mereretur. Et sic patet eius paupertas. Unde dicit in omel. Si consideremus fratres charissimi que et quanta sunt
que nobis promittuntur in celis vi. etc. L Secundo ostenditur in eius humilitate que conseruat
virtutes sicut papa Greg. dicit. Qui ceteras
virtutes sine humilitate congregat facit sicut ille qui puluerem in ventum portat. Unde dicit saluator Math. xi. Discite a me. quia mitis sum et
humilis corde etc. Unde perfectam humilitatem
habuit Gregorius exemplo christi dicentis. Exemplum enim dedi vobis s. humilitatis vt quemadmodum etc. Sic fecit sanctus Gregorius. nam summam humilitatem semper studuit habere. Unde scribit
in quadam epistola. Ego enim per episcopatum tuo factus
sum seruus omnium. ideo se in suis epistolis primus seruum seruorum dei scripsit. Et alios sic nominari instituit. Libros suos dum adhuc viueret ob nimiam humilitatem publicari noluit et in comparatione
aliorum doctorum suos nihil valere estimabat. Tante
enim humilitatis extitit quod se laudari nullo modo permitteret. Unde stephano episcopo qui eum
in suis epistolis laudauerat. ita scribit. Uos nimis laudastis me. cum tamen scriptum est. Ne laudes
hominem quamdiu viuit. Item in epistola ad Anastasium patriarcham. Quia vos me lucernam domini dicitis. quod loquendo multis prodesse multisqꝫ
posse lucere perhibetis. Existimationem meam in
fateor in dubitationem maximam perduxistis.
Considero namqꝫ qui sum et nihil me ex huiusmodi
boni signo deprehendo. Cum ergo credere vobis volo quod dicitis contradicit mihi infirmitas mea
Cum disputare volo quod in laude mea dicitur
contradicit mihi sanctitas vestra. Sed queso igitur
vir sancte non sic mihi scribere. Unde vocabula
aut iactantiam vel vanitatem sonantia omnino
respuebat. Item eulogio patriarche alexandrino qui eum vniuersalem papam ac domi-

nū vocanerat ita scripsit. In eplā quā mihi
direxistis est v̄bū supbe appellatiōis. dicen
do me vniuersalē ⁊ dn̄z. Peto q̄ scitītos ve
stra vltro nō faciat. Ego eī v̄bis psperari
nō quero s̄ morib⁹. nec deputo esse honorem
in quo fratres honorē suum pdere recogno
sco. Recedant ergo v̄ba q̄ vanitatē inflant
charitatē vulnerāt. Unde exēplum de eius
hūilitate. Legit̄ eī q̄ qdam sanct⁹ abbas
noīe Johānes cū romā ad visitandū limina
sanctoꝝ aduenisset ⁊ sctm̄ Gregorium pa-
pā per mediū ciuitatis trāsire vidisset: volu
it ei occurrē: ac vt decebat reuerētiā ei exhi-
bere. Quē cernēs sctūs Gregori⁹ q̄ se in ter-
ram vellet psternere festinauit ⁊ prius se co
ram illo in terrā pstrauit. nec inde surrexit
quousq̄ abbas prino surrexit. in quo ei⁹ hu-
militas cōmēdat̄. Unde ipse Greg⁹. dic. Il-
la virtus in nobis veraciter pullulat que in
radice humilitatis perdurat. Et sic patet se-
cundū. ¶ Tertio ostēdit̄ in eius pieta
te. misericordia. ⁊ cōpassiōe. Unde ad Col.
iij. Induite vos sicut electi dei viscera miseri
cordie ⁊c̄. quasi diceret. q̄z pertinet ad mise-
ricordiā. Unde dicit saluator Math. v. Be-
ati misericordes qm̄ ipi miseri. ꝯse. ⁊c̄. Cer-
te hāc misericordiā. pietatē. ⁊ cōpassionem
habuit sctūs Greg⁹. Unde legit̄ q̄ ipse tante
largitatis elemosynarū extitit vt nō solum
pn̄tibus sed ⁊ longe positis subueniret. Nam
omniū indigētium nomina scripta habebat
Unde in monte synai monachis necessaria
ministrabat. monasteriū hierosolymis insti-
tuit ⁊ illic degentibus dei famulis necessa-
ria ministrari pcurauit. Trib⁹ quoq̄z millib⁹
ancillis dei p quotidianis stipēdijs octogin
ta libras auri annualit̄ offerebat. Quotidie
etiā ad mēsam suā peregrinos quoslibet in-
uitabat. inter quos quadā die vn⁹ accessit:
in cuius manibus dū ipse ex hūilitate aquaz
fundere vellet conuersus vrceum accepit s̄ re
pente eū in cui⁹ manib⁹ aquā funderet vellet
nō inuenit. Cumq̄z hoc factū secū ipse miraret̄:
tur: eadē nocte dn̄s ei p visionē apparuit di
cens. Ceteris dieb⁹ me in mēbris suscepisti.
Hesterno aūt die me i meiipso suscepisti.
Et sic patet ei⁹ misericordia ⁊ pietas. Item
eius cōpassio patet cū orauit pro Troyano
dānato. Iuxta illud Esa. liij. orauit p trās-
gressorib⁹ vt nō periret. Unde legit̄ q̄ dum
quodam vice trayano iam diu mortuo san-
ctus Gregorius per forum traiani transiret
⁊ eius mansuetudinē ⁊ iusticiaz quam ipse
trayanus exercuit recordatus fuisset. Gre-
gorius ad basilicam sancti Petri peruenit ⁊
ibidem pro eius errore amarissime fleuit. ⁊
pro eius liberatiōe orauit. Tunc sic diuinit⁹
responsum est. ecce petitionez tuam comple-
ui: ⁊ traiano indicato ad penam eternam pe
perci. De cetero autem diligēter caueas ne
pro aliquo damnato preces fundas. Fertur
quoq̄z q̄ angelus illud addiecerit dicens. q̄a
eī pro damnato rogasti: duorum tibi dat̄
optio: aut enim in purgatorio duobus die-
bus cruciaberis: aut certe toto tempore vite
tue infirmitatibus ⁊ dolorib⁹ fatigaberis. q̄
preelegit toto tempore vite sue dolorib⁹ cō-
cuti q̄ duobus diebus in purgatorio crucia
ri. Unde factum est q̄ semper deinceps: aut
febribus laborauit. aut podogra pressus fu
it. aut etiam validis corporis doloribus con
quassatus: aut dolore stomachi miserabili-
ter cruciatus. Unde in quadam epistola sic
loquitur. Tantisq̄z doloribus premor vt vi-
ta mihi grauissima pena sit. quotidie enim
in dolore deficio ⁊ mortis remedium expe
ctando suspiro. ecce quātam compassionem
habuit q̄ ⁊c̄. Unde perfectissime potest di-
cere illud Job. xxx. Flebam quondam super
eo qui afflictus erat. ⁊ compa. aīa mea pau-
peri. ¶ Johānes vero dyaconus qui le
gēdaz eius compilauit dicit q̄ aīa Traiani
nō est ab inferno liberata ⁊ in paradiso posi
ta. s̄ simplicit̄ ab inferni cruciatib⁹ liberata.
valet eī vt dicit animo in inferno existere:
⁊ cruciatus inferni per miscd̄iam dei nō sen-
tire. cum i inferno nulla sit redemptio. Un-
de aliqui dicunt q̄ pena eterna consistit i du
obus: scz in pena sensus. ⁊ in pena damni q̄ ē
carētia visionis dei. Pena igitur eterna quā
tum ad p̄mū est dimissa. sed ad secūdū ē re
tenta. Sed nota q̄ Gregori⁹ fleuit ⁊ orauit
p Trayano romano imperatore ppt̄ māsue
tudinē ⁊ iusticiā eius quā habuit. Nā legit̄
q̄ qdam tpe Trayan⁹ ad bellum vehemen
tissime festinauit. cui qdā vidua occurrit fle
biliter dicēs. Obsecro vt sanguinē filij mei
innocēter perempti vindicare digneris. Cui
Trayanus si san⁹ reuerteret̄ vindicare eū
testaret̄. Vidua dixit. Et q̄s mihi hoc p̄sta-
bit q̄ tu in prelio nō moriaris. Trayan⁹ di-
xit. Si ego mortuus fuero ille qui post me i
perabit te vindicabit. Cui vidua. Et q̄d tibi
pderit si alter mihi iusticiā fecerit: Traya-
nus dixit. Utiq̄z nihil. Et vidua inqt. Nōne
meli⁹ ē tibi vt mihi iusticiā facias ⁊ per hoc

mercedē accipias ꝙ vt alteri transmittas
hāc. Tūc traianus pietate cōmot⁹ de eq̄ de-
scēdit. ⁊ ibidē innocētis sāguinē vīdicauit.
Fert etiā ꝙ cū qdā fili⁹ Traiani ꝑ vrbē eq̄-
tādo nimis lasciue discurreret filiū cuiusdā
vidue interemit. ⁊ cū vidua lachrimabilit
Traiano exponeret ipse filiū suū q̄ hoc fe-
cerat vidue loco filij sui defuncti tradidit et
magnifice eā ditauit. Et sic pꝫ Traiani pie-
tas ⁊ miscđia ꝑpt quā merebat miscđiam
dei. Vñ Math. v. Beati misericordes qm̄ ip
si miscđiam ⁊c. ¶ Scđo principalit bo
nus doctor dꝫ eē v̄bo dulci venustat⁹. Vñ
saluator Math. v. Sit autem sermo vester
non non. ita ita. quod autē his abūdanti⁹
ē a malo ē. Et talis doctor ē bonus. Vñ dr
de eo Cañ. ij. Vox tua dulcis ⁊ facies tua de
cora. Certe sic fuit san. Greg. dulci ⁊ salubri
v̄bo venustatus. Tradit enim Isidorus
ꝙ perfecta vox predicatoris debet esse sua-
uis. clara. ⁊ alta. Suauis vt animis audienti
um blandiat. Clara vt aures impleat veri-
tate. Alta vt in sublimis sufficiat. Et subdit
Si aliquid ex his defuerit ꝑfecta vox non e-
rit. Sic fuit vox sancti Gregorij. Fuit enim
primo suauis. Dicit enim Aristoteles ꝙ vo-
ces sunt note earum passionum que sunt in
anima. Certe sic fuit vox ⁊ dulce v̄bum san
cti Gregorij. Nam ipe maxime compatieba
tur de infidelibus ꝙ errauerunt a veritate.
Unde legitur ꝙ ipe quadam die per forū
vrbis rome transiens cernit quosdam pue-
ros forma pulcerrimos. vultu venustos. ca
pillorum nitore perspicuos esse venales.
Interrogat igitur mercatorem de qua pa-
tria illos attulisset. Qui respondit de britan
nia. Interrogat iterum an xp̄iani essent.
Cui mercator. Non. sed sunt paganicis er-
roribus implicati. Tunc Gregorius acriter i
gemiscens. Heu inquit ꝙ splēdidas facies
princeps tenebrarum nūc possidet. Inter-
rogat insuper quod esset vocabulum gen-
tis illius. Cui mercator. Anglici vocantur. Bñ
inq̄t anglici. q2 angelicos vult⁹ hñt. Inter-
rogat iterū. qđ nomen haberet prouincia eo
rum. ait mercator. ꝑuinciales illi vocantur
deiri. Et gregorius. Bene inquit deiri. quia
de ira dei sunt eruendi. Rursus de nomine re
gis interrogat. Ait mercator. ꝙ ille dicere-
tur aele. Et Gregorius. Bene aele. q2 alle-
luya in ꝑtibus illis decantari oportet. Qui
mox ad summum pontificem accedens cū
multa instantia ⁊ precibus vix obtinuit. vt
ad illos conuertēdos mitteretur. Cūq3 iam
iter arripuisset romani de eius absentia pl̄i
rimū ꝑturbati papā adeūt ⁊ eū taliter allo
quūtur Petrū offendisti. romā destruxisti.
Gregoriū dimisisti. Sicq3 papa ꝑterrit⁹ ad
reuocandū eū cōtinuos nūcios destinauit.
Cūq3 Grego. iam triū dierū iter ꝑegisset. ⁊ i
quodā loco diuertens ceteris quiescentibus
quedam locusta super eum veniens. coegit
eum a legendo quiescere. Et Gregorius ex
consideratione sui nominis: scilicet locuste
mansit ⁊ stetit in eodem loco. Nam locusta
dicitur quasi loco sta. Quod ille spiritu ꝓ-
phico discens stati exhortat comites vt ve-
locius proficiscantur. S3 superuenientibus apo
stolicis nuncijs redire compellitur. licet de
hoc multum contristaretur. ¶ Tunc
papa eum a monasterio suo extraxit. ⁊ eū
suum dyaconum cardinalē ordinauit. Cū
autem ipse factus est papa misit mellitum
augustinum ⁊ Johannē ⁊ alios plures mo
nachos cū eis timentes deū in angliā sicut
ipe desiderauit vt gentem anglorū ꝯuerte-
rent ad dñm Jesum xp̄m. Et sic patet ⁊c.
Unde gens anglicana potest bene dicere il
lud psal. de eo. Quam dulcia faucibus meis
eloquia tua super mel ori meo. Vel verbum
thematis. Secundo fuit vox et verbum sue
doctrine clara vt aures impleant veritate.
Iuxta illud psal. Omnia mandata tua ve-
ritas. id est doctrina. Unde legitur ꝙ ipse
veritatem sacre theologie docuit ⁊ predica
uit. Ipse enim exposuit omelias euangeli
orum numero quadraginta. In Job. xxxv.
In Ezechiele. xx. pastorale. ⁊ dyalogorum
libros. iiij. ⁊ multa alia que enumerari non
possunt que omnia a spiritusancto recepit.
Nam christus dicit Mathei. x. Non enim
vos estis ⁊c. Unde dicit Gregorius. Nulla
doctrina melior nisi vbi spiritussanctus do
ctor adest. qui doctor ⁊ magister suus erat.
Nam legitur ꝙ Petrus dyaconus qui fuit
ei familiarissimus cum quo. iiij. libros dya-
logorū disputauerat asseruit ꝙ sup̄ caput sci
gregorij qñ libros dictauit sp̄m sctm̄ in spe-
cie ⁊ similitudine colūbe frequētissime per-
spexisset. Qđ sibi gregorius prohibuit ne h̄
reuelaret. Nā si hoc miraculū de visione co
lūbe manifestaret post hoc viuere non vale
ret. Vñ cum ipe Petrus testimoniū sancti-
tati sancti Gregorij ꝑhibuit: et tactis sacro-
sāctis euangelijs affirmauit se vidisse spiri
tumsanctum in specie columbe super caput

Gregorij.spūs inter vba vere cōfessiōis ef-
flauit. Vñ verificat̃ de eo illud ps. Testimo
nia tua credibilia facta sunt nimis ⁊c. Vñ
sanctus Gregorius pōt dicere illō Treñ.i. de
excelso misit ignē in ossibus meis ⁊ erudi-
uit me. Unde dicit xp̄s Luc.xxi. Dabo vobis
os ⁊ sapientiā cui nō poterūt resistere ⁊ cō-
tradicere oēs aduersarij vestri. Quare san-
ctus Gregorius bene habuit clarā vocē ac
veritate plenam ⁊c. Unde bñ dicit̃ de eo il-
lud ps. Declaratio ser. tu. illumīat ītellectū
dat p. Uel vbū thematis. Q Tertio fu
it vox ⁊ vbū sue doctrine alta q̄ī sublimis
sufficiebat Iuxta illud Esa. lviij. Clama ne
cesses q̄si tuba exalta vocē tuā ⁊c. Certe h
fecit sanctus Gregori⁹. Nā ip̄e sp̄ de celesti-
bus docuit. Vñ in signū hui⁹ dr̄ q̄ ip̄e in ca
none apposuit. Diesq̃ nr̄os in tua pace dis-
ponas. atq̃ ab eterna dānatōe nos eripi et
in electoꝝ tuoꝝ ⁊c. Itē vox sua fuit alta in-
tantū q̄ angelus dñi sibi respondit. Nā le-
gitur q̄ cum sanctus Grego. apud sanctam
Mariā maiorē in die pasce missam celebra
ret. ⁊ cū pax dñi vt solitū ē pronūciaret an-
gelus alta voce rñdit. ⁊ cū spū tuo. Vñ pa-
pa eadē die apud eandem ecclīam statōez
facit nec sibi cū dicit pax dñi ⁊c. rñdetur in
testimoniū hui⁹ miraculi. Unde angel⁹ bñ
potest sibi dicere illud Cañ.ij. Sonet vox
tua ī auribus meis. Ip̄e etiā officiū diuinū
⁊ eccl̄iasticū instituit q̄d q̄si p totā xp̄iani-
tatē seruat̃. q̄d diuinitus ostensum est. Legit̃
eñ in vita eugenij q̄ cū adhuc ambrosianū
officium magis q̄ gregorianū officiū ab ec
clesia seruaret̃. Romanꝰ pōtifex noīe Adria
nus cōciliū cōuocauit. vbi statutū ē vt gre-
gorianū officiū deberet ab ecclesia vniuersa
lit̃ teneri ⁊ obseruari. Cuius rei gratia Ka-
rolus imperator executor existēs p diuersas
puīcias discurrēs oēs clericos minis ⁊ sup
plicijs ad h coegit. ⁊ libros ambrosiani offi
cij vbiq̃ cōburebat. Proficiscēs aūt beatus
Eugeni⁹ ep̄s ad cōciliū inuenit ip̄m cōciliū
p triduū iam diuisū. Tūc dñm papā īduxit
q̄ oēs p̄latos q̄ fuerāt ī cōcilio ⁊ iaz p tres
dies recesserāt reuocauit. Cōcilio aūt cōuo
cato oīz patrū h̃ sñia fuit vt missale ambro-
sianū ⁊ gregorianū sup altare scī Petri a-
postoli ponerent̃. ⁊ fores ecclesie optie clau-
derent̃. ac plurimoꝝ ep̄oꝝ sigill' diligēt mu
nirēt̃ ⁊ ip̄i tota nocte orōni īsisterēt vt dñs
p aliq̄d signū reuelaret q̄d hoꝝ officioꝝ ab
ecclesijs magis vellet seruari. Igit̃ p oīa vt or

dinauerāt faciētes. mane ianuas ecclīe a-
perueīt. ⁊ missale gregorij penit⁹ dissolutū
⁊ huc atq̃ illuc dispsū inuenert. ambrosianū
vo aptū sup altare ī eodē loco in q̄ ip̄m po-
suerāt inuenert. q̄ signo diuinit⁹ sūt edocti. vt
gregorianū officiū p totū mūdū obseruaret dis
pgi. ambrosianū vo tm̄ in sua eccl̄ia obser-
uari. Et sic p̄res scī vt diuinit⁹ fuerāt edo-
cti statuerūt. Et sic vsq̃ hodie obseruat̃. vñ
bñ dr̄ Grego. q̄si egregi⁹ p̄dicator ⁊ doctor.
Nam dr̄ a grex ⁊ gore. i. p̄dicare. Vñ canit
eccl̄ia. O doctor optime eccl̄ie scē lumē ⁊c.
Et sic vbū thematis p̄t dicē xp̄ianitas ad
oēs fideles. R Tertio principalit̃. bon⁹
doctor dz eē in celo coronat⁹. Vñ Eccl̄i. xlv.
Corona aurea sup mitrā eius expssa signo
scītatis gloria honoris ⁊ opus vtutis. Per
mitrā intelligit̃ ei⁹ sapia ⁊ doctrīa ⁊c. Qua-
lit̃ aūt in celo sit coronat⁹ ostēdit̃. Legit̃. n. q̄
ip̄e scīus Grego. āno ab incarnatōe dñi q̄n
gētesimo. xcv. salubrit̃ p̄fuit ecclīe sācte dei.
Hic p̄mi⁹ Grego. noīe. ⁊ ī ordīe papaꝝ. lxvi.
Qui cū sedisset ānis. xiij. mēsib⁹ sex. ⁊ dieb⁹
decē plen⁹ bonis opib⁹ migrauit ad xp̄m q̄
eū in celo coronauit iuxta ps. Posuisti ī ca-
pite ei⁹ coronā. Vñ dicit Seneca de doctori
bus. Hi in cōuiuio eīno duplici ferculo. i. du
plici honore digni st̃ q̄ laborāt ī pñti. sicut fi
deles euāgelistē p̄dicātes arguēdo obsecrā
do. Talētū eñ sibi traditū sub terra nō ab-
scōdit. s. doctrinā. Vñ bñ figurat̃ nobis ei⁹
doctrina ,ppter quā in celo ē coronat⁹ p mu
lierē. Apoc. xij. Signū magnū appuit ī celo
⁊c. Vñ Daniel'. xij. Qui docti fuerint. Reqre
ī sermōe Lucie. R. Exēplū. Quedā matrona
rome cā deuotiōis oblatōes siue hostias
cōsueuerat facere. et sūmo pōtifici scō Gre
gorio singul' dñicis diebus obtulit. Que cū
q̄dā die ad cōicādū de manu apostolica cuz
alijs accederet. ⁊ pōtifex illi corp⁹ dñicū por
rexisset dicēs. Corp⁹ dñi nr̄i ihū xp̄i custo-
diat te in vitā etnā. Illa subrisit. Q̄d scūs
Gregori⁹ cernēs sacramētū ei subtraxit et
sepatim cū patena sup altare posuit. Et ex-
pleto sacro mysterio beat⁹ Grego. iterroga
uit eā dicēs. Quare risisti. At illa. q̄z panem
illū quē ,ppijs manibus feci tu corp⁹ dñicū
appellabas. ideo risi. Tunc sanctus Grego.
fecit sermonē ad populum. ⁊ postea prostra
uit se in orationem. ⁊ populū iussit etiā ora-
re. Unde ipso ac populo orātib⁹ p̄dicta ho-
stia scz oblata tūc versa est ī carnē ad instar
digiti auricular' sanguie cruentatā Quo fa

cto viso matrona ac totus ppl's multū con-
fortata est in fide rc. Quidā abbas q̄ ꝑerat
monasterio scti Gregorij ei nūciauit q̄ quidā
monach' penes se tria numismata haberet
quē Greg. ad terrorē aliorū excōicauit. qui
post modicū tp̄s moriť scō Grego. nesciēte
Qui turbatus q̄ sine absolutōe mortu' fue-
rat. orōnē in cedula scripsit in qua eū ab ex-
cōicatōis vinculis absoluit. deditq̄ʒ vni dya
conoꝝ ꝑcipiens vt eā sup foueam fr̄is defū
cti legeret. Quo missa cōplēte seq̄nti nocte q̄
defunctus fuerat abbati apparuit. & se vsq̄ʒ
mō fuisse in custodia detentū heri esse abso-
lutum ꝓhibuit.

De annunciatiōe Marie. Sermo. xix.

Missus est angelus

m gabriel a deo in ciuitatē gali
lee cui nomē nazareth. ad v̄
ginē desponsatā viro. Luce. i. Notate kr̄mi.
dicit enī beatus Greg. q̄ ad sūmū mysteriū
summū angelū venire dignū fuit. q̄r sūmuʒ
nūciabat. sed angel' Gabriel sūmū op' nun
ciauit scʒ incarnatōeʒ filij dei. ẜ dignum fuit
eū venire & mitti. iō d̄r Missus ē ange. ẜ rc
Est notādū q̄ circa hodiernū festū q̄ttuor
notantur q̄ euāgelista tāgit i hoc euāgelio.
Primū est nuncij dignitas. q̄r archāgelus.
iō dicit missus ē angel' Gabriel. Secūdū ē
dei benignitas & grā. cū d̄r a deo. Tertiū est
v̄gīs ac ꝑsone idoneitas cū d̄r ad v̄. despō.
viro. Quartū ē hoīs ꝑditi recupabilitas. qd̄
notať cū cōcludiť. Ecce ɔcipies & paries fi-
liū & vocabis nomē ei' Jesus. qd̄ interp̄tať
saluator. Ipe enī redemit nos. Vn̄ de istis
q̄ttuor dicit Bern̄. Felix ē q̄ mittiť. felix a q̄
mittiť. felix ad quā mittiť. vt fiat. felix ꝑ q̄
mittiť scʒ hō. S Dico primo q̄ notatur
nuncij dignitas tū dicit. Missus ē angelus
gabriel. Ipe enī fuit vn' d̄ archāgelis. quia
ẜm magist'ū lib. ij. dis. ix. Maiores maiora
nunciant. sic Gabriel maiora q̄ nūq̄ fuerant
audita marie nūciauit. secreta videlicet ip-
sius dei cū dicit. Aue grā plena dn̄s tecum.
rc. & illud. Ecce cōcipies & paries filiū. & vo.
no. rc. Vn̄ dicit Greg. Ad mariā nō ois an-
gelus: s; archangel' gabriel mittiť. Nam ad
hoc misteriū summū angelū venire dignum
fuit q̄ summū oīm nunciauit. Olim enī mis-
sus ē dyabolus ad euā vt eā seduceret. & fal
sam ꝓmissionē ei nūciaret. & sic humanum
genus ꝑiret. Vn̄ dixit vt habeť Gen̄. iij. ad

mulierē. Cur ꝑcepit vobis deus ne comede
retis de omni ligno paradisi. R̄ndit mulier
De fructu lignoꝝ que sunt in paradiso vesci
mur. De fructu v̄o ligni qd̄ ē in medio para
disi ꝑcepit nobis deus ne comederemus et
ne tangeremus illud ne forte moriamur.
Cui dyabol'. Nequaq̄ moriemini. Scit. n.
deus q̄ in quacūq̄ʒ die comederitis ex eo a
perienť oculi vestri. et eritis sicut dij: scien-
tes bonū & malum. Et sic mulier recepit de
fructu vetito & comedit dedit q̄ʒ viro. Voca
uitq̄ʒ dn̄s deus Adam dicens. Adaʒ vbi es.
Qui ait, vocē tuā dn̄e audiui in paradiso &
timui eo q̄ nudus essem. Cui dn̄s. Quis. n.
indicauit tibi q̄ nud' esses. nisi q̄ ex ligno d̄
quo tibi ꝑceperā ne comederes comedisti.
Dixitq̄ʒ Adam. mulier quā dedisti mihi so-
ciam dedit mihi de ligno & comedi. Tunc di
xit dominus ad mulierem. Quare hoc feci-
sti. Que respondit. Serpens decepit me et
comedi. Et ait dn̄s ad serpentē. Quia feci-
sti hoc. maledictus es inter oīa animantia &
bestias terre. Sup pectus tuū gradiens. et
terrā comedes oībus diebus vite tue. Mu
lieri quoq̄ʒ dixit. Multiplicabo erumnas tu
as & conceptus tuos. In dolore paries fili-
os tuos. Ade v̄o dixit. Quia audisti voceʒ
mulieris tue plus q̄ me. & comedisti de lig-
no ex quo ꝑceperam tibi ne comederes. ma
ledicta terra in ope tuo spinas & tribulos ger
minabit tibi. & comedes herbas terre. In su-
dore vultus tui vesceris pane tuo donec re
uertaris in terrā de q̄ sumpt' es. q̄r puluis
es & in puluerē reuerteris. Seq̄ť. Et misit
eū dn̄s deus de paradiso voluptatis vt opa-
reť terrā de qua sumpt' est. Et sic pateʒ q̄ d̄
dyabol' rc. T Hic pōt q̄ri q̄re dyabol'
seduxit Euā. R̄ndet magister li. ij. di. xxi. di
cens q̄ dyabolus videns hoīem posse ascē-
dere ꝑ humilitatē obedientie vnde ipe ꝑ su-
ꝑbiā corruerat inuidit ei. & factus ē sathā
id est aduersarius. & aggressus ē mulierem
in qua minus rōnē vigere nouit q̄ i viro. vt
si in muliere ꝑualeret' post modū fiducialius
virū q̄ robustior fuit accederet. Ne autem
fraus illius nimis manifestareť in sua spe-
cie nō venit sed i specie serpētis. q̄r eū nouit
creatum esse & officiū loquendi a deo acce
pisse patuit. & sic stans coram femina dixit
Cur ꝑcepit vobis deus vt nō comederetis
de omni ligno paradisi. Cui r̄ndit mulier. de
fructu lignoꝝ rc. vsq̄ʒ moriamur. His dictis
dyabolus habuit ꝓpositum suū. Sequiť au

dyabolus. Nequaq̄ moriemini. scit enī deus q̄ in quacunq̄ʒ die comederitis ex eo aperientur oculi vestri ⁊ eritis sicut dij scientes bonuʒ ⁊ malū. Sequit̄. magister dis. xxij. Quo audito statim surrepsit mēti mulieris q̄daʒ elatio. ideo cōsensit ⁊ manducauit. ⁊ dedit viro q̄ etiā comedit. ⁊ sic facti sūt trāsgressores p̄cepti dei. quapropter expulsi sunt d̄ paradiso in vallē hui⁹ miserie ⁊ in irā dei. Vnd̄ dr̄ Gen̄. iij. Eiecitq̄ʒ dn̄s Adam ⁊ collocauit eū añ paradisum voluptatis. posuitq̄ʒ angelum habētē gladiū flāmeū ad custodiendā viā ligni vite ne hūano gn̄i pateʒ adit⁹ ad vitā eternam. V Vn̄ dicit sāct⁹ Bern̄. Deus habuit cōsiliatrices. viʒ iusticiam et misc̄diam. q̄ disputatiōeʒ inter se habuerūt sup hoc negocio. vt elici pōt ex sacra scriptura. Iusticia enī hoīeʒ reū p̄petue dānatiōis iudicauit. d. moriat̄ homo p̄petue dn̄e vt iustificeris in sermonibus tuis. q̄bus. s. dixisti. Gen̄. ij. In quacunq̄ʒ enī die comederis ex eo. scʒ de fructu vetito morte morieris. Et iō do illud iudiciū psal. Ueniat mors sup illos ⁊ descendant in infernū. Et ī ista ira iusticia tenuit deuʒ quinq̄ʒ milibus annoꝝ ita q̄ ianua fuit clausa ⁊c̄. Require in ascensiōe. Vn̄ clamauerūt sancti patres veteris testamēti p̄ liberatore. Nam Moyses dicit. Mitte quem missurus es. Nam p̄phetarū ē Esa. xix. Clamabunt ad dn̄m ⁊ mittet eis saluatorem q̄ liberet eos. Sed cū iusticia deuʒ sic diu tenuit in ira iteꝝ clamauerunt illud Dauid. Excita dn̄e potentiā tuā ⁊ veni vt saluos facias nos. Et illud Esa. Utinā dirūperes celos ⁊ descenderes. ⁊ sic de singulis. Quibus auditis misericordia accedens et destruens rōnes ⁊ iudicium iusticie. dixit illud p̄s. Aut obliuiscetur misereri deus aut cōtinebit in ira sua misericordias suas. q. d. Hoc derogaret diuine bonitati ⁊ misericordie. Nam si tu iusticia soror mea es vsq̄ʒ ad nubes. ego misericordia vsq̄ʒ ad celos sum. Unde de me dicit sp̄ūssanctus p̄ dauid. Misericordia eius sup oīa op̄a eius. Ideʒ. Misericordia dn̄i plena est terra. Et sic misericordia cōuertens se ad deū dixit. Misericordissime deus si humanum genus in eternuʒ p̄deres. quis te tunc laudaret. cuʒ tamē eū ideo creasti ad laudandū te ⁊ tibi seruiēdū Nōne sp̄ūsctō inspirāte dicat p̄pheta q̄ infernus nō confitebitur tibi neq̄ʒ mors laudabit te. neq̄ʒ oēs q̄ descēdunt in infernum. Sed viuens viuens ipe confitebitur tibi. ergo acquiesce consilijs meis et propitius esto. Audiens iusticia bonum consilium cuʒ misericordia conuertens se ad dominuʒ dixit. Domine quia miserendum est. tu ergo misereberis syon. id est anime ⁊ humano generi quod creasti vt te summuʒ bonum intelligeret. intelligendo amaret ⁊c̄. Et sic misericordia cum iusticia dixit. quia tempus ē parce ergo vt viuentes laudent nomen tuū domine. Quo audito astiterūt reges terre ⁊ principes. scʒ pater ⁊ filius ⁊ sp̄ūssanctus qui approbauerunt consilium dicentes illō Esa. vi. Quis ibit ex nobis ad redimenduʒ hominem. Et filius. Ecce ego. mittite me. Quo audito. ecce misericordia et veritas. iusticia et pax fecerunt salutare et amicabile connubium. ⁊ p̄ nimio gaudio se osculate sūt Quod bn̄ p̄uidit Dauid in sp̄ūsancto cuʒ dixit. Misericordia ⁊ veritas obuiauerunt sibi. iusticia ⁊ pax osculate sunt. Et sic dictata est legatio in cōsistorio trinitatꝭ ⁊ cōmissa est angelo Gabrieli vt annunciaret virgini eam esse concepturam filium dei ⁊ parere redemptorem mundi. Quod factuʒ est ꝑm doctores in sexto millenario in mense sexto a conceptione Johānis baptiste p̄cursoris dn̄i q̄ dr̄ ī latino septēber. xxiiij. die eiusdeʒ mēsis. Et dn̄a. xv. die mēs̄ martij feria. vi. vn̄ sic̄ feria sexta deus hominē formauit ad imaginem ⁊c̄. vt dicit̄ Gen̄. i. sic xp̄us reformator generis humani feria sexta voluit cōcipi. ⁊ sic tali die fuit annunciatio v̄ginis facta. Eodem v̄o die annunciationis reuolutis. xxxiiij. ānis fuit feria sexta in q̄ fuit xp̄s passus ꝑm Aug. de trinitate. De hora dicendum ē q̄ hora cōpletorij. ⁊ iō singularit̄ salutat̄ Maria a nobis eadē hora. q2 ab angelo fuit illa hora salutata. Vn̄ Bern̄. inducit nos ad salutatōeʒ v̄ginis gabrielis exēplo. Et sic hodie impletū ē q̄ angelus venit ad mariā afferēs reuerēdā salutatōʒ dicēs Aue grā. Et ꝑm doctores illa deuotissima collocutio durauit vsq̄ʒ ad mediū noctis vt dicit sapiens in sp̄ūsancto. Sap̄. xviij. Cum enī q̄etum silentiū tenerent omnia. ⁊ nox in suo cursu mediū iter haberet. oīpotens sermo tuus domine exiliens de celo a regalib⁹ sedibus venit. Unde dicit Luce. i. Missus ē angelus Gabriel. X Hic nota diuisionem sermonis vt supra. Dico p̄mo q̄ notatur nuncij dignitas. quia archangelus. ideo dicitur missus est angelus Gabriel. Est notandum q̄ dignitas istius nuncij ostendit̄

triplicater. Primo dicit Greg. descēdit velociter vt cito veniret ad virginē ꝓpt' magnū gaudium qđ inde habuit. Nam dicit saluator Luc. xv. Gaudiū est āgelis dei ꝛc. Si autem gaudent de vno pctōre cōuerso: quātū tūc gaudebat Gabriel quādo debebat nūciare salutē totius mūdi. Vn̄ de eo bn̄ dicꝰ p̄s. Exultauit vt gygas ad currēdam viā ꝛc. Ipse enī bene est gygas. Nam Gabriel interpretatur fortitudo dei ꝛc. ꝛ q̄uis festinauerit tamē dignitatem diuine visionis ac presentie nō amisit. Vnde dicit Hugo de sacramētis. Angeli qui ad exteriora exeūt. ab interiori cōtemplatiōe nō recedūt. q2 illū respiciūt qui p̄ns est ipis quocūqꝫ vadunt. Vnde dixit Luc. i. Ego sum Gabriel q̄ asto ante deum qđ est magna dignitas. Vn̄ saluator Math. xviij. Angeli eoꝝ semꝑ vidēt faciē pr̄is mei qui in celis est. Secundo dignitas ostendit quia ipse non venit solꝰ sed cum eo magnus exercitus inferiorum angeloꝝ vt dicūt doctores. ꝛ persuadet hec per simile. Nam cū in idem angelis gaudiū natiuitatis xp̄i nūciauit venit cum eo multitudo ꝛc. Require in sermone natiuitatis christi. Igit cū mysteriū incarnatiōis intimaret: dignum est eū cū eo multitudinē angelorum venisse: quia incarnatio siue annūciatio xp̄i non est minoris dignitatis q̄ est eiꝰ natiuitas. Vnde prefiguratū est hoc ī abraam. de quo Gen̄. xxiiij. q̄ cum ipse abraam ꝓ vxore adducēda filio suo mitteret seruū eliezer multos sibi adiūxit. Ita deus pater qui intelligit per abraā qui interp̄tatur pat multarum gētium mittēs angelum suū ꝓ electa sponsa ꝛ matre adducēda filio suo: angeloꝝ multitudinē merito credit ei adiūxisse. qđ fuit angelo magna dignitas. ꝛ cum h' poterat esse q̄ Gabrieli soli verbum loquebatur aliis angelis nō audiētibus illud archanū colloquium. Vnde dicit Bern̄. sup missus. Deus nulli beatoꝝ spirituū suū consiliū reuelasse putatur anteq̄ virgini excepto gabriele. Etiam nō solum cum gabriele descendit exercitus angelorum. verūetiam ipse deꝰ Deus enī tm̄ hāc dignitatem virginis amauit vt ad eam tm̄ festinauit q̄ reditum āgeli nō expectauit s; ipsum preuenit. Vnde dic Bern̄. super Cant. omel. lx. Deus preuenit gabrielem ad virginem. eodem angelo attestante q̄ dixit. Aue gr̄a plena dn̄s tecū. Tertio ondit q̄ ipse āgelꝰ ī forma corporea viriuuēculi ad virginē venit. put cōiter doctores volūt q̄uis nō habuit illud corpꝰ a natura sua. cū ipsi sint naturalr̄ icorporei. Vnde dic magr̄ li. ij. dist. viij. Or aliqñ sumūt corpa qñ dn̄s iubet ꝛ deponūt ea rursus. Sumūt enī aliqñ corpꝰ vt se manifestēt. Et illud corpꝰ sumūt de aere vaporabili. Angelus bonꝰ ex pte supiori q̄ est nobilior. malꝰ ex pte inferiori. vn̄ assumpto corpe virꝰ pulcherrimi iuuenis siue adolescentꝫ igressus ē ad virginē quā inuenit solā i orone. Vn̄ dic Bern̄. super missus ē. Suspicādū nō est q̄ āgelꝰ dn̄i inuenire ostiolū virgis apertū. cui erat in ꝓposito fugē frequētan oēs hoīm. vitare colloquia ne silētiū orāris ꝛ castitas ꝯtinēs ꝑturbaretur. Hic orōnes ꝛ petitiōes postea dicentur. Et sic āgelo intrāte cū magna reuerētia nūciauit ei diuinam salutatiōem dicens. Aue gr̄a plena ꝛc. Vnde de āgelo bn̄ dic virgo illud Iudic. xiij. Venit ad me vir dei habens vultū āgelicū ꝛc.

¶ Secūdo dico q̄ notat dei benignitas ꝛ gr̄a cū ōr. a deo. Nūq̄ enī fuit ita magna legatio facta. Nā q̄uis olim deꝰ miserit mltas legatiōes p angelos ꝛ pphas. ista tn̄ fuit maior ꝛ dignior oibꝰ. Vnde Rich. de cōtēplatiōe. Gabriel ad Mariam mittit ob causam q̄ maior esse no potuit. in quo bn̄ ostenditur dei benignitas que fuit ita magna q̄ maior esse nō potuit. quia a summo bono ꝛ a tota trinitate pcessit filij dei incarnatio. Vnde .i. Ioh. iiij. In hoc apparuit charitas dei in nob q̄ filiū suū vnigenitū misit. Vn̄ Augꝰ. de tri. li. ij. c. v. Missus est filꝰ a deo pr̄e ꝛ spūsancto ꝛ a seipō. quia ille conceptus ꝛ partꝰ Marie opatiōe trinitatis est factus. Vn̄ pr̄ ꝓpt suā benignitatem posuit ibi suā potētiā. filius suā sapientiam. spūsctūs suam grāz ꝛ subtilitatē. Tria enī olim erant impossibilia. Primū q̄ aliq femina intra vterū suum deū cōciperet quē celi capere nō poterāt. Ideo pr̄ posuit potentiam quā dedit virgini. potentiam sc3 receptiuam deitatis. vt intra suū vterū posset recipere deū. Vnde dixit angelꝰ Luc. i. Virtꝰ altissimi obumbrabit tibi. Et hoc fuit p̄missum in spūsctō p ꝓpham Iere. xxxi. Creauit dominus nouū sup terrā. femina circundabit virū. Hec miller ē magna q̄ stati post ꝯsensum ꝯcepit pfectū deū ꝛ hoiem. Vnde magister li. iij. dist. ij. dicit ꝛ allegat Gregorium. Mox vt venit verbum in vterum suū. dei filꝰ factꝰ est pfectꝰ hō. Vn̄ Gregꝰ. Angelo nunciante ꝛ spūsancto adueniēte mox verbum i vtero caro factum est. Secundo impossibi-

le erat ꝙ ꝟgo cōciperet ⁊ ꝟgo permaneret. Ideo filius posuit suā sapiā ꝙ saluo sigillo ꝟginitatis ꝟgo cōcepit ⁊ peperit ⁊c̄. Req̄ re natiuitatis. Tertio īpossibile erat ꝙ aliq̄ mater sine peccato filium generaret. iō spiritussanctus posuit ibi suā grām ⁊ subtilitatē que eam ab om̄i cōtagione preseruauit. Vn̄ p̄s. Sanctificauit dn̄s spūssanctus tabernaculum suū. i. vterum ꝟginis. id eo dixit xp̄s Luce. i. Spiritussanctus supueniet in te ⁊c̄. Z Tertio dico ꝙ notaꝛ ꝑsone ꝟginis idoneitas vel ꝓbitas cum dr̄ ad ꝟginem. Decuit em̄ ꝙ filius dei haberet mr̄ez optime dispositā ac sup om̄es mulieres sctām. Iuxͣ illud p̄s. Domū tuā dn̄e decet sctitudo. Certe hāc optimā ⁊ sctām dispositiōez habuit maria. Nam ipsa toto tp̄e vite sue celicā vitam duxit. ⁊ quō deo placeret toto cordis desiderio affectabat. Sicut apl's dicit. i. Cor. vij. Virgo cogitat que dn̄i sunt vt sit sancta corpore ⁊ spū. Qd̄ fecit Maria. Unde dic̄ Hieron. ꝙ cum ꝟgo Maria esset triū annorū ⁊ cōpleto tp̄e ablactatiōis parentes eiꝰ qui vouerūt dn̄o: ꝙ si eis sobolē cōcederet eam seruitio dei mācipar ēt adduxerūt Mariam ad tēplum dn̄i cum oblatiōibꝰ. Req̄re natiuitatis vsq̄ ad hūc locū. Quartodecimo autē anno ⁊c̄. Unde etiā Hiero. ex libro reuelationū Elizabeth. dicit ꝙ quadam vice in vigilia natiuitatis dn̄i cum sctā Elizabeth esset ītēta salutatiōibꝰ btē ꝟginis ⁊ cogitauit cum magna deuotiōe de sua sctā vita ⁊ ꝯuersatiōe angelica. apparuit ei ꝟgo Maria dicens. Elizabeth ex quo cum magna deuotione desideras. scire ergo debes ꝙ postq̄ pater meus ⁊ mater mea dimiserūt me in templo sicut me vouerūt dn̄o. tūc ego stati in corde meo cogitaui quō ego sctām vitā ducerē vt dn̄s me ad suā grām sumeret. Sicut ꝓph̄s ꝓdixit. Pater meꝰ ⁊ mr̄ mea dereliq̄rūt me dn̄s aūt assumpsit me. Unde tria ꝓcipue in q̄bus pendet tota lex ⁊ ꝓph̄e disposui in corde meo seruare ꝭm sacrā scripturā que dicit Ascensiones in corde meo disposui in valle lachrymarū. Etem̄ bn̄dictiōem dabit legislator ⁊c̄. Que tria sunt. Diliges dn̄m deū tuū ⁊c̄. ⁊ tertiū. Odio habebis inimicū tuū. s. diabolum ⁊ om̄ia vicia. que ex corde meo odiui vt veraciꝰ possē dicē illud p̄s. Iniquos odio habui ⁊ legē tuā dilexi. A Hys tribus in corde meo statutis semp surrexi ī medio noctis ad orādū deū meū ante medium altare templi. Et sic stādo in orōne ⁊ ꝯstrata in deuotiōe petiui tria scz vt p̄mo p̄ grām efficerer sibi gratiosa aū ꝯspectū suū qd̄ erat mihi valde necessariū. Quo audito dixit elizabeth. O dulcissima dn̄a. nōne eras ꝟtutibus ⁊ grā plena. cū fuisti ꝓseruata ab omni pctō. ⁊ in vtero iterū sctificata. Maria respōdit. Scias Elizabet ꝙ ita inutilē ⁊ gratia dei indignā me reputaui sicut aliq̄s hoīz q: vt dixit filiꝰ meꝰ Luc. xvij. Cum feceritis om̄ia q̄ ꝓ. sunt vo. di. ⁊c̄. ꝓpterea petiui gratiā ꝟtutū. ⁊ iō fecit deꝰ mecū de sua grā sicut cytharista facit cum sua cythara multarum chordarū. q̄ ad reddēdū dulcē ⁊ cōcordē sonū om̄es chordas disponit ⁊ ordīat ꝓut sibi vidētur sonū placabilē reddē. ⁊ sic ipis bene ordinad ludit in cythara. Ita deꝰ corpus ⁊ aīam: spm̄ ⁊ mētē: ⁊ om̄es sensus meos īꝰtus ⁊ extra sua sapiētia ordinauit ⁊ omnia ad suū bn̄placitū ꝯcordauit. Vn̄ hoc ꝓuidit sapiētia. Eccl'. xxxviij. dicēs. Cor suū dabit ī ꝯsummatiōem operū. ⁊ vigilia sua ordinabit in ꝑfectiōem ⁊c̄. Req̄re natiuitatis Marie. vel sic. Unde sonꝰ huiꝰ cythare. i. ꝟginis traxit dei filiū de celo in vterum Marie. Qd̄ pulchre ondit Theodolꝰ presul atheniensis in lib. ꝑadisi. referēs poetice. ꝙ alathia ꝟgo decora de semine Dauid regꝭ iuxta fontes pascebat oues. acceptaq̄ cythara Dauid tā delectabiliter cytharisauit sedens iuxta aquaz ꝙ ꝓpꝰ dulcedinem illius melodie fluuiꝰ captus substitit. ⁊ vltra non fluxit. Moraliter ꝑ Alathiā itelligiꝛ ꝟgo Maria. Nam Alathia ab alēdo est dicta que significat Mariam que nos suis ꝓcibus ⁊ meritis alit: ⁊ nutrit seruos suos affectu ⁊ effectu quasi oues iuxta fontez diuine grē. Virgo vtiq̄ decora nimis descendēs de nobilissima stirpe regis Dauid. cuius cytharaz in manibus tenebat quādo in corde verā humilitatē ⁊ ꝟtutē seruabat. hec em̄ fuit cythara Dauid quā ꝑcutiebat i om̄i āgustia dicēs. Ludā ⁊ vilior fiam plus q̄ factꝰ sum. ⁊ ero hūilis in oculis meis. ij. Regū. vi. Istā cytharā ꝑcutiebat Maria iuxͣ fontem diuine grē. quādo se ꝑam vocans āncillam dn̄i angelo nūciāte ⁊ assensuz prebens respondēdo humiliter. Ecce inquit ancilla dn̄i ⁊c̄. Ad cuiꝰ cythare sonituz stetit filius dei in Maria ⁊ vltra nō fluxit. Unde Bern̄. super missus est. Deus em̄ supbis resistit hūilibus dat grām. Virgo em̄ btā ⁊ si ex ꝟginitate deo placuit. ex humilitate tamen ꝯcepit. Vn̄ dic̄ dei filius. Cañ. ij. Sonet vox tua in auribꝰ meis ⁊c̄. B Secūdo gra-

tiā reuerēdi ꝛ obediēdi mādatis ꝛ ordiati/
onibus pōntificū tēpli in quo parentes mei
dereliquerūt me vt ibi seruire deo. quod fu
it mihi necessarium. Nam scribit Eccle. vij.
In tota aīa tua pme dñm. et sacerdotes il
lius sanctifica. qd semꝑ feci. Quo audito di
xit iterū Elizabet. O sanctissima dña qd tū
dūe dulcedis ꝛ cōsolatōis habuisti. Ma/
ria rñdit hoc vt refert etiā Hiero. ex lib. re
uela. Ego portabar quottidie ab angelo in
secreta dei. ꝛ ibi recepi tantā cōsolationem
ꝛ gaudiū ꝙ penitus nō recordabar me vn/
q̄ natā in hoc mundo fuisse. nec hūc mūdū
vnq̄ꝫ vidisse. Habui enī tantā familiaritatē
cū deo ꝛ angelis ꝙ mihi videbatur ī tali ex/
tasi me in vera gloria stetisse. Et cū tādiu
ibi steti sicut altissimo placuit tūc reddidit
me angelis suis q̄ portabant me ad locum
tēpli vbi me ante orōnē posueram. Cunqꝫ
reuersa fuissem in me ꝛ viderem me in tra
sitā ꝛ vbi fueram recordabar ex hac recor
datione ꝛ igne diui amoris accensa: terram
lapides ligna. ceterasqꝫ creaturas appꝑhen
deno amore illius osculabar q̄ eas creauit.
Ecce ꝛc̄. Vñ Eccl. i. Timor dñi glia ꝛ glo/
riatio ꝛ leticia ꝛ corona exultatōis. Timor
enī domini delectabit cor ꝛ dabit leticiam
et gaudiū in longitudinē dieꝝ. Vñ bñ figu
ratur in Abisac q̄ a seruis regis dauid fuit
adducta in cubi ꝛc̄. E Tertio vt ꝑuenit
teret me tempus illud videre in q̄ nasci de/
beret virgo illa que deberet cōcipe ꝛ parē fi
lium dei. s. in illud vaticinium Esaie dicētis
Ecce virgo cōcipiet ꝛc̄. Et vt cōseruaret o/
culos meos vt digne possem eam videre. au
res meas vt possem eā audire. linguā meā
vt possem eā laudare. man⁹ meas vt possez
ei digne seruire. breuit̄ petiui vt oēs sensus
possem i eius seruitio exponere. Elizabeth
dixit o pulcherrima ob quaꝫ cām tāto cele/
sti desiderio ardebas illā ꝟginem videre q̄
cōcipe ꝛ parere deberet. Maria rñdit. ego
frequēter habui illas cōsolatiōes sicut dixi
tibi. Cū autem cōsolationē subtractam sen
tirem illius absentiā sustinere non potui. qꝫ
statui in corde meo ab eo nūq̄ꝫ recedere. iō
in eius absentia aut vellem orare aut de sa/
cra scriptura aliquid legere qd animū me
um cōfortaret. Vñ cū ivi ad legendū. diuina
ordinatiōe factū ē ꝙ cū aperuissem librū oc
currit mihi p̄mo illud Esa. vij. Ecce ꝟgo cō
cipiet ꝛc̄. cogitaui ꝙ deo placeret ꝙ ego de
berem videre illam virginē. et sic statim ꝓ
posui in corde meo me tradere sibi in ancil
lam ꝛ ei semꝑ seruire ꝛ ab ea nūq̄ꝫ recedere
ꝛ si expediret cum ea ꝑ totū mūdū ꝑegrina
ri. quia talis virgo bñ eēt oī reuerentia dig
na. Et ecce subito apparuit corā me q̄dam
splendor diuinus. ꝛ de medio splēdoris au
diui vocem dicētē mihi. paries filiū meum
Et scias certissime ꝙ illam subiectōem quā
amore mei alteri volebas facere volo ꝙ ab
alijs tibi fiat. Nec meū amorē habebit q̄ te
nō amauerit. nec regnū meū vnq̄ꝫ posside/
bit. His auditis p̄ dulci timore in faciē cor
rui. tunc angeli statim leuauerunt me dicē/
tes. Ne timeas maria quia tu eo sup oēs
mulieres bñdicta ꝛ dñs erit tecū. Et extūc
dedi me diuinis laudibus die ac nocte ꝑfe/
ctissime. Hiero. dicit. ꝙ cū virgo ad. xiiij. an
nuꝫ ꝑuenit. ꝛ pontifices. Redire natiuitatis
Marie. Et ibi expectauit diem ꝓmissiōis.
Unde sexta etate mūdi que fuit ab origine
mūdi in sexto millenario ānoꝝ circūuoluto
mēse. vi. a ꝯceptōe scti Johis baptiste ve/
nit angelus gabriel ꝛc̄. D Dico quarto
ꝙ notat̄ hoīs ꝑditi recuꝑabilitas q̄ facta ē
ꝑ xp̄m qd notat̄ cū cōcludit̄. vocab nomen
ei⁹ Jhm. i. saluatorē. Dicit enī Amb. ꝙ sta/
tim post culpā primi hoīs decreuit deus ꝙ
nunq̄ꝫ aliquē hoīeꝫ ad visionē faciei sue ad
mitteret: nisi primus hō ei satisfaceret. Jō
oēs scti p̄res ad lymbū descēderūt ꝛc̄. Sꝫ nul
lus purus hō potuit gen⁹ hūanū redimere:
nec ei apire aditū celestis regni: nisi vnus q̄
eēt deus ꝛ hō. Nā tm̄ fuit pctm̄ nr̄m ꝙ sal/
uari nō poteram⁹ nisi vnigenitus dei filius
moreret̄ ꝓ nobis. Et rōnē assignat mgr̄ li.
iij. dis. xiiij. d. ꝙ in p̄mo hoīe fuit tāta supbia
ī obedietie ꝙ oībus nocuit. ꝛ iō ꝓpter ī obe
dietiā vni⁹ oēs alij hoīes debitores erāt vs/
qꝫ ad vltimū ꝓpē pctm̄ origiale. Et vir vni
cuiqꝫ sua ꝟtus ꝛ hūilitas sufficiebat. ꝛ iō
nullus hoīm poterat offerre hostiā sufficiē/
tē nr̄e recōciliatiōis. Sed xp̄s deus ꝛ hō fu
it sufficiēs ꝛ ꝑfecta hostia. q̄ tātā hūilitateꝫ
obediētie habuit q̄ maior eē nō pt. Jō opor
tebat ꝙ ip̄e satisfaceret ꝓ pctō. Vñ notādū
ꝙ ip̄e satisfecit vt ostēdit magister fm qd pri
mi parētes peccauerūt. Peccauerūt enī sex/
tupl'r. P̄mo ī appetitu ꝓprie excellētie. nā
enim dyabolus dixit. vt habet̄ Geñ. iij. Neq̄
q̄ꝫ moriemini. sꝫ eritis sicut dij scientes bo.
ꝛ ma. Nūc vt dicit magister li. ij. dis. xxij. sta
tim surrepsit menti mulieris q̄dam elatio
ꝓpter quā p̄ceptū transgressa ē. ꝛ mandu/

cauit τ de dedit viro suo. Scd̄o ī auditu. q̄z magis dyabolū audiebant q̄ deū. Jō dixit dn̄s. Quia audisti vocem vxoris tue pl⁹ q̄ me τ comedisti de ligno ex quo p̄ceperā tibi τc̄. Tertio in visu. Unde dicitur videns igit̄ mulier q̄ bonū esset lignū ad vescēdū τc̄. Quarto in tactu. Unde d̄r. Tulit de fructu illius. Quinto in odoratu. q̄z fuit fruct⁹ valde odoriferus. Un̄ Cā. iiij. Odor ei⁹ sup oīa aromata. Sexto ī gustu. iō d̄r q̄ mulier de fructu illi⁹ comedit τ dedit viro suo. Ex quibus sex p̄z gn̄alis infectio corpis τ aīe. Corpis in quīq̄z sensibus. aīe τ mētis ī appetitu p̄prie excellētie. ¶ Cōtra ista sex xp̄s plenarie τ pfecte satisfec̄. Primo ꝯ appetitū p̄prie excellētie humiliauit se Phil. ij. Humiliauit semetipm̄ fa. obe. vs. ad mor. τc̄. Secūdo contra auditū. quia sibi ꝯtumelie τ blasphemie multiplices irrogate sunt. Un̄ dicit̄ Johā. xviij. Si nō eēt hic malefactor τc̄. τ illud Mar. xv. Vah q̄ destruis tē. dei τc̄. Tertio contra visum ipe fleuit. Heb. v. Cum clamore valido τ lachrimis seipm offerens exauditus ē p̄ sua reuerentia. Et Luce. xxij. q̄ velauerunt eū τ pcutiebāt eū dicentes. Prophetiza nobis xp̄e q̄s est qui te pcussit. Quarto contra tactū passus est spinee corone impressionē. vn̄ math. xxvij. Et plectētes coronā de spinis posuerūt sup caput eius. Itē passus ē totius corpis flagellationē: pedum τ manuū acerrimā pforationē τ lateris pforationē. Quinto ꝯ odoratū ē passus fetorē sputi iudeoꝝ. vn̄ Mathei. xxvij. Illudebant ei dicentes. Aue rex iudeoꝝ. τ expuentes in eū. Et dicit Bern̄. q̄ p̄pter illa fetida sputa oīo fuisset suffocatus nisi v̄tus diuina eum p̄seruasset. q̄z manus fuerūt sibi ligate q̄ sputū abstergere nō poterat. nec attrahere anhelitū. Item fetor cadauerū mortuoꝝ in loco caluarie. Sexto cōtra gustū Nam cū sitiret nr̄am salutē di. Sitio. q̄d fuit s̄m doctores nr̄am salutē desiderauit. tūc dederūt ei bibere vinū mirrhatū cū felle mixtū τc̄. Quo gustato dixit consūmatū ē. i. genus humanū est redēptum. Ergo τc̄.

De sancto Georgio. sermo. xx.

Esto vir fortis. et pliare bella dn̄i. i. Regū. xviij. Notate kmi dicit Aug⁹. Ecce baptizati sunt oēs. iustificati sūt oēs. restat tm̄ lucta cū carne mūdo τ dyabolo. q̄re de⁹ bene dicit ad sctm̄ georgiū militē suū. Esto vir fortis. Quāuis v̄ba ista dixit saul ad Dauid. d. Ecce dabo tibi filiam meā tantūmō esto vir fortis: tn̄ deus bene dicit ad sāctū. n. τc̄. ¶ Notandū q̄ sp̄ualis pugil τ miles xp̄i d̄z ꝯ quīq̄z p̄liare in isto mundo vt in celo coronet̄. Unde dicit ap̄ls. ij. Thi. ij. Non coronabit̄ nisi q̄ legitime certauerit Unde dicit Greg. Neq̄z electis promisit de⁹ in hac vita gaudia τ delectatōes. sed amaritudines τ tribulationes vt in finē possint coronari. Unde primo debet contra nociua pugnare quecunq̄z illa sint. Secundo contra carnem. Tertio contra mundum. Quarto contra dyabolum. Quinto contra tyrannos τc̄. Que quinq̄z nobis pulchre figurant̄ in quinq̄z lapidibus quos strenuus pugil dei Dauid recepit. sicut dicitur. i. Regū. xvij. Quia ipse dixit ad goliam. Tu venis ad me cum gladio hasta τ clypeo. ego autē venio ad te in nomine domini. et dabit te dominus in manu mea. τ percutiam te et auferam caput tuum. Unde tulit baculū pastoralem in manu sua τ elegit sibi quinq̄z limpidissimos lapides de torrente τ processit aduersus philisteū τ tulit vnū lapidem et funda iecit τ pcussit Philisteū in fronte et cecidit super terram τ tulit gladium eius τ interfecit eū. Moraliter τc̄. Dico primo q̄ miles xp̄i debet pugnare contra nociua q̄cunq̄z illa sint. Nam omnia facta sunt nociua propter peccatū. τ ideo dicit Job. vij. Militia est vita hominis super terram. Un̄ verus miles xp̄i sctūs Georgi⁹ viril̄r pugnauit cōtra nociua. scz draconē. Unde legitur q̄ Georgi⁹ tribunus genere capadox. s. prouincie capadocie puenit quadā vice in prouinciā libie in ciuitatē q̄ d̄r silena. iuxta quā ciuitatem erat stagnum instar maris in q̄ draco pestifer latitabat qui sepe ppl̄m ꝯ se armatum in fugā conuertebat τ flatu suo accedens ad muros ciuitatis homines inficiebat. Quapropter compulsi sunt ciues q̄ sibi quottidie duas oues dabant vt eius furorē sedarent. alioquin multi aere infecto interibant. Cum aūt oues deficerent in ciuitate: sorte hoiem cū sola oue dabant. Cū autē sors nulli parceret quadam vice filia regis vnica sorte dep̄hensa draconi est adiudicata. Q̄d sctūs Geor. dū ibidē puenit ad locū τ vidit puellam lachrimantem. interrogauit eam quid haberet. Et illa. Bone iuuenis velociter equum ascende τ fuge ne pa

liter mecū moriaris. Cui Georgius. Noli timere filia ꝗ dic mihi qd hic expectas omni populo spectante. At illa. Bone iuuenis video ꝙ tu es magnifici cordis ꝗ cur desideras mecū mori. fuge velociter. Cui Georgius. Non discedam donec mihi quid habeas intimab. Cum ergo illa sibi totū exposuisset. ait Georgius. Filia noli timere. qꝛ in noīe iesu christi te iuuabo. Cui illa. Bōe miles meū ne pereas ꝗ temetipm saluare festines. sufficit enim ꝗ sola pereā. Nam ⁊ tu mecum perires ⁊ me saluare nō posses. Cum ille recedere recusaret. ecce draco ad solitū pabulum de lacu exiuit. Tūc Georgiꝰ equū ascēdēs ⁊ signo crucis se muniēs draconē ꝯ se venientem audacter aggredit. ⁊ fortiter lanceā vibrans ⁊ se deo cōmēdās ipm grauit vulnerauit ⁊ ad terrā deiecit. Que puella iussu Georgij cū zona velut canē māsuetū in ciuitatē duxit. Dum autē ppl's fugeret dixit sctūs Georgiꝰ. Nolite timere ꝗ in dn̄m iesum xp̄um confidite ⁊ credite ꝙ me ad vos misit vt vos a dracone liberarē. Tunc rex ⁊ totꝰ ppl's baptizatus ē ⁊ Georgiꝰ draconē cum gladio occidit. Baptizati sunt aūt. xx. milia hoīm exceptꝭ mulieribꝰ ⁊ paruulis. Rex aūt in honore scti Georgij ⁊ sctē Marie ecclesiam mire magnitudinis cōstruxit. de cuiꝰ altari fons viuꝰ emanat: cuiꝰ potus omēs languidos sanauit. Tunc sanctus Georgius regem de articulis fidei instruxit. ⁊ vt ecclesiam dei in cura habēt sacerdotes honoraret. diuinū officiū libent audiret. ⁊ semper pauperū memor esset. Et sic ab eo recessit. Et sic patet p̄mū qualit ⁊c̄. Unde v'ificatū est in eo illud p̄s. Cōculcab leonē ⁊ draconē. B Secūdo dico ꝙ ⁊c̄. Nam caro cōcupiscit aduersus spm̄. vt dicit apl's ad Gal. v. Ibidē. Jō desideria carnis nō perficietis. Certe hoc fecit sanctus Georgius. nam ipse abiecit militarē habitū quem caro desiderat ⁊c̄. Unde legit ꝙ eo tempore imperantibus Dyocleciano ⁊ Maximiano imperatoribꝰ sub p̄side daciano tāta fuit psecutio xp̄ianoꝝ vt infra vnū mensem. xvij. milia hoīm martyrio coronarent. vñ int tot tormētoꝝ genera multi xp̄ianoꝝ ppt infirmitatē carnis deficiebant ⁊ ydolis sacrificabāt. ⁊ sic ꝗ carnē viuebāt. Qd̄ videns beatus Georgiꝰ dolebat maxie in corde ⁊ omnia que habuit ad cōcupiscētiā carnis abiecit et dispersit ac militarē habitū reiecit. ⁊ habitū vilem quē christiani portabāt induit. ⁊ ꝗ instinctum spūssancti in medium prosiliens exclamauit dicēs. Omēs dij gentium demonia: dominus aūt celos fecit. ⁊ sic patet quō nō ꝗ desideria carnis sed ꝗ spiritum vixit cum opera carnis sunt ydoloꝝ seruitꝰ vt innuit apostolus ad Gal. v. quare pugnauit ꝯtra eam. Unde Rich. de sancto victore. qui carnem suā debellauerit ipe eternaliter tutꝰ erit. Tertio dico ⁊c̄. cōtra mūdum. Nā mūdus desiderat honores. diuitias ⁊c̄. Juxta illud. i. Joh. ij. Omē qd̄ est in mūdo ⁊c̄. q̄ omnia impediūt salutē anime. ideo sanctus Georgius pugnauit contra mūdum resignando omnia. Unde legit ꝙ postq̄ dixit. Omēs dij gentium ⁊c̄. Iratus preses dixit ei. Quō audes deos nostros demonia appellare. dic mihi vnde es tu: aut quo nomine vocaris. q̄ ait. Georgius vocor ex nobili ꝓsapia ortus capadocie. ⁊ palestinā deo fauēte deuici. sed omnia deserui vt liberius deo celi possem seruire. ⁊ omnia aduersa ꝓpter xp̄m paratus sum pati. Dum autem preses eum declinare non posset iussit eum in eculeum leuari. ⁊ mēbratim corpꝰ eius vngulis laniari. appositis etiam facibus ad latera: patētibus viscerum vulneris plagas eius iussit sale fricari. Eadem nocte apparuit ei dominꝰ cum ingenti lumine ⁊ ipsum dulciter confortauit. Cuius melliflua locutione ⁊ visione sic est confortatꝰ vt pro nullo duceret cruciatus. Et sic patet quomodo cōtra mundum pugnauit. ipsum ⁊ omnia que in eo sunt deserendo ac pro christo libēter aduersa mundi sustinēdo. Unde potest dicere illud ad Phil. iij. Omnia arbitror vt stercora vt xp̄m lucrifaciam ⁊c̄. Quarto dico ⁊c̄. contra tyrānos eorum falsis persuasionibus nō consentiēdo. iuxta illud p̄s. Omnē viam iniquā odio habui. Vel illud. Iniquos odio habui. qd̄ fecit Georgius.

D Unde legitur consequenter ꝙ cum Dacianus vidit ꝙ eum penis superare non potuit. rogauit quēdam magum vt eum arte sua superaret. ⁊ dixit: christiani enim suis magicis artibus tormenta ludificant ⁊ deorum nostrorum sacrificia paruipendunt. Cui magus. Si artes eorū superare nequiuero. sententie capitis reus ero. Et sic maleficijs suis iniectis ⁊ deorum suorum nominibus inuocatis. venenum vino immiscuit: ⁊ sancto Georgio ad potandum dedit. contra quod Georgius signum crucis edidit ⁊ hausto eo nil lesionis sensit. Rursus magus fortius priori venenum immiscuit. ⁊ vir dei signo crucis edito sine lesione totum bibit. Quo ma-

gius viso ad pedes eius cecidit. ⁊ veniam lachrymabiliter petijt ⁊ se fieri xp̄ianũ postulauit. quē mox iudex decollari fecit. Sequenti die iussit georgium in rota poni, gladijs bis acutis vndiq; circũsepta. ⁊ statim rota fracta est ⁊ Georgius illesus penitus inuenitur. Tunc iratus Dacian⁹ iussit eũ in sartaginē plenã plũbo liq̄facto p̄ijci. Qui facto signo crucis intrauit in eã. ⁊ v̄tute dei cepit in ea q̄si in balneo refoueri. Qđ vidēs Dacianus se esse sup̄atũ dixit. Et sic patet quō tyrannum sup̄auit dũ sic fideliter se in fide tenuit. Vñ ipse est de nũero illoꝝ de q̄bus ð ad Heb. xi. Fortes facti sunt in bello ⁊c̄. Quinto dico q̄ ⁊c̄. cōtra diabolũ. Nam dicit Petr⁹. i. Petri v. Aduersari⁹ vester diabol⁹ ⁊c̄. cui resistite fortes in fide. Qđ fecit sc̄tũs Georgius cum ydola diminuit v̄tute xp̄i. Unde legit̄ cōsequēter q̄ vidēs Dacian⁹ q̄ eum sup̄are tormētis nō potuit. cogitauit eũ emollire blanditijs. Unde dixit ei. Uides charissime Georgi quãte mãsuetudinis sunt dij nr̄i qui te blasphemũ tam patient̄ sustinēt. pati nihilominus si cōuerti volueris indulgē. Age ḡ dilecte fili qđ hortor vt sup̄stitōe relicta dijs nostris sacrifices ⁊ magnos honores ab ipsis ⁊ a nobis consequeris. Cui ait Georgius. q̄re mihi in p̄ncipio nō magis p̄suasisti blandis s̄monibus q̄ tormētis. ecce paratus sum qđ hortaris. ¶ Hac p̄missiōe Dacian⁹ delusus letus efficit̄. ⁊ iussit sub voce p̄conis vt oēs cōuenirēt ⁊ Georgiũ tandiu reluctãtem sacrificare viderēt. Ornata igit̄ tota ciuitate p̄ gaudio cũ Georgius tēplum ydoloꝝ sacrificatur⁹ intraret. ⁊ omnes ibi gaudētes astarēt genuflectionib⁹ dñm orauit. vt tēplum cum ydolis sic omnino destrueret quatin⁹ ad laudem sui ⁊ cōuersionē populi nihil ð eo penitus remaneret. Statimq; ignis de celo descendit tēplum cũ ydolis dijs ⁊ sacerdotibus cōcremauit. ⁊ terra eos deglutiuit. Hec audiēs Dacian⁹ Georgiũ ad se duci p̄cepit: ⁊ dixit. Quot s̄t maleficia tua pessime hominũ q̄ tm̄ facin⁹ cōmisisti. Cui Georgius. Ne credas sic eē s̄ mecũ perge ⁊ iterum me sacrificare vide. Cui ille. Intelligo fraudē tuã. q̄ vis me facere absorberi sicut tēplũ ⁊ deos nr̄os absorberi fecisti. Cui Georgius. Dic mihi miser dij tui q̄ se iuuare nō p̄t quō te iuuabũt. Irat⁹ nimis Dacianus dixit alexãdrie vxori sue. Deficiens moriar: q̄ ab hoc homine sup̄atũ me cerno. Cui illa. Tyrãne crudelis. nũquid nō dixi tibi sepius ne xp̄ianis molestus esses q̄ deus eoꝝ pugnat p̄ eis. ⁊ nũc scias me velle fieri xp̄ianam. Stupefact⁹ imp̄ator ait. Heu nunq̄d ⁊ tu seducta es. Et fecit eã per capillos suspendi. ⁊ flagellis durissime cedi. Que dum cederet̄ dixit Georgio. Georgi lumē veritatis quo putas p̄ueniã nōdum baptizata. Cui Georgius. Nihil hesites filia. q̄ effusio sanguis tui baptismus tibi reputabit̄ ⁊ corona. Tunc illa orãs ad dñm emisit sp̄m. Sequēti v̄o die Georgi⁹ talē s̄niam accepit: vt per totã ciuitatē traheret̄ ⁊ postmodum capite trũcaret̄. Orauit aũt ad dñm: vt q̄cũq; auxilium ei⁹ peteret. petitionis sue ꝯseq̄ret̄ effectũ. Diuina aũt vox ad eũ venit dicēs. q̄ sic fieret vt orauit. Completa aũt orōne capitis abscisiōe martyriũ ꝯsummauit. Dacian⁹ autē cum de loco in quo decollatus est Georgi⁹ ad palatiũ rediret ignis de celo cecidit. ⁊ eũ cum ministris suis ꝯsumpsit. Et sic p̄z quomodo ꝯtra diabolum pugnauit ⁊ vicit ⁊c̄. Quare meruit eternã gl̄iam. Vñ bñ dicit̄ ð eo Roñ. iiij. Confortat⁹ est in fide. q̄ fortit̄ se tenuit ⁊ oēs inimicos vicit. Vñ Amb. Bellũ viriliter aggressum parit victoriam. vñ bñ ð Georgi⁹ qđ īterp̄tat̄ sacer luctator nã ð a geor. i. sacrũ. ⁊ gion. i. luctatio. quasi sacer luctator. Vñ Amb. de eo in prefatione Georgius fidelissimus xp̄i miles intrepid⁹ filiũ dei est ꝯfessus. Vñ ⁊ innumerabilia nō formidabat tormenta. O felix dñi p̄eliator quē nō solum nō persuasit blãda repromissio regni t̄palis. verũ etiã p̄secutore deluso simulacra in abyssum deiecit ⁊c̄. Unde bñ p̄liauit bella dñi. quare ð conuenienter de eo. Esto vir fortis ⁊c̄. Cum q̄dam t̄pe christiani ad obsidēdum hierl̄m p̄gerēt q̄dã iuuenis speciosus cuidam sacerdoti apparuit dicēs ei sc̄tm̄ Georgiũ esse ducē xp̄ianoꝝ. Et monuit vt reliq̄as eius secũ in hierusalē deportarēt. ⁊ ip̄e cũ eis esset. Quo facto beat⁹ Georgi⁹ armis albis indutus ⁊ cruce rubea insignitus apparuit eis innuēs vt post secure accederēt ⁊ ciuitatē obtinerēt. quo facto sarracenos occiderũt.

De sancto Marco. Sermo. xxi

l Leo fortissimus bestiarũ: ad nulli⁹ pauebit occursum. Prou. xxx. Notate charissimi. Dicit eñi Aristo. in lib. de natura aĩaliũ. q̄ ossa leonis sunt duriora alijs ossib⁹ p̄p̄t̄ea q̄ñ p̄muz os colliditur alteri. ad inuicem

percussio emicat ignē. Hinc ē q̄ leo ex maxi-
ma firmitate ossiū se sentiēs fortissimū effi-
cit ita audax q̄ ad nullius occursum pauet.
Jō dr. Leo fortissim⁹ ⁊c. R Est notan-
dū q̄ ꝑ leonē itelligit̄ i sacra scptura sanct⁹
Marc⁹. Nā legit̄ Ezech. i. q̄ ipse ezechiel vi-
dit i spū q̄tuor aialia. q̄ꝝ silitudo vult⁹ eoꝝ
fuit facies hois. facies leonis. facies bouis.
⁊ facies aq̄le. Per illa q̄tuor aialia itelligū-
tur q̄tuor euāgeliste. Nam ꝑ faciē hominis
Require in s̄mone Johis euāgeliste in lra
Z. Unde Apoc. iiij. Aial p̄mū sile leoni. secū-
dum sile vitulo. tertiū h̄ns faciē hois. quar-
tū sile aq̄le volanti die noctuq̄z dicētia: san-
ctus sctūs sctūs dn̄s de⁹ omips. q̄ erat ⁊ qui
est. ⁊ q̄ ventur⁹ ē. vn̄ Greg. sup Ezech. Qua-
tuor facies sunt vni. q̄r si req̄ras q̄d Mathe-
us de incarnatione dn̄i sentiat. hoc sentit qd̄
Lucas. Marc⁹. ⁊ Johes. Si q̄d Marcus
⁊c. Euāgelistarū g̃ facies ad hūanitatē dn̄i
ꝑtinet q̄r omipotē dei filiū dn̄m nr̄m iesum
xp̄m oēs ɔcorditer p̄dicāt. Un̄ notādū q̄
sctūs Marc⁹ cōpat̄ leoni ꝓpter quinq̄z nobi-
les ɔditiōes ei⁹ q̄s sctūs Marc⁹ spūaliter i
se habuit. Prima ɔditio leonis est pruden-
tia. Nam dicit Aristo. in li. vt supra. q̄ leo ꝓ-
cul videt venatores ⁊ cognoscit eos. nā ve-
stigia sua cū cauda prudēter delet ⁊ tegit ne
a venatorib⁹ capiat̄. iō dr prudēs. i. ꝓcul vi-
dēs vel ꝓuid⁹. sic sctūs Marc⁹ fuit prudēs
id est ꝓcul vidēs cū celestia vidit ⁊ cogno-
uit. ⁊ a sctō Petro mgr̄o suo audiuit ⁊ didi-
cit. ideo rogat⁹ scripsit euāgelicā doctrinā.
sicut legit̄ i vita sua. Legit̄ em̄ Marc⁹ euā-
gelista elect⁹ dei: ⁊ petri apl̄i in baptismate
filius. atq̄z in sermone dei discipul⁹. sacerdo-
tiū agēs i israel. s̄m carnē leuita qd̄ erat ma-
gnū gen⁹: ɔuersus ad fidē xp̄i oñdēs in eo
q̄d generi suo deberz ⁊ xp̄o. scz seruire deo. q̄r
leuita: h̄ cū sctō Petro opl̄o romā pfectus ē
Cū aūt euāgeliū ibidē p̄dicaret fideles qui
erāt rome rogauerūt btm̄ Marcū vt ad p-
petuā meōriā fideliū scriberet euāgeliū qd̄
ille vt ex ore mgr̄i sui sctī Petri audierat fi-
deli stilo ɔscripsit. Petr⁹ aūt illud diligenter
examinās vbi omi ꝟitate plenū ɔspexit ap-
probauit. Et vt dicit Clemēs i vi. li. iforma-
tionū ecclie omib⁹ fidelib⁹ legēdū sua auc̄te
dedit. Uidēs aūt sctūs Petr⁹ Marcū ɔstā-
tem in fide ipm aq̄legiā ciuitatē destinauit.
vbi ipe ita sapiēter ⁊ fidelr̄ ꝟbūz dei p̄dica-
uit. ⁊ gētes docuit q̄ innumerabilez multi-
tudinē gētiū ad fidē xp̄i ɔuertit. ac euāgeli-
um suū ibidē silr̄ ɔscpsit. qd̄ q̄dem hodie in
aq̄legia ciuitate oñdit̄. ⁊ magna deuotōe re-
seruat̄. Tandē btūs Marcus quēdā aqui-
legiēsem ciuē noie Ermogorā quē ad fidez
ɔuertit romā ad sctm̄ Petrū duxit. vt eum
in ep̄m aquilegie ɔsecraret. Suscepto itaq̄z
Ermogoras pontificat⁹ officio cū aq̄legien-
sem eccliaz optime gubernasset. Deinde ab
hoib⁹ capit̄ ⁊ ibidē martyrio coronat̄. Et sic
patet quō sctūs Marc⁹ fuit prudēs cum sic
prudēter docuit ⁊ euāgeliū ɔscripsit quare
magnū ppl̄m ad xp̄m ɔuertit. Un̄ bn̄ p̄t di-
cere illud ps. Docebo iniq̄s. i. gētiles q̄ ydo-
la adorabāt ⁊ creatorē celi ⁊ terre negabāt.
vias tuas. i. ꝟitatē sacre scpture. ⁊ iō impij
ad te cōuertētur. Quare bn̄ dr Marc⁹. nā
marcus interp̄tat̄ certus in doctrina. q̄r do-
ctrinā euāgelij sui tradidit certā sicut a ma-
gistro suo Petro didicit. Unde poterāt dice-
re illud Joel. ij. Exultate ⁊ letamini in domi-
no deo vr̄o q̄r dedit ⁊c. Z Secūda cōdi-
tio leonis est rectitudo in icessu. Nam dicit
Arist. vt supra. q̄ leo semꝑ antepont pedem
dextrū: q̄r dignior ē sinistro. In pede em̄ de-
xtro intelligūtur celestia ⁊ ꝟtutes. i sinistro
terrena ⁊ vicia. Tunc em̄ quis rectū ordiez
seruat cū digniorē reminus⁹ digne prepoit.
Igit̄ q̄ leo pedē dextrū p̄ponit sinistro bene
conuenit btō Marco. q̄r celestia ⁊ virtutes
terrenis preposuit. Qualiter em̄ hoc fecerit
patet multipliciter. quoꝝ tm̄ vnū dico. Le-
git̄ em̄ q̄ post predicta sctūs Marc⁹ a san-
cto Petro ad alexandriā missus est. ⁊ ibi p̄-
mus ꝟbū dei p̄dicauit. Et sicut p̄dicauit ita
fec. exēplo xp̄i q̄ vt dr Actuū. i. Cepit facē et
docere. Sic btūs Marc⁹ vixit in omib⁹ vir-
tutib⁹ ⁊ sctām vitā duxit. ⁊ sic suo bono exē-
plo multos ad fidē ⁊ ad sctām vitam inuita-
bat. Unde in p̄mo introitu suo in alexādriā
maxima multitudo in deuotōe ⁊ cōtinentia
⁊ vita sctā odunata est. Un̄ papias Jeropo-
litanus ep̄s dicit q̄ Marc⁹ tāte doctrine ⁊
vite ɔtinētie fuit: vt omes sectatores christi
ad exēplum sui cogeret. Petr⁹ aūt Damia-
ni de eo sic dicit. Tantā grām de⁹ sctō Mar-
co progauit: vt quos alexādrie ad fidē con-
uertit. mox ꝑ ɔtinētiā ac sctām ɔuersatiōez
tanq̄ ad fastigiū monastice pfectiōis ꝓuo-
laret atq̄z eos nō miraculis ⁊ p̄dicatiōe: sed
eximijs exēplis ꝓuocabat. Papias ep̄s eti-
am ipm mire laudat dicēs. Tante etiā hūi-
litatis fuit vt pollicem sibi amputauerit: ne
ad ordinē sacerdotij posset humano iudicio

pmoueri. verũtamẽ dei dispositio z sctĩ Petri auctas preualuit qm eum in alexandria epm ordinauit. Unde bene dicitur de eo illõ ps. Dilexisti iusticiã pptere a zc. scz in epm. Quare iterum bene cõpetit sibi nomẽ Marcus. quod interpretatur sublimis mandato Ipse enĩ fuit sublimis mandato rõne perfectiõis in vita. quia nõ solum seruauit mãdata cõmunia s etiam sublimia. Unde potest dicere illud ps. Ad omĩa mandata tua dirigebar omnẽ viam zc. M Tertia conditio leonis est medicina. qz vt dicit Aristo. vt supra. medicinalia ossa habet. Sic sanct9 Marc9 bene cõparat leoni. quia z ipe fuit medicinalis. cum opa sua fuerint sanatiua. Unde legitur ꝯsequẽter. Mox autẽ vt alexandriam est ingressus. subito calciamẽtuz eius est ruptũ atqz solutum. Uidens autem Marcus quẽdam sutorẽ vetera consuentẽ eidem tradidit calciamẽtum ad reformandum. qd cum ille faceret sinistram manum grauiter vulnerauit z clamare cepit vn9 de9 Quo audito Marcus lutum fecit ex sputo: z manũ eius vnxit. z ꝯtinuo sanitatem recepit. Uidẽs homo ille tãtam eius efficaciam introduxit illum in domũ suã. z quis esset z vnde veniret percũctari cepit. Et ille se seruũ dñi nostri iesu xpi confessus est. Cui ille ait. Uellem ego videre eũ. Et Marc9. Ego eum tibi ostẽdã. Incipiensqz marcus xpm sibi euãgelizare z ipm cũ tota domo sua baptizauit. Audiẽtes aũt viri ciuitatis illi9 aduenisse quendã galileum qui deoꝝ sacrificia ꝯtẽneret: ei insidias posuerũt. Qd Marcus cognoscẽs hoiem illum quẽ curauerat q dicebat Anian9 dei auctẽ ibidem epm ordinauit. z ipe penthapolim perexit: z ibidẽ fidẽ pdicauit. Et sic pz quõ fuit medicinalis: cum sic sanauit defectus. Uñ dixit xps Ioh. xiiij. Qui credit in me opa que ego facio z ipe faciet. Unde sicut xps fecit lutũ ex sputo z sanauit cecũ a natiuitate. vt dr Ioh. ix. ita et sctũs Marcus pter fidẽ quã habuit. Qd cognoscẽs dauid i spũ scto dicit. Medici suscitabũt. i. sanabũt. z ꝯfi. tibi. i. credent in te. N Quarta conditio leonis est audacia. dicit enĩ Arist. in li. vt s. q animal habẽs mediocre cor ẽ magnanimũ z audax. z animal habẽs magnũ cor est timidũ. vt patet in asino z lepore q magna corda habẽt: iõ sunt timida. Cui9 ratio est. qz calor cordis in eis ẽ modicus z nõ pot implere magnũ cor. sicut ignis modicus parũ calescit in magna domo: in parua vero multũ. Sic calor naturalis in magno dilatat. z p ꝯñs animal min9 audax efficit. s in leone q habet cor paruũ in quo calor naturalis multũ feruet est multum audax z absqz terrore. ideo ad nullius pauebit occursum zc. Sic sctũs Marc9 habuit paruũ cor. i. humile. z ideo multũ habuit de calore spũssancti. quare fuit multũ audax. Unde legit ꝯsequẽter q cuz penthapolim duobus annis stetisset. eo q ppls ciuitatis alexãdrie ei insidias posuerit. Ipe cuz magna audacia iterũ alexandriã redijt z fideles ibi multiplicatos inuenit. Põtifices aũt ydoloꝝ z tẽploꝝ conabant eũ cõprehẽdere Ut aũt in solẽnitate paschali. s. in die pasce ipe missam celebraret ꝯuenerũt illuc omnes z fune in collo ei9 misso ipm p ciuitatẽ trahebãt ad loca bucculi. i. culture que erãt sub rupibus vbi erat eccl'ia ꝯstructa. dicentes. Trahamus bubalum. vel vt alias habetur bucculũ. i. cultorem ad loca bucculi. Carnes ꝗo eius in terrã fluebãt z lapides rigabantur sanguine eius. qd sustinuit cum magna audacia. Et sic patet ei9 audacia. Unde pot dicẽ illud Phil. iiij. Omĩa possum in eo qui me ꝯfortat. z illud ps. Nã z si ãbulauero in medio vmbre mortis zc. O Quĩta conditio leonis ẽ q ẽ fortissim9. iõ dicit. leo fortissim9 best. Dicit enĩ Arist. vt. s. q leo est fortissim9 i pectore. sic Marc9 fuit fortissimus in pectore. Per qd intelligit cordis dilectio quã habuit ad deũ q patiẽter sustinuit pro eo mortẽ. Iuxta illud Cañ. viij. Fortis est vt mors di. Qualiter aũt pter xpm in vera dilectione passus est ostẽdit. Legitur enim q postq eũ trahebãt vespere facto miserũt eũ in carcerem. in quo circa mediã noctem primo angelica visione confortatus est. deinde ipe dñs iesus xps apparuit sibi di. Pax tibi Marce euãgelista meus. noli timere: quia ego tecum sum vt eruã te. z ad celestia regñ te voco. Mane ergo facto funẽ iterũ in collo eius mittũt: z huc atqz illuc eũ ptrahunt exclamãtes. Trahite bubalũ ad loca bucculi que erãt sub rupib9. i. saxis. Ille aũt dum traheret fortissime z patient sustinuit z gratias egit deo di. In man9 tu. do. cõmẽ. spm meũ. Et hec dicẽs spm exalauit. Uñ bñ verificat de eo illud Ro. viij. Certus sum q neqz mors zc. Iõ bñ dr Marc9. qui interpretatur amarus rõne acerbitatis pene. cuz sic vbiqz per ciuitatem tractus fuerat. z inter h tormẽta spm tradidit. Passus ẽ. vij. ãno ne-

ronis q̄ cepit circa annū dn̄i.lviij. Cū āt pa
gani vellēt eū cōburere subito aer turbatur
grādo orit.tonitrua itonāt.fulguraq̄ coru
scant.ita vt oēs pagani fugerūt. et sanctuȝ
corpus ibidē intactū reliqrūt.xp̄iani vō ei⁹
corpus rapuerūt ꝛ in ecclesia cū oī reueren
tia sepelierunt. Anno aūt dn̄i.cccclxviij.scīn
corpus eius de alexandria venetias trāsla
tum ē. vbi eccl'ia in honore scti marci mire
pulchritudinis fabricata est. Refert pe. Da
miani.ꝙ post mortē ad italiā demū sit reu
sus vt terra in qua datū est sibi euāgeliuȝ
scribere sacras reliqas ei⁹ mereret possidē
re.vn̄ dicit. Beata es o alexādria triūphali
sanguie huius purpurata. Felix ꝛ tu italia
thesauro hui⁹ corpis diues effecta. P
Circa annos aūt dn̄i.mccxli.apud papiā q̄
daȝ deuot⁹ fr̄ noīe iulianus ordis p̄dicatoꝝ
īfirmitate mortis laborās q̄ dū dormiret ī
lecto vidit san. Mar. ad se venisse ꝛ se iux
lectū ei⁹ collocasse. ꝛ ecce vox facta ē ad eū
di. O marce q̄d agis hic. Et ille. ad moriētē
illū accessi.q2 deo accept⁹ ē. ꝛ iterū vox ad eū
q̄re īter ceteros sctōs maxīe tu ad eū venisti
Et ille. Quia specialē deuotionē ad me ha
buit. ꝛ locus vbi corpus meuȝ q̄escit sedula
deuotiōe visitauit. ꝛ iō veni eū in hora exit⁹
sui visitare. Tūc q̄dā albati totā domū im
pleuerūt. q̄bus ait marcus. q̄re huc venistis.
At illi. vt istius aīam in cōspectu dn̄i p̄nte
mus. Euigilās āt fr̄ p̄dict⁹ misit p̄ p̄ore do
mus. ꝛ oīa que viderat recitās cū m̄lto gau
dio in dn̄o feliciter obdormiuit ꝛc.

De rogationibus.sermo.xxij.

Sancte deus san

cte fortis. sancte ꝛ imortalis.
miserere nobis canit ecclesia.
Nōte km̄i. dicit eīn Aug. de doctria xp̄iana
ꝙ null⁹ p̄t saluari.nisi fuerit iustificat⁹.iu
stificari nō pōt sine meritio.merita habere
nō pōt sine gr̄a.gr̄am habere nō pōt nisi i
petret ꝛ petat. Et hoc sciens sctā mater ec
clesia.ideo ex diuina reuelatōe ordinauit il
las p̄ces q̄bus fideles debent gratiam dei ī
petrare.q̄re dicit ecclesia.sancte deus ꝛc. Di
cit magister li.ij.dis.iiij.ꝙ ex pctō miseria ē
scȝ fieri tēpestates siue discordias siue steri
litatco terre et hm̄oi ꝛc. vt patȝ in sacra scri
ptura qualit oīa talia accidant p̄pter pec
catū ꝛc. Ideo ordinauit eccl'ia et sancti vt
fierent letanie.i.rogatōes q̄bus implorem⁹
deum ꝛ oēs sanctos vt liberemur nos ab om
ni malo. Dicit eīn Ioh. dama. ꝙ cum apud
cōstantinopolim p̄pter quādam tribulati
onē letanie fierent.q̄dam puer de medio po
puli in celum raptus est. ꝛ illud cāticū.s.san
cte de⁹ ꝛc. cōi populo decantauit ꝛ mox ois
tribulatio cessauit:in signū ꝛc. Q Sed
est notandum ꝙ in letanijs tria fiunt. Pri
mum ē p̄cessio.secūdū ē crucis et vexilloꝝ
portatio et campanarum pulsatio.tertium
est dei ac omnium sanctorum imploratio q̄
notantur per interpretationem illius ter
mini letania. Nam letania tripliciter voca
tur.primo processio septiformis.secūdo di
citur cruces nigre.tertio rogatio. Unde pri
mo fit processio que ordinata est ab eccl'ia
propter exemplum sancti Gregorij qui ī ro
ma processionem fecit propter magnū mor
bum q̄ īnuasit hoīes p̄pter pctm̄. Romani
enim vt legitur cū in quadragesima cōtinē
ter vixissent. ꝛ in pasca corpus domini rece
pissent. postmodū cōmessationibus ludis
ꝛ luxurie frena laxabant. Ideoq̄ dn̄s p̄uo
catus pestem maximam in eos misit q̄ tam
seua fuit vt homines in via.mensa.ludis.et
colloquijs subito morerentur.ita ꝙ cum ali
q̄s sternutabat.sepe cū ipa sternutatiōe spi
ritū exalabat. Un̄ cum aliq̄s aliquē sternu
tare audiuit stati accurrēs dixit.deus te ad
iuuet. Et inde adhuc hec consuetudo serua
tur vt cum aliquem sternutare audimus di
cimus deus te adiuuet. Et cū aliquis osci
tabat frequenter subito emisit sp̄m. Un̄ cuȝ
aliq̄s se velle oscitare sentiebat continuo si
gnū crucis sibi iprimere ex ordinatiōe festi
nauit. ꝛ hec cōsuetudo silr̄ vsq̄ modo serua
tur. Qualit aūt hec pestis ortū habuit. Req̄
re in vita scti Grego. Hec aūt p̄cessio dr̄ se
ptiformis. Iō ꝙ sanctus Grego. processio
nes q̄s fecit p̄ tunc p̄ septem ordines dispo
nebat. Nam in primo ordine erat oīs cler⁹.
Et in scd̄o oēo monachi ꝛ religiosi. In ter
tio sctēmoniales. In quarto oēo infantes.
In q̄nto laici. In sexto vidue. In septimo
cōiugate. Sed quod mō nō possumus ī nu
mero personarū supplet in numero letania
rum. R Hec aūt letania seu processio
dr̄ maior. q2 a magno Grego. papa in vrbe
roma instituta est. ꝛ omī anno ab eccl'ia ser
uat in festo sancti Marci ꝯ pestilentiam.
Alia ē letania minor q̄ fit tribus diebus an
ascēsionē quam beatus Mamertus ep̄us
viennens an institutionē p̄mitꝰ istituit tp̄e
Leonis imperatoris.s. Anno dn̄i.cccclviij

que dicitur letania minor. quia a minori ē instituta. Cuius causa ē. Nam apud viēnē sem terrā frequētes ⁊ maximi terremotus fiebant q̄ domos et ecclīas plurimas subuertebant. Un̄ ⁊ in die pasce etiā accidit ꝙ ignis de celo cecidit ⁊ palatiū regis cōcremauit. Aliud etiā mirabilius accidit. Nā ꝑmissiōe dei ꝓpter pctā hoīm demōes lupos et alias feras intrauerūt ⁊ nullos timētes nō solū per vias: sꝫ ꝑ ciuitates publice decurrebant ⁊ passim pueros et senes viros ⁊ feminas deuorabant. Cum igit̄ tā dolorosi cas⁹ quottidie fierent. p̄dictus ep̄s tridnanū ieiuniū indixit. letaniam instituit. ⁊ sic p̄dicta tribulatio conquieuit. Deinde statutū ē ab ecclesia vt hec letania vniuersaliter obseruaretur. Et quandocunqꝫ aliqua tribulatio accidit ꝙ tūc fiat processio in qua deus placetur. Sic nos debemus facere processiones. ⁊c. Unde hoc cognoscens p̄s. in spiritusancto dicit. Venite adoremus et procidamus ante deum ploremus coram domino. scꝫ in ꝓcessiōe. quia ipse ē dominus deus noster ⁊c. Hic potes notare ordinem processiōis sm ordinem scti Grego. vt patet applicando spūaliter ⁊c. S Secundo fit crucis ⁊ vexilli portatio. ideo letania secundo dicitur cruces nigre. Nam in signum meroris tante stragis altaria ⁊ cruces velabant saccis. In letania sancti Gregorij nigris vestibus induebantur. in signum pnie. Unde notandum ꝙ in hac processione debent quīqꝫ fieri. Primo pulsantur campane vt demones in aere caliginoso morantes qui sepius tēpestates concitant territi fugiant. Nam sicut rex in suo exercitu habet insignia regalia. scꝫ tubas. sic xp̄o in sua ecclesia militante habet campanas ꝓ tubis. Unde sicut aliquis tyrānus valde timeret quādo alicui⁹ potentis regis sui inimici tubas in sua terra audiret. sic demones qui in isto aere caliginoso morantur: nam in eum detrusi sunt vt dicit magister: vehementer metuūt quādo tubas xp̄i. s. cāpanas sentiunt pulsari. et ista est specialiter vna ratio quare ecclesia consueuit pulsare campanas quādo tempestatem concitari videt. vt scꝫ demones qui hoc faciunt: tubas eterni regis audiant. et sic territi fugiant. et a tempestatis cōcitatione conquiescant. Alia etiam ratio est vt cāpane fideles admoneant vt pro instanti periculo orōni insistant. Secundo crux defert̄. quia est signum summi regis. qd̄ demones valde timent. Unde dicit Criso. Signū dominicum vbicūqꝫ demones viderit fugiūt timentes baculum quo plagam receperūt. Exemplum huius. Require inuentiōis crucis. H. Unde hec est ratio quare in quibusdam ecclesijs crux de ecclesia trahitur tempore tempestatis ⁊ opponit̄ tēpestati. vt. s. demones videant signum eterni regis ⁊ te territi fugiant. Quare figuratur nobis ī baculo ipi⁹ Dauid cū q̄ vicit inimicū. Reqre georgij. vn̄ dicit Origenes. Null⁹ demonū ꝓpe stare poterit vbi signū cruc⁹ fuerit timēs gladiū in quo deiectus ē. Un̄ dicit Cassio. ī libro collationū sctō ꝝ Patrū. Cruce enī xp̄i fidelit̄ insignitus stabo imperrit⁹ ꝯ oēs impetus ⁊ insult⁹ demonū. Tertio vexilla portant̄ ꝓpt̄ repūtandā victoriā resurrectōis. Un̄ sicut xp̄s potēter resurrexit a morte et ab omni miseria. Ita et nos resurgamus ab omni miseria ⁊ pctō. ꝓpt̄ qd̄ nobis occurrerunt oīa mala. ⁊ sic etiā vincam⁹ potēter cū scꝫ dyabolū q̄ non est ita fortis cōtra nos sicut fuit. Un̄ in aliquibus ecclesijs. et maxie gallicanis consuetudo habet̄. ꝙ q̄dam draco cuꝫ longa cauda inflata plena palea vel aliquo hmōi in letanijs minoribus que fiunt tribus diebus ante ascensionem domini duobus primis diebus ante crucem portatur. ⁊ tertio die cuꝫ cauda vacua post crucem defertur. Per quod significatur ꝙ ī p̄ma die ante legem. et in secunda sub lege. dyabolus in hoc mundo regnauit. In tertia aūt die scꝫ tpe grē per passionem christi de suo regno expulsus est. Quarto candele portantur quod significat ꝙ nos in processione Jesum christum in cordibus nostris deuote portare debemus. Nam per cereum accensum significatur Jesus. Require ī sermone purificatiōis circa finem. Quinto reliquie baiulant̄. vt omnia nocina expellant̄ ⁊ extinguantur quecunqꝫ sint ⁊ salutaria ⁊ ꝓspera eueniant. Unde in signum huius legitur in vita sancti Gregorij. Require ī sermone ibidem. Z Unde figuratur nobis conuenienter in processiōe quā fecit rex Dauid portando archā dn̄i cū iubilo ī ciuitatem Dauid. ij. Regnꝫ. vi. Dicitur enim ꝙ Dauid cōgregauit oēs electos israel vt adducerent archam dei. sup quā inuocatū est nomen domini. Cumqꝫ tulissent eaꝫ: Dauid et omnis israel ludebant coram domino in omnibus lignis fabrefactis et cytharis ⁊ lyris ⁊ tympanis ⁊ sistris ⁊ cymbalis. Et di

uertit eam in domum Obededom gethei: ꝛ habitauit arca dñi ī domo obededom gethei trib⁹ mēsib⁹. Et bñdixit dñs obededō: ꝛ oēm domū ei⁹ ꝓpt̄ archā dñi. Sic moraliter ꝛc. Tertio fit ḋi a oīm sctõꝝ iploratio siue rogatio. Jdõ ḋ: letania.i.rogatio. vñ dicit Jacob⁹ ī Can̄.c.v. Tristat̄ aliq̄s vestrū. oret. Jnfirmat̄ q̄s in vobis inducat p̄sbyteros ecclie ꝛ orēt sup̄ eum ꝛ oratio fidei saluabit infirmū. Unde ecclia in letania tāgit oīa mala q̄ possunt accidere hoib⁹. vt pꝫ intuenti. Et ideo iplorat grām dei ac intercessionē oīm electoꝝ dicēs. Pater de celis de⁹ miserere nobis. Sctā trinitas vn⁹ deus. miserere nobis. Sctā Maria ora ꝑ nob. Sancta dei genitrix ora ꝑ nobis. Et ꝯsequenter rogat patriarchas. ꝓphetas. angelos. apostolos ꝛc. Et in fine dicit. Omnes sancti et sctē dei. orate ꝑ nobis. Qḋ tūc faciunt. Et h̄ cognoscēs ps. in spūsancto dicit. Pro hac.s. petitione orabit ad te supple deū oīs sanctus. Jpi em̄ oēs itercedūt ꝑ nobis. ꝛ sic ꝑ eoꝝ suffragia facilius possum⁹ dei misericordiā ꝛ grām impetrare. Cui⁹ exēplum habemus. Reqre omniū sctoꝝ ꝛc.

De sctis Philippo ꝛ Jacobo. Ser. xxiij.

n Jmis honorati sūt amici tui deus. nimis ꝯfortat⁹ est p̄ncipatus eoꝝ. ps. cxxxviij. Notate charissimi. dicit Tullius ꝙ honor ē exhibitio reuerētie in testimonium v̄tutis. Hinc ē em̄ ꝙ v̄tuosi. scti. ꝛ apli. scꝫ Philippus ꝛ Jacob⁹ habuerūt illam v̄tutē ꝙ deū dilexerūt sup̄ oīa. Jdeo in testimoniū huius v̄tutis deus exhibuit eis reuerentiā honoris. qḋ ps. bñ ostendit in v̄bis p̄dictis dicēs. Nimis honorati sunt ꝛc. Jn q̄bus q̄deꝫ v̄bis tria notātur in q̄bus isti sctī tripliciter cōmēdant̄. Primū ē specialis dignitas. qḋ notat̄ cum ḋ: O deus nimis honorati sunt ꝛc. Secūdum est ipoꝝ familiaris amicabilitas. cum addit̄. amici tui deus. Tertiū ē salutaris felicitas. cum ꝯcludit̄. nimis ꝯfortatus est p̄ncipatus eoꝝ. ¶ Dico primo ꝙ in v̄bis premissis notat̄ specialis dignitas istoꝝ aploꝝ. cuꝫ ḋ: deus nimis honorati sunt. Circa qḋ notāduꝫ ꝙ dñs istos apostolos multipliciter honorificauit s̄m ꝙ reperitur i sacra scrip̄tura. ꝙ ipe honorificauit suos electos. Legitur em̄ in veteri testamēto ꝙ de⁹ honorificauit duos in veteri testō multipliciter. scꝫ Moysen ꝛ Aaron fratrem ei⁹. Sic xp̄s in nouo testamēto honorificauit Philippū ꝛ Jacobuꝫ q̄ ꝓpter suas laudabiles ꝯditiōes ab eo honorati sunt. Unde figurātur per Moysen ꝛ Aaron. Nā per Moysen intelligit̄ sctūs Philipp⁹. q: Moyses interp̄tat̄ assumptus de aqua. ꝛ significat sctm̄ Philippū quē assumpsit dñs de aquis vt legit̄ Actuū. viij. ꝙ q̄dam vir ethiops ꝛ eunuchus candacis regine venerat adorare in hierl'm. ꝛ reuertebat̄ sedens sup̄ currum suū legens scꝫ Esayam ꝓphetam scꝫ tanq̄ ouis ad occisioneꝫ ductus est. ꝛ sicut agnus corā tondēte se sine voce. sic non aperuit os suū. Dixit aūt spūs Philippo. Surge ꝛ vade ad viam que descēdit ad hierusalem in gazam. Qui abijt. Tūc spūs dixit ad Philippū q̄ erat in via eunuchi. Adiunge te ad currū istū. qḋ fecit. ꝛ audiuit eunuchū legētem ꝓphām. Et dixit. Putas tu intelligis que legis. Cui eunuch⁹. Obsecro te de q̄ dicit: Philippus v̄o r̄ndit. De iesu. Et dixit sibi multa de fide: ꝛ sic ꝑuenerūt ad quādaꝫ aquā. ꝛ ait eunuch⁹. ecce aqua: baptiza me. Cui Philippus. Credis. Qui ait. Credo dei filium eē iesum. Et descēderūt vterq̄ꝫ ī aquaꝫ Philippus ꝛ eunuch⁹ ꝛ baptizauit eū. Cuꝫ autē ascendissent de aqua spūs dñi rapuit Philippū. quare bñ figurat̄ ꝑ Moysen. q̄a interp̄tat̄ ꝛc. q: etiam ipe fuit assumpt⁹ de aqua per filiam pharaonis. vt pꝫ Exodi. ij.

X Jstū sctm̄ honorauit dñs sicut Moysen. Honorauit aūt dñs Moysen tripliciter Primo in hoc ꝙ fecit eū nūcium ꝛ seruū suum ad regē Pharaonem dicere ei. Dimitte pp̄lm meū vt sacrificet mihi ī deserto. vt h̄r Exo. viij. qḋ fuit Moysi magnus honor. sic honorauit xp̄s sctm̄ Philippū i ministerio suo. sicut habet̄ Joh. xij. Ante sex dies pasce venit iesus bethaniā vbi lazarus fuit mortuus quē suscitauit iesus. Fecerūt autem ei cenā magnā ibi ꝛ Maria ministrabat. Lazarus v̄o erat vnus ex discūbētibus cuꝫ eo Cognouit aūt turba multa ex iudeis: q̄a illic est. ꝛ venerūt nō ꝓpter iesum tm̄. s̄ vt lazarū viderēt quē suscitauit a mortuis. Erāt aūt gētiles q̄dam ex hijs q̄ ascenderunt vt adorarēt in die festo. Hij ergo accesserunt ad Philippū ꝛ rogabāt eū dicētes. Dñe volumus iesum videre. Philippus v̄o dixit iesu ꝛc. Jtem legit̄ Joh. vi. ꝙ quadā vice venit magna multitudo ad eum.s. iesum. Cum q̄ꝫ subleuasset ocl'os iesus ꝛ vidisset ꝙ mul-

titudo maxima venit ad eū. dixit ad Philippū. Unde emem⁹ panes vt mādücēt hij ꝛc. Uñ bene dicit xp̄s. Esa. xlij. Ecce seru⁹ me⁹ suscipiā eum electus meus ꝛc. Secūdo in h̄ ꝙ fecit eum potētem in sanādo. Nam legit̄ Nūeri. xxi. ꝙ filij israel dixerūt ad Moysen. Cur eduxisti nos de egypto vt moreremur in solitudine. Deest panis: nō sunt aque. aīa nostra iam nauseat super cibo isto leuissimo. Quāobrem misit dn̄s in pplm ignitos serpentes ꝛc. Tunc dixerūt Moysi. peccauim⁹ qꝛ locuti sumus cōtra dn̄m. Ora vt tollat a nobis serpentes. Orauit Moyses ꝓ ꝑ pplo. Et locutus ē dn̄s ad eū. Fac serpentē eneū ꝛ pone eū ꝓ signo q̄ ꝑcussus aspexerit eum viuet. Fecit ergo Moyses serpētem eneum ꝛ posuit ꝓ signo: ꝗ aspiciētes sanabant̄. Sic xp̄s fecit philippū ꝑ tētē in sanādo. Naz legitur ꝙ ipe ꝯtra flatuz draconis quo ppulus inficiebat̄ p̄cepit statuā ꝯfringē ꝛ draconi vt recederet vt pplus sanaret̄. Uñ dic̄ iesus Philippo ꝛ ceteris aplis. Johis. xiiij. Qui credit in me opa que ego facio. ꝛc. y Tertio in hoc ꝙ manifestauit sibi gl'iam suam. Legit̄ em̄ Exo. xxxiij. ꝙ Moyses dixit ad dn̄m. Ostende mihi gl'iam tuā. R̄ndit. ego ondam tibi om̄e bonū. Sic xp̄us honorauit Philippū cum sibi dixit qū philippus petiuit. vt habet̄ Joh. xiiij. Dn̄e ostēde nob patrem ꝛ sufficit nobis. Dixit ei iesus. Philippe qui videt me: videt ꝛ patrē. qd̄ ē magna gl'ia. nam q̄ videt deum: videt om̄e bonum. Quare bene dicit p̄s. Xsum themat̄. Nimis honorati sunt ꝛc. Secūdo per aaron intelligitur sctū̄s Jacob⁹. Nam Aaron interp̄tat̄ mons. ꝛ bñ significat sctm̄ Jacobū. Nam sicut mons est magn⁹ rōne quātitat̄. sic Jacobus fuit magnus rōne noīs sui. Uocatur em̄ Jacob⁹ alphei. Jacob⁹ frater dn̄i. Jacobus minor. Jacobus iustus. Primo vocat̄ Jacob⁹ alphei nō tm̄ ꝙ fuit filius eius: sed etiā s̄m interp̄tatiōem. Alphe⁹ em̄ interp̄tatur doctus siue documētū. sic Jacobus dicitur iacobus alphei. i. documenti vel docti. Nā fidē xp̄ianā docuit ꝛ suā doctrinā a spiritu scto recepit sicut ceteri. Unde Actuū. ij. Repleti sunt om̄es sp̄u scto. Secundo vocat̄ Jacob⁹ frater dn̄i rōne silitudinis. Ip̄e em̄ fuit simillim⁹ xp̄o adeo vt pleriqꝫ coꝝ specie fallerent̄. Unde cū iudei ad capiēdum xp̄m pergerēt acceperūt signū osculi a iuda q̄ xp̄z a iacobo optime discernebat. Unde ne forte Jacobum in persona christi caperēt Judas dedit eis signum dicens. Quēcunqꝫ osculat⁹ fuero ꝛc. Unde in signū huius silitudinis desiderabat ignatius videre eum. Unde scripsit in epistola sua ad Johem euāgelistam. Si licitum est mihi apud te ad hierosolymeptea volo ascēdere vt videam illuz venerabilem Jacobū qui cognominat̄ iustus quez refert christo iesu simillimū facie. vita ꝛ modo cōuersatiōis. ac si eiusdē vteri frat̄ esset gemellus. Quē dicūt. si video: video ꝛ ip̄m iesum xp̄m s̄m om̄ia corporis ei⁹ lineamenta. Tertio vocat̄ Jacobus minor: ad differentiam Jacobi zebedi. Nam ꝙuis eēt p̄or natus: tamē est vocatus ad aplatum posterior. Unde in quibusdaz religionib⁹ ille qui p̄or ingreditur maior dr̄. ꝛ qui posterior minor. licet sit p̄or ꝛ maior etate. Quarto vocatur Jacobus iustus ꝓpter excellentiā scitatis. Unde de eius sanctitate dicit hieroñ. ꝛ legitur in ecclesiasticis hystorijs ꝙ in vtero matris fuit sctū̄s. vinū ꝛ siceram nō bibit carnes nūq̄ mādncauit. ferrū in caput eius nō ascēdit. nunq̄ attonsus est. oleo non est vnctus. balnea nō est vsus. syndone. i. veste linea semper fuit indutus. ꝛ veste lanea non vtebat̄. totiens in oratione genua flexerat vt callos in genib⁹ sicut in calcaneis habere videretur. Pro hac incessabili iusticia appellatus est iustus. Hic sol⁹ inter apostolos ꝓpter nimiam sanctitatem suam ꝑmittebat̄ intrare in sancta sctōꝛum cā orōnis non tamē imolatiōis. Ideo merito cōpetit sibi illō Eccl. xlvi. ꝙ fuit magn⁹ s̄m nomē eius. q̄re bene significat̄ per Aaron. Unde honorauit eū xp̄s sicut dn̄s Aaron. Z Sed est notādū ꝙ dn̄s honorauit aaron tripliciter. Primo in dignitate sacerdotali. nā ip̄e fuit p̄mus pōtifex in veteri testō. Unde legitur Exo. xxviij. ꝙ dn̄s dixit ad Moysen. Applica ad te Aaron fratrē tuū de medio filioꝝ israel: vt sacerdotio mihi fungat̄. faciesqꝫ vestem sibi sctām in gl'iam ꝛ decorem. in q̄bus vestib⁹ sanctificat⁹ ministret mihi. Sic sanctus Jacobus in nouo testamēto fuit p̄m⁹ ep̄s electus ꝛ ordinatus. qd̄ fuit magn⁹ honor. Uñ legit̄ ꝙ inter aplos p̄mus fuit qui missam celebrauit in hierosolymis. Nā ꝓpt̄ excellētiam sue sanctitatis apl'i hunc honorem sibi fecerūt ꝙ post ascensionē dn̄i ipsuz in ep̄m hierosolymis elegerūt tāq̄ a deo vocatus ꝛ ab aplis elect⁹. Naz dicit aplus ad Heb. v. Nec q̄sq̄ sibi assumit honorez: sed q̄ vocatur a deo tanq̄ Aaron. Quare bñ dr̄ de

eo illud Eccl. xliiij. Ecce sacerdos magnus
⁊c. Scd̄o in diuinali cura ⁊ sollicitudine. Naꝫ
ipsemet deus habuit curā de eo. Vn̄ legitur
Exo. xxix. ꝙ dn̄s dixit Moysi. Arietē cōse-
cratōis tolles ⁊ coques carnes in loco sctō
ꝗbus vescet̄ Aaron. Oīa que ꝑcepi tibi faci
es sup aaron. Sic xp̄s habuit curā de sctō
Jacobo cū ipsemet appuit sibi dicens vt co
mederet. Vn̄ legitur ꝙ postꝙ̄ comedit cuꝫ
xp̄o et alijs discipulis de agno pascali in ce
na dn̄i. Tūc vt dicit Hieronim⁹ ⁊ Joseph⁹
Jacobus fecit votū se nō comesturū donec
videret dn̄m a mortuis resurgenteꝫ. Vn̄ in
ipa die resurrectiōis apparuit ei dn̄s ⁊ eis
ꝗ cū eo erant dicens. Ponite mensam ⁊ pa
nē deinde panem accipiens bn̄dixit ⁊ dedit
Jacobo iusto dicens. Surge ⁊ comede fr̄
mi. q2 filius hoīs a mortuis resurrexit. Ter
tio in ꝑfectione filiali. Nam ꝑfectio filioꝝ
dei est orare ꝓ ꝑsequentibus. teste xp̄o Ma
thei. vi. Orate ꝓ ꝑsequentibus ⁊ calūnian-
tibus vos. vt sitis filij pr̄is vr̄i. Ad illam ꝑ-
fectionē vocauit deus in veteri testamento
aaron. quia ipe orauit. Unde legit̄ Numeri
xvi. ꝙ oīs multitudo filioꝝ isr̄ael murmura
bat ꝯ moysen ⁊ aaron. ita vt oriretur seditō
⁊ tumult⁹ incresceret. Dixitqꝫ dn̄s ad moy-
sen ⁊ aaron. Recedite de medio hui⁹ multi-
tudinis etiā nūc delebo eos. Cumqꝫ iacerēt
in terra cucurrit Aaron ad mediā multitu-
dinē quā iam vastabat incēdiū ⁊ stās inter
mortuos ⁊ viuentes ꝓ populo deprecatus
est. ⁊ plaga cessauit. Fuerunt aūt qui percus-
si sunt. xiiij. milia hoim ⁊ septingenti. Sic in
nouo testamento honoratus est a xp̄o Ja-
cobus in filiali ꝑfectione ita ꝙ orauit ꝓ per
secutoribus. Unde legit̄ ꝙ cum lapidaret̄
procumbens super genua dixit. Rogo te do-
mine dimitte eis quia nesciunt quid faciūt.
Et sic patet qualiter sunt honorati. Jō dic̄
thema. O de⁹ nimis honorati ⁊c. A Se
cundo notat̄ in v̄bis pmissis ipoꝝ familia-
ris amicabilitas. cū additur. amici tui. Cir-
ca qd̄ notādū ꝙ dilectio istoꝝ apostoloruꝫ
Philippi ⁊ Jacobi fuit magna. q2 ꝓpt̄ xp̄m
mortui sunt. qd̄ ē signū vere dilectiōis. Vn̄
dicit xp̄s Jo. xv. Maiorem hac dilectioneꝫ
⁊c. Certe hoc fecerunt isti apostoli. Qualit̄
autē passi sunt ꝓ xp̄o ostenditur in legēda
eoꝝ. Legitur enī ꝙ cum sanctus Philipp⁹
xx. annis ꝑ sythiam ꝑdicasset a paganis te
netur ⁊ ad immolādu idolis cōpellit̄. Tūc
subito ꝗdam draco magnus de statua vel ō

sub base statue martis vbi Philipp⁹ debe-
bat immolare exijt. ⁊ filiū pontificis ꝗ ignē
ministrauit in sacrificio interfecit. ⁊ duos tri
bunos quoꝝ ministri habebant Philippuꝫ
in vinculis extinxit. ceterosqꝫ fetore flatus
sui adeo infecit. vt oēs morbidi redderent̄.
Dixitqꝫ Philippus. Credite mihi ⁊ statuā
illam ꝯfringite. ⁊ in loco eius cruceꝫ dn̄i a-
dorate vt infirmi vestri curentur ⁊ mortui
suscitent̄. At illi qui cruciabant̄ clamabant.
Fac vt sanemur ⁊ idolum confringemus.
Tunc Philippus draconi ꝑcepit vt in locū
desertum discederet. ita vt nulli oīno noce-
ret. Qui statim recessit ⁊ vltra non compa-
ruit. Tūc Philippus oēs sanauit ⁊ illis tri
bus mortuis vitam restituit. ⁊ sic vniuersis
credentibus ꝑ vnuꝫ annum eis predicauit
Et ordinauit eis ꝑsbyteros ⁊ dyaconos ꝗ-
bus ordinatis ⁊ multis ecclesijs constructis
ipse ꝑ reuelationem in asyam venit in ciui-
tatem Jerapolim. Ibiqꝫ heresim hebioni-
tarum dicentium christum carnem fanta-
sticam assumpsisse. extinxit. Erant autē ibi
due sacratissime virgines ꝑ quas dn̄s mul
tos conuertit ad fidem. Philippus aūt añ
septē dies sui obitus oēs ep̄os ꝑsbyteros ⁊
dyacones cōuocauit. eisqꝫ dixit. Hos septeꝫ
dies deus mihi cōcessit ꝓpter admonitio-
nem vr̄aꝫ. ergo memores estote domini no
stri Jesu xp̄i et state viriliter. Dominus au-
tem cōpleat ꝓmissum suū ⁊ corroboret ec-
clesiam suam. Hec ⁊ similia eo predicāte cū
erat ānoꝝ. lxxxvij. infideles ipsum tenuerūt
⁊ cruci ad instar magistri sui queꝫ ꝑdicabat
affixerūt. Et sic ad dn̄m migrauit. Vn̄ pōt
dicere ad Gal. ij. Christo confixus sum cru-
ci ⁊c. Isidorus dicit ꝙ etiam lapidatus fu-
it. ⁊ iuxta eum due predicte virgines. vna a
dextris ⁊ alia a sinistris ⁊c. B De sācto
Jacobo vo legitur ꝙ septimo anno ep̄atus s
sui cum apostoli ad diem pasce hierosoly-
mis conuenissent. interrogante eos Jaco-
bo quanta per eos dn̄s fecisset ipi coram
eo referebant. Cū auteꝫ septē diebus Ja-
cobus in templo predicasset coram caypha
⁊ aliquibus iudeis ⁊ iā ꝓpe esset vt bapti-
zari vellent. repente quidā templū ingredi
ens clamare cepit. O viri israelite quid fa-
citis. cur ab istis magis vos decipi permit-
titis. ⁊ intantū populū concitauit vt apo-
stolos lapidare vellent. Et ascendit homo
ille super gradum vbi san. Jacobus stetit ⁊
ꝑdicauit ⁊ precipitauit eū deorsū. ⁊ extūc

plurimū claudicauit. In ăno aūt tricesimo episcopatus sui iudei videntes q̄ Paulum nō possent occidere eo q̄ cesari eum appellasset τ romam missus fuisset. tyrannidē sue psecutōis i Jacobū ɔuerterūt τ ɔuenerūt ad eū dicentes. Oramus te vt reuoces populum. quia ipsi errant in Jesu putantes q̄ ipse sit christus. deprecamur ergo te vt psuadeas omnibus conuenientibus in die pasce de iesu. quia iustus es τ personam non accipis. Statuerūt ergo illum super pinnaculū tēpli τ voce magna clamauerunt dicentes. Uirorum iustissime cui omnes nos obtemperare debemus quoniā erramus pp̄ Jesū qui crucifixus est. enūcia nobis quid tibi videtur. Tunc Jacobus cum magna voce rn̄dit. Quid me interrogatis de filio hominis ipe sedet a dextris patris in celis. τ est venturus iudicare viuos τ mortuos. Hoc audientes xp̄iani gauisi sunt τ libenter eum audierunt. Pharisei autem τ scribe dixerunt: Male fecimus tale testimonium Jesu prestare. sed ascendam⁹ τ p̄cipitemus eum deorsum vt ceteri terreantur τ ei credere non p̄sumant τ simul voce magna calmauerunt dicentes. O o τ iustus errauit. Ascenderūt ergo τ p̄cipitauerunt eum. Cum ergo precipitassent eum lapidibus ipsum obruebant dicentes. Lapidemus Jacobum iustū. Qui cū lapidaret̄ non solū mori nō potuit sed p̄cumbens sup̄ genua dixit. Rogo te domine dimitte eis quia nesciunt quid faciunt. Tūc vnus ex sacerdotibus clamauit. Parcite q̄so quid facitis. hic iustus p̄ nobis orat quē lapidatis. Tunc vnus ex eis perticam fullonis accipiens valido ictu caput eius impetijt τ cerebrum excussit. taliqꝫ martyrio migrauit ad dominum. Et sic patet qualit̄ exposuerunt vitam pro christo ex vera charitate. Unde veraciter dicere possunt illud Romano. viij. dicentes. Quis sepabit nos a charitate xp̄i tribulatio. an persecutio. an fames. an nuditas. an periculum. an gladius. sicut scriptum est. quia p̄pter te mortificamur tota die. sed in his omnibus supam⁹ p̄pter eū q̄ dilexit nos. Cert⁹ sū em̄ q2 neqꝫ mors neqꝫ vita τc̄. Quare bn̄ ɔueniunt eis ista duo noīa. s. Philipp⁹ et Jacobus. Naꝫ Philippus dr̄ a philos qđ est amor τ ipos qđ est sup̄. quasi amor supnorū. q2 tm̄ dilexit xp̄z τ celestia. iō exposuit vitā suā p̄ xp̄o Unde canit eccl̄ia de istis duob⁹ in seq̄ntia. Jacob⁹ mior fuste cesus: sed Philippus saxis lesus demū crucifigit̄. Et sic pꝫ eoꝝ familiaris amicabilitas. quare amici tui deus τc̄ Dico tertio q̄ in v̄bis p̄missis notat̄ ipsorum salutaris felicitas cum concludit̄. Nimis confortatus est principatus eorū. i. gloria eorum in celo. Quāto ergo glo2ia honore τ principatu: eos in eterna felicitate confortauerit et ditauerit oñdit̄ Math. xix. q̄ cū Petrus. cathedra petri. B.

De inuentione sctē crucis. sermo. xxiiij.

Qui me inuenerit

inueniet vitam τ hauriet salutē a dn̄o. Prou. viij. Notate kr̄mi verba ista ɔueniunt dic̄ sapiens in spiritusancto in p̄sona crucis sancte. Nā vt dic̄ Cassiodorus q̄ crux est victoria christi: depredatio dyaboli. destructio inferni. reparatio celestis patrie. ac vita iustorum. Quare bene dicit. Qui me inue. τc̄. In quibus quidem verbis duo notantur. Primum est inuentio salutaris. quod notatur cum dicitur Qui me inue. inueniet vitam. Scđm ē op̄atio dīnalis. cū ɔcludit̄. τ hauriet salutem a dn̄o. ℂ Dico primo q̄ notat̄ i v̄bis inuentio salutaris sancte crucis. Per tria autem signa ostensionis crux sancta ē inuēta. Primū signū oñsionis sancte crucis factū ē ab angelo q̄ oñdit τ dedit seth filio ade. Legit̄. n. in euangelio Nicodemi q̄ cum Adaꝫ infirmaret̄: τ seth filius eius portas paradisi adijt τ oleū misericordie quo corpus p̄ris perungeret vt sanitatem recipet postulauit. Cui apparens angelus Michael ramusculū de ligno in quo peccauit Adā tradidit ei dicens. q̄ qn̄ faceret fructū p̄r ei⁹ sanaret̄. Noli ergo laborare nec flere p̄ oleo ligni misericordie obtinēdo. q2 nullatenus illud assequi poteris: nisi quādo cōpleti fuerint quiqꝫ milia annoꝝ τ in sexto millenario tūc veniet sup̄ terram dei filius xp̄s q̄ sanabit p̄rem tuum. Qui rediens τ patrem mortuum inueniens. ipsum ramū super tumulum patris plantauit. q̄ in magnam arborem creuit et vsqꝫ ad tempus Salomonis p̄durauit. Salomon aūt arborē tā pulchrā ɔsiderās ipaꝫ p̄cepit p̄cidi. Et cū edificaret domū fecit in domo eius locari. τ tn̄ nūqꝫ potuit locari. q2 aut excedebat longitudine aut defecit breuitate. Ob hoc indignati artifices ipam reprobauerūt. τ sup̄ quēdam lacū proiecerūt

vt esset pons transeuntibus. Cum ergo re
gina saba venisset audire sapiam Salomo
nis τ p̄dictum lignum vidisset qd erat sup
lacū. vidit in spū q̄ saluator mūdi in ligno
suspendendus erat. τ iō sup eū transire no/
lebat. sz ipm ꝓtinus adorabat et Salomōi
intimabat q̄ in illo ligno saluator mūdi eēt
suspendendus. Salomon inde lignum su/
stulit τ ī visceribus terre dimergi fecit. Po/
stea pbatica piscina ibi facta est. vbi nathin
nei hostias abluerunt. τ non tātū propter
descensum angeli: sed etiam ex virtute lig/
ni infirmi curabanť ibidem. Appropinquāte
aūt die passionis xp̄i p̄dictum lignū supna
tasse dr̄. Quod cū iudei vidissent acceperūt
τ inde crucē dn̄o parauerunt. D Sed
nota q̄ magister historiarū dicit q̄ sancta
crux ē facta ex quattuor lignis. pes em̄ cru/
cis erat de cedro. Cedrus est arbor alta et
natura eius ē q̄ nō putrescit in terra nec in
aqua. τ iō fecerunt pedē crucis de cedro e/
stimantes eum nunq̄ deponendū sed sem/
per afficium. Stipes siue longitudo de cyp/
so q̄ nō sentirent transeuntes putredinem
crucifixi. Transuersale siue latitudo fuit de
palma. Nam palma est signū victorie. sicut
legiť in veteri testamento. q̄ si qs cepit vi/
ctoriā de hostibus deberet laurian. i. corona
ri cum palma. Sic iudei putabant Christū
se superasse. ideo ponebant palmam super
crucem p latitudine. Coopertorium siue ta
bula in qua scriptum fuit Jesus nazarenus
rex iudeoꝝ. fuit de oliua. Oliua est signum
pacis. Nam vt dr̄ Geñ. viij. q̄ columba q̄ re
uersa ē ad Noe in archā portauit ramū oli/
ue in signum q̄ cessassent aque τ q̄ pax eēt
facta inter deū τ hoīes. Sic iudei putabant
se habere pacem. Nā multū timebant Ihm
sicut diciť Joh. xi. Qz cum ipi audiuerūt q̄
xp̄s Lazarum resuscitauerat τ alia mireā
la fecerat. ppterea multi crediderunt in eū.
ideo timebant ex hoc eis periculum immi/
nere. quare concilium collegerunt dicentes
Quid facimus: quia hic hō multa signa fa/
cit. si dimittimus eum sic. oēs credent in eū
τ venient romani τ tol. τc̄. Et sic putabant
habere pacem quando xp̄s esset crucifixus
Et ideo in signum huius fecerunt coopto/
rium de oliua τc̄. E Secundū signū oñ
sionis sancte crucis factū est ab helena ma/
tre Constantini imperatoris que lignū san
cte crucis vt hodierna die celebratur inue/
nit. Unde nota q̄ illo tempore fuit congre/
gata innumerabilis multitudo gentiliū. iu
xta danubium volentes flumium transire τ
omnes regiones ysq3 ad orientem suo do/
minio subiugare. Quod vt cōstantinus im/
perator cōperit congregauit magnum exer
citum τ processit contra eos. Qui cum vidit
q̄ multitudo gentiliū creuit nimio terrore
concutitur. videns q̄ esset cum eis crastina
die bellum commissurus. Sequenti igiť no
cte ab angelo excitatur. τ vt sursum respici/
at admonetur. Qui in celum aspiciens vidit
signum crucis ad orientis partē in celo. ex
clarissimo lumine factum. habēs hūc titulū
aureis litteris scriptum. in hoc signo vinces
hostes tuos. Et dum Constantinus mira/
retur quid hoc esset. quia nondū erat xp̄ia/
nus. et sic dicitur in historia tripartita. xp̄s
ei in eadem nocte apparuit cū signo quod
ante exercitum ad bellum portaret. Et sic
vinceret. Qui celesti visione et Christi ad
monitione confortatus: crucem fecit τ an/
te exercitum portari iussit. τ sic irruens in
hostes magnam multitudinē interfecit ac
omnes in fugam conuertit. Tunc Constan
tinus omnes templorum pontifices conuo
cauit. τ cuius dei hoc signum esset requisiuit.
Quibus se nescire dicentibus quidam xp̄ia
ni aduenerunt. τ ei sancte crucis mysteriū
τ fidem trinitatis plenius narrauerūt. Qui
tunc in christum credidit τ sacrū baptisma
suscepit a Siluestro papa. Mortuo aūt im/
peratore Constantino filius eius Constan
tinus memor victorie patris sui quam vir/
tute sancte crucis habuit. matrem suam he/
lenam hierosolymam misit pro ipa cruce in
uenienda. τ cum ibi venisset omnes iudeos
p totam terram ad se congregari precepit.
Judei aūt formidantes dixerunt ad inuicē
Quare putatis regina ad se nos fecit con/
gregari. Unus autem ex eis nomine Judas
dixit. Scio q̄ iam vult a nobis scire vbi sit
lignum crucis in quo xp̄s crucifixus fuit. vi
dete ergo ne aliquis dicat. Sin aūt certissi/
me sciatis q̄ lex nostra euacuabitur τ pater
ne tradiciones destruentur. Zacheus eniz
auus meus prenūciauit patri meo Symeo
ni. Et pater meus moriens dixit mihi vbi
abscondita est. Et dixit mihi. Uide fili quā
do inquiretur crux christi manifesta eā oñ
quam patiaris aliqua tormenta. Nusq̄ em̄
ex tunc gens iudeorum regnabit. sed illi qui
christum adorant. quia ipse est dei filiꝰ. Cui
dixi. Pater si vere cognouerunt patres no/

stri eum esse filium dei. cur eum crucifixerūt. Respondit: nouit dominus, quia nunq̄ consensi sed semper eis contradixi. Quia vero dicta ⁊ vitam phariseorum exprobrauit ⁊ contradixit. Ideo eum crucifixerunt. Ipse vero die tertia resurrexit ⁊ celos ascendit. In quem Stephanus frater meus credidit et lapidatus est. Uide ergo fili mi ne ipsū aut discipulos eius blasphemes. Dixerunt ergo iudei ad Judam. Si regina de hoc quesierit vide ne sibi dicas. Cum ergo illi ante reginam stetissent. ⁊ ipsa eos interrogasset d̄ loco vbi dominus crucifixus fuit et ipsi nollēt ei locum nec crucem indicare iussit eos omnes igne cremari. At illi timentes tradiderunt Judam dicentes. Domina hic optime nouit. Tūc illa Judā tenuit ⁊ dixit. Mors ⁊ vita tibi p̄posita est. elige quod vis. Ostēde mihi locum vbi dominus crucifixus est vt crucem inuenire possiʒ. Cui ille. Quomodo scire possum cum iam plusq̄ ducenti anni sunt q̄ christus crucifixus est ⁊ nondum natus fui. Cui regina. Per crucifixuʒ fame te perimam: nisi mihi dixeris veritatem. et iussit eum proijci in puteam siccum ⁊ ibi fame cruciari. Cum ergo in sex diebus sine cibo mansisset septimo die se extrahi petijt et se crucem indicaturum promisit. Cum igit̄ extractus fuisset: ad locum cum regina iuit ⁊ orauit dicens. Deus meus ostende mihi lignum sancte crucis. Et cum orasset locus subito commouetur. ⁊ fumus aromatū miri odoris sentitur ita vt Judas ambab'manibus plauderet ⁊ diceret. In veritate xp̄e tu es saluator mundi. Post hoc iudas precinxit se ⁊ fodit fortiter. ⁊ viginti passus fodiens tres cruces inuenit. quas regine protinus portauit. Et sic patʒ quomodo ab helena sancta crux est inuenta. ¶ Tertiū signum ostensionis sancte crucis factuʒ est per mortuorum resuscitationem. Unde legitur q̄ cum tres cruces inuente fuerint et non poterant discernere inter crucem domini ⁊ latronum tunc posuerunt eas in medio ciuitatis ibidem gloriam domini prestolantes. Et ecce circa horam nonam quidaʒ iuuenis mortuus deferebatur Judas feretrū tenuit. primam et secundam crucem super mortuum posuit. sed nequaq̄ ille surrexit. Apponens autem tertiam crucem protinus defunctus redijt ad vitam. Legitur etiam q̄ dyabolus in aere clamauit dicens. O Juda quid fecisti mihi. in contrarium iude traditoris operatus es. Nam ille me suadente fecit proditionem. et tu me renuente inuenisti crucem Jesu. Per illuʒ lucratus sum animas multorum: per te multas perdā. Per illum regnabam in populo: per te et cruceʒ expellor a populo. Uerum tamen tibi viceʒ rependam ⁊ contra te alium regem suscitabo. qui fidem crucifixi deserens cum tormētis te faciet abnegare crucifixum. Quod audiens Judas nihil extimuit. sed constanter dyabolo maledixit dicens. Christus te dānet in abyssum eterni ignis. Post hoc Judas baptizatur. ⁊ defuncto episcopo hierosolimorum ibidem in episcopum ordinatur ⁊ quiriacus nominatus est. Uerum cuʒ beata Helena clauos domini non haberet. rogauit episcopum Quiriacum vt ad locum pergeret ⁊ clauos domini quereret. Qui cū venisset ⁊ ad dominum preces fudisset. continuo velut aurum claui fulgentes in terra apparuerunt. Quos ille accipiens regine detulit. Illa autem genua figens in terra ⁊ caput inclinans eos cum multa reuerentia adorauit. Crucis ergo partem Helena detulit filio. partem vero thecis argenteis conditam reliquit in loco. clauos vero quibus dominicum corpus fuerat affixum portat ad filium. ex quibus vt Eusebius cesariensis refert frena quibus vteretur ad bellum composuit. ⁊ ex alijs galeam suam armauit. Et postmodum Julianus apostata ex eo q̄ sanctam crucem inuenit Quiriacum maximis tormētis interfecit eum vbiqʒ signū crucis destruere niteretur. Cepit ergo Quiriacum predictum ad sacrificia idoloruʒ inuitare. quod cum renuit dexteram sibi abscidi precepit dicēs. Hac manu scripsit multas epistolas quibus multos a deorum sacrificijs reuocauit. Cui dixit Quiriacus. Insensate canis multum mihi profuisti. Nam priusq̄ in christum crederem sepius ad synagogas epistolas scripsi ve nullus in christum crederet. ⁊ ecce nunc scandalum corporis mei abscidisti. Tunc Julianus plumbum liquari fecit ⁊ in os eius infundi. Deinde lectum ferreum afferi ⁊ in eum Quiriacum extendi. ⁊ desuper carbones ⁊ salem ⁊ adipem spargi. qui tamen immobilis permansit. Quod videns Julianus dixit. Si non vis sacrificare dijs. saltem dic te non esse christianuʒ. Quod cum noluit facere Julianus iussit foueam fieri ⁊ serpentes venenatos imponi. ⁊ Quiriacum in medium ia-

etati. Tunc serpentes continuo sunt mortui. Tunc Julianus iussit in caldarium plenuz oleo feruentissimo eum mitti. Qui cũ in nul lo lesus esset iratus Julianus iussit pectus eius gladio perforari & sic martyrem christi fecit. Et sic patet tertium. ¶ Secundo dico q in verbis premissis notatur operatio diuinalis cũ concluditur. & hauriet salutem a domino. Circa quod notandum q christianus quatuor bona salutaria haurit a fonte diuine bonitatis per lignum sancte crucis sm q sancta crux habet quatuor brachia. scilicet infimũ. a dextris. a sinistris. & supremum. Per que intelliguntur quatuor salutaria bona. Nam per infimuz brachium intelligitur inferni fractio ac expoliatio. Per brachium a dextris intelligitur demonum impugnatio. Per brachium a sinistris intelligitur infidelitatis & erroris extinctio. Per brachiũ extremũ siue supremuz intelligitur celestis paradisi apertio. Dico ergo primo q primũ bonuz salutare qd videtur christianus propter sanctam crucẽ haurit a deo quod p infimũ brachiũ intelligitur est inferni expoliatio. Erat enim genus humanum propter peccatũ in inferno captiuum. Juxta illud Esa. v. Propterea ductus est populus captiuus scilicet ad infernum. Et magister libro tertio distinctiõe. xix. dicit. Homo iuste tenebatur a diabolo. quia meruit per culpam. Sed Christus per lignum sancte crucis fregit infernuz & expoliauit eũ. Quod psalmista cognoscens in spiritusancto predixit. Eduxit eos de tenebris & vmbra mortis: & vincula eorum dirupit. Sequitur. Contriuit portas ereas & vectes ferreos confregit. Hic nota in euangelio Nycodemi. Require in sermone de resurrectione. Unde Esa. xxij. Ecce dominus asportari te faciet scilicet de inferno & sublevabit te. coronans coronabit te. & mittet te in terram latam & spaciosam. scilicet celum. Unde hoc pulchre figuratur nobis Genes. xxij. vbi dicitur q Jacob dixit. in baculo meo transiui iordanem istum. nunc autem cum duabus turmis regredior. Per Jacob intelligit christus. Nam Jacob interpretatur supplantator. & bene significat christum qui diabolum supplantauit resurgendo & infernum spoliando. Hic cum baculo suo. id est cum sancta cruce transiuit iordanem. id est flumen amare passionis sue. Nam iordanis interpretatur humilis descẽsus. & bene significat amaram passionem christi quam sustinuit i cruce. iuxta illud Philippen. ij. Humiliauit semetipsum factus obediens vsq3 ad mortem. mortem autem crucis. Et sic cum duabus turmis scilicet iudeorum & gentilium q erãt captiui in lymbo regressus est ad patriam. Unde Zach. ix. Tu quoq3 in sanguine testamenti tui eduxisti vinctos de lacu. Unde canit ecclesia. Crucem sanctã subijt qui infernum &c. ¶ Secundo dico q secũdum bonuz salutare qd homo propter sanctam crucẽ haurit a deo qd per brachium a dextris intelligitur est demonum impugnatio. Unde hoc cognoscens psalmista in spiritusancto dicit. A dextris est mihi scilicet virtus sancte crucis. ne commouear. id est vexer a diabolo. Sequitur. Propter hoc letatum est cor meum &c. Diabolus enim multum timet crucẽ. Ideo data est nobis in adiutorium. Juxta illud Ezech. ix. Signa thau super frontes gementium & dolentium. id est christianorum qui sunt signo crucis signati. Unde cum diabolus videt signum sancte crucis timet & fugit. Exemplum huius legitur in legenda cypriani & Justine. Legitur enim q virgo sancta Justina domino seruiens ecclesiam frequentauit. Acladius autem quidam scholasticus videns virginem frequenter euntem ad ecclesiam exarsit in amore eius. & cũ nullo modo posset pertingere ad eam. rogauit Cyprianum pollicens preciũ vt arte sua magica demones inuocaret qui eam in amorez eius excitare possent. Cyprianus autem magus vocatis demonijs cepit agere vt virginem christi ei adducerent. Qui semel bis vel tertio venientes ad sanctam Justinam nihil apud illam suis deceptionibus valuerũt sed signo sancte crucis repulsi victi recesserunt. Cyprianus vero cum illorum virtutez aduersus virginez nequaq valuisse videret dixit ad dyabolum. Dic mihi quẽadmoduz victi estis a virgine christiana. Cui diabolus. Dicere tibi non possum nisi prius iures mihi. Cumq3 Cyprianus illi iurasset. ait diabolus. Uidi signum crucifixi & exhorrui. Cyprianus dixit. Ergo crucifixus maior te est. Cui diabolus. Etiam maior est omnium. Audiens Cyprianus virtutem christi: christianus effectus est. & pro christo passus. Unde dicit Chrysostomus. Require in regationibus. S. Unde dicit in euãgelio Nicodemi. quãdo christus ad

inferos descendit exclamauerunt demones
Victi sumus a te. Require ix. sermone de
resurrectione D. ¶ Tertio dico ꝙ ter-
tiū salutare est infidelitatis ⁊ erroris extin-
ctio. Erat enī mūdus in tenebris infidelita
tis ⁊ erroris ꝯstitut⁹. Nā aliq̄ adorabāt so-
lem. aliq̄ lunam. aliq̄ ydola. ⁊ sic errabāt ido
la adorādo ⁊ a via ꝟitatis declinādo. quod
sapiēs cōquerit. Sap. v. Errauimus a via
ꝟitatꝭ ⁊ lumē iusticie nō luxit nobis. Jdō cū
xp̄s passus est dedit nobis lucernā. i. sctā
crucē q̄ totum mūdū illuminauit. ⁊ in ea
cruce potest iam q̄libet scire ⁊ videre quid ī
ꝟitate sit adorandum. Unde dicit Esaie. xi.
In die illa radix iesse. i. crux xp̄i stat ī signū
ꝑplo₄. s. in ecclīa ip̄m gētes dep̄ . ⁊c̄. Req̄re
in alio festo. s. exaltatiōis. Un̄ de hoc hēmus
figurā Apoc. x. vbi Joh. dixit. Uidi angelū
fortē descēdētē de celo amictū nube ⁊ iris in
capite eius: ⁊ facies ei⁹ erat sicut sol. Sequi
tur. Et posuit dextrum pedē supra mare. sini
strū aūt super terrā. Sp̄ualiter exponendo
angelus iste est xp̄s deus ⁊ homo q̄ fuit ami
ctus nube. i. humana carne. ⁊ iris in capite
eius. i. sancta crux quā ipse portauit ad locū
caluarie in capite ⁊ super dorsū. ⁊ facies ei⁹
sicut sol. ꝑ quē intelligit fides qua credim⁹
dei filiū pepēdisse in cruce. Un̄ sctūs Petr⁹
vocat fidē lumē cum dicit. i. Petri. ij. Uoca
uit nos de tenebris in admirabile lumē suū.
id est fidē. qua fide etiā cognoscim⁹ christū
esse saluatorē passum in cruce ac eū adoran
dū. Cuius etiā exēplum hr̄. Req̄re in sermo-
ne Lucie ⁊. Unde ꝑpter hāc illuminatiōē
fidei dicit Joh. Chrys. ꝙ cicatrices
xp̄i in iudicio erunt lucidiores radijs solis.
quā illuminatiōem receperūt sancti patres
in limbo existētes quādo xp̄s ad eos venit.
⁊ erūt oīes q̄ sederūt in tenebris ⁊ vmbra
mortis. Qd̄ notat per hoc ꝙ posuit pedes su
os dextrū supra mare ⁊ sinistrū super terrā.
Qd̄ bn̄ ondit nobis in euāgelio Nicodemi
vbi d̄r quō Karinus ⁊ Leucius recitauerūt
iudeis qualiter xp̄s sctōs p̄res illustrauit.
¶ Quarto dico ꝙ quartū bonū salutare
qd̄ xp̄ian⁹ haurit a deo qd̄ per supremū bra-
chiū intelligit est paradisi apertio. Jdō scri-
ptum fuit ibi nomē iesus. i. saluator. Celum
enī erat clausum multis ānis ⁊ oīes antiq̄
patres ad infernū descēderūt. ⁊ nullus pote
rat ante ascēsionē domini in celum intrare.
Require in festo ascēsionis. Qd̄ totū per cru
cem ⁊ passionē xp̄i factū est. ideo in signum
huius Stephanus post passionem vidit ce-
los apertos. vt d̄r Actuū. vij. Jdeo crux dici
tur clauis regni celo₄. Un̄ Esa. xxij. dic̄ do-
minus. Potestatem dabo in manu eius et
dabo clauem domus dauid super humerū
eius. ⁊ aperiet ⁊c̄. In signum huius dicitur
de latrone in euangelio Nicodemi. ꝙ cū om-
nes sancti dixerunt ad eum. Quis es tu ⁊c̄.
Unde crux sancta figuratur nobis in virga
aurea de qua dicit Hester. v. ꝙ nullus pala-
tium regis Assueri intrare audebat nisi au
rea virga extensa ipsum introduceret. quod
fuit signum placationis ⁊c̄. Sic nullus po-
terat intrare palatium celi eterni regis nisi
extensa virga aurea. id est sancta cruce. ⁊ idō
signū sancte crucis impositū est nobis in ba
ptismo vt illo ostenso post mortē sine cōtra-
dictione intromittamur. Jdeo dicit aposto
lus ad Galath. vi. De cetero nemo mihi mo
lestus sit. Unde Augusti. dicit de predictis
quatuor. Per mortē christi de morte ad vi-
tam. de luctu ad gaudium. de tenebris ad lu
cem. de exilio ad patriā vocati sumus. Qua-
re bene dicit thema. Qui me inuenerit inue
niet vitā ⁊ hauriet salutem a domino. Qd̄
prestare nobis ⁊c̄.

De dignitate sacerdotis. Sermo. xxv.

Hic est melchisedech

h sacerdos dei summi. ad Hebre.
vij. ⁊ Notate charissimi ꝙ
sacerdos debet venerari ꝓpt̄ tres causas
⁊ dignitates. Primo quia est mediator in-
ter deum ⁊ hominem. Secundo quia potest
soluere peccatorem. Tertio quia potest no-
bis p̄stare saluatorem. De primo dicit Ari-
stotelis. ij. Ethico₄. Bonum commune est
diuinius ꝙ priuatum. ⁊ sacerdos est com-
mune bonum oībus peccatoribus existēs
mediator orando pro eis. Unde Leuiti. iiij.
Sacerdos rogabit pro eo ⁊ pro peccato suo
⁊ dimittet illi. ecce quomodo est mediator
inter peccatorem ⁊ deum. Unde angelus dei
vocatur. Malachie. ij. Labia sacerdotis cu
stodiūt scientiam ⁊ legem requirent ex ore
eius. quia angelus domini exercituum est.
Ecce quomodo requirit eos esse sapientes.
quia homines debent vitam suam s̄m do-
ctrinam eorum regere. quia ipsi angeli ⁊ nū
cij dei sunt medij inter mittentem ⁊ eos q̄-
bus mittuntur. Stat ergo sacerdos tanquā
mediator in missa orans pro populo viuo.

dicens. Memento dñe famulorum famularumq̃ tuarum ⁊c. Hoc idem facit orans sc̃do pro defunctis offerens hostiã viuã filiũ dei deo patri suo ꝑ peccatis viuorum ⁊ mortuorum. Vñ ergo digne facit. Postea dicit cũ magna fiducia. Ite missa est scȝ hostia filius ꝑ vob. Unde merito est venerandus. sed tamẽ nõ semp exauditur propter peccata hominum Iere. xiiii. Noli orare pro populo illo. quia scȝ pleni sũt peccatis. ꝑpterea nolo te exaudire. Aliquãdo etiã nõ exaudit̃ propter peccata propria. Prouer. xxi. Hodie impiorum abhominabiles deo ⁊c. De sc̃do dicit Aristoteles. iii. ethicorum. Illud qđ facit maiꝰ bonum est eligendũ. Sed sacerdos facit maximũ benũ hoiez saluãdo a peccato. ergo maxime est eligendus ⁊ venerandus. Math. xvi. Quodcũqȝ solueris sup terrã erit solutum ⁊ in celis. Unde firmiter credendum ẽ q̃ñcũqȝ sacerdos manũ suã ponit super caput penitentis ⁊ dicit hec verba intẽtione soluendi. auctoritate qua fungor ⁊c. statim penitens absolutus est a peccatis suis oibꝰ confessis cõtritis ⁊ oblitis scȝ a culpa q̃uis nõ a pena scȝ temporali hic ꝑagenda vel in purgatorio pro quãtitate peccati. Luc. xvii. Ite ostendite vos sacerdotibus. s. cõtritione ⁊ confessione. ⁊ sic debent mũdari. Et seq. tur dum irent mundati sunt. Bernardus. Ubi confessio ibi pulchritudo in conspectu dei. quia omnia in confessione mũdantur Ideo merito sacerdos secundo est venerãdus. De tertio dicit Aristo. iiii. phisi. Omnis magnitudo ẽ cõtinua. Et quia Jesus voluit facẽ rẽ magnã. s. de pane corpꝰ suũ ⁊ de vino sanguinẽ suũ voluit illa continuari ꝑpetualiter. Dans talem potestatẽ apostolis suis ⁊ consequẽter oibus sacerdotibus. Luce xxii. Hoc facite in meam cõmemorationez. quod extenditur in finem mũdi. q2 ibi celebrauit suam primã missam ⁊ ordinauit primos sacerdotes. q̃bus dedit potestatem hoc faciendi. ⁊ tũc vlterius nobis qđ firmit̃ est credendum cum sacerdos dicit illa verba quinqȝ sanctissima q̄ ibi fit de pane verum corpus Christi. ⁊ de vino verꝰ sanguis. nec tamen corpus sine sanguine nec sanguis sine corpore. sed fit vnum corpus verũ ꝑfectũ. Joh. vi. Ego sũ panis viuus qui ď celo descẽdit. ⁊ hoc sacramentaliter. Et hoc facit ꝑ ministeriũ sacerdotis. qđ etiã nõ angeli facere possunt. q2 talis potestas data est solũmõ sacerdotibus. Richardus super cãtica. Insigni priuilegio sacerdotis stupet celum. miraẽ t̃ra. vereẽ hõ. dyabolus cõtremiscit. infernus exhorret. veneraẽ angelica celsitudo. Vñ Grego. Sic sacrificiũ istud instituit cuius officiũ committi voluit solis presbyteris vt sumant ⁊ dent ceteris.

De diuisione apostolorum. sermo. xxvi.

Venite ad me omnes q̃ laboratis ⁊ onerati estis ⁊ ego reficiam vos. Uerba ꝑmissa Math. xi. c. sunt scripta ⁊ ad laudem oĩm aplorum sũt dicta quorũ hodie diuisio colitur. ⁊ sunt v̄ba saluatoris sanctos apostolos ad conuiuium inuitantis post certamẽ laboris talibus verbis eos alloquens. videlicet. Uenite ad me oẽs q̃ tribulationes ⁊ passiones ꝑ me sustinuistis ⁊ ego reficiam vos in celesti conuiuio sex refectionibꝰ vos reficiendo. Prima est sanitas sine languore Secunda quies sine labore. Tertia est amicicia sine corruptione. Quarta est gaudium sine tedio. Quinta est vita sine termino. Sexta est omnium bonorum cõprehensio. Quãdo dominus volebat mittere discipulos in mundum ꝑdicare cõuocauit eos ⁊ dedit eis v̄tutẽ ⁊ potestatem sup oĩa demonia. ⁊ vt languores curarent ⁊ misit illos ꝑdicare regnum dei ⁊ dixit eis. Ecce ego mitto vos sicut oues in medio luporum. Sed nolite timere quia ego semper vobiscum sum. Sicut me misit pr̃ sic ego mitto vos ĩ mũdũ. Ite ergo ĩ mũdũ vniuersum ⁊ ꝑdicate v̄bum dei oĩ creature coram regibus et principibus dicentes. Appropinquabit in vos regnum dei. Et tunc diuiserunt se apostoli iuxta verbum dñi in vniuersũ mũdũ. Vñ de eis sctã canit ecclia. In oẽm terrã exiuit sonus eorum. Sciẽdũ autẽ q̄ sancti apostoli pro dño multa sũt passi. ⁊ ideo dixit dominus eis. Uenite ad me oẽs ⁊c. M Prima refectio qua refecit dñs aplos suos ⁊ alios fideliter laborantes ⁊ fideliter seruientes. est sanitas sine languore ita q̄ de cetero nunq̃ infirmãtur. Sciendum aũt q̄ infirmitas in hoc mũdo infligitur homini multiplici de causa. Pria causa vt deus ꝑ eaȝ laudeẽ. Scđa cã vt hõ ꝑ eã emẽdeẽ. Tertia cã vt meritũ hominis ꝑpẽ eã cumuleẽ. De prima. s. q̄ deꝰ ꝑ eã laudeẽ legimus Joh. xi. q̄ fraẽ Marie magdalene ⁊ Marthe lazarus infirmatur moriẽ. et excitaẽ vt glorificeẽ deꝰ ꝑ eum. De scđo. s. q̄ hõ ꝑ eã emendeẽ patet ꝑ psalmi-

sta dicentes. Multiplicate sunt īfirmitates eorũ postea accelerauerũt. De tertio. s. q̄ meri hois cumulet. Legit. ij. Cor. xij. Cũ em̄ īfirmor tũc fortior sũ. s. meritis τ virtutibus. Satis em̄ q̄ sanitas sine languore hic ī mũdo multũ desideraẗ s̃ minime habeẗ. Quare hoc certe iõ quia natura hois ē debilitata ī tantũ τ quotidie debilitaẗ q̄ hõ nõ diu põt eē in vno statu. s̃ de die in diē deficit homo in virib⁹. Vñ psalmista clamat ex pte oĩm nẽm. Miserere mei dñe qm̄ infirm⁹ sũ τc. Istud desideriũ īplenit dñs in discipul' suis quia eos īntantũ sanauit q̄ de cetero nũq̄ īfirmanẗ. qd adhuc implebit in oĩbus fideliter sibi seruientibus. ibi in patria erit sanitas τ sana eternitas. Secunda refectio ē quies sine labore quã pmittit nobis domin⁹ Math. xi. dicẽs. Tollite iugũ meũ sup vos s. laborẽ in hoc mũdo. τ discite a me. quia mitis sum τ humilis corde τ inuenietis requiem animabus vestris. Hoc fecerunt apostoli. Fideliter em̄ laborauerũt τ deo diligẽter seruierũt in mũdo. τ ideo eternas reges possident in celo. Tota vita p̃sens in q̄ iam sumus labor ē τ diuersimode q̃rit homo requiem τ nõ inuenit. quia non est locus vere requiei nisi in celo. Hoc scripsit Gregorius dicens. Perfecta requies in hac vita nõ est sed sola vera requies est in eterna vita. Si enim homo mercedem laboris τ requiẽ eternam quã dominus dabit post laborem cogitaret multo libentius τ forti⁹ laboraret. Unde hortatur nos Bernardus dicẽs. Si labor terreat merces īuitat. q̄ scz merces eterna est tam magna q̄ nõ põt mensurari. tam multa q̄ nõ potest numerari τ finiri. tam p̃ciosa q̄ nõ põt estimari. Sed pigris τ deo non seruientibus dicit dominus Jere. xvi. Vos aũt eijciam ī terram alienam quã ignoratis τ ibi seruiet͛ dijs alienis scz demonijs qui nõ dabunt requiẽ die noctuq̄z. g̃ si eternam requiem possidere volumus in celo. tunc debemus fidelit͛ laborare in mundo.

¶ Tertia refectio est amicicia sine corruptione. i. amicicia vera sine omni inuidia. Amicicia stabilis τ vera valde raro inuenitur ī mũdo. Hoc scribit ppheta Jere. dicẽs Oĩs amicus. i. oĩs qui videtur tibi amicus fraudulenter incedit nec pater diligit filiũ sicut deberet nec puer patrem. Hoc probat Math. in euãgelio dicens. Tradet aũt frater fratrem in mortem. τ p̃r filiũ. τ sic nec fides nec amicicia est sup terram. Qui hodie est amicus cras ē inimicus τ odit te. τ sic amicicia huius mundi falsa τ instabilis ē. Sz vera τ stabilis amicicia sola est in celo. quia ibi veri amici nostri sunt Maria cum omnibus virginibus. Petrus cum oĩbus apostolis. Laurẽtius cũ oĩbus martyribus. Martinus τ nicolaus cũ cõfessoribus. scũs Michael cũ oĩbus angelis. Ibi verus amicus est Jesus xp̄s cum toto agmine, curie celestis. De hac amicicia scribit Anselm⁹ dicẽs. Si de amicicia querit͛. τ vbi vera sit: certa τ vera in celo. quia oẽs ibi existentes diligũt deũ plus q̄ seip̃os. Sciendũ aũt q̄ hõ triplici de causa inducitur ad hãc celestem amiciciam. Prima est cõtemptus mũdi. de h̃ scribitur Jaco. iiij. Qui voluerit amicus esse huius seculi inimicus deo constituitur. g̃ mũdum cõtemnamus vt amiciciã dei acquiramus. Scd̃a ē obseruantia diuĩ p̃cepti h̃ ipse dñs dixit Joh. xv. Vos amici mei estis si fe. que pre. vo. Tertia ē mũdicia cordis. hoc Prouer. xxij. legimus vbi d͛r. Qui diligit cordis mũdiciã amicũ habebit regem. s. Jesuz xp̄m regem celi τ terre. Hoc īpleuerunt scti aplĩ. q2 mũdũ cõtempserũt. p̃cepta dei impleuerunt τ seruauerunt. τ cum hoc cordis mundiciam seruauerunt. τ sic deum dilexerunt. et ideo amicicia eterna sunt refecti.

¶ Quarta refectio est gaudium sine tedio. Non enĩz est aliquod gaudium super terram q̄n homo aliq̃n afficiatur tedio. s̃ verũ τ p̃fectum gaudium solũ ē in celo. vbi mille anni videnẗ sicut vna dies. Oẽ enim gaudium solum ɔsistit in facie diuina que tam ɔpulchra est q̄ Bern̄. dicit. Ocul⁹ nõ vidit nec aur͛is audiuit. nec ī cor hois ascẽdit. Quãta claritas. q̃nta suauitas q̃nta nobis in illa visione erit iocũditas. qñ videbimus deũ facie ad faciẽ. q̄ ē lux illuminatorũ. req̄s exercitatorũ. vita viuẽtiũ. corona vincẽtium. s. vicia τ pctã. de q̄ gaudio scribit btũs Aug. d. O gaudiũ sup gaudiũ excellens omne gaudium qñ veniã ad te videã dñm meum Jhm xp̄m. in tali gaudio apostoli sunt refecti in celo. Quinta refectio est vita sine termino. Vita presens finem habet sed nescitur quando aut quomodo. de quo scribit Bernardus dicens. Certum est q̄ morieris τ incertuz quomodo. quando. vbi. Quia nihil certius morte. τ nihil īcertius hora mortis. Ideo hortatur nos Augustinus dicens: Si vis bene mori disce bene viuere. nunq̄ em̄ bene morieris si nõ bene vixeris:

Unde Sap. Iusti in ꝑpetuū viuēt. ⁊ sancti apostoli ⁊ oēs dei diligētes viuēt in eternū. Sexta refectio ē omniū bonoꝝ apphensio. Hoc em̄ scribit Iohes dicēs. In illa die scʒ refectiōis vestre quādo reficiet vos dn̄s om̄i bono nō peteția q̄cq̄. sʒ accipietis q̄tūʒ placet. Ibi accipit q̄libet homo iustus gaudiū ⁊ solatiū sine mēsura quātum vult ⁊ desiderat. Unde Aug⁹. O q̄ hoc gaudio fiueř quid illi erit. q̄d illi nō erit. certe q̄cq̄d velit erit. ⁊ q̄cq̄d nō vult nō erit. Modo ꝯcludit sensum s̄monis hui⁹ in vna aucte dicēs. ibi scʒ in celo ē vita sine morte. est quies sine labore. salus sine egritudine. lux sine nube. dies sine nocte. ⁊ pax sine fine. O q̄ beati qui ibi venerūt sic apl̄i dn̄i q̄b⁹ dicit Mat. xxv. Uenite benedicti prīs mei ⁊ possidete vobꝭ paratū regnū ab initio seculi.

De penitentijs. Sermo. xxvij.

Penitentiaʒ agite ⁊

appropinq̄bit vobꝭ regnum dei. Mat. iij. Sed q2 nō est tp̄s penitēdi. notandū est q̄ tres sunt partes penitentie. scʒ ꝯtritio. cōfessio. ⁊ satisfactio. ¶ Circa ꝯtritiōem nota. ad veram ꝯtritioneʒ quatuor reqrunř. In cōtritiōe siq̄dem dʒ eē dolor peccati cōmissi. itētio cauēdi. ꝓpositū ꝯfitēdi ⁊ satisfaciēdi. ⁊ spes veniā impetrandi. Primo dico q̄ in cōtritiōe debet esse dolor peccati cōmissi. ps. Dolor meus in cōspectu meo semꝑ. Unde ꝯtritio d2 quia ī ea cor ꝯteritur. ⁊ quia scinditur pre dolore. Ioel. ij. Scindite corda vr̄a ⁊ nō vestimēta vr̄a. Aug⁹. Continue dolēdum est de petō. quod manifestat ipa dictionis ꝟtus. Penitē em̄ est penā tenere. vt semꝑ teneat in se vlciscēdo qđ cōmisit peccādo. O petōr si attendēs quid per petm̄ perdidisti. q̄d incurristi quis sit quē offendisti. vtiq̄ doleres. Perdidisti amiciciam totius trinitatꝭ. angeloꝝ. apl̄oꝝ. ⁊ omniū sctōrum. decorem anime. suffragia ecclesie. incurristi laqueos fortissimos. hostes crudelissimos. statū periculosum. horribile precipiciū. defectū gratie. ⁊ mortem anime. Offendisti eum qui te creauit. pro te mortem sustinuit. multa beneficia contulit. ⁊ eterna ꝓmissa repromisit. Si hec iugiř cogitares vtiq̄ doleres pro peccatis ⁊ fleres exemplo beate marie Magdalene que tantum pro peccatis fleuit q̄ christi pedes lauit lachrymis. Sed heu quidam ita miseri sunt ⁊ habent cor adeo peruersum q̄ multū dolent de perditione pecunie ⁊ flent amicoꝝ mortem. sed de amissione gratie. ⁊ de morte ꝓprie anime nesciūt dolere. Contra quos inuehit Aug⁹. dicens. Sciat se culpabiliř durum qui deflet temporis damna ⁊ mortem amici. ⁊ dolorem peccati nō ostēdit in lachrimis. Fac ergo s̄m ꝯsilium ꝓphete. Thren. ij. Deduc quasi torrentē lachrymas per dieʒ ⁊ noctē. ⁊ nō des requiē tibi. neq̄ taceat pupilla oculi tui. Si hec feceris ⁊ toto corde defleueris peccata. deus vtiq̄ te exaudiet. ps. Lauabo per singulas noctes lectū meū. id est conscientiam. Sequitur. Exaudiuit dominus vocem fletus mei. ¶ Secundo in cōtritiōe debet esse intētio cauendi. Ioh. viij. Uade ⁊ amplius noli peccare. Gregori⁹. Penitentiam agere est preterita mala plāgere ⁊ plangenda iterum non committere. Nam qui sic aliqua deplorat vt tamen alia committat: adhuc penitētiā agere: aut ignorat: aut dissimulat. Audi o peccator qui doles de vno peccato ⁊ vis cōmittere aliud. q̄d aliud agis q̄ si dedisses alapam vni ⁊ peteres veniam ⁊ manū haberes extensaʒ ⁊ dares ei aliam. nunquid ignosceret tibi. certe nō q2 poti⁹ videris subsannare q̄ veniaʒ petere. Sic sublanias quando veniaʒ petis de vno ⁊ aliud vis committere. Isido. Irrisor est ⁊ non penitens qui adhuc agit qđ penitet. nec videtur deum poscere subditus. sed subsannare superbus. Tertio in contritione debet habere propositū confitendi. ps. Dixi confitebor aduersum me iniusticiam meam domino ⁊ tu remisisti impietatē peccati mei. Cassiodor⁹. dixi. id ē deliberaui. Magna dei misericordia que ad solam ꝓmissionem peccatum dimittit. Uotum em̄ pro opere iudicatur. Magister s̄niarū lib. iiij. c. ix. dic. Uere penitens non est qui confitendi votū nō habet. Confessio em̄ in ꝓposito est si adest facultas. Audi petōr si toto corde doleres d̄ peccatis. si sanguineas lachrimas funderes ⁊ nō haberes ꝓpositū cōfitēdi nunq̄ inuenires gratiam. Prouer. xxviij. Qui abscondit scelera sua nō dirigeř. qui aūt confessus fuerit ⁊ reliquerit ea misericordiā consequetur. Sed dicis. tā feda ⁊ imūda sunt petā q̄ verecūdor ea dicere. Noli hoc dicere. imo quia feda sunt dic vt emūderis. Esa. xliij. Dic tu iniq̄tates tuas vt iustificeris. Propter qđ dn̄s precepit leproso. Uade ostēde te sacerdoti.

doti. Luc. v. imo si modo nõ vis cõfiteri sa-
cerdoti. toti mũdo reuelabunt pctã tua i iu-
dicio. Sm illud Nau. iij. Reuelabo pudenda
tua in facie tua. ⁊ ostẽdã in gẽtib' nuditatẽ
tuã. ⁊ regnis ignominiã tuã. Stultus esset
qui hr̃et vulnus ⁊ veniret ad medicũ q̃ pos-
set eum curare ⁊ nollet ei patefacẽ. Sic stul
ti sunt oẽs q̃ veniũt ad ꝯfessionẽ ⁊ occul-
tãt pctã. vel omnino tacẽdo vel se excusando
vel ita obscure vel ita curiose dicendo ꝙ sa-
cerdos nõ pt scire q̃d intẽdãt. Nõ pt medic'
vulnerato sufficiẽter cõsulere nisi vuln' vi-
deat. Sic nec sacerdos pctõri nisi pctm̃ co-
gnoscat. ¶ Quarto in cõtritõe debet eẽ
spes veniam ĩpetrãdi. ps. Sperate in eo om-
nes cõgregatiões ppli. effundite coram illo
corda vestra. q̃si dicat. Si habueris verã cõ-
tritiõem necesse ẽ vt habeas spem sine q̃ cõ-
tritio vera esse nõ põt. Noli dicere cũ Cayn
Maior est iniq̃tas mea ꝙ vt veniã merear
Gen. iiij. Judas desperãs laqueo se suspẽdit
⁊ plus offendit deũ desperãdo ꝙ eũ traden-
do. Sed forte diceres multa sunt pctã mea
⁊ tam magna ꝙ dñs nunꝙ remittet mihi.
Noli hoc dicere. Cogita ꝙ mĩsdia dei sem-
per maior est cum sit infinita. ps. Misericor
dia tua magna est super me. ⁊ eruisti animã
meã ex inferno inferiori. Et alibi. Misĩdia
dñi plena est terra. Audi ꝟbum ꝯsolatoriũ
Si mille pctã mortalia cõmisisses. si christũ
manib' tuis crucifixisses. si oẽs apostolos
⁊ martyres occidisses. si nõ haberes copiaz
sacerdotis. si loq̃ui nõ posses. ꝟ cogitares tã
tum in corde. Deus ppitius esto mihi pctõ-
ri. toto corde doleo ꝙ vnꝙ te offendi. Si sic
morereris nunꝙ descẽderet aĩa tua in infer
nũ. Audi dñm ꝑ pphetã dicẽtẽ. In quacun
q̃z hora pctõr ingemuerit. oĩm iniq̃tatũ sua-
rũ nõ recordabor amplius. Ezech. xviij. Si
adhuc dubitas respice Mariã magdalenã
Petrũ. Paulũ. Latronẽ. Dauid. Longinũ
q̃ transfixit latus dñi. Unde loq̃tur egregi'
ꝟsificator. Spem dat latro. dauid. paulus
petrus atq̃z maria. Perfidus inspiciat petꝝ.
predoq̃z latronẽ. Crudelis paulum. q̃rẽs
terrena matheũ. Zacheũ cupid'. imũd' car
ne mariã. Chrys. dicit. Talis mihi crede est
erga homines pietas dei ꝙ nunꝙ spernit pe-
nitentiam si ei sincere ⁊ simpliciter offerat.
Etiam si ad summũ quis peruenit maloꝝ
⁊ inde velit reuerti ad veritatis viã suscipit
libenter ⁊ recipit. ⁊ facit oĩa quatinus ad
priorem reuocet statum ⁊c.

De nouo anno. Sermo. xxviij.

Vocatum est nomẽ eius Jesus. Luc. ij. Audistis thema introductiõem. formo talẽ
rõnem. Q̃nia xp̃o fuit collatuz vt per ipsum
saluaretur gen' hũanũ. digne est ergo voca-
tum nomẽ eius iesus. pz ꝯsequẽtia. q̃r nomi-
na debẽt imponi a ppꝛietatib' rerũ. iiij. Me-
tha. Uide postillã Nicolai de lyra sup euãge
liũ. Dicit eñi Bernh. in soliloq̃o. Gaudete i na
tali iesu vestri o patriarche q̃r in eo cõpleta
est oĩs expectatio vestra. Ecce sublimis ẽ
valde. ⁊ benedicent in ipo semie vro. oẽs
gẽtes. sicut olim pollicitus est sermo diuin'
Gaudete ergo in iesu magno. Et Abacuc p
pheta. Exultabo inq̃t i deo iesu meo ⁊c. Cha
rissimi ꝯsuetudo est terre vt amic' det ami-
co enceniũ. ⁊ q̃a argẽtum ⁊ aurũ nõ est mi-
hi eo ꝙ regnũ mũdi ⁊ omnẽ ornatum eius
ꝯtempsi ppt amorem dñi mei iesu xp̃i. Q̃d
aũt habeo per grãm dei hoc vobis do. Unde
spũaliter volo hodie q̃ntuplicẽ statum ence
niare p nouo anno. pmo ꝟgines. secũdo vi
duas. tertio ꝯiugatas. q̃rto religiosos. quin
to pctõres. tria munuscula cuilibz statui spi-
ritualiter largiẽdo. ¶ Primo do ence
niũ ꝟginib'. sertum de folijs lilioꝝ quo orne
ris. Secũdo mysteriũ musicale quo gratule
ris. Tertio dilectũ diuinalẽ quo delecteris.
O ꝟginale decus assigno tibi p encenio seu
nouo ãno sertum spũale de folijs lilioꝝ con-
textũ. Naz sicut flos lilij est totaliter alba ⁊
candida. sic ꝟginalis castitas debet eẽ clara
tam ab intra ꝙ ad extra. Nam sm Ambro.
Uirginitas supgredit̃ cõditiõem hũane na
ture p quã hoĩes ãgelis assimilant̃. Maior
tñ est victoria ꝟginũ ꝙ angeloꝝ. q̃r angeli
sine carne viuũt. ꝟgines in carne triũphant
Figurã habem' in Apoc. ꝙ Johes euãgeli
sta voluit adorare ãgelũ ꝟ ipe renuit dicẽs
Uide ne feceris. ꝯseru' eñi tu' sum ⁊ fratrũ
tuoꝝ. Hic etiã Amb. ait. In carne pret car-
nẽ viuere. nõ terrena vita est ꝟ celestis. q̃re
ꝟgines merito habebũt sertum de folijs li-
lioꝝ. q̃a ppt mũdiciã ⁊ castitatẽ lilio cõpa-
rant̃. q̃r inter oẽs flores est mundissima.
Et nota sicut liliũ habet sex folia. sic in ꝟgi-
nibus debẽt esse sex ꝟtutes q̃ sunt vere ꝟgi
nitatis signa ⁊ cause cõseruatiõis ꝟginitatꝭ
Per pmũ foliũ intelligit̃ sobrietas. q̃d foliũ
lacerat excessus cibi ⁊ potus quasi q̃dam
spina que via est ad luxuriam. Unde Loth

Gen̄.xix.postq̄ egressus est de sodoma q̄ p-
pter immūdiciā ⁊ gillom perierat.⁊ ipse ebri
us fuerat de vino fornicatiōem cōmisit cum
pprijs filiab⁹.quare ꝟgines debēt se cauere
a crapula ⁊ a gula cibi ⁊ potus in quo est lu-
xuria.ad qđ hortať dn̄s Luc.xxi.Attendite
ne grauētur corda vestra in crapula ⁊ ebrie
tate.ſ3 cibus tu⁹ sit i pondē ⁊ ī mēsura. Hec
aūt sobrietas cōpetit ꝟginibus vt conserue-
tur virginitas. Per secūdū foliū intelligitur
modestia ſmonis siue loquendi.q2 vt dicit
Sapiēs.In multiloquio nō deerit peccatū.
Et aplus.Nolite seduci.Corrūpūt em̄ bo-
nos mores colloq̄a mala siue praua.Hiero.
Sit sermo ꝟginis prudēs.modest⁹.⁊ rar⁹.
q2 ppter imoderātiam loquēdi īpudicicia
gn̄ať nō tm̄ q̄ aīa maculať ſ3 etiā corp⁹. De
quo hēmus figurā de sorore Moysi.q̄ cū de-
traxisset mayſi ppter ethiopissam facta est
leprosa in signū vindicte q̄ de⁹ nō vult detra-
ctiones fieri in ꝟginibus. Per tertiū foliū
intelligiť ꝟecūdia ⁊ fuga occasiōis peccādi.
q2 quādo ꝟgines tēptanť tūc nullo mō de-
bent ꝯsentire ⁊ verecūdari debēt.nec etiam
debēt dare occasionē peccādi.Unde legiť.ij.
Reg.xiij.q̄ Thamar corrupta fuit ab amō
fratre suo.q2 sola fuit cū eo in thalama.Eti
am legim⁹ in Gen̄.q̄ Joseph tēptatus fuit
ab vxore dn̄i sui.ſ3 nō acquiescens fugit ⁊c.
Bern̄.Solēt ꝟgines que ꝟe ꝟgines sūt sp
pauide ⁊ nunq̄ secure eē.⁊ vt caueāt time-
nēda etiā tuta ptimescere. Per quartū fo-
lium intelligiť labor.ſ3 spina lacerās est q̄es
ignauia.vel ociositas q̄ est via ad luxuriam
Ezech.xvi. Hec fuit iniq̄tas sodome soror
tue.supbia.saturitas panis.⁊ vini abūdan-
tia.⁊ ociū. Per q̄ntū foliū intelligiť asperi
tas ⁊ humilitas vestiū.Unde legiť de Johe
baptista.Math.iij.q̄ habebat vestimētum
de pilis cameloꝝ ⁊ zonā pelliceā circa lūbos
suos.Sed spina lacerās foliū istud est sup-
bus habit⁹ vel mollis ⁊ via ad luxuriā.Nu-
meri.xxv.Filij israel fornicati sunt cū mulie
rib⁹ moabitarū q̄ se ornauerāt in vestimen-
tis p̄ciosis deauratis ⁊ margarit̄.Per sextū
foliū intelligiť custodia q̄nq3 sensuū vt ē vi-
sus.vt videre vana mala:⁊ audire vana est
velut spina lacerās:⁊ via ad luxuriā.vt pa-
tet in Dyna filia Jacob q̄ egressa ē vt vidēt
mulieres regionis illi⁹ ⁊ corrupta est a Sy-
chen filio Emor.Gen̄.xxxiiij.Et dn̄s in euā
gelio.Qui viderit mulierē ad cōcupiscēdū
eam iam mechatus est eam in mente sua.

Item glo.Prouerb.vlt.Uirginitas corpis
nihil pdest vbi operatur corruptio mentis.
Qui habent ꝟginitatem corpis nō mentis
similes sunt sepulchris dealbatis exterius:⁊
interius ꝟmibus plenis.Item q̄uis virgi-
nitas siue castitas est optim⁹ stat⁹ tamē nō
valet sine charitate.vn̄ glo.Mat.xxv.Ca-
stitas sine charitate ē lampas sine oleo.q̄a
sicut lāpas sine oleo nō lucet.sic castitas deo
nō placet sine charitate.Et hec est cā quare
fatue ꝟgines nō recepte fuerāt ad nuptias
q2 nō habuerūt secū oleū charitat̄. ¶
Secūdo do ꝟginib⁹ cytharā spūalē i q̄ gra
tuleris.p quā intelligiť meditatio passiōis
xp̄i.Et causa ē.quia tu habes inimicos tuo
statim insidiātes quos fugere potes tāgēdo
cytharā passionis xp̄i.Passio em̄ xp̄i assila-
tur cythare i sacra scp̄tura ſm illud ps.Ex-
urge glīa mea.exurge psalteriū ⁊ cythara.
Nam sicut in hmōi instrumēto corde trahū-
tur ⁊ ſm lignū extēdunť.sic in ligno crucis
nerui corpis xp̄i fuerūt tracti crudeliť ⁊ ex-
tensi.In cuius cythara tu ꝟgo delectabiliť
lude ⁊ tui inimici fugiēt a te.In hui⁹ figurā
legim⁹.i.Reg.xvi.⁊.xviij.de Dauid quo per-
cutiebat cytharā corā rege ⁊ cessauit ira re-
gis.Sup quo dicit scholastica hystoria cir-
ca textū.q̄ qn̄ dauid pcutiebat cytharā reces-
sit spūs malignus a Saul.Nota hoc est qđ
dicit Bern̄.Cum me pulsat aliqua mala tē-
ptatio siue cogitatio.recurro ad vulnera xp̄i
Cum me p̄mit caro recordatiōe vulnerū dei
mei resurgo.Cum mihi diabol⁹ parat insidi
as fugio ad viscera misericordie dei mei:et
fugiet a me.In om̄ibus aduersitatib⁹ meis
nō inueni tam efficax remediū sicut vulne-
ra xp̄i:in illis secur⁹ requiesco ⁊ intrepidus.
Hec ille.Tertium encenū est q̄ do tibi di-
lectum amasiū ⁊ vocatum est nomen ei⁹ ie-
sus.⁊ sic ille erit sponsus tu⁹. Un̄ dic Bern̄.
in soliloquio.Gaudete inquit in iesu a virgi
nea ī ꝟginū sctificatore.O vos om̄es para
disicole virgines ⁊ angeloꝝ similes.quia ec
ce quē amastis.quē optastis.quē ardētib⁹
desiderijs expectastis.p cui⁹ amore sponsos
⁊ om̄ez ornatū seculi ꝯtēpsistis.summi reḡ
filium videtis nūc tenetis.in castis ei⁹ am-
plexionib⁹ quiescite.illum diligite pre oīb⁹.
illum in cordib⁹ seruate.illi seruite.Ille est
tam pulcher q̄ de pulchritudine eius sol ⁊ lu
na ⁊ om̄is creatura mirātur.Et qui eum di-
ligit ille diligetur ab eo. ¶ Secūdo do
vidue tria.Prima sertum de floribus viole

vt orneris illo. hoc est hũilitatẽ precipue tuo
statui competẽtem. Uiola eñ inter odorãtes
flores p̃mo orit̃ vt dicit Greg⁹. origo virtutũ
est humilitas. Quãto eñ viola semẽ sparsit
tãto capit plus de loco vbi crescit ⁊ odorem
ministrat. Sic tu vidua quãto eñ humilior
es in statu viduitatis tãto maioris meriti es
apud istũ cui nomẽ iesus. Item de humilita
te dicit Amb. Custos virtutũ est humilitas.
Itez sine humilitate audeo dicẽ virginitas
Marie deo nõ placuisset. Quã hũilitatẽ de⁹
semp̃ docuit. Uñ Math. xi. Discite a me q̃s
mitis sum ⁊ humilis corde. Itez humilitas
est triplex. scz sufficiẽs. abũdãs. ⁊ supabun-
dans. quã diuisionẽ innuit glo. sup Math.
iij. Sic decet nos adimplere oẽm iusticiam
id est hũilitatem. Dicit̃ eñ ibi. Perfecta hu-
militas habet tres gradus. Primus est sub
dere se maiori ⁊ se non preferre equali. Hic
est sufficiẽs quia sufficit aliquẽ esse sic humi
lem. ⁊ iste gradus omĩ iusto est necessarius
Secũdus gradus est se subsedere equali hic
est abũdãs. Tertius est subijcere se minori.
in quo est omĩs iusticia. Illã obediẽtiã xp̃s
adimpleuit. Item sciendum est q̃ de vera vi-
dua dicit ap̃ls. i. ad Thimo. v. Que vere vi-
dua est ⁊ desolata speret in deũ. ⁊ instet orati
onib⁹. ieiunijs. ⁊ vigilijs. Talis erat Anna
de qua legit̃ in euãgelio q̃ quotidie erat in
templo seruiens deo. Sic ⁊ tu vidua deuotis
orationibus insiste. solitaria loca quere. Et
notandũ q̃ color viole signat stabilitatem
seu fidelitatẽ. ad ostẽdẽdum q̃ licet spõsus
tu⁹ vel spõsa sit naturaliter mortu⁹ vel mor
tua: veruñ i tuo corde maneat spũal'r viu⁹
vł' viua. Uñ legit̃ de naturis aĩalium q̃ tur
tur amisso cõpari alterius copulã nõ req̃rit
s; per solitudinẽ incedit ⁊ memor predicte so
cietatis semp̃ gemit. solitudinẽ diligit. ⁊ a-
uiũ cõsortiũ fugit. ad ortos ⁊ agros ascẽdit
⁊ querit cibũ. sed cibo obtento iterum solita
ria loca req̃rit. Non sedet in ramo viridi sed
in arido. etiã nõ solet bibere aquã mundaz.
s; anteq̃ bibit inũdat aquã pede. In omni-
bus hijs monẽtur vidue. q̃ necessitate cor-
poris obtẽta iterum ad loca solitaria recur-
rãt ieiunãdo ⁊ deo seruiendo in humilitate
Ad q̃d monens beatus Hieron. dicit. Esto
paruus in oculis tuis vt sis magn⁹ in ocu-
lis dei. Tanto eñ eris apud deum preciosi-
or q̃nto fueris in oculis tuis despectior. Sit
ergo sertum tuum vidua ⁊ ornatus tuus vt
placere possis altissimo regi. ✠ Secun

dum donũ est monochordiuz in quo gratu-
leris. q̃d est instrumẽtum vnius chorde. per
quod intelligit̃ vnitas ⁊ simplicitas tue vi-
te. In isto instrumẽto spũaliter lude ⁊ dele-
ctare. q̃uis nõ generat alienam melodiam
tamen dulcẽ. Sic status vidualis bestior ẽ
q̃ matrimonialis. nam generat fructũ sexa
gesimũ ⁊ cõiugalis tricesimũ. Et est notan-
dum q̃ instrumentum monochorde ad con
sonandum cuz difficultate trahitur ⁊ diu nõ
persistit in musicali stabilitate. Sic moralit̃
tu vidua si tu anhelas mũdana gaudia. cor
poralia solacia. ⁊ temporales vanitates. illa
optime nequaq̃ possunt saluare tuaz famã
nisi cum magna difficultate. Tertio do tibi
pro nouo anno dilectum aduocatuz quo be
ne indiges in tuis causis. ⁊ vocatum est no-
men eius iesus. Dicit eñ Johes in canoni-
ca sua. Aduocatum eñ habemus apud pa-
trem dñm iesum xp̃m. Hec tria scz sertuz de
violis humilitatis. ⁊ monochordiũ vnitatis.
⁊ aduocatum apud iudicem equitatis sit tu
um encenium. Ille aduocatus debet tibi p̃-
esse in omnibus aduersitatibus ⁊ tribulati-
onibus tuis. ✠ Tertio do coniugatis
etiam tria pro nouo ãno. Primo do tibi ser
tum de rosis rubeis vt illo orneris. Rubedo
inter colores significat amorem qui p̃cipue
requiritur inter coniugatos. Hoc patet rati
one. Dicit eñ Arist. i. ethic. Simile simili est
amicũ. ⁊ mulier est cõsimilis viro s̃m dictũ
p̃mi artificis. Faciamus ei adiutoriũ simile
sibi. ergo merito debet eẽ amor ⁊ vnitas int̃
eos. Truncus rose habet stipulas acutas ⁊
non potest tangi nudis manibus. Sic amor
coniugalis omnẽ amorẽ alienũ carnalẽ de-
bet renuere ⁊ recusare. Et sicut rosa artifici-
aliter potest conseruari. vt dicit Theofrast⁹
in libro diuersarũ artiũ q̃ si rosa rori iniecta
fuerit in vase cooperto ⁊ in loco humido per
totũ annum potest cõseruari. Sic cum pati-
entia ⁊ silẽtio vni⁹ cõiugati tp̃e furoris alte
rius amor eorum roseus stabilitur. Dicit eñ in
Sap. Rũsio mollis frangit iram. s; s̃mo du-
rus suscitat furorẽ. Quia quanto fortius in-
sufflatur ignis tãto ampli⁹ augmẽtat̃. Et er
go diligẽter custodias sertũ istud. h̃ ẽ amo-
rẽ roseum. ⁊ tua fama sit q̃si flos rosaruz in
diebus vernis. ⁊ ẽ p̃mũ donũ. Secũdo do ti-
bi instrumẽtũ musicale. s. q̃nternã. ⁊ h; q̃tu-
or choros chordarũ. sic tu debes cõsiderare q̃
tuor. p̃mo te. secũdo coniugẽ. tertio liberos
tuos. quarto s̃uos ⁊ ãcillas tuas. Sed heu

raro inueniunt tales q̄ statū suū ꝓpriū ɔsi-
derāt q̄d vouerunt deo nec suos pueros di-
scūt quō ad vitā eternā debēt venire. sz po-
tius quō bonū tp̄ale pn̄t acq̄rere nec suos
τ ancillas inspiciūt. Et iō nō sūt fideles xp̄i-
ani. testāte ap̄lo. i. ad Thimo. v. Qui suoꝝ τ
maxime domesticoꝝ curā nō h̄nt fidem ne-
gant. In ista q̄terna ē ludendū: τ singula
ſm statū suū sunt regenda. Tertio do vob
heredē. τ vocatū ē nomē eius Jesus. Ipm̄
heredē bonoꝝ vroꝝ cōstituite dicētes cum
ꝓp̄ha. Dn̄s ps hereditatis mee. Hic nō est
seruus ſꝫ fili⁹. q̄ si filius τ heres p deū. Z
Quarto do tibi religioso de floribus ysopi
sertū. Herba ysopi facit clarā vocez. q̄ pur-
gat pectus. Hec herba conuenit clericis et
religiosis q̄ h̄nt verba dei p̄dicare τ diuini
officiū decantare. Exalta ḡ vocē tuā τ ānū-
cia pp̄lo tuo scelera coꝝ. Esa. lviij. Et cāta-
te dn̄o q̄ bn̄fecit vobis. p̄bendas largas τ
bn̄ficia cōcedēdo. Scd̄o do tibi instrumen-
tū musicale lutinā. Nota lutina est; instrum̄-
tū magnū respectu alioꝝ instrumentoꝝ. sic
tua vita dz eē in exēplū oīm statuū τ in se-
cularibus hoīb⁹ bonā τ scām vitā caula-
re. Si ludis istū tenorē fundati tecū sancti-
tudine vite exemplarit ɔcordabūt. Tertio
do tibi p dilecto p̄rem ɔsolatōis. De q̄ d̄r. ij
Coꝝ. vi. Immū dū ne tetigeritis τ ego re-
cipiam vos. eroq3 vobis in p̄rem. τ vos eri-
tis mihi in filios. Estote ḡ imitatores dei si-
cut filij kmi. τ ambulate in dilectōe sicut et
xp̄s dilexit vos. Seq̄t. Ut filij lucis ambula-
te. Ephe. v. Quinto do vobis pctōribus ser-
tū de ruta q̄ ē amarissima herba. p quā itel-
ligit pcti cognitio τ detestatio. Nā ruta cru-
de comesta acuit visū, vt dicit mgr̄ d̄ ꝓprie.
rerū. Sic tu peccator cognosce miserabilem
statū tuū. τ sic ex illo ꝓueniet detestatio pec-
catoꝝ cū amaritudīe. Esa. xxxviij. Recogi-
tabo tibi oēs ānos meos in amaritudine a-
nime mee. Nā ſm mgr̄m d̄ ꝓprietatib⁹ reꝝ.
Ruta iuxta ficū fecūdior erit atq3 crescit. sic
pctōr iuxta ficū miscdīe τ benignitatis dei ī
spūali vita cōualescit. Scd̄o do tibi instru-
mētū musicale. s. fiellā. q̄ tres chordas hz. p
q̄s intelligunt tres ptes pnīe. s. ɔtritio. con-
fessio. τ satisfactō. Applica. He tres ptes pe-
nitētie dulcificāt oīa alia instrumēta. i. sta-
tus τ aperiūt aures dei. Tertio do tibi pro
nouo āno pnū puerū. τ vocatū ē nomē ei⁹
Jesus. i. saluator q̄ te saluet ab oībus pctīs
tuis. Nō eñ offero tibi regē pōposum i cui⁹
p̄ntia paup nō audet appere. nō senē quez
times. nō iudicē quē metuas. Sz pnulū be-
nignū Jesum. i. saluatorē q̄ tibi p puo obse-
quio. i. affectōe cordiali deuoto tibi dabit ca-
strum sui p̄ris eterni. Unde Aug. dicit in p-
sona huius puuli. Cum esses inimicus p̄ri
meo recōciliaui te p me. Quādo int̄ siluas
τ mōtes errabas quesiui te. laborās sudaui
caput meū spinis apposui. man⁹ meas cla-
uis adieci. latus meū lācea apui tot vt dicā
iniurijs τ asp̄itatibus laceratus: sanguinez
meū fudi. aīam meā posui. vt cōiungerē te
mihi. τ tu p pctm̄ diuiders a me. Reuertē di-
lecte mi. accipe me puerū puū. pone me vt
signaculū sup cor tuū. τ dabo tibi coronam
vite. Hāc coronā tu ornātissime puer do ti-
ti p nouo āno. cū toto isto pp̄lo ſup̄dicto.

De dedicatione templi. sermo. xxix.

Emplū hoc sanctū

t igrediētes rex pie exandi dn̄e
Ita scribitur. iij. Regum. viij.
Et illa v̄ba sumpta sunt ex orōne salomo-
nis quā fecit in templo in hierusolē postq̄ e-
dificauerat illud τ intrauit in tēplū τ dixit.
Dn̄e deus si quis cognouerit plagam cor-
dis sui τ expanderit manus suas in domo.
hac tu exaudies in celesti loco habitationis
glorie tue. Ideo nō immerito dicitur. Tem-
plum hoc sanctum ingredientes rex pie τc̄.
A Nota q̄ dominus noster Jesus xp̄s
habet quattuor templa in quibus ip̄e essen-
tialiter manet. Primum est quelibet eccl̄ia
Secundum est cor cuiuslibet boni hominis
Tertiū est vterus Marie virginis. Quar-
tum ē regnū celoꝝ. Primum est quelibz ec-
clesia que edificat τ consecratur ad laudez
τ ad gloriā dei vt in ea dn̄m rogemus p pec-
catis τ tribulationibus nostris. Qd̄ bn̄ fi-
guratū ē in veteri lege q̄ quādocūq3 aliq̄
tribulatio onebat. tunc Moyses et Aaron
currebant in templum τ cum deuota orōne
clamauerunt ad dn̄m et liberati fuerunt. τ
hoc fecerunt nobis in exemplū cū in aliqua
tribulatiōe sumus debem⁹ currere in tēplū
dei. q̄ deuota orō multū placet deo in eccle-
sia. Et hoc ꝓpter tres causas. Primo ꝓpter
intuitum crucifixi. q̄ tūc statim maior inci-
tatur deuotio q̄ alibi. Un̄ dn̄s dixit per re-
gem Salomonē. ij. Parali. vij. Elegi τ san-
ctificaui mihi locū istū vt nomē meū sit ibi

vlcꝫ in tempiternū scꝫ inuocandū ⁊ laudandum. Unde dominus dixit. Domꝰ mea domus orationis vocabitur. ⁊c̄. Secundo bonum est orare in ecclesia ꝓpter magnā virtutem verborum. quia epalis benedictio q̄ facta est in ecclesia confert oranti salutē et orō ꝯfert ⁊ meret magnā grāꝫ ⁊ maiorē ꝙ̄ petit. Unde dicit Grego. Quicquid hō iuste ⁊ recte petit quod nō est ꝯtra salutem anime sue. de hoc debet fidem veram habere ꝙ a dn̄o exaudit. Unde dicit dn̄s. In eo oīs qui petit accipit ⁊ qui querit inuenit. Tertō bonum est in ecclesia orare propter presentiam angelorū ⁊ oīm sanctorum. quia tunc omnes assistūt quando sacerdos ꝯficit corpus christi. Ibi bonum est hominem deum adorare. quia ibi deus corporaliter assistit Ibi sunt angeli qui orationem tuā si deuota fuerit offerunt corā deo. Ibi sunt sancti in quorum honore ecclesia consecratur qui orantes adiuuant ⁊ excitant deuotionem eorum vt fideles facilius impetrēt quicq̄d petunt. Ideo bonum est in ecclesia orare.

B Secundum templum in quo xp̄s essentialiter inhabitat est cor cuiuslibet boni hominis. Unde dicit Paulus. Templum dei sanctum est quod estis vos scꝫ si sitis mundi in cordibus vestris. Unde Math. v. dr̄ Beati mundo corde quoniā ipsi deum videbunt. Ideo si vis esse templum dei tūc oportet te mundare cor cum tribus scopis vt nulla sordes viciorum remaneat in corde tuo. Primo cum pura confessione videlicet que fit per lachrimarū effusionem. Unde dicit Aug. Acriores dolores demonibus in inferno nō sunt ꝙ cum peccata confitendo deplāgimus. quia lachrime que procedūt de contrito corde plus lauant animā ꝙ omnes aque totius mundi. Ideo pura confessio est medicina anime. Sicut enim medicina virtuosa expellit infirmitatem a corpore. sic cōfessio expellit omnes infirmitates anime. Unde dicit Aug. Confessio cum cōtritione est fons qui lauat omnes vitiorum sordes anime. In hoc fonte fuit lotus latro cui dominus dixit. Hodie mecum eris in paradiso. In hoc fonte fuit lotus ille publicanus cui dominus dixit. Descendit hic iustificatꝰ in domū suā. In hoc fonte fuit etiā lota maria magdalena cui dn̄s dimisit oīa peccata Ideo quādo anima tua hoc fonte lota fuerit tunc dominus in corde tuo vult habitare ⁊c̄. Secundo debes cor tuū mūdare cum humili deuotiōe. Unde legitur hodie in euāgelio de zacheo qui querebat dominum videre cum magna deuotione ⁊ humilitate et nō poterat p̄e turba quia statura pusillus erat. ⁊ p̄currens ascendit in arborem ⁊c̄. Et ideo ibi meruit audire a domino. zachee festinās descē de quasi diceret. deuotionē tuā vidi ⁊ audiui ꝙ me inuitasti ⁊ videre me desiderasti. ergo oportet me in domo tua manere. Ideo fac vt zacheus ⁊ sis humilis in tua oratione ⁊c̄. Tertio si vis esse templum dei debes mundare cor tuum cum vera contritione. Unde dicit Ezech. Quacunqꝫ hora peccator ingemuerit omnia peccata sua non recordabuntur coram domino deo suo. Ideo habeas contritionēꝫ vt David. vt maria magdalena. vt latro. ⁊ sic de alijs.

C Tertium templum est vterus Marie virginis in quo suscepit suam humanitatem ꝓ nobis peccatoribus. ⁊ mansit in hac domo nouem mensibus. sicut ipsa beata virgo dixit. Qui creauit me requieuit in tabernaculo meo ⁊c̄. Nota ꝙ rex celestis requieuit in vtero beate Marie virginis nouem mensibus ꝓpter tres causas. Primo propter dulcem odorē qui fuit in corde ipsius. Unde dicit Bern̄. Quid dicam de te sanctissima virgo Maria pulcherrima mulierū. Si solem te dixerim splendidior es. si lunam candidior es. si cynamomū et balsamū tunc tu omnes species aromaticas precellis nobilissimo odore tuo. Unde dicit Sap. Multe filie congregauerunt diuitias. tu supergressa es vniuersas. id est ꝙ odore tuo nobilissimo omnes virtutes virginum ⁊ herbarum vires precellis ⁊c̄. Secūdo propter eius virtuosam vbertatē quam habuit. Unde dicit Salomon in persona Marie. Ego quasi vitis fructificaui suauitatem odoris. ⁊ flores mei fructus honoris ⁊ honestatis. quasi diceret. Quis vnq̄ nobiliorē fructū sub celo vidit ꝙ fructus mei corporis ⁊c̄. Tertio propter eius magnā pulchritudinē. Unde dicit Salomon. Pulchra vt luna. electa vt sol Item tota pulcra es amica mea ⁊ macula nō est in te. Ideo beata virgo Maria tante pulcritudinis erat ꝙ sub celo pulcrior nō est nec erat. Istā tamē gratiam a dn̄o habuit. ita vt nullus eam in maluꝫ aspicere potuit. sed q̄cunqꝫ eā inspiceret de eius pulcritudine deuotionē arripiebat. Et ideo ꝓpter has tres cās req̄euit dn̄s in vtero eiꝰ.

D Quartū tēplū ē regnū celoꝝ in q̄bus ipse cū

omnibus sanctis suis habitat. ibi est gaudiū
sine fine. Unde Aug⁹. dicit. quia ibi est gau
dium imensum ⁊ indicibile ⁊ grāde ꝙ mil-
le ānī ibi videtur ac si esset vna dies. Unde
Paulus dicit. Qz oculus non vidit nec auris
audiuit nec in cor hominis ascendit que pre
parauit deus diligentibus se. ibi tūc erit so-
cietas delectabilis videlicet cum angelis dei
Unde dicit Bern. Angelorū ⁊ hoīz vnū erit
gaudiū. Hoc gaudiū reqrit sex grad⁹: nec ē
alia via salutis illi q̄ vult venire ad celorū re-
gnū. Prim⁹ grad⁹ est dolor in ɔtritiōe. Unē
Hieron. dicit. Si qris quātus debeat eē do-
lor. rn̄deo. quāto maior tanto melior. Si q̄-
ris ꝙdiu debet durare. de hoc dic̄ Aug⁹. vbi
dolor finitur ibi deficit penitētia. Unē dic̄ Cy
prian⁹. Qui veraciter penitet laborem penitē
tie nō abhorret. Secūdus gradus est hūili
tas in cōuersatiōe. Unde dicit Hieron. Hec
est vera ⁊ perfecta hūilitas vt nos semp re-
putem⁹ impfectos. Unde dn̄s dixit discipu
lis suis. Cum omnia bene feceritis q̄ ego preci
pio vobis ⁊ que precepta sunt vobis adhuc
dicere debetis ꝙ serui inutiles fuerit. Unde
dicit Greg. Quāto maior es. in bonis opib⁹
tanto magis hūilia te in omib⁹. Terti⁹ grad⁹
est patiētia in tribulatiōe. Unde dr̄ in actib⁹
apl̄orum. Oportet nos p multas tribulatio
nes intrare in regnūz celorū. Unē dr̄ Math.
v. Beati q̄ persecutiōem patiūtur ppt̄ iusti-
ciā. Quart⁹ gradus est mīscdia in cōpassiōe.
Unde dic̄ Mat. v. Beati misericordes qm̄
ipsi mīscdiam ɔsequētur. Unde dr̄ in decretis.
Afflictis nō debet addi afflictio. sz miseratio-
nis cōpassio. Audi q̄d dicit Jacob⁹ apostol⁹
Judiciū sine mīscdia fiet illi q̄ nō facit mise-
ricordiā. Quint⁹ gradus ē feruor in dilecti-
one dei. Unde dr̄ Deut. vi. Diliges dn̄m. deū
tuū vt bn̄ sit tibi ⁊ abūdes in omnib⁹ bonis
Sextus gradus est perseuerātia in finali cō
clusione. Unde dr̄ Math. x. Qui pseuerauer
rit vsqz in finē hic saluus erit. Ideo dicit sal
uator illud Luc. xxij. Uos estis q̄ mecū per-
mansistis in tēptationib⁹ meis. ⁊ ego dispo-
no vobis sicut disposuit mihi pater meus re
gnū vt edatis ⁊ bibatis in regno celorū. Qđ nob
oib⁹ ɔcedat iesus xp̄s Marie fili⁹ Amen.

De animabus. Sermo. xxx.

m

Emento mei dum

bene tibi fuerit. Ita scribit Ge-
nes. xl. c. Uerbum propositū di-
xit Joseph existens in carcere Pharaonis
regis. Et possunt esse verba animarū ī pur-
gatorio existentium. quasi dicerent. O pa-
ter ⁊ mater: soror ⁊ frater qui adhuc estis in
mūdo ⁊ opera misericordie exercere valetis.
mementote nostri ⁊ subuenite nobis cū bo-
nis operib⁹ vestris vt liberemur de isto car
cere scilicet d̄ igne purgatorij. ℭ Nota
ꝙ anime decedentes de hac vita quadru-
plicem viā ibunt. Prime ibunt in tenebras
sicut pueri non baptizati. Secunde ibunt in
purgatorium. vt anime contrite ⁊ confesse:
⁊ tamen non satisfecerunt. Tertie ibunt in
infernum: sicut anime dānate. Quarte ibūt
in celum. sicut anime beate. ⁊ vnaqueqz ha-
bet suum clamorem. Primo autez pueri nō
baptizati qui ibūt ī tenebras quid clamāt?
Uere clamant illud quod scribitur Threno.
v. c. Ue nobis quia cecidit corona capitis no-
stri. Corona capitis est visio diuina quā de
cetero nunꝙ videbunt. Ideo bene possunt
dicere illud Threnorū. v. Pupilli facti sum⁹
absqz patre. Et pater ē christus qui eis nū-
ꝙ miserebitur. quia si omnes lachrymas san-
guineas effunderemus vnam tantum eri-
pere non possemus. Secundo anime in pur
gatorio sic clamant. Miseremini mei mise-
remini mei saltem vos amici mei. quia ma-
nus domini tetigit me. Item clamant. o pa
ter ⁊ mater qui potestis leuare oculos in ce-
lum ⁊ extendere man⁹ ad pauperes: memē
tote nostri. Et sunt in triplici tribulatione.
Primo sunt ī ore leonis. Unde Dauid dicit
De ore leonis libera me domine. Item secū
do sunt in magno igne positi. Unde Aug. di
cit. Ignis purgatorius licet non sit eternus
tamen grauis est. quia excedit omnez penā
hui⁹ mūdi. Tertio sunt ī tenebris. Unē dixit
Angelus ad Tobiam. In proximo est vt a
deo cureris. Qui respondit. Quale mihi gau
dium qui in tenebris sedeo ⁊ lumen celi nō
video. Ideo ecclesia sancta orat pro istis q̄
sunt in purgatorio ⁊ dicit lux perpetua luce-
at sanctis tuis domine. Tertio anime in in-
ferno existentes clamant illud Apoc. iij. Ue
ve ve. Primo dicunt ve. quia eternis suppli
cijs deputati sumus. Secundo dicunt ve q̄a
a consortio beate Marie virginis ⁊ omniū
sanctorum eiecti sumus. Tertio dicūt ve: q̄a
a iocundissima facie iesu christi separati su-
mus ⁊c̄. Quarto anime beate ī celo clamāt
illud qđ dixit Dauid. Anima nostra sicut pas-
ser erepta est de laqueo venantium. Et illis

dabuntur tria dona. Primo quia de cetero nunqꝫ dolebunt. Secundo quia a consortio beate Marie virginis ⁊ omnium sanctoꝝ nunqꝫ eiicientur. Tertio quia a facie iesu xpi nunqꝫ seporabuntur. Rogemus dominū iesum christum ⁊c.

De resurrectione domini. Sermo. xxxi

Ec est dies quā fecit dominus exultemus ⁊ letemur in ea. ps. cxvij. Notate charissimi. Dicit enim Augustinus in sermone de festo hodierno. Dilectissimi resurrectio christi defunctis ē vita. peccatoribus venia. sanctis gloria. Hec est dies quā fecit dominus in qua resurrexit: ⁊ mentes singuloꝝ gaudio ⁊ exultatione profudit. Hoc cognoscēs psalmista ī spiritusancto. ideo hortatur omēs fideles ad gaudendum cū dicit. Hec est dies quam fecit dominus exultemus et letemur in ea ⁊c. F Est notandum ꝙ hodie merito debemus gaudere de resurrectione domini nostri iesu christi quia ipse fecit quatuor volde gloriosa. Primo veracit̃ resurgendo. Secundo infernuꝫ potenter destruendo. Tertio in lymbo patres dulcit̃ cōsolando. Quarto ipsos letanter in celum ꝑducendo. que bene sunt gloriosa. Dico ꝑmo ꝙ primū gloriosum factum qđ christus hodie fecit est ꝙ veracit̃ resurrexit. quare merito debemus gaudere. Unde dicitur Luce vltimo. Surrexit dominus vere ⁊c. Circa qđ notandum ꝙ quatuor sunt que probant resurrectiōem domini. Primuꝫ est Joseph inclusi per christum liberatio. Secundum ē custodum sepulchri testificatio. Tertiuꝫ est sudarij inuētio. Quartum est mortuoꝝ resurrectio ac eoꝝ que xp̄s apud inferos egit recitotio. Primo ꝓbat resurrectiōem christi ioseph iclusi liberatio. Legitur em̄ ī euāgelio Nycodemi ꝙ postqꝫ iudei crucifixissēt iesum erat qdam vir bonus ⁊ iustus nomīe Joseph de arimathia ciuitote iuda q̄ eēt expectās regnū dei ⁊ nō fuit ꝯsentiēs volūtatibus ⁊ accusatiōibus iudeoꝝ ꝯtra xp̄m. Hic rogauit pylatum ⁊ petijt corpus iesu ⁊ deponens eum de cruce inuoluit eum in syndonē mūdam ⁊ posuit eum in monumētū suū nouū in quo nullus positus fuerot. ꝓpt̃ qđ iudei eum oderant ⁊ omēs qui cum ipis ꝯtra iesum nō consenserunt. Unde iudei q̄rebāt eos. omnibus autem se occultantibus Nycodemus ostendit se illis. quia ꝑnceps iudeorum erat. Cui dixerunt. Quomodo audes intrare synagogam cū consentiēs eras xp̄o pars illius sit tecū in futuro. Respondit Nycodemus. Amen amen amē. Similiter Joseph ostendens se dixit. Quare contristati estis aduersum me. quia ꝑetij corpus Jesu Ecce in monumēto meo posui eum ⁊ inuolui in syndonem. ⁊ apposui lapidem od ostiū spelunce. Male egistis contra eum. Quo audito apprehenderunt eum ⁊ iusserunt eum custodiri vsqꝫ ad vnum diem sabbatoꝝ. et dixerūt ei. Agnosce quia hoc hora non competit aliquid agere aduersum te. quia sabbatum est. sed scias ꝙ dabimus carnes tuas volatilibus celi ⁊ bestijs terre: ⁊ sic clauserūt eum in cubili vbi non erat fenestra ⁊ signauerunt ostium cubilis super clauem ⁊ abierunt. Cui in ipsa hora resurrectōis christus apparuit ⁊ eum đ corcere eduxit. ⁊ in domū suam ire precepit. Et sic patet ꝑmū. B Secundo probat resurrectiōem christi custodum sepulchri testificatio. Unde legitur consequenter ꝙ milites qui custodiebāt sepulchrum intrantes synagogam dixerunt. Nobis enim custodientibus monumentum iesu facta est terremotio: ⁊ vidimus angelū dei quomodo reuoluit lapidem monumenti. ⁊ sedit super eum. ⁊ aspectus eius erat sicut fulgur. ⁊ vestimenta eius candida sicut nix. ⁊ pre timore eius facti sumus sicut mortui. ⁊ audiuimus angelum dicentem ad mulieres que venerūt ad sepulchꝝ. Nolite timere q2 scio ꝙ illum crucifixum querit̃. surrexit sicut predixit. Uenite ⁊ videte locū vbi positus erot. sed cito eūtes dicite discipulis eius: quia surrexit a mortuis ⁊ precedet vos in galileā: ibi euꝫ videbitis. Quo audito dixerunt iudei. Que sunt mulieres ille quibus locutus est angelus. ⁊ quare non tenuistis eas. Responderunt. mulieres nescimus que fuerint ⁊ quomodo potuissemus eas apprehendere cum facti fuimus vt mortui pre timore. Dixerunt iudei. Uiuit dominus quia nō credimus vobis. R̄nderunt milites ⁊ dixerūt iudeis. Tanta mirocula deū faciētē vidistis ⁊ audistis ⁊ ei nō credidistis quō nobis credituri estis? Bn̄ dixistis viuit dominus. ⁊ vere dn̄s viuit quē crucifixistis. Nos audiuimꝰ ꝙ Joseph qui sepeliuit corpꝰ Jesu inclusistis in cubiculum ⁊ signastꝭ ostium ⁊ postea aperuistis ⁊ non inuenistis. Date igitur nobis Joseph quem inclusistis ⁊ nos

dabimus vobis Jesum quem custodiuim⁹.
Responderunt iudei. Nos dabimus Joseph
date vos Jesum. Joseph enim ē in ciuitate
sua arimathia. Tunc dixerunt milites. Si
Joseph est in arimathia. et Jesus est in ga
lilea sicut audiuimus ab angelo dicēte mu-
lieribus. Hec audientes iudei timuerūt di-
centes. Ne quando audient isti sermones:
alias oēs credent in Jesum. Et consiliū inie-
runt et dederunt eis magnā pecuniā dicen-
tes. Dicite nobis dormientibus venerūt di
scipuli Jesu nocte et furati sunt corpus Jesu
Et si hoc perceperit pylatus nos rūdebimus
pro vobis. Milites vero accipientes pecuniā
dixerunt sicut iudei eos informauerūt et dif
famatus est sermo eorum. Require vt habet i
secundo sermone quasi in fine. Hic sufficit si
placet. H Post hoc q̄dam sacerdos no-
mine finees. et abda preceptor. et leuita no-
mine aggeus. isti tres venerunt de galilea i
hierusalem et dixerunt principibus sacerdo
tum et oibus in synagoga. Uidimus Jesum
quem crucifixistis sedentem in medio disci
pulorum suorum in mōte oliueti et dicentem eis.
Euntes in mundum vniuersum predicate
oibus gentibus et baptizate eos in nomine
patris et filij et spiritus sancti. Qui crediderit
et baptizatus fuerit saluus erit etc̄. Et cum
hoc dixisset vidimus eum ascendentē in ce-
lum. Hoc audientes principes et seniores
dixerunt istis tribus viris. Date gloriam deo
si sunt vera que audistis et vidistis. Respon
derunt. Uiuit dominus deus patrum nostro
rum deus Abraam deus Ysaac et deus Jacob
audiuimus et vidimus que diximus. et si tace
mus peccatum habem⁹. Quo audito statim
dederunt eis magnam pecuniā vt talia nul
li vnq̄ dicerent. et miserunt cum eis tres vi
ros vt deducerent de regiōibus suis. et nullo
mō starēt in hierusalem. Postea cōgregati
sūt oīa et fecerunt lamentationem inter se
dicentes. Quod est hoc signū in isrl. Tunc
Annas et Cayphas cōsolantes eos dixerūt
Nunquid militibus custodientibus Jesum
debemus credere. qui dixerunt nobis quo-
modo angelus reuoluit lapidem. etc̄. Forte
hoc discipuli eius dixerunt eis. et ideo dede-
runt eis pecuniam vt hec dicerent et tolle-
rent corpus illud. Hoc scitote. quia non est
credendum alienigenis vllum verbum. quia
a nobis acceperunt pecuniam. et sicut doci-
mus eos dicere sic omnibus dixerunt. et sic
nec nobis tenuerunt fidē nec discipulis Je
su. Tunc exurgens Nicodemus ait. Recte
loquimini filij israel. Uos enim audiuistis
omnia que locuti sunt illi tres viri iurantes
in lege domini. quia audiuimus Jesum lo-
quentem cum discipulis suis in monte oli-
ueti et vidimus eum ascendentem in celum
Tertio tamē docet nos scriptura q̄ Helyas
propheta assumptus est et interrogatus He-
lyseus a filijs prophetarum. Ubi est pater no
ster Helyas. dixit eis. assumptus est. Et di-
xerunt filij prophetarum ad eum. Forte spiri
tus rapuit eum. et posuit illum in montibus
israel. Sed eligamus nobiscum viros et cir-
cumeamus montes israel forte inueniemus
eum. Et deprecati sunt heliseum. qui ambu-
lauit cum illis tribus diebus et non inuene-
runt eum. Et nunc audite filij israel. Mit-
tamus viros querentes in montibus israel
ne forte spiritus rapuit Jesum et forte inue
niemus eum et agamus penitentiam. Et
placuit omni populo consilium Nicodemi.
Et miserunt viros querentes et nō inuene-
runt Jesum. Et reuersi sunt dicētes. Nō
inuenimus Jesum sed inuenimus Joseph
in ciuitate sua arimathia. Hec audiētes prin-
cipes sacerdotū et oēs populi gauisi sunt et
glorificauerunt deum israel. quia inuentus
est Joseph quem incluserunt in cubiculo etc̄.
J Tertio probat resurrectionem Christi
sudarij inuētio. Unde legitur consequēter q̄
postq̄ audiuerāt inuentiōem Joseph fece
runt magnam cōgregatōem dicētes. Quo
ordine possumus adducere ad nos Joseph
et loqui cum eo. Et tollētes chartam scripse
rūt ad Joseph. Pax tecum et omnibus qui
tecum sunt. Scimus quia peccauimus i de-
um et in te. dignare ergo venire ad patres
tuos et ad filios tuos. quia admirati sumus
omnes de tua assumptiōe. scim⁹ q̄ malignum
cōsiliū cogitauimus aduersum te et dn̄s li-
berauit te. Pax tibi dn̄e Joseph honorabil
ab omni plebe. Et sic elegerūt septem viros
amicos Joseph et dixerūt ad eos. Dum per-
ueneritis ad Joseph salutate eū pacifice et
date ei epistolā. Qui cum legisset dixit. Bn̄-
dictus dn̄s qui liberauit me vt nō effūde-
rēt sanguinē meum. et osculatus est viros
Joseph et suscepit eos in domū suam. Alia
aūt die ascēdēs asinū venit cum illis i hieru
salē. Et cum audissent oēs iudei occurrerūt
ei obuiā clamantes et dicētes. Pax introi-
tui tuo pater Joseph. Et respōdēs Joseph
dixit. Pax domini pplo. et osculati sunt eum

oēs. Et nicodemus suscepit eū in domū suā faciens magnam susceptionez. Alia aūt die Annas Cayphas ꝛ Nicodemus dixerunt ad Joseph. Da confessionē deo israel. ꝛ manifesta nobis oīa que interrogatus fueris. qꝛ cōtristati sumus eo ꝙ sepelisti corpꝰ iesu ꝛ inclusimus te in cubiculo ꝛ nō inuenimus te. ꝛ ammirati sumꝰ nimis. ꝛ pauor nos inuasit vsqꝫ dū suscepimꝰ te p̄ntē. Et nūc corā deo manifesta nobis qd̄ de te factuz sit. Rn̄dens Joseph dixit. Quādo me inclusistis in die parasceues ad vesperum dū starē in orōne in die sabbati media nocte suspensa ē domus a quattuor angulis. ꝛ vidi Jesuz sicut fulgur lucis ꝛ pre timore cecidi in terram ꝛ ipse tenens manū meā eleuauit me ꝛ dixit. Noli timere Joseph sed respice in me: quia ego sum. Et respexi ꝛ dixi Rabboni Helya. Dixit mihi. Non sum Helyas ſ sum Jesus cuius corpus sepelisti. Et dixi ad eum. Ostende mihi monumentū vbi posui te. ꝛ tenens manū meā duxit me in locuz vbi posui eū ꝛ ostendit mihi syndonem ꝛ fasciale in q̄ corpus eius inuolui. Tūc cognoui quia Jesus est. ꝛ adoraui eum ꝛ dixi. Bn̄dictus qui venit in nomine domini. Et tenens manum meā duxit me in arimathiaz in domum meam ꝛ dixit mihi. Pax tibi non exeas domū tuam vsqꝫ ad quadragesimam diem. Ego enī ambulo ad discipulos meos. Cūqꝫ hec oīa audissent principes sacerdotum ꝛ ceteri oēs stupefacti sunt ꝛ velut mortui ceciderūt in facies suas. ꝛ exclamauerūt ad se dicentes. Quō signū est hoc quod factū est in isrl̄. Tunc Annas ꝛ Cayphas dixerūt eis. Lex nr̄a continet ꝙ in ore duoꝝ vel triū testiuz stabit omne v̄bum. sed quid dicimus. Nā Enoch placuit deo ꝛ translatus est. ꝛ sepultura Moysi nō inuenitur. nec mors Helie pphete inuenitur. Jesus aūt traditus ē pylato. flagellatus: cōsputꝰ: spinis coronatus: lācea pforatꝰ: crucifixus: mortuus in ligno ꝛ sepultus. Et ecce custodes sepulchri dicūt eū resurrexisse. tres viri cōtestati sūt se vidisse eū in monte oliueti cum discipulis suis et ascēdisse ī celū. Et iste venerabilis Joseph dicit eū etiā vidisse necnō syndonē ꝛ fasciale in quo inuoluit eū sil̄r vidisse ꝛc̄. Et sic patz p̄mū. ℞ Quarto pbat resurrectiōz xp̄i mortuoꝝ resurrectio de coꝝ q̄ xp̄s apud inferos fecit narratio. Vn̄ legit̄ cōsequēter ꝙ pꝰ p̄dicta exurgens Joseph dixit ad Annā ꝛ Cayphā. Bn̄ ammiramini vere. qꝛ audistis qm̄ visus est iesus ꝛ in celū ascēdisse vere plus admirādū ē: quia nō solū resurrexit a mortuis sed ꝛ multos alios de monumento suscitauit viuos. ꝛ a multis visi sunt in hierlm̄. Et nūc audite me. quia audistis beatū Symeonē sacerdotez magnū quē nos oēs nouimus q̄ suscepit iesum in manibus suis in tēplo ꝛ ipse symeon habuit duos filios fr̄es. ꝛ nos oēs in sepultura eoꝝ fuimꝰ. ambulate ergo ꝛ videte monumēta eorum apta sunt ꝛ resurrexerūt. et sunt in ciuitate arimathia viuentes. In orōnibus quidem sunt ꝛ cū nemine loquūtur. sed sūt sicut mortui silētes. Venite ḡ ambulemus ad eos cū omni honore ꝛ moderatiōe ꝛ pducamꝰ ad nos ꝛ cōiuremus eos forte loquēt̄ nobis de resurrectionis eoꝝ mysterio. Hec audiētes oēs gauisi sunt ꝛ euntes Annas Cayphas Nicodemus Gamaliel ꝛ Joseph ꝛ nō inuenerūt eos in sepulchris eoꝝ. ſ ābulātes ī ciuitatē arimathiaz inuenerūt eos ibi in orōne flexis genibus. Et osculantes eos cū oī veneratiōe ꝛ timore dei pduxerunt eos ī hierusalē ad synagogam. ꝛ clausis ianuis tollentes legē dñi posuerunt in manibus eoꝝ et cōiurantes eos p deū isrl̄ q̄ p legē ꝛ pphas locutus ē p̄ribus nostris si ipse est iesus qui suscitauit vos a mortuis dicite nobis. Hanc cōiurationē audientes Karinus ꝛ Leucius pturbati sunt ꝛ gemuerūt corde. ꝛ respiciētes in celū fecerūt crucem digitis suis in linguas suas. ꝛ statim locuti sunt dicentes. Domine iesu xp̄e resurrectio ꝛ vita mortuoꝝ pmitte nos loqui mysteria facta p mortem crucis tue. qꝛ p te cōiurati sumꝰ. Tu enī iussisti nemini referre secreta tue diuinitatis et maiestatis q̄ apud īferos fecisti ℞ Vn̄ dixerūt pp̄ter cōiurationē. Nos cū essemus cū oībus p̄ribus nr̄is positi in pfundo ꝛ caligine tenebraꝝ subito factus est aureꝰ colo: solis regalis lux illustrans sup nos ꝛ statim p̄r adam cū oībus p̄riarchis et pphetis exultātes dixerunt. Lux ista est auctor sempiterni luminis q̄ pmisit nobis transmittere coeternum lumē suū. Et exclamauit Esaias dicens. Hic est lux p̄ris filꝰ dei quē p̄dixi ex isti inctu spūssancti cū adhuc essem in terris. Populꝰ q̄ sedebat in tenebris vidit lucē magnā habitantibus in regiōe. vmbre mortis lux orta ē eis. ꝛ nūc aduenit ꝛ illuxit nobis. Superuenit etiā genitor nr̄ ꝛ exultās dixit oībus. Glorificate dn̄m nr̄m iesum xp̄m filiū dei: qꝛ ego suscepi infantē natū in

manibus in tēplo. ⁊ compulsus spūsctō dixi ad eū. Nūc dimittis seruū tuū dñe. ⁊c. Hec audiens oīs multitudo plus exultauerunt. Et post hoc supuenit heremicola. q̄ interrogat⁹ ē ab oīb⁹. Quis es tu? Qui rñdit. Ego sum iohānes vox ⁊ ppheta altissimi p̄iens ante faciē aduentus eius p̄parare viā ei⁹. ad dādā sciaz salutꝫ plebi eius i remissiōem pctōꝝ ⁊c. Et vidi eū venientē ad me ⁊ cōpulsus spiritusancto dixi. Ecce agnus dei ecce qui tollit peccata mūdi. Et baptizaui eū in flumine iordanis. ⁊ vidi spiritumsanctū descendentem sup eum in specie columbe. ⁊ audiui vocem de celo dicentem. Hic est fili⁹ meus dilectus in quo mihi cōplacui. et nūc preiui ante faciem ei⁹ ⁊ descendi nunciare vobis. quia in proximo est visitare nos i tenebris ⁊ vmbra mortis. Et cum hec audisset pater noster Adam exclamauit ad filiū suum Seth dicens. Enarra fili Seth patriarchis ⁊ prophetis omnia que ab archangelo Michaele audisti quando misi te ad portas paradisi vt deprecareris deum quatenus mihi transmitteret oleū misericordie vt vngerem corpus meum cū essem infirmus. Tūc seth dixit oībus. Ego seth cum essem orans dominum ad portas paradisi. ecce angelus michael apparuit mihi dicens. Ego missus sum a dño ad te. ⁊ constitutus super corpus humanum. dico eniꝫ tibi seth Noli laborare lachrymis orando propter oleum ligni misericordie vt pungas patreꝫ tuum Adam p dolore corpis sui. quia nullo modo poteris ex eo recipe nisi in nouissimis diebus tempoꝝ quādo cōpleti sūt quinꝫ milia annoꝝ. ⁊ in sexto millenario tunc veniet amantissimus dei filius Jesus xpus qui resurgens a mortuis ⁊c. ⁊ tunc de oleo misericordie vnget oēs credentes in vitam eternam. Nam ipe introducet patrem tuuꝫ in paradisum ad arborē misericordie. Hec audientes oēs exultauerunt. M: Et cū sic nimis exultauerunt. ecce sathan p̄nceps inferni dixit ad inferuū. Prepara te suscipe Jesum qui gloriaſ se esse filium dei. ⁊ multa aduersa mihi faciens. Nam multos cecos. claudos. leprosos. ⁊ infirmos v̄bo sanauit. ⁊ quos mortuos ad te pduxi ipe a te viuos abstraxit. Rñdens infernus dixit ad sathā principem. Quis est iste tā potens. oēs eniꝫ potentes terre: mee ptāti subiecti sunt ⁊ tenentur. ⁊ tu dicis ꝙ ipe mortuos a me traxit. forte ipe est Jesus qui per verbum suuꝫ

Lazarum quem ego tenebam mortuum viuū reddidit. Rñdens sathā dixit. Ipe est ille Jesus ⁊ ego tēptaui eum. ⁊ iudeos cōcitaui vt eum crucifigerēt. Et in pximo ē vt pducam eū subiectū tibi ⁊ mihi. Hec audiēs infernus dixit ad eum. Coniuro te p virtutes tuas ⁊ meas ne perducas illum ad me. Ego eñ tūc quādo audiui imperiuꝫ verbi eius cōtremui ⁊ omnes dyaboli qui mecuꝫ sunt. nec ipm Lazarum potuimus tenere. Ego nūc scio quia ille hō est deus fortis ⁊ potens imperio suo ⁊ saluator generis humani. Et si illuꝫ pduxeris ad me oēs q̄ sunt i crudelitate carceris detenti soluet ⁊ ad gloriaꝫ sue diuinitatis pducet. Et sic patet primuꝫ gloriosū factū qđ xps hodie fecit ꝙ veracit resurrexit. ¶ Scđo dico ꝙ scđꝫ gloriosum factū qđ xps hodie fecit ē ꝙ infernum potenter destruxit. quare merito debemus gaudere. vñ ps. Cōtriuit por. ere. ⁊ vec. fer. cō. Est notādū ꝙ sunt quattuor q̄ pbant ⁊ ostēdunt inferni destructionē factam p xpm. Primū ē terribilis apiēdi pulsatio. secundū ē xpi potentis et fortis ingressio. tertiū est ammirabilis supuenientis seu ingredientis psumptio. quartū est dura increpatio sathane ab inferno. Primo ostēdit ⁊ pbat inferni destructionē terribilis apiendi pulsatio. Vñ legiſ cōsequenter ꝙ cū infernus ⁊ sathan predicta inuicē loquerenſ statim facta ē vox terribilis vt tonitruū dicēs. Tollite portas principes vr̄as ⁊c. Qđ audiēs iferu⁹ ⁊ oīs multitudo demonuꝫ dixit ad sathan. Recede a me. exi a meis sedibus foras. si potēs pliator es pliare cū rege glorie. Et eiecit infernus sathan foras de sedibus suis. Et dixit infern⁹ ad impia officia sua. Claudite crudeles portas ereas. ⁊ vectes ferreos supponite. fortiſ resistite ne captiuemur tenētes captiuitatē. Hec audiēs oīs multitudo sanctoꝝ cum voce increpatōis dixerunt ad infernum. Aperi portas tuas vt intret rex glorie Et tūc incepit clamare Dauid dicens. Nōne cum essem viuus in terris p̄dixi ex instinctu spūssancti. Cōfiteanſ dño mīe ei⁹ ⁊ mirabilia ei⁹ filijs hoīm. Quia cōtriuit portas ereas ⁊ vectes ferreos confregit. Suscepit eos de via iniquitatis eorꝫ. Post hoc dixit Esaias ad oēs sanctos. Nōne ego dixi vob cū essem in terris. Resurgēt mortui q̄ sunt i monumentis ⁊ exultabūt. qm̄ ros qui est a dño est sanitas illius. Hec audientes oēs sancti ab Esaia dixerūt ad infernum. Aperi

portas tuas nunc victus es ⁊ infirmus eris
Tunc statim interim facta est vox vt toni-
truum dicens. Tollite portas principes ve-
stras ⁊c. Videns autem infernus quia iam
duabus vicibus sic clamauerat quasi igno-
rans ait. Quis est iste rex glorie? Cui respõ
dit David dicens ad infernum. Ista verba
clamoris ego cognosco. quoniam per spiri-
tum eius vaticinaui. ⁊ nunc que supra dixi
dico. Dominus fortis et potens ⁊c. Et nũc
ipse dominus in terram ꝓspexit vt audiret
gemitus compeditorum ⁊ solueret filios in-
teremptorum. Et nũc fedatissime inferne
aperi portas tuas vt intret rex glorie. ⁊ sic
patet primum. ¶ Secundo ostendit ⁊
ꝓbat inferni destructionem xpi potentis et
fortis ingressio. Unde legitur consequenter
ꝙ hec dicente David ad infernum: superue-
nit rex glorie in forma hominis deus maie-
statis ⁊ eternas tenebras illustrauit ⁊ visi-
tauit nos sedẽtes in tenebris ⁊ vmbra mor
tis. Quo facto infernus ⁊ mors cum crude-
libus ministris expauerunt claritatem tan-
ti luminis dum xpm viderũt dicentes. vi-
ctissimus a te. Quis est tam magnus ⁊ par-
uus. humilis ⁊ excelsus. miles ⁊ imperator i
forma serui admirabilis ꝑliator. rex glorie
mortuus ⁊ viuus. quia in cruce mortuus fu
isti. in sepulchro iacuisti. ⁊ viuus iam ad nos
descẽdisti ⁊ legiones nostras ꝑturbas. Et
sic patet secundũ. Tertio ostendit ⁊ ꝓbat inferni
destructionẽ ammirabilis ingredientis pre
sumptio. Unde legitur consequenter ꝙ infer
nus ammiratus ẽ de ꝓsumptione xpi ideo
dixit. Quis es tu qui intrepidus fines no-
stros ingressus es. ⁊ nostra supplicia nõ ve
reris. immo oẽs de vinculis nostris eripere
conaris. Quis es tu qui absoluis ab origina
li peccato ⁊ in libertatẽ pristinam reducis?
Similiter et omnes legiones demonum si-
mul perterrite clamauerunt. Quis es tu tã
preclarus maiestate. homo sine macula nũ
ꝙ mundus nobis talem hominem trãsmi-
sit. forte tu es ille Jesus de quo noster prin
ceps sathan dicebat ꝙ ꝑ tuã mortẽ crucis
totius mundi potestatem a nobis acceptu-
rus esses. Tũc rex glorie dominus maiesta
te sua apprehendens sathan principem in-
ferni tradidit potestatem inferni sup eum.
⁊ traxit adam ad suã claritatẽ. Et sic patet
tertiũ. Quarto ostendit ⁊ ꝓbat inferni de-
structionẽ dura increpatio sathane ab infer
no. Unde legit consequẽt ꝙ tũc infernus su-
scipiens sathan cũ nimia increpatione dixit
ad eũ. O princeps ꝑditiõis eterne. vt quid
facere voluisti regem glorie crucifigi in cui⁹
exitu mortis nobis tanta spolia ꝓcurasti.
vere ignorasti vt insipiens quid fecisti. Ec-
ce iam iste Jesus fulgore sue diuinitatis fu
gauit oẽs tenebras mortis ⁊ firmũ carcerẽ
confregit ⁊ soluit vinctos. ⁊ regna nr̃a vin-
cunt. de cetero nõ ingredieť ad nos huma-
nũ genus. O princeps sathan quid hoc face
re voluisti? Nam illi qui a principio vsqȝ nũc
fuerunt desperati salute: ecce nunc liberati
sunt. O princeps sathan oẽs quos per lig-
num ꝑuaricationis acquisieras nunc per li-
gnum crucis perdidisti. ⁊ periit oĩs leticia
tua oĩno. cognosce quanta ĩfinita supplicia
passurus eris in custodia mea sempiterna
Et cum infernus hec loqueretur ad sathan
principem tũc dixit ei rex glorie. Sathan ꝑn
ceps erit sub potestate tua ĩ sempiterna se-
cula loco Ade ⁊ filiorum eius iustorũ meorum.
Et sic patet q̃rtũ ⁊ ꝑ cõseq̃ns secũdũ gloriosum
qd xps hodie fecit ꝙ sic infernũ potenť de-
struxit. ¶ Tertio principaliter dico ꝙ
tertiũ gloriosum factum qd xpus hodie fe-
cit est ꝙ p̃res in limbo dulciť consolabatur.
Unde legitur cõsequẽter ꝙ post ꝑdicta dñs
extẽdẽs manũ suã dixit. Uenite ad me oẽs
sãcti mei q̃ habetis imaginẽ ⁊ similitudinẽ
meã q̃ ꝑ lignũ ⁊ diabolũ in mortem dãnati
fuistis. Nã ꝑ lignũ diabolũ damnaui ⁊ mor
tẽ supaui. Et statĩ oẽs sub manu dñi adu-
nati sũt ⁊ dñs tenens manũ Ade dixit. Pax
tibi cũ oĩbus filiis tuis electis meis. Tunc
Adã ꝓuolut⁹ genib⁹ magna voce dixit. Ex
altabo te dñe qm̃ suscepisti me ⁊c. Dñe ab-
straxisti ab inferis aĩam meã saluasti me ⁊c.
Psallite deo oẽs sancti ei⁹. ⁊ cõfitemini me
morie sanctitatis eius. Similiť oẽs sancti
ꝓuoluti ad pedes dñi vna voce dixerunt.
Aduenisti desiderabilis nr̃ redemptor mun
di sicut ꝑ legem ⁊ ꝓphetas dixisti adimple
uisti. redemisti nos ꝑ crucem tuã ⁊ mortem
⁊ descẽdisti ad nos vt nos eriperes ab infe
ris. Dñe sicut posuisti titulum glorie tue in
celo ⁊ erexisti signũ resurrectiõis in terris.
pone etiã dñe in inferno signum victorie tue
ne mors dñeť ampli⁹. Et extẽdẽs dñs ma
nũ suã fecit signũ crucis super Adam ⁊ oẽs
sanctos. ⁊ tenens dexteram Ade ascẽdit ab
ĩferis ⁊ oẽs sancti secuti sunt eum. Tũc san.
David fortiť clamauit dicens. Cãtate dño
cãticum nouũ qȝ mirabilia fecit ⁊c. Et oẽs sã

rñderũt dicẽtes. Benedict⁹ qui venit in nomine dñi. deus dñs ꝛ illuxit nobis. Hic ẽ deus noster in eternũ ꝛ in seculum seculi ipse reget nos in secula. Et sic patet tertium gloriosum. ℚ Quarto pͥncipaliter dico ꝙ quartum gloriosum qđ christus hodie fecit est ꝙ omẽs electos letanter i paradisuꝫ ꝑduxit ꝛ eos angelo Michaeli cõmisit. Unde legitur consequẽter ꝙ dñs tenens manum Ade tradidit eum archangelo Michaeli: et omẽs sancti sequebant᷑ Michaelem qui introduxit eos omẽs in paradisum exultationis. Tunc occurrerũt eis duo viri valde vetusti dierũ. quos interrogauerunt sancti. q̄ estis vos q̄ in inferis mortui non fuistis nobiscũ: ꝛ in paradisuꝫ corpore collocati estis? Rñdẽs vnus ex eis dixit. Ego sum Enoch qui ꝟbo dei translatus sum huc. Iste autez qui mecum est Helyas est q̄ curru igneo assumptus est huc. Usqꝫ nũc nõ gustauimus mortem sed vsqꝫ ad aduentum antichristi seruati sumus: diuinis signis cũ eo preliaturi ꝛ ab eo occidẽdi in hierl'm. ꝛ post triduuꝫ iterum viui in nubib⁹ assumẽdi. Et cum loquerent᷑ Enoch ꝛ helyas. ecce superuenit alius vir miserrimus portans in humeris suis signũ crucis. Videntes autẽ eum omẽs sancti dixerũt. Quis es tu? qꝛ visio tua latronis est ꝛ qđ est hoc signum qđ portas in humeris? Quib⁹ rñdit dicens. Vere dixistis qꝛ latro fui ꝛ oĩa malo faciens super terram ꝛ iudei crucifixerunt me cuꝫ iesu. ꝛ vidi oĩa que facta sunt super crucẽ iesu. ꝛ credidi euꝫ esse creatorem omniũ ꝛ deum oĩpotentem ꝛ precatus sum eum dicẽs. Memento mei dñe dum veneris in regnum tuũ. q̄ stati suscipiens dep̄catiõem meã dixit mihi. Amen dico tibi hodie mecum eris in paradiso. Et dedit mihi illud signũ crucis dicens. hoc portans ambula in paradisum ꝛ si nõ te permiserit angelus ingredi custos paradisi: ostende illi hoc signũ cruc̄ ꝛ dic ad eũ. Jesus xp̄s filius dei qui nũc crucifixus est misit me huc. Et cum hoc fecissem statim angelus custos paradisi aperiens introduxit me ꝛ collocauit me ad dextram paradisi dicens. ecce modicum sustine ꝛ ingredieris tu. ꝛ adam pat᷑ oĩs humani generis cum oĩbus filijs suis sanctis. Audientes autẽ patriarche ꝛ ꝓphete ꝛ sancti ad oĩa verba hec latronis vna voce dixerunt. Benedictus deus omnipotens pater eternoꝝ qui talẽ grãm dedit peccatoribus ꝛ in pascua paradisi reduxit. Amen. Hec sunt diuina ꝛ sacra misteria que vidimus ꝛ audiuimus Karinus ꝛ Leucius fratres ꝛ filij Symeonis.

De resurrectione domini. Sermo. xxxij.

Surrexit domin⁹ vere ꝛc̃. Circa resurrectiõem dñi nostri iesu xp̄i tria sunt ꝯsiderãda. Primo ꝙ potẽter surrexit. Secundo velociter. Tertio feliciter. Primo surrexit potenter qꝛ ꝓpria ꝟtute. Est notãdum ꝙ in sacro eloquio legim⁹ triplicẽ resurrectiõem scꝫ fictã ꝛ falsam. realem ſ; impfectã. potentem ꝛ pfectam. ℞ Dico pͥmo ꝙ hẽmus in sacra scͥptura resurrectiõem fictam ꝛ falsam. sicut incantatores ꝛ incãtatrices resuscitãt mortuos. De ista resurrectiõe legitur pͥmi Reg. xxviij. vbi dͬ ꝙ cũ Samuel mortu⁹ est ꝛ planxit eũ oĩs israel: ꝛ sepelierunt eũ in ramatha vrbe sua. Tũc dixit Saul seruis suis. Querite mihi mulierẽ habẽtẽ phitonem .i. expertã in scia incãtatricũ. Nã phiton phitonis dͬ incãtator vel diuinator vel diuinatrix. Unde dͬ q̄rite mi mulierẽ hñtem phitonẽ .i. ꝑitiã in illa sciẽtia. Nã vt q̄dam tradũt est q̄dam ars suscitãdi mortuos ficte quã Phiti⁹ adinuenit. Serui aũt saul inuenerũt vnã mulierẽ peritã in illa arte. q̄ cum venisset ad Saul: dixit ei saul. Suscita mihi samuelem. quo ficte suscitato: apparuit vt dicit glosa iudeoꝝ euersus. Nam caput fuit ꝟsus terrã ꝛ pedes sursum. Et dixit Samuel ad saul. Quare inquietasti me vt suscitarer. Ait Saul. Coartor nimis. Philistei pugnãt aduersuꝫ me. ꝛ dñs recessit a me. ꝛ exaudire me noluit neqꝫ in manu ꝓphetarum neqꝫ per somnia. vocaui ergo te vt ostẽdẽs q̄d faciã. Et ait samuel. q̄d interrogas me cũ dñs recessit a te ꝛ transierit ad emulũ tuuꝫ faciet eñi tibi dñs sic̄ locut⁹ ẽ i manu mea. ꝛ scidet regnũ tuũ de manu tua. ꝛ dabit illi ꝓximo tuo dauid. qꝛ nõ obedisti voci dñi ꝛc̃. Hec aũt suscitatio ẽ ficta ꝛ nõ real'. Isto modo ꝟtute diaboli resuscitãt icãtatores ꝛ icantatrices mortuos. sic̄ fecẽ symõ mag⁹. vt hr̃ i legẽda aploꝝ petri ꝛ pauli. Et sic ꝯsil'es resuscitãt. Secũdo legim⁹ in sacra scͥptura resuscitatiõem mortuoꝝ nõ fictã ſ; realẽ tñ impfectam. qꝛ iterũ i cinẽs redigunt᷑. Istã legimus in veteri lege. iiij. Reg. iiij. ꝙ helise⁹ p̄misit Giezi cũ baculo suo ad suscitãdũ puerũ. Re q̄re. Ita in nouo test'ĩo legimus Joh.

ri. xp̄s suscitauit Lazarū q̄triduanum in
monumēto dicēs. Lazare veni foras. ⁊ sta-
tim ꝓdiit qui fuerat mortuus. Talis resu-
scitatio nō fuit ficta sed realis. Nam postea
ipse Lazar⁹ comedit ⁊ bibit ⁊ supuixit multis
annis ⁊ factus est ep̄s ciuitatis Marsilie. ꝟ
ista resuscitatio fuit imperfecta. quia opor-
tebat eum iterum mori. Isto modo virtute
dei ⁊ dn̄i nostri iesu xp̄i resuscitāt electi mor-
tuos. sicut petrus q̄ suscitauit mortuū. Req̄
de cathedra petri. ¶ Tertio legim⁹ in
sacra scriptura resuscitatiōem realem ⁊ per-
fectā. ⁊ nō tm̄ resuscitatiōem q̄ fit auxilio al-
teri⁹ ꝟ resuscitatiōem q̄ fit ꝓpria virtute et
diuina. que tantū facta est in xp̄o. Et h̄ con-
uenit ꝓprietatib⁹ diuinis. scȝ potētie. sapiē-
tie. ⁊ iusticie. Sapientia eni dei dictat vbi
nō est culpa nō debet esse pena. ꝟ in xp̄o nul-
la fuit culpa. teste Pylato ꝯdemnatore ⁊ iu-
dice suo dicēte. Obtulistis mihi hūc hoīem
quasi auertētē pp̄lm. ⁊ ecce corā vob̄ iterro.
⁊c. ergo in eo nō debuit esse corruptio īcine-
ratiōis. Vn̄ ps. Nō dabis sctm̄ tuū. i. corp⁹
sctificatū ⁊ deificatū videre corruptōez. Se-
cūdo iusticia dei hoc obseruat vt vbi sit meri-
tum ibi sit ⁊ p̄miū. teste Augustino. dicente
Nullū bonū irremuneratū. ꝟ in xp̄o fuit me-
ritū summe hūilitat. qr vsq3 ad mortē se hu-
miliauit. ideo iustū fuit vt ei daret p̄mium
resurrectiōis. Unde Philip. ij. Humiliauit
semetipm fact⁹ obediens vsq3 ad mortē ⁊c.
ꝓpter qḋ ⁊ deus exal. ⁊c. Tertio potētia dei
hoc clamat. Dedit eni voci sue vocē ꝟtutis.
quā ꝟtutē fili⁹ sentiēs stati resurrexit. Hui⁹
exēplum hēm⁹ in naturalib⁹. dr eni. leo qn̄
nascit trib⁹ dieb⁹ manet q̄si mortu⁹ ꝟ tertia
die mittit sup eū rugitū ⁊ stati apparet vi-
uus. sic ꝟtute diuine vocis ⁊ potentie surre-
xit xp̄s tertia die. Luc. vlti. Surrexit domi-
nus ꝟe. Vn̄ ph̄s in p̄ncipio de celo ⁊ mūdo
loquēs de ternario dicit. Per hūc aūt nūex
adhibuim⁹ nosmetipos magnificare deum
creatorē ꝓprietatib⁹ eoꝝ q̄ sunt creata. Vn̄
de ista pfecta ⁊ potēti resurrectiōe dic aplš
Roꝝ. vi. Xp̄s resurgēs ex mortuis iam nō
morit mors illi vltra nō dn̄abit. ¶ Est
notādū per quatuor oñditur xp̄i mortui
resurrectio. Primo oñditur potēter surre-
xit p ꝓpriam ꝟtutē. Ipse eni non indiguit
auxilio alteri⁹ sicut alij oīes īdigēt. ꝟ ꝟtu-
te diuina surrexit. iō dr resurrectio. alioꝝ āt
dr resuscitatio. Vn̄ dixit Ioh. x. Ptātē ha-
beo ponēdi aīam meā ⁊ iterū sumendi eam

Unde sicut potēter aīam cū clamore valido
deposuit dicēs. Pr̄ in man⁹ tuas cōmēdo
spm̄ meū: ⁊ inclinato capite emisit spm̄. ita
potēter eā ꝟtute ꝓpria ressumpsit. Vn̄ di-
cit Math. vlt. Data ē mihi oīs ptās ī ce-
lo ⁊ iterra. Vn̄ in signū hui⁹ ptātis respon-
dit iudeis q̄ petierūt signū sue ptātis dicen-
tes. Ioh. ij. Qḋ signum oñdis nobis. r̄ndit
Soluite templū hoc ⁊ in trib⁹ dieb⁹ excita-
bo illud. hoc dicebat de tēplo corpis sui. Cū
ergo surrexit a mortuis recordati sunt disci-
puli eius hoc dicebat ⁊ crediderūt. Figu-
ra hui⁹ hr̄ Ione. ij. vbi legit ip̄e ionas fu-
it in ventre ceti tribus dieb⁹ ⁊ trib⁹ noctib⁹
postea ip̄e piscis expuit eū ad terraz. Ionas
q̄ p tres dies in pisce iacuit ⁊ post tres dies
de pisce exiuit significat xp̄z q̄ post tres dies
de sepulchro resurrexit. Vn̄ iterū in huius si-
gnū qn̄ iudei petierūt signū a xp̄o. r̄ndit vt
hr̄ Mat. xij. Mgr̄ volum⁹ a te signū videre.
Qui b⁹ ait. Generatio mala signū q̄rit. ⁊ non
dabit ei nisi signū Ione ꝓphe. Sicut enim
fuit Ionas in vētre ceti trib⁹ dieb⁹ ⁊ tot no-
ctibus. sic erit fili⁹ hoīs in corde terre tri-
bus diebus ⁊c. ⁊ ꝓpria ꝟtute postea resur-
get. Unde hec potentia figuratur nobis in
potentia Samsonis. de quo dicitur Iudicū.
xvi. Qr ipse ingressus est ciuitatem gazam.
⁊ audientes philistei circumdederunt eum:
positis in porta ciuitatis custodibus ne eua-
deret. qui in medio noctis consurgens app̄-
hendens ambas porte fores cum postibus
suis portauit ea humeris suis ad verticem
montis. Unde canit ecclesia de eius potētia.
Samson por. valuas ⁊c. Samson significat
christum qui media nocte cum propria po-
tentia de se resurrexit. Unde dicit Ambrosi⁹.
Quomodo potuit querere adiutoriū sui cor-
poris suscitandi qui alios suscitauit ⁊c. ¶
Secundo ostenditur ex tumuli clausione ⁊
signaculorum illesione. Iudei enim timen-
tes ne discipuli corp⁹ iesu de sepulchro aspor-
tarent ⁊ dicerent plebi a mortuis resurre-
xerit. iō magno lapide tumulum clauserūt
⁊ signacula impresserunt vt nullus posset la-
pidem abextra tollere sine signaculorū fra-
ctione: ⁊ custodes posuerunt vt custodirent.
Ideo christus euidenter ostendit magnitu-
dinē sue potētie in hoc clauso tumulo ⁊ il-
lesis sigill' de sepulchro resurrexit. Vn̄ dicit
Mar. vlt. Maria magda. ⁊ maria iaco-
bi ⁊ salome emerūt aromata vt veniētes vn-
gerēt iesum. Et valde mane vna sabbatoꝝ

venerunt ad monumentū orto iā sole. Et di-
cebant adinuicē. Quis reuoluet nobis lapi-
dem ab ostio monumenti. Erat q̄ppe mag
nus valde. In hoc bene ostēditur q̄ ipse po-
tentia diuina clauso sepulchro surrexit. ⁊ il-
lesis sigillis vsq̄ dū angelus reuoluebat la
pidem. Un̄ dicit Math. vl. Angelus dn̄i de
scēdit de celo ⁊ accedens reuol. lapi. ⁊ se. ⁊c̄.
Et iō in signum potentie resurgendi custo-
des q̄ sepulchrū custodierūt audientes ter-
remotū quādo xp̄s resurrexit timuerūt val
de. Unde Math. vl. Pre timore aūt exter-
riti sunt custodes ⁊ facti sunt velut mortui.
Unde hoc preuidit pp̄heta in spūsancto cū
dicit. Notus in iudea deus in israel magnū
nomen eius. Et factus ē in pace locus eius
scz in sepulchro. Sequitur. Ibi confregit po
tentias scz terrendo custodes sepulchri ī re
surrectiōe. Sequitur. Tu terribilis es ⁊ q̄s
resistet tibi. ex tunc ira tua. de celo auditum
fecisti iudicium terra tremuit ⁊c̄. Unde di-
citur Math. vlti. Ecce terremotus factus
est magnus. Unde p̄s. alibi. Quis deus ma
gnus sicut deus noster tu es deus q̄ facis mi
rabilia. Notā fecisti in populis virtutē tuā
redemisti in brachio tuo ⁊ in potentia popu
lū tuū. Et sic patet tertio q̄ potent̄ surrexit
cum sic illesis signaculis ⁊ clauso sepulchro
⁊ custodibus pterritis surrexit. Unde bene
d̄r p̄s. xvii. In deo meo transgrediar murū

X Tertio ostendit̄ p celerē solis ortum.
Nam sicut sol in suo ortu potenter tenebras
fugat ⁊ sua virtute diem facit clarescere. ita
xp̄o resurgente nox ⁊ tenebre fugerunt ⁊ sol
ad gloriam, ⁊ ad potentiā resurgentis cele-
riter ortus est. nec mirū. Nā vt dicūt euan-
geliste q̄ tp̄e passionis xp̄i a sexta hora p-
pter passionē xp̄i tenebre facte sunt vsq̄ ad
horam nonā. ⁊ sol obscuratus est nō natura
liter sed miraculose ⁊ p potentiā diuinam.
ita in resurrectione xp̄i festinauit sol cōgau-
dens dn̄o q̄ p potentiam diuinā luxit per
tres horas prius q̄ fm̄ cursum lucet. Unde
gaufredus in expositiōe sup Lucā q̄ dicit.
Tenebre facte sunt in vniuersa terra vsq̄ ī
horā nonā ⁊ sol obscurat⁹ ē: dicit. Sicut sol
obscurat̄ ad exeq̄as morientis. sic celerius
ortus est ad gloriam resurgentis. Unde in
signum huius dicit̄ Mar. vl. q̄ Maria ma
gdalena ⁊ maria iacobi ⁊ salome valde ma
ne vna saba. ve. ad mo. orto iam sole. Ecce
q̄ dicit valde mane. i. tēpestiue ⁊ tū orto so
le. Unde dicit Petrus rauēnen̄ q̄ nox do
minice resurrectionis reddidit diei tres ho
ras quas amaritudo passionis abstulerat.
Unde in signū huius dicit̄. ii. Mach. i. Sol
refulsit qui prius erat in nubilo. scz tp̄e pas-
sionis refulsit celerius in die resurrectionis
Et ideo dixerunt Karinus ⁊ Leucius. nos
cum essemus cū oībus pr̄ibus nostris posi-
ti ī calig ne ⁊c̄. Req̄re supra sermōe. xxxi. Z.

Y Quarto ostendit̄ per multorum mor-
tuo᷑ resurrectionem. Nam sicut feria sexta
fuerunt cum eo duo latrones crucifixi. vn⁹ a
dextris ⁊ vnus a sinistris p falsam potentiā
iudeo᷑ in confusionē sibi. ita xp̄o resurgen-
te p virtutem diuinā multi mortui surrexe-
runt sibi in gloriaz. Unde dicit̄ Mat. xxvii.
Monumēta aperta sunt ⁊ multa corpora san
ctorum qui dormierunt surrexerunt. ⁊ exe-
untes de monumentis post resurrectionem
eius venerunt in sanctā ciuitatē. scilicet hie
rusalem ⁊ apparuerunt multis. Quorum re
surrectio facta virtute diuina fuit realis et
vera. Unde dicit Rabanus. Nulla fides ad
hibenda est temeritati eorū qui dicunt san-
ctos incineratos qui cum xp̄o surrexerunt.
Et ratio est. Nam ipsi debent esse teste a q̄
christus potenter surrexit. ideo non sunt re-
incinerati. Unde Augusti. dicit. Nō fuissent
veri testes resurrectionis: nisi cum christo
fuissent veraciter vestiti stola immortalita
tis. ⁊ cum xp̄o celos ascendente simili᷑ ascē
dissēt. Hic nota in euāgelio Nicodemi quō
potentia resurgendi xp̄i probatur per resur
rectionem mortuorum. vt supra. Y. Et sic fi
nit̄ vn⁹ sermo. Z Scd̄o principaliter
dico q̄ xp̄s veracit̄ surrexit. Un̄ mat. xxviii.
d̄r q̄ angelus dixit mulieribus. s. marie ma
gdalene ⁊c̄. Nolite timere. Scio enī q̄ Ihz
q̄ crucifixus est q̄ritis. Non ē hic surrexit sic̄
dixit. Circa qd̄ notandū q̄ p q̄ttuor ostēdit̄
⁊ pbat̄ q̄ xp̄s veracit̄ resurrexit. Primo p
inuentionē sudarii ⁊ lintheaminis q̄b⁹ cor-
pus Jesu ⁊ caput fuit inuolutum. Nam di-
cit magister lib. iiii. dis. xliiii. q̄ corpora glo-
rificata resurgent sine vlla deformitate sine
vlla corruptiōne. sine onere ⁊ difficultate. p
pter quod spūalia dicta sunt. ideo non reti-
nent pannos quibus inuoluuntur. Ita xp̄s
qui est sanctus sancto᷑ gloriosissime surre-
xit ⁊ dimisit sudarium ⁊c̄. Unde in signum
huius qū xp̄s apparuit Joseph tunc peti-
uit a xp̄o vt ostēderet sibi sudarium vt sciret
q̄ veracit̄ resurrexisset. Req̄re supra in pri-
mo sermone. J. Unde etiaz cū Maria ma-

gdalena. vt dicitur. Johã. xx. nõ inuenit corpus Jesu in monumento. Tũc venit ad symonẽ Petrũ ꝛ ad aliũ discipulũ quez amabat iesus ꝛ dicit eis. Tulerũt dominũ meũ ꝛ nescio vbi posuerũt eũ. Exijt ergo Petrus ꝛ ille alius discipulus ꝛ venerunt ad monumentũ. Currebant aũt duo simul. ꝛ ille ali⁹ discipulus ꝑcurrit citius petro ꝛ venit pm⁹ ad monumentũ. Et cum se inclinasset vidit ꝑ ostium illius edificij intra quod erat corpus xp̄i sepultum. Nam sepulchꝛuz erat factum ad modũ cuiusdaz domũcule lapidee ĩtra quod erat sepulchrũ excisũ ĩ petra. ꝛ sic erat ibi qđdam ostiolũ ꝑ quod erat ingressus ad locũ illũ. sic eñ fiebant antiquitus sepulchra iudeorum et maxime magnarũ ꝑsonarũ. Et sic Johannes vidit lintheamina plicata ꝛ posita nõ tamẽ introiuit. Uenit autem Symõ petrus sequẽs eũ ꝛ introiuit in monumẽtũ. Nã ex ampliore feruore nõ est contẽtus solũ respicere sicut Johẽs ſʒ voluit oĩa diligenter ꝑscrutari. ꝛ vidit linthea mina posita ꝛ sudariũ qđ fuerat suꝑ caput eius nõ cũ lintheaminibus positũ sed sepatim inuolutũ in vno loco. Cum ergo Petr⁹ sic diligenter rem examinasset ꝛ tã euidentia signa resurrectionis vidisset. tũc ĩtrouit ꝛ ille alius discipulus qui venerat prioꝛ ad monumentũ qui ambo viderunt ꝛ crediderunt. Uñ istud totũ factũ est ad maiorez ꝓbationem resurrectionis xp̄i. Nam si aliq̄s corpus abstulisset furtiue. nullo mõ lintheamina ꝛ sudariũ deposuisset ꝛ eum sic nuduz asportasset. Et ideo dicit Chriso. ꝙ magnũ argumẽtuz ꝛ euidẽs resurrectionis christi ẽ inuentio ꝓdictorũ. Nam si discipuli asportassent corpus xp̄i furtiue sicut iudei timebant tũc non venissent ad videndũ. nec etiam ꝓpter timorem multũ sepulchꝛuz custodientium tantã moraz contraxissent ꝙ lintheamina ꝑ murrham ꝛ aloes conglutinata corpi nõ deportassent. ¶ Secundo ꝑ manifestam apparitionẽ ꝛ multiplicez. Ipse eñ sepe apparuit dilectis suis. Et primo oĩm dilecte sue matri creditur apparuisse. lʒ hoc nullus euangelistarum ponat. Quod forte ideo dimiserunt. quia eorum officium fuit testes resurrectõis inducere. matrẽ autẽ ad testificãdũ ꝓ filio inducere eos nõ decuit. Nã si ỽba extranearꝫ feminarꝫ velut deliramẽta visa sũt. quõ nõ magis mrẽz delirare crederẽt. iõ euãgeliste scribere noluerũt debuit eñ xp̄s mrẽm suã letificare de resurrectiõe quã ampli⁹ ceteris oĩbus cõstat doluisse. Et dicit Ambro. in libro de virginib⁹. Maria vidit resurrectionem domini. prima vidit ꝛ credidit. vidit ꝛ Maria magdalena q̄uis adhuc nutaret ad est dubitaret. Hoc etiam romana ecclesia approbare videtur. Nam statim ip̄o die resurrectionis apud sanctam Mariam celebrat stationẽ Est etiam alia apparitio qua apparuit Jacobo iusto. que non continetur in euangelio tamẽ ĩ legenda sua ĩuenitur. Require Philippi ꝛ iacobi. Item est alia apparitio qua apparuit Joseph ab arimathia. quem liberauit ꝛ duxit in domum suam vt patuit in precedenti sermone. Et q̄uis iste apparitiones non sunt scripte in euangelijs. tamen alibi scripte sunt. Unde dicit Johannes. ca. xx. Multa quidem ꝛ alia signa fecit Jesus que non sunt scripta in libro hoc scʒ euangeliorũ. Sed est notandum de apparitionibus de quibus euãgeliste scribunt ꝙ sunt decez Xp̄us enim apparuit quinquies post pasca vsqʒ ad horam ascensionis. De quinqʒ p̄mis est sciendum ꝙ in die pasce primo apparuit Marie magdalene. Unde Mar. vl. Surgens autem Jesus mane prima sabbati apparuit primo Marie magdalene. Secundo apparuit mulieribus redeuntibus a monumento quibus dixit auete. Mathei vlti. que accesserunt ꝛ tenuerunt pedes eius ꝛ adorauerunt eum. Tertio apparuit Symoni. Unde Luce vlti. Surrexit dominus vere ꝛc̄. sed vbi vel quando nescit. quia euãgeliste nõ ponũt. Dicitur tamen in historia scholastica ꝙ qñ monumẽtũ solus introuit Et dicit̃ in eadẽ historia ꝙ qñ xp̄m negauit fugit in cauernã que mõ dicit̃ gallicantus. in qua per tres dies semꝑ plorauit ex eo ꝙ xp̄m negauit. ꝛ ibi sibi xp̄s apparuit et eum confortauit. Quarto apparuit discipulis eũtibus in emaus in forma ꝑegrini. Luce. vl. Quinto discipulis cõgregatis sero ĩ domo dicens eis. pax vobis ego sum nolite timere. Luce vlti. Sexto apparuit discipul' octauo die Thoma p̄ñte. vt habetur Joh̄. vlti. Septimo discipulis piscantibus. Joh̄. vlti. Octauo discipulis in monte thabor vbi cõstituerat illis Jesus. ꝛ videntes eũ adorauerunt. Math̄. vlt. Nono apparuit. xi. discipulis. Require in cene vbi exprobrauit incredulitatẽ eorꝫ ꝛ duriciã cordis Mar. vl. Decimo ꝛ vltimo apparuit discipulis in monte oliueti vbi benedixit eis ꝛ ferebat̃ in celũ

Luc. vlt. B Tertio ostēditur per angelorum testimonium qui dixerunt eum resurrexisse. Nam sicut dñs noster qui ē ipa veritas pdixit suā resurrectōem, ita facta resurrectione nō debebat ab aliquo pnūciari nisi a celesti nūcio q̄ mentiri nō potest. Nam vt dić mgr̄ li. ij. dist. vij. ꝙ boni angeli per gratiaꝫ confirmati sunt post ꝙ̄ steterāt ꝙ peccare ñ pñt. ergo nec mētiri. Unde dr̄ Math. vltīo. ꝙ angelus dñi descendit de celo. ⁊ ac. reuol. lapi. ⁊ sedebat super eum. Erat autē aspect⁹ eius sicut fulgur. vest īnīta eius sicut nix. Et vt dr̄ Mar. vlti. ꝙ cuꝫ Maria magdalena ⁊ Maria iacobi ⁊ salome: venerūt vt vngerent Jesum dixerūt adinuiceꝫ. Quis reuoluet nobis lap'dē ab ostio monumēti. Et respiciētes viderūt reuolutū la. ⁊ introeūtes ī monumētum ⁊c. Et cum ingresse essent nō inuenerūt corpus. Et factū est duꝫ mēte cōsternate essent tūc duo viri. i. angeli vt dicit Lucas apparuerūt ⁊ steterūt iuxta illas in vestibus albis. Hij angeli mulierib⁹ assurgebant. ideo dicit Lucas eos stantes q̄uis alij euāgeliste dicūt eos sedere. Cum auteꝫ mulieres timerēt ⁊ declinarēt vultū in terram. tūc illi duo āgeli quos lucas viros appellat: eo ꝙ in forma humana apparuerunt dixerūt mulieribus. Quē queritis viuētem cū mortuis. Nō est hic ſ surrexit. q. d. Jhm quē vos queritis quasi mortuū hic: ipse non est mortuus ſ viuit. iō nō est hic ſ surrexit. Et ideo dicit Math. vlt̄. ꝙ angelus qui reuol. lapidem dixit mulierib⁹. Nolite timere. Scio eñ ꝙ iesum qui crucifixus est queritis. nō est hic. surrexit eñ sicut dixit. Uenite et videte locum vbi positus erat dñs. Et cito euntes dicite discipulis eius. quia surrexit. ⁊ ecce precedet vos in galileam ibi eum videbitis sicut predixit. Et ideo Lucas dić ꝙ illi angeli dixerunt etiā. Recordamini qualiter locutus sit vobis dū adhuc in galilea esset dicēs. Oportet filiū hominis tradi ī manus hominū pctōꝝ ⁊ crucifigi ⁊ tertia die resurgere. q. d. ſm Chrys. Et si mihi nō credis memētote verboꝝ q̄b⁹ se dixit die tertia resurrecturū. Luc. vlt. Et recordate sūt verborum eius ⁊ regresse a monumēto nūciauerūt hec omīa illis vndecī ⁊ ceteris omīb⁹. Erat aūt Maria magdalena ⁊ Maria iacobi ⁊ maria salome ⁊ iohāna vxor pcuratoris herodis: Unde canit eccl'ia ⁊ q̄rit. Dic nobis Maria q̄d vidisti post ꝙ̄ illū amicum tuum certis ⁊ multis argumētis vidisti, singnāter rn̄det. Angelicos testes sudarium ⁊ vestes. surrexit xp̄s spes mea pcedet suos ī galileā. C Quarto ostēdit p marie magdalene sedulā ⁊ multiplicē inq̄sitiōem. ipa eñ noluit ɔtētari in āgeloꝝ testimonio nec in dict̄ cuiuscūq̄ꝫ nisi inueniret dñm suū: aut mortuū: aut viuū. Unde post ꝙ̄ ipsa ex iussu angelorum nūciauerat petro ⁊ alijs discipulis ꝙ fuisset in monumēto ⁊ non inuenisset corpus iesu ⁊ vidisset angelos. Tunc petr⁹ ⁊ iohānes iuerūt simil't vt viderēt q̄d esset. Illis aūt recedētib⁹ Maria iterūꝫ reuersa est ad monumētū ⁊ nō recedebat ſ ibi stabat. vt dr̄ Joh. vlti. Abierūt g̃ discipuli. s. petrus ⁊ iohānes ad semetipos. i. in domū suam. Maria aūt stabat foris plorās de ablatione dilecti sui. ⁊ dum sic fleret tūc inclinauit se iterū ⁊ pspexit in monumētū. Hic q̄ritur. cū ipa sciret xp̄m sublatū quare tunc sic respexit. rn̄det' Greg. Amāti sel' inspexisse nō sufficit. q: vis amoris multiplicat intētioeꝫ inq̄sitiōis. Sctā eñ desideria dilatione crescūt. si aūt dilatiōe deficiunt desideria sancta nō sunt. Unde desideriū Marie magdalene fuit ita magnū ꝙ nō curasset quocūq̄ꝫ iuisset vt sui dilecti etiā mortuum inuenisset. Quapropt' ipa meruit tria. Pmo angelorū iteratā visionē ac iocūdā ɔsolatiōeꝫ. Un̄ dr̄ Joh. vlt̄. ꝙ cum sic diligenter respexit in monumētum tūc vidit duos angelos in albis sedentes: vnū ad caput ⁊ vnū ad pedes vbi positū fuerat corpus iesu q̄ dicūt ei volētes eam consolari. Mulier q̄d ploras. q. d. Nō habes cām fletus ſ gaudij. q: ille quē credis mortuū resurrexit. Unde dicit Orig. O maria magnā ɔsolatiōeꝫ inuenisti. nam tu querebas vnū hoiem ⁊ duos angelos inuenisti. querebas iesum mortuū ⁊ ipm viuū ab angelis intellexisti. O maria quid iā amplius turbaris. quid ploras. ecce habes angelos sufficit eorum visio. Maria vero nō curauit angelos sed dicit eis assignādo causam sui doloris. Tulerūt dñm meū ⁊ nescio vbi posuerūt eum. q. d. non īmerito ploro: q: illū pdidi in quē totam spem meā posui. igit' angustie mihi sunt vndiq̄ꝫ. nescio enim quo vadam. nescio vbi requiram. stabo igitur h̄ ⁊ plorabo vsq̄ꝫ dum mihi deficiēt lachryme. Un̄ dicit Orige. O maria q̄d spei. q̄d cōsilij erat tibi vt sola stares ad monumētū discipulis abeūtib⁹. tu aūt illos pueuisti ⁊ post illos remāsisti. cur h̄ fecisti. diligebas pl⁹ ꝙ̄ illi, an sapiebas pl⁹ ꝙ̄ illi. q: non metuebas

vt illi. certe nihil sapiebat Maria nisi dilige-
re, p dilecto dolere. iō secūdo meruit sui di-
lecti visionē. Unde dicit Joh. vlt. φ cum di
xisset angelis rñdēdo. scz. Tulerūt dominū
meū τc. τ cum hoc dixisset, ɔuersa est retror
sum τ vidit Jesum stātem. τ nesciebat quia
Jesus est. D Hic q̄rit quare cum ange
lis loquit̄ cōuersa est retrorsum. R̄ndetur p
doctores φ xp̄us post eā apparuit τ angeli
cognoscentes dn̄m signo τ motu reuerētie
ostēderūt se aliq̄d magnū videre. τ hoc est
qδ fecit eam cōuerti retrorsuz. Jō dicit euā
gelista. Conuersa ē retrorsum. Sequitur. τ
nesciebat q2 iesus est. Et hui⁹ rō est vt dicit
Chrys. Christus' em̄ apparuit angelis tāφ
dn̄ator. iō cito cognouerūt eū. Marie vero
ī forma hortolani. ideo nō cognouit eū. Se-
quitur. dic̄ ei iesus. Mulier, q̄d ploras quez
queris. Hic dicit Orig. O dulcis mgr̄ ad q̄d
ꝓuocas spm̄ τ animū hui⁹, mulieris on ꝑu-
tas φ ipsa dicat tibi. te ploro. te quero: nisi
tu cordi ei⁹ ꝑus inspiraueris τ dixeris. ego
sum. q̄d ploras. τ quē q̄ris. an pūtas φ ipsa
cognoscat te φ diu voluer celare te. Seq̄tur
text⁹. Illa estimās q2 hortolan⁹ esset ex eo
φ ita mane eum sic in orto videret. Jō dic̄
ei volēs cape eius beniuolētiā. Dn̄e si tu sus-
tulisti eum dicito mihi vbi po. eū. τ ego euz
tollā. ecce quāto desiderio fuit. Unde Orig.
O mirabilis mulieris audacia que nullū ex
cipit. nec iudeos seuiētes veret̄. sine om̄i ti-
more ɔstāti animo dicit. ego eum tollaz. O
bone iesu Joseph timuit τ nō fuit ausus tol
lere corpus tuū de cruce nisi in nocte τ de licē
tia pylati. Maria nec pylatum nec noctem
veretur dicens. Ego eum tollam. Et si in a-
trio ꝑucipis sacerdotū. o Maria fuisses q̄d
fecisses. ego eū tollam. Et si ancilla ostiaria
te interrogasset q̄d r̄ndisses: ego eū tollam.
O mulier. nō mulier q̄ Jesum anteponit. O
bone' iesu ioseph posuit corpus tuū, in monu
mēto. Maria aūt ex amore ita sepeliuit spi-
ritū suū cū corpore tuo. vt facilius posset se-
parari aīa sua a viuēte corpe suo φ spiritū
suū te diligētem a defuncto corpe tuo. Jdeo
tertio meruit sibi dilecti iesu christi cognitio
nem. Nam cum dn̄s eam cōmuni vocabulo
appellat dicēs mulier. xp̄s nō fuit ei cognit⁹
s̄ statim qn̄ eā ꝓprio nomīe noīauit dicēs:
Maria. tūc reuixit spūs ei⁹ τ cognouit euz.
Unde dicit Orige. O mutatio dextre excel
si cōuersus est dolor magn⁹ in magnū gau-
dium mutate sunt lachryme dolorꝫ in lachri
mas amoris. Nam vt audiuit se nomīe suo
vocari sensit in ꝓprio noīe quādam singula
rem dulcedinē vocatiōis. τ sic p eam ɔgno-
uit ipm̄ mgr̄m a quo vocabat̄. Unde xp̄o di
cēte ad eā Maria. iterū cōuertit se ad xp̄m
dicēs. Rabboni qδ d̄r mgr̄. sic ɔsueuit eum
appellare. τ tūc voluit amplecti pedes eius
pre nimio amore. q2 iā ɔgnouit eū. Un̄ dic̄
Orige. O amor impatiēs non sufficiebat ei
videre iesum τ loq̄ cū iesu nisi etiā tangeret
iesum. Sciebat em̄ φ v̄t⁹ exibat de illo τ sa-
nabat om̄es. τ quotq̄t tāgebāt eū salui fie-
bāt. Sed xp̄s noluit tāgi ab ea. ideo dixit ei.
Noli me tangē. Hic queri pt̄ cur nō permisit
se tangi ab ea s̄ dixit. Nondū em̄ ascēdi ad
p̄rem meū. q. d. s̄m Greg. Nondū ascēdi ad
p̄rem meū. i. ad equalitatē p̄ris mei in cor-
de tuo. Ips̄ em̄ adhuc carnaliter sapiebat d̄
xp̄o quē sicut purū hoīem fleuit. ideo noluit
tangi ab ea: s̄ dixit ei. Uade aūt ad fratres
meos τ dic eis. Ascēdo ad p̄rem meū τ pa-
trem v̄rm. deū meū τ deum v̄rm. s. per equali
tatē. q2 ego τ pater vnū sum⁹ vt ꝑdixi vob.
Uenit Maria magdalena annūciās disci-
pulis. q2 vidi dn̄m. τ hec dixit mihi. Un̄ ipa
pt̄ dicē illud. i. Cor. xi. Ego em̄ accepi a do
mino qδ τ tradidi vobis. E Quinto ost̄-
ditur p custodū sepulchri narratiōem. dicit
em̄ sc̄tus Math. xxvij. φ altera die cōuene
rūt ꝑncipes sacerdotū τ pharisei ad Pyla-
tum dicētes. Dn̄e recordati sumus φ sedu-
ctor ille adhuc viuēs dixit. post tres dies re-
surgā. Jube ergo custodiri sepulchꝝ vsq3 in
dié tertiū. ne forte veniāt discipuli ei⁹ τ fu-
rent̄ eū τ dicant plebi. surrexit a mortuis. et
erit nouissimus error peior ꝑore. Ait illis py
latus. habetis custodiā ite custodite. Illi āt
abeūtes cōduxerūt custodes τ munierunt
sepulchꝝ cum custodib⁹ signātes lapidem
Illi v̄o postφ dn̄s surrexit intrauerūt ciui-
tatē τ nūciauerūt ꝑncipib⁹ sacerdotū om̄ia
q̄ facta fuerūt. vt legit̄ in euāgelio Nycode-
mi. τ sc̄tus Math. xxviij. approbat. Requi-
re in ꝑmo sermone de resurrectione in ꝑnci-
pio. Ecce apertū mēdaciū. Unde dic̄ Aug⁹.
Si em̄ dormierūt quō testes esse potuerunt
τ ista sibi ɔria fuerūt. Un̄ ps. Insurrexerūt
in me testes iniq̄ τ mentita est iniq̄tas sibi.
Et ideo canit eccl̄ia in sequētia de v̄aci an-
nūciatiōe Marie magdalene. Credendum
est mag̃ soli Marie v̄aci φ iudeorū turbe
fallaci. Nam scim⁹ xp̄m surrexisse a mortu-
is vere tu nobis victor rex miserere. F

Secto ostēditur per vulneris ostēsionē. Nā vt dr Luc. vlti. Quādo ipe apparuit discipulis suis τ stetit in medio. tūc cōturbati sunt τ cōterriti τ existimabāt se spm̄ videre. ideo dixit eis. Uidete manus meas τ pedes meos qꝛ ego ipse sum. De hoc reqre in alio libro. Tertio pncipaliter dico ꝙ xp̄s resurrexit feliciter. quia oēs electos letanter ī paradisum perduxit. Require supra. Uel sic. nā deposita omi miseria in gloriā resurrexit. Un̄ in signū huius dixit. Math. xxvi. Postꝙ̄ surrexero pcedam vos in galileā. Galilea interptatur trāsmigratio. τ significat ꝙ xp̄s de corruptiōe ad eternitatem. ꝺ miseris ad gl'iaʒ transiuit. Unde Rō. vi. Christus resurgēs ex mortuis iam non morit̄ τc̄. Sic nos resurgamus cum xp̄o in nouitate corporis glorificati. ideo dicit. precedā vos. Un̄ ad Roma. vi. Sicut xp̄s resurrexit a mortuis in gloriaʒ patris. ita τ nos in nouitate vite ambulemus. Nam sicut xp̄s resurrexit cū corpore glorificato. ita ꝟtute resurrectionis xp̄i oēs electi resurgēt cū glorificato corpore. Unde mgr̄ in lib. iiij. dist. xliiij. Corpa sctōꝝ resurgent sine vlla deformitate. sine vlla corruptōne. sine onere τ difficultate pp̄ter qō spūalia dicta sunt τ resurgent fulgida sicut sol τc̄.

De ascensione domini. Sermo. xxxiij.

Dominus quideʒ iesus postꝙ̄ locutus est eis assūptus ē in celū τ sedet a dextris

b

dei. Mar. vlti. Notate charissimi. Dicit eniʒ phs. iiij. phisicoꝝ. Qꝛ quāto vnaqueqꝫ res ē melior. τ pfectior: tāto debet ei loc9 altior et perfectior. Sʒ xp̄s dn̄s noster ē perfectior τ nobilior oīb9 creaturis. q̄re merito debebat ascēdere ad sublimiorē locū. i. sup oēs celos Jō dicit dn̄s τc̄. In qb9 q̄dē ꝟbis tria notant̄. Primo discipuloꝝ fructuosa instructō qō notat̄ cū dr. Dn̄s q̄dē iesus postꝙ̄ lo. τc̄. Secūdū est xp̄i gl'iosa ascēsio. qō notat̄ cū addit̄. assumpt9 ē in celū. Tertiū xp̄i supma locatio. qō notat̄ cū ꝯcludit̄. τ sedet a dextris dei. B Primo dico ꝙ notat̄ discipulorū fructuosa instructio. Est notādū ꝙ dn̄s hodierna die q̄ntuplicit̄ locutus est discipulis Primo ipos dure increpādo de. eoꝝ infidelitate vt dr Marc. vltimo. ꝙ postꝙ̄ xp̄us in die resurrectiōis apparuit Marie magdalene. tunc ipsa precurrens nunciauit discipulis sm̄ ꝙ angeli iusserāt eam τ etiā ipse dn̄s. Et illi audiētes qꝛ viuet τ visus esset ab ea nō crediderūt. Post h̄ aūt duob9 ambulātib9 ī emaus ostensus est in alia effigie scʒ ī forma peregrini. q̄ nūciauerunt ceteris. nec illi pfecte crediderūt. Etiā nec ipi domino pfecte credider̄t vsqꝫ dū eis oñdit man9 τ pedes τc̄. Unde dr ꝙ nouissime recūbentibus. xi. discipulis in cenaculo videlicet in q̄ xp̄s iussit sibi pparari pasca p die cene cum alijs mulieribus τ mr̄e xp̄i τ alijs discipulis q̄ xp̄m sequebant̄ in vita q̄uis illi vndecim soli noiant̄ in textu. Illis simul recumbentibus inter tertiā τ sextā apparuit eis iesus intrans iuxta modū suum clausis ianuis. τ comedit cū eis. vt dr Act. i. p quadraginta dies apparēs eis τ loqnēs de regno dei. Et conuescēs τc̄. Un̄ Greg. in omel'. hodierna. Comedit τ ascēdit vt effectus comestiōis veritatē patefacēt carnis. Et Act. x. Mādncauim9 τ bibim9 cuʒ illo. Et sic post h̄ increpauit eos sm̄ ꝙ Marc9 dicit ꝙ exprobrauit incredulitatē eoꝝ τ duriciā cordis. qꝛ hijs qui viderāt eū resurrexisse nō crediderūt. Et h̄ fecit sm̄ Greg. in omel'. q̄a eos corpalit̄ relinquere voluit vt verba q̄ recedēs dicēt in corde audiētiū artius ipressa remanerēt scʒ illa q̄ sequūtur. Nam int̄ oēs articulos fidei articulus resurrectiōis fuit. difficilior ad credendū. iō τc̄. D Secūdo locutus est xp̄s hodierna die discipulis: officiū pdicationis eis iniūgēdo. Un̄ dr Math. vlti. ꝙ dixit. Euntes in mūdū vniuersuʒ pdicate euāgeliū omi creature. Ecce quō iussit euāgelium predicare. qō est ꝯtra curiosos q̄ magis vtunt̄ pbo ꝙ̄ euāgelio. τ mag' poetis ꝙ̄ prophetis. Contra q̄s dr ad Roma. i. Nō em̄ erubesco euāgeliū: ꝟtus em̄ dei est in salutē omni credēti. Nam hō p illud saluabit̄. Un̄ sequitur. Qui crediderit τ baptizat9 fuerit saluus erit. q̄ vero nō crediderit cōdemnabitur. O charissimi notate magnū seruū τ dilectiōem xp̄i. ꝙ in fine desiderauit nos scire verā viā τ vitā. vt possem9 post euʒ ascēdere. Nō em̄ sufficiebat ꝙ passus. mortu9. τ sepult9 est p nobis s̄ desiderauit nos scire modū p quem possum9 saluari cum dicit. Qui credi. τ baptizat9 fuerit τc̄. Unde Joh. iij. Omis qui credit in ipsum nō pereat sed habeat vitam eternā. τ ideo dicitur Joh. xiij. Jesus cum dilexisset suos qui erant in mūdo in fine dilexit eos. s. dando eis modū quō possunt saluari. Nam sine fide null9 potest saluari. J Tertio

J

locutus est eis informando eos formaȝ baptizandi. Nã sine baptismo null⁹ potest saluari. sicut ipse dicit Joh. iij. Nisi quis renatus. i. baptizatus fuerit ex aqua ⁊ spiritusancto nõ potest intrare in regnũ dei. ⁊ iõ multũ necessaria fuit hec locutio. Unde dr Math. vlti. Et iesus locutus ẽ discipulis dicẽs. Data est mihi oĩs potestas in celo ⁊ in terra. id est ƀm glo. interlinia. vt qui ante regnabat in celis cum angelis modo per fidem regnet in terris: perducendo oĩes fideles per fidem ⁊ baptismũ ad celestẽ patriam vt impleatur illud. Fiat voluntas tua sicut in celo ⁊ in terra. Sequitur. Euntes ergo docete oĩes gentes scȝ seruare oĩa que mandaui ꝓpter que possunt saluari. baptizãtes eos in nomine patris ⁊ filij ⁊ spũssancti. tũc remittunť eis peccata sua tam originale ꝗ̃ actuale. tam mortale ꝗ̃ veniale. que erant causa eoꝝ damnationis. Unde dicit mgr̃ li. iiij. dist. ij. c. de baptismo. ꝙ baptism⁹ Johis erat in pniam nõ in remissionẽ. Baptismus vero christi ĩ in remissionẽ. Unde Act. i. Johannes qdem baptizauit aqua. vos autem baptizabimini spũsancto: nõ post multos hos dies. q. d. tunc perfecte eritis mũdi ab oĩbus peccatis. Ideo baptism⁹ ƀm mgr̃m li. iiij. dist. iij. dr tinctio. i. ablutio corporis. Unde in baptismo scribitur hoc nomen iesus in animabus. Recte sicut serui solent scribi ad curiam vnius regis pertinẽtes. ita nos scribimur ad curiã summi regis. Nã sicut scriptor scribit tribus digitis. sic ad inuocatiõem trinitatis scribitur illud nomen in animabus nostris quãdo sacerdos dicit. Ego baptizo te in nomine pr̃is ⁊ filij ⁊ spũssancti. Unde Apoc. xiiij. Uidi supra montẽ syon agnũ stãtem ⁊c. Unde ps. Signatum est super nos lumẽ vultus tui dñe ⁊c. ℞ Quarto locutus est eis gr̃aȝ miraculoꝝ ꝯdonãdo. Un̄ Joh. xiiij. Qui credit in me opera q̃ ego facio ⁊c. Unde dicit venerabilis Beda super Math. Oportuit eos magna ⁊ noua facere qui debebant magna ⁊ noua p̃dicare. Et iõ vt nouã doctrinã scȝ euãgelicam ac fidẽ catholicã ꝯfirmarẽt necesse erat vt mirabilia facere possent. Ideo dixit eis hodie vt habetur Mar. vlti. Signa aũt eos q̃ credi. in me hec sequẽtur. i. vos q̃ creditis in me facietis talia signa q̃bus ꝓbetis p̃dicatiões vestrã. Unde p̃mo dixit. in noĩe meo. i. in ṽtute noĩs mei demonia eijcient. sicut Paul⁹ fecit. vt habeť Act. xvi. ꝙ q̃dam puella habuit spm̃ phitonem. cui spũi dixit Paul⁹. Precipio tibi in noĩe iesu xp̃i exire ab ea. ⁊ exijt eadem hora. Patet hoc etiam in multis sanctis multipliciter. Reqre in legẽdis sctõrũ. Secũdo dixit. linguis loquẽtur nouis sicut apostoli. vt habeť Act. ij. Nã loquebanť varijs ling. Tertio serpẽtes tollẽt. i. ṽtutem ⁊ ptãtem habẽt super serpẽtes ꝙ nihil possũt eis nocere. sicut Paul⁹ fecit vt hẽ Act. vlti. ꝙ vipera inuasit manũ ei⁹. ipse ṽo excutiẽs eam in ignẽ nihil mali passus est. ꝓpter qđ barbari dicebãt eũ esse deũ ⁊c. Quarto dixit ⁊ si q̃d mortiferũ biberint nõ eos nocebit. sicut accidit Johãni euãgeliste. Reqre Joh. euãgeliste in ƀmone. x. L. Quinto dixit eis super egros manus imponẽt ⁊ bene hẽbunt sicut fecerunt sancti multipliciter. Reqre cathedra petri ⁊ alijs legẽdis. imo nõ solũ ad manus impositiõem: verũetiã ad ṽbum. vt patet Act. iij. vbi ad ṽbum sancti Petri qui dixit. Argẽtum ⁊ aurum nõ est mihi ⁊c. In noĩe iesu xp̃i surge ⁊ ambula. Qui statim surrexit sanus. Ista ⁊ multa alia miracula operati sunt virtute christi. Unde dicit Marc. vlti. Illi autẽ ꝓfecti predicauerunt vbiqȝ domino cooperãte. ⁊ sermonẽ ꝯfirmãte sequẽtibus signis. Et etiã nõ tantũ apostoli h̄ fecerũt: verũetiã ꝓfecti fideles ac ṽbum dei p̃dicãtes. vt patet in legendis multipliciter. Reqre. Et sic impletũ est illud ps. Dñs dabit ṽbum euãgelizãtib⁹ ṽtute multa. Un̄ super illud Luc. ix. Conuocatis iesus duodecim discipulis suis dedit illis ṽtutem ⁊ ptãtem super oĩa demonia. ⁊ vt languores curarent. ⁊ misit illos p̃dicare regnũ dei ⁊ sana. infirmos. dicit glo. Concessa potestate signoꝝ mittunť predicare regnum dei. vt magnitudo factoꝝ ⁊ virtus ostensa fidẽ daret ṽbis. ⁊ vt noua facerẽt q̃ noua p̃dicarẽt. ℞ Quinto locutus ẽ eis hodie annũciando eis regnũ dei. Ipse eñ descẽdit de sinu. id est de trono patris vt gen⁹ hũanũ ad regnũ celoꝝ pduceret. Ideo in die ascensionis nouissime loquebatur eis de regno dei sicut sepius dixit. Nã dr Math. vi. Ipse exclusis omnib⁹ terrenis sollicitudinibus dixit. Querite p̃mũ. i. p̃mo ⁊ p̃ncipaliť ⁊ ante oĩa regnũ dei ⁊ iusticiam eius. q. d. Nam ad hoc creati estis. sicut mgr̃ dicit libro. ij. dist. i. Deus fecit hoĩem vt summũ bonũ ⁊c. Unde dr Actu. i. ꝙ in die ascensionis appa. ⁊ lo. de regno dei. Unde dicit per dies. xl. appar. eis ⁊c. Moyses ⁊ ꝓphete promittebant ṫpalia, christus

aūt regnū celoꝝ. qđ ꝗdem etiā cōmisit eis nūciare alijs. Un̄ dicit Chryso. Non cōmisit eis aliqđ sensibile. i. terrenū dicere sicut Moyses ꝛ ꝓphete ꝗ terram ꝛ bona tēporalia ꝓmittebant. hij vero regnū celoꝝ ꝛ oīa que continentur in eo. Unde in signū huius q̄n xp̄s nouissime voluit eis loqui anteꝙ̄ in celum ascenderet eduxit eos de domicula in quo eis p̄dicauit ꝛ quattuor locutiōes fecit in signum ꝙ nō de terrenis sed de celestibus intenderet. Unde dicitur Luce vltimo Eduxit aūt eos foras in bethaniā. que sita est in latere montis oliueti. de quo mōte ipse ascendit. Unde dic̄ hystorio ꝙ illa que dicta sunt facta sunt in cenaculo sed statim p⁹ eduxit eos in bethaniā ꝛ in mōtem oliueti. ¶ Utrum aūt nunc cum eis ꝯtinue ad locum ascensionis iuit sicut iuit cum duob⁹ discipulis euntibus in emaus nescitur. Cum aūt ipsis existentib⁹ in monte oliueti ac xp̄o loquente de regno dei aliqui͡ qui minus spiritua les fuerunt de regno terreno intellexerunt. ideo interrogabant eum dicentes vt dicit̄ Actu. i. Dn̄e si in tempore hoc restitues regnum israel. Quibus respondit. Nō ē vestrum nosse tempora vel momēta que pr̄ posuit in sua potestate. quasi diceret domini. vos adhuc terrena sopitis. ideo nō potestis intelligere celestia sicut pater meus. quia nōdum perfecte recepistis spiritumsā ctum. Unde sequitur ꝙ dixit. accipietis virtutem superuenientis spiritussancti in vos. quasi diceret. qui faciet vos sapere celestia. ꝛc̄. Et ideo vt dicitur Actuum. i. Precepit eis ab hierosolimis ne discederēt. sed expectarent promissionem patris quā audistis inquit per os meum. que ꝓmissio fuit spūssanctus. sicut dr̄ Joh. xiiij. Paraclit⁹ autem spūssanctus quem mittet pr̄ in nomie meo docebit vos oīa. Unde dicitur Luce vltimo ꝙ dixit eis. Uos autem sedete in ciuitate ꝗ vsqꝫ induamini virtute ex alto spiritusācto qui vos confortabit ꝛ illuminabit sicut promisi vobis ante. Nam dicitur Johā. xvi. ꝙ dixit eis. Expedit vobis vt ego vodā. Si enim nō abiero paraclitus nō veniet ad vos Si aūt abiero mittā eū ad vos. Et cū venerit docebit vos oēm v̄itatē. Et sic dedit eis suā bn̄dictionem ꝛ ascendit in celum. ꝛ dic̄ Dam. li. iiij. c. x. ꝙ versa facie ad orientē elenatis manib⁹ ascendit in celū. Un̄ dr̄ Luce vl. Eleuatis manibus suis bn̄dixit eis. Et factū est dum bn̄ diceret illis ferebatur i celum. Qualiter autem valedixerit nō putauerūt euāgeliste eē scribendū sed dimiserūt deuotis hoībus ad cōsiderandū. Unde dr̄ Johā. vl. Sūt autem ꝛ alia multa que fecit Jesus q̄ si scribant̄ per singula nec ipm mūdum arbitror cape posse. Un̄ de veritate ascensionis legit̄ in euangelio Nicodemi. Require in p̄io sermone resurrectionis. Et sic patet primū. ¶ Scd̄o principalit̄ dico ꝙ notor̄ xp̄i gl'iosa ascēsio cū dr̄. Assumpt⁹ est i celū. Circa qđ notādū ꝙ dn̄s gloriose quadrupliciter ascendit. Primo veracit̄. secūdo potent̄. tertio glorianť. quarto letanť. Dico primo ꝙ dn̄s veracit̄ ascendit. qđ ōn̄ditur tripliciť. s. ꝑ spacium temporis. per determinatum diē. ꝛ ꝑ horā congruam. Primo ōn̄ditur ꝑ spacium temporis. Nam ipse nō statim vt resurrexit ascēdit. sꝫ p. xl. dies expectore voluit ꝓpť maiorem certitudinē resurrectionis sue. Difficilius enī erat ꝓbare veritatē resurrectōis ꝙ̄ passiōis. Nā passio sua fuit visa ꝙ feria sexta mortuus fuit in cruce. sꝫ ad ꝓbādū verā resurrectōnē plures dies requirebanť. iō distulit suā ascēsionē vsqꝫ ad. xl. diē. vt sic sua resurrectio fieret certa ꝛ ꝑ cōsequēs ꝑ spacium tāti tp̄is fieret ꝛ certificareť eius ascensio. que erat ita possibilis sicut resurrectio. Un̄ dr̄ Actuū. i. Prebuit seipm viuū. s. discipulis suis p⁹ passionem suā in multis argumētis. ꝑ dies. xl. ꝛc̄. Un̄ dicit gl. sic̄. xl. horis mortu⁹ erat. sic. xl diebus se viuere cōfirmabat. Qđ fecit ī cōsolationē etiā discipuloꝝ. Nam sicut discipuli fuerunt turbati. xl. horis ꝗbus ī sepulchro mortu⁹ iacuit. ita p. xl. dies resurgens discipulis apparuit multipliciť in cōsolationem. ꝛ quia sicut dies comparať ad horam ita annus ad diem. hoc est dicere sicut dies consolationis cōpať ad horam ꝯtristatōis sic annus ꝯsolationis ad diē turbatōis. vn̄ Esa. lxi. Spūs dn̄i sup me vt p̄dicarem annū placabilē dn̄o ꝛ diē vltōis deo nr̄o. Ecce ꝑ die tribulationis reddit annū consolatōis sic ꝓ hora tribulationis dedit diem consolatiōis. Unde dicit Leo papa in sermōe de ascēsione. Quadragenarius numerus hodie ꝯpletus ē ordinatōe diuina ad vtilitatem nr̄e eruditōis. Nam dubitatum ē ab illis. s. discipulis ne dubitaretur a nobis ꝛc̄. Et sic ꝯpleto spacio temporis ascēdit. ¶ Secundo ōn̄ditur per determinatū diem. qꝛ feria q̄nta ascendit celos. Nam xp̄s Jh̄s passus est. viij. kal'. aprilis. ꝛ in die dominico immediate

diate sequēti surrexit. ⁊ .xl. die ab ipso die resurrectiōis q̄ tūc fuit q̇nta die mēsis maij ⁊ fuit feria q̇nta eadē die xp̄s ascēdit. Unde dicit Act. i. p̱ dies .xl. apparēs eis ⁊ lo. ō regno dei. Sequit̄. Et cū hoc dixisset videntibus illis eleuat⁹ ē. Sed est notādū φ dn̄s feria q̇nta ascendit propter tria mysteria tali die facta. quibus talis dies est cōsecrata. vt recitat mgr̄ Frācisc⁹ de mayrōis. Primo nā tali die pisces aues ⁊ volatilia fuerit creata. vt ɔ̈ Gen̄. i. ⁊ iō vt eēt conformitas creatoris ad creaturam ⁊ ecōuerso tali die ascendit. q̄ pisces ⁊ volatilia sunt agiles ⁊ mobiles valde ⁊ faciliter ascendunt. scȝ pisces flumen. aues aerem. sic xp̄s ⁊c̄. Unde Jere. xlix. Ecce quasi aquila ascēdet ⁊ volabit ⁊c̄. Scd̄o. nā tali die puer Jh̄s in tēplo ē p̄sentatus. vt ɔ̈ Lu. ij. Nā xp̄s fuit dn̄ica die nat⁹. ⁊ .xl. dies a natiuitate fuit q̇nta feria in q̄ puer debebat in tēplo presentari iuxta preceptum domini. Leuit. xij. Reqre purificationis. Sic xp̄s fuit hodie angelis et nubibus. conducentibus in templo celestis patrie deo p̄ri p̄sentatus ⁊ ad dexteram ei⁹ collocatus. vn̄ Actu. i. Eleuatus est ⁊ nubes suscepit eum. Unde p̄s. Qui ponis nubem ascensum tuum. ⁊ ambu. super pennas ventoꝝ. id est angeloꝝ. Tertio nā tali die cena dn̄i fuit celebrata. vt ɔ̈ Jo. xiij. Et sacramētum eucharistie p̄mitus institutū. per quod figuratur illud eternum cōuiuium. iō xp̄us tali die ascendit ad celeste cōuiuiū. Juxta illud psal. Dn̄s regit me. i. ip̄a diuinitas. et nihil mihi deerit in loco pascue ibi me collocauit. ¶ Tertio ostendit̄ p̱ horam congruam. q̄ hora nona eiusdeȝ diei dn̄s ascēdit circa meridiē. Nā prim⁹ hō ob demeritum sue trāsgressiōis fuit tali hora de paradiso terrestri expulsus. q̄ Eua hora sexta comedit de fructu. ⁊ hora nona fuerūt expulsi. ⁊ p̱ angelū aditus p̱adisi p̄clusus. Et tal' reseratio nō poterat fieri nisi p̱ xp̄m nec etiam aditus celestis paradisi. Jō congruum fuit vt xp̄s eadem hora ascēderet. ⁊ hō eadem hora paradisum celestem recuparet. ⁊ sic xp̄s sua ascēsiōe aditū eius nobis oībus reseraret. Jō nos debemus exēplo xp̄i cum feruenti desiderio ascendere ad celum ī meridie. i. in feruore dilectōis. Juxta illō Job xxiij. Uestigia ei⁹ secut⁹ ē pes me⁹. viā eius custodiui ⁊ nō declinaui ex ea. Un̄ Aug. ī sermone de ascēsione. Ascēdamus cū illo ⁊ sursum corda habeam⁹. Sic ascēdit q̇dam devotus miles. Nā legit̄ φ q̇daȝ miles sic ascendit corde φ ī p̱tibus hierosolimis oīa loca in q̇bus saluator nr̄ fuerat sollicite cū lachrymis visitauit. ⁊ cū oīa sacra loca p̱ totū p̱q̇risuisset. vltimo venit in montē oliueti. vn̄ dn̄s celū ascēderat. vbi post longā orōnē cum lachrymis dixit. Ecce dn̄e vbiq̄ q̄sivi te diligent̄. Un̄ dū venerim ad locū vbi celos ascendisti: nescio ampli⁹ vbi te reqraȝ p̄cor te o meū gaudiū ⁊ vnicū solatiū suscipe spm̄ meum q̄ tam ardent̄ affectat te vt ad dexteram patris videam sedere te ī gloria. Et his dictis spm̄ suū sine dolore reddidit deo ⁊ in celū ascēdit. Un̄ hortat̄ nos apostolus Col. iij. Que sursum sunt querite vbi xp̄s est in dextera dei sedens. Unde Aug. in sermone hodierno. Ascēdam⁹ cum xp̄o interim corde vt cum dies p̱missus aduenerit sequamur et corpore. Unde et in signuȝ huius imp̄ssit terre vestigia pedū ei⁹. Unde dicit Simplicius ep̄s hierosolimitanus. vt habet̄ in glo. de loco ascēsionis. φ cum postea esset ibi ecclesia edificata locus ille in q̊ steterūt vestigia pedū xp̄i ascēdentis nūφ potuit sterni pauimēto. imo marmora resiliebant in ora collocantiū. Et ē documētuȝ φ sicut vestigia adhuc terra custodit. sic et nos custodire debemus in corde p̱ cōtinuam recordationē. ¶ Scd̄o dico φ dominus ascendit potent̄. quia p̱p̄ria ⁊ diuiā virtute. Un̄ p̄s. Exaltare dn̄e ī virtute tua can. ⁊ psal. virtutes tuas. Sicut enī xp̄s virtute diuinitatis seip̄m resuscitauit a morte ita p̱p̄ria virtute diuinitatis ascēdit. Et iste est gloriosissimus ascēdendi modus. Jn sacra enī scriptura rep̱it̄ quadruplex modus ascēdendi seu eleuandi. Primus ē translatio. sic fuit Enoch translatus. vt dicit̄ Gen̄. v. φ Enoch ambulauit coram deo ⁊ nō apparuit. q̄ tulit eū dn̄s. Un̄ ɔ̈ Ecclesi. xliiij. Enoch placuit deo ⁊ translatus est in paradisum. Secundus modus ē subuectio. sic fuit helyas subuectus. vt ɔ̈ .iiij. Reg. ij. φ cuȝ helyas ⁊ heliseus p̱gerent simul ecce curr⁹ igneus ⁊ equi ignei ⁊ helyas p̱ turbinem ascendit. Tertius modus est raptio. sic fuit raptus sanctus Paulus. vt ɔ̈ .ij. Coꝛ. xij. Scio hoīem in xp̄o ante annos .xiiij. siue in corpe siue extra corpus nescio. deus scit. raptum huiōi hoīeȝ vsq̄ in tertiū celū. Quartus modus ē ascēsio. ⁊ iste est modus nobilissimus ⁊ gloriosissimus. q̄ fit p̱p̄ria virtute. Sic ascēdit hodie dn̄s noster Jesus xp̄s.

Ideo dr ascẽsio nõ assumptio. qr assumere nõ est ppria v̾tute ſ; auxilio sicut pmi tres modi. ſ; ascẽdere ẽ ppria v̾tute. Unde hec ascẽsio ppria v̾tute elegãter figurata ẽ Jeremi. xlix. vbi ipe in spũ pvidit ascẽsionẽ xpi cũ dicit. Ecce q̃si leo ascẽdit ad pulchritudinẽ. Leo est aial fortissimũ. ideo p eũ signat ppria v̾t⁹ xpi ascẽdẽdi ad pulchritudinem id est ad celũ. Unde Aug⁹. in sermo. de ascẽsione. Sup excelsa celi terrenũ corp⁹. i. hũanitas ponit. Un̄ in euãgelio Nycodemi. Require in sermone resurrectionis. Un̄ p̃s. cognoscẽs in spũsancto ascẽsionẽ xpi dic. Cõfitebor tibi ĩ populis dñe. ⁊ psalmũ dicã tibi in gẽtib⁹. Quoniã magnificata est vsq; ad celos misc̃dia tua. ⁊ veritas tua vsq; ad nubes. Seqt̃ur. Exaltare sup celos deus. ⁊ super oẽm terrã glĩa tua. ℞ Tertio dico φ dñs ascẽdit gloriãter. Nã celestis exercitus cũ magna glĩa ⁊ reuerẽtia obuiauit sibi. Qḋ bene oñdit̃ per exẽplum. Nam si aliq̃s rex terren⁹ q̃ peregre pfect⁹ esset in terrã longinquã ⁊ diu extra stetisset. cũ ille repatriaretur sine dubio tot⁹ ppl'us obuiaret sibi reuerẽter. vt p; p experiẽtiã. ⁊ reciperet eũ cum magno honore. quãtomag̃ tũc dñs noster q̃ est rex angeloꝝ qui fuit in terra lõginqua cum hodie reuersus est: cũ honore ⁊ gloria recept⁹ est. Unde dicit Aug⁹. in s̾mone de ascẽsione. Lux oñdis eleuatũ agnosce militie celestis obsequiũ. Un̄ dicit p̃s. in p̾sona xpi ascẽdẽtis ad celestẽ exercitũ. Cum gloria suscepisti me. Et nõ inmerito. nam ipe dñs cũ corpe glorificato glĩose ascendit qḋ nullus angeloꝝ antea nunq; vidit. Dicit enĩ mgr̃ l. iiij. dist. xliiij. φ corpa sctõꝝ resurgẽt sine mortalitate cum agilitate. subtilitate. ⁊ claritate. Sic dñs noster resurrexit cum dotibus corpis pfectissime ⁊ clarissime. ⁊ sic ascẽdit in celũ valde glĩose ⁊ fulgide. Unde hoc cognoscit sapiens in spũsctõ. cum dicit. Eccl̃. xliij. In firmamẽto celi resplẽdẽs glĩose. Species celi ⁊ glĩa stellarũ mũdũ illuminãs in excelsis dñs. Un̄ Aug⁹. in sermo. ho. Sctũs ⁊ solẽnis dies ascẽsionis dñi nr̃i ihu xpi hodie illuxit exultemus ⁊ letemur in eo xps ascẽdit supna claruerũt. Et ideo ppter tam fulgidã ⁊ glĩosam ascensionẽ dñi aliq̃ ãgeli mirabant̃ ⁊ fecerũt questiões dicẽtes illḋ Esa. lxiij. Quis est iste q̃ venit de edom. tinctis vestib⁹ de bosra? Iste formosus ĩ stola sua: gradiens in multitudine v̾tutis sue. Unde dicit glosa. φ q̃dam angeli non plene cognoscentes mysteriũ incarnatiõis. passionis. ⁊ resurrectiõis vidẽtes dñm ascẽdentẽ ammirãtes dixerũt angelis comitãtib⁹ dominũ. Quis est iste qui venit de edom ⁊c̃. Dicit aũt Dyon̄. in lib. ãgelice hierarchie. c. vij. Qr cum xps ascendit facte sunt tres questiones ab angelis. Primã fecerũt maiores angeli adinuicem sibiipsis di. Quis est iste qui venit de edom ⁊c̃. Hoc est dicere. quis ẽ iste qui venit ita gloriose ⁊ fulgide de edom. id est de terra edom. Edom em̄ interpretat̃ terrenus. tinctis vestibus de bosra. i. dotib⁹ corporis glorificati. Iste formosus in stola sua. id est in humanitate. gradiens in multitudine virtutis sue. i. ascendẽs in multitudĩe claritatis. Tũc r̄ndere poterat xps illud Joh. viij. Ego sum lux mũdi. Et vere nõ tantum mũdi sed totius celestis patrie. Et ideo dic̃ Jo h̄es Apoc̃. xxi. Ciuitas illa non eget sole neq; luna vt luceant in ea. Nã claritas dei illuminabit eam. Qḋ cognoscẽs p̃s. in spiritusancto dicit. Decorem induisti. amictus lumine sicut vestimẽto ⁊c̃. S Secũdo fecerunt questionẽ supremi angeli ad christũ dicẽtes illud Esa. lxiij. Quare ergo rubrum est indumẽtum tuũ. ⁊ vestimẽta tua sic calcãtium in torculari? Dicitur autẽ dominum habuisse indumẽtum rubrũ. i. corpus suum cruẽtatum sanguine. ex eo φ adhuc dũ ascẽdit in corpore suo habuit cicatrices. quas voluit seruare quinq; de causis sm̄ φ dicit Beda Cycatrices em̄ dñs seruauit ⁊ in iudicio seruaturus est vt fidẽ resurrectiõis astruat. et vt p oibus supplicando eas patri representet. vt boni videãt φ misericorditer sint redempti. ⁊ reprobi agnoscãt φ iuste sint damnati. ⁊ vt deferat ppetue certum triũphũ sue victorie. Iḋ cũ angeli viderũt cycatrices ⁊c̃ Nõ inmerito dixerũt. Quare ⁊c̃. S; huic q̃stioni r̄ndit dñs sic Esa. lxiij. Torcular calcaui solus: ⁊ de gẽtibus non est vir mecũ. Et põt crux xpi vocari torcular. in qua tãq; in prelo passus ẽ. ita vt sanguis effunderet̃. Unde Ego solus torcular calcaui. ⁊ sic humanũ genus redemi. qḋ nullus de hominib⁹ poterat facere. Tertio fecerũt questionẽ minores angeli ad maiores oĩes vidẽtes xpm ita gloriose ascẽdere. dicẽtes illud p̃s. Quis ẽ iste rex glorie? Quibus illi r̄nderũt. Dñs v̾tutũ ipe est rex glĩe. Sed sm̄ hoc facit Dyonisi⁹ questionẽ dicẽs. Cum ipi supiores sint primi deo ⁊ imediate a deo illuminent̃. ⁊ inferiores a superioribus. quare abinuicẽ querũt

ac obinuicē discere cupiētes. Ad hoc vidēt ipe et etiam cōmētator exponit dicēs. In eo q̄ interrogāt signant se sciam appetere. In eo aūt q̄ p̄mo inter se cōferūt demōstrāt q̄ diuinā p̄cessionē nō audēt p̄uenire. Uñ de hac questiōe angeloꝝ et cōuenienti responsione alioꝝ dicit Aug⁹. sic. Sanctificat diuino comitatu vniuersus aer. et omnis illa turba demonū volitās p aera xp̄o ascēdēte traffugit. Cui occurrētes angeli q̄s esset sciscitantur dicētes. Quis est iste rex glie? Quib⁹ respondet. Hic est ille cādid⁹ et roseus. Hic est ille qui nō habuit spēm neq̄ decorem. Infirmus in ligno. fortis in spolio. fedus ī morte. pulcer in resurrectiōe. clarus in celo. ¶ Quarto dico q̄ dñs ascēdit letant. q2 cum oībus qui captiui fuerūt in lymbo ascēdit Nam postq̄ p̄mi parētes expulsi fuerunt d paradiso tunc ianua fuit clausa. quaꝫ nemo poterat aperire nisi xp̄s in hora ascensionis. Unde dñs Esa. xxij. P̄rātem dabo in manu eius: et dabo clauē dom⁹ dauid sup humerū eius. et aperiet et nō erit q̄ claudat. et claudet et nō erit qui aperiat. Et ideo ante ascēsionē dñi nullus poterat intrare regnū celoꝝ quātumcūq̄ sanctus et iustus. Uñ Heb. iij. dicit spūssanctus. Ipsi aūt nō cognouerūt vias meas q̄bus iuraui in ira mea si introibūt in requiem meam. Quibus autē iurauit nō intrare in requiem ipsius nisi illis qui precauerūt etc̄. Unde Zach. viij. Ante dies illos merces hominum nō erat etc̄. Unde Aug⁹. Ante aduentum christi q̄tumcūq̄ sanctus mercedeꝫ nō recipiebat pro bono opere suo sed ad infernū descēdebant vt Dauid. Daniel. Symeon etc̄. Johānes baptista et alij patres. sed in resurrectione christi sunt liberati. Unde legitur in euāgelio Nycodemi. Require ante in sermone p̄mo resurrectiōis. Et sic in ascensione a christo in celum sunt deducti. Unde p̄s. Ascendisti in altum. cepisti captiuitatem. Ecce q̄ preclare predixit dauid Unde etiam predictum est Mich. ij. Ascendit eñ iter pandens ante eos. Transibunt portam et ingredient per eam et transibit rex eorum coram eis. et dñs in capite eorum. O homo considera q̄ gloriose q̄ gaudiose xp̄s hodie cum sanctis qui per multa milia annorū in tenebris et in vmbra mortis fuerāt ascēdit et eos cum magno gaudio in celū duxit. Unde p̄s. Ascendit deus in iubilatione et dominus in voce tube. q. d. etc̄. Unde Esa. xxxv Qui redempti sunt a domino reuertētur in syon et venient laudantes. et leticia sempiterna super capita eorum. O quātū gaudiū est hodie factum. naꝫ celum apertum est. captiui sunt liberati et ad celestem gl'iam deducti et angelorum gaudiū est p̄pter hoc augmētatum. Nam q̄t anime hodie in celum sunt deducte tot speciales leticias acceperūt. Unde Baruth. v. Adducet eñ deus israel cuꝫ iocūditate in lumine maiestatis sue cum misericordia et iusticia que est ab ipso. Unde Aug. in sermone hodierno. Resurrectio dñi spes nostra est. ascensio domini glorificatio nr̄a est etc̄. ¶ Tertio p̄ncipaliter dico q̄ notatur christi supremus locatio. cum concluditur. Et sedet a dextris dei. Dextera est equalitas dei. Dicit eñ ph̄s vt supra in p̄ncipio. quare merito ascendit hodie ad dexteraꝫ. i. ad equalitatem. Unde ipe predixit h' Joh. xvi. Exiui a patre et veni in mūdum. iterum relinquo mūdū et vado ad p̄rem. Cui concordat p̄s. cum dicit in spūsancto. A summo celo egressio eius etc̄. Exultauit vt gygas ad currendum viā. Ualde eñ velociter ascēdit quādo tm̄ spacium quasi in momēto ptrāscurrit. Refert eñ rabbi moyses maxim⁹ philosoph⁹. q̄ q̄libet circulus siue celum cuiuslibet planete habet in spissitudine viam quingentoꝝ annoꝝ. i. tātum spaciū quātum aliquis de via plana in q̄ngentis annis posset ire. et distantia inter celum et celū est sil'r via q̄ngentoꝝ annoꝝ. et ideo cum sint septē celi siue sphere erit s'm eū a cētro terre vsq̄ ad concauū celi Saturni qd̄ est septimū celū via septē miliū annoꝝ. i. tm̄ spaciū q̄tum de via plana aliq̄s iret in septē milib⁹ septingētis annis si tādiu viuere posset. Ita tū q̄ quilibet ānus cōponatur ex tricentis et. lxv. dieb⁹ et iter cuiuslibet diei sit. xl. miliaria. et quodlibet miliare sit duoꝝ miliū passuū. Hec rabbi moyses. Iste igit' fuit magnus salt⁹ queꝫ fecit xp̄s de terra in celum. Unde de hoc saltu dicit Amb. Quodam saltu venit xp̄us in hunc mūdum. Apud p̄rem erat. in v'ginem venit. de virgine in presepe transiliuit. descendit in iordanē. ascendit in crucem. descendit in tumulum. surrexit de tumulo. et ascendit et sedet a dextris p̄ris. ¶ Sed est notandū q̄ xp̄s in ascēsu suo locauit electos suos q̄s secum vexit singulariter ad choros angeloꝝ s'm merita eoꝝ. Jō dixit Joh. xiiij. In domo p̄ris mei mās̄iōes multe sunt. Nā sancti s'm merita sua debēt remunerari. Et q̄a vt dicit magister lib. ij. dist. v. q̄ de quolibet

o:die aliq̄ ceciderit. Et ſm Greg. nō pn̄t niſi ꝑ hoīes repari, iō oportet ad quēlibet ordinē aliq̄s ſctōs locari ſm merita eoꝝ. Ideo dn̄s nr̄ in quolibet ordīe q̄n aſcēdit aliq̄s locauit. Et credit ab aliquibus ꝙ xp̄s oī die fecerat vnam māſionē τ vnā dietā a die aſcenſionis vſq3 ad pēthecoſten. τ ad quālibet māſionē duxiſſe eos ſm merita eoꝝ. Et ſic aſcēdit ad thronū trinitatis. Vn̄ Ephe. iiij. Qui deſcendit ipe eſt τ q̄ aſcēdit ſuper oēs choros angeloꝝ vt adimpleret omnia. Unde prima die aſcendit in ordinem angeloꝝ τ ibi locauit eos q̄ nō ꝓprijs meritis ſꝫ ſola merente paſſiōe xp̄i ſunt ſaluati. ſicut puuli renati fōte baptiſmatiſ. Nam āgeloꝝ officiū ē hoībus miſtrare τ mīora nūciare τ īſtruere hoīes vt iuſte viuāt. Vn̄ dicit Dyo. de celeſti hierarchia. Ad hūc eīn choꝝ videt ꝑuenire q̄ ex ſe parum boni agere ſciūt niſi ab alijs inducant. qui tamē ſeruāt p̄cepta eccleſie in ieiunio τ alijs obſeruantijs. ſꝫ ex ſe modicum addunt. qui tamen de numero ſaluandoꝝ ſūt inquātum ſe a peccatis cuſtodiunt. τ ſic in choro infimo collocāt. Vn̄ Grego. in omē. ſup illud. Erāt appropinquātes ad Jeſum pub. τ Hugo de ſctō victore lib. iiij. de clauſtro anime. xxiiij. c. diſtinguit has manſiones ſcdm modū āgelicaꝝ manſionum τ dicit. Scdm gradus ſpūalium ꝑfectuū in nobis differenter trāſimus in numerum angeloꝝ. Unde dicunt de iſtis q̄ in choro angelorū locant. Sūt nōnulli q̄ parua capiunt illi itaq3 in numerū. i. in māſiones angeloꝝ currunt. τ ſic de alijs ꝯſequēt. Unde ſm doctores tales ſunt de q̄bus xp̄s in pabola dixit Lu. xv. Mulier habēs dragmas decē ſi ꝑdiderit dragmā vnā accēdit lucernā τ euertit domum τ querit diligēter donec īueniat. Et cum inuenerit ꝯuocat amicas τ vicinas dicens. Congaudete mecum. quia inueni dragmam quam perdideram. Moraliter mulier habens decem dragmas eſt eſſentia diuina. Dragma eſt denarius in quo ſcripta eſt imago regis. τ ſignificat animam hominis ad imaginem dei creatam que perdita erat τ dominus inuenit. Ideo vult ex modo dicere. Habeo ī celo nouem dragmas. i. nouē ordīes āgeloꝝ. τ decimam. i. animam perditam ꝓpter peccatum veni querere τ ad hoc accēdi lucernam. q2 humanā naturam vniui diuinitati. τ euerti domū q2 circuiui predicādo. miracula faciēdo. τ dide poſui hāc lucernam ſupra cādelabrum crucis. τ ſic dragmam. i. aīam ꝑditam inueni. qua īuēta feci totam āgelicam ſocietatem mecū gaudere. qd̄ hodie impletū ē. Vn̄ ſequit ꝙ xp̄s dixit Lu. vbi ſup. ita dico vobis. Gaudium erit āgelis dei τc. Y

Scd̄a die dr̄ fuiſſe in ordīe archāgeloꝝ. τ ibi collocaſſe ſāctos qui meruerūt ad iſtū ordiem aſſumi. Eſt autem officium archāgeloꝝ ſcdm Dyoniſiū. ꝙ maiora nūciāt de fide. vt de natiuitate xp̄i τ factis τ ꝓphetias reuelare. Vn̄ dr̄ Luce. i. Miſſus ē āgelus Gabriel τc. ꝯſequēt Gabriel eſt archāgelus. Sic hoīes q̄ nūciāt alijs τ īſtruūt eos ī fide chriſti vt ſe in bonis operibus exerceant locātur cum archāgelis. Vn̄ Greg. τ Hugo vt ſupra. Unuſquiſq3 veſtrum ſi ꝓximum exhortari ad bn̄ opādū curat τ eū a prauitate reuocat τ eternū ſuppliciū denūciat ꝑfecto eſt āgelus. quo iſti niſi inter archāgeloꝝ numerum deportantur. τ tales xp̄s ſcd̄a die ī choro archāgeloꝝ collocauit. Tertia die dicitur fuiſſe ī choro virtutū. et ibi collocaſſe ſanctos qui meruerūt aſſumi ad iſtū ordinē. Quoꝝ officium eſt ſm Dyo. mirabilia facere. τ potiſſime relucet diuina virtus in eis propter quod per eos virtus diuina faciendi mirabilia cōceditur viris ꝑfectis q̄ fecerūt multa mirabilia. Ideo dixit xp̄us Jo. xiiij. Qui credit in me. opa que ego facio τc. Sed nota ſi placet de9 facit mirabilia ꝑ autoritatē. āgeli ꝑ immutatiōem materie. demones ꝑ virtutes naturales rebus īſitas. magi ꝑ occultos ꝯtus cū demonibus. boni xp̄iani ꝑ iuſticiam publicā. mali xp̄iani ꝑ ſignū publice iniuſticie. Vn̄ dicit Aug. Miracula hoīem ſāctū nō faciūt: ſed oſtēdūt. neq3 quicūq3 qui miracula facit hꝫ ſpiritū ſctū. q2 τ mali aſſerunt ſe feciſſe miracula. Sed mō qui faciunt ſpūaliter miracula ita ꝙ mortuos peccato. verbo diuino ꝯſilio τ auxilio ſuſcitāt. ꝑ cōtritionē curant ꝑ cōfeſſionē leproſos mūdāt. pigros excitāt ad ſatiſfactionē. ſicut potiſſime faciunt ſacerdotes qui peccatores ligatos vinculis peccati vnico verbo autoritate dei abſoluūt τ ſic mortuos peccato reſuſcitāt. Et omnes qui in ſemetipſis ſpiritualiter mirabilia faciūt ſeipſos ſuſcitando a morte peccati tales locant in choro virtutū. Unde Greg. vt ſup. Sūt alij q̄ mira faciūt ſigna valēter opantes. quo ergo iſti niſi ad māſionem τ numerū virtutū locant. Z Quarta die dicitur fuiſſe in choro poteſtatū. τ ibi collocan

tur ꝛc. Quoꝝ officiū ē ſm Dyoni. coercere
demones ne tantū noceant hoībus q̄ntū cu-
piunt. Qḋ pȝ in Apoca. xx. vbi dicit̄ q̄ āge-
lus habuit cathenā ⁊ ligauit dyabolū ⁊ mi-
sit eū in abyssum. Ad illoꝝ choꝝ ptinēt q̄ tē
ptationib⁹ demonū ⁊ carnis ⁊ tribulatōibus
mūdi resistūt. ⁊ sic viriliť dyabolū vincunt.
Vn̄ Gregori. Sūt nōnulli q̄ de obsessis cor-
poribus sp̄us malignos fugāt ⁊ eos v̄tute
orōis eijciūt. iō ipi mānsionē int̄ ptātes hūt.
Quinta die dr̄ fuisse in choro p̄ncipatuū. et
ibi collocāt̄ ꝛc. Quoꝝ officiū est ſm Dyoni.
docere hoīes īferioris grad⁹ maiorib⁹ debi
tā reuerentiā exhibere. sicut regib⁹ p̄ncipi-
bus ⁊ p̄latis obedire ꝑpť amorē dei. ac ma-
iores docere pp̄lm subditū ſm iusticiā dei
⁊ regere. Ad istū igiť choꝝ ptinent oēs q̄ re
gunt pp̄lm subditū ſm iusticiā dei siue sint
p̄lati seculares siue religiosi siue reges. Et ĩ
feriores siue religiosi siue seculares q̄ seip̄os
iugo obedientie ꝑpť deum voluntarie astrī
xerūt. Unde Grego. Sūt nōnulli q̄ acceptis
virtutib⁹ merita electoꝝ hoīm trāscēdunt.
id est ꝑ obedientiā merita accipiūt. Sexta
die dr̄ fuisse in choro dn̄ationū. q̄ iō sic vo-
cant̄. q2 ceteris angelis dn̄ant̄. Quoꝝ offi-
cium est ſm Dyoni. instruere in bello sp̄uali
quō hoīes debent dominari mēbris ⁊ sensi-
bus suis ne errent in bn̄faciendo. Ad istuȝ
chorum pertinent omnes qui potent̄ mem
bris ⁊ sensibus dn̄ant̄ ne mala faciant. Vn̄
Grego. Sunt nōnulli q̄ sic in seipis cunctis
vicijs ⁊ desiderijs dn̄ant̄ vt ex mūdicia vite
int̄ hoīes dij vocent̄. quo igitur isti: nisi int̄
dn̄ationes currunt A Septima die dr̄
fuisse in choro thronoꝝ: qui ideo dicūt̄ thro
ni eo q̄ deus in eis sedeat ⁊ sua iudicia dis-
cernat. Quorum officium ē ſm Dyonisium
instruere hominem dei equitatem ⁊ iusticiā
ideo dicuntur libra iudicij. Unde ipsi sunt
isti angeli de qub⁹ dicitur Math. xiij. Exi-
bunt angeli ⁊ separabūt malos de medio iu
stoꝝ. Ad hoꝝ choꝝ locant̄ qui sequunt̄ eo-
rum doctrinaȝ vt tan q̄ in libra sp̄ualia car-
nalibus. eterna temporalibus preponunt.
vt qui in hac libra deo impendunt honorem
ꝑximo dilectionem. carni castigationē. Vn̄
Grego. Sunt nōnulli qui sibimetipis sapiē-
ter ⁊ vigilant̄ dominantur. discutiunt se deo
semꝑ inherentes. recte alios iudicant. ac se
iuxta proximos iuste tenent. In his velut ī
throno deus sedet. cuncta mirabiliť exami
nat. Quid isti sunt nisi throni sui conditoris

⁊ ad mansiones sup̄narum sedium ascribū
tur. Octaua die dicit̄ fuisse in choro cheru-
bin. quod ideo dicunt̄. quia in plenitudine
scie p̄ ceteris relucēt radio diui luminis: ex
eo q̄ prime veritati intimius coniūguntur
Quorum officium est ſm Dyoni. plenitudi-
nem sapientie quam in fonte prime v̄itatis
hauriunt alijs inferioribus communicare ⁊
diffundere. Ad hoꝝ choꝝ locant̄ doctores
qui habent plenitudinē scīe sacre scripture.
⁊ ꝑpť dilectionem dei ⁊ ꝑximi corda fideli
um imbribus sapientie irrigarunt. Vn̄ gre-
go. Sunt nōnulli qui plenitudinem accepe
runt q̄ cherubin iure nominantur. quia in
dilectione dei ⁊ ꝑximi pleni sunt. Hi sortem
mansionis sue inter cherubin pcipiunt. No
na die dr̄ fuisse in choro seraphin. qui dicū-
tur in seipsis ardentes. ⁊ ibi collocant̄ ꝛc.
Quorum officium est ſm Dyoni. hominem
in die amore accendere. Ad horum chorum
ptinent ꝑprie apostoli ⁊ martires qui tan-
tum in diuino amore arserunt q̄ ꝑpter ipȝ
omnia temporalia reliquerunt ⁊ ꝑ amore
xp̄i supplicium mortis ptulerunt. ⁊ ad eius-
dem amorem alios incendebant ⁊ similiter
omnes qui talia faciunt. Unde Greg. Sunt
nōnulli qui sunt accensi facibus sup̄ne cōte-
plationis ⁊ solo amore eternitatis pascunt̄
terrena abijciūt. amando ardent. loquen-
do alios accendunt. ⁊ in dei amore alios ar-
dere faciunt. quid istos nisi seraphin dixeriȝ
Ideo inter seraphin sortem sue mansionis
acceperunt. Decima die dr̄ nō mā sisse in lo-
co in quo mater dei nūc stat suꝑ oēs choros
angeloꝝ exaltata. quia virgo maria adhuc
fuit in terra quam locasset ibi si eam secum
adduxisset. Ideo ibi non stetit sed ascendit
ad thronum trinitatis ad dexteram patris
Et vndecima die fuit penthecoste. Et tunc
misit sp̄ūsanctum sicut ip̄e promisit aposto
lis. vt habetur Jo. xvi. q̄ dixit. Expedit vo
bis vt vadam ꝛc. Et sic patȝ quomodo xp̄s
ascendit super omnes celos. ⁊ sedet ad de-
xteram patris. Vn̄ p̄s. Tu solus altissimus
suꝑ oēm ter. nimis exal. es suꝑ oēs celos ꝛc̄

De sancta trinitate. sermo. xxxiiij.

Tres sunt qui testi-
moniū dant in celo. pať. v̄buȝ
⁊ sp̄ūsanctus. ⁊ hi tres vnū sť.
p̄ma Jo. v. Notate charissimi, dicit em̄ Ari

sto. p̄mo metha. q̄ scientis est posse docere. Hinc est enī q̄ san. Johannes q̄ celestia secreta penetrauit dum super pectus dn̄i in cena recubuit. et ibi fluenta diuine sapie copiose hausit. Ideo ostendit se scire diuina secreta cum nos salubrit̄ docet dicēs. Tres sūt qui rc̄. Unde Boetius d̄ trinitate. Trinitas psonarum in pluralitate consistit. vnitas vero in simplicitate substantie. quare bene dicit. Tres sunt q̄ testimonium dant rc̄. B

Notanduȝ charissimi q̄ sancta mater ecclesia que vult omnes filios .i. xp̄ianos saluari qui tamen non possunt saluari nisi per fidē sancte trinitatis. Iuxta illud Athanasij epi alexandrini dicentis. Quicunq̄ȝ vult saluus esse ante oīa opus est vt teneat catholicam fidem. Quā nisi quisq̄ȝ integram inuiolatā q̄ȝ seruauerit absq̄ȝ dubio in eternū peribit. Fides aūt catholica hec est vt vnum deum in trinitate et trinitatem in vnitate veneremur. Ideo ordinauit ecclesia hodiernuȝ festum in quo sancta trinitas veneratur vt oēs xp̄iani ī vera fide trinitatē psōaꝝ et vnitateȝ eēntie venerarent̄. et sic saluarent̄. Ut aūt oēs xp̄iani facilius possint habere fidē trinitatis. iō trinitas psonarum et vnitas essentie multiplicit̄ nobis ostendit̄. P̄mo ostēditur ip̄a trinitas psonarum in creādo omnes creaturas. Un̄ Moyses ait Gen. i. In principio creauit deus celum et terram. Qd̄ exponit magr̄ sniaꝝ dicens. p deum signans p̄rem. per principiū signans filium. Sequit̄ q̄ spūs dn̄i ferebat̄ sup aquas. Un̄ qd̄ apd̄ nos dicit̄ deus. hebraica veritas habet Heloym. Ideo dicit̄. In pricipio creauit Heloym quod est plurale ad illud singulare qd̄ est el. Et significat pluralitatem psonarum Nam heloym interpretatur dij in plurali. El vero deus in singulari. In cuius figura dixit dyabolus p serpentem Gen̄. iij. Eritis sicut dij p quo d̄r in hebreo heloym. Et ideo de⁹ sm̄ trinitatē est cā oīs creature sm̄ triplicē rōnem cāsitatis. P̄mo ē cā efficiens p potentiam. Scd̄o est cā essentialis p sapiam. Tertio est cā finalis p bonitatem. Hinc est enī q̄ in oī creatura ōndit similitudinē huius cāsitatis. Unde nō tā magna esset creatura nisi potens eēt creator. nec taȝ pulchra nisi esset sapiens. nō tā ordinata et vtilis nisi eēt bonus. Et ambro. Deus qui natura ē inuisibilis vt posset sciri: opus fecit qd̄ sua visibilitate opificem manifestaret. Et ideo sm̄ tria attributa in diuinis oīa sunt creata scȝ p potentiam p̄ris. p sapiam filij. et p bonitatem spūssancti. Unde ap̄ls ad Ro. xi. dicit. Qm̄ ex ip̄o et p ip̄ȝ et in ip̄o sūt oīa. ipi honor et gloria in secula seculoꝝ amen. Qd̄ exponit Aug. in li. de ciui. dei. dicens. Ex ip̄o dicit ppter p̄rem. p ip̄m dicit ppt̄ filium. ī ip̄so dicit ppter spm̄sanctū. Et cum dicit ipsi honor insinuat hanc trinitatem vnū deū eē.

Primo igit̄ ōndit p̄ris potentiam qua oīa ex nihilo creauit. Nam vt dicit magister li. ij. dis. i. q̄ creare est ex nihilo aliquid facere quod tm̄ conuenit potentie patris. Un̄ Sapien. xi. Omnipotens manus tua dn̄e creauit orbem terrarum ex materia inuisa. Et dicit Aug. In hoc notat̄ omnipotentia sua quia oīa de nihilo creauit. Scd̄o ostenditur filij sapia qua omnia ita sapienter ordiauit. Unde ps. Oīa in sapientia fecisti. glosa. i. in filio p quem creauit celum et terram et oīa que in eis sunt. Et ita sapienter oīa disposuit q̄ in minimo nō pōt sapia eius inuestigari. Unde Ro. xi. O altitudo diuitiarum sapientie et scientie dei rc̄. Uel illud Jo. i. In principio erat vbum et verbum erat apud deuȝ rc̄. Tertio ōnditur spūssancti bonitas qua oīa bene fecit. Unde Gene. i. Uidit de⁹ cuncta que fecerat. et erāt valde bona. Un̄ dicit Aug. Bonus est deus et inquantum sumus boni sumus. Unde etiā dyabolus inquantum est creatura est bonus. Quod etiā ōndit Aristo. iij. ethicorum. vbi dicit q̄ qualis vnusquisq̄ȝ est talia operatur. cum ergo de⁹ sit optimus. sequitur rc̄. Unde de illis tribus dicit Rabanus. Per potentiam patris omnis res creata est. Per sapiam filij omnis res sapienter disposita est. Per bonitatē spiritussancti oīs res bona ē. C

Secundo principalit̄ ostenditur ip̄a trinitas psonarum et vnitas diuine et simplicissime essentie in rebus creatis. Et hoc triplicit̄. scȝ in creaturis supioribus. medijs. et inferioribus. Unde Sap. xiij. Per magnitudinē creature et speciem potest intelligibiliter creator videri. Primo ergo ōndit̄ in rebus creatis supioribus. s. in sole. Sol enim est vnus in substantia et triplex ī proprietate et operatione. Nam habet valorem seu dignitatem splendorem. et calorem. Primo habet valorem seu dignitatem. Unde ambr. in exame. Sol est dominus et pater planetarum. Iō dicit Aris. q̄ sol et homo generent hominē. Scd̄o habet splendorem per quem illuminat totum mūduȝ. Unde Boetius. Sol est

oculus mundi, claritas diei ⁊c̃. Tertio habz calorẽ per quẽ hyems ⁊ frigus tẽperat̃. sic in deo est vna essentia ⁊ trinitas ꝑsonarum. Un̄ aug. in li. de v̄bis dn̄i. In sole tria consideranda sunt q̄ om̄o separari nõ possunt. scz substantia. splendor. ⁊ calor. Si ergo nemo potest diuidere creatum solem a splendore ⁊ calore. quomodo tunc quis diuidere potest creatorem. q. d. impossibile est. Un̄ Anselmus in de ꝓcess. c. xi. dicit. Ponamus filium ⁊ sp̄m̄sanctum ita pares esse de patre solo sicut calor ⁊ splendor de vno sole. Ponamus deum patrem tanq̄ꝫ solis substantiam seu rotunditatem qui est sine initio. Deinde ponamus filium sicut splendorem notificātem patrem sicut splendor solem. Insuper ponamus sp̄m̄sc̄tm̄ tanq̄ꝫ calorem ab vtroqꝫ ꝓcedentẽ. s. a sole ⁊ a splendore. Tūc vt constat ista tria sunt in sole ⁊ nõ possūt separi abinuicem. sed sunt vnus sol. Sic pater et filius ⁊ sp̄ūssanctus sunt vnus deus in essẽtia. Unde Haymo sup Apoc̃. Require in natiuitate xp̄i. X. In cuius figura vt testatur Eusebius circa natiuitatẽ xp̄i tres soles apparuerūt in oriente q̄ paulatim in vnū corpus solare redacti sunt. Unde exemplo solis ꝯsiderare debemus ⁊ intelligere trinitatem ꝑsõarꝫ ⁊ vnitatẽ essentie. Un̄ de hoc habet̃ figura Gen̄. xviij. in Abraam q̄ vidit tres viros ⁊ vnū adorauit. Un̄ d̄r ꝙ apparuit ei dn̄s sedenti in ostio tabernaculi sui in ip̄o feruore diei. Cūqꝫ eleuasset oculos suos apparuerunt tres viri. quos cum vidisset cucurrit in occursum eorum. et adorauit dicẽs. Dn̄e si inueni gr̃am in oculis tuis ne trãseas seruum tuum. Ecce quõ hic bn̄ notat̃ trinitas ꝑsonarꝫ cū tres vidit. ⁊ vnitas essentie cum adorãs dic̃ i singulari. Dn̄e ⁊c̃. Sic nos spiritualit̃ debemus exẽplo solis ꝯsiderare ⁊ intelligere trinitatem ꝑsonarū ⁊ vnitatẽ eẽntie. tunc in ip̄o feruore diei. i. in splendore et calore solis bene apparent nobis tria ⁊c̃. vn̄ Aug. sup Joh̄. Si sepas solis candorez a sole. sepatur verbum a p̄re. q. d. sed primū est impossibile ⁊c̃. Secundo on̄ditur in creaturis mediis puta in aïa. vnde dicit Augu. ꝙ in aïa est vna essentia ⁊ tres potentie. ⁊ sic habet vnitatem in essentia ⁊ trinitatẽ in potentijs. Nam aïa imago est trinitatis. sꝫ habet memoriam intellectū ⁊ voluntatẽ que sunt potentie anime. ⁊ memoria non est intellectus. nec intellectus voluntas. nec ecõuerso. et tamen hec tria sunt vna aïa. sic est in diuinis ⁊c̃. Unde anima est creata s̄m potentias ad imaginem totius trinitatis. Jõ dicit magister li. ij. dis. xvi. Factus ẽ homo s̄m aïam ad imaginem ⁊ similitudinem nõ tm̄ p̄ris vel filij vel sp̄ūssancti. sed totius trinitatis. Est ergo notandū ꝙ aïa primo creata est ad imaginẽ patris q̄tum ad memoriam vt deum semper in memoria habeat. Secundo ad imaginem filij q̄tum ad intelligentiam vt intelligentia deum semꝑ intueatur. Tertio ad imaginem sp̄ūssancti q̄tuꝫ ad voluntatem vt eum in voluntate semꝑ diligat. Unde dicit Bern̄. in libro meditationū. Tria in mente mea inuenio. scz memoriam ꝑ quam deū reminiscor. intelligentiā ꝑ quā deū intueor. ⁊ volūtatẽ ꝑ quā deū amplector. D Tertio on̄dit̃ in creaturis inferioribus. i. terrestribus. Uidemus enꝫ ꝙ vna est aqua in fonte riuo ⁊ stagno. sed riuꝰ emanat a fonte. stagnum autẽ consurgit a fonte ⁊ riuo. Sic filius a p̄re ⁊ sp̄ūssanctus ab vtroqꝫ. Unde in symbolo Athanasij. P̄r a nullo est. filius a patre. sp̄ūssanctus a p̄re ⁊ filio. Sic fons a nullo est. riuus a fonte solo. ⁊ stagnum a fonte ⁊ riuo. Item ꝓcedit odor a balsamo. Require natiuitatis. X. Et sic patet quomodo exemplis potest demõstrari trinitas personarum ⁊ vnitas eẽntie. Quare merito debemus hoc credere ⁊ firmiter tenere. Unde exemplum huius habemus in legenda sancti Siluestri de imperatore Constontino cui sanctus Siluester ꝑ exemplā demõstrauit. Legit̃ enī ꝙ Cõstantinus imꝑator multū ꝑsequebat̃ xp̄ianos. quare cecidit in incurabilẽ lepram. Tãdem od cõsilium pontificuꝫ idolorꝫ adducta sūt tria milia puerorꝫ vt oẽs occidi faceret ⁊ se in eorꝫ sanguine recenti ⁊ calido balnearet. Egrediente aūt eo ad locū vbi balneuꝫ parari debebat. matres puerorꝫ ei obuiabant. que resolutis crinibus miserabiliter vlulabant. Tunc dixit imperator. Audite me comites ⁊ omnes populi. Dignitas romãi imperij de fonte pietatis nascitur. Et hanc etiam dedit legem ꝙ quicunqꝫ in bello aliquẽ infantem occidisset capitali sententie subderetur. Quanta ergo crudelitas erit illos infantes occidi. melius est me mori saluavita innocentium q̄ꝫ vitam recuꝑare ꝑ eorꝫ interitum. Jussit ergo pueros matribꝰ reddi. Cui sequenti nocte Petrus ⁊ paulꝰ apparuerunt dicẽtes. Quoniã propter pietatem abhorruisti effusionẽ sanguinis innocentum

misit nos dñs noster iesus xp̄s dare tibi cōsiliū recupandе sanitat. Siluester qui ꝓpter tuā crudelitatē latitat apud mōtē syraptim ibi enī fugit. hic tibi piscinā ōndet in qua immersus tertio ab omī morbo lepre curaberis. Tu ꝟo hāc vicissitudinē xp̄o reddas vt idolorū tēpla destruas. ⁊ xp̄i eccl'ias restaures. ⁊ sctē trinitatis deinceps cultor fias. Euigilans igr̄ Constantinꝰ misit ꝓ siluestro. Qui vidēs milites credidit se ab eis occidi. ⁊ deo se cōmendans intrepidus Constātino presentat. Cui Constātinus assurgens ait. Bene te venisse gratulamur. Et narrauit ei ordinem somnij sui. Et dixit. qui sunt illi dij q̄ mihi apparuert. Siluester respōdit eos nō esse deos sꝫ cultores trinitatis ⁊ ap'los christi. ⁊ sic Siluester baptizauit eum in noīe patris ⁊ filij ⁊ spūssancti. ⁊ statim mūdatꝰ ē. Unde pīma die sui baptismi hanc legem dedit ꝙ xp̄s ab vrbe romana tanꝙ verꝰ deus coleret. ⁊ ecclias ꝯstruxit ⁊ ad fundamentū primus basilice ꝯstruēde pīmus terrā aperuit ⁊ duodecim cophinos in scapulis suis foras eiecit. ⁊ multa bona fecit ꝓ christianitate. Audiēs aūt matr̄ eius Helena p lr̄as laudat filiū ꝙ abrenūciasset ydolis: sꝫ dure increpat ꝙ relicto deo iudeorū: crucifixū hoīez deū colat. Rescribit Augustus matri existenti in bethania ꝙ secū magr̄os iudeorū ferat ⁊ veniat. ⁊ ipe doctores xp̄ianorū proferat vt sic ex disputatiōe mutua appareat fides vera. Duxit ergo secum Helena. cxli. viros doctissimos iudeorū: inter quos erāt. xij. qui sapiētia ⁊ eloquētia pre ceteris rutilabāt. Cumqꝫ Siluester cum clericis suis ⁊ p̄dicti iudei ad disputādū corā īpatore ꝯuenissent. Tūc vnꝰ ē duodecī doctissimꝰ dixit īcipiēs disputare ꝯ trinitatez. Cū isti .s. xp̄iani tres deos colūt .s. prēz ⁊ filiū ⁊ spūsctm manifestū est eos ꝯ legē agē q̄ dic. Uidete ꝙ ego sum solus. ⁊ nō sit aliꝰ deꝰ ꝓter me. Ad h̄ rn̄dit Siluester. Nos vnū deū colimꝰ ⁊ ex vr̄is libris trinitatē ꝑsonarū vob demōstrare valemꝰ. Nā prēm dicimus de q̄ ꝓpħa ait. Ipe inuocauit me: patr̄ meꝰ es tu. Et filium dicimus. de q̄ idē ꝓpħa dicit. Filiꝰ meꝰ es tu ⁊c̄. Spiritūsctm ꝟo de q̄ silr̄ dicit. Spū oris eiꝰ omnia ꝟtꝰ eorū. In hoc etiā ꝙ dixit. Faciamꝰ hoīem ad imaginē ⁊ silitudinē nr̄az ⁊c̄. euidenter pluralitatē ꝑsonarū ⁊ vnitatē deitatis demōstrat. Licet aūt tres sint ꝑsone: vnus tñ deꝰ est. qđ exēplo visibili aliq̄terꝰ demonstrare valemꝰ. Et accipiēs purpurā imperatoris tres ibi plicas fecit dicēs. Ecce videtis tres plicas ⁊ explicās ait. ecce ꝙ tres plice sunt vnius pāniꝰ: ita tres ꝑsone vnꝰ deus. Et sic supatus est pīmus. Et ꝯsequēter omnes supauit in articulis fidei. Quare imperator ⁊ iudices ⁊ oēs iudei ⁊ regina ꝯuersi sunt ad fidem. ℭ Tertio pīcipalr̄ ōnditur trinitas ꝑsonarū ⁊ vnitas essentie ꝑ testimonia sacre sc̄pture veteris legis ⁊ noue q̄ mgr̄ sniarū ōndit libro pīmo dis. ij. vbi testimonia sacre sc̄pture adducit. Et pīmo adducit auctoritates veteris legis de vnitate diuīe essentie. vbi dñs per Moysen ait. vt hr̄ Deut. vi. Audi israel dñs deus tuus: deus vnꝰ ē. Itez Exo. iij. loq̄tur dñs ad moysen dicēs. Ego sum q̄ sum. ⁊ si quesierint nomē meū vade ⁊ dic eis: q̄ est misit me ad vos. Itez Exo. xx. Ego sum dñs deus tuus qui eduxi te de terra egypti. Non erūt tibi dij alij preter me. ⁊ plura dicit ⁊c̄. Mgr̄ dicit. Hic apertissime declaratur vnitas diuine essentie. Secundo adducit auctoritates noui testamenti vbi xp̄s ait Joh. x. Ego ⁊ pater vnū sumꝰ. Magister dicit. Unū dicit ne fiat discretio .i. diuisio diuine nature. Un̄ ꝓpter hāc vnitatem diuine essentie. rn̄dit xp̄s Philippo querēti ⁊ dicēti. Dñe ōnde nobis prēm ⁊ sufficit nobis Dixit: Philippe q̄ videt me videt ⁊ patrem meū. Tertio adducit auc̄tēs veteris testamēti de trinitate personarū. Unde dr̄ Gen. pīmo. Faciamus hoīem ad imaginē ⁊ similitudinē nr̄am. Ubi dicit mgr̄. dicens enī: faciamus ad nr̄am: ōndit pluralitatē ꝑsonarū. dicēs ꝟo ad imaginē ostēdit vnitatē essentie. Un̄ Augꝰ in li. de fide ad Petrū dicit Si in illa natura pr̄is ⁊ filij ⁊ spū scti esset tm̄ vna ꝑsona. non diceret. faciamꝰ hoīem ad imaginē ⁊ silitudinē nr̄am. Cū enī dicit ad imaginē ostēdit vnā naturā esse ad cuiꝰ imaginē hō fieret. cum vero dicit nr̄az ostēdit eundē deū nō vnā: sed plures esse personas. Sꝫ tu iudee modo diceres forte. ad angelos dixit. Faciamus ⁊c̄. q2 fuerūt creati. Ecōtra mgr̄ li. ij. dist. i. dic̄. Creare est de nihilo aliq̄d facē. qđ nō cōuenit angelis: igit̄. Un̄ dicit mgr̄ li. ij. dist. xvi. ꝙ nō dr̄ ad āgelos: sꝫ ad filiū ⁊ spūsctm. Itē ostendit tres esse personas in essentia diuina allegādo illud ps. Uerbo dñi celi firmati sunt. Per ꝟbū intelligit̄ filius: q2 ꝟbū caro factum est. Per dñm intelligit̄ pr̄. Seq̄tur. ⁊ spū oris eiꝰ oīa ꝟtꝰ eorū. Itē ait ps. Bn̄dicat nos deus deꝰ nr̄: ⁊ bn̄dicat nos deus ⁊c̄. Ecce quō

ostẽdit trinitatẽ ꝑsonarũ. Vñ in figura hui⁹ dr Esa. vi. ꝙ Esaias dicit se audiuisse seraphin clamãtia: Sctũs sctũs sctũs dñs deus sabaoth ⁊c̃. Magiſ. Per hoc ꝙ dicit ter sanctus trinitatẽ significat. Per hoc aũt ꝙ subdit dñs deus in singulari vnitatem essentie. Trina aũt ↄfessio dei: trinitatẽ exꝓmit ꝑsonarũ. vnitatẽ ꝟo essentie aperit cũ singulariter subiũgit eũ. Itẽ tertio adducit autoritates noui testi ꝙ xp̃s dicit Math. vlt. Ite baptizate oẽs gẽtes in noĩe pr̃is ⁊ filij ⁊ sp̃ussancti. Itẽ Apoc. iiij. Sctũs sctũs sanctus dñs de⁹ oĩps. Itẽ apls ad Roma. xi. ostẽdit trinitatẽ dicens. Qm̃ ex ip̃o ⁊c̃. vt s. Tertio ondit distincte ꝑsonas. Nam dauid dicit. Dñs scʒ pater dixit ad me: filius meus es tu ⁊c̃. Cuius eternitas ondiẗ. Eccl. xxiiij. Ego ex ore altissimi prodiui ꝓmogenita añ omnẽ creaturam. Item Mich. v. eternalẽ generationem ꝟbi a pr̃e ⁊ tp̃alem ex Maria insinuat dicẽs. Et tu bethleem effrata paruula es in milibus iuda. Ex te eñ egredieẗ q̃ sit dñator in israel. ⁊ hoc q̃tum ad tp̃alem gñatiõem. Seq̃tur. Et egressus eius ab initio .i. eternitate. Itẽ ostẽdit ꝑsonã sp̃ussancti. Gen. i. Sp̃us dñi ferebaẗ super aq̃s. Et dauid. Quo ibo a sp̃u tuo. Et Esa. lxi. Sp̃us dñi sup me ⁊c̃. F Quarto ꝓncipaliẗ ostẽditur in miraculis triplicitur. Primo in forma baptizandi. Req̃re ascẽsiõis J. Quã q̃dem formã vt recitat Eusebi⁹ q̃dam arrianus dũ quẽdã baptizaret ⁊ formã trinitatis ꝑuerteret mox in detestatiõem ꝑfidie aqua disparuit. Secũdo ostẽdiẗ. Legiẗ eñ ꝺ q̃dã ep̃o q̃ dũ missam celebraret tres clarissime gutte sup altare celitus sunt emisse que sibi appropiquãtes vnã clarissimã gẽmã effecerũt. quã cũ idẽ ep̃s in q̃dã cruce reponeret in q̃ erãt plures alie gẽme: Ille tantã excellentiã illius sacre gẽme nõ ferentes de cruce ꝓtinus ceciderũt. Per qꝺ ostenditur excellentia sctissime trinitatis. Itẽ exẽplum. Require in sermo. de sctõ Aug. Tertio ostendiẗ in quodam miraculo qꝺ accidit sctõ Augustino. Legiẗ ꝙ eo tp̃e quo ip̃e libros de trinitate cõposuit: quadam vice dum causa spaciandi iuxta littus maris ambulauit: socijs a longe sequẽtib⁹. ⁊ quedaʒ meditatio de sctã trinitate discurreret quẽdã puerũ in littore maris inuenit q̃ cũ cocleari argẽteo in quãdã foueã quã fecerat aquã de mari effundebat. ⁊ dixit se velle totum mare in illaʒ foueam sic haurire. Cui Aug⁹. in risum ꝓuocat⁹ ait. Fili mi quõ hoc facere posses cum mare sit magnũ. coclear modicũ. fouea parua. Ait ille. Facilius est mihi hoc facere q̃ tibi ꝙ cogitas adimplere. Cogitas eniʒ in libro tuo mysterium trinitatis comprehẽdere. cum liber tuus sit parua fouea ad recipiẽdum. ingenium tuũ paruũ coclear ad inquirendum ⁊ ip̃a trinitas im̃ẽsum pelag⁹ ad hauriẽdũ. Et sic puer statĩ disparuit. Et Aug⁹. deo grãs agens q̃ verum sit qꝺ puer dixit cogitauit. Et sic patet multipliciter trinitas personarũ ⁊ vnitas diuine essentie. Vñ Joh. xx. Hec sc̃pta sunt vt credatis .s. trinitatẽ: quia iesus ẽ fili⁹ dei. ⁊ vt credẽtes vitã habeatis in noie ei⁹. Vñ in signũ hui⁹ dr ꝙ iohẽs baptista cognouit trinitatẽ. Naʒ tota trinitas manifestauit se sibi cum vidit celos apertos ⁊ vocem patris audiuit. Require in secũdo sermõe Johãnis baptiste.

De natiuitate Johis baptiste. ser. xxxv.

e **RIt enĩ magnus co**ram dño. Luc. i. Notate charissimi. dicit eñ Arist. vi. Ethicoꝝ ꝙ oĩs cognitio fit ꝑ silitudinẽ. Hinc ẽ eñ ꝙ angelus Gabriel vnus de archãgelis. quoꝝ officiũ est ſm Dyoñ. maiora nũciare de fide vt de natiuitate christi ⁊ ꝓphetias reuelare ↄsiderans ⁊ cognoscẽs: ꝙ ↄceptio ⁊ natiuitas sancti Johis simili mõ debebat ꝑ ipsum nũciari sicut ↄceptio ⁊ natiuitas xp̃i. io merito dixit de eo. Erit magnus ⁊c̃. B Est notãdum ꝙ magnitudinẽ ⁊ dignitatẽ .s. iohãnis ↄsiderare possumus in septem. Primo in ↄceptu. nã eius ↄceptus a deo miraculose factus est. ab angelo gabriele nũciat⁹. q̃liter aũt hoc factũ est nota. Legiẗ eñ ĩ hystoria scholastica ⁊ ↄcordat sctũs Lucas. i. ca. Qm rex Dauid volẽs cultũ dñi ampliare. nã vt dicit venerabilis Beda. Dñs per Moysen ↄstituit vnũ summũ sacerdotẽ quo mortuo vnũ alium per ordinem succedere iussit qꝺ seruatũ est vsq3 ad tempora Dauid. Vñ Dauid volens ampliare cultum dei instituit xxiiij. summos sacerdotes. quorum tñ vnus maior erat qui princeps sacerdotum vocabatur. Statuit autem. xvi. viros de eleazar ⁊ octo de Ysachar. ⁊ ſm sortes dedit vnicuiq3 ebdomadã vicis sue. Abyas autem habuit octauã ebdomadã. de cuius gñe fuit Zacharias. Erat aũt ip̃e ⁊ vxor eius Elizabeth senex ⁊ sterilis ⁊ absq3 liberis. Cũ aũt Zacharias templum domini ingressus fuisset vt i-

censum poneret: ꝛ multitudo populi deforis expectarꝫ. apparuit ei angelꝰ Gabriel stās a dextris altaris. Cū aūt zacharias .i. eiꝰ visiōe timeret ait. Ne timeas zacharia qm̄ exaudita ē orō tua. Propriū em̄ ē bonoꝝ angeloꝝ. vt dicit Orige. ex sua visiōe territos cū se p̄bentes humanis obtutibꝰ mētē turbāt, p̄timus benigna exhortatōne cōsolari. Ecōtra aūt mali āgeli se i angelos lucꝭ trāsfigurantes si q̄s ex sui p̄ntia territos viderint eos āplioꝛi horrore cōcutiūt. Jō dicit. Ne timeas zach. ꝛc. Ecce elizabeth vxor tua pariet tibi filiū cuiꝰ nomē Jobēs erit. vinū ꝛ sicerā nō bibet. ꝛ añ deū in ỽtute et spū helye p̄cedet. Zacharias āt ꝯsiderās sui senectutē ꝛ vxoris sterilitatē dubitare cepit. et more iudeoꝝ signū ab angelo reqsiuit. Angelus aūt eo ꝙ ỽbis suis nō credidit. plaga taciturnitatis ipm̄ p̄cussit vsqꝫ ad natiuitatē filij qđ in signū accepit. cū aūt zacharias foras ad pplm̄ exisset ꝛ ppl's eū factū mutū vidissꝫ: cognouerūt ꝙ ipe i tēplo visionē vidisset. Cōpleta aūt septimana officij sui abijt in domū suā. ꝛ cōcepit elizabeth et ꝛ q̄nqꝫ mēsibꝰ occultauit se dicens. Quia sic fecit mihi dn̄s i diebꝰ q̄bus respexit auferre opprobriū meū int̄ hoīes. Vn̄ dicit Ambro. Erubescebat etatē partꝰ sui ne in senectute videret̄ vacasse libidini. ꝛ tn̄ gaudebat sterilitatis opprobrio carere. quia opprobriū ē mulierbꝰ nō habere p̄miū nuptiaꝝ. ppt̄ qđ celebrant̄ nuptie ꝛ carnalis coitꝰ excusatur. Et sic pꝫ ꝙ fuit magnus in cōceptu. cū sic deꝰ ita miraculose opatꝰ ē. ꝛ angelꝰ hꝰ nūciauit. vn̄ Aug. Magna gloria fuit ꝙ ab eodē angelo nūciatꝰ fuit Jobēs ꝛ xp̄s. Legimus em̄ q̄ttuoꝛ viros solēnes ꝯ cursum nature genitos ꝛ p angelos nūciatos. s. Ysaac Gen. xviij. Sāson. Judi. xiij. q̄ꝝ angeloꝝ tn̄ p̄pria noīa nō legimꝰ. Xp̄m. Lu. i. ꝛ Johāne Luce. i. āgeli añūciātis nomē legimꝰ. Nā fuit Gabriel. ¶ Scđo fuit magnus in vtero. q2 sctificatꝰ anteq̄ natꝰ. vn̄ Luc. i. dixit angelus. Spūsctō replebit̄ adhuc in vtero m̄ris sue. Jō verificat̄ de eo illud Jere. i. Priusq̄ te formarē in vtero noui te. et añq̄ exires de vulua sctificaui te. ꝛ p̄phetā in gentibus dedi te. Vn̄ notādū ꝙ sctificatus erat tripliciter. s. a p̄re ꝛ filio ꝛ spūsctō bm̄ tria attributa i diuinis. Reqre in sermōe de cōceptōe ỽginis. ꝗ. P̄mo fuit a p̄re mūdatus p suam potētiā quia fomes. i. cōcupiscētia seu vulneratio pc̄ti in eo q̄tū ad p̄nitatē peccādi mortalit̄ fuit extinctꝰ. Jō dicit deus pr̄. Priusq̄ te formarē in vtero noui te. i. mūdaui te. s. a peccato. Ideo dicit greg. in moral. ꝙ nūq̄ deū offendit. etiā in minimis puto in ỽbo vel facto. Jō dixit angelꝰ Luce. i. Erit magnus corā deo. Ambro. non tm̄ corpis sed anime sctitate. Nota Chriso. Require in sequenti sermone. Scđo fuit a filio illuminatus p suam sapiam eo ꝙ in vtero existens cognouit christum qn̄ Maria venit ad elizabeth. Unde dicit̄ Luce. i. ꝙ cū Gabriel venit ad Mariam ꝛ nunciauit ei ꝙ deberet fieri mater dei. Et faciens sibi mētionem de conceptōe elizabeth. tunc cōsurgens abijt in montana. quia zacharias in montanis habitauit. ꝛ salutauit Elizabeth. Quam salutationē puer adhuc existens in vtero matris prius senserat q̄ mr̄. Ideo dicit. Prophetā in gentibus dedi te. Vn̄ Crisosto. volens ostendere ꝙ fuit etiam plusq̄ p̄pheta dicit. Prophete est p merito conuersationis ꝛ fidei p̄phetiam accipe nō priusq̄ fuerit homo. sed Johānes fuit prius p̄pha q̄ homo natus. Et quia cōsuetudo erat vt p̄phete vngerent̄. Ideo qn̄ Maria salutauit elizabeth xp̄s Jobēm in p̄phetaꝫ vnxit. Nam ipe statim p̄sentiam xp̄i cognouit. ideo exultauit. Unde đr Luc. i. Et factū est vt audiuit elizabeth salutatiōēꝫ Marie exultauit infans i vtero eius. vnde dic̄ Ambro. Vocē prior audiuit elizabeth. sed Johānes prior grām sensit. Illa audiuit. iste exultauit. Illa Mariā. iste xp̄m. Ecce quantā illuminationē recepit a xp̄o ꝙ in vtero cognouit eius presentiam. Unde dicit Greg. Johannes quia non poterat xp̄m salutare saltauit in vtero. Et dicit Johannes Criso. sup Math. ꝙ genua flexit in vtero saltando in reuerentiam aduentus sui saluatoris Unde admirādo dicit Gregor. Quis vnq̄ nouit tale tripudium. miles reclusus in ventre cognouit dn̄m ac regē. Tertio fuit a spiritusctō sctificatus p suā bonitatē. vn̄ dicit Inno. Sctificatꝰ fuit añq̄ natꝰ: cū a xp̄o et Maria dignus fuit in vtero visitari. io dic̄ Anteq̄ exires de vulua sctificaui te. qđ fuit magnū. Sed non fuit tm̄ sctificatꝰ in vtero verū etiā spūsctō repletus. Unde dicit Ambro. sup illud Lu. i. Spūsctō replebit̄ adhuc in vtero ꝛc. Cui spūsanctꝰ infūdit̄ magnorum est ꝛ plenitudo virtutum. Nam multo excellentius est spūsctō repleri q̄ sctificari Et rō est, nā sctificari mūdatōēꝫ significat. S

repleri redundantiã siue abundantiã dicit.
Vñ discipuli xpi vsq3 ad diẽ penthecostes
nũq3 ad illũ gradũ attigere potuerũt vt eis
posset dici. Repleti sũt spũsctõ. q̃ tñ fuerũt
sctificati τ mũdati ſm dictũ saluatoris. vos
mũdi estis ꝑpter sermonẽ quẽ locutus sũz
vobis. qð tamẽ Johannes habuit in vtero
mr̃is sue. vñ dicit Berñ. Jobes nõ legit͛ so-
lũ in vtero sctificatus. sed etiã spũsctõ reple
tus. Et si placet dic. Vñ in signũ hui⁹ excel-
lentie habuit pr̃ τ etiã mr̃ gratiam ꝑphetã
di quã ipe eis meruit. Reqre in sequẽti ſmo
ne. ℣ Tertio fuit magnus in partu. vñ
saluator Math. xi. Int͛ natos mu. nõ surre.
ma. io. bap. Circa qð notãduz ꝙ ipe in sua
natiuitate fuit magnus ꝑpt͛ tria. Prĩo ex h̃
q2 mr̃ dñi nostri eum more gerule nutriuit
Si nõ fuisset magnus regina celi τ dñs mũ
di hũ mãsisset ĩ propriis. Vñ legit͛ Luc. i. ꝙ
cũ angelus voluit certificare btãm virginẽ
ꝙ intacto vtero ac virgine ꝑmanente pos-
set filiũ portare. arguit sibi ꝑ locum a simili
dicens. Ecce eli. cog. tua τc. vsq3 ibi. Dẽ ver
bum. Tũc exurgẽs Maria abiit in monta-
na ad eli. cognatã suam τ mansit cum illa q̃
si tribus mẽsibus vsq3 dũ puer nascit͛. natũ
q3 puerũ vgo maria suis sanctis manibus
de terra leuauit τ quasi ad morem gerule
euz nutriuit. Vñ elizabeth potuit dicere ad
btãz vginẽ illud Exo. ii. Accipe puerũ τ nu
tri eũ. ego tibi dabo mercedẽ tuã. s. laudez
τ grãrũ actões. Scðo fuit magn⁹ in ptu. q2
in sua natiuitate parentes letificauit. Leti-
ficauit enĩ prẽm suũ zachariã. q2 loq̃la fuit
sibi restituta quã ꝑdidit ꝑpt͛ incredulitatẽ
cũ nõ credidit angelo. vñ di Lu. i. ꝙ cum q̃
rebant a pr̃e quem vellet vocari eũ. q̃ postu
lans pugillarem scripsit dicens. Jobes est
nomen eius. Apertum est aũt ilico os eius et
lingua eius τ loq̃batur bñdicens deũ. Tũc
impletũ fuit illud ꝑmissum angeli dicẽtis
Luce. i. Vocabis nomẽ ei⁹ iohẽm. τ erit tibi
gaudiũ et exultatio. Tertio fuit magn⁹ ĩ p-
tu. quia nõ tñ prẽm letificauit. verũ etiam
oẽs vicinos. vnde Luce. i. Elizabeth imple
tum ẽ tp̃s pariẽdi τ pepit filiũ τ audierunt
vicini τ cognati ei⁹ q2 magni. dñs miam su
am cum illa τ ꝯgratulabant͛ ei. Jð dixit an
gelus ad zachariã Lu. i. Multi in natiuita-
te eius gaudebunt. Et merito gaudebant.
Nã ptus ei⁹ fuit miraculosus. τ sic excludit͛
defect⁹ ĩpotẽtie. q̃re merito gaudẽdũ ẽ. Fu-
it etiã ei⁹ ꝑtus sctũs. et sic excludit͛ reatus
culpe. i. obligatio pene tp̃alis. q̃re gaudẽdũ
est. Fuit etiã ei⁹ ꝑtus iocũd⁹. τ sic excludit͛
lamentum miserie. Nã vt vt dicit Aug⁹. de
spũ τ aĩa. ꝙ cũ dolore vitã istã intramus
Vñ in signũ illius dixit dñs Geñ. iii. Jn do
lore paries filios tuos. Et xp̃s Jo. xvi. Mu
lier cũ parit tristiciã h3. Sed in natiuitate
Johãnis nõ fuit dolor nec lamentum mise
rie rõne sctificatõis in vtero. Jð merito fu-
it gaudendum. Vñ ꝑpter illud gaudiũ ce
lebrat eccl̃ia eius ortum τ natiuitatem. Vñ
dicit Aug⁹. in ser. Post illum sacrosanctum
dñice natalis diez nulli⁹ hoĩs natiuitatem
legim⁹ celebrari: nisi solũ beati Johãnis ba
ptiste. Jn aliis sanctis τ electis dei nouim⁹
illũ diem coli quo illos post ꝯsũmationem
laboꝝ τ deuictũ mundũ in ꝑpetuas eterni-
tates h̃ p̃ns vita ꝑduxit. Et notandũ ꝙ q̃
uis btũs iohãnes euãgelista hac die migra
uit ad dñm. tñ eccl̃ia festũ iohis euãgeliste
in tertiũ diẽ post xp̃i natiuitatẽ celebrãdũ
instituit. Et sic solẽnitas iohãnis baptiste ĩ
suo die remãsit. Nõ tñ dogmatisãdũ ẽ ꝙ
euãgelista Johi baptiste cesserit tãq3 minor
maiori cũ ambo sint magni scti. nec decẽs ẽ
disputare q̃s eoꝝ sit maior. Quod ostẽsum ẽ
diuinitus bene in quodam exemplo. Legit͛
enĩ ꝙ erant duo doctores theologie quorũ
vnus baptistã. alt͛ euangelistam p̃ferebat
Tandem sup̱ hac questione solemni dispu-
tatione indicta q̃libet valde sollicitus erat
autoritates τ efficaces rationes inuenire
quibus suum Johannez posset p̃ferre. Ad
ueniente autem die disputationis quili-
bet sanctorum suo emulatori apparuit eiq3
dixit. Bene concordes sumus in celis. iõ d̃
nobis nõ disputetis in terris. Tunc illi sibi
adinuicem τ omni populo visionem publi-
cauerunt τ deũ bñdixerunt. ℟ Quar
to fuit magnus in mundo. quia ipe habuit
ꝑfectionem omniũ sanctorum. vt postea di
cet͛. Require τ potes recipere vnum mẽbro
rũ vel plura. Quinto fuit magnus in egres-
su de mũdo. Nam ipe propter iusticiam fu
it decollatus. quare merito fuit magn⁹. q2 ꝑ
pt͛ martiriũ meruit possessiõz regni celest͛.
teste xp̃o qui dicit Math. v. Beati q̃ ꝑsecu-
tiõem patiunt͛ ꝑpter iusticiam. quoniã ipo
rũ est regnũ celoꝝ. Qualiter autem ꝑpt͛ iu
sticiam sit decollatus. Reqre in sermo. decol
latõis. Sexto fuit magnus in lymbo. Nam
ipe sctis in lymbo existẽtib⁹ τ saluatorez ex
pectantibus: xp̃i aduẽtũ in breui futurũ nũ

ciauit. Scti em̄ patres existentes in lymbo erant in magna desolatione positi. eo ꝙ spes de liberatiōe eoꝝ differebatᷣ. ⁊ nullus determiate potuit eis dicere qn̄ saluator veniret ꝟ iohānes descēdit ad eos ⁊ letificat eos asserēs ꝙ cito essent educēdi ꝑ ꝓmissū saluatorē. Un̄ legitᷣ in euāgelio Nyco. ꝙ qn̄ iohānes fuit decollatꝰ ⁊ venit ad lymbum fuit a sctis patribꝰ interrogatꝰ. Quis es tu? Require in sermone ꝑmo pasce ⁊. Un̄ dicit Augꝰ. in ser. Alij aduētū supni regꝭ an̄ multa tpa ꝑdicauerūt. iohānes aūt futurū venisse in mūdū mōstrauit. ⁊ sctis pribꝰ in lymbo nūciauit ipm̄ saluatorē esse natum ⁊ in ꝓximo futurū ipos liberādo. Un̄ veraciter est ipleta in eo ꝓphetia Esa. lxi. dicēs. Spūs dn̄i sup me vt ꝑdicarē captiuis indulgētiā: ⁊ clausꝭ apertionē. vt ꝯsolarer omēs lugētes ⁊ darē eis oleum gaudij ꝑ luctu. Unde dicᷣ Gregꝰ. sup Math. Quē ꝑcurrens mūdo nūciauerat: hūc moriens ad inferos ꝑcurrebat. Sicᷣ em̄ in mūdo multi in eius natiuitate gaudebāt. sic etiā in lymbo scti pr̄es de eiꝰ aduētu gaudebāt. ⁊ Septimo est magnus regnās in celo. Nā pre alijs sanctis est in celo sublimatus ac ditatꝰ. Un̄ Bern̄. in ser. Eleuētur om̄es scti meritoꝝ ꝑrogatiuis an̄ ꝯsistoriū diuine maiestatꝭ. ⁊ nō erit ꝗ ad ꝑuilegiū iohis baptiste audeat aspirare. Un̄ sciēdum ꝙ magnitudo dignitatꝭ ipiꝰ in celo tripliciᷣ ōndiᷣ. Primo qꝛ ē collocatꝰ i celo i sūꝑmo ordine āgeloꝝ. s. seraphico. Naꝫ vt dicᷣ sctūs Augꝰ. ꝙ de ꝗlibet ordine angeloꝝ aliqui ceciderūt. Et ꝟm Gregꝭ. Ordiēs āgelorū nō ꝑn̄t nisi ꝑ hoīes reꝑari. iō oportet ad quēlibet ordinem aliquos sanctos assumi. Cū igiᷣ ex sctitatis sue certitudine in hac vita hrᷣ certitudo felicitatꝭ in alia vita. ⁊ idō sicᷣ xp̄s posuit sctm̄ Johēm in sūꝑmo statu sctōruꝫ huiꝰ vite: ita ꝯsequēter posuit in sūꝑmo ordine angeloꝝ. vt colligiᷣ ex dictis scti Augusti. Un̄ in signū huiꝰ cōꝑauit eū xp̄us lucerne ardēti. Joh. v. cū dicᷣ. Ip̄e erat lucerna ardēs ⁊ lucēs. ardēs in dei amore. lucēs in om̄i sctitate. Et ꝟm Dyo. seraphin dicunᷣ ardētes. Jō relucdtur sctūs Johēs i choro eoꝝ. Un̄ Gregꝰ. Require an̄ i ser. ascēsionis in fine. Secūdo ōndiᷣ: qꝛ ē intronizatꝰ. ⁊ vt ꝗdā doctores dicūt in sede ꝑmi āgeli. scꝫ luciferi sedet. Nā ruina sedis luciferi nō potuit nec debuit reꝑari ꝑ xp̄um. qꝛ ꝟm ap̄lm ad Heb. i. Sedet ad dexteram maiestatis in excelsis tāto melioꝛ āgelis effectꝰ quāto differētius ꝑ illis nomē hēditauit. Cui em̄ angeloꝝ deꝰ dixit aliqn̄. Filiꝰ meus es tu: ego hodie genui te. Et rursum. Ego ero illi i pr̄em ⁊ ip̄e erit mihi in filiū. Nec debuit ꝑ beatam ꝟginē. qꝛ ꝟm sctm̄ Hiero. ipa excellit om̄es angelos sola. ⁊ ascēdit sup om̄es angelos. vt de ipa dicaᷣ. Ascēdit sup cherubin. Unde dicit Ans. de cōceptu ꝟginali. O dn̄a omne qđ deus nō ē: infra te est. Nec ꝑ aliū sanctū ipo minorē. qꝛ sic excederet taleꝫ in merito ⁊ nō in ꝑmio. qđ est ꝯ Hiero. Nec per aliuꝫ sctm̄ maiorem eo potuit. teste xp̄o. Inter natos mulierū non surrexit maior iohāne baptista ⁊c. ergo a sufficienti diuisiōe positꝰ est in loco supradicto. Tertio ōnditur: quia est dotatꝰ felicitate quā lucifer habuisset si stetisset que felicitas includit in se omnes ꝑfectiones alioꝝ ordinum. vt inducit Isido. de summo bono sup illud Ezech. xxviij. Omīs lapis ꝑciosus opimētū tuū. i. om̄es ꝑfectiones alioꝝ ordinū. Ita dico ꝙ sctūs iohēs ꝗ in loco luciferi positus est predicta felicitate ⁊ perfectionibus dotatus est. Unde ip̄e excellenter est de numero illoꝝ de ꝗbus dicitur Roma. viij. Quos iustificauit hos ⁊ magnificauit. Justificauit autē deus sanctū iohēnem in presenti multipliciter per excellētem gr̄am. ita magnificauit eum in regno ꝑ superabundantem gl̄iam. Hec aūt magnificētia bene figuraᷣ. i. Mach. x. ꝙ rex Alexāder magnificauit ⁊ honorauit Jonathan: et scꝑsit euꝫ inter ꝑmos amicos regis. Per regem Alexandrum intelligitur deꝰ rex regnꝫ Per Jonathā sanctꝰ Johānes. Jonathas interpretatur donum columbe. ⁊ significat sanctū iohānem qui bene dr̄ donū columbe cum sit dotatus donis colūbe. i. spūssancti. Hunc sctm̄ scripsit deus inter ꝑmos ⁊ precipuos sanctos ac ip̄m sublimauit. Und̄ dicit Bern̄. Considera mansiones regni celestis ⁊ vniuersum orbem humane generationis circūuola. solum iohēm videbis om̄ibꝰ alijs prepositum. ergo bene magnus vt pꝫ. Erit magnus corā dn̄o ⁊c. Quibus ꝑspectꝭ aduertite dilectissimi quātum huic reuerentie quātum deuotiōis debeamꝰ ip̄endē. ꝗ vt honorabilis sit a spūsancto est ꝓphetatꝰ. promissus ab angelo. laudatꝰ a dn̄o. ⁊ ꝑpetue sctē mortis gl̄ia ꝯsecratꝰ. Quē sctm̄ Johēꝫ rogemꝰ ꝑ impetrāda deuotiōis pnīa. mundatiōe pctōꝝ. vt sctificemur a spūsancto: et post hāc vitam ꝑducamur ad eandē gl̄iaꝫ qua iohēs ꝑfruitur. Quā nobis ꝯcedat ⁊c.

De eodem. Sermo. xxxvi.

Johānes est nomē

eius. Luc. i. Est notādū q̄ sanctus Johānes sextupliciter seu multipliciter noīatur in sacra sc̄ptura ꝓpter sex stat⁹ ꝑfectiōis omniū electoꝝ q̄s ipse in se habuit. quare bn̄ sibi ista sex noīa sunt īposita. Pr̄io noīaᷓ ꝓpheta rōne cognitōis diuinoꝝ secretoꝝ. Nam ꝓphete est cognoscere diuina secreta istā ꝑfectiōem in se habuit. Secūdo vero p̄cursor seu p̄co iudicis rōne p̄nūciatiōis v̄bi dei. qd̄ est ꝑfectio apl̄orum. Tertio amic⁹ rōne passiōis: quod ē ꝑfectio martyrū. Quarto lucerna rōne sc̄titatꝭ. qd̄ ē ꝑfectio ꝯfessoꝝ. Quinto helyas rōne austeritatis vite. qd̄ est ꝑfectio monachoꝝ ⁊ heremitarū. Sexto angel⁹ rōne puritatis. qd̄ est ꝑfectio v̄ginū. Has ꝑfectiōes habuit iohānes ꝑfecte in eo. q̄bus ipse meruit volare ⁊ ꝑuenire ad eternā gl̄iam. Unde figuratur Exo. xxviij. vbi d̄r q̄ dn̄s dixit ad Moysen. Sumes lapides ⁊ sculpes in eis noīa filioꝝ israel. sex noīa in lapide vno: hoc est sex ꝑfectiōes filioꝝ israel. i. electoꝝ in sc̄tō iohanne q̄b⁹ volauit ad eternā patriā. Unde seq̄tur q̄ dn̄s dixit portabitq̄ʒ aarō noīa corā dn̄o ⁊c. M Dico p̄mo q̄ iohānes habuit in se ꝑfectiōem ꝓphetarū q̄ ꝯsistit in ꝯgnitōe diuinoꝝ secretoꝝ. iō d̄r ꝓph̄a q̄si videns secreta. Nā ip̄e adhuc ī vtero m̄ris existēs cognouit xp̄m. Req̄re in p̄uti ser. Un̄ ip̄e fuit etiā tante ꝑfectiōis ⁊ v̄tutis ac grē in diuinoꝝ secretoꝝ cognitiōe q̄ vtriq̄ʒ parēti meruit grāʒ ꝓphetizādi. Meruit eni p̄mo matri grām ꝓphetādi dupliciter. scʒ uirēʒ xp̄i benedicēdo. ⁊ sibi nomē īponēdo. p̄mo m̄ri. Nā d̄r Luce. i. q̄ cū Maria venit ī monta. cū festinatione in ciuitatē inde intra. domū Zacharie ⁊ salu. Eliza. Factum est vt audiuit salutatiōem Elizabeth exultauit in gaudio infans in vtero eius. Et repleta est Elizabeth sp̄ūsctō ⁊ dixit. Bn̄dicta tu int̄ mulieres. ⁊ bn̄dict⁹ fruct⁹ vētris tui. Et vnde hoc mihi vt veniat m̄r dn̄i mei ad me. ecce quō iam tanq̄ ꝓphetissa loq̄baᷓ cum cognouit xp̄m in vtero Marie p̄ūtem ac Mariā cōcipiētem qd̄ habuit a filio. Unde l seq̄tur. ecce cū vt facta est vox salutatiōis tue in aurib⁹ meis exultauit in gaudio infans ī vtero meo. Un̄ Aug⁹. Hoc v̄bū vt dicēt Elizabeth repleta ē sp̄ūsctō. quo reuelāte cognouit q̄d ista exultatio infantꝭ significaret. Un̄ Chrys. Quis ꝓph̄arū cum esset ꝓph̄a prophetā facere potuit. Helyas vnxit Helyseū in ꝓph̄am s̄ tamē nō donauit illi grām ꝓphete. Iste aūt ex vtero m̄ris sciaʒ donauit m̄ri. vt cui⁹ ꝑsonā nō vidit ei⁹ dignitatē cognosceret dicēs. Un̄ hoc mihi vt veniat mater dn̄i mei ad me. Secūdo dedit m̄ri grām sibi nomē īponēdo. Unde Luc. i. q̄ cū īpletū esset tp̄s pariēdi Elizabeth peperit filiū. Et audierunt vicini ⁊ cognati q̄ magnificauit dn̄s misc̄dīam suā cū illa. Et ꝯgratulabanᷓ ei. Et factū est die octauo venerūt circūcidere puerū. ⁊ voca. eū noīe p̄ris sui Zachariā. Et r̄ndēs mater eius dixit. nequaq̄. sed voca. Johānes. Sup̄ quo v̄bo dicit Amb. Nomē filij p̄ ꝓpheciā īdicat qd̄ nō a marito didicerat. q̄ in circūcisiōe vocātib⁹ euʒ noīe p̄ris sui Zachariā dixit: nequaq̄: s̄ Johānes voca. N Secūdo patri dupliciᷓ. Primo deū bn̄dicēdo. Nā d̄r Luc. i. q̄ postq̄ mater dixit nequaq̄ ⁊c. dixerūt ad illam q̄ nemo est in cognatiōe tua q̄ vocetᷓ h̄ noīe. Innuebāt aūt p̄ri eius quē vellet vocari eū. Et postu. pug. sc̄psit dicēs. Johēs est nomē ei⁹. Et mirati sunt vniuersi. Apertū est autē ilico os ei⁹ ⁊ ligua ei⁹. ⁊ loq̄baᷓ bn̄dicēs deū. Bn̄dictus dn̄s deus israel ⁊c. Secūndo sibi nomē ꝓphete īponēdo. Un̄ d̄r Luc. i. q̄ dixit ad filiū. Tu puer ꝓpheta altissimi vocaberis. p̄ibis ⁊c. Un̄ dicit Orig. Zacharias plen⁹ sp̄ūsctō duas ꝓphetias nūciat. primā de xp̄o di. Bn̄dict⁹ dn̄s de⁹ israel. aliā de filio Et tu puer ꝓpheta. Et sic patet primuʒ nomē scilicet propheta. Unde in signū hui⁹ dixit xp̄s ad turbas. vt h̄r Mat. xi. Quid existis in desertū videre ꝓphetā. Etiā dico vobis plusq̄ ꝓphetā. O Secūdo habuit iohānes ꝑfectiōem aplo̅ꝝ q̄ ꝯsistit in p̄nūciatiōe v̄bi dei. iō d̄r p̄co iudicis seu p̄cursor dn̄i. sicut apl̄i fuerūt nūcij xp̄i. Jō apl̄s dicitur missus: q̄ xp̄s misit eos in vniūsuʒ mundū p̄dicare euāgeliū. vt d̄r Mar. vlt. Euntes in mūdū vniuersum p̄dicate euāgelium ⁊c. Certe hoc fecit sc̄tūs Johēs. ip̄e eni vt fidelis nūci⁹ p̄dicauit v̄bū dei. ⁊ ꝯuertit multos ad fidē sc̄tē trinitatꝭ. quā tota trinitas sibi ōndit cū vidit celos aptos ⁊ audiuit vocem p̄ris. ⁊ filiū in humana carne cognouit ac sp̄ūsctm̄ in specie colūbe inspexit. Un̄ dicitur de eo Joh. i. Fuit hō missus a deo: cui nomē erat Johēs. hic venit in testimoniuʒ vt testimoniū p̄hiberet. i. p̄dicāndo fidē trinitatis. vt dic Chrys. Johanes testimoniū dei.

fuit ꝛ hoc nō inan itum hō verū inanātum missus a deo ꝛ electus. Un̄ sequitur. Testimoniū phibuit iohānes dicēs. Uidi spm̄ sanctū descēdētē quasi colūbā ī de celo. ꝛ mā sit super eū. s. xp̄m. ꝛ ego nesciebā eum. Sed q̄ misit me scꝫ pr̄ baptizare in aqua ille mihi dixit. Sup quē videris spm̄ descēdētē ꝛ manētē sup eū. s. filium. hic est qui baptizat in spiritusctō. Et ego vidi ꝛ testimoniū perhibui. qꝛ hic est filius dei. Un̄ dicit Bern̄. Usqꝫ ad iohānem nūq̄ trinitas homib⁹ manifeste apparuit: s venientē iohēm: deū ꝛ hominē ꝓprijs manib⁹ ↄtigētē. ꝛ vbi etiā pr̄ ī voce auditꝰ, ac spūssctūs in specie columbe videt. Un̄ ipe marie fidē trinitatis litterarꝫ magris iudeoꝝ p̄dicauit. Nā tpe q̄ inchoauit predicare ꝛ baptizare miserūt iudei ab hierosolymis vt dꝛ Johis. i. sacerdotes ꝛ leuitas ad eū vt interrogarēt eū dicētes. Tu q̄s es⁹ q̄ supple talia facis. es tu xp̄us. es tu helyas. es tu ꝓpheta. R̄ndit n̄. Quid ḡ baptizas ꝛ p̄dicas si nō es xp̄s: neqꝫ helyas. r̄ndit. Ego vox clamātis ꝛc̄. Seq̄tur. Ego baptizo ī aq̄ medius aūt vrm̄ stetit quē vos nescitꝫ q̄ baptizat spūsctō. Ipse est q̄ post me vēturus ē: ꝛ ante me factus ē: cui⁹ nō sum dign⁹ vt soluā corrigiā calciamēti ei⁹. Un̄ dꝛ Luc. i. Angel⁹ dixit. multos filioꝝ israel cōuertā ad dn̄m deū ipoꝝ. Et ipe p̄cedet ante illū ī spū ꝛ ꝟtute helye vt ↄuertat corda patrū in filios ꝛ incredulos ad prudētiā iustoꝝ parare dn̄o plebē perfectā. Unde ipe est figuratus in helya. De q̄ dꝛ Malach. iiij. Ecce ego mittā vobis helyā ꝓphetā anteq̄ veniat dies dn̄i magn⁹ ꝛ horribilis vt conuertat corda patrū ꝛc̄. Jō dixit xp̄s Mat. xi. Si vulꝫ scire ipe est helyas. Sicut ille aduētū domini ad iudiciū iudeis p̄dicabit. ita iste aduētū saluatoris ōndit. Un̄ dicit. Uenit p⁹ me vir q̄ an̄ me factus est ꝛc̄. Un̄ q̄nlis r̄ndent iudeis q̄rētibus. es tu helyas: nō. fuit tn̄ figuratus ꝛ significat⁹ per helyam. Un̄ dicit Beda. Jō de helya p Malachiā p̄dictū ē hoc de iohāne p angelū dꝛ Luc. i. Ipe precedet ante illū in spū ꝛ ꝟtute helye parare domino plebē pfectā. Un̄ Aug⁹. Ipe est helyas ī spiritu: ꝛ nō ī psona. ¶ Tertio dico q̄ iohānes habuit pfectioēꝫ martyrū que consistit in ↄstātia pn̄tis tribulatiōis ꝓpter deū ꝛ iusticiā. Ideo dicit xp̄s Joh. xv. Maiorē hac dilectioēm nemo habet: vt aiam. i. vitā pōat q̄s pro amicis suis. Quod fecerūt sancti martyres. Certe h̄ fecit etiā sanctus Johēs. ideo dꝛ amicus sponsi scꝫ christi. Unde potest dicere illud Cant. viij. Fortis ē vt mors dilectio. Et bene fortis est vt mors dilectio sua: cum ipse ꝓpter charitatem dei ꝛ iusticie decollatus est. Qualiter aūt decollatus sit ꝓpter deum ꝛ iusticiā. Require in sermone decollatiōis. Quarto dico q̄ habuit perfectiōem ↄfessoꝝ que consistit in sanctitate ꝛ ostēsione boni exempli. iuxta illud saluatoris Math. v. Uos estis lux mūdi: quantum ad sanctitatem. Sequitur. Sic ergo luceat lux vestra coram hominib⁹: scilicet per bonū exemplū vt videant opera vr̄a bona ꝛ glorificēt patrem vestrum ꝛc̄. Certe hanc prfectiōem habuit sanctus Johānes ideo vocatur lucerna. Nam sicut lucerna est clara ꝓpter pn̄tiam luminis. sic Johēs fuit clarus ꝛ mūdus ꝓpter suam sctitatem. Un̄ dicit Chrys. de eius sanctitate. Conuersatio Johis vitā omniū fecit culpabilem apparere. quēadmodū enī si videris albā vestē dicis. satis candida est vestis. si vero posueris eam iuxta niuē incipit sordida apparere etiam si sordida nō est. Sic quātum ad vitam Johis om̄is homo videbatur immūdus. iō reputabat esse xp̄s. Require in sequn̄ s̄mone. Unde ei⁹ sanctitas fuit ita magna q̄ suo sancto ꝛ bono exemplo alios perluxit. Unde dꝛ de eo Joh. v. Ille erat lucerna ardens et lucens. ardēs scꝫ in dei dilectiōe ꝛ sctitate. lucēs scꝫ illuminādo om̄es ꝟtutes. Un̄ Aug. in sermone. Ille erat lucerna ardēs ꝛ lucēs adeo q̄ spūssancti igne succēsa mūdo possesso nocte ignorātie lumē salutis ostenderet. ideo assimilatur lucifero. i. stelle matutine. Sicut enī stella matutina differt in claritate ab alijs stellis. ꝛ s̄m astrologos p̄cedit solem per sex gradus de mane quādo p̄mo apparet in aurora. Sic Johēs differt ꝛ precellit alios sanctos in sanctitate ꝛ claritate. vn̄ verificat de eo illud Eccl. l. Quasi stella matutina in medio nebule. Et quasi luna plēa in diebus suis lucet. Et quasi sol refulgens. sic ille refulsit in tēplo dei. ꝛ p̄cessit solem iusticie. scꝫ xp̄m per sex menses. Ideo dixit angel⁹ Luc. i. ad ꝟginē. Ecce elizabeth ↄgnata tua ꝛ ipsa concepit filiū in senectute sua. ꝛ hic mensis est sextus ꝛc̄. Unde cōueniēt dicitur de Elizabeth illud Job. xxxviij. Produces luciferū in tpe suo. Unde etiam sicut stella matutina est terminus noctis ꝛ principium diei. sic Johēs est termin⁹ ꝛ finis antique legis: ꝛ p̄ncipium noue legis. Jō dixit angelus ad Zach. Luc. i. Ipse precedet an̄.

nota

dūm pa. do. ple. pfectā. Vñ mgr̄ Guilhelm⁹ dicit. Ipe tanq̄ lucifer venit: ⁊ etiā gaudium nob̄ pius ⁊ pimus nūciauit. Vñ ꝑpt̄ honorē scti Johis hac die ferūtur facule ardētes. quia ipse fuit lucerna ardēs ⁊ lucēs. Et ignes fiūt. Cuius rō est vt dicit Joh. beleth ad repūtādū q̄ ossa sancti iohis in sebaste ciuitate ab infidelib⁹ combusta fuerūt. Req̄re. Iō fiūt sibi ad honorē ⁊c. Q Quīto habuit pfectiōem monachoꝝ ⁊ heremitarū q̄ ↄsistit in asperitate vite seu austeritate. iuxta illud Baruch. iiij. Delicati mei ambu. vias asperas. scꝫ castigādo corpus suū. Unde Gal. v. Qui xpi sunt carnē suā crucifixerūt. Certe hāc pfectionem habuit sctūs Johēs ideo vocat̄ helyas rōne austeritat̄ vite. Nā dr̄ de Helya. iij. Reg. xix. q̄ ipe fugit a facie Jesabel. ⁊ venit ad vnū iuni. ꝑxrū vbi comedit subcinericiū panē ⁊ bibit aquā. Et vt dr̄ ante. c. xvij. latuit etiam in torrēte ⁊ bibit de torrēte. corui aūt deferebāt ei panē. sic iohānes latuit vbi duxit asperā vitā. Nā cū esset puerulus etatis que etas est īnt̄. v. ⁊. vij. annos fugit mūdū petijt desertū. ne leui saltē famine vitā maculare posset. Vñ canit ecclesia. Antra deserti ⁊c. Req̄re in seq̄nti smone. Sexto habuit pfectiōem virginū q̄ consistit in puritate mentis ⁊ corpis. iuxta illō Cāt. iiij. Tota pulchra es amica mea: ⁊ macula nō est in te. Certe hāc pfectiōem habuit sctūs iohānes. iō vocat̄ angel⁹. Nā vt dic̄ Hieroñ. Semp est angelis cognata ꝟginitas. quā sctūs iohēs pfectissime in se habuit tā in mēte q̄ in corpe. Unde ad laudē ꝟginitatis sancti iohānis dicit Chrys. in sermone. Johānes est speculū ꝟginitatis. titulus. i. honor pudicicie. exēplū castitat̄. Unde eius puritas bñ figurat̄ nob̄ iudicū. xiij. vbi dr̄ de Sansone. Erit eñi puer nazareus dei ab infantia sua ex vtero mr̄is sue. Nazare⁹ interpretat̄ vnctus. mūdus. sctūs. ⁊ floridus. ⁊ bene significat sctm̄ iohānē q̄ fuit a christo vnct⁹ i affluētia donoꝝ spūssancti. Mūdus ꝑpter vite puritatē. Sctūs ꝑpt̄ exemploꝝ refulgētiā. Florid⁹ ꝑpt̄ vite honestatē. q̄a inter ꝟgines null⁹ eo castior. nec ꝟginali nitore splēdidior. Vñ bñ dicit saluator de eo. Mat. xi. Hic est de quo scptū est. Ecce ego mitto angelū meū. Vnde dicit Chryso. Johānes est maior hoīe. par angelis. s. propter puritatē. Vñ bñ dr̄ de eo illud Cant. v. Dilectus meus cādidus. scꝫ ꝑpter puritatē mentis, ⁊ rubicūdus ꝑpter corpis sctītatē electus ex milib⁹. Vñ dicit Chrys. ⁊ Bern. Circumspice totam sectā vel cetū nazareorū nullū puriorē. nullū floridiorē iohāne inuenies. Et sic pꝫ quō ille habuit sextuplicē statū pfectōis electoꝝ. quare sibi sex nomina sunt iposita q̄bus pfectiōib⁹ meruit q̄si cum sex alis celum volare. Juxta illud Esaie. vi. Sex ale vni. s. Johāni ⁊c.

De eodem. Sermo. xxxvij.

Deus exaltauit illū

⁊ donauit illi nomen. Phil. ij. Notate charissimi. dic̄ eñi mgr̄ lib. i. dist. i. q̄ oēe bonū nr̄m ipe deus ē. vel ab ipo est. Hinc est eñi q̄ sctūs Johānes q̄ interpretatur cui donatum est a deo recepit nomen a deo. vt dicitur Luc. i. q̄ angel⁹ dixit ad Zachariā. Vocabis nomē eius iohānem. igit̄ bene dr̄. deus exaltauit illū ⁊c. In quibus quidem verbis duo notant̄. Primū est honoris dignitas. cum dr̄. deus exal. illū. Secūduꝫ est nominis liberalitas siue impositio cum concludit̄. dedit illi nomen. Primo dico q̄ in verbis prenotatis notat̄ honoris dignitas ⁊c. Qualiter deus sctm̄ Johānem exaltauerit ⁊ honorauerit patet multiplicit̄ in predictis ⁊c. R Secundo dico q̄ notatur nominis impositio cum dr̄. ⁊ dedit illi nomen. Circa quod notanduꝫ q̄ deus dedit sibi quadruplex nomen. Primo nominatur a patre angelus ratione predicationis. Secundo a filio helyas rōne austeritatis. Tertio a spiritusancto propheta ratione secretorum reuelationis. Quarto a tota trinitate Johānes qō interpretatur ī quo est gratia ratione sanctificationis. Dico pimo q̄ nominatur a deo patre angelus ratione predicationis. Unde dicit Malach. iij. Ecce inquit mittam angelū meū qui preparabit viā tuam scꝫ predicādo fidem catholicā. Unde dicit Greg⁹. super Mat. Recte angelus vocat̄ q̄ nūciare supernū iudicē mittitur. vt dignitatem seruet in nomine quā explet in operatione. qō fecit sanctus Johānes q̄ vtilit̄ pdicauit. Qō ostenditur tripliciter. Primo ī peccātum reprehēsione. Secūdo in suaui locutione. Tertio in eťne vite pmissione. Et ideo dic̄ Isido. q̄ perfecta vox ē clara. suauis. ⁊ alta. Clara vt aures impleat. suauis vt animus audiētiū blādiat̄. alta vt in sublimis sufficiat. Certe talis fuit vox scti Johānis. Fuit eñi pimo clara in pccōꝝ rephen

siōe. qbus implevit aures redargutōe. vnde dr̄ Math. iij. q cum predicavit in deserto iudee dixit phariseis ad eum venientib⁹ qui propter peccata sua longe fuerūt a deo Progenies viperarū qs demōstravit vob fugere a ventura ira. supple quā meruistis peccatis vestris. q. d. nullus. qr nō amatis veritatem ꝛ iusticiam. ideo merito dānabimini. Sequitur q dixit eis exēplū. Ois arbor que nō facit fructum bonū excidet ꝛ in ignē mittet. Iā eni securis ad radicē arboris posita est. Ecce quō redarguit pctōres. Vn̄ pōt dicere illud ps. Qui oderūt te dn̄e o.derā. ꝛ sup īimicos tuos tabescebā. vn̄ ipe iusticiam dilexit ꝛ iniusticiam odivit. nec ꝑpter hoc mori formidabat. Vn̄ dicit Mar. vi. q ipe dixit Herodi crudelissimo regi. Nō licet tibi habere vxorem fratris tui. ꝛc. Quare fuit decollatus. Scd̄o fuit vox ei⁹ in ꝑdicādo suavis quo ad instructionē omnium audiētiū quos ꝓvocavit ad iusticiam. Nam dicit phūs q voces sūt note earum passionū q sūt in aīa. Sic iohēs ꝓpt̄ dulcedinē interne devotōis semꝑ suavit̄ loquebatur. Et maxīe cū loquebat̄ cū bōis. sicut cū discipulis suis qbus dulcit̄ loqbat̄. Vn̄ tpe quo ichoavit baptismū ꝛ cepit ꝑdicare: populi eū audientes ꝛ eius sctām vitā ꝯsiderantes currebant in desertū ad eū. Aliq vt ab eo baptizarent̄. Aliq vt eius dulci affatu cōsolarent̄. vn̄ dr̄ Math. iij. In diebus illis venit Johēs bap. ꝑdicās i deserto iudee. tūc exibat ad eū hierosolīa ꝛ oīs iudea. ꝛ oīs regio circa iordanē ꝛ baptizabant̄ ab eo cōfitētes pctā sua. vnde qlibet eoꝝ ꝓpt̄ eius dulcē affatū poterat ad eū dicere illō ps. Quaꝫ dulcia faucibus me. elo. tu. super mel ori meo. A mādatis tuis nō declinavi. qr tu le. po. ꝛc. Tertio fuit vox ei⁹ alta in exne glorie ꝓmissiōe. qr de altis ꝛ celestibus ꝑdicavit cū dixit Math. iij. Pniam agite appropinquabit eni regnū celoꝝ. Ecce q alte loquit̄ hic hoībus ꝓpter peccata positis in vallē hui⁹ miserie. ꝑdicavit eni eis q ꝑ penitentiā ꝑsit in celuꝫ ascendere. Et io dicit glo. sup Math. Janua celi est pnīa cum fide quā ipe ꝑdicavit. q̄re ipe bene ē ꝛ vocat̄ angelus. Vn̄ dicit salvator Math. xi. Hic ē de quo scriptum est. Ecce ego mitto āgelum meū ante faciem tuā q ꝑparabit viaꝫ tuam. scꝫ ꝑdicando ꝛc. S Scd̄o dico q noīatur a filio helyas. scꝫ rōne austeritatis vite. Unde ipe est figuratus in helya, Require in ꝑcedenti sermone. Sed est notandum q austeritas vite sācti Johis ondir̄ tripliciter. s. in incolatu seu situ. Naꝫ cū eēt puerulus etatis q etas est int̄. v. ꝛ. vij. ānos fugit corruptōem mūdi. petijt desertū ne levi saltem famine vitā maculare possꝫ Vn̄ canit eccl̄ia. Antra deserti teneris sub annis civium turmas fugiens petisti ne levi saltem maculare vitam famine posses. In quo deserto. xxv. annis permāsit ꝛ duxit vitam heremeticam. Vn̄ dr̄ Luce. i. Puer aūt crescebat ꝛ confortabat̄ spiritu. ꝛ erat in deserto vsqꝫ in diem ostēsiōis sue ad isrl̄. Et sequitur Lu. iij. Anno aūt. xv. imperij tiberij cesaris factum ē vbum dn̄i super iohem filiū zacharie in deserto. Et venit in oēm regionē iordanis ꝑdicās baptismum pnie ī remis. pec. sicut scriptū est i Esa. Vox cla. ī deser. ꝛc. In quo qdem deserto duxit ita sctām vitam q reputabat̄ messyas. vn̄ dr̄ Jo. i. q iudei miserunt ab hierosolimis sacerdotes ꝛ levitas ad eum vt interrogarent eum an esset xp̄s ꝛc. Sed ait. Ego vox cla. in deser. ꝛc. Et ideo dixit xp̄s turb. vt hr̄ Math. xi. Quid existis in desertum videre ꝓphetam. Etiam dico vobis ꝛ plus q propbetam. Amen dico vobis. Non sur. maior iohā. bap. int̄ na. mu. Unde Cris. Propter austeram vitā quam duxit in deserto putabat̄ eē xp̄s. Unde ipe ē de numero eoꝝ de qbus dr̄ Baruch. iiij. Delicati mei ambu. vias asperas. Require in sermōe ꝑcedēti. Secūdo ondit̄ur in vestitu. Nam ipe vili ꝛ dura veste tegebatur. vnde dicit̄ Mat. iij. ipe aūt Johānes habebat vestimentū de pilis cameloꝝ ꝛ zonam pelliceā circa lūbos suos. Unde ꝓpter hoc dixit xp̄us Mat. xi. Quid existis in deser. vi. ho. molli. ve. Ecce q mollibus vestiunt̄ in domibus regūꝫ sunt. q. d. non vidistis hominem in deserto veste vestitum delicata ꝛ ꝑciosa sicut vtuntur viri delicati q diligunt cōmodum carnis honores ꝛ divitias mundi sed vidistis hominē corp⁹ castigantem. vestimentū asperum habēteꝫ durissimum lectum. domum sine tecto. sine socio. sine humano subsidio. vt sic sepatus a mūdo totalit̄ se offerret ꝛ deo. Unde Greg. sup Mat. Camelorum pilis cōtextis iohānē fuisse vestitū describitur. Tertio ostēdit̄ in victu. Nam durū cibum habuit. Vn̄ dicit̄ Mat. iij. Esca aūt eius erat locusta. ꝛ mel silvestre. De potu dicitur Lu. i. Vinum ꝛ sicerā nō bibet. Et iō ꝓpter asperitatē cibi ꝛ

potus dixit xp̄s eū nō mādūcare nec bibere. vt habet Math. xi. Uenit eñ Johānes neqȝ mādūcās neqȝ bibēs. Ecce ꝛc. vñ dicit Greg. sup Math. O homo si cibum qris locusta erat. si potum aqua erat. si domū desertum erat. Unde bñ pōt dicere ad delicatos hui⁹ mūdi illud ps. Ecce elongaui fugiens ꝛ mansi in solitudine. q. d. ꝛc. ꝛ sic pȝ q̄re merito dr helyas. ¶ Tertio noīatur a spūsancto propheta rōne secretoꝝ reuelationis ꝛ agnitionis. vnde dicit spūssanctus p os zacharie Luce. i. Tu puer propha ꝛc. Circa quod notandū ꝙ triplex ōnditur eū nō tm̄ fuisse pphetam sed etiam plus q̄ prophetā. Primo sic. nullus pphetaꝝ fuit propheta anteq̄ natus. sed Joha. existēs in vtero matris pfūdius cognouit maximū secretū scȝ incarnatōēȝ xp̄i. qd nec boni nec mali angeli sciuerāt excepto gabriele. Uñ dr Luce. i. ꝙ aūt Gabriel venit ꝛc. Reqre in primo sermone sancti Johis. b. Secūdo sic. null⁹ pphetarū fuit tante virtutis ꝛ gratie in diuina secretoꝝ reuelatōe ꝙ posset alteri dare grām pphetandi. sed san. Johānes meruit vtriqȝ parēti gratiam prophetisandi. Require in pcedenti sermōe. Tertio sic. nullus prophetarū fuit tante cognitōis ꝙ determinato tpe xp̄m venturū pphetauerit. sed sanctus Johānes ōndit eū ad oculū. vt habetur Jo. i. Stabat iohānes ꝛ ex discipulis eius duo ꝛ respiciens illum ambulantē. dixit. Ecce agnus dei. ecce qui tollit pecca. mūdi. Hic est de quo dixi. Post me veniet vir q̄ ante me factus est ꝛ prior me erat. Uñ ipē certū testimonium vltra oēs pphetas dedit. Unde. Jo. i. Fuit homo missus a deo ꝛc. Require ī pcedenti sermōe. Sed hic querit Orige. Cum quiqȝ genera aīalium offerebantur in templo pro peccatis scȝ vitulus. ouis. capra. turtur. ꝛ columba. quare solum agnum memorauit dicens. Ecce agnus dei. Respōdetur agnū commemorat. quia in sacrificio agni pascalis filij israel transierunt de egypto: cōuersati sunt in deserto: intrauerunt terram pmissionis. Sic in sacrificio veri agni cōsequi possumus hoc spiritualiter. Sicut eñ agnus ministrat lac. lanam. carnem. sic agnus dei. i. xp̄us ministrat nobis spūaliter lac simplicis doctrine qua nutrimur. Lanam. i. indumentū virtutū quo vestimur. esum vite eterne in quo cōficimur. Jlla cognouit Johānes in xp̄o vltra oēs pphetas. ideo memorauit eum agnum ꝛc.

Quarto noīatur a tota trinitate Johānes. quod interptaf in quo est gratia. rōne sanctificatōis. Unde Jere. i. in psona trinitatis dicif. Priusq̄ te formarē in vte. ꝛc. Reqre ī primo sermone. Et dic tria mēbra vel vnū ſm placitū.

De sctis Petro ꝛ Paulo. sermo. xxxviij.

Accepimus gratiā ꝛ aplatū ad obediendū fidei ī oībus. Ro. i. Notate charissimi dicit eñ Arist. in li. de regimine principū. ꝙ quicqd datur indignus ꝛ ingratis perditur. qua ppter ne isti gloriosi celorum principes videant indigni ꝛ ingrati d donis eis a deo collatis existere. ideo regratiādo deo dauti dicunt. Accepimus gratiā ꝛc. Est notādū ꝙ receperūt triplicē grām diuinam. scȝ gratiam diuine electōis. grām virtuose ꝛ meritorie opatōis. ꝛ gratiam gaudiose exaltationis. ¶ Primo dico ꝙ ipi receperunt grām diuine electōis. Unde dicif Job. xv. Ego vos elegi de mūdo vt eatis ꝛ fruc. af. ꝛc. vbi notandū ꝙ dominus elegit eos ad tria vel quattuor. Primo ad suū apostolatum in quo fecit Petrum caput ꝛ pastorē. Unde dixit Petro Jo. i. Tu es Symon filius Johāna tu vocaberis cephas quod interptatur Petrus ꝛ caput. p hoc insinuans ꝙ debebat eē caput ꝛ princeps alioꝝ apostolorum. Jdeo in signum huius dixit sibi Jo. vlti. Pasce oues meas. Si vis require cathe. Petri. Ad ppositū de sancto Paulo etiam dicitur Actuū. xiij. Segregate mihi Paulum in opus ad quod assumpsi eum. hoc est ad opus doctrine. Jdeo dñs dixit ananie. vt habef Actuū. ix. Surge ꝛ vade ī vicum qui vocatur rectus. Require cōuersionis Pauli. U. Unde dicit sanctus Dyon. qui fuit discipulus sancti Pauli in planctu suo de morte sancti Pauli. vbi deplorat ꝛ cōmendat sctm̄ Petrū ꝛ paulū. d. Ecce enim Petrus fundamentū ecclesiarū ꝛ gloria sāctoꝝ recessit a nobis ꝛ nos orphanos dereliquit. Paulus quoqȝ doctor doctorū abyssus sapientie nos dereliquit. Paulum dico nobilissimū apostolū. hic angelus terrestris ꝛ homo celestis. imago ꝛ similitudo diuinitatis. Secūdo elegit eos singularif ad reuelationē diuinoꝝ secretoꝝ. Nam Petrū assumpsit ad suam transfiguratōem. quando transfiguratus est in monte thabor. vbi fa

cies eius resplẽduit sicut sol. ⁊ vestimenta ei⁹ facta sunt alba sicut nix vbi vocẽ patris audiuit. d. Hic ẽ fili⁹ me⁹ dilect⁹ i q̃ mihi cõplacui. ipm̃ audite. vbi tm̃ gaudium recepit ꝙ dixit ad xp̃m. Dñe bonũ est nos hic eẽ ⁊c̃ vt hr̃ Mat. xvij. Etiã in resuscitatiõe puelle assumpsit petrũ. ⁊ dũ oraret in orto ad p̃rez assumpsit eũ. ⁊ in oib⁹ secret̃ sua. Jõ ꝑpter tã amicabilẽ secretoꝝ reuelatiõem p̃ oĩb⁹ hoib⁹ sciuit secretissimũ oĩm diuinoꝝ secretoꝝ. qd bñ notaṫ Mat. xvi. vbi dr̃ ꝙ cũ ibs īterrogauit disci. sui. di. Quẽ dicũt hoĩes esse filiũ hoĩs. q̃ dixerũt. Alij iohẽm bap. alij aũt helyã. alij vo Jeremiã: aut vnũ ex ꝓphetis. Tũc dixit ibs. Uos aũt quẽ me eẽ dicit̃. ceteris oib⁹ tacẽtib⁹ petr⁹ r̃ndit. Tu es xp̃s filius dei viui. Ecce ꝙ magnũ secretũ sciuit. iõ r̃ndit sibi xp̃s. Btũs es symõ bariona. qr caro ⁊ sanguis nõ reuelauit tibi ſ; pr̃ me⁹ q̃ est in celis. De paulo dr̃ ꝙ de⁹ reuelauit sibi secreta celestia sicut ip̃e dic̃. ij. Coꝛ. xij. Scio hoĩem in xp̃o ãn ãnos. xiiij. siue ĩ corpe siue extra corp⁹ nescio. de⁹ scit. raptũ ad tertium celũ. ⁊ scio eũdẽ hoĩem q̃ rapt⁹ ẽ in paradisum ⁊ audiuit archana v̱ba q̃ nõ l; hoĩ loq̃. Un̄ etiã dic̃. i. Coꝛ. xv. Notũ vob fa. euã. me. qd nõ est ſm hoĩez. neq; ab hoĩe didici ſ; ꝑ reuelatõez iesu xp̃i. Ecce ꝙtã diuinoꝝ secretoꝝ gr̃am habuerũt. Un̄ dixit xp̃s Joh. xv. Jaz nõ dicã vos ser. ſ; ami. qr seru⁹ nescit q̃d faciat dñs ei⁹. vos aũt dixi amicos. qr quecũq; au. a pa. m. no. fe. vob. Un̄ dic̃ Aug⁹. Paulũ dico verũ athletã xp̃i. doctũ ab illo. crucifixum cũ illo. ⁊ gl'iosum in illo. Un̄ de hac sufficiẽti scia diuine reuelatiõis sc̃i Pauli dicit Dyoñ. vt s. Heu frater mi Thi. q̃ etiã fuit discipul⁹ Pauli ⁊ ad quem sc̄psit suas ep̃las. Heu frater mi Thimothee dilecte aĩe mee vbi ẽ mgr̃ tu⁹. vbi ẽ amator tu⁹. ingressus ẽ ad xp̃m dñm deũ suũ. Ecce eñ orphan⁹ factus eã. iõ nequaꝙ scribit tibi manu sua sanctissima. d. tibi. Fili charissime iã nõ veniũt ad te ep̃le ei⁹ in q̃b⁹ sc̄ptũ ẽ sic. Paul⁹ modicus seru⁹ iesu xp̃i iã nõ scribit de te vlterius ciuitatib⁹ di. Suscipite filiũ meuz dilectum. Heu neminẽ habem⁹ interp̃tẽ pabolarũ et diuinoꝝ eloq̃oꝝ. Dauid ꝓpha plãgit filiuz suũ d. ve mi fili mi ꝑ te. Ego aũt dico. Ve mi mgr̃ iã nẽo dictur⁹ ẽ eam⁹ ⁊ videam⁹ doctores mũdi. interrogem⁹ eos qualiter oporteat nos regẽ oues nobis cõmissas. ⁊ interp̃tabũt nob eloq̃a ꝓphaꝝ ⁊ xp̃i. ¶ Tertio elegit eos ad p̱fectiõis statũ. s. vinculũ charitat̃. Un̄ dixit Joh. xv. Hoc est p̃ceptũ meuz vt diligat̃ inui. sic dilexi vos. q. d. tũc eritis p̱fecti ⁊ deo vniti. Un̄. i. Joh. iiij. De⁹ charitas est ⁊ q̃ ⁊c̃. Certe hãc p̱fectiõem habuerũt sancti ap̃li triplicit̃. scz ad deũ. ad proximos. ⁊ inter seip̃os. Primo ad deũ quez tenerrime dilexerũt. qd notaṫ. Nã dic̃ Greg⁹. ꝙ ꝓbatio dilectiõis exhibitio est op̱is. ⁊ quãto ẽ maior dilectio tãto exhibitio op̱is intẽsior ⁊ maior. ſ; exhibitio fuit maxima. teste xp̃o q̃ dicit Joh. xv. Maiorẽ hac dile. ⁊c̃. qd fecerũt ap̃li. Nã Petr⁹ dixit. vt hr̃ Lu. xxij. Dñe para. sum te. in car. ⁊ in mortẽ ire. Un̄ ĩ signũ hui⁹ maxĩe dilectiõis dixit iesus petro trib⁹ vicib⁹. Joh. vlti. Symon iohis dili. me pl⁹ hijs. Dicit ei. Etiã dñe tu scis qr amo te. dicit ei. Pasce oues meas. Dicit ei iterũ. Symon iohis dili. me. Ait illi. etiaz dñe tu scis qr amo te. dicit. pasce agnos meos. Dicit ei tertio. Symõ iohis amas me. Contristat⁹ est petrus ꝙ dixit ei tertio amas me. ⁊ dixit ei. Dñe tu oĩa nosti. tu scis qr amo te. dicit ei. pasce oues meas. Et sic p̃dixit sibi dominus ꝙ amore illi⁹ debebat pati. Un̄ adiũxit. amẽ dico tibi. Cuz esses iunior cingebas te ⁊ ambulabas vbicũq; volebas. cũ aũt senueris extẽdes man⁹ tuas ⁊ ali⁹ te cinget ⁊ ducet te q̃ tu nõ vis. hoc aũt dixit significãs q̃ morte clarificatur⁹ eẽt deũ. Paul⁹ etiã dixit vt hr̃ Act̃. xxi. Ego nõ solũ alli. ſ; etiaz mori paratus sum ꝑ noĩe iesu xp̃i. Exẽplũ reqre in fine ſmo. Un̄ in signũ hui⁹ dilectõis dixit Roma. viij. Quis nos sepa. a cha. xp̃i. tri. an angu. an p̱secu. an fa. an nu. an peri. an gla. sicut sc̄ptũ est. qr ꝓpt̃ te mortificamur to. die estimati sum⁹ sicut oues occi. ſ; ĩ hijs oĩbus sup̱am⁹ ꝓpt̃ eũ q̃ dilexit nos. Concludit ergo. Certus sum eñ ꝙ neq; mors neq; vita neq; ali. cre. pot̃. n. se. a ca. dei. Qualiter autẽ ꝓpt̃ xp̃m sic passi legiṫ ꝙ ĩpator Nero tradidit eos ĩ man⁹ paulini viri clarissimi ⁊c̃. Requre q̃si ĩ fi. ſ. Secũdo habuerũt charitatez ad p̱ximũ. Un̄ ĩ signũ hui⁹ ĩ ep̃lis suis q̃b⁹ hortanṫ hoĩes ad sctãm vitã ⁊ ad dilectiõez dei ⁊ p̱ximi semꝑ scribũt charissimi. Un̄. i. Pe. iiij. Charissimi añ oĩa mutuã ĩ vobismet ipsis cha. ꝯti. ha. qr charitas op̱it multitudinẽ pctõꝝ. Hospitales ĩui cez sine mur. vnusq̃sq; sicut accepit gr̃az in alterutrũ illã ãministrãtes sic boni dispẽ. mul. gr̃e dei ⁊c̃. paulus etiã dic̃ ad Ephes. v. Charissimi ãbu. in dile. ⁊c̃. qd bñ docuerũt. nã ip̃i p̱fectã charitatẽ habuerũt ad p̱ximũ. qd bene ostẽdiṫ.

Nā sctūs Paul⁹ affectabat pire ꝓ hoib⁹ vt xpi saluarent. Reqre ꝯūsiōis sctī Pau. Tertio habuerūt dilectōem int̄ seip̄os. Iuxͣ illud Joh. xiij. Mādatū no. do vob̄ vt di. in. ꝛc. qd̄ fecert̄ Pe. ꝛ Pau. qd̄ bn̄ oñdit̄. Legitur em̄. Req̄. cathe. pe. V. Vn̄ eoꝝ dilectio bn̄ figurat̄ nob̄. i. Reg. xviij. vbi dr̄ ꝙ Jonathas diligebat dauid q̄si aīaꝫ suā. sic pe. ꝛ pau. vn̄ canit ecclīa. Gliosi pn̄. ter. q̄. i vi. su. di. se. ita ꝛ i moꝛ. nō sūt sepati. Quarto elegit eos ad statum ꝛ p̄miū etne glie. Vn̄ Ephe. i. Elegit nos i ipo añ mū. ꝯst. vt eēm⁹ scti ꝛ i. i cō spec. ei⁹. Quā claritatē hēbim⁹ dū ipm̄ videbim⁹. iō dr̄ Joh. xvij. Pr̄ q̄s dedisti m. Req̄. cathe. pe. Vel quanto honore ꝛ gloria ipsos sublimauerit in celo. Require cathedra Petri. B. y Secūdo p̄ncipalit̄ dico ꝙ habuerunt gratiam fructuose ꝛ virtuose operationis. iuxta illud. i. Coꝛ. xv. Gratia dei i me vacua nō fuit s̄ sp̄ i me manet. Est notādū ꝙ ipi cū gr̄a diuīa tripl̄r fructuose ac ꝟtuose ꝛ gl'iose opati sunt. scꝫ fidē factis ꝛ ꝟbis p̄dicādo. ꝛ sic pplm̄ ꝯuertēdo. infirmos sanādo: ꝛ miracula faciēdo: passionē ꝛ moꝛtē sustinēdo. ꝛ sic ad celuꝫ perueniēdo. Et bm̄ ps. Ibūt de ꝟtute in ꝟtutē. s. scte vite ꝛ vere p̄dicatiōis ꝛ ꝟtute miraculoꝝ opatiōis: ad penā passiōis. ꝛ vi. de. deoꝝ i syon. i. i vitā etnā. Dico p̄mo ꝙ isti gl'iosi scti cū diuia grā fructuose opati sunt fidē fact ꝛ ꝟbis p̄dicādo ꝛ sic pplm̄ ꝯuertēdo. Nā xp̄us p̄cepit eis. Mar. vlt. Eūtes i mū. vni. p. euā. oī crea. Seqt̄. Illi aūt ꝓfecti p̄di. vbi. do. coo. ꝛc. Qual'r āt fructuose p̄dicauert̄ oñdit̄. petr⁹ em̄ vtil'r docuit. Reqre cathe. Pe. A. Et q: dn̄s cepit facē ꝛ docē. vt dr̄ Act. i. sic ipsi exēplo xpi sctāꝫ vitā duxert̄. Nā legit̄ de sancto pe. ꝛ scribit Clemēs pp̄. ꝙ petr⁹ post negatiōeꝫ suꝑuixit. xxxix. an. ꝛ sp̄ surrexit ante p̄mū cātū galli. ꝛ ploꝛādo oꝛauit vsq; ad horā p̄mā ꝓ negatōe sua. Fert̄ q̄ꝫ ꝙ sp̄ i sinu sudariū poꝛtauit q̄ crebro lachrymas fluentes ab ocul' tersit. vn̄ adeo habuit i ꝯsuetudine flere vt eius facies tota adusta lachrymis videbat̄. cib⁹ āt ei⁹ eāt simplex vt testatur i li. clemēt vbi dr̄ ꝙ pe. dixit. Panis in q̄t sol⁹ m̄ ē ꝛ raro cū olerib⁹ vsus ē. indumentū aūt m̄ ē tūica cū pallio. ꝛ h̄ h̄ns nihil aliud reqro. Hec ille. Qualiter Pau. docuit ostendit̄. nam ipe statim post ꝯuersionē suam cepit xpm̄ predicare. Reqre ꝯuersiōis. ꝛ de ei⁹ sancta vita. Req̄. ibidem. Unde dixit Paul⁹ i. Coꝛ. i. Nos predicamus xpm̄ crucifixum.

Unde canit ecclīa. Petr⁹ apl's ꝛ Paul⁹ doctoꝛ gen. ipi nos docuerūt legē tuā domine. Secundo dico ꝙ Petrus ꝛ paulus cū gratia diuina virtuose ꝛ potenter operati sunt mirabilia faciēdo q̄bus firmauerūt doctrinā suā. Vn̄ glo. sup illud Luce. ix. Dedit eis ꝟtutē. i. grām spūsscti. ꝛ ptātem sup omnia ꝛ misit illos p̄dicare regnū dei ꝛ sanare ifirmos. di. glo. ꝯcessa ptāte signoꝝ mittūtur p̄dicare regnū dei vt ꝛ noua facerēt q̄ noua p̄dicarent. Jō dr̄ Joh. xiiij. Qui credit in me opa q̄ ꝛc. Vn̄ Beð. sup Mat. Opoꝛtuit eos magna ꝛ noua facē q̄ debebāt magna predicare. ꝛ sic iterū iuerūt de ꝟtute i ꝟtu. s. de ꝟtute p̄dicatiōis i ꝟtutē miraculoꝝ opatōis. Vn̄ de miraculis sctī Pe. Reqre. cathe. Pe. Legit̄ etiā ꝙ cū q̄dā vice petr⁹ duos de disci. suis ad p̄dicandū misisset et cū. xx. dietas iuissent: vn⁹ illoꝝ moꝛiebatur: alter vero redijt ꝛ q̄d acciderat nūciauit. Tūc Pe. tradidit sibi baculū suū precipiēs vt ad sociū rediret ꝛ baculū sup eū ponēt. qd̄ cū ille fecisset ꝓtinus q̄ fuit p. xl. dies moꝛtu⁹ surrexit viu⁹. Z Vel hic q̄omo in plurib⁹ loc̄ predicauerūt ꝛ pplm̄ ꝯuerterūt ꝛ mirabilia fecerūt: tm̄ p hodierno festo ista recitant̄. Circa qd̄ notādū ꝙ cū sctūs Petr⁹ tpe Neronis ipatoꝛ fidē xpi hierosolymis p̄dicauit. Erat eodē tpe q̄dā mag⁹ in hierl'm noie symon q̄ dixit. Ego suꝫ p̄ma ꝟitas. ego sū sermo dei. ego sum pacitus. ego sum op̄s. ego sum om̄is dei. om̄ia sūt m̄ possibilia. ego adorabor vt deus. ꝛ dn̄abor in diuitijs ꝛ honoribus. ꝛ fecit serpētes ereos moue se ꝛ statuas ereas ꝛ lapides ridere. ꝛ canes cātare ꝛ hmōi. Hic igit̄ volēs disputare cū Pe. ꝛ ondere ꝙ esset deus. statuta die venit Petr⁹ et dixit. Pax vobis fratres q̄ diligit ꝟitateꝫ. Cui Symō. Nos tua pace nō hēm⁹ op⁹. Si em̄ pax sit ꝛ ꝯcoꝛdia ad adinueniēdā ꝟitatē nihil poterim⁹ ꝓficē. Habēt em̄ int̄ se paceꝫ latrones. ꝓpt̄ qd̄ noli iuocare pacē s̄ pugnā Duob⁹ em̄ dimicātib⁹ tūc erit pax cum alter fuerit supatus. Cui Pe. Cur times audire pacē. ex pctis em̄ bella nascūtur. vbi autem pctm̄ nō est: pax est. in disputatōib⁹ ꝟitas: in opatiōib⁹ iusticia inuenit̄. Et Symō nihil dic̄ s̄ ego oñdam tibi potētiā meā diuinitat vt repēte adores me. Ego suꝫ p̄ma ꝟtus. i. suma. ꝛ possū volare p aera. nouas arbores facē. lapides i panē mutare ꝛ i igne sine lesione durare: ꝛ om̄ia q̄ volo possuꝫ facere. Cōtra hūc Pe. disputauit. ꝛ om̄ia eius

maleficia detegebat. tūc videns Symon ꝙ nō possꝫ Petro resistere. oēs libros sue magice artis in mare ꝓiecit ne forte magus ꝓdereť. ⁊ romam perexit vt ibi tanꝗ͂ deus habereť. quod cum Pe. ꝑcepit ipm̄ insequitur in romā. Symon ꝟo multa mirabilia in ꝑsentia neronis fecit ⁊ eū ꝯ Pe. ꝯcitauit. tūc dn̄s appūit pe. d. Simō ⁊ nero cogitāt ꝯ te mali. ſ ne timeas q̄ꝛ ego tecū sū vt eruā te ⁊ dabo tibi serui mei pauli solatiū q̄ cras romā igredieť. Pꝰ hoc paulꝰ sicut dn̄s ꝑdixit romā venit ⁊ cū Petro xp̄m ꝑdicauit ⁊ magnū ppl̄m ad fidē cōuerterēt ⁊ multa mirabilia fecerēt. Symō aūt magꝰ intm̄ a nerōe amať ꝙ vite eiꝰ ⁊ salutis ⁊ totiꝰ ciuitatꝭ custos sine dubio putabať. q̄dā aūt die sic dicit Leo papa. dū simō añ neronē staret subito eiꝰ effigies mutabať ⁊ mō senioꝛ ⁊ mō adolescētioꝛ videbať. qd̄ cū videret nero eū verū filiū dei putabat. dixitqꝫ symō neroni. īꝑatoꝛ vt scias optīe me verū filiū dei eē. iube me decollari ⁊ die tertia resurgā. ꝑcepit igiť nero carnifici vt ipm̄ decollaret. q̄ cū putaret decollare simone decollauit arietē. Nā simō arte magica illesꝰ euasit ⁊ mēbra arietis colligens ea abscondit ⁊ se tribꝰ diebus occultauit. Sāguis aūt arietis ibidē cōgelatus remansit. Die aūt tertia oñdit se Neroni. d. Fac sanguinē meū q̄ effusus est extergi. q̄ꝛ ecce ego q̄ decollatꝰ fuerā sicut ꝓmisi tertia die resurrexi. nero obstupuit ⁊ ipꝫ verum filiū dei eē putabat. h̄ leo. Deniqꝫ romani eū in tanta veneratōe habuerūt ꝙ imaginē fecerūt eidē ⁊ hūc titulū sup̄scripserūt Simoni deo scō. A Petrꝰ aūt ⁊ Pau. vt dicit leo pa. introierūt ad neronē ⁊ omnia maleficia eiꝰ detegebant ⁊ dixerēt. sicut. n. in xp̄o quē nos ꝑdicamꝰ sunt due substātie. s. dei ⁊ hoīs. sic in isto mago sunt due substantie. s. hoīs ⁊ diaboli. dixitqꝫ simō ne diutius hūc patiar ego ꝑcipiā angelis meis vt me vindicent de isto. Cui pe. angelos tuos nō timeo ſ ipi me timēt. Tunc dixit nero. Nō times simonē q̄ diuinitatē suā rebꝰ affirmat Cui pe. si diuinitas ē in eo dicat mihi quid nūc cogito. dixit Nero. accede ad me huc et dic mihi q̄d cogitas. petrus aūt secrete dixit ei. iube mihi panē ordeaceū afferri ⁊ occulte dari. q̄ cum allatus fuisset petrus eū bn̄dixit ⁊ sub manica abscōdit. d. Dicat nūc simō q̄ se deū fecit q̄d sit cogitatū. q̄d dictum q̄d factum. rn̄dit simon. petrus magis dicat quid ego cogitē. dixitqꝫ petrus. q̄d cogitet Symon n me scire docebo dum qd̄ cogitauerit fecero. tūc Symon indignatus clamauit ꝓcedant canes magni ⁊ macri ⁊ subito deuorent eū. ⁊ subito canes maximi apparuerūt ⁊ impetū ī petrū fecerūt. petrꝰ ꝟo panē bn̄dictū obtulit ⁊ subito eos in fugam conuertit. tūc dixit petrꝰ ad neronē. ecce ostēdi me nosse q̄d cōtra me cogitauerat simō nō verbis ſ factis. nā ipe ꝓmisit ꝯ me āgelos venturos ⁊ exhibuit cāes vt oñdat se habere nō diuinos angelos ſ caninos ⁊ diabolicos. Dixitqꝫ simon. Audite pe. ⁊ pau. si h̄ nihil possum ꝑficere. veniemus vbi opꝫ me vos iudicare. ego aūt vobis mō pco. h̄ leo. Tunc simon vt dicit Egesip. ⁊ linus in sua supbia ⁊ malicia dixit elate vt posset mortuos suscitare. Et accidit ꝙ iuuenis moreretur. vocatis ꝗ pe. ⁊ pau. ⁊ simone. ⁊ hāc sniāz oēs firmauerīt vt ille occidereť q̄ mortuum nō suscitaret. Symō aūt dū sup mortuū suas incātatōes faceret. visus ē a circūstātibus ꝙ defunctꝰ caput agitaret. Tūc omēs exclamabant ⁊ Petrū lapidare volebant. Petrus aūt vix ipetrato silētio dixit. Si viuit defunctꝰ surgat ⁊ ambulet ⁊ loquať. alioq̄n sciatis fantasma eē ꝙ caput defūcti moueť. sepeť aūt de lecto vt plene figmēta diaboli appeant. qd̄ cū factū ē puer imobilꝭ factus ē. Petrꝰ aūt a longe stās ⁊ facta orōe exclamauit. d. Adolescēs ī noīe iesu xp̄i surge. ⁊ stati sur. ⁊ ābu. Cū aūt ppl's vellet Simonē lapidare dixit pe. satis ē illi ad penā ꝙ cogn̄scit se in artibꝰ supatū. magr̄ aūt nr̄ docuit nos vt ꝓ malis bona reddamꝰ. B Item aliud miraculum accidit si placet potes predicare. Tunc simon vt dicit marcellus iuit ad domum ipsius sancti Marcelli eius disc. ⁊ ligauit mox vnum canem ad ostium domus eius. d. Nūc videbo si pe. qui ad te consueuit venire igredi poterit. ⁊ paulum post petrus venit ⁊ signo crucis factō canē soluit. canis aūt oībus blādiēs solū simonē ꝑsequebať ⁊ apphendens eū ad terram subtus se ꝓicit ⁊ eū strāgulare voluit Accurrēs aūt pe. cani exclamauit ne ei noceret. ⁊ canis q̄dem corpus eius nō lesit. ſ adeo vestes lacerauit vt ille penitꝰ remaneret nudus. ppl's aūt ⁊ maxime pueri simul cū cane pꝰ eū tā diu cucurrerūt donec illū q̄si lupū de ciuitate fugauerūt. cuiꝰ opprobrij pudorē nō ferēs ꝑ ānū ibi nusq̄ cōparuit. ꝑdictꝰ aūt marcellꝰ videns h̄ mirabilia deinceps pe. adhesit. Itē nō miraculū pau. Le-

gitur enim ꝙ cum Pau. venisset romā ⁊ nero nō dum ipso eēt cōfirmatus. q etiā audiēs ꝙ ō lege iudeoꝝ ⁊ fide xpianoꝝ inter pau. ⁊ iudeos qstio verteret nōdum multū inde curauit ⁊ sic Pau. libere iuit ⁊ libere ꝑdicauit. multos ō domo cesaris sibi ī amiciciā copulauit ⁊ eos ad fidē xpi cōuertit. qdā vo die cum pau. circa vesp̄as in qdam solario ꝑdicaret qdam iuuenis noīe patrād⁹ picerna neronis ⁊ sibi multū dilectus. q vt pau. ꝓpter multitudinē cōmodosius audiret fenestrā ascēdit et paululū dormitādo decidit ⁊ expirauit. qd audiēs nero plurimū de ei⁹ morte doluit. ⁊ statim in eius officiū aliū ordinauit. Pau. vo hoc in spū cognoscēs dixit astātib⁹ vt illuc irēt ⁊ patrādū cesaris charissimū ad se defunctū afferrēt. quem allatū paulus suscitauit ⁊ ad cesarem cum socijs misit. Qui cum de morte ei⁹ lamētaretur nunciatur sibi ꝙ patrād⁹ ꝑ foribus viuus esset. audiēs nero patrādū viuū quē paulo ante nouerat mortuum plurimū qdem expauit ⁊ eū ad se igredi recusauit. sed tādē ad ꝑsuasionē amicoꝝ intrare ꝑmisit. Cui nero ait. Patrāde viuis qs te fecit viuere? Cui ille. Dñs ihs xps rex oīm seculoꝝ. Iratus nero dixit. ergo ille regnabit in seculo: ⁊ resoluet oīa regna mūdi. Et ille. etiam cesar. Tunc nero dedit ei alapam dicens. ergo militas illi regi. Et ille. Utiqꝫ milito. quia me a mortuis suscitauit. Tunc qnqꝫ milites imꝑatoris qui ei iugiter assistebant dixerunt ei. Cur imꝑator ꝑcutis iuuenem. nam ⁊ nos tali regi militam⁹. qd audiens nero reclusit eos in carcere vt torqrentur qs nimis ante dilexerat. tūc oēs xpianos fecit inqri ⁊ oēs ꝑ valida tormēta puniri. Et sic pꝫ qualiter virtuose opati sunt cum gra diuina. Un Mar. vi. Illi aūt ꝓfecti ꝑdi. vbi. do. coo. ⁊ ser. confir. se. sig. Ideo dixit Paulus ad Phil. iiij. Oīa pos. ī eo q me cōfor. C

Dico tertio ꝙ isti apli victoriose opati sunt cum gra diuina. s. de ꝑdictis virtutibus ad virtutē passiōis cūdo. vt sic viderent deū deoꝝ i syon. i. in regno etno vbi regnabūt etnaliter. vn dixit apls. ij. ad Thi. ij. iō oīa sustico Nam si cōmortui sumus ⁊ cōuiuem⁹. si sustinimus ⁊ cōregnabimus. Iō dr Lu. vl. Nōne opor. xpm pati ⁊ ita intra. ī glo. su. Qualiter autem passi sūt legitur ꝓsequēter in legēda ⁊ testatur Leo ꝙ postea symon rediens iterū in neronis amiciciam receptus est. ⁊ cōuocauit populum ⁊ se grauiter a galileis offensum ꝑhibuit. ⁊ iō orbem se deserere velle dixit. ⁊ diem statuit quo celum ascēdere vellet. q2 dedignabatur aplis in terra habitare. Statuto igitur die excelsam turrim ascēdit ⁊ volare cepit. Dixit aūt Paul⁹ ad Petrū. Meū ē orare ⁊ tuū ē ꝑcipere. Dixitqꝫ nero. Uerax est homo iste. ⁊ vos seductores estis. Tunc Pe. dixit ad pau. Paule erige caput ⁊ vide. Cumqꝫ caput eleuasset ⁊ vidisset symonē volātē dixit ad petꝝ. Pe. qd cessas ꝑfice qd cepisti. iā enim vocat nos dñs. Tūc Pe. ait. Adiuro vos angeli sathane ⁊ demōes q eū fertis ꝑ aera per dñm nrm ihm xpm vt ipsum amplius nō feratis sed corruere ꝑmittatis ⁊ cōtinuo dimissus corruit ⁊ expirauit. Audiens hoc nero multū doluit ꝙ talē virum ꝑdidit. dixitqꝫ aplis. Suspecto aio me fecistis ꝓpterea malo exēplo vos ꝑimā. h leo. Et sic dedit eos in man⁹ paulini viri clarissimi. ⁊ paulinus tradidit eos in custodia mamertini sub cura militū ꝓcessi ⁊ martiniani qs milites Petr⁹ ad fidem ꝯuertit. Un et carcerē apuerūt ⁊ eos liberos dimiserunt. Quapropter paulinus p⁹ passionē aploꝝ ꝓcessum ⁊ martinianū accessit. ⁊ cōperto ꝙ xpiani erant iussu neronis capite cesi sunt. Rogabant ergo fratres petrū vt inde discederet ⁊ cum discedere nollet tādem victus ꝑcibus abscessit. ⁊ cum venisset ad portā vt leo ⁊ linus testatur ad locū q nūc dr ad sanctā ma. vidit sibi xpm occurrentem ⁊ ait. Dñe q vadis? q rndit. Uenio romam iterꝝ crucifigi. Qd cum Petrus dictū de sua passiōe itelligeret redijt. Cum hoc fratribus retulisset a ministris neronis capitur ⁊ agrippe ꝑfecto ꝑsentatur. Paulus vo iterꝝ reductus ē ⁊ aspectui nerōis ē ꝑsentatus vt postea dicetur. Tūc pe. quasi alienigena sniatus est crucifigi. Paulus vo quia erat ciuis romanus capite est trūcatus. D De hac aūt snia ī eos data dicit Dyo. in epla de morte pau. O frater thimo. si vidisses agones cōsūmatiōis eoꝝ defecisses qdem ꝑ tristicia. ⁊ dolore. Quis nō fleret illa hora qū ꝑceptū snie in eos est egressum vt Pe. crucifigeretur ⁊ pau. decollaretur. Uidisses tunc turbas iudeoꝝ ⁊ gentiliū ꝑcutientes eos ⁊ expuentes in facies eoꝝ. Cū aūt separentur abinuicem. tūc dixit pau. Petro. Pax tecū fundamētum ecclesiaꝝ ⁊ pastor omnium xpi. Petrus aūt ad Paulū. Uade in pace ꝑdicator veritatis ⁊ dux salutis iustorum. Cum autem elongassent eos abinuicem secutus sum magistrum meum Pau. Non enim in eodem vico occiderunt

eos. Hec Dyoni. Qualiť aūt. Petrus crucifixus est legiť sic. Testanť eñ leo ꝛ marcellus. Cum aūt Petrꝰ venisset ad crucē ait. qm̄ dn̄s meus q̄ de celo in terrā descēdit recta cruce sublimatus ē. me aūt quē de terra ad celū ĩuocare dignať: crux mea caput meum i terra debꝫ ondere ꝛ pedes meos ad celum dirigere. ꝛ ego q̄ nō sum dignus in cruce esse sicut dn̄s meus: crucem meam girate ꝛ capite deuerso crucifigite. Tūc illi crucem verterunt ꝛ pedes sursum fixerūt. Tūc pp̄ls furore repletus volebat neronē ꝛ p̄fectū occidere ꝛ apl̄m liberare. tūc rogauit eos vt passionē eiꝰ nō impedirēt. Dn̄s autem vt dicit Egesippus ꝛ linus aperuit oculos eoꝝ q̄ ibi flebant ꝛ viderūt angelos stātes cum coronis de floribus rosarū ꝛ liliorꝝ. ꝛ petrū in cruce pendentē ꝛ ad xp̄m dicentem. Te dn̄e imitari optaui s̄ rectus crucifigi nō vsurpaui. Tu dn̄e mihi oīa es. ꝛ totū qd̄ es tu mihi totum ꝛ nihil aliud nisi tu solus. Et videns Petrus ꝙ fideles gloriā suaꝫ vidissent dixit. Gr̄as tibi dn̄e ago toto sp̄ū q̄ viuo. ꝛ se deo cōmēdans emisit spiritum. Tūc marcellus ꝛ apuleus fratres discipuli eius deposuerūt eū de cruce ꝛ diuersis eū aromatibꝰ ꝯdiētes sepelierūt. Passus est aūt. vt dic̄ Isido. xxxix. anno a passiōe dn̄i a nerōe ꝛc̄.

E Paulus aūt sic decollatus est. Nā postq̄ paulus neroni p̄ntatus est dixit. Tollite maleficū ꝛ decollate. ad quem Paulus ait. Nero modico t̄pe patiar a te. sed viuam eternaliť cū dn̄o nr̄o. ih̄u xp̄o. Tūc dixit Nero. Auferte ab eo caput vt me rege suo fortiorē intelligat ꝛ videamus si sēp viuere valeat. Cui Pau. Ut scias me eternaliť viuere cuꝫ mihi caput fuerit abscisuꝫ viuꝰ tibi apparebo. ꝛ tūc cognoscere poteris ꝙ xp̄s ē dn̄s vite ꝛ mortis. In ip̄a aūt die vt dicit Dyoni. in ep̄la ad thimo. Petrus ꝛ paulꝰ sibi viuētes apparuerūt. dicit eñ. Attēde miraculū fr̄ mi thimothee in die victimatiōis sue passionis eoꝝ presto fui ꝛ vidi eos separi abinuicem. Post mortem aūt eoꝝ vidi eos manu cum manu ad manū intrātes portas vrbis ꝛ indutos veste luminis ꝛ ornatos coronis claritatis. hec ille. Sequiť his dictis paulꝰ ad suppliciū duciť. q̄ cū duceref dixerūt tres milites ei q̄ eū ducebant. dic nobis paule qs ē ille rex vester quē tm̄ diligitis ꝙ p̄ eo magis mori ꝙ viuere amatis ꝛ q̄lē mercedem inde habebitis. Tūc paulꝰ de regno dei ꝛ pena inferni adeo eis p̄dicauit ꝙ ip̄os ad fidem cōuertit. q̄ cū rogarent eū vt libere abscederet q̊ vellet ait. Absit fr̄es vt fugiā. nō eñ sum p̄fugus s̄ miles xp̄i legitimꝰ. Scio eñ ꝙ post hāc vitā trāsitoriā ad vitā eternā transibo. mox aūt vt fuero decollatꝰ viri fideles rapiēt corpꝰ meū. vos aūt notate locū ꝛ illuc cras mane venite. inuenietis eñ iuxta sepulchrū meum duos viros. s. Titū ꝛ Lucam orantes. q̄bus cū dixeritis. q̄ de causa vos ad eos misi ip̄i vos baptizabunt et vos facient heredes regni celestis. Dū cuꝫ loquereť misit Nero duos milites vt viderent si adhuc nō eēt occisus. Et cum vellet eos cōuertere illi dixerunt. Cum mortuus fueris ꝛ resurrexeris credemus his q̄ dicis nūc aūt cito veni. ꝛ qd̄ meruisti accipe. Cū aūt sic ad locum passiōis duceref in porta hostiensi obuiauit sibi q̄dam matrona noīe plātilla discipula pauli. q̄ flexis genibꝰ se suis orōibus cōmēdare cepit. Cui Paulus. Plātilla cōmoda mihi velum q̄ caput tuū tegis. ꝛ inde oculos meos ligabo ꝛ illō postmodū tibi restituā. q̄ dedit sibi. Et cuꝫ sic ad locum venisset v̄sus oriētē manibus extēsis in celū diu orauit cū lachrimis. ꝛ gratias egit. Post hoc valedixit fr̄ibus ꝛ oculōs sibi de velo plātille ligauit ꝛ vtrūqꝫ genu ĩ terram figens collū tetendit. ꝛ sic decollatus ē. Mox aūt caput eius a corp̄e exiliēs noīē iesu hebraice clara voce ter insonuit ad designandū s̄m Bern̄. ꝙ hoc nomen fuit sibi in labiis in corde. mel in ore. ꝛ melos in aure. Unde dicitur in suis ep̄lis iesum quingentis vicibus noīasse. de vulnere aūt vnda lactis vsqꝫ ad vestimēta militis exiliuit p̄pter eiꝰ virginalē puritatē ꝛ postea sanguis effluxit p̄pť martirij acerbitatē. in aere lux imensa enituit p̄pť sapīe p̄funditatē. ꝛ a corp̄e eiꝰ odor suauissimus emanauit p̄pť fame celebritateꝫ. nā vita sua fragrabat odoribꝰ oīm v̄tutū. Jō dicit xp̄i bo. odor su.

F Itē caput suū tres saltus fecit ꝛ in quolibet saltu fons aq̄ erupit ad designandū ꝙ in vita sua tres saltꝰ fecit fructuosos. Primū qn̄ d̄ sinagoga ad eccl'iam saltauit tūc aperuit nobis fontē mīe. nā in malo p̄posito fuit. tū misericorditer vocatus ꝛ cōuersus est. vt patet Actuū. ix. Secūdo quando saltauit in mundo de regiōe ĩ regionē discurrēdo p̄ fructuosam doctrinā. tūc aperuit nobis fontē diuīe sapīe. Unde d̄r doctor sapīe. Tertio quādo saltauit a terra ad celum. tunc ap̄uit nobis fontem eterne glorie. ꝛ sic init de virtute in

virtutem ⁊c̄. vñ. ij. Thi. iiij. Bonū certā. cer. cur. ɔsū. ⁊c̄. Illi ꝑo milites mane ad sepulcrū pauli venerūt ⁊ duos viros .s. tytū ⁊ lucam orātes inuenerūt: ⁊ paulū ī medio eoꝝ stātē viderūt. q̄s tytus ⁊ lucas videntes vehementer territi fugere ceperūt: ⁊ paul⁹ disparuit. Illi aūt post eos clamabāt di. Non vt putatis vos ꝑsequimur. sed a vobis baptizari volumus sicut ⁊ paul⁹ nobis dixit quē mō vobiscū orātē vidim⁹. hoc illi audiētes reuersi sūt ⁊ cū magno gaudio eos baptizauerūt. Dyoñ. in ep̄la ad Thi. dicit de morte pau. Frat̄ mi in illa hora plena tristicie dicente carnifice paulo. erige collū. tūc Paul⁹ suspexit in celum muniēs pect⁹ suū ⁊ frōtē signo crucis ⁊ dixit. Dn̄e mi iesu xp̄e. in ma. tu. cō. sp. me. Et tūc sine tristicia extēdit collū ⁊ suscepit coronam ⁊ in ipo ictu Paulus explicuit velum ⁊ collegit ꝓpriū sanguinē in velo ⁊ ligauit ⁊ obuoluit ⁊ tradidit illi femine q̄ sibi velū tradiderat. ⁊ reuerso militi carnifici dixit plātilla. vbi dimisisti magr̄m meū paulū. r̄ndit miles cū socio iacet ibi extra vrbem ⁊ velo tuo velata ē facies ei⁹. Ipsa aūt r̄ndens ait. ecce nūc intrauerūt Pe. ⁊ Pau. induti veste ꝑclara. ⁊ coronas fulgētes hēbant in capitibus suis. ⁊ ꝓtulit velū sanguine cruentatū ⁊ mōstrauit eis. ꝓpter qd̄ opus multi crediderūt ⁊ facti sūt xp̄iani. Hec dyo. Audiēs nero q̄ cōtigerāt vehemēter extimuit. ⁊ de his oībus cū amicis loqui cepit. Dū aūt inuicē loq̄ren̄ venit pau. ianuis clausis ⁊ ante cesarē stās ait. Cesar ecce ego paul⁹ regis eterni inuictus miles. nūc crede q2 nō sum mortuus sed viu⁹. sed tu miser eterna morte morieris eo ꝙ sctōs dei iniuste interficis. Et his dictis disparuit Nero aūt ex nimio timore velut amēs effectus qd̄ ageret ignorauit: ⁊ cōsilio amicoꝝ patrandum ⁊ barnabā cū alijs soluit ⁊ libere dimisit. Nero aūt ipunit⁹ nō extitit. s̄ manu ꝓpria se ꝑemit ⁊c̄. Tertio principalit̄ dico ꝙ receperūt grām gaudiose exaltatōis. Quāto igit̄ honore ⁊ gloria eos exaltauerit. Reqre cathedra petri. B. Refert grego. in dyal. ꝙ qdā p̄sbyter magne sctitatis dū ad extrema deductus esset cū magna leticia cātare cepit dicens. Beneveniūt dn̄i mei. ꝙ ad tātillū seruū venire dignati estis vobis grās ago. Cū astātes interrogarent qbus hoc diceret. r̄ndit. nūqd cōuenisse hic sctōs ap̄los petrū ⁊ paulū videtis. Cū igit̄ iterū vt prius repeteret sācta eius aīa a carne soluta est ⁊c̄.

De visitatiōe Marie. sermo. xxxix.

Exurgens Maria

abijt in mōtana cū festinatiōe in ciuitatem iuda. Luce. i. Nostate charissimi. dicit eñ Amb. in hodierna omel. Quo eñ iā deo plena nisi ad supiora cū festinatōe cōscenderet. Nescit eñ tarda molimina spūssancti grā. Cum igit̄ Maria fuit plena gratia dei. ideo leuit̄ ascendit quare dicit exurgens. Est notandū ꝙ in p̄senti euangelio tria ōnduntur. Primū ē ꝟginis desiderabilis festinatio qd̄ notat̄ cum dr̄. Exurgens maria. ꝑ qd̄ intelligit̄ spūalis ꝑfectus ꝟginis quia toto cordis desiderio desiderauit aīm sursum habere. ⁊ sic deo placere. sicut dicit ap̄ls. i. Coꝝ. vij. Uirgo cogitat q̄ dn̄i sunt vt sit sctā corpe ⁊ spū. qd̄ fecit Maria. Require in natiuitate virginis ꝙ cum eēt trium annoꝝ ⁊c̄. Secūdū ē infantis interna exultatio. cum dr̄. ⁊ factū est cū au. salu. ma. eli. exul. infans ī vte. ei⁹. ꝑ qd̄ itelligit̄ ꝙ puer in p̄ntia saluatoris habuit cognitōez diuinoꝝ secretoꝝ. Et iō dr̄ ꝓph̄a q̄si secreta videns. Nā ipe adhuc in vtero matris existēs cognouit xp̄z. qñ Maria venit ad Elizabeth. vñ dr̄ Lu. i. Gabriel venit ad Mariā ⁊ nunciauit ei ꝙ deberet fieri mat̄ dei ⁊ faciens sibi mētiōz de cōceptōe Eliza. tūc surgens Maria abijt in mōtana. q2 zacharias in mōtanis habitauit. ⁊ salu. eliza. quā salutatiōnē puer adhuc existēs ī vtero mr̄is prius senserat q̄ mr̄. Et iō dicit. Prophā z in gē. dedi te. vñ Cris. volens ōndere ꝙ fuit etiā plus q̄ ꝓph̄a dic. primo ꝓph̄e ē ꝓ merito cōuersatōis ⁊ fidei ꝓph̄iam accipe ⁊c̄. Require in sermōe ioh̄ā. bap. Tertiū est elizabeth digna cōmēdatio ad virginē cū dr̄. bn̄dicta tu in mu. ꝑ qd̄ intelligitur ꝙ virgo maria ē bn̄dicta sup oēs mu. ⁊ super oēs puras creaturas. ex eo ꝙ ē mr̄ dn̄i ⁊ iō addidit eliza. dicens. Uñ hoc mihi vt ve. mr̄ dn̄i mei ad me. qd̄ est magna dignitas. Unde bñ verificat̄ de ea illud ꝓuer. vl. Multe filie ɔgre. diui. tu so. supgres. es vniuer. Unde ipa est illud ꝑfectum opus ipius dei patris. de quo dicitur Eccle. xxxviij. Cor suū dabit ī silitudinē picture ⁊ vi. sua ꝑficit opus. Cor suū dabit in ɔsūmationē operū ⁊ vi. sus ornabit impfectionem. q. d. Cor suum. i. potētiā dabit in similitudinē picture.

Id est in pfectiōem v̈ginis Marie. Uñ ipsa ē in figura illa mulier de q̄ dr̄ Geñ. xxiiij. Ipsa ē mulier quaz pparauit dñs filio dñi mei. Et etiā v̈go Maria bñ figurat nob in illo pfecto tēplo cui nihil pfectiōis defuit. qd ioh̄ es debuit mēsurare i spū qd in longitudie ꝛ latitudine ꝛ altitudine ita pfectū fuit ꝙ vltra debitā pportiōez nihil habuit. Apoc. xi. Sic Maria fuit ita pfecta i lōgitudie. latitudie. ꝛ altitudine ꝙ sibi nihil defuit. Nā longitudo ei⁹ vsqȝ ad nouissimū diez durat. vt subueniat omibus eā deuote inuocātib⁹. Latitudo ei⁹ est a fine vsqȝ ad finē. Altitudo ei⁹ est vsqȝ ad celū. Uñ pulchre alloqtur eā Berñ. di. O maria qs tue misedie lōgitudinez. latitudinē. sublimitatē. ꝛ pfunditatē inuestigare pōt. nā lōgitudo tua vsqȝ ad nouissimuz diē cūnusis te inuocātib⁹ subuenit. Latitudo replet orbē terrarū misedia. sublimitas supne ciuitatis inuenit restauratōez. pfunditas obtinuit redēptiōem sedētibus in tenebris ꝛ in vmbra mortꝭ. Ecce quāte pfectionis est Maria. Jō dicit Ansel. in lib. de conceptu v̈ginali. O dña nihil est tibi equale.

De sctā Margareta. Sermo. xl.

Inuenta vna preciosa margarita abijt ꝛ vendidit

i omia q̄ habuit ꝛ emit eā. Mat. xiij. Notate charissimi iste negociator de q̄ saluator silitudinē loqtur est ipe dei fili⁹ qui de celo venit qrēs bonas margaritas. i. animas puras ꝛ sctās. ꝛ inuēta est vna margarita. i. sctā Margareta quā dei fili⁹ precioso sanguine emit. iux̄ illud apl'i. i. Cor. vi. Empti em̄ estis pcio magno. iō dr̄ inuenta vna preciosa margarita. Est notādūz ꝙ sancta Margareta noiat a q̄dam pciosa gemma q̄ margarita vocat pꝑter sex ei⁹ cōditiōes q̄s pfecte i se habuit sctā v̈go Margareta. Prima v̈tus hui⁹ gemme est ꝙ ē candida. Secūda ꝙ est parua. Tertia ꝙ est v̈tuosa Quarta ꝙ valet cōtra effusionē sanguinis. Quinta ꝙ valet cōtra cordis passionē. Sexta ꝙ valet ad confortatiōem animi. Has laudabiles cōditiōes moraliter in se habuit sancta Margareta. B Dico ꝙ pma cōditio hui⁹ gēme est ꝙ est cādida. Sic sancta Margareta fuit candida ꝛ clara mente ꝛ corpore: qꝛ virginitatē seruauit xp̄o. Unde xp̄s bene dicit illud Cap. iiij. O ꝙ pulchra est casta generatio cum claritate. iō Berñ. cōmēdat v̈ginitatē dicēs. Uirginitas ē gēma v̈tutū. soror angeloꝝ. lux animaꝝ. Qualiter aūt ipsa seruauit v̈ginitatē legit in vita eius quā scripsit Theotinus vir erudit⁹ Legit em̄ ꝙ Margareta de ciuitate antiochia fuit ꝛ filia Theodosij patriarche gētiliū. Hec nutrici tradit ꝛ ad adultā etatez pueniens baptizat. ꝛ pꝑter hoc a pr̄e exosa habebat. Quadā aūt die cū iam. xv. ānū attigisset. ꝛ cū alijs v̈ginibus custodiret oues nutricis sue. tūc pfectus Olibri⁹ inde transitū faciēs. ꝛ puellā tā speciosam vidēs ꝛ considerās ei⁹ pulchritudinē mox i eius amore exarsit. ꝛ pueros ad eam ꝯcit⁹ misit dicens Ite ꝛ cōprehēdite eā. vt si libera est eā mihi in vxorē accipiā. si ancilla mihi in cōcubinā habeā. Cum igit fuisset ei⁹ ꝯspectui presentata eā de genē suo noie ꝛ religiōe reqsiuit. Illa aūt rn̄dit se genere nobilē esse: ꝛ nomine Margareta vocari ac religione xp̄ianā. Cui pfect⁹. Duo pma tibi recte cōueniūt qꝛ nobilis videris ꝛ Margarita pulcherrima esse cōprobaris. s; tertiū tibi nō conuenit vt puella nobilis ꝛ tā pulchra deū habeat crucifixū. Ex sic pꝫ qualit fuit pulchra corpore ꝛ mēte. nā destructorē sue v̈ginitatꝭ noluit habere: s; xp̄m ꝯseruatorē puritatꝭ elegit. Jō bñ dicit xp̄s ad eā. Cant. iiij. Tota pul. es. Uñ ps. Dilexisti iusticiā. Et qꝛ sicut mulierculę emūt margaritas vt inde faciant clenodia. sic xp̄s emit illam nobilissimā gēmā margaritā. Uñ dicit thēa. Inuēta vna pci. mar. q̄re ipa ē de nūero illoꝝ de q̄bus dr̄ Apoc. xiiij. Hi empti sūt. ex h̄ sequitur sine macula sunt añ thronū dei. Uñ pꝑt ei⁹ pulchritudinē figurat nob in Hester. ij. de q̄ dr̄. ꝙ erat formosa valde ꝛ mirabili pulchri. oībus oculis gratiosa ꝛ amabilis videbatur ꝛ adamauit eā rex plusq̄ omes mulieres. Hester interp̄tatur eleuata in pplo ꝛ significat castitatē sctē Margarete q̄ castitas siue v̈ginitas inter omes v̈tutes in eterna gloria eleuat: ꝛ oculis oīm electoꝝ in celo gratiosa ē. idcirco a deo plus omibus adamat. Jō dr̄ Apoc. xiiij. ꝙ sequūt agnū q̄cū. ierit. vñ dic̄ Aug⁹. Agnū seq̄ est xp̄m p virginitatē mētꝭ ꝛ corpis imitari. qd pfecte fec̄ Mar. Uñ dic̄ Aug⁹. O speciosa xp̄i pulchra int mlieres. i. v̈gines. O dealbata ascēdēs ꝛ recūbēs sup fratrē tuū xp̄m qm̄ eius lumie illustrarꝭ vt gaudeas scꝫ gaudio indicibili. gaudium em̄ v̈ginū est in xp̄o. de christo. cum christo. per xp̄z. ꝛ post xp̄m. rō ē. quia christus est btūs

obiectū gaudij ip̄ arū. iō nō fuit talia gaudia
glia v̄ginū. nā alijs sunt alia: ꝛ nulli talia.
Hec ille. ¶ Secūdo dico ꝙ secūda pro
prietas hui⁹ gēme est ꝙ est parua. sic Mar
ga. fuit parua ꝑ humilitatē que facit hoiem
amabilē deo ꝛ hoibus. Juxta illud Eccl. iij.
Quāto ma. es hūi. te in oi. ꝛ inue. grāȝ corā
deo ꝛ ho. Vn̄ eius humilitatē notam⁹ ī legē-
da. Nā cum Olibri⁹ ꝑfect⁹ cōmēdauit eam
ꝙ esset pulchra ꝛ nobilis. ꝛ ideo eēt digna
magno honore. ꝛ nō deberet se facē ita vilē
ꝙ colēt crucifixū. Cui illa hūiliter rn̄dit. vn̄
scis xp̄m crucifixum fuisse. At ille. ex libris
xp̄ianoꝝ. tūc Marg. asserint eum sponte ꝛ
ꝛ humiliter ꝓpt̄ salutē ꝛ redēptiōem nr̄am
crucifixū. ꝛ nūc eū eternū viuē in glia. ꝓpt̄
qd̄ erat irat⁹ ꝑfectus eā tanq̄ vilē hominē
ꝛ abiectū ꝓpter xp̄m in carcerē mitti iussit.
ideo ꝓpt̄ eius hūilitatē in ꝑfecta fide chri-
sti meruit a xp̄o exaltari. nā dr̄ Luce. xix. q̄
se humiliat exaltabit̄. Unde hec exaltatio fi
guraf̄ nob̄ in Hester. v. ꝛ. ij. que fuit humil.
iō ꝓpter suā hūilitateȝ fuit honorata vt re-
gnaret ꝓ supba vasti que ad regem venire
iussa contēpsit. Sic moralr̄. nā sicut Hester
ꝓpter suā humilitatem exaltata ꝛ honora-
ta est. Jta Margareta a celesti rege in ce-
lo est exaltata. Vn̄ dicit Apoc. iij. Dedi corā
te ostiū apertum q2 modicā v̄tutē habes. i.
humilitatē. Vn̄ Jaco. iiij. Deus supbis resi-
stit hūilibus autē dat grām. Tertio dico ꝙ
tertia cōditio est ꝙ est virtuosa. Sic Mar-
gareta fuit v̄tuosa ꝓpter v̄tutē ꝛ potentiā
ꝛ opationem miraculoꝝ in fide. Unde dicit
xp̄s Joh. xiiij. Qui credit in me opera q̄ ego
facio ꝛ ipse faciet. Unde de eius miraculosa
ꝛ v̄tuosa opatione legitur ꝙ dum esset re-
clusa in carcere orauit ad dn̄m vt inimicum
qui cum ea pugnaret sibi visibiliter mōstra-
ret. Et ecce draco immanissim⁹ sibi apparu
it. ꝛ os sup caput ei⁹ ponēs ac si vellet eā de-
uorare. Cum aūt eaȝ absorbere vellet signo
crucis se muniuit: ꝛ draco virtute signi cruc̄
crepuit medius: ꝛ illesa exiuit. Unde merito
v̄ificatur de ea illud Eccl. xxxi. Fecit mirabi
lia in vita sua. Unde hec opatiua virtus in
vera fide figuraf̄ nobis in fortitudīe credē-
tium deo. De qua dr̄. ij. Paral. xvi. Oculi dn̄i
cōtēplant̄ vniūsaȝ t̄rā. ꝛ prebet fortitudinē
hijs qui perfecte credūt in eum. Certe hanc
perfectaȝ fidem habuit sancta Margareta
sciens illud. i. Petri. v. Resistite fortes in fi-
de. qd̄ perfecte fecit vsq3 ad mortem suam. q̄
re meruit honorari. Unde Apoc. ij. Esto fi-
delis vsq3 ad mortem: ꝛ dabo tibi coronam.
ꝛc. ¶ Quarto dico ꝙ quarta conditio
est ꝙ valet cōtra effusionem sanguinis. Sic
Margareta habuit virtutem per constan-
tiam contra effusionem sanguinis sui cuȝ in
suo martyrio ꝯstantissima fuit. Juxta illud
ps. Viriliter agite ꝛ confortetur cor vestruȝ
oēs qui speratis in domino. qd̄ fec. Mar-
gareta. Unde de eius constantia legitur ꝙ
sequēti die prefectus fecit eam ad se duci de
carcere dicens ei. Bona puella miserere pul
chritudini tue: ꝛ deos nostros adora vt bene
sit tibi. Cui illa. Jllum adoro quem t̄ra con
tremiscit. mare. venti. ꝛ oēs creature timēt
Cui prefectus. Nisi mihi consentias corpus
tuum faciā laniari. Cui Margareta. xp̄us
tradidit semetip̄m in mortem ꝓ me. ꝛ ideo
pro christo mori nō dubito. Tunc prefectus
iussit eaȝ ī eculeo suspendi ꝛ p̄mo v̄gis cedi.
deīn de pectinibus ferreis laniari vsq3 ad nu
datiōem ossium. ita ꝙ sanguis eius de cor-
pore tanq̄ de fonte emanauit. Flebāt autē
qui ibi aderant dicentes. O margareta ve-
re de te lachrymis dolemus ꝙ corpus tuum
ita crudeliter lacerari conspicimus. O qua-
lem pulchritudinem amisisti propter incre-
dulitatem. Jam nunc saltēȝ crede vt viuas
Quibus illa. O mali cōsiliarij recedite a me
procul. hec carnis cruciatio est anime saluā-
tio. Dixitq3 ad prefectum. Jmpudēs canis
ꝛ insatiabilis leo: in carnem meam potesta-
tem habes. sed christus reseruat sibi animā
Prefectus autēȝ faciē suam chlamide operi
ebat: quia tantam effusionem sanguinis vi
dere non potuit. Deinde eam deponi iussit de
eculeo ꝛ iterum in carcerem recludi. qd̄ for-
titer totū sustinuit. Unde dicere potuit. Cā-
ticoꝝ. viij. Fortis est vt mors dilectio. q. d.
Nam ita constans esse volo in tribulatione
ꝙ potius volo mori q̄ a deo meo recedere ꝑ
peccatum ꝛ inconstantiam. Unde hec ꝯstā-
tia bene figuratur nobis Daniel. xiij. in Su-
sanna que dixit. Angustie sunt mihi vndiq3
Si enī hoc egero. scȝ consentio senib⁹: mors
mihi est. Glosa. Nam quotiens peccam⁹ mo
rimur. Si autē non egero nō effugiam ma-
nus vestras: sed melius est mihi incidē ma
nus vestras q̄ peccare in conspectu domini
Moralr̄. Susanna īterp̄taf̄ gaudiū grē: ꝛ
significat sctām Margaretam. que habuit
gaudiū diuine grē in sua tribulatiōe. q2 in
suis angustijs potius volebat ꝯstanter pati

ꝙ a xp̄o declinare. K Quinto dico ꝙ
q̄nta proprietas est ꝙ valet contra cordis
passionem. sic Margareta habuit virtutē
contra cordis passionem. i. demonis tēpta-
tionem ꝑ victoriam. quia supauit dyabolū
eo ꝙ nō cōsensit sibi. Unde dicit Greg. Ad-
uersarius ꝑfecte vincit quādo mens nr̄a in
malū qđ suggerit: nec ꝑ delectationē nec cō
sensū inclinat. Et rōnem assignat Bern.
dicens. Demonis est mala suggerere: nr̄m
est nō cōsentire. Nam quotiens ei resistim⁹
totiens eum supamus. Sic certe sācta mar
gareta nō tantū mēte. verūetiā facto ⁊ ope
diabolū supauit. Qualiter autē eum supauit
legit̄ cōsequent̄ ꝙ dyabolus iterū vt eā pos
set decipere in speciem hominis se mutauit.
Quem videns margareta in orōnem se de-
dit. ⁊ dum resurrexisset ab oratione dyabo-
lus ad eam accessit. ⁊ manū eā tenens di-
xit. Sufficiat tibi qđ fecisti iam. nūc cessa de
mee ꝑsone ꝑsecutione. Illa autem eum per
caput apphendit ⁊ sub se in terram deiecit.
⁊ super ceruicem eius dextrū pedē posuit di-
cens. Sterne re supbe demon sub pedibus fe
mine. Demon aūt clamauit. O sancta mar-
gareta parce mihi supat⁹ sum. Si iuuenis
me vicisset nō curassē. sed ecce a tenera pu
ella supatus sum. et inde plus doleo. quia
pater tuus ⁊ mater tua amici mei fuerunt.
Illa v̄o coegit eū dicere cur venisset. Qui
ait se venisse vt sibi consuleret ⁊ monitis ꝑ-
fidis obediret. Coegit quoqꝫ eum vt dicerē
cur xp̄ianos tā multipliciter tēptaret. Qui rn̄
dit ꝙ odiū eēt naturale sibi cōtra hoīes vir
tuosos ⁊ xp̄ianos. ⁊ q̄uis sepe ab eis repel-
lat̄: tn̄ desiderio seducendi infestus exstitit. ⁊
quia inuidet homini de felicitate quā ipse a-
misit. ⁊ q̄m eam recupare nō possit. ipam
tamē ab alijs auferre conat̄ ⁊ cōtēdit. Ad-
didit etiā ꝙ Salomon infinitam multitudi
nem demonū in quodam vase vitreo cōclu-
sit. sed post mortem suam cū de illo vase de
mōes ignē mitterēt. ⁊ hoīes ibi magnū the
saurū esse putabant vas cōfregerūt ⁊ demo
nes exeūtes aerem implenerūt. His dictis
virgo pedem sublenauit ⁊ demō statim eua
nuit. Et sic patet qualit̄ dyabolum supauit.
Unde ꝑs. Sup aspidem ⁊ basiliscum ambu
labis ⁊c̄. Un̄ ipa est de numero illoꝝ de q̄bus
i. Jo. ij. Scribo vobis iuuenes q̄m fortes e-
stis. ⁊ verbum dei manet in vobis. ⁊ vicistis
malignum. Unde hec victoria figurat̄ nob
in rege hierusalem. ij. Paralip. xx. Qui tri-
bulatus ab aduersarijs cōsolatus est per ꝓ
phetam dicentem. O iuda ⁊ hierusalē no-
lite timere nec paueatis. cras egrediemini
cōtra eos ⁊ dominus erit vobiscum. Sequi
tur ꝙ mirabiliter ab hostib⁹ liberabatur. sic
Margareta diuino auxilio dyabolum su-
perauit. Unde dicit dominus Jere. i. Bella
bunt aduersum te ⁊ nō ꝑualebunt. quia ego
tecum sum vt liberem te. L Sexto di-
co ꝙ sexta conditio est ꝙ valet ad cōforta-
tionem spūs ⁊ animi. Sic margareta habu
it cōfortationem animi. quia perseueranter
sustinuit ⁊ per suam doctrinam multorum
animos confortauit ⁊ ad fidem conuertit.
Nam vt dicit Grego. Uirtus boni operis ē
ꝑseuerantia. Nam frustra bonum agitur si
ante terminum vite deseratur. ideo forti ani
mo ꝑseuerauit. Qualiter autē ꝑseuerauerit
⁊ aliorum animos cōfortauerit. Legitur ꝙ
sequenti die cōuenientibus populis iudici
presentatur. ⁊ dum sacrificare contemneret
exuitur ⁊ corpus eius facibus ardentibus.
id est lampadibus comburit̄: ita vt omēs mi
rarent̄ quomodo tam tenera puella tot cru
ciatus posset tolerare. Deinde in magno va
se pleno aqua ipam ligari ⁊ poni fecit vt ex
penaꝝ cōmutatōe cresceret vis doloris. sed
subito terra cōcutit̄ et cunctis videntib⁹ ac
pauentibus virgo illesa egreditur. Tūc qui-
qꝫ milia viroꝝ crediderunt excepta mulie-
ribus ⁊ paruulis. q̄ etiam ad fidem cōuersi sūt
⁊ ꝓpter xp̄m interfecti ⁊ ꝓ xp̄i noīe capita-
lem sniam acceperūt. cū viderūt v̄ginis ꝯstā-
tiā necnō ⁊ columbā de celo venientē q̄ coro
nā aureā sup caput eius posuit ī aqua. Pre
fectus igit̄ timēs ne alij plures cōuerterēt̄
a virgine: cōcit⁹ sctām margaretam decolla
ri iussit. Illa aūt īpetrato orādi spacio ꝓ se
⁊ ꝑsuis ꝑsecutoribus ⁊ ꝓ eius memoriam
habentib⁹ ⁊ eā honorātib⁹ vt in oībus pieu
lis exaudiant̄ deuote orauit. addēsqꝫ vt q̄s
cūqꝫ ī ꝑtu laborās ⁊ eā inuocaret illesā ꝓlē
emitteret. Factaqꝫ est vox de celo dicēs. ꝙ
in suis petitiōibus eēt exaudita. Surgēsqꝫ
ab orōe dixit spiculatori. Frat̄ tolle gladiū
tuū ⁊ percute me. Qui percutiēs caput eius vno
ictu abstulit. ⁊ sic martirij coronā suscepit.
Spiculator aūt vidit xp̄m stantē iuxta eā
ꝓpter qđ veniā petijt ⁊ meruit. Passa ē aūt
xiij. kal. augusti. Et sic pꝫ qualit̄ ꝑseuerauit
⁊ eternam vitā meruit. Nā dicit saluator
Math. x. Qui ꝑseuerauerit vsqꝫ in finē ⁊c̄.
Unde hic fortis ꝑseuerātia sctē margarete

figurat nobis in Judith.xv. de qua dr. Tu gloria hierusalem. tu leticia israel. tu hono-rificentia populi nostri. quia fecisti viriliter ⁊ confortatū ē cor tuū eritꝫ bñdicta ī eternum. Judith interptatur cōfitens ⁊ significat sctām Margaretam que propter con-fessionem fidei mortem sustinuit ⁊ sic magnum populū cōuertit propter suam perseue-rantiam. Ideo merito dicitur gloria hierusalem et leticia israel. et hoc populi dei. Un dicit Bern. Perseuerantia est singularis filia summi regis. finis ⁊ cōsummatio virtu-tis. Et sic patet qualiter sācta Margareta propter predictas sex cōditiones istius gē-me margarite bñ nominatur Margareta. Quare bene est illa pciosa margarita quā emit negociator xp̄s nō auro ⁊c. sed precioso sanguine. sicut dicit thema. ergo ⁊c.

De sctā Maria magdalena. sermo. xli

Dilectus meus mi

hi ⁊ ego illi. Cañ.ij. Notate kmi dicit enī Isid. de summo bo. lib. iij. ca. xxviij. q̄ amicicia est amicorū societas. Hinc est enī q̄ maria magdalena q̄ animū ⁊ cor suum in pfecta charitate xp̄o dilecto suo sociauit. quia teste xp̄o Luc. vij. Multum dilexit. ⁊ xp̄s qui eum diligūt di-ligit ac se eis vnit in eterna charitate econ-tra dilexit mariam. Juxta illud Johā. xi. diligebat Jesus martham ⁊ sororē eius Mariā. Jō maria bñ dicit. dilectꝰ meus ⁊c. Est notādū q̄ maria dilexit xp̄m bm triplicem statū triū generū deū diligentiū. s. icipiētiū. pficientiū. ⁊ pfectoꝝ. quos quidem statꝰ ostē-dit xp̄s cū dicit Joh. xv. Ego vos elegi de mūdo. q̄tum ad incipiētes q̄ debent mūdū relinquere ⁊ deo in feruēti amore incipe ser-uire. Sequitur. Ut eatis et fructū afferatis q̄tum ad pficientes q̄ debēt in pgressu vir-tutum ⁊ bonorum operum pficere. Jō bm Bern. Status pficientium dr rōnalis. Se-quit. ⁊ fructus vester maneat. quātum ad pfectos qui pseuerāter debēt eē in diuino amore. Sic maria bm istos tres status dile xit xp̄m tripliciter. scꝫ feruenter. sapienter. et pse-uerāter. Dico p̄mo q̄ Maria dile-xit xp̄m feruēter bm statū incipiētiū. quoꝝ statꝰ ē mūdū relinquere ⁊ xp̄o in amore ser-uire. Jō dicit. Ego vos elegi de mūdo. qd̄ fe-cit Maria. Nam sicut prius dilexit mūdū ⁊ seruiuit mūdo. sic postea cōtēpsit mūdum ⁊ seruiuit in amore xp̄o. Unde legitur in le-genda. Maria magdalena a magdalo ca-stro cognominata clarissimis natalibus exorta. Nam regia stirpe descendētibus. cuius patꝰ syrus. mr̄ vero eucharia nūcupata ē. hec cum fratre suo Lazaro ⁊ sorore sua Mar-tha magdalum castrū quod est secūdo mi-liario a genezareth. ⁊ bethaniam que est iuxta hierusalem. ⁊ magnam ptem hierosoli-moꝝ possidebant. que tamē oīa taliter inter se diuidebāt q̄ Maria magdalena castrū a quo Maria magdalena est nūcupata. et Lazarus ptem vrbis hierusalem. ⁊ martha bethaniā possideret. Cum aūt magdalena delitijs corporis se totaliter exponeret. ⁊ quā-to diuitijs ⁊ pulchritudīe splēduit. tāto cor-pus suū voluptati strauit. Un iā pprio noīe pdito peccatrix ɔsueuerat appellari. Laza-rus aūt militie plus vacaret. Et martha p-tem suā fratris ⁊ sororis strenue guberna-uit ac militibus ⁊ famulis suis atqꝫ paupi-bus necessaria mistrauit. Oīa tū post acces-sionem dni vendiderūt ⁊ ad pedes apostolo-rum pciū posuerūt. Cū igit Maria diuitijs delitijs mūdi habitaret: ⁊ cum xp̄s ibi p̄di-caret. scꝫ in ciuitate galilee que dicebat be-thania trās iordanē nō ī bethania marthe ⁊ eo faciente ibi signa. ⁊ multa alia mirabi-lia. Quidam phariseus diues ⁊ sapiēs noīe Symō videns xp̄i sanctitatē ⁊ eiꝰ virtutes ɔtrēdens in suā paupertatē inuitauit eū ad suū prādiū ⁊ multos alios. Adueniente aūt hora prādij hoibus in domo cōgregatis accidit q̄ maria q̄ tūc erat in ciuitate audiuit q̄ xp̄s deberet comedere in domo pharisei tacta diuine virtutis radio cepit ītra se co-gitare. Hic est ille qui venit in mundum peccatores saluos facere. ⁊ pctōres dulciter recipit ⁊ faciliter pctā dimittit. certe nō recedā ab eo. sed ibo ad eum ⁊ ponam me in mani-bus misericordie sue ⁊ feram mecū vnguē-tum pciosum. Scio enī q̄ habet pedes luto-sos ⁊ īmundos cū vadit discalciatus. ideo mūdabo eos ⁊ postea vnguēto vngā vt ipe viso affectōis cordis mei amore ītrinsecus moueat ad pietatem ⁊ faciat misericordiā mihi. Surgēs igit mulier cum magno desi-derio ⁊ habēs secū pixidem ad domū Sy-monis leprosi pperauit: videnscꝫ oēs sedē-tes oblita verecūdie feminee ⁊ non curans vt peccatrix inter iustos appareret. sed ex xp̄i p̄sentia sumpta fiducia audacter intro-

fuit ponēs se ad pedes xp̄i retro cogitās enī
ꝙ nō esset digna stare ante faciem eius. Et
ꝓsternēs se ad terrā manꝰ extēdit cū reue-
rētia in pedes dn̄i qui in capite ymius mēse
erat. Et statī ad tactū pedū xp̄i tātꝰ ardor
diuini amoris accensus est in corde eius. et
tāta ꝯtritio ⁊ dolor ꝓ peccatis est subsecutꝰ
ꝙ lachryme de oculis ceperūt fluere quasi d
quodam fonte ⁊ in tāta abūdātia ꝙ ex eis
sufficiēter lauit pedes eius. s. xp̄i. Et cū non
haberet pānū quo pedes dn̄i tergeret fec̄ de
capillis suis tersoriū ⁊ tersit. Quibꝰ desicca-
tis cepit dulciter osculari eos. Deinde ape-
riēs pixidē diligēter vnguento perunxit. Et
sic patet qualiter ꝯtempto mundo seruiuit
in amore xp̄i. Unde dic̄ Gregꝰ. Quot ī se ha
buit delectamenta. tot de se fecit holocausta.
Nā illud ē pfecte puie. vt dr̄ Roꝛ. vi. Sicut
exhibuistis mēbra vr̄a ser. ⁊c̄. Un̄ cauit ec-
clesia de ea. Regnū mūdi ⁊ oēz or. se. ꝯtē. p.
amo. dn̄i mei ie. xp̄i. ⁊c̄. Jō xp̄s dixit phari-
seo. Remittuꝛ ei pctā multa: qm̄ dilexit mul
tū. Et sic pꝫ ꝑmū. scꝫ dilectꝰ meꝰ mihi. Econ
tra dilexit eā xp̄us. Nam sic ipa ꝓpt̄ feruo-
rē amoris nō verecūdabaꝛ qn̄ xp̄o sic exhibu
it p̄dictū signū dilectiōis. ita xp̄s in signum
feruētis dilectōis multa signa dilectiōis ei
ostēdit. Unde legiꝛ ꝙ dn̄s septem demonia
ab ea expulit. i. septē vicia. Un̄ Greg. ī omel.
Illā Mariā eē credimꝰ de q̄ Marcꝰ septē
demonia eiecta fuisse testaꝛ. qd̄ p septem de
monia nisi vniūsa vicia designātur. Septem
q̄ demonia maria habuit que vniūsis vicijs
plena fuit. Itē Lazarū frēm eiꝰ q̄triduanū
mortuū resuscitauit eiꝰ amore. vt hr̄ Johis
xi. Itē Marthā sororē suā a fluxu sanguis
quē septē annis passa fuit liberauit. Itē eiꝰ
meritis marcellā famulā sororis sue Marthe
dignā fecit vt illud verū ⁊ dulce v̄bū dicēt.
Btūs vēter q̄ te portauit. Itē excusauit eā
tribꝰ vicijs. Pri̇o apud phariseū q̄ dixit eā
eē īmūdā. vt hr̄ Luc. vij. Secundo apud
sororē suā q̄ dixit eā esse ociosam. vt hr̄ Lu-
ce. x. Tertio apud iudā q̄ dixit eā eē ꝓdigā
vt hr̄ Joh. xij. Itē ondiꝛ in diuina ꝯsolatio
ne. Ipsa enī in resurrectiōe dn̄i ꝓpt̄ sedulā
inq̄sitiōem qua q̄siuit xp̄m meruit tria que
xp̄s sibi fecit ⁊ ondit in vera dilectiōe. Req̄-
re in ser. resurrectiōis secūdo D. Jō bene di-
cit ⁊ ego illi. ¶ Secundo dico ꝙ Ma-
ria dilexit christū sapiēter fm̄ statū ꝓficien
tium quoꝝ statꝰ est ꝙ debēt in progressu v̄-
tutum ⁊ bonorum operum sapiēter ꝓfice-

re. Ideo statꝰ eoꝝ fm̄ Bern̄. dr̄ rōnalis. vn̄
dixit xp̄s vt eatis ⁊ fructū afferatis. Sic ma
ria in ꝓgressu ⁊ ꝓfectu suo sapiēter ꝓfecit
cum xp̄m dilexit. Nam ꝓpt̄ amorē xp̄i pru-
dēter predicauit xp̄m verū dei filiū. Juxta il
lud. i. Coꝛ. ij. Loqmur dei sapiam in myste-
rio abscōditā. quā nemo p̄ncipū huiꝰ seculi
cognouit. Qualiter aūt in v̄tutibꝰ ꝓfecerit
⁊ xp̄m sapiēter dilexerit ⁊ p̄dicauerit nota-
tur. Legitur em̄ ꝙ post ascēsionē dn̄i anno
xiiij. a passione cum iudei iam diu Stepha-
num occidissent ⁊ ceteros discipulos a fini-
bus iudee eiecissent. ⁊ apostoli in diuersas
regiones subeūtes ibidē v̄bum dei seminā-
tes. Erat tunc temporis cum apostolis san-
ctus Maximinus. vnus de. lxxij. discipulis
dn̄i: cui erat maria Magdalena cōmenda-
ta a sctō Petro. In hac igitur dispersione
sanctus Maximinꝰ. maria magdalena. La-
zarus frater eius. martha soror eius. Mar-
cella pedissequa marthe. ⁊ btūs Cedonius
qui cecus a natiuitate sua extiterat ⁊ a dn̄o
illuminatus fuerat. oēs hij insimul ⁊ plu-
rea alij xp̄iani ab infidelibus pelago sine oī
gubernatione sunt expositi vt sic oēs sub-
mergereꝛ. diuino tādem nutu marsiliā ve-
nerūt: sub quodā portice q̄ phano gēns illiꝰ
terre preerat morabaꝛ. Cum autē Maria
magdalena vidit ppulum ad phanū ꝯflue
re vt idolis īmolarēt assurgēs vultu placi-
to. facie serena. lingua diserta. eos ab ydolo
rum cultura reuocauit ⁊ xp̄m cōstanter pre
dicauit. Et admirati sunt vniuersi pre specie
pre facūdia. ⁊ p̄ dulcedie eloquētie illiꝰ. post
hoc venit p̄nceps ꝓuincie cum vxore sua vt
ꝓ habēda ꝓle idolis īmolarēt. Cui magda
lena sacrificare dissuasit. Interea reuolutis
aliquibus diebꝰ maria magdalena appar-
it ī visu cuidā matrone dicēs. Quare cū tot
⁊ tantis abūdetis diuitijs sctōs dei fame et
frigore mori ꝑmittitis. Addidit q̄q minas
nisi marito suo persuaderet vt sanctorū in-
opiam subleuaret. ipsa vero marito suo visi
onē indicare timuit. Sequenti igitur nocte
eidē silr̄ dicēs apparuit. s adhuc viro suo
indicare neglexit. Tertia v̄o nocte in silētio
apparuit vtriq̄ irata ⁊ vultu igneo ac si to-
ta domꝰ igne arderet: ⁊ ait. Dormis ne tyrā
ne mēbꝝ patris tui sathane cū vipera cōiu-
ge tua que tibi indicare noluit v̄ba mea. ia-
ces in palatio tuo pānis sericis inuolutꝰ. vē
trem tuū diuersis ciborum generibus nutri
⁊ sctōs dei fame ⁊ siti perire ꝑmittis. ac de-

solatos ⁊ sine hospitio vides. nō sic euadea nec impune feres. ⁊ sic obscessit. Cumq̧ euigilasset ⁊ vxori retulisset. vxor ecōtra sibi q̄d ambo vidissent. dixit ad mulierē. Quid faciemus? Cui mulier. Utilius est ei obtēperare ꝙ incurrē indignatiōem dei sui. quapropter ipos hospitio suo receperūt. ⁊ eis necessaria ministrauerūt. ⁊ Maria eis sapiēter predicauit ⁊ fidē docuit ꝑpter amorē xp̄i. Et sic pꝫ qualit̄ xp̄m sapiēter dilexit: cum ita prudenter predicauit. O Unū bn̄ d̄r de ea illud Judith. xi. Nō ē talis mulier sup terraȝ in aspectu ⁊ pulchritudine ⁊ in sensu v̄boruȝ Ecōtra dilexit eā xp̄us. Nam d̄r Prouerb. xiiij. Acceptus ē regi minister intelligēs. sic Maria ꝑpt̄ sapiam qua xp̄m sapiēter p̄dicauit bn̄ fuit xp̄o accepta ⁊ dilecta quod ostendit ope. Nam dicit Greg⁹. ꝙ probatio dilectōis sit exhibicio op̄is. Sic xp̄s ꝓbauit opere ꝙ eam dilexit. Nam eam in suis petitiōibus exaudiuit ⁊ per eā magnalia fecit. Unde legit̄ ꝙ cum Maria q̄dam die p̄dicaret ⁊ p̄dictus p̄nceps ei diceret an posset defendere ⁊ probare fidem quā p̄dicaret. Cui illa Eādem defendere illā presto sum sicut sanctus Petr⁹ q̄ rome p̄sidet ⁊ fidē p̄dicatiōe ⁊ miraculis teneri facit. Cui p̄nceps cū coniuge suo dixit. Ecce dictis tuis ꝑ oīa obtēperare parati sumus si a deo queȝ predicas nobis filiuȝ impetraueris. Tunc Maria ꝓ ipis dn̄m exorauit vt eis filiū cōcedere dignaret̄. Illi⁹ preces dn̄s exaudiuit. ⁊ matrona illa ꝯcepit. Tunc vir ei⁹ cepit velle proficisci ad sctm̄ Petrū vt ꝓbaret si verū eēt sic Maria de xp̄o predicaret. Cui dixit vxor ei⁹ Dn̄e mi absit ꝙ nō veniā tecum. Cui vir ait Non fiat dn̄a: quio cum sis granida ⁊ i mari sint infinita pericula posses de facili ꝑiclitari. domi igit̄ quiescas ⁊ possessionibus nostris curā impendas. Econtra illa instabat cū lachrymis ⁊ pedibus ꝓuoluta petebat. et sic obtinuit. Nauē igit̄ omnib⁹ necessarijs onerātes ⁊ tota q̄ hobebāt in custodia Marie relinquētes ꝓficisci ceperūt. Maria magdalena v̄o signū crucis humer[is] eoꝝ iposuit ne antiqu⁹ hostis eos i itinere impediret Cū aūt vni⁹ diei ⁊ noctis cursuȝ cōsummassent cepit mare nimis ītumescē. vētus flare ita ꝙ om̄es magnis angustijs vrgerentur. ⁊ maxie matrona grauida que intm̄ timuit ꝙ in casubito dolor ꝑtus irruit ⁊ pre angustijs filiū parturiēs expirauit. Natusq̧ ē puer vin⁹ ⁊ solatia maternarū mām̄illarū querens ⁊ nō inuenit. Quid fecit peregrin⁹ cum vxorē mortuā vidit ⁊ puerū appetentē mām̄as m̄ris lamētabat̄ multum dicēs. Heu heu miser filiū desideraui mō matrē cū filio ꝑdidi. Naute clamabāt dicētes. ꝓijciat̄ hoc corpus mortuū in mare anteꝙ simul pereamus. Et cū corpus apphendissent vt i mare iactarēt dixit peregrinus. Sinite modicum ⁊ sustinete si forte mulier in extasi posita adhuc valeat respirare. ⁊ si ei parcere nolueritis misereamini saltē paruuli. ⁊ ecce nō procul a naui apparuit q̄dam collis: quo viso vtilius esse credidit corpus m̄ris ⁊ pueruȝ illuc deferri ꝙ marinis bestijs ad deuorādū dari Et vix a nautis p̄ce ⁊ precio obtinuit vt illuc applicarent: ⁊ sic in secretiori loco collis corpus collocauit. ⁊ puerū mām̄is ei⁹ apposuit: ⁊ cū lachrymis ait. O maria magdalēa cur ad cumulū ꝑditiōis ⁊ miserie mee marsilie partib⁹ applicuisti. cur infelix ammonitione tua hoc iter arripui. petisti ne dn̄m vt vxor mea hac de causa cōciperet ⁊ pareret vt periret. Ecce em̄ cōcepit ⁊ pariēdo mortem subijt. Concepit em̄ natū vt pereat cum non sit q̄ enutriat. Ecce quod prece tua obtinui tibi cui om̄ia mea cōmēdaui: deoq̧ tuo cōmēdo Si potēs ē memor sit aīe matris ⁊ p̄ce tua misereatur ne pereat natus. Tūc chlamide sua corpus cum puero circūquaq̧ operuit ⁊ postmodū nauē conscēdit. ¶ Cum ad sctm̄ Petrū venisset. sctūs petr⁹ ei obui⁹ fuit. Qui viso crucis signo ei⁹ humeris infixo. Quis esset: ⁊ vnde venisset sciscitat⁹ ē. Qui om̄ia sibi per ordinē enarrauit. Cui petrus. Pax tibi fiat. bn̄ venisti. ⁊ vtili ꝯsilio credidisti. Nec moleste feras si vxor tua dormit: ⁊ si paruulus cum ea q̄escit. potēs est em̄ dominꝰ cui vult donare. dona data auferre. ablata restituere. ⁊ merorē tuū in gaudiū commutare. Petrus aūt ip̄m in hierosolymaȝ duxit. ⁊ om̄ia loca in q̄bus xp̄s p̄dicauit ⁊ mirabilia fecit. ⁊ locū in quo passus est. ⁊ i quo celos ascēdit ei ostēdit. Cumq̧ de fide a Petro diligēter fuisset instructus; biēnij iā spacio elapso nauē ascēdit. repatriare curauit. Cūq̧ nauigaret dn̄o disponēte iux̄ collē i q̄ corpus vxoris cum puero positum fuerat ꝑuenerūt. Qui prece ⁊ p̄cio ad applicandum ibi eos īduxit. puer aūt ibidē a sctā Maria incolumis obseruatus ad littus maris ꝓcedebat. ⁊ ibidē vt moris pueroꝝ ē cum lapillis ⁊ glareis ludere cepit. Et cū applicuisset ⁊ puerum sic ludētem vidisset q̄cnam esset

ammirari nõ desinit. Quẽ puer vidẽs expa-
uit: ⁊ ad solita matris requirẽs vbera occul
te sub chlamide latitabat. Peregrinꝰ ꝙo vt
manifestiꝰ videret illuc accessit ⁊ puerũ pul-
cherrimũ mr̃is vbera sugentẽ iuenit. ⁊ acci-
piẽs puerũ ait. O sctã Magdalena ꝙ felix
essem ꝙ mihi cũcta ꝓspera euenissent si mu
lier respiraret ⁊ mecum repatriare valeret.
Eãdem scio ⁊ sine dubio credo ꝙ tu q̃ pu-
erũ dedisti ⁊ illesum ꝯseruasti poteris prece
tua mr̃em restituere sanitati. Ad hec verba
mulier respirauit ⁊ q̃si a somno euigilãs ait
Sctã Maria magdalena magni meriti es
q̃ in ꝑ ssuris mei ꝑtus officiũ obstetricĩ iple-
uisti ⁊ mihi ancille tue in omibꝰ necessarijs
meis seruitiũ tuũ ĩpẽdisti. Quo audito pere
grinꝰ ait. Viuis ne mulier mea dilecta? Cui
illa: Viuo. Et eãdem nũc ꝑ mo de peregrina
tiõe de qua tu venisti venio. Et sicut peterꝰ te
hierosolymã duxit ad omĩa loca in qbꝰ dñs
passus est mortuꝰ ⁊ sepultꝰ. ⁊ alia plura lo-
ca ostẽdit: sic ⁊ ego vna cũ maria magdale-
na duce vobiscũ fui ⁊ singula loca cõspexi. in
cipiens omnia loca ⁊ miracula q̃ vir cũ sctõ
petro viderat adeo plene enarrare vt nõ in
vno articulo deuiaret. Tunc peregrinꝰ acce-
pta cõiuge sua ⁊ puero letus naue cõscẽdit
⁊ paulopost marsilie portibꝰ applicuerũt. Et
ingressi inuenerũt mariã magdalenã cũ suis
discipulis ꝑdicãtẽ ⁊ eiꝰ pedibꝰ cũ lachrymis
ꝓuoluti omĩa q̃ eis acciderãt narrauerunt.
⁊ baptismũ a btõ maximino susceperũt. Tũc
in ciuitate marsilie idola destruẽtes cũ tem-
plis ipoꝝ ecclesias cõstruxerũt. ⁊ btm̃ Laza
rũ i eadem ciuitate epm̃ vnanimit elegerũt
Et sic pꝫ q̃lr xp̃s eã dilexit cũ sic manifesta-
uit suã omĩpotẽtiã ꝓpt eam. Vñ dr̃ Johis
xiiij. Qui diligit me diliget a pr̃e meo. ⁊ ego
dili. eũ. ⁊ mani. ei meip. Q Tertio dico
ꝙ Maria dilexit xp̃m ꝑseuerãter ꝯm statũ
ꝑfectoꝝ. quoꝝ statꝰ ẽ ꝙ debẽt in diuio amo-
re ꝑseuerare. Jõ statꝰ eoꝝ ꝯm Berñ. dr̃ spi-
ritualis. Jõ dixit xp̃s. Et fructꝰ vr̃ maneat
Sic Maria vsq3 ad finẽ vite in diuio amo-
re ꝑseuerauit: ⁊ ꝓpt amorẽ xp̃i asperã vitã
assumpsit. vt sic ꝓ pctĩs satisfaceret ⁊ sic sal
uaret. Sciẽs eñi ꝙ xp̃s suꝰ dilectis mgr̃ di
xit. Bti q̃ ꝑsecutiõem pa. ꝓpt iust. ⁊c. Quali
ter aũt ꝑseuerauerit ⁊c. Legit ꝙ pꝰ ꝑdicta
diuino nutu ad ciuitatẽ aquẽsem ꝑuenerũt
⁊ ꝓplm̃ ibi ad fidẽ xp̃i ꝑ multa miracl'a ad-
duxerũt. vbi ⁊ sctũs Maximinꝰ in epm̃ est
ordinatꝰ. Jnterea sctã Maria magdalena
ꝓpt amorẽ xp̃i artissimã pniam in afflictõe
ꝓprij corporis assumpsit ⁊ heremũ petijt. in q̃
heremo in rupe durissima. xxx. ãnis omibus
hoibus incognita mãsit. Jn q̃ qdẽ loco nec
aquarũ fluẽta: nec arboꝝ: nec herbarũ erãt
solatia: nec cibo corꝑali vsa fuit. ⁊ sic ꝑ casti-
gatiõem sui corporis in tali amara pnia fecit
xp̃o cõuiuiũ vbi melꝰ refectꝰ est ꝙ in cõui-
uio pharisei: q̃ ipm corꝑalr̃ inuitauit. Vñ di
cit Petrꝰ rauenens. Mulier ista xp̃o cõui-
uiũ spũale fecit. in mẽsa puie ponit ferculũ
cõpũctõis ⁊ panẽ doloris. Jnfert potum la-
chrymarũ. crebris gemitibꝰ tãgit simphoni-
am. i. instrumẽtũ dulcis chorde. ⁊ dũ pectꝰ
sepe pcutit ex remorsu ꝯsciẽ facit deo placita
cimbola ꝑsonare. Vñ h̄ est illud cõuiuiũ de
q̃ dr̃ Apoc. iij. Ego sto ad ostiũ ⁊ pulso. si q̃s
mihi ⁊c. ⁊ sic pꝫ qualr̃ xp̃m dilexit vsq3 ad fi
nẽ vite. Ecõtra dilexit eã xp̃s vsq3 in finem.
Jux illud Joh. xiij. Cum dilexisset suos qui
erãt in mũdo i finẽ dilexit eos. Qualiter au-
tem eã dilexerit oñdit i legẽda. Legit enĩ
ꝙ sicut ipa asperã vitã in hẽmo amore chri-
sti duxit ⁊ ꝯsortiũ hoim fugit. ita xp̃s eã cõ-
solabat ⁊ angeloꝝ societatẽ misit. Nã ipsã
nõ terrenis refectõibꝰ ſ3 tm̃ celestibꝰ epulis
disposuit satiare. Qualibet aũt die in septẽ
horis canonicis ab angelis in aera eleuabat
⁊ celestiũ agminũ. i. turbarũ angeloꝝ ꝯcen
tus etiã corꝑalibꝰ auribꝰ audiuit. Vñ singu
lis diebꝰ hijs suauissimis dapibꝰ satiata ⁊ i-
de ꝑ eosdẽ angelos ad locũ ꝓpriũ reducta
corꝑalibꝰ alimẽtis nullatenꝰ indigebat. R
Sacerdos aũt qdã solitariã vitã desiderãs
agẽ ad. xij. stadia loco eiꝰ vicinã sibi cellam
locauit. Quadã igit die dñs ꝑdicti sacerdo
tis oculos aperuit ⁊ corporeis oculis euiden
ter ꝯspexit qualiter angeli ad ꝑdictũ locum
in quo sctã Maria magdalena morabatur
descẽdẽtes eã in ethera subleuabãt. ⁊ pꝰ vni
us hore spaciũ ad eũdẽ locũ cũ diuinis lau-
dibꝰ reducebãt. Volẽs aũt ꝑdictꝰ sacerdos
huius mirabilis visiõis ꝟitatẽ agnoscẽ. cre
atori suo ꝑcibꝰ se cõmẽdãs ad ꝑdictũ locũ
magna deuotiõe hũiliter ꝓperabat. Cũ aũt
ad vniꝰ lapidis iactũ appropinquaret. cepe
rũt eiꝰ crura resolui. ⁊ timore valido ipsius
ꝑcordia medullitus anhelare. Cumq3 retro
rediret ãbulãdi vsum crura cũ pedibꝰ simul
ꝑstabãt. ſ3 si ꝟso tramite ad ꝑdictum locum
accedẽ conaret. totius corporis eum languor
⁊ ebetudo mẽtis omĩbꝰ modis ꝓhibebant.
Jntellexit igit vir dei sine dubio celeste esse

sacramētuȝ ad qḋ accedē nō poterat huma
nū experimētū nec deberet. Innocato igitur
saluatoris noīe exclamauit. Adiuro te p deū
vt si hō es vel aliq̄ rōnalis creatura q̄ in illa
spelūca habitas mihi rn̄deas: τ dicas veritatem
Cūq; hec tertio repetisset Maria Magda
lena rn̄dit ei d. Accede ppi' τ scire poteris
veritatē oīm q̄ desiderauit aīa tua. Cūq; ille
tremēs vsq; ad mediū spacij terminuȝ ap-
propinq̄sset. ait ad eū. Meministi ex euāge
lio de Maria magda. peccatrice q̄ pedes sal
uatoris dn̄i nr̄i iesu xpi lachrymis rigauit τ
capillis suis tersit τ suor̄ delictor̄ veniā me
ruit. Cui sacerdos. Memini τ pl' q̄ trigita
annor̄ euoluta sunt curricula q̄ hoc esse fa-
ctū sctā credit eccl'ia τ ꝯfitet. Ego inq̄t sum
illa q̄ per. xxx. ānor̄ spaciū omīb' hoīb' inco-
gnita pmāsi et sicut vidisti sic singulis die-
bus āgelicis manib' in ethera sum subleuata.
celestiū agminū dulcissimā iubilatioēm se-
ptenis vicib' p singl'os dies corporeis auri
b' audire merui. q̄ igr̄ a dn̄o mihi reuelatū
est q̄ ex h' seculo migratura sum vn̄ maximi
nū adeas. τ h' ei dicas. primo die resurrectio
nis tpe quo ad matutias surgē ꝯsueuit ora
toriū solus ingrediat̄ τ me illic p angelorū
ministeriū subuectā inueniet ꝯsistere. Sacer-
dos aūt vocē ei' velut vocē angeli audiuit.
nemīe aūt vidit. Statim igit̄ maximinum
adijt τ ei oīa p ordinē narrauit. Sanctus
aūt maximin' nimio gaudio replet' saluato
ri dn̄o nr̄o ihū xpo gratias egit. τ illa die ac
hora vt sibi cōmissum fuerat oratoriū solus
ingressus vidit sctām Mariā magda. i cho
ro adhuc stātēȝ i medio āgelor̄ q̄ eaȝ addu
xerāt. Erat aūt spacio duor̄ cubitor̄ eleua-
ta a terra i medio āgelor̄ stāa. τ extēsis ma
nibus deū laudās. Cum aūt sctūs Maximi
nus ad eā trepidaret ꝯuersa dixit ad eū. Ac
cede huc pr̄ ppi' ne fugias filiā tuā. Appro
pinquāte aūt illo sicut in libris ipsius maxi-
mini legit̄: vult' Marie ex ꝯtinua τ diutur
na visiōe angelor̄ irradiabat vt facili' solis
radios q̄ ipsi' faciē intueri q̄s posset. Cōuo
cato igr̄ vniuerso clero τ predicto sacerdote
Maria magdale. corp' τ sanguinē dn̄i cuȝ
multa inundatiōe lachrymarū ab epō susce-
pit. deinde ꝓstrata aū altare sctīssima eius
anima ad dn̄m migrauit. τ angeli ei' aīam
hymnis τ cāticis in celū pduxerūt. in cuius
exitu tātus suauissim' odor ibidē remansit
vt per. vij. dies ab ingrediētibus oratoriū
sentiret̄. cuius sctm̄ corp' maximin' diuersis
aromatib' ꝯditum honorifice sepeliuit. τ p'
mortē suam iuxta eaȝ se sepeliri p̄cepit. τ sic
patet qualiter xps eam dilexit vsq; in fineȝ
τ nūc in celo eternal'r. Vn̄ bn̄ dic̄ illud dn̄s.
Ierem. xxxi. In charitate p. dile. te. τc̄. Et
ecōtra in ea cōpletum ē illud Cant. iij. In-
ueni quē dili. a. m. te. eū τc̄. Nā rōnē assigt
thema dicēs. Dilect' me' m τc̄. S Mi
les q̄dā singul' annis ad corp' Marie ma
gdalene ꝯsueuerat ire. q̄ in p̄lio occisus est.
q̄ dū in feretro a parētib' ploraret̄: Marie
magda. piis q̄relis opponebāt cur deuotum
suū mori sine ꝯfessiōe τ pnia dimisisset. tūc
subito q̄ defunct' fuerat cūctis stupētib' sur
rexit. τ sacerdotē ad se vocari precepit. Cū-
q; deuote ꝯfessus fuisset τ viaticū recepisset
ꝓtinus in pace requieuit. Quidā pctā sua i q̄
dam cedula ꝯscripsit τ eam sub palla altari
sctē Marie magda. posuit. rogās eā vt sibi
indulgētiā impetraret. q̄ postmodū cedulā
accipiēs. pctā sua de ipa cedula deleta omi-
no inuenit. Quidā clericus de flandria noīe
Stephanus in tantā pctōrum īmanitatem
cecidit q̄ oīa flagicia exercēs. ea q̄ salutis
erāt nō solum nō facere s; nec audire vole-
bat. in btām Magdalenā tn̄ deuotionē ma
gnā hn̄s eius vigiliā ieiunabat τ festū cele
brabat. Dū igr̄ eius tumulū visitasset Ma-
ria magda. nec ex toto dormiēti: neq; ex to-
to vigilāti tanq̄ mulier formosa lugubres
oculos ferēs. τ duor̄ angelor̄ dextra leuaq;
p̄sidio sustētata apparuit eiq; dixit. cur q̄so
stephane indigna facta meris meis repen-
dis. cur labior̄ meor̄ instātia nulla compū-
ctione moueris. Ex quo enim deuotionē in
me cepisti habere pro te dominū instant' ora
ui. Surge igitur τ penitere neq; enī ego te
deseram donec fueris domino reconciliatus
Ille igitur mox tantam gratiam in se fundi
sensit q̄ seculo abrenuncians religionem in-
trauit: τ perfectissime vite fuit. In cui' mor-
te visa est Magdalena iuxta feretrum cum
angelis assistisse τ animā eius quasi colūbā
candidam cū laudibus in celum sustulisse.

De eadem. Sermo xliij.

q

Uesiui queȝ diligit
aīa mea. Cant. iij. Notate cha-
rissimi. dicit Aug'. i li. de ꝯfessio
ne. Dn̄e fecisti nos ad te τ inq̄etū ē cor nr̄m
donec requi. in te. Certe h' sacs maria ma-

gdalena.iō toto corde quesiuit suū dilectuz
scz xpz.q̄re dicit q̄siui rc̄.Est notādū q̄ ma-
ria q̄siuit suū dilectū scz xp̄m tripliciť.s.sapi
enť dolenť ⁊ pseuerant. Prīo q̄siuit eū sapi
enť.s.vt sibi pctā dimitteret. Req̄re aū ī ser.
Scd̄o dolenť p⁹ passionē qd̄ oñdit p mul-
tiplicē inq̄sitiōez. Req̄.in ser. resurrectōnis.
Tertio pseuerant̄ q̄z vsq̄z ad finē vite sue p
seuerauit ienis amore. Req̄.aū ī sermone.

De sancto Jacobo maiore.sermo.xliij.

Magn⁹ es tu et magnū nomē tuū in fortitudine

Jere.x. Notate kmi.dicit em̄
Aris.vi.ethi.q̄ oīs cognitio fit p similitudi
nem. Hinc est em̄ q̄ san. Ja.q̄z fuit magn⁹
⁊ fortis in opib⁹ suis bn̄ dr̄ de eo. Magnus
es tu rc̄. Est notādū q̄ san. Ja.fuit magn⁹
in quattuor s̄m quadruplicē ei⁹ denoīatiōz
Uocať em̄ boanerges.i.fili⁹ tonitrui. Scd̄o
Jacobus zebedei. Tertio iacob⁹ fr̄ iohānis
Quarto iacob⁹ maior. ¶ Dico p̄imo q̄
fuit magnus ppť denoīatōz sine impositiōz
illius nois boanerges qd̄ fuit sibi impositū
a xp̄o.vt hr̄ Mat.iij.vbi dr̄ q̄ iesus ascēdēs
in mōtem vocauit ad se q̄s voluit ⁊ venerūt
ad eum ⁊ imposuit eis noīa. Jacobū fratrē
iōbis noīauit boanerges qd̄ ē fili⁹ tonitrui
qd̄ bn̄ cōpetit beato Ja.rōne sonore p̄dica
tōis. Nam sicut tonitruū terret ⁊ ī remoto
audiť.ita san. Ja.in p̄dicatōe sua terrebat
malos.excitabat pigros ⁊ in longinquo p̄-
dicabat ⁊ audiebať. Cum ēm̄ dn̄s in ascen-
sione apparuit dis.vt habeť Mar.vl.di.eis
Euntes in mū.vniuersū rc̄.qd̄ oēs fecerūt
Unde legiť de san. Ja.q̄ post ascensionem
domini dum per iudeam ⁊ samariam p̄di-
cabat.tādem iuit ī hispaniā vt ibidē v̄bum
dei seminaret.sed dum se nil ibi pficere vi-
deret ⁊ solūmō ibidē.ix.discipl'os acq̄siuissz
duos ex illis cā p̄dicādi ibidē reliq̄t ⁊ alios
septē secū assumēs iterū ī iudeā rediit. Cuz
ergo in iudea v̄bum dn̄i p̄dicaret. magus
q̄dam noīe hermog̃.cum phariseis discipu-
lum suū noīe philetum ad Ja.misit vt eum
coram iudeis vinceret ita vt p̄dicatio sua
falsa videreť.sed cum apl's coram oībus rō
nabiliter vinceret eum ⁊ multa mirabilia co
ram eo faceret rediit philetus ad hermog̃.
approbans doctrinam sancti Jacobi.⁊ mi
rabilia recitās ac eius dis.se velle fieri cōte
stans:vt ip̄e similiter suus discipulus effice
reť suadēs. tūc hermog̃.iratus arte sua ma
gica ita eum īmobilē fecit vt se nullatenus
mouere posset.d.videbimus si Ja.dn̄s tu⁹
te soluat.qd̄ cū phi le.p puerū iac. nūciasset
misit ad eum iacobus sudariū suū di. acci-
piat sudariū ⁊ dicat. Dn̄s erigit eli.⁊ ip̄e sol
uit cō. statimq̄z vt sudario tactus ē.solutus
a vinculis: hermogenis magicis artib⁹ in-
sultauit ⁊ ad Ja. pperauit. Iratus hermo
genes.aduocauit demōes p̄cipiēs eis vt ipi
Jacobū cum phileto vinctū ad se ducerēt.
ne discipuli ei⁹ de cetero auderēt sibi taliter
insultare.veniētes aūt demōes ad Ja.in ae-
re vlulare ceperūt di. Jacobe apl'e.dei mise
rere nobis. quia ante q̄ tp̄s nr̄m venit iam
ardemus. Quibus Jaco.ait vt q̄d venistis
ad me.qui dixerūt hermoge. misit nos ad
te vt te ⁊ philetum ad eum duceremus.sed
mox vt ad te venim⁹ angelus dn̄i nos cathe
nis igneis ligauit ⁊ plurimum cruciauit.q̄-
bus Jacobus. Exoluat vos angelus domi
ni.⁊ ad ip̄m redite ⁊ eum ad me ducite vin
ctum sed illesum.q̄ cum abiissent apph̄ēden
tes hermoge.manus eius a tergo ligauerūt
⁊ ip̄m vinctū ad Ja. duxerūt di. Misisti nos
vbi incensi sumus ⁊ grauiť cruciati.⁊ dixe-
runt ad Ja.da nobis in eum potestatez vt
possimus tuas iniurias ⁊ nostra incēdia vī
dicare.quibus ait Jaco. Ecce philetus aū
vos est cur eum non tenetis. Cui illi. Nos
non possumus nec formicam q̄ in tuo cubi
culo est manu tangere. ¶ Dixitq̄z Ja-
cob⁹ ad philetum. vt bona p malis s̄m qd̄
xp̄s docuit reddamus.hermoge.te ligauit
tu eum solue.solutus hermog̃. stetit confu-
sus. Ja.autem ei dixit. vade liber quocūq̄z
volueris.non est em̄ discipline nostre vt in
uitus aliquis cōuertatur. dixitq̄z hermoge.
ego noui iras demonum: nisi mihi aliquid
dederis quod mecum habeam occident me.
Cui Jacobus baculū suum dedit. Ille pre-
xit ⁊ omnes libros magice artis ad aposto
luz cremandos adduxit. Jaco.autē ne for-
te odor incendij vexaret icautos.eos ī ma
ri p̄ijci iussit. piectis igitur libris ad apl'm
rediit.et plantas eius tenens dixit.anima
rum liberator accipe penitentem quem in-
uidentem ⁊ detrahentem hactenus susti-
nuisti. Cepit autem in dei timore perfectus
esse intantum q̄ virtutes per eum fierent.
Uidentes autem iudei hermogenem auer
suz:zelo cōmoti iacobum adierūt ⁊ cur ibm

crucifixum p̄dicaret increpauerit. Ille vero cum eis p scripturas aduentum et passionē xp̄i euidenter predicasset et pbasset plurimi crediderunt. Et sic patet qualiter fuit magnus predicādo cum ita fortis fuit et q̄ docuit fecit. Unde bene verificat de eo Mat. v. Qui fecerit et do. h mag. etc. Require cathedra Petri. A. ¶ Secūdo dico q fuit magnus sm interptationē istius nomis q vocatur Jacobus zebedei. id ē filius zebedei. Interptat enī zebedeus donās vel donatus. Sic san. Jacobus bene dicit filius donātis vel donati. quia seipm dño donauit p mortis martiriū. Unde cum dñs interrogauit eos. vt habet Mathei. xx. dicens. Potestis bibere calicē quē ego bibiturus sum. id ē potestis sustiere mortē et passionē ppter me. rndert ei. d. Possumus. Tūc ait illis. Calicem qdem meū bibetis. i. passionē sustinebitis. Certe hoc fecit sanctus Jacobus. Unde legit q postq Hermogenē magū conuertit et iesum crucifixum p̄dicauit; ppter qd multi crediderūt. Abiathar vero pontifex anni illius seditionē in populo excitauit. et misso fune in collo apostoli ipm ad herodez agrippam adduci fecit. Qui cum iussu eius ad decollandum duceret qdam paralyticus in via iacens ad eum clamauit vt sanitatez illi conferret. Cui ait Jaco. In nomine iesu xp̄i in cuius nomine ducor ad decollandum exurge sanus et benedic creatorez tuū. et statim exurrexit et dominū bñdixit. Scriba autem q in collū eius funē miserat et trahebat nomine Josias hoc videns piecit se ad pedes apl'i petens veniam et se xp̄ianū fieri postulauit. qd videns abiathar pontifex fecit eum teneri et dixit sibi. Nisi nomē xp̄i maledixeris tu cum Jacobo decollaberis. Cui iosias. Maledictus tu et maledicti dii tui. nomen aūt dñi mei iesu xp̄i sit bñdictum in secula. Tūc abiathar os eius pugnis cedi iussit. et missa legatōne de eo ad herodē impetrauit vt cum Jacobo decollaret. Cum autem ambo decollari deberent Jacobus a spiculatore lagenam aque petijt et ibidē Josiam primus baptizauit. et statim capitis obtruncatiōe vterq martiriū cōsummauit. Decollatus est autem iam. Jacobus. v. kal. aprilis in annunciatione dñi. et. viij. kal. augusti cōpostellam translatus est. Ideo statuit ecclesia vt festum eius. viij. kal. augusti deberet celebrari. Et sic pz qlit sanc. Jacobus fuit magnus sm interptatiōem illius nomis zebedei. id est donantis vel donati cum seipm domino donauit p mortis passionem. Unde potest dicere illud psal. Propter te mor. to. die. In cuius figura dr Actuū. xij. Misit herodes rex manus vt affligeret qsdam de ecclesia. occidit aūt Jacobū fratrē Johannis gladio. ¶ Tertio dico q fuit magnus sm interptatōem illius q vocatur frater Johannis. Johannes aūt interptat in quo est gratia dei. Et bene sanctus Jacobus est frater gratie. Nam deus fecit sibi magnā gratiam sm qd sibi et alijs apostolis pmisit. vt habetur Joh. xiiij. Qui credit in me opera que ego etc. Qd est signum magne gratie et potentie. Ideo Aplus. ij. Cor. ix. dixit. Potens est deus om. gra. abundare facere in vobis vt in omnibus semper omnē sufficientiam habētes abundetis in omne opus bonū. Certe hanc gratiā sufficientie habuit sanctus Jaco. habuit enim multiplicem grām opatiuam. Primo gratiam relaxandi peccata quā recepit a xp̄o cū ceteris apl'is. vt habet Joh. xx. q cum sero esset die illa vna sabatoꝝ. s. i die pasche. et fores essent clause. vbi erant discipuli congregati propter metū iudeoꝝ. venit ihs. et stetit in medio dis. et insufflauit et dixit eis. Accipite spm̄ sctm̄ quoꝝ remi. pecca. remit. eis. Certe hoc fecit sanctus Jaco. perfecte. quia non tantū in vita. verū etiā post mortē suā. Unde legitur q qdam hō cum enorme peccatum plurimū cōmisisset et eps cōfitentez timuisset absoluere. hoiem illum cuz cedula in qua peccatum illud scriptū fuerat ad sanctū Jaco. misit. Cum ergo in festo eiusdem cedulam sup altare posuisset. et sanctū Jacobū vt illud peccatū deleret suis meritis exorasset. cedulam postea aperuit et peccatuz penitus deletū inuenit. deo et sancto Jaco. grās egit. et factū omnibus publicauit. Unde dicit Aug. q dedit deus apostolis gratiā sup animas vt eas a peccatis soluerent. Secundo habuit grām liberādi a malo. Unde Luce. ix. Conuocatis iesus. xij. discipulis dedit illis virtutem et potestatē sup oīa demonia. q. d. sup omnia mala. ¶ Qualiter aūt habuit gratiā ostendit. legit enī vt Calixtus papa refert q qdam homo circa annos domini. mc. ad sctm̄ Jaco. veniens. hoc solū postulasse dicit ne deinceps ab aliquibus hostibus capetur. Rediens igit p siciliam in mari a saracenis capitur. et pluries ab eis p nundinas vendit. sz tamē a cathenis

qb⁹ ligatus fuerat soluebat̄. Cū aūt iam. xiij.
vicib⁹ vēditus fuisset ꝛ duplicib⁹ cathenis
astrict⁹ esset. ꝛ ille sctm̄ Jacobū inuocaret.
sctūs iacob⁹ apparuit ei d. qm̄ i ecclīa mea
ꝯsistēs postposita salute aīe liberatiōez cor-
poris tm̄ petisti. iō in h̄ pic'la incidisti. ſ; q2 de
us misericors ē misit me vt te redimā. Sta-
timq; rupt[is] cathenis p terras ꝛ castella sar-
racenoꝝ veniēs ꝛ quādā partē cathene ī te
stimoniū hui⁹ miraculi ferēs: ad terrā suaz
cūctis vidētib⁹ ꝛ stupē[n]tibus est reuersus ꝛ
dū eū aliq̄s cape voluit visa cathena ꝑtin⁹
territus fugit. ſ; ꝛ cum leones ꝛ alie fere in
eum per deserta gradiētem vellēt insurgere.
mox visa cathena territi fugerūt. Vñ bñ i-
pleuit illud. i. Pe. iiij. Vnusq̄sq; sicut accepit
grām in alterutrū illā amministrātes sicut
bo. dis. mul. grē dei. Tertio habuit grāz ꝯser
uādi a morte. Juxta illud Mar. vlt. Super
egros man⁹ īponēt ꝛ bñ ha. Hāc grāz habu
it sctūs Jacob⁹. Nā nō tm̄ infirmū hominez
veruētiā suspēsum ad patibulū ꝯseruauit a
morte. Vñ legit̄ ꝙ qdā theutonic⁹ cum filio
suo circa ānū dñi. M. cc. ad sctm̄ Jacobum
pgēs. ꝛ in vrbe tholos. a grā hospitādi diuer
tēs. ab hospite inebriat̄ ꝛ ab eo cyph⁹ argen
te⁹ abscōdit̄ in malba. Mane igit̄ exeuntes
q̄si latrones insequēs reuocauit ꝛ ꝙ cyphuz
argēteū furati sūt eisdē obiecit. Cui cū dice-
rēt ꝙ eos puniri facēt si apud eos cyph⁹ in-
ueniri posset. apta malha cū inuēt⁹ fuisset cy-
ph⁹ ꝑtin⁹ ad iudiciū rapiūtur. Data ḡ sniā.
oīa q̄ hēbāt hospiti dant̄. ꝛ vn⁹ eoꝝ ad su-
spēdiū iudicat̄. ſ; cū pr̄ ꝓ filio ꝛ fili⁹ ꝓ patre
mori vellet tādē filiuz suspēderūt. ꝛ pat̄ ad
sctm̄ Jacobū merēs ꝓgredit̄. Igit̄ p⁹. xxxvi
dies rediēs ꝛ ad corp⁹ filij diuītēs ꝛ lamen
tabilit̄ flēs. ꝛ ecce suspensus ipm̄ ꝯsolari ce-
pit di. Dilecte pr̄ ne fleueris q2 nunq̄ m̄ ita
bñ fuit vt nūc. qm̄ sctūs Jacob⁹ hucusq; me
sustētat ꝛ celesti dulcedie refocillat. Qd pat̄
audiēs ad vrbē cucurrit ꝛ veniētes ppl'i fi-
liū pegrini incolumē deposuerūt de patibulo ꝛ
hospitē suspēderūt. Vñ bñ d2 d eo illud ps.
Liberauit paupem a potēte: ꝛ paupem cui
nō erat adiutor. Item aliud. Triginta viri
de lothoīgia circa ānos dñi. M. lxx. ad san
ctū Jaco. ꝓperātes oēs vno excepto fidē
sibi mutuo huiti ꝓmiserūt. Vn⁹ āt illoꝝ in fir
matus. xv. dieb⁹ a socijs expectat̄. ſ; tādē a
cūctis relinqtur. ꝛ a solo q̄ fidem nō ꝓmisit
ad pedē mōt scti Michaelis custodit̄. ſ; ad-
uesperascēte die morit̄. Vir⁹ aūt ꝓpt̄ solitu-
dinē loci ꝛ pñtiam defuncti ꝛ imminētis noct̄
caliginem ꝛ gent[is] barbare ferocitatē valde
timuit. Statim sctūs Jaco. in specie equitis
sibi apparēs ꝛ eū ꝯsolās ait. Trade mi hūc
mortuū ꝛ tu ascēde post me equū. sic ꝙ illa
nocte ante solis ortū dietas. xv. pagētes ad
mōtem gaudij q̄ est dimidia leuca circa san
ctū Jaco. ꝑuenerūt. ibiq; sctūs Jac. vtrūq;
deposuit p̄cipiēs vt canonicos scti Jaco. ad
sepeliēdū pegrinū mortuū ꝯuocaret. ꝛ suis
socijs intimaret ꝙ ꝓpt̄ fractā fidem eorum
pegrinatio nil valeret. q̄ iussa cōpleuit ꝛ stu
pentib⁹ socijs de eius itinē ea que sctūs Ja.
p̄ceperat intimauit. Et sic pz qualit̄ fuit ma-
gnus. Nā magnā grām a deo habuit. Unde
bñ cōpetit sibi illud Josue. iiij. Magnifica-
uit dñs Josue corā oī isrl'. Josue int̄pre-
tat̄ saluatio. ꝛ bñ significat sctm̄ Jaco. q̄ sic
miraculose saluauit. q̄re merito d2 frat̄ Jo-
hānis. i. gratie. A Quarto dico ꝙ fuit
magn⁹ ƀm nomē eius. Nā vocat̄ Jacobus
maior ex eo ꝙ p̄us vocat⁹ est ad apostolat⁹
grām ꝙ alter Jacobus. ꝛ ex eo ꝙ p̄m⁹ int̄
ceteros aplos passus ē. ꝛ sic p̄mus vocatus
ad eterna gl'iam. Jō d2 Mat. xx. ꝙ mr̄ sua
accessit ad ihm̄ di. Dic vt sedeāt hij duo filij
mei. vn⁹ ad dexterā. ꝛ vn⁹ ad sinistrā in reg.
tuo. qd̄ factū est. Nā xp̄s dixit Johis. xvij.
Volo pr̄ vt vbi ego sum ꝛc. ad quez locum
xp̄s sublimatus ē. Jdeo bñ competit sibi il-
lud. i. Mach. x. Magnificauit rex alexāder
Jonathā: ꝛ scp̄sit euz int̄ p̄mos amicos re-
gis. Per regē intelligit̄ xp̄s. Per Jonathā
intelligit̄ sctūs Ja. Nam Jonathas int̄pre-
tat̄ donū colūbe. sic sctūs Jac. habuit donuz
colūbe. i. grām spūssancti per quā meruit ꝙ
cum p̄mis amicis. i. apl'is xp̄i honoraretur
in et̄na gl'ia. Vñ ipe est de nūero illoꝝ d q̄b⁹
Rom. viij. d2. Quos deus p̄destinauit hos ꝛ
vo. ꝛ q̄s vocauit hos ꝛ iustificauit. q̄s autez
iustificauit illos ꝛ magnificauit. Et sic pz q̄li
ter bñ d2 Jaco. maior. Unde Eccl'. xlvi. fuit
magnus ƀm nomē suum. ꝛ qualiter in celo
sit sublimatus. Require cathedra Petri ꝛc.
Quadaz vice tres milites ad sctm̄ Jacobū
perrexerunt quorum vnus a quadam muli-
ercula amore sancti Jacobi rogatus saccu-
lum ipsius super equū suum portabat. deinde
quēdam infirmū in via deficientem inueni-
ens misericordia motus ipsum super equuz
imposuit cum baculo suo. Qui cum venisset
galiciam factus est infirmus. Cūq; a socijs
de salute anime rogaretur ille tribus dieb⁹

mutus extitit. sed quarta die socijs ei⁹ mortem expectantibus graviter suspirans ait. Gratias ago deo ⁊ sancto Jacobo quia eius meritis sum liberatus. Cum eniꝫ quod monebatis facere velleꝫ: demones ad me venerunt me tam graviter constringentes vt nihil qđ ad salutem anime pertinet aliquatenus loqui possem. Uos bene audiebam: sed nihil respondere poteram. Nunc autem sanctus Jacobus intravit huc mihi in auxiliuꝫ ⁊ ferens in sinistra manu sacculuꝫ mulieris ⁊ in dextera baculũ pauperis infirmi. quos in via adiuvabam. Sacculum quideꝫ mulieris pro scuto habens. ⁊ baculum pauperis pro lancea. Et demones quasi iratus aggrediens elevato baculo terruit ⁊ eos in fugam convertit.

Ad vincula Petri. Sermo. xliiij.

n Unc scio vere quia misit dominus angelum suum ⁊ eripuit me de manu Herodis Actuũ. xij. Notate charissimi. cum ad misericordiam pertineat desolatos consolari. Hinc est enim ꝙ pater misericordie ⁊ deus totius consolationis videns sanctum Petrum miserabiliter desolatum propter eum in vinculis Herodis misit angelum suum vt liberaret euꝫ. quare dicit ⁊c. B Est notandũ ꝙ hodiernum festum qđ ad vincula sancti Petri dicitur quadruplici de causa institutum est. Primo in memoriam liberationis sancti Petri quia vinculo Herodis ab angelo domini liberatus est. Dicit enim christus discipulis suis ꝙ propter eum deberent pati. vt habetur Johã. xv. vbi dicit mementote sermonis queꝫ ego dixi vobis. Nõ est servus maior domino suo si me persecuti sunt ⁊ vos persequẽtur. Et ideo sicut christ⁹ persecutus est: sic ⁊ amici. Unde legiť Actu. xij. ꝙ in diebus illis cum herodes agrippa esset hierosolymis misit manũ vt affligeret quosdam de ecclesia. occidit autem Jacobũ fratrem Johãnis gladio ante dies azimoꝝ id est festum pasce. Videns autem ꝙ placeret iudeis apprehendit ⁊ Petrum. Quẽ cũ apprehendisset misit in carcereꝫ. volẽs post pasca producere eum populo. Et Petrus quidem servabatur in carcere. Oratio autem fiebat ab ecclesia sine intermissione ad deum pro eo. Cum autem producturus eum esset Herodes in ipsa nocte erat Petrus dormiens inter duos milites vinctus duabus cathenis. ⁊ custodes ante ostium custodiebãt carcerẽ. Et ecce angelus domini astitit ⁊ lumen refulsit in habitaculo carceris. Percussoqꝫ latere Petri excitavit eum dicẽs. Surge velociter. ⁊ ceciderũt cathene de manib⁹ eius. Dixit autem angelus ad eum. Precingere ⁊ calcia te caligas tuas. Et fecit sic. Et dixit illi. Circunda tibi vestimẽtum tuum ⁊ sequere me. Et exiens sequebatur eum. ⁊ nesciebat quia verum est qđ fiebat per angelũ Estimabat enim se visum videre. Transeũtes autem primã ⁊ secundã custodiam venerunt ad portam ferream que ducit ad civitatem que vltro aperta est eis. Et exeuntes processerunt vicum vnũ. ⁊ continuo discessit angelus ab eo. Et Petrus ad se reversus ait. Nunc scio vere quia misit dominus ãgelum suũ ⁊ eripuit me de manu Herodis. ⁊ de omni expec. pleb iudeoꝝ. Et venit ad domuꝫ Marie mr̃is Johis. vbi erãt multi congregati ⁊ orantes. Pulsante autem eo ad ostiũ processit ancilla ad videndum. Et vt cognovit vocem Petri pre gaudio nõ aperuit ianuam sed introcurrens nũciavit Petrũ stare ante ianuã. At illi dixerunt ad eam. Insanis. Illa autẽ affirmabat sic se habere. Illi autem dixerunt. Angelus eius est. Petrus autem perseverabat pulsans. Cum autẽ aperuissent ostium viderũt eum ⁊ obstupuerũt annuens autẽ eis manu vt tacerent: narravit quõ dominus eduxisset eum de carcere. Et egressus abijt in alium locum. Facta autẽ die erat magna turbatio inť milites qđnam de petro factum esset. Herodes autem cum requisisset eũ ⁊ nõ invenisset. facta inquisitione de custodibus iussit eos duci vt pro fuga petri eos puniret. Hoc tamen facẽ impeditus est ne solutio Petri a deo facta alicui noceret. Nam concitus descendit in cesaream ⁊ ibi consumptus a vermibus expiravit. Ideo in memoriam tam mire liberationis principis apostolorum a vinculis ecclesia festum sancti Petri ad vincula solennisat. Unde ⁊ epistola canitur in missa in qua hec liberatio ostenditur. ⁊ sm hoc festuꝫ hodiernum vocatur festum Petri a vinculis. Unde Petrus bene potest dicere illud Eccle. vltimo. A rege iniquo ⁊ a lingua iniusta liberasti me. C Secundo dico ꝙ festum sancti Petri ad vincula institutum est in memoriã liberationis alexãdri pape. qui sextus a beato Petro rexit ecclesiam roma-

nam. Ut legit᷑ q̄ Alexāder papa sext᷒ post sanctum Petrū. ⁊ hermes p̄fectus vrbis rome qui p̄ Alexandrū ad fidem cōuersus ē. a quirino tribuno in custodia in diuersis locis tenebantur xp̄iani. Dixit autē Quirinus tribunus ad hermen p̄fectum. Miro te virum prudentem honorem p̄fecture dimittere ⁊ vitā aliā somniare. Cui hermes dixit Et ego ante hos annos hec omnia deridebam. ⁊ hanc vitam solā esse putabam. Rn̄dit quirinus. Fac ergo me probare q̄ aliā vitam esse nouens ⁊ ego credam. Cui hermes dixit. Sanctus enim alexander quem tu tenes in vinculis. ip̄e hoc melius te docebit ⁊c̄. Tunc quirinus maledicens alexādro ait. Ego tibi dixi vt me p̄bare faceres ⁊ tu mittis me ad alexandrū. quē p̄ suis sceleribus teneo vinculatum. Verūtamē sup̄ te ⁊ sup̄ alexandrum custodiā duplicabo. ⁊ si ip̄m tecum vel te cū illo inuenire potero vere fidem tuis ⁊ eius sermonibus adhibebo. Tūc hermes hoc alexā. intimauit. Orāte autē alexandro angelus ad eum venit et ip̄sum ad hermē in carcerē duxit. Inuentos igitur quirinus eos insimul plurimum admiratus est. Et cū hermes quirino narraret quomodo alexander filium suū mortuum suscitasset. Dixit quirinus alexandro Habeo filiam gutturosam nomine balbinā p̄mitto me tuam fidē recipere si eā sanaueris. Cui alexander. Vade cito. quia qui me huc adduxit cito me illuc reducet. Pergēs igitur quirinus filiā suam ad carcerē alexandri duxit ⁊ ibidem ip̄m inueniens ad pedes eius se prostrauit. Tunc filia eius cepit vincula alexandri deuote osculari vt reciperet sanitatem. Cui alexander. Noli filia mea has cathenas osculari. sed boias sācti Petri diligenter inquiras. quas deuote osculans sanitatem recipies. Quirinus igitur in carcere vbi Petrus detentus fuerat diligent᷑ boias inquiri fecit. ⁊ cum inuenissꝫ filie sue ad osculandū dedit. Illa mox vt osculata est vincula sanata est. Tunc quirinus petēs veniā alexādri de carcere extraxit ⁊ ip̄e cū filia ⁊ alijs q̄pluribus baptismū suscepit. Tūc sanctus alex. hoc festum in kal. augu. celebrādū instituit. ⁊ in honorē sancti Petri apostoli ecclīam fabricauit. vbi vincula repo᷒uit ⁊ ad vincula nominauit. D

Tertio dico q̄ festum sancti Petri ad vincula institutum ē in memoria destructiōis solēnisationis romanorum. quā solēnitatē habuerit p̄pter honorem victorie quā Octauianus habuit prima die augusti. Qualiter autem dicit Beda. q̄ octauianus imperator ⁊ antonius q̄ sibinuicē coniuncti fuerunt affinitate. sic inter se totius mundi imperium diuiserunt. vt octauianus in occidēte ytaliam galliā ⁊ hyspaniam habuit. Anthonius vero in oriēte asyam pontū ⁊ affricam possideret. Anthonius aūt fuit lasciu᷒ ⁊ lubricus. ⁊ cum sororem octauiani in vxorem haberet ip̄am repudiauit ⁊ cleopatrā reginam egypti in vxorē recepit. ob hoc indignatus octauianus armata manu in asiam contra anthoniū processit ⁊ ip̄m in omnibus sup̄auit. Tunc anthonius ⁊ cleopatra fugerunt. ac se ip̄os pre nimio dolore occiderunt. Octauianus igitur regnum egypti destruxit ⁊ romanam p̄uinciā fecit. Inde alexandriam p̄rexit. ⁊ eam oībus diuitijs spolians romam ip̄as transuexit. Vn̄ intm̄ rempublicam auxit vt pro vno denario daretur quod prius pro quattuor vendebat᷑. Et q᷑ intantū rēpublicam auxit iō august᷒ primo omniū est vocatus. Vn̄ ⁊ ab eo augusti dicti sunt. q̄ sibi in imp̄io successerunt sicut a iulio cesare auunculo eius cesares appellant᷑. Unde ⁊ hunc mensem augustū qui prius sextilis dicebat᷑. q᷑ a martio sextus erat pp̄l's suo noīe intitulauit vocās eū augustū. In memoriā itaqꝫ ⁊ honorē victorie illius quā octauianus habuit p̄ima die augusti. omnes romani hac die solēnizabant vsqꝫ ad tp̄s theodosij imp̄atoris qui cepit anno dn̄i. ccccxvi. Theodosia autem filia p̄dicti theodosij imp̄atoris: vxor valentini hierosolimam p̄rexit ex voto. Ubi q̄dā iudeus p̄ magno munere duas cathenas ei obtulit q̄bus petrus apostolus sub herode vinctus fuit. Cum igitur romam redijsset ⁊ in kal. augusti in honorē īp̄atoris gentil᷑ romanos videret solēnizare. dolēs q̄ dānato hoī tant᷒ honor exhiberet᷑. Cogitāsqꝫ q̄ nō de facili eos a tali cōsuetudine posset auertere cogitādo tractauit vt obs᷑uātia siquidem staret. sed in honore scī Petri sic fieret ⁊ illū diē vniuersus populus ad vincula noīaret. Habita igit᷑ collatōe cum scō Pelagio papa populū blandis exhortationib᷒ induxerit vt obliuioni traderet᷑ memoria principis paganoꝝ ⁊ celebris fieret memoria principis apostolorum. Quod cum cunctis placuisset illas cathenas quas a hierusalē attulerat protulit ⁊ populis ostendit.

Papa ꝟo etiã illã cathenã qua sub nerone
idẽ apostolus vinctus fuerat illis duabus
sociauit. Hac ergo illis duabus sociata ita
miraculose vna cathena facta est ac si semꝑ
vna et eadem fuisset. Vñ papa ꝛ regina ꝑ-
timus statuerũt vt qd̕ indiscreta religio hoĩz
dãnato gẽtili faciet. ꝛ mutata in meliꝰ fa-
ceret Petro principi apostoloꝝ obseruari.
Papa igitur cum regina vincula in ecclesia
Petri ad vincula posuit. ꝛ ipsam muneribus
multis ditauit. ꝛ priuilegijs magnis dota-
uit. ꝛ predictam diẽ vsqꝫ in eum celebrem fo-
re instituit. Hec beda. Quante autem vir-
tutis hec cathena fuerit notatur. Anno enĩ
dñi .i.ccccl[x]iij. dyabolus quendaꝫ comitem
ottonis imperatoris añ omnium oculos tam
crudeliter arripuit vt seipsum dentibus lace-
raret. Tũc comes qui fuit propinquus im-
peratoris ad iohem papã ducit̃ vt cathena
scti Petri eius collũ circũdaret. Sed dum
q̃daꝫ alia cathena collo furentis fuisset im-
posita nihil ex hac euenit salutis. nimirũ cũ
nihil ibi latebat virtutis. tãdem vera cathe
na scti Petri collo furentis imponit̃. quod
dyabolus ferre nõ potuit. sed mox corã om
nibus exclamans abscessit. E Quarto
dico ꝙ festum sãcti Petri institutum est ꝑ-
pter absolutionem impetrãdam spũalium
vinculoꝝ. Dñs enĩ sãctũ Petrũ miraculose
absoluit a vinculis. ꝛ potestatẽ ligãdi ꝛ sol-
uendi sibi dedit. Nos aũt vinculis peccato-
rum obligati tenemur ꝛ absolui indigemus
ideo ipsum in hac solemnitate honoramus vt
sicut ipse a vinculis absolui meruit ꝛ a dño
potestatem ligandi ꝛ soluendi accepit sic et
ipse nos a vinculis peccatoꝝ absoluat. Ideo
ecclesia instituit in hodierno officio episto-
lam in qua notat̃ liberatio sãcti Petri a vin-
culis. Et euãgelium in quo notat̃ potestas
absoluendi nos a peccatis quã sibi deus de-
dit. vt habet̃ Mathei .xvi. ꝙ in illo tempo-
re venit Jesus in partes cesaree phi. ꝛ inter-
rogauit discipulos suos dicẽs. Quẽ dicunt
homines esse filiũ hominis. At illi dixerunt
Alij Johannẽ baptistam. alij aũt Helyam
alij vero Jeremiam aut vnũ ex prophetis.
Dicit illis Jesus. Uos autẽ quẽ me esse dici-
tis. Respõdit symon Petrus. Tu es xp̃s fi-
lius dei viui. Respõdit iesus ꝛ dixit ei. Beatꝰ
es symon bariona quia caro et sanguis nõ
reuelauit tibi sed pater meus qui est in celis
Et ego dico tibi. quia tu es Petrus ꝛ super
hanc petram edificabo ecclesiam meaꝫ. Et
porte inferi nõ p̃ualebunt aduersus eã. Et
tibi dabo claues regni celorum. ꝛ quodcum-
qꝫ ligaueris suꝑ terram ꝛc̃. ꝛ quodcũqꝫ sol
ueris super terram ꝛc̃. Ideo hanc absoluti-
onem ab ipso nobis faciendam hodierna o-
ratio postulat que dicit. Deus qui beatum
Petrũ apostolum a vinculis absolutũ illesũ
abire fecisti quesumus absolue vincula pec
catorũ nostrorum. ꝛ omnia mala a nobis ꝑ
piciatus exclude. Unde eius potestas ab-
soluendi notatur in quodaꝫ miraculo qd̕ le-
gitur in libro miraculorum beate virginis
ꝙ apud coloniam vrbem in monasterio sã
cti Petri erat quidam monachus leuis la-
sciuus ꝛ lubricus. hic dum subita morte essꝫ
preuentus. demones ipsum accusabant: ꝛ qli-
bet peccatoruꝫ genera cõtra ipsum clamabãt
Unum dixit. Ego suꝫ cupiditas tua qua fre
quẽter cõtra dei precepta tam frequẽter cõ
cupisti. Aliud genus peccatorum clamabat
Ego sum vana gloria qua te apud homĩes
iactanter exaltasti. Aliud ait. Ego sum mẽ-
dacium quo mẽtiẽdo peccasti ꝛc̃. Similiter
econtra bona opera que fecerat ipsuꝫ excu-
sabant dicentia. Ego sum obedientia quaꝫ
senioribus spũalibus exhibuisti. Ego sum
psalmorum cantus quem frequẽter deo ce-
cinisti ꝛc̃. Sanctus Petrus autem cuius e-
rat monachus ꝛ monasterium pro eo dep̃-
catur us dominum adijt. Cui respondit do
minus. Nunquid nõ propheta me inspiran
te dixit. Domine quis habitabit in taberna
culo tuo. aut quis requie. Qui ingreditur si-
ne macula ꝛc̃. Quõ hic potest saluus eẽ cuꝫ
nõ sine macula sit ĩgressus: nec iusticiam sit
opatus. Rogãte igit̃ ꝑ eo sctõ Petro cum
Maria virgĩe hãc sniam dñs ꝓtulit vt ad
corpus rediret ꝛ ibi pniam ageret. Tũc cõ-
festim petrus claue quaꝫ in manu tenebat
diabolum terruit ꝛ in fugã cõuertit. Aliaꝫ ꝟo
eius in manu cuiusdã monachi q̃ in p̃dicto
monasterio monachus fuerat tradidit. ꝛ vt
ad corpꝰ ipsaꝫ reduceret p̃cepit. Qui ab eo ꝑ
mercede reductõis ꝑ[x] petiit vt singulis die-
bus ꝑ eo psal. Miserere mei deꝰ diceret. ꝛ se
pulchrũ eius sepe scopis mũdaret. Ipse qꝫ de
morte rediẽs q̃ sibi cõtigerãt oĩbus enarra
uit. Et sic patet eius potestas absoluendi.
F Unde dicit Hieronimus. Si apostoli
ꝛ martyres adhuc in corpore positi possunt
orare pro ceteris quãdo de se adhuc deberẽt
esse solliciti: quanto magis post triumphos
coronas ꝛ victorias. Unus homo moyses

sexcentis milibus armatorum a deo veniam impetravit. Et Stephanus veniam deprecabatur pro se lapidantibus. et postquam cum christo esse ceperunt minus valebunt. q. d. non. Paulus apostolus cclxxvi. sibi dicit in navi animas condonatas. et postquam cepit esse cum christo tunc orationis clausurus est etc. Ideo merito debemus hodie festum liberationis sancti petri honorare ut nobis a deo impetret absolutionem peccatorum nostrorum. Unde dicit Bernardus In festivitatibus sanctorum gaudere debemus. quia patronos premisimus et habemus ut sic possimus dicere cum sancto Petro. Nunc scio vere quia misit dominus angelum suum. i. sanctum Petrum etc. Est notandum quod ad sensum spiritualem verba sancti Petri bene possunt esse verba hominis in peccato detenti a dyabolo qui per herodem intelligitur qui hominem per peccatum incarcerat. quod deplorat psalmista cum dicit. Posuerunt me in loco inferiori in tenebris. et in umbra mortis. Et ligat cum cathenis que sunt delectatio carnis et prava consuetudo. que hominem stringunt et detinent in peccatis. Iuxta illud Prover. xxii. Adolescens iuxta viam suam etiam cum senuerit non recedet ab ea. Unde de his cathenis dicit Augu. viii. confessionum. Ligatus eram non ferro alieno. sed mea ferrea voluntate. velle meum tenebat inimicus et inde mihi cathenam fecit et constrinxerat me. Exemplum habemus. Require in ser. de sancto Jacobo precedenti. Ecce quomodo dyabolus impediunt hominem etc. Sed per angelum intelligitur sanctus Petrus cui commisit dominus hominem a peccato liberare dum homo penitet de peccato suo. ideo bene dicit ad eum Surge velociter etc. Unde verificatur de eo illud Esa. lxi. Dominus misit me ut predicarem captivis indulgentiam. et clausis apertionem. et his qui in tenebris sunt revelationem ut ponerem consolationem lugentibus et darem eis coronam pro cinere. gaudium pro luctu. Unde homo bene dicit. Nunc scio vere quia misit dominus angelum suum etc.

De sancto Laurentio. sermo. xlv.

V Ictoriam et honorem acquirit qui dat munera. Prov. xxii. Notate karissimi. dicit Aris. iiii. ethi. quod laus et gratiarum actio debetur danti a recipiente. Hinc est enim quod sanctus Laurentius qui magnum thesaurum ecclesie propter deum dedit pauperibus merito debetur sibi laus etc. que dicitur. Victoriam et honorem etc. In quibus quidem verbis tria notantur. propter que tripliciter commendatur. Primo ut viscerosus et misericors in dono. in quo notatur eius largitas cum dicitur. qui dat munera. Secundo ut virtuosus et fortis in prelio. in quo notatur eius strenuitas cum additur. victoriam acquirit. Tertio ut gloriosus et magnus in premio. cum concluditur. et honorem etc.

B Dico primo quod sanctus Laurentius commendatur. ut misericors in dono. in quo notatur eius largitas cum dicitur. qui dat munera. Circa quod notandum quod tripliciter dedit thesaurum. Primo abundanter. Nam dicit Apostolus. ii. Corinth. ix. Qui parce seminat parce et metet. ideo abundanter. Unde dicitur in eius legenda quod cum sanctus Sixtus papa ad decollandum duceretur. accurrens sanctus Laurentius et post eum exclamavit dicens. Noli me derelinquere pater sancte. quia thesauros tuos iam expendi quos tradidisti mihi. Ideo legitur in epistola. Dispersit. id est diversis locis omnes sparsit et dedit pauperibus. Non ut multi divites huius mundi qui quanto plus a deo recipiunt. tanto minus pauperibus christi largiuntur similes arene que quanto plus pluit in eam: tanto fit durior. et ideo sunt securi quod hic non comburentur propter elemosinam quam hic dant: sicut sanctus Laurentius fuit combustus qui thesaurum dedit hic pauperibus. Sed timendum est quod retinent sibi in malum ista quod in futuro comburentur cum dicetur eis a christo. Esurivi et non dedistis mihi manducare. Ite ergo maledicti in ignem eternum. Cuius exemplum bene habetur in divite qui negavit micam pauperi Lazaro qui portatus est ab angelis in sinum abrae: dives vero sepultus est in inferno. Certe sic non fecit sanctus Laurentius qui fuit multum misericors erga pauperes. Unde legitur quod quidam sacerdos dum quandam ecclesiam sancti Laurentii repararet quedam trabs nimis brevis erat. Tunc rogavit sanctum Laurentium ut sicut ipse pauperes foverat. sic etiam sue inopie subveniret que subito sic excrevit ut pars non modica abundaret. Quam partem sacerdos minutatim incidit. et cum ea multas infirmitates sanavit. Quidam etiam presbyter ecclesiam sancti Laurentii a longobardis incensam reparare volens. artifices multos conduxit.

Quadam autem vice dum quid eis appo-
neret nō haberet premissa oratione in clība
no respexit. ⁊ ibi candidissimū panem inue-
nit. Sed cum vix ad vnius prandij esū tri
bus psonis sufficere videret. Laurenti9 ar
tificeas suos volens ref ere predictum pa-
nem sic multiplicauit ꝙ in alimentum decē
dierum cunctis operarijs suffecit. Unde be
ne dicitur de eo illud psalmiste. Tibi dereli-
ctus est pauꝑ orpha. ⁊c. Secūdo dedit gau
denter iuxta doctrinam sapientis. In omni
dato hylarem fac vultum tuum: quod fecit
sanctus Laurentius. Nam eos quesiuit vt
eis daret. Unde legitur ꝙ postꝙ̄ sanct9 Si
xtus sibi dederit thesauros vt pauperib9 da
ret. Laurentius xp̄ianos die ac nocte dili-
genter quesiuit vt vnicuiqꝫ put opus fue-
rat ministraret. Ueniteqꝫ ad domū cuiusdam
vidue que multos christiāos in domo sua
abscōdit. quam longus capitis dolor deti-
nebat. Laurentius vero ꝑ impositionē ma-
nus eam a dolore liberauit. ⁊ pedes paupe-
rum lauans omnibus elemosinam dedit. q̄-
re meruit dilectionem dei. vnde. ij. Corint.
ix. Hylarem em̄ datorem diligit deus. Ter
tio dedit sapienter. Nam thesaurum non se-
minauit in terra. sed in celo. iuxta doctrinā
xp̄i. Mathei. vi. Nolite thesaurizare vobis
thesaurum in terra vbi erugo ⁊ tinea demo-
litur. ⁊ vbi fures effodiunt ⁊ furantur. The
saurizate ergo vobis the. in celo ⁊c. Quod
fecit sanctus Laurentius. Unde legitur ꝙ cū
tyrannus inquireret de thesauro. Tūc Lau
rentius collegit pauperes claudos ⁊ cecos
⁊ eos decio presentauit dicens. Ecce isti sūt
thesauri eterni qui nunꝙ̄ minuitur sed cre
scūt. horū em̄ manus thesauros in celū por-
tauerunt. vnde dicit Augu. Nulla tutior cu
stodia thesaurorum ꝙ̄ q̄ recondit sub cu-
stodia beatorum. ¶ Ut autem plenius
sciatur vnde sanctus Laurentius thesaurū
habuerit ⁊ qualiter distribuerit notatur in
legenda. Legitur em̄ ꝙ sanctus Laurenti9
genere hispan9 a beato Sixto papa romaꝫ
ductus est. Nam vt dicit Johā. beleth dūꝫ
sāctus Sixtus hyspaniam, pfectus esset. du
os iuuenes ibidem reppit. scꝫ Laurentiū
⁊ Uincentium eius cognatū. honestate mo
rū compositos ⁊ in omni actione preclaros
ipsos secum romā duxit. Laurētius autē se
cum rome permansit. Uincentius vero ei9
cognatus in hyspaniam redijt. ⁊ ibi passus
est. Sanctus autem Sixtus Laurentiuꝫ su
um dyaconum ordinauit. Eodem auteꝫ tē
pore Philippus imperator: ⁊ filius suus no
mine Philippus fideꝫ xp̄i receperūt. et chri
stiani effecti ecclesiam dei sublimare pluri-
mum intēdebant. Iste Philippus primus
imꝑator fuit qui fideꝫ christi recepit. Erat
autem Philippo imperatori miles q̄dā De-
cius noīe i armis ⁊ bellis īdustrius ⁊ famo
sus. Cum autē eisdem tꝑibus gallia puin-
cia rebellasset romano imperio. Imꝑator
misit decium illuc vt eam romano imꝑio
subiugaret. Missus ergo decius cuncta pro
spere egit ⁊ cum victoria romam redijt. Au
diēs imperator eius aduētum eum altius
honorare voluit ⁊ ei a roma vsqꝫ ad vero-
nam obuius iuit propter quem honorē de-
cius in superbiam elatus imperiū cepit au-
bire ⁊ de morte domini sui tractare. Cū igi-
tur imperator in stratu suo sub papiliōe qui-
esceret. decius latenter introiuit ⁊ dūm dor
miētem iugulauit. Exercitū auteꝫ qui cum
imꝑatore venerat prece ⁊ precio sibi attra-
xit ⁊ ad vrbem regiam properauit. Audiēs
hec Philippus filius imperatoris expauit
⁊ totum thesaurum patris sui beato Sixto
⁊ Laurētio commēdauit. vt si ipsum a decio
interfici contingeret ipsi thesaurum eccle
⁊ pauꝑib9 erogarēt. Post hoc Philipp9 fu
git ⁊ se a facie decij occultauit. Senat9 obui
am decio pcessit. ⁊ ipm̄ in imperiū cōfirma-
uit. Et ne dn̄o pditorie sꝫ zelo idolatrie dūꝫ
suū occidisse videret: xp̄ianos psequi p̄re-
cipiens sine vlla mia eos trucidari. In qua
persecutione multa milia martirū coruerūt
inter quos etiam Philippus fuit martyrio
coronatus. Post hoc autem Decius inq̄siti
onē fecit de thesauro domini sui. ⁊ oblatus
est ei sanctus Sixtus tanꝙ̄ xp̄icola ⁊ tāꝙ̄
imꝑatoris thesauros habens. Tūc decius
iussit eum in carcerē poni donec ꝑ illata tor
mēta xp̄m negaret ⁊ thesauros pderet. sā-
ctus Laurētius ipm̄ sequēs post eū clama
uit. quo pgrederis sine filio pater. q̄ sancte
sacerdos sine ministro properas. Tu nunꝙ̄
sine mistro sacrificiū offerre cōsueueras q̄d
in me displicuit paternitati tue. nūq̄d dege
nerem me pbasti? Cui sanct9 Sixtus dixit.
Ego nō te desero fili; sed maiora certamia
tibi debent p fide xp̄i. Nos quasi senes cur-
sum leuioris pugne recipim9. te autē q̄si iu-
uenem manet gloriosior triūphus de tyran

no. post triduū me sequeris. τ dedit sibi oēs thesauros pcipiens vt ecclesijs τ paupibus erogaret. Btūs ergo Laurētiꝰ xpianos die ac nocte diligēter quesiuit. τ vnicuiqꝫ prout opus erat dedit. venitqꝫ ad domū vnius vidue. vt s. Tandem eadēz nocte in domū cuiusdā xpiani veniēs quēdaz cecum ibi reperiēs: facto signo crucis euz illuminauit. Cū autē sctūs Sixtus Decio nō vellet acquiescere: nec ydolis imolare ipm ad decollandum duci precepit. Accurrēs aūt sctūs Laurentius post eum exclamauit. Noli me derelinqre pater scte: quia thesauros tuos iaz expendi quos tradidisti mihi. Milites audiētes de thesauro fieri mētionē Laurētiū tenuerūt τ eum Decio presentauerūt. Cui Decius ait Ubi sunt thesauri quos apud te cognouimꝰ esse abscōditos? Qui cū sibi nihil rūdet tradidit eūz Ualeriano prefecto: vt aut thesauros pderet τ ydolis imolaret: aut eum diuersis tormētis puniret. Ualerianus autē tradidit eum Ypolito prefecto qui eum cū multis alijs in carcere reclusit. Erat autē in custodia qdam gentilis nomine Lucillus qui plorando lumen oculoꝝ amiserat. Cui laurētius lumen reddere pmisit si in christum crederet τ baptismū susciperet. Qui instāter se baptizari postulauit. Laurētius accipiēs aquā ipsum baptizauit: τ statim recepit lumen. Quapropter multi ceci ad eum venerunt: τ ab illo illuminati redierēt. Hoc vidēs Ypolitus dixit ei. Ostende mihi thesauros. Cui Laurētius. O Ypolite si in christuz credideris: thesauros tibi ostendo τ vitaz eternam promitto. Cui Ypolitus. Si facta dictis compenses faciam quod hortaris. Eadē hora Ypolitus credidit. τ vna cum familia baptisma suscepit. Baptizatus autez ait. Uidi animas innocētium letas gaudere. Et sic pꝫ qualiter sanctus Laurentius cōmendatᷣ vt viscerosus τ misericors in dono τc̄. Un̄ bene dicitᷣ sibi a christo illud Math. xxv. Euge serue bone τ fidelis: quia in pauca fuisti fidelis. supra multa te ɔstituam. intra i gaudium domini tui τc̄. ¶ Secundo principaliter dico qꝫ sctūs Laurētius cōmēdatᷣ vt fortis in prelio. In quo notatᷣ eius strenuitas cum addicᷣ. victoriā acqrit. Circa qđ notādum qꝫ triplicē victoriam habuit quā verus miles christi habere debet. scꝫ mundi. carnis. τ diaboli. Primo eīn pugnauit contra mūdum viriliter. Juxta illud ps. Uiriliter agite τ ɔfortetur cor vestrum. Nam miles qui vult victoriam acquirere debet esse audax in aggrediendo. Juxta illud Ambrosij. Bellum viriliter aggressum parat victoriam. Hoc fecit sanctus Laurentius. Unde legitur qꝫ cum Ualerianꝰ tyrannus iussit euz duci ad tribunal audacter predijt nec verba nec verbera: nec mortem formidauit. Sicut apostoli Actuū. v. Ibant apostoli gaudētes τc̄. Unde dixit ad Ypolitum. Ambulemꝰ ambo pariter: quia mihi τ tibi gloria preparatur. Unde bene dicitur de eo Romanoruz iiij. Confortatus est in fide. scilicet quia mūdi tormenta vicit τ fortiter se tenuit. idō meruit benedictionem. Unde dicit Augꝰ. Beatus Laurentius mansit in Christo vsqꝫ ad acerrimā concremationez. Secundo pugnauit contra carnem. Caro enīz cōcupiscit aduersus spiritum: vt dicit apostolus. Idō miles christi debet pugnare contra carnez. Idō dicitur Gal. vi. Qui christi sunt carnem suaz crucifixerunt. Hoc fecit sanctus Laurentius. Nam contra concupiscentiam carnis pmisit corpus suuz comburi ne dominaretur in eo concupiscentia carnis. Unde legitur qꝫ Decius dixit. Afferatur lectus ferreus vt qescat in eo contumax Laurentius. Ministri eum exuerunt: τ super cratem ferream posuerūt. Unde canit ecclesia in persona sua. Adhesit anima mea post te: qa caro mea igne cremā. τc̄. Ideo dicit Richardus de sancto victore. Qui carnem suam debellauerit ipse eternaliter tutus erit. Tertio pugnauit contra diabolum. Diabolus eīn diligenter querit vt possit seducere hominez vt pereat iuxta illud pma. Petri. v. Aduersarius vester diabolus tanqꝫ leo rugiens τc̄. Sequitur. cui resistite fortes in fide. Hoc fecit miles christi Laurentius. Nam nec diabolus: nec tyrannus eius seruus poterant eum amouere a fide christi per minas tormētoꝝ. Unde legitᷣ qꝫ decius dixit ad Laurētiū. Sacrifica nūc: τ deos nostros adora. Cui Laurentius. Quis debet adorari: qui factus est: an qui fecit? Iratus Decius iussit eum scorpionibus cedi. τ oīne genus tormētorum ante ipsum ferri τ dixit. Aut sacrificabis: aut nox ista in te cum supplicijs expendetur. Quod Laurētius nō curabat. τ sic sibi non consentiendo nec idola adorando ipsuz τ dyabolum superauit. Nam dicit Gregꝰ. Aduīsariꝰ noster perfecte vincitᷣ qū mens nr̄a in malū

qđ suggerit p ꝯsensum nō inclinat. Jō dicit
sctūs Bern. Demonis ē mala suggerē nrm
est nō ꝯsentire. Nā quotiēs ei resistim⁹ toti-
ens eū supamus. R Ut ontē hec victo-
ria clarius habeat notat in eius legēda. Le
git em̄ ꝙ postꝗ pdi a mādauit Ualerian⁹
ypolito vt sctm̄ Laurētiuꝫ ad tribunal pre-
sentaret. Tunc ait Laurētius ypolito. Am-
bulem⁹ ambo simul: qꝛ mihi ꝛ tibi glīa ppa-
rat. Ad tribunal ergo ambo venerunt. ꝛ fit
iterū inqsitio de thesauris. Laurēti⁹ autē p
triduū inducias petiit. Quas Ualerian⁹ ei-
dem sub ypoliti pollicitatōe ꝯcessit. Jn h triduo
Laurētius paupes. claudos. ac cecos
collegit ꝛ eos coram Decio pntauit dicens.
Ecce isti sunt thesauri eterni q nunꝗ minuun
tur: s crescūt. hoꝝ em̄ man⁹ thesauros in ce-
lum deportauerūt. Tunc Ualerian⁹ pnte De
cio dixit. Quid variaris p multa: iam nunc
sacrifica ꝛ magicā artē depone. Cui Lauren
tius. Quis debet adorari. q factus est: an q
fecit: Jratus Deci⁹ iussit eum scorpionibus
cedi: ꝛ oīe gen⁹ tormētorum ante ipm poni
seu afferri. Quem cū sacrificare iuberet vt h
tormenta euaderet. rndit. Jnfelix has epu-
las semp optaui. Cui Decius. Si epule ista
sunt tibi similes pphanos pāde: vt tecū pa-
riter epulent. Cui Laurētius. Jam celis no
mina sua dederunt: ꝛ eoꝝ aspectib⁹ non es di
gnus. Tunc iubēte Decio iterū fustib⁹ cedit
ꝛ ardētes lamine ad eius latera apponunt.
Tunc Laurētius dixit. Dn̄e iesu xpe deus de
deo miserere mihi seruo tuo. qa accusat⁹ non
negaui nomē sctm̄ tuū. Jnterrogat⁹ te ꝯfessus
sum. Dixit ei Decius. Scio qꝛ p artē
magicam tormēta deludis: nec tamē delude
re nō volebis. Testor deos deasqꝫ: qꝛ nisi sa-
crificaueris: diusis suppliciis punieris. Tūc
iussit eum plumbatis diu cedi. Laurentius
aūt orauit dicēs. Dn̄e iesu xpe accipe spiritū
meū. Tunc audiēte decio. vox de celo insonu-
it. Adhuc multa certamina tibi debent. Tūc
Decius furore replet⁹ dixit. Uiri romani au
distis demones istū sacrilegū ꝯsolātes q nec
deos colit: nec tormēta metuit: nec iratos pn
cipes pertimescit. Jussit ergo eum iterū scor
pionibus cedi. Laurētius autē subridēs grās
deo egit. ꝛ p astantibus exorauit. L
Eadem hora miles qdā noīe Roman⁹ cre
didit: ꝛ beato Laurētio dixit. Uideo ante te
iuuenē pulcherrimū stanteꝫ ꝛ mēbra tua cū
linteo extergentem. rogo te per dominum.
ne derelinquas me. festina me baptizare. Di
xitqꝫ Decius Ualeriano. Puto quia iam per
artem magicam victi sumus. Jussit q eum
de catasta solui. ꝛ iterum in custodia recludi.
Romanus autē vrceum cum aqua afferens
ad pedes Laurētii procidit ꝛ sacrum bapti-
sma ab eo suscepit. Qđ cum Decius compe-
rit Romanū fustibus cedi iussit. Qui cum li
bere se christianū ꝯfiteretur: iussu decii decol
latus est. Eadem nocte Laurentius ad De-
cium ducitur. Cum autē Ypolitus fleret et
se christianuꝫ proclamare vellet: dixit ad eū
Laurentius. Jn interiori homine abscōde
christum. ꝛ dum clamauero audi ꝛ veni. om
nia igitur genera tormentorum ad Decium
afferuntur. Et Decius dixit ad Laurentiū.
Aut diis sacrificabis: aut nox ista in te cum
suppliciis expendet. Cui Laurentius. Mea
nox obscurum non habet: sed omnia in luce
clarescunt. Dixitqꝫ Decius. Afferatur lectus
ferreus vt requiescat in eo contumax Lau-
rentius. Ministri ergo eum exuerunt ꝛ sup
cratem ferream extenderūt. ꝛ prunis ardē-
tibus suppositis cum furcis ferreis cōpresse
runt. Dixitqꝫ Laurentius Ualeriano. Disce
miser quia carbones tui mihi refrigeriuꝫ p-
stant: tibi supplicium eternum. quia ipe do-
minus nouit ꝙ accusatus non negaui eum.
Jnterrogatus ipsum confessus sum. assat⁹
gratias ago. Et dixit hilari vultu ad Deciū.
Ecce miser assasti vnam partem gyra ꝛ ali-
am assa ꝛ manduca. Et dixit. Gratias ago
tibi domine quia ianuas tuas ingredi me-
rui. Et sic emisit spiritum. Unde dicit b Am
brosius. Fratres non enim beatus Lauren
tius breui ꝛ simplici passione perimitur. Nā
qui gladio percutitur semel moritur. Hic au
tem longa ꝛ multiplici pena cruciatur. Legi
mus beatos pueros in flammis ambulasse
penarum. Laurentius nō minore gloria est
preferendus. Nam ipse in ipso igne suppli-
cii sui non ambulauit sed discubuit. Jlli stā
tes in pena eleuatis manibus orabāt ad do
minum. Jste prostratus ī sua pena toto cor-
pore deprecabatur dominum. Decius auteꝫ
confusus in palatium Tyberii cum Ualeri-
ano iuit: relicto corpore super craticula. Ypo-
litus autem mane rapuit corpus ꝛ cū Justi
no presbytero in agro verano cōditum aro-
matib⁹ sepeliuit. Christiani autē ieiunātes
p triduū vigilias celebrauerūt cum lachry-
mis. Et sic pꝫ qlr sctūs Laurētius fuit fortis
in prelio: quia victoriam acqsiuit. Unde ipse
est de numero illoꝝ electorum de quibus ad

Hebre. xi. dicit. Fortes facti sunt in bello. ypolitus autẽ postq̃ corpus sancti Laurẽtij sepelinit venientes milites duxerunt eũ ad cesarem. Quem videns decius subridens dixit. Nunq̃d et tu magus effectus es qui corpus Laurentij abstulisti. Cui ypolit⁹. Hoc feci nõ quasi magus. sed q̃si xpianus. Tũc Decius furore repletus iussit eũ pectinib⁹ ferreis laniari. Deinde Ualerianus ypolitũ cum tota familia sua duci fecit extra portã ad occidendũ. Quos ypolitus oẽs confortauit dicens. Fratres nolite metuere. quia ego et vos vnũ deũ habemus. Iussitq; Valerianus vt in cõspectu ypoliti omnibus capita amputarent. ypoliti vero pedes ad colla indomitorum equorũ fecit ligari. et tam diu p carduos et tribulos trahi donec spm̃ exalauit circa annos dñi. cclvi. Eoꝝ autem corpora Iustinus p̃sbyter rapuit et iuxta corpus sancti Laurentij sepeliuit. Post hoc decius cum Ualeriano in currũ aureũ ascẽdit et pgunt ad amphiteatrũ vt trucident xpianos. Arreptus igit decius a demonio clamauit. O ypolite cathenis asper[is] me ducis vinctum. Ualerianus similiter clamauit. O laurenti cathenis igneis me ligatũ trahis. Et eadem hora Ualerianus expirauit. Decius autẽ domũ reuersus triduo a demonio vexatus clamauit. Adiuro te Laurenti. modicum cessa a tormẽtis. et sic mortuus ẽ M

Tertio principaliter dico q̃ Laurenti⁹ cõmendatur vt gloriosus et magnus in p̃miis in quo notatur eius felicitas cum cõcludit honorẽm. Circa qd̃ notandũ q̃ ipe est tripliciter honoratus inter ceteros martires. Primo in vigilia. solus enim int martires habet vigiliam. sed vigilie sanctoꝝ propter multas inordinationes in ieiunijs cõmutate sunt. Refert enim Iohãnes beleth q̃ oliz fuit mos q̃ in festiuitatibus sanctoꝝ hoies cum vxoribus et filiabus in ecclesiam venirent. et ibi cũ luminaribus deuotione et oratione pnoctarẽt. Sed quia multa adulteria in his fiebant statutũ fuit vt vigilie in ieiunia cõuerterentur. Nomẽ tamẽ antiquum retentũ est. quia non ieiunia: sed vigilie adhuc appellant. Unde ecclesia ordinauit q̃ hodie Laurentius in vigilia natalis sui ieiunio honorat. Unde dicit Ambro. Sanctũ est ac deo placitũ vt natale sancti Laurẽtij precipua deuotione veneremur. cuius radiantibus flãmis victrix ecclesia in hunc quoq; diem choruscat. Secundo in octaua. naz ipe solus cum Stephano habet octauã inter martyres. quod fit ad maiorem gloriã. Unde ps. In memoria eterna erit iustus. sic certe honoratur sanctus Laurenti⁹ ab ecclesia q̃ p octauã celebrat. Unde dicit Augustinus Beatũ Laurentium tota deuotiõe debem⁹ suscipere quia preciosum sanguinem suum propter deum tradidit. Tertio in eterna vita. nam ipe cum alijs martiribus in celo coronatus est. Unde psal. Posuisti in capite eius coronam etc̃. Quam coronam dat dominus illis qui viriliter pugnauerunt in hoc mundo. Iuxta illud Iacobi. i. Beatus vir qui suffert temptationem. quoniã cũ pbatus fuerit accipiet coronam vite etc̃. Hanc coronam habuit sanctus Laurentius in celo. Ideo dicitur Laurentius quasi laureã tenens. Est enim laurea corona victorie. que de lauro facta. Nam de ramis lauri olim victores coronabantur. Sic laurentius bene dicitur laureatus. Nam coronatus est corona victorie. Unde dicit Augustinus. Uere beatum corpus quod nõ a fide xpi tormentum immutauit. sed ad requiem sacra religio coronauit. Unde potest dicere illud. ij. ad Thimo. iiij. Bonum certamen certaui. cursum consummaui etc̃.

De eodem. sermo. xlvi.

D Ispsit dedit pauperibus: iusticia eius manet in seculum. psal. cxi. Diuisio et introductio vt supra. Thema. Igne me examinasti et non est inuenta in me iniquitas. psal. xvi. Notate charissimi. dicit enim Augustinus. Quod flagellum grano. id ẽ purgat granũ. lima ferro. fornax auro. hoc facit tribulatio homini iusto. Hinc est enim q̃ sanctus Laurentius quẽ deus per ignẽ probauit ac eum sic purgauit ab omnibus vitijs. Unde bene dicit. Igne me examinasti etc̃. N Est notandum q̃ est triplex ignis in isto mundo quibus deus probat electos. s. ignis auaricie. ignis luxurie. ignis superbie que maculant animam. ita q̃ non potest videre deum et iusticiam. Iuxta illud psal. Supercecidit ignis. et non viderunt solem. Unde dicitur. i. Iohannis. ij. Omne quod est in mundo aut est concupiscentia oculorum aut concupiscentia carnis. aut superbia vite Nam contra auariciam fuit misericors. cõ,

tra concupiscentias carnis fuit fortis pugil quia viriliter pugnauit contra eam. vt dixit. Mea nox obscurum nõ habet. sed omnia ĩ luce clarescunt. contra superbiam que semper erigit se fuit positus humiliter super cratem. quare meruit exaltari et honorari. Nã dicit saluator Luce. xviij. Qui se humiliat exaltabit. De istis tribus notatur etc. Legitur in libro de miraculis beate Marie virginis q quidam iudex nomine Stephanus erat rome qui munera libenter accipiẽs multorum iudicia peruertebat. Hic tres domos sancti Laurentij et vnum ortum sancte agnetis violenter abstulit et ablata iniuste possedit. Accidit autem vt moreretur. et ante iudicium dei duceretur. Quem sanctus Laurentius cernens ad eum cum nimia indignatione accedens tribus vicibus brachium eius durissime strinxit et nimio dolore cruciauit. Sancta vero agnes cum alijs virginibus in eum respicere noluit. sed faciem ab eo auertit. Tunc iudex super eum sententiam ferens dixit. Quoniã aliena subtraxit et munera accipiens veritatem vendidit: in loco ergo iude proditoris tradatur. Sanctus vero preiectus quem idem Stephanus in vita sua valde dilexit ad beatum Laurẽtium et sanctam agnetem accedens pro eo veniam precabatur. Illis vero et beata virgine pro eo intercedentibus: concessum est vt eius anima ad corpus rediret et ibidem triginta diebus penitentiam ageret. Accepit insuper a beata virgine in mandatis. vt psalmum scilicet beati immaculati singulis diebus vite sue diceret. Cumque ad corpus rediret brachium eius quod cum Laurentius strinxit ita erat liuidum et adustum ac si hoc in corpore passus esset. quod signum in eo extitit quoad vixit. Male igitur ablata restituens et penitẽtiam agens die tricesima migrauit ad dominum.

De assumptione beate Marie virginis sermo. xlvij.

Hodie magnificata est aĩa mea p̃ oĩbus diebus vite mee. Judith. xij.

Notate charissimi. dicit enim Hieroni. Hec ẽ dies in qua vsque ad thronũ celsitudinẽ intemerata virgo et mater processit atque in regni solio sublimata post xp̃m gloriosa resedit. hic enim est q virgo gloriosa Maria bene dicit. Hodie magnificata est anima mea etc.

Est notandum q Maria hodie assũpta est quadrupliciter. Primo veraciter iuxta illud. Maria virgo assumpta est ad ethereum thalamũ in quo rex regum etc. Qualiter autem assumpta est legitur. Apostolis nãque ob predicationis gratiam ad diuersas regiones mundi diuisis. tunc virgo Maria dicitur remansisse in domo posita iuxta mõtem syon. omniaque loca. scilicet locum baptismi. ieiunij. passionis. sepulture. resurrectionis. ascẽsionis. sedule deuote visitauit duodecim annis quibus filio superuixit post ascensionem. Refert enim epyphanius q maria quando christum concepit erat annorũ quattuordecim. et in quindecimo ipsum peperit et mansit cum eo. xxxiij. annis. et post mortem christi. xij. annis superuixit. et sic sexagenaria est assumpta. Die igitur quadam dum cor virginis in desiderium filij vehemẽter estuans in exteriorem abundantiam lachrymarum excitatur. tũc angelus cum multo lumine ei astitit et reuerẽter vt matrem domini sui salutauit. Aue inquit benedicta. Ecce ramũ palme de paradiso ad te dominam meam attuli. quẽ ante feretrũ portare iubebis cum die tertia a corpore assumeris. Nã filius tuus te venerandam matrẽ expectat. Cui maria rñdit. Si inueni gratiam in oculis tuis obsecro nomen tuum reuelare mihi digneris. et peto vt filij et fratres mei apostoli ad me cõgregẽt vt eos añ q moriar corporalibus oculis videã. et ipsis p̃sentibus spm̃ deo reddã. Rogo etiã vt aĩa mea de corpe exiens nullũ spm̃ teterrimũ videat. nullaque potestas sathane mihi occurrat. Cui ãgelus. O dña cur scire desideras nomẽ meũ quod magnũ et admirabile ẽ. Ecce oẽs apli hodie ad te cõgregabunt. q tibi exhibebũt nobiles exequias funeris. et in eorum conspectu spm̃ exalabis. Malignos aũt spũs cur videre metuis cum caput eius omnino cõtriueris. Fiat tamẽ voluntas tua vt ipos nõ videas. His dictis angelus cum multo lumine celos ascẽdit. palma aũt illa nimia claritate splendebat. Nam folia eius vt stella matutina fulgebãt. Factum est autem dum Johãnes in epheso predicaret repente nubes cãdida eum suscepit et ante ianuã Marie collocauit. qui introiuit. et reuerenter virgo virginem salutauit. Quem virgo Maria aspiciens pre gaudio lachrymas effudit

Et dixit illi Johannes esto memor verborum magistri tui quibus me tibi in matrem: ⁊ te mihi in filium commendauit. Ecce a domino sum vocata: ⁊ debitum humane conditionis exoluo. Ideo corpus meum tibi cura sollicita commendo. Audiui enim iudeos inijsse consilium dicentes. Expectemus viri fratres quousque illa que Jesum portauit subeat mortem ⁊ corpus eius continuo recipiemus. ⁊ in igne comburemus. Et cum corpus meum ad sepulchrum duxeritis facies hanc palmam deferri ante feretrum. Dixitque Johannes. vtinam hic essent omnes apostoli fratres mei: vt decentes exequias tibi facere possemus. Hec illo dicente omnes apostoli de locis in quibus predicabant a nubibus rapiuntur: ⁊ ante ostium Marie collocantur. Qui se videntes ibi insimul mirabantur dicentes. Que nam causa est propter quam nos dominus in simul congregauit. Johannes autem ad eos exijt: ⁊ Mariam de corpore recessuram eis dixit. ⁊ ait. Videte fratres cum obierit ne aliquis eam defleat: ne hoc videns populus conturbetur ⁊ dicat. ecce quomodo isti timent mortem: qui tamen alijs predicant resurrectionem. Dionysius discipulus sancti Pauli in libro de diuinis nominibus hoc idem assignat scilicet apostolos in morte Marie conuenisse ⁊ interfuisse: ac vnumquemque in laudem christi ⁊ virginis sermonem fecisse. ¶

Cum ergo beata virgo Maria omnes apostolos congregatos vidisset dominum benedixit. ⁊ in medio eorum consedit. Circa horam tertiam vero noctis venit iesus cum ordinibus angelorum: ⁊ choris omnium electorum ⁊ inchoauit dicens. Veni electa mea veni sponsa mea. veni corona ⁊c. At illa dixit illud ps. Paratum cor meum domine: paratum cor meum: ecce venio. ⁊ sic anima marie de corpore egreditur sine omni mortis dolore. dixitque dominus apostolis. Corpus matris mee deferte in vallem Josaphat ⁊ in monumento nouo quod ibidem inuenietis illud recondite. ⁊ me ibidem triduo expectate donec ad vos redeam. Et sic duxit christus animam Marie cum magno exercitu angelorum ⁊ sanctorum ad celum. Tunc apostoli clamitant post eam dicentes. O domina virgo prudentissima quo progrederis esto memor nostri. Tunc ad concentum ascendentium cetus qui remanserant admirati statim obuiam processerunt ⁊ videntes regem suum animam Marie in proprijs vlnis baiulantem. ⁊ illam super eum innixam: obstupefacti clamare ceperunt dicentes. Que est ista que ascendit de deserto delicijs affluens innixa super dilectum suum. Quibus concomitantes responderunt. Ista est speciosa inter filias hierusalem: que a dextris dei in throno glorie debet collocari. Apostoli autem tulerunt corpus eius: ⁊ super feretrum posuerunt. Dixitque Johannes Petro Petre hanc palmam ante feretrum portabis. quia dominus te nobis pretulit. ⁊ principem ⁊ pastorem ouium suarum ordinauit. Cui petrus ait. Hanc potius conuenit te portare: qui virgo electus es a domino. ⁊ dignum est vt palmam virginis virgo ferat. Tu super pectus domini recumbere meruisti. ⁊ exinde sapientie ac gratie plus ceteris fluenta potasti. Et iustum videtur vt qui a filio recepisti plus muneris. impendas virgini plus honoris. tu ergo portare debes hanc palmam. ego autem portabo feretrum. Et Paulus ait. Et ego qui sum minimus omnium vestrum portabo tecum. Eleuantes igitur Petrus ⁊ Paulus feretrum: Petrus incepit cantare. In exitu israel de egypto domus iacob ⁊c. Ceteri autem apostoli dulciter prosequuntur. Dominus autem feretrum ⁊ apostolos nube protexit. ita quod ipsi non videbantur: sed tantum voces eorum audiebantur. Affuerunt ⁊ angeli cum apostolis concinentes: ⁊ totam terram sonitu mire suauitatis replentes. Excitati omnes ad tam dulcem melodiam de ciuitate velocius exeunt: ⁊ quidnam esset diligenter sciscitantur. Tunc dictum fuit eis quod discipuli Jesu portarent Mariam mortuam. Tunc omnes ad arma concurrunt ⁊ dixerunt. Venite: discipulos omnes occidamus ac corpus illud quod seductorem portauit comburamus. ⁊ sic princeps sacerdotum misit manus ad feretrum volens euertere. tunc manus eius ambe subito aruerunt ⁊ feretro adheserunt ⁊ nimis cruciabatur. Reliquus autem populus ab angelis qui erant in nubibus cecitate percussus est. Princeps autem sacerdotum clamauit dicens. Sancte Petre in hac pena ne despicias me: ⁊ sis memor quod ego te excusaui ancilla ostiaria te accusante. ora ergo dominum pro me. Cui Petrus. Si in dominum iesum christum ⁊ in hanc que ipsum genuit credideris continuo liberaberis. Qui respondit. Credo in eum: tunc fuit liberatus. Deinde dederunt sibi palmam vt tangeret populum ab angelis cecitate percussum. vt si quis crederet ⁊ penitere vellet quod illi saluaretur. Qui vero permanserunt in incredulitate tam in cecitate cordis quam corpo-

ris sunt mortui. Perueniẽtes ꝗ̃ apl'i ad locum quẽ dixerat illis Jesus ibidem inuenerũt monumẽtum nouũ ꝛ posuerũt corp' virginis ĩ eo cum magna deuotõe. Et sic pꝫ ꝗ̃liꝛ ꝟgo glo'sa hodie veraciter est assumpta. q̃re bñ dicit. Hodie magnificata ẽ ꝛc. Q

Secũdo dico ꝙ Maria est assumpta integraliter. s. in corpe ꝛ anima. sic pie credit ecclesia. Qđ q̃dem multi sctõꝝ nõ solũ crediderũt: ꝗ etiam hoc pbãt aptis rõnib'. Bern. em̃ talem ponit rõnem ꝛ pbatiõem dicẽs. Deus corpa sctõꝝ gl'iose sublimauit. vtputa Petri ꝛ alioꝝ sctõꝝ quoꝝ corpa hic venerãtur: ꝛ ad ipa q̃si totus mũdus ꝑperat. Si igitur corpus Marie sup terram eẽ dicat. cuꝫ nec deuota visitatõe frequẽtet fideliũ. nec eidem locus deputet honoris videbit xp̃us honorẽ materni corpis ɔtempsisse cum tamẽ super terrã alioꝝ sctõrum corpa sic honorẽtur. Item pbãt aliq̃ in hijs q̃ cum christo surrexerũt iam ꝑpetuã resurrectiõem eẽ cõpletã. Reqre cathedra Petri. ergo videt ꝙ etiã in ꝟgine sit completa. Itẽ credũt nõnulli Johãnem custodẽ ꝟginis in gl'ificata carne gaudẽ cũ xp̃o: nec nos de Maria ambigim'. Legim' em̃ ꝺ Johe euãgelista eius ministro. Reqre ĩ legẽda. Vñ legit ĩ legẽda. ꝙ xp̃s dixit discipulis. corp' m̃ris mee ĩ vallem Josaphat deferte ꝛ ĩ monumento nouo qđ ibi inuenietis recõdite. ꝛ me ibidẽ triduo expectate donec ad vos redeã. qđ fecerũt. Vñ die tertia circa horã tertiam subito venit dñs iesus cum multitudine angeloꝝ. ꝛ salutatis apl'is corp' m̃ris sue resuscitauit: ꝛ resuscitatũ sicut decuit osculabat. Deinde osculatus est apl'os dicẽs. Pacẽ meã do vobis ꝛc. Quo facto ɔueniẽtibus ãgel' dñs iesus cum m̃re in celum receptus ẽ. Apl'i ꝟo ĩuẽti sunt vnusquisq; ĩ sorte sue ꝑdicatiõis. Vestimẽta aũt ipius ad ɔsolatiõem fideliũ dicũtur in tumulo remãsisse. In reuelatõibus sctẽ Elizabeth legit. dũ ipa Elizabeth q̃dã vice ĩ spũ rapta esset. vidit in loco valde remoto q̃ddã sepulchrũ magno lumine circũfulsum. ꝛ quasi speciẽ mulieris in eo ꝛ circũstabat multitudo angeloꝝ. ꝛ post pusillũ de sepulchro erecta est ꝛ in sublime cũ illa multitudine astãtiũ eleuata. Et ecce in eius occursum vir q̃dã de celis admirabilis ꝛ gl'iosus aduenit portãs in dextera vexillũ crucis ꝛ cum infinita multitudie angeloꝝ. sicq; eã alacriter suscipiẽs cum magno ɔcẽtu eã in celos deduxerũt. Post modicum tpis Elizabeth angelũ cũ quo sepe loq̃batur de predicta visione interrogauit. Qui ait. Ostensum em̃ est tibi ĩ predicta visione ꝙ taꝫ in carne ꝙ etiã in spũ dñs nostra Maria in celum ẽ assumpta. Tertio dico ꝙ Maria assumpta est honorabiliter ꝛ letãter. q; ab omib' angelis est suscepta ꝛ in celum deducta. Reqre in seq̃ti sermõe. Quarto dico ꝙ assumpta ẽ excellẽter. q; sup om̃es choros angelorum est exaltata. Reqre in seq̃ntibus.

De eadem. Sermo. xlviij.

Maria optimã parteꝫ elegit. Luce. x. Notate charissimi. dicit sctũs Ans. in lib. de conceptu virginali. O dñs nil tibi equale. nihil cõparabile. Om̃e em̃ qđ est: aut supra te est: aut infra te ẽ. ꝗ sic esse sup om̃es creaturas est optima pars hominũ electoꝝ. quam hodie elegit maria. q̃re bñ ꝺr. Maria optimã ptem ele. ꝛc. Est notãdũ ꝙ Maria ꝟgo tripliciter elegit optimã partẽ int' om̃es electos. Primo quãtum ad integritatẽ siue ꝑfectiõem. Secũdo quãtũ ad modũ. Tertio q̃ntum ad dignitatẽ siue locuꝫ. Dico pmo ꝙ Maria optimã partẽ elegit inter om̃es electos q̃ntum ad perfectiõem. q; est in corpore ꝛ aĩa gl'ificata. R Circa qđ notandum ꝙ triplex est gloria quã deus dat sanctis suis. Prima est ꝙ glorificat corpa sctõꝝ in terris vt venerẽtur ab om̃ibus fidelibus. sicut glorificauit corpa sctõrum scꝫ Petri ꝛ pauli ꝛ alioꝝ ĩ mũdo vt venerẽtur. Magis em̃ venerant' ossa scti Petri vel alteri' scti ꝙ ossa Alexãdri magni. Quis em̃ nõ oscularet pedes eoꝝ q̃rum pedes dñs noster ihũs xp̃us est osculat' q̃n eos lauit suis sctis manibus in cena ꝛ cum hoc dãs nob exẽplum ꝙ nos etiã veneremur sctõs cum dixit. Johis. xiij. Exẽplum em̃ dedi vob vt quẽadmodũ ꝛc. Nõne est magn' honor ꝙ eos sic honorant Et etiã ꝙ ossa eoꝝ redolent ꝛ sunt magne ꝟtutis ad faciẽdũ mirabilia vt patet multiplicit'. Et ꝙ ossa regũ ꝛ pncipũ fetẽt ꝛ sunt nullius ꝟtutis. Vñ ex instinctu spũsscti dic Sapiens Eccl. xliiij. Corpa eoꝝ in pace sepulta sunt. ꝛ noĩa eoꝝ. i. aĩe viuet in seculuꝫ seculi ꝛc. Et si placet q̃re corpa sctõꝝ debeãt honorari. Reqre oĩm sctõrum. Et hec est ps pma. Secũda ps est ꝙ gl'ificat aĩas eorum in celis. Vñ dixit Luc. x. Gaudete ꝙ nomina vestra. i. aĩe scpta sunt in celis. i. in libro vite

Un̄ Aug⁹. Oēs regnaturos deus scribit. ⁊ hos ꝯtinet liber vite. Un̄ dictū ē Johāni vt hr̄ Apoc̄. ij. Uincēti dabo māna abscōditū ⁊ nomē nouū sc̄ptū qd̄ nēo scit nisi q̄ accipit ⁊ sic glificat eos ī celo cuꝫ sic scribunt̄ ad librū vite. Et hec est ps melior. Tertia pars est q̄ glificat electos q̄ptū ad vtrūqꝫ scꝫ corpus ⁊ aīam. qd̄ erit in btā resurrectiōe quādo corp⁹ ⁊ aīa simul glificabunt̄. Nā vt dic̄ mḡr li. iiij. dist. xliiij. Corpa sctōꝝ refulgent fulgida sicut sol. Un̄ dixit xp̄us Math. xiij. Tūc fulgebūt iusti sicut sol in regno patris eoꝝ. Qd̄ bn̄ cognoscēs Joh. in ap̄lisctō dicit Apoc̄. vi. Date sꝫ eis singule stole albe. glo. id est dotes corpis ⁊ aīe. Et hec est ps optima quā hodie elegit ⁊ recepit Maria. Ipa enī cū corpe ⁊ aīa est assumpta. qd̄ pie creditur. ¶ Qd̄ hoc verū sit ōndit̄ ⁊ pbat̄. Primo ōndit̄ p̄ p̄ceptū morale ⁊ diuinum. Scribit̄ enī Exo. xx. Honora p̄rem ⁊ matrē tu. Cū igit̄ xp̄s nō venit soluē legē s adiplē vt dr̄ Mat. v. Ergo videt̄ q̄ merito honorauit m̄rem suā ī corpe ⁊ aīa. S forte dicis. Nūquid satꝫ honorat letificādo ei⁹ aīam. Rn̄. q̄ nō. Cui⁹ rō est. Nā sicut s̄m naturā quā accepit a patre honorat p̄rem sicut dr̄ Jo. viij. Ego honorifico p̄rem meū. s. honore. dilectione. ⁊ oīmi reuerērtia qua maior esse nō pōt. sic s̄m naturā quā accepit a matre ei de⁹ nō negabit honorē. Secūdo ōndit̄ p̄ p̄ceptum iudiciale siue sc̄ptū. In iure enī sc̄ptū ē. Qd̄ semel deo dedicatū ē ad hūanos vsus reformari nō dꝫ. Sed sp̄usscūs sctificauit beatā v̄ginē vt esset p̄ oīnibus creaturis tēplum ⁊ habitatio filij dei. Juxta illud Luc̄. i. Spiritusscūs supueniet in te. ïō corp⁹ ei⁹ nō debebat dari terre vel v̄mibus. pꝫ hoc etiā p̄ exēplum. Uidem⁹ enī q̄ fons eodē tramite aquā dulcē ⁊ amarā nō emittit. sic etiā non decuit q̄ eadē carne nasceret̄ fili⁹ dei s̄m humanitatē ⁊ v̄micul⁹. eādē māmillā sugeret filius dei ⁊ roderet v̄micul⁹. Un̄ dic̄ Chrys. q̄ ps cum deo ⁊ ps cū v̄me sit nō credo. vn̄ pulchre loq̄tur Aug⁹. in ser. de assumptione. A maledictōe eue excipit̄ Maria. cui dictū est. In dolore paries filios tuos. Ista dūm in leticia parturiuit. ergo similiter a maledictiōe Eue debet excipi. cui dr̄: puluis es ⁊ in puluerē reuerteris. Ergo Maria incinerari nō debuit. Caro xp̄i est caro matris. Unde sicut caro xp̄i nō vidit corruptōnem: sic nec caro v̄ginis. Et subdit Aug⁹. Ubi posuit rex filius tuus qd̄ ex te sumpsit: ibi posuit te regināꝫ ex qua sumpsit. nec fas est te esse alibi q̄ vbi est qd̄ a te genitum est. Hec ille. Tertio ostenditur per legem imperialē. Dicit enim lex imperatoris q̄ eodē p̄uilegio gaudet imperator ⁊ imperatrix. cum g̃ xp̄s imperator h̄ p̄uilegium habuit q̄ eius corpus nō fuit incineratū: seq̄tur merito q̄ beata Maria imperatrix celestꝭ curie in suo v̄ginali corpore nō sit incinerata s glificata. Patet etiāꝫ ex hoc. Legimus enī de Johāne euāgelista ei⁹ ministro q̄ eius sepulchrū fuit inuētum vacuū corpe. ⁊ per hāc rōnem pbat Aug⁹. Johānē glificatum in corpore ⁊ aīa. Unde dic̄ de eo. Hic gratia resurrectiōis ablatus ē. nā ꝯstat sepulchrū nec inuenire sepultū. Si ergo xp̄s hoc fecit discipulo. qd̄ tūc facit d̄ matre per quā facta est reparatio. Si hoc fecit Johāni rōne ꝯtinētie. q̄ vt dicit Hierony. tā a dolore mortis extrane⁹ q̄ a corruptōe carnis noscit̄ alienus. qd̄ tūc facit de matre exēplari totius v̄ginalis pudicicie. Si hoc fecit Johāni rōne precipue dilectiōis. quid facit tūc de m̄re quā ita intime dilexit vt plus de ea doleret in cruce passiōe q̄ de cruce supplicio. Et sic vult Aug⁹. q̄ sit in corpe ⁊ anima assumpta. Unde dicit thronū dei tabernaculum xp̄i dignū est ibi esse vbi filius. Dign⁹ est tam preciosum thesaurum in celo seruari q̄ in terra. Unde glificatio corpis ⁊ anime Marie bn̄ figurat̄ nobis in illa muliere de qua dicit Johēs Apoc̄. xij. Date sunt mulieri due ale aq̄le magne vt volaret in locuꝫ suū. Per alas illas intelligit̄ glificatio corporis ⁊ anime q̄ date sunt Marie vt sic ascēderet in locū suū. Alijs enī sctis dat̄ vna ala. id est glificatio anime ⁊ corpora eoꝝ adhuc remanēt in terra. s Maria cum duab⁹ alis ad modum aq̄le alte volans volauit in celū id est in corpe ⁊ anima. Un̄ dicit Aug⁹. ī sermone. Letare Maria leticia ienarrabili. q̄a glificata in corpe ⁊ anima: in filio ⁊ cuꝫ filio ⁊ per filiū. nec seq̄ debet corruptiōis erumna quā nulla secuta ē pariēdo filiuꝫ integritatꝭ corruptio vt sit semp̄ incorrupta quā tanta perfudit gratia. ⁊ sit integra viuens que p̄fectam ⁊ integram vitam omnium genuit. sit apud illum. d̄ qua aliter sentire nō audeo aliud dicere nō presumo. Hec ille. Et sic patet p̄mū quō Maria optimā partē elegit.

¶ Secūdo p̄ncipal'r dico q̄ Maria optimā partem elegit inter oēs sctōs quātuꝫ ad modū. Ipsa enī hodie cū magna leticia ⁊ honore assumpta ⁊ suscepta est in celum.

Unde notandum q̃ modus quo electi assumũtur est triplex. Primo enĩ aliqui assumũtur p̃ vnum angelum ⁊ deducunt̃ in celum. Unde dicitur Exodi.xxiij. Ecce ego mitto angelum meum qui precedat te ⁊ custodiat in via ⁊ introducat in locum quem paraui. scilicet celuz. Unde de isto loco dicit christus discipulis suis. Uado parare vobis locũ vt vbi ego sum ⁊ vos sitis. Et hec est pars bona. Secundo aliqui assumũtur a multis angelis. ⁊ hoc notatur Luc.xvi. vbi dicitur. Factum est autẽ vt moreret̃ mendicus ⁊ portaretur ab angelis in sinuz abrae. Sic plures sancti assumpti sunt. vt patet in eoꝝ legendis. Et hec est pars melior. Tertio assumũtur aliqui ab omĩbus angelis. Qđ factum ẽ in Maria. Unde sctũs Gerbard⁹ episcopus ⁊ martyr in suis omelijs dicit. Hodie celi letãter btãm Mariã ṽginẽ susceperũt. angeli gaudẽdo. archãgeli iubilando. throni exultando. dñationes psallẽdo. p̃ncipat⁹ armonizando. potestates cytharizando ⁊c̃. Et sic eam ad superna diuine maiestatꝭ deducẽdo. Unde dicit Hieroñ. in s̃mone de assumptione. Quis illud cogitare sufficiat: q̃ gloriose hodie regina mũdi p̃cesserit. q̃to deuotiõis affectu tota multitudo celestiũ legionũ i ei⁹ occursum prodierit. quantis canticꝭ ad thronuz sit deducta. q̃ placito vultu: q̃ serena facie. q̃ amicabiliter diuinis amplexib⁹ a filio sit suscepta ⁊ sup̃ oẽm creaturam exaltata. Hoc pulchre figuratũ est.ij. Reg.vi. Ubi dr̃ q̃ rex Dauid congregauit omẽs electos ex israel. surrexitq̃z ⁊ abijt ⁊ vniuersus popul⁹ vt adducerẽt arcã dei sedentis super cherubin. Cumq̃z tulissent eam dixit Dauid. Reducam arcam cum benedictione in domũ meam. Et Dauid ⁊ omnis domus israel ducebant arcam dñi in iubilo ⁊ clangore. i. sono buccine. ⁊ introduxerũt arcam domini in ciuitatem Dauid: ⁊ posuerũt eam in loco suo ĩ medio tabernaculi. Moraliter per arcã ĩtelligit̃ Maria in q̃ fuit mãna panis angeloꝝ filius dei. Uirga aaron. i. sine semine genuit. vrna aurea. i. dilectio dei. Per Dauid qui interp̃tatur visu delectabilis ⁊ pulcher facie ĩtelligit̃ xp̃s qui est ita pulcher q̃ angeli desiderant in eum p̃spicere. Iste rex 9gregauit omẽs electos celestis patrie ⁊c̃. Unde dicit Hiero. vt s̃. Hodierna die credẽdũ est militiam celoꝝ festiuãter dei genitrici obuiam venisse ⁊ eam ingenti lumine circumfulsisse. ⁊ vsq̃z ad thronũ cum laudibus ⁊ canticis spiritualibus p̃duxisse. Creditur quoq̃z q̃ ipse saluator per se festiuus occurrerit ⁊ cũ gaudio eam in throno secũ collocauit. Alias q̃modo impleσσet qđ ipse in lege mandauit. Honora p̃rem tuum ⁊c̃. Hec ille. Unde hoc bñ 9gnouit in sp̃ũsctõ cum querit Sapiens Cant.viij. Que est ista que ascendit de deserto delitijs af. innixa super dilectum suũ: Et hec bene ẽ pars optima. ¶ Tertio p̃ncipaliter dico q̃ Maria optimã partẽ elegit inter omẽs electos quãtum ad exaltationem. Ipsa enĩ hodie est super omnes choros angeloꝝ exaltata. Est notandum q̃ electi tripliciter exaltãtur s̃m tres hierarchias Nam vt dicit mgr̃ libro.ij. dist.i.ix. ⁊ allegat btm̃ Dyoñ. dicens q̃ tres hierarchie sunt. s. infima. media. ⁊ suprema. ad quas omẽs electi exaltãtur s̃m merita sua. Dicitur autez hierarchia vt dicit Alanus sacer p̃ncipatus Unde aliqui p̃mo exaltantur ad infimaz. q̃ hierarchia habet tres choros angeloꝝ. In p̃mo sunt angeli. In secũdo archangeli. In tertio virtutes. Ad illos tres choros infime hierarchie locantur aliqui electi s̃m merita sua. vt ostendit Greg⁹. Require in sermone ascensionis X. Et hec est pars bona. Secũdo dico q̃ aliqui exaltant̃ ad mediã hierarchiam que similiter habet tres choros. In p̃mo sunt potestates. In secundo p̃ncipat⁹. In tertio dominationes. Ad illos tres choros medie hierarchie locantur aliqui electi s̃m maiora merita. vt patet per Gregorium vt supra. Et hec pars melior. Tertio dico q̃ aliqui exaltantur ad supremã hierarchiam que etiam habet tres choros. In p̃mo sunt throni. In secundo sunt cherubin. In tertio seraphin. Ad illos choros locantur aliq̃ electi s̃m maxima merita sua. vt dicit Grego. vbi supra. Et hec est pars optima. Sz quid dicitur de Maria. Certe ipsa super oẽs choros est exaltata. Nã ipsa omnes choros trãscẽdit ⁊c̃. Et si placet qualiter per singulos choros ascenderit ⁊ angelis de suis perfectionibus communicauerit. Require in sequẽti sermone. Unde canit ecclesia. Exaltata es sancta dei genitrix super choros angelorum ⁊c̃. Quapropter ipsa bñ spiritualiter ẽ Hester que p̃ omnib⁹ electa est vt regnaret in regno regis assueri. vt dicitur Hester.ij. Q erat formosa valde ⁊ incredibili pulchritudine omnium oculis gratiosa. Ducta est itaq̃z ad cubiculum regis Assueri ⁊ adamauit eam rex plus q̃ omnes mulieres. ⁊ posuit

dyadema regni in capite eius ⁊ fecit eam
regnare. Moralit᷑ ꝑ hester intelligit᷑ maria
q̃ hester interp̃tat᷑ eleuata. q᷑ Maria ĩ re-
gno celestis patrie ⁊ celestis regis ẽ eleua-
ta ⁊ regnat. Per regẽ assuer᷑ intelligit᷑ xp̃s
Nã assuerus interp̃tat᷑ beatitudo. In q̃ be-
atitudiẽ fecit xp̃s mariã m̃rem suam regre
Et iõ dicit Ans. in li. de cõceptu ṽginali. O
peccator gaude ⁊ exulta. Nõ est eñ vñ despe
res. nõ ẽ vñ formides. soror eñ nr̃a regnat
sup celum ⁊ terram in secula seculorũ. Un-
de iste honor exaltatiõis matris xp̃i eterni
regis bene figurat᷑ nobis. iij. Re. ij. in bersa-
bee matre regis salomonis. de qua d᷑ ꝙ cũ
ingressa fuisset ad regem salomonem surre
xit in occursum eius. ⁊ sedit sup thronũ suũ
in palatio suo. ⁊ iussit poni matri sue thro-
num iuxta suum. Moralit᷑ ꝑ bersabee ma-
trem regis salomonis intelligit᷑ maria m̃r
dñi nr̃i ihũ xp̃i eterni regis. q̃ bñ intelligit᷑
ꝑ salomonẽ q̃ interp̃tat᷑ pacific᷒. Ille ver᷒
n̄r rex salomon hodie ascendente m̃re sua
maria surrexit ĩ ei᷒ occursũ ⁊ recepit eã le-
tanter ⁊ posuit eam iuxta thronuꝫ suũ. Qð
bene cognoscens dauid in sp̃ũscto dicit. A-
stitit regina a dex. tu. in vest. deau. circũ. vari-
etate. Et que est illa regina ꝯgnita in spi-
ritu ⁊ a sp̃ũsãcto ostensa nisi virgo Maria
Nullã eñ creaturam dignũ fuit ita exalta
ri sicut mariã. Unde dicit ans. O maria tu
eñ magna feminarũ. regina angelorꝝ. dña
mũdi. Sol est maior terra octies. sic maria
excedit omneꝫ creaturã. q᷑ sup oẽs choros
angelorꝝ exaltata. Sequitur ꝙ ostensa est ĩ
vestitu deaurato circũdata varietate. Sic
maria vestita est omni virtute decore ⁊ glo
ria oĩm electorꝝ. vñ Eccle. xliiij. In firmamẽ
to celi resplendens gloriosa species celi et
gloria stellarũ. i. electorꝝ. Unde ipsa est illa
mulier que ostẽsa ẽ Johãni in spũ. de q̃ dic̃
Apoca. xij. Signũ magnũ apparuit in celo
mulier amicta sole ⁊ luna sub pedibus eius
⁊ in capite corona duodecim stellarũ. i. ꝑfe
ctiones oĩm electorꝝ. Et Cañ. vi. d᷑. Que ẽ
ista que ꝓgredit᷑ quasi aurora cõsurgens.
⁊c̃. Certe nulla alia nisi maria. Uñ ans. O
tu bñdicta inter mulieres que angelos vi-
cis puritate. ⁊ sanctos superas sanctitate.
quapropter laudat᷑ e᷒ualit᷑. ꝑ illud Judith
xv. a tota trinitate. Tu gloria hierusalem.
id est celestis patrie. tu leticia israel. i. ãge-
lorꝝ. tu honorificentia populi mei. i. omniuꝫ
electorum. Et hec est pars optima quã ele-
git Maria. ⁊c. ⁊c̃.

De eadem. sermo. xlix.

In israel heredita-
re ⁊ in electis meis mitte ra-
dices. Eccle. xxiiij. Nõte kmi
dicit eñ Richa. de sancto victore ꝙ nihil a
throno dei muneris defluit quod per man᷒
Marie nõ trãsierit. Hinc est eñ ꝙ sapiẽs
in sp̃ũsancto hoc cognoscens dicit in porso-
na dei ad Mariã. In israel hereditare. i. in
eterna vita. ⁊ mitte radices. id est tuas ṽ-
tutes ⁊ ꝑfectiones: in electis meis. q̃ oẽs
eternaliter debent congaudere de affluen-
tia omnium bonorum tuorum. ※ Est
notandum ꝙ virgo maria hodie in sua as-
sumptõe ꝑcurrendo transcendit nouẽ cho
ros ãgelorꝝ. ⁊ in quolibet choro cõmunica-
uit angelis de suis virtutibus ⁊ ꝑfectiõib᷒
quod bene cognoscens sapiens ex instinctu
spiritussancti dicit in persona ṽginis de ea-
dem exaltatione ac perfectiõe ⁊ ṽtutũ cõ-
municatiõe. In omnibus requiem q̃siui: ⁊ ĩ
hereditate dñi morabor. Tunc precepit ⁊
dixit mihi creator omniuꝫ: ⁊ qui creauit me
requieuit in tabernaculo meo. Et dixit mi
hi. In iacob inhabita. ⁊ in israel heredita-
re. ⁊ in electis meis mitte radices. Sequi-
tur. Quasi cedrus exaltata sum in libano ⁊
quasi cipressus in monte syon. q̃si pal. exal.
sum in cades. ⁊ quasi plantatio rose in hie-
richo. quasi oliua speciosa in campis. Seq̃-
tur. in plateis. i. in choris angelorum. sicut
cinnamomum ⁊ balsamũ aromatizãs odo-
rem dedi. quasi mirrha electa dedi suauita
tem odoris. Et quasi storax ⁊ galban᷒ ⁊ vn
gula ⁊ gutta. ⁊ quasi libanus non incisus
vaporaui habitationem meam. ⁊ quasi bal
samum non mixtum odor meus. Ecce quo
modo sapiens in spiritusancto cognouit ex
altationem Marie ⁊ communicationeꝫ ꝑ
fectionum suarum partitam angelis ⁊c̃.
Uñ primo cũ ascendit chorꝝ angelorũ. tũc
angeli receperunt magnum gaudiũ. q᷑ vi-
derũt ꝙ numerus eorꝝ augmentabat᷑. Naꝫ
vt dicit xp̃s Lu. xv. Gaudiũ est angelis dei
sup ⁊c̃. Et si hoc fit ꝓpter peccatorem. q̃d
tũc factum est ꝓpter Mariam que caruit
omni peccato. ⁊ que fuit pulcherrima crea
tura. absq̃ dubio. tanto maius gaudium
quãto maria fuit sanctior ⁊ pulchrior. Uñ
ꝓ gaudio ṽ eius pulchritudine ãmirati sũt

τ bñ dixerūt q̄ð sapiēs in sp̄ūsctō cognouit dicens. Can̄. vi. in psona angelor. Que est ista que pgredit̄ sicut aurora cōsurgēs. pulchra vt luna. electa vt sol. Hoc q̄nē fecerūt pp̄ter pulchritudinē τ pfectionē quā viderunt in ea. Nā ip̄. habuit pfectōes τ pprietates oīm angelor in se. Est eñ pfectio ppietas τ officiū angelor in īfimo choro sp̄ hoibus mīstrare vt dicit Dyo. de celesti hierar. Certe hoc pfecte habuit in se maria. ipsa enim ministrat hoibus īpetrādo τ dādo grām dei. Unde dicit Bern̄. Intuemini q̄nto eam dñs honorare voluit q̄ plenitudinē tot⁹ boni posuit in mariā vt p eā quicq̄d in nobis est grē τ salutis ab ea nouerim⁹ redūdare. τ iō dicit. Eusebius in ser. Nullo tēpore aut momēto sic vixisti vt aliquū expers fueris grē τ auxilij matris xp̄i. Cum igit̄ angeli h̄ viderūt τ in ea cognouerūt bñ poterant dicere. O dña pp̄ter pulchritudinē τ officium in q̄bus nobis silis es. immo excellis: digna es manere nobiscū. quia pfecte in te habes ppriū τ officiū nrm̄. τ gaudiū nrm̄ augmentat̄ de tua p̄ntia. iō ne deseras nos vt altius ascēdas. R̄ndit maria. vt bene elicit̄ ex p̄dictis. Non vos desero. sed sicut cinnamomum inter vos maneo sicut p̄dictum ē. Ju pla. sicut cin. τc. τ ad dilectū filiū altr⁹ ascendo. ⁋ Et sic secundo ascendit ad chor archangelor. Qui similiter receperunt magnum gaudiū τ cum vidissent eam pulchriorem τ pfectiorē dixerūt. Que est ista q̄ pgredit̄ τc. Q̄ð autē fuit pulchrior τ dignior eis ostēditur. Nam archāgelor officium τ pprietas est s̄m Dyoni. q̄ maiora nunciāt d̄ fide. vt de natiuitate xp̄i pphetias reuelare. Uirgo autē nō solum sciuit sed in eo oīa de facto cōpleta sunt. quia ip̄a cōcepit τ peperit illū de q̄ oīa pphetata v̄ificata sūt. Un̄ Luce. i. dixit Elizabeth Beata que credidisti τc. scz que angelus dixit Luce. i. Ecce cōcipies τ paries filium τc. Un̄ dicit Bernar. Inuenisti grām quā ante nemo īuenire potuit. scz grām apud deum. que grā est pax inter deum τ hoīem. τ destructio mortis τ repatio vite. Cum aūt archāgeli hoc viderunt bene poterant dicere. O dña digna es nobiscum manere quia videm⁹ τ cognoscimus in te dei secreta eē 9pleta. ideo ne deseras nos vt altius ascendas. Nam etiā gaudiū nrm̄ de tua p̄ntia augmentat̄. Respondit maria Nō vos desero: sed sicut balsamum aromatisans vobiscū maneo τ altius ad filiū ascendo. Et sic tertio ascendit ad chor virtutum q̄ similiter receperūt magnum gaudiū. qui cum vidissent eā pulchriorē τ potētiorem ip̄is dixerūt. Que est ista τc. Quod autem fuit pulchrior τ potētior patet. Nam eorū officiū s̄m Dyoni. est miracula facere. Uirgo aūt non solum fecit miracula sed p eam inaudita et cōtra naturam p diuinā potētiam facta sunt. Nam ip̄a est illa v̄go de qua Esa. vij. d̄r. Ecce v̄go cōcipiet τ pariet filiū quod fuit et ē maius mirū q̄ð vnq̄ fctm̄ ē. Unde Bern̄. in sermōe de annunciatione virginis. O dña q̄ familiaris facta es deo. q̄ intima. q̄ pxima. τ quātam gratiam inuenisti apud deum. grām plenā τ grām singularem. Nam tuo amore inflammatus vt d̄ celesti sede descēderet in hāc vallē miserie vt te acciperet in matrē τ totū tempus quo hic sustinuit in corpore viderentur dies illi pauci p̄ amoris magnitudine. Quod virtutes videntes τ cognoscentes bñ poterāt dicere. O dña digna es nobiscū manere. quia maiora p te facta sunt τ pfectionē τ officium nostrū in te pfectius habes. ideo ne deseras nos vt altius ascendas. Nam gaudium nostrum per te augmentat̄. Respondit Maria. Non vos desero. sed vt mirrha electa inter vos maneo vt altius ascendam. Unde canit ecclesia. Sicut mirrha electa odorē dedisti suauitatis sancta dei genitrix. Et sic ascendit per primam τ infimam hierarchiā τ puenit ad choros medie hierarchie in qua sunt potestates principatus et dominationes. ⁋ Ueniēs igit̄ ad chorum potestatum qui receperunt magnum gaudium. τ vidētes eā τ cognoscētes p̄ admiratōe dixerūt cū alijs prime hierarchie. q̄ est ista que pgre. τ addentes illud. terribil. hoc addiderunt. quia isti in media hierarchia sunt potētiores illis tribus in infima hierarchia. Unde officiū potestatū est s̄m Dyoni. confortare certantes in sp̄uali certamine τ coercere demones ne tantū noceant hominibus quantū cupiunt. Uirgo aūt maria totaliter vicit inimicum. id est dyabolū Unde dicit̄ de ea Ben̄. iij. Ip̄a conteret caput tuum. Unde Bernardus sup missus est dicit. Cum hec victoria seruata est nisi marie Ip̄a eñ caput venenatū contriuit. Ip̄a est illa mulier quam salomon querebat cū dixit. Mulierem fortem quis inueniet. Q̄ð potestates in ea cognoscentes bene poterant dicere. O domina digna es nobiscum ma-

nere. quia potentior nobis es. ⁊ nō tantū demones refrenasti. verūetiam vicisti. ⁊ sic ꝑfecte confortasti certātes in bello spirituali cuȝ inimicū sic vicisti. Ideo nō deseras nos vt altius ascēdas. Nam gaudiū nr̄m per te augmētatur. Respondit Maria. Non vos desero sed tanq̄ storax arboris vobiscum maneo. Est aūt arbor cuius ꝟgule lachrymas fluūt ex quibus preciosum pigmētum conficitur. qđ est valde ꝯfortatiuū. Sic ego maneo vobiscum ꝯfortans vos vt fortius possitis resistere diabolo ꝓ hominib⁹. ⁊ eos cōfortare ⁊ altius ascēdam. Et sic ascendit ad chorū ꝑncipatuū. Qui cū eam viderūt receperūt magnū gaudiū ⁊ pre admiratiōe dixerūt. Que est ista que ⁊c. addētes. terribilis. hoc etiā dixerūt. Nā eoꝝ officiū est ſm Dyonisiū regnis ⁊ ꝓuincijs presidere ⁊ propt dei amorē ⁊ honorem iusticiā facere. sed Maria nō tm̄ primatum habuit per vnam ꝓuinciā vel duas sed per totū mūdū. Iuxta illud Eccl'. xxiiij. In om̄i populo ⁊ in om̄i gente ꝑmatum habui. Unde dic̄ Amb. in libro de conceptu ꝟginali. O dn̄a nil tibi equale ⁊c. Sequitur. Excellentium ⁊ sublimium colla calcaui. quasi dicēt ꝓpter iusticiam. Unde canit de ea ecclesia. Cunctas hereses sola interemisti in vniuerso mundo. Nō ꝑncipatus in ea cognoscētes bene poterant dicere. O dn̄a digna es nobiscū manere. q̄a tu excellis nos in presidētia ⁊ instructione iusticie ⁊ destruis iniusticiā ⁊c. Rn̄dit Maria. Ego vos nō desero sed sicut galban⁹ vobiscum maneo. Est aūt galbanus herba cuius succus serpētes fugat circūquaq̄ ⁊ vulnera sanat. Sic maneo vobiscum vt melius possitis nō tm̄ in vna ꝓuincia vel in duab⁹ sed per totum mūdum regere ⁊ inimicos fugare ⁊ opatiōem iusticie exercē ⁊ hereses in hominibus sanare. Et sic ascendit ad chorū dn̄ationum. Qui cum eā viderūt receperūt magnū gaudiū. ⁊ pre admiratiōe dixerunt Que est ista ⁊c. addētes: terribilis. Nā eoꝝ officiū est ſm Dyon̄. homines instruere ī bello spūali. qualiter prelati officium prelationis debeant exercere vt cuȝ dilectiōe ⁊ timore dei populuȝ sibi subditū regāt. necnō quomodo homines debēt dn̄ari membris ⁊ sensibus suis ne errēt in benefaciēdo. Certe h̄ ꝑfecte fecit Maria. Un̄ dr̄ Eccl'. xxiiij. Ego mater pulchre dilectiōis ⁊ timoris ⁊c. Unde Amb. de ꝟginitate. Talis fuit Maria vt eius vita omniū sit disciplina. Nō dn̄atiōes in ea cognoscētes bene possunt dicere. O domina digna es nobiscuȝ manere quia tu plenius q̄ nos homies instruis. ergo nob̄ non subtrahas tuaȝ pn̄tiom. Respondit Maria. Nō vos desero sed sicut vngula vobiscū maneo. Ungula enī carni inseꝑabiliter est coniuncta: sic Maria ipsis cum sua sctā disciplina vt sic perfectius possint homines instruere.

¶ Transactis igitur ordinibus inferiorum ⁊ medie hierarchie peruenit ad choros supreme hierarchie. vbi sunt throni cherubin ⁊ seraphin. Et primo ad choruȝ thronorum. qui eam videntes dixerūt. Que est ista ⁊c. Sequitur. terribilis vt castroruȝ acies ordinata. Hoc dixerunt. quia ipsi sunt ꝑ ceteris ordinati pulchrius. Hoꝝ enī officiū est ſm Dion̄. instruere hominē dei iusticiaȝ ⁊ de⁹ quiescit ⁊ sedet in eis ⁊ iudicia sua exercet. Certe hoc perfecte fuit in Maria. Nā ipse deus requieuit in ea ⁊ assumpsit humanā naturam ex ea. Unde Heb. ij. Nusq̄ enī angelos sed semen abrac apprehēdit. Unde dicitur Eccl'. xxiiij. Qui creauit me requieuit ī tabernaculo meo. Un̄ Bern̄. super missus ē. Uirgo regia gē. ꝟtutum or. mēte ⁊ corpore deo specie sua ⁊ pulchritudine suo in celestibus cog. eterni regis animū in sui ꝯcupiscē. inclinauit ⁊ ꝓuocauit. Dicūt ergo throni. O dn̄a digna es nobiscū manere vel esse. quia deus nouē mensibus in vtero tuo requieuit tanq̄ in throno. nō vt exerceret iudicia puniētis. sed potius vt daret gratiā iustificantis. ⁊ dura iudicia mollefaciētis. Respondit Maria. Non vos desero sed tanq̄ gutta stillans inter vos maneo. Nam sicut gutta stillans dura mollia facit. sic Maria mollificauit deuȝ vt sua dura iudicia mollificaret. Et sic ascēdit ad chorum cherubin. qui vidētes pulchritudinē eius dixerūt. Que est ista ⁊c. vt castroꝝ acies ⁊c. Hoc pre magna admiratione dixerūt. q2 nō tm̄ viderūt eius pulchritudinem verūetiam sciētie plenitudinē. Nam hoꝝ officium est ſm Dyon̄. plenitudinem sciētie quā in fonte ꝑme veritatis hauriunt alijs infundere ⁊ homies ad dei ꝯgnitiōem ꝓmouere. Certe hāc plenitudinē scientie ꝑfecte habuit Maria. Unde dicit Eccle. xxiiij. Ego mr̄ agnitiōis. scȝ diuine sapiētie ⁊ scientie. Unde Orige. Qui seipsum tali matri in filium dedit nihil est omnino quod ei pre om̄ibus creaturis nō patefecerit: sed de occultissimo fonte trinitatis profundius om̄ibus creaturis hausit. Unde hāc diuinā

sapiētiam.i.filium q̄ est sapiētia p̄ris q̄ fuit incognoscabilis ⁊ inuisibilis p̄sētauit toti mūdo quādo enim genuit in hūc mundum. Unde Bern̄. O venter venerabilis capacior celis diffusior terris: qui illum circumdedit quē totus mūd⁹ apprehēdere nō potuit. tu ōndisti mūdo dominū suū quē nesciebat. tu exhibuisti mūdo redemptorem suū quē ante nō videbat. Dicunt ergo cherubin. O domina digna es nobiscum esse. quia tu perfecti⁹ habes plenitudinem scientie ⁊ nō tantū p̄monuisti hominē ad dei cognitiōem. verūetiam eū fecisti visibilē ⁊ presentasti eum mūdo. Respondit Maria. Non vos desero ſ; sicut libanus nō incisus vobiscum maneo. Libanus em̄ interpretatur candidatio. Nam sicut vos habetis hominē ad cognitiōem dei p̄mouere. sic ego sicut libanus vobiscum maneo. Nam beati mūdo corde ⁊c̄. Et sic ascendit ad chorū seraphin. qui videntes eam receperunt magnū gaudium. ⁊ pre admiratione dixerunt. Que est ista ⁊c̄. Et hoc dixerūt nō tm̄ p̄pter eius pulchritudinē. verūetiam p̄pter eius nimiam dilectiōem. quia fuit in dei dilectiōe super om̄es creaturas accensa. Unde eorum officium est s̄m Dyon̄. hominē in dei amore accēdere. Certe hoc perfecte fecit Maria. quia exēplo ardentissimi amoris ad filium accēdit nos: ⁊ inducit ad amorem dei. Nam filius dicit Joh. xiiij. Si quis diligit me sermonē meū seruabit. sed ad h̄ inducit nos Maria cū dicit Joh. ij. Quicq̄d dixerit filius meus hoc facite. sc; sermonē ⁊ preceptum eius facite tunc diliget eum ⁊ ipse diliget vos. Nam ipse dicit. Qui diligit me diligetur a patre meo ⁊c̄. Unde dicit Bern̄. Tu es mater misericordie. tu es mater iudicis. tu es mater exulis. tu es mater dei et hominis. cum sis mater vtriusq;: discordiam inter eos sustinere nō potes. Dicunt ergo seraphin. O domina nobiscum debes manere quia tu accendis ⁊ inducis hominē ad dilectiōem dei. Respondit Maria. Non vos desero ſ; tanq̄ balsamū nō mixtum inter vos maneo. Balsamū em̄ impermixtum est boni odoris. sic dilectio impermixta creaturis ē deo valde grata. quia vnit aīam deo. Unde .i. Joh. iiij. Deus charitas est ⁊c̄. Et sic patet quō Maria discurrēdo per choros angelorum cōmunicauit eis de perfectiōibus suis. Unde angeli bene dicunt de ea illud Cant. iiij. Emiss. tue padi. Quare tota celestis curia eternaliter merito laudat eam. per illud Judith. xiij. Benedicta es tu a dn̄o deo excelso pre om̄ibus quia hodie nomen tuū ita magnificauit vt nō recedat laus tua de ore hominū. Et sic ascendit super om̄es choros angelorum s̄m Hieron̄. vt de ea dicat̄. Ascēdit super cherubin ⁊c̄. Unde canit ecclesia. Exaltata es ⁊c̄. Reqre in p̄cedēti sermōe.

De sancto Bartholomeo. Sermo .l.

Inuenerunt me custodes ciuitat̄ p̄cusserūt me et vulnerauerūt me. tulerūt pallium meū. Cant. v. Notate charissimi. Dicit em̄ Aug⁹. Si except⁹ es a passiōe flagellorū exceptus es a numero filiorū. Cum igr̄ xp̄s elegit apostolos ad numerū filiorū dei: etiā elegit eos ad passionē per quā saluant̄. Hic est em̄ q̄ btūs Bartholome⁹ vt ōndat se eē de numero saluādorū ac filiorū dei. ideo bene dicit se multipliciter esse passum. cum dicit. Inuenerūt me ⁊c̄. In q̄bus q̄dē v̄bis tria notātur per que mod⁹ passiōis sancti Bartholomei ōnditur s̄m triplex genus martyrij q̄d sustinuit. P̄mū est inimicabilis cōprehēsio. q̄d notatur cū d̄r. Inuenerūt me custodes ⁊c̄. Secūdum est intolerabilis p̄cussio cū additur. percusserūt me. Tertium est passionis amara p̄summatio cū p̄cludit̄. vulnerauerūt me. tulerūt pallium meū. B

Dico p̄mo q̄ notat̄ inimicabilis cōprehēsio scti Bartholomei cum dicit̄. inuenerūt me. Circa q̄d notādum q̄ xp̄s dixit discipul' suis q̄ deberēt ligari ⁊ interfici p̄pter eum. vt habet̄ Joh. xv. q̄ dixit. Memētote sermonis mei. non est seru⁹ maior dn̄o suo. Si me p̄secuti sunt ⁊ vos persequētur. Certe h̄ fuit in sctō Bartholomeo impletū. Un̄ legitur q̄ post ascensionē dn̄i diuisis ap̄lis in diuersis mūdi partibus vt fidem xp̄i predicarēt. sicut xp̄s eis cōmisit dicēs. Marc. vlti. Euntes in mūdum vniu̇sum predicate euāgeliū ⁊c̄. Sctūs v̄o Bartholome⁹ preceptum domini fideliter īpleuit. Nam vt testat̄ Theodorus doctor precipuus q̄ dicit q̄ sanctus Bartholome⁹ q̄n ad p̄dicādum iuit audiuit a dn̄o. Uade discipule me⁹ ad predicādum. exi ad pugnam. esto capax periculorū. ego p̄summabo opus tuū. imitare ingrm̄ tuū. passus sum p̄ te. redde vices ⁊ sustine. Apostolus v̄o vt fidelis famulus acq̄escēs dn̄ico precepto pergit gaudēs tanq̄ lux mūdi vt tenebrosos illuminaret. Unde p̄mū q̄dē

in lycaonia p̄dicauit. postmodū i idia. ad vltimū i albana ciuitate. Hec ille. Cū aūt san. Bartho. venit in indiā vt legit que ē in fine orbis terre itrauit tēplū in quo erat ydoluz noīe astaroth. et quasi pegrinus ibi manere cepit. in hoc idolo qdā demō habitauit q̄ dicebat se languētes curare. sz nō sanādo sub ueniebat. sed a lesiōe cessando. Et cum templū eēt plenū languētibus et ab ydolo rn̄siz habere nō possent ad aliā ciuitatē pręrexerūt vbi aliud ydolū noīe berith colebat. Et interrogantibus cur eis astaroth responsum nō daret. Respondit et dixit. Deus vester cathenis igneis constrictus est. nec suspirare nec loqui audet ex illa hora qua apostolus dei Bartholomeus ingressus est. Dicunt illi. Et quis est iste Bartholomeus? Et demō. Amicus dei omnipotentis est. et ideo venit in istam prouinciam vt omnes deos Indie euacuet. Et illi. Dic nobis signa eius vt eūz inuenire possimus. Quibus demon ait. Capilli eius nigri et crispi. caro candida. oculi grādes. nares equales et directi. barba plixa. paucos canos habens. statura equalis. Induitur pallio albo et purpura vestitur. xxvi. anni sunt ex quo vestes et sandalia eius nec veterascunt nec sordidantur. Centies p diem flexis genibus orat. et centies per noctem. Angeli cum eo ambulant quinunq̄ eum fatigari nec esurire permittunt. Semper eodē vultu et aīo letus pseuerat. Oīa p̄uidet. oīa nouit. linguis omniū gentiū loq̄tur. et intelligit oīa. Et q̄ iam loquor vobiscuz ipe nouit. et quando quereti eum si vult ostendet se vobis. Si autē nō vult non poteritis eum inuenire. Rogo autem vos vt cū eum inuenietis rogate eum ne huc veniat: ne angeli sui mihi hoc faciant qd̄ socio meo iam fecerunt. ¶ Cum autem p duos dies eum sollicite querentes minime inuenissent. Quadā die quidā demoniac⁹ exclamauit dicē. apl'e dei Bartholomee icēdunt .i. iflāmāt me orōes tue. Cui apostolus. Obmutesce et exi ab eo et statim liberat⁹ ē. Qd̄ audiēs rex regiōis illi⁹ noīe Polemi⁹ qui habuit filiā lunaticā. misit ad apl'm. rogās vt ad eū veniret. ad quē cū apl'us venisset. et eam cathenis ligatā videret. nā accedentes ad eam morsibus lacerabat. iussit eam solui. cū aūt ministri ad eā accedere nō auderent ait. Ego demonē q̄ in eo erat iam ligatū teneo: et vos timetis et stati liberata est. Tūc rex camelos auro et argento et p̄ciosis lapidibus onerauit: apl'm inq̄ri faciēs. sed nullatenus inuenire potuit. Mane aūt sequenti apparens apl's cū solo rege i cubicl'o dicēs. Ut qd̄ me cū auro et argēto tota die q̄sinsti i ista munera nō sūt mihi necessaria. sz his q̄ terrena requirūt. Ego aūt nihil terrenū. nihil carnale desidero. Tūc san. Bartho. cepit eū multa docere de mō redemptōis nr̄e: ostendens inter cetera x̄pm vicisse dyabolū p q̄tuor scz per mirabilem cōgruentiam. potētiam. iusticiam. et sapiam. Congruuz enī fuit vt qui filium virginis .i. adam factum de virginea terra: dum adhuc eēt v̄go vicerat: a filio v̄ginis .i. a x̄po vinceret. Scd̄o per potentiā. nā potenter ipm vicit. cum eum p̄ua uit sua ptāte quā vsurpauit dyabolus p deiectōe primi hoīs. Tertio p iusticiam. nam iustum fuit vt q̄ comedēte hoie vincens hominem detinebat. a ieiunante victus hoīem ampli⁹ nō teneret. Quarto p sapiam. nam sapiēter ars diaboli deludit arte x̄pi. Et cū sic ei fidem multiplicit p̄dicasset dixit regi. q̄ si baptizari vellet deum suuz ligatum cathenis igneis sibi ou̅deret. Sequenti igitur die hora prima iuxta regis palatium dum pōtifices idolo sacrificarent cepit demō clamare et dicere. Cessate miseri sacrificare mihi ne peiora me patiamini. q̄ cathenis igneis ab angelis Jesu x̄pi quē iudei crucifixerūt religatus suz. Statimq̄z oēs miserūt funes vt simulacrū euerterēt. sz nō potuerūt. apl's aūt demoni p̄cepit vt inde exiēs ydolū comminueret. Qui statim exiens oīa ydola templi p seipm cōfregit. Tunc vniuersus ppl's clamauit dicēs. Unus est de⁹ Bartholomei. Tunc apl's expansis manib⁹ orauit ad dn̄z dicēs. Dn̄e deus meus sana istos vt cognoscant nomen tuum: statiz omnes infirmi curati sunt. apl'us aūt tēplum deo dedicauit: et demonem in desertum abire p̄cepit. Tunc angel⁹ dn̄i ibidē apparuit et tēpliī circūuolans in quattuor angulos signū crucis digito suo sculpsit dicens. Hec dicit dn̄s. Sicut vos oēs a vestra infirmitate mundani. ita et templum hoc ab oī sorde mundabitur et ab habitatore eius quem apl's in desertum locū abire p̄cepit. prius tn̄ eum vobis ostēdā quem videntes ne timeatis. sz q̄le signū in his lapidibus sculpsi tale in v̄ris frontib⁹ imprimatis. Tunc ostendit eis ethiopē nigerrimū. facie acuta. barba plixa. crinibus p̄tensis vsq̄z ad pedes. oculis igneis vt ferrū ignitū scintillas emittētibus. flāmas sul

phureas ex ore τ oculis spirantē. cathenis
igneis vinctū retro manibus. Et dixit ei an-
gel⁹. Qm̄ iussionē apl'i audisti τ de templo
oīa ydola cōfregisti solua͂ teẏt vadas ad ta
lē locuz vbi null⁹ hō morat͛ τ ibidē sis vsqꝫ
ad diē iudicij. Ille aūt solut⁹ cū magno stre
pitu τ vlulatu disparuit. Angel⁹ aūt dn̄i cū
ctis videntibus in celū euolauit. Tunc rex
cū vxore τ filijs omnīqꝫ pp'lo baptisat⁹ est. τ
relicto regno discipulus apl'i est effect⁹. tūc
oēs pontifices tēploꝝ ꝯgregati ꝯuenerūt ad
Astragē regē fratrē ip'i⁹ Polemij: τ de amis-
sione ipoꝝ deoꝝ: τ de regis deceptōe p artez
magicā. ꝯ apl'm sunt ꝯquesti: dicētes cū la-
chrymis. Frat͛ tuus factus est discipul⁹ ei⁹
seductoris q̄ deos nr̄os τ tēplū destruxerat
Astrages igit͛ rex indignat⁹ mille viros ar
matos ad capiēdū apl'm destinauit. Qui ap
ꝓhenderūt eū τ crudelit͛ ligatū ad Astragē
regē reduxerūt. Et sic pꝫ immicabilis cōp-
hensio scti Bartholomei a ministris regis.
quare bn̄ dicit. Inuenerūt me cu. τc̄. Vn̄ in
hoc bn̄ figurat͛ nobis i sedechia. de q̄ dr̄ Je-
re. vl. ꝙ exercitus caldeoꝝ ꝯphēderūt sede
chiā: τ duxerūt eum ad regē babilonis. Se-
dechias īterp̄tat͛ dei iusticia. τ bn̄ significat
sctm̄ Bartho. q̄ ꝓpter iusticiam dei vinctus
est: τ ductus ad regē astragē. τc̄. Vn̄ ipe bn̄
pōt dicere illō p̄s. Circūdederūt me canes
multi. conci. malig. obs͛e. m. Idem. Ceperūt
gram meā. irruerūt i me fortes. D Se-
cūdo dico ꝙ notat͛ itolerabilis ꝑcussio bar-
tholomei cū dr̄. ꝑcusserūt me. Est notādūz
ꝙ xp̄s dixit discipulis suis. vt habet͛ Mat.
x. Cauete ab hoīb⁹ tradēt eīn vos i cōcilijs
τ syna. suis fla. vos τ an̄ reges τ p̄sides du.
τc̄. Hoc ipletū est i sctō Bartholomeo. naz
traditus τ ꝑcussus est. Unde legit͛ ꝙ cuz a
ministris ductus fuisset ad Astragē regem
dixit ei rex. Tu es ne ille q̄ euertisti fratrez
meum? Cui apl'us. Ego illū nō euerti: sꝫ cō-
uerti. Cui rex. Sicut tu fecisti fratrē meum
deū suū relinquere: τ deo tuo credere. sic ego
te faciā deū tuū relinquere: τ meo sacrifica
re. Cui apl's. Ego deū quē colebat fr̄ tuus
ligaui τ ligatū ostendi: τ vt simulacrū fran-
geret coegi. si sic facere poter' deo meo τ me
poteris ad simulacrū ꝓuocare. Sin aūt ego
deos tuos cōminuam: τ tu crede deo meo.
Hec illo dicente nunciat͛ regi ꝙ deus suus
baldach corruisset τ τ cōminutus esset. Qd̄
audiens rex purpuram quaz indutus erat
scidit. τ apl'm acerrime fustigari fecit. τ sic
fuit ipletū in eo illō p̄s. Supra dorsū meuz
fabri. pec. prolon. τc̄. Unde pōt dicere. Fui
flagellatus tota die. q̄re dr̄ in themate. ꝑ-
cusserunt me. E Tertio dico ꝙ notat͛
eius passionis amara cōsummatio cum cō-
cludit͛ vulnerauerūt me cu. pal. me. τc̄. Est
notandū ꝙ xp̄s dixit dis. suis. vt habet͛ Jo.
xvi. Uenit hora vt ois q̄ interficit vos arbi
tret͛ obsequiū se p̄stare deo. Qd̄ iplenū est in
sctō Bartholomeo. Nā tyrannus astrages
credebat se deo p̄stare obsequiū qn̄ san̄ bar
tholomeū ꝓpt͛ xp̄m fecit occidi τ viuū exco
riari. Qualit͛ aūt sit passus legit͛ ꝙ primo fu-
it crucifixus. vt dicit btūs Dorothe⁹. Bar-
tholomeus indis p̄dicauit. q̄ et euāgelium
fm̄ Matheū eis in ꝓpria eoꝝ lingua tra-
didit. Dormiuit in albana ciuitate crucifix⁹
habēs caput deorsum. Vn̄ pōt dicere illud
Gal. ij. Xp̄o cōfixus sum cruci. Deinde fuit
excoriatus. vn̄ potuit dicere illō Job. ij. Nu
dus egressus sum de vtero mr̄is τc̄. Et ibi-
dem. Cuncta q̄ habet hō dabit ꝓ aīa sua.
Vn̄ figurat͛ in Helya de quo. iiij. Reg. ij. dr̄.
ꝙ qn̄ ascēdit in celū in curru igneo reliquit
palliū suū. Sic bartholome⁹ qn̄ debebat ire
ad eternā vitā reliq̄t palliū suū. i. pellē suā
qn̄ serui regis eū excoriauerūt. τ sic ꝑfectis-
sime iplenit dictū xp̄i. Mat. v. Si q̄s vult tu
nicā tuā tollere. dimitte ei τ palliū. q. d. qui
vobis vult vitā tollere dimittite ei τ corp⁹.
Ultimo fuit decollatus. Vn̄ cōuenient͛ pote-
rat dicere illud p̄s. Propt͛ te mortificamur
tota die. Vn̄ dicit san. Theodorus. Cū san.
Bartholome⁹ tāqꝫ verus agricola xp̄i cor-
da gentiliū ẏbi dei seminibus fecundaret. τ
tanqꝫ vera lucerna fidei tenebrosa ipsorum
corda illustraret. Illi furore excitati apl'm
crucifixerūt τ ꝓ maiore acerbitate ꝑenarūz
viuū decoriauerūt. tādem ex iussu regis ca-
pite trūcatus est. Hec ille. Vn̄ ꝓpter ꝑenas
p̄dictas q̄s patient͛ ꝓ xp̄o sustinuit. bn̄ dr̄ ip
so verificat͛ illud Luce. x. Hō q̄dam descen-
debat ab hierusalē in hiericho. τ incidit i la-
trones. q̄ etiā spoliauerūt eū. τ plagis impo
sitis abierūt semiuiuo relicto. Moralit͛. hō
iste significat sanctū bartholomeū q̄ ab hie
rusalē in hiericho descēdit. qn̄ eū xp̄s ab hie
rusalem post ascēsionē in lycaoniam ad pre
dicādū misit fidē trinitatis. Qui tūc incidit
in latrones. i. ipsos tortores q̄ eū etiā expo-
liauerūt. pellē suā excoriādo a corp̄e. τ pla-
gas ei iposuerunt ipm̄ flagellādo. crucifigē
do. τ vltimo decapitādo. eū semiuiuū reliq̄-

rum t. Licet eñi ꝑ decollationē vere mortu⁹
fuit. tñ ꝓpter hoc dicit̄ semiui⁹ relict⁹ quia
ꝗuis moreret̄ in corꝑe. in aīa tñ q̄ ē potior
pars corꝑis nō potuit occidi. Sicut xp̄s dic̄
Mat. x. Nolite timere eos q̄ corp⁹ occidūt:
aīam aūt nō p̄nt occidere. Et sic dr̄ semiui-
uus relictus. Xp̄iani aūt corpus ei⁹ tulerūt;
et honorifice sepelierūt. Et sic pz passiōis ei⁹
amara cōsummatio. Quare bñ dicit. Inue-
nerunt me custo. ciui. rē.

De eodem .sermo. li.

Onscidisti saccū
c meū et circūdedisti me leti-
cia. ps. xxix. Notate kmi. di-
cit eñi Greg. ꝙ mala q̄ nos hic pmūt ad de-
um ire ꝯpellūt. neqꝫ electis de⁹ ꝓmisit in vi
ta hac gaudia et delectatōes: sed amaritudi
nes et tribulatōes. vt in fine possint corona
ri. Hic est eñi ꝙ san. Bartho. q̄ hic susti-
nuit multas passiōes ꝓpt̄ quas meruit ī ce
lo coronari gaudio. bñ dicit. Cōscidisti rē.
In q̄bus q̄dē v̄bis duo notant̄ in q̄bus sā-
ctus Bar. merito cōmēdat̄. Primū ē passi-
onis singularitas. qd̄ notat̄ cū dr̄. Conscidi
sti saccum meū. Scd̄m est ip̄ius remunera-
tiōis dignitas. cū addit̄. et circū. me leticia.
F Dico p̄io ꝙ notat̄ eius passiōis singu
laritas Est notādū ꝙ mod⁹ passiōis sancti
Bartholomei ondit̄ ꝑm triplex genus mar
tirij qd̄ sustinuit. Reqre añ. Scd̄o notat̄ re-
muneratōis iocūditas. Circa qd̄ notandū
ꝙ remūeratio sctōꝝ cōsistit in tribus. Req̄-
re cathe. Petri. B. Anno aūt dñi. dcccxxi. sa-
raceni siciliā inuadentes liparitanā īsulam
vbi corpus sancti bartholomei q̄escebat va
stauerūt. ac eius sepulchꝝ ꝯfringētes ossa
ip̄ius dispserūt. Ad hāc aūt insulā corp⁹ ei⁹
ab india talit̄ aduenit. Cū eñi pagani ꝓpt̄
signoꝝ freq̄ntiā viderūt corp⁹ ei⁹ plurimuꝫ
venerari. indignati in loculo plumbeo posi-
tum in mari p̄cipitauerūt qd̄ diuo nutu ad
p̄dictā insulā puenit. Cum igit̄ saraceni os
sa eius dispsissent: illis recedentibus appa-
ruit ap̄ls cuidam monacho dicens. Surge
collige ossa mea q̄ dispsa sunt. Cui mōach⁹
Quō inuenire possū int̄ tot alioꝝ ossa. ait.
Nocte ibis ad colligendū ea et illa q̄ videris
vt ignē splēdentia leuabis. Qui oīa vt dixe
rat inuenit. ossa ap̄li leuabat et sup quandā
nauē ꝯscēdens: bñuentū que ē metropolis
apulie ea trāstulit. Cū imꝑator Fridericus
beneuentū destrueret. et oēs eccl'ias q̄ ibi e-
rant dirui mādasset totā ciuitatē ad aliū
locū trāsferre intēdēs. Uir q̄dam quosdaꝫ
viros albatos et fulgētes inuenit: q̄ adinui
cē loqui et inter se aliqua tractare videbant̄
Qui cū vehemēt̄ admirās q̄nā essent inter-
rogasset. Rñdit vn⁹ eoꝝ. Iste est bartholo.
ap̄lus cū ceteris sctīs quoꝝ eccl'ie in hac vr
be habebant̄. q̄ insimul cōuenerūt vt int̄ se
inq̄rant et tractēt quali pena ille sit plecten-
dus. q̄ eos de habitacul' suis eiecit. et iā int̄
eos ē inuiolabili sniā firmatū vt ille sine mo
ra ad iudiciuꝫ dei accedat: de his oībus ī ei⁹
iudicio rñsurus. Post modicū v̄o tp̄s dict⁹
imꝑator miserabilit̄ finiuit vitam suā. nūc
aūt dr̄ ꝙ ossa scī bartho. sint rome; licꝫ bñ-
uentani affirmēt se adhuc illud corpus ha
bere rē. Rex aūt astrages et tēploꝝ pontifi
ces a dyabolo suffocati sunt. Rex antē Po
lemius in ep̄m ordinatur. et. xx. annis offici
um ep̄atus fidelit̄ rexit. et plenus v̄tutibus
in pace quieuit.

De sctō Augustino. sermo. lij.

U signaculū simi
t litudinis dei. plenus sapiā. ꝑ
fect⁹ decore. Ezech. xviij. No-
tate kmi. dicit eñ Arist. vi. topi. ꝙ imago ē
cuius gn̄atio ē ꝑ imitatōeꝫ. Hinc est enim
ꝙ san. Augusti⁹ q̄ imitat⁹ ē deū ꝑ gn̄atiōꝫ
et exercitiū v̄tutū sapie et decoris. Uñ ꝓpter
ea imago et similitudo dei dr̄. quare merito
dicitur de eo. Tu signaculū simi. rē. In qui
bus q̄dem v̄bis tria notant̄ in quibus san-
ctus Augu. cōmēdat̄. Primū est conformi
tas diuīe assīlatōis cum dr̄. Tu sig. simlitu.
Secūdum ē limpiditas diuīe cognitōis cuꝫ
addit̄. plenus sapiā. Tertium est fecūditas
v̄tuose opationis cum concluditur. ꝑfect⁹
decore. B Dico p̄mo ꝙ augu. nobis cō-
mendat̄ a cōformitate diuīe assimilatiōis.
cum dr̄. Tu si. Circa quod notandū ꝙ san.
augu. fuit conformis deo conuertēdo se ad
eum ꝑ dilectionem et fidem. Nā dicit ingr̄
li. ii. dis. v. ꝙ cōuerti ad deū ē ei charitate i-
herere. Quod fecit aug. Unde petiuit a dño
di. Scribe domīe vulnera tua ī corde meo
sanguine tuo vt in eis legam tuū amorem
et tuū dolorem: vt pro te cuncta aspa liben-
ter sustineam. et sic conformauit se xp̄o ꝑ ve
rā charitatē. vñ dic̄ Rich. de arra aīe. Scio
inq̄t aīa mea ꝙ dilectio ē vita tua; et q̄c̄q̄d

diligis ipa vi dilectõis i eiꝰ silitudinẽ trãs-
formaris. cuiꝰ exẽpliũ põit dyo. Reqre alibi.
Dic aug. q̃uis fuit gẽtilis ꝛ phũs añ ↄuer-
sionẽ. tñ in cõuersiõe cepit xp̃m ꝛ fidẽ ĩtel-
ligere: ꝛ deũ sup oĩa diligere: ꝛ sic se deo con-
formare. q̃liter aũt sit cõuersus oñdit in le-
genda. Legit. n. q mr̃ eiꝰ ꝑ eo plurimũ fle-
uit ꝛ orauit. ꝛ ip̃m ad fidẽ reducere satage-
bat. q̃dã igit vice cũ multũ doluit q filius
suꝰ q̃ fuit ita illumiãtꝰ in oĩ sciã ĩcredulꝰ eẽt
q̃dã iuuenis pulcherrimꝰ ei astitit ꝛ cãz tã-
te tristicie reqsiuit. q̃ cũ ꝑditõez filij sui au-
gu. deplorare se dixit. r̃ndit ille. esto secura.
q2 vbi tu. ibi ille. ꝛ ecce filiũ suuz iuxͣ se stare
vidit. h̃ dñ Augustino retulissz. ille ait. Fal-
leria mr̃ falleris. nec tibi sic dictũ est: s̃ tibi
dictũ est vbi ego ibi tu. Ecõtra illa dixit. nõ
fili sic dictũ est. vbi ille ibi tu. sed vbi tu ibi
ille. s. in fide erit tecũ. nõ tu cum illo in ĩfide-
litate. Rogauit igit sedula mr̃. ꝛ q̃dam vice
quẽdam ep̃m adijt augu. testat in li. cõfes.
vt ep̃s ꝑ filio suo ĩtercedere dignaret. qui
tãta quodãmõ importunitate deuictꝰ pro-
phetica voce r̃ndit. Uade secura: q2 ĩpossi-
bile est vt filius tuus tantaꝝ lachrymaruz
ꝑeat. Cũ aũt apud carthaginẽ. i. ꝓuinciam
multis annis docuisset rhetoricã occulte ma-
tre nesciẽte romã venit: ꝛ ibidẽ multos dis-
cipulos cõgregauit. Cũ aũt mr̃ eũ vsqꝫ ad
portũ secuta fuisset vt secũ iret ipe eã decipi-
ens nocte latent recessit. qd̃ illa mane cõsi-
derans aurea dei clamore adipleuit. q̃libet
aũt die mane ꝛ vespe ad ecclĩam ibat: ꝛ ꝑ
filio orauit. D Accidit aũt illis tꝑibus
q mediolanẽses a symacho p̃fecto romano-
rum peterẽt eis doctorẽ in rhetorica destina-
ri. Fuit eñ tũc tꝑis san. Amb. ep̃s i medio-
lano. tũc ad p̃ces mediolanẽsiũ miserũt au-
gu. ꝛ multũ placuit alijs magistris vt augu.
recederet q2 excellebat eos oẽs ĩ oĩ sciã qd̃
displicuit eis. Mater aũt eius q̃escere non
valens. cum multa difficultate ad eũ venit
ꝛ ip̃m iam nec verũ manicheũ nec verũ ca-
tholicũ reppit. Cepit eñ aug. amb. adhere-
re ꝛ eiꝰ p̃dicatõeꝫ frequẽt audire. ꝛ q̃dã vi-
ce cepit ↄ errorẽ ꝛ heresim manicheorũ pre-
dicare q̃ xp̃m carnẽ fantasticã habuisse af-
firmãt: ꝛ carnis resurrectionẽ negant. quas
hereses aug. ix. ãnos dũ adhuc adolescẽs eẽt
tenuit. Cõtra illũ errorẽ ambro. diutiꝰ dis-
putauit: ꝛ ip̃m aptis rõnibꝰ ꝛ autoritatibꝰ
cõfutauit. ita vt error ille a corde augustiniꝰ
penitꝰ pelleret. augustinꝰ ꝟo incepit aliqua-

lit fidei inherere ꝛ cõsiderare sc̃tãm vitam
sc̃tõꝝ ꝛ miracula q̃ sc̃ti fecerũt audire. Hoꝝ
exẽplis vehemẽt exarsit ita q sociũ suũ ali-
piũ noĩe tam vultu q̃ mẽte inuasit turbatꝰ
ꝛ fortit exclamauit. Quid audiuius q̃d pa-
timur. Surgũt indocti ꝛ celũ rapiũt: ꝛ nos
cũ doctrinis nr̃is in infernuz dimergimur.
Et currens in quendam ortũ ꝓiecit se sub
q̃dã ficu. ꝛ amarissime fleuit dicens. Quã-
diu q̃diu cras ꝛ cras. O dñe q̃ excelsus es
in excelsis. ꝛ q̃ ꝓfundus. ꝛ tũ nũq̃ recedis
ꝛ nos vix redimus ad te. Age dñe ꝛ reuoca
nos: accende rape fragra ꝛ dulcesce. sero te
amaui pulchritudo tã antiqua. intus eras
ego foras. mecũ eras ꝛ tecum nõ erã. Uoca-
sti ꝛ clamasti ꝛ rapuisti surditatẽ meã. cho-
ruscasti ꝛ fugasti cecitatez meam. ꝛ duristi
spiritũ meũ. gustaui ꝛ esurio ꝛ sitio te. Teti-
gisti me ꝛ exarsi in pacem tuã. Cũ aũt ama-
rissime fleret: audiuit vocẽ dicẽtẽ sibi. Tol-
le lege. tolle lege. aperuit statim codicẽ apo-
stolicũ ꝛ ꝓiecit oculis ad p̃mũ caplm legit.
Induimini dñm Ihm xp̃m. Et statim ab
eo oẽs tenebre dubietatis aufugerũt. Inte-
rim aũt tã magno dolore dentiuz torq̃ri ce-
pit. vt fere sicut ipe ait duceret ad credẽdã
opinionẽ Cornelij p̃bi. q̃ sũmũ bonũ aie in
sapiã. sũmũ ꝟo bonũ corp̃is in nullũ sentiẽ-
do dolorẽ posuerat. Tã magnꝰ eñ fuit do-
lor q loq̃lã amiserat. Et ĩ tabul cereis scri-
psit vt oẽs ꝑ eo orarẽt. vt dñs illũ dolorez
mitigaret. Ipe igit cũ alijs genua flexit: et
subito se sanatũ sensit. Insinuauit ꝑ l̃ras
sc̃tõ ambro. vt eũ ĩformaret q̃d sibi de libris
sc̃tis legẽdũ eẽt. q̃bꝰ aptior fieret fidei xp̃ia-
ne. Et ille iussit eũ Esaiã ꝓphetã legere. eo
q euãgelij ꝛ vocatõis gẽtiũ p̃nunciator a-
ptior videret. Adueniente ꝟo tꝑe paschali
augu. cum esset annoꝝ. xxx. cum filio suo a-
deodato puero valde ingenioso quem genu-
it in sua adolescentia dum adhuc gentilis ꝛ
phũs eẽt. necnõ ꝛ cum alipio amico suo me-
ritis mr̃is ꝛ p̃dicatõe sc̃ti Ambro. sacrũ ba-
ptisma suscepit. Tũc ambro. inq̃t. Te deum
laudamus. Augustinꝰ r̃ndit. Te dñm cõfi-
temur. Et sic ipi duo hũc hymnũ alternatĩ
ↄposuerũt ꝛ vsqꝫ in finẽ decãtauerũt. Proti-
nus aũt aug. in fide cõfirmatus oẽm spem
quam habebat in seculo dereliqt. et scholas
q̃s regebat abrenunciauit. vt dulcedine di-
uini amoris extunc frueretur. vt dicit in li-
bro confessionũ. Domĩe tu sagittaueras cor
meũ ĩ charitatẽ tua, ꝛ gestabã ꝟba tua trãs-

fixa in visceribus meis: ⁊ exempla seruorum
tuorum. Et sic patet qualiter postq̄ conuersus
est ad fidem ꝯformauit se deo in charitate q̄
factus est similis christo. Quare dicitur de
eo illud Dan. iij. Similis filio dei ⁊c. ¶
Secūdo dico ꝙ Augꝰ. nobis cōmēdatur a
limpiditate diuine ꝯgnitiōis. cum additur.
plenus sapiētia. Circa qḋ notandum ꝙ
ipse fuit ꝓfundus in omni sciā. Unde legit. Au-
gustinus doctor egregiꝰ in ꝓuincia affrica-
na de ciuitate tagastēsi. alias habet cartha-
ginēsi. ex parētibus honestis genitꝰ. in arti-
bus liberalibꝰ sufficiēter edoctus fuit adeo
vt summꝰ phūs ⁊ rhetor luculētissimꝰ habe-
batur. Nam libros Aristotelis ⁊ oēs libros
liberaliū artiū quoscūq legere potuit per se
vidicit ⁊ intellexit. sicut ipse ī libro ꝯfessionū
testat dicēs. Omnes libros artiū. i. septez ar-
tes liberales ꝑ memetipsum legi ⁊ intellexi.
Quicqd etiā est de arte loquēdi ⁊ disserēdi.
⁊ qcqd de dimēsionibꝰ figurarū ⁊ de musicis
⁊ de numeris sine magna difficultate nullo
hominū tradēte intellexi. Ecce quāte scien-
tie fuit. Fuit etiā postq̄ ꝯuersus est multuz
imbutus in sciētijs sacre scṗture quaz tunc
valde amplectebatur. Nam legit ꝙ cū esset
xxx. ānoꝝ ⁊ quēdam librū vnius phī. ī quo
vanitas mūdi ꝯtemnēda ⁊ philosophia ap-
petēda dicebat plegeret. ex hoc qdem liber
multū placuit sibi. s; qꝛ nomē Iesu xpī qḋ a
matre didicit ibi nō erat. multū dolere cepit
Ipse eñ fidem xpī mulꝗs ecclesijs frequēter
ꝑdicabat. ⁊ multos ab errore conuertebat.
Ipse etiam spū diuino tactus ī sctā ecclīa ad
īstructiōem aīarum fecit libros. tractatus.
epistolas numero mille. xxx. exceptꝫ q̄ nume-
rari nō pñt. qꝛ nō designat numerū eoꝝ. ⁊
sic semper fuit occupatus cum sacra scṗtura
exclusis alijs occupatiōibꝰ. Exemplum hu-
ius legit. Quedā eñ mulier cū a qbusdam
maliciose iniuriā pateret. illa ad sctm̄ Augꝰ.
accessit vt super hoc eius ꝯsilium īploraret.
Que cum ipm̄ studētem inuenisset: ⁊ eum re-
uerēter salutasset. Ille aūt nec eaz respexit.
nec qcq̄ sibi rn̄dit. Cogitās illa ꝙ forte ob
nimiā sctitatem in faciem mulieris nollet ī-
tēdere ꝓpius accessit ⁊ negociū diligenter
exposuit. s; ille nec se ad eam ꝯuertit nec re-
sponsum aliqḋ sibi dedit. Altera antē die dū
Augꝰ. missam celebraret dicta mulier pꝰ ele-
uatiōem corpis xpī rapta in spiritu vidit se
positam ante tribunal sanctissime trinitatis
vbi vidit Augustinū facie inclita de trinita-
tis gloria attentissime ⁊ subtilissime dispu-
tantem. Et facta est vox ad eam dicēs. Cū
ad augustinū iuisti. tunc ille sic de trinitatis
gloria attētissime disputabat. Et ideo ꝙ si-
bi locuta fuisti penitus nō aduertit. s; ad eū
secure redeas qꝛ eum clemētem inuenies. ⁊
ꝯsilium salubre ab eo recipies. Qḋ cum fe-
cisset Augꝰ. eam benigne audiuit: ⁊ ꝯsilium
salubre donauit. Quare bn̄ ḋr ḋ eo. Esa. xlix.
Dedi te in lucem gētium. ℟ Unde sctūs
Prosper de eo dicit in tertio libro de vita cō-
templatiua. Sctūs Augꝰ. episcopus acer in-
genio. suauis in eloquio. secularis litteratu-
re peritus. in ecclesiasticis laboribus opero-
sus. in quotidianis disputationibꝰ clarus. in
questionibꝰ soluēdis acutus. in ꝯuincēdis
hereticis circūspectus. in omni actiōe sua cō-
positus. Ideo bene ḋr Augꝰ. ꝓpter excellen-
tiam sue sciētie. Nam sicut imperator Augu-
stus precellebat omes reges. sic Augustinꝰ
excellit omes doctores. Unde dicit Remigi-
us. Alij doctores cōparātur stellis. Daniel.
xij. Hic aūt cōpatur soli. Nā ipse sicut sol re-
fulgēs refulsit ī tēplo dei. Unde btūs Hiero. cō-
mendans augustinū dicit. Licet Hierony.
sex milia volumina origenis se legisse fate-
tur. iste tamen tanta scripsit vt nō solū quis
diebus ac noctibus scribere libros eius non
possit s; nec legere. Ostenditur etiam limpi-
ditas diuine cognitiōis ipsius in miraculis
Legit eñ ꝙ qdam monachus in monaste-
rio qḋ elemosyna ḋr. in vigilia sancti augu-
stini raptus ī spū vidit nubem splēdidaz ce-
litus elapsam ⁊ sup nubē augustinū seden-
tē insignituz pontificalibꝰ. cuiꝰ oculi q̄si duo
radij solis totam illā ecclīam illuminabāt:
⁊ odor inde nimius exalabat. Sctūs quoqz
Bernardus dum quadā vice in matutinis
existēs aliquātulum obdormiuisset. ⁊ de q̄-
dam tractatu augustini lectiōes legerētur.
vidit pulcherrimū iuuenē stātez. de cuiꝰ ore
tantꝰ inundātium aquarū impetꝰ exibat ita
ꝙ totam illam ecclīam videret replē. Qui
augustinū hunc esse intellexit qui fonte do-
ctrine totā ecclīam irrigaret. Itē apud bur-
gūdiā in monasterio qḋ ḋr fontanetū erat
qdam monachꝰ Hugo nomine sctō augusti-
no valde deuotꝰ qui in eius scriptis miro pa-
scebat desiderio. qui etiā crebris supplicatio-
ne rogauerat vt euz ex hac luce migrare nō
sineret nisi in die sue sacratissime solemnita-
tis. Ipse igitur. xv. die ante festū eiusdez sic
cepit durius febribus estuare vt ī vigilia ipiꝰ

sup humū tanq̄ moriēs poneretur. Et ecce
plures decori ⁊ fulgētes viri amicti albis ec-
clesiā dicti monasterij pcessionalr intraue-
rūt. quos sequebat̃ q̄dam reuerēdus ponti-
fex pontificalib⁹ insignit⁹. Quidā aūt mona
chus in ecclesia ↄsistēs. hoc vidēs obstupu-
it. ⁊ q̄ nā essent vel quo pergerēt inquisiuit.
Cui vnus eoꝝ dixit ꝙ sctūs Aug⁹. esset qui
ad deuotū suū pgeret. vt ei⁹ aīam ad regnū
glorie deportaret. Post hec illa reuerēda p-
cessio infirmariā ingreditur. Ubi cum aliq̄-
diu mā sisset sctā illa Aīa a carne soluta est.
quā dulcis amicus Aug⁹. ⁊ ab hostiū īsidijs
securā reddidit: ⁊ in celum eam introduxit.
¶ Tertio dico ꝙ Aug⁹. cōmendat̃ a fecū
ditate ṽtuose operatiōis cum ↄcluditur. p-
fectus decore. Circa qḋ notādum ꝙ ip̄e du-
xit vitam oīb⁹ ṽtutibus decoratam. Nā
dicit Dyon. ꝙ sctitas ē mundicia ab oīb⁹
inquinamētis libera. Quā puritatē ⁊ sctita
tem Aug⁹. habuit ppter qḋ dicit. Domīe ni
hil mihi dulce est: nisi de te loq̄: de te audire.
de te conferre. de te meditari. ⁊ tuam glīam
semper in corde meo reuoluere. Qualit̃ autē
hoc opere compleuerit ⁊ ṽtutibus floruerit
ōnditur in eius legēda. Legit̃ em̄ ꝙ postq̄
ↄuersus fuit ad fidem ⁊ sacrū baptisma re-
cepit. morꝫ ex intimis cordis desiderijs ad
deum se ↄuertit. ⁊ omnē spem quā habebat
in seculo dereliquit. Jam nō vxorē. nō filios
nō diuitias. nō honores seculi querēs q̄ re-
gnāt in mūdo. sicut Johēs testat̃. i. Joh. ij.
Dīte qḋ est in mūdo ⁊c. quibus homo ma-
culatur Augustin⁹ dereliq̄t. sed deo cum suis
seruire statuens. Factum est aūt vt ordina-
retur in eccl̃ia Yponēsi mox ibi monasteriū
instituit: ⁊ cum dei seruis viuē cepit ſm mo-
dum ⁊ regulam sub sanctis apostolis consti
tutā. maxime vt nemo pprium quicq̄ in illa
societate haberet. sꝫ eis essent omnia cōmu-
nia. ⁊ distribuerētur vnicuiqꝫ sicut op⁹ erat.
Uixit aūt cum seruis dei in oīb⁹ ṽtutib⁹
scꝫ humilitate. castitate. obediētia. ieiunijs.
orōnib⁹. ⁊ desiderijs sanctis die noctuqꝫ: ita
ꝙ nullā peccati maculam habuit preť vnā
paruam. Nam legitur ꝙ quadam vice dū
q̄dam legeret ante se transire conspicit de-
monē librū humeris baiulantem. qui ab eo
protinus admiratur vt que ibi scripta lateant
sibi pandat. Qui peccata hominū ibi scp̄ta
esse dixit. Mox ei precepit vt sibi aliqḋ pec-
catorum suorū si retineret sibi legeret. Qui
continuo sibi librū ostēdit: ⁊ in eo scriptum

repperit ꝙ quadā vice completoriū ex obli
uione dimisit. Precipiensqꝫ diabolo vt suū
prestolaretur aduentum. Tunc Augustin⁹
ecclesiam est ingressus: ⁊ completorium di-
xit. ⁊ solitas orationes peregit. Reuersusqꝫ
dixit diabolo vt predictum locum sibi osten
deret iterum relegendum. Qui dum crebro
reuolueret ⁊ dyabolus locū repperisset. ira
tus dixit. turpit̃ me decepisti. penitet me ꝙ
librum meum tibi ostendi ꝙ peccatum tu-
um orationum tuarū virtute delesti. Et his
dictis confusus euanuit: ⁊ augustinus mun
dus ⁊ sine peccato extitit. Ideo bene dicitur
Cant. iiij. Tota pulchra es ⁊c. Post aliqḋ
tempus compulsus est suscipere episcopatū
sancti Ualerij episcopi. qui adhuc vixit ⁊ cū
ingenti gaudio sibi cessit. Itaqꝫ factum est
vt episcopus ordinatus est. Uixit autem in
clericatu ⁊ in episcopatu in sancta vita an-
nis fere. xlv. ⁊ verbum dei vsqꝫ ad finem vi-
te sue fideliter predicauit ⁊ fact̃ compleuit.
⁊ multos ad fidem conuertit. In dieb⁹ au-
tem eius anno domini. cccc xl. Uuādali totā
prouinciā affrice occuparunt vastantes om-
nia nulli parcentes cuiuscunqꝫ status vel se-
xus. Post hoc autem ad Yponensem ciuita
tem venerunt ⁊ ipsam manu forti obsederūt
⁊ ecclesias destruxerunt: propter qḋ Augu-
stin⁹ lugubrem vitam duxit: ⁊ mori deside-
rauit qui febribus decubuit. Intelligens autē
dissolutionem sui corporis imminere. septē
psalmos penitentiales describens legebat ac
iugiter lachrymas fundebat. Et vt deo libe-
rius vacaret. ⁊ eius deuotio a nullo impedi-
ri posset ante decem dies sui exitus nullū ad
se ingredi precepit nisi cum sibi refectio por-
taretur. Quidam autem infirmus ad eum
venit ⁊ ipsum instanter rogauit vt sibi ma-
num īponeret ⁊ ab infirmitate curaret. Cui
Augustinus respondit. Quid est hoc fili qḋ
loqueris? putas ꝙ si tale quid facere possē
mihi hoc idem non conferrem. Ille autem
fortius instabat asserens sibi in visione pre-
ceptum esse: vt ad eum accederet ⁊ sanita-
tem reciperet. Uidens Augustinus fidem
eius pro eo orauit ⁊ sanitatem recepit. Cum-
qꝫ appropinquaret dissolutiōni corporis hoc
memoriale docuit ꝙ nullus homo quātum-
cunqꝫ excellentis meriti sit sine confessione
⁊ eucharistia deberet transire. Anno autem
etat̃ sue septuagesimoseptiō. episcopat⁹ ve-
ro sui. xlv. feliciter migrauit ad dominum. ⁊
sic in celo in magno decore choruscat. Juxta

illud Mat. xiij. Fulgebũt iusti sicut sol in regno patris eorum ₇c.

In die decollatõis Johis bap. sermo. liij.

b **Beati qui persecu**tionẽ patiuñ ꝑpter iusticiam quõ ipoꝝ ẽ reg. cel. Math. v. Rñi. dicit em̃ Greg. Deus electis suis nõ ꝑmisit in hac vita gaudia ₇ delectatiões. sed amaritudines ₇ tribulatões vt post ad dulcedinẽ eterne salutis redeañ. Quare bñ dr Mat. v. Beati q̃ ꝑse. pa. ₇c. In qbus q̃dem ꝟbis tria notanñ. in qb' san. Joh. nob' ꝯmẽdañ. Primũ ẽ tormẽti tolerãtia cũ dr. Bti q̃ ꝑsecutionẽ patiuñ. Secundũ est virtuosi exercitij cã. cũ addiñ. ꝑpter iusticiã. Tertiũ eterni ꝑmij abũdãtia. cũ cõcludiñ. quõ ipoꝝ est regnũ celoꝝ. Dico prĩo ꝙ san. Jo. nobis cõmendañ in tormẽti tolerantia. Nã ipe fuit decollatus. ideo festũ hodiernũ dr decollatio scti Johãnis. Sed est notãdũ ꝙ decollatio sancti Johãnis quadruplici de cã ẽ instituta sicut in libro mitrali de officio inueniñ. Primo ꝑpter ei' decollationẽ. Scdo ꝑpter eius ossium cõcrematõez. Tertio ꝑpter capitis inuentionẽ. Quarto ꝑpter eius digiti translationez. ¶ Primo ergo celebratur hoc festum ꝑpter ipius decollationem. Que q̃dem decollatio isto modo facta est. Legitur in hystoria scolastica. ꝙ Herodes antipas filius Herodis magni ascolonite. Tres em̃ fuerunt herodes. Primus dict' ẽ Herodes ascalonita sub quo dñs natus est ₇ a quo pueri sunt interfecti. Secundus dictus est Herodes antipas qui decollauit Johãnem. Tertius dictus est Herodes agrippa qui occidit Jacobũ ₇ incarcerauit petrũ. Modo herodes antipas filius herodis ascalonite romam ꝓficiscẽs ₇ per fratrẽ suuz Philippũ transitũ faciens. tũc cum Herodiade vxore fratris sui Philippi q̃ erat soror Herodis agrippe secreto pepigit vt ĩ reditu suo vxorem repudiaret ₇ ipam in ꝯiugem duceret. Rediẽs aũt Herodes herodiadem abstulit fratri suo. Johes aũt q̃ tunc ꝑis iniusticiã redarguebat dixit Herodi. Non licet te habere vxorẽ fratris tui ipo viuente. Videns herodes ꝙ iohãnes eũ tã dure sup hoc redargueret. ₇ q2 ob ꝑdicationez ₇ baptismum ꝭm Josephum magnũ populum ꝯgregaret: ipum in carcere vinculauit. vxori placere cupiẽs. ₇ popum subsequentis Johãnẽ dispẽdiũ ꝑtimescens. Ipm autem occidere voluit. sed ppl'm timuit. Desiderãtes aũt Herodias pariñ ₇ herodes aliquã occasionẽ inuenire vt Johannẽ occidere possent. videntur inter se secreto condixisse. vt herodes diem natalis sui coram primis galilee ₇ suis principibus celebraret Et ꝙ tũc puelle saltanti filie herodiadis quicq̃d peteret suo iuramento firmaret ꝙ vellet sibi dare. ₇ ꝙ de iuramento facto se contristari dissimularet. tũc mater vellet dicere filie ꝙ nihil aliud deberet petere q̃ caput Johannis baptiste. Quod totum factũ est. Unde diciñ Marci. vi. c. In illo tpe misit herodes rex manus ₇ tenuit Johannẽ. ₇ vinxit eum in carcerẽ ꝑpñ herodiadẽ vxoiẽ philippi fratris sui quia duxerat eam. Dicebat em̃ Jo. Herodi. Non licet tibi habere vxorẽ fratris tui. herodias aũt insidiabañ illi ₇ volebat occidere illum nec poterat. Herodes autẽ metuebat Johãnẽ. sciens eũ virum iustum ₇ sctũ ₇ custodiebat eũ. Et audito eo multa faciebat ₇ libenter eũ audiebat. ₇ cũ dies oportunus accidisset herodes natalis sui fecit cenam principibus ₇ tribunis ₇ primis galilee. Cũq3 introisset filia ipius Herodiadis. ₇ saltasset coram oĩbus ₇ placuisset Herodi simulq3 recombentibus. Ait rex puelle. Pete a me quod vis: ₇ dabo tibi. Et iurauit illi. quia quicq̃d petieris dabo tibi. licet dimidium regni mei. Que cum exisset dixit matri sue. Quid petam? Et illa dixit. Caput Johannis baptiste. Cumq3 introisset statim cũ festinatione ad regem petiuit dicens. Volo vt protinus des mihi in disco caput Johannis baptiste. Et cõtristatus est rex ꝑpñ iusiurandũ. i. cõtristatũ se simulauit. Unde dicit Rabanus. Tristiciã ꝑferebat in facie. sed leticiam habebat in corde. Sequñ. Noluit eã cõtristare. ſ3 misso spiculatore ꝑcepit afferri caput Johãnis baptiste in disco. Et decollauit eum in carcere. ₇ attulit caput eius in disco. ₇ dedit puelle: ₇ puella dedit matri sue. Quo audito discipuli ei' venerũt: ₇ tulerũt corpus Johannis bap. ₇ posuerunt illud in monumento. Tũc illud impletũ est. ij. Reg. iij. ca. Magnus cecidit hodie in israel. Impunitus autẽ Herodes non extitit: sed in exilio damnatus fuit. Et postea ipe Herodes ₇ Herodias lugdunũ deportati fuerunt. ₇ ibi vitam miserabiliter finierũt. vt dicitur in historia scholastica. Augustinus narrat tale exemplum huius

iurationis occasiōe in quodam sermōe quē
fecit de decollatōe sancti Johānis baptiste
Fuit q̄dam homo innocens ꝛ fidelis a quo
audiui qđ recito. Cū eñ q̄dam sibi negasset
quod ei accōmodauerat. vel quod sibi debe
bat. cōmotus ille prouocauit eum ad iuriu-
randum. Ille iurauit ꝛ iste ꝑdidit. Dicebat
ꝙ se in ipa nocte ad iudicem raptū fuisse: ꝛ
ab eo interrogatum fuisse his verbis. Qua
re ꝓuocasti hoiem ad iurationē quem scie-
bas falsum esse iuraturum? Rn̄dit. Ille ne
gauit mihi rem meā. Et iudex. Melius erat
vt rem tuā ꝑderes. ꝙ vt aiam eius falsa iu
ratiōe ꝑimeres. Prostratus igitur, tā grа
uiter cedi iussus est vt euigilās in dorso ve
stigia plagarum apparerent. Hec August.
Ecce ꝙ malum est falsum iuramētū. ¶
Scđo dico ꝓpter eius ossium cōcrematōē
Legit eñ in hystoria scholastica. ꝙ cum di-
scipuli sancti Johānis corpus eius apđ se-
basten vrbem palestine inter Helyseum ꝛ
abdiam sepelissent. ꝛ ad eius tumulū mul-
ta miracula fierent. Iussit Iulianus cesar
apostata. ꝙ gētiles eius ossa sparserūt. ꝛ cū
miracula nō cessarent postea sūt collecta: et
in igne cōcremata ꝛ in puluerē redegerunt
ꝛ ꝑ agros vētilauerūt. Dū aūt ad cōcremā
dum colligerent q̄dam monachi ab hiero-
solimis venientes se latenter miscuerūt colli-
gentibus. ꝛ magnā ꝑtē eoꝝ detulerunt quā
ad hierosolimitanū epm̄ noīe Philippum
attulerūt. q̄ ea postmodū athanasio alexā
drino epo misit. Postmodū vero Theophi-
lus eiusdem vrbis eps ea in tēplo serapis
a sordibus purgato reposuit. ꝛ in honore sā
cti iohānis basilicā cōsecrauit. Hec in hy-
storia scholastica. Nūc aūt apud ianuā de-
uote coluntur. sicut alexāder tertius ꝛ Innocē
tius q̄rtus: rei veritate cognita suis priuile
gijs approbarūt. Et ideo eccl'ia ꝓpter cōcre
mationē ossiū tanꝙ̄ scōm eius martiriū hoc
festū hodie celebrat. ¶ Tertio ꝓpter
ipius capitis inuentionē. Nā hac die caput
eius reptum est. Legit eñ in hystoria scho
lastica ꝙ Johā. fuit in castello arabie vin-
ctus ꝛ capite trūcatus. Herodias aūt fecit
caput scti Johānis in hierusalem deferri ꝛ
iuxta habitaculum herodis caute sepeliri. ti
mens ne ꝓpha resurgeret si caput cū corpo
re sepultū fuisset. Tēpe vero Marciani prī-
cipis q̄ cepit anno dn̄i. cccci. alias habetur
cccli. san. Johan. caput suū duobus monachis
q̄ hierusalem venerunt reuelauit q̄ ad pala

tium qđ fuit herodis ꝓperantes caput ipsi
us inuenerunt saccis cilicinis inuolutū quibus
vestibus in deserto fuerat obuolutus. Qui
cū ꝑdicto capite ad ꝓpria remearūt. Quī-
dam vero figulus emissene ciuitatis pauper
tatē fugiens comitē. i. socium ī via se eisdē
exhibuit. hic dū perā sibi creditā cū sacro ca
pite portaret: admonitus in nocte a sancto
Johe ipos fugiens emissenā vrbē cū scto
capite est ingressus. ibiqꝫ tādiu vixit in q̄-
dam specu sctm̄ caput venerās ꝓsperitatē
magnam ē assecutus. Moriēs illud sorori
sue sub fide reuelauit. ꝛ ꝑm eundē modum
sibiinuicem successores. Post multū vero
tpis scō marcel. mōacho ī eodē specu degēti
id est pauꝑi sanctus Johā. caput suum hoc
modo reuelauit. Videbatur enim sibi dor-
miēti ꝙ multe turbe psallentes incederent
ꝛ dicerent. Ecce sanctus Johannes bapti.
venit. Deinde vidit sanctū Johānē quē vnus
a dextris et alius a sinistris ducebant. om-
nesqꝫ ad eū accedētes ab eo bn̄dicebantur
Ad quem cū Marcellus accessisset ꝛ eius
pedibus se prostrasset eleuans eum ꝛ ꝑ mē
tum eum apprehendens dedit ei osculū pa
cis. Tūc marcellus interrogauit eū dicēs.
Dn̄e mi vnde venisti ad nos? At ille. De se-
baste veni. Cum ergo excitatus fuisset ꝛ de
hac visione plurimū miraret. q̄dā alia no-
cte dum dormiret q̄dam ad eum veniēs ip
sum excitauit. Et ecce dū excitatus fuisset vi
dit quandā stellā fulgentē in ostio cellule
residere. Quā cum surgens palpare vellet.
subito in aliā ꝑtē se trāstulit. Ille aūt cepit
abire post eā quousqꝫ stella stetit in loco
vbi caput erat Johannis baptiste. Ubi fo-
diens repperit vrnam seu ydriam ꝛ in ea sā
ctū thesaurū. Quidam aūt cū non crederet
manum ad ydriam misit ꝛ stati manus ydrie
adhesit ꝛ exaruit. Orātibus aūt socijs ma-
nū abstraxit s; inualida remansit. Apparuit
autē eidē Johānes dicens. Dum caput me
um in eccl'ia deponet ydriā cōtinges ꝛ sani
tatē recipies. Quod et fecit et integrā sani-
tatē recepit. Cū aūt marcellus hoc iuliano
eiusdē vrbis epo indicasset ab eis ē eleua-
tū ꝛ ex tūc incepit in eadem vrbe decollatio
Johānis celebrari. Quarto ꝓpter ipius di
giti translationē. Legit eñ in histo ria scho
lastica ꝙ digitus suus quo dn̄m ondit cō-
buri non potuit qui q̄dem digitus a ꝑdictis
monachis ē reptus. ꝛ a sancta Tecla ī nor-
māniā deportatus ꝛ ibi ad honorē sancti Jo

hānis ecclesiam cōstruxit. Unde ⁊ a dño papa statutū fuit vt hec dies per totum mūdū celebris haberet̄ ⁊c. Et sic patet pmū. ¶ Secūdo pncipaliter dico q̄ sctūs Johannes cōmendat̄ ꝓpter causam ꝟtuosi exercitij. cum d̄r. ꝓpter iusticiam. Ipse em̄ fuit iustus ⁊ iusticiam operatus est. Unde dicitur Marc. vi. Herodes metuebat Johānē sciens eum virum iustum ⁊ sanctum. Dicit em̄ Macrobius q̄ iusticia ē reddere vnicuiq3 qd̄ suū est. sc3 deo honorē. pximo amorem. ⁊ corpori disciplinā. Certe hoc fecit sanct⁹ Johānes. Nam deo dedit honorē ipsum laudādo adhuc existens in vtero. Reqre natiuitatis Jo͞his bapti. in pmo sermone B. Aliter. vel ꝟbum dei predicando ⁊ christo testimonium dando. Require ibidem in secūdo sermone Johānis baptiste. Secūdo dedit pximo amorem ipsos redarguēdo. Require in tertio sermone Jo͞his baptiste. Tertio dedit corpori disciplinam austerā vitam ducēdo. Reqre in tertio sermone. Tertio pncipaliter dico q̄ sctūs Jo͞hes nobis cōmēdatur ꝓpter abūdantiam eterni premij cum ꝯcludit. quā ipsoꝝ est regnū celoꝝ. Dicit em̄ Cyprianus. Sanctis martyribus pena mortis infertur: s3 imortalitas sequitur. ⁊ paradisus ꝯfertur. vita temporalis extinguit̄: s3 etna reparatur. Unde d̄r Jac. i. Btūs vir q̄ suffert temptatiōem. Certe hāc mercede3 celestis regni recepit sctūs Johānes. Nam ipse pre om̄ibus sanctis in celo est sublimat⁹. Require natiuitatis Jo͞his in pmo sermone vbi dicit̄ septimo. Quedam matrona sancto Johanni baptiste fuit valde deuota ⁊ deū instātius orauit vt sibi de reliquijs io͞his aliqd̄ donaret̄. Cum autē orādo nihil proficere se videret resūpta de deo fiducia iuramēto se astrinxit q̄ hacten⁹ nō comederet donec qd̄ petebat reciperet. Cum aūt aliqbus diebus ieiunasset pollicē super altare miri splēdoris vidit. ⁊ dei donū leta suscepit. Tres aūt episcopi illuc accurrētes cu3 quilibet de illo pollice ptem vellet accipe tres guttas sanguis stillare in lintheo supposito viderūt ⁊ stupuerūt. ⁊ singuli singulas se meruisse letati sunt.

De Natiuitate Marie. Sermo. liiij.

Anna concepit ⁊ peperit. i. Reg. i. Notate charissimi vt patet per Aristo. ⁊ doctores naturales. tunc quicqd̄ agit agit ꝓpt̄ finē. Hinc est em̄ q̄ generatio cum sit finis ꝯceptionis: seq̄tur q̄ Anna que ꝯcepit ipsa ⁊ peperit. quare dicit ⁊c. vt supra. Aliter. charissimi vt patet in pmo libro de celo ⁊ mūdo q̄ ꝟtus actiua diffinitur in vltimo augmēti sui. Hinc est em̄ q̄ Anna que concepit in pmo: in fine generauit. Ideo dicitur. Anna concepit ⁊c. Est notādum q̄ generatio Marie est duplex. sc3 tpalis. ⁊ spiritualis. ¶ Primo dico q̄ natiuitas Marie temporal' est qua a parentibus suis nata est que finitur. Juxta illud Eccs. iij. Est tempus nascēdi: ⁊ tempus moriēdi. Et Job. xiiij. Homo natus de muliere breui viuēs tempore. Qualiter autem virgo Maria sit temporalit' nata ostēditur. Legitur em̄ q̄ natiuitas Marie ex tribu Juda ⁊ regia stirpe ipsi⁹ Dauid duxit originem. Qd̄ patet ex hoc quoniā vt sepe scriptura testatur christus de semine dauid duxit originē. Juxta illud ps. De fructu vētris tui po. ⁊c. Cum igit̄ xp̄s de sola virgine sit natus. manifestū est q̄ ⁊ ipsa ꝟgo sit ex Dauid. Et hoc est ex cathena ⁊ genealogia ipsius Nathan filij Dauid. Dauid em̄ inter ceteros habuit duos filios. scilicet Nathan ⁊ Salomonē. Ex cathena igitur Nathan filij Dauid vt testat̄ Jo͞hes damasce. Leui genuit Melchi ⁊ Panther. Panther genuit barpanther. Barpanther genuit Joachim. Joachim autē accepit vxorem noīe Annā que habuit sororem noīe Hysmeria3 que genuit Elizabeth m̄re3 Jo͞his baptiste. Anna autē tres viros habuisse d̄r. Joachī. Cleophā. ⁊ Salome. De pmo aūt viro sc3 Joachim genuit vnā filiam sc3 Mariā matrem domini. Mortuo aūt Joachim accepit Cleophā ⁊ genuit ex eo aliā filiā quā similiter Mariā vocauit. quā postmodu3 alpheo in ꝯiugē sociauit. Hec aūt Maria ex alpheo viro suo quatuor filios genuit. Jacobū minorē. Joseph iustū qui ⁊ barsabas. Symonē. ⁊ Judā. Mortuo aūt secundo viro anne: tertiū accepit nomīe Salome ex q̄ aliā filiā genuit quā etiā Mariā vocauit. ⁊ eam Zebedeo tradidit in ꝯiugē. Hec autē Maria ex Zebedeo viro suo duos filios genuit. sc3 Jacobū maiorē. ⁊ Johānem euāgelistā. Hystoriā aūt natiuitatis Marie beat⁹ Hieronī. transscripsit dicēs. Joachim ex galilea ⁊ ciuitate nazareth duxit vxorē nomīe Annā ex bethleem. Ipsi autē ambo erant iusti ⁊ in om̄ibus mandatis dñi incedebāt omnēq3 suam substantiam triphariē diuide

bant. Unā ꝑtem templo ꝛ templi seruitātibus. aliam peregrinis ꝛ pauperibus erogabāt. tertiam sibi ꝛ familie sue vsibus reseruabāt. Qui steterūt in ꝯiugio. xx. ānis ꝛ ꝓlez ex cōiugio nō habētes vouerūt dn̄o ꝙ si eis sabolem ꝯcederet eam in seruitio dn̄i mācipa rēt. Cuius rei gratia cum singulis ānis ī tribus precipuis festis tēplum dn̄i ī hierl'z frequētarēt: factū est vt in festa enceniorū. i. dedicatiōis Joachim cum ꝯtribulib' suis hierusalem ascēdit. ꝛ cū ceteris ad altare ascēdēs oblatiōem suā offerre voluit. Quem videns sacerdos cum nimia indignatiōe repulit ꝛ cur ad altare dei accedē presumeret increpauit: asserēs nō esse ꝯueniēs maledicta legis obnoxiū oblatiōem dn̄o afferre. nec infecūdos infecūdum ꝙ ꝑplm dn̄i nō auxit astare. ℞ Igit' Joachim sic ꝯfusuz se videns pre pudore domū redire noluit ne sibi ter a ꝯtribulibus suis ꝙ hoc audierāt insultaret. Secedēs ergo ad pastores suos cuz ibi aliquādiu fuisset ꝗdam die angel' ei soli cū magna claritate apparuit ꝛ de eius visione ne timerēt ammonuit dicēs. Ego sum āgelus dn̄i missus ad te vt annūciē tibi ꝑces tuas esse exauditas ꝛ elemosynas in ꝯspectu dn̄i ascēdisse. vidit em̄ pudorē tuū ꝛ audiuit sterilitatis opprobriū nec recte tibi obiectū. Nā peccati nō nature vltor est dn̄s. Et iō cum alicuius vterū claudit. ideo facit vt mirabili' denuo aperiat ꝛ ꝙ cognoscat' qd̄ nascit' non esse libidinis s; diuini esse muneris. Nonne Sara vsq; ad nonagesimū ānū sterilitatis opprobriū pertulit. ꝛ tamē Ysaac generauit cui repromissa fuit bn̄dictio omniū gētium. Nōne etiā Rachel diu sterilis fuit ꝛ tādem Joseph genuit ꝙ tatius egypti dominiū habuit. Quis fortior Samsone: ꝛ sanctior Samuele. ꝛ tamē hij ambo m̄res steriles habuerūt. Crede igit' exēplis ꝛ rōni. Conceptus diu dilatos ꝛ steriles part' mirabiliores eē solere. ꝓinde vxor tua Anna pariet tibi filiam ꝛ vocabis nomē ei' Mariā. Hec vt vouistis erit ab infantia dn̄o ꝯsecreta ꝛ adhuc ex vtero m̄ris sue spū sctō plena: nec forinsecus inter populares. s; in templa dn̄i sp̄ morabit' ne q̄s sinistrum de ea aliq̄d suspicetur. Et sicut ipsa ex sterili m̄re nascitur: ita ex ea mirabiliter fili' dei generabitur. cui' nomen erit iesus: ꝛ per eum erit salus om̄ib' gentibus. Et do tibi signū. Cum ꝑueneris ad auream portā hierosolymis Annā vxorē tuam obuiā habebis: ꝙ de tua tardatiōe mō sollicita tunc in ꝯspectu tuo gaudebit. His dictis angelus discessit ab eo. Anna aūt cū amare fleret ꝛ quo nā vir su' iuisset ignoraret. idez angel' apparuit ei ꝛ sibi eadē que viro annūciauerat patefecit. addens vt ꝓ signo ad auream portā hierusalem ꝑgeret ꝛ ibidē vi ta suo redeūti obuiaret. Igit' ambo iuxta ꝓceptū angeli sibiinuicē obuiātes ꝛ de mutua visiane letati ꝛ de ꝓle ꝓmissa securi. adorata dn̄o domū redierūt diuinū ꝓmissuz gaudenter expectātes. ℞ Anna igit' concepit ꝛ peperit filiā ꝛ namē eius vocauit Mariā. Completo igit' tp̄e ablactatiōis per triēniū. adduxerūt ꝟginē ad templū dn̄i cuz oblatiōibus. Erāt aūt circa tēplum ꝗndecī gradus ascēsiōis. Nā tēplum in monte erat ꝯstitutū. In hoꝝ aūt nouissimo. i. in infima ꝟgo ꝯstituta om̄es grad' sine alicui' adiutorio ita ꝯscēdit: ac si iam ꝑfecte etatis fuissz. Perfecta igit' oblatiōe filia cum alijs ꝟginibus in tēplo dimittētes ad ꝓpria redierūt. Virgo aūt ꝗtidie in om̄i sctitate ꝓficiens ꝛ ab angela ꝗtidie visitabat' ꝛ visiōe diuia ꝗtidie fruebat'. Dicit em̄ Hierom̄. in quadā epistola ad Cromaciū ꝛ Helyodoꝝ. ꝙ Maria hāc reglām sibi statuit vt a māe vsq; ad tertiam orōnibus insistēt. ꝛ a tertia vsq; ad nonā textrino operi vacaret. a nona ab oratiane nō cessauit ꝗusq; āgelus venit ꝛ sibi escā dedit. Vn̄ etiam Hierom̄. ex libro reuelatianū Elisabeth dicit ꝙ ꝗdā vice in vigilia natiuitatis xp̄i. Reqre in ꝟmo. āūciatāis. ℞

Quartodecimo anno etatis sue vt inquit Hierom̄. pontifer denūciauit publice vt ꝟgines ꝗ in templo instruebant' ꝛ temp' etatis impleuissent domū reuerterētur ꝛ viris legitime iūgerent'. C' mādato cū cete acqesce bāt sola ꝟgo Maria hoc facē non posse respondit: q; parētes sui eā seruitia dn̄i mancipassent ꝛ ipa ꝟginitatem dn̄o vouisset. tūc anxiatus pontifex ea ꝙ nō faceret ꝯtra scripturā que dicit. Vouete ꝛ reddite ꝛc. Conuocatis igitur senioribus om̄ib' omniū fuit vna sn̄ia vt in re tam dubia ꝯsiliū dn̄i ꝗreretur. Cum ergo orōni insisterēt ꝛ pontifex ad ꝯsulēdum dn̄m accessisset. mox de loco oratarij cunctis audiētib' vox insonuit dicēs. vt ꝗcūq; de domo Dauid nuptui habiles eēnt singuli ad altare deferrēt ꝟgas singulas. et cuiuscūq; ꝟgula germinasset ꝛ in cacumine eius s'm vaticiniū Esaie spūsctūs in specie colūbe ꝯsedisset ipe ꝓculdubio esset cui virgo desponsari deberet. Erat aūt inter ceteros

Joseph de domo Dauid. cui cū icongruū vi-
deret si vir tam ꝓuecte etatꝫ tam tenerā v-
ginē in vxorem duceret. Ceteris offerētibus
vgas suas solus ipse vgam suaꝫ subtraxit.
Vñ cum nihil diuine voci ꝯsonū appareret.
pontifex iterato ad ꝯsulendū dñm iuit. Qui
rñdit ꝙ solus ille esset q̄ vgam suā nō attu
lit cui vgo desponsari deberet. Cum ergo Jo
seph vgam suā attulisset ilico vga florem
germinauit. ⁊ in eius cacumīe colūba de ce-
lo veniēs ꝯsedit. clare oīmbus patuit virgi
nē desponsandā esse Joseph. Desponsata igr̄
vgine Joseph in ciuitate sua bethleez rese-
dit: domū suā dispositurus ⁊ nuptijs neces-
saria ꝓuisurus. Uirgo aūt Maria cū septez
vginibus coeuis ⁊ collectaneis suis q̄s ad
oñsionez miraculi a sacerdote acceperat ad
domū parētum in nazareth est reuersa. hec
Hieronȳ. In diebus illis angel' Gabriel v-
gini orāti apparuit scꝫ in nazareth ei dicēs.
Aue grā plena dñs tecū ⁊c. Sed q̄d virgo
legerit refert Hieronȳ. in libro reuelationuꝫ
Elizabeth ꝙ legerit illud Esa. vij. Ecce vir-
go ꝯcipiet ⁊ pariet ⁊c. Reqre āūciationis
Marie. Qō factuꝫ est sm̄ doctores in sexto
millenario. Reqre ibidem. Dies autē natiui
tatis vginis Marie aliquāto tempe fide-
les latuit. Contigit aūt sicut Johēs beleth
refert vt q̄dam vir sctūs sedule ꝯtemplatio-
ni insistēs singulis ānis. vi. ydus septēbris ī
oratiōe positus iocundissimā angelorꝫ solē-
nitatē audiuit. Cumqꝫ deuotissime sibi reue
lari peteret. cur quolibet anno tm̄ illo die et
nō alio hec audiret diuinū accepit respōsuꝫ.
ꝙ vgo gl'iosa Maria tali die fuerit mūdo
nata. Et ideo hoc manifestaret filijs sancte
matris ecclesie vt cōcordes fiant in hac cele
britate celesti curie. Cumqꝫ aūt hoc summo
pontifici ⁊ alijs intimasset ⁊ illi orationibus
⁊ ieiunijs scripturis ⁊ antiq̄tatum testimo-
nijs vitatem comperissent. hūc diem in ho-
norē natiuitatis vginis Marie celebrādū
vniuersaliter statuerūt. Unde canit ecclesia
Cum iocūditate natiuitatem beate Marie
cele. ⁊c. ¶ Secundo dico ꝙ secūda na-
tiuitas Marie est spūalis quia ē ab eterno
a deo ordinata. Juxta illud Prouerb. viij.
Ab eterno ordinata sum ⁊ ex antiq̄s anteq̄
terra fieret. necdum erāt abyssi: ⁊ ego iam
concepta eram. Dicit eniꝫ Aug' super Gen̄.
ꝙ oīa anteq̄ fierent in noticia erāt faciē-
tis. Deus em̄ fecit sicut carpentarius volēs
edificare domuꝫ. Primo in mente disponit
domū. postea facit. Ita deus anteq̄ creauit
celum ⁊ terram ⁊ oīa que in eis sunt i mē
te habuit. postea dixit ⁊ facta sunt oīa. sic
beata vgo Maria priusq̄ temporaliter na-
sceretur erat concepta in noticia dei eterna-
liter ⁊ sic predestinata ⁊ preordinata fuit a
deo vt efficeretur mater filij dei. Igit̄ notan
dum est ꝙ tota trinitas operata est in ordi-
natione Marie sm̄ tria attributa in diuis.
Primo deus pater fecit eā perfectā. ⁊ hoc ra
tione sue oīpotētie que attribuitur patri.
vt habetur in sermone conceptiōis in ꝑnci-
pio. Unde deum patrem facere perfectū est
per potentiam. Secūdo deus filius fecit eaꝫ
vginem ⁊ matrem: ⁊ hoc rōne sue sapientie q̄
attribuitur filio. Nam facere vginem ⁊ ma
trem est per diuinā sapientiā: quia est vltra
naturā. Tertio deus spūsctūs fecit eaꝫ san-
ctam ac oībus vtutib' plenā. ⁊ hoc ratio-
ne sue bonitatis que attribuitur spūisancto.
qꝛ aliq̄d bonum facere fit per bonitatez spi-
ritussancti. Quarto tota trinitas simul fecit
eam reginam ⁊ imperatricem totius celestꝭ
curie. Ideo dicit Aug. ꝙ opera trinitatꝭ sint
indiuisa. Dico p̄mo ꝙ deus pater fecit eam
perfectam. ⁊ hoc ratiōe sue oīpotētie. Dicit
em̄ Aristoteles. iiij. Ethicorꝫ. ꝙ qual' vnus-
quisqꝫ est talis operatur. Cum igitur de' pa
ter est perfectissimus fecit Mariaꝫ perfectā
Unde pater bene dicit Cant. vi. Una est ꝑ-
fecta mea. Ipsa em̄ superabūdanter habuit
oēs perfectiōes omniū perfectorꝫ ⁊ electo
ruꝫ: Unde Bern̄. in sermōe Missus ē. Fuit
in ea fides patriarcharū. spes ꝓphetarum.
charitas apostolorꝫ. constātia martyrum: so
brietas confessorꝫ. cōtinētia viduarum. ca-
stitas vginū. Qō cognoscēs sapiens in spi-
ritusancto dicit Prouerb. vltimo. Multe fi
lie ꝯgregauerūt diuitias. tu sola supergres-
sa es vniuersas. Unde ipsa est illud perfectū
opus ipsius dei patris. de quo Eccle. xxxviij.
Cor suum dabit in similitudinē picture ⁊ ꝑ-
ficit opus. Cor suuꝫ dabit in ꝯsummationē
operū ⁊ ornabit in perfectiōem. quasi dicēt.
Cor. i. potentiam dabit in similitudinē pictu
re. i. perfectiōem vginis Marie. Unde ipsa
ē in figura illa mulier de qua dr̄ Gen̄. xxiiij.
Ipsa est mulier quā preparauit dñs filio dñi
mei. Unde ipa vgo bene figuratur nobis in
illo perfecto templo cui nihil perfectionis de
fuit. q̄d Johānes vidit mensurare in spiritu
q̄d in longitudine ⁊ latitudine ita perfectuꝫ
fuit ꝙ vltra debitam ꝓportionē nihil habuit

Apoc.xi. Sic Maria fuit ita perfecta in longitudine ⁊ latitudine ⁊ altitudiẽ ꝙ nihil defuit. Nam longitudo eiꝰ vsqȝ ad nouissimũ diem durat vt subueniat oĩbus eam inuocantibus. Latitudo eius a fine vsqȝ ad finẽ terre. Altitudo vsqȝ ad celuȝ. Unde pulchre alloquitur eam Bern. dicẽs. O Maria quis tue misericordie longitudinẽ. latitudinem. sublimitatem. ⁊ profunditatem inuestigare potest. Nam longitudo vsqȝ ad nouissimuȝ diem vniuersis eam inuocãtibus subuenit. Latitudo replet orbem terrarum misericordia. Sublimitas superne ciuitati inuenit restauratiõem. Profunditas obtinuit redemptionẽ sedentibꝰ in tenebris ⁊ vmbra mortis. Ecce quãte perfectionis est Maria. Jõ dicit Ans. in libro de cõceptione ꝟginis. O dña nil tibi equale ⁊c. ℣ Secundo dico ꝙ deus filius fecit eam ꝟginem ⁊ matrẽ per suam sapientiam que attribuitur filio. Unde ps. in spiritusancto dicit. Oĩa in sapiẽtia fecisti. glo. id est in filio. Deus filiꝰ fecit eam ita sapienter ꝙ natura miratur cuȝ fecit eam virginem ⁊ matrem. qḋ est vltra naturam. Require in natiuitate christi. X ⁊ Y. Unde ipsa est illa virgo de qua Esa. vij. dicitur. Ecce virgo concipiet ⁊ pariet filiuȝ. Nõne hoc est sapiẽter factum cum ita ẽ contra naturam. Unde Augꝰ. in sermone. Uirgo quippe genuit quia virgo cõcepit. vtrobiqȝ miraculum sine corruptiõe grauida: ⁊ ĩ partu virgo puerpera. Unde ꝓpter illã virginalem fecunditatem ꝙ ita sapiẽter a deo filio facta est ꝙ mater facta est ⁊ virgo permansit: figuratur nobis per portam quã vidit Ezechiel. xliiij. Ubi dicit. vidi portam in domo domini clausam ⁊ solus dominus intrabit per eam ⁊ egredietur ⁊ dixit dominꝰ ad me. Porta hec clausa erit ⁊ nõ aperietur ⁊ vir nõ transiet per eam. quoniã dominus deus israel ingressus est per eam. eritqȝ clausa. Super quo verbo dicit Augꝰ. in sermone Quid est porta in domo domini clausa nisi ꝙ Maria semper erit intacta. ⁊ quid est. homo non transibit per eã nisi ꝙ Joseph non cognouit eam. ⁊ quid est solus deus intrat per eam ⁊ egredietur nisi ꝙ spiritussanctus impregnauit eam ⁊ deus solus nascitur per eam. ⁊ quid est. clausa erit in eternum. nisi: q: ꝟgo Maria virgo est ante partũ. ĩ ptu. ⁊ virgo post partum. Ecce ꝙ sapienter fecit eam deus filius vt sic etiam ostenderet suuȝ magisterium. Unde Bernardus in sermõe. Hanc fecisti domine imaginẽ bonitatis tue vt in ea velut artifex ostenderes magisterium pietatis tue. Quapropter virgo Maria bene figurata est in illa arca sapienter facta de qua Exodi. xxv. ꝙ fuit facta ex auro ⁊ argento ⁊ gemmis ⁊ lignis sethim. ⁊ dixit dominus. faciesqȝ mihi sanctuariũ ⁊ habitabo ĩ medio. Sic ꝟgo Maria facta est a filio dei ex auro charitatis ⁊ argento puritatis ⁊ gẽmis virtutum ⁊ de lignis sethim imputribilibus id est sine corruptione virginitatis. et sic habitauit in medio quãdo venit de sinu patris in vterum virginis matris in q̊ nouem mensibus requieuit. Unde bene dicit illud Eccles. xxiiij. Qui creauit me requieuit ĩ tabernaculo meo. Unde Bern. super Missus est. Uirgo regia gem. ⁊c. X Tertio dico ꝙ deus spiritussanctus fecit eam sanctam ⁊ omnibus virtutibus plenam. et hoc ratione sue clementie ⁊ bonitatis. Juxta illud ps. Sanctificauit dominus spiritussanctus tabernaculum suum altissimus. Unde in signum huius dixit angelus ad eam Luce. i. Spiritussanctus superueniet in te ⁊ virtus altissimi obumbrabit tibi. In cuiꝰ similitudinem vocat eam spiritussanctus columbam. Cant. vi. Una est columba mea. Dicit enĩ Aristoteles in libro ꝺ animalibus ꝙ columba caret felle. ⁊ carentia fellis est causa boni caloris. Calor enim naturalis regit totum corpus. Sic Maria caret felle. i. omni peccato. ⁊ carentia peccati est causa boni caloris. id est charitatis. Et calor. id est charitas regit totum corpus virginis. ita ꝙ vixit in omĩ perfectione ⁊ puritate. Unde bene dicit spiritussanctus. Cant. ij. Surge ꝓpera amica mea. colũba mea. formosa mea. Et ideo dicit Origenes. Propter dona spiritussancti sortita est mater dei hoc vocabulum columba. que vtiqȝ tanto abũdantius pre oĩbus creaturis recepit quãto ei semper immediatior fuit ex munere. qui eaȝ obumbrare debuit in conceptiõe filij dei totum se in donis effundere debuit. Unde propter sanctificatiõem suam quã habuit a spũscto. bene figuratur in arca Noe in qua tantum octo anime salue facte sunt. Sic in Maria spiritussanctus cum suis septem donis perfecte in ea tentus est. Unde Augꝰ. in libro ꝺ natura ⁊ gratia. Ceteris quidem sanctis ꝑ partes est data gratia. Marie autẽ se totã infudit plenitudo gratie. Unde hoc cognouit in spiritusctõ. Esa. xi. cuȝ dicit. Egrediet

virga de radice iesse ⁊ flos de radice eius ascendet. ⁊ requi. super eum spiritus domini spiritus sapientie ⁊ intellectus. spiritus cōsilij ⁊ fortitudinis. spiritus sciencie ⁊ pietatatis. ⁊ replebit eum spiritus timoris domini. Et sic patet qualiter virgo Maria spiritualiter ab eterno a patre ⁊ filio ⁊ spiritusācto est ordīata. Vñ dicit Bern. Ipa ē liber in quo apparēt tres auree manus. pr̄is omnipotētia supior. filij sapiētia media. spūs sācti bonitas iferior. Quarto dico ꝙ tota trinitas fecit eam reginam ⁊ imperatricē totius celestis curie. Quis omnes sancti sint heredes eterni regni sicut apostolus dicit Roma. viij. ꝙ spūssanct⁹ reddit testimoniū spiritui nr̄o ꝙ sum⁹ filij dei. Si aūt filij dei: tūc heredes. tñ Maria superexcellenter alijs ē heres. Vñ dictū ē ei Eccle. xxiiij. In isrl' hereditare ⁊ in electis ⁊c̄. Est notādū ꝙ sctā trinitas fecit eam ita dignam ꝙ in trib⁹ excedit omnes sctōs ⁊ angelos. Pmō ī singulari dignitate ⁊ honore. Ipe em̄ honorat sāctos triplici dignitate. Pmo ꝙ glorificat corpa sctōꝝ in terris. Reqre in scdo sermōe assūptiōis. R. Scdo in singulari decore. Nā ipa est vestita oī virtute ⁊ decore. Vñ Eccl'. xliij. In firmamēto celi resplēdēs glo. Reqre ibidem. Tertio ī singulari potestate. vñ dicit Origenes. Et si celestis hierarchia tota creatori suo pmpta volūtate obediat. et strenue militet. audeo tamē dicere ꝙ nihil audet facere sine nutu regine mīe. Ideo in signum huius potestatis exaltata est super oēs choros angeloꝝ. Vñ canit ecclesia. Exaltata es sancta dei genitrix super cho. ⁊c̄. Require assumptiōis.

De exaltatōe sācte crucis. sermo. lv.

Ego domin⁹ exaltaui lignū humile. Ezech. xvij. Notate charissimi. dicit em̄ Aug. ꝙ quanto qsq₃ humilior ī seipō tāto in cōspectu dn̄i maior. Hinc ē em̄ ꝙ sancta crux fuit hūilis ⁊ despecta a hoībus īfidelib⁹. iō a deo fuit exaltata. Quare dicit. ego dn̄s ⁊c̄. ¶ Est notandū ꝙ sctā crux in tribus locis est exaltata. Primo in loco caluarie quādo christus fuit in ea suspensus p peccatis nr̄is. Legit' em̄ in historia scholastica ⁊ in euāgelio Nicodemi. ꝙ cū adā infirmaret'. Require īuētōis crucis. ⁊ sic pmo feria sexta parascene crux cum dn̄o in loco caluarie ē exaltata. Quod figuratū ē Esa. xlix. Ecce leuo ad gentes manū₃ meā. ⁊ ad populos exaltabo signum meum. Cui concordat Ezech. xvij. Hec dicit domin⁹. In monte sublimi israel plantabo illud. sc₃ lignum sancte crucis ⁊ erumpet in germen et faciet fructū. Fructus iste est doctrina christi que erumpebat in germen. Docuit autē Christus in cruce tres lectiōes que signantur per titulum cruci superpositum que erumpebant in germina virtutum. Primo docuit peccatores vt sperent per cruce₃ saluari. ⁊ hoc quātum ad incipientes. ideo erumpebat illud nobile germen Jesus. id ē saluator. Nam Jesus ī cruce liberauit nos ab eterna morte. Unde dicit Chrysostom⁹. Crux est nobis causa totius beatitudinis. hec nos liberauit. Unde canit ecclesia. Adoramus te Christe ⁊ benedicimus tibi: quia per crucem tuam redemisti mundum. scilicet ab eterna morte. Unde crux figuratur nobis in baculo per quem puer mortuus resuscitatus est. sicut dicitur. iiij. Regum. iiij. ꝙ Helizeus propheta premisit giesi cū baculo suo ad suscitandum puerū. quē qdem baculum posuit super puerum. sed per hoc puer non est suscitatus. secutus est Helize⁹ ⁊ venit postmodum ⁊ puerū mortuum suscitauit. Moraliter. Helizeus interpretat' dei mei salus ⁊ significat Jesum Christum qui est verus saluator ⁊ salus populi. Per baculum intelligitur sancta crux. Per Giesi quem Helizeus premisit cum baculo significatur lex mosayca in qua sub figuris ⁊ enigmatibus implicite continebatur passio christi ⁊ mysteriu₃ sancte crucis. Sed sicut puer mortuus p hoc suscitatus non fuit donec Helizeus veniret qui incuruauit se sup puerum ⁊ suscitauit eum. Sic lex mosayca cum baculo. id est cum ligno nō poterat suscitare genus humanum mortuum donec Christus veniret qui incuruauit se in ligno sancte crucis sup genus humanū. ⁊ suscitauit eū a morte. Vñ dicit Chriso. Crux ē salus peccatoꝝ: spes christianorum: resurrectio mortuoꝝ: vita desperatorum: gaudiu₃ angeloꝝ. Secundo docuit eos se virtutib⁹ per crucem ornari. ⁊ hoc quantum ad pficientes. qui debent ire de virtute in virtutem. Ideo dicitur nazarenus. i. floridus. Unde dicit Luce. ix. Qui vult venire post me abneget semetipsum ⁊ tol. cru. su. ⁊c̄. Ubi do-

nibus tria ondit q proficientes docuit facere. Primo seipm pfecte negare. qd fit oib' desiderijs carnis et mudi pfecte reluctado et in bonis actibus se exercedo vt dicere possint cu christo. illud Jo. v. Non veni facere volutatem meam: sed eius qui misit me tc. Secundo penalitates patienter sufferedo. Jo dicit. Et tollat crucem sua. Tunc em sm augustinu crucem nostram tollimus quando penalitates quaslibet pro christo volutarie assumimus. Tertio exemplorum imitatione et virtutu. Ideo dicit. Et sequat me. Quia sm Augustinum. Quicquid gestu est in passioe et morte christi. mistice ofiguret christo vita christiana. ideo tunc proprie christum sequitur quando conformat sue passioni et morti. Ideo dixit Apostolus Gal. vi. Mihi autem absit gloriari tc. Si passionem christi perfecte imitor ac ad memoriam reduco Tunc propter christum omnes penalitates dulces mihi sunt. Unde in signum huius dixit boos qui fuit diues ad Ruth q fuit mulier paupercula et casta. Tinge panem tuu in aceto. et fecit sic: et sapidus factus est panis. Unde dicitur Ruth. ij. q Boos dixit ad Ruth. Audi filia. quando hora vescendi fuerit veni huc et comede panem. et itinge buccella tua in aceto. Que fecit sic et saturata e. Moraliter. Homo iste boos diues est deus cuius est terra et plenitudo eius qui tamen in cruce aceto potatus est. Mulier est aia penitens que non potest pati. Cui dicit deus. Intinge panem tuu in aceto tc. i. cogita d aceto quod mihi in cruce pro te oblatu est. et cogita quanta amara pro te passus sum i cruce. et sic cogitando omnis pena tua efficitur dulcis. ❧ Unde huius habetur exemplum. Quidam enim secularis intrauit claustrum vbi paupertas et multum aspera vita fuit. et durissimus panis et faba mole oleata. Ille qui consueuit delicate viuere no potuit sustinere et cogitauit intra se. O domine deus libenter vellem deo seruire: sed non possum comedere tam mala olera. qui surrexit et accepit cappam suam vt rediret i domum suam. Eo autem redeunte occurrit ei quidam peregrinus qui dixit ei. Frater quo vadis? Qui ait. ego sum homo qui libenter vellem deo seruire si possem: sed sum fragilis non possum comedere durum panem Et tulit peregrinus buccellam panis et dedit ei. qui cu accepit dixit. Peior est panis iste q panis de monasterio. Cui dixit peregrin'

Frater vis tu vt dem tibi bonu saporé qui facit te bene comedere fabam et duru pané Cui monachus. Si hoc feceris ego libentissime seruio deo omnibus diebus vite mee. Tuc statim deposuit peregrinus vestimenta sua et ostendit ei latus. et illud erat perforatu. et dixit. Non potes tu comedere duru pané. Uis comedere? et ille. Uolo. Accipe ergo saporem de latere meo et comede. At ille statim cecidit ad pedes eius. tunc pegrinus disparuit. Monachus vero reuersus i claustru perseuerauit vsq ad mortem. Ecce quomodo passio christi quam sustinuit in cruce facit penalitates dulces. Unde crux christi figuratur nobis in ligno misso in aquas qs fecit dulces. vt habetur Exodi. xv. Unde dicitur q cum Moyses eduxisset filios israel de mari Rubro et ingressi sut in desertu. ambulaueruntq tribus diebus per solitudiné et venerunt in marath. nec poterant bibere aquas de marath. quia erant amare. Tunc murmurauit populus contra Moysen dicens. Quid bibemus? Nam aquas pre amaritudine gustare n o poterat. At ille clamauit ad dominu. qui ostendit ei lignu. quod cum misisset in aquas in dulcediné verse st Quia cum oportet hominem pficere et florere vt perueniat ad celum cogitet passionem crucis christi. tuc omes pene erunt sibi dulces. Unde dicit Gregorius. Si passio Christi ad memoriam reducit nihil adeo duru est quod non equo animo toleret. Tertio docuit peccatores vt sperent se per crucem in celo coronari. Ideo dicitur rex iudeorum. Propter passionem namq crucis meruit Christus honorari. Unde dixit Luce vltio. Nonne oportuit Christu pati et ita intrare in gloriam suam. Ideo dicit Apostolus ad Phil. ij. Humiliauit semetipm fact' obediés vsq ad mortem. consequenter tc. Sic nos vocati sumus per crucem supple penitentie ad eternam gloriam. Unde sancta crux figuratur in virga aurea. De qua dicitur Hester. v. q nullus. Require inuentionis sancte crucis. ❧ Secundo dico principaliter q crux Christi est exaltata in lymbo sicut in inferno in signum sue victorie ac patrum liberationis quando per signum crucis potenter dyabolum superauit et sanctos liberauit. et signo crucis eos benedixit. Unde legitur in euangelio Nicodemi. q postq dominus in loco caluarie cum sancta cruce fuerat exaltatus et in cruce mortuus tuc

descendit ad lymbum. ⁊ extēdēs manū suaȝ dixit. Venite ad me omēs sancti mei. Require in sermone resurrectionis quasi in fine A. Tunc fuit impletum dictum propheticum. Virga tua ⁊ baculus tuus ipa me consolata sunt. Est autem notanduȝ ꝙ sancta crux est exaltata in inferno ꝑpter tria. Primo in signum ꝙ diabolum superauit. Sicut enim diabolus per lignum in paradiso humanuȝ genus superauit. ita christus per lignum sancte crucis econtra diabolum vicit. Unde Gregorius in prefatione. Qui salutem humani generis in ligno crucis ꝯstituisti. vt vnde mors oriebatur inde vita resurgeret ⁊c. Unde lignuȝ sancte crucis figuratur nobis in virga de qua dicitur Numeri. xxiiij. Consurget virga de israel ⁊ percutiet duces moab. Per virgam intelligitur sctā crux. Per moab itelligitur diabolus. Nam moab interpretatur demon. Iste percussus est virga. i. sancta cruce cum christus in cruce superauit diabolum. Unde Chris. Ubicūqȝ demones signuȝ crucis vident territi fugiunt. timentes baculum quo plagam acceperūt. Qualiter diabolus superatur per signum crucis. exemplum huius require inuētōis sancte crucis D. Secundo in signum ꝙ xp̄us infernū confregit per lignum crucis. Require iterum inuentionis. Tertio in signum ꝙ xp̄s diabolum cuȝ ligno crucis vulnerauit: sicut enī diabolus genus humanū letaliter vulnerauit cum ei in paradiso suggerebat vt diuinū preceptum transgrederetur ꝑpter qd̄ morte moriebatur. sic christus cum cruce tanꝙ cum gladio ipȝ vulnerauit ⁊ interfecit. Unde sancta crux figuratur nobis in baculo ipius dauid q̄ iecit philisteum. Require Georgii F. Unde Origenes. Nullus demon ꝑpe stare poterit vbi signum crucis fuerit timens gladium ī quo deiectus est. Unde virtus sancte crucis bene patet in quodam iuuene notario queȝ quidam magus decepit ⁊ ad quēdam locum in quo demones aduocauerat duxit ꝓmittens ei ꝙ multis diuitijs abūdaret. Et ecce vidit quēdam ethiopem magnū super excellenteȝ thronū sedentē ⁊ in circuitu eius alios ethyopes circa eum cum lanceis ⁊ fustibus stātes. Tūc p̄nceps qui sedit super thronum interrogauit nigromāticum quare ꝓuocati essent. R̄ndit ꝙ iuuenis iste q̄ secum esset vellet ei seruire vt eum diuitem faceret. Cui demon. Si vis me adorare ⁊ seruus meus esse ⁊ deū christum tuum negare faciam te diuitem. ⁊ postea in dexteram meā sedere. Qui ait. Absit vt xp̄m abnegeȝ propter diuitias. ⁊ mox signum crucis edidit ⁊ se christi seruū esse libere exclamauit. statimqȝ cum signum crucis fecit omnis illa multitudo demonuȝ euanuit. Post hec cum quadam vice predictus iuuenis cum dn̄o suo ecclesiam sctē Sophie itrasset ⁊ ante imaginē crucifixi starēt. vidit dominus suus ꝙ imago super notariū oculos fixos haberet ⁊ inclinauit sibi. admirās dn̄s iuuenem ex alia parte stare fecit. viditqȝ ꝙ imago in illam partē iterum oculos voluisset ⁊ super notarium fixos haberet ac ei iclinauit. Tūc adiuratus a domino vt sibi diceret q̄d apud dn̄m meruisset ꝑpter qd̄ eum sic imago respiceret. Qui r̄ndit ꝙ nihil boni nec reuerētie sibi fecisset nisi ꝙ christum tali die coram imago ⁊ demonibus negare noluisset ꝑpter diuitias. Tunc ciuis dn̄s suus dedit ei diuitias multas ⁊ filiā in vxorē. B

Tertio p̄ncipaliter crux xp̄i exaltata est ī ecclesia ⁊ in xp̄ianitate quādo Eraclius imperator restituit in hierl'm. Legit enī ꝙ iudei crucem xp̄i sub terra abscōderūt. q: timebāt ꝙ lex sua per crucem destrueretur quā tū manifestabāt innāte Helena. que veniens hierusalem ꝓ cruce xp̄i inueniēda. Qua inēta et Helena certificata de cruce dn̄i parteȝ de ea ferēs ad ꝓpria est reuersa. aliam partem hierosolymis reliq̄t. vt exaltaretur ⁊ honoraretur in xp̄ianitate. Anno dn̄i. dc. xv. permittēte dn̄o flagellari ppl'm suū per seuiciā paganorum Cosdroas rex persaruȝ omīa regna terrarum suo imperio subiugauit. Hierusalem autē veniēs a sepulchro dn̄i territus rediit. sed secum partem sancte crucis quā sctā Helena ibidem reliquerat asportauit ⁊ vbiqȝ omnes ecclesias xp̄i destruxit. Volēs auteȝ ab omnibus coli vt deus; turrim ex auro ⁊ argento ⁊ interlucētibus gēmis fecit. ⁊ ibideȝ solis ⁊ lune ⁊ stellarum imagines collocauit. per subtiles etiā ⁊ occultos aqueductus q̄si deus desuper aquā pro pluuia infundebat. et in subterranea specu equi quadrigas trahētes ibāt in circuitu vt quasi turrim mouerēt ⁊ tonitruū simularēt. Filio auteȝ suo regno tradito residēs ipe ī throno tāꝙ deus prīet sctāȝ crucē sibi a dextris posuit loco filij: ⁊ gallū a sinistris loco sp̄ūsscti. Se vero iussit deum p̄rem noīari. Tunc Eraclius imperator exercitū copiosum collegit: ⁊ cōtra filiū Cosdroe iuxta danubiū fluuiū dimicaturus aduenit. Tandem vtrisqȝ p̄ncipibus placuit vt

xpi soli super pontem cõfligerēt τ q̃ victor existeret ipe siue dãno vtriusq; exercit⁹ imperium sibi vsurparet. Decretum etiã exijt vt q̃cũq; presumeret suum p̃ncipem iuuare. abscisis cruribus τ brachus ab eo cõtinuo ĩ flumine mergeref. Tunc Eraclius se totũ deo obtulit τ se sctē cruci tota deuotiõe cõmēdauit. Ambobus itaq; in cõflictu durãtib⁹ dominus Eraclio victoriam tribuit. τ totũ exercitum suo imperio subiugauit adeo q̃ vniuersus populus Cosdroe se fidei xpiane subdidit. τ sacrum baptismũ recepit. Cosdroas autē ignorabat exitum belli. q2 cum ab õmibus odiretur⁹ sibi a nemine ĩtimatur. Facto bello Eraclius ad Cosdroã venit. τ eum in throno aureo sedere repperit. Et dixit ei. q̃a lignũ sctē crucis fm̃ modulum tuũ honorasti si baptismũ τ fidē xpi susceperis vitam τ regnũ obtiebis. Si aũt hoc implere cõtempseris gladio meo caput tuum abscindam. Cum aũt ille acq̃escere nollet cõtinuo eũ decollauit. filium vo suũ decem ãnoꝝ quē cum eo repperit baptismuz accipe precepit τ regnũ paternũ ei dimisit. Turriz vo destruēs aurũ argētuz τ gēmas ad reparãdas ecclesias quas tyrannus destruxerat reseruauit. Sctãm vo crucem suscipiēs hierlm̃ reportauit. Cum aũt de monte oliueti descendens per portã quã dñs ĩtrauerat passur⁹ ĩ equo regio τ ornamētis imperialib⁹ ingredi vellet. repente lapides porte descēderũt τ inicez quasi muꝛ⁹ se clauserũt. Super quo cunctis stupētibus angelus dñi signum cruc̃ ĩ manibus tenens sup portam apparuit dicens. Cum rex celoꝝ ad passionē suã p hãc portã intraret nõ cultu regio sꝫ humili asello ĩgrediens humilitatis exemplum suis cultorib⁹ dereliq̃t. Et hijs dictis angelus abscessit. tũc imparatoꝛ lachrymis infusus seipm̃ discalciauit τ vestimēta vsq; ad camisiam exuit. crucēq; dñi accipiēs vsq; ad portã humilit̃ baiulauit. Statimq; porta se erigēs. τ duricia lapidum liberũ ingressum ĩtrãtibus patefecit. Odoꝛ autẽ suauissimus eodem die eodemq; momēto quo de turri cosdroe sancta crux fuit ablata hierosolymis tunc rediJt τ oẽs mirabili suauitate refecit. Rex autem deuote in has laudes sancte crucis prorupit. O crux splēdidioꝛ cũctis astris. mũdo celebris. hominibus multum amabilis. sanctioꝛ vniuersis: que sola fuisti digna portare talẽtum mũdi. dulce lignũ salua p̃ntez cateruã in tuis laudibus hodie cõgregatam vexillo tuo signatã. Sicq; preciosa crux in loco suo restituitur τ antiqua miracula renouantur. Quidã mortuus vite restituitur. Quattuoꝛ paralitici curãtur. Decem leprosi mũdãtur. Quindecim ceci illuminãtur. Demones effugãtur. τ a varijs languoꝛibus plurimi liberãtur. Et sic imperatoꝛ ad ꝓpria remeauit. τ in diuersis locis multas ecclesias reparauit. Et sic exaltata est sctã crux honorifice. Unde institutũ est vt dies ille a xpianis veneretur. ¶ Est notãdum q̃ sctã crux ẽ exaltata in ecclesia ꝓpter tria. Primo ꝓpt̃ memoriã passionis xpi. Unde dicit ps. Respice in faciē xpi tui. q. d. Considera passionē xpi quanta pro te est passus τ ne obliuiscaris. Unde dñs nos Threnoꝝ. iij. monet. Recordare paupertatis mee τ potus absinthei τ fellis τc̃. Certe hoc debet q̃libet xpianus facere vt vaciter possit dicere illud q̃d seq̃tur ibidem. Memoria memoꝛ ero τ tabescet in me anima mea. Sic fecerũt sancti. Sic τ nos debemus facere vt possimus dicere cum apostolo ad Gal. ij. Christo confixus sum cruci. Et ideo hortatur nos aplus ad Heb. xij. Deponẽtes oẽ pondus τ circumstans nos peccatum: curramus ad ꝓpositũ nobis certamen aspiciẽtes iesum qui sustinuit crucem. Recogitate eum qui talẽ sustinuit a peccatoribus contradictiõem. q. d. O christiane cum intras eccliam respice crucẽ considera τ attende xp̃m crucifixum q̃ nudus in cruce ꝑpendit. vide manus perforatas. totum corpus laceratum. latus lancea perforatum. caput benigne ad te inclinatuz. Unde dicit per ꝓphetã. Threnoꝝ. i. O vos oẽs qui transitis per viã attẽdite τc̃. quare merito debem⁹ passionẽ xpi in memoria habere. vt possimus dicere illud Jeremi. iij. Ecce nos venimus ad te. tu eñi es dñs de⁹ noster. Ideo merito debemus te adorare et laudare. Unde canit ecclesia. Adoramus te xp̃e τ benedicim⁹ tibi. q2 per crucẽ tuã redemisti mũdũ. Unde de hoc habem⁹ exẽplum Legitur eñi q̃ quidaz habẽs in cõsuetudiẽ q̃ frequẽter oraret ante imaginem crucifixi ac memoriam passionis eius semper habuit. tandem ille mortuus est qui habuit amicum dilectum τ deuotum. qui etiã ieiunijs τ orationibus rogauit dñm vt ei dignaretur ostẽdere. vtrũ saluat⁹ esset vel ne. Cui vltio apparẽs ei deo pmittẽte dixit. tuo desiderio exigente q̃d habes concessũ est mihi tibi indicare me esse saluatuz. Cui ille. Rogo ergo

te vt mihi dicas que sit maior cā tue salua-
tiōis. Respōdit. quia in memoria semꝑ ha-
bui passionē xpi. Vñ omi die quando veni
ad ecclesiam dum potui iui ante imaginem
crucifixi ⁊ dixi. Dñe hic sto tāꝗ peccator ma
ximus ante terribilē iudicem. obsecrās tu
am misericordiā vt mihi velis esse pius iu-
dex in egressu anime mee a corpore. Nā pro
pter meam culpā tu es miserabilit̄ passus.
quare merito debeo te diligere. tibi gratia-
rūactiones referre. te adorare ⁊ semꝑ lau-
dare. propter hoc sum saluatus. Vñ sic fuit
impletum illud psal. Memor fui iudicioꝝ
tuoꝝ a se. dñe ⁊ cōso. ⁊c. Unde simplex lay-
ce qui nescis libros legere audi horas cano-
nicas que designant septenam passiōes xpi.
Nam hora matutina captus ⁊c. Vñ ps. Se
pties in die laudē dixi tibi. Sic ⁊ tu facias.
Ecce passiōes xpi expansam corā te ī eccle-
sia ī cruce ī medio templi ī alto vt oēs pos-
sint in eo legere. Qđ bñ predictum est Esa.
xi. In die illa radix yesse. i. xpūs in cruce stat
scꝫ in ecclesia in signum populorum. ipm gē
tes deprecabunt̄. ⁊ erit sepulchrū eius glori-
osum. Unde dicit Bern. Astat imago dei o-
ranti. aut nascentis aut resurgentis aut mo
rientis. qđ rñdebimus. quid loquemur. qđ
cogitabimus domine: nisi ꝙ de corpore tuo
fecisti nobis spectaculum. Hec ille. quasi di-
ceret. vt passionem tuam in memoria habe
amus. D Secūdo propter excitatiōem
deuotiōis. quis enī xpianus dum ī eccl'ia vi
det imaginē crucifixi ⁊ exemplum passiōis
xpi nō vellet deuotiōem habere ⁊ itelligere
ꝙ dñs ꝓpter eum sic esset passus ⁊ sic ei cō
pati. certe nullus. Vñ .i. Petri. iiij. Christo
igit̄ passo in carne ⁊ vos eadē cogitatiōe. i.
deuotōne armamini. Vñ sicut in memoria
passionē xpi habere debemus. ita sequit̄ ꝙ
tūc intelligere debemus ipm ꝓpter nos es-
se passum. ⁊ sic deuotione ⁊ cōpassionē ad
deū habere. Vñ dicit aug. in sermōe. Qui re
cte intelligit vtrūqꝫ implet. s. memoriā ⁊ cō
passiōem. ⁊ sic seruet vniuersissimo domio
Vñ Jeremie. iij. Dabis eis scutū cordis la
borem tuū. Scutū sm Bern. ē crux xpi in q̄
xpūs laborauit pro nobis. quam crucem dat
nobis xpūs tanꝗ scutum cordis. i. excitatōē
deuotōis. Quapropter sancta crux figurat̄
nobis in virga cū qua Moyses percussit sili-
cem ⁊ egresse sunt aque largissime. vt habe
tur Numeri. xx. vbi legitur. ꝙ cum ois mul-
titudo filiorum israel venerit in desertū syn
⁊ nō haberent aquā vt biberent ⁊ defecerūt
pre siti. tūc ex iussu dei tulit Moyses vgaꝫ
⁊ percutiens petram bis: egresse sunt largis-
sime. ita vt ppl's biberet. Moralit̄. Sic qū
cor nō habet deuotionē tūc debet itelligere
quō xpūs in cruce sustinuit amaram passio-
nem. ⁊ sic cor durum cum virga. i. cū cruce
percutere. tūc crux xpi excitat in corde duro
deuotionem Unde dicit Bernardus. O dul
cissime dñe Jesu libenter te audio regnātē
in celis. libentius nascentem in terris libē-
tissime crucem ⁊ clauos ⁊ lanceam sustinē-
tem. Istoꝝ enī memoria incalescit cor meū
⁊ dat fontem lachrymarū. E Tertio ꝓ
pter imitationē voluntaria. ita vt homo to
ta voluntate subleuet se per desiderium ad
celestia. Iuxta illud Collocen. iij. Que sur-
sum sunt querite. vbi xpūs est in dextera dei
sedens. Vñ in signum huius dixit christus
Johā. xij. Cum exaltatus fuero omnia tra
ham ad meipm. quasi diceret. Cū exaltat᷒
fuero. scꝫ in cruce quicunqꝫ tūc se eleuat per
desiderium voluntaris ad meam passiōem
scꝫ credendo se firmiter saluari ꝑ meā mor-
tem. et sic exēplo mee passionis voluntarie
pati omnia aduersa mūdi que sm Grego.
nos ad deum cōpellūt. illū trahā ꝑ gratiā
⁊ misericordiam. Vñ dicit aplūs ad Gal'. vi. Qui
cunqꝫ hanc regulā secuti fuerint pax suꝑ il-
los ⁊ misericordia. Vnđ dicit dñs Osee. xi.
In funiculis Adam traham eos. i. in penali
tatibus huius presentis vite. Hoc conside-
rans psalmista in spiritusancto dicit. Mul-
tiplicate sunt infirmitates eorum postea ac
celerauerunt. scꝫ cum tota voluntate pati.
sic cum christo exaltari in eterna gloria. vñ
propter hanc exaltationem xpi in cruce cū
qua nos trahit in celum sancta crux figura
tur nobis in scala quam vidit Jacob. sicut
habetur Geñ. xxviij. vbi dicitur ꝙ quando
Jacob patriarcha surripuit benedictionē
fratris sui Esau fugit eum ⁊ perrexit in me
sopotamiam ad Laban fratrē matris sue
Cumqꝫ venisset ad quendam locum post so
lis occasum ⁊ vellet in eo requiescere vidit
in somnis scalam stantē super terram. ⁊ ca-
cumen eius tangens celum. Angelos quo-
qꝫ dei ascendentes ⁊ descēdentes ꝑ eam et
dñm innixum scale. Qui postꝗ euigilauit
ait. Uere non est hic aliud nisi domus dei ⁊
porta celi. Moraliter. Per scalam intelli-
gitur sancta crux. Per dñm innixū scale in-
telligitur xpūs affix᷒ cruci. Per āgelos ascē-

dentes τc. hoīes sublevantes se tota volūta
te ad deū. τ exēplo xpi passi oīa adversa li
bēter patiētes. Et iō dicit Bern. Impossibi
le ēvt caput p vnam viā īcedat ad priam τ
mēbra p aliā. Iō certe sancti imitati sūt xpz
tota volūtate et exēplo xpi oīa adversa mū
di libēter sunt passi vt sic exaltarēt ī gloria
Unde dicit Greg. Vide electos nil presentis
glorie querere. libēt inopiā sustinere. mala
mundi equanimiter ppeti vt possint ī fine
coronari F Apud syriā in ciuitate be
rith quidē xpian⁹ sub ānua pēsione hospiti
uz habēs imaginē crucifixi ꝯtra faciē lectu
li in pariete affixerat τ ibi orōnes suas cōti
nue faciebat. Post annū ꝟo aliā domū cō
duxit τ imaginē ex oblivióe reliquit. Quī
dam aūt iude⁹ pdictā domū cōduxit. τ q̄
dam die vnū de suis cōtribulib⁹ ad cōuiuiū
inuitauit. Inter epulas aūt ille q̄ inuitatus
fuerat circūspexit τ imaginē infixam parie
ti cōtuet. τ in illū qui eū inuitaut ira fremēs
cur imaginem Jesu nazareni tenere aude
at cōminat. Ille aūt cū adhuc pdictā ima
ginem nō vidisset iurauit ꝙ de imagine ni
hil sibi cōstaret. Tūc ille placatū se simulās
valefecit. τ ad pncipes sue gentis abiens iu
deū illū de imagine accusauit. Iudei igit̄ cō
gregati ad domū eius cōuenīūt τ visa ima
gine illum diris cōtumelijs afficiūt τ extra
synagogam seminiuū pijciunt. imaginem
ꝟo pedibus cōculcantes τ in ea cuncta op
probria dñice passiōis renouauerūt. Cum
ꝟo latus lancea pforassent pnimus sāguis
τ aqua effluxit τ suppositū vas īplenit. Stu
pefacti iudei sanguinē illū ad synagogas de
tulerūt. τ oēs infirmi ex eo inuncti pnimus
curabant. Tūc iudei epo terre oīa p ordinē
narrauerūt. τ baptisma τ fidē xpi vnanimi
ter acceperūt. Eps aūt sanguinē illū ī āpul
lis cristallinis τ vitreis cōseruauit. Factuz
est aūt hoc anno dñi. dcc. Tūc oēs iudei sy
nagogas in eccl'ias cōsecrauerūt. Et extūc
hic mos īoleuit vt ecclesie ꝯsecrarent. Nam
aū tm̄ altaria cōsecrabant. Vn̄ ppt illō mi
raculū ordīauit ecclesia. v. ydus nouēbris fi
eri memoriā passiōis xpi. Nam τ rome con
secrata est ecclesia in honorē saluatoris. vbi
ampulla cū illo sanguie reseruat τ solēne fe
stū nūc agit. Apud cōstantinopolim q̄dā iu
deus eccl'iam sancte Sophie ingressus quā
dam imaginē xpi ibidem ꝯspexit. Qui se ibi
solū cōsiderās gladiū arripuit τ ipam ī gut
ture pcussit. statimqz inde sanguis exiuit et
capit τ faciem iudei aspersit. Qui territus
imaginē accepit τ ipam in puteuz pijciens
statim aufugit. Quidā aūt xpianus eidem
obuiauit dicens. Vn̄ venis iudee aliquem
hoīem occidisti. Et ille. falsum est. Cui rur
sus ille dixit. Vere homicidiū ppetrasti. τ iō
sanguine aspersus es. Tūc iude⁹. Vere deus
xpianoꝝ magnus deus est τ fides eius fir
ma p oīa comprobat. Nequaq̄ eñi hoīem
pcussi; sed xpi imaginē τ continuo sanguis ō
gutture eius emanauit. Duxit aūt iudeus
hoīem illū ad puteū τ inde sanctā imaginē
extraxerūt. Plaga in gutture xpi adhuc cer
nit vt fertur. Iudeus ꝟo cōtinuo factus ē
fidelis.

De sancto Matheo. sermo. lvi.

Vidit iesus hoīem

sedentē in theloneo. τ ait illi.
Seqre me: Et surgens secut⁹
est eū. Math. ix. Notate kūn. Dicit eñi Hie
ro. in origiali ꝙ maiestas diuinitatis occul
ta que in humana facie relucebat ex pio a
spectu videntis ad se trahere poterat. Nam
si in magnete lapide hec virtus ē vt festu
cas sibi copulet. quanto magis dñs omniū
creaturaꝝ ad se trahere poterat quos vole
bat. Hinc est eñi ꝙ xp̄s q̄ vidit sanctū Ma
theū traxit eū vt sequeret eum. Quare dicit
Vidit Jesus hoīem sedentē in theloneo τc.
In q̄bus q̄dem ꝟbis duo notant. Primum
est vocatio gratiosa ipius xpi videntis ma
theū. qō notat cū dr̄. Vidit Jesus hominē
sedentē. Scd̄m est imitatio fructuosa ipius
Mathei. cum additur. Et surgens secutus
est eum τc. Dico primo ꝙ in ꝟbis premissis
notat vocatio gratiosa τc. B Est notā
dū ꝙ xp̄s vocauit sctm̄ Matheū ad tria q̄
bus posset mereri vitā eternam. Prīo ad fi
dez xpianā sine q̄ null⁹ pōt saluari sicut A
postol⁹ dicit Hebre. xi. ꝙ īpossibile est sine fi
de deo placere. Et iō dicit Aug⁹. Nemo pōt
ad filioꝝ numerū ptingere: nisi p fidē. Iō do
ne sanctus Matheus in infidelitate sua p
iret xp̄s euz vocauit sicut τ alios apl'os ad
fidē. Unde. i. Petri. ij. de tenebris. s. infideli
tatis vos vocauit in admirabile lumē suuz
scz fidei. Et iō in signum hui⁹: apl'i cum rece
dere volebant abinuicē vt sm̄ pceptuz xpi
fidem p mūdū pdicarent cōuenerunt τ fe
cerunt symbolū maius. Dicit eñi maius p
pter dignitatē psonaꝝ: in quo symbolo sūt

duodecim articuli sunt ꝙ fuit duodecim apostoli. Istos articulos fidei fecerunt in signum ꝙ sicut xp̄s eos vocauit ad fidem xp̄ianam sic etiam volebant ostendere ꝙ essent veri christiani. et ꝙ propter fidem vellent mori. Et sanctus Matheus fecit hunc articulum: Inde venturus ē iudicare viuos et mortuos q̄ est magnus articulus fidei. Ipse etiā euāgelium de humanitate xp̄i scripsit. qd̄ incipit liber generatōis Iesu christi filii Dauid etc̄. Qd̄ quidem euangelium vt legit̄ in ei⁹ legenda propriis suis manibus scripsit. et repertum est cum ossibus sancti Barnabe anno domini. d. Barnabas enī fuit vnus de septuagintaduobus discipulis domini qui multū extollit̄ et laudat̄ in actibus apostolorum. Nam ipe multa fecit pro xp̄o. Qui pgens cyprum vt ibi verbum dei predicaret: euāgelium sancti Mathei secum detulit. et sup infirmos illud ponens: omnes dei virtute ac tā fide sancti Barnabe ꝙ merito Mathei continuo sanauit. Et sic patet quō fuit vocatus a xp̄o ad fidem qua meruit eternā gloriam. Unde pōt dicere illud. ii. Thimo. iiii. Bonū certamē certaui. cursum cōsūmaui. fidē seruaui. in re. repo. est mihi etc̄.

Secūdo vocauit eum ad cōuersionē siue pn̄iam sine qua similit̄ nullus potest saluari. Nam dicit psal. Nisi conuersi fueritis gladium suū vibrabit. Et ideo dixit christ⁹ Luce. xiii. Nisi penitentiam habueritis omnes simul pibitis. Ideo xp̄s vocauit sāctum Matheū ad pn̄iam ne periret. Qualit̄ autē eum vocauit ostendit̄ in euangelio. Et factum est anno domini. xxxi. luna decima. feria secūda. ꝙ Iesus in illo tpe vidit publicanū nomine Leui sedentem ad theloneū. Et ait illi. Sequere me. Et relictis omnib⁹ surgens secutus est eum. Et anteꝙ secutus est eum fecit ei cōuiuiū magnū scz ipe leui siue Matheus in domo sua. Et erat turba multa publicanoꝝ et alioꝝ q̄ cum illis erant discumbentes. Et murmurabant pharisei et scribe dicentes ad discipulos eius. Quare cum peccatoribus et publicanis manducatis et bibitis: Et respondens Iesus dixit ad illos. Non egent qui sani sunt medico: sed qui male habēt. Nec ē opus valētibus medicus. sed male habentibus. Euntes autem discite qd̄ est. Uolo misericordiam. et nō sacrificiū. nō enī veni vocare iustos sed peccatores ad pn̄iam. Unde sanctus Matheus pōt bn̄ dicere illud Iere. xxxi. Conuerte me et cōuertar. quia tu dn̄s deus meus. Postꝙ enī cōuertisti me egi pn̄iam et postꝙ ostendisti mihi scz iusticiam pcussi femur meum. Confusus sum et erubui. qm̄ sustinui opprobrium adolescētie mee. s. peccatum. Un̄ dicit Ambro. in psona sancti Mathei. Odi gen⁹ meum. fugio vitā meam. solum te sequor domine Iesu qui sanas vulnera mea scz vocādo me ad pn̄iam.

Tertio vocauit ad statū sancte vite in quo posset diuinam pacem mereri. Nam in mūdo propt̄ peccatum hō multas miserias patit̄. Iuxta illud saluatoris Ioh. xvi. In mundo pssuram habebitis. s. ppt̄ peccata que in mūdo regnāt Nam vt dr̄. i. Io. ii. Omne qd̄ est in mūdo etc̄. Istis enī tribus peccatis peccauerūt tres sancti homines quos si deus nō vocasset ab illis peccatis fuissent damnati eternaliter. Quorum primus fuit Dauid. q̄ peccauit peccato luxurie. Nam adulteriū cōmisit cū Bersabee muliere valde pulchra vxore vrie ethei et ppter hoc adulterium Uriā fidelissimum militem fecit occidi. vt habet̄. ii. Regum. xi. quem tn̄ dn̄s ad suam grām et misericordiā vocauit ꝙ cognouit pctm̄ suū et penituit dicens. Miserere mei deus etc̄. Iō deus fecit eū pphetam et psalmistam. cuius psalmi in ecclesia frequentant̄. Secundus fuit sanctus Paulus q̄ peccauit peccato supbie. ita ꝙ ppter nimiā supbiam ecclīam dei psecutus ē Iō vocabat̄ prius saulus a saul supbissimo rege dictus. Saulus enī interptat̄ petitio mortis. qd̄ sibi bene cōpetebat tempe sue psecutōis. Nam sctōꝝ mortem petebat itimo corde. vt habet̄ Act. ix. Saul⁹ adhuc spirās minarū et cedis in discipulos etc̄. quē tamē deus etiam vocauit ad pn̄iam et ad statū sācte vite. Unde dicit ad Galla. i. Cū aūt placuit ei qui me segregauit de vtero matris mee. et vocauit p grām suā. sequit̄. cōtinuo nō acqeui carni et sāguini etc̄. Unde factus ē vas electionis etc̄. Cuius doctrine et epistole pre ceteris scripturis amplius in ecclesia recitantur. Tertius fuit sanctus Matheus qui peccauit peccato auaricie. Nam turpibus lucris adherebat. Fuit enī thelonear⁹ ideo vocatur publicanus. vt habet̄ Luce. v. Uidit Iesus publicanum nomine Leui etc̄ hunc vocauit xp̄s ad statū sancte vite. cum dixit. vt supra habetur. Sequere me: et secutus est eum. et sic fecit eum apostolū et euangelistam. Cui⁹ euāgelica doctrina pre ceteris euangelistis magis in ecclesia freqūtat̄

Unde dicit Ambro. sup Lucam. Sequebat Matheus iam letus et exultans dicēs. Iā nō publicanū gero. iam nō porto leui. id est peccatorem. exui leui postq̄ christum indui quare bene dicitur Matheus: quod interpretat donum festinatōnis. Fuit enī donū festinatiōis per festinam cōuersionē. R

Secundo notatur sancti Mathei imitatio fructuosa cum additur. surgens secutus est eum. Circa qd notandū q̄ sanct⁹ Matheus secutus est christum in tribus. q̄ sunt valde fructuosa et eternam vitam merētia Primo in vera paupertate. Nam xp̄s di. Lu. xiiij. Nisi quis renunciauerit omnibus que possidet nō potest esse meus discipul⁹. Cuius rō est. Nam ip̄e vt dicit Bern̄. Fuit pauper natus. paup vixit. paup obijt. Hec enim paupertas est euangelica pfectō. Unde dixit xp̄s Luc. xviij. Si vis pfectus esse &c. Sequitur. et sequere me. Certe hoc fecit sctūs Matheus. Nam mox vt xp̄s eum vocauit cōtinuo theloneū reliquit et omnia que habuit. Unde di Luce. v. de eo. Et relictis omnibus surgens secutus est eum. scz in vera paupertate. Unde ambro. in omelia. Propria reliquit q̄ rapiebat aliena. Uñ pōt dicere cum Petro illud Math. xix. Nos reliquim⁹ oīa &c. vñ dicit Bern̄. O dulcis fatuitas qua relinquit mūdus et amplexat xp̄s. quare merito meruit eternā gloriā. Nam dicit saluator. Uos qui reliquistis omnia et secuti estis me cētuplū accipietis et vitam eternam possidebitis. Secūdo secutus est xp̄m in vera obedientia. Cum enī dn̄s voluit recedere ab eis et celum ascēdere dedit p̄ceptū. vt habet Mar. vl. dicēs. Euntes in mundū vniuer. &c. Quod fecit sanctus Matheus cū alijs aplis. Nam dicitur ibidem. Illi autē profecti p̄dicauerūt vbiq3 &c. Unde dicit Augu. Uerus obediens mandatū nō procrastinat. sed parat manus operi. pedes itineri. et totū se impendit vt mandatum imperantis impleat. Certe hoc fecit sanctus Matheus. Uñ legitur q̄ primus predicauit in iudea postea i macedonia. et diuisis apostolis predicauit apud murgundiā. Require quō post ascensionē domini. andree in sermōe p̄mo folio. Deinde p̄dicauit in ethyopia i ciuitate q̄ dicebat Nadauer. vbi duos magos repperit nomine Zaroes et arfaxat. qui ita homines artibus suis deludebant vt quoscumq3 vellent mēbrorū officio et sanitate p̄uare viderent. qui in tātā supbiam erupuerūt vt se q̄si deos ab homibus facerent adorari. Matheus autem predictam ciuitatem ingressus ē et apud eunuchum candacis regine quem Philippus baptizauit. vt habet Actu. viij. Hospitabatur. et ita magorum seductiōnes detegebat vt quicquid illi faciebant hominibus in perniciem hoc ip̄e cōuerteret in salutem. Eunucho autem sanctum Matheū interrogante. quomodo tot linguas loqueretur et intelligeret. exposuit ei Matheus. q̄modo spiritusancto descendente omnium linguarum scientiam apostoli recepissent. et sicut illi qui per supbiam turrim vsq3 ad celum edificare voluerunt. et pre cōfusione linguarū ab officio cessauerunt. quia scientiam linguarum nō habuerunt. sic apostoli scientiam omnium linguarum habuerunt vt turrim nō de lapidibus sed virtutibus construant. per quam omnes q̄ crediderint celum ascendant. Tūc venit vn⁹ qui dixit illos magos cum duobus draconibus aduenisse. q̄ ignem sulphureum ex ore et narib⁹ euomētes cūctos homines occidebāt. Aplus autē signo crucis se muniēs securus ad eos exiuit. Quē mox vt dracōes viderūt qū pedes eius p̄tinus corruerūt et dormierūt. dixitq3 magis. Ubi est ars vestra excitate eos si potestis. Ego nisi dominū rogassem qd mihi cogitastis inferre in vos protinus retorsisset. Cum autem populus conuenisset precepit draconibus vt in nomine Iesu abirēt et nullum ledentes protinus abierunt. Cepitq3 populo de gloria terrestris paradisi magnum sermonem facere. asserens ipsum omnibus montibus eminere et proximum celo esse. spinas et tribulos ibi nō esse. rosas et lilia ibi nō marcescere. senectutem ibi nō euenire. sed hominem ibi semper iuuenem manere angelorum organa semper ibi resonare. De hoc autem terrestri paradiso dixit hominem esse eiectum sed p Christum in celestem paradisum reuertendū. Et cū hoc populo loqueretur. ecce subito tumultus fact⁹ est. in q̄ fili⁹ regis mortu⁹ plangebat. Quem cum magi suscitare non possēt. dixerūt regi q̄ ad consortium deorum raptus esset. et iō ymaginem sibi et templum construi oporteret. Tunc predictus eunuchus magos custodiri faciens apostolum aduocauit. Qui oratione fusa eum protinus suscitauit. Quapropter rex nomine eglippus hoc viso per vniuersam regionem suam iusit seruos dicens. Uenite et videte deum in effigie ho-

minis latentē. Venerunt ergo cum coronis aureis ⁊ diuersis sacrificiorū generibus volentes sibi offerre ⁊ sacrificare, Quos sctūs Mathe⁹ compescuit dicēs. Uiri quid facitis: ego nō sum deus sed sum seruus domini nostri iesu xpi. Illi autē de auro ⁊ argento qđ sibi attulerant ipso iubēte magnam ecclesiā fabricauerūt. quā in .xxx. dierum spacio perfecerūt. Et apostolus pluribus annis ibi sedit ⁊ totam egyptū ad fidem cōuertit. Rex autem eglippus cum vxore sua ⁊ omi populo baptizatus est. Epigeniā autē filiam regis apostolus deo dedicatam plusꝙ .cc. virginib⁹ prefecit. Et sic patet qualiter obedienter pcepta xpi cōpleuit. predicādo fidem ⁊ ꝯuertēdo populum. Unde ꝯuenienter potest dicere illud Luc. xv. Ecce tot ānis seruiui tibi ⁊ nūꝙ mādatum tuū preterii ⁊c. Et dicit Ambros. super Lucam in persona scti Mathei. Dñe mādatum tuū sicut cauterū impssum tenebo. ¶ Tertio secutus est christum in charitate. iuxta doctrinam christi. Johis xv. Sicut dilexit me pater ⁊ ego dilexi vos. scꝫ perfecta charitate. Manete in dilectiōe mea scꝫ me diligēdo ⁊ moriēdo propter me sicut ego moriar p vobis. Sequitur. nā maiorē charitatem nemo habet vt aīam suam ⁊c. Certe istam perfectam charitatem habuit sctūs Matheus. Nam ppter amorem xpi sustinuit mortē. Unde legit post ꝙ rex eglippus moriebatur successit ei hyrtacus rex q virginem epygeniā filiam defuncti regis concupiscēs pmisit apostolo dimidiū regni sui si eam sibi in ꝯiugiū ꝯsentire faceret. qꝛ pulchra erat. Cui apostolus ait ꝙ iuxta morem pdecessoris sui die dñica ad ecclīam conueniret. ⁊ pñte Epygenia cum ceteris virginibus audiret ꝙ bona sunt iusta cōnubia seu ꝯiugia. Quo rex cum gaudio festinauit putās ꝙ apostolus vellet suadere epygenie cōiugium. Matheus aūt virginibus ⁊ omi populo ꝯgregatis de bono matrimonij diu locutus ideo a rege plurimuꝫ est laudat⁹. credens ꝙ aplus ideo faceret vt animū virginis ad consensum matrimonij prouocaret. Deinde silentio facto apostolus sermonem repetiit dicēs. Cum bonum sit matrimoniū si saluo federe teneatur. tamen vos astātes bene scitis ꝙ si aliquis seruoꝝ regis sponsaꝫ suam sibi vsurparet. nō solum regis offensaꝫ ſ etiā mortē mereretur. Non quia vxorem duxisset. sed quia sponsam domini sui accepisset. Ita et tu rex sciēs epygeniam eterni regis sponsam effectam ⁊ sacro velamine cōsecratam. quō poteris sponsam potioris te tollere ⁊ tuo matrimonio copulare: Quo audito rex pre ira furibundus abscessit. Apostol⁹ autē intrepidus ⁊ constās omnes ad patientiam ⁊ ad ꝯstātiā ꝯfortauit. ⁊ epygeniaꝫ ex timore coram se prostratam cum ceteris virginibus benedixit. Post missarū autē solennia misit rex spiculatorē q iuxta altare Matheum stātem ⁊ expāsis manibus in celum deum orātem misso a tergo gladio interfecit. ⁊ martyrem consecrauit. Quo populus audiens palacium regis incendere volebat. ſ presbyteri ⁊ dyacones mox cōuenerūt ⁊ martyrium Mathei apostoli cū gaudio celebrauerūt. Rex vero cum nec per matronas: nec per magos posset animū virginis immutare. totam domū eius copioso igne accendere voluit. ⁊ ipsam cum ceteris virginib⁹ concremare. Apostolus autē eisdem apparens totum ignem de domo eius excussit ⁊ ignis erūpens palacium regis intrauit. ⁊ solo rege cum vnico filio euadēte cūcta combussit. Statimqꝫ filius eius arreptus a demonio ⁊ patris crimina ꝯfitēs ad apostoli sepulchrū properauit. Pater leprosus effectus qui cū curari non posset gladio seipsum occidit. populus autem fratrem Epygenie ab apostolo baptizatum in regem constituit. Qui per annos .lxx. regnauit ⁊ christianum cultū magnifice ampliauit. ⁊ totam puinciam ethiopie ecclesijs repleuit. Zaroes autem ⁊ arfaxat ab illa die qua apostolus filium regis suscitauit fugerunt in persidem. Sed Symō ⁊ Judas eos ibidem vicerunt. Et sic patet qualiter sanctus Matheus secutus est christum in perfecta charitate. cum sic propter eum mortuus est. Unde Ambrosius in persona sancti Mathei. Ligatus sum clauis fidei ⁊ compedibus charitatis. Quis ergo me separabit a charitate dei que est in me. tribulatio: an angustia: an fames ⁊c. Unde merito est in numero sctōrum martyrū de qbus canit ecclīa. Uiri scti gloriosum sanguinem fuderūt pro dño. amauerūt xpꝫ in vita sua imitati sunt eum in morte sua. ideo coronas triūphales meruerunt. Nam dicit scriptura Jaco. i. Beatus vir qui suffert temptatiōeꝫ ⁊c. Et illud apli. ij. Thimo. ij. Fidelis smo. Nam si cōmortui sumus ⁊ cōuiuemus. Si sustinemus ⁊ cōregnabimus. Unde bene dr

Mathe⁹. Nã Mathe⁹ đr a magno ⁊ theos ꝗd est de⁹, quasi magn⁹ dñi. Dicit etiã Leui qđ interptat appositus. q̃r ē apposit⁹ ipi cathalogo martyrũ ⁊ per cõsequens sanctis in celo. ergo ⁊c.

De sancto Michaele. Sermo. lvij.

e Ecce michael vnus de pn̄cipib⁹ p̄imis venit ĩ adiutoriũ meũ. Dañ. x. Notate charissimi. Dicit em̃ Hiero. ĩ quadã omelia. non em̃ posset eẽ tuta hũana infirmitas iter tot ⁊ tãtas hostis illi⁹ insidias nisi ãgelorũ muniret auxilio. Hinc est em̃ ꝙ Daniel in spiritu ꝯgnouit ꝙ gen⁹ hũanũ ꝑpt̄ pctm̃ ē expositũ insidijs diaboli. ⁊ ꝑ iuuamẽ ãgelorum liberat. Ideo dicit ĩ ꝑsona omniũ fidelium. Ecce Michael ⁊c. M Est notãdũ ꝙ summ⁹ pontifex pelagi⁹ hũc diez ĩ honorem scti Michaelis ⁊ omniũ btõrũ spirituũ ꝑ totum orbem vniuersaliter statuit celebrãdũ. in qua solẽnitate oĩm ãgelorũ agim⁹ memoriã ⁊ oẽs gñaliter honoram⁹. Qđ accidit sic. Legit em̃ ꝙ in apulia est q̃dã mõs qui đr nomie gargan⁹ iuxta ciuitatẽ q̃ đr sypontus. Anno aũt dñi. cccc. in predicta vrbe sypõto erat q̃dã vir noĩe gargan⁹. a q̃ mons ille nomẽ accepit. Ille ꝟo pollebat ĩfinita multitudine ouiũ ⁊ boũ. Cũ aũt pascerẽtur circa latera ꝑdicti mõtis ꝯtigit quẽdam thaurũ alios relinq̃re ⁊ ꝟticẽ mõtis ascẽdere. Cũ q̃ domũ alijs redeũtib⁹ nõ redisset. collecta dñs multitudine famulorũ per deuia q̃rẽs req̃rẽs tãdem ipm ĩ ꝟtice mõtis iuxta ostium cuiusdã spelunce inuenit. Permot⁹ igitur cur solinag⁹ incedẽt. mox in ipum sagittam toxicatam direxit. q̃ statim velut a vẽto retorta in ipm q̃ iecerat repercussit. Turbati sunt sup hoc ciues ⁊ admirati ad epm vadũt ⁊ super tam stupẽda re ipm req̃rũt. qui eis triduanũ ieiuniũ indixit. ⁊ a deo hoc esse querẽdum ãmonuit. Quo pacto sctũs Michael apparuit epo dicẽs. Sciatis volũtate mea hominem illum esse ꝑcussum suo telo. Ego em̃ sum Michael archãgelus q̃ illum locum incolumẽ sine sctm̃ vel dedicatũ orna ac mihi elegi. ⁊ scire debetis me esse custodem ipius loci ac patronũ. Statimq; epus ⁊ ciues cum ꝑcessione locũ adeũt ⁊ speluncã ingredi nõ presumẽtes q̃ oratiõib⁹ pre foribus insistebãt. Tandem em̃ accidit post aliq̃d temp⁹ ab inuẽto loco. ꝙ neapolite adhuc gentiles ꝯtra sypontanos ⁊ beneuẽtanos q̃nquagita milibus a Syponto distãt ordinato exercitu bellare ceperũt. Qui de ꝯsilio epi scopi triduo inducias petierũt vt triduano ieiunio vacarent. ⁊ patronum suum sanctũ Michaelem in sui auxiliũ implorarẽt. Tertia aũt nocte Michael epo apparuit dicẽs preces eorum esse exauditas. Et ꝓmisit eis victoriam. ⁊ quarta hora diei iubet hostib⁹ occurrere. quibus occurrentibus mõs garganus immenso tremore ꝯcutitur. fulgura crebra volãt. caligo tenebrosa totũ cacumẽ mõtis obduxit. Ita ꝙ sexcẽti viri de aduersarijs ex sagittis igneis interierũt. Reliqui vero compta virtute archangeli errorẽ idolatrie reliquerunt. ⁊ cõtinuo se xp̄iane fidei submiserunt ⁊ sypontani sanctum Michaelem laudauerũt. Et cum adhuc dubitare ceperũt vtrum ꝑdictum locum igredi vl' dedicare deberẽt. Tunc epus super hoc ad ꝯsulendum pelagiũ papam ãmonuit. Qui respondit. Si hõ illam ecctiam dedicare deberet hõ maxime oporteret fieri illo die quo victoria data est. Si ꝟo aliter sctõ Michaeli placuerit ab epo est sup hoc volũtas eius req̃rẽda. Instãtib⁹ igr̃ papa ⁊ epo cũ ciuib⁹ triduano ieiunio. sctũs Michael in hac die epo apparuit di. Nõ ē op⁹ vob̃ ecctiam dedicare quã ego edificaui ⁊ ꝯsecraui. Precepitq; vt in die sequẽti epus cũ pp̃lo locũ ingrederent ⁊ ibi orarẽt. ⁊ ipi eũ specialẽ patronũ suũ sentirẽt. Mane igit epus ⁊ vniuersus ppl's ad locum veniũt ⁊ ingrediẽtes magnã criptaz ⁊ tria altaria inuenerunt. Quorũ vnum fuit ornatum rubeo pallio. Celebratis igit missarum solẽnijs cum sacrã cõmunionẽ singuli accepissent. omnes ad ꝓpria cum magno gaudio redierũt. Epus autẽ sacerdotes ⁊ clericos ibidẽ delegauit q̃ iugiter diuinũ officium ibidem celebrarent. In eadem autẽ spelunca aqua clara ⁊ dulcis emanat. de q̃ post cõmunionẽ populus potatur. ⁊ diuerse egritudines sanãtur. Hijs auditis ⁊ apertis tunc summ⁹ pontifex pelagius hũc diẽ in honorẽ sancti Michael' ⁊ omniũ btõrũ spirituũ per totum mũdum statuit celebrandum. N Est igit notãdum ꝙ nos merito debem⁹ angelis laudẽ ⁊ honorẽ impendere multiplici rõne. siue ꝓpter multiplex adiutoriũ quod ostẽdũt nobis. Primo em̃ debem⁹ eos honorare q̃r sunt nostri custodes ⁊c. Dicit enim mgr̃ li. ii. dist. xi. ꝙ queq; anima siue homo habet vnũ angelũ bonum ad sui custodiam

delegatū siue deputatum. Unde custodiunt
hoīem tripliciť. scz in principio. in medio. et
ī fine. Primo custodiūt hominē in pricipio
hoc est in vtero matris. ne p mollicioni dyo-
boli suffoceť. τ postq̄ natus est ne ipm ipe-
diat a gratia baptismali. τ in tota vita ne
ipsum ad magna peccata trahat. Unde di-
cit Psal. Angelis suis deus mādauit de te vt
custodiant te in omnibus vijs tuis. Unde
de hoc habetur figura Dan. vi. vbi dicit q̄
Daniel fuit missus in lacū leonū a rege Da-
rio vt eum lacerarent. Qui rn̄dit regi. Deus
meus misit angelū suū τ cōclusit ora leonū
τ nō nocuerūt mihi. Moraliť p Danielem
intelligiť hō. Per leones dyaboli. Per lacū
mund⁹ iste τc. Un̄ dicit Hyero. in omel. Est
circa oēs credētes in xp̄o firma angelorum
custodia. In signū huius dr̄ Apoca. xx. q̄ Jo
hānes vidit angelū descendētē de celo habē
tem clauē abyssi τ cathenā magnā. Et app̄
hendit draconē serpentē antiquū q̄ est dya
bolus τ ligauit eum τ misit in abyssum. τc.
Secūdo custodiūt hoīem in medio. s. ī mor
te. quando aīa debet separi a corpore. tunc
homo precipue vexatur per dyabolū vt de
sua salute τ dei misericordia desperet. Naz di
cit Greg. Demones volitant circa nos. sicut
apes scz nos pducendo in desperationē. Ex
emplū de scto Martino. Require Martini.
Unde Psal. Circūdederunt me sicut apes τ
exarse. contra me. sicut ig. τc. Ideo valde
necessarium est angelorum auxiliū qui tūc
iuuant nos. Qd̄ bene figurať nobis. iiij. Re.
vi. de puero siue seruo Helizei clamāte. heu
heu heu domine mi quid faciemus. Uidit-
q̄z exercitū in circuitu ciuitatis qui volebat
capere heliseum τ seruū. Cui respondit heli
seus. Noli timere. Plures eni nobiscū sunt
q̄ cum illis. Et orauit heliseus ad dn̄m di.
Dn̄e aperi oculos pueri hui⁹ vt videat. Et a-
peruit dn̄s ocl'os pueri τ vidit. Et ecce mōs
plenus equoꝝ τ curruū in circuitu helisei.
Moraliter τc. Sic angeli custodiūt hoīem
τ consolanť eum ne desperet. Un̄ Luce. xxij.
Apparuit illi angelus de celo cōfortans eū
D Cuius exēplū habeť. Legiť eni q̄ qui
dam iuuenis intrās religionē. τ cum in ea
aliquot annis honeste τ deuote vixisset ce-
pit in infirmitate ita grauiť laborare q̄ ī le
ctulo decubans nihil oīno loquebať. ⁊ puta
batur subito moriturus. Cūq̄z fratres subi-
to cōuenissent vt recōmendarēt aīam eius
subito cepit loqui τ protulit triā verba. Pri

mum fuit istud. Utinam nō essez natus. Se
cundum fuit istud. Pōderate equaliť. Ter
tium fuit. Sufficit mihi. Cū aūt cōualuissz
de infirmitate interrogauerunt euz fratres
quare illa ꝟba dixerat. Ille antē rn̄dens
dixit. Qr in illo mortis articulo astiterunt
demōes multi accusantes eū de multis gra
uibus pctīs. Ita q̄ p quolibet erā dignus
morte eterna. Tūc desperās de salute dixi p̄
mū ꝟbum. scz. Utinam nō essem nat⁹. Tūc
astiterūt angeli dei habentes staterā in ma
nibus suis vt ponderarēt mea bona τ mala
hoc vidēs dixi secundū ꝟbū. Pōderate eq̄
liter. Cum aūt mala mea aliqualiter p̄pon
derarent dixi eis vt apponerent. Uel sic. tūc
ipi apposuerunt vnam stillā de sanguīe xp̄i.
qua apposita bona p̄ponderabant. Quod
videntes demones confusi recesserunt. tūc
ego multū cōsolatus cū magna iocūditate
τ securitate. dixi tertiū ꝟbū. Sufficit mihi.
τc. Un̄ dicit Bern̄. Angelus dn̄i in omi lo-
co sedulus pedissequ⁹ anime nō cessat eam
sollicitare τ assiduis suggestionibus mone
re dicens. Delectare in dn̄o τ dabit tibi om
nes petitiones tuas. Tertio custodiunt ho-
minem in fine. id est cum anima est separa-
ta a corpore. tunc dyabolus aīaz defūcti ad
penas inferni capere intendit. Iuxta illud
Gen̄. iij. Tu insidiaberis calcaneo er⁹. Per
calcaneum intelligiť finis hoīs in quo dya
bolus nititť hoīem trahere ad infernū. Nā
dicit Aug. Dicturus est cōtra nos aduersa-
rius noster. Equissime iudex iudica hūc eē
meum ob culpaz qui tuus noluit esse p gra
tiam. Iudica ergo eum esse mecū eternali
ter dampnandū. Sed angeli inquātū possibi
le est eis iuuant hominem τ allegant bona
hominis. Qd̄ bene ostenditur Job. xxxiij.
Tabescet caro eius. scz hoīs in sepatione.
τ que tecta fuerant nudabunť. Appropinq̄
bit corruptioni anima eius τ vite illi⁹ mor-
tiferis. s. dyabolis. Si fuerit pro eo angelus
loquens vnus de milibus vt annunciet ho-
minis equitatem miserebitur eius. scz deus
τ dicet. Libera eum vt non descendat ī cor-
ruptionem. Sequitur. Deprecabiť deum. s.
angelus. τ placabilis erit ei. scz homini. τ vi
debit faciem eius in iubilo τc. P Unde
exemplum habemus. legitur q̄ quidam fu-
it intentus prauis actionibus. Hic tamen
virginē Mariā diligebat τ eam deuotissi-
me salutabat. Cum aūt ille eēt defunct⁹ cō-
uenerunt demones animā eius rapere con-

fidentes. astiterūt et angeli dicentes ꝙ ipse fecerat aliqua bona. Demões ecōtra proferebant innumerabilia peccata eius. cum autem exultātes putauerūt se habituros animā defuncti. Tunc vnus ex bonis angelis intulit ꝙ cum deuotōe solitus fuisset salutare virginem mariā. Hoc audiētes demões mox relicta anima ipsius defūcti recesserūt cōfusi. Unde Job. xxxiij. Liberauit. s. angelus animam suam ne pgeret in interitum. sed viuēs lucem videret. scz ipm deum ꝛc. Q

Scdo pricipaliter dico ꝙ debemus āgelos honorare. quia sunt orationum nostrarum añ deum represētatores. in qua quidem p̄sentatiōe tria faciunt. Primo namqꝫ deo orationes nostras rep̄sentant. Un̄ dicitur Thobie. xij. ꝙ āgelus dixit Thobie. Quādo orabas cum lachrymis et sepeliebas mortuos. et derelinquebas prandium et abscondebas per diē mortuos et nocte sepeliebas eos ego obtuli orationem tuam domino. āgelus iste fuit raphael. Secūdo nobis gratiam dei impetrāt. Nam oblata oratiōe nihil aliud restat: nisi impetratio diuine gratie. Ideo angeli postꝙ representauerunt orationem rogāt deum pro gratia. Un̄ dicitur Zacha. i. Angelus domini dixit. Domine exercituū vsqꝫ quo nō misereberis hierusalem et vrbiū iuda quibus iratus es. Sequitur ꝙ dominus dixit. Reuertar ad hierusalem in misericordijs. Tertio suiam dei nobis renunciant. Unde dicitur Dan̄. ix. ꝙ gobriel ad eū volans dixit ab exordio precum tuaꝝ egressus est sermo. glosa. id ē sn̄ia o deo. Ego autem veni vt indicarem tibi quia vir desideriorum es. Un̄ Zach. i. Angelus loqbat̄ i me v̄ba bona. v̄ba cōsolatoria. Un̄ de his tribus dicit Bern̄. sup Can̄. Discurrit angelus medius iter dilectū et dilectā vota offerēs: dona referēs. excitat istum. placat illū. Tertiō pricipalit̄ dico ꝙ debemus honorare āgelos: quia sūt aiarum nostrarū in celo portatores. In qua q̄dē portatōe tria faciūt. Primo eī̄ preparāt viam. Un̄ dicit dn̄s Mala. iij. Ecce ego mittā āgelum meum qui p̄parabit viā añ faciē tuam. Scdo via p̄parata eas in celo baiulant. Un̄ Exo. xxiij. Ecce ego mittā angelum qui precedat te et custodiat i via et itroducat i locū quē paraui. scz celum quod paratum est sanctis aiabus ab origie mūdi. vn̄ dicit saluator i die nouissimo ad electos Math. xxv. Uenite būdicti pa. me. ꝛc. Tertio locant eas in celo s̄m merita sua. Nam aliquas ad infimam hierar. aliquas ad mediam ꝛc. Unde dicit saluator Lu. xvi. Factū est vt moreret̄ mēdicus et portaretur ab angelis in synum abrahe. Dicit eīm Greg. in dyalogo. ꝙ in puncto segregatōis anime a corpore angeli boni et mali adueniunt. qui omnia bona et mala hoīs merita et demerita ponderant: hoc est: āgelus bonus allegās bona opa hoīs et recitans. malus āgelus accusans et oīa mala ad memoriā reuocās. Et siquidē mala bonis p̄ponderēt. vtpote si separat̄ i pctō mortali statim aīa tradetur tortoribus. qui retrudunt hominem vel animam in carcerem inferni ad cruciādum eternaliter. Si v̄o decedit in charitate sine peccato mortali. tn̄ in aliquo purgabili angeli boni deducūt eā i purgatorium quia purgata deducunt i paradisum. Si vero decesserit i tāta charitate vt omnē cōsumpsit rubiginē pctī ita ꝙ nihil purgabile secū habeat statim recipiūt eū sctī āgeli et portāt eū ad regnum celoꝝ. Unde canit ecclesia. Uenit Michael archāgelus cum multitudie āgelorum vt pducat aīas i paradisum exultatiōis. Et sic patet tertio q̄re āgelos merito honorare debemus. Et ideo dicit Hieronimus in libro de illustrib. viris Reuera necessarium est vt qui nostrā salutē inquirimus itercessiōe sctōꝝ honorē eis faciamus. Hic pōt finiri vnus sermo. R

Est notādū ꝙ hodierna sacra solēnitas archāgeli michaelis quattuor nomia habꝫ scz dedicatio. victoria. memoria. apparitio. Primo dicitur dedicatio ex eo ꝙ hac die locus sancti Michaelis in monte gargano ab eo est dedicatus sicut ipse reuelauit. Nā sicut legitur in apulia est quidam mons. et cetera. vt supra ostensum est. Secundo dicitur principaliter victoria. Ipsi enim angeli sunt nostri propugnatores. Unde canit ecclesia Michael archangelus venit i adiutorium populo dei stetit in auxilium p animabus iustis. Ideo hodiernum festum dicitur festum victorie angelorum. Et igit̄ sciēdū ꝙ triplex āgeloꝝ inuenitur victoria. Prima fuit in pricipio mūdi. Secunda in medio. i. quotidie i p̄nti vita. Tertia erit in fine circa nouissimum diem. Prima victoria angelorum fuit in pricipio mundi quando Michael archangelus cum angelis suis pugnauit cōtra luciferū et omnes ei adherētes. et eū de celo expulit. dum dei equalitatem appetijt et deo similis esse voluit.

Dicit enĩ Isidorus. ꝙ postq̃ creatus est p-
pendẽs eminẽtiam nature ꝛ ꝓfunditatem
sciẽtie sue in summ creatorez superbiuit intm̃
ꝙ se deo equare voluit. Unde dicit mgr̃ lib.
ij. dist. vi. Similis quidem deo esse voluit non
per imitatiõem. scz ꝟtutum ꝗ per equalitatẽ
potẽtie. Unde dixit vt habet Esa. xiiij. Ascen
dam in celum ꝛ exaltabo solium meũ supra
astra celi. ꝛ ero similis altissimo. Nõ dixit ꝺ
celo empyreo: quia ibi erat. sed de celo trini-
tatis. Unde dicit mgr̃. Et vocat celũ: dei cel-
situdinez cui par fieri voluit. ideo dixit. ascẽ
dam in celum. i. ad equalitatem dei. Et cum
lucifer sic equalitatem dei appetisset: archan
gelus Michael celestis exercit⁹ signifer ad-
ueniens ipsum luciferum cum suis sequaci-
bus expulit de celo empyreo in istum caligi-
nosum aerem cum omnibus socijs sue prauі-
tatis. Unde de isto prelio ꝛ victoria dr̃ Apo-
calip. xij. Factum est ꝓlium magnum ĩ celo.
Michael ꝛ angeli eius preliabantur cũ dra-
cone. Et draco pugnabat ꝛ ãgeli eius. ꝛ nõ
valuerunt. neq; locus eorum inuentus est
amplius in celo. Unde dicit mgr̃ lib. ij. dist.
vi. ꝙ eis nõ est ꝯcessum habitare in celo: q2
locus est clarus ꝛ amenus. nec in terra no-
biscum ne homines nimiũ infestarent. sed ĩ
aere caliginoso qui est eis quasi carcer vsq;
ad tempus iudicij. tunc autẽ detrudent in
baratrum inferni. Secũda victoria ãgelorũ
quã quotidie obtinẽt cum demonibus est ꝙ
contra eos ꝓ nobis pugnãt ꝛ nos ab eorũ
temptatiõe liberãt ꝛ protegũt ne nobis tan
tum noceãt quãtum ipsi desiderant. Nam di
citur. i. Petri. v. Aduersarius vester diabol⁹
tanq̃ leo rugiens circuit querẽs quem deuo
ret. Sed angeli ꝓtegunt nos. Unde ps̃. An
gelis suis deus mãdauit de te ꝛc̃. Unde figu
ra huius habetur Apoc. vij. vbi dicitur. Ui-
di alterũ angelũ ascẽdẽtẽ ab ortu sol' hñtez
signum dei viui. ꝛ clamauit voce mag̃ q̃tuor
angelis qb⁹ datũ ẽ nocẽ terre ꝛ mari dicẽs.
Nolite nocẽ terre ꝛ mari neq; arborib⁹ quo
usq; signemus seruos dei in frontibus suis.
Quid est illud signum aliud nisi ꝙ imp̃mũt
cordibus nostris memoriã dñice passionis
vt sic semper gemam⁹ ꝛ doleam⁹ de peccatis:
que sunt causa mortis christi. ꝛ si sic sumus
signati spiritualiter signo thau in frontib⁹
nostris. tunc nullo modo possunt nobis no-
cere. Unde dicitur Ezech. ix. Signa thau su
per frontibus virorum gemẽtium ꝛ dolenti
um. Sequitur. Super quẽ videritis signũ
thau ne occidatis. Nam signum sancte crucis
est tãte virtutis qd̃ angeli imprimũt nobis
ꝙ demones per hoc maxime impugnan-
tur. Unde hoc cognoscẽs in spũsancto Ps̃.
dicit A dextris est mihi. Require inuentiõis
crucis ꝟ. Unde Zach. iiij. Angelus suscita-
uit me quasi virũ qui suscitatur a somno suo
scz imp̃mendo mihi memoriã dñice passio-
nis. Tertia victoria erit in fine quando ar-
changelus Michael pugnabit contra anti-
christum pro nobis ante nouissimam diem
ꝛ ipsum occidet. Unde dicitur Danielis. xij.
Tunc eniz p̃nceps magnus consurget Mi-
chael. ꝛ pro electis tanq̃ adiutor ꝛ protector
contra antichristum firmiter stabit. Deinde
vt dicit glo. super illud Apocalips. xiij. Uidi
vnum de capitibus eius quasi occisum ĩ mor
tem. Antichristus simulabit ꝛ finget se mor
tuum ꝛ per triduum latens: postea appare-
bit dicens se suscitatum. Arteq; magica fe-
rentibus eum demonibus in aera ascendet.
ꝛ vniuersis mirantibus adorabunt eũ. Tã-
dem in monte oliueti ascendens vt dicunt
doctores. Et glosa super illud. ij. Thessalo.
ij. Et tunc reuelabitur ille iniquus quez do-
minus Jesus interficiet spiritu oris sui. Un
de dicunt. Dum antichristus stabit in Papi
lione ꝛ in solio suo in illo loco contra quem
dominus ascendit ad celos Michael adue-
niens interficiet ipsum ꝛc̃. ¶ Ter-
tio pꝛĩcipaliter dicitur memoria sancti Mi
chaelis propter ministerium eorum. Un-
de in hac solennitate omnium angelorum
memoriam habemus. ꝛ omnes generaliter
honoramus propter ministerium eorum.
Nam ipsi sunt nostri ministratores. Unde
ad Hebreos p̃mo. Omnes sunt administra
torũ spiritus missi in ministerium propter
eos qui capiunt hereditatem salutis. Un-
de notandum ꝙ angeli exercent triplex mi-
nisterium circa nos. Primo increpant ho-
minem qui per peccatum recessit a deo vt re-
deat. Hoc figuratur nobis Genes. xvi. Ubi
dicitur ꝙ Agar fugienti a facie Sare domi-
ne sue occurrit ei angelus domini ꝛ dixit ei.
Unde venis. aut quo vadis? Que respon-
dit. A facie Saray domine mee fugio. Di-
xitq; ei angelus domini. Reuertere ad do-
minaz tuã ꝛ humiliare sub manu eius. Mo-
raliter Agar interpretatur aduena. ꝛ signi-
ficat hominem qui est aduena in hoc mũdo
quia non est in celesti paradiso que est pa-
tria sua. Sara autẽ interpretatur princeps

⁊ significat deum q̄ est rex regū ⁊ dn̄s dn̄antium. Ab illo dn̄o fugit hō qn̄ se elongat a deo per pctm̄. Juxta illud ps̄. Lōge a pctōribus salus. Un̄ dicit Esa. lir. Pctā vr̄a diuiserūt inter vos ⁊ deum vr̄m. Jō angelus occurrit dicēs. Reuertē ad dn̄m deū tuū a quo recessisti per pctm̄. ⁊ humiliare sub manu ei⁹ Cuius exempluꝫ bn̄ habet̄ in sctō Petro in carcere herodis detento cathenis. Un̄ dicit̄ Act. xij. ꝙ angelus dn̄i astitit dicēs. Surge velociter ⁊ ceciderūt cathene de mani. eius. Per Petrū intelligit̄ pctōr. Nam ipe dicit Luc. v. Hō pctōr sum dn̄e. Sic pctōr p̱ peccatū detētus est in carcere herodis. i. in ptāte diaboli vinculis firmissimis. De qb⁹ dicit Aug⁹. viij. ꝯfes. Ligat⁹ eraꝫ nō ferro ſꝫ mea ferrea volūtate. Velle meū tenebat inimic⁹ me⁹. ⁊ inde mihi cathenā fecit ⁊ ꝯstrinxerat me. Sꝫ cum hō sic p̱ ipm̄ pctm̄ est ligat⁹ tūc angelus monet eū vt p̱ pn̄iam exeat de peccato dicēs. Surge velociter. tūc liberabitur ⁊ redit ad deū. Secūdo angeli exercēt ministeriū circa nos labia pctōris, purgando vt ꝯfitear̄ pctā sua. Nā qn̄ hō pctā sua vult cōfiteri tūc diabolus restrīgit eū ne ꝯfiteatur: ⁊ sic maneat i feditate pcti. Juxta illud ps̄. Obmutui ⁊ silui a bonis ⁊ dolor me⁹ renouatus est. Un̄ Esa. vi. i p̱sona pctōris. Ve mihi qa vir pollutis labijs ego suꝫ. Sꝫ āgel⁹ dn̄i est i misterium ⁊ purgat hominu labia vt ꝯfiteatur: ⁊ sic mūdet̄ ⁊c̄. Hoc figurat̄ nobis Esa. vi. vbi cū ꝓpha vidisset dn̄m sedētē sup̱ solium excelsum. ⁊ āgelos circūstātes clamauit. Ve mihi q2 vir pollut⁹ labijs ego suꝫ. Sequit̄. Et volauit vnus ad me de seraphin. ⁊ in manu eius calculus ignitus. i. carbo vł lapis ignit⁹ q̄ tetigit os meum ⁊ dixit mihi. Ecce tetigi labia tua. ⁊ auferet̄ iniq̄tas tua ⁊ mūdabit̄ pctm̄ tuuꝫ. Et sic pꝫ quō angeli ministrāt pctōribus inspirādo eis vt confiteant̄ ⁊ sic mūdent̄. Tertio angeli exercent ministerium ꝯfortādo hoiem i bono vt perseueret in bonis opibus. Diabol⁹ enī semper nitit̄ hoiem impedire vt deficiat in bono. qa scit ꝙ nemo sine p̱seuerātia p̄t attingē brauiū eterne vite. Nā saluator dic̄. Qui p̱seuerauerit vsqꝫ in fineꝫ ⁊c̄. Ideo angeli ꝯfortant hoiem ⁊ custodiūt eum in p̱seuerātia. Unde dr̄ Dan̄. x. ꝙ Daniel dixit. Nō remāsit in me fortitudo ſꝫ ⁊ species mea īmutata est i me ⁊ emarcui. nec habui in me q̄cq̄ virium. tetigit me angelus ⁊ ꝯfortauit me ⁊ dixit. Noli timere vir desiderioꝝ. Pax tibi. ꝯfortare et esto robustus. Numq̄d scis quare venerī ad te scꝫ te ꝯfortādo. Nūc igr̄ ego reuertar vt prelier aduersum p̄ncipem p̱sarū. Et nemo est adiutor me⁹ nisi Michael archangelus. Sic certe angelus ꝯfortat hoiem vt i bono p̱seueret ⁊ viriliter pugnet ꝯtra p̄ncipē persarū. i. diabolum. ⁊ Quarto p̄ncipalit̄ dr̄ apparitio ꝓpter dn̄sionē ⁊ pn̄tiaꝫ sancti Michaelis ⁊ alioꝝ angeloꝝ. Ipi enī valde feliciter apparuerūt hoibus quādo sūt missi a deo. Un̄ dr̄ Judicū. xiij. ꝙ erat q̄dam vir d̄ stirpe Dan noīe Manue. scꝫ pat̄ Samsonis habēs vxorē sterilem cui scꝫ mulieri apparuit āgelus dn̄i ⁊ dixit ad eam. Sterilis es ⁊ absqꝫ liberis. ſꝫ ꝯcipies ⁊ paries filiū. ipse incipiet liberare israel de manu philistinoꝝ. Ecce quō feliciter apparēt. Un̄ notāduꝫ ꝙ angeli tripliciter apparuerūt ac apparēt. s. feliciter. felicius. felicissime. Et p̄mo felicit̄ nobis āuūcādo tp̄alem iram dei esse placatam. Unde legit̄ ꝙ tempe Greg. pape. viij. ydus Maij. āgelus dn̄i apparuit ⁊ gladiū cruētatum tergēs. in vaginaꝫ reuocauit qd̄ sic accidit. Nam vt legit̄ in legēda scti Gregorij. Reqre ibidem. Secūdo apparēt felicius nos p̱seruādo a malo. Cui⁹ exempluꝫ et figurā habem⁹ Dan̄. iij. Ubi angel⁹ domini cū trib⁹ pueris in fornacē descēdit ⁊ fec̄ mediu fornac̄ q̄si vētum roris flāteꝫ ne calor ignis eos cōbureret. q̄ a rege Nabuchodonosor fuerāt missi in fornacē ignis ardentis scꝫ Sydrach. Mysac. ⁊ Abdenago: eo ꝙ statuam aureā ⁊ ydola noluerūt adorare. ſꝫ solum deū verū. Un̄ seq̄tur ꝙ rex dixit. Nōne misimus tres viros i medio ignis compeditos. Cui r̄nderūt iudices ⁊ duces ⁊ ingrat⁹ Vere rex. Tūc ait. Ecce ego video viros solutos quatuor ambulātes in medio ignis ⁊ nihil corruptiōis in eis ē. ⁊ species quarti similis filio dei ⁊c̄. Tertio apparēt felicissime animab⁹ sanctis in choris eoꝝ. vbi cū ipsis eternaliter gaudēt ⁊ letant̄. Unde saluator Luc. xv. Dico vobis gaudiū erit in celo corā angelis dei sup̱ vno peccatore pn̄iam agēte. Om̄es enī electi assumūtur ad ordines angeloꝝ. Unde xp̄s in ascēsu suo electos suos. Require ascensionis.

De sctō Luca euāgelista. Sermo. lviij.

Alutat vos Lucas medicus charissimus. cui⁹ laus est in euāgelio p̱ om̄es ecclias.

Col.iiij.⁊.ij.Cor.viij. ꝓ secunda ꝑticula. In qbus vbis tria notant̄. in qbꝰ sanctus Lucas tripliciter cōmēdat̄. Primū ē medicina salubris siue salutaris. qđ notat̄ cū dr̄. Salutat vos Lucas medicꝰ. Secūdum est actꝰ siue dilectio cordialis. cum addit̄. charissimꝰ. Tertiū est cōmēdatio vniuersalis. cum ꝯcludit̄. ⁊ qđ scribit̄. ij. Cor. viij. Cuiꝰ laus est in euāgelio ꝑ oēs ecclīas. ¶ Dico ꝑmo ꝙ in vbis ꝑmissis notat̄ medicina salubris. cum dr̄. Salutat vos Lu. me. Est notādum ꝙ scūs Lucas dat nob̄ spiritualiter in suis euāgelijs triplicē salutarem medicinā scḋm qđ medicina est triplex. Est eñ medicina scḋm medicos naturales. Preseruatiua. curatiua. ⁊ melioratiua. Hāc triplicem medicinaȝ dat nobis scūs Lucas. Primo dat medicinā preseruatiuaȝ. que est summe necessaria. qꝛ ꝯseruat a casu mali et pctī. Unde dicit Dyoñ. in li. de angelica hierarchia. c. vij. parte. x. Optimū genꝰ purgatōis est nō a sorde que insuit ſȝ ne insit. Certe hāc medicinā dedit nob̄ lucas in sua sancta euāgelica doctrina vt hō ꝑueniat ne eterna morte moriat̄ ꝑ pctm̄ mortale. qꝛ scḋm dictū sapiētis Eccs. ix. Nescit hō finē suuȝ. Jō optima medicina est vt hō ꝑueniat ne inueniat̄ dormiēs. i. in pctō mortali existēs Homo eniȝ in peccato mortali existens est quasi homo dormiēs. Uñ docet ⁊ scribit in sua euāgelica doctrina. Luc. xij. ꝙ saluator dixit. Sint lumbi vestri ꝑcincti ⁊ lucer. ar. i mani. vr̄is. ⁊ vos silēs ho. expec. do. suū qñ reuertat̄ a nuptijs: vt cū venerit ⁊ pulsauerit ꝯfest. ape. ei. Et si venerit in secūda vigilia: ⁊ si in tertia vigilia venerit ⁊ ita inuenerit btī sunt serui illi scȝ q̄s inuenerit vigilātes. i. sine pctō. Hoc aūt scitote qm̄ si sciret paterfamilias q̄ hora fur veniret vigilaret vtiqȝ ⁊ nō sineret ꝑfodi domū suā. Et vos estote parati. qꝛ qua hora nō putat̄ filiꝰ hoīs ve. Uñ dicit Augꝰ. Tempꝰ huiꝰ vite nil aliud est nisi cursus ad mortē. in q̄ nemo stare ꝑmittit̄: ſȝ oēs pari mō vigent̄. Et dicit Gregꝰ. Si sciret hō horaȝ qua de hac carne migrare deberet: posset qdeȝ aliud tp̄s delitijs. aliud pnīe deputare. ſȝ q̄ penitētibꝰ veniā ꝓmisit diē crastinū nō spopōdit. Quare scḋm Lucas dat nobis optimā medicinā cuȝ sic docet nos vigilare ⁊c̄. Secūdo dat medicinā curatiuā. cū eñ hō ꝑ pctm̄ infirmatur tūc multū indiget medicina curatiua ne moriat̄ in infirmitate pctī. ſȝ vt deū inuocet vt ei misereat̄. Nā ipse dic̄ Luc. v. ꝙ xp̄s dixit. Nō veni vocare iustos. i. sanos. ſȝ pctōres. scȝ infirmos pctō. Et rōnē ōndit ibideȝ di. Nō egēt q̄ sani sunt medico. ſȝ q̄ male hn̄t. Jō dat nob̄ medicinā curatiuā. i. vt deū inuocemꝰ vt nob̄ misereat̄ ⁊ sanet nos. Unde scribit Luc̄. xviij. ꝙ duo homiēs ascēderūt in tēplum vt orarēt. vnꝰ phariseus. ⁊ alter publicanꝰ. Nota ꝯsequēter seq̄tur. Descēdit hic iustificatꝰ in domū suā. i. sanꝰ ⁊ liber ab omī morbo pctī. Ecce quō dat curatiuā medicinā. Et io dicit Augꝰ. ī lib. de doctrīa xp̄iana. Scimꝰ ꝙ nullus pōt saluari nisi fuerit iustificatꝰ. iustificari nō pōt sine merit. merita hr̄e nō pt̄ sine grā. grām habere nō pt̄ q̄s nisi impetret vel petat in orōne. q̄re docȝ nos Lucas ⁊c̄. Tertio dat medicinā melioratiuā que sanitatē auget ⁊ in meliꝰ cōmutat. Jsta aūt medicina est diuitias ⁊ tēporalia relinq̄re. q̄ hoīem nō tm̄ debilitāt. sed etiā in laq̄um ⁊ tēptatiōem diaboli īducūt ⁊ incidē faciūt. iuxta illud. i. Thimo. vi. qui diuites fieri volūt incidūt in tēptatōeȝ ⁊ in laq̄um diaboli. ⁊ desideria multa ⁊ inutilia ⁊ nociua q̄ mergūt hoīes in interitū ⁊ pditiōem. Radix eñ omniū maloꝝ est cupiditas. Certe cōtra hāc infirmitatē dat nobis bonā medicinā Lucas. xviij. cū dicit. Omē qđcūqȝ habes vēde ⁊ da paupibꝰ ⁊ habebis thesaurū in celo. Ecce quō ⁊c̄. Uñ dicit Hieroñ. de eo. Eiꝰ vba aīe lāguētī sunt medicina. ¶ Secūdo ꝑncipaliter dico ꝙ notat̄ actus seu dilectio cordialis. cū addit̄ Charissimꝰ. Est notandū ꝙ ipse habuit triplicē actū cordialē seu dilectiōem q̄re merito dr̄ charissimꝰ. s. ad deū. ⁊ ad ꝓximū. ⁊ ad seipm̄. Primo habuit actū cordialē seu dilectiōem ad deū. Uñ dixit Luc. vltio. Nonne cor nr̄m ardēs erat in nob̄ dū loq̄ret̄ nobis in via ⁊c̄. Dicit eñ Bern̄. ꝙ hō ordinat̄ ad deū ⁊ ad eiꝰ dilectiōem tripliciter. scȝ affectione. cogitatiōe. ⁊ intētiōe q̄bꝰ tribꝰ sanctus Lucas fuit totaliter ordinatus. Qđ bn̄ ostēdit̄ Luc. vltīo. vbi dr̄ ꝙ ipse die dominice resurrectionis quesiuit toto cordis desiderio. affectiōe. cogitatiōe. ⁊ intētiōe xp̄m. ideo d̄ nulla alia re ꝙ̄ de xp̄o loquebat̄. Unde dicit hystoria. Duo ex discipulis iesu ibāt ī castellum ab hierusalem cui nomē emaus. s. Lucas ⁊ Cleophas. Nam scḋm Greg. Lucas ex humilitate nomē suum siluit ⁊ nomen socij sui scȝ Cleophe expressit. Jsti duo loquebātur adinuicem de iesu ⁊ de omībus hijs que

acciderāt sibi. Et factum est dum sic fabu-
larent̄. scꝫ ex vera dilectiōe de iesu. ⁊ ipe ihs
appropinquās ibat cum illis. Et sic appro-
pinquauerūt castello quo ibant. ⁊ ipe fin-
xit se longius ire. ⁊ coegerūt illum dicētes.
Mane vobiscū dn̄e qm̄ aduesperascit ⁊ in-
clinata est iam dies ⁊ intrauit cū illis. Un̄
sctūs Lucas bn̄ pt dicē illud Cañ. iij. Que-
siui quē diligit aīa mea. s. xp̄m ⁊ nō inueni.
Sequitur. Cum paululum pertransissem scꝫ
de hierusalem ad castellum nunc inueni. s. in
vim quem diligit aīa mea. tenui eum nec di
mittam donec introducā illum in domum.
Un̄ bn̄ dixit. Mane nobiscū dn̄e. Et sic ptꝫ
quō fuit ordinatus ad deū affectiōe. cogita
tiōe. ⁊ intētione. Un̄ dicit Bern̄. Qui amat
ardētius currit velocius ⁊ apphēdit citius
Et ideo dr̄ Deut. iiij. Cum quesieris deū tu
um inuenies eum. si toto corde quesierꝭ eū.
Secūdo habuit actū cordialem ad ꝓximū
Tria aūt sunt fm̄ Rich. de sctō victore que
ꝓximo debemus. scꝫ nr̄m posse. nr̄m velle. ⁊
nostrū agere ī obsequijs. Istū triplicē actū
cordialē habuit sctūs Lucas ad ꝓximum.
Dedit eīm ꝓmo ꝓximo suo posse suū in sub-
sidijs. Qd̄ patet ex hoc ꝙ sctō Paulo ī omi
bus suis tribulatiōibus semper adhesit ab
eo nunꝙ discedēs. Un̄ dicit. ij. Thimo. iiij.
Lucas est mecū solus. Et. ij. Cor. viij. dicit
de eo. Non solū aūt. s. ⁊ ordinatus est ab ec
clesijs comes peregrinatiōis nr̄e in hāc gra
tiam que ministrat̄ a nobis ad gl'iam dn̄i.
Secūdo dedit suū velle in desiderijs. Qd̄ pꝫ
ex hoc ꝙ eis salutē eternā desiderauit. Un-
de Col'. iiij. Salutat vos lucas medicꝰ. glo.
id est eternā salutē exoptat. Tertio dedit su
um agē in obsequijs. Qd̄ pꝫ ex hoc ꝙ dn̄m
quē existimabat esse ꝑegrinū ipm̄ tanꝙ ꝓ
ximū hospitio recepit dicēs. Mane nobiscū
dn̄e ⁊c. ⁊ ei om̄e obsequium charitatꝭ exhibu-
it. Nā fm̄ Greg. Ipe fuit sociꝰ Cleophe dū
iuit in emaus. ¶ Tertio habuit actum
cordialem ad seipm̄ vt sctē ⁊ iuste viueret
ac ꝯtinēter. Unde dicit Bern̄. ꝙ ꝯtinentia
siue ꝟginitas optime disponit hoīem. scꝫ vt
diligat se. ⁊ per ꝯsequēs diligat̄ a deo. Un-
de Prouer. xxij. Qui diligit cordis mūdiciā
⁊ hoc quātū ad seipm̄. habebit amicū regē
scꝫ deū. Et dicit Beda sup Lucā. Sicut xp̄s
in summa pace natus fuit vt se pacē dilige
re ostēderet. sic de ꝟgine natus est vt ꝟgine
um decus summe diligē demōstraret. Certe
hoc ꝟgineū decꝰ quo sibi ⁊ deo factꝰ est dile

ctus habuit in se sctūs Lucas. Un̄ legit̄ in
eius legēda ⁊ testat̄ hierō. ꝙ a puericia
sua fuit castissimus. ⁊ nec vxorē: nec filios
habuit. s. castitatē toto tempe vite sue serua
uit. Ideo ꝓpter eius puritatem fuit gl'iose
ꝟgini Marie ita familiaris ꝙ ex eius ore
sanctissimo de ortu precursoris ⁊ natiuitate
ac infantia xp̄i factū ⁊ veritatē audiuit. Et
cum iam scripta essent euangelia per Ma-
theum ⁊ Marcū spū sctō instigāte Lucas
volumē euāgelij ꝯdidit. qd̄ incepit a mini-
sterio templi per sacerdotem Zachariā di.
Fuit in diebꝰ herodis regꝭ sacerdos Zacha
rias nomine de vice Abia. ⁊ vxor illi de filia-
bus Aaron. ⁊ nomē eiꝰ Elizabeth. ⁊c. Uir-
go eīm beata om̄ia cōseruabat in corde suo.
vt dr̄ Luc. ij. vt postmodum scriptoribus re
seraret. vt dicit glosa ibidem. Omnia que a
domino facta vel dicta cognouit in memo-
ria recōdebat vt cum tempus scribendi vel
predicandi incarnationis aduenerit suffici
enter vniuersa ꝓut gesta essent posset expli
care querētibus. Unde etiā Bern̄. assignat ra
tiōnem. Quare angelus beate virgini nun-
ciauit conceptum Elizabeth ait. Ideo con-
ceptus Elizabeth nūciatur Marie. vt nūc
saluatoris: nūc ꝑcursoris edoceret̄ aduentꝰ
rerum ⁊ ordinē tenēs ipa postmodū meliꝰ
scriptoribꝰ ⁊ predicatoribꝰ veritatē euāge-
lij reseraret. que plene de om̄ibus a ꝑncipio
celitus fuit instructa. Unde ipsa euāgelistꝭ
multa dixit de veritate euāgelica. Et specia
liter sctūs Lucas recurrit ad eam tanꝙ ad
arcā testamēti. ⁊ ab ea de multis certificatꝰ
fuit. Precipue de hijs que sibi soli ꝯstabant
sicut de angelica āmūciatiōe ⁊ xp̄i natiuita-
te et hmōi. de qbus solus Lucas agit. Actꝰ
aplor̄ etiam sicut ipe viderat ꝯscripsit. Ex
quo bene patet ꝙ fuit purus hō cum dignꝰ
fuit a ꝟgine omniū ꝟginū recipe euāgeliū
Nā vt dicit Bern̄. Diuina sapiētia est can-
dor lucis eterne. ⁊ candidā oportet esse ani
mā in qua sedere elegerit. Quare de eo dic
xp̄s Cant. v. Dilectus meꝰ candidus ⁊ ru-
bicūdus electus ex milibus. Un̄ bn̄ dr̄ Lu-
cas qd̄ interꝑtatur ꝯsurgens vel eleuans.
Ipse fuit nanqꝫ ꝯsurgens ab amore mūdi
in quo aīa maculatur ⁊ vilis efficitur. ac si-
biipsi ⁊ deo odiosa. eleuās se in amorem dei
per mūdiciam mentis ⁊ corpis. Unde etiaꝫ
dr̄ lucas a luce. Unde bene figuratus ē seu
figuratur per quartum animal qd̄ Ezechi-
el in spiritu vidit, cuius facies erat silitudo

bonis seu vituli. Ezech.i. Nã sicut vitul⁹ in
veteri lege imolabat deo tãq̃ sacrificiũ ac
ceptabile. sicut Paul⁹ dicit Hebre.ix. Qd ci-
nis vitule aspsus inqnatos sanctificat ad e-
mundatiõz carnis. τ ps dicit. Tũc accepta
bis sacrificiuz iusticie.i. mũdicie. oblatões τ
holocausta tũc imponẽt sup altare tuũ vi-
tulos. Sic sanc. Lucas in perfecta puritate
offerebat se deo in amore dignum sacrifici-
um. Iuxta doctrinam apl'i Roma.xij. Obse
cro vos p miscdiam dei vt exhibeatis corpo
ra vr̃a hostiã sctãm deo placẽtẽ. Qd fecit lu
cas. Unde specialiť instigante spũsctõ circa
templum τ sacrificium imorat⁹ fuit. Bos si
ue vitulus est aial morosum. p qd intelligi
tur discretio imolantium. Uñ dicit Hiero.
de proprietatibus quattuor euangelistarũ.
Matheus in homine figuratur. quia prin-
cipaliter circa christi humanitatẽ immoratr
id ẽ vsaf. Lucas in vitulo agens de christi
sacerdotio ac sacrificio. Marcus in leõe eui
dentius scribens de resurrectione. Catuli.n.
leonum vsq3 in diem tertium quasi mortui
iacent. sed rugitu leonis in die tertio excitã
tur. Iohannes in aquila figuratur: ceteris
altius volans de diuinitate. Unde christus
d quo scribunt omnia ista in se pfecte habu
it. Fuit enĩ homo natus de virgine. Uitulus
in passione. Leo in resurrectiõe. Aquila in
ascensiõe. Et sic sctũs Lucas per faciem bo
uis seu vituli ostenditur q̃ recte fuit ordia-
tus q̃tum ad sacrificium τ puritatem. q̃re
merito dicitur charissimus. ☩ Tertio
principaliter dico q̃ notaf cõmẽdatio vni-
uersalis cum dicitur. Cuius laus est in euã
gelio p oẽs ecclesias. Est notãdũ q̃ ipse
cõmendaf p oẽs eccl'ias.s. militãtẽ τ triũ-
phãtẽ ppť tria. quoꝝ duo habuit in eccl'ia
militante. τ tertium i ecclesia triũphãte ha-
bet. Primũ est dignitas officij. Secũdum
sanctitas exercitij. Tertiũ est felicitas pre-
mij. Dico prĩo q̃ ipse cõmẽdaf in eccl'ia mi-
litante ppť dignitatẽ officij. Fuit enĩ euã-
gelista. Est autem euangelista fidelis ser-
uus τ nuncius dei qui verbum dei fideliter
nunciat τ peccata increpat. Ideo dicit apo-
stolus.ij. Thimo.iiij. Tu vero vigila in om
nibus labora. opus fac euãgeliste. ministe-
riũ tuuz imple. Sequitur. pdica vbum. ar-
gue. obsecra. increpa. in oĩ patiẽtia τ doctri
na. Certe h̃ fecit sctũs Lucas. q2 vbũ dei se
miãuit fideliť. Uñ dicit apl'us.ij. Cor.viij.
Misimus aũt cũ illo.s. ad pdicãdũ fratrẽ nõ
strũ.s. Lucã quẽ pbauim⁹ i multis sepe sol-
licitũ eẽ.s. pdicãdo τ fidẽ xp̃i ãnũciãdo τ te
stimoniũ de xp̃o dãdo. Uñ dr Lu.vl. q̃ quã
do Lucas τ cleophas in die pasche coege-
runt xp̃m di. Mane nobiscũ dñe qm̃ aduе
sperascit. tũc itrauit cũ eis domũ. τ interp-
tabaf eis scripturas. τ fregit panẽ τ dedit
eis: τ apti sunt oculi eoꝝ τ cognouerũt eũ.
τ sic ipse euanuit ab oculis eoꝝ. Tũc surgen
tes eadem hora regressi sunt i hierl'm. τ in-
uenerũt ꝯgregatos.xi. τ eos q̃ cũ eis erant
di. q̃ surrexit dñs vere. Et ipi narrabãt q̃
gesta erãt i via τ quõ cognouert eũ in fractio
ne panis. Id di in ei⁹ legẽda. Fidẽ sci Lu-
ce paul⁹ asserit dũ eũ fidelẽ i dño dicit. vñ
bñ cõpetit sibi qd scribif Iosue.iiij. Magni
ficauit dñs Iosue corã oĩ isrl'. vt esset testis
magnus testis fidel' τ ver⁹. Iosue interpta
tur saluatio. τ bñ significat Lucã q̃ viaz sa-
lutis docuit τ cõscripsit. hunc magnificauit
dñs sup oẽm isrl'.i. oẽs eccl'ias. Id bñ veri
ficaf de eo illud Esa.xlij. Ecce seruus meus
suscipiã eũ. electus meus cõplacuit sibi in il
lo aĩa mea. dedi spm̃ meũ sup illũ. Scdo di
co q̃ ipe cõmẽdaf in ecclesia militãte ppť
sanctitatẽ vite τ exercitij. Ipe enim duxit
sanctam vitã ad quã eũ xp̃s elegit τ oẽs su
os discipulos. sicut ipe di. Io.xv. Ego vos
elegi de mũdo vt eatis τc̃.s. ducẽdo sanctaz
vitam. Qd fecit sanctus Lucas. Unde legi
tur in eius legẽda q̃ ipe fuit syrus natione
arte medicus. τ vnus de.lxxij. discipul' dñi
τ fuit tante pfectõis τ optime vite q̃ serui-
bat xp̃o sine crimine die noctuq3 per.lxxiiij.
annos vite sue. τ specialiter castigauit cor-
pus suũ p amore Iesu xp̃i. Unde canit ec
clesia de eo. Interueniat. id est intercedat p
nobis quesumus dñe sanctus Lucas euan-
gelista qui crucis mortificationẽ iugiter in
suo corpore p tui nois amore portauit. Uñ
bene figuraf nobis Ezechi.ij. in libro quez
vidit Ezechiel cum dicit. Uidi τ ecce liber τ
expandit illum coram me q̃ erat scriptus i-
tus τ foris. Et scripte erant in eo lamenta-
tiones. carmẽ. τ ve. Moraliter per librum
istũ scriptũ intus τ foris lamentatione. car
mine τ ve. bene figuraf sanctus Lucas q̃ i-
tus in corde τ foris in corpore habuit lam̃
tum passionis Iesu xp̃i. propter quam cõ-
patiebaf sibi. τ in corpore per mortificatio
nem carnis. quare bene potest dicere illud
Gal'.vi. Mihi autem absit gloriari. τc̃. τ il-
lud. de cetero nemo mihi molestus sit. ego

eūi stigmata ꝛc̄. Nec mirū qꝛ ipē multū di
lexit xp̄m. ꝛ spālr̄ scripsit ī euāgelijs suis
carnē passiōis xp̄i. ī signū huiꝰ ꝙ habuit ī
corpe ꝛ ī corde. Nā dicit Dyo. Qꝛ amor est
ꝟtus trāsformatiua amātē in amatū. Jdō
san. Lucas ꝑpt̄ feruorē amoris fuit trāsfor
matus in passionē xp̄i. Uñ bñ ðr de eo illud
Eccl̄. xliiij. Nō est īuentꝰ sīlis illi in glīa. scꝫ
militātis ecclie q̄ cōseruaret legem excelsi. ꝛc̄

A Tertio dico ꝙ ipē cōmēdat̄ in ecclesia
triumphante ꝑpt̄ felicitatē ꝑmij. Ipē enīz
ꝑpter suā sanctā vitā ē felicit̄ in celo hono
ratꝰ. Nam xp̄s dicit Jo. xij. Si q̄s mihi mi
nistrat me seq̄t̄. Et vbi ego sū illic ꝛ minister
meus erit. Uñ. siq̄s mihi mīstrat honorifica
bit eum pr̄ meꝰ ꝛc̄. Qualit̄ aūt san. Lucas ī
celo sit honoratꝰ ꝛ ab huiꝰ mūdi miseria vo
catus oñdit̄. Naꝫ legit̄ ꝙ deus eū vocauit
ad supnā vitā dicēdo sibi. Ueni dilecte mi
ad me. Et sic obijt anno. lxxiiij. vite sue ꝛ se
pultꝰ est ī bithinia plenꝰ spūsctō. Cuiꝰ nata
liciū celebrat̄. xv. kal̄. nouēbris. Jdō bñ figu
rat̄ nobis in Jonatha. i. Mach. x. de quo ðr
ꝙ rex Alexander magnificauit Jonathan.
ꝛ scripsit eū int̄ ꝑrios amicos regis. Per io
nathan q̄ interꝑtat̄ donū colūbe significat̄
san. Luc. q̄ bñ ðr donū colūbe cū fuit plenꝰ
spūsctō. Per regem ītelligit̄ xp̄s q̄ magnifi
cauit eū in celo ꝙ sedet inter ꝑmos amicos
eterni regis. Uñ dixit xp̄s Math. v. Qui fe
cerit ꝛ docuerit hic magnꝰ vo. in reg. ce. Uñ
hāc gloriā in laudē amicoꝝ dei quā habuit ī
ecclia triumphāte. s. in celo cognouit. ꝑs. in
spūscto cum dicit. Nimis honorati sūt ami
ci tui deus ꝛc̄.

Undecim miliū virginū. sermo. lix.

Agnus qui ī me

a dio throni est reget eos ꝛ de
ducet eos ad vite fontes aq̄
rum. Apoca. vij. kñn. dixit eñi Greg. ꝙ cun
cta facta sunt ex nihilo. ꝛ eoꝝ essentia ad ni
hil tēderet: nisi ea auctor oīm manu regimi
nis ꝯtineret. ꝛc̄. Arist. ix. Ethi. dicit. Quāto
q̄s diligentius obseq̄t̄ tāto maiorem gra
tiam obtinebit. Huic est eñi ꝙ ille sancte ꝟ
gines xp̄o in vita sua in oībus ꝟtutibus ser
uierunt necnō ꝑpter eum martiriū suscepe
runt. Jdeo magnam gratiā in celo ab ipso
obtinuerunt. scꝫ refectionē diuine dulcedis
quare dicit̄ agnus qui in medio throni est.
ꝛc̄. In q̄bus quidem verbis duo notantur.
in quibus laus ꝛ ꝑconium sanctarū vnde
cim miliū virginū oñdit̄. Primū est familia
ria seu salutaris ꝑ xp̄m instructio. q̄d nota
tur cum dicit̄. Agnus qui in medio throni ē
ꝛc̄. Secundū est delectabilis earundem vir
ginum ꝑ christū refectio, quod notat̄ cū ad
ditur. ꝛ deducet eos ꝛc̄. B Dico primo
ꝙ notat̄ familiaris instructio a christo cum
dicitur. Agnus qui in medio throni est ꝛc̄.
Christus eñi qui est verus agnus dei dicit̄
in medio throni. ꝛc̄. quia est media ꝑsona ī
trinitate. Jste agnus salubrit̄ instruxit istas
sacras virgines. ꝛ eas ꝑ vias ꝑfectōis et ꝟ
tutum rexit ꝛ deduxit. Juxta illud ꝑs. De
duxit eos in viā rectam vt irēt in ciuitatē
habitatōis. s. celestis p̄rie. Circa q̄d notādū
ꝙ xp̄s qui est sapiētia dei patris ac veritas
ꝛ via per influentiam sue gratie in menti
bus sanctarū virginū triplicē lr̄am scripsit
per cuius doctrinā se ordinauerunt ad sta
tum sancte vite. Juxta illud Jere. xxxi. Da
bo legem meam in eorū visceribus. ꝛ in cor
de eorū scribam eam. ꝛ ero eis in deū. ꝛ ipsi e
runt mihi in populū. Prima lr̄a fuit descri
pta colore viridi. secūda lr̄a colore albo. ter
tia lr̄a colore celico. Per colorem viridē in
telligit̄ fecūda virtus fidei. Per colorem al
bū intelligitur virginalis puritas. Per co
lorem celicū intelligitur feruēs desiderium
celestis glorie. Que tria ꝑfectissime fuerunt
in istis ꝟginibus. vt patet in eaꝝ legenda.
Legit̄ ꝙ passio vndecim miliū ꝟginū hoc
ordine facta est. Fuit eñi in britānia q̄dam
rex nomine Nothus vel Maurus. q̄ gene
rauit quandā filiam nomine Ursulaꝫ. Hec
mirabili honestate morū sapiētia ꝛ pulchri
tudine pollebat. ita ꝙ eius fama vndiq̄ vo
labat. Rex autē anglie cum nimis ꝑpotens
esset ꝛ multas nationes suo imperio subiu
garet. Audita fama huiꝰ virginis beatū se
ꝑ oīa fatebat̄ si ꝑdicta virgo suo vnigenito
copularetur. Juuenis ꝟo ad hoc plurimuꝫ
estuabat. Miserūt igit̄ solēnes nuncios ad
patrem regia cum magnis promissiōibus et
blanditijs. addentes magnas minas si ad
dominū suū vacui reuerterent̄. Rex ꝟo ce
pit plurimū anxiari. eo ꝙ filiā fide xp̄i insi
gnitam cultori idolorū tradere deberet. sci
ens etiam filiā forte nullatenus cōsentire. q̄
re plurimuꝫ regis ferocitatem formidauit.
Filia vero diuinitus inspirata suasit patri.
vt predicto regi assensum preberet. ea tamē
conditione proposita ꝙ ipe rex cum patre

ꝟginis decem ꝟgines electissimas sibi ad solatium tradēt. Et tam sibi ꝙ alijs mille ꝟgines assignaret. necnō īdutias trienij sibi darēt ad dedicatōem sue ꝟginitatis. Et ꝙ ipe iuuenis baptizaref. ꝛ in hijs trib⁹ annis in fide istrueref. Sapiēti q̄dē vsa consilio vt aut difficultate ꝓposite ꝯditiōis seu petitiōis animū eius sez regis ab hoc diuerteret: aut hac oportunitate seu spacio tpis p̄dictas ꝟgines secuz deo dicaret. Iuuenis hac ꝯditiōe libēter accepta apud prēz suuz institit ꝙ ꝓtin⁹ baptizat⁹ ē: ac cūcta q̄ ꝟgo petierat imperauit. Interim ipa ꝟgo cū decem alijs ꝟginib⁹ nobilissimis q̄rū quelibz sicut ꝛ ipa mille ꝟgines secū haberet cepit velle peregre ꝓficisci vt sic eas ad fidē conuerteret. ac eas secū deo dicaret. Et post trienniū si deo placeret suo matrimonio se offerret. Pater ꝟo puelle ordinauit vt filia sua quā valde dilexit in comitatu suo haberet viros quoꝝ solatio tam ipa ꝙ ei⁹ exercitus indigebat. Uirgo aūt anteꝙ ꝯsentiret in mr̄imoniū iuuenis dedit se orationi cum lachrymis in qua pre fatigatōe modicū obdormiēs. de toto ordine vite sue ꝛ glīoso triumpho martyrij sui diuinit⁹ est edocta. Undiqꝫ igiꝰ diuina ordinatione ꝛ inspiratiōe ꝟginea ꝯfluit. multi etiā epi ad eas ꝯfluxerūt vt secū pergerēt. Inter q̄s fuit Pātulus basiliensis epā q̄ eas vsqꝫ romā ꝑduxit ꝛ inde reuersus cum eis martyriū suscepit. Sancta quoqꝫ Gerasma regina sicilie que virū suum regē crudelissimū quasi de lupo fecerat agnū, soroꝛ matris ȳ epi ꝛ Darie matria sancte Ursule cum pater sctē Ursule eidem regine ꝑ litteras factū intimasset. Illa ꝯtinuo deo inspirāte cū q̄tuor filiabus suis sez Sabilla. Iuliana. Uictorina. ꝛ Aurea. ꝛ paruulo suo Adriano q̄ amore soroꝝ suarū relicto regno vsqꝫ in britāniā nauigauit. cuius ꝯsilio ꝟgines de diuersis regnis colligebanꝰ ac etiā venerūt. Iuxta ꝯdictū igiꝰ nuptis ꝟginib⁹ ꝛ ꝑparatis cōmilitonibus suis regina Ursula secretum reuelauit sicut diuinitus fuit edocta. ꝛ ī nouā militiā oēs ꝯiurauit. Et sic īceperūt peregre ꝓficisci. Cōfluebātqꝫ ꝓceres ꝛ p̄mates ad tā grāde spectaculū. ꝛ oēs admiratōe ꝛ gaudio replebanꝰ. ¶ Tandē cū sctā Ursula ꝟgīes oēs ad fidē ꝯuertisset sub spacio vnī⁹ diei flāte ꝓspero vēto ad portū gallie. i. ꝓuincia habēs plures diuisiōes. q̄ portus tiella dr̄. ꝛ inde Coloniā deuenerūt. Ubi angelus domini sctē Ursule apparuit. ꝛ p̄dixit eas oēs illuc integro numero reuersuras. ꝛ ibidez coronas martyrij ꝑcepturas. Inde igitur ad ammonitiōem angeli tēdētes romā ad vrbem basileā applicuerūt. ꝛ ibidē relictis nauibus pedestres romā venerunt. Ad q̄rum aduētuz papa Cyriac⁹ q̄ Pontiano successerat valde gauisus est cum ipe de britānia esset oriūdus ꝛ multas inter eas cōsanguineas haberet. cū oīm clero ipas in summo honore suscepit. In ipa ꝟo nocte papę diuinit⁹ reuelaꝰ eū cū ipis ꝟginib⁹ palmā martyrij ꝑcepturū. Q̄d apud se celās: multas ex ipis q̄ adhuc nō fuerūt baptizate baptizauit. Tandē ī ꝯuētu omniū ꝓpositū suū indicauit. ꝛ corā oibus dignitatē ꝛ officiū resignauit. Sz cū oēs reclamarēt ꝛ maxie cardinales q̄ eū delirare putabāt. eo ꝙ relicta pontificat⁹ glīa post q̄sdaz mlīerculas fatuas ire vellet. Ille nullaten⁹ acq̄escēs quendā sctm̄ virū q̄ Ametos dict⁹ est loco sui in pontificē ordinauit. Et q̄r sedē aplīcā inuito clero reliq̄t. iō nomē ei⁹ idē cler⁹ de cathalogo pōtificū abrasit. Duo aūt iniq̄ p̄ncipēs romane militie. sez Maxim⁹ ꝛ Affricanus vidētes magnā multitudinem ꝟginū. ꝛ ꝙ multi ꝛ mulie ad easdē ꝯfluxerūt. timuerūt ne ꝑ eas religio xp̄iana crescēt. quapropter iter eoꝝ diligēti⁹ explorātes miserūt nūcios ad Iuliū ꝯgnatū suū p̄ncipē gētis hunnorū vt educto exercitu ꝯ eas ipas cuz venirēt Coloniā trucidarēt. Sctus aūt Cyriacus cū illa nobili multitudine egressus ē de vrbe. Secut⁹ est aūt eū Uincēti⁹ p̄sbyꝰ cardinalis. ꝛ Iacob⁹ archieps antiochie. Qui cum papā tūc tpis visitasset ꝛ de aduentu ꝟginū audisset. se sociū passionū earū fecit. Pluresqꝫ epī q̄ eo tpe romā aduenerāt p̄dictis ꝟginib⁹ adheserūt. Ethereus quoqꝫ sponsus sctē Ursule manēs ī britānia ꝑ visionē angelicā a dn̄o admoneꝰ vt mr̄ez suaz hortareꝰ fieri xp̄ianā. Pater aūt eius in eo anno q̄ xp̄ianus fact⁹ fuerat mortuus est. ꝛ Ethere⁹ fili⁹ ei⁹ eidē in regno successit. Cū aūt sacre ꝟgines cū predictis epis a roma redirent Ethere⁹ a dn̄o admoneꝰ vt ꝓtin⁹ surgēs sponse sue occurreret. vt cū ea in Colonia palmā martyrij accipiat. Qui diuinis monitis acq̄escēs mr̄ez suā baptizari fec. Et sic cū mr̄e ꝛ sorore sua nomine Florentina iam xp̄iana. necnō ꝛ Clemēte epo ipis ꝟginibus obuiās se eisdem sociant ad martyriū. Alij etiā epi ꝙplures ac ꝟgines regine

per visionē admoniti se ꝑdictꝭ ꝟginibꝰ immiserunt. Et sic oēs ꝟgines cū illꝭ Coloniā redierūt ⁊ ipam iā ab hunis obsessam inuenerūt. Quas barbari vidētes sup eas cum magno clamore irruerūt. ⁊ quasi lupi seuiētes in oues totā illam multitudinē occiderūt. Cum aūt ceteris iugulatꝭ ad sctām Ursulā venissent vidēs eam ꝑnceps pulcherrimā obstupuit. ⁊ ꝯsolās eā super necē ꝟginū. pmisit ꝙ eā sibi ꝯiugē copularet. Sed cum hoc illa penitus respuisset. ille ꝯtēptū se vidēs directa sagitta eā trāsfixit. ⁊ sic illa martyriū ꝯsummauit. Quedā aūt ꝟgo nomine Cordula timore perterrita in naui nocte illa se abscōdit. s; in crastinū sponte morti se offerēs coronā martyrij suscepit. Cum aūt eiꝰ festū nō fieret. eo ꝙ cum alijs passa nō esset. ipa post longū tps cuidam recluse apparuit ꝑcipiēs vt sequēti die post festum ꝟginū eius solēnitas recolat. Passe sūt aūt Anno dñi. ccxxxviij. Et sic pꝫ quō xp̄s q̄ est verus agnꝰ ac sapiētia pris ita salubrit instruxit istas sanctas ꝟgines ⁊ eas per vias ꝑfectiōis ⁊ ꝟtutū rexit ⁊ deduxit. ac ī mētibus earū sic volūtatē suā scripsit ꝙ eā feliciē impleuerūt. ac palmā martyrij feruēti desiderio ꝓpter xp̄m susceperunt quare mō mento cum ipo in celo in gaudio regnant. Et hoc bene figurat nob. Apocꝭ. xiiij. Require de innocētibus in fine D. D Secundo ꝑncipaliter dico ꝙ notatur delectabilis virginū ꝑ xp̄m refectio. cum dr. ⁊ deducet eas ad vite fontes aquarū. Est notādū ꝙ circa istam refectiōem tria sunt ꝯsiderāda. Primū est q̄s sit iste fons aquarū vite. de cuius aqua iste ꝟgines tā bene recreant. Secūdū est que sunt ille aque. Tertiū est qualiter iste dulces aque vite a tribus ꝑsonis diuinis ꝓpinēt. De ꝑmo sciēdum ꝙ ipe fons ē ipsa diuina eēntia ex q̄ fluūt oīa bōa. Uñ dic ps. Apud te ē fōs vite. i. fluxꝰ totiꝰ bōitatꝭ. Uñ de h̄ fonte bibit aīa deuota cū dicit Cañ. iiij. Emissiones tue paradisus. Et bñ padisus Nam si vna gutta de isto fonte flueret in ꝓfundū inferni stati amaritudo inferni in sūmā dulcedinē cōuerteret. Uñ iste fons diuine dulcedinis ⁊ bonitatꝭ figurat nob i fonte ꝓcedēte de petra. vt habet Nūeri. xx. vbi dr ꝙ cum filij israel nō haberēt ad bibēdū ingressus Moyses ⁊ Aaron in tabernaculum federis clamauerūt ad dñm ⁊ dixerūt Dñe deus audi clamorē ꝑpuli huiꝰ ⁊ aperi eis thesaurū tuū fōtē aq̄ viue. Et apparuit gloria domini super eos. Et locutus est dominus ad Moysen dicens. Tolle virgā ⁊ congrega populū tu ⁊ Aaron frater tuus. ⁊ loquimini ad petrā corā eis ⁊ illa dabit aquas. Et factū est cumq; eleuasset moyses manū percutiens virga bis silicem egresse sūt aque largissime. Moraliter expone ⁊c. Unde dicit Augꝰ. Sitio dñe: fons vite es: satia me. De secūdo ē sciēdum ꝙ iste aque que fluūt de isto fonte sunt dotes anime in quibus ꝯsistit summa felicitas omniū electoꝝ ꝯm potentias anime. Nam memoria satiatur eternitate. Jdeo dixit xp̄s Johis. xvi. Gaudium vr̄m nemo tollet a vob. Unde ps. Delectatiōes in dextera tua vsq; in finem. Intelligētia repletur diuina cognitione. Unde. i. Coꝝ. xiij. Uidemus nūc per speculum in enigmate. Unde. i. Joh. iij. Tunc videbimꝰ eum sicuti est. Jbi enī videbimꝰ ꝯm Berñ. patris potētiam. filij sapiētiam. ⁊ spūssancti clementiam. Uolūtas habituatur seu disponitur in perfecta dilectiōe. ita ꝙ deum summe diligit. Nam vt dic Augꝰ. Qꝛ licet cetera mādata dei adipleri possint in hac vita. tamen diligere deū ex toto corde ⁊c. solum impletur in patria. Unde d istꝭ aquis habetur figura Apocal. xxij. vbi Johānes dicit. Ostendit mihi angelus flumē aque vite splendidum tanq̄ cristallū procedētem de sede dei ⁊ agni ⁊ ex vtraq; parte fluminis lignum vite. Per flumē aque vite intelligitur memoria. Per hoc ꝙ dicit splendidum tanq̄ crystallū ꝓcedētē d sede ⁊c. intelligit intelligētia. Per hoc ꝙ dicit ⁊ ex vtraq; parte fluminis lignum vite. intelligitur volūtas amās que semper viuificat. De tertio sciendum est ꝙ persone q̄ ꝓpināt illas aquas sunt pater ⁊ filius ⁊ spūssanctꝰ. Pater propinat aquam diuine oīpotētie memorie vt eam potēter ⁊ sine defectu habeat. Uñ dicit p Esa. xliiij. Effundā aquas sup sitiētem ⁊ fluēta sc; diuīe potētie ⁊ virtutis super arida. i. sup memoriā que dr arida dū deum nō tenet. Hoc ꝯsiderās Psalmista in spūsancto dicit. Sup aquam refectiōis educauit me: aīam meā ⁊c. Uñ hortatur nos oēs ad hāc aquā sue potentie q̄ sic irrigat. cū dicit. Gustate ⁊ videte qm̄ suauis est dñs. Filius propinat aquā sue sapientie intellectui. Unde Ecclesiastici. xv. Aqua sapientie salutaris potabit illū. Unde dixit christus Johis. iiij. Qui biberit ex aqua quam ego do nō sitiet in eternū. Spi

ritus fact⁹ ꝓpinat a quã sine bonitas ꝛ dulce
dinis. vñ dñs Esa. xliiij. Effũdã spm̃ meũ
sup semẽ tuũ. i. volũtatẽ tuã. Vñ dicit spũs
sctũs Eccle. xxiiij. Trãsite ad me oẽs q̃ ꝯcu
piscitis me. ꝛ a gñatioib⁹ meis adiplemini.
Vñ in signũ hui⁹ dixit xp̃s Jo. vij. Qui cre-
dit in me de vẽtre ei⁹ fluẽt aq̃ vive. Hoc aũt
dixit de spũ quẽ accepturi erãt. Vñ ꝓpina-
tio istaꝝ aquarũ figuraᵗ nobis Johelis. iij.
vbi dr̃. Scietis q2 ego dñs de⁹ vr̃ habitãs i
syon i mõte scõ meo. Et erit i die illa. stilla
bunt mõtes. i. psone diuĩe dulcedinẽ. ꝛ col-
les fluent lacte. Et p oẽs riuos inda ibunt
aque. ꝛ fons de domo dñi egrediẽᵗ ꝛ irriga
bit torrẽtẽ spinaꝝ. s. electos. Religiosus q̃-
dam cũ has virgies in magna reuerentia ꝛ
deuotõe haberet. q̃dam die dum grauiᵗ in-
firmareᵗ vidit quandam ṽginẽ pulcherri-
mam sibi apparẽtẽ. ꝛ si eã cognosceret inq̃
rentẽ. Qui cũ ad eius visionẽ mirareᵗ. ꝛ se
eam nequaq̃ cognoscere fatereᵗ. Ait illa.
Ego sum vna virginũ erga q̃s tãtum affe-
ctũ dilectõis habes. Et vt inde mercedem
accipias. scias si amore ꝛ honore nr̃i vnde-
cies mlies orõnẽ dñicaꝫ dixeris i hora mor
tis in ꝓtectionẽ ꝛ solaciũ nos habebis. qua
disparente. ille q̃ citius potuit hoc imple-
uit. Post hoc vocato abbate inungi se fecit.
Qui cum vngereᵗ exclamauit vt fugerẽt ꝛ
sacris virginibus venientibus locũ darent.
Quẽ cum abbas q̃d hoc essꝫ interrogaret.
Ille ꝓmissionẽ virginis sibi p⁹ ordinẽ nar-
rauit. Unde cunctis recedẽtib⁹. ꝛ paulo p⁹
redeuntibus ipsum migrasse ad dñm inue-
nerunt. Abbas q̃dam ab abbatissa colonie
corp⁹ vnius virginuꝫ ĩpetrauit. ꝓmittẽs q̃
ipsam i capsaꝫ argenteaꝫ in sua ecclesia col
locaret. Sed cum per annum integrum su-
per altare eam in capsa lignea tenuisset. q̃-
dam nocte cum abbas ipius mõsterij cuꝫ
suo conuentu matutinas cantaret. virgo il-
la corporaliter desuper altari descendit. ꝛ an
te altare inclinans videntibus cunctis mo
nachis ꝛ stupentibus per medium chorum
inde recessit. Abbas ergo ad capsam currẽs
ꝛ ipsam vacuam inueniẽs coloniam prope-
rauit. ꝛ abbatisse rei ordinẽ itinauit. Per-
gentesq̃ ad locũ vñ corpus sumpserũt. illõ
ibidem inuenerũt. Cũ autẽ abbas veniam
peteret ꝛ illud vel aliud corpus peteret. pro-
mittens certissime capsam preciosam citi-
us se facturum. diuina ordinatione nulla-
tenus impetrauit. quare ꝛc̃.

De sctĩs Symõe ꝛ Juda. sermo. lx.

Vos deus voca-

q uit hos ꝛ iustificauit. q̃s aũt
iustificauit illos ꝛ magnifi-
cauit. Roma. viij. Notate kñi. dicit. ij. Aris.
iiij. Ethi. q̃ q̃lis vnusq̃sq̃ ẽ talia opaᵗ. Cũ
igiᵗ deus sit iustissimus ꝛ gloriosissim⁹. ipe
iustificat ꝛ glorificat ac magnificat. iõ dr̃. q̃s
deus vocauit ꝛc̃. kñi dicit Arist. ix. Ethi. q̃
bonis bona creata sũt. Cũ igiᵗ isti aplĩ fue
runt sancti ꝛ boni. iõ merito debebãᵗ eis bo
na diuina. s. iustificatio q̃re dicit. Quos deus
vocauit ꝛc̃. In q̃bus q̃de verbis tria notãᵗ
Primũ ẽ diualis vocatio. q̃d notaᵗ cũ dr̃.
Quos de⁹ vocauit. Scdm̃ ẽ salutaris iustifi
catio. cũ addiᵗ. hos ꝛ iustificauit. Tertium
est finalis quietatio seu premiatio. cũ ꝯclu
diᵗ. quos aũt iustificauit illos ꝛ magnifica
uit. E Dico p̃mo q̃ notaᵗ diualis voca
tio cũ dr̃. Quos deus vocauit. Circa q̃d no-
tandũ q̃ deus vocauit illos sctõs aplõs. scꝫ
Symonẽ ꝛ Judã ad euãgelicã pfectiõꝫ. q̃
ꝯsistit in vera obediẽtia. Juxta illud Luc.
ix. Qui vult venire post me abneget semet
ipm ꝛc̃. i. sit obediens. Nam obediẽtia ẽ tã
veteris q̃ noui testamenti pfectio. Vñ obe
dientia fuit primũ q̃d deus ꝯmisit humano
generi in principio creatiõis. sicut õnditur
Geñ. ij. Tulit dñs deus hoiem ꝛ posuit eũ
in pradisum voluptatis. ꝛ p̃cepit ei dicens.
Ex omni ligno paradisi comede. d ligno aũt
sciẽ boni ꝛ mali ne comedas. Ecce p̃ceptuꝫ
obedientie. Sequiᵗ. In quacunq̃ aũt die
comederis ex eo morte morieris. Sed p̃mi
parentes non fuerunt deo obedientes. sed
eius p̃ceptuꝫ trãsgressi sunt iõ incurrebant
mortalitatem. ꝛ fuerũt priuati eterna vita
q̃d durauit a principio mũdi vsq̃ ad mor-
tem xp̃i. q̃ ꝓpter inobedientiã prioꝝ parẽ
tum factus est obediẽs vsq̃ ad mortẽ. Si-
cut dicit apostolus ad Phili. ij. Qui humi-
liauit semetipm factus est obe. vsq̃ ꝛc̃. Ut
sic satisfaceret p pctõ iobediẽtie ꝛ trãsgres-
sione mundi. Ad hanc obedientiam voca-
uit dñs noster Jesus xp̃s sanctos Symonẽ
ꝛ Judam vt essent sibi obedientes. Vñ di-
xit Johis. xv. Ego vos elegi de mundo vt
eatis. s. obedienter ad pficiendum mãdatũ
meũ. Q̃d obedienᵗ ꝛ humiliter fecerũt. Vñ le
gitur q̃ Symon ꝛ Judas fuerunt fratres
Jacobi minoris ꝛ filij Marie cleophe. Hij
post ascensionẽ dñi in diuersis mũdi parti

bus ad p̄ceptū dñi sctīn euāgeliū p̄dicane-
rūt. Judas ṽo ad abagar̄ regē edisse a sā-
cto Thoma aplo post ascēsiōez dñi missus
fuit. Legit̄ em̄ in histo. ecclastica q̄ p̄dict⁹
rex abagar⁹ nr̄o dño ihū xp̄o ī huīc modū e-
pistolā destiauit. Abagar⁹ euchanie fili⁹ iesu
saluatori beato qui apparuit in locis hierosoli
moꝝ salutē. Auditū mihi ē de te ⁊ de sanita
tib⁹ q̄s facis. q̄ sine medicamētis ⁊ herbis
fiant ista p̄ te. ⁊ q̄ ṽbo facis cecos videre.
claudos ambulare. leprosos mūdare. ⁊ moꝛ
tuos resuscitare. Quib⁹ oib⁹ auditis de te.
statim in aīo meo vnū de duobus eē. aut qꝛ
tu sis de⁹ ⁊ descēderis d̄ celo: hec facias. aut
q̄ tu filius dei sis. vt hec facias. Propterea
ego scribens rogauerim te vt digneris fati
gari vsq3 ad me ⁊ egritudinē meā q̄ diu la-
boraui curare. Nā illud cperi q̄ iudei mur-
murant aduersū te ⁊ volūt insidiari tibi. ve
ni ḡ ad me quia ē mihi parua ciuitas. s̄ ho
nesta que vtrisq3 sufficiet. Dñs aūt iesus in
hec ṽba r̄ndit. Beatus es q̄ credidisti ī me
cum nō videris me. Scriptū3 est em̄ de me:
qꝛ hi qui me nō vident credent. ⁊ hij q̄ vidēt
nō credent. De eo aūt q̄ scripsisti mihi vt ve
nire3 ad te. me optet hec oīa adimplere p̄-
pter que missus sum. Cū aūt assūptus fue-
ro aliquem de discipulis meis mittā ad te.
vt curet te. ⁊ viuificet te. Hec in hysto. eccl̄ia
stica. Secūdū aūt q̄ in quadā antiq̄ hysto-
ria inuenit̄ sicut Johānes damascenus ī li.
iiij. testat̄. Abagarus rex videns q̄ xp̄m p̄-
sentialit̄ videre nō posset. misit quendā pi-
ctorem ad iesum vt depingeret ei⁹ ymaginē
vt sic saltē ip̄m p̄ ymaginem cōspiceret quē
in facie videre nō poterat. Sed cū pictor ad
eum venisset p̄p̄t nimiū fulgorē q̄ ab eius
facie p̄cedebat in eius faciē clare nō potuit
intēdere nec sic depingere. Q̄d cernēs dñs
vestimētū lineū ip̄ius pictoris accipiens et
sue faciei supimponens sui ip̄ius ymaginez
eidem imp̄ssit: ac desideranti regi Abagaro
destinauit. Figura aūt hui⁹ sup̄ benedicte fa
ciei fuit sic. bene oculatus. bene supciliatus.
bene coloratus. longū vultum habuit. ⁊ ma
gne maturitatis fuit. Illa aūt ep̄la dñi nr̄i
Jesu xp̄i tāte ṽtutis fuit vt dr̄. q̄ ī illa ciui-
tate noīe edissa nullus hereticus vel paga-
n⁹ viuere valeat. nec aliquis tyrānus eidez
nocere potuit. Nam si aliq̄ gens armata
manu ↄ̄ illā ciuitatē īsurrexerit. ītās aliq̄s
sup̄ portā stās ep̄lam illā legit. ⁊ ea die ho-
stes aut territi fugiūt: aut pacē cū eis faci-
unt. P⁹ passionē aūt dñi misit Thomas a-
postol⁹ Judā thadeū ad abagar̄ regē s̄m
p̄missionē domini. Qui cū ad eū venisset ⁊
se discipulū dñi nr̄i ihū xp̄i sibi p̄missuz di
xiss3. vidit abagar⁹ i vultu thadei q̄ndā mi
rū ⁊ diuinū splēdorē. Quo viso stupefactus
dixit. Uere discipul⁹ es Jesu xp̄i filij dei qui
mihi dixit. mittā aliquē ad te d̄ discipul' me
is q̄ te curet. Cui thade⁹. Si in filiū dei cre-
dideris oīa tui cordis desideria obtinebis.
Cui abagar⁹. Credo vere ⁊ iudeos q̄ ip̄su3
crucifixerūt libent̄ trucidarē si mihi possibi
litas adesset. ⁊ nequaq̄ autoritas romano
rū impediret. Cū aūt abagar⁹ leprosus eēt
Thade⁹ ep̄la3 saluatoris accepit. ⁊ d̄ ea ei⁹
faciē ↄfricauit. ⁊ stati plenā sanitatē acce-
pit. Legit̄ etiā q̄ iudas thade⁹ p̄rio in me-
sopotamia ⁊ pōto p̄dicauit. Symō ṽo in e-
gypto. Deinde ambo in p̄sidem venerūt: et
ibi duos magos Zaroē ⁊ arfaxat. q̄s sctūs
Matheus de ethiopia fugauerat inuenerūt
Ubi ad p̄ceptū xp̄i obedient̄ xp̄m p̄dicane-
rūt. Uñ dicere p̄nt illd̄ .i. Coꝛ.i. Nos p̄di-
cam⁹ xp̄m ⁊ hūc crucifixū. Uñ dr̄ Mar. vl.
Illi aūt p̄fecti p̄dicauerūt vbiq3 ⁊c̄. Uñ dic̄
Bern̄. Uerus obediens dat suū velle ⁊ suū
nolle vt possit dicere. Paratū coꝛ meū deus
pa. coꝛ meū. Q̄d p̄fecte fecerūt isti apl'i. nā
obedīēt̄ fuerūt ⁊ xp̄m cōfessi sūt. iō b̄n vocat̄
Symō ⁊ Judas. Symō. n. inṫp̄tat̄ obediēs
⁊ iudas īterp̄tat̄ ↄfitēs. F Scd̄o p̄ncipl'r
dico q̄ nōt̄ saluatoꝛ iustificatio eū dr̄. q̄s de
us vo. hos ⁊ iustificauit. vñ di. Mgr̄ lib. iij.
dis. xix. In sāguīe xp̄i iustificati sum⁹. q̄uis
eū sancti ap̄li fuerūt a xp̄o ad statū sctē vi-
te vocati. tn̄ adhuc indiguerūt iustificatōe
⁊ sctificatōe. Uñ dr̄ Apoca. vl. Iust⁹ iusticiā
faciat adhuc ⁊ sanct⁹ sctificet̄ adhuc. Und̄
ista ē p̄fecta iustificatio ⁊ sanctificatio qua
hō iustificat̄ ⁊ sanctificat̄ q̄ nō peccat moꝛ-
talit̄. l3 venialit̄. Juxta illud p̄uer. xxiiij. Se
ptiēs em̄ in die cadet iustus ⁊ resurget. sc3 a
venialibus s̄m doctores. Impij aūt corru-
ent in malū .i. peccatū moꝛtale. Sed isti scti
apostoli fuerūt sanctificati ⁊ iustificati i die
penthecostes quādo deus eis misit sp̄ritum
sanctū q̄ de cetero nō peccauerūt moꝛtalit̄
quonia mō. sed iusti ⁊ sancti fuerūt in om-
nibus factis eoꝝ. Iō dr̄. Repleti sūt oēs sp̄ū
sancto. ⁊ ceperūt loqui varijs linguis p̄ut
sp̄ūssanctus ⁊c̄. Dicit em̄ Ambro. sup̄ Lucā
Cum sp̄ūssanct⁹ infundit̄ magnoꝝ ē ⁊ pleni-
tude virtutū. Nā multo excellētius ē sp̄ūsās

cto repleri q̄ sanctificari. Quā quidem reple-
tionē spūs sancti habuerūt sancti apli. qua-
re in verbis suis et factis fuerūt sancti et insti.
et oderūt iniusticiam. et dilexerūt insticiam.
Quod bene ostendit in legenda eorum q̄ p⁹
q̄ Judas in mesopotamia et ponto p̄dica-
uit. et Symon in egypto. deinde ambo in p-
sidem venerunt. et ibi duos magos Zaroē
et arfaxat quos sanctus Matheus de ethio
pia fugauerat inuenerūt. Baradach dux re
gis babilonie cōtra indos ad preliū pfectu
rus nullū a dijs suis habere potuit respon-
sum an bene vel male deberet sibi succedere
Pergentes igitur ad phanū proxime ciuita-
tis ibidem habuerunt responsum q̄ propter
apostolos qui aduenerūt dij respondere nō
possent. Tūc dux fecit eos inquiri. et inuen-
tos quinam essent. vel qua de re venissent
inquisiuit. Qui responderūt. Si genus que
ris. hebrei sumus. Si conditionē. seruos ie-
su xpi nos esse fatemur. Si cām. propter salu
tem vestram venimus. Quibus ait. Cum fe
lix reuersus fuero audiam vos. Cui aposto
li. Modo magis congruū est te cognoscere
illum cuius ope possis vincere vel certe rebel
les pacatissimos inuenire. Quibus dux re-
spondit. Uideo vos potētiores dijs nostris
rogo vos predicite nobis finem belli. Cui
apostoli. Ut deos tuos mēdaces esse cogno
scas et te seducāt. iubemus vt ad quesita re
spondeant. vt dum dixerint que ignorāt p
bemus eos p omnia mendaces et mētitos.
Tunc dixerunt grāde bellū futurū et multū
populū in prelio hincinde ruiturū. Tunc a-
postoli ridere ceperūt. Dixitq̄ eis dux. Me
timor inuasit et vos ridetis? Cui apostoli.
Noli timere. quia pax huc nobiscū intrauit.
et cras hora diei tertia legati indorum veni
ent. et se tue potestati in pace subijciēt. Tūc
pontifices apostolos irridentes duci dixe-
runt. Ad hoc isti securum te reddere volunt
vt dum incautus fueris ab aduersarijs tu-
is occuperis. Cui apostoli. Non diximus ti-
bi expecta vnū mensem. sed vnū diem. quia
cras in pace victor existes. Tūc dux aposto
los et pontifices custodiri fecit. vt ex rei exi-
tu veraces honorarent. et mendaces p cri-
mine punirent. In crastinum autē sicut apo
stoli dixerunt totum euenit. Tūc dux volu-
it pontifices comburere. sed apostoli prohi
buerunt ne hoc fieret. cum ipi nō essent mis
si viuentes occidere. sed mortuos viuifica-
re. Tūc dux valde mirat q̄ eos occidi non

permitterent. sed pro inimicis rogarent. et
duxit eos ad regem dicens. Rex isti sūt dij
latentes in effigie hominū. Cumq̄ sibi om-
nia p̄sentibus magis narrasset. magi zelo
inuidie cōmoti dixerūt illos malignos esse.
et eos cōtra regnum subtiliter cogitare. tūc
dixit eis dux. Si audetis confligite cū eis.
Cui magi. Si vis videre q̄ nobis presenti
bus loqui nō poterunt veniant huc viri elo
quentissimi. et si coram nobis loqui ausi fu-
erint. nos per omnia imperitos pprobabis.
Cum autē plurimi aduocati adducti fuissēt
continuo coram magis ita muti facti sūt vt
nec nutibus q̄ loqui nō poterāt indicarent.
Dixerūtq̄ magi ad regem. Ut scias nos eē
deos permittemus eos loqui: sed ambulare
non posse. Iterūq̄ reddemus eis gressum
sed faciemus eos apertis oculis nihil vide
re. Qui cum hec omīa fecissent. dux aduoca
tos illos turpiter cōfusos ad apostolos du
xit. Qui dixerunt eis. pmittite vos ab ydo
lorum cultura discedere et solum deum inui
sibilem et verum adorare. et nos signū cru-
cis in frontibus vestris faciemus. et magos
confutare poteritis. Quod cum fecissent. et
in frontibus consignati essent. ad regem co-
ram magis ingressi sunt iterum. Et cum a
magis superari nō possent. immo ipsis co-
ram omnibus insultarent. irati magi multi
tudinem serpentium aduenire fecerunt. vt
apostolos lacerarent. Statim ad iussum re
gis venientes apostoli pallia sua de serpen-
tibus impleuerunt. et in magos proiecerūt
dicentes. In nomine domini nostri Jesu
xpi non moriemini sed a serpentibus lace-
rati mugitus dolorum vestrorum dabitis.
Cum autē serpentes carnes eorū comede-
rent. et ipi tanq̄ lupi vlularent. Rex et cete-
ri rogauerūt apostolos vt eos a serpentib⁹
occidi permitterent. Quibus apostoli rñde
runt. Nos missi sumus reducere de morte
ad vitam. non a vita precipitare in mortem
Et facto oratione iusserūt serpentes q̄ ve-
nenum quod infuderant reuocarēt. et post-
modum ad loca sua redirēt. Magi vero ma
iores cruciatus senserūt cum serpentes ve-
nenum retraherent q̄ ante cum carnes co-
mederāt. Tunc apostoli dixerūt ad magos
tribus diebus dolores sentietis. tertia autē
die sani eritis vt sic a vestra malicia receda
tis. Cū autē magi tribus diebus sine cibo et
potu fuissent ac somno nimijs doloribus cru
ciati mansissent apostoli dixerunt eis. Non

dignat᷑ de᷒ habē coacta seruitia. Jdeoq̄ʒ sur-gite sani ⁊ abite habētes liberā facultatē fa-ciendi qd̄ vultis. Illi aūt i malicia pdurātes ab eis fugerūt vidētes se ab apl'is supatos. B Post hec filia cuiusdā ducis ex for-nicatōe ꝯcepit ⁊ filiū parturiēs quēdā sctm̄ dyaconū īfamauit ꝙ eā violauerit ⁊ ex ip-so cōceperit. Cū aūt parentes pnelle dyaco-nū occidere vellēt iniuste. apl'i aduenientes iniuriā illā nō potuerūt sustinere ⁊ qn̄ puer natus sit reqrunt. Qui rn̄derūt hodie hora diei pma. Dixerūtq̄ʒ apl'i. Infantē adduci-te huc ⁊ dyaconū quē accusatis etiā huc p-ducite. Qd̄ cū factū eēt apl'i infanti dixerūt. Dic puer in noīe dn̄i nr̄i Jesu xpi si iste dya-conꝰ hec ꝯmpserit. Rn̄dit infās dicēs. Iste dyaconus castus ⁊ sanctꝰ est. nec vnq̄ car-nē suā coinqnauit. Cū aūt parētes istarent ḡa esset actor huiꝰ sceleris ꝙ hoc apl'i inqre-rent. Rn̄derūt apl'i. Nos innocētes absolue-re decet. nocētes pdere nō decet. Uolētibus aūt apl'is inde recedere. rogati p annū ⁊ p tres mēses ibidē remanserūt. ⁊ viaʒ iusticie pdicauerūt. ac se pplo iustos ⁊ sctos ṽbis ⁊ factis ostenderūt. Inꝗ spacio plusq̄ sexagin-ta milia hoīm. exceptis paruulis ad fidem ꝯuerterūt. ⁊ regē cū oībus principibꝰ suis baptizauerūt. Et sic patʒ quō fuerūt sancti ⁊ iusti in ṽbis ⁊ factis suis ⁊ quō oderunt iniusticiā siue iniquitatē. ⁊ dilexerūt iustici-am. Un̄ dr̄ de ipis illud ad Hebre. xi. O pati-sunt iusticiam. Et de quolibet singularit̄ in ps. Dilexisti iusticiam ⁊ odisti iniquitatem ppterea vnxit te deꝰ deꝰ tuꝰ oleo leticie p̄re cōsortibus tuis. D Tertio principalit̄ dico ꝙ notaᵗ̄ finalis ꝗetatio siue p̄miatio. cū cōduciᵗ̄ illos ⁊ magnificauit. scʒ in glo-ria. Un̄ dicit Math. xi. Uenite ad me oēs q̄ laboratis ⁊ onerati estis ⁊ ego reficiam vos. Seqꝛ. Tollite iugū meū sup vos. id ē sustinete mortē tēporalē sicut ⁊ ego susti-nui. Discite a me: quia mitis sum ⁊ humilis corde. ⁊ inuenietis requiem aīabus vr̄is. ⁊ sic venietis ad me. ⁊ ego reficiam vos. s. in gloria. Hoc cognoscens Dauid in ps̄. dicit. Preciosa in cōspectu dn̄i mors sctōꝝ eius Quo contra per Psalmi. dr̄. Mors petōꝝ pessima. Qualiter aūt isti sācti apostoli sūt passi temporaliter. vt sic honorarent ⁊ vi-uerent eternaliter notatur in legenda. Le-gitur eīm ꝙ p̄dicti magi ab apostolis supa-ti fugerūt ad quandā ciuitatē noīe samir vbi erant. lxx. pontifices ydolorū. quos om-nea ac totam babyloniam cōtra apl'os cō-mouerūt vt cuʒ illuc venirēt ꝙ tūc aut eos sacrificare cōpellerent. aut penitus necarēt. quia ipi colerēt xp̄m. in cuiꝰ noīe ydola de-struxerūt. Perlustrata ḡ q̄si vniuersa puī-cia cum apostoli ad p̄dicta ciuitatē venis-sent. ecce p̄dicti pontifices cum vniuerso po-pulo eos capiūt. ⁊ ad templū solis pducūt. Tunc demones p energuminos. i. habitati-ones demonū clamare ceperunt. O apostoli dei viui quid nobis ⁊ vobis. Ecce in ingres-su vestro flāmis exurimur. Tūc angelꝰ do-mini apparens eis dixit. Unū e duobus e-ligite aut hoīum repētinū interitū. aut ve-strū martiriū. Cui apostoli. Adoranda est misericordia. vt ⁊ istos cōuertat ⁊ nos ad palmā martirij pducat. Facto aūt silentio apl'i dixerūt. Ut sciatꝭ ꝙ ydola sint plena de-mōibꝰ. Ecce eis iperamꝰ vt exeāt et singula simulacra confrīgant. Statimq̄ʒ duo ethio-pes nudi ⁊ nigri cunctis stupentibus exierūt de simulacris. ⁊ confractis ydolis cum ma-gnis vocibus abscesserūt. Qd̄ videntes pō-tifices in apostolos irruerunt ⁊ eos p̄tinus trucidarunt. In ipa hora cum nimia esset serenitas tanta fulgura de celo venerunt ꝙ tēplū triphariē scinderet. ⁊ illi duo magi ex ictu fulguris in carbones verterentur. Rex autē corpora apl'oꝝ ad vrbē suā detulit. ⁊ i honorem eoꝝ ecclesiam mire magnitudīs fabricauit. Et sic pʒ qualit̄ isti sunt passi tē-poralit̄ vt cū christo viuerēt eternaliter. Jdō obitus sanctoꝝ nō mors sed natale vocaᵗ̄. Require de sancto Stephano. J. Un̄ in si-gnū huiꝰ legiᵗ̄ de sctō Thoma cātua riensi epō ⁊ martire qui ppᵗ̄ xp̄ʒ mortuus ē. Nā gladijs impioꝝ sacra capitis corona p̄scin-diᵗ̄ ⁊ cerebrū p pauimētū eccl'ie in qua pers-cutiᵗ̄ dispergiᵗ̄. Pro quo dū fierēt exeq̄e. et clerici pro eo missam defunctoꝝ agerēt. Et requiē eternā inciperēt. Subito chori ange-loꝝ inceperūt missā martiria nō tāq̄ defun-cti sed tanq̄ in xp̄o viuentis. ⁊ interruperūt voces. ⁊ cātauerūt. Letabiᵗ̄ iustus in dn̄o ⁊ sperabit in eo ⁊ laudabunᵗ̄ oēs recti cor-de. qd̄ fuit mutatio dextre excelsi dum cā-tus meroris vertiᵗ̄ in canticū laudis.

De omnibus sanctis. sermo. lxi.

Loria hec est omni-bus sanctis eius. Scribitur in psalmo. cxlix. Notate kn̄ū dic

em̄ Arist. i. Ethicoꝝ. ꝙ bonū quāto cōmunꝰ tāto diuiniꝰ. Hinc est em̄ ꝙ deus eternā gl'iam parauit om̄ibus electis vt esset diuinus ⁊ iustius. Jdō hodierna festiuitas instituta est in honore omniū sctōꝝ. Quare bene dicit ps. Gloria hec est om̄ibus sctis eiꝰ. Uel sic. Charissimi dicit em̄ Arist. Qꝛ quanto plus ꝗs obseqtur tāto merito maiorem grām obtinebit. Cum igit̄ sancti vitam suā tpalem ac ꝓpriū corpus in seruitio dei cōsumpserūt merito a deo receperūt mercedē ⁊ remuneratiōem. Qd̄ cognoscēs ps. ī spū sancto dicit de hoc festo. Gloria hec est omnibus sanctis eius. Est autē notandū ꝙ sancta mater ecclesia hodie solemnizat ac instituit hodiernū festū in honore omniū sanctorum quadruplici de causa. Primo ꝓpter cuiusdam templi dedicatiōem. Secundo propter honoris ⁊ reuerētie obmisse suppletionem. Tertio ꝓpter sctōrum excellentiā seu dignitatem. Quarto ꝓpter faciliorem orationū nostrarū impetrationem. ¶ Primo institutum est ꝓpter cuiusdam templi dedicatiōem. Romani em̄ cum dominarentur vniuerso orbi quoddam templū maximū construxerūt. Jn cuius medio suū ydolum collocātes simulachra per circuitū omnium ꝓuinciarum statuerūt respiciētia rectis vultibus ydolum romanoꝝ. Si quādo autē aliqua ꝓuincia rebellaret continuo arte dyabolica illius ꝓuincie simulachrū ydolo romanorū terga vertebat. tanꝗ̄ innuēs ꝙ ab eius dominatiōe seu dn̄io recessissent. Conciti igit̄ romani ad illam prouinciaꝫ copiosum exercitum mittebant. ⁊ ipsam suo imperio subiugabant. Et tamē hoc romanis nō suffecit ꝙ simulachra omniū ꝓuinciarū in vrbe sua haberēt quin etiā singulis dijs singula templa ꝯstruxerūt tanꝗ̄ eos omnium ꝓuinciarū dn̄os fecissent. Sed qꝛ omnia ydola templum ibi habere nō poterant ad maiorem ostensionē sue vesanie vnum templum ceteris venerabilius ⁊ sublimius in honorē om̄ deorum erexerūt. ⁊ vocauerūt Pantheon. qd̄ sonat toti dij a pan qd̄ est totum. ⁊ theos qd̄ est deus. Tempore vero Foce imperatoris cum diu roma fidem xp̄i accepisset Bonifaciꝰ papa quartꝰ predictū templū a Foca imperatore impetrauit. ⁊ spurcicia omniū ydoloꝝ expulsa quarto ydꝰ mensis Maij in honorē btē Marie ⁊ omnium martyrū ꝯsecrauit. Nōdum em̄ confessorū solēnia ab ecclesia agebātur. Sed quia ad hoc festū multitudo magna ꝯfluebat. ⁊ ꝓpter defectū victualiū celebratiōi vacare nō poterāt. ideo ꝗdaꝫ papa Gregꝰ. quartus hꝰ festū in kalend̄. nouēbris quādo maior copia victualium esset instituit. ac ꝑ vniūsum mūdum hūc diē in honore omniū sctōrum celebrari solēniter ordinauit. Et sic tēplum qd̄ fabricatū fuit om̄ibꝰ ydolis nūc dedicatum est om̄ibus sctis. ⁊ vbi colebat̄ multitudo ydoloꝝ ibi deuote laudat̄ multitudo sanctoꝝ. Quare bn̄ v̄ificat̄ dictum psalmiste. Hec mutatio dextre excelsi. ℞ Secundo pricipaliter institutū est ꝓpter honoris ⁊ reuerentie omisse suppletiōem. Nam tot sunt sancti ꝙ nō sufficimꝰ om̄ibꝰ festa specialia peragere. Nam vt dic̄ Hieronī. in ꝗdaꝫ epl̄a ad Eliodoꝝ ⁊ Cromaciū. Nullꝰ dies est ꝗ nō intra ꝗnqꝫ miliū martyrū numerū reperiri possit ascriptus. excepto prima die kalēdarū Januarij. Romani em̄ p̄ceperāt ne aliꝗs illo die interficeret̄. qꝛ prima dies anni erat. Jdō ⁊c̄. Uñ hāc multitudinē sanctoꝝ bene vidit Johēs in Apoc̄. vij. cum dicit in epistola hodierna. Ecce ego Johannes vidi alterū angelū ascēdentem ab ortu solis habētem signum dei viui ⁊ clamabat voce magna quatuor angelis ꝗbꝰ datū est nocē terre ⁊ mari dicēs. Nolite nocē terre ⁊ mari neqꝫ arboribꝰ quoadusqꝫ signemus seruos dei nr̄i in frontibus eoꝝ. Et audiui numerū signatoꝝ centū quadragintaqtuor milia signati ex omni tribu filioꝝ israel. Ex tribu Juda duodecim milia signati. Ex tribu Ruben duodeci milia signati ⁊c̄. Post hꝰ vidi turbā magnā quā dinumerare nemo poterat ex om̄ibꝰ gētibꝰ ⁊ tribubꝰ ⁊ populis ⁊ linguis stātē ante thronuꝫ ī ꝯspectu agni amicti stolis albis ⁊ palme ī manibꝰ eoruꝫ. ⁊ clamabāt voce magna ⁊c̄. Cū igr̄ tot sunt ꝙ eos in singulari honorare nō possumꝰ. iō ordinauit eccl'ia vt in hac generali festiuitate om̄es honoremꝰ. Hec rō tangit̄ ī sermone ꝗ hac die ꝑ ecclesias recitat̄. ⁊ tangit eā Rabanus. in quo sic dꝛ. Decretū ē vt in hac die memoria omniū sctōꝝ habeatur. vt quicquid humana fragilitas per ignorātiaꝫ vel negligētiam seu per occupatiōem rei secularis in solēnitate sctōrum minus peregisset i hac sancta obseruatiōe soluatur. Quare autem institutum sit vt festiuitates sctōrum in terra agamus ostendit magister Guilhelmus in summa de officio. ⁊ ponit tres rationes. Prima est ꝓpter honorem dei. Cuꝫ

eñ sanctis honorem impendim⁹ deum i ipsis honoramus q̄ eos sanctificauit. Unde dixit xp̄s discipulis suis. Luce. x. Qui vos audit me audit. ⁊ q̄ vos spernit me spernit. q̄ autē me spernit: spernit eū ⁊c. Un̄ in signū huius dicet in nouissimo die illud Mat. xxv. Qđ vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. Secūda ratio est ꝑpter mutue vicissitudinis debitū. sancti enī de nobis in celo faciūt festū. q̄a gaudiū est angelis dei ⁊ oīb⁹ sanctis sup vno pctōre pniam agēte. Luce. xv. Ut igit eis vicissitudinē īpendam⁹. iustū est vt q̄ ipi de nob festū agūt in celis. ⁊ nos de ipis festū agam⁹ in terris. Tertia est ꝑpt̄ nostri honoris ꝓcuratiōem. cū enī sanctos honoramus tūc nrm̄ honorē ꝓcuram⁹. Nā eoꝝ festiuitas est nr̄a dignitas. q̄ sunt fratres nr̄i. ⁊ vnum prēm habem⁹ in celis. Juxta illud Math. xxiij. Prēm nolite vocare vobis sup terrā. Unus est enī pater vester qui in celis est ⁊c. L Tertio ꝑncipalit̄ institutū est ꝑpter sctōꝝ excellentiā ac dignitatem. Ipsi enī honorant̄ in celo a deo ꝑpt̄ eoꝝ dignitatē. Unde Apoc. iij. Ambulabūt mecū in albis q̄a digni sūt. Circa qđ notādum q̄ Johēs Damascen⁹ lib. iiij. titulo. vij. multipliciter ōndit eoꝝ dignitatē. ꝓpter qđ merito sunt honorādi. Primo quia ipsi sunt amici dei. ⁊ adducit illaz auctez Johānis. xv. Jā nō dicā vos seruos s̄ amicos Secūdo q̄ filij dei sunt. Unde adduc̄ illud Joh. i. Dedit eis ptātez filios dei fieri. Tertio q̄a sunt hēdes celestis patrie. Un̄ adducit illud Ro. viij. Si aūt filij ⁊ hēdes. Quarto q̄ corpa eoꝝ fuerūt tēplum dei. ⁊ spirit⁹ sctūs habitauit in eis. Unde adducit illud. i. Coꝝ. iij. Nescit̄ q̄ templū dei estis. ⁊ spūs sanctus habitat in vobis. De hoc dicit Chrys. Homo in edificatione parietū delectat̄. de⁹ aūt in ꝯūsatiōe sctōꝝ. vn̄ ps. Dn̄e dilexi decorem dom⁹ tue. quē decorem. quē diuersitas marmoꝝ facit splendētium. nō: s̄ decorē virtutum quē prestat varietas grāꝝ. Nam ille decor carnē delectat: iste aīam viuificat. Et sic pꝫ eorum dignitas ⁊ excellētia. ꝑpt̄ quā merito sunt honorādi. Un̄ dic̄ Aug⁹. in libro de ciuitate dei. Nō sunt ꝯtēnēda s̄ plurimū venerēda sctōꝝ corpa. q̄bus dum adhuc viueret spūs sanctus quasi q̄busdaz organis ad oīe bonū opus vsus est. Unde de sctō Stephano dr̄ q̄ nō poterāt resistē sapientie ⁊ spiritui q̄ loq̄bat̄ ⁊c. M Quarto ꝑncipaliter institutum est ꝑpter faciliorem orationum nostrarum impetrationez. Nam sicut omnes sanctos hac die honoramus vniuersaliter. sic ⁊ ipsi oīes pro nob intercedant insimul. vt sic misericordiaz dei facilius impetremus. Nam s̄m Ambrosiū. Impossibile est multorum orationes nō exaudiri. Et rōnem assignat Hiero. dicens. Si apostoli ⁊ martyres adhuc in corpore positi potuerunt orare pro ceteris quando de se adhuc deberent esse solliciti. quanto mag̃ post coronas victorias ⁊ triumphos. Unus homo Moyses sexcentia milibus armatorum impetrauit veniam a deo. Et Stephanus Paulo ⁊ multis alijs veniam obtinuit ⁊ post q̄ cum christo esse ceperunt min⁹ valebunt: quasi diceret. Impossibile est q̄ ipsi nō obtineāt. quia Stephan⁹ meruit veniaz p se lapidātib⁹. vt pꝫ in sctō Paulo. Nā vt dicit Aug⁹. Si Stephanus nō orasset. ecclesia Paulum ⁊c. Paulus apostolus dic̄ etiā sibi. cclxxvi. animas in naui condonatas. et post q̄ cepit esse cum xp̄o potest minus. quasi diceret nō. Q2 autē in hac die omnes sancti ad intercedendum pro nobis cōueniāt vniuersaliter ostenditur in quadam visiōe que sequenti anno ab institutiōe huius solennitatis contigisse narratur. Cum enī in hac die custos ecclesie sancti Petri ex deuotione oīa altaria circuisset. ⁊ omniū sctōrū suffragia implorasset. ⁊ demuz ad altare scti Petri redysset. ibi paululū cōquiescēs extra se rapit̄. Et ecce vidit regē regū i sublimi solio ꝯsistētem ⁊ oīes angelos in circuitu ei⁹ cōmorantes. Tunc v̄go virginum in dyademate fulgenti aduenit. quā innumerabilis multitudo virginum sequebatur Huic ꝑtinus rex assurrexit ⁊ posito solio iuxta se sedere fecit. Post hoc venit q̄daz vestitus de pilis cameloꝝ. quē seq̄bat̄ multitudo venerabiliū senū. Deinde venit alius pontificali habitu vestit⁹ ac decoratus. quez cohors aliquoꝝ in habitu simili sequebatur Postea v̄o ꝓcessit innumerabilis multitudo militum. post quos venit infinita turba diuersarū gētium. Oīes aūt ante soliū regis aduenerūt ⁊ ipm flexis genib⁹ adorauerūt. Is aūt q̄ in pontificali habitu aduenerat matutinas inchoauit. ceteris ꝓsequētibus. Inuitatorium forte qđ incepit fuit qđ cantat̄ in matutinis. scꝫ regē regū dn̄m venite adoremus. q̄ ipe est corona sanctoruz omniū. Figura huius ostensa est Johāni i spūsancto. Apoc. vij. ⁊ est quam hodierna

epl'a narrat cui⁹ principiū habes īmediate an. ꝯñs aūt hic ꝛc. Dicit enī. Uidi turbā magnā quā dinumerare nemo poterat ꝛc. Sequit̃. Et clamabant voce magna dicētes. Salus deo nr̄o q̄ sedet sup thronū ꝛ agno. ꝛ oēs angeli stabant ī circuitu throni ꝛ seniorū ꝛ quattuor aīaliū. ꝛ ceciderūt in ꝯspectu throni in facies suas. ꝛ adorauerūt deū dicētes amē. Bñdictio ꝛ claritas. ꝛ sapiā. ꝛ grarūactio. honor. virtus. ꝛ fortitudo ꝛc. ¶ Angelus aūt q̄ predictū custodez ducebat eidem visionē exposuit. Asserens ⱽginem in predicta pria acie esse matrez dei q̄ adueuit in dyademate fulgēti. Et hoc ē q̄d psal. dicit. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato circūdata varietate. i. decore diuersarū virginum. Et vestitū de pilis camelorū Johānē baptistā eē cū patriarchis simul ꝛ ꝓphetis. Uestitū ⱽo in pōtificali habitu petrū cum ceteris apostolis. Milites martyres. Turbam reliquā. cōfessores. Qui ideo omēs ad regē venerūt. vt ꝓ honore sibi hac die a mortalibus exhibito grās agerent ꝛ ꝓ vniuerso orbe orarēt. Uñ hoc preuidit etiā ps. in spūscto cum dicit. Orabit ad te omīs sanctus. Qd̄ ꝓtunc bñ fuit impletū. Uñ dic Berū. in serm. ōe de festiuitatib⁹ sctōꝝ. Gaudere debemus: q: patronos pmisimus ꝛ habemus. Deinde ad aliū locū eum duxit vbi vtriusqꝫ sexus homines. Alios ī stratis sericis aureis. alios in mēsis gaudentes diuersis delitijs. alios nudos ꝛ inopes auxiliū mendicantes ostendit. Dixit autē hunc locum purgatoriū eē. abundantes in delitijs esse animas illas quibus ab amicis ꝓ multa suffragia copiose suffragabat̃. seu subueniebat̃. Egentes ⱽo esse animas quarum cura nulla habebat̃. Jussit aūt vt sūmo pōtifici oīa intimaret. vt post festū oīm sctōꝝ diem aīaruz statueret. vt saltem generalia suffragia ꝓ illis illa die fierent qui specialis habere nequirent. Uñ hortat̃ nos apl's ad Hebre. vl. dicens. Mementote vinctorum id ē aīarum in purgatorio existentiū que solum indigent suffragijs. Nam dicit grego. Suffragia ecclesie nō ꝓsunt electis. q: stati euolant ad gloriam. nec etiā dānatis. q: post mortem ꝑgūt ad penā eternā. sed aīabus solum in purgatorio detentis. Illorum vinctorū memores esse debemus. Nā sicut vincula durissimi carceris auferūt ab hoib⁹ omnē libertatē ambulandi. opandi. seipos liberādi. sic carcer purgatorij aufert ab aīabus oēm libertatem seipās iuuādi. Uñ hoc cognoscēs ps. in spūscto dicit. Sedētes ī tenebris ꝛ vmbra mortis vinctos ī mēdicitate. i. paupertate ꝛ ferro. Ecce quō ps exp̄mit eoꝝ paupertatē ꝛ penā. Tenebre enī īpediūt opatione ꝛ inferūt tristiciā. vt pz Thobi. v. qui dixit. Quale mihi gaudiū ꝛc. Uincula īpediunt euasionē. Mendicitas impedit solutionē. ferrū inducit penaꝝ afflictionē. Jō anime in purgatorio q̄ seipās iuuare non possunt clamant ad nos per illud Job. xix. Miseremini mei miseremini mei ꝛc. Quis est mō ita durus qui nō velit misereri. Habemus forte ibi patrē matrem fratres sorores. quare merito debemus eis subuenire ī elemosynis. in orōnibus. ꝛ in missis. ꝛ in alijs bonis opibus. Unde dicit Aug. in s̃mo. Qūdam hoibus quō aīas defunctorū suoꝝ iuuare pūt. Orent quotidie ꝓ charis suis. īterpellēt dūm voce flebili. pascāt esurientes. vestiant nudos. Ut si q̄d defunctoꝝ negligētia minus factū est fide ꝛ ope viuentiū suppleat̃. Adhibeat quoqꝫ vnusq̄sqꝫ p̄ces sanctoꝝ ꝓ charis suis. offerat sacrificia. ꝛ eos sacerdotali ꝺuotōe dño cōmendet. Hec nō est nr̄a doctrina sed eccl'ie. ꝛ vtiqꝫ ipius dei quia magr̄ eccl'ie de⁹ ē. Hec sūt q̄ charos nr̄os iuuare pūt. Hec sunt refrigeria q̄escentium Hec remedia defunctoꝝ. Hec ille. Et nota s̃m Hiero. Cum ꝓ centum aīabus psalm⁹ vel missa dicit̃ nihil minus q̄ꝫ si ꝓ vna q̄libet diceret̃ accipit̃. quia bonū quāto cōmunius tanto diuinius. Ergo ꝛc.

De eisdem. sermo. lxij.

B Eati qui habitāt in domo tua dñe in secula seculoꝝ laudabūt te. ps. lxxxiij

Notate kmi. dicit enī Aug. in lib. de ciui. dei Ipē deus est finis desideriorꝝ nr̄oꝝ. qui sine fine videbit̃. sine fastidio amabit̃. sine fatigatōe laudabit̃. Certe hoc Dauid in spū cognouit. ideo dicit. Beati qui habitant ī domo tua. In quibus q̄dem ⱽbis tria notāt̃. Primum est habitatio beatifica. cum dicit̃ O domine beati qui habitaut. Secundum est hitatio gloriosa. cū addit̃. in domo tua. Tertiū ē interminabilis graꝝ actio cū concludit̃. in secula seculoꝝ laudabūt te. ¶ Dicit igit̃. Beati qui habitāt ꝛc. dicit. n. Cassiodor⁹ q̄ꝫ laus est vocalis extollētia alicui⁹

boni. Hinc est enim q̄ sancti deũ q̄ ē summum bonũ laudãt eternalit᷑ ⁊ ipe laudat eos econuerso. quia sunt etiã sancti ⁊ boni. Laudat enim p̄rio m̄rem suã dilectã ꝓpter suã perfectionē ⁊ bonitatē dicēs illud Eccle. xliij. In firmamēto celi resplēdēs gloriose spēs celi ⁊ gloria stellarum mūduꝫ illūmās in excelsis. q̄si diceret. Tu es spēs celi ꝓpt᷑ tuã virginitatē. Nam sicut celũ ē clari᷑ oibus. sic tua v᷑ginitas est speciosior oibus. Jō ãmirãdo dicũt angeli quorum cognata est ipa v᷑ginitas. vt dicit Hieroni. Can. vi. Que est ista q̄ progredit᷑ q̄si aurora ⁊c̄. Jtē tu es gloria stellarũ .i. sctōrum ꝓpt᷑ tuã sanctã fecũditatē. quia genuisti ne deũ ⁊ hoīem. Tũc oēs sctī dicũt illud Anselmi. O tu bñdicta int᷑ mulieres q̄ angelos vincis puritate. ⁊ sctōs supas sanctitate. vel illud Berñ. O bñdicta inuentrix gratie. genitrix vite. ⁊ mat᷑ salutis. tũc ipa ecōtra laudat deũ dicens illud Luce. i. Magnificat aīa mea dñm ⁊c̄. Secũdo laudat angelos q̄ ꝑstiterũt. Nam vt dicit m̄gr̄ li. ij. dis. v. q̄ꝫ angeli mox vt creati fuerũt q̄dam deo ꝑ charitatē adheserũt. q̄dam a deo ꝑ supbie prauitatē recesserũt. Vñ dñs laudat illos q̄ ei ꝑ charitatem adheserũt dicēs illud qd̄ dixit ih̄s discipulis Luc. xxij. Vos estis q̄ ꝑmansistis mecũ. alijs cadentibus ꝑ supbie prauitatē. Vos v᷑o in charitate ꝑmãsistis. Qd̄ est eis magna gloria. Tũc ipsi econuerso laudãt eum. Qd̄ bñ cognoscēs Johes in spũ dicit Apoca. vij. Oēs angeli stabant in circuitu throni ⁊ adorauerũt deum. Cuius figura habet᷑ Esa. vi. vbi dicit᷑. Vidi dñm sedentē sup soliũ excelsum ⁊ eleuatũ: Seraphin stabãt sup illud. Et clamabant alter ad alterũ ⁊ dicebãt. Sctũs sctũs sctũs dñs deus exercituũ. plena est ois terra gloria eius. Vñ canit eccl'ia laudem eius dñs que laudant angeli quem cherubin ⁊ seraphin. sctũs sctũs sctũs ꝓclamant. ¶

Tertio laudat p̄riarchas ⁊ ꝓphetas dicens. Vos dixistis. Nos aliũ nescim᷑ deum p̄ter dñm. Et alibi. Quis sicut dominus deus noster qui in altis habitat. quasi diceret nullus. quod ē eis magna gloria q̄ꝫ eos sic in presentia oīm angelorum ⁊ electorum commendat ⁊ laudat. Unde in signũ hui᷑ dicit xp̄s Mathei. x. Ois qui ꝯfitebit᷑ me coram hominibus: confitebor ⁊ ego eum corã p̄re meo q̄ in celis est. Tunc ipi econuerso laudant euꝫ dicentes Apoc. v. Dignus es dñe accipere librũ ⁊ aperire ⁊ soluere septem signacula ei᷑. qm̄ occisus es ⁊ redemisti nos deo in sanguine tuo. ex omni tribu ⁊ lingua ⁊ natione. quasi diceret. Tu dñe dignus es accipere ⁊ apire librum. id est virginē mariam scriptum per spm̄ sctm̄. de qua virgie natus es. ⁊ sic soluere septem signacula eius id est septem status saluandorum. scꝫ patriarcharũ. ꝓphetarum. apostolorum. martyruꝫ cōfessorum. heremitarũ. ⁊ virginũ. quos liberasti de tenebris ⁊ vmbra mortis dum occisus es ⁊c̄. Unde hoc cognoscens Johannes dicit Apoca. v. Vidi ⁊ audiui vocē multorum in circuitu throni voce magna dicētes. Dignus est agnus qui occisus est accipere v᷑tutem ⁊ diuinitatē. sapiam ⁊ fortitudinē. ⁊ honorem ⁊ gloriam. ⁊ bñdictionē ⁊c̄. Quarto laudat aplos di. illud Math. xix. Vos qui reliquistis oīa ⁊ secuti estis me. Sequitur. sedebitis super sedes iudicãtes duodecim tribus israel. Tũc ipi ecōtra laudant eum dicentes illud Joh. vi. Domie ad quē ibimus: nisi ad te. quia v᷑ba vite eterne habes. ⁊ nos cognoscimus. q̄ tu es xp̄s filius dei viui. Quasi dicerent. Tu cōmendas nos q̄ꝫ reliquimus omnia ⁊ secuti sumus te. ad quē alium ⁊c̄. Quinto cōmēdat ⁊ laudat martyres dicēs illud Mat. v. Beati q̄ ꝑsecutiōem patiunt᷑ ꝓpter iusticiã qm̄ ipsorum est regnum celorum. quasi diceret. Vos estis qui sustinuistis magnas passiōes non ꝓpter culpam s̄ ꝓpter iusticiam. iō merito vrm est regnũ celorum. Tũc ipi econtra laudant ipm dicentes illud .ij. Thimo. ij. Si cōmortui sumus ⁊ cōuiuem᷑. Si sustinimus ⁊ cōregnabimus ⁊c̄. ¶ Sexto cōmendat pontifices sacerdotes ⁊ confessores dicens illud .i. Petri. ij. Vos estis genus electum regale sacerdotiũ. gens sancta ⁊c̄. Et illud Math. v. Vos estis lux mũdi. scꝫ illuminando homines splendore honestatis. Tunc ipi econtra laudant eum dicentes illud ad Ephe. i. Tu es qui elegit nos an̄ mūdi cōstitutionē vt essemus sancti ⁊ immaculati in conspectu dei. Et illud Apoc. v. Et fecisti nos deo nostro regnum ⁊ sacerdotes. Septimo commendat mōachos ⁊ anachoritas dicens illud Baruch. iiij. Delicati mei ambulauerunt vias asperas. scꝫ ducēdo hic austeram vitam. quare merito estis reficiendi sicut promisi Mathei. xi. cum dixi. Venite ad me omnes qui laboratis ⁊ onerati estis ⁊c̄. Qd̄ cognouit etiam propheta ī spiritusancto cum dicit. Baruch. v. Adducet

enī eos deus israel cum iocunditate in lumine maiestatis sue. Tunc ipi econtra laudāt ipsum dicentes illud. ps. Eduxisti nos ĩ refrigerium rc. scȝ eterne felicitatis. Et sic impletum est illud Luc. xxij. Ego dispono vobis sicut disposuit mihi pater meus regnuȝ vt edatis τ bibatis super mensam meaȝ in regno meo. Unde hoc cognoscens Psal. dicit. Satiabor cum apparuerit gloria tua. Octauo commēdat virgines dicens illud Sapie. iiij. O ꝙ pulchra ē casta generatio cuȝ claritate. qđ est eis magnus honor. Et ideo dicit Bern. Utinaȝ semel dicas anime mee domine iesu. Ecce pulchra es. quasi diceret rc. Tunc ipi econtra laudant eum dicentes illud Cant. i. Oleum effusum nomē tuum. ideo adolescentule dilexerunt te. Et ratio assignatur Sap. vij. Candor est enī lucis eterne τ speculum sine macula. Unde hoc cognoscens Johannes Apoc. xxi. dicit. Ciuitas hec nō eget sole neqȝ luna vt luceant in ea. nam claritas dei illuminabit eam τ lucerna eius est agnus. ℟ Nono cōmendat τ laudat omnes sanctos simul. dicens illud Math. xxv. Uos estis o benedicti patris mei. ergo accipite regnum quod vobis paratum est rc. scȝ vt eternaliter gaudeatis. Tunc laudant eum econtra tota celestis curia dicens illud. i. Thimo. i. Regi seculorum immortali inuisibili soli deo honor τ gloria in secula seculorum. Unde hoc cognoscens psalmista in spiritusancto dicit. Iuuenes τ virgines: senes cum iunioribus laudent nomen dñi rc. Cuius figura τ exēplum habetur. Cum enī hac die custos ecclesie sancti Petri. Require in sermone pcedenti. Uel sic hoc ostensum est Johanni in Apoc. vij. vbi dicit. Uidi turbā magnā rc. Require in sermone precedēti. Seqtur. Benedictio. τ claritas. τ sapientia. τ gratiaruȝ actio. honor. ꝟtus. τ fortitudo deo nostro ĩ secula seculorum. Nam tibi christe benedictio in incarnatiōe. claritas ĩ natiuitate. sapiētia in predicatiōe. gratiarū actio in redēptione. passione. τ morte. honor in resurrectione. virtus in ascensione. fortitudo in iudicij ꝯsummatione. Unde exemplum huiꝰ diuine laudis refert Cesarius dicēs ꝙ in saxonia in quodam monasterio puella qdā dū in magna solēnitate permissa fuisset ire ad matutinas: magistra ipius timens debilitatē eius iussit eā ante Te deum. recedere ad dormitoriuȝ. Illa inuita recedēs voluit extra choꝝ residuū perandire. Cūqȝ inchoatus fuisset hymnus. Te deuȝ laudamꝰ vidit celos aperiri τ choꝝ soroꝝ in celū subleuari. Cū aūt ventū fuisset ad locū illū. Tibi oēs angeli rc. vidit vniuersos ordines āgeloꝝ τ singulos angelos demissis capitibꝰ flexisqȝ genibꝰ manibꝰ extēsis deum adorare similiqȝ cū ꝟginibus cātantibꝰ cātare. Sanctus sctūs sctūs rc. Simile fecerūt scti apli ibi. Te gl'iosus aploꝝ chorus. Et pphete ibi. Te pphetaꝝ. Et martyres ibi. Te martyrū. Post modū ꝯfessores τ ꝟgines etiaȝ simile fecerūt. Cū aūt extremus ꝟsus. s. In te dñe speraui. dicētur. chorus soroꝝ ad terrā descēdit τ celum se clausit. Ergo rc.

De sancto Martino. Sermo. lxiij.

Ecce sacerdos magnus qui in diebꝰ suis placuit deo. Eccl'. xliiij. Dicit enī Arist. ix. Ethicoꝝ. ꝙ amicicia maxime est bonorū τ iustoꝝ. Cum igiť btūs Martinꝰ fuit ĩ oībus factis suis iustus. bonꝰ. τ sctūs. merito fuit a deo honoratus ac ei dilectus. Quare bene dr de eo. Ecce sacerdos magnꝰ rc. Et seqtur. τ inuētus est iustus. Et nota ꝙ tota vita hominis ꝯsistit in septem diebꝰ. qbus reuolutis iterū incipiūt. scȝ dies solis. dies lune. dies martis. dies mercurij. dies iouis dies veneris. dies saturni. Isti aūt septem dies signāt septem ꝟtutes quas habuit in se sanctus Martinus. in qbus placuit deo. S Prima igiť dies significat pmā ꝟtutē scȝ fidē. Nā sicut sol illūinat ceťos planetas. ita fides facit ꝟtutes meritorias. Nā sȝ Aug. Fides ē mř oīm ꝟtutū τ fūdamētuȝ oīȝ bonoꝝ. iō dič apls. i. Coꝝ. iij. Fūdamētum aliud nemo pt ponere preter illud qđ positū est. id est fides. Qđ fecit sctūs Martinus. Unde legitur ꝙ beatus Martinus sabarie pānonioꝝ opido oriundus fuit. sed intra italiam papie est alitus. Pater eius miles pmū. post tribunus. id est dominus qui trigita sub se tenet milites fuit. sub Cōstantio τ Iuliano militauit. Sanctus vero Martinꝰ cū esset annoꝝ decē inuitis parentibus ad ecclesiā ꝯfugit τ cathecuminuȝ se fieri postulauit. Sed cū cesar decreuisset vt filij veteranorum pro patribus militarent. Martinus cum esset annorum quindecim ad militandum vrgetur vno tantum seruo contentus. Et cum esset annorum decem τ.

octo baptizari se fecit et se abrenūciaturum
seculo ꝑmittebat. Per biēnium militauit.
Interea intra gallias. i. populos xp̄ianos
irruētibus barbaris. Julian⁹ ꝯ eos pugna
turus premiā militibus erogauit. Marti-
nus nō volēs deinceps militare. iō dona re
cipere noluit. ſ; cesari dixit. Ego sum miles
xp̄i pugnare mihi nō lꝫ. Indignatus Julia
nus dixit. ꝙ nō gratia religiōis ſ; metu bel
li imminētis militie renūciaret. Cui Marti-
nus intrepidus rn̄dit. Si hoc ignauie nō fi
dei ascribit̃: crastina die ante aciez inermis
astabo. et in nomīe xp̄i signo crucꝭ nō clipeo
ptectus aut galea hostiū cuneos. i. collecti
onē securus penetrabo. Vn̄ custodiri iubet̃.
vt inermis vt dixit barbaris obijceret̃. Sꝫ
die sequēti hostes legatiōem miserūt et se ac
oīa sua dātes. Vn̄ nō est dubium talē vi-
ctoriam sine sanguīe meritis et fide scī viri
datā esse. Exinde relicta militia ad sanctū
Hylariū pictauiensem ep̄m perrexit. et ab eo
acolitus ordinat⁹: multū pfecit in fide. Et
sic pꝫ qualr̃ scūs Martin⁹ habuit pmā vir-
tutē q̄ signat̃ p diem solis in q̄ placuit deo.
Vn̄ cantt eccl̄ia. Scē trinitatꝭ fidē Marti
nus ꝯfessus ad baptismi grām puenit. ℂ
Secūda dies scꝫ lune significat secūdā vir-
tutē. s. humilitatē. Nā ſm astronomos lūa
est oīb⁹ planetꝭ et stellis inferior. Sic hūil
vult oīibus esse subiect⁹ et vilior reputari.
Vn̄ dicit. Bern̄. Ver⁹ hūilis vilis vult repu-
tari. Vn̄ dicit xp̄us q̄ ē speculū humilitatis
Math. xi. Discite a me qr mitꝭ sum et humil̃
corde. In cui⁹ signū lauit pedes discipulorꝫ
scꝫ dās nob̄ exēplum dicēs. Joh. xiij. Exē-
plum enī dedi vob̄ et c̄. Certe hāc virtutē scꝫ
hūilitatē pfecte habuit scūs Martin⁹. Nā
ipe i oīb⁹ voluit esse hūilis. Vn̄ de ei⁹ hu-
militate legit̃ in sua legēda ꝙ qñ p pr̄e mi
litauit et tm̄ vnū seruū habuit. ipe tn̄ sepius
seruiēs seruo suo calciamēta ei detrahebat
atqꝫ tergebat. exēplo xp̄i quē sp̄ habuit pro
vero exēplari humilitatis. Vn̄ legit̃ etiā ꝙ
quadam vice diabol⁹ in forma regꝭ purpu-
ra et dyademate et aureis caligꝭ ornat⁹ sere-
no ore letaqꝫ facie sibi apparuit. Cūqꝫ am-
bo diu tacuissent. dixit dyabolus. Agnosce
Martine quē colis. Ego sum xp̄s que tibi
manifestare volui. Ad hoc cū adhuc Mar-
tinus admirās taceret. rursus ait. Marti-
ne cur dubitas credere cuꝫ me videas. ego
sum xp̄s. Tunc ipe a sp̄usancto doctus ait.
Dn̄s meus iesus xp̄s nō purpura nec dya-
demate renitētem se vēturum esse predixit
Ideo nisi in eo habitu et forma qua passus
est ac stigmata pferēs appareat nō credā.
Ad hāc vocem ipe disparuit. et totā cellam
fetore repleuit. Ipe etiā oñdit suā hūilita-
tē in leprosis. Legit̃ enī ꝙ quadā vice ha-
buit leprosum sibi obuiū: cūctis horribilem
quē ex vera hūilitate osculat⁹ est. atqꝫ bene
dixit. q̄ statim virtute sue humilitatis mūda
tus ē. Sic breuiter patet sua hūilitas ꝑpt̃
quā merito placuit deo. Vn̄ dicit Hiero. Ni
hil est qḋ nos deo et hoībus ita gratos effi-
ciat q̄ꝫ ꝙ merito vite sim⁹ magni et humili-
tate infimi. ℂ Tertia dies. s. Martis
significat fortitudinem q̄ est tertia virtus.
Mars enī d̄r quasi mors. Vn̄ ſm astrono-
mos mars cum ꝯiungit̃ cum saturno in si-
gno geminorꝫ excitat pestilētiam et infirmi
tates. Iō gētiles dixerūt martē deū belli.
Sic virtus fortitudinis occidit et pugnat cō-
tra vicia mūdi. carnis. et diaboli. et est multū
necessaria homini. Nā dicit Aug⁹. Ecce ba-
ptizati sunt oēs. iustificati sunt omnes a
pctō: restat tamē luctatio cū carne. mundo
et dyabolo. Et iō dic̃ ps. Viriliṫ agite et con
forteṫ cor vr̄m. Certe hāc virtutē fortitudis
habuit btūs Martin⁹. Ipe enī cōtra mun-
dū. carnē. et dyabolū fortiter bellauit. Pmo
ꝯtra mūdum ipm cū suis ꝯtemnēdo. Vnde
legit̃ ꝙ post q̄ꝫ esset ānorꝫ duodeci heremū
ꝯcupiuit et cōpleuisset si infirmitas etatꝭ nō
impedimētū fuisset. Anim⁹ tamē suus circa
monasteria et eccl̄ias sp̄ meditabat̃ adhuc
in etate puerili. qḋ postea tm̄ deuot⁹ impleuit.
Unde p triēniū fere an̄ baptismū fuit mū-
dus et integer ab oīb⁹ vicijs q̄b⁹ hūanum
genus solet implicari. Vn̄ bene rexit se ſm
ꝯsiliū et dictū. i. Joh. ij. Nolite diligē mūdū
neqꝫ ea que in mūdo sunt. Secūdo ꝯ carnē
p austeritatē vite. Ipse enī duxit asperam
vitam. Vn̄ refert Seuerus in ep̄l'a ad Eu-
sebium ꝙ cum Martin⁹ in quādam ciuita
tem sui diocesis venisset et clerici sibi lectum
plurimo stramine pparassent. ipe ibidē re-
quiescēs. molliciē tm̄ phorrescebat. qr in cili
cio super terram dormire consueuerat. Vn-
de de lecto nocte ꝯsurgēs oē stramētū p-
iecit. et se nudū sup humū pstrauit. multis
etiā alijs asperitatibus se castigauit. quare
merito placuit deo. Nam ſm apl'm ad Gal.
vi. Qui xp̄i sunt carnem suam crucifixerunt.
Tertio ꝯtra diabolum sibi nō ꝯsentiendo.
Nā dicit Greg⁹. Aduersari⁹ pfecte vincitur.

qñ mẽs nr̃a in malum qđ suggerit nec per
delectatiõem: nec per ꝯsensum inclinat̃. Qđ
ꝑfecte fecit sctũs Martin⁹. Un̄ legit̃ ꝙ de-
mões q̄ apparebãt sibi ita ꝯspicabiles red
debãtur vt apte ab ip̄o sub quacũq3 imagie
viderẽtur. Nam interdũ demon in ꝑsonam
Jouis se transfigurabat. aliqñ in ꝑsonam
Mercurij. aliqñ Ueneris. ⁊ eoꝝ vultibus
sctõ Martino se offerebãt. q̄s ille oẽs suis
noibus increpabat. Mercurium maxime pa
tiebat̃ infestũ .i. seuũ. Jouẽ brutũ atq3 he-
betẽ eẽ dicebat. Et sic expellebat eos. Qua-
daz etiã die in hũana specie sibi obuiauit. ⁊
quo tẽderet inq̄siuit. R̃ndit. Quocũq3 eum
dñs vocaret ibi tẽderet. Cui dyabol⁹. Quo
cunq3 ieris dyabolus tibi aduersabit̃. Cui
Martin⁹ r̄ndit. Dñs mihi adiutor ẽ. non ti
mebo q̄d faciat mihi hõ. Tunc dyabol⁹ eua
nuit. Et sic p3 qual'r ⁊c̃. Un̄ dñs dicit Jere.
p̄mo. Bellabũt adu̾sum te ⁊ nõ p̄ualebunt
q̄a ego tecũ sum vt liberẽ te. ⁜ Quar-
ta dies .s. Mercurij significat pacẽ q̄ optia
v̾tus est. Dicit̃ em̄ Mercuri⁹ quasi medi⁹
currẽs .i. media dies inter p̄cedẽtes ⁊ sequẽ-
tes. ⁊ significat pacificatiõem. q2 ꝯiũgit di-
scordes. Jđ gẽtiles dixerũt Mercuriũ esse
nũciũ q̄ pacificaret inter discordantes. Hec
aũt v̾tus est ita bona ꝙ nõ tantũ deo facit
hominẽ placabilẽ. verũetiã facit eũ filium
dei. teste xp̄o. Math. v. Beati pacifici qm̄ fi
lij dei vocabunt̃. Certe hãc v̾tutẽ ꝑfecte ha
buit in se btũs Martin⁹. Un̄ legit̃ ꝙ mltũ
dilexit pacẽ. Cũ em̄ esset summ⁹ sacerdos ĩ
sua diocesi sepe a clericis ledebat̃. nec ꝓpt̃
hoc repellebat eos a sua charitate. Nẽo illũ
vnq̄ vidit iratũ. nec merẽtẽ. nec ridentem.
Nunq̄ in ore illius nisi xp̄s. Nõ maledictio
Nunq̄ in corde ei⁹ nisi pietas. Nunq̄ nisi
pax. nisi misc̄dia inerat. Cum em̄ q̄da vice
canes ꝑ viã lepusculũ seq̄ẽtes vidisset im
perauit canibus vt desisterẽt ⁊ lepusculum
cũ pace dimitterẽt. mox illi q̄si vincti ĩ suis
vestigijs fixi mãserũt. Jtẽ cũ q̄dã canis in
quẽdaz ex discipulis sancti Martini latra
ret. Jlle ad eum ꝯuersus ait. Jn noĩe san-
cti Martini iubeo te obmutescere. Canis
ꝯtinue obmutuit ac si linguã habuisset ab-
scisam. Jtem legit̃ ꝙ sanctus Martinus q̄
dam vice sup̄ asellũ ꝓcedẽt. eq̄s de ꝯ venie
tibus expauefacti milites in terrã saltu p̄ci-
pitẽ se dederũt. ⁊ Martinũ arripiẽtes gra-
uiter v̾berauerũt. Jlle aũt q̄si mut⁹ cedẽti-
bus terga p̄bebat. Sed illi mag̃ furiebant

eo ꝙ ille quasi nõ sentiẽs v̾bera illata ꝯtẽ-
nere videret̃. Protin⁹ aialia iumẽto fixa ita
ꝑmãserũt. vt quãtũcunq3 flagellata velut
saxea moueri nõ possent quousq3 ad marti-
nũ redeũtes ⁊ petm̄ suũ qđ ĩ eũ cõmiserãt
ꝯfitẽtes. ille eis licentiã dedit ⁊ veloci cursu
aialia ꝓcesserũt. Jtem legitur in dyalogo
Seueri ⁊ Galli discipuloꝝ sancti Martini
ꝙ quedam vacca a demone agitata cũ vbi-
q3 seuiret ⁊ multos ꝯfoderet ⁊ adũsus mar
tinũ ⁊ socios in itinere furibũda ꝯcurreret.
iste manu alleuata ip̄am sistere iussit. Qua
immobili ꝑmauẽte vidit demonẽ dorso illi-
us insidẽtem. Quẽ increpãs dixit. Discede
funeste de pecude ⁊ innoxiũ animal agitare
desiste. Quo ꝓtinus discedẽte vacca ad pe-
des illius ꝓsternit̃: ⁊ ad eius imperium cum
om̄i mãsuetudine ad gregem suum reuerti
tur. Et sic p3 qual'r fuit pacificus ꝙtum ad
om̄ia. Un̄ bñ d̾r de eo Prou. iij. Uie ei⁹ vie
pulchre. ⁊ om̄es vie ei⁹ pacifice. quare me-
rito placuit deo. Naz dicit̃ ꝑ p̄s. Jn pace fa
ctus est locus eius ⁊c̃. Un̄ dicit Aug⁹. Qui
pacẽ amplectit̃ in hospitio mẽtis sue prepa
rat xp̄o mãsionẽ. ⁜ Quinta dies dicit̃
dies Jouis. Hec stella valde ꝓmouet fru-
ctus ⁊ est valde vtilis om̄ibus terrenascen
tibus d̾r Jupiter q̄si iuuans pr̃. ⁊ significat
q̄itam v̾tutem sc3 misc̄diam. que multum
placet deo. Un̄ Prouerb. iij. Misc̄dia ⁊ ve-
ritas nõ te deserãt ⁊ inuenies grãm coram
deo. Jđ hãc v̾tutẽ docuit xp̄s Lu. vi. Esto-
te misericordes sicut ⁊ pater vester miseri-
cors est. Certe hãc v̾tutem habuit beatus
Martin⁹. Un̄ legit̃ ꝙ quodã tp̄e hyemis
dum ꝑgeret cum militibus obuiauit ei vn⁹
paupculus elemosynã a trãseũtib⁹ poscens
quẽ om̄es p̄teribãt ⁊ a nullo elemosynã ac-
cepit. Martin⁹ v̾o arripuit gladiũ ⁊ chla-
midem qua indutus erat diuisit. ⁊ partem
paupi tribuit. Cui dñs sequenti nocte cum
multitudine angeloꝝ apparuit. ⁊ se vestitũ
parte chlamidis sue dixit. Un̄ audiuit xp̄m
ad angelos loquẽtem. Martin⁹ adhuc ca-
thecuminus hac veste me cõtexit. Et ratio
est. Nam xp̄s dixit Math. xxv. Qđ vni ex
minimis meis fecistis mihi fecistis. Jdeo
multũ placuit deo. Jtẽ legit̃ in dyalogo Se
ueri ⁊ Galli discipuloꝝ Martini ꝙ cũ qua-
dam vice Martin⁹ in quadam festiuitate
ad eccl'iam iret. q̄dam paup̄ nudus secut⁹
est eum. Tũc Martinus archidiacono suo
p̄cepit vt paupem illum vestiret. Et cũ hoc

facere distulisset: Martinꝰ ingressus ē secretariū suū ⁊ tunicam suam paupi dedit. ⁊ eum statim abire iussit. Cum ḡ eum archidyaconꝰ moneret ꝙ ad solēnia pagēda ꝓcederet. Ipse de se loquens rn̄dit se ire non posse donec paup. i. ipsemet vestē acciperet. Archidyaconus vero nō intelligēs. Nā cum Martinꝰ extrinsecꝰ cappa esset tectꝰ. ipm nudū interiꝰ nō videbat: nec aliū pauperē adesse causabat. Tunc Martinꝰ dixit. Deferatur mihi vestis ⁊ paup nō deerit vestiēdus. Cōpulsus archidyaconus ad forū iuit ⁊ ꝓ quinqꝫ argēteis tunicam vilem emit. quā an pedes sancti Martini iratꝰ ꝓiecit. quā sanctus Martinus secrete induit. Cuius manice vsqꝫ ad cubitum. ⁊ longitudo vsqꝫ ad genua ptēdebant. Huic aūt miraculo addit mgr Iohēs bel. ꝙ quū sctūs Martinus in missa manꝰ ad deum levaret vt moris ē manicis retro labentibus cum nec brachia eius essent grossa, nec multū carnosa: nec pfata tunica ptenderet nisi vsqꝫ ad cubitum ⁊ sic remāserūt brachia nuda. tūc miraculose torques auree ⁊ gēmate ab angelis deferunt ⁊ brachia decenter operiunt. Et sic patet eius misericordia. Un̄ bn̄ dr de eo in ps. Tibi derelictus est pauper. i. vt ei benefacias. ⁊ sic mercedem a deo recipias. Nam dr Proverb. xxi. Qui sequitur miscdiam ⁊ iusticiā inveniet vitā ⁊ gliam. Unde in signū huiꝰ dixit Mat. v. Beati misericordes: qm̄ ipi misericordiam ꝯsequent ⁊c. Unde maximus eps in smone. Miscdia est ornamētum fidei. iustos ꝓbat. sanctos roborat. dei cultores oñdit cuius exercitiū reddit dnm letū. exhibet placabilem xpm. ¶ Sexta dies est dies veneris. Hic planeta post solem ⁊ lunā est splēdidior alijs. ⁊ significat sextā vtutē. i. castitatē ⁊ puritatē q est splendidior alijs. Un̄ dr Sap. iiij. O q̄ pulchra ē casta generatio cū claritate. Tm̄ enī placet hec vtus deo ⁊ sanctis ꝙ semp sequitur xpm. Iuxta illud Apoc. xiiij. Virgines enī sunt ⁊ sequuntur agnū quocūqꝫ ⁊c. Et sancti desiderāt se ei associari. Certe hāc vtutē puritatis habuit sctūs Martinꝰ. Nā castus fuit. ideo puri ⁊ casti eum visitabāt. Un̄ legit de eo ꝙ ipse quodam tpe in cella solus sedebat. Severꝰ ⁊ Gallus discipuli eius eum foris expectabāt. q subito mirabili horrore ꝑcussi. plures in cella audierūt insimul colloquentes. de q sctm̄ Martinū postmodū interrogaverunt Qui ait. Dicam vobis: sed peto vt nulli dicatis. Maria. Agnes. Tecla ad me venerūt. non tm̄ illo die: sed sepius se ab eis visitatū ꝯfessus est. Etiam Petrū ⁊ Paulū aplos ad se sepius visitare ⁊ videre ꝓhibuit. Etiā spiritussctus eum sicut apostolos illustravit. Dū enī sacramētū offerret: globus igneꝰ apparuit super caput eius. q a multis visus ē ꝓpter grām spūssancti que ꝓpter eius puritatem in eum in specie ignis ad robur descēdit sicut fuit in apostolis. Un̄ apli semp eū tanq̄ cōparem visitabāt. Et sic pꝫ eius puritas. ideo merito deo placuit. Un̄ dicit xps de eo illud Cant. v. Dilectus meꝰ candidus ⁊ rubicūdus: electus ex milibꝰ. ¶ Septima dies dr dies Saturni. q omibꝰ planetis est altior. frigidior. ⁊ pigrior. Nam celum qđ sol in anno pagit ipe vix in trigita annis percurrit vt dicūt astronimi. ⁊ significat septimā vtutē. i. pseverātiam sine qua nihil valet. Iuxta illud Bern. Tolle pseverātiā. nec obsequiū mercedē habet. nec fortitudo laudem. Ideo dicit xpus. Math. x. Qui pseveraverit vsqꝫ in finē hic salvꝰ erit. Hanc certe virtutem habuit beatus Martinus. Nam ipse perseveravit in istis virtutibus ⁊ in sancta vita vsqꝫ in finem. Un̄ legitur ꝙ ipse circa finem vite sue revelavit fratribus suis obitum suū quem longe ante prescivit. Unde in dyocesi condacensi cepit viribus corporis destitui. Tunc discipuli omnes flentes dixerunt. Cur nos pr̄ deseris. aut cui nos desolatos relinquis. Invadent enī gregem tuum lupi rapaces. Et ille eorum motus precibus fletibusqꝫ. flens q̄ꝫ sic oravit. Domine si adhuc populo tuo sum necessarius non recuso laborem. fiat voluntas tua. Nam eos non libenter volebat deserere. nec a christo diutius separari. ⁊ ideo nec mori timuit: nec vivere recusavit. Cum sic aliq̄nādiu in molestia febrium teneret. ⁊ a discipulis suis rogaretur vt in lecto suo vbi in cilicio ⁊ cinere decumbebat stramentum aliqđ poneretur dixit. Filij non decet christianum nisi in cilicio ⁊ cinere mori. Ego si aliud exemplum vobis relinquo ipse peccavi. Oculis ac manibus in celum semp intentus spm̄ ab oratione non relaxabat. Et cum supinus semper iaceret ⁊ a presbyteris rogaretur vt corpusculum mutatiōe lateris relevaret. dixit. Sinite me fratres mei celū potius respicere q̄ terras. vt spiritus ad dominum dirigat. Et hec dicēs vidit dyabolum ꝓpe assistere ⁊ dixit. Quid hic astas cruente

ta bestia? Nihil in me funestũ inuenies. Abrahe sinus me suscipiet. His dictis spiritũ deo reddidit. Anno dñi. cccclviij. vite eius. lxxxi. dñica die. Vultus aũt eius tãq̃ iam glorificatus resplẽduit. et chorus angelorum cõcinẽs a multis auditus fuit. Et sic pz q̃liter feliciter pseuerauit. io merito placuit deo in diebus suis. et inuẽtus ẽ iustus. io coronatus ẽ in celo. Vñ dicit Bern. Perseuerantia ẽ singularis filia summi regis. q̃ sola triũphãtibus imponit sertũ eterne retributiõis. B Beatus seuerinus coloniensis epũs cum die dñica loca sancta more solito post matutinas circuiret. illa hora qua sanctus Marti. obijt angelos cantantes in sublimi audiuit. Vocãsq3 archidiaconũ interrogat si aliquid audiret. Qui dixit q̃ nihil audiret. Tũc epũs prostratus pariterq3 archidyaconus deprecabantur vt hec diuina pietas audire permitteret. Et cum episcopus pro eo orasset erectis auribus sursum archidyaconum episcopus interrogauit. Quid audistis? Qui ait. Voces quasdam in celo psallentiũ audio. sed q̃d sit penitus ignoro. Cui episcopus. Dominus meus episcopus turonorum Martinus migrauit ex hoc mundo. et nunc angeli canendo eum in celũ deferunt. Hic nota quomodo dyabolus cum societate sua in aere affuit. Archidyaconus autem diem et horaz notauit. turonem misit velociter qui hec diligenter inquireret. Qui inuenit Martinũ eadem die et hora protunc migrasse. Seuerus etiam monachus qui vitam eius scripsit cum post matutinas leniter obdormiuisset. sicut ipse in quadam epistola testatur. sanctus Martinus albis indutus. vultu igneo. scintillantibus oculis: crine purpureo. tenens librum in manu dextera. quez de vita eius idem Seuerus scripsit eidem apparuit. Cumq3 post benedictionem in celũ conscendere ipsum videret. et cum eo ascendere cuperet euigilauit. Post hec autem nũcijs venientibus eadem nocte sanctũ Martinum migrasse audiuit. Eodem autem die sanctus Ambrosius mediolanensis episcopus missam celebrans sup altare inter prophetiam et epistolam obdormiuit. et cũ nullus eum excitare presumeret. et subdyaconus nisi eo innuente epistolam non auderet legere. transactis duarum horarũ spacijs excitauerunt eum dicentes. Jam hora preterijt et populus lassus expectat. iubeat dñs noster vt lector epistolam legat. Ad quos ille. Nolite turbari. multũ enim valet sic obdormiuisse cui dominus tale miraculũ ostendit. Nam noueritis fratrẽ nostrum Martinum ad dñm migrasse. et ego eius funeri p̃buj obsequiũ. sed vltimã orõnẽ vobis excitantibus explere nõ valui. Tũc illi stupefacti diem et horam notantes inuenerũt sctm̃ Martinum tunc migrasse ad celum.

C Post mortẽ eius anno. lxiiij. cũ beatus Perpetuus ecclesiam eius magnifice ampliasset et in eam corpus eius transferre volebat. sepulchrũ eius nullatenus mouere potuerunt. Cumq3 vellent dimittere. q̃dam senex pulcherrimus apparuit eis dicẽs Vsquequo tardatis. Nõ videtis sanctum Martinũ paratum vos iuuare si manus apponitis. Tũc ille cum eis manus apposuit. et cum sũma velocitate sepulchrũ leuauerũt. et in eo loco vbi nunc colitur posuerunt. senex autem ille post hoc nusq̃ cõparuit. Hec translatio in mense iulio celebratur. Refert Odo abbas cluniacẽsis q̃ tũc oẽs cãpane in omnibus ecclesijs nullo tãgente pulsabãtur. et oẽs lampades diuinitus accẽdebantur. Fertur quoq3 q̃ duo tũc socij erãt quorũ vnus cecus. alter contractus fuit. Cecus aũt contractũ ferebat. et cõtractus ceco viã monstrabat. sicq3 taliter mẽdicantes multam pecuniã acquirebant. Audientes vero q̃ ad corpus sancti Martini multi sanabãtur infirmi cum in translatione corpus extra ecclesiam pcessionaliter duceretur. ipsi timere ceperũt ne p̃dictum corpus iuxta domũ in qua manebãt deduceretur. et sic ipsi forsitan curarentur. Nolebant enĩ sanitatẽ consequi ne deperiret materia questus sui. quapropter de illa strata fugientes se ad aliam transferebant per quam corpus nequaq̃ duci putabant. Dũ ergo fugerẽt corpori eius ex improuiso prinus obuiarũt. Et quia deus multa bona prestat inuitis: ambo extra eorum voluntatẽ continuo sunt sanati. licz propter hoc plurimũ tristarentur.

De sancta Elizabeth sermo. lxiiij.

Cuius ẽ ymago hec et supscriptio. Math. xxij. Notate kmi dicit enĩ mgr̃ li. ij. di. xvi. q̃ hõ scdm aiam factus est ad ymaginẽ et silitudinẽ totius trinitatis. Cũ igitur q̃rit de aia deuota. cuius ẽ ymago hec et supscriptio. Rñdetur q̃ est ymago dei et totius trinitatis. D

Est notādū ꝙ hec q̄ pōt q̄ri a tribus vl' q̄tenor. Prio em̄ quent caro de natura admirāda speculū puritatꝭ dicēs. Que ē hec natura q̄ ē obediēa spiritui ꝛ ꝯriaꝛ sēsui. Quod bn̄ ē admiratōe dignū. Nā vt dicit Hiero. In carne preter carnē viuere nō ē vita humana ſꝫ āgelica. Cū igiꝛ ſm naturā caro inclinaꝛ ad trena ꝛ ad pctā. ꝛ hō nō viuit ſm carnē ſꝫ ſm spm̄ ꝓpt q̄ hō ꝛ nā purificaꝛ merito caro q̄rit ꝑdictā q̄ōnē. Ad quā bn̄ rn̄deꝛ in ꝑsona scē Elizabeth. q̄ nō ſm carnē ſꝫ ſm spm̄ vixit. ꝙ hec nā ē ymago q̄ ſm deū creata est. Vn̄ hāc ymaginē nō⁊ aplus cū dicit. Sic portauimꝰ ymaginē trenī hoīs ita portemus ymaginē celestis. Certe hͦ pfecte fecit scā Elizabeth. Naꝫ ipa non ſm carnē: nec ſm desideria carnis q̄ militāt aduersus spm̄ vixit. ſꝫ ſm spm̄. ꝛ scām vitam duxit. Qd bn̄ ōndiꝛ in eiꝰ legēda. Legiꝛ. n. ꝙ ipa scā Elizabeth fuit illustris regis vngarie filia. gn̄e nobil'. fide ꝛ religiōe ꝟo nobilior. Quā auctor nāe sup naturaꝫ q̄dāmō extulit. dū puella q̄ regalibus delitijs nutrita fuit oīa spreuit. ꝛ iō in oīn̄ scītitate viuere studuit. Nā cū adhuc eēt q̄nqꝫ annorꝫ cepit bonis studijs assuescere. vanitates et laudes mūdi fugere. ꝛ in virtutibus se exercere. Vn̄ in eccl'a gr̄a orādi tā sedula mansit vt eā ancille sue auellere vix valerēt. Vn̄ in eccl'ia genua flectebat aut panimēto totaliter incūbebat. Et lꝫ l'aꝝ ꝑitiā nō haberet: tn̄ corā oculis suis sepe psalterium expādebat vt se legere fingeret ne velut occupatā aliq̄s ipediret. Puellas etiā idūcēs vt sepe orarēt ac beatā virginē cū Aue maria salutarēt. E Crescēte ꝑ etatē tpis etiam crescebat amplius ꝑ affectū deuotiōis. Nā beatā ꝟginē in sui patronā elegit. ꝛ sāctū Johēm euāgelistā in sue castitatꝭ custodē elegit. Cū em̄ singule cedule singulorū apostolorꝫ inscripte nominibus altari supponerenꝛ. ꝛ quelibet aliarū puellarꝫ casu sibi cedulā ꝯtingētē acciperet. Ista orōne fusa tribus vicibus cedulā vbi nomē scī Johānis erat scriptū vt desiderabat accepit. ad quē ferebaꝛ tāto deuotiōis affectu vt nihil petētibꝰ in eiꝰ noīe denegaret. In nocte ad orōnē sepe surgebat. Ordīauit cū q̄dā puella sibi inter ceteras magis familiari. vt si forte sōno depssa nō surgeret: eā pede tāgēs excitaret. Et vt orōnū suarꝫ deo pingue sacrificiū redderet seipaꝫ irrigabat abūdātia lachrymarꝫ q̄s q̄dē lachrymas fūdebat iocide. Et vt eiꝰ animus totꝰ in deū trāsiret ꝛ in tāta eiꝰ deuotiōe nullū ipedimētū haberet rogauit dn̄m vt ꝯtēptū oīm tpaliū ei infūderet. Fusa ꝟo orōe audiuit dn̄m dicētē sibi. Exaudita ē orō tua. Que dixit ancillis. Dn̄a exaudiuit vocē meā. q̄ oīa tēpalia vt stercora reputo. nihilqꝫ iā aliō diligē videor nisi deū. Sepe ēt orō eiꝰ tāti feruoris inueniebaꝛ: vt ēt alios iflāmaret. vn̄ q̄dā vice q̄dā iuuenē secularī idutū ad se vocans ait. Videris nimis dissolute viuere cū debeꝛ creatori tuo seruire. Velles ne ꝙ ꝓ te dn̄m exorarē. Ille ait. Volo dn̄a. ꝛ id vehemēꝛ exposco. Cū igiꝛ orōni se dedissꝫ ꝛ iuuenem silr ꝓ se orōni incūbē monuissꝫ. iuuenis alta voce clamauit dicēs. Cessate iā dn̄a ab orōe cessate. Sꝫ cū illa iā attētiꝰ oraret. iuuenis altiꝰ clamās dixit. Cessate dn̄a q̄ totus deficio ꝛ cōburor. Ipse em̄ tāto calore fuerat succēsus vt totꝰ sudās ꝛ fumās corpꝰ ꝛ brachia velut amēs iactaret. adeo vt pleriqꝫ accurrētes vestes eiꝰ ꝑ nimio sudore madidas iuenirēt ꝛ estū i māibꝰ ferre n̄ possent. Cū aūt Eliza. orōeꝫ ꝯpleuit. iuuēis estuare cessauit. Qui rediēs ad seipꝫ ꝛ dn̄a gr̄a illustratꝰ ordinē fratrꝫ minorꝫ igressꝰ ē. ꝛc. F Itē vt possꝫ hre cor mundū ꝛ aīam purā ꝓpt hͦ castigauit corpꝰ suū multiplr. nō tm̄ orōibus. verūetiā vigilijs. ieiunijs. ꝛ diuturnis castigatōibꝰ. Sciens illō qd̄ ad Gal. vi. apl's dicit. Qui xp̄i sūt carnē suam crucifixerūt. Vn̄ legiꝛ ꝙ tm̄ rigorē ꝛ abstinētiā fecit sibiipi vt i mēsa mariti int̄ diuersa gn̄a ferculorꝫ int̄dū pane simplici fuit cōtēta. Quadā etiā vice cū lōgi itineris fuissꝫ labore depssa. ꝛ marito ꝛ sibi fuissēt diuersi cibi oblati q̄ nō credebāꝛ de iustis laboribꝰ acq̄siti oīno abstinuit ꝛ ingiꝛ panē durum in aq̄ calida madefactū cū suis ancillis pacienter comedit. Sepe em̄ cibos curie respuit ꝛ aliq̄orꝫ virorꝫ bonorum cibaria req̄sinit. Vna etiam grossa tunica ꝛ corda cōtēta pꝰ mortē mariti. ꝛ sic nudis pedibꝰ dn̄o famulabaꝛ. Itē ne mūdi successus sibi nimiū blādireꝛ q̄ aīa macularet q̄ttidie in rebus prosperis sibi aliq̄d detrahebat. Cū em̄ in aliq̄ ludo sibi pspere succederet reliquū īmittēs dixit. Nolo ꝓcedere. ſꝫ ꝓpter deū reliquum intermitto. Ad choreas quoqꝫ a ceteris puellis in sua iuuētute aduocata. cū vnū circuitū pegisset dixit. Sufficiat nobis vnus circuitus. nā ꝓpt deū alios dimittamꝰ. Et ꝑ talē modū puellas a vāitatibꝰ reuocabat.

Uestimētoꝝ lasciuos vsus semꝑ abhorruit. Unñ adhuc puella dies solēnes tāta deuotione colebat vt etiā manicas sibi ꝯsui nulla rōne patereť anteq̄ missarū solēnia cōplerenť. Cyrothecarū etiā vsus in dieb⁹ dñicis sibi ante meridiē interdixit. Officiū ecclesiasticū cū tanta reuerētia ⁊ deuotiōe audiebat vt cum sacra euāgelia legerētur. manicas si forte ꝯsute erāt solueret. monilia deponeret. ⁊ cetera capitꝭ ornamenta. ⁊ sic vbi gradū ꝟginalē prudēter rexit ⁊ inocenter pcurrit: ꝯiugalē gradū intrare cōpellitť. vtpote q̄ ad hoc paterno imperio vrgebať. Cōsensit igiť ꝗ̄uis inuita i copulā ꝯiugalē: nō vt libidini deseruiret ſꝫ ne patris ꝑceptū cōtēneret. ⁊ vt filios educādos ad dei seruitiū procrearet. Unñ in purificatiōe post partū humiliter sine ornamētis ⁊ vestib⁹ deauratꝭ sicut cetere mulieres exēplo intemerate puerpere filiū in ꝓpriis vlnis gestās ipm ad altare cū agno ⁊ cādela offerebat. Quāuis eñ esset legi thori ꝯiugalis astricta. nulli tamen culpāde delectationi fuit subiecta. Qd̄ manifeste ꝯstat qm̄ in manib⁹ mgrī Conradi ordinis minoꝝ votū emisit ꝙ si viro suo cā superuiuere ꝯtingēt ꝯtinētiā ꝑpetuā obseruaret. Fuit igiť lantgrauio thuringie sociata ꝯiugio. Et licet mutauerit statū nō tm̄ mutauit mētꝭ affectum. Et sic pꝫ quō vixit ſm spm̄ ⁊ nō ſm carnē. ⁊ sic imaginē celestꝭ hominis portauit. Unñ bñ dicit illud Phil. iij. Omīa arb. sum vt stercora ⁊c̄. Unñ dr̄ bene Elizabeth qd̄ interpͣtať de⁹ meus ꝯgnouit. Nā de⁹ eā bñ cognouit ꝓpť suā sctām vitā. Unñ dicť Job. x. Ego ꝯgnosco meas. ⁊ ꝯgnoscūt me mee ⁊c̄. Quare ipa ē de numero de q̄bus dicť dñs Baruch. iiij. Delicati mei ābulauerūt vias asperas. ¶ Secūdo ꝑncipaliter q̄rit mūd⁹. Que ē ista figura q̄ non ſm naturā hūanā viuit. q̄ est iuxͣ illud. i. Johānis. ij. Aut ꝯcupiscētia carnis: aut ꝯcupiscētia ocłoꝝ: aut suꝑbia vite. Sꝫ ſm celestē figurā. i. ſm ꝟtutes. Ad h̄ rñdeť ꝑ illō Jacobi. i. ꝙ est religio mūda ⁊ imaculata apd̄ deū ⁊ pr̄em. Certe hāc ꝟtutē ꝑfecte portauit sctā Elizabeth q̄ assumpsit tertiā regulam in q̄ vixit ſm figurā dei: ⁊ nō mūdi. Unñ legiť ꝙ post obitū mariti sui ne fructū cētesimū ꝑderet q̄ dať ꝟginātib⁹ ꝑfectiōem euāgelicā. q̄ de sinistra miserie ad dexteraꝫ glīe trāsferunť. religiosum habitū induit. ⁊ tertiam regulā assumpsit. ꝯtinētiā post mortem viri sui ꝑpetuā ſuāo. ꝑfectā obedientiā custodiēs. voluntariā paupꝑtateꝫ amplectēs. q̄ tria ꝑfecte ſuauit. Nā obediētiā nō tm̄ p⁹ mortē viri: verūetiā viro viuēte ꝓmisit. vñ cuidā custodi ordinis minoꝝ noīe magr̄o Conrado saluo iure mr̄imonij ⁊ ꝯsentiente marito obediētie se adeo subiecit vt q̄cq̄d ille ꝑciꝑet: ipa cū reuerētia ⁊ multo gaudio adipleret. vt ex h̄ meritū obediētie ꝑciꝑet. ⁊ exēplum dñi nr̄i q̄ ꝓ nob factꝰ ē obediēs vsq ad mortē imitareť. Unñ q̄cq̄d sibi precepit obediēter impleuit. Ipe eñ interdixerat sibi ne de cibis mariti q̄s sana ꝯsciā nō hr̄et comedēt. Qd̄ ipa cum tāta obediētia obseruauit. vt alijs diuīsis delicatꝭ abūdantibus: ipa cū ancilłˀ suis cibis grossiorib⁹ vtereť. Qd̄ vir su⁹ cū patiētia supportabat. asserēs ꝙ ⁊ ipe h̄ libenť facēt si turbatiōem familie sue nō timeret. Quadā etiam vice ad quādā ꝑdicatiōem ab ipo vocata supueniēte marchionissa missenēsi. ⁊ sic impedita ꝙ nō veit. Quā inobediētiā ille egre ferēs ꝑcepit ꝓ emēda vt se fortiter ꝟberaret. qd̄ obediēter fecit. Sepe eñ ꝑ man⁹ ancillarū fecit se in cubiculo fortiť ꝟberari. vt saluatori flagellato hūiliter ⁊ obediēter vicē repēderet. ⁊ carnē ab oīmi lascuia coercēt. Magister q̄ꝫ Conrad⁹ sepe sibi molesta ⁊ ꝯtria iponebat. ⁊ qd̄ ampli⁹ diligē videbať ab ei⁹ ꝯsortio sepabat. ⁊ specialiter duas āncillas fideles ⁊ ꝑdilectas q̄ a iuuētute sua secū fuerāt enutrite ab ea remouit: multꝭ effusis lachrymis. Hoc aūt faciebat vir sctūs vt eius volūtatē frāgēt. ⁊ vt ipa totalr̄ ad deū suū affectū dirigēt. In his aūt oīmb⁹ iueniebatur velox ad obediētiā: ⁊ ꝯstās ad patiētiam. Dixit q̄ꝫ. Si ꝓpť deū tm̄ timeo hominē mortale ꝙtū timē debeo iudicē celesteꝫ. Jō mgr̄o Conrado paupi ⁊ nō diuiti epo obediētiā facē volui. vt oēm occasionē tpalis ꝯsolatiōis a me penit⁹ abdicarē. ¶ Quadā vice eñ cū claustrū q̄rūdā sctīmonialiū ab eis obnixe rogata intrasset nō habita licētia a suo mgr̄o fecit se grauiť ꝟberari. Cōtinētiā etiā ſuauit nō tm̄ post mortē viri sui: verūetiā vt ꝑdictū est viro viuēte. Nā sepe a thoro viri sui abstinēs noctes ducebat insomnes vt oīonib⁹ posset insistere. ⁊ in abscōdito pr̄em celestē orare. Cupiens ꝟo sctā Elizabeth vt vir su⁹ in defensionē fidei arma potētie sue ꝯuertēt. ipm salubri exhortatiōe induxit vt ad terrā sctāꝫ visitandam ꝑgeret. Ubi dū esset ille lantgrauius ꝑnceps fidelis ⁊ deuot⁹ fide integra ⁊

deuotiōe sincera spūi deo reddidit. recipiēs gl'iosum fructū opꝫū suoꝝ. Et sic ipa viduālē statū in ꝯtinētia cū deuotiōe amplectit᷑ vt fructū sexagesimū reciperet. Post hec autē abbatissa ei⁹ matertera ipi⁹ paupertati minimum cōpatiēs. Nā diuulgata morte viri sui turpiter a qͥbusdā vasallis viri sui eiecta est vt postea dicet᷑. Unde matertera sua ad epm̄ Babenbergēsem ipius auūculum eā duxit. Qui eā honeste suscipiēs caute retinuit. intēdēs ipam secūdis nuptijs copulare. Quod cū ancille q̄ secū ꝯtinētiam vouerant didicissent: ⁊ ex hoc se lachrymis multis affligerēt. sancte Elizabeth cū multo gemitu retulerūt. Que eas ꝯfortās ait. Confido in domino ꝓ cui⁹ amore ꝯtinētiam ꝑpetuā voui ꝙ meum ꝓpositum firmū custodiet. ⁊ oēm violētiam ꝯteret. ⁊ humanū ꝯsilium dissoluet. Et si forte auūculus meus voluerit me alicui copulare. animo dissentiā. ⁊ vbis pariter ꝯdicam. Et si nullum aliud remediuꝫ euadēdi supesset. nasum ꝓprium meuꝫ detruncarem: vt me sic deformē q̄libet abhorreret. Cum igitur de mādato epi ad q̄ddaꝫ castrū inuita fuisset deducta moratura ibidem donec alicui in cōiugiū traderet᷑. ⁊ ipsa suam castitatem dn̄o cum lachrymis commēdasset. ecce dn̄o dispōnēte ossa viri sui de vltramarinis partibus deferunt᷑. Jussa est igit᷑ ab epo reduci vt ossib⁹ viri sui deuota occurreret. Ossa vero viri ab epo cuꝫ honorabili ꝓcessione. ⁊ ab ipa cum magna deuotione: ⁊ lachrymarū effusiōe suscepta sunt. Que ꝯuersa ad dn̄ꝫ dixit. Gratias tibi ago domine qui in susceptiōe ossiū viri mei dilecti me miserā ꝯsolari dignatus es. Tu scis dn̄e: quia licet ipm̄ te amātem multū amauerim: tamen ob amorē tui eius presentia libēter carui. ⁊ in subsidiuꝫ sancte terre ire destinaui. Et ꝙuis delectabile mihi eēt adhuc cum eo viuere tali conditione vt cū ipo paupere per totum mūdum paupercula mē dicarē. tamē te teste ꝯtra tuā voluntatem vno crine ipm nō redimerem: nec ad vitaꝫ mortalem iterum reuocarem. Ipsum autē ⁊ me tue gratie recōmēdo. ❡ Paupertatē etiam amplectabatur. Nam cōstituta in summa gloria statū paupertatis summope affectabat vt ⁊ christo pauperi vicem rependeret: ⁊ mundus in ea ꝓprium nil haberet. Quapropter interdum cum esset sola cum ancillis vestimentis vilibus se induēs ⁊ despecto velo caput suū operiens dicebat. Taliter incedam cum ad statum paupertatis peruenero. Constituta ꝟo in viduitate peruenit ad magnam paupertatem. q2 magnā pecuniam vestes ⁊ alia pauperibus dedit. Unde cum mors viri per totam thuringiaꝫ diuulgata fuisset. ipsa tanq̄ dissipatrix ⁊ ꝓdiga a quibusdam vasallis viri sui turpiter est eiecta. vt ex hoc eius patientia clarescēt ⁊ paupertatis diu conceptum desideriū obtineret. Adueniēte igitur nocte in domo cuiusdam tabernarij in loco vbi porci iacuerāt se recepit. ⁊ deo gratias multum egit. Hora vero matutinali ad domū fratrū minoꝝ pergens: rogauit vt pro sua tribulatiōe deo gratias agerent. ⁊ Te deum laudamus cātarent. Sequenti die domū cuiusdam emuli sui cum suis paruulis iussa est ingredi arto sibi loco ibidem assignato. Que dum ab hospite ⁊ hospita plurimū grauaretur. parietibus valefecit: dicens. Libenter hominibus valefacerem si beneficos inuenirē. Cōpulsa ergo ad locum priorem rediit: ⁊ paruulos suos ad loca diuersa alendos transmisit. Dum ergo per quandam viam strictam luto profundo plenam super quosdam lapides ibidem positos pergeret. ⁊ vetula q̄daꝫ cui iam multa beneficia contulerat super eosdem lapides transiens eidem recedere recusaret. ipsa in lutum profundum cecidit ⁊ surgens vestimenta sua gaudens ⁊ ridēs abstersit. Uestes quoq3 de ceto griseas humiles ⁊ abiectas semper induebat. ac mendicando hostiatim ire voluit. sed magister Conradus non permisit. Fuit etiam ei⁹ habitus tam despectus vt deferret palliū griseum panno alterius coloris prolongatum. Manicas etiam tunice ruptas alteri⁹ coloris panno habuit emēdatas ⁊c. Pater autem suus rex vngarie audiens filiam suam ad tantam inopiam deuenisse. misit quendam comitem ad eam vt ipsaꝫ ad paterna limina reducere procuraret. Qui vidēs eā tali habitu indutam. cernensq3 sedentē humiliter ⁊ filantem pre confusione ⁊ admiratione exclamans dixit. Nunq̄ filia regis tam vili habitu apparuit: nec lanam filare visa est. Cum autē pro sua reductione vehemēter institisset nullatenus acquieuit. mallēs cum pauperibus in paupertate degere: q̄ cū diuitibus multis diuitijs abundare. Et sic patet quomodo sancta Elizabeth figuram celestem. id est virtutes habuit cū sic sctām ⁊ religiosam vitam nō mūdanā in predic

tribus punctis seruauit. Quare bñ dificat̃ de ea illd Eccle. xxv. In trib⁹ bñplacitũ est spũi meo q̃ sũt pbata corã deo ⁊ hoib⁹. Que tria bñ sũt religio mũda ⁊ imaculata apd deũ. ℞ Tertio principal' rq̃rit dyabol⁹ dicẽs. Que est ista sculptura. cõsiderãs ĩ ea sculpturã humilitat̃. q̃ ẽ forma hũil' dei. sicͦ ipe dicit Mat. xi. Discite a me. quia mitis sũ ⁊ hũilis corde. Sculptura vo dyaboli ⁊ forma est supbia. Nã vt dr̃ Job. xli. Ipe ẽ rex sup oẽs filios supbie. Jdo cũ dyabolol⁹ q̃rit pdictã qõnẽ. rñdet sibi p illd Dañ. iij. q est ista filio hũilis dei. Nã vt dicit ad Phil. ij. Humiliauit semet ipm formã serui accipiens. Certe hãc sculpturã humilitatis ⁊ pietatis habuit in se sctã Eliza. Nã ipa fuit q̃ntũ ad semetipam hũilis. ⁊ q̃tũ ad pximũ pia ⁊ mitis. Qd bñ oñdit in ei⁹ legẽda. Nã de ei⁹ hũilitate legit. q tãta hũilitate se subiecit vt ppter hũilis dei amorẽ nullatenus pateret q ancille eã dñam appellarẽt sed singulari nũero tñ ad eã loquerent dicẽdo tu. Scutellas etiã ⁊ supellectilia aliaq3 coqne vtẽsilia lauabat. ⁊ ne ab ancillis phiberet eas ad alia loca trãsmittebat: ⁊ si vitã aliã magis despectã inuenisset ipã3 elegisset Vñ etiã p nimia humilitate vilia dilexit: ⁊ gloriosa sp̃reuit. Jdo in rogatiõibus sp pcessionẽ nudis pedibus: induta lineis seqbat ⁊ in statiõibus pdicationũ int pauperes tanq̃ paup ⁊ hũilis residebat. ⁊ multa alia cõsimilia fecit. Ipa etiã q̃tũ ad pximũ in vera hũilitate fuit pia ⁊ mitis. Vñ legit q q̃uis sibi frenũ abstinẽtie iposuit: tñ tanta libertate se ad paupes effũdebat vt nullum pmi pateret aliqua inedia. s oibus largissime ⁊ misericordit subueniebat. ita vt oms eam mrẽm paupe3 acclamarent. Sex eñ opibus mie data vigilãtia insudabat vt paternã bñdictõe3 cũ bñdictis ad dexterã possideret. Juxta illud Math. xxv. qd xps in nouissimo die dicet. Venite bñdicti patris mei pcipite regnũ ⁊c. Esuriui eñ ⁊ dedistis mihi mãducare ⁊c. Et cõcludit dñs. Amen dico vobis q̃diu fecistis vni de his fratrib⁹ meis minimis mihi fecistis. Jdo beata Elizabeth sedule pietatis opibus deseruiuit tã marito viuẽte q̃ mortuo. Vñ legit q cũ p dote sua duo milia marcharũ recepisset. ptẽ in paupes distribuit. ⁊ cũ reliq̃ magnũ hospitale in margburck cõstruxit. vbi seruitijs paupe3 se tanq̃ ãcillã humilẽ mãcipauit. vñ esuriẽtes pascebat: vt opa mie in eis iplere3

Nã q̃dam vice fames ⁊ caristia valida imminebat. eo mĩ⁹ eis necessaria ministrare ñ desistebat. Multa etiã sibi ⁊ ancillis ɔsueuit subtrahere: ⁊ paupibus reseruare. Sepe ãt cũ pecunia sibi deficeret ornamẽta vinẽte viro vendebat vt paupib⁹ subueniret. Oĩa q̃ potuit subtrahere coq̃nario deferebat paupibus. ita vt patri ei⁹ q̃rimoniã facerẽt. Vñ in iuuentute sua cũ q̃dã tẽpe hyemali in synu suo aliq̃d portaret paupibus obuiãs ei pr̃ q̃siuit q̃d portar3. Que dixit se rosas portare Pater non credens aperuit synũ. ⁊ ostẽdit patri. tũc ipe pr̃ vidit ibi rosas. Ecce mutatio dextre excelsi. Ex hoc pat̃ ei liberalem licentiã dedit. ⁊ noluit eam de cetero a quocũq3 phibere. Ipsa etiam sitientes potabat. Unde legitur q quadam vice ceruisiã pauperibus distribuens: ⁊ cũ vniculq3 sufficienter dedisset. inuentũ est vas nullam diminutionem habere. sed eandẽ mensuram quam prius habuit seruauit. Ꝛ Itẽ ipa peregrinos ⁊ pauperes hospitio suscepit. Vñ legit q ipa marito viuente magnã domũ sub altissimo castro suo ɔstruxerat ĩ qua magnã multitudine3 infirmo3 refouebat. quos singulis diebus nõ obstante difficultate ascẽsus vel descensus visitans eis omnia necessaria impendebat. ac eos verbis exhortatorijs ad patientiam inducebat. In eade3 domo puerulos pauperum feminarum cum summa diligentia fecit nutriri. Quibus se tam dulcem ⁊ humilem exhibebat vt eam omnes tanq̃ matrem sequebantur. Ipsa etiam olliculas ⁊ anulos vitreos. ⁊ queda3 alia vitrea emi fecerat vt pueri ludos exercerent. Que dum in pallio proprio deferret equitans in castrum de altissimo rupe ceciderunt super lapides. sed nulla in eis lesio est inuẽta. Ipa etiã infirmos visitabat. vñ legit q tantam compassione3 habuit erga infirmos q hospitia eoru3 diligenter inquirens. eis subueniebat in necessarijs. ⁊ alia exhibebat cõsolationis. Etiam quendã infirmũ deformẽ vultu. capitis fetore horribilem in synu proprio reclinauit. ⁊ horridum crinem tondens ac eius caput ancillis ridẽtibus lauit. ⁊ velo proprio capitis tersit. Quandam etiã mulierẽ horribilit leprosa3 sepe abluens in lecto locauit. vlcera tergens ⁊ ligans. medicamenta adhibens. vngues sq3 prescidens. Cui etiam prostrata pedibus eius corrigias calciamentorum soluebat. Et multa alia huiusmodi fecit. ipos

etiā īfirmos ad cōfessionē ⁊ cōiōnē īducēs
Cū ṽo iā plusq̄ q̄ngētas marcas ꝑ sua do
dote receptas totalit̄ ꝑ paupibus distribu
isset. tūc qn̄ ab officio infirmoꝝ vacabat fi-
labat lanam. ⁊ p̄ciū qd̄ inde accipiebat pau
peribus diuidebat. Quare bn̄ d̄r de ea ī ps.
Tibi derelictus ē paup. orphano tu eris ad
iutor ⁊c̄. Ipa etiā nudos vestiebat. Un̄ le-
git̄ q̄ ipa scā Elizabeth moritouinēte dn̄
ab eccl̄ia in q̄dam solemnitate domū redi-
ret vestimēta sua cū q̄bus ad eccl̄iam ꝓces
seret vni paupi mulieri dedit. Accidit ēt vt
cuidā paupcule qd̄dam vestimentū valde
p̄ciosum tribueret. Illa aūt vidēs donum
tā magnificū tam ingenti gaudio est pfusa
vt ad terrā cadēs mortua crederet̄. Quod
sancta Elizabeth videns. doluit se tāta de-
disse sibi timens ne fieret sibi cā mortis. sȝ
ipa ꝓ ea orauit. q̄ stati sana surrexit. M
Ipa etiā incarceratos consolabat̄ ac eos li
berauit. Un̄ legit̄ q̄ cum q̄dam hō nōie her
mannus de diocesi coloniensi in carcere te-
neret̄. se ad deū totaliter contulit ⁊ sanctaȝ
Elizabeth ⁊ mgr̄m Conradū in sui adiuto
riū cū magna deuotiōe inuocabat. Seq̄nti
ḡ nocte ambo insimul cū multo lumine sibi
apparuerūt. eum multiplicit̄ ꝯsolātes. Tā
dē snīa in eū data suspendit̄. Iudex aut cō
cessit parentibus vt ipm deponerent. ⁊ i tu
mulo sepelirent. Parata ḡ fouea cum esset
depositus: parentes ceperūt ꝓ mortuo sācte
Elizabeth patrocinia inuocare. Et ecce vni
uersis videntibus ac stupētibꝰ q̄ mortuꝰ fue
rat viuꝰ ⁊ sanus surrexit. Multa silia fecit
vt patet in legenda. Ipa etiam sepulturas
pauperū mortuoꝝ visitabat. Un̄ legitur q̄
deuote currebat ad funera paupꝝ. ⁊ vestes
q̄s ꝓpriis manibus fecerat eoꝝ corporibus
coaptabat. adeo vt semel velū suū in ptes
cōscinderet ⁊ corpus cuiusdam pauperis in
uolueret. Eoꝝ etiā funera ꝓpriis mānibus
cōtrectabat. ⁊ in ipoꝝ exequiis deuota ma-
nebat. Et sic p̄ ei̇ sculptura humilitatis ⁊
pietatis. quare habuit formā ipius humilis
⁊ mitis dei. Cū igit̄ q̄rit̄. Que ē ista sculptura
hūilitatis ⁊ forma. cōuenient̄ rn̄det̄ q̄ ē si
milis filio dei ⁊c̄. Un̄ bn̄ d̄r Elizabeth. qd̄ i-
terp̄tat̄ dei mei septima: quia septē opa mi
sericordie exercuit. ¶ Quarto princi-
palit̄ q̄rūt angeli. que est ista angelica crea
tura q̄ sic continue diuinas visiones ꝯtem-
plat̄. Istā q̄ōnē faciūt. Nā ꝓpriū angeloꝝ
est sp̄ videre deū ac ipm ꝯtēplari. teste xp̄o
Math. xviii. Angeli eoꝝ in celis sp̄ vident
faciem patris mei q̄ in celis est. In qua fa-
cie oīa vident ⁊ sciunt. sicut dicit Gregorius
Quid nō videt q̄ videntē oīa videt. Cum
igitur cognoscunt q̄ sancta Elizabeth ꝓpt̄
suam sanctā vitā habuit hic diuinas visio-
nes. merito q̄runt p̄dictam q̄ōnem. Rn̄det̄
eis q̄ sit sancta ⁊ pura vita sancte Elizabe.
Nam saluator dicit Mat. v. Beati mundo
corde qm̄ ipi deum videbūt. Quō aūt sācta
Elizabeth habuit in vita sua diuīas visiōes
⁊ nūc in celo oñdit̄ in eius legēda. Un̄ legi-
tur. Ut ipa cum maria magdalena optimā
ptem possideret sedule cōtēplationi vaca-
bat ac orōnibus insistebat. q̄bus meruit ce
lelestes visiones habere. Un̄ q̄dam die qua
dragesimali tp̄e in eccl̄ia existens. sic ad al-
tare oculis defixis intenta manebat ac si ibi-
dem dei p̄sentiam miraretur ⁊ videret. ybi
p̄ magnum spaciumest consolata ac diua
reuelatione refecta. Deinde domuȝ reuersa
est. Et dum se pre debilitate in gremiū cu-
cille appodiasset ⁊ p̄ fenestrā oculos ad ce-
lum defixos attolleret; tanta hilaritate vul-
tus eius pfundit̄ vt etiā risus mirabilis se-
queret̄. Que cum diu tam iocūda visione le
tificata fuisset. subito in lachrymas ē ꝯuer-
sa. Rursus oculos aperiens pristina iocūdi-
tate pfruit̄. oculosq̄ȝ claudens pristinis la-
chrymis irrigat̄. Et sic vsq̄ȝ ad cōpletorium
est talibus diuinis cōsolatiōibus īnorata.
Cū ṽo diu tacēs nullū ṽbum penitus emi-
sisset tādē ē prorūpens locuto ē dicēs. Ita do
mine tu vis esse mecū ⁊ ego tecū. ⁊ nūq̄ vo
lo a te separi. Postmodū cū ab ācill̄ rogare
tur vt ad dei honorē ⁊ ipaꝝ edificationem
quid viderit indicaret. Illa ait. Uidi celum
apertū ⁊ Iesum ad me benigne inclinantem
vultūq̄ȝ suū serenissimū mihi oñdentē. ego
ṽo de sua visione ineffabili iocūditate pfu-
sa de suo recessu remouebā magno merore
deiecta. tunc mei misertus iteꝝ mesui vultꝰ
oñsione letificans ait. Si tu vis eē mecum
ego ero tecū. Cui ego rn̄di ꝑut me loquen-
tem audistis. Cūq̄ȝ rogaret̄ vt etiā visiōeȝ
quā iuxta altare vidit exponeret, dixit. Que
ego ibi vidi: nō expedit enarrare. Scire ta
men debetis q̄ in magno gaudio fui: ⁊ dei
miranda conspexi. ¶ Qualit̄ autē per-
uenit ad dei gloriam visionē quā iā habet cū
angelis ⁊ electis in celo oñdit̄. Legit̄ enim
q̄ appropinquante tp̄e quo dn̄s eā de mū-
di ergastulo vocare disposuit ⁊ vt q̄ ꝯtēple

rat regnū mortaliū: ꝑcipet regnū angelorꝫ
xp̄s sibi apparuit dicēs. Ueni dilecta mea
in tabernacula tibi ꝑparata. tūc subito cor=
repta est febre. Dū ergo decūberet ⁊ ad pa=
rietē faciem versam teneret. audita ē a cir=
cunstantibus ipsam ꝓmere dulcissimam
melodiā. Que cū ab vna ancillarum ꝑcun=
ctata fuisset q̄d nam hoc esset. Illa rn̄dit.
Quedam auicula inter me ⁊ parietē se po=
nens tam suauiter cecinit que me ad canen
dum similiter ꝓuocauit. In sua aūt egritu
dine semꝑ hylaris extitit. ⁊ nunq̄ ab orōne
cessauit. Ultima vero die ante eius trāsitum
alta voce quasi dyabolū licentians exclama
uit tribus vicibus. Fuge. Deinde dixit. Ec=
ce appropinquat media nox in qua xp̄s na
sci voluit ⁊ in presepio requieuit. ⁊ sic appro
pinquante hora sui transitus ait. Iam tem
pus instat in quo omp̄s deus eos q̄ amici
sui sunt ad celestes nuptias euocauit. ⁊ sic
ad extremam horā veniens dormiuit i do=
mino. Anno dn̄i. Mccxxxi. ⁊ sicviam claraz
dei faciem speculat᷑. vn̄ pōt dicere illō Iob
vlti. Nunc oculus meus videbit te. vnde. ij.
Cor. iij. Nos vero oēs reuelata facie gloriā
dei cōtēplantes in eandē ymaginē trāsfor=
mamur a claritate in claritatē ⁊c̄. Licz aūt
eius venerabile corpus quatuor diebus in
humatū iacuerit. nullus tn̄ fetor de eo ꝓdi=
bat. sed q̄dam odor aromaticus cūctos re=
ficiens exalabat. Tunc etiā vise sunt multe
auicule suꝑ cacumen eccl'ie ꝯgregate. quas
nunq̄ aliq̄s prius vidit. q̄ tam suaui modu
latōe cantabant. ⁊ tāta varietate modos cā
tādi formabāt vt cūctos in admiratōez ad=
ducerent. eo ꝙ eius exequias q̄dāmō age=
re videren᷑. Tūc etiā audita est suauissima
melodia ac si Rūsorum. Regnū mūdi. qō
in laudibus virginū cani᷑ audire᷑. Multe
etiā sunt ibi clamor pauperū. magna deuo=
tio ppl'orꝫ ita ꝙ alij capillos capitis detrun=
carēt. alij ꝑticulas pānorꝫ descinderēt. ⁊ hec
ꝓ magnis reliquijs reseruarēt. Eius autez
corpus in monumēto ē positū. ⁊ postmodꝫ
redūdare oleo est repertum. Et sic pꝫ q̄rta q̄=
stio ⁊c̄. ¶ Quidam monach᷒ ordinis
cisterciens᷑. in ptibus saxonie tanta infirmi
tate fuit depssus. vt oēs ad passionē induce
ret ⁊ clamoribus inq̄etaret. Quadam igi᷑
nocte appuit sibi q̄dam venerabilis femia
vestibus albis amicta. q̄ eum ammonuit vt
si sanitatē recipe cupet: sc̄tē Elizabeth se de
noueret. Sequenti nocte similia ꝑsuadens
apparuit. Ille aūt cū abbas ⁊ prior deesset
de subpriorꝭ cōsilio votū emisit. Tertia no
cte eidē appuit signū crucis suꝑ eū edidit
⁊ cōtinuo sanitatē rcepit. Cū aūt abbas et
prior redeūtes h̄ audissēt. mirari q̄dē de sa=
nitate ceperūt. s̄ de voti adimpletiōe pluri=
mū dubitarūt. cū nulli monacho liceat aliq̄
vota emittere. nec se ad talia obligare. Ad=
fecit quoq̄z prior monachos sepe ad hmōi il
licita sub specie boni apparitōe demonūz de=
ludi. ⁊ ideo esset illi monacho consulendum
vt mentē suam instabilē ꝯfessione firmarꝫ
Sequēti igi᷑ nocte eadem apparuit q̄ pri=
us dicēs. Infirmus sꝑ eris donec impleas
qō vouisti. Statim ergo eadē infirmitas
ipm̄ arripuit. ⁊ eisdem doloribus torq̄ri ce=
pit. Qō cū abbas audisset ipm̄ statim licen
tiauit ⁊ ceram ꝓ ymagine faciēda sibi dari
ꝑcepit. Qui mox sanitate recepta votū suū
impleuit. ⁊ postmodū illius infirmitatis ni
hil passus fuit. Quidam vir noīe Frideric᷒
dyocesis maguntiū. in arte natādi valde ꝑe
ritus dū se i q̄dā aq̄ balnearet. ⁊ q̄ndā pau=
perem ꝑ beatā Eliza. illumiatū deridēs in
ei᷒ faciē aquā cōtēptibili᷑ spargeret. Ille ꝓ
uocatus dixit. Dn̄a illa sc̄tā q̄ mihi grām ꝓ=
stitit me de te vidicꝫ. ita vt hinc nō exeas ni
si mortuus ⁊ submersus. Ille aūt impcatio
nē paupis paruipēdēs ⁊ in aquā se lasciue
īmittēs. viribus penit᷒ destitut᷒ se iuuare nō
potuit: s̄ i ꝓfūdū quasi lapis descēdit. Post
multū vero tpis requisitus de aquā mortuus ē
delatus. Cūq̄z magnus planct᷒ eēt suꝑ eū: q̄=
dam ꝓpinqui ei᷒ ceperūt ꝓ eo ad sanctam
Elizabeth votū facere: ⁊ ei᷒ suffragiū deuo
te iplorare. Statim igi᷑ spūs in eū rediit ⁊
viuus ⁊ sanus surrexit ⁊c̄.

De sancta Cecilia, sermo. lxv.

S

Icut liliū inter spi=
nas: sic amica mea iter filias.
⁊c̄. Cāt. ij. Notate kmi. Dicit
Aris. vi. ethi. ꝙ oīs cognitio fit ꝑ silitudinē
Cum igitur sancta Cecilia purā vitā ⁊ san
ctam duxit. merito cognosci᷑ per silitudinē
lilij. Quare bn̄ dr̄. Sicut liliū int᷑ spinas. sic
Cecilia inter puras filias. In q̄bus q̄dē vo=
bis duo notā᷑. Primū est cādor mundicie:
qō nota᷑ cū dici᷑. Sicut liliū int᷑ spinas. Se
cundum est comparatio amicicie. cum ad=
ditur, sic amica mea iter filias. Q. Est

notandū ꝙ sctā Cecilia ꝯpaꝛ̃ lilio ꝓpꝛ̃ tres
ꝯditiões ipi⁹ lilij quas sctā Cecilia in se ꝑ-
fecte habuit. Prima ē cādor albedinis. naz
liliū ē albū. Scđa ē suauitas boni odoris. nā
bonū odorē emittit. Tertia est ꝙ supi⁹ ē a-
pertū. Istas tres ꝯditiões spūalr̃ habuit ī
se pfecte sctā Cecilia. Ipa em̄ primo habu-
it candorē albedinis p nitorem puritatis ꝛ
castitatis. Scđo habuit suauitatem boni o
doris p informationē ꝟitatis. Tertio ha-
buit supius apitionē diuine charitatis. nā
deum sup oīa dilexit. Dico primo ꝙ prima
ꝯditio lilij est ꝙ hʒ cādorē albedinis. quez
candorē albedinis habuit sancta Cecilia p
nitorem castitatis ꝛ puritatis. Juxta illud
Cañ. iiij. Tota pulchra es amica mea ꝛc̃.
Uñ legiꝛ̃ in eius legenda sic. Cecilia virgo
clarissima ex nobili genere romanoꝝ exor-
ta: ꝛ ab ipis cunabulis in fide xpiana nutri
ta. euāgeliū xpi sp abscōditū in pectore suo
gerebat. ꝛ nō diebus neqꝫ noctibus a collo
quijs diuinis ꝛ orōne cessabat. suamqꝫ vir-
ginitatē ꝯseruari a dño exorabat. Cū autē
cuidam iuueni nomine Ualeriano despon-
sata fuisset: ꝛ dies nuptiarum instituta fuis
set. illa subtus ad carnem cilicio erat indu-
ta. ꝛ desup deauratis vestibus tegebaꝛ̃. ꝛ cā
tantibus organis illa in corde suo soli dño
decātabat dicēs. Fiat dñe cor meū ꝛ corpus
meū immaculatū vt nō cōfūdar. Et bidua-
nis ac triduanis ieiunijs orans cōmenda-
bat se dño. Cum aūt venit nox in qua susce
pit vna cū sponso suo cubilis secreta silētia
tūc ipa eum ita alloquitur. O dulcissime at
ꝙ̃ amantissime iuuenis. est mysteriū qđ ti-
bi confiteor si nō tu iuratus asseras te illō
tota obseruātia custodire. Jurat Ualeria-
nus se illud nulla necessitate detegere. nul-
la rōne prodere. Tūc illa ait. Angelū dei ha-
beo amatorem qui nimio zelo custodit cor-
pus meum. hic si leuiter senserit ꝙ tu me
polluto amore contingas statim feriet te: et
amittes florem tue gratissime iuuentutis.
Si aūt cognouerit ꝙ me sincero amore di-
ligas: diliget te sicut ꝛ me. ꝛ ondet tibi glo-
riam suam. Tūc valerianus nutu dei corre-
ptus ait. Si vis vt credā tibi. ipm angelum
mihi oñde. ꝛ si vere pbauero ꝙ angelus sit
faciam qđ hortaris. Si aūt virū aliū diligis
te ꝛ illū gladio feriā. Cui cecilia dixit. Si in
deū verū credideris ꝛ baptizari te pmiseris
ipm videre poteris. Uade igiꝛ̃ ī via q̃ appia
nūcupaꝛ̃; ꝛ dices paupib⁹ q̃s illic inuenies.
Cecilia me misit ad vos vt oñdatis mihi san
ctū senē Urbanū epm. qm̄ ad ipm habeo se
creta mādata q̃ pferā. hūc tu dū videris in
dica ei oīa ꝟba mea. Et postꝙ ab eo purifi
cat⁹ fueris ꝛ rediens. ipm angelū videbis.
℟ Tūc valerian⁹ ꝓrexit ꝛ ꝑm signa q̃ ac-
ceperat san. Urbanū epꝫ itra sepulchra mar
tyrū latitantē inuenit. Cūqꝫ ei oīa ꝟba Ce
cilie dixisset. ille manus ad celū expādens.
cū lachrymis ait. Dñe Jhū xpe semina cor
casti cōsilij: suscipe seminū fruct⁹ quos ī Ce-
cilia seminasti. Cecilia famula tua quasi apis
argumētosa. i. fructuosa tibi deseruit. Nam
sponsū quē quasi leonē ferocē accepit. ad te
q̃si agnū māsuetissimū destinauit. Et ecce su
bito appuit qdā senex niueis vestib⁹ indu-
tus. tenēs librū aureis lr̃is scriptū. Quē vi-
dēs Ualeria. p nimio timore q̃si mortu⁹ ce
cidit: ꝛ a sene leuat⁹ sic legit. Un⁹ de⁹. vna fi
des. vnū baptisma. Un⁹ de⁹ ꝛ pr̃ oīm q̃ ē su-
per oēs ꝛ p oīa ꝛ in oibus nobis. Cūqꝫ hoc
legisset. dixit ei senior. Credis ita esse an ad
huc dubitas. Tūc ille exclamauit di. Nō est
aliud qđ verius credi posset sub celo. Sta-
timqꝫ illo disparente Ualerianus a sctō vr
bano baptisma suscepit in fide instruct⁹. Et
rediens Ceciliā cum anglo loquentem īue
nit ī cubiculo. Angel⁹ aūt duas coronas ex
rosis ꝛ lilijs in manu habebat. ꝛ vnā cecilie
ꝛ aliā valeriano tradidit dicens. Istas co-
ronas immaculato corde ꝛ mūdo corpe cu-
stodite. quia de padiso dei ad vos eas attu
li. nec vnꝙ marcescēt. nec odorem amittēt.
nec ab alijs q̃bus castitas placuerit videri
poterūt. Tu aūt valeriāe qꝛ vtili cōsilio cre
didisti. pete quecūqꝫ volueris et cōsequeris
Cui valerianus. Nihil mihi in hac vita ex-
titit dulci⁹ ꝙ vnic⁹ fratris mei affect⁹. Pe-
to igiꝛ̃ vt ꝛ ipe mecū veritatē agnoscat. cui
angelus. Placet dño petitio tua. ꝛ ambo cū
palma martirij ad dñm venietis. Post hec
ingressus Tyburci⁹ fraꝛ̃ valeriani cuz nimi
um rosaꝝ sensisset odorem dixit. Miror h̃
tpe rosens hic odor ꝛ lilioꝝ vnde respiret.
Nam si ipas rosas vel lilia in manibus me-
is tenerē. nec sic poterant odoramēta tante
suauitatis mihi infūdere. Confiteor vobis
ita sum refect⁹ vt putē me totū subito īnno-
tatū. Cui valerianus. Coronas habem⁹ q̃s
oculi tui nō ꝟualent videre. floreo colore. ꝛ
niueo cādore vernātes. Et sicut me inter-
pellāte odorē sensisti. sic ꝛ si credideris vide
re valebis. Cui Tyburcius. In somnijs hoc

audio an in veritate ista tu loq̄ris Valeriane. Cui Valerianꝰ. In somnis vsq̄ȝ mō fuimus: sȝ iā nūc in veritate manemꝰ. Ad quē Tyburcꝰ. Vn̄ h̄ nosti. Et Valerianꝰ. Angelus dei me docuit quē tu vidē poteris: si purificatꝰ fueris ⁊ omnibꝰ ydolis abrenūciaueris. Et sic bn̄ pȝ quō scā Cecilia habuit cādorē albedinis ꝓpᵗ nitorē castitatꝭ ⁊ puritatꝭ. Quare merito cōparat̄ lilio. Vn̄ dr̄ Cecilia quasi celi lilia. Vn̄ suā puritatē ammirat̄ sapiens cū dicit in spū scō. Sap. iiij. O q̄ pulchra est casta ꝗnatio. Vn̄ ꝓpter eius pulchritudinē figurat̄ nob in Hester. Req̄re in s̄mo. Margarete. ¶ Secūdo pn̄cipaliter dico q̄ secūda ꝯditio lilij est q̄ hȝ suauitatē boni odoris. Istā suauitatē boni odoris in se habuit scā Cecilia p exēplum ꝟtutis ⁊ p informatiōem ꝟitatꝭ. Ipsa em̄ ꝟitatem dei cecis ⁊ ignorātibꝰ ostēdit. Vn̄ potest dicē cū aplo. ij. Cor. ij. Odor noticie xp̄i manifestat̄ p nos in omni loco, q̄r xp̄i bonus odor ⁊ suauissimꝰ sumꝰ. scȝ cū alijs p̄dicādo ⁊ manifestādo. qđ pfecte fecit Cecilia Vn̄ legit̄ ꝯsequēter q̄ post p̄dicta scā Cecilia euidēter ostēdit Tyburcio omnia ydola esse insensibilia ⁊ muta. ita vt Tyburcꝰ respondit dicēs. Qui ista nō credit: pecus est. Tunc Cecilia osculās pectus eiꝰ: dixit. Hodie te fateor esse cognatū meū. Sicut enim amor dei fratrē tuū mihi cōiugē fecit. ita cōtemptus ydolorꝝ te mi faciet esse cognatū. Vade igit̄ cū fratre tuo vt purificatiōeȝ recipias: ⁊ angelicos vultꝰ videre valeas. Dixitq̄ȝ Tyburcius fratri suo. Obsecro te frat̄ vt mihi dicas ad quē me ducturus es. Cui Valerianꝰ. ad Urbanū epm̄. Cui Tyburcꝰ Dicis de illo Urbano q̄ totiēs dānatꝰ est et adhuc in latebris cōmorat̄. Hic si inuētus fuerit cremabit̄. ⁊ nos in illiꝰ flāmis parit̄ inuoluemur. Cui Cecilia. Si hec vita esset sola iuste hanc perdere timeremus. sȝ q̄r est alia vita ⁊ melior q̄ nūq̄ȝ amittit̄ quā nob filiꝰ dei enarrauit. Omnia eni q̄ facta sūt filius a patre genitꝰ ꝯdidit. Et vniuersa q̄ cōdita sunt spūs ꝓcedēs a p̄re ⁊ filio animauit. Hic igr̄ filiꝰ dei in mūdū veniēs ꝟbis ⁊ miraculis aliā vitā esse mōstrauit. Cui Tyburcꝰ. Certe vnū deū eē asseris. ⁊ quō nūc tres eē testaris. R̄ndit Cecilia. Sicut i vna hoīe sapia sꝫ tria. s. ingeniū. memoria. ⁊ intellectꝰ. sic ⁊ i vna diuinitatꝭ eēntia tres persone eē p̄nt. Tūc incepit ei de aduētu ⁊ passione filij dei p̄dicare ⁊ multas ꝯgruitates, id est cōueniētias ipiꝰ passiōis ostēdē. Nā iō inq̄t filiꝰ dei est tentꝰ vt genꝰ hūanū pctō detentū dimittat̄. Benedictꝰ maledicit̄ vt hō maledictꝰ bn̄dictiōeȝ ꝯsequat̄. Illudi se patit̄ vt hō ab illusiōe demonū liberet̄. Spineam coronā accepit in capite vt a nobis capitalem sniam auferat. Fel amarꝝ suscepit vt sanaret dulcē gustū hoīs. Expoliat̄ vt nuditatē parētum nr̄orum operiat. In ligno suspēdit̄ vt p̄uaricatiōem ligni tollat. Quibꝰ auditis Tyburcꝰ dixit fratri suo. Miserere mei ⁊ perduc me ad hoīem dei vt purificatiōem accipiā. Ductꝰ igit̄ ⁊ purificatꝰ angelos dei sepe videbat. ⁊ omnia que postulabat primus obtinebat. ¶ Valerianus igr̄ ⁊ Tyburcꝰ elemosinis insistebāt. ⁊ corpora scōrum quos Almachius p̄fectꝰ occidebat sepulture tradebāt. Quos Almachiꝰ ad se vocās. cur dānatos ꝓ suis sceleribꝰ sepelissent quesiuit. Cui Tyburcꝰ ait. Utinā serui illorꝝ essemus quos tu dānatos appellas. qui ꝯtempserunt qđ videtur esse ⁊ nō est. ⁊ inuenerunt illud quod non videt̄ esse ⁊ est. Cui prefectus. Quidnā est illud? Et Tyburcius respondit. Qđ videtur esse ⁊ nō est. ē omne qđ in h̄ mūdo est qđ hominē ad non esse perducit. Qđ vero videtur non esse ⁊ est. est vita iustorum ⁊ pena malorꝝ. Cui prefectus. Non puto q̄ mente tua loquaris. Et iubet astare Valerianum dicēs ei. Quoniam frater tuus non est sani capitis tu saltem poteris dare sapienter responsuꝝ. Constat vos plurimum errare qui gaudia respuitis ⁊ omnia inimica gaudiorum affectatis. Tūc Valerianus ait se vidisse glaciali sue hyemali tempore ociosos iocātes. ⁊ operarios agricolas deridentes. Sed estiuo tempore dum aduenissent gloriosi fructus laborum. tunc gaudentibus illis qui putabantur vani. certe flere ceperunt qui videbantur vrbani. Sic ⁊ nos quidem nūc sustinemus ignominiam ⁊ laborem: in futuro autem recipiemus gloriam ⁊ eternam mercedem. Vos autem nunc transitorium habetis gaudium. in futuro autem inuenietis eternum luctum. Cui prefectus. Ergo nos inuictissimi p̄ncipes habebimus eternum luctum. ⁊ vos vilissime persone possidebitis perpetuum gaudiū. Cui Valerianꝰ. Vos estis interfectores hominum nō principes. ⁊ deo rationem p̄ro omnibus reddituri. Dixit autem prefectus. Quid verborꝝ circuitu immoramur. Offerte dijs libamina

na. ꝛ illesi abscedite. Sancti responderunt.
Nos deouero quotidie sacrificiũ exhibemꝰ.
Quibus prefectus. Qd est nomẽ eius. Cui
Ualerianus. Nomẽ eius inuenire nõ pote-
ris etiã si pẽnis volaueris. Prefectꝰ dixit.
Ergo Jupiter nomẽ dei nõ est. Cui Valeri
anus. Nomẽ est homicide ꝛ stupratoꝝ. Ad
quẽ almachius. Ergo totus mũdus errat
ꝛ tu cũ fratre tuo verũ nosti deum. Valeri-
anus rñdit. Nos soli nõ sumꝰ. ſꝫ innumera-
bilis multitudo hãc sanctitatẽ recepit. Tũc
traditi sunt in custodia maximi. Quibꝰ ille
ait. O purpureus flos iuuẽtutis. o germa-
nus affectus fraternitatis. quõ ad morteꝫ
quasi ad epulas festinatis. Cui Valerianꝰ
ait. ꝙ si se crediturũ pmitteret gl'iam aiaꝝ
eoꝝ post mortẽ videret. Et Maximꝰ. Ful-
minibꝰ igneis ꝯsumar si nõ illum solũ deuꝫ
ꝯfitear quẽ adoratis si cõtingat qd dicitis
Jp̄e igit Maximꝰ ꝛ oĩs eius familia ac
vniuersi carnifices crediderũt. Et a sancto
Urbano q̄ illic occulte venit baptisma susce
perũt. Igit dum aurora nocti finem daret.
Cecilia exclamauit dicẽs. Eya milites xp̄i
abijcite opera tenebrarũ ꝛ induimini arma
lucis. Sancti igit ducunt ad statuã Jouis
ꝛ dum sacrificare nollent pariter decollant.
Tunc Maximꝰ cũ iuramẽto asseruit se in
hora passionis eoꝝ angelos vidisse fulgen-
tes. ꝛ animas eoꝝ quasi virgines de tha-
lamo exeũtes. quas in gremio suo in celum
detulerũt. Almachius vero audiẽs maximuꝫ
xp̄ianũ effectũ. eũ plũbatis tãdiu cedi fec
quousqꝫ spm̄ exalauit. Cuiꝰ corpus sctã Ce-
cilia iuxta Ualerianũ ꝛ Tyburciũ sepeliuit.
Et sic pꝫ quõ sancta Cecilia habuit suauita
tẽ boni odoris per informatiõem veritatꝭ cuꝫ
sic cecos ꝛ ignorãtes veritatẽ informauit ac
illuminauit. Quore bñ dr Cecilia qd dicit
quasi cecis via. cum sic fuit via cecis per ve
ritatis informatiõeꝫ. Vñ dicit Gregꝰ. Flos
lilij. i. vginis redolet. candidã famã spirãs
Unde ipa potest dicẽ illud Eccl'. xxiiij. Ego
quasi vitis fructificaui suauitatem odoris.
Seqtur. Transite ad me oẽs q̄ ꝯcupisci-
tis me ꝛ a generatiõibꝰ meis adimplemini
quasi dicẽt ꝛc. Vñ Ualerianus ꝛ ceteri pñt
dicẽ illud Cañ. i. Jn odore vnguẽtoꝝ tuo-
rũ currimus ꝛc. Et ratio oñdit Cant. iiij.
Nam odor vnguẽtoꝝ tuoꝝ sup oĩa aro-
mata ꝛc. ¶ Tertio pncipaliter dico ꝙ
tertia conditio lilij est ꝙ superius est aper-
tũ ꝛ latũ versus celum. quã apertiõ em ꝛ lati
tudinem supius habuit sancta Cecilia. Nã
cor suum fuit superius latum ꝛ apertum ad
solum diligẽdum deum. Nam vt dicit Jsid.
ꝙ complexio cordis est ꝙ inferius est acu
tum ꝛ supius latum. ꝛ significat ꝙ hõ q̄ de-
um perfecte vult diligere debet habere coꝛ
inferius acutum. i. paruã dilectiõeꝫ ad ista
inferiora: ꝛ supius habere coꝛ latum ꝛ aper
tum vt deum multũ diligat. Certe hãc dile-
ctiõem habuit sancta Cecilia. Nam deũ sup
oĩa dilexit. ideo pp̄ter xp̄m morteꝫ susti-
nuit. Nam teste xp̄o Joh. xv. Maiorẽ hac
dilectiõem nemo habet ꝛc. Qualiter auteꝫ
pp̄ter xp̄m passa sit oñdit in legẽda. Legi-
tur enĩ ꝯsequenter ꝙ postq̄ sancta Cecilia
sanctum Maximũ iuxta Tyburcium ꝛ Va
lerianum sepeliuit. Tũc Almachius ambo-
rum facultates scꝫ Cecilie ꝛ Valeriani ce-
pit inquirere. ꝛ Ceciliã sibi tanq̄ coniugẽ va
leriani coram se fecit ꝯstare. ꝛ iussit eã ydo
lis imolare aut sñiam mortꝭ accipet. Tunc
plures fleuerũt eo ꝙ puella tã decora ꝛ no-
bilis deberet mori. Quibus dixit Cecilia. O
boni iuuenes nõ est iuuẽtutem perdere mo
ri pp̄ter christum sed mutare. dare lutum ꝛ
accipere aurum. dare vile habitaculuꝫ ꝛ ac-
cipere preciosum. dare breuem angulũ ꝛ ac
cipere forum perlucidum. Deus autẽ qd ac-
ceperit simplum: reddet centuplum. Credi-
tis his que dico. Et illi. Credimus christuꝫ
verum deum esse qui talem famulam possi-
det. Vocato igitur Urbano episcopo plꝰ q̄
cccc. baptizati sunt. Tunc Almachius iterũ
sanctam Ceciliam ad se vocans ait. Cuius
conditionis es? Et illa. Jngenua sum ꝛ no-
bil'. Qui ait. Jmmola dijs aut morte morie
ris. Cecilia respõdit. Melius est felicit mo
ri q̄ infeliciter viuere. Nos enĩ scimus san-
ctum dei nomen. ꝛ oĩno negare non possu
mus. Cui Almachius. Ut quid cũ tanta su-
perbia loqueris. Et illa. O conscientia bona
ꝛ fide non ficta. ideo nõ est superbia ſꝫ con-
stantia. Almachius dixit. Jnfelix ignoras:
quia potestas viuificandi ꝛ mortificãdi mi
tradita est. At illa. Contra veritatem pu-
blicam probo te nũc esse mentitum. Vitam
enĩ viuentibus tollere potes. mortuis autẽ
dare non potes. Es igitur minister mortis
non vite. Cui Almachius. Jã depone amen
tiã ꝛ sacrifica dijs. Cui Cecilia. Nescio vbi
oculos amiserꝭ. naꝫ q̄s tu deos dicꝭ oẽs nos
saxa eẽ videmꝰ. Mitte ḡ manũ ꝛ tãgendo
disce qd oculis nõ vales videẽ. Tũc iratus

Almachi⁹ iussit eã ad domũ suã reduci ibi-
q₃ tota nocte ⁊ die iussit eam in buliẽte aq̃
ↄcremari. Que quasi in loco frigido mãsit.
Q͛d cũ audiss₃ almachi⁹: iussit eã in ipo bal
neo decollari. Quã spiculator trib⁹ ictibus
in collo ꝑcussit. sed tñ caput ei⁹ amputare
nõ potuit. Et q₂ decretũ erat ne q̃rtã ꝑcussi
onẽ decollãd⁹ acciperet. io͂ eã₃ carnifex semi-
necẽ dereliquit. Per triduũ aũt supuiuens
oĩa q̃ habebat pauꝑibus tradidit. ⁊ oẽs q̃s
ad fidẽ ↄuertit ep̃o vrbano cõmẽdauit di
cens. Triduanas inducias mihi a dño po-
stulaui vt hos tue beatitudini ↄmẽdarẽ. et
hãc domũ meã in ecl'iam ↄsecrares. San-
ctus aũt vrbanꝰ corpus ei⁹ int̃ ep̃os sepeli-
uit ⁊ domũ suã in ecc'iam vt rogauerat cõ-
secrauit. Passa est aũt circa annos domini
ccxxiij. tp̃e Alexandri imꝑatoris. Et sic p₃
q͛ sctã Cecilia cor supius aptũ ⁊ lautum
versus celũ habuit deũ diligẽdo: ac ꝓpt̃ eũ
mortẽ sustinẽdo. Quare bene d͛r Cecilia q̃
si celum a celo ⁊ lilio. Nã vt dicit Isidorus.
Philosophi dixerũt celum eẽ rotundum et
ardens. Sic ⁊ sancta Cecilia fuit rotunda
ꝑ ꝑseuerantiã. ⁊ ardens ꝑ charitatẽ. Unde
bñ põt dicere illud Can. viij. Fortis est vt
mors dilectio ⁊c̃. Quare bñ dicit xp̃s de ea
ꝟbum thematis. Sicut liliũ int̃ spinas q̃
pungunt. Sic sancta Cecilia inter xp̃i dile
lectas est in aqua calida balneata ⁊ a spicu
latore ꝑcussa tribus vicibus ⁊c̃.

De sancta Katherina. sermo. lxvi.

Adamauit eam rex

a plus q̃ oẽs mlĩeres. Hester. ij.
Notate kmĩ. dicit eñ Arist. ix.
ethicoꝝ. q̃ quãto q̃s ꝑplus obseq̃uit̃: tanto
maiorẽ grãm obtinebit. Hinc est eñ q̃ sctã
Katherina q̃ deo mltũ seruiuit. merito ma
gnã grãm ⁊ amorẽ₃ obtinuit. q̃re bñ dicit̃.
Adamauit eam rex plus ⁊c̃. In q̃bus q̃de₃
ꝟbis tria notant̃. Primũ ẽ dilectio viscero
sa. q͛d notat̃ cũ d͛r. Adamauit eã. Scdm ẽ
dignitas generosa cũ addit̃. rex. Tertiu₃ ẽ
numeratio copiosa. cũ ↄcludit̃. plus q̃ oẽs
mulieres. ✠ Dico ꝑmo q̃ notat̃ dile-
ctio viscerosa. cum dicit̃. Adamauit eam.
Circa q͛d notãdum q̃ sm Isidoꝝ sex sunt
ꝓpter que quis debet diligi que sancta Ka
therina spiritualiter ⁊ perfecte in se habuit.
Primu₃ est formositas. quam deus spũalit̃
multũ diligit. Nam vt dicit̃ Sapiẽtie. i. In
animas sanctas. id est puras se transfert.
Unñ in signũ hui⁹ vocat aiam purã amica₃
di. Cañ. i. Ecce tu pulchra es amica mea.
Certe hanc formositatẽ habuit sctã kathe
rina spiritualit̃ postq̃ fuit baptizata ⁊ ad
xp̃m cõuersa. Nam tũc ñ fuit solu₃ pulchra
facie corporaliter. s; pulchra fide spũaliter
Qualit̃ aũt fuit baptizata ⁊ ad xp̃m cõuer
sa ac fide pulchra ostñdit̃. Legit̃ eñ q̃ in ci-
pro ẽ q̃dam insula in qua sita est q̃dam ci-
uitas vbi erat sedes regalis. In q̃ ciuitate
erat q̃dam rex Costus noie: habens de vxo
re sua vnicã formosam filiam noie kathe-
rinã. Hũc q̃dem regem imꝑator maxenti⁹
qui tũc tp̃is rexit in grecia. ⁊ tenuit ꝑncipa
tum toti⁹ grecie vocauit ad se ⁊ oẽs dños
sub imperio suo ꝓ vtilitate reipublice. ⁊ ne
tardarent venire seriose ꝑcepit. Cost⁹ igit̃
rex acceptis lr̃is ⁊ lectis turbatus est eo q̃
nobilẽ reginã ⁊ vnicã eius filiã post tergũ
relinquere debebat. Io͂ cũ suis deliberabat
secũ ducere vxorẽ ⁊ filiã. Unde bene dispo-
sitis negocijs regni sui cum comitatu decen
ti ⁊ vxore ⁊ filia assumptis iter arripuit et
alexãdriam puenit vbi Maxentiũ impa-
torẽ inuenit. Qui gauisus gratant̃ eos rece
pit. Costus aũt rex morã in alexandria a-
pud maxentiũ trahebat ⁊ sepe alternis col
loquijs ⁊ solacijs fruit̃ ⁊ cũ maturis cõsi-
lijs disponit̃. Trahente aũt patre moram
tradidit filiã suam ad imbuendã disciplis
oĩm artiũ liberalium in q̃bus ꝑfectissime ꝓ
fecit. Tandẽ Cost⁹ rex ibidẽ morit̃. ꝓcessu
ꝟo tp̃is katherina cum esset quattuordeci
annoꝝ ⁊ excelleret vniuersas virgines in
pulchritudine sapia ⁊ scia a pluribus regũ
⁊ nobilium filijs in coniugium petebat̃. Et
beatum se quisq̃ reputabat qui katherinã
posset habere in coniugem. Maxencius ve
ro impator reginã viduã ꝑcibus pulsat vt
filiã suam Katherinam vnico filio suo ĩvxo
rem tradat. Mat̃ ꝟo gratulatur filiã sua₃
tanti impatoris filiu₃ recipere. Filia rñdit
matri dicens. Cũ me asseratis oẽs ꝟgĩes
pulchritudĩe excellere. ac cũctis sapia ꝑpol-
lere: ac genere nobilẽ ⁊ diuitijs locupletem
ꝓposui mihi amore scie ꝟginalẽ castitatem
obseruare. Si tñ me nubere necesse ẽ alicui
viro nunq̃ ↄsensu₃ meũ adhibebo: nisi hec
euident̃ in eo inueniant̃. sc₃ vt sit nobilis.
prudens. formosus. ac diues vt ego. Hec
autẽ in filio impatoris nõ inuenio. Nam ⁊

si nobilitate generis τ diuitijs pcellit. tñ in scia τ pulchritudine lōge deficit. ¶ De hac rñsione mater vehement turbat timēs indignatōez impatoris incurrere, ppt petitionē repulsam. Uir aūt qdā in venerabilis iuxta domū suū habitans agnoscens merorem matris latenter cām tristicie ab ea secretius inquirit. Hec honestatē illius cōsiderans rem gestam p ordinē sibi narrauit. At ille virgini cōpatiens dedit ei bonū cōsilium. Uade inquit cū filia tua katherina ad locū nō longe ab hinc distantē. in q morat qdam heremita vir sancte vite τ pfessionis xpiane. cōsiliū sup pmissis instant et deuote inqre. spero firmiter q ab eo bonuz cōsilium debeas reportare. Mat morā non fecit s assumpta filia heremitam qsiuit τ inuenit. Quo inuēto cām sui aduētus exposuit τ eius ɔsiliū salubre poposcit. At ille p spiritū diuinū pscius futuroz. Katherinā dulciter alloqt. volūtatis sue secretū subtilit sup pmissis scrutat. Katherina vo sicut p prie matri prius rñdit. sic iterato rñdit viro dei. Ad quā heremita. O puella formosa si in xpm credidens habebis sponsū q nobilitate scientia pulchritudie τ diuitijs incōpabilit te pcellit. Nobilitate qdem. Naz eterni regis filius est. Sapia. quia celum τ terrā sua sapia edificauit τ fundauit. Pulchritudine. quia speciosus forma pre filijs hoim. τ de eius pulchritudine sol τ luna mirant. Diuitijs quia q in celo τ celi ambitu ɔtinent sūt eius possessiōes. Que cū audisset hec vba mirari cepit vltra modū τ statim cognouit q hic nō poterat eē pur hō q has ɔditōes in se habuit. τ dixit ad heremitam. Obsecro te dic mihi si possez vidē hūc iuuenē de quo mihi tāta dicis. Cui rūdit. Posses si meis ɔsilijs acqescere velis. Katherina rūdit. Parata sū qcqd ɔsuleris adimplere vt hūc iuuenez tā magnificū diuin videre possim. Tūc vir sctūs replet gaudio dedit ei tabulā in q depicta erat imago btē vginis Marie filiū suū tenens in brachijs. τ ait. Ecce filia hec est imago regine matris τ filij. de quo tot τ tāta dixi. Hoc sero ipam deuote supplica quatenus tibi dilectissimū filiū suū ondere dignet Ego me int ipam τ te mediatorē ɔstituā; ac loqr ei p te et spo q ipa te exaudiet. ¶ Facto igit vale katherina cū mre domū reuertit. secū clā dictā deferēs imaginē. Et facto noctis silentio cū iā omēs de familia τ de domo sua sopori se dedissent. Katherina in cubiculo suo sola accensis luminarib corā imagine vgis quā reuerent in loco honorifico collocauerat humilit se psternēs cū lachrymis ipam vginē depcabat qtenus ex sua benignitate suū filiū ei ondere dignaretur. Multis iā gemitibus τ pcib fusis an imaginē vgis dormitare cepit. Et ecce regia celi apparuit sibi sedēs in throno speciosissia habēs filiū suū in brachijs suis. Cūqz ex pictura āndicta hāc eē vginē cū filio cognouisset de quos viro dei plura audiuerat. τ i eis tantā pulchritudinē miraret. cepit diligenti intueri. Et cū katherina vellet puez ɔspicere ipe faciē auertit. τ dū katheria ad aliā ptē pgeret. iterū se auertit. Tūc audiuit mrem loquētē ad filiū. Fili nō vides katherinā q pulchra sit τ desiderās te aspicere. Rñdit puer. Mr charissima. katheria turpis τ sordida ē michi vt in eā ɔspicere nequeo. qz adhuc nō ē lota. Et mater ait. Ecce q sapiēs. q nobilis. q diues ē. Rñdit filius. Charissima mr ipa est fatua. ignobil. paup. ac nuda. Uñ q diu fuerit i tali statu faciē meā videre nō poterit. Et mr. O dilecte fili possit ne ipa aliqd facere vñ tibi placeret τ efficeret digna videre faciem tuam τ tibi copulari. Nā ipa vt video feruēti desiderio estuat effici spōsa tua. Depcor g te dilecte fili vt instruas eam quid facere possit vt digna efficiat visiōe tua preclara τ assumi in sponsam. Cui filius. Uadat inqt ad illū seruū meū τ tuū q hesterno die de me τ te locutus est cum ea. τ ymaginē tui τ mei ondit. τ bm cōsiliū suū faciat. τ sic veniēs videre me poterit. His dictis visio disparuit. τ katherina in se reuersa mirabat d his q viderat τ audierat mēte tractans. Et cū summo desiderio expectabat diē vt perficeret ea q audierat in visione illa. Mane autem facto assūptis secū aliquibus de familia ad heremitorium viri dei festinanter perrexit. et pstrata ad pedes eius cum lachrymis humiliter ei seriem visionis ostense sibi celit enarrauit. Et petēs ab eo cōsilium vt efficeret digna videre faciez illi pueri τ ei i spōsam copulari. Ille vir sanctus cōsolatione repletus incepit ei pdicare mysteria xpiane fidei. ipamqz bñ instructā ac in nomine sctē trinitatis baptizatā ad ppria remisit. exhortans eam vt in orōnibus vigilanter pseuerar et. quia absqz dubio mereret optatū pmissū videre τ digna effici sponsa filij

virginis. katherina igiť veste ydolatrie ⁊ erroris deposita. ⁊ pallio innocētie ⁊ puritatis amicta: gaudēs reuersa ē domū. Et nocte sequēti cum se dedisset in cubiculo. oratione facta in extasi vidit vginē Mariaȝ ad se venire cum filio suo pulcherrimo q̄ facieȝ suam gliosam ad eam amicabiliter ꝯuertit ad cuiꝰ intuitū liq̄facta est anima eius. Et audiuit m̄rem alloquētem filiū ⁊ dicētem. Ecce charissime fili famula tua Katherina nō distulit adimplere iussionē tuā. intuere ergo eā ⁊ vide nūc eiꝰ pulchritudinē. Et filius. Charissima m̄r. katherina est vgo decara ⁊ sapiēs. pulchra facie. ꝯ pulchrior fide mihi modo multū placet. Nā katherina facta est cādida. ⁊ ex cornice facta ē velut columba alba. ex fatua facta est sapiēs. ex ignobili facta est generosa. ex paupe facta est locuples. Tunc regina celi ī hec vba katherinā alloq̄tur. Uirgo prudentissima. ac filia mea dilecta: audi ⁊ vide ⁊ inclina aurē tuā. Et ad filiū ait. Fili dilectissime ex quo iam katherina pulchra facta est ac gratiosa ī oculis tuis p̄cor te quatenꝰ amore dei ipsam assumas in sponsam. Tūc filiꝰ ad matrem. O mater scis ꝙ sup oīa diligo puritateȝ. Uñ postq̄ vidi eam lotaȝ grā baptismatis amaui eā ⁊ quesiui eā mihi assumē in sponsam. ⁊ amator factus suȝ forme illius. Hec cum katherina audisset cecidit in faciē suā. Et ait. Utinā merear ego ancilla tua fieri dn̄e lauare pedes suorū tuorū ⁊ ancillarū tuarū. Tunc vgo Maria extēdit manū suaȝ ⁊ apphēdit dexterā manuȝ katherine ⁊ filio suo porrexit dicēs. Charissime fili iā ānulo fidei tue subarra. ⁊ in ppetuam spōsam tibi eā assume. Quo dicto filiꝰ subarrauit eam ānulo aureo dicēs. Ecce ego accipiā te ī ppetuā spōsam. His pactis visio stati dispa-ruit. ⁊ katherina ad se est reuersa ⁊ ānulum digito quo xp̄s eā despōsauit repperit. Annulus iste in monasterio mōt̄ synai custoditur cū alijs sacris reliquijs. Sic katherina ad fidē cōuersa baptizata ac ānulo xp̄i subarrata ipi spōso fideliter adherēs. ydola respuēs. regnū mūdi ⁊ oēm ornatū seculi gloriā ⁊ diuitias ob amorē sponsi sui ꝯtempsit ⁊ soli sibi in puritate deseruiuit. Uñ bñ dicit xp̄s de ea illud Cant̄. iiij. Tota pulchra es amica mea ⁊c̄. A Unde ppt' eius pulchritudinē bene figurať nob̄ ī Judith. que fuit ita pulchra ꝙ oēs serui pncipis Holofernis mirabanť de eius pulchritudine, Uñ dixerūt alter ad alterum. vt hr̄ Judith. xi. Nō est talis mulier sup terram in aspectu ⁊ pulchritudine: ⁊ in sensu vbor̄. Moraliter Judith interp̄tatur ꝯfitens ⁊ bene significat sctām katherinā. q̄ ꝯfessa ē in p̄fecta fide xp̄ȝ. Ista vgo est ita pulchra ꝙ ciu eterni regꝫ mirant̄ de eius pulchritudine. Quare bñ dicūt illud Cant̄. vi. Que est ista que ascēdit ⁊c̄. Uel illud Cañ. vij. Quā pulchra es ⁊ decora charissima in delitijs. Uel sic si placet. Certe hāc pulchritudinē habuit sancta katherina. Uñ legiť de sua pulchritudie infra. Reqre. Itē ibi reqre. Et sic bñ dr̄ de ea in p̄s. Speciosus forma pre filijs hominū. Unde de eiꝰ pulchritudine hr̄ exemplū. Legiť eñ ꝙ q̄dam sctē katherine valde deuotus fuit ⁊ eam crebro ī. sepe in suū adiutoriū inuocauit. p pcessum v̄o tp̄is ipe deuotiōem mētis pdidit. ⁊ in ipius deuotiōe cessauit. Qui in orōne positꝰ virginū multitudinē vidit añ se venictū inter quas erat vna q̄ ceteris splendidiar videbať. Que cū sibi appropinquasset faciē suā opuit. ⁊ sic añ ip̄m velata facie trāsiuit. Cuiꝰ splēdorē cū ille nimis miraretur. ⁊ q̄ eēt īt̄rogaret. Una ex eis sibi r̄ndit. Hec ē katherina quā olim ꝯgnoscere solebas. nūc aūt q2 deuotionē circa eam perdidisti iam corā te sic velata facie tanq̄ incognita a te pertrāsiuit. Et sic patet eius speciositas. quare merito diligitur. Unde Sapie. viij. Amator factꝰ sum forme illius. B. Secundum est nobilitas. Sed est notādum ꝙ triplex est nobilitas. scȝ generis. moris. ⁊ gratie. Quā triplicem nobilitatē habuit in se katherina. quare merito diligebať. Primo habuit nobilitatem generis. q2 fuit filia vnius regꝫ. Secūdo habuit nobilitatē moris. Nam virtutes nobilitauerūt eā ī q̄bus se exercuit. Uñ dicit Plato. Nobilis est ille quem nobilitat sua vtus. Tertio habuit nobilitatē diuine gratie. scȝ fidem que tm̄ nobilitat homineȝ ꝙ facit eū summi regꝫ filiū. Unde Johis. i. Dedit eis ptātem filios dei fieri hijs qui credunt in nomine eius. Unde dicit ap̄lus ad Gal. iij. Omnes vos filij dei per fidem. Et ideo dicit Chrys̄. Fides est fundamentum sanctissime religionis siue christianitatis q̄ multos filios ꝯcipit ⁊ parit deo. Qz autem istam triplicem nobilitatem sancta Katherina habuit ostādiť in legenda. Legiť eñ ꝙ sctā katherina fuit filia costi regꝫ. ac omnibus studijs liberaliū artiuȝ erudita. Cū au

tē Maxētius imperator oēs tam divites
q̄ paupes ad alexādriam ꝯuocasset p om
nes ꝓuincias suas. ⁊ oēs cum aīalib⁹ ve-
nire iussit vt dijs imolarēt. ⁊ xp̄ianos simi
liter coegit dijs sacrificare sub pena mortis
In hac ḡ civitate erāt scā Katherina. ⁊ erāt
decem ⁊ octo ānoꝝ. q̄ cum in palacio suo ex-
istēs audiēs mugitus diuersoꝝ aīalium et
ppłorum cātantiū tumultū. ⁊ diūsa instru-
mēta organoꝝ: ipa cū familiarib⁹ suis iuit
ad templum: ⁊ signo cruc̄ se muniens illuc
accessit. Ibiq̄ȝ multos xp̄ianos vidit metu
mortꝭ sacrificātes. Tunc v̄o deo dilecta de h̄
multum dolebat. ⁊ deposito timore ad impe
ratorē audacter accessit. ⁊ ait. Salutatōem
o rex tibi ꝓferrem si hec q̄ demonib⁹ offers
deo offerres: ⁊ a dijs animū reuocares. Nā
de eis dic̄ ꝓph̄a. Os hn̄t ⁊ nō loquent̄. ocu-
los hn̄t ⁊ nō videbūt ⁊c̄. Et in nullo culto-
res suos iuuare pn̄t. Dn̄s aūt meus iesus
xp̄a pōt iuuare suos cultores. Miraris enī
hoc tēplum manu artificū operatū. Mira-
ris ornamēta p̄ciosa q̄ velut puluis añ fa
ciem vēti erit. Mirare potius ornamēta ce
loꝝ. s. solem. lunā. ⁊ stellas. Mirare etiā fa-
mulatū coꝝ qualiter a mūdi initio vsq̄ȝ ad
finē nocte ac die currūt ad occidēte ⁊ rede-
unt ad oriētem nec vnq̄ fatigātur. Et cuȝ
hec aniaduerteris interroga ⁊ disce q̄s eoꝝ
sit potētior. Cum aūt ipm̄ eo donāte intel-
lexeris nec simulē illi inuenire valueris. ipȝ
adora. ipm̄ glīfica. Ipe enī est deus deoꝝ
⁊ dn̄s dn̄antiū. Cumq̄ȝ de incarnatione filij
dei plurima desputasset. stupefact⁹ cesar nō
voluit ad hec r̄ndere. Tandeȝ ad se reuersus
dixit ad eam. O mulier sine nos finire sacri
ficiū. ⁊ post hoc tibi r̄nsum reddem⁹. Prece
pit ergo eā ad palaciū duci ⁊ cū omī dilige
tia custodiri. admirās nimiū ei⁹ prudētiaȝ
⁊ corpis pulchritudinem. Erat enī speciosa
valde ⁊ incredibili pulchritudine omnium
oculis admirabilis videbatur. Finito vero
sacrificio veniēs cesar ad palaciū dixit Ka-
therine. Audiuim⁹ tuā eloquētiam ⁊ mira-
ri sumus tuā prudentiam: ſȝ in deoꝝ sacrifi-
cijs occupati omīa plene intelligē nequiui-
mus. Nūc aūt ab initio ꝓgeniem tuā requi
mus. Tunc Katherina r̄ndit. Scriptum ē.
Nō te collaudes: nec te culpaueris ipe. hoc
faciūt stulti: quos glīa vexat inanis. Confi
teor tamē meam ꝓgeniem non tumore ia-
ctātie ſȝ humilitatꝭ amore. Ego enī suȝ Ka-
therina costi regis filia. que q̄uis in purpu
ra nata. ⁊ liberalibus disciplinis ⁊ scientijs
instructa: tamē hec omīa ꝯtempsi: ⁊ ad do-
minū iesum xp̄m ꝯfugi. Dij aūt quos colis
nec te nec alios iuuare pn̄t. Nam in necessi
tate nō assunt. in tribulatiōe nō succurrūt.
⁊ in periculis nō defendūt. Et sic pȝ quō san
cta Katherina fuit nobilis cum hāc tripli-
cem nobilitatem perfecte in se habuit. Qua-
re bn̄ d̄r de ea illud Tob. v. Ex magno gn̄e
es tu ⁊c̄. Ideo dicta est katherina quasi ca
thenula. Ipa enī sibi per illam triplicem ac
v̄tuosam nobilitatē cathenā fecit per quaȝ
vsq̄ȝ ad celum ascēdit. Naȝ de nobilitate ge
neris ad nobilitatē fidei ascēdit vsq̄ȝ ad ce
lum. Iuxta illud ps. Ibunt de v̄tute in vir-
tutem. Vn̄ hec v̄tuosa nobilitas figuratur
nob. Tob. v. In genealogia ipius angeli q̄
duxit ⁊ reduxit Tobiam iuniorē in ciuita-
tē rages ad ꝯgnatum suū Gabelum. Cui
dixit Tobias. Rogo te indica mihi de q̄ tri-
bu es tu. Cui Raphael āgel⁹ dixit. Ego suȝ
Azarias anānie magni filius. i. dei ⁊c̄. Unde
d̄r Actuū. xvij. In ipo enī viuimus. scȝ deo.
Seq̄tur. Nam ipius genus sum⁹ ⁊c̄. C.
Tertiū est sapiētia. Vn̄ Prouerb. xiiij. Ac-
ceptus est regi minister intelligens. Certe
hanc sapiam habuit sancta katherina. qua-
re bene fuit eterni regi accepta ⁊ dilecta vt
ipa sapiētiores mūdi excellebat in omī sa-
piētia. Unde legitur ꝯsequēter q̄ imperator
videns q̄ ita prudenter loq̄bat̄: ⁊ q̄ xp̄m
verum dei filium dixit. ⁊ ydola demonia as-
seruit. ⁊ eius sapiētie obuiare nō potuit: mā
dauit occulte p literas vt omēs grāmatici
⁊ rhetores ad pretorium alexādrie festina-
rēt immēsa munera recepturi si cōcionatri-
cem v̄ginē suis assertiōib⁹ superarēt. Addu-
cti sunt igr̄ de diūsis ꝓuincijs q̄nquaginta
oratores. qui omēs homines in mūdo i om
ni sapia ⁊ scia excellebāt. Quib⁹ interrogan
tib⁹ cur tam a remotꝭ partib⁹ vocati essent
Cesar r̄ndit. Est apud nos puella sensu et
prudētia incōparabilis. que omēs sapientes
ꝯfutat. ⁊ deos nostros demones affirmat.
quā si superaueritꝭ cum magno honore ad ꝓ-
pria redibitis. Tunc vn⁹ indignatus r̄ndit
O magnū imperatoris ꝯsiliuȝ q̄ ob vni⁹ pu-
elle ꝯflictum tot sapiētes mūdi de remotis
partibus aduocauit. cum vnus ex nr̄is cli-
entulis eaȝ poterat leuissime confutare. Et
dixerūt. Adducatur coram nobis puella vt
sua temeritate conuicta nunq̄ se sapientes
vidisse agnoscat. Sed cum v̄go certamen

qđ sibi immineba[t] didicisset. totam se dn̄o cōmēdabat. Et ecce angelus dn̄i astitit ei ⁊ vt ꝯstāter staret āmonuit. asserēs ꝙ non solū ab illꝰ vinci nō posset. ꝟ insup illos conuersos ad palmā martyrij destinaret. Cum ꝗ corā oratoribꝰ adducta fuisset dixit īperatori. Quali iudicio ꝯtra vnā puellā q̄nquagita oratores opponis: quos ꝓ victoria remunerādos ꝓmittis. ⁊ me sine spe mercedis pugnare cōpellis. Erit mihi tn̄ dn̄s meus iesus xp̄s adiutor ⁊ remunerator. q̄ est spes ⁊ corona ꝓ se certātium. Cū ergo oratores deū fieri hoīem: aut pati īpossibile dicerēt. tūc ꝟgo hᵒ etiā a gētilibꝰ esse p̄dictū ostēdit. Nam Sybilla dixit. Felix ille deus ligno q̄ pendet ab alto. Itē dixit xp̄z passuz. ⁊ resurrexisse a mortuis. Nā ex humilitate humane nature mori potuit ⁊ ex diuinitate resurgē. ⁊ sic fecit oēs obmutescē ⁊ muti penitus effecti sunt. Tunc īperator nimio furore repletꝰ. īcrepare eos cepit cur ab vna puella tā turpiť se vinci ꝑmitterēt. Tūc vnus magistroꝝ maior inter oēs sic ait. Noueris imperator ꝙ nullꝰ vnq̄ ꝯtra nos stare potuit. q̄n ꝯtinuo vinceret. Hec aūt puella in qua spūs dei loq̄tur: sic nos in admiratiōem cōuertit ꝙ ꝯtra eā omnino nihil dicere possumus. Vn̄ imperator ꝯstāter fatemur ꝙ nisi ꝓbabiliorē sniam de dijs tuis q̄s vsq̄z huc coluimꝰ ꝓtuleris. ecce oēs ad xp̄m ꝯuertimur. Audiēs hoc tyrānus nimio furore succensus oēs in medio ciuitatꝭ cōburi iussit. q̄s ꝟgo ꝯfortās in fide diligēter instruxit. ⁊ cū dolerent ꝙ sine baptismo discederent ꝟgo rn̄dit. Ne timeatis: q2 effusio vr̄i sanguinis vobis baptismꝰ reputabiť ⁊ corona. Igiť signo crucꝭ muniti ⁊ flāmis iniecti ita aīas deo reddiderūt vt nec capilli: nec vestimēta ab igne in aliq̄ lederenť. Et sic fuerūt a xp̄ianis sepulti. Et sic p3 eiꝰ sapiā propť quā merito fuit deo dilecta. Vn̄ bn̄ dr̄ de ea qđ canit eccl̄ia. In ꝯspectu p̄ncipis loq̄bať sapiam ⁊ dn̄s omniū dilexit eā. Reqre Tunc. N. D Quartū est fortitudo. Vn̄ dr̄ p̄imi Machab. ij. Confortamini filij ⁊ viriliter agite. q2 cū feceritis q̄ p̄cepit deꝰ ī ipso gloriosi eritꝭ. Nā hō qui fortiter resistit. patienter sustinet aduersa ꝓpť xp̄m. ideo merito diligiť ab eo. Certe hoc fecit sctā katherina. Nam ipa fuit ꝯstās ⁊ fortis in oībꝰ penis illatis. Vn̄ legiť ꝯsequēter ꝙ postq̄ q̄nquaginta magr̄i eēnt cremati dixit imperator ꝟgini. O ꝟgo glīosa ꝯsule iuuentuti tue ⁊ esto ꝯsentiens ⁊ post reginaz in palatio meo secūda vocaberis. Et imagine tua in medio ciuitatis fabricata a cunctis velut dea adoraberis. Cui ꝟgo. Desine talia dicē q̄ scelus est etiā cogitare. Ego me spōsaz xp̄o tradidi. ille glīa mea. ille amor meus. ille dulcedo mea. ab eius amore nec blādimēta: nec tormēta p̄nt me reuocare. Tūc ille furore repletꝰ iussit eā spoliari ⁊ scorpionibus cedi: ⁊ cesam in obscurū carcerē tradi. ibiq̄z duodeci diebꝰ fame ⁊ siti cruciari. Imperator aūt ꝓ q̄busdā causis instātibꝰ extra ꝯfinia regiōis ꝓcessit. Interea regia eius nimio amore succēsa cum p̄ncipe militum noīe Porphirio media nocte ad carcerem ꝟginis ꝓperauit. Quo cū regina intro[i]isset vidit carcerem ineffabili claritate fulgētem. ⁊ angelos plagas ꝟginis pungētes. Incipiensq̄z Katherina regine eterna gaudia p̄dicauit. ⁊ eam ad fidē ꝯuertit. ac martyrij coronā eidē p̄dixit. sicq̄z ad mediam noctē sermonē ꝓtraxerūt. Que cū omnia Porphirius audisset ad pedes ꝟginis ꝓcidit. ⁊ cum ducētis militibꝰ fidē accepit. Quia vero tyrānus ꝑ duodeciz dies iussit eam esse sine cibo. xp̄us per hos dies missa de celo candida colūba eam cibo refouebat. Deinde dn̄s cum multitudine angeloruz ⁊ ꝟginū katherine apparuit dicēs. Agnosce filia creatorē tuū ꝓ quo ita pateris. ꝯstās esto q2 ego tecū sum. Rediēs autē impator eā sibi p̄ntari iussit. Et videns eā splēdidiorē quā tāto ieiunio estimabat afflictā. putauit ꝙ aliq̄s eā in carcē sustētasset. ⁊ furore repletꝰ custodes torq̄ri p̄cepit. Illa vero ait. Ego cibum ab hoīe nō recepi. ꝟ xp̄s per angelū suū me nutriuit. Cui imperator. Recōde oro qđ moneo in corde tuo. ⁊ noli dubijs sermonibꝰ respōdere. Nō enī te quasi famulam cupimꝰ possidere. ꝟ regina ꝑ omnia potens ⁊ electa decore in regno meo triūphabis. Cui ꝟgo. Attēde ⁊ tu obsecro ⁊ discerne quē magꝭ debeo eligē. an potētē. eternuz. glīosum. ⁊ decorum. vel infirmū mortalem. ignobilē. ⁊ deformē. Tūc impator indignatus ait. E duobus tibi vnū elige. aut sacrificare vt viuas: aut exq̄sita tormēta subire vt pereas. Et illa ait. Quecūq̄z tormēta poteris excogitare ne differas: q2 carnē ⁊ sanguinē meū xp̄o offerre desidero: sicut ipe ꝓ me seipm̄ obtulit. Ipe enī est deꝰ meꝰ. amor meꝰ. ⁊ sponsus meꝰ vnicꝰ. Ecce ꝙ fortꝭ fuit. Vn̄ bn̄ dr̄ de ea Ro[m]. iiij. Confortatꝰ es in

fide scz qua fortiter se tenuit. Un̄ meruit benedictiōem .i. diuinū amorē. Quapropť ipsa bn̄ est illa fortis mulier quā Salomon in spiritu quesiuit dicens. Prouerbiorum vltimo. Mulierem fortem quis inueniet ꝛc. Unde bene figurat̄ p Judith. de qua Judith. xv. c. dr̄. Tu glīa hierlm. tu leticia israel. tu honorificētia populi mei que fecisti viriliter. ꝛ confortatū est cor tuū eo ꝙ castitatē amaueris. eris bn̄dicta in eternū ꝛc. ¶

Quintū est pseuerātia. que maxime causat dilectiōem. Un̄ Bern̄. dicit. Perseuerātia ē singularis filia summi regis que solo triumphantib⁹ imponit sertū eterne retributiōis. Certe hoc fecit sancta katherina. Nam ipsa vsqz in finē pseuerauit. Unde legiť consequēter ꝙ postq̄ cesar vidit ꝙ eam a proposito amouere nō posset iussit infra triduū quattuor rotas ferri ferreis ꝛ clauis acutissimis circūseptis parari. vt tam horribile tormentū virginē dissecaret. ꝛ ceteros xp̄ianos tam dire mortis exemplum terreret. Ordinatūqz est sic vt due rote vno ordine voluerentur. due aūt contrario impetu agerenť. vt ille deorsum lacerādo contraherent. ille repugnantes sursum deuorando impingerēt. Tunc virgo ad deum exorauit vt ad laudem sui nominis ꝛ conuersionē populi circumstantis ipsam machinam dissiparet. vt sic viderent potētiam dei. Et ecce angelus dei de celo descendens molam illam cum tanto impetu percussit: vt ruptis rotis partes auulse quattuor milia hominū gentiliū interemit. Multi autē videntes mirabilia conuersi sunt. Regina autem que hec videbat ꝛ vsqz tunc se celauerat. statim descendens imperatorem de tanta seuicia increpauit. Rex autem iratus percipiens ꝙ regina christiana effecta est iussit eam prius extractis mammillis decollari. Que cum ad martyrium duceretur rogauit sanctam Katherinam vt pro ea dominum deprecareť. Que r̄ndit. Ne timeas dilecta a deo regina quia tibi hodie p transitorio regno commutabiť eternū. ꝛ p mortali sponso immortalem acquires. Tunc illa constans effecta tortores hortabatur ne qd̄ iussi fuerant facere morarentur. Ministri igiť eam extra ciuitatem ducentes. ferreis bastilib⁹ mammillas eius euellunt. postmodum caput eius preciderunt. Cuius corpus Porphirius sepeliuit. Sequenti die cum de corpore regine mentio fieret. ꝛ multos ex hoc ad supplicium contrahi tyrannus iuberet. Porphirius prorumpens in mediū clamauit. Ego sum q̄ famulā xp̄i sepeliui ꝛ fidem xp̄i recepi. Tunc Maxētius amēs effect⁹ clamauit lamētabiliter dicēs. O ego miser. Ecce porphirius q̄ erat vnic⁹ anime mee custos ꝛ solatiū decept⁹ est. Qd̄ cū suis militibus referret. illi pariter r̄nderūt. Et nos xp̄iani sum⁹ ꝛ parati sum⁹ mori. Tūc Maxentius furore repletus om̄es cū Porphirio fecit decollari ꝛ corpora eorum canib⁹ tradi. Deinde katherinā aduocās ait. Quis arte magica reginā ꝛ Porphiriū aliosqz mihi multos abstuleris ꝛ mori feceris. si tm̄ adhuc obedieris prima in palatio eris. Qd̄ katherina omnino contempsit. Tunc Maxētius iratus ait. Aut sacrifica diis aut caput omittes. Cui illa dixit. Fac quecūqz animo concepisti. paratam me videbis ad oia sustinēda. Data igiť sup eā sn̄ia decollari iubeť. Que cū ad locū martyrii adducta fuisset erectis in celū oculis ꝛ manib⁹ a percussorib⁹ spaciū orādi petiit ꝛ orauit dicēs. Dn̄e iesu xp̄e spes ꝛ sal⁹ credentiū. decus et gloria virginū grās tibi ago ꝙ inter collegium ancillarū tuarū me dignat⁹ es numerare. Obsecro q̄ te vt quecūqz memoriā mee passionis egerit. siue in exitu aīe sue siue in quacūqz angustia ꝛ necessitate me inuocauerit obtineat celerē effectū propitiatiōis. Et ecce vox facta est ad eā de celo dicēs. Ueni dilecta spōsa mea: ecce tibi ianua celi apta est in occursum tuū chor⁹ virginū exultat. Et ne sollicite ris de donis que postulas. Nam quicumqz passionē tuam deuote celebrauerit in omnib⁹ periculis ei⁹ opē pmitto. Facta aūt hac voce ait spiculatori. Ecce ego vocor a domino meo ihū xp̄o. fac qd̄ debes. Mox ille decollauit eā. Deinde cū decollata fuisset de corpore ei⁹ lac p sanguine emanauit. Angeli aūt corp⁹ ei⁹ accipiētes ab illo loco ad montem synai itinē. xx. dierū deduxerūt. ꝛ ibidem honorifice sepelierūt. Ex cui⁹ ossibus indesinēter oleū manat. qd̄ cūctorum debiliū mēbra sanat. Passa est autem circa annos dn̄i. cccx. Qualiter autē Maxētius p scelerib⁹ suis punitus sit hr̄ in hystoria de inuētiōe sancte crucis. Et sic patet qualiter perseuerauit. ¶

Sextū est opulētia. Unde dicit Aristoteles viij. Ethicorum. Illud est diligendū qd̄ ē vtile. hoc est opulentia. quā habuit sancta Katherina. Juxta illud ps. Gloria ꝛ diuitie i domo eius. Unde legiť in legenda ꝙ cū esset

annoꝝ decẽ τ octo ĩ palatio pleno diuitijs τ pueris iuuenib⁹ τ iuuẽculis sola remãsit Sed istas diuitias tpales paupib⁹ erogauit τ distribuit. τ spũales acquisiuit vt deo placeret. Vñ in spũalib⁹ diuitijs que sunt ꝑfectiões sanctoꝝ ꝑticipauit cũ oĩbus electis. et compaꝛ eis. Primo enim compoꝛ ꝑriarchis in ꝑfectioib⁹. s. abrae τ moysi. Nã sicut abraã obtulit filiũ ad nutũ dei ꝓpter qđ appellaꝛ pater fidei. ita katherina nõ soliũ obtulit alias ꝑsonas sicut reginã porphyrium cũ suis militib⁹. verũ obtulit seipsam. Unde dixit maxencio cũ ei plura ꝓmisit. Reqre in q̃rto mẽbro. Jtẽ compaꝛ moysi. Nam sicut moyses in monte synai q̃draginta dieb⁹ morabaꝛ τ q̃dragiuta noctib⁹ non mãducãdo nec bibẽdo. τ ibidẽ decem ꝑcepta dñi recepit. vt habeꝛ Exo. xxxiiij. Jta sancta katherina ab illo loco in q̃ ꝓ amore christi decollata fuit ab angelis deducto est ad montem synai. τ ibi honorifice sepulta. Scđo comparatur duob⁹ regib⁹ potiorib⁹. s. dauid τ salomoni. Naꝫ sicut dauid multa iniuria a saule suscepta in quib⁹ se firmiꝛ tenuit τ patienter oĩa bono aĩo suscepit ꝑpecit τ nõ offendit saul dũ potuit. ita sancta katherina omnia tormẽta illata a maxẽcio patienꝛ sustinuit. Jtẽ cõmpaꝛ solomoni. Naꝫ sicut solomon ꝑ sapiẽtiam oẽꝫ israel sibi subiugauit. vt habeꝛ. iij. Reg. iij. vbi đr. ꝙ oĩs israel audiuit iudiciũ qđ iudicasset rex. τ timuerũt regem. ita sancta katherina habuit tantã apparentiã ꝙ sapiẽtiores mũdi supauit τ ad fidẽ christi ꝯuertit. vt patet in. iij. membro. Jtẽ compaꝛ duob⁹ ꝓphetis potiorib⁹. s. helye τ iohãni baptiste. Nã helyas orauit dñꝫ ꝙ duo q̃nq̃genarij ꝑ orõnẽ suã igne de celo ꝯsumpti sunt. vt habeꝛ. iiij. Reg. i. vbi đr ꝙ ochozias rex misit ꝑncipẽ q̃nq̃genariũ τ q̃nq̃giuta q̃ erant sub eo vt helyã ad regẽ traherẽt ad idolotriã τ in ꝯtumeliã dei. Unde dixit. Hõ dei rex ꝑcepit vt descẽdas. Rñdit helyas q̃nq̃genario. Si hõ dei sum. descẽdat ignis de celo τ deuoret te τ q̃nq̃ginta tuos. Rursumq̃ꝫ misit ad eũ aliũ q̃nq̃genariũ q̃bus simiꝛ factũ est. Jta sancta katherina ꝑ suã orõnẽ impetrauit vt plusq̃ꝫ quattuor milia hoĩuꝫ ꝑ fracturã rotarũ ab angelo factam interẽpti sunt. vt patet in q̃nto membro. ℬ Compaꝛ etiã iohãni baptiste. Nam sicut iohãnes opinione q̃rundã estimabaꝛ ꝙ esset christ⁹, sic sancta katherina nõ soliũ a christianis honoraꝛ sed etiã a paganis q̃si dea veneraꝛ. Vñ dixit maxẽci⁹ vt in q̃rto mẽbro habeꝛ. Quarto cõpaꝛ duob⁹ aplis potiorib⁹. s. petro τ paulo. Nam petro date sunt claues regni celoꝝ vt celũ hoĩbus aperiret. Jta sancta katherina a deo impetrauit hominib⁹ eam in suis necessitatibus inuocantib⁹ celerem effectũ ꝓpiciatiõis. Require ante. Comparaꝛ etiam sancto paulo. nam paulo decollato lac in signũ puritatis et sanguis in signũ martyrij emanauerunt Jta decollata sancta katherina lac pro sanguine emanauit. Quinto comparaꝛ martyribus ꝓpter eius multiplicẽ passionẽ. Naꝫ legitur ꝙ cum maxencius vidit ꝙ blandimentis eam amouere non posset iussit eam primo scorpionib⁹ cedi. secũdo ĩ carcere obscurissimo claudi. tertio fame per duodecim dies cruciari. quarto super rotam extendi. q̃nto gladio decollari. Unde sicut christ⁹ spẽcioliter ꝯsolatur pro eo tribulatos sicut promisit per ꝓphetam. Cum ipso sum in tribulatione τc. Jta consolabaꝛ sanctã katherinam. Unde sicut primo fuit horribiliꝛ scorpionibus flagellata. ita fuit ab angelis celesti vnctione peruncta. Unde dicitur ꝙ cum regina eam visitando introsset vidit angelos plagas virginis pungentes. Secundo sicut fuit in carcere obscuro clausa, ita fuit celesti lumine perfusa. Unde dicitur ꝙ eadem regina vidit carcerem inestimabili claritate fulgentez. Tertio sicut fuit fame cruciata. ita fuit a columba cibum deferente de celo nutrita. Unde dicitur ꝙ videns imperator eam splendidiorẽ τc. vt supra. Quarto sicut debebat pati penam rotarum. ita fuit ab angelo saluata. τ rote totaliꝛ dissipate Quinto sicut fuit decollata τ in mundo mortificata sic fuit a christo τ ab angelis in vitam eternam deducta. Sexto comparatur duobus pontificib⁹ τ confessorib⁹ scꝫ martino τ nicolao. Nam sicut ĩ obitu sancti martini ab episcopo coloniensi auditus fuit cantus angelicus. Jta in obitu sancte katherine quidam angeli corpus eius sepelierunt. et quidam angeli cum christo eius animaꝫ in celestem paradysum deferentes dulciter personabant. Comparatur etiam beato nicolao. Nam sicut corpus sancti nicolai sepultum ĩ tumba marmorea oleũ inde emanat valens in salutẽ multoꝝ. Jta de tumba scẽ katherine oleũ indesinẽꝛ emanat. Sep⸗

timo cōpatur ꝛ participat cū ꝟginib᷒. Nā sicut ꝟgines custodiūt puritatē mentꝭ corporis. sicut apostolus dicit. i. Cor. vij. ꝙ virgo cogitat que domini sunt vt sit sancta corpore ꝛ spū. Ita sancta katherina custodiuit ꝛ seruauit castitatē mētis ꝛ corporis. ¶ Sunt aūt tria inter q̄ castitas solet periclitari. Primū est rerū tpaliuꝫ abūdātia. quā habuit katherina. ꝛ tū ꝓpť hoc castitatem nō amisit. Vn̄ legiť ꝙ cū esset annoꝝ xviij. defuncto prē ex substātia de multꝭ paternis bonis modicū retinuit ꝓ sustētatione ꝓpā ꝛ alia paupib᷒ tribuit. nec iocos puellares videre nec audire voluit. ſ semꝑ insistens diuinis scripturis ꝛ dño seruiēs in castitate. Secūdum libertas ac oportunitas idneēs. quā etiā habuit. vt hꝛ in legēda vbi dꝛ. ꝙ ī palatio pleno diuitijs ꝛ pueris iuuenculis remāsit. ꝛ tamē castitatem seruauit. Patet etiā ex hoc ꝙ imperator ꝓmisit sibi ꝙ post mortē regine vxoris sue deberet esse prima in palatio. Etiā ex hoc ꝙ plures filij regū ipam libēter recepissent in vxorē. qđ tamē nequaq̄ facere voluit. Vn̄ bene dicit xp̄us de ea Cant. ij. Sicut lilium inter spinas ꝛc. Nam sicut lilium inter spinas nō ꝑdit odorem suū. sic sancta katherina inter iuuenes nō ꝑdidit castitatē. Tertiū ē pulchritudo que multū solet piclitari castitatē. quā sancta Katherina perfectissime habuit. Nā dꝛ in legēda ꝙ erat valde speciosa ꝛ omnium oculis admirabilis ꝛ amabilis. ꝛ tamē castitatē nō perdidit. Vn̄ bn̄ dꝛ katherina q̄si vniuersalis ruina. Nam katherina dꝛ a Katha. i. vniuersum ꝛ ruina. quasi vniuersalis ruina. quia ab ea cecidit vniuersa luxuria. Vn̄ bene dꝛ de ea illud Cant. iiij. Tota pulchra es amica mea ꝛc. Et sic pꝫ quō ipa habuit diuitias spūales. i. pfectiōes oīm electoꝝ in se. Vn̄ cōueniēter dicit xp̄s ad eam illud Prouer. vlti. Multe filie cōgregauerūt diuitias tu sola supgressa es vniuersas ꝛc. Quare bn̄ ꝟificaꝰ de ea illud Cant. vi. Vna est columba mea. pfecta mea ꝛc. Rogemus ꝛc.

De eadem

q Vesiui eā sponsaꝫ mihi assumere. ꝛ amator factus sum forme illius. Vel illud qđ sequitur. Generositatem illius glorificat contubernium habēs dei. ſ ꝛ omnium dñs dilexit eā. Sap. viij. Notate charissimi. dicit enim Aristoteles vt supra.

De dedicatione templi. Sermo. lxvij.

ſ Apiētia edificauit sibi domuꝫ. excidit columnas septē. Prouerb. ix. Hic est filius dei q̄ domū. i. ecclīam sibi edificauit. in qua nos ad cōuiuium future glīe inuitauit. qui excidit colūnas septem. i. septem sacramentis sustentauit. Hec sunt septem colūne supra quas dn̄s domuꝫ suam fundauit. Hec sunt septem candelabra aurea lucentia ī ecclesia. Et septeꝫ infusoria quib᷒ infunditur remissio oīm pctōꝝ ꝛ gratia spūsctī. Has nituntur hētici destruere. Sed q̄ hoc non credit nō pt saluari. Et de hijs septem columnis. i. sacramētis dicere ꝓpono. ¶ Primū est baptism᷒ q̄ est ianua omniū sacroꝝ q̄ cum percipitur vt debeť delet oīa peccata: siue multa: siue pauca: siue mag: siue parua. excipitur tamen vnū genus hominuꝫ q̄ iniustas habent res. qui est morb᷒ crudelissimus. Aperitur baptizato ianua celestis regni. in cuius signū xp̄o baptizato aperti sūt celi. sine illo sacramēto nemo saluari potest. Unde Joh. iij. Nisi qs renat᷒ fuerit ex aq̄ ꝛ spūsancto nō pt videre regnum dei. Et io dicit Marcus. Qui crediderit ꝛ baptizat᷒ fuerit salu᷒ erit. Hic nota ꝙ q̄ debeāt baptizari qꝛ tm̄ hoīes. nō angeli: qꝛ sancti sūt. non demones: qꝛ sanctificari nō pñt. Et iō tātuꝫ homīes de q̄bus sentit fideꝫ catholica. Ad baptizandum reqrunť quatuor scꝫ persona baptizatꝰ. intētio baptizandi. elemētū aq̄. debita forma ꝟborum. Et hec valent baptizato in remissionē pctōrum. Secunduꝫ est sacramētum ꝯfirmatiōis. ꝑ qđ gratia que datur in baptismo ꝯfirmatur. ꝛ dať proficientib᷒ ꝛ pugnātib᷒ ad robur contra vicia. carnē. mūdū. ꝛ diabolū. in fronte a solo episcopo ꝛ nō ab aliquo alio. ꝛ frontē crismate liniūt. ꝑ qđ significať gratia spūssancti que in ea tribuiť. Unde luctatores olī vngebantur in exercitio palestre. Vn̄ Aug᷒. Jō nos vnxit qꝛ luctatores nos cōtra vicia fecit vł facit. q̄ hanc ꝯtēnit recipe damnať. Unde Hugo de sacramētis. Timendū est hijs qui ꝑ negligentia nō suscipiūt manus impositionem ab episcopo ne forte damnenť qꝛ festinare debuerunt dum potuerūt. Et qui sūt perfecte etatis debēt cōtriti accedere ꝛ ieiuni. ꝛ qui presentat eum patrinus su᷒ est. Quicunq; hoc sacramētū negligit. negligit

maiꝰ gaudiū ī celo ꝙ̄ omne gaudiū qđ ī mū
do est vel fuit. Unde talibꝰ q̄ negligūt pue-
ros suos annos habētes grauis penitētia ī-
iūgit. Tertiū sacramētū est eucharistia q̄ si
ꝑcipit vt debet quedā delet pctā. τ maxime
in amore dei ꝯfortat. Uñ istud sacrm̄ medi-
cina amoris đr. Ad eiꝰ esse reqrunt hec. scȝ
forma ꝟboꝝ. intētio ꝯficiētꝭ. ordo sacerdo-
talis. materia. s. panis triticeus τ vinū. q̄a
hys se xp̄s cōparauit ꝓpt̄ silitudinis rōnē
Unde dič in euāgelio Joh. Ego sum vitis.
τ iterū. Ego sum panis τc̄. Itez dicit. Nisi
granū frumēti cadens ī terrā τc̄. Sub hac
aūt forma tradidit ꝓpt̄ causas ī hys ꝟsibꝰ
notatꝭ. Sumit occulte xp̄s ne sit tibi stulte.
Horror vel risus sitq̄ʒ lucrosa fides. Hec au
tem medicina ad plenū laudari nō p̄t: imo
nec ip̄i angeli cū gaudiū ip̄oꝝ in hoc consi-
stit. Petrꝰ. In quē desiderabāt āgeli ꝓspi-
cere. Si q̄s digne mādncauerit viuet ī eter
nū. O q̄t sitꝭ q̄ indigne sumūt q̄ nō diiudicāt
corpus dn̄i. Probet seip̄m vnusq̄sq̄ʒ q̄d ma
li comiserit. q̄d boni amiserit. q̄d grē negle-
xerit. ꝙ̄ deuotꝰ accedat τ sic de pāe xp̄i edat
ne forte cū iuda ip̄m occipias. τ iterū cū iu
deis crucifigas. ad Heb. Rursum crucifigē-
tes filium dei. q̄ in pctō accipiūt τ ꝟgineū
corpus polluūt. Uñ btūs Berñ. Quis audi-
tus sustineret aut rūi. q̄s intuitꝰ oculoꝝ. vbi
mūdi ꝓciū mitteret in sterq̄liniū. Nō mirꝰ
est in os pollutū ꝙ̄ ī lutū mittere dei filium.
Hucusq̄ʒ. Berñ. Sz tu exagitas locū vene-
ris τ sic sumis filiū ꝟginis. Ueniēt erga te
in iudicio demones τ iustificabūt se respectu
tui. Istud sacramētū hētici grauit̄ τ multi-
plicit̄ impugnāt quō sub tā ꝑua forma xp̄s
tātus quō possit trāsubstātiari. Licet hys
multipliciter possit r̄ūderi sufficiat tibi sim-
pliciter credere. quia fides nō habet meri-
tū vbi hūana ratio p̄bet experimētū. Non
multū cures scrutari occulta. q̄z q̄ scrutator
est maiestatꝭ opp̄mit a glīa. Quartū est pe
nitētia que est vt dicit Hiero. secūda tabu-
la post naufragiū ad quā hō post naufragi-
um per mortale pctm̄ recurrat vt saluetur.
Hec est optima medicina que sanat ab om-
ni mortali culpa. Receptio huius medicine
ꝯsistit in tribꝰ: scȝ ꝯtritōe. ꝯfessiōe. τ satisfa
ctiōe. De hys tribus aliqua τc̄. O felix peni
tētia que nō dānari puittis eum q̄ ad τc̄.
Confitendū aūt est solis sacerdotibꝰ. Unđ
dn̄s in euāgelio. Ite ondite vos sacerdoti-
bus. Et etiā. xij. ap̄lis dixit vt soluerēt La-
zarū nō sororibꝰ suis. Hec ꝓpt̄ hereticos q̄
ꝯfitētur laicis τ nō sacerdotibꝰ qđ ē hereti
cū nisi ī articulo mortꝭ. ℞ Notādūʒ ꝙ
diuersis integre ꝯfiteri vtile est ꝓpt̄ q̄nq̄ʒ.
Primo ꝓpt̄ erubescētiā maiorē. q̄ꝛ vere-
cūdia magna pena ē. Uñ Augꝰ. Qui erube-
scit ꝓ xp̄o dignꝰ est venia. Uñ pȝ ꝙ quanto
pluribꝰ ꝯfitet̄ in spe venie turpitudinē cri-
minis: tāto faciliꝰ ꝯseq̄tur grām remissiōis
Et q̄ꝛ claues semꝑ ī ꝯfitēte aliq̄d oꝑantur
ideo totiens posset ꝯfiteri ꝙ tolleret omnē
penā. Secūdo ꝓpt̄ intercessoꝝ multiplica-
tionē. q̄ꝛ efficit̄ filiꝰ eoꝝ sp̄ūalis. Tertio ꝓ-
pter humilitatē. Iō eīn pctm̄ suū quis ce-
lat ne talis reputet̄ qualem se diuino ꝯspe-
ctui iam presentauit. Quarto ꝓpter gratie
augmētationē. Unde Amb. Nō meret̄ iu-
stificari qui in vita sua noluerit ꝯfiteri. Uñ
Chryš. Peccata confitere sm̄ speciem vt co
gnoscas vitioꝝ accepisse veniā. Grauit̄ er-
go peccāt ꝯfessores qui sibi confitentibꝰ in-
hibent ne alys generalr̄ ꝯfiteant̄. Quinto
facilius gratiam consequitur que ducit ad
vitam eternā. Quintū sacramētum est vn-
ctio extrema que fit oleo ꝑ ep̄m consecrato
duplici de causa. Unde Hugo. Duplici ex cā
sacramentū hoc institutuȝ est ad pctōrum
remissionē: τ ad infirmitatis corporalis al-
leuiatiōem. Unde Iac. Infirmatur quis ī
vobis τc̄. τ nō dat̄ pueris τ sanis. Multuȝ
ergo rep̄hēdēdi sunt q̄ hoc abhorrent cū cō
ferat sanitatē. τ si hoc sacramētū vt đr ī sen
tētys ex contemptu preteruittit̄ dānabile
est. si ex negligētia periculosum. Itē hoc sa-
cramētum potest pluries iterari. tamē pro
eodem morbo ī anno nō nisi semel dari. vt
q̄busdam placet. Sextū est matrimoniū. τ
est viri τ mulieris ꝯiūctio maritalis indiui
due vite ꝯsuetudinē retinēs. Circa hoc sa-
cramentum multa sunt dicenda. vide in di
scipulo dn̄ica post epiphanie. Septimū est
ordo qđ est signaculum quoddā quo ptās
traditur ordinato absoluēdi: τ corpus chri-
sti conficiendi. Nitūtur heretici hanc fideȝ
destruere: dicētes. ꝙ nostri sacerdotes sunt
peccatores. scȝ auari. luxuriosi. inuidi. adul-
teri τc̄. τ cum immūdi sint non possunt nos
mundare. Iuxta illud Eccl̄. Ab immundo
quid mundabitur. Manus enim immūda
dum te mundare nititur nō te mundat: sed
plus te immundat. Ad hoc notādum ꝙ in
sacerdotibus duo sunt. scȝ vita τ officiū. Ui
ta eoꝝ est ꝓ se. Officium eis datur propter

alios filios dei. Unde si bonus est: ꝓdest sibi. Si malus est. nocet sibi ꝛ nõ mihi. Quid noceret si rex per nũcium deformẽ mitteret mihi munera ꝑciosa. Ipsa munera ꝓpt' talem deformẽ non perdũt ꝑciositatẽ: sic nec sacramenta. Quid mihi nocet qui me lauat an sit albus vel niger. ꝛ quid mihi nocꝫ si medicus me curans sit pallidus vel pulcher. Non ergo sacerdos me imũdat si est imundus non enĩ vita sed officio me lauat. Rogemus ergo dñm vt sic mũdari a peccatis omnib⁹ mereamur. Amen.

De dedicatione templi. Sermo. lxviij.

Hodie in domo tua

oportet me manere Lu. xix. Augu. in sermone Quotienscũqꝫ fratres charissimi altaris vel templi festiuitatem colimus si fidelit' ꝛ diligenter attendimus ꝛ sancte ac iuste viuim⁹ quicquid in templis manufactis agitur totum in nobis spiritali edificatiõe complet'. Et ideo q̃ntuꝫ possumus cum ipsius adiutorio laboremus ne deus noster in nobis inueniat qḋ oculos sue maiestatis offendat. sed habitaculũ cordis nostri euacuet' vitijs. ꝛ virtutib⁹ repleatur. claudat' diabolo ꝛ aperiat' christo. vt nobis omnibus velit dicere verba thematis. Hodie in domo tua ꝛc. A Videm⁹ enĩ dilectissimi q̃ due candele ardentes ĩ vna domo sunt talis nature q̃ lumen vnius penetrat lumen alterius: ꝛ manet in lumine alterius q̃diu manet presens ꝛ non recedit ab eo. Sic deus qui est lux vera quẽlibet illuminatũ per veram ↄtritionẽ illuminare vult per suam gratiam ꝛ non recedere ab eo: dicens. Hodie in domo ꝛc. Ista domus est cor hoĩs in quo oportet hominẽ manere. Hoc intellige sic. Si opera tua debent esse accepta deo necesse est q̃ deus illuminet ꝛ accendat cor tuũ ad dilectionẽ veram. Ideo ait. Oportet me manere in domo tua. quasi diceret. tanta est deuotio tua ꝛ desideriuꝫ cordis tui q̃ quodãmodo cogor tecũ manere. Queritur ergo vtrum homo potest cogere deum. Respondetur q̃ sic. Si es peccator poteris quodãmodo cogere per veram ↄtritionẽ. sicut legitur d̃ zacheo q̃ christ⁹ videns suam feruidam dilectionẽ ꝛ ↄtritionẽ ꝓ peccatis suis dicebat. Hodie ĩ domo tua ꝛc. Sic coegit enim latro in cruce quãdo dixit. Memẽto mei dñe, dum veneris in regnum tuũ. Hec enĩ verba coegerunt christũ intuũ vt statim ei diceret. Amẽ dico tibi hodie mecum eris in paradyso. Simulit' ꝛ tu peccator fac. ↄfitere ꝛ ↄtere peccatis tuis si potes: simaũt vt latro habeas ↄtritionẽ saltem ꝛ ꝓpositũ satisfaciẽdi. Qui sm̃ Augu. totum qḋ habuit christo obtulit. s. corde credidit ꝛ ore ↄfitebat'. Item domus dei ẽ triplex. s. externa. s. materialis ecclesie. interna id est fidelis ꝛ spũalis ↄsciẽtie. eterna ꝛ superna eternalis leticie. Prima ergo domus exterior est ecclesia materialis in qua deus colitur ꝛ honorat'. ps. Adorabo ad templũ sanctum tuũ. De quo Joh. ij. Nolite facere domũ patris mei domũ negociatiõis. quia domus orõnis vocabit'. Hec domus ↄsecrata est ad quattuor officia. Primo in apothecam diuinoꝝ vnguẽtoꝝ. s. sacramẽtoꝝ que sunt medicine ↄtra oĩa ꝑccata que sũt fuerunt ꝛ erunt. Nã baptismus valet ↄtra peccatum originale. sacramentũ penitẽtie contra peccatũ actuale. Et ideo cum summa reuerentia intrãda est hec domus a q̃libꝫ christiano. ꝛ cum cordis deuotione vt possit dicere illud Geñ. xxviij. Vere non est hic aliud nisi domus dei ꝛ porta celi. Secũdo hec domus ↄsecrata est. vt sit scriniũ sancte trinitatis. vel vt sit scriniũ thesauri celestis. id est indulgentie ꝛ gratie quas homo ↄsequi potest in hac domo. Unde ps. Gloria ꝛ diuitie in domo eius. Indulgẽtie enĩ dantur de thesauro passiõis christi. sanctoꝝ angelorum ꝛ sanctoꝝ. Ideo cum summa humilitate intranda est hec domus. vt veniã mereamur accipere delictoꝝ. Ex q̃ patet q̃ multi inutiliter currunt ad loca indulgentiarũ et gratiarũ. quia nec ↄtriti nec ↄfessi de peccatis suis. Unde quia zacheus de mala vita penituit. iniusta restituit. Ideo indulgẽtias veras obtinuit. Tertio domus hec ↄsecrata est vt sit schola moralis doctrine ꝛ diuine. Unde Lu. xix. Erat quotidie docens in tẽplo. vt pꝫ de ꝑdicatiõib⁹ ꝛ ↄfessiõib⁹ ꝛ absolutõib⁹. Et q2 nũc ibi dñs tenet curiã mĩe ꝗ post mortem tenebit curiam iusticie. Igit' cum intentione est eundũ ad hanc scholam vt mĩam possimus inuenire in ꝑsenti ꝛ vt non iudicemur in futuro eternalit'. Quarto hec domus ↄsecrata est ad ↄficiendum corpus dñicum ꝛ eius sanguinẽ ꝛ ad cibãdum spũaliter oẽs christi fideles. Unde. ij. Paral'. vij. ait dñs salomoni. Elegi domuꝫ hanc ĩ domũ sacrificij. s. altissimi sacramenti. Erũt oculi mei aperti. ꝛ aures mee in-

tente circa eam. Et quia oculi dñi sunt aperti ad videndū ea que ibi fiunt. et aures intēte ad audiendū ea que ibi dicunt siue bona in deuotis orationib⁹ siue mala in collocutionib⁹. Ideo nullus debet intrare hanc domū sine debita deuotione. Debet enī intrās ibi esse sicut angelus dñi qui stabat iuxta altare habens thuribulū aureum in manu sua. Item qui in ecclesia ineptis et inanibus fabulis occupatur quasi venenū et gladiuz alijs hoībus prebere cognoscit: dū verbū dei nec ipse audit nec alios audire permittit Unde Aug⁹. In oratorio nemo aliqd agat nisi ad qd institutum est. ¶ Secundo pncipaliter dicendū de domo dei interna. s. de fideli anima siue ꝯsciētia in qua habitat deus spūaliter per gratiam. i. Cor. iij. Templum dei sanctum est: qd estis vos. Si vis ergo ꝯstruere templum christo p. fundamento ponatur fides. quia vt ait apostolus Heb. xi. Sine fide impossibile est placere deo. Unde mgr̄ sentē. di. xxiij. lib. iij. Fides enī est virtus qua credunt que non videntur. Erige etiam parietes. Paries a dextra sit spes ꝯtra desperationē. Spes enī est virtus qua spūalia et eterna bona credunt et cum fiducia expectant. Est et spes certa expectatio future btītudinis proueniens ex dei gratia et ex meritis pcedentib⁹. vt pz dist. xxvi. lib. iij sententiarū. A sinistra sit timor ꝯtra psumptionē. Tectum illius domus sit charitas que est vinculum pfectiōis. Istō templum est quadrāgulare. Primus angulus sit prudentia in pcauendis insidijs et cognoscendis ꝯsilijs operandis per nos respectu dei. Secundus angulus est iusticia ī subueniendis miserijs. Tertius angulus ē tempātia coercēs delectatiōes respectu sui. et tenens mediū circa delectabilia. Quart⁹ angulus est fortitudo in pferendis molestijs. s. stando firmiter in actionib⁹ et passionibus tristabilib⁹. Superpone campanile recte intentionis. Unde Greg⁹. Omne bonū qd agitur per intentionē ad celestia elevetur. Campana sonorosa est oratio deuota quam deus petit audire. Cant. viij. Fac me audire vocem tuam Et illud Cant. ij. Sonet vox tua in auribus meis. Pictura huius domus est exercitiū virtutum. s. humilitatis pietatis patiētie et castitatis. Clausura erit castigatō respectu qnqz sensuū. Unde euangelista. Clauso ostio ora patrem tuum. Unde legitur q quedam mulier cū mel tas apes nutriret nec proficeret consultum est ei. q corpus christi inter eas locaret. Qd et fecit sumpto corpore de altari integralit̄ et in ore reseruato. Apes autem cognoscentes dominū suum fecerunt sibi campanam cum campanili et altare super qd hostiam posuerunt. Apes autem ꝑfecerunt: et dominus benedixit operibus eorum. Cumqz mulier vas apuisset vt tolleret mel vidit illud mirabile. et nuncians sacerdoti suo omnia que fecerat venit presbyter assumptis secū fidelibus qui admirantes de capellula parietibus ostio fenestris altari tecto et campanili corpus domini cum laude et gloria detulerunt. Si ergo creature irrationales creatori suo fecerunt templum. multo plus decet hoc facere hominē. ¶ Tertia est domus superna eternalis. Unde ps. Melior est dies vna ī atrijs tuis super milia. Or mille anni ante oculos tuos tanq̄ dies hesterna que preterijt. In hac domo est optimum habitare. quia ibi sunt multe distincte mansiones. Iuxta illud Joh. xiiij. In domo patris mei mansiones multe sunt. Prima mansio est nouitas sancte vite. et illa erit cū anima exuta carne deducetur ab angelis in conspectu domini. In qua mansione videt et scit omnia que in celo sunt in terra et sub terra. quia qui videt deum nihil ignorat. Et sic anima vehementi charitate accensa deducetur ad secundam. Secunda mansio vel visio est societas angelorū. vbi primo audiet dominū dicentem. quia ī charitate permansisti hanc habebis gratiam. quia isti te diligent sicut seipsos. et tūc ostēdet ei christus cicatrices vulnerum suorum quas reseruauit ppter multas causas sicut vult Chrys. et videbit quomodo hūana natura est vnita deitati. Tunc viso sic christo deducetur ad aliam mansionem vbi audiet christum dicentem. Ecce ego et pueri mei quos dedit mihi pater. et mox anima replebitur tanta dulcedine spūssancti. q si vnus homo mortalis esset ita magn⁹ sicut totus mūdus si modicā scintillam ab illa pciperet totalit̄ rumperet ad modū vasis vitrei si infunderes ea bulliēs vel ferrū ardēs penit⁹ rūperet. sic etiā de hoīe mortali. Anima sic repleta deducit̄ ad aliā mansionē ad eternitatem vite. qz omīa nihil essent si deberet eā derelinquere. qz mille anni añ oculos ei⁹ tanq̄ dies rc. Uñ si qs acciperet calamū per singulos annos et vnam guttā hauriret de

mari donec tota aqua maris eēt exhausta: τ tūc oporteret oīom illā dimittā illud gau-diū. Totū tpus illud eēt sibi vna dies: τ si posset eē. oīa tāto tpe libētr9 vellet eē in pe-nis τ postea in glīo. Aīa sic letificata dedu-cet ad aliā māsionē. scꝫ ad familiaritatē τ cognitiōem toti9 trinitatis τ ibi videbit quō fili9 pcedit a pře. τ spūsscrūs a pře τ fi-lio simultāq̄ a purissimo fonte. de q̄ scptuꝫ est p aplm ꝙ ibi ē fons miscdie queꝫ ocul9 nō vidit: nec auris audiuit: nec in cor hoīs ascēdit. Diss vīsis deducet oīa ad vltimoꝝ māsionē in q̄ videbit ꝙ de9 erit corona oīm scrōꝝ. Sꝫ quō hoc erit nūq̄ experier[nisi i patria. i. in domo celestis pr̄is. Vñ sicut olī xp̄s dixit Zacheo. tua deuotio ē tāta ad me ꝙ hodie i domo tuo τc. Sic τ qlibet nostꝝ pt nūc ad xp̄m dicē. Si ego debeo hoc expe-riri quō in potrio es corona omniū sancto-rū: tunc oportet me in domo tua celesti ma-nere. Quā nobis τc.

De sacramento. Sermo. lxix.

I quis mādncauer-it ex hoc pane viuet in etnū. Joh. vi. Sicut videm9 τ expe-rimur ꝙ corp9 infirmū τ infirmitatib9 sub-iectum eget medicia corpali. sic aīa nostra plena infirmitatibus pctoꝝ eget medicina spūali. Sacramēta gͣ medicine spūales sꝫ Hugonē. Unde sicut in statu innocētie hō nō indiguisset medicina corpali sic nec spi-rituali ħ modo sunt necessarie. Vñ dic Am-bros. de sacramētis. Qui vulnus hꝫ medici-nā querit. vulnerati sum9: qꝛ sub pctō sum9 medicina aūt est celeste τ venerabile sacra-mentū vt dicit Hugo. Medicine corpora-les gͣ in triplici differētia. Quedā sꝫ de cōi-bus. τ ille sunt aliquādo amare. τ aliquan-do dulces. τ purgāt τ expellunt malos hu-mores corporales. τ significāt duo sacromē-ta. scꝫ sacramētū baptismi τ penitētie que ē amara. Applica. Quedā sunt de herbis spe-cialibus τ margaritis: que ɔfortāt τ signifi-cant sacramētū ɔfirmatiōis. q3 od multā spūalem preporot. Unde ɔfirmādi sunt ho-mines tanq̄ pugiles q̄ inūgunt ne de faci-li ab inimicis teneant. Et quia omnes chri-stiani dicūtur esse in bello xp̄i. Ideo omnes debent hoc sacramētū recipe vt facili9 pos-sint contra mūdum. carnem. τ diabolū pu-gnare. Et debent inungi in fronte ad desi-gnādum audaciam ɔfessionis xp̄i. Quedā sunt de auro. τ ille sunt incōpabiliter melio-res que ɔseruāt. sicut est de sacramento eu-charistie respectu alioꝝ. quia hoc sacramen-tū valet ad preseruatiōem futuri mali. ad euasionem pn̄tis. ad diminutiōem preteri-ti mali vt protestantur vba thematis vbi dixi. Si quis mandu. τc. Q Circa qō est aduertēdum ꝙ malo futura sunt pnita tes maloꝝ desideriōꝝ que subuertunt spiri-tuale edificium in homine. ad malum ergo euadendum valet sumptio sacromēti alta-ris. Secundo od euosionem mali present[valet corpus dominicum. quia omī die pec cominus. iō omī die remediū est necessoriū. Sap. xvi. Angeloꝝ esca nutriuisti populuꝫ euū. τ panē de celo prestitisti eis. Tertio ad remissionē mali preteriti. τ hoc maliī ē cō-misso culpa. maxime pcti veniale. Primo dico ꝙ sumptio corporis christi vel hui9 sa-cramēti valet ad euadēdū maliī futurum. quia confortat ad actiōem. subleuat ad con templationē. dispoīt ad diuinoꝝ reuelatio nem. inflāmot od desideriū celestiuꝫ gaudi-orum. Primo dico ꝙ confortot ad octionē quia sicut Helyas dum persequerent eum nūcij Jezobel vt ipsum sicut ceteros pphe tas occiderent. τ ipse Helyas dormiret sub vmbra iuniperi excitatus ē ab angelo. τ cū magna restaret sibi via: ab eodem oingelo refectus est subcinericio pane τ aqua. τ om bulonit in fortitudine cibi illius quadragin ta diebus. τ quadraginta noctibus. τ venit ad montem dei oreb in quo vidit dominuꝫ. iij. Reg. xix. Helyas interpretatur dei dn̄a-tio τ significat iustū qui psequitur a nuncija Jezabel. q̄ interpretatur fluens sanguine. τ significot mundū in quo sunt tria q̄ perse-quuntur iustū. videlicet superbia. auaricia. τ luxuria. vt dicit Johes i canonica sua. Om ne qō est in mūdo aut est ɔcupiscentia τc. Et isti tres nitūtur interficere iustum dūꝫ vident eum pstratū sub oculeis pn̄ns vite id est in infirmitate humana que bene per vmbrā iuniperi notatur. ꝗ excitatus ab an-gelo. scꝫ monitꝗ diuinis surrexit. τ ecce sub-cinericius panis τ vos aque per qō intelli-gitur corpus xp̄i τ sanguis occidentib9 ve-latum. quia verum corpus christi est sub ac cidentibus panis τ vini: vel sub speciebus panis τ vini. vt patet de consecrat. caplo. n. Quia corp9. vbi dicitur. Uisibiles creature. in christi corpus τ sanguinem inuisibiliter.

Ↄuertūť. Et. c. sequiti. Ante bn̄dictionē alia
specie o noiatur post bn̄dictionē corpus san
ctificať. Et qui mādncauerit hoc corpus fi-
et ei remissio pctōꝝ. Qꝺ ante bn̄dictionem
est panis ꝛ vinū: post ꝟbo ꝯsecratione corp⁹
et sanguis christi. Ulteri⁹ queri potest vtꝝ
corpus christi ꝑ partes manducet. Ad qꝺ
rn̄det decretū ꝺ ꝯse. di. ij. Jnnitat. vbi sic di
citur. Christus ꝑ partes māducať: sed ma
net integer totus. Et alibi dicit decretū ea-
dem dis. Ubi pars corpis christi ibi totum.
Et ideo cantať in officio misse. A sumēte n̄
ꝯcisus non ꝯfractus nec diuisus integer ac
cipiť. Jste panis ab angelo est oblat⁹. ꝛ si-
gnificat ꝙ cum ꝯficiť ħ sacramentū ibi ma
ximus adest exercit⁹ angeloꝝ. Uñ. Greg. in
dial. Cui fideliū dubiū est ipsa immolationis
hora ad vocem sacerdotis celos apiri. ima
summis sociari. terrestria celestibus iungi.
vnū ex visibilib⁹ ꝛ inuisibilib⁹ fieri. Sꝫ pri-
usꝙ̄ helyas venit ad huius panis refectio-
nem q̄ttuor legiť fecisse. s. reliqt puerū. ve-
nit in desertū. sedit subter iuniperū vnam. ꝛ
habuit suscitatorē angelū. Ad designandū
ꝙ q̄ttuor debent facere q̄ digne volunt ac-
cedere. Primo debent fugere mūdi ꝯsola-
tionē. Est enī in hoc sacro plenitudo spūalis
ꝯsolatiōis. ꝛ illa non dať admittētib⁹ alie-
nam. sicut dicit btūs Bern̄. Ideo q̄ vult at-
tingere spūalem ꝯsolationē debet dimitte-
re carnalē delectationē. Et hoc est qꝺ ħ di-
citur. Cum venisset in bersabee reliquit ibi
puerū suū. Bersabee interpretať fons satie
tatis ꝛ significat christū in quo est oīs ple-
nitudo grarū. Hanc plenitudinē qui attin-
git oēm ꝯsolationē mūdi relinqt. Et ꝗ hely
as reliqt puerū. Quid ꝑ puerū nisi carnalis
delectatio significať. que reuera est puerilis
Jlle aūt relinqt puerū qui relinqt puerilē
modū viuēdi. Secūdo qui digne vult acce-
dere ad hoc sacrm̄ debet se componere ad
vite honeste religionē. Et est qꝺ dicit hic.
ꝙ helyas ꝑrexit in desertū. Desertū signifi-
cat statum religiosum. qꝛ desertū dicit a de-
serendo. qꝛ ibi deseruntur oīa tp̄alia. s. diuitie.
honores. dignitates hūane ꝑ abnegationē
ꝓprie voluntatis. Et quid est in mūdo nisi
ista tria. i. Job. ij. Oē qꝺ est in mūdo aut ē
ꝯcupiscētia carnis. aut ꝯcupia oculoꝝ. aut
supbia vite. Et ꝑ hec tria diabolus aīaꝫ ca-
ptiuat peccatricē. Et etiam ꝑ hec tria oēs
impugnat religiosos. Tertio debet habere
p̄lati subiectionē, ꝛ hoc est qꝺ dicit / helyas

sedit subter vnā iuniperū. Juniperus sicut
dicit Jsido. est arbor cuius cineres ꝯseruāt
ignem ꝑ totū annū. Quid ergo signare pos-
simus ꝑ iuniperū nisi bonū p̄latū. Cui⁹ iu-
niperi est humilitas p̄lati. qui solet seruare
ignem in cordib⁹ subditoꝝ. Jgnē. s. frater-
ne dilectiōis. ꝛ calorēꝫ feruide deuotionis.
Quarto debet habere respectu dei deuotio-
nem. Et hoc est qꝺ dicit hic. ꝙ angelus su-
scitauit eū. Quid ꝑ angelū nisi diuine gratie
donū. Angelus enī nūcius interp̄tať. Tūc
dn̄s ad nos angelū mittit qn̄ grām nobꝪ im
mittit. Et iste angelus semel ꝛ iterū nos ex
citat. qꝛ diuine grē donū ad ꝓficiendum nos
semp instigat. Et q̄ttuor sunt que solēt hau
riri in hoc sacro ab his qui digne accedunt
qꝛ hoc sacrm̄ ꝯfortat ad actionem. subleuat
ad ꝯtemplationē. disponit ad diuinoꝝ reuela
tionē. accendit ad bonoꝝ eternoꝝ ꝯsidera-
tionē. De istis vide plura in q̄dragesimali
Jacobi de voragine in tractatu de sacro qui
incipit. Confiteanť dn̄o mie eius. Roge. ꝛc.

De animabus. Sermo. lxx.

Sancta et salubris ē
cogitatio ꝑ defunctis exorare vt
a peccatis soluanť. ij. Mach. xij.
Cōmentator auerrois sup de impssione ae
rie. Cumqꝫ nebula ascenderit ea die inūda-
tio pluuialis imminebit. Cuius ratio est. qꝛ
talis exalatio nebulosa ꝯuertiť in impssio
nes pluuiales. tūc autē talis pluuia ꝓdest
his aīalib⁹ que degunt in aquis vt piscibus
et nocet auibus vt dicūt nāles ꝑ My
stice ꝑ nebulā potest intelligi deuota oratio
que fit in sancta matre ecclesia. Hec igiť si
deuote ad deū ascēderit infructuosa non re-
dibit. Quia dicit Euse. in ser. Jmpossibile ē
ꝯstantem frustrari orōnē hois qn̄ ad aspe-
ctum ꝑtingat saluatoris. Cui ꝯsonat Bern̄.
in ser. que fidelis ꝛ hūilis orō fuerit sine du
bio celū penetrabit vnde vacua redire non
poterit: sed vtiqꝫ pluuiā miserationū redu-
cit. Et hec pluuia miseratiōis dei ꝓdest illis
qui sunt in aquis tribulationū purgatorij i
quibus flent. dolent. egrotāt. Flent inqꝙ̄ qꝛ
p̄miam ꝑteritā ꝛ iniūctā negligenť obmise-
runt. Flent. qꝛ amici eoꝝ eos obliuioni tra-
diderūt. Et quilibet potest dicere cū ps. Ob
liuioni datus sum tanqꝙ̄ mortuus a corde.
Flent igiť ꝙ i penis acerbis diutino ibi fue
runt. Dolent quidem ꝓpter dilationē glo-
rie quam expectant. qꝛ spes que differť affli

git aiam.s.in purgatorio existentem. Prouer.
xiij. Egrotant aūt q seipsos iuuare n̄ sunt
potentes. nec mederi. q medicine sunt obli
ti. Ideo nos qui possum⁹ vti his medicinis
scz oronibus debem⁹ eis impartiri. q ɔ̄so lā
tur flentes. curant dolentes. ɾ sanāt egro-
tantes. teste Aug. qui ait. Oratio est ɔ̄so la-
tio flentiū. cura dolentiū. sanitas egrotan-
tium. Sed hec eadem oro nocet demonib⁹
qui dicunᷓ volucres celi Lu. viij. Quia ɓm
Aug. Oratio est diabolo suppliciū. q p ea
multe aīe liberanᷓ ɾ ab eius ptāte soluunᷓ
Ideo dicit ecclesia in p̄missis verbis. San
cta ɾ salubris ɾc̄. Pro quib⁹ notandū Pli-
nius in histo. naturali dicit. ꝙ fortꝫ odor ru-
te rosas solet apire si ruta inter eas planta-
tur ɾ interdū monetᷓ. Sic oro aperit pissi
mam mentē nobilissime rose christi si fit p
aīabus in purgatorio degentib⁹. Talis ora-
tio ɓm sapientē Ecci. xxxv. celos ɾ nubes pe
netrat. Et donec appropinq̄t non ɔ̄solabiᷓ.
aīa. s. in purgatorio. ɾ non discedet donec
aspiciat altissim⁹. ɾ dn̄s non elongabit. s. au
xiliū suū. Ideo statuit sancta mr̄ ecclesia vt
ait Guil. in rōnali diuinoꝝ lib. vij. ꝙ habeᷓ
memoria oīum fideliū defunctoꝝ vt iuuenᷓ
oronib⁹ ɾ bn̄ficijs gn̄alib⁹ que non spālia
habere pn̄t. q tales orones gn̄ales alias
adiuuāt. Refert Uincen. in spe. histo. li. xxv.
c. v. Quidam religiosus veniēs seu reuer-
tens a hierusalē dum mare transiret vento
rū horror ipsum cum multis alijs ꝓpulit in
q̄ndam insulam vel rupem vbi sanctus qui
dam manebat ibiqꝫ tranq̄llitatē maris ex-
pectabat. Ille aūt religiosus cum scō viro
colloquiū habebat qui inter cetera require-
bat ab eodem religioso vtꝝ abbatē nosceret
Odilonē. At ille se noscere ait. ɾ pr̄. Quare
p eo inquiritis. Et ille. Sūt vicina nobis lo
ca in quib⁹ grauissima inueniunᷓ flāmarū in-
cendia in quibus etiā aīe diuerse luūt pro
meritoꝝ q̄litate tormenta. Huc sunt innume-
rabiles demones deputati. qui intolerabiles
penas q̄tidie renouant. ɾ ego frequenᷓ au-
diui eos querulose clamare. ꝙ oronibus ɾ
elemosynis q̄rundā frequenᷓ eripiunᷓ de
manib⁹ eoꝝ. ɾ p̄cipue de cluniacēsi ordie et
cetu ɾ eoꝝ abbate querimoniā faciunt ꝙ se
pe p eos suis iuris piacula pdunt. Et ait ille
vir sanct⁹. Quāobrē p dei nomē te obtestor
vt sctis frib⁹ illis q̄ tibi dixi fideliᷓ referas
vt oronib⁹ ɾ elemosynis magis ac magis
insistant: vt de manib⁹ demonū eas educāt

Ille igiᷓ reuersus in patriā hec abbati Odi
loni retulit vt ꝓmisit. Qd̄ audiens abbas p
oīa monasteria gn̄ale edictū ɔ̄stituit vt sicᷓ
die pmo nouēbris oīuꝫ sanctoꝝ festiuitas
agereᷓ ita sequēti diem psalmis ɾ elemosy-
nis oīum in christo fideliū quiescentiū me-
moria celebreᷓ. Idcirco hec ppendēs eccle
sia idem obseruat ɾ hodie p fidelib⁹ defun-
ctis gn̄aliter celebrat qui sunt in purgato-
rio. Et dicit notanᷓ p fidelib⁹ defunctis. q
dampnatis ɾ infidelib⁹ talia suffragia ab ec
clesia facta non ꝓsunt. Ideo dicit dn̄s Hie
re. vij. Tu noli orare p populo isto. s. dam-
natoꝝ. ɾ ne assumas p eis laudē ɾ oratio-
nem. q non exaudiā te. Sup quo dicit bea
tus Hiero. Frustra dicim⁹ orare p alīq qui
hoc non meruit dum vixit recipe. Ipsi enī
infideles ɾ damnati non meruerūt cum hic
essent sup terrā vt eis suffragia ecclesie pro
dessent. Un̄ dictū est ꝙ orones facit eccle-
sia p illis qui sunt in purgatorio. que n̄ sunt
necesse illis qui sunt in celi refrigerio. Ideo
solum ꝓsunt illis qui purganᷓ. Et illi sunt ī
triplici differētia. Primi qui satisffactionē
sibi iniūctam inde decedētes nondū com-
pleuerūt. ɾ hi in penis purgatorij grauissime
puniunᷓ: nisi forte eoꝝ satisffactio ab alijs
assumereᷓ. Q. Ad hoc tn̄ ꝙ p̄dicta cō-
mutatio valeat requirunᷓ quattuor. Pri-
mū est ex pte cōmutatiōis. s. eius autoritas
que de sacerdotis autoritate fieri debet. Se-
cundū est ex pte illius p quo fit cōmutatio
scz eius necessitas: q in tali statu debet esse
ꝙ p se satisfacere nō potest: sed adiuuari in
diget. Tertiū est ex pte illius in quē fit cō-
mutatio. s. charitas. q necesse est eum esse
in charitate qui debet facere ipsam satisfa-
ctionē meritoriā ɾ satisffactoriā. Ideo legiᷓ
Cum quidam miles cum vxore sua in lecto
esset ɾ cuidam militi defuncto qui sibi fuit
familiaris detraheret. subito ille qui mortu
us fuerat thalamū intrauit ɾ dixit illi. Ami
ce noli alīqd malū suspicari de aliquo. ɾ cō-
dona mihi si in te in alīq peccaui. Quem cū
sup statu suo interrogaret: dixit. Uarijs pe-
nis affligor. p̄cipue ꝙ tale cemiteriū viola-
ui ɾ ibi quendā vulnerās sua cappa spolia-
ui. que mihi supraponiᷓ ɾ oī monte me ma-
gis p̄mit. Rogauitqꝫ vt p se orones fieri fa-
ceret. Cui ille. Uis inq̄t a tali vel tali sacer-
dote vt orones fiant. Ille vo ad h̄ nihil re-
spondens caput more renuentis ɔ̄cussit. De
inde dixit. Si vellet ꝙ talis heremita p se

oraret. Cui ille. Utinam pro me oraret. Qđ cum se facturū promitteret ille ait. Et ego dico tibi quia ab hac die vsq3 ad annos duos tu etiam morieris. sicq3 disparuit. τ miles mutata vita sua in melius vt ille dixerat ī domino obdormiuit. Quartum est ex parte pene. scz debita proportionabilitas. vt videlicet minor pena commutetur in maiorem. quia plus valet propria q̄ aliena pēa Et est triplex pena. propria voluntaria que maxime satisfacit. Alia est propria τ nō voluntaria que est in purgatorio. Tertia voluntaria sicut que assumitur pro aliquo τ hec quidem minus satisfacit q̄ prima. ex eo q̄ nō est ppa τ magis q̄ secunda que non est voluntaria. Ueruntamen si iste pro quo satisfactio est assumpta discedit. nihilominus tamen in purgatorio cruciatur. Sed tamē propter istam penam quam iste sustinet et quā alij pro eo soluunt citius liberatur. quia dominus penam suam τ penam illorum in sortem computat. Ideo si debet penā ī purgatorio sustinere talis sic poterit iuuari q̄ liberabitur infra mensem. Nunq̄ tamē inde eripitur quousq3 sit solutum. Quo finito illud quod soluitur deinde est illius qui facit τ in summ eius conuertetur. τ si ipse nō indiget conuertetur in summ ecclesie. vel valet alijs qui in purgatorio existunt. Secundi qui ad purgatorium descendunt sunt qui satisfactiōem sibi iniunctam compleuerūt. sed tamen illa pena ex ignorantia vel negligentia sacerdotis sufficiens nō fuit. Hi eñ nisi magnitudo contritionis suppleat totū in purgatorio complebunt qđ minus ī hac vita fecerunt. Deus eñ qui modum τ mensuram peccatorum τ penarum nouit addit penam satisfacientem ne peccatum maneat impunitū. Uñ pnia iniuncta aut est maior aut minor aut equalis. Si maio[...] qđ plus facit cedit ei ad au[...] Si equalis sufficit ei ad [...] onem. Si minor[...] tur[...]

ignis faciliter consumit. Istis igitur subuenire debemus nostris deuotis orationibus τ elemosynis. Iuxta vbum thematis. scilicet Sancta τ salubris est cogitatio pro defunctis exorare. Rogemus τc.

Sermones dormi secure de sanctis impressi Lugduni per Johannem trechsel alemannum. Anno domini. M.cccc.xci. die vero octaua mensis Nouēbris finiunt felicit.

XXI

v bene ... i lumina v enchi mere ne bi gran

so ... vor. mam negua de dar

... m. ... dr.

... cavales a vene ... on ... z ofez nu

... de plata ... r reem

d. ... len d. ... z